

62.54255
2001

శ్రీ రఘు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మచేనమః.

శ్రీ యై శ్రీ పద్మావత్యై నమః.

అమృతమృదుమహిమబలలనికాయమానదర్శికరప్రవరోర్విధరభిఖర
చివ్యాలక్ష్మరమణే - కలికలుపహతమనుజ బహుమరిత ముష్టిస్థయ

మహావైభవస్య

భగవతశ్శ్రీనివాసస్య మహిమాదర్శయః.

శ్రీ వా రా హా ది ద్వా ద శ పు రాణా స్త ర్గ తః

అనప్రవిణతత్వర సకలసజ్జన సమీహితసమ్మదనసన్తానాయకమునః

శ్రీ వేంకటాచలమహాత్మ్యశ్చిత్త్రంబంధః.

శ్రీశేషతలశ్రీపదపురశ్రీమకళురాదిభగవద్వివ్యాలయకార్యనిర్వాహక
మహిమస్య నిరతితయభక్తిభారాధ్యక్షితశ్రీవేంకటాచలనిర్వాహక
శ్రీహరస విశేషాస్వారవైకతానామకరణ
హస్తీరామసింహాసనాలక్ష్మరభూతస్యవైరాజ్యమలశిరోభూషణస్య

శ్రీ మ హాం తు

రామకృష్ణదాసజీనామధేయస్య

శ్రీవేంకటాచలభగవద్వివ్యాభాండాగారాత్

ముద్రణాసముచితద్రవిణప్రదానరూపసాహాయ్యేన

శ్రీపదపురవర్తినా తెలుగుభూరు - శ్రీనివాసరంగాచార్యేన

నానాదేశసమాసితప్రాచీనానేకశ్రీకొశావలంకనపూర్వకం

పరిష్కృత్య, చెన్నపురిస్థిత

కలారత్నాకరముద్రాక్షరశాలాయామ్

మర్కటభిసంపత్సరకటకకృష్ణపంచమీవాసరేద్విత్తీయవారం

ఆంధ్రాక్షరై స్సమ్ముద్రితస్సక్

అఖిలివిద్యజ్ఞనహృదయంగమస్సమభివర్ధతాంతరామ్.

శ్రీ ప్రసాద.

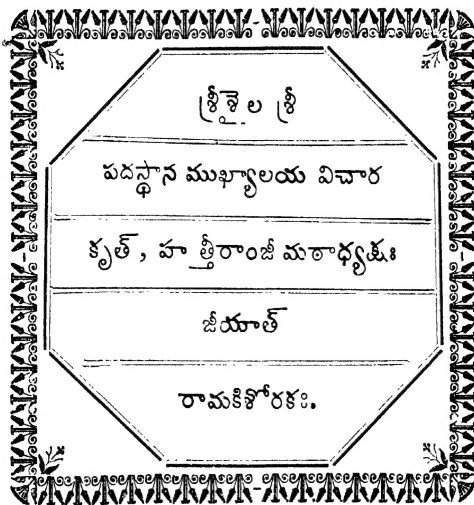
శాలివాహనశకాబ్దాః - ౧౮౧౮.

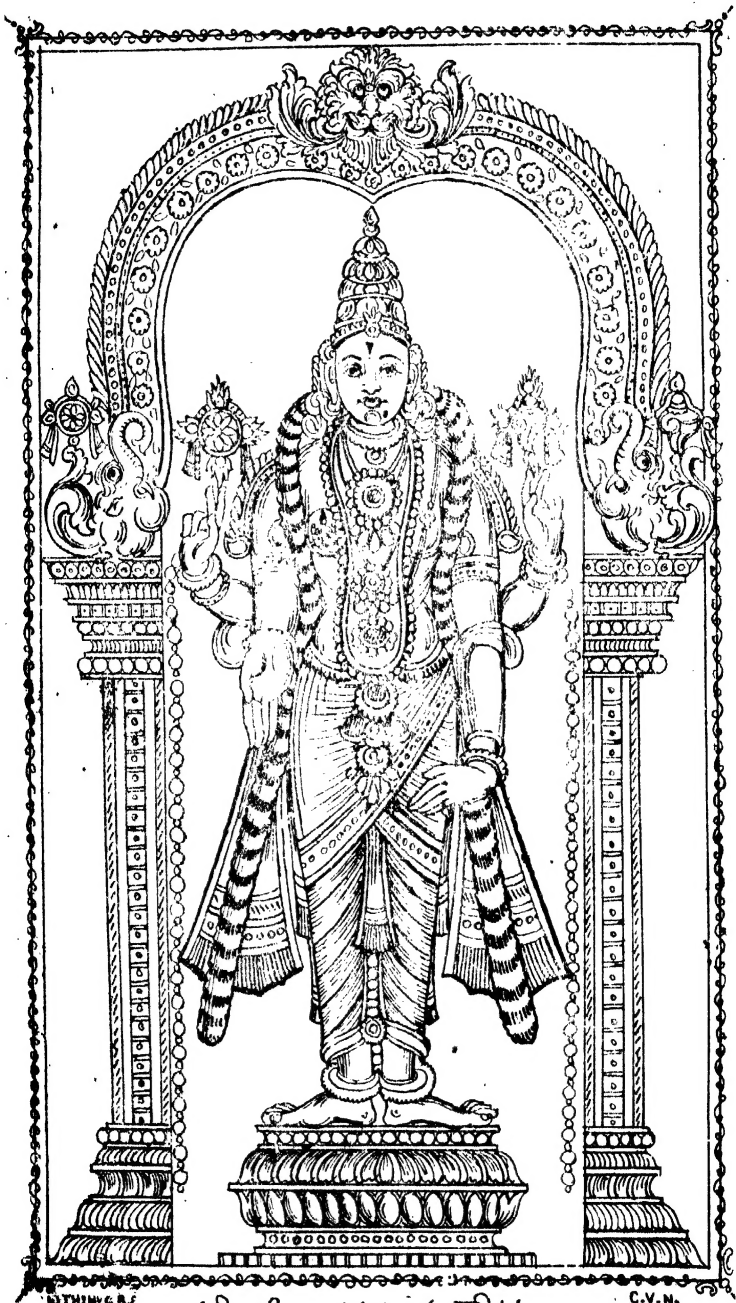
[Copy Right Registered.]

S.14292

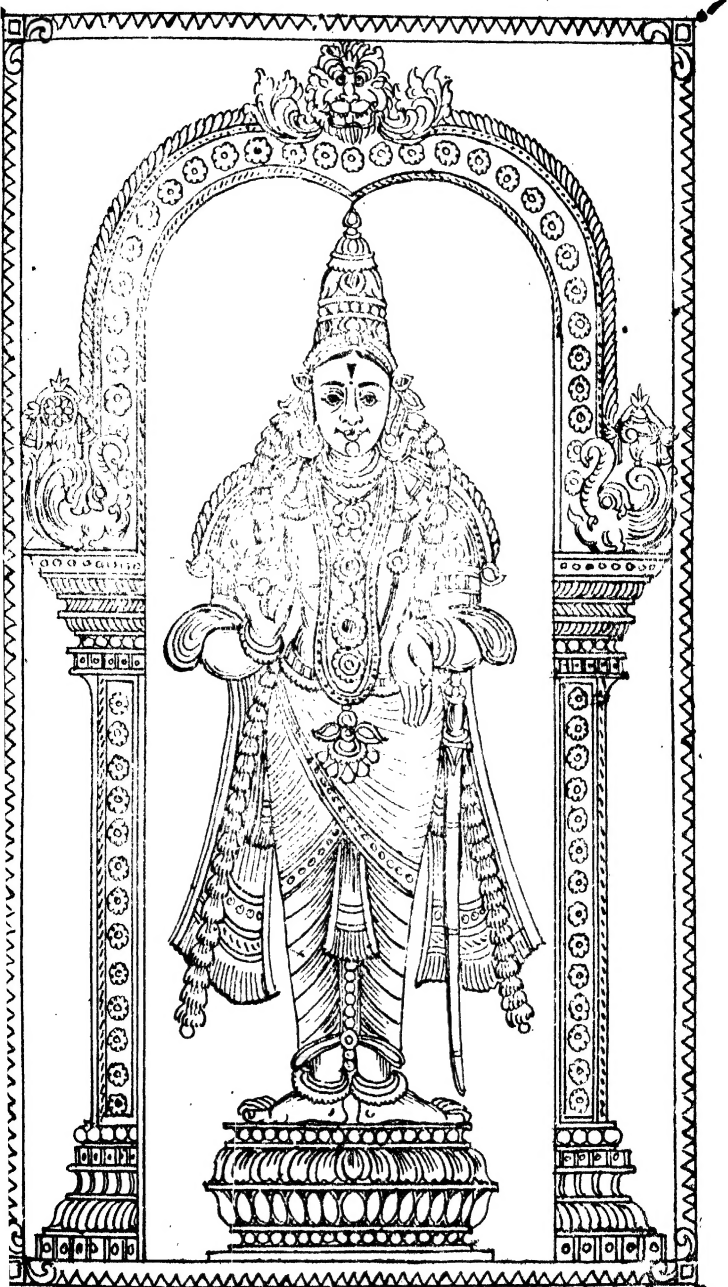

W. THIRU G. A. S.

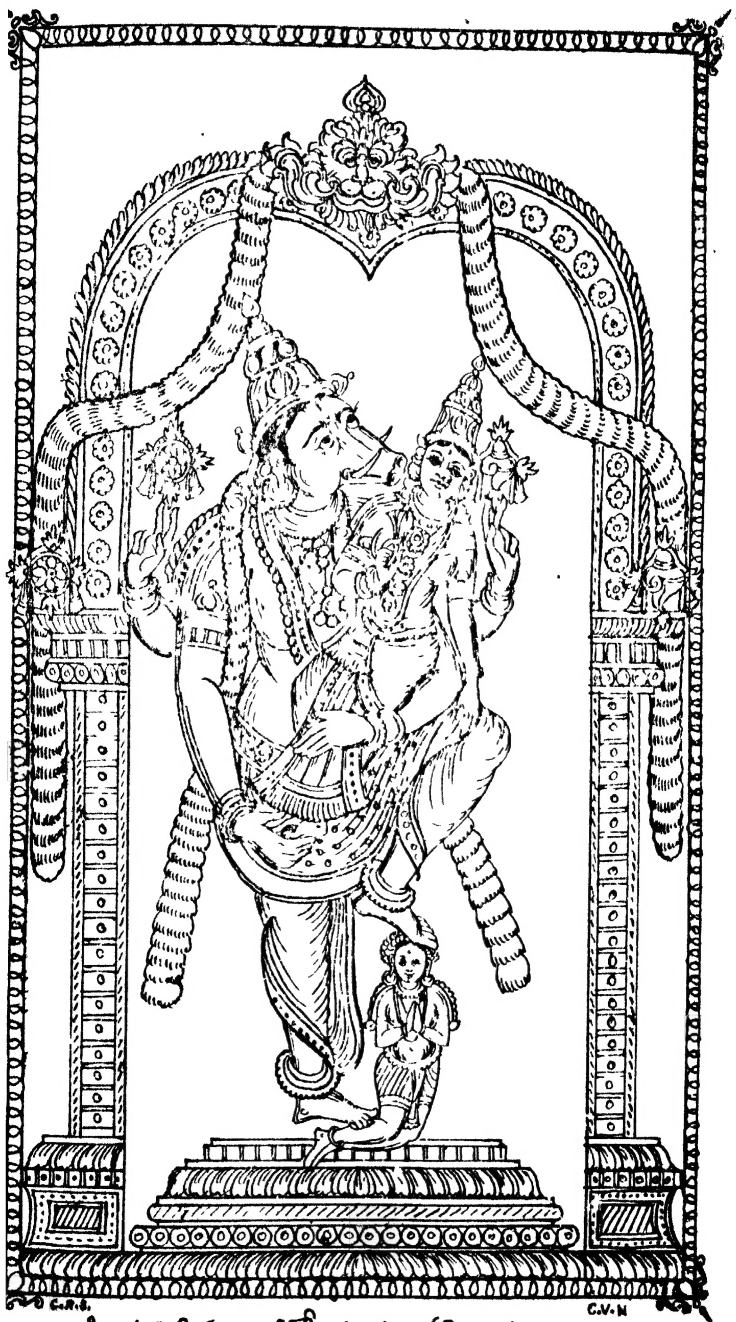
శ్రీ - శ్రీ నామోపదేశము -

C.V.N.

శ్రీ యై - శ్రీకృష్ణ వత్సై సమః -

హిరణ్యాక్షునిదా రీతి భూవరాహీయనమః-

C.V.M

వారాహపురాణే	త్రయస్త్రింశ ప్రభృతిద్విషష్టితమవర్యంతత్రిం శదధ్యాయ-ప్రథమప్రభృతిదశవర్యస్తదశాధ్యాయో భయాత్తకః ౪౦
పార్వపురాణే	చతుర్వింశప్రభృతి చతుస్త్రింశవర్యనైకాద శాధ్యాయాత్తకః ౧౧
గారుడపురాణే	త్రిషష్టితమాధ్యాయాత్తకః ౧
శేషధర్మే	అష్టచత్వారింశాధ్యాయాత్తకః ౧
బ్రహ్మేంద్రపురాణే	ప్రథమప్రభృత్యేకాదశవర్యనైకాదశాధ్యాయ యశ్చేకైశ సహస్రనామాధ్యాయోభయాత్తకః ౧౨
మార్కండేయపురాణే	ప్రథమప్రభృతి షడ్షమవర్యస్త షడ్షాధ్యాయాత్తకః ౫
వామనపురాణే	వింశప్రభృతి చతుశ్చత్వారింశవర్యస్త షడ్షా వింశాధ్యాయాత్తకః ౨౫
బ్రహ్మపురాణే	ప్రథమప్రభృతి దశమవర్యస్త దశాధ్యాయ షడ్షాశ్చైక షడ్షాశ్చాధ్యాయోభయాత్తకః... .. ౧౨
భవిష్యత్తరపురాణే	ప్రథమప్రభృతి చతుర్దశాధ్యాయాశీతి తమా ధ్యాయోభయాత్తకః ౧౫
సృష్టపురాణే	ప్రథమప్రభృతిసప్తదశవర్యస్తసప్తదశాధ్యాయ సప్తత్రింశాధ్యాయోభయాత్తకః ౧౮
సౌష్ఠపురాణే	ప్రథమప్రభృతిదశవర్యస్తదశాధ్యాయ ప్రథ మద్విత్తియాధ్యాయోభయాత్తకః ౧౨
ఆదిత్యపురాణే	ప్రథమప్రభృతి షడ్షమవర్యస్త షడ్షాధ్యాయాత్తకః ౫
	మిశ్రత్వా సప్తపంచాశదుత్తర శతాధ్యాయాత్తకశ్చ.
౧౨	౧౫౭

౧	శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యపరపురాణభాగః ...	౧
౨	శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తరశతనామావళిః ...	౧
౩	శ్రీలక్ష్మీనామావళిః ...	౧
౪	శ్రీవేంకటేశసహస్రనామావళిశ్చేతి ...	౧
మొ	ఏతేచతుస్సంఖ్యాకాః ...	౪

గ్రంథాంతరంతస్తుంగృహ్యనుసంధితునాం సౌకర్యాయముద్రాపితాః-
తాదృశముద్రితపురాణభాగా వేషయాఽధికాశ్చీప్రవేంకటాచలమాహా-
త్మ్యపరామహర్షిప్రణితాపురాణభాగాశ్చీప్రవేంకటాచలాధీశదీప్యవై-
భవపరిశీలనైకతానమానసానాం మహాత్మనాంసకాశేయద్యుపలభ్యేరకా-
తాంశ్చపురాణభాగాన్యదితేమహాంతశ్చీప్రవేషైల శ్రీపదపురశ్రీశుకపు-
రాదిభగవద్వివాలయధర్మాధికార్యాస్థానప్రతివేషయేయః - అనుపద-
మేవతేముద్రితాభవేయః - తేనచఘటివరధరణీధరశిఖరవిహరణపరశ్చీ-
నివాసః ప్రీయేతేతితత్రభవతాంమహాత్మనాంసదసి సాదరమారచితేయం
విజ్ఞప్తిః.

ఇందువలనసకలమయినవారికి తెలియపర్చడమేమనగా.

సర్వమానతరంగిణీ ముద్రాక్షరశాలయందు తారణ శ్రావణశు-
ద్ధద్వితీయలోముద్రింపబడి ౧౮౮౪ సం॥ శైవటంబర్తే ౧ దిన కాపిరయి
ట్టారిజప్టర్ చేయించబడియుండు శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యపుస్తకముల
లోకొన్నియధికాంశములనగాసర్వజనసమ్మతముకాకుండునటుల అందు
లోసంబంధించనియితీహాసమాలమొదలగు కొన్నియంశములధికముగా
చేర్చబడియుండునని యాక్షేపణకరమయియుండుటంబట్టి సర్వజనసమ్మ-
తంబగునటులపొదువయినపురాణాంశములనుమాత్రమునిలిపియధికాం-
శములనెత్తినవరించికాపిరయియున్న పొందుబడియున్నదిగాననివియేయె-
ల్లరంగీకరించతగ్గవనియెరుగునది.

అవతరణికా.

శ్రీయఃపతి శ్రీ శ్రీనై కుట్రనికేతనో నిరతిశయానస్తయుక్తో నిత్యము
 క్తానుభావ్యోఽవాప్తసమస్తకామః పరమకారుణిక ఆశ్రితవాత్సల్యైక
 జలధిస్సర్వేశ్వరోభగవాన్ శ్రీమన్నారాయణః - అనాఘాతనిజనిత్య
 కైంకర్యరసానుభవగంధాఘనఃపునరస్మిన్నేవఘోరతరేఽనస్తక్లేశభా
 జనే సంసారమహాసాగరే మజ్జనోన్మజ్జనపరాయణాన్ - అనంతేనాపికా
 లేనా విదితనిస్తరణోపాయాన్ సంసారిచేతనానవలోక్య దయమానమ
 నాః - తద్రక్షణవ్యాప్తతాంతరంగః - తేషామాతృధ్వనిమాకణ్యతద్ర
 ష్టణాయ విధిశివసనకాదీనామపి ధ్యానపథస్యాప్యగోచరే సుదూరతరే
 శ్రీనైకుంఠేస్థితిమనుపకారిణీమనుసందధానః క్షీరాణాంవేసన్నిపత్యనిరం
 తర నిఖిలభవనహితాహితసంధుక్షణ పరిహరణ పరిచింతనైకపరాయ
 ణాం ఘణిపతిపర్యంకే పరమయోగనిద్రాండధానః - తదాతదాతత్తదా
 తృధ్వనిశ్రవణ సమనంతరమేవతత్రతత్ర సన్నిధాయకృతతత్తద్రక్షణః-
 ఇత్థం యుగాంతరేషు వసుంధరాయాం రక్షణపరికరతయాఽవలంబితై
 శ్రీరామకృష్ణాదిలక్షణనిజదివ్యవిభవావతారై రవతీర్యరక్షణప్రవృత్తావ
 పీతః కలియుగాధర్మాధికేషు తేషుయుగేష్వపి విభీషణవిదురాదీన్ కాం
 శ్చిదేవస్వావతార రహస్యజ్ఞానమహిమ్నా సముఖీభూయస్వచరణనశిన
 యుగళైకశరణాన్ సంపన్నానవలోక్యతదన్యాంశ్చానంతాన్ స్వావ
 తారరహస్యజ్ఞానలేశవిఘ్నరతయా సాధారణమనుష్యాదిసజాతీయతాబు
 ధ్ధ్యావిముఖీభూయ భవజలధిమహావర్తగర్తబంభ్రమ్యమాణానేవచాన
 లోకయన్ - సాలభ్యామమానుషే ష్వన్యతమతయాకృత విభవావతా
 రంమాంకృత స్వసజాతీయమానుషమాత్రతా బుద్ధయస్సజాతీయేషూ
 త్క-ష-బుద్ధిమసహమానాశ్చేమేమానవానసన్నిదధతే - విశేషతశ్చ

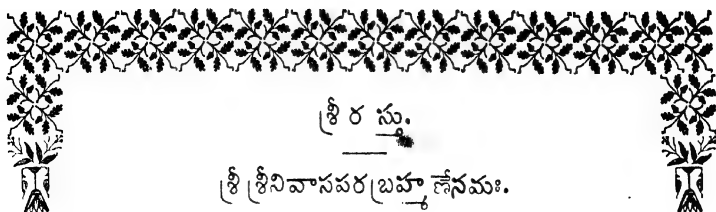
యంవిభవావతారోఽస్మిన్మహాపాపినికలియుగేఽనుపకారకః-అతోఽస్మిన్మహాపాపినికలియుగేనర్వోపసదనయోగ్యః పరమసులభోవిజాతీయదేవతారూపత్వేనోత్కృష్టబుద్ధి సహిష్ణురచావతార ఏవరక్షణపరికరోభవితుమహాతీతిపరిచింతయన్ - పరమకరుణాపరవశహృదయః - సకలసురాసురవరతిర్యక్త్వావరాది లక్షణసర్వభూతవిమోహనం పరమసుందరం దివ్యాచారూపందధానః - పరదైవతాసాధారణ పద్మాలయాపరిష్కృతవక్షస్కర్తృశంఖచక్రాదిదివ్యాయుధధర త్వాదిలక్షణైః - హ్రీశ్చ తేలక్ష్మీశ్చపత్న్యై - తమసఃపరమోధాతాశంఖచక్రగదాధరత్రాస్యాదిప్రమాణప్రతిపన్న నిఖిలపరవిద్యావేద్యపరమోపాస్య పరదేవతా భూతౌపనిషదపరమపురుషోఽహమేవేతిధియం సర్వభూతసాధారణీమాదధానః - సర్వభూతనిజచరణకమల సమాశ్రయణప్రదశనముద్రాందధానేన దక్షిణేన పాణికమలేన సర్వభూతానాం - మదీయచరణకమలయుగళం సమాశ్రయతేతిచోదనం - నిజచరణకమల సమాశ్రితసర్వభూత సంసారసాగరజానుదఘ్నతా విశేషకరణ ముద్రాందధానేన సవ్యేన పాణికమలేన-మదీయచరణకమల సమాశ్రితానాం సంసారసాగరస్ఫుతరో భవతీత్యావేదనంచ విదధానః - సర్వపాపానివేంప్రాహుః కటస్తద్దాహ ఉచ్యత ఇతినిరుక్తనిజనామధేయవైభవేనైవసకలభువనవిదిత సర్వపాపహరతా బిరుదస్య శ్రీవేంకటాచలస్వావ్యధీశతయాసంపన్నేన శ్రీవేంకటేశ ఇతి నామధేయేన నిజాం సంసారసాగర సముత్తారణహేతుం సర్వపాపవిమోక్షణశక్తిం సువ్యక్తమభిదధానశ్రీవేంకటాచలేకృత నిత్యసన్నిధానః-కతా వేంకటనాయక ఇతిస్వావతారమహిమానం సకలభువనవిదితం సమాదధానః-వాత్సల్యసౌలభ్యసౌఖ్యసౌలభ్యాదినిజదివ్యకల్యాణగుణగణమహిమ్నా సర్వభూత దృక్పథగోచరతామపిదధానస్సమింధేఖలు.

సపషభగవాన్ శ్రీవేంకటాచలాధీశ శ్రీనివాస స్సమంతతః ప్రస్ఫుమరకలికలుషతిమిర నికరనిరసనకరసముత్తుంగతరశిఖరిశిఖరసముది

త్వరమణిదీపవరాయమాణోఽపి నిజమహిమానభిజ్ఞతయా నిస్సమకలిమ
 హిమమందమందాయమాననిజచరణకమల సమాశ్రయణవివేకానఖిలా
 నపిలోకానవలోక్యవిధిశివశతమఖముఖసుర సనకసనందనప్రముఖ పరమ
 యోగికుంభసంభవ ప్రభృతిపరమషిశంఖో పరిచరవసుదశరథవియ
 న్నృపప్రముఖరాజషిప్రముఖానేకభక్తజన సంరక్షణలక్షణనిరవధికని
 రుపధిక నిస్సమ నిజదివ్యమహిమప్రకాశకై నానావిధపురాణేతిహాసా
 ద్యంతగతై శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యగ్రంథైస్తుప్రకటికృతైః పఠన
 శ్రవణాదిముఖేన తేహంశనైశ్శనై నిజచరణకమలసమాశ్రయణరుచిం
 సంపిపాదయితు శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యగ్రంథానాంకలిబలేననాస్తి
 క జనభూయిష్టేఽస్మిన్ధరామండలేకైశ్చిదపిసంరక్ష్యాప్థాపనేనదులభ
 తయాకథంచిత్రత్వచిత్పాస్తావపిధిలశిధిలాయమానప్రాచీన తాళపత్ర
 శ్రీకోశగతానాం తేహం దుష్టానతయాప్రాయశో ముద్రితసకలగ్రంథ
 కోశప్రచారబహుళేఽస్మిన్కాలే ప్రసిధిలప్రాచీనతాళపత్రకోశ క్లేశబహు
 లవీక్షణేకేహంచదపికాతుకానుదయేన తేహంపఠనశ్రవణయోదుష్క
 రతాం - అధునాప్యేతేహంగ్రంథానాంముద్రణేనా సంరక్షణేభవిష్యతి
 కాలే సుతరామేవనిలోప సంభవంచానుసందధాన శ్శ్రద్ధావత్సుకేషు
 చిద్భాగవతేషు - తత్రతత్రవిరళవిరళాయమానానాంప్రసిధిలతరప్రాచీన
 తాళపత్రమయ శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య శ్రీకోశసంరక్షణశ్రద్ధాభూ
 నాం సజ్జనానాంసకాశాచ్ఛ్రీకోశానాంసంగృహ్యమహతా ప్రయాసేన
 సంశోధ్యముద్రణాయప్రయతమానేషు - నిజదివ్యాలయగోపురమండప
 ప్రాకార దివ్యభూషణదివ్యోత్సవకోశాగారాది ప్రణయనపరిపాలనప్రము
 ఖనిఖిలకైంకర్యధురంధరస్య నిజకటాక్షవిశేషమంతరేణానితరజనసుల
 భవిష్యక్సేనముద్రాధికారిణోభగవాన్దాసనామధేయస్యనైరాగిగణాధిప
 స్య చిత్తరంగభువమధిరుహ్యతన్మఖేనైవ నిజభాండాగారద్రవ్యేనైవచేత
 రనిజకైంకర్యవదిదమపిశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యగ్రంథముద్రణరూపం

కైంకర్యం నివర్తయితుకామః - అవశ్యక ర్తవ్యతయా తదాతదాభాగ
వతైరా వేద్యమానమిదమపికై రీకర్యం తస్మై రోచయామాస - తతశ్చ స
భగవాన్దాస ఇత్థం శ్రీనివాససంచోదితాంతరంగ ఐహికాముష్మికాపేక్షీ
త సకలపురుషార్థసార్థ నిర్వహణధూర్వహతయా సకలజనమహా
పకారకంభగవద్గుణచరిత్రవణసతతబద్ధశ్రద్ధభగవద్భక్తగణపరమప్రాణ
భూతం సకలసహృదయజనహృదయంగమం శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య
గ్రంథజాతమిదం శ్రీవేంకటనాథదివ్యభాండాగారద్రవిణంప్రసన్నేనమన
సాప్రదాపయన్తుదితమనా ముద్రాపయామాస - అస్తి శ్చగ్రంథజాతే
నానాదేశానీతాన్ ప్రాచీనాననేకాన్ ప్రశిథిలాయమానాన్ శోశానన
లోక్యయాథామతి సంశోధ్యముద్రితేతత్రత్రయద్యపభ్రంశోవిద్యేత - త
దాతదపరామర్శములోమామ కీనదోషస్సద్భిక్షంతవ్యః - ప్రత్యుత్తమ
హతాప్రయాసేన దుర్లభమిదంగ్రంథజాతం సంపాద్యయాథాశక్తిపరి
ష్కృత్యముద్రితమితి గుణమేవపరామృశం తస్మింతస్మింతువ్యంతు-గుణ
దోషేబుభోగ్యుష్ణాన్నిందుత్వేళావివేశ్వరః - శిరసాశ్లాఘతేపూర్వంపరం
కంఠేనియచ్ఛ్రీతి హిసతాంశీలం - అతః - అసహస్రాక్షేణా సర్వజ్ఞేనా
సర్వశక్తినాచమయాయథామతియాథాశక్తిలోచనాభ్యాం బహుళదత్తా
వధానాభ్యామపి నిరీక్షణేఽవశ్యమవజన్తీయస మాపతితేష్వపభ్రంశేషు
క్షమైవసతాముచితేతిసంప్రార్థయామి.

ఈ గ్రంథము ౧౮౪౭ - వ సంవత్సరపు ౨౦ య్యోశాసనమునుపట్టి
రిజిస్టరుచేయబడినది గనుక దీని నితరులు అచ్చువేయకూడదు.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీమతే విష్ణ్వే నమః.

శ్రీ వేంకటాచలమహాత్మ్య విషయసూచికా.

శ్రీ వారాహపురాణ ప్రథమ భాగాంతర్గత

విషయానుక్రమణికా ప్రారంభః.

పుటసంఖ్య.

శ్వేతవారాహకల్పకథనమ్	౧
వైకుంఠావధగవత్క్రిడాచలానయనమ్	౪
దేవాదికృతశ్వేతవారాహప్రార్థనా	౫
సూతకృతస్వామిపుష్కరిణీమహాత్మ్యవర్ణనమ్	౬
శ్రీడాద్రిప్రవిష్టశ్రీవారాహాదివ్యవైభవవర్ణనమ్	౭
శ్రీడాద్రేభగవత్స్వాన్నిధేనమహిమాధిక్యవర్ణనమ్	౮
శ్రీడాద్రేః కారణభేదేనానేకనామానువర్ణనమ్	౯
మహర్షియజ్ఞవాటంప్రతిభగవదాగమనమ్	౧౦
పుంధర్యకుమారధారాస్నానసంకారప్రాప్తిః	౧౧
రాజ్యభ్రష్టశ్రుశ్రుణుసంసృరాజ్యప్రాప్తిక్రమః	౧౩
అత్తారామాభ్యువిప్రస్యసమృద్ధిప్రాప్తిక్రమః	౧౬
ససత్కుమారకథితపూజలక్ష్మీమంత్రోద్ధారక్రమః	౧౭
కాపిలాదిసప్తశతీర్థమహాత్మ్యమ్	౧౯
పాణ్డవతీర్థమహాత్మ్యమ్	౨౦
జరాహరాదితీర్థత్రయమహాత్మ్యమ్	౨౧

శ్రీవేంకటాద్రింబ్రతిశ్రీరామాగమనమ్	౨౧
వైకుంఠాభ్యుహప్రవిష్టవానరవృత్తాంతః	౨౪
వైకుంఠాభ్యుహప్రభావకథనమ్	౨౫
రావణాదిపీడితదేవర్షిణాంక్షీరార్ణవాదిలోకగమనమ్	౨౬
బ్రహ్మాదీనాంశ్రీవేంకటాచలాగమనమ్	౨౯
పుత్రార్థిసూదశరథస్యశ్రీవేంకటాచలాగమనమ్	౩౦
దశరథస్యశ్రీవేంకటాచలవాసిమహర్షిచరిత్రదర్శనమ్	౩౨
శ్రీభగవదావిర్భావఘట్టః	౩౪
బ్రహ్మాదీనాంభగవత్సద్విరచవేశాదికథనమ్	౩౭
అగస్త్యాదికృతభగవత్స్తుతిః	౩౯
ఇంద్రాదికృతభగవత్స్తుతిః	,,
సనాతాదికృతభగవత్స్తుతిః	౪౦
దశరథకృతభగవత్స్తుతిః	౪౧
బ్రహ్మకృతభగవత్స్తుతిః	,,
బ్రహ్మాదీన్పృథిభగవత్కృతకుశలానుయోగాదిః	౪౨
భగవత్బ్రహ్మాదీనాంరావణోపద్రవనివేదనమ్	,,
శంకరస్యశేషాచలాగ్నేయదిగవస్థానప్రాప్తిః	౪౪
భగవత్సముద్దిశ్యదశరథకృతపుత్రప్రార్థనా	,,
భగవత్సంబ్రతిచతుర్ముఖకృతప్రార్థనాదిః	౪౫
శ్రీవేంకటాద్రినికటస్థాసురవధార్థంచక్రప్రేషణమ్	౪౬
శ్రీవేంకటేశ్వరమహోత్సవఘట్టః	౪౭
శ్రీవేంకటేశ్వరమహోత్సవవైభవవర్ణనమ్	౪౮
మహోత్సవసేవాఫలదానఫలప్రశంసాదిః	౫౦
వేంకటాద్రాపుష్పద్వ్యాననిర్వాణాదిప్రశంసా	౫౧
మహోత్సవావధృతస్నానప్రశంసా	౫౨
బ్రహ్మాదీనాంస్వావాసగమనార్థంభగవదభ్యనుష్ఠా	౫౩
శ్రీవేంకటాద్రిశవైభవప్రశంసా	౫౪

పుటసంఖ్య.

బ్రహ్మాదీనాంస్వావాసగమనమ్	...	...	...	...	౧౪
శబ్దసీతీర్థమహాత్మ్యమ్	...	...	...	...	౧౫
జాబాలితిర్థమహాత్మ్యమ్	...	...	...	...	”
పూర్వస్యాందిశిసుదర్శనకృతాసురవధప్రకారః	...	...	...	...	”
సుదర్శననైస్యానురైస్యయోర్యుద్ధప్రశంసా	...	...	...	...	౧౬
ఆగ్నేయదిశిసుదర్శనకృతాసురవధప్రకారః	...	...	...	...	౧౮
సుదర్శనస్యాసురవధార్థందక్షిణదిగ్గమనమ్	...	...	...	...	౨౦
సుదర్శనాసురనేనయోర్యుద్ధప్రకారః	...	...	...	...	”
వరుణదిశ్యసురసుదర్శననేనాయుద్ధప్రశంసా	...	...	...	...	౨౨
సుదర్శనస్యాసురవధార్థముత్తరదిగ్గమనమ్	...	...	...	...	౨౫
భేరుణ్డాసురసుదర్శననేనయోర్యుద్ధప్రశంసా	...	...	...	...	౨౬
శ్రీవేంకటేశ్వరస్యకలిదోషోపశాంతేషువిశేషతఃకృపాధిక్యవర్ణనమ్	...	...	...	...	౨౮
చేతనస్యాచార్యాశ్రయణాత్పురుషార్థప్రాప్తినిరూపణమ్	...	...	...	...	౩౦
అష్టాంగయోగస్వరూపనిరూపణమ్	...	...	...	...	౩౩
సనకసనన్దనత్తిర్థమహాత్మ్యమ్	...	...	...	...	౩౫
కాయరసాయనత్తిర్థమహాత్మ్యమ్	...	...	...	...	”
శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తరశతనామవళిః	...	...	...	...	౩౬
మహాద్వీకాంశ్రీవేంకటేశసేవార్థంశ్రీవేంకటాచలాగమనమ్	...	...	...	...	౩౯
మహాద్వీకృతభగవత్సుతిః	...	...	...	...	౪౦
సూతంప్రతిశాసనకాదిస్తుతిః	...	...	...	...	”

ఇతిశ్రీవారాహపురాణప్రథమభాగవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీవారాహపురాణద్వితీయభాగవిషయానుక్రమణికాప్రారంభః.

నారదస్యసుమేరుఖిరథస్థయజ్ఞవరాహదర్శనప్రాప్తిః	...	...	...	౦
వరాహసన్నిధిక్పుత్రిధరణ్యాగమనమ్	...	...	...	౨
ధరణీవరాహసంవాదః	...	...	...	౩
శేషచలస్యసర్వపర్వతాతిశయిత్వవర్ణనమ్	...	...	...	”

స్వామిపుష్కరిణ్యాస్సర్వతీర్థాతిశాయిత్వకథనమ్ ...	...	...	౪
కుమారధారామహాత్మ్యమ్ ...	...	...	౫
తుమ్మతీర్థమహాత్మ్యమ్ ...	...	...	౬
అకాశగంగామహాత్మ్యమ్ ...	...	...	౭
పాణ్డవతీర్థమహాత్మ్యమ్ ...	...	...	౮
పాపనాశనతీర్థమహాత్మ్యమ్ ...	...	...	౯
దేవతీర్థమహాత్మ్యమ్ ...	...	...	౧౦
ధరణీకృతవరాహస్తుతిః ...	...	...	౧౧
వరాహభగవతోఃధరణ్యాసాకంశేషచలాగమనమ్ ...	...	...	౧౨
అధ్యాయఫలశ్రుతిః ...	...	...	౧౩
శ్రీవరాహమస్త్రాధానవిధిః ...	...	...	౧౪
శ్రీవరాహమస్త్రేణధర్మాదీనాంస్వాభీష్టసిద్ధికథనమ్ ...	...	...	౧౫
అగస్త్యప్రార్థనయాభగవతస్సర్వజనదృగ్గోచరత్వకథనమ్ ...	...	...	౧౬
మిత్రవర్మణాకాశరాజాఖ్యసుతోత్పత్తికథనమ్ ...	...	...	౧౭
ధరణీతలాత్పద్మావత్యుత్పత్తిక్రమః ...	...	...	౧౮
అకాశరాజస్యధరణ్యాఖ్యపత్న్యాంపసుదానాఖ్యసుతోత్పత్తిక్రమః ...	...	...	౧౯
ఉద్వానవాసిన్యాఃపద్మావత్యాసమీపమ్ప్రసారదాగమనమ్ ...	...	...	౨౦
నారదోదీరితపద్మావతీశరీరసులక్షణాని ...	...	...	౨౧
పద్మావత్యాస్సస్వసభీభిసాసకంపుష్పాటవీగమనమ్ ...	...	...	౨౨
మృగయార్థంపుష్పాటవీమ్ప్రసరినివాసాగమనమ్ ...	...	...	౨౩
భగవతఃకస్యకానాఞ్చనైవ్యానన్యసంవాదః ...	...	...	౨౪
పద్మావతీదర్శనేనశ్రీనివాసస్యమోహప్రాప్తిః ...	...	...	౨౫
ముహ్యమానంశ్రీనివాసమ్ప్రతివకుళమాలికోక్తిః ...	...	...	౨౬
శ్రీనివాసోక్తపద్మావతీపరిణయకారణాని ...	...	...	౨౭
వియద్రాజపురమ్ప్రతివకుళమాలికాగమనమ్ ...	...	...	౨౮
దివ్యద్వానస్థపద్మావతీసభీప్రతివకుళమాలికోక్తిః ...	...	...	౨౯
వకుళమాలికామ్ప్రతిసభీనివేదితపద్మావత్యుత్పత్తయః ...	...	...	౩౦

పుటసంఖ్య.

పద్మావతీముద్దిశ్యదైవజ్ఞప్రతివియద్రాజకృతప్రశ్నాదిః	...	...	౨౦
దైవజ్ఞోక్త్యాఽగస్త్యలిక్టార్పణామైవిప్రాదిప్రేషణమ్	...	...	”
ధరణీకృతప్రశ్నస్య పుణ్డినీప్రతిపచనమ్	...	...	౨౧
పద్మావతీనివేదితభగవల్లక్షణభాగవతలక్షణాని	...	...	౨౨
వకుళమాలికయాసార్థంసభీనాంధరణీసమీపాగమనమ్	...	...	౨౩
ధరణీదేవైవమకుళమాలికానివేదితశ్రీనివాసోదస్తః	...	...	౨౪
శ్రీనివాసోక్త్యాశక్త్యనృపస్యస్వామితీర్థతపఃకరణప్రాప్తిః	...	...	”
వకుళమాలికోక్త్యాధరణ్యాదికృతవైవాహికనిశ్చయక్రమః	...	...	౨౬
బృహస్పత్యుక్త్యావివాహలగ్నస్తీరికరణమ్	...	...	”
విశ్వకర్మాదికృతపురాలంకారాదిక్రమః	...	...	”
పద్మావతీసుకేనసహవకుళాయాశ్శ్రీనివాససమీపగమనమ్	...	...	౨౭
శ్రీనివాసాయశుకావేదితపద్మావతీపరిణయవృత్తాస్తః	...	...	”
పద్మావత్యాశ్శుకదత్తశ్రీనివాసమాలాధారణమ్	...	...	”
శ్రీనివాసస్యలక్ష్మ్యేదికృతపరిణయాలంకారక్రమః	...	...	౨౮
బ్రహ్మాదిభిస్సాకంశ్రీనివాసస్యవియద్రాజపురగమనమ్	...	...	౨౯
పద్మావతీపరిణయఘట్టః	...	...	”
వధూవరయోర్వియద్రాజవిత్తీర్ణప్రాభృతాదిః	...	...	”
శ్రీనివాసకృపయావియద్రాజస్యభక్తిప్రాప్తిరూపవరప్రాప్తిః	...	...	౩౦
వివాహార్థమాగతానాంబ్రహ్మాదీనాంస్వావాసగమనమ్	...	...	”
వసునామకనిషేదవృత్తాస్తః	...	...	”
సుతహనసౌద్యక్తంవసుమ్ప్రతిభగవదుక్తిః	...	...	౩౧
రక్తదాసస్యశ్రీనివాసనేవార్థంశ్రీశేషచలాగమనమ్	...	...	౩౨
శ్రీనివాసార్థంరక్తదాసకృతదివ్యోద్యానమణ్డపనిర్మాణాని	...	...	”
రక్తదాసస్యగర్భర్వక్రీడాదర్శనేనభగవత్సైంధవైర్వృత్తిః	...	...	౩౩
స్వరూపానుసంధానేనలజ్జితంరక్తదాసమ్ప్రతిశ్రీనివాసవచనం	...	...	”
తోడ్డిమాన్నామకన్యపవృత్తాస్తః	...	...	”
తోడ్డిమాన్నుపస్యమృగయార్థంశ్రీశేషచలాగమనమ్	...	...	౩౪

శ్రీనివాససమీపస్థపఞ్చవర్ణశుకవృత్తాంతః	...	...	...	3౪
తోడ్డమాన్నుపస్యనిమేదేనసహశ్రీనివాససేవాగమనమ్	...	...	...	3౫
తోడ్డమాన్నుపంప్రతిరేణుకొత్తిః	...	...	...	,,
శుకవర్ణితపద్మసరోవరమాహాత్మ్యమ్	...	...	...	3౬
దేవాదికృతశ్రీలక్ష్మీస్తుతిః	...	...	...	,,
ఇంద్రాగ్రీవస్త్రితుస్తుప్రసన్నలక్ష్మీవచనమ్	...	...	...	3౭
తోడ్డమాన్నుపస్యస్వపితృస్సకాశాద్రాజ్యప్రాప్తిః	...	...	...	,,
వసోర్వల్క్యకేశ్రీవరాహసందర్శనమ్	...	...	...	,,
తోడ్డమాన్నుపాయవసునివేదితవరాహుదంతః	...	...	...	3౮
సృష్టస్యనిమేదవాక్యస్యపాక్ష్యాంబిలమాగ్ధేణశేషాచలగమనమ్	...	...	...	3౯
భగవదుక్త్యాతోడ్డమాన్నుపకృతక్షీరాభిషేకవప్రనిర్వాణాదికమ్	...	...	...	౪౦
గంగాస్నానాగతపీఠశర్వార్థవిప్రచరిత్రమ్	...	...	...	,,
అగ్నిసరోవరమాహాత్మ్యమ్	...	...	...	౪౧
కుర్వగ్రామస్థకులవంశభీమాఖ్యభక్తోదంతః	...	...	...	౪౨
కుర్వగ్రామస్థభీమాఖ్యభక్తస్యపత్నీసహవైకుణ్ఠప్రాప్తిః	...	...	...	౪౩
శ్రీనివాసకృపయాతోడ్డమాన్నుపస్యసారూప్యప్రాప్తిః	...	...	...	,,
అధ్యాయఫలశ్రుతిః	...	...	...	,,

ఇతిశ్రీవారాహపురాణద్వితీయభాగవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీపార్వపురాణాంతర్గతవిషయానుక్రమణికా.

మేరుగిఖరాచుకబ్రహ్మర్షేర్వంకటాచలాగమనమ్	...	...	...	౧
శ్రీవేంకటాచలవర్ణనమ్	...	...	...	౨
శుకస్యశ్రీవేంకటాచలస్థపుణ్యతీర్థావగాహనప్రాప్తిః	...	...	...	3
సగృష్టస్యకుమారధారాస్నానేనశత్రూయభప్రాప్తిః	...	...	...	,,
ఇంద్రస్యపాపనాశనస్నానేనపుత్రవధనితపాపనిర్ముక్తిః	...	...	...	౪
అకాశగంగామాహాత్మ్యమ్	...	...	...	,,
వ్రతతీవర్తనీతీర్థస్నానకాలేశుకబ్రహ్మర్షిమృత్యుశరీరోత్తిః	...	...	...	,,

పుటసభ్యుఁ.

అశరీరోక్త్యాశుకస్యవద్ద సరోవరాగమనమ్	...	...	...	౫
వద్ద సరోవరవర్ణనమ్	...	...	...	౬
శుకస్యవద్ద సరస్వతీనివాసధ్యానపూర్వకస్నానాదికరణమ్	...	...	...	౭
వద్ద సరోవరతీర్థస్థదివ్యారామవర్ణనమ్	...	...	...	౮
దివ్యారామేశుకబ్రహ్మదేర్శనానియమపూర్వకతపఃకరణమ్	...	...	...	౯
శుకమునితపోగ్నిజ్వాలాభిర్కోపద్రవోత్పత్తిః	...	...	...	౧౦
శుకతపోభంగాయమహేంద్రోక్తరంభాదిసాన్ద్రవచనాని	...	...	...	౧౧
మహేంద్రానికపేరమాభదికృతప్రతిజ్ఞా	...	...	...	౧౨
శుకతపోవనముగ్రత్యాగతానారమాభదీనాంశృంగారలీలాః	...	...	...	౧౩
శ్రీనివాసధ్యానేనజితకామంశుకముగ్ధిరమాభదిహాసోక్తిః	...	...	...	౧౪
రమాభదిమర్వాపారాన్విలోక్యశుకబ్రహ్మర్ష్యనుతాపక్రమః	...	...	...	౧౫
శ్రీనివాసముద్దిశ్యరమాభద్యస్సరస్వజ్ఞభీతశుకస్తుతిః	...	...	...	౧౬
శుకకృతదశావతారస్తోత్రమ్	...	...	...	౧౭
శ్రీనివాసముద్దిశ్యశుకబ్రహ్మర్షిప్రార్థనా	...	...	...	౧౮
రమాభదీనాంస్వలావణ్యనిద్రాపూర్వకయథాగతగమనమ్	...	...	...	౧౯
భగవత్కృపయాశుకకృతదృఢతరథాక్తిపూర్వకభగవదుపాసనమ్	...	...	...	౨౦
శుకమునిసమీపముగ్ధితపస్తుప్తశ్రీనివాసాగమనమ్	...	...	...	౨౧
భగవన్దంవిలోక్యశుకమునికృతనటనాదికమ్	...	...	...	౨౨
శ్రీనివాసకృపయాశుకబ్రహ్మదేర్శనోక్తిప్రార్థనా	...	...	...	౨౩
శుకమునికృతశుకపురాష్టోత్తరశతవిప్రనిర్వాణాని	...	...	...	౨౪
శుకపురేబలధ్రువసహకృతకృష్ణప్రతిష్ఠాకరణమ్	...	...	...	౨౫
శుకస్యస్వపురాచ్ఛేదాచలగమనమ్	...	...	...	౨౬
స్వామిపుష్కరిణీతీరవర్ణనమ్	...	...	...	౨౭
స్వామిపుష్కరిణీవర్ణనమ్	...	...	...	౨౮
శ్రీనివాసావిర్భావఘట్టః	...	...	...	౨౯
శుకబ్రహ్మర్షికృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః	...	...	...	౩౦
శ్రీవరాహావిర్భావవృత్తాంతః	...	...	...	౩౧

అసురోపద్రవమసహమానాయాధరాయాః పాతాళగమనమ్ ...	...	...	...	...	౨౧
పాతాళగతభూమ్యుద్ధరణోద్యుక్తవరాహవిగ్రహవర్ణనమ్ ...	...	...	...	...	”
పాతాళగతధరణీవరాహయోర్నర్మవ్యాపారాదిః ...	...	...	...	...	”
వరాహభగవత్తమ్ప్రతిభరణ్యుక్తిః ...	...	...	...	...	౨౨
ధరణ్యాసాకంపాతాళాద్వరాహస్యశేషచలంగమనమ్ ...	...	...	...	...	”
దూర్వాసశ్శాపాత్కిన్నరదమ్పత్యోఃకైరాతరూపప్రాప్తిః ...	...	...	...	...	౨౩
కైరాతదమ్పత్యోశ్శేషచలేషుత్రప్రాప్తిప్రియఙ్గుకృషికరణాదీని ...	...	...	...	...	”
ప్రియఙ్గుగోప్తృకైరాతసమేపమ్ప్రతివరాహగమనమ్ ...	...	...	...	...	౨౪
శ్రీవరాహదర్శనార్థం శేషచలమ్ప్రతిస్థపాగమనమ్ ...	...	...	...	...	”
నృపస్యవత్ప్రీతివరాగతవరాహదర్శనప్రాప్తిః ...	...	...	...	...	”
నృపమ్ప్రతిత్యశరీర్యుక్తిః ...	...	...	...	...	౨౫
క్షీరాభిషేకాద్వరాహస్యవత్ప్రీతాదావిర్భావః ...	...	...	...	...	౨౬
రాజానమ్ప్రతిభగవదుక్తిః ...	...	...	...	...	”
శ్రీవరాహకృతకిన్నరమిథునకిరాతత్వనిర్ముక్తిః ...	...	...	...	...	౨౭
నృపస్యశ్రీవరాహప్రతిష్ఠాకరణపూర్వకస్యపురగమనమ్ ...	...	...	...	...	”
శ్రీనివాసస్యస్వామిత్వీర్థదక్షిణతీరవాసీత్వకథనమ్ ...	...	...	...	...	”
శ్రీనృసింహచలస్థనీలకణ్ఠతపఃక్షేత్రవర్ణనమ్ ...	...	...	...	...	౨౮
నీలకణ్ఠాశ్రమస్థపుణ్యపుష్కరిణీవర్ణనమ్ ...	...	...	...	...	౨౯
అశ్వనృగ్రోధమూలస్థనీలకణ్ఠాశ్రమవర్ణనమ్ ...	...	...	...	...	౩౦
నీలకణ్ఠకృతనృసింహరాధనసజ్జల్పః ...	...	...	...	...	”
నీలకణ్ఠకృతనృసింహరాధనవిధిః ...	...	...	...	...	౩౧
నీలకణ్ఠప్రతిష్ఠితశ్రీనృసింహభగవద్వర్ణనమ్ ...	...	...	...	...	౩౨
శ్రీనృసింహసాన్నిధ్యేననీలకణ్ఠాశ్రమస్యాధిక్యవర్ణనమ్ ...	...	...	...	...	౩౩
పాణ్డవతీర్థమహాత్మ్యమ్ ...	...	...	...	...	౩౪
నారాయణగిరిప్రభావకథనమ్ ...	...	...	...	...	”
నారాయణాద్విష్ణురవాభ్యక్షేత్రపాలకోదంతః ...	...	...	...	...	”
గౌర్యానారాయణాద్రితపఃకరణేనదుర్గాత్వశివార్థశరీరత్వప్రాప్తిః ...	...	...	...	...	౩౫

పుటసభ్యుః.

అత్యధిపంచాశస్తహర్షిప్రశంసితస్వామిపుష్కరిణీమహాత్మ్యమ్	...	3౫
దైత్యోపద్రవజ్ఞాపనార్థంబ్రహ్మదీనాంక్షీరసాగరగమనమ్	...	3౯
బ్రహ్మదికృతక్షీరాభినాభస్తుతిః	...	...
బ్రహ్మదీనామ్మరతఃక్షీరార్ణవాల్మీసభీప్రాదుర్భావః	...	౪౦
లక్ష్మీసభీకథితభగవదావాసజ్ఞాపనపూర్వకాఽభయోత్తిః	...	...
బ్రహ్మదీనాంక్షీరార్ణవాచ్ఛీనారాయణాచలాగమనమ్	...	౪౧
శ్రీస్వామిపుష్కరిణీతీరవర్ణనమ్	...	...
కమలాభ్యుక్త్యాబ్రహ్మదికృతశ్రీనివాససాక్షాత్కారప్రయత్నః	...	౪౨
శేషాద్రాశ్రీనివాససాక్షాత్కారాయబ్రహ్మదికృతస్తుతిః	...	...
స్వామిపుష్కరిణీతీరేస్తుతిప్రసన్నభగవద్విమానావిర్భావః	...	౪౩
విమానమధ్యగతంశ్రీనివాసముద్దిశ్యబ్రహ్మదిస్తుతిః	...	...
శ్రీశ్రీనివాసావిర్భావఘట్టః	...	...
బ్రహ్మదీన్పృథిభగవత్కృతకుశలప్రశ్నః	...	౪౪
భగవతేబ్రహ్మకృతలోకోపద్రవకార్యగురోదస్తజ్ఞాపనమ్	...	...
బ్రహ్మదిప్రార్థనయాభగవదుక్తాఽభయోత్తిః	...	౪౫
రక్షగణసంహారాయభగవత్కృతకుముదాక్షునియోజనమ్	...	...
భగవతోబ్రహ్మదిప్రేషణపూర్వకాఽస్తర్థానఘట్టః	...	...
శ్రీశ్రీనివాసావాసస్థలస్యసర్వఫలప్రదత్వవర్ణనమ్	...	...
శ్రీశ్రీనివాసావతారదేశకాలనిర్ణయః	...	౪౬
పద్మసరోవరమాహాత్మ్యమ్	...	...
భృగుపాదాహతిమపితాయాలయ్యైకపిలాలయగమనమ్	...	...
లక్ష్మ్యన్వేషణార్థంఠాతలమ్పృథిభగవదాగమనమ్	...	౪౭
శ్రీకోల్లాపురవాసీలక్ష్మీమర్చయస్తంభగవస్తమ్పృత్యశరీర్యుత్తిః	...	...
శేషాచలాధ్వనారాజిరూపస్యభగవత్స్సువర్ణముఖరీతిరాగమనమ్	...	...
భగవత్కృతపద్మసరోవరనిర్మాణప్రకారః	...	౪౮
పద్మవికాసనైరస్తర్యార్థంభగవత్కృతసూర్యనారాయణప్రతిష్ఠా	...	...
లక్ష్మీమన్స్త్రాపాసనపూర్వకభగవత్కృతతపోవిధిః	...	...

పుటసంఖ్య.

నృపశంకయాభగవత్తపీఠం గాయేన్ద్రాదికృతరమ్యుద్రితేషణమ్	...	౪౮
రాజవేషభృద్భగవత్తపీఠం గాయేన్ద్రాదికృతరమ్యుద్రితేషణమ్	...	౪౯
స్వాశ్రమాగతాపసరోవణ్నినార్యంభగవత్కృతమాయానిర్మాణమ్	...	౫౦
పద్మసరోవరాల్లక్ష్మీపాదుర్భావఘట్టః	...	౫౧
లక్ష్మ్యవతారదర్శనార్థంపద్మసరస్తీరమ్మృత్రిబ్రహ్మద్యాగమనమ్	...	౫౨
లక్ష్మీకృతమాలార్చనాపూర్వకభగవద్వరణమ్	...	౫౩
భగవతఃపద్మసరోవరవరదానపూర్వకశేషాచలగమనమ్	...	౫౪
నారదాద్యష్టమహర్షిప్రశంసితపద్మసరోవరమహాత్మ్యమ్	...	౫౫
శుకచరిత్రవర్ణనమ్	...	౫౬
ఛాయాశుకోత్పత్తిః	...	౫౭

ఇతిశ్రీపద్మపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీగారుడపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికా.

వనీషమ్మృత్రిశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యశ్రవణేచ్ఛవ్యరుత్థితప్రశ్నః	...	౧
వనీషవర్ణితశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యమ్	...	౨
శ్రీవేంకటాచలస్థాకాశగజ్ఞాపాదనాశనతుమ్బురుత్తిర్థప్రశంసా...	...	౩
వనీషోక్త్యైరుత్థితాస్తుమ్బురుత్తిర్థతపఃకరణాయ శేషాచలగమనమ్	...	౪
అరున్ధతీసమీపేభగవదావిర్భావః	...	౫
అరున్ధతీకృతభగవత్పుత్తిః	...	౬
భగవద్వర్ణితశ్రీవేంకటాచలతుమ్బురుత్తిర్థమహాత్మ్యని	...	౭

ఇతిశ్రీగారుడపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీహరివంశాంతర్గతశ్రీశేషధర్మ విషయానుక్రమణికా.

నారదాదీనాంభగవత్సేవార్థంశ్రీవేంకటాచలగమనమ్	...	౧
శ్రీవేంకటాచలవాసిమహాజనచరిత్రవర్ణనమ్	...	౨
శ్రీభగవదావిర్భావవర్ణనమ్	...	౩
శ్రీనివాససేవార్థంశ్రీభీష్మకృతయుధిష్ఠిరప్రేరణమ్	...	౪

ఇతిశ్రీహరివంశాంతర్గత శేషధర్మ విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

(బ్రహ్మజ్ఞపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికా.

భృగునారదసంవాదాత్మకసూతోక్తశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యమ్	...	౧
వేంకటాచలస్యానేకనామానువర్ణనపూర్వకమహాత్మ్యకథనమ్	...	౨
నారదకృతక్షీరాబ్ధివాసీభగవద్వర్ణనమ్	...	3
నారదమృతిభరతలలిజిహ్నుభగవదుత్తిః	...	౪
నారదకృతభగవత్క్రిడార్హదేశప్రకాశనమ్	...	౫
అనంతస్యభగవత్క్రిడాద్రిత్వప్రాప్తిః...	...	౫
భగవతోలక్ష్మ్యదిమహిమీపరిజనైస్సహక్రిడాచలగమనమ్	...	౬
అద్వైతాధార్యనస్తస్యశిరోపుచ్ఛప్రదేశవర్ణనమ్	...	౬
వ్యాఘ్రపాదవృత్తాంతః	...	౭
అద్వైతాధార్యనస్తస్యవక్షప్రదేశవర్ణనమ్	...	౮
క్రిడాద్రిత్వాపన్నానస్తస్యభామణివర్ణనమ్	...	౯
భగవత్క్రిడాచలవర్ణనమ్	...	౯
నారాయణాఖ్యవిప్రవృత్తాంతః	...	౧౦
నారాయణాఖ్యవిప్రతపస్తుప్తభగవదావిర్భావః	...	౧౦
నారాయణాఖ్యవిప్రకృతభగవత్సుతిః	...	౧౧
భగవత్ప్రముద్దిశ్యవిప్రకృతసర్వజనదృశ్యత్వాదిప్రార్థనా	...	౧౧
భగవత్కృతనారాయణాఖ్యవిప్రప్రార్థనాభ్యుపగమప్రకారః	...	౧౨
భగవతఃక్రిడాద్రోహిణిప్రార్థనాభ్యుపగమః	...	౧౨
వృషభాఖ్యసురవృత్తాంతః	...	౧౩
వృషభాసురశబరవేషధారిభగవతోర్యుధప్రకారః	...	౧౩
భగవత్ప్రముద్దిశ్యసంహారాభ్యుపగమస్తవృషభాసురప్రార్థనా	...	౧౪
అసురప్రార్థనయాక్రిడాదేర్భగవద్దత్తవృషభనామధేయప్రాప్తిః	...	౧౪
వృషభాసురవధప్రకారః	...	౧౫
అజ్ఞానాదేవ్యుత్పత్తిక్రమః	...	౧౫
అజ్ఞానాయాశ్చివేంకటాద్రోతపంకరణినాజ్ఞానేయాఖ్యసుతోత్పత్తిః	...	౧౬
అజ్ఞానేయోత్పత్తిదివసనక్షత్రమాసనిర్ణయః	...	౧౭

ఆజ్ఞానేయస్యఫలబుద్ధ్యారవిమణ్డలంప్రత్యుత్పతనమ్	...	...	౧౭
ఆజ్ఞానేయస్యబ్రహ్మదీదతసర్వావధ్యత్వవరప్రాప్తిః	...	...	౧౮
క్రీడాదేరజ్ఞానాచలనామధేయప్రాప్తిః...	...	...	౧౯
క్రీడాదేశ్యేవేంకటాభిధానహేతుపాదాత్	...	...	,,
శ్రీవేంకటేశారాధకచోరరాజసుతోత్పత్తిక్రమః...	...	...	౨౦
చోరరాజస్యమృగయావిహారకాలేనాగకస్యకాచర్యనాదిః	...	...	,,
చోరరాజస్యనాగకన్యాయాంసార్వభౌమలక్షణోపేతసుతోత్పత్తిః	...	...	౨౧
చోరరాజసుతస్యపాతాళాత్స్వపిత్రవైకాగమనమ్	...	...	౨౨
చోరరాజసుతస్యశరీర్యుక్త్యాపితృకృతరాజ్యాభిషేకక్రమః	...	...	,,
చక్రవర్తినమ్పుత్రిగోపాలనివేదితవేంకటాచలవత్సీకోదంతః	...	...	౨౩
చక్రవర్తినౌభగవత్పుకాశితస్వప్నదర్శనమ్	...	...	,,
నృపనికటమ్పుత్రిశేషాచలదేవజ్ఞాననాయశబరాగమనమ్	...	...	౨౪
చక్రవర్తినశ్శబరేణసహవరాహదర్శనార్థంశేషాచలగమనమ్	...	...	,,
చక్రవర్తికృతక్షీరాభిషేకేణవత్సీకావృన్నివాసావిర్భావః	...	...	౨౫
చక్రవర్తికృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః	...	...	,,
శ్రీశ్రీనివాసస్యచక్రవర్తిపార్థనయాసర్వజనదృశ్యత్వాభ్యుపగమః	...	...	౩౦
శ్రీశ్రీనివాసమహాత్మ్యసేవార్థంబ్రహ్మరుద్రాద్యాగమనమ్	...	...	౩౧
శ్రీశ్రీనివాసస్యరథోత్సవావధ్యుత్సవప్రకారః	...	...	౩౨
చక్రవర్తినమీపాగతకృష్ణశర్మాఖ్యవిప్రోదంతః	...	...	,,
అస్థికూటాభిధానరోవరమాహాత్మ్యమ్	...	...	౩౪
సింహదాఖ్యాసురవృత్తాంతః	...	...	౩౬
సింహదభీతదేవానాంశ్రీనివాససమీపాగమనమ్	...	...	,,
అథయాగతదేవానాంచక్రవర్తినీకటగమనాయథగవదాజ్ఞా	...	...	౩౭
భగవదాజ్ఞాయాదేవానాన్ద్వివిదవేషేణచక్రవర్తినీకటగమనమ్	...	...	,,
సింహదవధాయచక్రవర్తినమ్పుత్రిదేవకృతచోదనా	...	...	,,
సింహదవధోపాయవేదనాయథగవత్సన్నిధిమ్పుత్రిచక్రవర్తిగమనం	...	...	౩౮
చక్రవర్తికృతాసురవధార్థభగవద్దత్తవజ్ఞాన్యధాధారణం	...	...	,,

పుటసంఖ్య.

సింహదేనసహాయధాయకి రాతరూపేణచక్రవర్తిగమనం. ...	3౮
పాపనాశనతీర్థసమీపప్రవృత్తచక్రవర్తిసింహాదయధక్రమః. ...	3౯
సమరసమయేచక్రవర్తినేవాయుకృతగుడరసమస్తావదేశః. ...	౪౦
చక్రాయుధేనచక్రవర్తికృతసింహాదవధక్రకారః. ...	”
భగవత్కృతపంచాయుధకృత్యనిర్ణయః. ...	౪౧

ఇతిశ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాస్త్యత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీమూర్కణ్డేయపురాణాస్త్యతవిషయానుక్రమణికా.

తీర్థయాత్రేచ్ఛయాపితృనికపేమూర్కణ్డేయవిజ్ఞప్తిః. ...	౧
పితృనుజ్ఞయామూర్కణ్డేయకృతపుణ్యదేశతీర్థయాత్రాక్రమః. ...	౨
మూర్కణ్డేయప్రతిగరుడోపదిష్టశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యమ్. ...	”
మూర్కణ్డేయస్యశుద్ధాభ్యాగప్ర్యశిష్యణసహవేంకటాచలాగమనమ్. ...	౪
మూర్కణ్డేయస్యస్వామితీర్థస్నానపూర్వకశ్రీవరాహసేవాప్రాప్తిః. ...	”
మూర్కణ్డేయకృతశ్రీనివాసస్తుతిః. ...	”
మూర్కణ్డేయస్యభగవద్దత్తభక్తినైరవర్యవరప్రాప్తిః. ...	౫
శుద్ధాభ్యాగప్ర్యశిష్యస్యభగవదనుగ్రహేణనిష్పాపత్వప్రాప్తిః. ...	”
మూర్కణ్డేయప్రతిశుద్ధకృతస్నానదక్షిణాపనమ్. ...	౬
మూర్కణ్డేయస్యశుద్ధేనసహస్వర్ణముఖితీర్థస్థాగస్త్రాత్రమగమనమ్. ...	౭
అగస్త్యవర్ణితశ్రీవేంకటాచలవైభవమ్. ...	”
శ్రీనివాససేవార్థంబ్రహ్మరుద్రాదీనాంశ్రీవేంకటాచలగమనకథనమ్. ...	౮
శ్రీభగవత్ప్రదుర్భావవర్ణనమ్. ...	”
బ్రహ్మరుద్రాదికృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః. ...	”
అగస్త్యకృతస్వామితీర్థమహాత్మ్యభగవద్విషోత్సవవర్ణనమ్. ...	౯
మూరధారామాహాత్మ్యమ్. ...	౧౦
దారిద్ర్యదుఃఖాసహమానవృద్ధకృతభృగుపతనయత్నః. ...	”
భృగుపతనోద్యుక్తంవృద్ధమ్ప్రతిభగవదుత్తి. ...	”
వృద్ధశుభమూరధారాస్నానేనకమూరసమ్మత్ప్రాప్తిః. ...	౧౧

కుమారధారాస్నానప్రాప్తయావ్వనవృద్ధంత్రత్యస్త్రీతథగవతుః	...	..
సగ్రస్తస్యకుమారతీర్థతపఃకరణేనతారకవభోత్తబ్రహ్మహత్యావిముక్తిః	...	౧౨
కుమారధారాతీరేసగ్రస్తతపస్తుష్టభగవదావిర్భావః	...	౧౩
భగవత్సేవార్థంకుమారధారామ్బుత్రిబ్రహ్మరుద్రాద్యాగమనమ్	...	౧౪
సగ్రస్తకృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః	...	..
భగవద్వర్ణితకుమారధారాస్నానకాలాదినిర్ణయః	...	౧౫
అగస్త్యాదీనాంకుమారధారాతీర్థస్నానార్థంశ్రీవేంకటాచలగమనమ్	...	౧౬

ఇతిశ్రీమార్కండేయపురాణాస్తర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీవామనపురాణాస్తర్గత విషయానుక్రమణికా.

ప్రయాగమాహాత్మ్యమ్	...	...	౧
సీతాదిస్వనుతాదివాహాద్యర్థజనకసృపకృతానుతాపక్రమః	...	...	..
జనకసృపతాపాపనౌదనార్థంశతానందోక్తపురాతనేతిహాసః	...	...	౨
సగ్రస్తమ్బుత్రిశజ్జిరోక్తబ్రహ్మహత్యావిముక్తిహేతుపన్యాసః	...	...	౩
ప్రయాగక్షేత్రస్యభగవద్వర్ణితప్రయాగాభిధాననిరుక్తిః	...	...	౪
శజ్జిరహస్తాత్మపాలనిర్ముక్తిప్రకారః	...	...	౫
సగ్రస్తమ్బుత్రిశజ్జిరకృతతపస్సముచితవేంకటాద్వివర్ణనమ్	...	...	..
తపఃకరణాయసగ్రస్తస్యశ్రీవేంకటాచలాగమనమ్	...	...	౮
బృహస్పత్యుక్తసగ్రస్తోత్పత్తిక్రమః	...	...	..
బృహస్పతికృతసగ్రస్తస్తుతిః	...	...	౧౦
సగ్రస్తకృతతపఃకరణప్రకారః	...	...	౧౧
శజ్జిరకథితశ్రీనివాసాదిరంభవహేతుపాద్యతః	...	...	..
సుదర్శనస్యశజ్జిరసమీపప్రాప్తిక్రమః	...	...	౧౨
సుస్యసహస్రాక్షత్వప్రాప్తిప్రకారః	...	...	౧౪
చంద్రబాలాయాంబిష్యకేససాత్పత్తిక్రమః	...	...	౧౭
కాపిలాస్థుదతశతీర్థమాహాత్మ్యమ్	...	...	౧౮
చక్రతీర్థస్నానకాలనిర్ణయాదిః	...	...	౧౯

భగవత్ప్రముద్దిశ్యవాయుద్వికృతతపఃప్రకారః	౨౦
ప్రాదుర్భూతంభగవత్ప్రముద్దిశ్యవాయుకృతవిశ్వరూపస్తుతిః	౨౧
వాయుమ్ప్రతిభగవత్ప్రతానవరతస్వసాన్నిధ్యవరప్రదానమ్	౨౫
దేవ్యాసహగతస్యశిష్యాశ్చేషాచలాగ్నేయదిగవస్థానప్రాప్తిః	౨౬
చక్రతీర్థేతపస్యస్తంసుదర్శనమ్ప్రతిశజ్జరవచనమ్	౨౭
జనకమ్ప్రతిశతానందైక్తభగవదావిర్భావకథోపాద్ధాతః	౨౯
అగస్త్యస్యశేషాచలవాయువ్యదిశిమహాభూతవిలాకనమ్	౩౦
శేషాచలాత్తరదిశ్యగస్త్యాదికృతభగవదన్వేషణప్రకారః	౩౧
అగస్త్యాదీనాంసనత్కుమారవిలాకనపూర్వకపూర్వదిగ్గమనమ్	౩౩
శేషాచలపూర్వదిశ్యగస్త్యాదీనామద్భుతవస్తుదర్శనప్రాప్తిః	౩౫
భగవత్సాక్షాత్కారాయతపఃకుర్వన్ప్రమిష్టప్రత్యగస్త్యైః	౩౬
ఇంద్రాక్షైఃగస్త్యస్యశజ్జరదర్శనాయాగ్నేయదిగ్గమనమ్	౩౭
అగస్త్యకృతశేషాచలదక్షిణభాగస్థశజ్జరసేవాక్రమః	౩౮
భగవత్సేవాకాండీణమగస్త్యమ్ప్రతిశజ్జరోక్తిః	౪౦
శేషాచలవైర్భూతిదిశ్యగస్త్యాదీనాంవిష్వక్సేనదర్శనప్రాప్తిః	౪౧
అగస్త్యాదీన్ప్రతివిష్వక్సేనకథితభగవద్దర్శనోపాయః	౪౨
అగస్త్యాదీనాంశేషాచలస్థవిష్వక్సేనానుచరావలాకనమ్	౪౪
అగస్త్యాదీన్ప్రతివిష్వక్సేనపరిజనకృతస్వోదస్తజ్ఞాపనమ్	౪౩
అగస్త్యాదికృతశేషాచలస్థానేకపుణ్యతీర్థావలాకనక్రమః	౪౪
అగస్త్యాదీనాంకుమారధారాస్నానప్రాప్తిః	౪౫
శ్రీవేంకటాచలస్థపుణ్యతీర్థవర్ణనమ్	౪౬
కపిలతీర్థపశ్చిమభాగస్థపశ్చాత్తీర్థమహాత్మ్యమ్	౪౭
స్వామిపుష్కరిణ్యాదిసర్వతీర్థమహాత్మ్యవర్ణనమ్	౪౮
శిష్యాభ్యన్యవవృత్తాంతః	౪౯
స్వామిపుష్కరిణ్యాభగవదుక్తగంగాద్యశేషపుణ్యతీర్థసామ్యప్రాప్తిః	౫౦
భగవదుక్త్యాశ్చన్యవకృతస్వామి తీర్థతపఃప్రకారం	౫౧
స్వామి తీర్థభగవత్ప్రముద్దిశ్యగస్త్యాదికృతతపఃప్రకారః	౫౧

భగవత్సేవార్థం వేంకటాచలమ్మృతిగురుశుక్రాద్భాగవతమ్ ...	...	౧౨
ఉపరిచరవసువృత్తాంతః ...	...	౧౩
ఉపరిచరవసుమ్మృతిమహర్షికృతప్రశ్నః ...	...	,,
మహర్షిశాపేనోపరిచరవసోపాతాశకుమారప్రాప్తిః ...	...	౧౪
భగవత్సృగ్రితచక్రకృతగుహనసౌద్యక్రాసురవధప్రకారః ...	...	,,
వస్వానయనాయపాతాశబిలమ్మృతిభగవత్కృతగురుడప్రేషణమ్ ...	...	౧౫
శఙ్ఖాదీనాంభగవద్వివృత్తశ్లోకవిగ్రహనేవాప్రాప్తిః ...	...	౧౬
ఆవిర్భూతభగవద్వివృత్తశ్లోకవిగ్రహవర్ణనమ్ ...	...	౧౭
ఆవిర్భూతంభగవత్సమ్మృతిమహర్షికృతప్రణామదిక్రమః ...	...	౧౮
భగవదావిర్భూతకాలేదేవాద్యాపూరితశఙ్ఖాదిమృగశవాద్యక్రమః ...	...	౧౯
భగవత్సేవార్థం వేంకటాచలమ్మృతిబ్రహ్మరుద్రాద్భాగవతమ్ ...	...	,,
బ్రహ్మకృతభగవత్సత్తిః ...	...	౨౦
శంఖకృతభగవత్సత్తిః ...	...	౨౧
మహర్షికృతభగవత్సత్తిః ...	...	౨౨
సప్తర్షికృతభగవత్సత్తిః ...	...	౨౩
సనకాదిపరమయోగికృతభగవత్సత్తిః ...	...	,,
ఇంద్రాదిదిక్పాలకృతభగవత్సత్తిః ...	...	౨౪
శ్వేతద్వీపవాసినీధికృతభగవత్సత్తిః ...	...	౨౫
బ్రహ్మద్యావృతభగవత్సమ్మృతినాగకన్యకాదికృతగీతక్రమః ...	...	,,
బ్రహ్మాదీనాంభగవద్విశ్వరూపదర్శనప్రాప్తిః ...	...	౨౬
మహర్షీన్సృగ్రితభగవత్సత్తిః ...	...	౨౭
మునీనాశ్వానయనంభగవత్సమ్మృతిబ్రహ్మకృతవిజ్ఞప్తిః ...	...	,,
భగవత్కృతబ్రహ్మద్యభీష్టవరప్రదానమ్ ...	...	౨౮
మహర్షీణాంభగవద్వివృత్తవిమానదర్శనప్రాప్తిః ...	...	౨౯
శఙ్ఖనృపవరప్రదానపూర్వకభగవత్సత్తిధానఘట్టః ...	...	౩౦
భగవద్ సత్థానానందరందేవాద్యనుభూతానుతాపవర్ణనమ్ ...	...	౩౧
భగవద్విమానాదిదర్శనపూర్వకబ్రహ్మదిప్రతిప్రయాణమ్ ...	...	౩౨

పుటసంఖ్య.

శ్రీవేంకటాచలత్వైలాసగస్త్రశబ్దరగమనవర్ణనమ్ ...	... ౭౮
భగవద్విమానాస్తర్ధానహేతుకథనమ్ ...	... ౮౦
స్వామి పుష్కరిణ్యామగస్త్యాదికృతభగవత్సంత్రోపాసనప్రకారః ...	... ౮౧
అగస్త్యాదికృతభగవత్సేవాపూర్వకస్వావాసగమనోద్యోగః ...	... ”
భగవద్విమానమస్తర్గితంద్యప్రస్థాగస్త్యాదికృతచింతాక్రమః ...	... ౮౨
శేషాద్రివాయవ్యభాగస్థితమహాభూతస్యనారాయణాద్రిత్వవర్ణనమ్ ...	... ”
వసోర్భగవత్సంత్రోపాసనపూర్వకస్వామిత్థిర్థస్థితకథనమ్ ...	... ”
శ్వేతద్వీపవాసినీధాదీనాంశ్రీవేంకటాచలాత్స్వవాసగమనమ్ ...	... ౮౩
అగస్త్యకృతభావివిమానావిర్భావహేతుకథనమ్ ...	... ”
దేవజిదాద్యసురకృతలోకోపద్రవకథనమ్ ...	... ౮౪
దేవజిదాద్యసురవధార్థంసరికరవిష్వక్సేనగమనమ్ ...	... ౮౫
విష్వక్సేనాసురనైనికప్రవృత్తయుద్ధక్రమః ...	... ”
విష్వక్సేనకృతనారాయణాస్త్రప్రయోగపూర్వకాసురవధప్రకారః ...	... ౮౬
దేవాదికృతవిష్వక్సేనవిజయోపచారస్తుత్యాదిః ...	... ౮౮
భవిష్యచ్ఛ్రీభగవద్వివిమానవర్ణనమ్ ...	... ”
స్వామి పుష్కరిణీతీరకృతాన్నదానాదిప్రశంసా ...	... ౯౦
వామదేవమృత్ప్రబాహుపద్విస్వామి పుష్కరిణీమాహాత్మ్యమ్ ...	... ౯౧
బ్రహ్మకారితశ్రీవేంకటాచలాధీశమహాత్మ్యవప్రశంసా ...	... ౯౨
మహాత్మ్యసేవార్థమాగతజనారాధకపుణ్యఫలవర్ణనమ్ ...	... ”
స్వామి పుష్కరిణీంప్రతిసార్థత్రికోటిర్థాగమనకాలనిర్ణయః ...	... ౯౩
స్వామిత్థిర్థస్నానార్థంశ్రీవేంకటాచలమృతిజనకనృపాగమనమ్ ...	... ౯౫

ఇతిశ్రీవామన పురాణాస్తర్గతవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీబ్రహ్మపురాణాస్తర్గత విషయానుక్రమణికా.

దూర్వాససమృతిదివీపకృతప్రశ్నః ...	... ౧
దివీపమృతిదూర్వాసఃకథితశ్రీవేంకటాచలవైభవమ్ ...	... ”
వాయుశేషయోఃషీరాభిప్రవృత్తకలహాపాహ్లాతాదికథనం ...	... ౨

వాయుశేషకృతపరస్పరబలపరీక్ష	...	...	...	3
శ్రీవేంకటాద్రిశేషకృతపరివ్రతకారః	...	...	...	౪
శేషతపస్తుష్టభగవదావిర్భావః	...	...	...	౫
శేషప్రార్థనయాభగవత్కృతవేంకటాద్రివాసాభ్యుపగమః	...	...	...	,,
భగవతస్సాన్నిమితీర్థతీర్థైకవాసనిమిత్తకథనమ్	...	...	...	,,
వాయోర్భగవద్దత్తప్రధానాజ్ఞత్వప్రాప్తిః	...	...	...	౭
శ్రీవేంకటాద్రివగస్త్యతపస్తుష్టభగవదావిర్భావః	...	...	...	౮
శ్రీవేంకటాచలేశజ్ఞాభ్యున్నతపస్తుష్టశ్రీశ్రీనివాసావిర్భావః	...	...	...	౯
శ్రీశ్రీనివాసాజ్ఞయాశజ్ఞస్వకృతభగవద్వివ్యవిమాననిర్మాణమ్	...	...	...	౧౦
శ్రీవేంకటాచలస్థముక్తిప్రదస్వామిపుష్కరిణ్యాదిసప్తతీర్థవర్ణనమ్	...	...	...	,,
శ్రీవేంకటాచలస్థాష్టమస్తీర్థముహూనువర్ణనమ్	...	...	...	౧౨
కున్యాద్యష్టైతరశతతీర్థనామాని	...	...	...	౧౪
తోడ్డిమాన్నామకన్యకృత్పత్నిత్రికమః	...	...	...	౧౫
శ్రీవేంకటాద్రితోడ్డిమాన్మృపకృతగోపురాదినిర్మాణకమః	...	...	...	౧౮
తోడ్డిమాన్మృపస్యభగవద్దత్తచక్రాద్యాయుధప్రాప్తిః	...	...	...	,,
శ్రీవరాహస్యసాన్నిమితీర్థవాయవ్యభాగస్థితకథనమ్	...	...	...	౧౯
బ్రహ్మప్రార్థనయాశ్రీనివాసాభ్యుపగతప్రాథమికవరాహసేవాక్రమః	...	...	...	,,
నిషాదకృతవరాహదర్శనప్రకారః	...	...	...	౨౦
స్వామితీర్థముద్యగతధనదాదినవతీర్థవర్ణనమ్	...	...	...	౨౧
శ్రీవేంకటాద్రిగతపుణ్యతీర్థస్నానప్రశంసా	...	...	...	౨౨
శ్రీవేంకటాచలకర్తవ్యముహూదానప్రశంసా	...	...	...	౨౩
విష్ణువర్ధాభ్యుద్విజబద్ధవృత్తాంతః	...	...	...	౨౫
శ్రీవేంకటాద్రివేదాభిధద్విజకృతదీపారోపప్రశంసా	...	...	...	,,

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీబ్రహ్మోత్తరఖణ్డాంతర్గతవిషయానుక్రమణికా.

బ్రహ్మణమ్మృతినగిష్టప్రార్థితస్వపారోహిత్యోత్తపాపనివృత్తికమః	...	...	...	౨౭
సర్వాదిద్దోపాఖ్యానమ్	...	...	...	౨౮

పుటసంఖ్య.

బ్రహ్మజ్ఞియాశ్రీవేంకటాచలమ్మృతివసిష్టాద్యాగమనమ్	...	...	౨౯
ఘోణతీర్థస్నానేనవసిష్టాదీనాంపాపనివృత్తిప్రకారః	...	...	౩౦
వసిష్టమ్మృతిభగవద్వర్ణితఘోణతీర్థమాహాత్మ్యమ్	...	...	”
ఘోణస్నానేనసర్వసిద్ధంసర్వాబద్ధమ్మృతివసిష్టాదిప్రశంసా	...	...	౩౩
తుమ్మిరొర్రదశాపేనఘోణతీర్థప్రాప్తిః	...	...	౩౪
ఘోణతీర్థేభగవద్ధ్యానపూర్వకతుమ్మరుకృతతపఃప్రకారః	...	...	”
తుమ్మరుతపస్తుప్తభగవదావిర్భావాదిః	...	...	౩౫
భగవదాజ్ఞయాగప్రవర్ణితతుమ్మరుతీర్థమాహాత్మ్యమ్	...	...	౩౬

ఇతిశ్రీబ్రహ్మోత్తరఖండాస్తర్గతవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

శ్రీభవిష్యోత్తరపురాణాస్తర్గతవిషయానుక్రమణికా.

జనకస్యపానుఘాతశోకాతిరేకప్రకారః	...	...	౧
శతానందమ్మృతిజనకకృతస్వశోకనివృత్త్యుపాయప్రార్థనా	...	...	౨
జనకాయశతానందాక్షత్రీవేంకటాచలప్రభావః	...	...	౩
వృషభాచలనామనిష్పత్తిః	...	...	”
త్రేతాయాగేఅఙ్గానాచలనామనిష్పత్తిః	...	...	౫
ద్వాపరాయాగేశేషాచలనామనిష్పత్తిప్రకారః	...	...	౬
కలియాగేశ్రీవేంకటాచలనామనిష్పత్తిప్రకారః	...	...	౮
భగవత్స్త్రివైకుంఠాద్భీష్టవేంకటాచలాగమనం	...	...	౧౪
సాత్వికదేవతాత్వపరీక్షార్థంభృగోస్సత్యలాకాదిగమనమ్	...	...	”
భృగుమ్మృతిశ్రీవైకుంఠనాథోక్తవీరివచనమ్	...	...	౧౫
భగవతోభృగుకృతసాత్వికదేవతాత్వసమర్థనమ్	...	...	౧౬
భృగుపాదామతికుపితాయాలత్యైకరవీరపురాగమనమ్	...	...	”
లక్ష్మ్యస్త్యేషణార్థశ్రీవేంకటాచలమ్మృతిభగవదాగమనమ్	...	...	”
శ్రీస్వామిపుష్కరిణీమాహాత్మ్యమ్	...	...	౧౭
శ్రీనివాసస్యస్వామితీర్థపశ్చిమతీర్థపత్నీకప్రవేశప్రకారః	...	...	౧౮
అకాశస్యవృషాబ్రహ్మాదీనాంధేన్వాదిరూపేణశీతిః	...	...	”

గోక్షర పాయసంశ్రీనివాసమృతిగోపాలకృతతాడనప్రకారః...	...	౧౯
మృతగోపవిలాక వార్ధంశ్రీవేంకటాచలమృతిసృపాగమనమ్ ..	...	౨౦
సృపమృతివల్మీకనిర్గతశ్రీనివాసశాపః	...	”
సృపమృతిశ్రీనివాసకృతశాపహేతుపన్యాసః	...	౨౧
భగవత్త తాపసోదనాయగురుకృతచికిత్సాప్రకారః ...	...	౨౨
శ్రీవేంకటాచలస్యాయోధ్యామధురాదితౌల్యవర్ణనమ్ ...	...	”
పద్మావతీపరిణయోపాద్భూతః	...	౨౩
శ్రీశేషాచలప్రవృత్తశ్రీనివాసపరాహసంవాదః	...	”
శ్రీపరాహసంబ్ధియాశ్రీనివాసస్య శేషాచలావకాశప్రాప్తిః ...	...	౨౪
వకుళమాలికాఖ్యభగవత్పరిచారికాపూర్వజన్మవృత్తాంతః ...	...	౨౫
మృగయావిహారోద్యుక్తశ్రీనివాసాలంకారవర్ణనమ్	...	౨౬
మృగయావిహారసమయేశ్రీనివాసస్యకన్యాదర్శనప్రాప్తిః ...	...	౨౭
పుత్రలాభేనవియస్నృపానుభూతచింతాప్రకారః	...	౨౮
ధరణీతలాత్పద్మావత్యుత్పత్తివర్ణనమ్	...	౩౦
వియస్నృపస్యవసుదానాఖ్యనులోత్పత్తిక్రమః	...	”
నారదోక్తపద్మావతీశరీరసల్లక్షణాని	...	౩౧
పద్మావత్యాః పుష్పావచయసమయేశ్రీనివాసదర్శనమ్ ...	...	౩౨
పద్మావతీశ్రీనివాసయోఃపరస్పరసంవాదః	...	౩౩
పద్మావతీపరాజితశ్రీనివాసమృతివకుళమాలికాసాన్తవచనమ్ ...	...	౩౪
వకుళామృతిశ్రీనివాసోక్తస్వమసోనిర్వేదహేతుకథనమ్ ...	...	౩౬
వకుళామృతిశ్రీనివాసపద్ధితపద్మావతీపూర్వజన్మోదాంతః ...	...	౩౮
శ్రీనివాసానుబ్ధియానారాయణపురమృతివకుళాగమనమ్ ...	...	౩౯
వకుళామృతిపద్మావతీసభీజ్ఞాపితపద్మావత్యుదాంతః ...	...	౪౦
పద్మావతీసభీప్రతివకుళావేదితస్వాగమనవృత్తాంతః ...	...	౪౧
శ్రీనివాసస్యపుల్కనీరూపేణనారాయణపురగమనమ్	...	”
పుల్కనీరూపధారిభగవతఃపద్మావతీజనన్యాశ్చాన్యోన్యసంవాదః ...	...	౪౩
ధరణైశ్చపుణ్ద్రైక్తపదావతీదేహశోఽణినివృత్త్యపాయః ...	...	౪౪

పుటసంఖ్య.

ధరణైకపద్మావత్యుక్తశ్రీనివాసప్రాప్తిరూపమనశ్చింతాప్రకారః	...	౪౭
పద్మావతీకథితభగవల్లక్షణతదృశ్యకలక్షణాని	...	౪౮
ధరణీమృతిపద్మావతీసభిభిస్సహవకుళాగమనమ్	...	,,
ధరణీమృతివకుళోక్తస్వాగమన కారణాని	...	౪౯
ధరణ్యుక్త్యావియన్నృపకృతపద్మావత్యాత్వాసనప్రకారః	...	౫౦
వియన్నృపాజ్ఞయాధరాతలమృతిబృహస్పత్యాగమనమ్	...	౫౧
బృహస్పత్యుక్త్యావియన్నృపకృతశుకాహ్వనమ్	...	౫౨
పద్మావతీపరిణయోద్యుక్తవియన్నృపమృతిశుకకృతద్వైభావక్రమః	...	౫౩
గురుకృతపద్మావతీశ్రీనివాసయోగాద్యానుకూల్యవిచారః	...	,,
శ్రీనివాసమృతివియన్నృపలిఖితవివాహప్రతికాప్రకారః	...	౫౪
శ్రీనివాససన్నిహృతివియన్నృపప్రేషితశుకోక్తవివాహాదంతః	...	౫౭
వియన్నృపమృతిశ్రీనివాసవిలిఖితశుభపత్రికా	...	,,
శ్రీనివాసాజ్ఞాయాశుకస్యవియన్నృపనగరగమనమ్	...	౫౮
శ్రీనివాసమృతివకుళాగతపద్మావతీపరిణయోదంతః	...	,,
శ్రీనివాసాజ్ఞాయాబ్రహ్మద్యానయనార్థంశేషగురుడగమనం	...	౫౯
శ్రీనివాసవివాహదర్శనార్థంశేషచలమృతిబ్రహ్మద్యాగమనమ్	...	౬౦
శ్రీనివాసమృతిచారాదిజ్ఞాపితబ్రహ్మగమనమ్	...	౬౨
చతుర్ముఖశ్రీనివాసయోఃపరస్పరప్రణయావలోకనసంవాదః	...	౬౩
చతుర్ముఖమృతిశ్రీనివాసజ్ఞాపితస్వపరిణయోదంతః	...	౬౪
శ్రీనివాసపరిణయార్థంశేషచలమృతిరుద్రాద్యాగమనమ్	...	,,
బ్రహ్మజ్ఞయావిశ్వేకర్మకృతపరిణయార్థపురనిర్మాణక్రమః	...	౬౬
దేవాదికృతపరిణయార్థభగవత్పూర్ణనాభ్యుపగమః	...	౬౭
వసిష్ఠాదీనృతిభగవత్కృతవివాహకార్యనియోజనప్రకారః	...	,,
వివాహార్థంకరవీరపురాద్రమాహ్వనమ్	...	౬౮
భగవత్పూర్ణమానయనాయకరవీరపురమృతిసూర్యగమనమ్	...	౬౯
కరవీరపురాచేషచలమృతిరమాగమనమ్	...	,,
రమామైశ్రీనివాసకృతపద్మావతీపరిణయోదంతః	...	౭౦
భగవతోపద్మాదికృతపరిణయార్థమంగళాభిషేకక్రమః	...	౭౧
భగవత్కృతపరిణయార్థకులదేవతాప్రతిష్ఠావిధానమ్	...	౭౫
కులేరాద్భినివాసకృతస్వపరిణయార్థముతాదానప్రకారః	...	౭౬

శ్రీనివాసాష్టయోగుచర్యతనైవాహికపదార్థసంజీకరణప్రకారః	...	2౮
భగవదాష్టయోగుచర్యతనైవాహికపదార్థసంజీకరణప్రకారః	...	...
శ్రీశేషాద్రాకశ్యపాదిభ్యోబ్రహ్మదికృతోపచారప్రకారః	...	2౯
భగవదాష్టయోగుచర్యతనైవాహికపదార్థసంజీకరణప్రకారః	...	౩౧
వియద్రాజపురమ్మృతిసంజీకరణశ్రీనివాసగమనమ్	...	...
భగవద్రమ్మృతిశుకమునికృతోపచారక్రమః	...	౩౩
శ్రీనివాసాభిముఖతయాస్వపురాత్సంజీకరణవియన్నపాగమనమ్	...	౩౪
శ్రీనివాసవియన్నపపద్మావతీనాంపరస్పరావలోకనమ్	...	౩౫
శ్రీనివాసస్వపద్మావతీసహదుర్గాదర్శనపురాత్సంజీకరణప్రవేశః	...	...
శ్రీనివాసాష్టయోగుచర్యతనైవాహికపదార్థసంజీకరణం	...	౩౬
వివాహనియమాభ్యుపగమనైవాహికపదార్థసంజీకరణప్రవేశః	...	౩౭
వివాహార్థంశ్రీనివాసానయనాయతన్నందిరమ్మృతిసంజీకరణప్రవేశః	...	౩౮
వియన్నపాత్మ్యవస్థిప్రవేశితధర్మకృతశ్రీనివాసోపచారః	...	౩౯
దివ్యాలంకారాలంకృతశ్రీనివాసస్వపరికరస్వపదుద్విరప్రవేశః	...	...
వియన్నపకృతపరపాదామ్ముజయశనమ్	...	౪౦
వరాయవియన్నపపదతనైవాహికభూషణాదికం	...	...
గురువస్థికళితపదూపరప్రవరాదికమ్	...	౪౧
శ్రీనివాసస్వపస్థిపాదికారితపద్మావతీపాణిగ్రహణోత్సవః	...	...
శ్రీనివాసేనసహశేషాచలమ్మృతిపద్మావతీప్రవేశమ్	...	౪౩
పద్మావతీశ్రీనివాసయోగ్యవియన్నపప్రవేశితపారిబర్హాదిః	...	౪౫
వియన్నపస్వశ్రీనివాసదత్తస్వప్రతివైరస్తర్యరూపవరప్రాప్తిః	...	...
భగవత్కృతపద్మాసావధికాస్త్రాశ్రమవాసప్రతిజ్ఞా	...	౪౬
స్వావాసమ్మృతిభగవత్కృతదేవాదిప్రవేశమ్	...	...
వివాహాధ్యాయఫలశ్రుతిః	...	...
శ్రీనివాసమ్మృతివియన్నపాదంతజ్ఞాపకదూతాగమనమ్	...	౪౭
వియన్నపవిలోకనాయాగస్త్యేనసహశ్రీనివాసగమనమ్	...	...
మరణోద్యుక్తంవియన్నపముద్దిశ్యశ్రీనివాసాదికృతనిర్వేదనమ్	...	౪౮
మృతాయవియన్నపాయవసుదానకృతచరమకృత్యక్రమః	...	౪౯
తోండమానవసుదానయోరాజ్యముద్దిశ్యకలహప్రవృత్తిః	...	...
సాహ్యాశయాశ్రీనివాసమ్మృతితోండమాన్వసుదానాగమనమ్	...	౫౦

పుటసంఖ్య

పద్మావత్యుక్తావసుదానసాహ్యకరణాయశ్రీనివాసాగమనమ్	...	౧౦౦
శ్రీనివాసతోడ్డమానవసుదానయుద్ధప్రకారః	...	౧౦౧
రణరంగేమూర్ఖితంశ్రీనివాసంబృష్టాపద్మావత్యునశోచనమ్	...	”
కుపితంశ్రీనివాసమ్ప్రత్యగస్త్యకృతపద్మావత్యాశయజ్ఞాపనమ్	...	౧౦౨
పద్మావతీప్రార్థనయాశ్రీనివాసకృతతోడ్డమాన్వసుదానసంధిక్రమః	...	౧౦౩
తోడ్డమాన్మృతదివ్యస్వరూపజ్ఞానపూర్వకశ్రీనివాసస్తుతిః	...	౧౦౪
తోడ్డమానమ్ప్రతిదివ్యాలయకరణాయశ్రీనివాసచోదనా	...	౧౦౬
భగవత్కృతతోడ్డమాన్మృతపూర్వోదంతః	...	౧౦౭
తోడ్డమాన్మృతప్రార్థనయాభగవత్కృతనవీనమద్దిరప్రవేశః	...	౧౦౮
బ్రహ్మకారితదీపారోపణభగవదత్సవప్రశంసా	...	౧౦౯
మహోత్సవార్థంవేద్యుటాద్రిమ్ప్రతినానాదేశీయనృపాగమనమ్	...	౧౧౦
భగవదాజ్ఞాయాబ్రహ్మకృతభగవన్నృచితుష్టయనిర్మాణప్రకారః	...	౧౧౧
బ్రహ్మకారితశ్రీనివాసమహోత్సవవైభవప్రకారవర్ణనమ్	...	౧౧౨
గంగాస్నానగంతృకూర్మాఖ్యద్విజవృత్తంతః	...	౧౧౪
తోడ్డమాన్పార్థనయాభగవత్కృతకూర్మపుత్రాద్యజ్ఞవనక్రమః	...	౧౧౭
తోడ్డమానాజ్ఞాయాస్వావాసంప్రతిసకుటుంబకూర్మాద్విజగమనమ్	...	౧౧౮
ఆక్షేరసోక్త్యాశ్రీనివాసమర్చయంతతోడ్డమానగమ్ప్రతిభవదుత్తః	...	౧౧౯
కుర్వరామస్థభీమాఖ్యకులాలోదంతః	...	౧౨౦
తోడ్డమానమ్ప్రతిభగవద్దాపితభీమాఖ్యకులాలోదంతః	...	౧౨౧
భీమాఖ్యకులాలనగరమ్ప్రతితోడ్డమానగమనమ్	...	”
స్వపురస్తాత్పాదుర్భుతంభగవత్తమ్ప్రతికులాలస్తుతిః	...	౧౨౨
భగవత్కృతభీమాఖ్యభక్తోపచారాభ్యుపగమః	...	౧౩౨
భగవదనుగ్రహేణకులాలదమ్ప్రత్యోస్సారూప్యప్రాప్తిః	...	”
తోడ్డమానస్యభగవద్దత్తసారూప్యప్రాప్తిప్రకారః	...	”

ఇతిశ్రీభవిష్యత్తరపురాణాంతర్గత విషయానుక్రమణికాసమాప్తా

అథసంక్షిప్తపురాణప్రథమభాగాంతర్గతవిషయానుక్రమణికావారమ్యః.

కాశ్యపాఖ్యవిష్ణుస్వస్థామితీర్థస్నానేనపాపవినిర్ముక్తిః	...	౧
పరీక్షిద్వృత్తాంతః	...	”
శాకల్యోక్తధర్మాః	...	౫

స్వామి పుష్కరిణీస్నానాత్మామిసాదినరకనిస్తారకథనమ్ ...	...	౬
స్వామితీర్థముహిమాన్వితద్ధానానామహానరకప్రాప్తికథనమ్ ...	...	౯
ధర్మగుప్తచరిత్రవర్ణనమ్ ...	...	”
జైమినివాక్యత్వాన్నిమితీర్థస్నాతస్యధర్మగుప్తస్యాన్తాదనివృత్తిః ...	...	౧౨
గురుత్యాఖ్యద్విజివృత్తాంతః ...	...	౧౩
గురుత్యాఖ్యద్విజివృత్తిరాశిసంక్షోన్నహాపాతకప్రాప్తిః ...	...	”
గురుతిమ్మత్రివిధార్వాసంకళితబ్రహ్మహత్యాముక్త్యపాయః ...	...	౧౪
గురుతేస్వామిపుష్కరిణీస్నానాద్భక్తిహత్యావిముక్తిః ...	...	౧౫
రామకృష్ణతీర్థమహాత్మ్యమ్ ...	...	౧౬
రామకృష్ణాఖ్యమహర్షితవప్రసన్నభగవదావిర్భావః ...	...	”
శ్రీవేంకటాద్వాజలదానవ్రశంసా ...	...	౧౭
హేమాద్వైతసృజలదానాకరణసగృహగోధికాత్వప్రాప్తిః ...	...	”
శ్రుతదేవపాదోదకసేవసేనహేమాద్వైతసృజాతిస్తరణమ్ ...	...	౧౮
శ్రుతదేవదత్తపుణ్యసహేమాంగస్యగోధికాత్వవిముక్తిః ...	...	౧౯
శ్రీవేంకటాచలక్షేత్రాదివర్ణనమ్ ...	...	౨౦
శ్రీవేంకటేశ్వరవైభవవర్ణనమ్ ...	...	౨౧
బ్రహ్మాదీనాంనైరస్తర్యేణశ్రీవేంకటాచలస్థితకథనమ్ ...	...	౨౪
శ్రీవేంకటాచలారోహణసమాయానుసంధానక్రమః ...	...	”
పాపవినాశాఖ్యతీర్థమహాత్మ్యమ్ ...	...	౨౫
దృఢమత్యాఖ్యశూద్రవృత్తాంతః ...	...	”
దృఢమతిమ్మత్రికులపత్యాఖ్యమున్యపదిష్టశూద్రధర్మాః ...	...	౨౬
దృఢమతయేగురుత్యాఖ్యవిప్రప్రకాశితకర్మానుష్ఠానక్రమః ...	...	”
శూద్రస్యవైదికకర్మపదేశేనగురుత్యనుభూతదుర్గతిప్రకారం ...	...	౨౭
అగస్త్యత్యాదుర్గత్యపనాదనార్థంగురుతేర్వేంకటాచలగమనమ్ ...	...	”
గురుతేపాపనాశనస్నానేనదుర్గత్యపనాదనప్రకారం ...	...	౨౮
వైదికకర్మానుష్ఠాతుర్దృఢమతేర్దుర్గతిప్రాప్త్యపనాదనప్రకారం ...	...	౨౯
పాపవినాశనతీర్థమహాత్మ్యవర్ణనమ్ ...	...	”
భద్రమత్యాఖ్యదరిద్రద్విజివృత్తాంతః ...	...	”
భద్రమతిమ్మత్రివిధామిక్యతవేంకటాద్రిగమనప్రాత్సాహసమ్ ...	...	౩౦
కామినీకథితభూదానవ్రశంసా ...	...	౩౧

భద్రమతయేభూప్రదానాత్మ్యఘోషస్యసర్వతిప్రాప్తిః	...	...	3౨
భద్రమతేపాపనాశనతీరేభూప్రదానార్థంవేంకటాద్రిగమనమ్	...	...	33
భూదానప్రభావేణప్రదుర్భుతంభగవత్ప్రతిభద్రమతిస్తుతిః	...	...	34
రామానుజాభ్యుద్విజవృత్తాంతః	...	...	3౪
ఆకాశగంగాతీరేరామానుజతపస్తుష్టభగవదావిర్భావః	...	...	3౫
రామానుజాభ్యుద్విప్రకృతభగవత్ప్రతిభః	...	...	3౫
రామానుజాభ్యుద్విప్రకృతభగవత్ప్రతిభః	...	...	3౫
భగవద్వర్ణితాకాశగంగాతీర్థస్నానకాలనిర్ణయః	...	...	3౬
భగవద్వర్ణితభాగవతలక్షణాని	...	...	3౭
దానార్హసత్వాతనిర్ణయః	...	...	3౮
ఆకాశగంగామాహాత్మ్యమ్	...	...	3౯
పుణ్యశీలస్యవన్ధ్యుపతిమస్త్రీతేనగర్భభముఖత్వప్రాప్తిః	...	...	4౦
వన్ధ్యుపతేన్యాధినిమస్త్రీతానర్హత్వప్రశంసా	...	...	4౦
ఆకాశగంగాస్నానేనపుణ్యశీలస్యముఖవికృతినివృత్తిః	...	...	4౧
చక్రతీర్థమాహాత్మ్యమ్	...	...	4౧
పద్మనాభాభ్యుద్విజకృతతపఃప్రకారః	...	...	4౨
చక్రతీర్థేపద్మనాభాభ్యుద్విజకృతతపస్తుష్టభగవదావిర్భావః	...	...	4౩
పద్మనాభాభ్యుద్విజకృతత్రీనివాసస్తుతిః	...	...	4౩
పద్మనాభస్యచక్రతీర్థేనిరస్తరవాసాయభగవన్నియమమ్	...	...	4౪
పద్మనాభహనసౌద్యుక్తాసురవధాయభగవత్కృతచక్రప్రేషణమ్	...	...	4౫
భగవత్ప్రేషితచక్రకృతాసురవధః	...	...	4౬
ద్విజిహ్వార్థసయాచక్రకృతవరదానాదిః	...	...	4౭
గుప్తరాభ్యుగర్భస్యస్యరాక్షసత్వప్రాప్తినివృత్తిహేతుపోద్ఘాతః	...	...	4౮
గుప్తరాభ్యుగర్భస్యవసిష్టోక్తరాక్షసత్వనివృత్త్యపాయః	...	...	4౯
గుప్తరాభ్యుగర్భస్యరాక్షసత్వవిముక్తిపూర్వకస్వస్వరూపప్రాప్తిః	...	...	5౦
జాబాలితీర్థమాహాత్మ్యమ్	...	...	5౧
కావేరీతీరవాసిమరాచారాభ్యుద్విజవృత్తాంతః	...	...	5౨
జాబాలితీర్థస్నానాదురాచారవేతాళయోర్నాశపాతకనివృత్తిః	...	...	5౩
జాబాలితీర్థపార్యణశ్రద్ధాకరణదోషప్రశంసా	...	...	5౪
తుమ్మరుఘాణితీర్థమాహాత్మ్యమ్	...	...	5౫

పుటసంఖ్య.

ఘోణతీర్థస్నానాకర్తృణాం మహాదోషవర్ణనమ్ ...	...	...	...	౫౦
ఘోణస్నానసర్వసర్వపాపాపనోదనత్వవర్ణనమ్ ...	...	...	...	౫౧
తుమ్మర్వాఖ్యగర్భర్వచరిత్రవర్ణనమ్ ...	...	...	...	”
స్వభార్యామైతుమ్మరుపదిష్టమాఘస్నానవిధిప్రకారః ...	...	...	...	౫౨
భార్యామృతితుమ్మరుదత్తశాపతద్విముక్తిప్రకారా ...	...	...	...	”
ఘోణతీర్థే అగస్త్యదర్శనేనతుమ్మరుపత్న్యావర్ణాఘాత్యనివృత్తిః ...	...	...	...	౫౩
అగస్త్యకథితపతిప్రతాపరూపః ...	...	...	...	౫౪
ఘోణతీర్థస్నాతృణాం నానావిధఫలపాప్తికధనమ్ ...	...	...	...	”
శ్రీవేంకటాచలస్యసర్వపుణ్యతీర్థాధారత్వవర్ణనమ్ ...	...	...	...	౫౫
స్వామిపుష్కరిణ్యాదిషట్తీర్థస్నానకాలనిర్ణయః ...	...	...	...	”
పురాణశ్రవణస్యవిశేషతఃపాతప్ర్యవర్ణనమ్ ...	...	...	...	౫౬
పురాణవస్తుసర్వపూజనీయత్వవర్ణనమ్ ...	...	...	...	౫౭

ఇతి సుప్రసిద్ధపురాణప్రథమభాగా నర్గతవిషయానుక్రమణికా సమాప్తా.

అథ సాక్షాన్ద్రపురాణద్వితీయభాగా నర్గత విషయానుక్రమణికా.

కటాహతీర్థమహాత్మ్యమ్ ...	...	...	...	౫౯
కటాహతీర్థమహిమా ౨ శ్రద్ధాఘానాం మహానరకపాప్తికధనమ్ ...	...	...	...	౬౦
కటాహతీర్థపానక్రమః ...	...	...	...	”
కేశవాఖ్యద్విజవృత్తాంతః ...	...	...	...	౬౧
గణికాలమ్మటస్య కేశవద్విజస్యబ్రహ్మహత్యాప్రాప్తిక్రమః ...	...	...	...	”
స్వగుతరక్షణోద్యక్తంపద్మనాథమ్మృతిబ్రహ్మహత్యోక్తిః ...	...	...	...	౬౨
పద్మనాథమ్మృతిభరద్వాజకథితకేశవహత్యావిముక్త్యపాయః ...	...	...	...	”
భరద్వాజోక్త్యాకటాహతీర్థపానకేశవస్యబ్రహ్మహత్యావిముక్తిః ...	...	...	...	౬౩
బ్రహ్మహత్యావిముక్తగుతసహితపద్మనాథమ్మృతిభగవద్మతః ...	...	...	...	౬౪

ఇతి సుప్రసిద్ధపురాణద్వితీయభాగా నర్గతవిషయానుక్రమణికా సమాప్తా.

అథ సాక్షాన్ద్రపురాణప్రథమభాగా నర్గత విషయానుక్రమణికా.

అర్జునతీర్థయాత్రాక్రమః ...	...	...	...	౧
అర్జునతీర్థయాత్రోపాధ్దాతః ...	...	...	...	౨
అర్జునస్యగడ్గదితీర్థావగాహనపూర్వకగువర్ణముఖ్యగమనమ్ ...	...	...	...	౩
గువర్ణముఖ్యవర్ణనమ్ ...	...	...	...	౪

పుటసంఖ్య.

అర్జునస్యస్వర్ణముఖరీతిరసకాళహస్తీశ్వరాదిసేవాప్రాప్తిః ...	...	౫
అర్జునస్యసువర్ణముఖరీతిరసభరద్వాజాశ్రమగమనమ్ ...	...	౬
అర్జునకృతభరద్వాజసేవాక్రమః ...	...	౭
అర్జునమ్మృతిభరద్వాజకృతాతిథ్యప్రకారః ...	...	౮
సువర్ణముఖరీప్రభావశుశ్రూషయాభరద్వాజమ్మృత్యుర్జునప్రశ్నః ...	...	౯
భరద్వాజకళితశజ్జరవివాహప్రక్రియా ...	...	౧౦
భూసామ్యకరణాయాగస్త్యస్యకామాదేర్వక్ష్యేణిదిగాగమనమ్ ...	...	౧౧
నద్యత్పదనాయాగస్త్యమ్మృత్యుదృశ్యోక్తిః ...	...	౧౨
సువర్ణముఖర్యత్పదనాయాగస్త్యమ్మృతిమహర్షిపార్థనా ...	...	౧౩
సువర్ణముఖర్యావిర్యావాయాగస్త్యకృతతపఃప్రకారః ...	...	౧౪
అగస్త్యాశ్రమమ్మృతివతుర్ముఖాగమనమ్ ...	...	౧౫
అగస్త్యపార్థనాయాగస్త్యమ్మృతివతుర్ముఖాచోదనా ...	...	౧౬
అగస్త్యసమిపేస్వాంశత్వేనగంగాకృతనద్యత్పత్యభ్యుపగమః ...	...	౧౭
సువర్ణముఖరీమ్మృతిశక్రాదిస్తుతిః ...	...	౧౮
వాయుకళితసువర్ణముఖరీనామనిష్పత్తిః ...	...	౧౯
అగస్త్యకృతస్వానీతసువర్ణముఖరీమహానువర్ణనమ్ ...	...	౨౦
భరద్వాజవర్ణితసువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యమ్ ...	...	౨౧
అగస్త్యప్రతిహదానవిధిః ...	...	౨౨
అగస్త్యతీర్థాగస్త్యేశ్వరప్రభావః ...	...	౨౩
సువర్ణముఖరీస్నానకాలనిర్ణయః ...	...	౨౪
దేవర్షిపితృతీర్థమాహాత్మ్యమ్ ...	...	౨౫
వేణీసువర్ణముఖరీసజ్జమవర్ణనమ్ ...	...	౨౬
సువర్ణముఖర్యావ్యాఘ్రపదాహ్వానదీసజ్జమః ...	...	౨౭
శఙ్ఖతీర్థవర్ణనమ్ ...	...	౨౮
సువర్ణముఖర్యాఃకల్యాణదీసజ్జమః ...	...	౨౯
సువర్ణముఖరీతీర్థస్థితశ్రీవేంకటాచలవర్ణనమ్ ...	...	౩౦
శ్రీవేంకటాచలవానిభగవదైవైభవవర్ణనమ్ ...	...	౩౧
భగవత్కృతభూతసృష్ట్యాదివర్ణనమ్ ...	...	౩౨
వరాహభగవత్కృతధర్మ్యుద్ధరణక్రమః ...	...	౩౩
కల్పవృక్షాస్తకభనపూర్వకశ్వేతవరాహవతారకథనమ్ ...	...	౩౪

పుటసంఖ్య.

శక్తిభిదానసృపవృత్తాంతః	౨౭
చింతామలంశక్తిసృపవృత్తిత్యవశ్యరూపభగవదుక్తిః	౨౮
భగవదుక్త్యాశక్తిసృపవృత్తివేంకటాచలగమనమ్	”
భగవద్దర్శనార్థమగస్త్యసృక్తివేంకటాచలగమనమ్	౨౯
అగస్త్యమృతిగురువస్వాద్యుక్తిః	”
అగస్త్యాదికృతశ్రీవేంకటాచలస్థరమ్యవస్తుదర్శనమ్	౩౦
అగస్త్యశక్తిదితవస్తుప్రభగవదావిర్భావఘట్టః	”
బ్రహ్మదిపార్థనయాభగవద్గ్రహీతసౌమ్యరూపప్రకారః	౩౧
అగస్త్యపార్థనయాస్వర్ణనద్యాభగవద్దత్తసర్వాధికత్వప్రాప్తిః	”
శక్తిసృపవరప్రదానపూర్వకభగవద్దత్తధానమ్	౩౪
భరద్వాజకథితశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యనిగమనమ్	”

ఇతిసాన్దప్తపురాణప్రథమభాగాన్తర్గతవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

అథసాన్దప్తపురాణద్వితీయభాగాన్తర్గతవిషయానుక్రమణికాప్రారంభః.

పుత్రార్థమష్టనాకృతతపఃప్రకారః	౩౬
వ్యాసప్రోక్షాకాశగంగాస్నానకాలనిర్ణయః	౩౯
వ్యాసప్రోక్షశ్రీవేంకటాచలకరణీయదానప్రశంసా	”

ఇతిసాన్దప్తపురాణద్వితీయభాగాన్తర్గతవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

అథాదిత్యపురాణాన్తర్గతవిషయానుక్రమణికాప్రారంభః.

శానకాదీన్ప్రతిసూతప్రోక్షశ్రీనివాసవైభవమ్	౧
శ్రీనివాసముద్దిశ్యదేవశర్మార్థవిప్రకృతస్తుతిః	౩
శ్రీనివాసదివ్యమృగశిఖిహస్తాద్దర్శ్యాదివర్ణనమ్	౫
దేవశర్మకృతశ్రీనివాసస్తుతిః	౧౧
భగవత్శ్రీవైశ్వరూప్యాదివర్ణనమ్	౧౫
దేవశర్మాణమృతిస్తుతిప్రసన్నశ్రీనివాసకృతవరప్రదానాదిః	౧౮

ఇత్యాదిత్యపురాణాన్తర్గతవిషయానుక్రమణికాసమాప్తా.

ఇథం వరాహాదిద్వాదశపురాణాన్తర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యవిషయానుక్రమణికాసమాప్తమగుత్.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయైపద్మావత్యైనమః.

అ థ శ్రీ వా రా హా ఘ రా ణా న్త ర్గ త

శ్రీ వేంకటాచల మాహాత్మ్యే

ప్రథమోభాగ ఆరభ్యతే.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్చినామ్.

శ్రీవేంకటాచలవాసాయశ్రీనివాసాయమజ్యైమ్॥

శ్రీవేంకటాచలాధీశంశ్రియాధ్యాసితవక్షసమ్.

శ్రితచేతనమన్తారంశ్రీనివాసమహాంభజే॥

* హరిఃఓమ్. *

శ్వేతవారాహాకల్పకథనమ్.

శ్రీమతేభూవరాహాయ నమఃకృత్స్నానమనన్ధరా ॥ ఉద్ధృతాదే
నసాతాళాద్వాసార్థంసర్వదేహినామ్ ॥ ౧ ॥ సమోయజ్ఞవరాహాయ
కృష్ణాయశతబాహవే । నమస్తేవేదవేదాంతవపుషేవిశ్వరూపిణే ॥ ౨ ॥
మునయః ॥ భగవన్నూతధర్మజ్ఞవేదవాసకృపానిధే । విష్ణుస్థానేషుస
ర్వేషుస్వయంవ్యక్తస్థలేషుచ ॥ ౩ ॥ యత్రవిష్ణోరతిప్రీతిర్యత్రసిద్ధిస్త్రైసిద్ధ
యః । అత్యద్భుతంచచారిత్రంయత్రవిష్ణోఃప్రవర్తతే ॥ ౪ ॥ మనుష్యాణాం
చనసతాంయత్రదృశ్యోభవేద్ధరిః । శ్రవణానన్దజనోవృత్తాంతాయస్య
వాభవేత్ ॥ ౫ ॥ తాదృశంవైష్ణవంక్షేత్రమద్భుతంప్రియదర్శనమ్ । అ
స్మాకంబ్రూహియచ్ఛ్రిత్యాశ్రితవ్యాంశోనవిద్యతే ॥ ౬ ॥ ఇతిపృష్టస్త

దాసూత స్తపోధ్యానసమాధిమాన్ । ధ్యాత్వాముహూర్తమాత్రంతు
ప్రోవాచమునిస త్తమాన్ ॥ ౭ ॥ శ్రీసూతః ॥ అసహోపృష్టమపూర్వంచకౌ
తుకంభవతామహో । మమాపివాఙ్మహాతీవ క్తుంతి త్తువదామివః ॥
శృణుద్ధ్వంమునయోయూయంసావధానతయాత్విమవీం । క్రీడారసేషు
సక్తస్యహారే క్రీడాసమన్వితమ్ ॥ ౮ ॥ వివిధైస్తస్యచారిషైరుపేతంసర్వ
సిద్ధిదమ్ । సర్వైశ్వర్యకరంస్మాకాంసర్వాశ్చర్యప్రదంశుభమ్ ॥ ౧౦ ॥
పుణ్యంపవిత్రమాయుష్యంసర్వమజ్జశకారకమ్ । వారాహకల్పవృత్తా
న్తంశేషాచలసమాశ్రయమ్ ॥ ౧౧ ॥ పురాహిసాగరైస్తైర్వైరేకేభూతే
మహీజలే । కల్పదౌభగవాన్విష్ణుర్ద్వటపత్రసమాశ్రయః ॥ ౧౨ ॥ మ
హర్లోకంసమాశ్రిత్య స్థితంచజలసమ్మనమ్ । విచిన్త్యయగసాహస్రం
జలావస్థానమద్భుతమ్ ॥ ౧౩ ॥ యథాపూర్వంజగత్ప్రేక్ష్య ముద్యుక్తస్స
ర్వశక్తిమాన్ ॥ ౧౩౪ ॥ సర్వస్యధాతాప్రవరోమహాత్మా సర్వాత్మగస్స
ర్వజగత్స్వరూపః । సర్వేశ్వరస్సర్వవిధానయత్నం చకారబుద్ధ్యాతరు
ణామ్బుజాక్షః ॥ ౧౩౫ ॥ ఇతీరితాస్తేమునయస్తదానీంసవిస్తయోత్కుల్ల
హృదమ్బుజాశ్చ । సూతంమహాన్తంమునస్థస్థేవ్యం తమబ్రువన్వేదవి
దాంసరిష్ఠమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ మునయః ॥ అతీతానాగతజ్ఞానఃకాశితహృదమ్బు
జ ॥ ౧౩౭ ॥ ఉద్యోగానన్తరంవిష్ణుః కృతవాస్కంరమాపతః । కీదృశఃపశ
యఃకల్పస్సర్గోవాకీపుశఃపునః ॥ ౧౪ ॥ ఏతావద్వాజలంకితా దాగతం
వదసువ్రత । కుత్రవాధరణీయాతా గిరయోవామహోన్నతాః ॥ ౧౫ ॥
తత్సర్వంశంసభగవచ్ఛోభి తుంకౌతూహలంహినః । ఇతిపృష్టఃపునఃప్రా
హసూతస్తాన్తునిపుజ్జవాన్ ॥ ౧౬ ॥ సూతః । మునయశ్శృంగాయతాం
పూర్వం సజ్గ్రహేణజలాగమః । చతుర్ముఖానాణి ప్రమాణందివస
స్యచ ॥ ౧౭ ॥ నిశాయాస్తావదేవాస్య నిర్దిష్టస్సమయోవిధేః । దినావ
సానసమయే బహ్మణోభగవాన్రవిః ॥ ౧౮ ॥ సహస్రరశ్మిస్తపతి త్రిమూ
ర్త్యాత్మాత్రిలోచనః । నమత్యగ్నింమహాఘోరం ఘర్తదీధితిరంశుభిః ॥
కతిచిద్వత్సరానేవం సృష్టిర్నైవభవేత్తదా । భూలోకవాసినస్సర్వే
మునయశ్చతపోధనాః ॥ ౧౯ ॥ వసేయర్జునలోకేహి యావద్భృహ్మని

శాతదా । వనానిపర్వతాశ్చాపి దగ్ధాఃకాలాగ్నినాతదా ॥ ౨౮ ॥ భస్మీ
 భూతాభనన్త్యేన వాయుస్పర్వాత్కోమహాః । హాయనానుతించి
 ద్వాతి పశ్చన్తేఘామహాబలాః ॥ ౨౯ ॥ స్థూణాకారాస్సృజన్త్యేవతో
 యధారాస్సునన్తతః । సన్తతంవత్సరానేవం కతిచిత్తునిశాముఖే ॥ ౩౦ ॥
 ద్రవీభూతామహాభూమిః సాతాశతలగామినీ । సాగరాస్సప్తచాన్యోన్యం
 భవేయుస్సంయుతాస్తదా ॥ ౩౧ ॥ మహర్లోకంసమాక్రవ్య తిష్ఠన్త్యే
 కోదకాస్తదా । తథైవయుగసాహస్రం బ్రహ్మణశ్శర్వరీభవేత్ ॥ ౩౨ ॥
 నిశావసానేగోఽన్తస్సుప్తిస్థిత్యన్తకారకః । చతుర్ముఖివాశక్యం భూమే
 రుద్ధణంహరిః ॥ ౩౩ ॥ కర్తుకామస్తదావిష్ణుర్వటపత్రతలస్థితః । శ్వేతం
 వరాహదేహంచ సర్వయజ్ఞమయంశివమ్ ॥ ౩౪ ॥ అతిభీమంమహాకాద్ర
 మాసాద్యతరసాతదా । ప్రవిశ్యజలమధ్యంతు క్షోభయామాసనైతదా ॥
 సంనర్తమేఘనిర్ఘాత బృంహితంచనహస్తహుః । ప్రవినేశమహాపోత్రీ
 పాతాళంజలపూరితమ్ ॥ ౩౫ ॥ అశ్వేషయామాసతదా రసాతలమశే
 వతః । తత్రీయద్ధంమహాఘోరం హిరణ్యాక్షసమాశ్రయమ్ ॥ ౩౬ ॥
 అభూదభూతపూర్వంచ తుములంగోమహర్షణమ్ । చిరకాలంచబాహు
 భ్యం మల్లయుద్ధమనర్తత ॥ ౩౭ ॥ తతః కుర్ధోమహాపోత్రీ దంష్ట్రాగ్రే
 ణమహాసురమ్ । ద్విధాతంపాటయాచూస మేరుతుఃకమహాగ్నిమ్ ॥
 తద్రక్తసన్లుప్తవేనై న తిజ్జలంరక్తమాబభౌ । తద్బ్రష్టామునయస్సర్వే
 జనలోకనివాసినః ॥ ౩౮ ॥ మహాజ్వలమిదంరక్త మద్భుతంకిమిదం
 భవేత్ । ఇత్యాశ్చర్యవిలోలాత్సౌ సుమాధిభ్యానయోగతః ॥ ౩౯ ॥
 జ్ఞాత్వాశ్వేతవరాహస్యప్రభావంమునయోఽస్తునకా । తతశ్వేతవరాహ
 శ్చపాతాళతలగామినీమ్ ॥ ౪౦ ॥ దంష్ట్రాగ్రేణైవతాంభూమిం సర్వస
 త్త్వసమాశ్రయమ్ । ఉద్ధృత్యతరసాపోత్రీ విక్షోభ్యచమహాజ్వలమ్ ॥ ౪౧ ॥
 నిధాయపాదంశేషస్య భోగోపరిమహాస్రభుః । జనలోకంసమాత్రిత్యతి
 ఘోషరవ్యతసన్నిభః ॥ ౪౨ ॥ బ్రహ్మదయోదేవగణాస్సిద్ధాశ్చపరమర్షయః ।
 అస్తువన్దేదమస్త్రైశ్చ స్త్రైశ్చైవవిధైఃపరైః ॥ ౪౩ ॥ ననర్హుఃపుష్ప
 వర్షాణి నస్మతుశ్చాప్సరోగణాః । దేవదున్దభయోనేదుర్వీణామరజమర్ద
 ఖాః ॥ ౪౪ ॥ దేవాః ॥ జయదేవమహాపోత్రీన్జయభూమిధరాచ్యుత । హిర

శ్యామమహారక్షో విదారణవిచక్షణ ॥ ౪౩ ॥ త్వమనాదిరనంతశ్చ త్వత్తః
పరతరోనసి । త్వమేవసృష్టికాలేపి విధిర్భూత్వాచతుర్ముఖః ॥ ౪౪ ॥
సృజస్యేతజ్జగత్సర్వం పాసివిష్ణుస్సమంతతః । కాలాగ్నిరుద్రరూపీచ కల్పా
స్తేసర్వజన్తుషు ॥ ౪౫ ॥ అన్తర్యామీభవాన్దేవ సర్వకర్తాత్వమేవహి ।
నిష్కల్మష్టంబ్రహ్మణోరూపం నజానన్తిసురాస్తవ ॥ ౪౬ ॥ ప్రసీదభగవన్వి
ష్ణో భూమింస్థాపయపూర్వవత్ । సర్వప్రాణినివాసార్థ మస్తువన్విబుధ
వ్రజాః ॥ ౪౭ ॥

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్వేతవా
రాహకల్పకథనంనామ త్రియ స్త్రింశోధ్యాయః.

➡➡➡ నైకుణ్డాద్భుగవత్ప్రీడాచలానయనమ్. ➡➡➡

సూతిః॥ తతశ్వేతవరాహశ్చన్ద్రాపయిత్వాధరాంతదావిభజ్యసా
గరాన్నప్త లోకాన్నప్తచపూర్వవత్ ॥ ౧ ॥ చతుర్ముఖంసమాహూయ
సృజపూర్వంయథాజగత్ । ఇత్యవాచమహాక్రోడ స్సర్వయజ్ఞమయోహ
రిః ॥ ౨ ॥ సూర్యాచన్ద్రమసౌధాతా యథాపూర్వమకల్మయత్ । ధరావరా
హదేవోపి లోకానుగ్రహకావ్యయా ॥ ౩ ॥ భూమాన్ద్రాక్షుంస్థలందిన్యం బు
ద్ధ్యానిశ్చిత్యమాధవః । గరుడంప్రేషయామాసగిరిమానేతుమద్భుతమ్ ॥ ౪ ॥
నైనతేయమహాసత్త్విగచ్ఛత్సమఃపేగితః । గత్వాతుపరమంధామ క్రీ
డాచలమిహానయ ॥ ౫ ॥ సర్వాన్సాదిమదాంశ్చాపి విష్వస్సేనముఖాన్సు
రాన్ ॥ ఇత్యక్రోగరుడస్సాక్షౌ దుత్సపాతిహాసయనమ్ ॥ ౬ ॥ గతేతు
గరుడేతస్త్రిన్నా నేతుంపర్వతోత్తమమ్ । పోతిరూపీహరిర్భూమిం స్థాప
యిత్వాచపూర్వవత్ ॥ ౭ ॥ పద్భ్యాంభూమింసమాకిన్య గోమతీతీరమా
గతః । తస్యాస్తుకీర్తీశభాగేచష్టియోజనదూరతిః ॥ ౮ ॥ పూర్వాభ్యేపశ్చిమే
భాగేపశ్చభిర్యోజన్తైర్భూతే । దేవేషుణ్యజనాన్క్లిరుక్తినద్యాస్తథోత్తరే ॥
ఆగత్యతథాదేవోపి గరుడాగమనోన్ముఖః । నైనతేయోవిపరమం ధామ
గత్వాదదర్శహ ॥ ౧౦ ॥ అప్రాకృతమమేయంచ సర్వరత్నమయంగి
రిమ్ । హిరన్యయంమహాశృంగం పద్భ్యాంపసిషదాత్మకమ్ ॥ ౧౧ ॥ పున్నాగ
చమ్పకాశోక తాలహిన్తాలశోభితమ్ । సురద్రుమముఖైర్వృక్షైరనైః

కాశ్చనరూపకైః॥ ౧౨॥ శోభితంపయీసజ్జ్యశ్చశుకకోకిలహంసకైః । శ్ర
వణానన్దజనకమధురాలాపసమ్భ్రమైః ॥ ౧౩ ॥ మల్లికామాలతీభిశ్చన
ద్వ్యవర్తాదిభిస్తథా । అతాభిఃపుష్పితాగ్రాభిర్ద్విన్యసారభశాలిభిః॥ ౧౪ ॥
సింహశార్దూలమాతజ్జశరభక్రోడవానరైః । శోభితంన్నరీభిశ్చగాయ
త్కిన్నరపక్ష్యభిః ॥ ౧౫ ॥ అనేకసింహరాక్షంబానసాహ్లాదకారకమ్ ।
ముత్తైర్మితైఃకామరూపైర్నానారూపైశ్చసేవితమ్ ॥ ౧౬ ॥ నారాయ
ణగిరినామ్నాక్షోద్రాదింపరమేష్ఠినః । యోజనత్రయవిస్తారంత్రంశివ్యో
జనమాయతమ్॥ ౧౭॥ శేషాకారంహరేశ్వరంశేషిణంసర్వదేహినమ్ ।
దివ్యాకారంఘోషపుణ్యంపశ్యతాంమోక్షదాయకమ్॥ ౧౮॥ ఏనంరూ
పంగిరిశ్రేష్ఠం సుందరదేశాధాయతమ్ । ఛరివారైరుపేతంచ భగవత్పరి
చారకైః ॥ ౧౯ ॥ అజగామమహావేగాగ్ధగుడఃకాశ్చనప్రభః । తతస్సస
మ్భ్రమోవాయరుదభూచ్ఛవిహాయసి॥ ౨౦॥ ధూన్వన్మతాంస్తతోభూ
మాసూర్యకోటిరివాబభౌ । తేజోరూపస్తతశ్శ్రీమూనాగతోవిష్ణువాహ
నః ॥ ౨౧ ॥ ఆగతింగరుడంవీక్ష్యస్తాపయేహృగేశ్వరః । ఇత్యువాచహరి
స్సంపిస్తాపయామాసతంతథా ॥ ౨౨॥ తతోగిరింసమారుహ్యశ్వేతపో
త్రీహరిస్థితః । స్వామిపుష్కరిణీతీరేఽశ్చమేఘపుణ్యకాననే॥ ౨౩॥ విమా
నేవిమలేదివ్యేకోటిసూర్యసమప్రభే । అనేకరిత్నఖచితగోపురాయత
శోభితే ॥ ౨౪ ॥ రత్నస్తమ్భనమోపేతశ్రీమహామణిమణ్డపే । వాచా
మగోచరేనర్వనయనానన్దకారకే॥ ౨౫॥ తతోజాతుతిలేస్వామిపుష్క
రిణ్యాస్తుదక్షిణే । మధ్యేవిమానంపద్మాక్షశ్శ్రీనివాసపరాత్పరః ॥ ౨౬॥
అతిష్ఠద్దేవదేవోవిశిష్టచక్రగదాధరః॥ ౨౭॥

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే నైకుణ్డా
త్క్రోడాచలానయనకథనంనామ చతుస్త్రింశోధ్యాయః.

చేవాదికృతశ్వేతవరాహప్రార్థనా.

తత్రదేవాసుగన్ధర్వాబ్రహ్మద్యామునయోపిచ । అజగుర్లోకపా
లాశ్చశబ్దరూపార్వతీప్రభః ॥ ౧ ॥ ఋషయస్సప్తవనోరుద్రాదిత్యా

మరుగ్గణాః । తుష్టువుశ్చహృషీకేశంవాసుదేవంజగత్ప్రభుమ్ ॥ ౨॥ జయ
లక్ష్మీ శలోకేశ జయభూమిధరాచ్యుత । జయవిష్ణోహిరణ్యక్ష విధ్వం
సనవిచక్షణ ॥ 3 ॥ దంష్ట్రాక రాశనదనభృకుటికుటిలేక్షణ । భయజగర
మిదం రూపమత్యుగ్రం ఘోరదర్శనమ్ ॥ ౪ ॥ జ్వలదస్త్రభుజానేకపా
ర్శ్వద్వయవిరాజిత్ ॥ పృష్ఠాంతద్వ్యధితాసుర్వేసురాశ్చపరమన్నయః ॥
అనుగ్రహీతుంకోకాన్వైత్వయాత్రిస్తీయతాంగిం ॥ భయజగరంత్యదీ
యంవై రూపమద్భుతదర్శనమ్ ॥ ౬ ॥ తస్యప్రేక్ష్యద్విగ్నప్రానయాభవేయు
రదృఢానరాః । దేవతానాంమనుష్యాణాంనాసాంహోస్థతాధరా ॥ ౭॥
తస్మాన్మనుజరక్షార్థం సౌమ్యరూపంహి ధారయ । ధ్యానయోగేష్యశక్తా
నామశక్తానాంచకర్తసు ॥ ౮ ॥ అస్మాకంమనుజానాంచస్త్రీశూద్రా
ణాంతథైవచ । దృశ్యస్త్యంవరదోభూత్వాచసత్యమిహైవభో ॥ ౯ ॥
ఇత్యుక్తస్తైః ప్రసన్నాత్సౌమ్యరూపేచతుర్భుజః । శ్రీభూమిసహితస్త
థౌపుష్కరికనిభేక్షణః ॥ ౧౦ ॥ శరత్కృతేన్యవదనస్సర్వాభరణభూషితః ।
శ్రీనివాసస్సురాన్సర్వాన్సమాసూయేషమబ్రవీత్ ॥ ౧౧ ॥ వైకుంఠాన్ని
రమోహ్యేషవేంకటాఖ్యోనగోత్తమః । అత్రైవసేవసామ్యేవశ్రీభూమిస
హిణోహ్యవామ్ ॥ ౧౨ ॥ కదామిపాద్ధితానథాన్మనుజేభ్యస్సదాసురాః ॥
ఇత్యుక్త్వాత్రిదశాన్సర్వాన్ప్రహేన్ప్రముఖానపి ॥ ౧౩ ॥ యథాహ్వా
సమనుజ్ఞాప్యతత్రైవాన్తరగీయత । దేవాశ్చమునయస్సర్వేప్రతిజన్తు
→ సూతకృతస్వామిపుష్కరిణీ మాహాత్మ్యవర్ణనమ్. ←

స్వకాలయా ॥ ౧౪ ॥ మునయః ॥ సూతపూర్వంగితస్త్రిన్వామిపు
ష్కరిణీతినై । ప్రసక్లాతగ్రథితాసాతుకీదృశీమునిసత్తమ ॥ ౧౫ ॥ గతాత
స్యాశ్చమాహాత్మ్యంవక్తవ్యంభవతానఘ ॥ సూతః ॥ మునయశ్శూరియ
తాంకింబిదుత్తరంసావధానతః ॥ ౧౬ ॥ స్వామిపుష్కరిణీపుణ్యసర్వ
పాప్రణాశినీ । వైకుంఠేభగవత్క్రీడావాపీశ్రీభూమిలాభితా ॥ ౧౭ ॥ అసా
కృతజతాఘాత సుగంధాసుమనోహరా । గంగాదిసర్వతీర్థానాం జన్మభూమి
శ్శుభోదకా ॥ ౧౮ ॥ అసీతానై నతేయేనక్రీడాద్ధంతతృప్తిపతి । విరజావ
ద్రజోదోష ప్రముఖాఘవినాశినీ ॥ ౧౯ ॥ స్వర్ణస్తేయసురాపానదోష
ప్రముఖనాశినీ । ఐహికార్థప్రదానిత్యం స్నానమాత్రేణసర్వదా ॥ ౨౦ ॥

దర్శనాత్సర్వనాత్పనాత్సర్వతాత్సర్వసిద్ధిదా । స్నానాదిష్టప్రదాచేతి
 కిమువక్తవ్యమజ్ఞసా॥ ౨౧॥ తతస్తస్యాస్తుమాహాత్మ్యంవక్తుందేవోఽపి
 నప్రభుః । దేవేభ్యస్తత్సమీపస్థా మనుజాభాగ్యశాలినః॥ ౨౨॥ కిస్తుజాన
 స్తస్యాస్తువైభవంనైవమానుషాః । ప్రాకృతాచలవద్భాతిమానుషా
 నామయంగిరిః॥ ౨౩॥ తథాపితేమాంభక్తిస్తుశుద్ధాభవతితద్గిరౌ । యస్య
 యస్యయాథాభక్తిస్తస్యసిద్ధిశ్చతాదృశీ॥ ౨౪॥ స్వామిపుష్కరిణీస్నా
 నం సద్గురోపాదసేవనమ్ । ఏకాదశీవ్రతంచాపి త్రయమత్యంతదుర్ల
 భమ్॥ ౨౫॥ దుర్లభంమానుషంజన్మదుర్లభంతత్రజీవనమ్ । స్వామిపుష్క
 రిణీస్నానం త్రయమత్యంతదుర్లభమ్॥ ౨౬॥ అతస్తస్యాస్తుమాహాత్మ్యం
 వక్తుంశేషోపినప్రభుః । యత్స్వామిసరస్నానం మహాపాతకనాశ
 నమ్॥ ౨౭॥ తచ్ఛాపిదృష్టంబహుధాతారకాసురసూదనే । ప్రాయశ్చి
 త్తప్రవృత్తానాంనరాణాంసులభాఙ్వియమ్॥ ౨౮॥ స్వామిపుష్కరిణీపు
 జ్యతథాకామ్యప్రదాయినీ । వేఙ్కటాదేర్విశేషేణదర్శనంయచ్ఛవర్త
 తే॥ ౨౯॥ నిత్యంనైమిత్తికంకామ్యం ప్రాయశ్చిత్తంచతద్భవేత్ । వి
 ఘ్నేకర్తాణిపశ్యేత్తీశుతిరేమాసనాతనీ॥ ౩౦॥ నైమిత్తికంతతుర్వీతస్వా
 మిపుష్కరిణీతతే । అజ్ఞవైకల్యదోషాశ్చనన్యుస్వామిసరస్తతే॥ ౩౧॥
 వాసవాదిష్టమోఘంచ దృష్టంకర్తాత్రదృశ్యతే । బహునేహకిముక్తే
 నధర్తార్థాదిఫలేషుచ॥ ౩౨॥ వాఙ్మనతాంమనుష్యాణాం స్త్రీశూద్రా
 నాంచపాపినామ్ । సాఙ్గకరక్రియాఽశక్తీనరాణాంచవిశేషతః॥ ౩౩॥
 నాన్యగతిర్వేఙ్కటాదే సుత్యంసత్యంనసంశయః॥ ౩౩౪॥

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేఙ్కటాచలమాహాత్మ్యే దేవాదికృత
 శ్వేతవరాహప్రార్థనాదికథనంనామ పంచత్రింశోధ్యాయః.

❧❧❧ క్రీడాద్రిప్రవిష్టశ్రీవరాహాదివ్యనైభవవర్ణనమ్. ❧❧❧

మునయః॥ పరావరజ్ఞసర్విజ్ఞసర్వభూతహితేరత । మునేసూత
 మహాభాగకించ్చిత్ప్రచ్ఛామతిన్యద॥ ౧॥ వరాహరూపీభగవాన్ధరాముద్భృ
 త్యకింపునః । తదైవశేషతైలేంద్రేన్యవసతిచుణాలయః॥ ౨॥ కాలాస్తరే
 వాతతైత్రిత్యస్థితవాసుర్వదానుకిమ్ । అకరోద్వాధకింత్రకింద్రంతంకస్య

వాత్సితీ || ౩ || సూతః || బ్రహ్మిణిదశేషంచశృణుద్ధ్వంమునిసత్తమాః ।
 ఆస్థాయశ్వేతపోత్రిత్వముజ్జహరధరాంయదా || ౪ || తద్దేవానాయ్యవై
 కుణ్ఠాదచలంగరుడేనవై । కల్పాదావేవభగవాల్లీలారసమహోదధిః ||
 విహరన్మయాసార్థం దరీనిర్భరసానుషు । ప్రకాశశ్చాప్రకాశశ్చ తిష్ఠ
 త్యేవసదాగితా || ౫ || యావత్కల్పంచసత్యేవ ప్రోక్షంచపరమేష్ఠినా ।
 కదాచిత్పుణ్యశీలేభ్యో దర్శనంవితిరత్యసా || ౬ || కలేకల్పేచధరణీ ముగ్ధర
 త్యేవమేవహి । శ్వేతవారాహరూపేణ ధరణీచోద్ధృతాయతిః || ౭ ||
 శ్వేతవారాహకల్పస్సాన్య దాఖ్యయామునయోహ్యాయమ్ । సాహూనాం
 చయదాబాధా ధర్మశ్చాప్యనసీదతి || ౮ || యదాత్మధర్మహృదికోదుష్టా
 శ్చబలినోయదా । తదాకాలానురూపేణ నరదేవాదిరూపతః || ౯ ||
 సృష్ట్యాత్కానంమహావిష్ణు స్సంహరత్యహితాంస్తదా । అధర్మంసర్వ
 ముత్సర్య సుధర్మంచాలయత్యసా || ౧౦ || రక్షత్యేవచసాహుంశ్చ వేద
 విద్యాశ్చనర్థయత్ । స్వయంచసర్వభూతానాం దృశ్యస్థితికుత్రిచిత్ ||
 సర్వదాశేషశైలేస్తే విహరన్రమయాసహ । నిత్యైర్ముక్తైశ్చచేనైశ్చ
 కామరూపైశ్చసంయుతః || ౧౧ || తిష్ఠత్యేవసదాత్మస్త్వేంకటాభ్యేన
 గోత్రమే । వైకుంఠస్వర్గసూర్యేభ్య స్పృగేహేభ్యోధికప్రియః || ౧౨ ||

❧ ❧ ❧ క్రీడాదేర్భగవత్సన్నిధ్యేనమహిమాధిక్యవర్ణనమ్. ❧ ❧ ❧

అయంభగవతోహృద్యఃపర్వతఃపుణ్యకాననః । మన్తసిద్ధిస్తపసిద్ధిర్వజ్ర
 సిద్ధిస్తథేవహి || ౧౩ || కామ్యస్యకర్మణసిద్ధిశేవమన్తసిద్ధిస్థయః । భ
 వన్త్యతనరాణాంచ నహివిఘ్నాదికంక్వచిత్ || ౧౪ || అశ్వేనతపసాభీ
 ప్రంసిద్ధ్యత్యస్త్రినికావరే । సర్వతీర్థానిసతతం పుణ్యన్యదేవసన్నిహి ||
 య ఏనంసేన తేనిత్యంత్రధాభక్తిసమన్వితః । జ్ఞానార్థజ్ఞానమాప్నోతిద్ర
 వ్యార్థికనకంబహుః || ౧౫ || పుత్రార్థపుత్రమాప్నోతిన్యపరాభ్యంతచవిన్దతి ।
 వ్యజ్జశ్చసాగ్రసద్రూపం పరూర్ధాన్యానివిన్దతి || ౧౬ || యంయంకామయ

❧ ❧ ❧ క్రీడాదేఃకారణభేదేనానేక నామానుష్ఠానమ్. ❧ ❧ ❧

తేమర్త్యస్తంతమాప్నోతిసర్వథా । చిన్తితస్యచసిద్ధ్యాతుచిన్తామఃశిమ
 మంవిదుః || ౧౭ || కేచిద్జ్ఞానప్రదత్వాచ్చ జ్ఞానాద్రితితంవిదుః । సర్వతీ

ర్థమయత్వాచ్చ తీర్థాదింప్రాహురు త్తమాః || ౨౧ || పుష్కరాణాంచ
 బాహుభ్యా ద్ధిరావస్తిస్సరస్సువై | పుష్కరాదింప్రశంస నిమునయ స్త
 త్వదర్శినః || ౨౨ || గిరావస్తిం స్తప స్తేపే ధర్మోపిస్వాభివృద్ధయే | తస్మా
 దాహుర్వృషాదింతం మునయోవేదపారగాః || ౨౩ || శాతకుమ్భస్వ
 రూపత్వా త్కనకాదించతరవిదుః | ద్విజోనారాయణఃకశ్చి త్తపఃకృ
 త్వామహత్పురా || ౨౪ || విశ్చనస్యస్వనామ్నా చ వ్యపదేశంమురారితః |
 తస్మాన్నారాయణాదింతం విదురు త్తమపూరుషాః || ౨౫ || వైకుణ్ఠా
 దాగతత్వేన వైకుణ్ఠాదిరిత్స్యతః | హిరణ్యాఖ్యవినాశాయ ప్రహ్లాదా
 నుగ్రహాయచ || ౨౬ || నారసింహకృతిర్జజ్ఞేయ స్తాదస్తాత్స్వయంహరిః |
 సింహచలఇతిప్రాహు స్తస్మా దేనంమునీశ్వరాః || ౨౭ || అజ్ఞానాచతపః
 కృత్వా హనూమ న్తమజీజనత్ | తదాదేవాస్సమాగత్య దేవసాహాయ్య
 కారకమ్ || ౨౮ || యస్మాత్పుత్రమసూతాసా జగు స్తస్మాదిమంగిరిమ్ |
 అజ్ఞానాదింపరాహాదిం పరాహుషేత్రలక్ష్మతః || ౨౯ || నీలస్యవానరేంద్ర
 స్యయస్మాన్నిత్యమవస్థితః | తస్మాన్నీలగిరినామ్నా నద స్త్రేనంమహర్ష
 యః || ౩౦ || * వేంకటాచార్యమృతబీజ స్త కటమైశ్వర్యముచ్యతే | అమృతైశ్వ
 ర్యసంజ్ఞ త్వా ద్వేంకటాదిరిత్స్యతః || ౩౧ || యతఃకదాచిద్దేవానాం శ్రీ
 నివాస ‡ ఇహబభౌ | శ్రీనివాసగిరింప్రాహు స్తస్మా దేనందివౌకసః || ౩౨ ||
 ఆనన్దాదిమిమంప్రాహు ర్వైకుణ్ఠపురవాసినః | ప్రాహుర్భగవతఃక్రీడా
 ప్రాచుర్యాత్తు స తథాసురాః || ౩౩ || శ్రీప్రదత్వాచ్యయోవాసా చ్చబ్ధ
 శక్త్యాచయోగతః | యథ్యాశ్రీశైలఇత్యేవం నామచాస్యగిరేరభూత్ ||
 బహునిచాస్యనామాని కల్పభేదాద్భవన్తిహి | యావదుక్తార్థగవతః
 కల్యాణగుణరాశయః || ౩౪ || తావన్తోఽస్యగిరేస్సన్తి గుణాఃపరమపావ
 నాః | అస్యవేంకటశైలస్య మాహాత్మ్యంయావదన్తిహి || ౩౫ || తావ
 ద్వక్తుంచకాత్స్పృశ్యేన నసమర్థశ్చతుర్ముఖః | మణ్ముఖశ్చసహస్రాస్యః

ఘణీదేవాః పరేకిము || ౩౭ || శ్రుత్వా సూతముఖాన్వైవంమునయోహృష్ట
మానసాః | నత్యప్రిమాయయస్తేహి భూయశ్శ్రీవణకాతుకాత్ || ౩౮ ||

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్యే క్రీడాద్రిప్రవిష్ట
శ్రీవరాహాదివ్యవైభవాదివర్ణనం నామ షట్త్రింశోధ్యాయః.

మహర్షి యజ్ఞవాటం ప్రతిభగవదాగమనమ్.

సూతః || తద్గికాకింకృతం తేన వేంకటేశేన తద్వద || ఇత్యుక్తం
యత్తు యుష్మాభిస్తతకింకృద్వదామ్యహమ్ || ౧ || మాయినానర్వశక్తేన
లీలాపరవశేనచ | కృతంతునక్తుంకారేన్నీన కేనశక్యంతపోధనాః || ౨ ||
సకదాచిన్తహమాయీ విటవేషంవహన్తుదా | గిరాపుత్రరదిగ్భాగేచ
చారరమయాసహ || ౩ || తత్రకేచిన్తహభాగా మునయస్తత్త్వదర్శినః |
గిరేరస్యతుమాహత్త్యం శ్రుతవన్తపోధనాః || ౪ || అయంగిరిర్హ
పుణ్యస్సర్వసత్త్వసమాశ్రయః | నిర్వాధః ఫలమూలాధ్యస్సర్వవృక్షస
మావృతః || ౫ || నానాప్రసవణోపేతో యాజ్ఞేయైశ్చమహీరుహైః |
అన్యైస్తాపసయోగైశ్చ పాదపైరపిసంకులః || ౬ || నయనానన్దజన
కోహృదయాహ్లాదకారకః | అస్మాభిస్సర్వదావాసః కర్తవ్యోత్రమహాగి
రా || ౭ || ఇతినిశ్చిత్యమనసా తత్రాగత్యతిపోధనాః | చక్రుర్వజ్జలయథా
శాస్త్రం విష్ణుముద్గిశ్యకాతుకాత్ || ౮ || సోపిమాయాస్త్రియాసార్థం
యజ్ఞవాటముపాగమత్ | సువర్ణచిత్రితంవస్త్రం వసానశ్శుభదర్శనః || ౯ ||
సోష్ణీషశ్చకరేణైవ వామేనఘరికాందధన్ | తామ్బూలేనశుచిస్నిగ్ధమ
న్దస్తీతముఖామృజః || ౧౦ || మృగోత్థమదగర్జేన సురభీకృతదిక్కుః | పు
ణ్డరీకవిశాలాక్షః కమ్బుగ్రీవోమహాభుజః || ౧౧ || జగన్తోహనసానర్వ
సాన్తూతగ్నర్వసన్నిభః | హేమయజ్ఞోపవీతాఙ్గః కోమలాఙ్గోమనోహ
రః || ౧౨ || ప్రవివేశసభాయాజ్ఞం మధ్యేభృన్దంమహాత్మనామ్ | దృష్ట్వా
చమునయస్సర్వే పుణ్డరీకసిఫేక్షణమ్ || ౧౩ || వేశ్యావేషంధారయన్తిం
లీలామృజకరామ్బుజామ్ | తప్తహటకసజ్జాశాం పజ్జజోదరసప్ర
భామ్ || ౧౪ || హరిద్రాన్తరతుల్యాభాం దీప్యన్తింకుటిలాలకామ్ | శర
త్సూరేణువదనాం తామ్బూలేనమనోహరామ్ || ౧౫ || కర్ణాన్తనేత్ర

యుగళాం విడమ్బితరవిప్రభామ్ | అభూతపూర్వసాన్దర్యాం సాక్షాల్లక్ష్య
మివస్థితామ్ || ౧౬ || పృష్ట్యాచమునయస్సర్వే విస్తయోత్ఫుల్లమానసాః |
కోసారాజసుతస్త్యేష పృథ్వీంభోక్తుమర్హతి || ౧౭ || ద్వాత్రింశల్లక్షణో
వేత సాక్షాద్రామవివాహరః | కిమర్థమగతస్త్వంతు పృచ్ఛామవితిచా
బువన్ || ౧౮ || ఆవాసఃకుతతేమాతా కావాతేజనకఃకుతః || నామ
ధేయంచకింవాతే బ్రూహిరాజన్నశేషతః || ౧౯ || శ్రీభగవాన్ || నా
హంరాజానవావిప్రః కాచిజ్ఞాతిశ్చినైవమే | నచమాతానఽపితానైవా
వాసశ్చకుతచిత్ || ౨౦ || సర్వావాసస్సర్వభక్ష సుర్వగస్సర్వరూప
ధృత్ | నిర్నామానిర్గుణశ్చాహం యమాన్తఃప్రేమిహగతః || ౨౧ ||
భవంతస్తపసాశ్రేష్ఠా వేదవేదాన్తపారగాః | ఎవన్త్వాదుమ్భరీసర్వావే
ష్టితావ్యాఘ్రవాససా || ౨౨ || స్పృష్ట్యోద్ధానంకథంత్యత సమ్భవేన్ము
నయోఽమలాః | ఏవమాదిక్రియాలోపం ఘృష్టవాన్యజ్ఞసంసది || ౨౩ ||
మునయస్తేఽథసంభూయ ఏవాకాలస్తుగచ్ఛతి | ఇతితేత్వరితాస్సర్వే స
మిద్ధేజాతవేదసి || ౨౪ || పుణ్యగర్ధంఏవాహోమం చక్రుశ్చాస్త్రోక్త
మార్గతః | సోపివేగాత్తత్రగత్వా శజ్జచక్రగదాధరః || ౨౫ || శ్రీవత్సవ
క్షానిత్యశ్రీ సుర్వాభరణభూషితః | వసాంజగ్రాహపాణిభ్యాం కోటిసూ
ర్యసమప్రభః || ౨౬ || తదాతుమునయస్సర్వే ప్రభయాస్తిమితేక్షణాః |
తస్మిన్తపోధనాస్తతక్షణంచితార్హితాఇవ || ౨౭ || ప్రీతోహమితితాస్స
ర్వానుక్త్వాఽదృశ్యోబభూవహ | మునయశ్చతదాప్రీతా సాక్షాద్విష్ణుస్స
మాగతః || ౨౮ || అస్మాకంభాగ్యమతులంజీవితంచసుజీవితమ్ | ఇతియా
గక్రియాశేషంచకుఃకాతుకసమ్భూమాత్ || ౨౯ || ఏతత్సర్వంసమాఖ్యా
తంజాబాలిమునినాపురా | అన్యచ్ఛకథితం తేనతచ్ఛాహంకథయామిషః ||

❧ పృథస్యకుమారధారాస్నానేనకౌమారప్రాప్తిః ❧

పురాతువేజ్జటాధీశశ్చచారగిరిమూర్ధసి | కుమారస్సన్విశాలాక్షః కోమ
లాశ్లోమనోహరః || ౩౧ || వధఃకశ్చిద్ద్విజోదృష్టస్తేనజర్జురితాకృతిః | మగ్న
దృష్టిర్భగ్నజానుశ్చుత్తప్రాపరివీడితః || ౩౨ || మార్గభ్రష్టోవనేతత్రకుతచి
చైచ్ఛలమాశ్రితః | క్వవాగతోసికాణ్డన్యశితవృద్ధంవిహాయమామ్ || ౩౩ || ఇతి
సల్పన్తుహుశ్శుష్కకణ్ఠోష్ఠపుటతాలుకః | తత్రస్థేనకుమారేణకిమర్థమిహ

జల్పసి॥ ౩౮॥ నకశ్చిదత్రమనుజఃకౌణ్డిన్యఃకుత్రతిష్ఠతి । ఇత్యుక్తఃప్రాహవృ
 ధశ్చసితరాంమృతవానహమ్॥ ౩౫ ॥ కథంగచ్ఛామ్యహం తావదాశ్రమం
 దూరతస్థితమ్॥ శౌచాచారక్రియాఽశక్తంరిక్తంబద్ధవివర్జితమ్॥ ౩౬॥ కిమ
 ర్థంస్థాపయత్యస్మిన్లోకేమాండుర్బలంవిధిః । ఏవంబ్రువతితస్మిన్స్తు నిర్దే
 తుకదయానిధిః ॥ ౩౭ ॥ కుమారఃప్రాహతంవృద్ధం సోమహాసమిదంవ
 చః । తవవిప్రశరీరంచ జరితం పలితంతథా ॥ ౩౮॥ లమ్పతేపక్ష్యణిత్వ
 క్చనచపశ్యసికించన । అతఃపరంచవివ్రేన్ద్రజీవనేచ్ఛాతవాన్తికిమ్ ॥ ౩౯ ॥
 నవాపూర్వోక్తవాక్యంతు సత్యంవావదసునత । ఇత్యుక్తఃప్రాహవిప్రో
 పివాస్తీచ్ఛాజీవనేమమ ॥ ౪౦ ॥ కిన్తునిత్యానికర్తాణి జ్యోతిష్టోమముఖా
 నిచ ॥ నానుష్ఠితానిదేవానామృణీకథమహంపునః ॥ ౪౧ ॥ త్యత్యౌమి
 దేహంభోరాజన్మత్యమేవబ్రవీమితే । ఇత్యుక్తఃప్రాహతం విప్రంగృహ
 ణేమంకరంత్యితి ॥ ౪౨ ॥ సోపితత్కరమాలమ్బ్యశనైస్తేన జగామచ ।
 క్వచిత్ప్రసవణంపుణ్యందర్శయిత్వాశుభోదకమ్ ॥ ౪౩ ॥ స్నానంకుర్వ
 త్రగచ్ఛావస్తవాశ్రమపదంతతః । ఇత్యుక్తస్తేనవిప్రేన్ద్రస్సాన్త్యాత
 త్రోత్థితఃపునః ॥ ౪౪॥ అభూదభూతపూర్వశ్చకుమారఘోడశాబ్దకః । కు
 మారోపిసహస్రాక్షః స్సహస్రవదనోఽభవత్ ॥ ౪౫ ॥ సహస్రమూ
 ధ్ధావిశ్వాత్కా సహస్రభుజమణ్డీతః । తత్రదేవాస్సమాజగ్ను రాకాశేవి
 స్త్రితాఃపునః ॥ ౪౬ ॥ పుష్పవృష్టిర్మహత్యాసీద్దేవదున్దుభయస్తదానే
 దుస్సర్వేపితందేవాస్తుష్టువుస్తాన్త్రసత్తమైః ॥ ౪౭ ॥ దేవఃప్రాహద్వి
 జంవృద్ధం కురుకర్తాణీసర్వతః । కర్తానుష్ఠానసిద్ధ్యర్థంధనందత్తంచతే
 బహు ॥ ౪౮ ॥ ఇత్యుక్త్వాతంద్విజశ్రేష్ఠంతత్రైవీన్ద్రధీయత । సం
 భూయదేవాస్సర్వేపి ప్రోచుర్వాక్యమిదంతదా ॥ ౪౯ ॥ ఆయంవృద్ధః
 కుమారోభూద్యస్తాత్తస్మాదియంనదీ । కుమారథారేతినదా లోకేఖ్యా
 తింగమిష్యతి ॥ ౫౦॥ త్రికాలమత్రయస్సాన్తిత్రిమాసంవిజితేన్ద్రియః॥
 వలీపలితనిర్దుక్తోవజ్రకాయోభవేన్నరః ॥ ౫౧ ॥ సర్వపాప వినిర్దుక్తో
 యాతివిష్ణోః పరంపదమ్ । ఇత్యుక్త్వాత్రిదశాస్సర్వే జగ్గుర్విస్మితమాన

హః ॥ ౫౨ ॥ ఇతిజాబాలికథితం తదుక్తంభవతాంమయా । యద్దదం
శృణుయాన్తర్మ్యో లభతేన్నానజంఫలమ్ ॥ ౫౩ ॥

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే మహర్షి
యజ్ఞవాటంపతిరూపాన్తరేణభగవదాగమనాది
కథనంనామ సష్టత్రింశోధ్యాయః.

→→→ రాజ్యభ్రష్టస్యశృణుపస్యరాజ్యప్రాప్తిక్రమః. ←←←

సూతః॥ వాల్మీకినామునీంద్రేణికిచ్చిదుక్తంశ్రుతంమయా । తదు
చ్యతేమయామాయం శృణుద్ధ్వంమునిసత్తమాః ॥ ౧ ॥ సాజ్ఞాశ్చే
సామవంశీయశ్శృణుఃపృథివీపతిః । అనేకదేశసహితం బహువిస్తారసం
యుతమ్ ॥ ౨ ॥ పరమ్యురాగతంరాజ్యంచక్షేఽఖిల్లపరాక్రమః । సకదాచిన్త
హారాజఃకృతపుణ్యవిపర్యయాత్ ॥ ౩ ॥ సామన్తరాజభిస్సర్వైర్హృత
రాజ్యోమహీపతిః । తస్మాత్సభార్యస్సామాత్యో దేశాన్నిర్గత్యదుఃఖతః॥
దక్షిణాందిశమాసాద్య రామసేతుండదర్శహ । తత్రస్నాత్వాశనైఃప
శ్చాదాజగామనదీంతతః ॥ ౪ ॥ సువల్లముఖరీంతత్రస్నాత్వా చోత్తర
తీరతః । పాద్మసరస్సుచూగమ్య తత్రస్నానంచకారసః ॥ ౫ ॥ నిత్యం
చవిధివత్కృత్వాన్యచసద్దుఃఖపీడితః । రాజ్యాధ్యక్షింశోవసేవాసస్సాన్వ
మిత్యంచహృతంపరైః ॥ ౬ ॥ పారతన్త్ర్యంమహద్దుఃఖంమరణాదతిరిచ్య
తే । భవితాజీవనంకస్మాత్కృత్వాగచ్ఛామికాగతిః ॥ ౭ ॥ ఇతిశోకస
మావిష్టస్తథానిద్రాముపాగతః । అశరీరాజగాదైనం తదానీంశోకపీడి
తమ్ ॥ ౮ ॥ మాశుచస్త్యంమహాబాహూ ధైర్యమాలమ్బ్యబుద్ధిమూఢా
ఇతః ఉత్తరదిగ్భాగేక్రోశమాత్రేమహాగిరిః ॥ ౧౦ ॥ వేంకటాచల ఇత్యే
వప్రథితఃపృథివీతలేఽపన్న కామధేనుర్యశ్యోకార్తానాంసురద్రుమః ॥ ౧౧ ॥
చిన్తామణిరివార్తానాంతత్రాస్తేకమలాపతిః । నిష్వేతుకదయాపూర్ణశ్చి
తానామిష్టదస్పదా ॥ ౧౨ ॥ తత్రాస్తేపద్మినీకాచిత్కుల్లపజ్జుజశోభితా
స్వామిపుష్కరిణీత్యేవనామతఃప్రథితాశుభా ॥ ౧౩ ॥ తత్పశ్చిమతఃపూర్వీమా
న్తహావల్లీకభూధరః । ఉత్తిష్ఠతత్రగచ్ఛత్వం తత్తీరేకుటికాంకురు ॥ ౧౪ ॥
తత్రస్థితాస్త్రిసంస్థంవైతతైర్వివస్నానమాచరణా తత్రస్థితంవేంకటేశం

భావయిత్వాచబుద్ధితః॥ ౧౫॥ చతుర్భుజంశఙ్ఖచక్రేదధానంవరదంహరిమ్ |
 అభ్యర్చయన్తాసమటంశ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః॥ ౧౬॥ నివసత్స్వంమహాబా
 హోస్వామితత్వం ప్రాప్సుస్యసిధుః॥ తచ్చుత్తావచనంతస్యాగతశో
 కఃప్రసన్నధీః॥ ౧౭॥ ఆరురోహగిరేశ్వరంపుణ్యంపరమపావనమ్ | చమ్ప
 కాశోకపున్నాగచూతధాతీసమన్వితమ్॥ ౧౮॥ చన్దనాగరుహిన్తాలరక్తచ
 న్దనభాస్వరమ్ | చమరీమృగసాహస్రంకస్తూరీమృగసేవితమ్॥ ౧౯॥ శుకకో
 కిలసన్నాద మయూరస్వనశోభితమ్ | ఏవంమనోహరం శృంగమారుహ్య
 కనకోపమమ్॥ ౨౦॥ మృగయామాసతత్తీర్థంచిహ్నాతస్తత్రతత్రనై | ద
 దర్శనరసీంతత్ర సర్వలస్సటికోపమామ్॥ ౨౧॥ తిలకాశోకపున్నాగవ
 కులైశ్చనిశోభితామ్ | రమ్యాపనసంశుద్ధాం రక్తరాజీవరాజితామ్॥
 మత్స్యకచ్ఛపసమ్బాధాం తీరస్థతరుభాస్వరామ్ | పుష్పితామ్రవణోపే
 తాంకేకేకేకారవాకులామ్॥ ౨౨॥ తిలకైర్బిజపూరైశ్చనరైశ్శుక్లదు
 మైస్తథా | పుష్పితైః కరవీరైశ్చ భాణ్డీరైర్నిచులైస్తథా॥ ౨౩॥ అ
 శోకైస్సప్తపర్ణైశ్చకేతకైరతిముక్తకైః | అనైశ్చవివిధైర్వృక్షైః పుష్ప
 తైశ్చమనోహరామ్॥ ౨౪॥ స్వామిపుష్కరిణీందృష్ట్వాప్రముమోద
 మహామనాః | కృత్వాతుకుటికాం తత్రనివాసమకరోద్బుధః॥ ౨౫॥ స్నా
 నంత్రిషవణం కుర్వన్వేంకటేశంసమర్చయన్ | వ్రతేచ నియతాహరో
 మాసపటంమనర్తత॥ ౨౬॥ తతస్త్వామిసరోమధ్యాదుదతిష్ఠన్నహ
 ద్భృతం | అనేకసూర్యసజ్జాశంశోధయచ్చదిశోదశ॥ ౨౭॥ దివ్యం
 విమానంతత్రైవివతస్థాదేవశ్శ్రియఃపతిః | శఙ్ఖచక్రగదాపాణిశ్శ్రీభూ
 మిసహితఃపరః॥ ౨౮॥ తత్రదేవాసుమాజగ్దుర్భ్రహ్మద్యామునయో
 పిచ | సిద్ధావిద్యాధరాశ్చైవ కిన్నరాశ్చదిశాధిపాః॥ ౩౦॥ వసవ
 స్సప్తమునయస్సాధ్యారుద్రాసునూగతాః | భేరీమురజవాద్యానినేదు
 శ్చాకాశవర్తని॥ ౩౧॥ గీతంస్మృతంచ వాద్యంచ చక్రస్పర్వాశ్చదే
 వతాః | తుమ్మపుఃపరమోదారైర్వేదమన్తైర్దివౌకసః॥ ౩౨॥ సస
 మ్భ్రమంసముత్థాయశఙ్ఖః ప్రణిపత్యచ | స్తుత్వాథదేవదేవేశంవ్యజ
 జ్ఞపదిదంస్మృతః॥ ౩౩॥ దేవదేవజగన్నాథజగద్రక్షణతత్పర | భవద్ద

త్తంక్రమాయాతంస్వామిత్వంమమకేశవ ॥ ౩౪ ॥ హృతంరాజభిరా
 క్రమ్యరాజ్యాధ్యక్షోస్త్వభాగ్యతః । రక్షమాంకరుణాసిన్ధోమహా
 దారజగత్పతే ॥ ౩౫ ॥ నజానేవతశీలంచనియమంవాజపాదికమ్ ।
 దిప్త్యాదృష్టోమయాస్వామి న్నమోఘందర్శనంతవ ॥ ౩౬ ॥ ఇత్యుక్తః
 కాలమేఘాభోబభాషేఽథశ్రియఃపతిః ॥ శ్రీనివాసః ॥ మాశుచస్త్యం
 మయాదత్తంస్వామిత్వంపూర్వమాగతమ్ ॥ ౩౭ ॥ యస్మాత్తవమహా
 భక్తిస్సాస్వామిపుష్కరశీతే । యేకేచనసమాగత్యస్సానంకుర్వంతిసం
 యతాః ॥ ౩౮ ॥ స్వామిపుష్కరశీతేస్థేస్వామిత్వంప్రాప్నుయిర్నరాః ।
 తేహంవ్రతానుగుణ్యేన స్వామిత్వంభవతిధునిమ్ ॥ ౩౯ ॥ స్వాద్ధితే
 మాంపరాధీనభావతేశకదాపిన । త్వంచగత్వామహీపాల కురురాజ్య
 మకణ్డకమ్ ॥ ౪౦ ॥ సమక్షందేవదేవానామిత్యుక్త్వాఽస్తరధీయత ॥
 స్వామిపుష్కరశీతేభౌరూఢస్తస్మిన్నరోవరే ॥ ౪౧ ॥ వృత్తతిఃకథితాత
 స్యాస్తీధానాంస్వామినియతః । స్వామిపుష్కరశీతేన తస్మాత్పూర్వం
 పురాతనైః ॥ ౪౨ ॥ పోక్తేదానీంభగవతావృత్తతిస్తస్యసమ్మతా ।
 స్వామిత్వస్యప్రదానాచ్చ స్వామిపుష్కరశీత్వియమ్ ॥ ౪౩ ॥ అహో
 మహత్త్వంతీర్థస్యదర్శనంపాపనాశనమ్ । ధన్యాస్తేతేమహాభాగా ఏత
 ద్విషయవాసినః ॥ ౪౪ ॥ ఇత్యుక్త్వాత్రింశాస్సర్వేయయుః పుల్లహృద
 మ్బుజాః । శఙ్ఖచోపిమహారాజస్సభార్యోహృప్తమానసః ॥ ౪౫ ॥ అన
 రుహ్యగిరేస్తస్మాత్స్వంచదేశంజగామహా । తద్రాజ్యహరిణస్సర్వే పర
 స్పరజగీషయా ॥ ౪౬ ॥ మమరాజ్యమిదంరాజ్యం మమైవేత్యద్యతాయు
 ధాః । అన్యోన్యమాహతాస్సన్తః పరిక్షీణాశ్చతేఽభవన్ ॥ ౪౭ ॥
 మధ్యేఽస్తాకంనకస్యాపి రాజ్యంతస్త్రినతద్భవేత్ । ఇతినిశ్చిత్తమనుజాః
 ప్రేరితారాజభిస్తదా ॥ ౪౮ ॥ గోదావరీతీరదేశే శఙ్ఖణంచదృశుర్బుదా
 తవరాజ్యంమహాభాగతుభ్యంఽంతించరాజభిః ॥ ౪౯ ॥ ఆగచ్ఛభృష్టు
 రాజ్యంతదిన్యక్తస్తైర్హీపతిః । స్వకందేశంయయా రాజా కామ్భో
 జం నామనామతః ॥ ౫౦ ॥ తతస్సర్వేపిరాజాన శఙ్ఖణంచవరాసనే
 స్థాపయిత్వాజలైఃపూతై రభిషేచ్యయయుఃపురాత్ ॥ ౫౧ ॥ సోవిస్వ
 దేశమాసాద్య స్వామిత్వం ప్రాప్యపూర్వవత్ । వేజ్క-కుశప్రసాదేనచ

కేరాజ్యమకట్టకమ్ || ౫౨ || శుతంమహత్వంతీర్థస్య మునయఃకింత
పోధనాః || ౫౨౪ || * * * * *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే రాజ్యభ్రష్టస్య శబ్ద
ఋన్మపస్య రాజ్యప్రాప్తి క్రమకథనం నామాష్టమి శ్లోభాసయః.

అత్తాగామాఖ్యవిప్రస్య సమ్మత్వాఽప్తి క్రమః.

సూతః || వాల్మీకినామనీనే గణయదు క్షంతిన్నయాపిహి । ఉక్తం
తేనాస్యదుక్తంతద్వక్త్యతేనూయతాంబుధాః || ౧ || మధ్యదేశేద్విజఃక
శ్చిదాత్తారామఇతి శుతః । మహాకులప్రసూతశ్చ దేనబ్రాహ్మణ పూజ
కః || ౨ || పితాచలస్యప్రథితః పృథివ్యాంబ్రాహ్మణోజ్ఞమః । అత్యస్త
విష్ణుభక్తశ్చ వేదవేదాంతసారగః || ౩ || అసానవిషినితశ్చ సర్వవిద్యత్స
ర్విగ్రహః । పితృపరతేతస్యక్రమాయూతంధనంగతిమ్ || ౪ || సృష్టిశ్చ
శిథిలాజాతాపూజ్యతానచకుత్రచిత్ । మహాకులప్రసూతస్య మమేయం
వృత్తిరీదృశీ || ౫ || అపకీర్తిర్నహత్యేషాపూర్వేషాంమమసర్వదాకిం
కుర్త్యకుత్రగచ్ఛామి ఇతిచింతామహమ్బుధౌ || ౬ || మగ్నశ్చైర్జగమా
సావేంకటాచలస్థిమపగమ్ । ఆగత్యకాపిలంఠీర్థం కపిలేశ్వరసన్నిధౌ ||
౭ || తత్రస్నాత్వాతదారభ్య తీర్థేషువశసప్తసు । క్రమేణస్నాతుమాచేదేన
మారుహ్యగిరింవరమ్ || ౮ || స్నానేనగతిపాపశ్చచిత్తసైర్మల్యసంయు
తః । అధిత్యకాయూమాసీన శ్చింతాశోకపరాయణః || ౯ || తత్ప్రమీపగు
హమధ్యేధ్యానయోగపరాయణమ్ । సనత్కుమారంయోగీంద్రమ్ । దదర్శ
జ్వలనోపమమ్ || ౧౦ || అద్భుష్టపూర్వోయోగీన్ద్రో వేత్తైశ్వర్యమయం
బుధః । పుచ్ఛామ్యేనంహితంకీర్త్యదితికృత్వాప్రణమ్యతిమ్ || ౧౧ || నిర
యాధికదుఃఖేన దుఃఖితః పాపకర్తృకృత్ । త్యామహంశరణంప్రాప్త
స్త్వంవేత్థబ్రూహిమేహితమ్ || ౧౨ || ఇతిభూమాపచాతాసాసాష్టాంగం
తస్యసన్నిధౌ । సోపిధ్యాయం శ్చిరంకాలం వ్యాజహర మితాక్షరమ్ ||
౧౩ || ఉత్తిష్టవత్సుకింశేషే కృత్వాఘోరంపురాధవే । పాపమస్మిన్నభవేపక్ష్యే
తస్మిన్లోచసికింపుధా || ౧౪ || పురాతుదానవిఘ్నశ్చప్రత్యూహశ్చ

ప్రతిగ్రహే । సుఖస్థితానాంపీడాశ్చ త్వయానానావిధాఃకృతాః ॥ ౧౫ ॥
 కింబుత్తి-ఇచ్చద్విజేభ్యోవా విత్తందత్తంనతుత్వయా । గృహంక్షేత్రంప
 శుద్ధాన్యం వస్త్రుమాధరణంతథా ॥ ౧౬ ॥ అనాచారాఃకృతాస్తత్ర
 నత్వాచారలవస్త్రయా । ప్రణతార్తిహరేవిష్ణౌ ప్రణతాఙ్గీష్టదాయినీ ॥
 నకృతోభక్తిలేశోపి కథంసాఖ్యంభవిష్యతి । తథాప్యస్తితవోపాయో
 వదామిశృణుసాదరమ్ ॥ ౧౭ ॥ ఇతికర్ణామృతంశ్రుత్వా వచఃప్రాహ
 కృతాంజలిః । దుఃఖసాగరమగ్నస్య మమపోత ఇవాగతః ॥ ౧౮ ॥ ఆత
 పక్లిన్నసన్యానాం యథావృష్టిస్తథాభవాత్ । నిధిర్యథానిర్ధరానాం రో
 గిణాంవాయథాభిషక్ ॥ ౨౦ ॥ తథామయాభాగ్యలేశా దాత్తస్త్యం
 హిదయానిధిః । రక్షమాంచాపినంఘోరం దయయేక్షస్వచక్షుషా ॥ ౨౧ ॥
 ఇత్యుక్తఃప్రాహయోగీంద్రః కామణ్యభిధితరక్షితః । మహాద్రహస్యంత
 సనతు-మారకథితవ్యహ లక్ష్మీమన్త్రోద్ధారకమః.

త్వార్థం శృణువత్సబ్రవీమి తే ॥ ౨౨ ॥ సనతు-మారః । దయాలోల
 తరక్లాక్షీ పూర్ణచంద్రనిభాననా । జననీసర్వలోకానాం మహాలక్ష్మీర్వారి
 ప్రియా ॥ ౨౩ ॥ సర్వపాపహరానైవ ప్రారబ్ధస్యాపికర్తణః । సంహృ
 తోతుక్షమానైవ సర్వసమృద్ధిదాయినీ ॥ ౨౪ ॥ తస్యావ్యూహప్రభే
 దాస్తు లక్ష్మీఃకీర్తిర్జయేతిచ । తత్రయావ్యూహాలక్ష్మీసా ముద్ధాకారుణ్య
 విగ్రహా ॥ ౨౫ ॥ అనాయాసేనసాలక్ష్మీ స్సర్వపాపప్రణాశినీ । సర్వై
 శ్వర్యప్రదానిత్యం తస్యామస్త్రమిమంశృణు ॥ ౨౬ ॥ వేదాదిమాయే
 మాత్రేచ లక్ష్మ్యైనతిపదంనరేత్ । పరమేతిపదంచోక్త్వా లక్ష్మ్యై ఇతి
 పదంతతః ॥ ౨౭ ॥ విష్ణువత్స్థితాయైస్యా న్నాయాశ్రీతారికాతతః ।
 వహ్నిజాయా న్తమన్త్రోయ మధీష్ఠార్థసురద్రుమః ॥ ౨౮ ॥ ద్విభుజావ్యూ
 హాలక్ష్మీస్సన్య దృఢపద్మాసనప్రియా । శ్రీనివాసాజ్ఞమధ్యస్థా సుతరాంకే
 శవప్రియా ॥ ౨౯ ॥ తామేవశరణంగచ్ఛ సర్వభావేనసత్వరమ్ । ఇతి
 మస్త్రముపాదిశ్య దదృశేనచకుత్రిచిత్ ॥ ౩౦ ॥ భీతోసావిస్తితశ్చైవ
 సన్తోషపుశకాఙ్గితః । అద్యమేరజనీవ్యుష్టా శుభాజన్త చసత్ఫలమ్ ॥ ౩౧ ॥
 ఇతిమస్త్రంశుచియ్యత్వా జపన్నాదుహ్యపర్వతమ్ । తత్రతగ్రిరాపశ్య

స్వరాస్పర్శతనిర్గతాః ॥ ౩౨ ॥ స్వామిపుష్కరిణీం ప్రాప శనైర్దిప్త్యా
మహాద్భుతామ్ । ఆకాశాదవరుహ్యత్రస్థితాం మన్దాకినీమివ ॥ ౩౩ ॥
విరజామివపాపఘ్నీం పుణ్యదాం పుణ్యసేవితామ్ । ఉత్తారామస్తథాత
త్ర సన్నాశాస్తే యథోదితమ్ ॥ ౩౪ ॥ స్నానేకృతేత్యదేహో భా
రపాతేయథాలఘుః । తతఉత్థాయ తత్పుణ్యం దదీర్యచనముత్తమమ్ ॥ ౩౫ ॥
తత్రదృష్టం మహద్ధామ విమానం సిద్ధసేవితమ్ । అనేకగోపురోపేతం మ
ణ్డపానస్త్యసంయుతమ్ ॥ ౩౬ ॥ అనేకరత్నఖచితం తప్తహాటకనిర్మ
తమ్ ॥ గర్భవనగరప్రఖ్యం దృష్టిచిత్తాపహరకమ్ ॥ ౩౭ ॥ సృత్తవాది
త్రరుచిరం సురసంజ్ఞ నిషేవితమ్ । కిమిదం నిర్జనేదృష్టం వనేఽస్తి స్తవాదద్భు
తమ్ ॥ ౩౮ ॥ ఇతివిస్త్రయసంపుల్లహృదయా మోక్షరూపాస్తదా । ద్రష్టుం
విమానంతద్దీప్యం యయా పుణ్యఫలం దయః ॥ ౩౯ ॥ దదర్శత త్రపుల్లాబ్జ
నయనం వేంకటేశ్వరమ్ । శక్తచక్రధరం శ్రీశంకరావనతహస్తకమ్ ॥ ౪౦ ॥
కిరీటసుకుటాపేతం కుణ్డలాభ్యాం విరాజితమ్ । సర్వాభరణసమ్పూర్ణం
పీతామ్బరధరం విభుమ్ ॥ ౪౧ ॥ కోటికన్దర్పలావణ్యం శ్రీభూమిసహితం
పరమ్ । త్వమేవ పరమం ధామ త్వమేవ పరమాగతిః ॥ ౪౨ ॥ త్వమేవ
జగతాం స్రీష్టా ధాతా హస్తామహేశ్వరః । ఇతిస్తుతం శివేనాపి విధినాపి
స్తుతం సదా ॥ ౪౩ ॥ ప్రణమ్యోత్థాయ సంతోషాత్తోనతుంగదకణ్డధృత్ ॥
సర్వంత్యమేనజానాసి సర్వాత్తం స్నానమావ్యహమ్ ॥ ౪౪ ॥ ఇతి
ప్రణమ్య భూయోపి తుష్టిం పశ్యన్ తోఽగ్రతః । సర్వజ్ఞః కరుణా రూప
శ్శ్రీనివాసః పరాత్పరః ॥ ౪౫ ॥ జ్ఞాత్వా ముగ్ధంచ తం ప్రాహ మాభైషీ
ర్త్వా శుచః పునః । తౌస్తుంత్యయా కృతం సర్వం పూజాలక్ష్మీం విమృశ్య
తత్ ॥ ౪౬ ॥ విశ్వర్యం సుమహద్గత్యం దీర్ఘకాలానుబంధనమ్ । దీర్ఘమా
యుశ్చ తేదత్తమారోగ్యం జ్ఞానశీలతా ॥ ౪౭ ॥ మయా దత్తాన్ద్విజశ్రేష్ఠ
భుజ్జ్యేష్ఠా గాన్ధహూనపి । ఏవం బ్రువతి దేవేశే ప్రణామపునశ్చ తమ్ ॥
ఉత్థాయ భూయోదేవంచ నాపశ్యత్పుణ్యకాననమ్ । అతిభీతః పరిక్రమ్య
సరస్తీరం విమృశ్య చ ॥ ౪౮ ॥ స్వప్నోమతిభ్రమోవాపి మాయావాస
త్యమేవవా । నజానేదేవదేవేశ సత్యమేవ భవేత్తువా ॥ ౪౯ ॥ ఇతి

ఋవన్ద్విజే సస్మా దవరుహ్యగిరే స్తతః । పర్యస్తేవేజ్జటాద్రేస్తువాసం
చకేప్రసన్నధీః ॥ ౫౧ ॥ యథేష్పితంసుఖంరేమే దీర్ఘకాలేనవై ద్విజః ।
ఇతివాల్మీకినాపూర్వము క్తము క్తంమయాపునః ॥ ౫౨ ॥ * *
ఇతిశ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేజ్జటాచలమాహ త్యే ఆత్మరామాఖ్య
విప్రస్యసమ్మత్ప్రప్త్యాదికథనంనా మైకోనచ త్వారింశోధ్యా యః.

→→→కాపిలాదిసప్తదశతీర్థమాహత్మ్యమ్.←←←

ఋషయః ॥ వరాహాద్రికథాన్మాణాం శ్రోత్వాణామమృతోప
మా । నై కుణ్డాదేకథాంశ్రోతుంభూయ స్తృష్టావివర్ధతే ॥ ౧ ॥ దశసప్తచ
తీర్థానివిద్యస్తేనకాచలే । ఇతిపూర్వంత్వయాసూరికీర్తితంహిప్రసజ్గతః ॥
బ్రూహితేషాంతుతీర్థానాంమాహత్మ్యంపుణ్యవర్ధనమ్ । ఇతిపుష్టఃపునః
ప్రాహమునీనాహలాయసాదరమ్ ॥ ౩ ॥ సూతః ॥ తీర్థానాంచైవమహా
త్మ్యంతేషాంవక్తుంచకృత్స్నశః ॥ నశక్యంలేతతస్తేషాముచ్యతేశ్రూయ
తామిదమ్ ॥ ౪ ॥ గిరేరధఃప్రదేశేతుకాపిలంలిజ్గము త్తమమ్ ॥ పాతాశే
పూజితంపూర్వంకపిలేనమహత్తనా ॥ ౫ ॥ కుతస్మిత్కూరణాత్తత్తులిజ్గం
పరమపావనమ్ । భిత్వాతుభరణీంతస్మాన్నిగ్గతంపూజితంసురైః ॥ ౬ ॥
తల్లిజ్గంస్థాపితంభూమాప్రాధ్నితంసర్వదైవతైః । తదగ్రేభువముద్భిద్యని
గ్గతాకపిలాపురా ॥ ౭ ॥ తద్బిలంకాపిలంతీర్థం సర్వపాపప్రణాశనమ్ ।
తదూర్ధ్వదేశేశక్రస్య తీర్థంపరమపావనమ్ ॥ ౮ ॥ అహల్యాసజ్గసమ్భూ
తశాపమోక్షస్తుయత్రతత్ । విష్వక్సేన సరస్తస్మాదూర్ధ్వంపుణ్యవివర్ధ
నమ్ ॥ ౯ ॥ వరుణస్యాత్తజోయత్రతపఃకృత్వాసుదుస్తరమ్ ॥ సారూప్యం
చహరేప్రాప్యసేనాపత్యమవాపహి ॥ ౧౦ ॥ పశ్చాయుధానాంతీర్థానిత
దూర్ధ్వంభాస్తిసత్తమాః । తదూర్ధ్వమగ్నికుణ్డాస్యాద్ధురారోహముప
ర్యతః ॥ ౧౧ ॥ బ్రహ్మతీర్థంమహాహత్యామోచనంపుణ్యవర్ధనమ్ । మునీ
నాంచైవసప్తానాంపుణ్యతీర్థానిసన్త్యతః ॥ ౧౨ ॥ దశాధికఫలంతేషాం
తీర్థానాముత్తరోత్తరమ్ । వేతేషాంచైవమాహత్మ్యంమయావక్తుంనశక్య
తే ॥ ౧౩ ॥ పురాభవద్విజఃకశ్చిత్తీర్థయాత్రాకృతోద్భవః । తమాహాక
మలాధీశఃకిమర్థంగచ్ఛసిద్విజ ॥ ౧౪ ॥ అస్మిన్నుపహరతైలేంద్రే సన్దిదివ్యా

నిసప్తచ । దశతీర్థానితత్రాద్యం కాపిలంసరఉత్తమమ్ ॥ ౧౫ ॥ స్నా
త్యాచై తేషువిప్రేంద్ర శాస్త్ర క్షణానపూర్వకమ్ । కృత్స్న తీర్థఫలంపు
ణ్యంప్రాప్సుసిత్వంనసంశయః ॥ ౧౬ ॥ ఇతిశ్రీ త్వాత్వజః పూర్వంస్వ
ప్నేచోత్థాయవిస్మితః । నివృత్తిస్తీర్థయాత్రాతః ప్రవృత్తివేంకటాచ
లమ్ ॥ ౧౭ ॥ తేషుతీర్థేషుదశసుసప్తసుక్రమశోగతిః । స్నాత్యాతిథేవ
విప్రేంద్రేఽప్తవానితిమేళుతమ్ ॥ ౧౮ ॥ త్రింకోట్యాంకోటచతీర్థానిభు
వనత్రయే । తేషాంప్రకృతిభూతాని తీర్థాన్యస్త్విద్యే ॥ ౧౯ ॥ భూ
మిప్రదక్షిణవాఞ్చ యద్యస్తిముసేనత్రమాః । సర్వతీర్థమయంసర్వపు
ణ్యక్షేత్రమయంగిరిమ్ ॥ ౨౦ ॥ వేంకటాద్వాంసోగత్యాకుర్యాత్త
స్యప్రదక్షిణమ్ । భూమిప్రదక్షిణపుణ్యంయత్తత్పుణ్యమివాన్నయాత్ ॥
వేంకటాచలశృంగైర్దృష్టమూత్రేహలాయుధః । చిద్ధియాత్రాఫలం

→→→ పాణ్డవతీర్థమాహాత్మ్యమ్ →→→

కృత్స్నంప్రాప్తవానితిమేళుతమ్ ॥ ౨౧ ॥ పాణ్డవాధర్మపుత్రాద్యాఃకృ
ష్ణేనాక్లిప్తకర్మణా । ఉపదిష్టాసుమాగమ్య వేంకటాశ్శృంగోత్తమమ్ ॥
కస్త్రింశ్చిత్పుణ్యతీర్థహి క్షేత్రపాలాభిరక్షితే । కుర్వంతస్సానపానాదీ
నవసన్నద్భూత్రకమ్ ॥ ౨౨ ॥ తదాకదాచిద్ధర్మోపి దిదర్శస్వప్నముత్త
మమ్ । యస్మాదస్త్రింశ్చతీర్థస్థితంపత్సరమాత్రకమ్ ॥ ౨౩ ॥ అనేన
పుణ్యయోగేనభవంతేక్షిణకల్పమాః । యుద్ధేజయంతిధారాజ్యంగమిష్య
న్తిక్రమాగతమ్ ॥ ౨౪ ॥ తదాప్రభృతితీర్థంపాణ్డనశ్చవిదుర్బుధాః । జరా

→→→ జరాహరాదితీర్థత్రయమాహాత్మ్యమ్ →→→

హరంవలిఘ్నంచ రసాయనమిత్రకమ్ ॥ ౨౫ ॥ తీర్థానాంవర్తతేత
స్త్రింశ్చిన్తామణిగిరౌతథా । స్వామిపుష్కరిణీపూర్వ దేశేవర్వతగహ్వా
రే ॥ ౨౬ ॥ ద్వావింశచ్ఛరపాతేతుకిన్దుమాయాతిరోహితమ్ ॥ నజాన
స్త్రిబుధాస్తీర్థంతతువిస్తయకారకమ్ ॥ ౨౭ ॥ అష్టానాంఖనయస్సన్తి
లోహానాంకనకాచలే । యుగభేదేనదృశ్యస్తేనరాణాంపుణ్యకర్మణామ్ ॥
వేంకటాదౌపరాంభక్తిం వహన్గచ్ఛతిచేద్గిరిమ్ । పశ్చుర్జ్వలవవస్యాద
చక్షుఃపద్మలోచనః ॥ ౩౦ ॥ మూకోవాచస్పతిర్దూర శ్రావేతుబధిరో
భవేత్ । వద్ధ్యతుబహుపుత్రాచనిర్ధనస్సధనోభవేత్ ॥ ౩౧ ॥ ఏత

త్సర్వంగిరాభక్తి మాత్రేణైవభవేద్ధృవమ్ । తత్త్వతోవేజ్జటాద్రేస్తు
స్వరూపంవేత్తికఃపుమా ॥ ౩౩ ॥ శ్రీనివాసగిరిశ్చాయం కదాచిత్ర-
నకాచలః । కదాచిద్జ్ఞానరూపాయం కదాచిద్రత్నరూపకః ॥ ౩౪ ॥ శ్రీని
వాసఇవాభాతి కదాచిద్భూషణోజ్జ్వలః । కాలభేదేనకేహాఘ్ని త్ప్ర
కృతాచలరూపధృత్ ॥ ౩౫ ॥ తస్మాదస్యగిరేషుణ్యం మాహాత్మ్యంవే
త్తికఃపుమా ॥ శ్రుతేషుకింశ్చద్భృప్రేషు మయోక్తంధవతామిదమ్ ॥ ౩౬ ॥
శ్రుతశ్చసర్వపుత్రాస్త శ్శక్యోవత్తుంమయానహి ॥ ౩౭ ॥

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేజ్జటాచలమాహాత్మ్యేకాపిలాదిసప్త
దశతీర్థమాహాత్మ్యాదికథనంనామ చత్వారింశోధ్యాయః.

➤➤➤ శ్రీవేజ్జటాద్రింప్రతి శ్రీరామాగమనమ్. ➤➤➤

మునయః ॥ వేజ్జటాద్రేస్తుమాహాత్మ్యం జనకర్ణరసాయనమ్ ।
శృణ్వతాంనాస్తిత్వప్తిస్తుముసీనాంనోబుధోత్తమ ॥ ౧ ॥ భూయఃకథయ
పుత్రాస్తం శ్రుతంకింశ్చత్వయాపురా । ఇత్యుక్తఃప్రాహసూతోపి శ్రు
తంచమునిపుంగవా ॥ ౨ ॥ సూతః ॥ పుత్రోదశరథస్యాసీద్రామో
రాజీవలోచనః । ససర్వలక్షణోపేత సుర్వశాస్త్రవిశారదః ॥ ౩ ॥
రావణస్యవధాధ్యాయ పురాసామిత్రిణాసహ । హనూమతావేగవతా
సుగ్రీవేణమహాత్మనా ॥ ౪ ॥ సహసైన్వైర్యదాపమ్నా తీరాచ్ఛోభితపా
దపాత్ । నిర్జగామతదారామ శ్శుభేశ్రీవేజ్జటాచలే ॥ ౫ ॥ స్వామి
పుష్కరిణీతీర్థే స్నాత్వాపశ్చాద్రణేరిపుమ్ । రావణంసగణంహత్వా
జయమాపేతిమేశ్రుతమ్ ॥ ౬ ॥ తత్సర్వంకథయిష్యామి శ్రోతవ్యమవ
ధానతః । ఋశ్యమూకాచలాత్తస్మాద్వాసరైర్బహుభిర్వృతః ॥ ౭ ॥
రావణస్యవధాధ్యాయ కృతోద్యోగసృకార్ముకః । శేషాచలసమీపేతు
యదారామస్సమాగతః ॥ ౮ ॥ తదాసత్యజ్ఞనాదేవీ వాయుసూనో
ర్మహాత్మనః । జననీపురతోగత్వా రామంరక్తాస్తలోచనమ్ ॥ ౯ ॥
నమస్కృత్యమహాభాగా వచనంచేదమబ్రవీత్ । ప్రతీక్షన్తిమహాబా
హో త్వదాగమనమద్భుతమ్ ॥ ౧౦ ॥ తిష్ఠామ్యస్మిన్గిరారామ మునయో

పిచకాననే । తపఃకుర్వంతిసతతం త్వదాగమనకాజ్ఞయా ॥ ౧౧ ॥ తాన్వ
 ర్వాన్వమనుజ్ఞాప్య గన్తుమర్హసిసుప్రత । ఇత్యుక్తానాహరామోపి హ
 నూమంతాతరంప్రతి ॥ ౧౨ ॥ శ్రీరామః ॥ కాలాత్య మాభవేద్దేవి మయి
 తత్రసమాగతే । మమేదానీంవరారోహే కార్యస్యనుమాతీర్వరా ॥ ౧౩ ॥
 పునరాగమనేదేవి తథాభవతుసున్దరి । ఇత్యుక్తంరాఘవేత్తేతిద్వాక్యం
 శ్రుత్వామహామతిః ॥ ౧౪ ॥ హసామాన్స్యోఽగోఽపూర్వా వాక్యంవై
 తదువాచహ । స్థాతవ్యమత్రభవతా యత్రకుతాపినర్వధా ॥ ౧౫ ॥
 యస్తాచ్ఛాన్తామహాసేనా వానరాణాంతరిస్విసాహు । అయచ్ఛమార్గ
 ఏవాద్రి స్పదాపుష్పఫలద్రుమః ॥ ౧౬ ॥ బహుస్సప్రసవనోఽపేనో బహుక
 స్తరసానుమా ॥ సుస్వాదుకస్తమూలాయ మజ్జనాభ్యమహాగిరిః ॥ ౧౭ ॥
 మధూనిసంతివృక్షేషు బహూనిగిరికస్తరే । నేత్థిర్వంమహాబాహో
 యథేచ్ఛసితథాకురు ॥ ౧౮ ॥ ఇత్యుక్తవాయుపుత్రేణ శ్రీరామఃప్రహస
 న్నసా । జానేదహమజ్జనాసూనో తథాపివచనంతవ ॥ ౧౯ ॥ శ్రీతవ్యం
 హిమహాబాహో గచ్ఛాగ్రేత్వంహరీశ్వర । ఇత్యుక్తావాహినీంతాం
 చకర్షన్వర్వతమాయయా ॥ ౨౦ ॥ నాగకేసరమాలూర పున్నాగతరుశో
 భితమ్ । చమ్పకాశోకవకుళ చూరికింశుకరాజితమ్ ॥ ౨౧ ॥ మయూర
 శారికాలాపైః కోకిలానాంస్వనైరపి । శుకమజ్జులనాదైశ్చ కపోతస్వన
 హుజ్జుతైః ॥ ౨౨ ॥ శోభితంఫలపుష్పైశ్చ వేంకటాఖ్యంనగోత్తమమ్ ।
 నిర్లోమానామతఃకశ్చి ద్విప్రోవేదవిదాంవరః ॥ ౨౩ ॥ స్వయంభువంస
 ముద్దిశ్య బ్రహ్మలోకజగీషయా । తపశ్చకారధర్మాత్తాపర్వతోత్తరదేశ
 తః ॥ ౨౪ ॥ ఆగత్యభగవాన్ప్రహ్లా తమాహద్విజనత్తమమ్ । రామందృ
 ష్టాససామిత్రిం బ్రహ్మలోకమవాప్సుసి ॥ ౨౫ ॥ ఇత్యుక్తోబ్రహ్మణాపూ
 ర్వం దృష్ట్వారామంపరాత్పరమ్ । ఫలమూలాశనై స్సమ్యక్పూజయిత్వా
 తమబ్రవీత్ ॥ ౨౬ ॥ అద్యమేసఫలంజన్తత్వ న్ముఖామృజదర్శనాత్ ।
 చిరకాలార్జితంస్వామి స్ఫులితంతపఃత్తమమ్ ॥ ౨౭ ॥ అనుజ్ఞాపయమాం
 రామ బ్రహ్మలోకంప్రతీశ్వర । ఇత్యుక్తస్సతుధర్మాత్తా తథైవాచరభో
 ద్విజ ॥ ౨౮ ॥ ఇత్యుక్తాతంతువిప్రేన్ద్ర మారురోహనగోత్తమమ్ । శా
 పమోక్షంచయతాణాం కేహంచిత్పర్వతోత్తమే ॥ ౨౯ ॥ ధత్వారా

మోక్షనాదేవ్యా అశ్రమంపుణ్యవర్ధనమ్ । ఆకాశగణ్గానిక శేషప్రిపేదేమ
 హామనాః ॥ ౩౦ ॥ తయాసపూజితస్సుమ్యక్త స్త్యైవత్వావరోత్తమమ్ ।
 ఆపృచ్ఛ్యతాంనుహాభాగాం స్వామిపుష్కరిణీంయయా ॥ ౩౧ ॥ తత్ర
 రామోమహాతేజా స్వామిత్రిర్దారుతాత్మజః । సుగ్రీవశ్చాబ్జదశ్చైవ
 జాన్బవాన్నీలవచ ॥ ౩౨ ॥ చక్రుస్నానంమహాతీర్థే సర్వత్రవిజయ
 ప్రదే । ఫలమూలానిచాసీయ రామోధర్మభృతాంవరః ॥ ౩౩ ॥ చకా
 రదానంతస్త్రివ మునిభ్యశ్శాస్త్రవస్తనా । తస్మానైర్మతిదిగ్భాగేకుటీం
 కృత్వాపృథక్స్పృథక్ ॥ ౩౪ ॥ సుస్వాదుఫలమూలాని మధూనిసుబ
 హూనిచ । ఆసీయవాయుపుత్రస్తం పూజయామాసరాఘవమ్ ॥ ౩౫ ॥
 తతోరామస్సంప్రహృష్ట స్సుగ్రీవప్రముఖైస్సహ । న్యవసత్సుసుఖంరామ
 స్సృగేహాభవత్తత్రై ॥ ౩౬ ॥ వానరాశ్చమహాత్మానో గోలాజ్ఞాలా
 మహాబలాః । సర్వతస్త్రపుష్పాణి మూలానిచఫలానిచ ॥ ౩౭ ॥
 మధూనిస్వాదుతీర్థాని భక్ష్యజాతాన్యనేకశః । భక్షయిత్వామదోన్నతా
 శ్చేరుస్త్రసహస్రశః ॥ ౩౮ ॥ ఆప్లవస్తప్లవస్తశ్చ గర్జస్తశ్చప్లవజ
 మాః । శృణ్వచ్చృణ్వంగిరేస్త్రవృక్షాద్వృక్షంవనాద్వనమ్ ॥ ౩౯ ॥
 చేరుస్తేవానరాస్సర్వే ముదితాబలగర్వితాః । కేచిదారుదుహుస్త్ర
 వానరాన్వానరోత్తమాః ॥ ౪౦ ॥ కాంచ్చిత్సుచ్ఛప్రదేకేతుగృహీత్వా
 వానరాన్కుచిత్ । కష్టస్తిన్మతదాకాంశ్చ త్కేచిత్కన్డంచుచుమ్పిచే ॥
 దృష్ట్యైవరావణంసంశ్లేష్ట హన్యామససుహృద్గణమ్ । లజ్జాంసమూల
 ముత్పాట్వత్రికూటంవామహాగిరిమ్ ॥ ౪౧ ॥ ఆనేష్యామోవయంసింధుంబ
 హునక్రసనూకులమ్ । తరామోబాహువేగేనగృహ్ణీమశ్వన్నభాసక
 రా ॥ ౪౨ ॥ పాటయామోగిరీన్సర్వానామాద్ధేభూరుహానపి । పాతా
 శంవామహర్లోకంప్రవిశామరసాతలమ్ ॥ ౪౩ ॥ గచ్ఛామోరావణోయ
 త్రతిష్ఠత్త్రివిన్యాన్వితః । తమేనహస్తశ్శూరంతుసగణంలోకకణ్డకమ్ ॥
 చిరాయతేశిరశ్చేదే రామఃపరమధార్మికః । ఇతిబ్రువస్తస్తేసర్వేవాన
 రాపర్వతోపమాః ॥ ౪౪ ॥ తస్మిన్నివేషమహాపుణ్యేవేషకటాద్రావనేచ
 రాః । కోటికోట్కర్బుదాస్త్రత పరాధాబలశాలినః ॥ ౪౫ ॥ పరస్పరమ

వ్యా వై జయన్త్యావిరాజితమ్ ॥ ౧౬ ॥ శ్రీవత్సకాస్తుభోరసః ॥ వనమాలా
విభూషితమ్ । కృపారసతరజ్జాఘ పూర్ణ నేత్రామ్బుజద్వయమ్ ॥ ౧౭ ॥ శశి
ప్రభాసమఛత్రం చామరవ్యజనేశుభే । హస్తాభ్యాంధారయ స్తీభి ర్నారీభి
స్సేవితంముదా ॥ ౧౮ ॥ దృష్ట్వాతేవానరాస్సర్వే విస్మితాశ్శుభలో
చనాః । అతాంతరేమహాభాగః పురుషఃపరమాద్భుతః ॥ ౧౯ ॥ చతు
ర్భుజోదణ్డహస్తా దృష్ట్వాత్వరితవిక్రమః । దణ్డముద్యమ్యతాన్సర్వాః భ
ర్తస్సయామానవైతదా ॥ ౨౦ ॥ తేనర్చేవానరాభీతా నిర్జగుర్గిరిగహ్వా
రాత్ । నిర్గత్యసహసాతేభ్యః ప్రోచుర్ద్వప్తంయథాతథా ॥ ౨౧ ॥ రావ
ణస్తుమహామాయూ కామరూపీచవశ్యకః । అన్యోవారావణోవాధ శో
ధనీయఃప్రయత్నతః ॥ ౨౨ ॥ ఇత్యుక్త్వావానరాస్తేచ సర్వేసమ్భుయ
సమ్భ్రమాత్ । యత్రపూర్వంగుహానృప్తా తత్రాగచ్ఛన్వనాకసః ॥ ౨౩ ॥
నాపశ్యన్నగరీంతత్ర చిహ్నంవాచుప్తపూర్వకమ్ । భ్రమాత్తమజ్ఞసాశై
లం విచిన్వన్తశ్చసర్వతః ॥ ౨౪ ॥ భ్రమ ఇశ్యేవనిశ్చిత్త తూష్ణీమాసన్వ
నాకసః । తతఃప్రభాతేవిరతే రామోరాజీవలోచనః ॥ ౨౫ ॥ లక్ష్మణే
నసహభ్రాత్రా వానరేనే గోధీమతా । సహనైన్ద్రైర్మహాతేజాః ప్రత
ష్ఠేరిజగీషయా ॥ ౨౬ ॥ జిత్వాచరావణంయదే ప్రాప్యసీతాంమహా
బలః । అయోధ్యాంపునరశ్యేత్య భ్రాతృభిస్సహితోఽనఘః ॥ ౨౭ ॥ ప్రాపరా
జ్యంస్వయంరామ స్వామిర్ధన్యవైభవాత్ । ఇతిశుతంమయాపూర్వ

→→→ వై కుట్రగుహాప్రభావకథనమ్. ←←←

మబ్రువంభవతామహమ్ ॥ ౨౮ ॥ మునయః ॥ వై కుట్రాద్రౌ గుహావృ
ష్టా కాచిద్వానరస త్తమైః । ఇత్యుక్తంభవతానూత వేదవేదాన్తపారిగ ॥
గుహాకావననోబ్రహ్మ ఘోర్ని శతుంకౌతూహలంహినః ॥ శ్రీసూతః ॥ శ్రూ
యతామభిధాన్యమి దేవమాయామయాశ్రుతా ॥ ౩౦ ॥ వై కుట్రాఖ్యా
గుహాసాతు దుశ్చేయామునియోగిభిః । దుశ్చేయాసాతుదేవైశ్చ నూయ
యాపరనూత్తనః ॥ ౩౧ ॥ లీలయావిష్టునాపూర్వం వానరాణాంప్రకా
శితా । తస్యాంగుహాయాంయేదృష్టా శ్శుభచక్రధరా లపి ॥ ౩౨ ॥ తేతు
ముక్తాస్తథానిత్యాః పరమానందరూపిణః । భుజ్జ తేబ్రాహ్మమానందమావి

రూఢగుణాశ్చ తే || ౩౩ || సచ్చరస్త్రకామరూపా లోకాన్భగవతాన
హ | ఆనందరూపాః కై జగర్వం కుర్వన్తోబ్రహ్మణోహితే || ౩౪ || వసన్తి
తత్రసతతం బ్రహ్మణాపరమేష్ఠినా | యదాయదాకలిఃకాలో యదావా
జనతాగితా || ౩౫ || తదాగుహాయాంతస్యాన్తు వసిష్యన్తితినశ్శు
తమ్ | ఏవంప్రభావశ్చేషాద్ది ర్వసత్యస్తిన్జగన్మయః || ౩౬ || క్రీడతేలీల
యాయుక్తో నిత్యైరుక్తైశ్చసూరిభిః | నీలమేఘనిభంశ్యామం నీలోత్పల
విలోచనమ్ || ౩౭ || నీలాద్రిశిఖరస్థంతం భజామ్యుత్త్రే వసుస్థితమ్ | గుహా
ఖ్యానంశ్రుతంకింవా యుష్మాభిర్వితకల్పైః || ౩౮ || శృణ్వతామిదమా
ఖ్యానం కలిదోషమలాపహమ్ | ధన్యంయశస్యమాయుష్యం పుత్రపౌ
త్రాభివర్ధనమ్ || ౩౯ || ఇతీరితశ్చేషగిరేప్రభావశ్శుక్రోమయా యో
గివరేభ్య ఆదరాత్ | సమస్తజీవాత్సమష్టిరూపిణో హరేప్రభావోపి
కరీష్టగోఘ్నేః || ౪౦ || * * * * *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే వైకుంఠగుహప్ర
విష్టవాసరవృత్తాంతాదికథనంనామ ద్విచత్వారింశోధ్యాయః.

— రావణాదివీడితదేవర్షిణాంక్షీరార్ణవాదిలోకగమనమ్. —

మునయః || విశ్వవిశ్రుతవిశ్వార్థ విబోధనవిచక్షణ | వక్తుమర్హసి
తత్పుత్ర యత్పుచ్చామోవయంపునః||౧|| వేంకటాద్రావిదానీన్తు సర్వ
ప్రత్యక్షగోచరః | ఆస్తేహ్యజ్ఞానశైలాభ స్పర్వాఙ్మస్తఫలప్రదః || ౨ ||
కస్యవాపుణ్యశీలస్య రూపమేతత్ప్రదర్శితమ్ | వక్తవ్యంతదశేషేణ శృణ్వ
తాంనోమహామునే||౩|| ఇత్యుక్తోముసిభిస్తన్తు సూతఃప్రాహమునీన్సగ్రితి||
శ్రీసూతః || శృణుద్ధ్వంమునయోయాయం వేంకటేశకథామృరామ్ ||
వ్యాసేనమునినాప్తోక్తం సుహ్యంపూర్వంస్వయమ్భువః | ప్రదర్శితమిదం
రూప మితితత్కథయామ్యహమ్ || వృత్తాంతమాదితఃకృత్వా శృణ్వన్తుః
మునిసత్తమాః | పురాకదాచిజ్ఞాబాలిః కాశ్యపోగౌతమస్తథా || ౬ ||
అగస్త్యవామదేవశ్చ శతానందోమునిస్తథా | యోగినసనకాద్యాశ్చ
వాసవాద్యాదివౌకసః || ౭ || హిరణ్యకశిపోర్వంశ సమ్భవైశ్చ దురా
త్మభిః | దైత్యైశ్చపీడితాఃకౌశ్చి ద్విష్ణవే తన్నివేదితుమ్ || ౮

నిర్జగ్నుస్తేభసమ్భూయ విచేతుంవిష్ణుమవ్యయమ్ । క్షీరాభేరు త్రరంతీ
 రం గ త్వా దేవంజనార్దనమ్ ॥ ౯ ॥ తుష్టువుర్వివిధైస్తాన్తై ॥ రగస్త్యాద్యా
 స్సురాశ్చతే । క్షీరోదశాయినృగవ స్సర్వకారణకారణ ॥ ౧౦ ॥ సూక్ష్మ
 ప్రకృతినలీన జీవతత్త్వైర్మృతప్రభో । సృష్టికాలేభవానేవ త్వత్తోన్య
 న్నహివిద్యతే ॥ ౧౧ ॥ ప్రప్రాత్వమేవసర్వస్య జగ్గమస్థావరాత్కనః । త్వ
 మేవదృశ్యసేవిష్టో జగద్రూపనమోస్తుతే ॥ ౧౨ ॥ అక్షీకృత్యభవానేవ జగ
 త్స్వాలనకిర్తచ । శేషేశేతేశ్రియాస్థాం సిద్ధిలంఘధుసూదన ॥ ౧౩ ॥
 జాగరూకస్సదాత్వస్తు జగత్స్వాలనకిర్తణి । విచారయసినాస్థాం స్త్వం
 కిమర్థంఘధుసూదన ॥ ౧౪ ॥ ప్రసీదభగవద్వష్టో ప్రసీదత్వంసు రేశ్వర । ప్ర
 సీదకరుణాసిన్ధో ప్రసీదవరదామల ॥ ౧౫ ॥ ఏతస్మిన్నస్తరేశ్చి చ్ఛృణ్వచక్ర
 గదాధరః । హ్వాదఃపరమేశస్య వ్యోమ్నిచాగ్నిత్యైవైమునీ ॥ ౧౬ ॥ పురు
 షససీబ్రహ్మదేవం శ్రూయతామితితాన్తునీ ॥ ఆస్తేభూమా గిర్యాక్వాపి
 మామూవీకమలాపతిః ॥ ౧౭ ॥ కిమర్థమగ్నితంసద్భి ర్యుచ్ఛాభిస్సనకాది
 భిః । తతై ॥ నయూయంగచ్ఛవ్య మితిచోక్త్యాయయాపునః ॥ ౧౮ ॥ నివృ
 త్యతరసాతిస్త్వా ద్దేశాద్వైసురస త్రమాః । సమ్భూయతేవిచార్యాభ
 కిమర్థంకమలాపతిః ॥ ౧౯ ॥ ముక్త్యాక్షీరాభిమధ్యస్తువసేద్భూమాసనాతనః ।
 ఇతిసంశ్చిస్త్యమనసా వై కుణ్ఠంలోకము త్రమమ్ ॥ ౨౦ ॥ యయుస్తేము
 నయస్సర్వే యోగినశ్చ్రీరశా అపి । గచ్ఛంతోహర్షమధ్యేతు దదృశుర్నా
 రదంమునిమ్ ॥ ౨౧ ॥ మహాతీంవాదయస్తశ్చ వీణాంస్ఫటికసన్నిభమ్ ।
 కర్పూరధూళీసదృశ పుణ్డ్రోద్భాసితనిగ్రహమ్ ॥ ౨౨ ॥ వై కుణ్ఠంలోకాదా
 యాన్తం దృష్ట్వాతంమునయోబ్రువన్ । క్వాసినాదరపుణ్యాత్కంస్తై ॥
 లోక్యంవిదితంతవ ॥ ౨౩ ॥ నతవావిదితంకింశ్చ త్త్రిషులోకేషువిద్యతే ।
 క్వవావసతిలక్ష్మీశ శ్శంసవిద్యస్తహమునే ॥ ౨౪ ॥ శ్రీశైలస్యసమీపేతు
 దై త్యాకేచనమాయినః । బాధస్తేమనుజాంస్త్రీవం తాపనాన్యోగినోము
 నీ ॥ ౨౫ ॥ రావణస్సగణోనిత్యం బాధతేబలగర్వితః । ఏతేహంనిగ్రహే
 శక్తో విష్ణురేవమహాబలః ॥ ౨౬ ॥ తమేవశరణంయాయ స్సతుకుత్రవసే
 దితి । పృష్టఃప్రాహమునీన్ద్రోపి తాన్తుసీన్స్త్రితిపూజ్యచ ॥ ౨౭ ॥ నారా
 యణమహంద్రష్టం దివ్యకల్యాణవిగ్రహమ్ । అగమంపరమంధామ పర

మానస్తకారణమ్ ॥ ౨౮ ॥ తదాకశ్చిత్తమభ్యేత్య తత్రమాముక్తవానిదమ్ ।
 భూమాక్వాపిగిరావిష్ణు ర్లక్ష్మ్యసహానిదతే ॥ ౨౯ ॥ ఇతిశ్రుత్వాన
 చస్సమ్యగ్గాగచ్ఛామీహతాపసాః । బ్రహ్మలోకంగమిష్యామ స్సర్వేవ
 యమతఃపరమ్ ॥ ౩౦ ॥ సవనవేత్తితత్సర్వం సర్వలోకపితామహః । ఇ
 త్యుక్తానారదేనైవ సహలోకంస్వయమ్భునః ॥ ౩౧ ॥ యయుశ్శీఘ్రంసు
 రాస్సర్వే మునయోయోగినోపిచ । బ్రహ్మలోకంసమాగమ్య దదృశు
 స్తేఽమితౌజసః ॥ ౩౨ ॥ చతుర్ముఖంచతుర్పాహుం జ్వలన్తమివపా
 వకమ్ । సమూభయవేదశాస్త్రాగ్రం మూర్తిమస్తమివస్థితమ్ ॥ ౩౩ ॥
 గాయత్యాశ్చైవసావిత్యాశ్చ సరస్వత్యాచసేవితమ్ । కిన్నరోరగగ
 ధర్వ సిద్ధసంభవిషేవితమ్ ॥ ౩౪ ॥ వేదస్సవిగ్రహైశ్చైవ శాస్త్రైరిపి
 చసేవితమ్ । సేవితాద్విదిశాపాలై రాసీనంపరమాసనే ॥ ౩౫ ॥ ఉప
 సృత్యతుతందేవాః ప్రణేముర్కునయోపిచ । అసనేషూపవిష్టాస్తే సురా
 శ్చమునయోపిచ ॥ ౩౬ ॥ పృష్ఠాశ్చస్వాగతప్రశ్నే రిదంచనమబ్రువన్ ।
 స్వామిం స్తవైవకృపయా నకుత్రాపిదురత్యయః ॥ ౩౭ ॥ మగ్ధశంసర్వ
 ధాస్తాకం సర్వలోకపితామహ । కిన్తుబాధాచమహాతీ రావణస్యదురా
 త్మనః ॥ ౩౮ ॥ దైత్యాఃకేవనసమూభృతా శ్శ్రీశైలస్యసమీపతః । బా
 ధస్తేసర్వమనుజా న్కర్తానుష్ఠానతత్పరాన్ ॥ ౩౯ ॥ తపోన్యయభయా
 త్సర్వే సహస్తేమునయోఽమలాః । ఇతఃపరమశక్యంత తోస్సంరావణచే
 ప్పితమ్ ॥ ౪౦ ॥ మాయావీభగవాన్విష్ణు స్సర్వోపాయవిశారదః । ఏ
 తేహంహసనేశక్త స్సర్వశక్తిధరిశ్చసః ॥ ౪౧ ॥ నపశ్యామశ్చతంవిష్ణుం
 కుత్రాపి భువనత్రయే । త్వమేవగతిరన్తాక మన్తాన్తాగ్రహి మహాభ
 యాత్ ॥ ౪౨ ॥ ఇతీరితోయోగినైశ్చతాపస్త ద్భువోత్తమైశ్చక్రపురో
 గమైశ్చ । ధ్యాత్వాభదేవకమలాసనోపి ప్రోవాచదేవాన్కునిపుణ్యవాం
 శ్చ ॥ ౪౩ ॥ ... .. *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే రావ

ణాదివీశితదేవర్షిణాం క్షీరాద్ధవాది లోకగమనకథనం

నామ త్రిచత్వారింశోధ్యాయః.

→→→ బ్రహ్మాదీనాం శ్రీవేంకటాచలాగమనమ్. ←←←

బ్రహ్మ ॥ అతితీవ్రంతపస్తప్తం రావణేనపురానురాః । తేనలబ్ధ
మవధ్యత్వం ఘోరేణతపసాతదా ॥ ౧ ॥ మానుషేభ్యోవధస్తేననిశ్చితో
నవిముహ్యతా । తస్యపాయమహంవత్కేవిష్ణురేవపరాగతిః ॥ ౨ ॥ స
చేదానీంగిరాపాస్తే భూమాశ్రీవేంకటాభిధే । సప్తార్థనీయస్సర్వైశ్చ
దైత్యేఘానాంనిబర్హణే ॥ ౩ ॥ అహమస్యగమిష్యామిగమ్యతామవిశ
మ్భతః । నశక్యమచిరాద్ద్రష్టుంవిచేతవ్యమితస్తతః ॥ ౪ ॥ సానవస్సరి
తశ్చాపినిర్గురాశ్చగుహాఅపి । విచేతవ్యాస్సదాసర్వైర్ద్యుష్టాభిశ్చవిశే
షతః ॥ ౫ ॥ తస్యాత్యంతప్రియతమోభూధరోవేంకటాభిధః । శుకపక్షి
మృగాదీనాం రూపంధృత్వాపరాత్పరః ॥ ౬ ॥ క్రీడతేరమయాసార్థం
సూరిభిస్తతపర్వతే । గిరిప్రదక్షిణేప్రీతిర్హతీతస్యవర్తతే ॥ ౭ ॥ ప్రద
క్షిణవిధానేనవిచేతవ్యస్సభూధరః । ఇత్వాకువంశిప్రభవోరాజాదశర
థోమహాన్ ॥ ౮ ॥ వేంకటాద్రింసమాగత్యపుత్రార్థితపక్షత్తమమ్ ।
కరిష్యతిమహాభాగస్సాస్వామిపుష్కరిణీతతే ॥ ౯ ॥ దర్శయిష్యతిరూపం
స్వంతస్యరాజ్ఞశ్శ్రియఃపతిః । ఇత్యుక్తాబ్రహ్మణాస్సర్వేమునయశ్చదివౌ
కసః ॥ ౧౦ ॥ యోగినోపిమహత్త్వానస్తస్మాల్లోకాద్వినిర్గయః । నిర్గత్యస
హసాశేషభూధరేంద్రంసమాశ్రితాః ॥ ౧౧ ॥ నానామృగగణాకీర్ణమనేక
ర్పుషసంజులమ్ । తాలహింతాలపున్నాగచమ్పకాశోకశోభితమ్ ॥ ౧౨ ॥
కున్దమద్దారపనసపూగకైతకసంయుతమ్ । తిమిలైశ్చిరిబిల్వైశ్చనక్తమా
లైశ్చపుష్పితైః ॥ ౧౩ ॥ చమ్పకైఃపనసైరామైర్నారికేలైశ్చశోభితమ్ ।
కోవిదారకరజ్జైశ్చపాటలాశ్వత్థపాదపైః ॥ ౧౪ ॥ ప్లక్షోదుమ్బరజమ్బూభిః
కపిత్థకలిభూరుహైః । చమ్పకైస్సిన్ధువారైశ్చశోభితంరక్తచన్దనైః ॥ ౧౫ ॥
భూలోకదుర్లభైర్దీపసమ్భవైఃపాదపైరపి । ఖర్జూరైఃకింశుకైశ్చైచనస్ప
న్దనైఃపద్మకైస్తథా ॥ ౧౬ ॥ అజ్గలైర్దుచుకున్దైశ్చశింశుపాభూరుహైస్త
థా । మధూకశాలల్బలీభిశ్చపుష్పితాభిస్తుశోభితమ్ ॥ ౧౭ ॥ సర్వకా
లఫలైర్వృక్షైస్సగ్రవన్మధునుశోభితైః । మత్తకోకిలసన్నాదైష్టట్యదస్వ
నసమ్భ్రమైః ॥ ౧౮ ॥ శుకమజ్జుళసన్నాదైశ్చారికాలాపవిభ్రమైః । మ

యూరాణానినాదైశ్చ శోభితప్రస్థసానుకమ్ || ౧౯ || అన్యేమామపిది
 వ్యానాంపక్షీణాంమజ్జుశస్వనైః | శోభితానన్దజనక గిరిశృంగమనోహర
 మ్ || ౨౦ || మత్తమాతజ్జశరభసింహవ్యాఘ్రునిషేవితమ్ | మహాక్రో
 డశత్రైశ్చైవమహిషైర్వనవాసిభిః || ౨౧ || వృక్షైర్భల్లూకముఖైశ్చైవ
 నరైశ్చాపిసంకులమ్ | కస్తూరీమృగసజ్జైశ్చ కృష్ణనారైశ్చశోభితమ్ ||
 చమరీమృగసజ్జైశ్చగవయైశ్చమహామృగైః | శోభితంపర్వతశ్రేష్ఠంవన
 మార్జారసంకులమ్ || ౨౩ || గుహాశితసమాకీర్ణం సిద్ధగన్ధర్వసేవితమ్ |
 గన్ధర్వీణాఞ్చనారీణాంకిన్నరీణాంతధైనిచ || ౨౪ || అపరస్సుచముఖ్యా
 నాంవీణానాదైర్మనోహరైః | హృదయన్తంహృదమ్భాజంపశ్యతాంహ
 ర్షవగ్రనమ్ || ౨౫ || గరుత్మతావేగవతాత్వానీతంపర్వతోత్తమమ్ | దదృ
 శుర్తునయోదేవాయోగినశ్శుద్ధచేతసః || ౨౬ || దృష్ట్వాశ్రీవేంకటంశైల
 మపనిన్యశ్చక్రిమంబుధాః | శృంగైశ్చృంగంసమూరుహ్యావనాద్వనమితస్త
 తః || ౨౭ || నదీషుపుణ్యతోయాసుప్రాదేషుసరసీషుచ | వాపికాసుప్ర
 వాహేషుతథాపుచురీణీషుచ || ౨౮ || స్నాత్వాస్నాత్వాశ్రీనివాసం
 పుష్పైరభ్యర్చ్యసాదరమ్ | ఫలాన్యమృతకల్పాని నివేద్యసుసమాహి
 తాః || ౨౯ || సతత్రదేవంకఞ్చిచ్ఛనాలయంసచగోపురమ్ | దదృశుర్యో
 గినస్తత్రయోగనిష్ఠాన్తునీనపి || ౩౦ || తత్రస్థితాన్తునీన్దృష్ట్వాచేరుస్తత్రమ
 హాజసః | లోకోత్తరాతిలావణ్యంనానావర్ణంమనోహరమ్ || ౩౧ || మృ
 గంవాపక్షీణందృష్ట్వాగన్ధర్వంవాదివౌకసః | అనావేవహరిశ్చేతివిస్మయో
 త్సులమానసాః || ౩౨ || అనుజగుర్గిరాతస్త్రిన్దిదృశ్యంసక్తచేతసః | తస్మిన్కా
 పుత్రార్థినోదశరథస్యశ్రీవేంకటాచలాగమనమ్.
 లేతుధర్మాత్కారాజాదశరథఃప్రభుః || ౩౩ || శశాసమేదిసీంకృత్స్నామ
 యోధ్యాయాంమహాయశాః | వర్ణాశ్రమాచారయతాః ప్రజాధర్మేణ
 పాలయన్ || ౩౪ || చిరకాలంమహీంరాజాబుభుజేభూరివిక్రమః | న
 చాద్రాక్షీతుమారస్యశుచిస్తేరముఖామ్బుజమ్ || ౩౫ || వసిష్ఠమబ్రవీ
 ద్దుఃఖాద్భక్తిహృద్విమమితౌజసమ్ | పురోహితోఽస్యవంశస్యవిశేషేణభ
 వాన్తునే || ౩౬ || చిరంబాలప్యమానస్యనాసీద్వంశకరస్సుతః | వాపి

గోమమతుబ్రహ్మ స్మయూపాపంకృతంబహు ॥ 32 ॥ పాపస్యనిష్కృతిః
 స్మాత్కథంపుత్రోభవిష్యతి । ఇతిప్రోక్తోవసిష్ఠస్తుక్షణంధ్యాత్వాప్రస
 న్నధీః ॥ 3౩ ॥ ప్రాహచైనంనృపంధీరంవసిష్ఠోభగవాన్మహీః । పుణ్యశ్లోక
 యభవతఃకథంపాపంభవిష్యతి ॥ 3౪ ॥ తథాపితవరాజేంద్రిపుత్రప్రాప్తి
 నిరోధకృత్ । దుష్కృతంకించుద స్తీతిధ్యానేనప్రతిభాతిమే ॥ ౪౦ ॥ తస్య
 పాపస్యశాస్త్ర్యర్థంపుత్రాణాంప్రాప్తయేతథా । సేవ్యశ్రీవేంకటాధీశః
 క్షీరాబితనయాపతిః ॥ ౪౧ ॥ ఇత్యుక్తఃప్రాహరాజాపి బ్రహ్మనుత్రాశ్రి
 యఃపతిః । ఇదానీంవర్తతేవిష్ణుఃకథందృశ్యోమయాప్రభుః ॥ ౪౨ ॥ ఇతి
 పృష్టఃపునఃప్రాహ వసిష్ఠోపిమహామునిః । శృణురాజన్తహాభాగ భాగీర
 థ్యాశ్చదక్షిణే ॥ ౪౩ ॥ వర్తతేవేంకటశ్చైలోయోజనానాంశతద్వయే ।
 సువర్ణముఖరీతిరాదుత్తరేక్రోశమాత్రకే ॥ ౪౪ ॥ అనేకపుణ్యతోయైశ్చ
 పుణ్యైశ్చైవమహాహృదైః । అనేకకిన్నరీభిశ్చశోభితఃపర్వతోత్తమః ॥
 దివ్యోయంపర్వతేంద్రిస్తు నపునఃప్రాకృతోగిరిః । స్వరూపంతస్యశైల
 స్యనతుజానన్తిమానుషాః ॥ ౪౬ ॥ నారాయణస్యదేవస్యవై కుఠ్టపురవా
 సిసః । సూర్యవై కుఠ్టనాకేభ్యః ప్రియో2యంవేంకటాచలః ॥ ౪౭ ॥ త
 స్మిన్స్థిరమతేనిత్యం శ్రీనివాసస్త్రియాసహ । దర్శనార్థంహరేస్తతయ
 జన్తేమునయో2మలాః ॥ ౪౮ ॥ యోగిన స్త్రిదశాశ్చాపితపఃకుర్వన్తిస్త
 తమ్ । స్వయమ్భూర్భగవాన్స్పృహంతస్త్రినిగిరీవరోత్తమ ॥ ౪౯ ॥ లోకా
 నుగ్రహసిద్ధ్యర్థం కిరిచ్చ్యతితపోమహత్ । దర్శయిష్యతితస్మైచస్వస్వరూ
 పంమహాధరిః ॥ ౫౦ ॥ దాస్యత్యభీష్టంసర్వేభ్యోదర్శనాదేవమాధవః ।
 కూలజ్జలమహాదార్యగుణసిద్ధిస్త్రియఃపతిః ॥ ౫౧ ॥ తవాప్యభీష్టంగో
 విద్దోదాస్యత్యేననసంశయః । ఏషముక్తోవసిష్ఠేన చక్రవర్తిగుణాకరః ॥
 రాజాదశరథోహృష్టః ప్రసన్నముఖపజ్జుజః । ప్రయయాచవసిష్ఠేనవే
 ంకటాఖ్యంగిరింప్రతి ॥ ౫౩ ॥ గజ్ఞాంగోదావరీరమ్యాంకృష్ణావేణీమనస్త
 రమ్ । మలాపహారిణీంభద్రాం తుజ్ఞాంపమ్పాంమనోహరామ్ ॥ ౫౪ ॥
 భవనాశీచ్ఛసమ్ప్రాప్య స్నాత్వాస్నాత్వామహారథః । వేంకటాద్రిం
 దదర్శాథతుజ్గశ్శృంగసమన్వితమ్ ॥ ౫౫ ॥ ఉద్యానంనందనంచైతరథంసమ్భూ

యత్యిష్టతి । ఇత్యుత్ప్రేక్ష్యమనోహరి వృక్షగుల్లలతాయుతమ్ ౫౬ ॥
 యువానశ్చ మహామేరు మినచక్షుచ్ఛదంగిరిమ్ । ఆరుహ్యనయనానందం
 హృదయాహ్లాదకారకమ్ ॥ ౫౭ ॥ నిర్గతేషుతటాకేషు సరస్సుసరసీషుచా
 నదీషుచేషు తేషు తథాపుష్కరిణీషుచ ॥ ౫౮ ॥ స్నాత్వానిర్మలసర్వా
 క్లయైతాత్థామహాబలః । లభ్యాచిత్తస్యసంశుద్ధిం వీతామృత ఇవప్ర
 భుః ॥ ౫౯ ॥ ముముచేచమహారాజో భోక్తుకామస్సుతోత్సవమ్ ॥ ౬౦ ॥
 ఇతి శ్రీనారాయణపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే బ్రహ్మాదీనాం శ్రీ
 వేంకటాచలాగమనాది కథనంనామ చతుశ్చత్వారింశోధ్యాయః.

పశురథస్యశ్రీవేంకటాచలవాసిమహర్షి చరిత్రదర్శనం.

శ్రీసూరిః । తతోరాజాదశరథో పసిష్ఠేనసహప్రభుః । పశ్యన్
 శ్యన్సంరవ్యం సానునిశ్చిరాణిచ ॥ ౧ ॥ ప్రావతత్ర గిరౌపుణ్యాం
 స్వామిపుష్కరిణీం శుభామ్ । పుల్లకల్పార కుముద పుష్కరిక మహోత్స
 లామ్ ॥ ౨ ॥ నీలోత్పల గణోపేతాం రక్తోత్పల సుశోభితామ్ । వజ్ర
 శైర్విశుడై శ్చాన్యై స్పృశితాం కాననోద్భవైః ॥ ౩ ॥ హంస కార
 క్షవాక్షీణాం బిభక్షవిఘ్నాంతామ్ । సారసారవ సమ్పూర్ణాం భ్రమరా
 రస నాదితామ్ ॥ ౪ ॥ సుత్యక్తచ్ఛపసమ్పూర్ణాం శింశుమార నికేవి
 తామ్ । నక్షత్రీకరకృత్ శ్చాన్యై ర్జలజైర్వనజై రపి ॥ ౫ ॥ సేవి
 తాంపీఠజైర్వృక్షై ర్నారకేఠిరసాలకైః । పూగచమ్పకపున్నాగ కైత
 కై స్పృష్టకై తకైః ॥ ౬ ॥ ఆశోకకడళీభిశ్చ మాతులుజైశ్చ శోభితామ్ ।
 లిఖచైర్వీజపూతైశ్చ నిరస్తరతటద్రుమైః ॥ ౭ ॥ శోభితాంసరసీందృష్ట్వా
 ముమోషసమహాద్యుతిః । మునీందర్శితతై రివ తపతోయోగినోఽమ
 లాః ॥ ౮ ॥ వీరాసనే సమాసీనా స్వధృవద్దాసనేస్థితాః । భద్రాసన
 గతాన్కాంశ్చి ణ్డింహంసన గతాన్పరాః ॥ ౯ ॥ సిద్ధాసన గతాన్కాం
 శ్చి త్స్వస్తికాసన మాశ్రితాః । పర్ణాశనా న్వాయుభతౌ స్తోముఖా
 సనసంస్థితాః ॥ ౧౦ ॥ అశుష్టాగ్రస్థితాన్కాంశ్చి దేకపాదేనవిష్ఠి
 తాః సూర్యోన్ముఖాన్తునీనన్యా న్కాంశ్చిత్పశ్చిగ్నిమధ్యగాః ॥ ౧౧ ॥

భూశయ్యా స్థలశయ్యాంశ్చ ఫలమూల జలాశనాః । కేవలంకుమ్భకేన
 క్తా నే-వలం రేచకేరతాః ॥ ౧౨ ॥ కేవలం పూరకేనక్తా నే-వలం
 ప్రాణరోధకాః । నాడీశుద్ధామహావ్యగ్రా ఇన్ధుద్ధనాడీగణానపి ॥ ౧౩ ॥
 సుషుమ్నాసజ్జతప్రాణాన్వత్కర్తృనిరతానపి । దశ ధాన్యస్థితేయోగ కర
 జేసుసమాహితాః ॥ ౧౪ ॥ వ్యాఘ్రూజినధరానన్యాయాన్మృష్టాజినపరామ్బు
 రాః । వత్కలూ పసనానన్యాయాన్మృషాయ వసనానపి ॥ ౧౫ ॥ జలత
 ర్షణసంసక్తా హ్నోమకర్తృసునిష్ఠితాః । బిల్వహోమ రతానన్యాయాన్మృషీ
 హోమ రతానపి ॥ ౧౬ ॥ తథాన్యమలక హోమేషు నిష్ఠితా స్మిర్
 లాన్మసీః । తిలాక్షతైర్యనైఃపుష్పై స్థిలవీహి భిరేవచ ॥ ౧౭ ॥
 పద్మేస్తవకల్పారైఃపుష్కరైశ్చసాయనైః । ఘృతైఃపుష్పైర్వఘ్నయైః
 ఘృతైశ్చకదళైః ॥ ౧౮ ॥ ముద్గాన్మైశ్చతిలాన్మైశ్చగుడాన్మైశ్చక్ష
 సంయుతైః । అపూపైర్మైశ్చశ్చాపితిలపిష్టైస్తథావచ ॥ ౧౯ ॥ హో
 మఇచ్చకుర్వతఃకాంశ్చిత్రత్రత్రత్రసునిష్ఠితాః । హృదమ్బుజగతంశ్రీశంవిష్ణు
 మర్చయతోఽపరాః ॥ ౨౦ ॥ దదర్శపురుషవ్యాఘ్రీశున స్త్రైవకే
 చన । అర్చయన్తిజగన్నాథంసూర్యమల్లలవర్తనమ్ ॥ ౨౧ ॥ శ్రీనివా
 సంతథాకేచి జ్వలమధ్యగతంహరిమ్ । కేచిద్విష్ణుంహరే సానిమ్యమర్చ
 యన్తిచసర్వదా ॥ ౨౨ ॥ త్రివిక్రమంతథాచాన్యేనృసింహంభీషణం
 హరిమ్ । అర్చయన్తి తిలైఃపుష్పై రక్షతైశ్చ ఘృతైః ॥ ౨౩ ॥
 కేచిద్ధూర్వాభిరన్యేచపల్లవైశ్చతథాన్యరే । అన్యేచమ్మక పుష్పైశ్చప
 దైరన్యేచతాపసాః ॥ ౨౪ ॥ అర్చయన్తితథాకేచిత్పుష్కరైశ్చస్తథాపరే
 అశోకతరుపుష్పైశ్చనన్యావరైశ్చకేచన ॥ ౨౫ ॥ అర్చయన్తిజగన్నా
 థంతథాబిల్వదళై రపి । తులన్యాస్సుదళై శ్చాపిక్రష్టశ్వేదైశ్చయోగినః ॥
 అర్చయన్తితథాకేచిన్తలికాకుసుమైరపి । కేచిచ్చజాతికుసుమైర్మృగలతీ
 పుష్పసంఘైః ॥ ౨౬ ॥ కరవీరైస్తథాకేచిత్పారిజాతోద్భవైరపి । కే
 చిద్దమనకైశ్చైవతథామరువకైఃపరే ॥ ౨౭ ॥ ఏవమర్చయతోనిత్యం
 దర్శయన్తిపుష్కరాః । నృసింహానుష్టుభంకేచిజ్జపన్త్యత్రపోధనాః ॥ ౨౮ ॥

తారకబ్రహ్మసంజ్ఞంచమనుప్రణవపూర్వకమ్ । కేచిద్గోపాలబీజంచభు
క్తిముక్తిఫలప్రదమ్ ॥ ౩౦ ॥ కేచిద్వారాహమస్త్రాంచజపన్తిమునయో
ఽమలాః । ద్వాదశాక్షరమన్యేచవాసుదేవంమహామనుమ్ ॥ ౩౧ ॥ అ
ష్టాక్షరంతథాకేచిన్నారాయణమనుష్పరమ్ । జపన్తిముక్తిబీజఞ్చభుక్తే
రపిచసాధనమ్ ॥ ౩౨ ॥ న్యాసద్వాదశకంకృత్వా వేదసారంమహామ
నుమ్ । నీలమేఘనిభంశ్యామంషీతవాససమచ్యుతమ్ ॥ ౩౩ ॥ చతుర్భు
జముదారాజం శ్రీభూమిసహితస్పరమ్ । ధ్యాత్యానారాయణంమస్త్రాంచ
జపన్తిజ్ఞానినోఽమలాః ॥ ౩౪ ॥ కుశగ్రన్థికృతాంమాలాంపంచ్చబీజభవాం
తథా । తులసీకాస్తసమ్భూతాంప్రవాళమణిసమ్భవామ్ ॥ ౩౫ ॥ స్థా
టికీంస్వస్థవికృతింపుత్రజీవభవాంతథా । కృత్వాఽక్షమాలాంవివిధాంమ
స్త్రాన్స్థిర్భుజమేవచ ॥ ౩౬ ॥ ధ్యాత్యానదర్శజపతోమునీన్సరమభాస్వరాః ।
తేహంమధ్యేమహాత్మానంబ్రహ్మాణంకమలాసనమ్ ॥ ౩౭ ॥ చతుర్ముఖం
చతుర్భుజంజపన్తంజ్వలనోపమమ్ । స్థాటికీమక్షమాలాంచధారయ
న్తంమహాజనమ్ ॥ ౩౮ ॥ ధ్యాయన్తంమనసాశ్రీశంనాసాగ్రన్యస్తలో
చనమ్ । వాఙ్మృత్యుచిసమాసీనంనిశ్చలంధ్యానయోగతః ॥ ౩౯ ॥ నివాతస్థం
మహాదీపంనిమగ్నమమితచస్థితమ్ । దదర్శరాజానంహృష్టోనసిష్టేనమ
హాత్మనా ॥ ౪౦ ॥ తత్రయోగిమునీన్సర్వాన్దేవాన్స్తత్వాయథావిధిః । అతి
ష్ఠచ్ఛమహారాజోవిన్స్తయోత్ఫుల్లలోచనః ॥ ౪౧ ॥ * * *
ఇతిశ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచల మహాత్మ్యేశ్రీవేంకటాచలవా
సిమహర్నిదివ్యచరిత్రాను వర్ణనంనామపంచ్చచత్వారింశోధ్యాయః.

శ్రీభగవదావిర్భావఘట్టః.

శ్రీనూతః ॥ వసిష్ఠోపిమహాతేజారాజానమిదమబ్రవీత్ । హృ
యతాంరాజశార్దులబ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౧ ॥ అయమత్రతపస్తీ
వ్రంకరోతిమునిభిస్సహ । అచిరాచ్ఛ్రీపతిర్విష్ణురావిర్భూతోభవిష్యతి ॥
త్వమప్యత్రశుచిర్భూత్వాస్మాత్వాపుష్కరిణీజలే । జపంకుర్వన్తహీపా
లనివసత్వమిహైవభో ॥ ౩ ॥ ఇత్యుక్తః ప్రాహారాజాపిమస్త్రాంకఞ్చ
త్ప్రియచ్ఛభో । ఇతిపృష్టోవసిష్ఠశ్చప్రదాన్తస్త్రిమనుత్తమమ్ ॥ ౪ ॥

యోసావష్టాక్షరోమన్త్రో వేదః-ఘోషపరాయణః । లభ్యాత్వం మస్త్రమ
 తులం పార్థివోయస్త్రసంయుతమ్ ॥ ౫ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతోయే
 న్నా త్వావిధివదాదరాత్ । క్వచిత్తత్రసమేదేశే లిఖిత్వా యస్త్రము
 త్తమమ్ ॥ ౬ ॥ తత్రవిష్ణుం సమభ్యర్చ్య శ్రీనివాసం జగత్పతిమ్ । తదగ్ర
 తోజపంకుర్వన్న తిష్ఠ త్వరమాసనే ॥ ౭ ॥ వసిష్ఠోపిజపస్త్రమాసనే
 కుశవిస్త్రతే అత్రాస్త్రరేమహాన్నబ్ధః కశ్చిత్సముదపద్యత ॥ ౮ ॥ కిమిత్యే
 వాకులం సరైర్వర్వీక్షితం మునిసత్తమైః । దుర్నిరీక్షం మహాత్మేజోదృష్టం
 చ సురసత్తమైః ॥ ౯ ॥ సమస్తవిద్యుతాం కూటమావిర్భూతమివాభవ
 త్ । జ్యోతిర్గణానాం సజ్జాత ఇవ తేజస్సముద్యతమ్ ॥ ౧౦ ॥ అనేకకోటి
 సూర్యాశ్చ పూర్ణ చంద్రాశ్చ కోటయః । ఏకీభూయ సముద్భూతా ఇవ తే
 జస్సముత్థితమ్ ॥ ౧౧ ॥ ఇదక్షిమితి తద్ద్రష్టు మశక్తాస్సహనైవతు ।
 న్యమీలయస్తనేత్రాణి సముత్తస్థుశ్చ తేసురాః ॥ ౧౨ ॥ సమ్భ్రాంతమన
 సస్సర్వే సమూహీభూయసాదరమ్ । అతిష్ఠన్వివిధాస్తన్తాస్త్వపన్తోయో
 గినోఽమలాః ॥ ౧౩ ॥ తత్తేజసా జగత్సర్వం ప్రదీప్తమివ చర్ధితమ్ । తే
 జోమధ్యే సముద్భూతం విమానం సూర్యభాస్వరమ్ ॥ ౧౪ ॥ అనేకగో
 పురైర్యుక్తమనేకానరణైర్యుతమ్ । తత్ప్రహటకనిర్వృత్తకవాటగణశో
 భితమ్ ॥ ౧౫ ॥ సీతైర్చక్రకైశ్చైవ కృతతోరణసంఘయమ్ । సము
 చ్ఛ్రితపతాకాభిశ్శోభితం వివిధైర్ధర్మజైః ॥ ౧౬ ॥ శాతకుమ్భమయైః కు
 మ్భైశ్శోభితాగ్రైశ్చ గోపురైః । అలఙ్కృతం వితానైశ్చ విచిత్రైర్వర్ణ
 భేదతః ॥ ౧౭ ॥ లమ్బమానైస్తత్రముక్తాదామభిర్ద్రివిసమ్భవైః । మల్లి
 కామాలతీజాతిపుష్పాణాశ్చ సరైస్తథా ॥ ౧౮ ॥ స్వర్ణచిత్రితవస్త్రై
 శ్చ లమ్బమానైరలఙ్కృతమ్ । అనేకమణిరత్నాఢ్యం క్రీడామణ్డపసం
 యుతమ్ ॥ ౧౯ ॥ ఆస్థానమణ్డపాస్తస్థ మణిస్తమ్భసూశోభితమ్ । చ
 తుర్దిక్షు చతుర్ద్వారం ద్వారపాలైశ్చ సేవితమ్ ॥ ౨౦ ॥ సహస్రర
 త్నసుస్తమ్భ మణిమణ్డపశోభితమ్ । రథాశ్వగజముఖైశ్చ దివ్యయా
 నైరలఙ్కృతమ్ ॥ ౨౧ ॥ శారికాశుకపాంసానాం మయూరాణాం
 స్వనైర్యుతమ్ । కపోతమధురాలాపైర్విచిత్రమృగపక్షిభిః ॥ ౨౨ ॥ శోభి

తంచసుగంధైస్సుఖూపై శ్చాపి విరాజితమ్ । భేరిమృదఙ్గపణవమురజస్వన
సమ్భృతమ్ ॥ ౨౩ ॥ ఢక్కానిస్సూసన్నాదసమ్పూరితదిగంతరమ్ ।
వీణాకిన్నరభేదానాం మఙ్గుళస్వనసంయుతమ్ ॥ ౨౪ ॥ రూపయావన
సమ్మన్న దివ్యస్త్రీలీలస్యలాలితమ్ । శ్రవణానందజననంహృదయాహ్లా
దకారకమ్ ॥ ౨౫ ॥ నయనానందజనకం సర్వమజ్జళశోభితమ్ ।
చామరగ్రాహిణీభిశ్చ సురూపాభిస్సుచారుభిః ॥ ౨౬ ॥ గృహీత
స్యజనాభిశ్చరూపయావనచారుభిః । నీరాజనకరాగ్రాభి శ్చామ్రమాభి
శ్చనిపేవితమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఛత్రధ్వజధరాభిశ్చ స్త్రీభిస్సేవితమాదరాత్ ।
ఏవమత్యద్భుతందివ్యంవిమానందదృశుర్బుధాః ॥ ౨౮ ॥ బ్రహ్మదయ
స్తథా దేవాస్సనకాద్యాశ్చయోగినః । మనయోఽగస్త్యముఖ్యాశ్చదృ
ష్ట్యాతత్సరమాద్భుతమ్ ॥ ౨౯ ॥ ఇతికర్తవ్యతామూఢాస్సముఖ్యాహ్లాద
మానసాః । తస్థుస్తథైవపశ్యన్తోవిస్తయోత్సుల్లలోచనాః ॥ ౩౦ ॥ ఆకా
శచారిణో దేవావిహగాఃపక్షిణస్తథా । మృగాశ్చపశవస్సర్వేవిమానం
దివ్యముత్తమమ్ ॥ ౩౧ ॥ దృష్ట్యావిప్లయసమ్ముల్లలోచనాఃపూర్ణమాన
సాః । చేలుస్తసాత్సదంనైవతస్థుస్తథైవసాదరమ్ ॥ ౩౨ ॥ అత్య
ద్భుతంవిమానంతిక్రస్త్వాలోకపితామహాః । పరమానందధరితిముఖలో
చసహజుః ॥ ౩౩ ॥ అగస్త్యశ్చససిష్ఠశ్చవామదేవశ్చకాశ్యపం । జా
తాలిమఖకర్ణశ్చదేవలం దేవదర్శనమ్ ॥ ౩౪ ॥ స్వపుత్రంనారదశ్చౌనప
రాశరమృషీంతథా । వ్యాసంశుకంతథాగార్గ్యంభార్గవంచ్యవనంతథా॥
అన్యనపిమునీస్సుఖ్యానిన్ద్రాద్యాంశ్చసురాంస్తథా । సనకాదీంశ్చయో
గీన్ద్రాస్సేనూహూయేదమబ్రవీత్ ॥ ౩౫ ॥ ఇదంతందివ్యంపరమాద్భు
తంశుభంవిమానమిన్ద్రాదినిపేవ్యమాణమ్ । విభాతివిష్ణోరివమద్విరంపరం
పశ్యామసర్వేయమద్భుతంగృహమ్ ॥ ౩౬ ॥ ఇతీరయిత్యాప్రవివేశత
గృహం పితామహస్సర్వజగత్పతిస్తదా । తథైవసర్వేవిబుధాస్తపోధ
నాస్తథైవగేహంవివిశుశ్చయోగినః ॥ ౩౭ ॥ * * *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేశ్రీభగవదా
విరాభవాదికథనంనామ షట్పత్వారింశోధ్యాయః.

❧❧❧ (బ్రహ్మదీనాంభగవన్తన్దిరప్రవేశాదికథనమ్. ❧❧❧

శ్రీసూతః || అతీత్యప్రథమద్వారంరత్నతోరణభూషితమ్ | తప్త
హాటకనిష్పన్న కవాటద్వయశోభితమ్ || ౧ || చణ్డప్రచణ్డప్రాద్వా
రే శక్తచక్రగదాన్వితౌ | ద్వారపాలాప్రణమ్యైవద్వితీయంద్వారమావి
శత్ || ౨ || తథైవసప్తద్వారాణి సమతీత్యమహాభుజాః | చతుర్ముఖ
ముఖాస్సర్వే తత్రదేవశ్రియఃపతిమ్ || ౩ || అపశ్యన్నతినంహృష్టాస్స
హరాజ్జామహత్కనా | విమానేబహువిస్తీర్ణే సింహారణసేవితే || ౪ ||
పుష్పనృప్తిమహాత్యాసీద్దేవదున్దుభినిర్గతః | ఆకాశేనుమహానాసీద్రవ్య
మగ్గశనిస్వనః || ౫ || తుప్తపుడేవగన్ధర్వా విమానస్థాపురోగణాః |
నన్యతుగీతవాదిత్రసమ్భ్రమస్సుమహానభూత్ || ౬ || శైలోక్యంపూ
రితంతేన సహస్రమేణితదాభవత్ | విదిత్వాలోకపాలాశ్చ వసవో
మునయస్తథా || ౭ || సర్వేగ్రహస్తథారుద్రాధాతారోదేవతాగణాః |
నాగాయతౌస్తథాసర్వేయేచాన్యేసాత్త్వికామతాః || ౮ || ఆజగ్దుజ్జ
గదీశానంద్రప్రమమచ్యుతమీశ్వరిమ్ | బ్రహ్మణంతేపురస్కృత్య దదృశు
ర్భాస్కరోపనుమ్ || ౯ || నీలమేఘనిభంశ్యామంనీలమాణిక్యవిగ్రహమ్ |
తప్తహాటకసక్తాశాంచమ్మకోద్ధామదామభామ్ || ౧౦ || పఙ్కజోద
రలావణ్యామ్నాహరిద్రసన్నిభామ్ | శరత్సౌందర్యనిశాకాస్తమణ్డలోపమ
సన్నభామ్ || ౧౧ || భృగవస్తీక్తసమాకారదివ్యాలకసుశోభితామ్ | ప్రఫుల్ల
పఙ్కజస్త్రమముఖమనన్తీతోజ్జ్వలామ్ || ౧౨ || తమణారుణసజ్కాశకు
సుమ్భవసనోజ్జ్వలామ్ | కిరీటహారమకుట కేయూరాజ్జదశోభితామ్ ||
వామహస్తేలసర్ధేమ లీలామ్బుజమనోహరామ్ | నలయాజ్జదసంశోభి
లమ్బనూనాన్యపాణికామ్ || ౧౩ || పద్మాసనస్థితాంపద్మాం పార్శ్వం
దక్షిణమాశ్రితామ్ | వీక్షమాణాంకటాక్షే ముహుశ్శ్యేవతస్సలాశ్చనమ్ ||
శ్రీధరంవామపార్శ్వస్థాం తులసీశ్యామలాగ్దకామ్ | సర్వంసహంవ
సుమతీంసర్వాభరణభూషితామ్ || ౧౪ || ద్విజరాజజ్వలజ్యోత్స్నామద్ద
హాసమనోహరామ్ | మదమత్కచకోరాక్షింపుల్లపఙ్కజవక్త్రకామ్ ||
వామేతరకరామ్భోజధృతనీలసరోరుహమ్ | శ్యామామనుషమాంభూ
మింస్వర్ణపద్మాసనేస్థితామ్ || ౧౫ || కటాక్షయస్తింలోకేశమన్యకప్రా

వివీక్షణైః । దదృశుర్భ్రహ్మదుద్రాద్యాస్త్రిదశామునిసత్తమాః ॥౧౯॥
 యోగినశ్చతథారాజా కోసలేంద్రోమహాద్యుతిః । నానారత్నసమాకీ
 ర్ణజ్వలన్మకుటశోభితమ్ ॥౨౦॥ మన్దస్తితమనోహరిశ్రీమద్బదనపఙ్కజమ్ ।
 దయారసతరక్తాఘృల్లపఙ్కజలోచనమ్ ॥ ౨౧ ॥ సునాసికాపుటస్నే
 రపూర్ణేనుముఖమగ్గలమ్ । కర్ణద్వయలసద్ధేమమకరాభరణోజ్వలమ్ ॥
 కణ్ఠలమృత్పలసద్ధేమగ్రైవేయకవిభూషితమ్ । తప్తకార్తస్వరోద్భూతబ్ర
 హ్మసూత్రవిరాజితమ్ ॥ ౨౩ ॥ కేయూరాఙ్గదసద్భూషంవృత్తాయత
 చతుర్ముజమ్ । జ్వాలాయుతసహస్రారసుదర్శనధరంపరమ్ ॥౨౪॥ శర
 చ్చన్ద్రప్రతీకాశపాఞ్చజన్యధరంశుభమ్ । అశాస్త్రవరదానోద్యద్దక్ష
 పాణినరోరుహమ్ ॥ ౨౫ ॥ కటీతటసువిన్యస్తవామపాణిజలేరుహమ్ ।
 లావణ్యస్థిలహారీ మహావర్తసునాభికమ్ ॥ ౨౬ ॥ సర్వలోకసమా
 ధారజవరాలఙ్కృతంహరిమ్ । కటిసూత్రవృత్తిస్యూత కిఙ్కిణీకవిరాజిత
 మ్ ॥ ౨౭ ॥ తటితటసుసమ్పన్నధారికాయుధభూషితమ్ । మారద్విపమ
 హాలాన సమోరుద్వయశోభితమ్ ॥ ౨౮ ॥ మదనేషుధిసంశోభిజఙ్ఘా
 ద్వయవిరాజితమ్ । పీతామ్బరధరంకాఞ్చ్యపీతామ్బరజగత్త్రియమ్ ॥
 గుల్ఫదేశలసన్పద్ధ కిఙ్కిణీకటకాదికమ్ । హంసశిఖితమజ్జీరనూపురాఢ్య
 పదామ్బుజమ్ ॥౩౦॥ బాలచన్ద్రకలాశోభినఖపక్షివిరాజితమ్ । సహస్ర
 పత్రపీఠస్థసర్వాభరణభూషితమ్ ॥౩౧॥ పారిజాతతరోర్మూలే భాసమా
 నంత్రియఃపతిమ్ । కోటికన్దర్పలావణ్యసమ్మోహితజగత్త్రియమ్ ॥౩౨॥
 యోవనోద్దామలావణ్యం పాఞ్చవింశతిహాయనమ్ । కుమారంరాజసిం
 హాస్యక్రీడమానమివాచ్యుతమ్ ॥ ౩౩ ॥ మూర్తిభూతదయాసింధుంమూ
 ర్తిభూతక్షమాగుణమ్ । మూర్తిభూతమహాదార్యంమూర్తిమద్రూపస
 మ్పదమ్ ॥ ౩౪ ॥ నారాయణమనాద్యస్తమవ్యయంపురుషోత్తమమ్ । ద
 దృశుర్దేవగన్ధర్వాప్రత్యక్షంసురసత్తమాః ॥౩౫॥ ద్రష్టుంప్రత్యక్షతోయ
 స్యరూపం తేపుస్తపోధనాః । తమజందేవదేవేశం శృణ్వారరసవారిధిమ్ ॥
 చతుషాంఘలమత్యర్థందదృశుఃప్రీతమానసాః । నయనానన్దజననందృష్ట్వా
 తంసూర్యతేజసమ్ ॥ ౩౬ ॥ సర్వేషాంనేత్రపద్మాని వికాసంప్రాపురజ్జ
 సా । హర్షావేశసమావిష్టాదర్శనాత్తస్యయోగినః ॥ ౩౮ ॥ మునయశ్చ

తథాన్యేచనన్మతుశ్చాపురోగణాః । నిపత స్తంపత స్త్యన్యేభ్రమ స్తంభ్రా
మయన్తిచ ॥౩౯॥ ఉత్పత స్తంపత స్త్యన్యేహర్ష పర్యాకులేక్షణాః । అన
న్దాశ్రుప్రముఞ్చన్తోమదోన్మత్తాఞ్చవాభవన్ ॥ ౪౦ ॥ అనుభూయతమాన
న్దంచిరాత్పవ్వస్థాగతజ్వరాః । తస్థుశ్చ దేవ దేవేశం వీక్షమాణాఃపునఃపునః॥

ఇతిశ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేద్యకూచలమాహాత్మ్యేబ్రహ్మాదీనాం
భగవన్స్తద్విప్రవేశప్రణమనాదికథనంనామసప్తచత్వారింశోధ్యాయః.

❧❧❧ అగస్త్యాదికృతభగవత్సుతిః. ❧❧❧

సూతిః ॥ అథ తేమునయస్సర్వే హర్షావిష్టాశ్చయోగినః । స్తు
త్యాగమ్యంస్తుతిప్రీతంప్రీత్యర్థంతుష్టుచస్తదా ॥౧॥ అగస్త్యాదయః॥ నమ
స్తేయజ్ఞరూపాయయజ్ఞభోక్త్రేనమోనమః॥ యజ్ఞకర్త్రేనమోయజ్ఞప్రి
యాయచనమోనమః ॥౨॥ యజ్ఞగోస్త్రేనమోయజ్ఞఫలదాయనమో
నమః॥ విశ్వామిత్రమహాయజ్ఞ పాలకాయనమోనమః ॥౩॥ యజ్ఞంశా
ర్థంచదానంచకర్తాణ్యన్యానియానిచ । తేషామపిత్వమేవైకస్సమస్తజన
కర్తృణామ్ ॥ ౪ ॥ పాలనేఫలదానేచప్రభురిత్యుచ్యసేబుధైః । నకేవలం
త్వదుద్దేశకృతానాంకర్తృణాంప్రభుః ॥ ౫ ॥ అన్యోద్దేశకృతానాంచయ
జ్ఞానాంత్యంప్రభుస్తథా । ఆదానస్తేతథామధ్యేత్వజ్ఞానంతునచేన్నతత్ ॥

న్యూనంచాపికృతంకర్తృత్వధ్యానాద్యాతిపూర్ణతామ్ । కర్తృణైవహిసు
ప్రీత స్త్వంతుధర్మందదాసిచ ॥ ౬ ॥ అర్థకామాతథామోక్షందదాసిచత
పఃప్రియః । వేదేషుబహవోభాగాః కర్తృణ్యేవనదన్తిహి ॥ ౭ ॥ తాన్యే
వహితవప్రీతికారీణీతిపురావిదః । యథావత్తానికర్తుంచనశక్యానిమనీషి
భిః ॥ ౮ ॥ అస్మాభిఃక్రియతేయష్టదాజ్ఞాబుధ్యాహికర్మతత్ । కర్మచి
ద్రంతపశ్చిద్రంత్యక్తంచోపేక్షితంచయత్ ॥ ౧౦ ॥ తత్సర్వంతుమ్యతాం
దేవశ్రీనివాసక్షమానిధే । ఇతితస్మిన్స్తుతేవిష్ణోమునిభిశ్చతపోధనైః ॥౧౧॥

❧❧❧ ఇంద్రాదికృతభగవత్సుతిః. ❧❧❧

ఇంద్రాద్యాదేవతాసుర్వా స్తుష్టుపుర్ణగదీశ్వరమ్ ॥ ఇంద్రాద్యాః ॥ ఓంన
మోవేద్యకూచశాయశేషాద్రినిలయాయచ ॥ ౧౨ ॥ సింహాచలనివాసా

యశ్రీమన్నారాయణాయచ । కేశవాయనమోనిత్యంవాసుదేవాయ
తేనమః ॥ ౧౩ ॥ హృషీకేశాయమహాతేవామనాయనమోనమః । సర్వే
సాంప్రాణినాం స్వామిన్నివాసార్థంయథాయథమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఉద్ధృత్యభూ
మింపాతాళాత్థాపయిత్వాభృథంపునః । అనుగృహ్యజ్ఞానస్మర్యాన్స
త్యక్షంశృశ్యసేగితా ॥ ౧౫ ॥ సురాణాముదధింయత్నాన్నిర్భోగ్యత్పాద్య
చామృతమ్ । అరక్షస్త్యంసురాస్మర్యాన్సత్వా పీయూషమూదరాత్ ॥
త్వదీహాసర్వధాస్వామి స్మరాత్తైవసు రీశ్వర । త్వత్సర్వరూపం యథావ
ధి జ్ఞాతుంశక్నోతికఃపునాన్ ॥ ౧౬ ॥ క్వచిత్సహస్రమూర్ధాత్వంసహ
సాగ్రిక్షస్సహస్రపాత్ । కదాచిద్విభుజస్త్యన్తుకదాచిత్త్వం చతుర్భు
జః ॥ ౧౭ ॥ కదాచిచ్ఛత్రవస్వామిన్నకిచ్ఛిచ్ఛరణాదికమ్ । ఆకాశమివతే
రూపంకదాచిద్జ్ఞానగోచరమ్ ॥ ౧౮ ॥ కదాచిన్నిర్వికల్పేనవేద్యంయత్నే
నకస్యచిత్ । ఆహుస్త్యాంసగుణంకేచిన్నిర్గుణంజ్ఞానమాత్రకమ్ ॥ ౧౯ ॥
కిచ్ఛిదిత్యేనకేచిత్తునదిత్యేనతుకేచన । దివ్యానియనసాన్తర్యంనిత్యవిగ్ర
హయోగినమ్ ॥ ౨౦ ॥ సదన్తికేచిదస్మాకమపితస్తతముత్తమమ్ । హృ
ద్యంప్రమాణభూయిష్టం తన్నతాస్తజగద్గురుమ్ ॥ ౨౧ ॥ ఏవంహి
స్తాయమానేతు గోవిన్దేత్రిదశైరపి । తుష్టువుస్సనకాద్యాశ్చయోగినో

సనకాదికృతభగవత్పుతిః.

విజితేన్ద్రియాః ॥ ౨౩ ॥ సనకాద్యాః ॥ నైకకృతామన్విష్టాత్వంజగ
తామాదికారణమ్ । నమామిత్వాంజగద్రూపం నమామిత్వామసక్లే
నమ్ ॥ ౨౪ ॥ ఆధారపద్మేహృత్పద్మేభూమిధ్యేమూర్ధ్నిపజ్జజే । నీ
వారశూకనత్సూక్ష్మం పీతాభంసర్వతోముఖమ్ ॥ ౨౫ ॥ సుషుమ్నా
మార్గమధ్యేపిదంతస్తునిధంపరమ్ । జ్ఞానాత్తకంమనోవేద్యంలయవాచ్య
మరూపకమ్ ॥ ౨౬ ॥ స్వయంబుక్రికాశరూపశ్చసమాధౌత్వాంసమా
మ్యహమ్ । యోగినాంపరమాధారంయోగీశంయోగదాయినమ్ ॥ ౨౭ ॥
యోగినామప్యగమ్యంచనమస్యామోజగద్గురుమ్ । హృత్పద్మకర్ణికామ
ధ్యేశజ్ఞచక్రగదాధరమ్ ॥ ౨౮ ॥ నీలతోయదసజ్జాశం పీతవాససమ
చ్యుతమ్ । నమామోవేదవేద్యంత్వాంవేదస్యావిషయంతథా ॥ ౨౯ ॥

త్వత్పాదంసర్వభావేన సర్వభాశరణంగతాః । ఇతిస్తుతేజగన్నాథేయో
గిభిఃకోసలాధిపః ॥ ౨౯ ॥ తుష్టావమృష్టస్తం దేవంరాజాదశరథస్తదా॥

→→→ దశరథకృతభగవత్తునిః. ←←←

దశరథః॥ బ్రహ్మాన్ద్రప్రముఖాస్సర్వేతమఃకుర్వన్త్యయత్యతే ॥ ౩౦ ॥ త్వ
దధీనారమాసాతుత్వత్ప్రసాదాభికాక్షణీ । త్రిపురాచేర్మహావిష్ణో లోక
సంహారకారిణః ॥ ౩౧ ॥ యేనదద్ధాపురీతత్తుత్వదాయుధమిన్ద్రోతమ్ ।
సర్వసృష్టిక్రియాకర్తృ బ్రహ్మద్యాదేవతాగణాః ॥ ౩౨ ॥ త్వదాజ్ఞాకా
రిణశ్చేతనాన్తీకశ్చిత్తవాధికః । త్వదీయంధామవైకుంఠం నిరపాయంని
రాకులమ్ ॥ ౩౩ ॥ సర్వప్రార్థ్యంపరానస్తం వక్తవ్యంకిమతఃపరమ్ । ఏ
వంన్యపేణగోవిందే స్తూయమానేచతుర్ముఖః ॥ ౩౪ ॥ చతుర్భిస్తాపయా

→→→ బ్రహ్మకృతభగవత్తునిః. ←←←

మాసముఖైర్వేదసుగన్ధిభిః ॥ బ్రహ్మ ॥ ఆనీదగ్రేసదేకస్తు సచనారాయ
ణశ్చుక్తిః ॥ ౩౫ ॥ ఆహోఽస్మజత్తతోవీర్యంవిస్మప్తంతానుతేనవై । తద
ణ్ణమభవత్పశ్చాత్త్వయాస్మప్తోహమీశ్వర ॥ ౩౬ ॥ మయాస్మప్తాఃప్రజా
స్సర్వా సర్వమూలంత్వమేవభోః । మాదృశావిధయోజాతాస్త్యతః
కతికతీశభోః ॥ ౩౭ ॥ జీవైస్సూక్ష్మప్రకృత్యాచవిశిష్టస్త్వంతుకారణమ్ ।
త్వమేవసర్వభూతాత్తా జగదిత్యుచ్యసేశ్రుతో ॥ ౩౮ ॥ ఏకంపుత్రంస
మాసాతేసుపర్ణానయంతోహరే । తయోరన్యకర్తృజన్యంఘలమశ్నాతీస
ర్వదా ॥ ౩౯ ॥ అస్పృష్టగన్ధస్తజైవ దీప్యసేత్వంయథారవిః । ని
యన్తాసర్వజీవానాం ప్రేరకశ్చానుమోదకః ॥ ౪౦ ॥ సత్యంజ్ఞానమ
నస్తంచత్వద్రూపంవైశ్రియఃపతే । నరానన్దాచ్ఛతగుణాదేవగన్ధర్వసము
దాః ॥ ౪౧ ॥ ఇత్యారభ్యతనస్తాతుమానన్దంకమలాపతే । ఉపక్రమ్య
పరిచ్ఛేత్తుంతవానస్తగుణార్ణవమ్ ॥ ౪౨ ॥ అజానన్తఃపురావేదాస్తేచ
నిత్యాస్సహస్రధా । తూష్ణీంభానంయయుససీహం త్వన్నాభికమలో
ద్భవః ॥ ౪౩ ॥ కథంస్తామిగుణక్షీరపయోధింత్వారమాపతే । దయో
ద్రిక్తముఖామౌజదర్శనాత్తేనయంసుం ॥ ౪౪ ॥ అవాదిప్తచకిచ్ఛిత్తుత
త్సర్వంక్షమ్యతాంప్రభో । ప్రసీదపరమోదారప్రసీదత్వం శ్రియోజ్జ్వల॥

ప్రసీదపరమానందప్రసీదసుముఖోజ్జ్వల । ఇతి దేవగణాసుర్దేహాహ్లాదము
హృదమ్ముజాః ॥ ౪౬ ॥ అస్తు వస్తేవ దేవేశంయాథాత్మాద్యహుధాతదా ।
ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే లగస్త్యాదికృత
భగవత్తుస్త్వాదికథనం నామాష్టచత్వారింశోధ్యాయః.

➤➤➤ బ్రహ్మాదీన్సృతిభగవత్కృతకుశలానుయోగాదిః. ➤➤➤
శ్రీనూతః ॥ మునిభిర్దేవబృహత్సేస్తుతశ్శ్రీవేంకటాధిపః । దయా

ప్రసన్నసమ్ముల్లసేతాబ్జాభ్యాంవిలోకయన్ ॥ ౧ ॥ తాన్సర్వాన్ నైవసు
ధాపుష్ట్యాహోదయన్నివసోఽచ్యుతః । బభాషే మేఘగమ్భీరవాచాకణ్ఠా
మృతశ్రియా ॥ ౨ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ బ్రహ్మాస్మితోస్తి తేభక్త్యాస్తుత్యాచ
కేమలాసన । కిమాగమనకార్యం తేసురాణాంచ తపస్వినామ్ ॥ ౩ ॥ ఇతి

➤➤➤ భగవతే బ్రహ్మాదీనాం రావణోపద్రవనివేదనమ్. ➤➤➤

పుష్టః పునః ప్రాహ బ్రహ్మలోకపితామహః ॥ బ్రహ్మ ॥ పూర్వం విశ్రవసః
పుత్రో రావణో నామ రాక్షసః ॥ ౪ ॥ తపఃకృత్వా సుఘోరంచ తేవదా
నవరాక్షసైః । మానుషాదితల్లరైర్భ్యావరంచావధ్యతామయమ్ ॥ ౫ ॥
బలవర్సాదిమాన్లోకాన్బాధ తేనితరాంముసీన్ । శ్రీశైలస్య సకాశేతుదై
త్యాః కేచన సర్వదా ॥ ౬ ॥ బలోద్ధతామహావేగా నిత్యం బ్రాహ్మణకణ్ఠ
కాః । బాధస్తే ప్రాణినస్సర్వాన్నిత్యోద్యతవరాయుధాః ॥ ౭ ॥ నైకు
శ్ఠంక్షీరసింధుంచ దృష్ట్యాత్వత్ప్రీతికారకమ్ । తత్తత్థానం సమాలోక్య లీ
లాలోలహృదమ్ముజమ్ ॥ ౮ ॥ త్వంతుతత్రక్రియః కాస్తమదృష్ట్యాచా
త్రతేవయమ్ । ఆగతాశ్చిరం నోహిత్వ మేవరిపుసూదన ॥ ౯ ॥ జగద్ర
క్షుణకర్తృత్వంతద్విస్మయ్యరమాసః । అతిచైత్రధేదివ్యేగిరావస్తిన్న్యూహ
భిధే ॥ ౧౦ ॥ క్రీడసేపరమానందః క్రీడారసవశానుగః । అస్మాకం కాగ
తిర్విష్ణోవదవేంకటనాయక ॥ ౧౧ ॥ ఇత్యుక్తః ప్రాహ తాన్సర్వాన్సృ
పానిధిరఘోక్షజః ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అహమేవగత్త్విహ్నాన్భవతాం మా
స్తుతద్భయమ్ ॥ ౧౨ ॥ అభయంభవతాందత్తం మయా హికమలాస
న । అచిరాద్రాక్షసంక్రూరం రావణం లోకకణ్ఠకమ్ ॥ ౧౩ ॥ సబంధం స
రథం సాశ్వం వధిష్యామి న సంశయః । ఏవముక్త్యా విధింశ్రీశః ప్రాహాగ

స్త్యంతపోధనమ్ ॥ ౧౮ ॥ అగస్త్యస్వాగతంతేహిబూహికార్యం మహామునే । ఇత్యుక్తః ప్రాహతం విష్ణుం మునిః పరమపావనః ॥ ౧౯ ॥ మస్తస్మితమనోహరి త్వదీయముఖపజ్జ-జమ్ । సద్యస్సంతాపహరణం హృదయాహ్లాదకారణమ్ ॥ ౨౦ ॥ అదృష్ట్యాతత-ధంస్థాతుం శక్నుయాంవే జ-తేశ్వర । త్వదీయందశ్శనంపుణ్యం మోద్దేశ్యం ప్రధానతః ॥ ౨౧ ॥ అన్యచ్ఛక్తిః పుద్గత్యైమిశ్రూయతాంపురుషోత్తమః । అనురాగేచిదుద్భూతాశ్చిక్తైః లస్యసమీపతః ॥ ౨౨ ॥ వరదానోద్ధతాస్సర్వే బాధనేప్రాణినస్సదా । సత్యత్రతవసాన్ని ధ్యేదేశపీడాకథంభవేత్ ॥ ౨౩ ॥ విషయాయంత్యదీయస్తుబాలవృద్ధద్విజాకులః । దమ్యభిః పీడ్యమానశ్చేదుపేతా విషయః కథమ్ ॥ ౨౪ ॥ దుష్టానాం నిగ్రహః కార్యశ్చిష్టానాం రక్షణంతథా । భవద్దేశజనాస్సర్వే సీరోగానిరుపద్రవాః ॥ ౨౫ ॥ దీప్తాయుషస్తథా సర్వేశ్రీమస్తఃపుత్రపౌత్రిణః । నిర్మత్సరాభవేయైశ్చభవదీయకటాక్షతః ॥ ౨౬ ॥ వరమేతద్దేహిదేవమమావశ్యం శ్రియః పతే । ఇతి పుష్టః పునః ప్రాహ పరమాత్మాననాతనః ॥ ౨౭ ॥ శ్రీభగవాన్ । దత్తమేతద్వరంచాద్యమయామునివరోత్తమ । హనిష్యే సర్వదుష్టాంశ్చ కరిష్యే నిరుపద్రవమ్ ॥ ౨౮ ॥ ఆరోగ్యం సమృద్ధం దాస్యే సంతతశ్చ తాయుషః । దాస్యామి సర్వదా తే హమేతద్విషయవాసినామ్ ॥ ౨౯ ॥ అయాచితం చయచ్చాన్యతా-క్షీతంతద్దదామి వః । ఇతి దత్వా వరం సమ్యజ్ఞునయేకమలాపతిః ॥ ౩౦ ॥ సనకాదీనువాచేదం స్వాగతం భవతామితి । ఇతి పుష్టాః పునః ప్రాచుర్యోగినస్తంరమాపతిమ్ ॥ ౩౧ ॥ స్వామిన్నియంపుణ్యభూమిస్తపస్సిద్ధ్యతిశీఘ్రితః । కిన్తు బాధాచమహతీదుస్సహకలహార్థినామ్ ॥ ౩౨ ॥ నిర్భాధం కుర్వీమం దేశం శీఘ్రం శేషగిరీశ్వర । త్వక్త్వా వై కుట్యమస్మిన్ స్థితీయతే పర్వతోత్తమే ॥ ౩౩ ॥ త్వమత్రవే జ-టాధీశస్థిత్యాపి ప్రాణిసౌఖ్యదః । అదృశ్యస్సర్వభూతైశ్చేత్తావతాకిం ప్రయోజనమ్ ॥ ౩౪ ॥ స్థాతవ్యం హిత్యయా తాత సర్వప్రత్యక్షగోచరమ్ । ఇదమేవ హరే స్వామిన్ సరమం నః ప్రయోజనమ్ ॥ ౩౫ ॥ ఏవమభ్యర్థితశ్చిశస్సనకాదితపోధనైః । తథైవ కుర్వే యోగీంద్రా ఇతి చోక్తా మునీంస్తదా ॥ ౩౬ ॥ ప్రాహచేద్ద్రం వచో విష్ణుః కింతే కార్యం వదేతి చ । ఇతి పుష్టః పునః ప్రాహ దేవే

న్దో విష్ణుమవ్యయమ్ ॥ ౩౩ ॥ స్వామిన్నచ్యుతగోవింద రావణేనదురా
త్తనా । వీడితాశ్చవయంసర్వే స్థానాత్థానంభ్రమామహే ॥ ౩౪ ॥
ఇత్యుక్తః ప్రాహ దేవోపి దేవేన్ద్రం కమలాపతిః । స్వస్థాభవతదేవా
శ్చసర్వేయూయంగతజ్వరాః ॥ ౩౫ ॥ హతఏవదురాత్మాచరావణో
లోకకణ్డకః । అచిరాత్తంవధిష్యామిసత్యమిత్యవధార్యతామ్ ॥ ౩౬ ॥

→→→ శంకరస్య శేషాచలాగ్నేయదిగవస్థానప్రాప్తిః. ←←←

ఇత్యుక్త్యాకమలానాథః ప్రాహే శానంశుచిన్త్రితః । కిమాగమనకార్యం
తేవదశంకరసత్త్వమ్ ॥ ౩౭ ॥ ఇతిపృష్టశ్శివః ప్రాహ స్వామిన్నిత్యచ్యుతం
వచః । స్వామిం స్వయాసదాయత్రస్థేయతైవేంకటేశ్వర ॥ ౩౮ ॥
తత్రేన దేవస్థానవ్యంమయాపుష్కగిరీశ్వర । ఇతిపృష్టః పునః ప్రాహ సీలమే
ఘనమద్యుతిః ॥ ౩౯ ॥ ఆకల్పంచవసామీహ వేంకటాహ్వయభూధరే ।
త్వమప్యత్రహృదానీశ మహాదేవసప్రభో ॥ ౪౦ ॥ ఉపత్యక్తాయామ
స్యాదేశ్యోచిషే శదిశీశ్వర । ఇత్యాదిశ్యస్తపంప్రాహ కోసలాధిపమీ
శ్వరః ॥ ౪౧ ॥ చిరకాలేనదృష్టోసికింతేకార్యంవదప్రభో । కేశవేనైవ

→→→ భగవన్తముద్దిశ్యదరశథకృతపుత్రప్రార్థనా. ←←←

ముక్తస్సుప్రాహరాజామనోగతమ్ ॥ ౪౨ ॥ స్వామిన్పురుషశార్దూలత్య
త్ప్రసాదాన్మయాచ్యుత । రాజ్యంభుక్తంచిరందత్తంబ్రాహ్మణేభ్యోమ
హన్ధనమ్ ॥ ౪౩ ॥ అనుభూతంసుఖంసర్వంజితాశ్చరిషవస్తథా । నాను
భూతంసుఖంపుత్ర జన్మసమ్భవమచ్యుత ॥ ౪౪ ॥ నలోకఃపుత్రహీనస్య
వదన్తీతిద్విజాతయః । దేహిమేపుత్రమోజిష్ఠంలోకవిఖ్యాతపౌరుషమ్ ॥
ఇతిపృష్టః పునః ప్రాహ రాజానంవేంకటాధిపః । రాజం స్వయాకృతం
పూర్వందుసుహంబహుదుష్కృతమ్ ॥ ౪౫ ॥ కింకర్తవ్యంమయా రాజ
న్నిత్యుక్తః ప్రాహవై నృపః । స్వామిన్నభ్యుదితేనూర్వే తమస్తిష్ఠేత-
థంప్రభో ॥ ౪౬ ॥ క్షీయన్తేచాస్యకర్తాణితస్త్రిస్తృష్టేపరావరే । ఇతి
వక్తీశుతివస్వామిం స్వయిదృష్టేనచాస్త్యఘమ్ ॥ ౪౭ ॥ ఇత్య
తోమమగోవింద కథంపాపంత్యయిస్థితే । ప్రాహవై వంస్మహేణోక్త
శ్శ్రీశఃపాపవినాశనః ॥ ౪౮ ॥ రాజస్త్రితోభవద్భక్త్యాచతుశ్శ్లోక్యా
త్వదీయయా । స్తుత్యాచపరమప్రీతస్తవదాస్యేవరోత్తమమ్ ॥ ౪౯ ॥

యస్మాత్ప్రీత్యాచతుర్జ్యోక్తి త్వయోక్తామమభూపతే । తస్మాత్తులవపు
త్రాశ్చ చత్వరోఽమితవిక్రమాః ॥ ౫౧ ॥ సూరాశ్చబలవ న్తస్య మత్తు
ల్యబలవిక్రమాః । దత్తారాజం స్వయా యోధ్యాం గత్వా యష్టస్యమా
దరాత్ ॥ ౫౨ ॥ ఇత్యుక్తస్సౌఽథరాజేన్ద్రో బభూవపులకాజీతః । సు
త్వానత్వాతుబహుధా దేవదేవంరమూపతిమ్ ॥ ౫౩ ॥ ప్రదక్షిణం తతిః
కృత్వా పునస్తున్త్యాప్రణమ్యచ । ఆమ స్త్ర్యశేషశైలేన్ద్రో నిలయంస
పురోహితః ॥ ౫౪ ॥ యయాదశరథశ్రీమా నయోధ్యాంసహబద్ధాభిః॥
ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే బ్రహ్మదీన్ద్రాతి
భగవత్కృతకుశలాను యోగాదికథనంనామైకోనపఞ్చశోధ్యాయః.

భగవన్తంప్రతిచతుర్ముఖకృతప్రార్థనాదిః.

శ్రీసూతః ॥ ఇతిదత్వావరంతస్త్వై నృపాయకమలాపతిః । కమలా
సనమాహూయ వచనంచేదమబ్రవీత్ ॥ ౧ ॥ బ్రహ్మనామల స్వతిక్రాంతః
కిమర్థంస్థీయ తేత్వయా । కిమభీష్టంవదక్షిప్రం సత్యం దాస్యామితద్వరమ్॥
ఇతిపృష్టఃపునఃప్రాహ బ్రహ్మలోకపితామహః । యదిదాస్యసివిశ్వేశ మ
మాభీష్టంరమాపతే ॥ ౩ ॥ త్వమేవంభూతవవాత్ర సర్వప్రత్యక్షగోచరః।
కేవలందర్శనాదేవ సర్వేషాంసర్వదస్సదా ॥ ౪ ॥ భగవన్నర్హస్థాతుం
లోకానుగ్రహ కామ్యయా । కతాయుగేజనాస్సర్వే శిశ్నోదర పరాయ
ణాః॥ ౫ ॥ నజానన్తినరాధర్మ మధర్మంవాపిభూతలే । ప్రాయశోదుర్బలా
స్సర్వే రోగిణఃకామమోహితాః ॥ ౬ ॥ పశుప్రాయామనుష్యాహి నజా
నన్త్యాత్మనోహితమ్ । ప్రాయశఃపాపినామేవ యుగేజన్తకతాహరే ॥ ౭ ॥
క్షుత్తృష్ణోప హతాస్సర్వే నత్వాంజానన్తికించన । తేయద్యపేక్షితా
స్సర్వే సరకారారవాదయః ॥ ౮ ॥ నపర్యాప్తాపునస్సృజ్యా సరకాస్తే
సమాప్రధా । భవేయర్వేంకటాధీశ దయాలోల హృదమ్బుజ ॥ ౯ ॥
తేషామనుగ్రహార్థాయ స్థాతవ్యంభవతాహరే । బ్రహ్మణాభ్యర్థితస్తే
వం కృపానిధిరువాచహ ॥ ౧౦ ॥ బ్రహ్మన్నభ్యర్థితం త్వేత న్తహద్వరమ
నుత్తమమ్ । సర్వజీవ దయాళుత్వ మహోతవ చతుర్ముఖ ॥ ౧౧ ॥

అనేనసుతరాంప్రీత స్తవదాస్యేయభేషితమ్ | స్థాస్యామ్యస్త్రావసర్వేషాం
ప్రత్యక్షస్సర్వకామదః || ౧౨ || ఆకల్పంచవసామీహ శ్రియాసార్థం చతు
స్కృత | శేషేణ గరుడేనైవ విష్వక్సేనేనసర్వదా || ౧౩ || భూమ్యాచసీ
శయాసార్థం సర్వైఃపారిషదైస్సహ | యేకేచిదత్రకుర్వాన్తి తపాంసివివి
ధానిచ || ౧౪ || తేషాంతపాంసి సిద్ధ్యన్తు సులభేనా శుపిత్తేనా | తద్దైవ

యజ్ఞకర్తాణి యోగాశ్చాపి చయోగినామ్ || ౧౫ || స్వామిపుష్కరిణీ
చేయం బ్రహ్మన్లోకపితామహ | తీర్థానాంస్వామిభూతత్వా దుచ్యతేఽన్వ
ర్థనామతః || ౧౬ || యానికానిచత్తిర్థాని గజ్గాడినిమహీతలే | తానిస
ర్వాణిచోత్పన్నా న్యస్తా తీర్థాత్ప్రతామహ || ౧౭ || ఐరంమదతిటాకశ్చ
నై కుక్టేయస్తుతిప్రతి | సవనగీయతేచాత్ర స్వామిపుష్కరిణీతిచ || ౧౮ ||
అత్రస్మానేననశ్యన్తి మహాపాతక కోటయః | ఉపపాతక సజ్జాశ్చ రహ
స్యేచప్రకాశతః || ౧౯ || కృతానియానిపాపాని నశ్యన్త్యేవనసంశయః |
యంయం కామంసముద్దిశ్య స్నాత్యస్మిన్స్తుసరోవరే || ౨౦ || తంతంకా
మమవాప్నోతి నాత్రకార్యావిచారణా | కాణఃఖిజ్జఃకృశఃకుబ్జో మూఢో
బధిరపవచ || ౨౧ || అనపత్యోదరిద్రోవా కుష్ఠీవావ్యాధివీడితః | మయిచా
నుత్తమాంభక్తిం కృత్వామస్తర్చనోత్సుకః || ౨౨ || ఆయాతిచేద్యథాకా
మం ప్రాప్నోతిహిసంశయః | అద్యప్రభృతినీశ్వజ్ఞా జనాఃకమలసమ్భవం
విచరన్తు దివారాత్రం నిర్బాధాశ్చ మహీతలే | ఇత్థమాశ్వాస్య దుర్దైత్య

శ్రీవేంకటాద్రినికటస్థాసురవధార్థంచక్రప్రేషణమ్.

వినాశా భృగ్ధి నంవిధిమ్ || ౨౪ || సుదర్శనం హేతిరాజం సమాహూయాన్య
శాత్తదా | సుదర్శన సహస్రార జ్వాలామాలా విభీషణ || ౨౫ || ఆగ
చ్ఛత్వం మహాభాగ శృణుమద్వచనం శుభమ్ | కుముదాది గజైస్సార్థం
సర్వాయుధపరిచ్ఛదైః || ౨౬ || ఇతోనిర్గత్యసహసా యత్రదైత్యామహా
బలాః | యక్షరాక్షసనాగాశ్చ దుష్టాబ్రాహ్మణహింసకాః || ౨౭ || యేచో
రావసుహర్తారో దేశోపప్లవకారకాః | యత్రయత్రగిరావాపి దేశేవా
కాననే పివా || ౨౮ || పరితోఽస్య గిరేస్త్యంతు గత్వాదుష్టాస్త్రహా
బలాః | నిశ్శేషంభస్త్సాతకృత్వా దేశంచనిరుపద్రవమ్ || ౨౯ || కృత్వా

తుతత్రతత్రాపి జనరతౌంవిధాయచ । ఆగచ్ఛత్వంమహాభాగే త్యాజ్యప్ర
శ్చక్రరాడపి ॥ ౩౦ ॥ వినిర్గత్య గిరేస్తస్మా దైత్యసజ్జాన్సుదుర్జయా ॥

అన్యానపిజనాన్స్త త్వ దేశబాధావిధాయకా ॥ ౩౧ ॥ త్షణేనసర్వాన్సు
ప్టాఘాన్ని శ్చేషంభన్త సా త్తదా । కృత్యాగచ్ఛన్త హంచక్రం సర్వేషాం
పశ్యతాంహ రేః ॥ ౩౨ ॥ సన్ని ఛౌతత్సమాగత్య వ్యజ్జిజ్ఞపదిదంవచః । నిహ
తాదుష్టదై త్యాస్తే ప్రతాపాచ్ఛక్రిణ స్తవ ॥ ౩౩ ॥ ఇతితస్మిన్సమాయాతే
చక్రరాజేహరిస్త్వయమ్ । పునరాహసురశ్రేష్ఠం క ర్తవ్యంకిమితఃప్రభో ॥
వదేతిపృష్టఃప్రాహాసా బ్రహ్మహర్ష సమాకులః । బిభేమివక్తుం దేవేశ ప్రస
న్నముఖపఙ్కజ ॥ ౩౪ ॥ ఇత్యుక్తోఽథహరిఃప్రాహ మాభై పీ స్త్వంవదస్వ
తత్ । ఇత్యాశ్వస్తాపునఃప్రాహ బ్రహ్మబ్రహ్మవిదగ్రణీః ॥ ౩౫ ॥ ధ్వజారో
హణపూర్వశ్చ కార్యస్తవమహోత్సవః । సచత్వయామహాభూమ న్నగ్నే
కార్యశ్చి యాసహ ॥ ౩౬ ॥ ఇతిబ్రువన్విధిస్తేన చోదితఃక్రియతామితి

❧❧❧ శ్రీవేంకటేశ్వరమహోత్సవఘట్టః ❧❧❧

విధిశ్చ కారమునిభి రై వ్యూహసముఖై స్సుహ ॥ ౩౭ ॥ ఉత్సవంధ్యజపూ
ర్వంచ కన్యాచూసంగ తేరహా । ఆసూతాశ్చసురాసుర్వే సర్వాభ్యోది
గ్భ్య ఏవచ ॥ ౩౮ ॥ ఆగతా విబుధాసుర్వే రాజానః పుణ్యకృత్తమాః ॥
బ్రాహ్మణాఃక్షత్రియానై శ్శ్యాశ్శూద్రాశ్చాన్త్రజనాస్తథా ॥ ౪౦ ॥ నానా
జాతినముత్సన్నా స్సముద్రవనవాసినః । అజ్ఞవజ్రకళిశ్లేషు గౌడకాశ్మీర
సిన్ధుషు ॥ ౪౧ ॥ చోళమాళనపాణ్డ్యేషు కోసలేషుకుశేషుచ । వసస్తస్తే
జనాసుర్వే సకుటుమ్బాస్సమాయయుః ॥ ౪౨ ॥ ఘుష్యస్తస్పృష్టశశో
చ్చై గ్గోవిస్తేతిపునఃపునః । యోగినామప్యవృశ్యోసా దయయాసర్వజస్త
షు ॥ ౪౩ ॥ సర్వప్రత్యక్ష తాంయాత శ్శ్రీనివాసపరాత్పరః । అగ్నేచ
కారవిధినా నిర్మితంచ మహోత్సవమ్ ॥ ౪౪ ॥ ఉత్సవేదర్శనం పుణ్యం
శ్రీనివాసస్యశాస్త్రిణః । ఇతిబ్రువన్తస్తేనర్వే మధ్యేమార్గంజనాస్తథా ॥ ౪౫ ॥

చక్రూపానీ యశాలాశ్చ వివిధాన్న గృహణిచ । వాహనానిచ వాసాంసి
ఛత్రాణ్యా భరణానిచ ॥ ౪౬ ॥ పాదుకాశ్చ జనాసుర్వే దదతస్స ర్వదై
వహి । నృత్యనౌవాదయన్తశ్చ గాయన్తశ్చపరస్పరమ్ ॥ ౪౭ ॥ ఆజన్తు

సేవితుం సర్వే వేంకటాహ్వయ భూధరమ్ । బ్రహ్మచకారయా మాన
సమాగత జనాన్ప్రీతి ॥ ౪౮ ॥ విశ్వకర్తాణమాహవాయ సమర్థంశిల్పి
నాంపరమ్ । అన్నశాలాశ్చ వివిధాః ప్రపాశ్చ బహుధాతదా ॥ ౪౯ ॥
ఉపకార్యాశ్చ బహుధా కారితాస్తత్రతత్రవై । గిరేశ్వపరిత స్తత్ర నగ
రాణిచకారహా ॥ ౫౦ ॥ విశ్వకర్తాతువిధివ స్స నోజ్ఞానిపురాణిచ । పురే
పురేచవివిధా వీధయఃపణ్యవీధయః ॥ ౫౧ ॥ శోభ స్తేగఃకికానాంచ నణి
జాంపణ్యసమ్పదః । తత్రతత్రచశోభ స్తే ముక్తావిద్రుమరాశయః॥ ౫౨ ॥
సర్వేచగర్భ నిరతా సుర్వేచధనిన స్తదా । సేవార్థమాగతానాంతు దదు
ర్వస్తాన్ప్రీతీనేకశః ॥ ౫౩ ॥ సద్దానిచదదుస్సర్వే పానీయాన్నంచసర్వదా ।
బ్రహ్మచ దేవదేవస్య చకార పరమోత్సవమ్ ॥ ౫౪ ॥ జగూకలంచ
గర్భర్వా నన్మతుశ్చాపురోగణాః । భేరీమృదజ మురజ పణవానక గోము
ఖాః॥ ౫౫ ॥ ఘక్రాజర్చరనిస్సాణ వాద్యభేదాస్త్యనేకధా । వాదయామా
సురవ్యగ్రం నాదయన్తోదిశోదశ ॥ ౫౬ ॥ విమానంపరిత స్తత్ర వీధయో
ధాన్తిసర్వతః । విశ్వకర్తాస్వసామర్థ్యం ప్రకటికృతవాంస్తదా ॥ ౫౭ ॥
తుజ్జప్రాసాచసమ్భాధం విచిత్రగృహభిత్తికమ్ । చస్త్రికాన్తశిలోపేతం
సూర్యకాన్తసమన్వితమ్ ॥ ౫౮ ॥ అనేకరత్నఖచితం తప్తహాటకనిర్మి
తమ్ । తుజ్జధ్వజ సమోపేతం రత్నతోరణ సంయుతమ్ ॥ ౫౯ ॥ జలసి
క్తంపుష్పకీర్ణం దివ్యఘాపసుఘాపితమ్ । చకారనగరంతత్ర గర్భవనగరం
యథా ॥ ౬౦ ॥ * * * * *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భగవద్దంతప్రతి
చతుష్కృతప్రార్థనాది కథనంనామ పంచాశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటేశ్వరమహాత్మవనై భవవర్జనమ్.

శ్రీసూతః ॥ బ్రహ్మచ వేంకటేశస్య దివ్యోత్సవ దినేషునై । నై
వేద్యంబహుధాచక్రే ఘృతసూపగుఱోత్తరమ్ ॥ ౧ ॥ గుడాన్నంపాయ
సాన్నంచ ముద్గాన్నంచతిలోదనమ్ । శాల్యన్నంకృసరాన్నంచ మరీచ్య
న్నంతైఃకైవచ ॥ ౨ ॥ గోఘామాన్నంచమాషాన్నంచ మధురాన్నంఘృతో
త్తరమ్ । ఏవంబహువిధాన్నంచ ఫలానివివిధానిచ॥ ౩ ॥ వ్యజ్జనానివిచిత్రా

ణిమనస్తోషకరాణిచ । దివ్యాన్యమృతకల్పాని సుస్వాదురసవన్తిచ ॥ ౪ ॥
 ఉచ్చైశ్శ్రవసమశ్వంచ గజమైరావతంతథా । అనన్తం నాగరాజంచ
 గరుడంచత్రయీమయమ్ ॥ ౫ ॥ ఏకైకంసమధిష్ఠాయ వేఙ్కటాద్రిశిఖా
 మణిః । దినేదినేసురాస్సర్వా నుత్సవార్థంసమాగతా ॥ ౬ ॥ అనుజ
 గ్రాహరథ్యాయా మటన్భూమ్యాశ్రియాన్వితః । సమస్తవాద్యఘోషై
 శ్చ గజాన్తైస్సమలఙ్కృతైః ॥ ౭ ॥ చిత్రధ్వజపతాకాభిశ్చిత్రచామర
 రాజిభిః । సహితోన్మత్తవాదితైర్విరనాగైఃసహ ॥ ౮ ॥ కవిభిర్వ
 ద్దిభిశ్చైవ గాయకైఃపాఠకైస్తదా । నిత్యంవేదైస్తునియమానశ్శ్రీని
 వాసఃపరాత్పరః ॥ ౯ ॥ ప్రాతర్దేనగణైఃకైశ్చిదుపదాభిశ్చపూజితః । త
 త్తైవసాయందేనైశ్చోపదయాపూజితోహరిః ॥ ౧౦ ॥ వప్తధేలోకవృద్ధ్యర్థ
 ముత్సవేబ్రహ్మనిర్మితేజహుపుర్యాగశాలాయాంమునయోవీతకల్మషాః ॥
 విధివత్థాపయామానుః పూర్ణకుమ్భాన్మనోహరా ॥ దిగ్బలింవిధివచ్ఛ
 క్రుర్వైష్ణూనసతపోధనాః ॥ ౧౧ ॥ శ్రీనివాసోత్సవదినం పుణ్యంపాపప్రణాశ
 నమ్ । ఇత్యాగతాజనాస్సర్వే చక్రదానాన్యనేకశః ॥ ౧౨ ॥ అన్నదానం
 స్వర్ణదానం నస్తుదానంతథైవచ । గృహదానంమహాపుణ్యమితిమత్వా
 మహాజనాః ॥ ౧౩ ॥ ఇష్టకాదారుభిశ్చైవ నిర్మితంహర్త్యసంయుతమ్ ।
 దదుఃప్రత్యేకశోవేత్సోపస్థురమలఙ్కృతమ్ ॥ ౧౪ ॥ రాజానస్థాప
 యామాసుర్విపేక్షాన్స్తత్రభూధరే । నైశ్యానన్యాంశ్చమనుజాన్థా
 పయామాననైవిధిః ॥ ౧౫ ॥ అత్యైవ వాసఃకర్తవ్యపుర్యదేతివినిశ్చి
 తాః । వాసంచక్రశ్చతత్యైవ విప్రద్యామానవాస్సదా ॥ ౧౬ ॥ ఏవం
 శ్రీవేఙ్కటేశస్య వర్తమానేమహోత్సవే । కదాచిత్స్మన్దనందివ్యం నా
 నారత్నవిరాజితమ్ ॥ ౧౭ ॥ తప్తజామ్బూనదమయముచ్చితధ్వజ
 శోభితమ్ । నానాకుసుమమాల్యైశ్చ ముక్తామాల్యైశ్చశోభితమ్ ॥ ౧౮ ॥
 హైమవస్త్రవితానాఙ్గ్యం సిద్ధగన్ధర్వసేవితమ్ । విమానంపుష్పకంకాన్త్యా
 స్క్తారయన్తంమనోహరమ్ ॥ ౧౯ ॥ రథంతంసమధిష్ఠాయ శ్రీభూమిస
 హితఃపరః । శ్రీనివాసస్సురద్రత్నకిరీటమకుటాజ్జ్వలః ॥ ౨౦ ॥ బ్రహ్మ

దిదేవబృద్ధైశ్చ సేవ్యమానస్తపోధనైః । పరిక్రమ్యమహావీధిం రాజవీధిం
శ్రియోజ్జ్వలామ్ ॥ ౨౨ ॥ పునరాగత్యతందివ్యం వితానాసనశోభితమ్ ।
ఆస్థానమద్భుతత్రయమణిస్తమ్యశతైర్భుతమ్ ॥ ౨౩ ॥ హిరణ్మయమధిష్ఠా
య స్వయముక్తువమకల్పషమ్ । ఆహూయవాచాభగవా నబ్రవీత్, ధురాం

మహాత్మవసేవాఫలదానఫలప్రశంసాదిః.

గిరమ్ ॥ ౨౪ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ బ్రహ్మస్త్రితాన్తి నితరాం త్వద్భక్త్యాచో
త్సవేనచ । శృణుభ్యంమునయోదేవా రాజానోయోగినశ్చయే ॥ ౨౫ ॥
వస్తేవస్తేతుమాసేస్తి నృన్యారాశింగతేరవౌయేకేచిద్రక్తుర్వన్తి బ్రహ్మ
కృత్తౌత్సవంమమ ॥ ౨౬ ॥ తేయాన్తి బ్రహ్మణోలోకం భూమాకామా
నవాప్యచ । ఇనుముత్సవముద్దిశ్య సేవార్థంయస్తువాసతః ॥ ౨౭ ॥ క్రమ
తేషదమేకంతు గన్తుంశేషగిరింప్రతి । పదన్త్యైకస్యతస్యైవ ఫలంభనతి
మత్పదమ్ ॥ ౨౮ ॥ విహికంతుఫలంతస్య హ్యవాన్తరఫలంభవేత్ । సేవ
స్తేయేహిమామస్తి న్నుత్సవేబ్రహ్మకల్పితే ॥ ౨౯ ॥ సేవస్తేతాన్తహి
పాలాస్మిహ్యుద్యుత్యవాభిళత్మ్ । ప్రపాముత్సవకాలేహి యేతుకుర్వ
న్తిదేహినః ॥ ౩౦ ॥ మచ్చిత్తంతాన్ముద్దిశ్య శీతశంభనతిక్షణాత్ । అన్న
దానంప్రతస్తంస్యా ద్విశేషేణ మహాత్మవే ॥ ౩౧ ॥ యేపిచాన్నం ప్ర
యచ్ఛన్తి తేషాంసప్తకులానధి । అన్నంబహువిధంచిత్రం దీయతేహి
మయావిధేః ॥ ౩౨ ॥ తేతుభుక్త్యాబహూనోభీగా న్తయాదత్తానశీఘ్రితాః ।
అస్తేహిమత్సవం యాన్తి స్వర్గంభుక్త్యాతుమధ్యతః ॥ ౩౩ ॥ కాశాన్ధప
జ్ఞుమూకానా మస్యేషాంవికలాగ్ధీనామ్ । అన్నవస్త్రుహిరణ్యాది దాత్యా
ణాంసమృదస్పదా ॥ ౩౪ ॥ అనాయాసేనస్థిన్తి మచ్ఛన్దాత్పర్కసమృషా
యేహిచాత్రిస్థితినిత్యం వాఙ్మన్తిమనుజాభువి ॥ ౩౫ ॥ తేషామిహై
నదాస్యామి సమృదంసన్తతింతథా । తారతమ్యవశాద్భక్తేస్తేషాం
స్థిర్ధన్తిసమృదః ॥ ౩౬ ॥ జననంమరణంయేషాం స్థితిర్వాస్తిన్తహీధరే ।
తేషాంముక్తికరస్థాహి జ్ఞానసాధ్యాహిదుర్లభా ॥ ౩౭ ॥ యానికానిచ
దానాని సన్తిశాస్త్రోదితానిచ । తానిసర్వాణిదానాని క్రియమాణానిచే
దిహ ॥ ౩౮ ॥ విహికంచఫలందత్వా స్వర్గమీఘ్రితమేవవా । మత్పదంచ

శరీరాస్తే దదామ్యేషాంససంశయః ॥ ౩౯ ॥ గిరేశ్వపరితోభూమా గ్రా
మాన్వాపట్టణానివా । కరోతిశ్రద్ధయారాజా బ్రాహ్మణోయోషికోపివా ॥
సవైరాజ్యశ్రియంభుజ్వా భుజ్వాస్వగ్దాదికంచరమ్ । మత్సాయుజ్యం ప్ర
జత్యేవ నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౪౦ ॥ పుణ్యంక్షేత్రమిదంభూమా స్థా
తన్యంహిసదాత్రతు । ఇతిబుద్ధ్యాత్రవసతాం గృహక్షేత్రాదికంతుయే ॥
దదతిహనరాస్తేనై లభ్యావాసఫలానిచ । ప్రాప్నున నిపునశ్చైవ మామ
కంచపదంధుసమ్ ॥ ౪౩ ॥ అత్రయేవసతాంప్రాజ్ఞా విద్యాదానమను త్త
మమ్ । కుర్వన్తితేహంవిదుషాం కీర్తిస్తేలోక్యగామినీ ॥ ౪౪ ॥ తద్భ
స్థుబన్ధుతద్భస్థు తద్భస్థుజనబాన్ధవాః । సర్వేపితృత్ఫలంలభ్యా మోదస్తేదివి
దేవతాః ॥ ౪౫ ॥ * * * * *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటేశ్వర
మహోత్సవనైభవ వర్ణనంనామైక పంచశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలపుష్పద్యాననిర్మాణాదిప్రశంసా.

శ్రీసూతః ॥ ఉక్త్వాచైవంవేంకటేశః పునఃప్రీత్యాజగాదచ । శ్రీభ
గవాన్ ॥ శ్రూయతాంవిబుధాయాయ మన్యతి-భిచ్చద్భ్రీవీమనః ॥ ౧ ॥
యేహిచాత్రప్రకుర్వన్తి బృన్దావనమను త్తమమ్ । ఉద్యానానిచపుణ్యాని
నానావృక్షయుతానిచ ॥ ౨ ॥ పుష్పద్యానానికృత్వాచ తత్పుష్పైరర్చయ
న్తిమామ్ । దశస్యైకస్యదివ్యాని వత్సరాణ్యర్బదానిచ ॥ ౩ ॥ స్వగ్రేభు
జ్వాపరాస్థోగా నస్తేయాన్చమత్పదమ్ । అవాన్తరఫలం తేహ మీప్సితం
హిమహీతలే ॥ ౪ ॥ నచసస్తవిచచ్ఛేదస్తేహంపుణ్యకృతాంభువి । ఫల
పుష్పాణిపత్రాణి యావన్తిప్రతివత్సరమ్ ॥ ౫ ॥ ఉద్భవన్తితథాకామా
స్తేహమపి మహీతలే । ప్రత్యహం మమనైవేద్యం యావత్ప్రస్థ చతుష్ట
యమ్ ॥ ౬ ॥ సవ్యజ్ఞానంకల్పయన్తి తేహిపుణ్యతమాభువి । బ్రహ్మేన్ద్రలోక
ప్రముఖాస్తైస్సుభేనజితానరైః ॥ ౭ ॥ తదీయదర్శనాత్పుంసో భవన్తిమహి
మాదయః । తేహమైశ్వర్యసమ్మతై వక్తవ్యంనావశిష్యతే ॥ ౮ ॥ అస్తేయాన్చి
పరంధామ పునరావృత్తివర్జితమ్ । భూషణంస్వర్నఖచితం వజ్రమాణిక్య
సంయుతమ్ ॥ ౯ ॥ ప్రయచ్ఛన్తి చయేపుణ్యా మాముద్దిశ్య మహీతలే ।

రూపలావణ్యసమ్మన్నా విద్యాన నశ్చిరాయుషః || ౧౦ || భవన్తిపుత్రా
 స్తేషాంచ మచ్ఛన్దాత్సమ్మదోపిచ | పద్మకల్పారతులసీ చమ్మకైర్దామకా
 రిణః || ౧౧ || మదర్చననిమిత్తంయే ప్రత్యహంశ్రద్ధయాన్వితాః | లక్ష్మ్యై
 సమేత స్తేషాంహి గృహేవత్సామ్యహంసురాః || ౧౨ || తేషాంయేఽపిచ
 సాహాయ్యం కుర్వతేశ్రద్ధయాన్వితాః | తేషామపిసదాసమ్మత్ప్రదోహం
 కమలాసన || ౧౩ || భోస్సురా యోగినస్సర్వే యేచిత్రవసమాగతాః |
 యుష్మాకంయద్యదిష్టంత ద్దాస్యేహంసకలంవరమ్ || ౧౪ || పుత్రాన్వౌ
 త్రాన్ప్రియంవాపి రాజ్యమారోగ్యమేవవా | ఆయుఃకీర్తిచయచ్ఛాన్య
 న్నతోవాఞ్ఞాతి యఃపుమాన్ || ౧౫ || తత్తద్దదా మ్యహంతస్మై సత్యం
 సత్యంనసంశయః | బహునేహకిముక్తేన యేచిత్రవసతాంపునః || ౧౬ ||
 కుర్వన్తి చానుకూల్యంనై తేమేప్రియ తరామతాః | నివసదోభ్యేత్ర
 మనుజా ద్రుహ్యన్తి విబుధాశ్చయే || ౧౭ || అనురా రాక్షసా యతాః
 పిశాచాః ప్రాణినోపివా | తానహం నాశయిష్యామి సపుత్ర పశుబాన్ధ
 వాన్ || ౧౮ || నియతోఽనియతోవాపి వేంకటాద్రిమిమంజనః | వ్యాజా
 ద్వాయస్సమారుహ్య స్నాత్వాస్వామిసరోజలే || ౧౯ || నమస్యతిచమాం
 సోపి సకామస్సర్వధాసురాః | కూలజ్జ-మమహాదార్య గుణక్షీరపయో
 నిధిః || ౨౦ || ఇతిశ్రీ వేంకటాధీశ స్తేభ్యోదత్వా వరాణ్యహం | భేరి
 మృదంగ పణహ మణ్డశస్వన సంయుతః || ౨౧ || పుష్పపృష్ఠాయుతశ్శ్రీ
 మా స్మృధూమి సహిత స్తదా | వివేశాన్తర్కహద్దివ్యం విమానంరత్న
 తోరణమ్ || ౨౨ || బ్రహ్మదయోదేవగణా స్సమ్భూయప్రీతమానసాః |
 జయేతిచాస్తువం నైన ఘోషేణాపూరితంజగత్ || ౨౩ || బ్రహ్మపివేంకటేశ
 శస్య దివ్యమణ్డశసమ్భ్రమమ్ | ఋషిభిస్సహధర్మాత్కాయథాశాస్త్రమ

మహాత్మవావభృథస్సానప్రశంసా.

కారయత్ || ౨౪ || తతశ్శ్రీవణ నక్షత్రే దేవదేవస్య శార్ఙ్గిణః | చకా
 రావభృథం పుణ్యం పవిత్రం పాపనాశనమ్ || ౨౫ || స్వామి పుష్కరిణీ
 పుణ్య సలిలేలోకపూజితే | సస్సుర్బ్రహ్మదిదేవాశ్చ మునయో యో
 గినోపిచ || ౨౬ || రాజానశ్చతథావిప్రా స్సర్వేచైవనరాస్తదా | తత్ర

స్వాత్మాతు యోగీంద్ర సునకసర్వ విత్స్వయమ్ ॥ ౨౭ ॥ సర్వేషాంపుర
తశ్చేద మువాచవచనంతదా । సర్వేశ్వణ్యమమద్వాక్య ముద్భృత్యభుజ
ముచ్యతే ॥ ౨౮ ॥ జ్ఞాతశ్చధ్యానయోగేన సమ్యక్సాక్షైశ్చచింతితమ్ ।
సమస్తతీర్థభూతస్య దేవదేవస్యచక్రిణః ॥ ౨౯ ॥ యస్మాన్నిత్యవభృథే
పుణ్యే తస్యతత్సూర్యజన్మను । అనన్తేషుకృతంపాపం తత్తతాదేవసశ్యతి ॥
ఇతిశ్రుత్వామహదేవస్తత్తథేవేతిచాబ్రవీత్ । ఏవమేవేతిభగవాన్విష్ణు
రప్యబ్రవీత్తదా ॥ ౩౦ ॥ ప్రశశంసుస్తదాదేవా సాస్వామిపుష్కరిణీం త
దా । వివిధైర్దివ్యకుసుమై రాశీభూతైస్సుగన్ధిభిః ॥ ౩౧ ॥ ఉపచారైరనే
కైశ్చ వేదధూపైసుఖశ్రవైః । నృతగీతాదివాదితైర్దివ్యమజ్జలనిస్వ
వైః ॥ ౩౨ ॥ ఇష్టాప్రసూనయాగంచ తోషయిత్వాజనార్జనమ్ । ప్రణా
మమకరోద్భక్త్య సర్వదేవైస్సమన్వితః ॥ ౩౩ ॥ తతఃప్రీతిసమాయుక్తో
బ్రహ్మకృష్ణాత్మజేనసః । ఉవాచచవిధివిష్ణు ర్భక్తిహృన్ప్రీతోస్త్రిసామ్ప
తమ్ ॥ ౩౪ ॥ ఏతత్ప్రీతి సమంకింశ్చ ద్ధాతుంతవన విద్యహే । బ్రహ్మస్య
ద్వాధికం భక్త్యే జగత్పుష్టిపటావిధే ॥ ౩౫ ॥ త్వమేవాహ మహాత్వం
హి యద్యస్తస్యద్వదస్వతత్ । ఇతిపుష్టోవదద్భక్తిహృన్స్వామిస్యద్యప్రీతే
కృపా ॥ ౩౬ ॥ కృతార్థోస్త్రి వరంనాస్య ల్లోకస్యా నుగ్రహంవివా । ఏవ
మేవహరేస్వామి న్దదతేప్రీతమర్థినే ॥ ౩౭ ॥ స్థాతవ్యంభవతావిష్ణో లో
కానుగ్రహకామ్యయా । ఇదమేవమమాభీష్టం యాచనీయంపునఃపునః ॥
ఇతిపుష్టోరమాధీశస్తథైవాన్వీతిచావదత్ । ఉక్త్వాచైవంపునఃప్రహ

➤➤➤బ్రహ్మదీనాంస్వావాసగమనార్థంభగవదభ్యనుజ్ఞా.➤➤➤

బ్రహ్మణ మమితోజసమ్ ॥ ౪౦ ॥ బ్రహ్మస్త్వం సృష్టికార్యేషు నియుక్తః
పూర్వమేవహి । గత్వాత్వదీయలోకశ్చ కురుసృష్టింసుఖీభవ ॥ ౪౧ ॥
ఇన్ద్రగచ్ఛస్వకంలోకం శాధిరాజ్యంత్వదీయకమ్ । పినాకపాణేభూతేశ
లోకజ్ఞత్వాత్వదీయకమ్ ॥ ౪౨ ॥ ఉమయావిహరస్వత్వ మవాప్తసకలే
ప్రీతిః । అగస్త్య మునిశార్దూల శిష్యైస్సహ తపోధన ॥ ౪౩ ॥ స్వమా
శ్రమంప్రవిశ్యైవ కురునిత్యాన్యతద్భిరీతః । యోగినశ్చయథాయోగ్యం
గచ్ఛతా వాసముత్తమమ్ ॥ ౪౪ ॥ ధ్యానామృత సుతృప్తైశ్చ ఘాతవ్యం

౫౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ప్ర * భాగే (౨-౨౧)

యోగిభిశ్చిరమ్ । ఇతిశ్రీ వేంకటాధీశ స్మర్యానుత్పవ సక్రతా ॥ ౪౫ ॥
త త్తత్త్వానంసముద్దిశ్య విసృజ్యప్రీతిపూర్వకమ్ । అ న్తర్విమూనంశ్రీభూమి
సహితఃప్రవివేశహ ॥ ౪౬ ॥ * * * *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటాచలా
పుష్పద్వాననిర్మాణాది ప్రశంసాకథనంనామ ద్విపాద్యశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాధీశనైభవప్రశంసా

మునయః । భగవన్వేదశాస్త్రార్థ త త్త్వజ్ఞానసునిష్ఠిత । శ్రుతిం
సూతమహాశ్చర్య మిహాఖ్యానమను త్తమమ్ ॥ ౧ ॥ వేంకటాద్రిప్రభా
వోయ మీదృశఃపాపనాశనః । తత్రైవభగవత్ప్రీతి రీదృశీనిస్తులాఖలు॥
వేంకటేశో మహాశ్చర్య దివ్యచారిత్ర భూషణః । ఆశ్చర్యంతస్యచారిత్ర
మద్భుతం పరమాద్భుతమ్ ॥ ౩ ॥ అదృష్టా శ్రుతపూర్వంత తుం-త్రాపి
జగతీతలే । శృణ్వతామిదమాఖ్యానం నా స్తిత్వ స్తి స్తపోధన ॥ ౪ ॥ విసృ
జ్యవిబుధాన్విష్టు రకరోత్కిరమాపతిః । విసృష్టా స్తేనదేవాశ్చ కిమకుర్వ
న్తు నేనద ॥ ౫ ॥ ఇతిపృష్టాః పదత్సుత శ్శృంగాయతా మితితాన్తునీ ॥

బ్రహ్మాదీనాంస్వావాసగమనమ్.

శ్రీసూతః ॥ ఆరుహ్యహంసంబ్రహ్మతు స్తూయమానస్సురై స్తదా ॥ ౬ ॥
సత్యలోకంజగామాశు సర్వలోకపితామహః । దివ్యంవిమానమాస్థాయ
సహస్రాక్షః పురన్దరః ॥ ౭ ॥ గంధర్వై ర్గీయమానశ్చ ప్రవివేశామరావ
తీమ్ । నన్దికేశ్వరముఖైశ్చ గణైఃప్రమథసంజ్ఞకైః ॥ ౮ ॥ సహితఃపార్వతీ
నాథః పర్వతంవేంకటాధీధమ్ । కుర్వన్ప్రదక్షిణంపశ్య స్వస్తుంథలమ
ను త్తమమ్ ॥ ౯ ॥ య్యాందిశిచాద్రాక్షీ ద్వేంకటాదేస్మరశ్చివమ్ । తత్ర
దృష్ట్యాసరఃపుణ్యం కాపిలంలోకపావనమ్ ॥ ౧౦ ॥ రమణీయమిదంస్థానం
స్థాతవ్యముమయాసహ । అత్రైవేతివినిశ్చిత్త్య జగామరజతాచలమ్ ॥ ౧౧ ॥
యోగిసస్సనకాద్యాశ్చ పాపనాశనతీరతః । అతిష్ఠన్సరమప్రీతాః కాననే
షుమహత్సువై ॥ ౧౨ ॥ ఋషయస్సప్తతత్రైవ దిశిచో త్తరపూర్వతః ।
శుల్గునీర్గురతీరేతు స్వాశ్రమేష్వవసన్సుఖమ్ ॥ ౧౩ ॥ ఫాల్గున్యాంపూర్ణిమా

౭-౨౧)

త్రైపంచశోధ్యాయః.

శబ్దసమీక్షామహాత్మ్యమ్.

యాంతు తత్తీరేకమలాలయా । అరున్ధతీతపఃప్రేతా నామరాశినికా
కిల ॥ ౧౮ ॥ తస్యైదత్వా వరంచేష్టం ప్రార్థితాచ తయారమా । చ
చసరితోనామ శబ్దసమీక్షామహాత్మ్యమ్ ॥ ౧౯ ॥ షాల్మనే మాసిరాకాశ్యే
శబ్దసమీక్షామహాత్మ్యమ్ । స్వాస్యస్యత్రతుయేకేచి జ్ఞానాస్తేషామహంసదా ॥
ప్రీతాగృహేనతస్యమి సర్వకామఫలప్రదా । ఇతిదత్వావరంతస్యై
పునశ్శీగ్రికమలాసనా ॥ ౨౦ ॥ అస్తర్ధానంగతాతత్ర తత్తీరేమనయో
వసన్ ॥ దేవాఃకేచనసమ్భూయ వినిశ్చిత్వవిచార్యచ ॥ ౨౧ ॥ అత్రైవ
నర్తతేత్రీశ స్తస్మాదత్రైవ సర్వదా । సేవమానా వేజ్జటేశం స్థాస్యా
మ ఇతినిశ్చిలః ॥ ౨౨ ॥ ఉత్తరే స్వామితీర్థస్య దేవనద్యా స్తథోత్తరే
కృత్వాశ్రమంసుఖంతత్ర న్యసం స్తేదివౌకసః ॥ ౨౩ ॥ * తతః ఉత్తరది

శబ్దసమీక్షామహాత్మ్యమ్.

గ్భాగే సరసః పశ్యిమేతతే । జాబాలి స్వాశ్రమేశిష్యైర్నవన ద్విగత
శ్రమః ॥ ౨౪ ॥ కేచిద్గిర్ధాస్థితాశ్చైవ నిత్యమీశంసమన్తచ । గిరేఃపరిసరేకేచి
న్మనసన్నిత్యమేనహి ॥ ౨౫ ॥ పునరప్యగమిష్యామ ఇతిజగ్ముఃపరేతదా ।
అగస్త్య భగవాన్స్తత్ర బ్రీమద్వేజ్జట నాయకమ్ ॥ ౨౬ ॥ అర్చయ
న్వివిధైఃపుష్పైః కృత్వాచోద్యా నముత్తమమ్ । చిరకాలం మహాభాగ
సుహృత్పైర్న హామునిః ॥ ౨౭ ॥ పిబన్నానన్దపీయూషం న్యవసద్వేజ్జటా
చలే । వేజ్జటేశ స్త్రియాభూమ్యా సమేతః పురుషోత్తమః ॥ ౨౮ ॥
కృతత్రేతా ద్వాపరేషు దేవరాజై ర్హిషీష్యైః । కల్పితైర్వివిధైర్నిత్య
ముత్పన్నైః పరమాద్భుతైః ॥ ౨౯ ॥ పూజితోమానతేనిత్యం దదన్తిష్టంచ
యాచతే । కతాయుగేతటిద్వృత్తి రాస్త్రీవేజ్జటాచలే ॥ ౩౦ ॥ ఏతద్వ
సుర్వమూర్ఖ్యనం కథితంమునయోమలాః । శ్రోతుమిచ్ఛథభూయోపికిం
తద్వత్సామిశంసత ॥ ౩౧ ॥ ఇత్యుక్తా మునయస్సర్వే ప్రోచురేతద్వచ

శబ్దసమీక్షామహాత్మ్యమ్.

స్తదా ॥ మునయః ॥ వేజ్జటేశాభ్యనుజ్ఞాత చక్రేణనిహతారణే ॥ ౩౨ ॥
దుష్టదానవసంహృత్ దుష్టచోరామహీభృతః । ఇత్యుక్తంహిత్యయాపూ

* ఆలయాద్దేవదేవస్య పశ్యిమాత్తరదేశతః.

ర్వంకథంకేవాహతామునే || 30 || శ్రోతుమిచ్ఛామిమహాతీ యద్యస్తా
 సుదయాతవ । శంసనూత రథాజ్ఞస్య వృత్తాంతం రణభూమిషు || 31 ||
 ఇతిపృష్టోజగాదాసా సూతఃపరమధార్మికః || శ్రీసూతః || శ్రూయతాం
 చక్రరాజస్య చరిత్రంపరమాద్భుతమ్ || 32 || పరాక్రమం సజ్జగిషేణ
 వహ్యేమిశృణుతామలాః | నశక్యంవిస్తరాద్వక్తుం చక్రరాజస్యనైభవమ్ ||
 దుష్టాన్నిబర్హయేత్సుక్తశ్చక్రరాజోమహాద్భుతః । ఆజ్ఞాంవేంకటనాథ
 స్య ధారయన్నిరసాతదా || 33 || నిర్జగామ గిరేశ్వరజ్ఞాన్తస్థగ్గణసేవి
 తః । ఉద్యతాయుధశస్త్రైర్హమ్ముసలపాణిభిః || 34 || ప్రాసతో
 మరహస్తైశ్చ శూలపట్టసధారిభిః । అసిచర్మధరైశ్చూరైర్భాణాశ్శా
 సిధారిభిః || 35 || గజవాజరఛైరుష్టైర్భ్యుద్ధసన్నాహసమ్భ్రమైః । భేరి
 మృదఙ్గపటస్తౌర్ధక్వానిస్సాణమర్దనైః || 36 || జయన్యజ్ఞకవాద్యైశ్చ
 సంయుతోయంపదాతిభిః । రాజవేషధరశ్శ్రీమాన్సుహస్రభుజమణ్డితః ||
 కిరీటహారమకుటకేయూరాజ్ఞదశోభితః । దంష్ట్రాకిరాశవదనోజ్వలదగ్ని
 సమప్రభః || 37 || * ప్రవర్తకాస్త్రసంయుక్తపశ్చాశ్చత్రపాణికః |
 నివర్తకాస్త్రసంయుక్తపశ్చాశ్చత్రహస్తకః || ౪౦ || పద్మరాగసమద్యోత
 రక్తవస్త్రవిభూషితః । అనేకతురగపూర్ణం దివ్యంస్వప్రసమాస్థితః || ౪౧ ||
 ప్రాచీందిశం యయాపూర్వం మహాఘోష సమన్వితః । తేనఘోషేణ
 మహతా జగత్త్రస్తంచరాచరమ్ || ౪౨ || స్ఫుటితంవామహద్యోత్యమ
 దాగితాకిముపర్వతాః । ఇతిభూతానిసర్వాణి చక్రశుశ్చభృశంతదా ||
 ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటా
 దీశనైభవప్రశంసాది వర్ణనంనామ త్రిపంచశోధ్యాయః.

→ సుదర్శనస్య న్యాయసురస్య యోగ్యుద్ధప్రశంసా. ←
 శేషాచలస్య పూర్వస్యాం దిశి కేచిన్ ప్రహసగాః । ఆసంస్తత్రవనో

* ప్రవర్తకాస్త్రాణి - విరోధినిరసనహేతువ్యాపారప్రవర్తకాస్త్రాణి - నివర్త
 కాస్త్రాణి - విరోధినిరసనేనిష్పన్నేతదితరనాశపరిహారాయ ప్రవర్తకాస్త్రాణాం తా
 దృశవ్యాపారనివర్తనఫలాన్యుపసంహారాస్త్రాణి.

ద్వేషేదస్యవోబలదర్పితాః ॥ ౧ ॥ ఉద్యతాయుధనిస్త్రింశాఃఖడ్గచర్మా
 సిపాయణః । మాయూవినోమహాఘోరావచ్ఛికాః ప్రాణిహింసకాః ॥
 డేత్రవిత్తాపహరేణ నానాప్రాణిభయజ్జరాః । అసాధ్యాన్రుపవర్యా
 శాంవనదుర్గసమాశ్రయాః ॥ ౩ ॥ బాధమానాద్విజాన్నిత్యంసాధూం
 శ్చాసన్విశేషతః । గర్జన్తోమేఘసజ్జా-శాసీలాజ్ఞానచయోపమాః ॥ ౪ ॥
 తేహంశతసహస్రాణిచోరాణాంనిర్గతానిచ । సుదర్శనమహారాజసేనా
 యాంతపురస్సరాః ॥ ౫ ॥ కేచిద్విభ్యాతసామర్థ్యానిర్గతాశ్చతయోర్మి
 ధః । అభూతపూర్వంతుములమభూద్యుద్ధమనుత్తమమ్ । ౬ ॥ సమాస్తా
 యుష్యశేషాస్తేశలభా ఇవపావకమ్ । వివిశుశ్చక్రరాజస్యజ్వలస్తీంవా
 హినీంతదా ॥ ౭ ॥ వినిర్దగ్ధాశ్చ తేసర్వేదస్యరూపావనేచరాః । తద్వంశ
 జాస్తాదృశాశ్చశిశుబాలాస్త్రియోపిచ ॥౮॥ యయుస్తేవిలయంసర్వే
 చోరామాయోపదీపినః । నిష్కర్ణకమభూత్తచ్చవనంపక్షిమృగాకులమ్ ॥
 వేజ్జటాద్రింసమారభ్య యాసద్వేలామహోదధేః । తావాన్దేశశ్చ
 సగ్రామస్సపట్టణవనాలయః ॥ ౧౦ ॥ సర్వబాధావినిర్ముక్త స్సపర్వతన
 దీతటః । బభూవపరమాఽన్యోరాహుముక్త ఇవోడురాట్ ॥ ౧౧ ॥ బ
 భూవుర్ముదితాస్సర్వేజనాజానపదాశ్చయే । తుప్త్యుర్పూర్వాహ్లాణాస్సర్వే
 మునయోయోగినోపిచ ॥ ౧౨ ॥ నివసన్తితదారభ్య తస్మిన్దేశేహిదేహి
 నః । తదాప్రభృతితద్దేశే వాసవశ్చక్రశాసనాత్ ॥ ౧౩ ॥ కాలేనర్వతి
 సన్యానిఘలన్తిబహుధాతదా । బహుక్షీరదుఘాగావస్తథాస్వాదూదకం
 సరః ॥ ౧౪ ॥ సీరోగాశ్చజనాస్సర్వేయథాకృతయుగేతథా । కుశలాః
 కృషివిద్యాయాంవిప్రావేదేషు నిష్ఠితాః ॥ ౧౫ ॥ తపస్వినస్తపోధర్మే
 యోగాభ్యాసేచయోగినః । వాణిజ్యేవణిజస్సర్వే స్వస్వధర్మేషు నిష్ఠి
 తాః ॥ ౧౬ ॥ దేశమధ్యేసమాగత్యసుదర్శనహరిఃప్రభుః । సమాహూ
 యజనాన్సర్వాన్వచనంచేదమబ్రవీత్ ॥ ౧౭ ॥ కర్తవ్యంభవతాంకింతద
 స్త్రిచేద్వక్తుమర్హథ ॥ జనాః ॥ ఇతిపూర్వంవయంసర్వేషేతాస్సుభృశం
 ప్రభో ॥ ౧౮ ॥ దస్యభిస్తసకరైశ్చోరైశ్చోరపాత్రియైశ్చరాజభిః । ప్ర
 సాదాద్భవతస్సాన్విమన్దేశోయంనిరుపద్రవః ॥ ౧౯ ॥ ఆసీద్వయంకృతా
 థాన్త ఇత్యుక్తః ప్రాహచక్రరాట్ । ధర్మాత్మానంసృపంకజ్భృతకృత్వా

దేశాధిపంపునః || ౨౦ || న్యాయ్యేవ ర్తనివ ర్తధ్వంయాయం తేనగతశ్ర
మాః | ఏనంసురక్షితంచక్రే తం దేశం హేతిభూపతిః || ౨౧ || ఆగ్నే

→→→ ఆగ్నేయదిశిసువర్చనకృతాసురవధప్రకారః. ←←←

య్యాందిశిశేషాద్రేకేచిద్దైత్యాంశసమ్భవాః | మహామాయావినోఘా

రావచ్ఛకాః క్షతబాన్ధవాః || ౨౨ || బాధమానాద్విజానాసన్నాఘాన్సు

ర్వాన్దనాం స్తథా | దేవబ్రాహ్మణవిశ్వాస స్తేషాంనాసీత్కదాచన || ౨౩ ||

వనేదుర్గంగిరాదుర్గంస్థలేదుర్గంతఃసచ | ఏనమావాసదేశంతుకృత్యా

తిష్ఠంస్తుతత్రహి || ౨౪ || తేహిజ్ఞాత్వామహాసేనామూగతాముద్యతా

యుధామ్ | అయుధ్యస్తమహాఘారంశస్తైగ్రిస్తైగ్రిపరశ్శక్తైః || ౨౫ ||

పాశైఃఖడ్గైస్త్రిసూతైశ్చశ్రోమైర్బుద్ధైర్దైస్తథానిష్ఠున్తిస్తథాయో

ధానశ్వానుష్టాంశ్చవారణాః || ౨౬ || శిరాంసిబహుధాయుధ్దేపదా

తీనాంచచిచ్ఛిదుః | కేచిత్వాదేషుసమ్భిన్నాకేచిన్ధస్తేవ్యశేరత || ౨౭ ||

శిరోభిశ్చిన్నపాదైశ్చకబద్ధైశ్చతథాకరైః | శస్తైగ్రిస్తైగ్రిస్తమత్రాజైరు

ణ్ణిస్తైశ్చశిరోరుహైః || ౨౮ || రక్షాఘోర్కాంసఖడ్గైశ్చకీకసైరాన్తగ్రిరా

శిభిః | ఆస్తృతాయుధభూమిస్సావ్రేతరాజస్యవిస్తృతా || ౨౯ ||

పురీవాభాత్తదాజైస్తు సైన్యంసన్నచ్ఛత్రదా | సేనైకదేశంతుభితం

దృష్టాన్వనారాత్యమేవచ || ౩౦ || క్రుద్ధోబభూవహేతీనాంరాజా

పరమకోపనః | త్రిపురారిర్యథాక్రుద్ధఃపురాణాంసూదనేభవత్ || ౩౧ ||

తాదృశానాంచచోరాణాంమాయినాంనిగ్రహేతథా | జ్వాలాముఖం

బలాధ్యక్షంససైన్యం సందిదేశవా || ౩౨ || నిశ్చేషంకురురాజ్ఞస్తాం

శ్చోరాంశ్చమదదుర్తదా || ఇత్యాజ్ఞప్తస్తదాతేన చక్రరాజేనైబ

లీ || ౩౩ || జ్వాలాముఖస్తథాచక్రే యుద్ధంపరమదారుణమ్ | త

తైస్సైన్యంబోశయామాసమదమ త్తగ్ధవద్విపః || ౩౪ || చిన్నాభిన్నాస్తథా

జగ్గుశ్చోరాస్తత్రననేచరాః | పలాయస్తేస్తభీతాస్తేత్యక్షస్త్రాయ

ధాస్తదా || ౩౫ || త్యక్త్వాసమరభూమించ వనేలీనాశ్చసానుషు |

నహితత్రజనకశ్చిద్దృశేవసభూమిషు || ౩౬ || గిరేద్దుర్గేషుసర్వేషుపన

దుగ్ధేషుసానుషు । మహాలేషుకుజ్జేషుకుటీరేషుగుహానుచ ॥ 32 ॥
 మృగయామాసురవ్యగ్రాస్తవ్యచానుచరాస్తదా । దదృశుర్నహికంచి
 చ్చవినిర్గత్యతుస్తితాః ॥ 3౩ ॥ జ్వాలాముఖాయతేనర్వేప్రోచురేవం
 పదాతయః । విస్థితస్సాపితాంమాయాంజ్ఞాత్వాపరమదుర్జయః ॥ 3౪ ॥
 తదేశవాసినస్సాహనాహూయేదంవచోబ్రవీత్ । ఇమందేశంవిస్మజ్ఞ్యా
 శుగస్తవ్యందేశమన్యతః ॥ ౪౦ ॥ ఊణమాత్రమితిప్రోక్తాజ్ఞగ్రాహపర
 మంధనుః । అస్త్రించసస్తథేతస్త్రిన్నాగ్నేయంమస్త్రీవత్తదా ॥ ౪౧ ॥
 ప్రజజ్వాలచతిద్దివ్యమస్త్రంపరమభాస్వరమ్ । కృశానవస్తదస్త్రాచ్ఛని
 ష్మేతుశ్చసహస్రతః ॥ ౪౨ ॥ విచుక్రుశుశ్చభూతానిచతుర్భుస్సాగరాస్త
 దా । అస్త్రధానంగతాయత్రచోరాస్త్రిష్టన్తివఞ్చకాః ॥ ౪౩ ॥ గత్వాచ
 తత్రతత్రాపిథస్తాత్కురుతానర్హి । ఇతిచిక్షేపతద్దివ్యమస్త్రీమాగ్నే
 యముత్తమమ్ ॥ ౪౪ ॥ ఆక్రమ్యరోదనీతచ్ఛజ్వాలామాలాసమాకులమ్ ।
 చోరదేశంసమాక్రమ్యగిరిదుర్గవనానిచ ॥ ౪౫ ॥ యత్రయత్రచతిష్ఠన్తిమా
 యినస్తేవనేచరాః ॥ అదహంతానిసర్వాణిస్థలాన్యన్యానియానిచ ॥ ౪౬ ॥
 తేచసర్వేదురాత్మానో దగ్ధకేశతమారుహః । తేషాంస్త్రియశ్చబాలా
 శ్చసర్వేదగ్ధాశ్చసహ్స్రీనా ॥ ౪౭ ॥ బిలేభ్యఃకన్దరేభ్యశ్చనిష్పేతుఃక్షత్ర
 బాన్ధవాః । వనంతదీయంతత్సర్వంభస్త్రిభూతంచతత్తణాత్ ॥ ౪౮ ॥
 నిర్భజంతకులంసర్వందగ్ధమస్త్రీస్యతేజసా । భస్త్రికృత్యతుతాన్సర్వా
 స్ప్రవివేశేషుధితదా ॥ ౪౯ ॥ వృష్టింసమానయామాససద్యశ్శీతలకారి
 ణీమ్ । ఆప్లావయత్రతందేశమాజగ్దుర్నిర్గతాజనాః ॥ ౫౦ ॥ నిహతాస్స
 ర్వచోరాశ్చతేజసాభవతఃప్రభో । ఇతివిజ్ఞాపితస్తేన బలాధ్యక్షేణసప్ర
 భః ॥ ౫౧ ॥ సన్తుష్టస్త్రతంతదేశమాగత్యచనుదర్యనః । తానిదుర్గాణిస
 ర్వాణిస్థలీకృత్యవనానిచ ॥ ౫౨ ॥ ప్రకాశానితతశ్చకేదేశంప్రహతమా
 ర్గకమ్ । తత్రత్యాస్థాపయామాస సాధూన్విప్రాదికానపి ॥ ౫౩ ॥ స్థా
 పయిత్యాచతద్దేశేధర్మాధ్యక్షం దయాపరమ్ । వృష్టిశాల్యాదిపుష్కల్యచ
 పోషయామాసదైశికాత్ ॥ ౫౪ ॥ * * * *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేసుదర్శనసైన్యాసు

రసైన్యయోగ్యుద్ధప్రశంసాదికథనంనామచతుఃపఞ్చశోధ్యాయః.

➤➤➤ సుదర్శనస్వాసురవధార్థందక్షిణదిగ్గమనమ్. ➤➤➤

శ్రీసూతః || సుదర్శనమహారాజః కృత్వా దేశమకట్టకమ్ । తస్మా
ద్దేశాదవక్రమ్యభాగందక్షిణమాయయా ॥ ౧ ॥ ఆగత్యదక్షిణందేశంస
సైన్యసృపరిచ్ఛదః । వాదయామాసవాద్యాని నిస్సాగప్రముఖానిచ ॥
తేనశబ్దేనమహతాదారితాగ్రవభూధరాః । మదమత్తగజైర్లవైస్సుప్త
రైఃపర్వతోపమైః ॥ ౩ ॥ అనేకకైశ్చవనంతత్రమాణ్ణితంహిసహస్రధా ।
విషివానిప్రకాశానికృతానిగిరయస్తథా ॥ ౪ ॥ ఎనదుర్గాణిశైస్సర్వైస్సు
గమానికృతానినై । తత్రదైత్యాంశసమ్భూతాశ్శూరాశ్శూద్రకులోద్భ
వాః ॥ ౫ ॥ అజ్ఞానజుఃపుష్పిష్టశ్చబిడలోవాలుకస్తథా । ఏతేశూ
రాఃప్రధానాశ్చ పశ్చాత్తేషశ్చపాపినః ॥ ౬ ॥ బాధస్తేన్నద్విజాన్నిత్యం
క్షేత్రవిత్తాపహరతః । యోగనిష్ఠాంస్తపోనిష్ఠాన్యజ్ఞకర్తృసునిష్ఠితా ॥
పీడయన్తిస్తబాలాంశ్చ స్త్రియోవృద్ధాంశ్చనిత్యశః । అగ్నిహోత్రా
ణివేదాశ్చయజ్ఞాశ్చోత్సవపవచ ॥ ౮ ॥ ఆచారానైదికాస్తత్రప్రావర్త
స్తనచక్వచితే । వీడ్యమానాస్పదాచోరైః పశ్చభిఃప్రాణినోభృశమ్ ॥
క్షుద్రాశ్చబహవశ్చా సన్న్యాసిణిపీడాకరాఅపి । తేనర్వేసహసాతత్ర

➤➤➤ సుదర్శనాసురసేనయోధ్యుద్ధప్రకారః. ➤➤➤

విచార్యచపునఃపునః ॥ ౧౦ ॥ సుదర్శనంచరాజానంజ్ఞాత్వాతత్రసమా
గతమ్ । సర్వైస్సుమ్భూయయోధాన్యంనాన్యధాగతిరస్తిनః ॥ ౧౧ ॥ రా
జాసుదర్శనోనామ సహస్రభుజమర్జితః । విక్రమేనచరాజాతుసహస్ర
కిరణోపమః ॥ ౧౨ ॥ యత్రయత్రసన్నైరాజాక్రుద్ధఃపశ్యతినత్వరమ్ । త
త్రత్సర్వంచసహసాదగ్ధంకిలభవివృతి ॥ ౧౩ ॥ అతస్సర్వేనయంచోరా
స్సాసథానాశ్చసర్వదా । యోత్సాన్యమితినిశ్చిత్తతేనభసమ్భూయ
దస్యవః ॥ ౧౪ ॥ పరిఘాన్పట్టసాన్న్యాసిసాన్న్యక్తిశూలపరశ్వధాన్ । ధ
నూంషిచసబాణానిఖడ్గాంశ్చవిపులాన్సుభాన్ ॥ ౧౫ ॥ ప్రగృహ్యపరమ
క్రుద్ధావరదానబలోద్ధతాః । విచిత్రవాససస్సర్వే వివిధాశ్చస్త్రపాణ
యః ॥ ౧౬ ॥ నిర్భయైర్దదమత్తాశ్చచలస్తగ్రవపర్వతాః । తేయుద్ధకుశలా
శ్శూరాస్తామరాఙ్గుశపాణయః ॥ ౧౭ ॥ అన్యేలక్షణసంయుక్తావరచర్మాసి
పాణయః । అహమేవపథిప్యామిసర్వానితిబలోద్ధతాః ॥ ౧౮ ॥ తత్రసర్వేస

మాజగ్తుర్వద్ధార్థంయమచోదితాః | సుదర్శనోపితాన్ద్రప్రస్థాక్రుద్ధోనాగః
 వశ్వసన్ || ౧౮ || స్ఫులిక్లాక్షంబలాధ్యక్షం జ్వాలాకేశంమహానటమ్ | కా
 లాన్తకంరణఘ్నంచపఇన్ద్రప్రస్థాతుమానసాన్ || ౨౦ || ససైన్యాస్సేష
 యామాసచోరాణాంనిగ్రహేతదా | నిర్యయుస్తేరథైరశ్వైర్నాగానీకై
 స్సుసంస్పృతాః || ౨౧ || పరిఘాన్సప్తసాన్తైచ్ఛరశూలఖడ్గపరశ్వథాన్ | గృ
 హీత్వావివిశుర్వృద్ధ భూమింజ్వలితకుల్లలాః || ౨౨ || చిషీపుద్్రుప్తచోరేషు
 బాణాన్ప్రణహరాన్రణే | తేగదాభిర్విచిత్రాభిః ప్రాప్తైఃఖడ్గైఃపర
 శ్వథైః || ౨౩ || అన్యోన్యంసమరేజఘ్ను రస్త్రైశ్చస్త్రైశ్చయోధకాః |
 ఏవంప్రవృత్తేసజ్జామేని ధూతంసుమహాద్రజః || ౨౪ || దుష్టానాందైత్య
 జాతానాంశాస్త్రంశోణితవిస్రవైః | రథమాతజ్గకూలాశ్చహయమత్స్య
 ధ్వజద్రుమాః || ౨౫ || శరీరసజ్జాటవహాన్సుస్రపూరక్తనిమ్నగాః | స్ఫు
 లిక్లాక్షోబలాధ్యక్ష శ్వరైరజ్ఘంజఘానచ || ౨౬ || నజ్ఘంజఘానసమరే
 జ్వాలాకేశశ్చైశ్వరైః | మహానటాఃపులిన్దంచజఘానసమరేశరైః || ౨౭ ||
 కాలాన్తకోబిడాలఇన్ద్రవాలుకంరణహాయుధి | జఘానసమరేక్రూరైశ్వరై
 రాశీవిషాపమైః || ౨౮ || తతస్సుదర్శనోరాజా హయశీర్షంమహాశరమ్ |
 అన్తర్ధానంగతాయత్ర తిష్ఠన్తిగిరిసానుషు || ౨౯ || ప్రాణిషీడాకరాయేతు
 యేతుదైత్యాంశసమ్భవాః | యత్రకుత్రచతిష్ఠన్తి తాన్జహీతిసుదారు
 ణమ్ || ౩౦ || సన్ధాయధనుషిషీప్రం విససర్జమహాప్రభుః | తదస్త్రనిర్గమ
 థ్వాలైర్భగ్నంసైన్యందురాత్తనామ్ || ౩౧ || దైత్యానశ్వాస్థరాను
 ప్రాన్రథాన్యృద్ధసమాగతాన్ | ద్విధాచకారసమరే హయశీర్షంమహాశ
 రః || ౩౨ || వనేషుగిరిదుగ్ధేషు గ్రామేవాపత్రనేపివా | యత్రయత్రదురా
 త్కానస్తేసర్వేచద్విధాకృతాః || ౩౩ || తజ్జాతీయాశ్చశివస్తేషాం
 రాశ్చబాలికాః | ద్విధాకృతాశ్చతేసర్వే చిత్రమస్త్రవ్యతేజసా || ౩౪ ||
 తద్ద్రప్రస్థదేవతాస్సర్వా దేశీయాశ్చజనాలపి | విస్తయంపరమంజన్తుః
 కిమిదంచతీతేజసా || ౩౫ || ఇన్నంభిన్నంశరైర్లగ్ధం ప్రభగ్నంశస్త్రపీడి
 తమ్ | బలంసర్వంతుదుష్టానాం దదృశేరణభూమిషు || ౩౬ || దేశబాధ
 కదుష్టేషునకశ్చిద్దదృశేతదా | జలదుర్గంగిరదుర్గం వనదుర్గంతథైవచ||

స్థలదుర్గంచయశ్చాన్యో నివాసోదుష్టదేహినామ్ । తత్తత్సర్వం మహారా
జోభగ్నంకృత్వా మహాగజైః ॥ ౩౨ ॥ కృత్వా ప్రకాశంతం దేశం కృత్వా
ప్రహతమార్గకమ్ । మహామార్గంచ సర్వత్ర కృత్వా సిహతకట్టకమ్ ॥ ౩౩ ॥
విప్రక్షత్రాదికాన్సాధూన న్యానవిజనాన్సహూన్ । స్వే స్వేధర్తే నియు
జ్యైవస్థాపయామానవై సుఖమ్ ॥ ౪౦ ॥ నీరోగాశ్చ జనాన్సర్వే కామక్రో
ధపరాఙ్ముఖాః । వేదశాస్త్రపరాస్పర్ష్యే సర్వేయజ్ఞసువిస్థితాః ॥ ౪౧ ॥
కాలేనగ్నస్తుమేఘాశ్చ ఫలస్తుచమహీరుహాః । సమృద్ధానిచ సన్యాని సస్తు
సశ్యాసనాదితి ॥ ౪౨ ॥ అనుగృహ్య చ తాన్సర్వాన్ స్థాతద్రేతే వాసినః ।
వవృధేవేంకటాధీశ కరపఙ్కజభానుమాన్ ॥ ౪౩ ॥ తత్ర దేవాస్సమా
గత్య స్తుత్వా దేవంహరిం ప్రభుమ్ । నవస్తుఃపుష్పనర్మణి గన్ధర్వాశ్చ జగుః
కలమ్ ॥ ౪౪ ॥ ఇదాసీమత్రవసతాం లబ్ధం బ్రాహ్మణ్యముత్తమమ్ । ప్ర
సాదాద్భవతసస్థాయం కృతోదేశస్సుభిప్రభో ॥ ౪౫ ॥ ఇదాసీం పశ్యేమే
భాగే కిచ్చితాగ్నంభవిష్యతి । ఇతివిజ్ఞాప్య తేనర్చ్యే దివంజగ్తుర్వృథా
గతమ్ ॥ ౪౬ ॥ * * * * *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే సుదర్శనస్వాసుర
వధార్థం దక్షిణదిగ్గమనాదికథనంనామ పంచపంచాశోధ్యాయః.

❧ ❧ ❧ వరుణదిశ్యసురసుదర్శన సేనాయుద్ధప్రశంసా. ❧ ❧ ❧

శ్రీసూతః ॥ రాజాసుదర్శనశ్రీమాన్స్య తాపహతకట్టకః । దక్షి
ణాందిశమాసాద్య కృత్వా నిర్బాధమేవతామ్ ॥ ౧ ॥ దేశస్యరక్షణార్థాయ
కఞ్చిన్నృపసరంతదా । ధర్మాత్మానంప్రతిష్ఠాప్యప్రతప్తేపశ్యమాందిశమ్ ॥
శతంశతసహస్రాణి భేరిణాంవ్యనదంస్తదా । పతాకినోగజాస్తత్ర ధ్వజ
యుక్తాశ్చవాజినః ॥ ౩ ॥ మత్తేభాఃకలభాశ్చైవ తథాగచ్ఛిరవేదినః ।
శస్త్రపర్కాయుధోపేతా సున్నద్ధాయుధకారణాత్ ॥ ౪ ॥ ఘోటాశ్చ
ద్వీపసమ్భూతా వాయువేగాస్తథాపరే । వర్షాస్తశస్త్రసమ్భిన్నాని
ర్యయుశ్చసహస్రశః ॥ ౫ ॥ శతాశ్వాస్త్రీశతాశ్వాశ్చ సహస్రాశ్వా
శ్చయాధశః । సర్వాయుధైశ్చ సమ్పూర్ణాః పతాకాలఙ్మృతాస్తథా ॥
విమానానీపసిద్ధానాం శతశోధసహస్రశః । స్యన్దనానివిచిత్రాణి నిర్యయు

రాస్వరాణిచ ॥ ౭ ॥ ఉద్యతాయుధసిన్ద్రిం శాస్త్రోద్యతపరశ్వభాః ।
 ఉద్యతాసిగదాశూలాస్త్రోద్యతకరాయుధాః ॥ ౮ ॥ అట్టహాస్వాము
 ఇన్ద్రి నిర్యయుశ్చపదాతయః । మధ్యేరరాజరాజా సాసహస్రభుజమ
 ఙ్గితః ॥ ౯ ॥ నిదాఘేప్రతపన్సూర్య సహస్రాంశురివాబభా । తత్రాసీ
 త్పశ్చిమేభాగే వేజ్కటాద్రేరదూరతః ॥ ౧౦ ॥ కాననంపర్వతాకీర్ణంసిం
 హవ్యాఘ్రునిపే. వితమ్ । మాతశ్చైర్నర్దమానైశ్చ పరాహమహిమైస్తథా॥
 నృకభల్లుకసంయుక్తంతస్త్రిన్ద్రహతికాననే । దైత్యాంశఃకశ్చిదుత్పన్నః
 కిరాతఃపర్వతోపమః ॥ ౧౧ ॥ నామ్నా కాననకర్తాచ రిపుఘ్నస్యసుతో
 బలీ । సతుశమ్భుంసముద్రిశ్యవ్రతచర్యాపరోఽభవత్ ॥ ౧౨ ॥ యక్షరా
 ఙ్గససిద్ధానాం మనుష్యాణాంమహాత్మనామ్ । దుర్జయత్వమసావిచ్ఛన్
 సాహసీతుకదాచన ॥ ౧౩ ॥ క్రతుధ్వంసకరంబద్రం ధ్యాత్వాచధృతి
 మాన్నరః । భిక్షమాదాయచిచ్ఛేద స్వశిరఃపుష్పసమ్భ్రతమ్ ॥ ౧౪ ॥
 అలంకృతఇన్ద్రిగద్భాద్యైశ్చమ్భవేఽర్పయితుంతదా । ప్రసాదాత్తత్రణాదు
 ద్రోణీవయిత్యావతంపునః ॥ ౧౫ ॥ డదాచతదభిప్రేతంలభ్యాసాదరముత్త
 మమ్ । వనకర్తాసమాగత్య వనేతస్త్రిన్దురాసదమ్ ॥ ౧౬ ॥ స్థానందుర్గంప
 రాభేద్యమధిస్తాయమహాబలః । అనేకశతసాహస్రై రనీకైఃపరివారితః ॥
 లోకానుత్సారయామాస సరదానబలోద్ధతః । చుక్రుశుఃపీడితాస్సర్వే
 విప్రాద్యాఃప్రాణినస్తదా ॥ ౧౭ ॥ సతుజ్ఞాత్వాదురాత్మాచ సుదర్శనమ
 హాన్యపమ్ । నృపత్యేనతంమత్వా నిర్జగామరణాయనః ॥ ౧౮ ॥ ఏకా
 మక్షౌహిణీంసేనాం గృహీత్వాసశరాసనః । సన్నద్ధఃకవచీఖడ్గీ డణ్డీపర
 బలార్దనః ॥ ౧౯ ॥ రథమారుహ్యసజ్యశ్చ సర్వశస్త్రాస్త్రీభూషితః । య
 యుశ్చతస్యపురత స్తురగాశ్చమహాగజాః ॥ ౨౦ ॥ పదాతయశ్చసరథా
 యయుశ్చస్త్రాస్త్రీప్రాణయః । ప్రావర్తతమహాద్యుధం సేనయోరుభ
 యోరపి ॥ ౨౧ ॥ శస్త్రైరస్త్రైశ్చిత్తైర్వాణై ర్భిణ్డీవాలైఃపరశ్వధైః ।
 కుస్తతోమరచక్రైశ్చపరిఘైఃపట్టసైశ్చిత్తైః ॥ ౨౨ ॥ శక్తితోమరశూలై
 శ్చగజచర్మాసిసాధనైః । శతశ్శీపరిఘాభిశ్చ చిత్తై ర్విరవైశ్చసాధనైః ॥
 అన్యోన్యంచయథాపూర్వం దేవదానవరాజయోఃసుదర్శనభటాశ్చాపిని
 జఘ్నుస్తానిగిరాతకాః ॥ ౨౩ ॥ వివిధాయుధహస్తాశ్చ శూలముద్గరపా

ణయః । గదాభిఃపట్టసైరణై రాయనైర్దుసలైర్భృశమ్ ॥ ౨౭ ॥ పరిఘైర్భి
 ణ్ణీవాలైశ్చ భట్టైఃప్రాసైఃపరశ్వధైః । రథైఃకవచినస్త్రస్త్యే ధ్వజైశ్చసమ
 లజ్జుఢైః ॥ ౨౮ ॥ హిరణ్యజాలవిహితైః ఖరైశ్చనివిధాననైః । హ
 యైఃపరమశ్రేష్ఠైశ్చ గజేనైశ్చమదోత్కటైః ॥ ౨౯ ॥ సుదర్శనభటాం
 శ్చాపినిజఘ్న సైకిరాతకాః । తైర్గదాభిశ్చభీమాభిః పట్టసైఃకూటముగ్ధ
 రైః ॥ ౩౦ ॥ ఘోరైశ్చపరిఘైశ్చైస్త్రిప్తిహులైరపిసంశితైః । విదార్య
 మాణాస్తేహురాని పేతుర్భువిసంయుగే ॥ ౩౧ ॥ అమన్వాజ్ఞనితోద్ధర్తాశ్చ
 క్రుకర్తాణ్యభీతసత్ శరనిర్భిన్న గాత్రాస్తేహులనిర్భిన్న దేహినః ॥ ౩౨ ॥
 మమన్తుస్థుచోరాంశ్చ నామానిచబభాషితే । తద్భభూవాద్భుతంఘో
 రంయుద్ధంసైన్యద్వయస్యచ ॥ ౩౩ ॥ నవమూరుధిరం కేచిన్ముఖైస్తేననవా
 సినః । పార్శ్వేషుదారితాః కేచిత్కేచిద్ధస్తేషుదారితాః ॥ ౩౪ ॥ పట్టసై
 శ్చూర్ణితాఃకేచిత్ప్రాసైఃకేచిద్విదారితాః । ధ్వజైర్నిపతిజైర్నాగైర
 త్వైశ్చవినిపాతితైః ॥ ౩౫ ॥ రథైర్విమృదితాఃకేచిద్విధితాఃకాననేష్ఠితాః ।
 ముగ్ధరైరాహతాఃకేచిత్పతితాధరణీతతే ॥ ౩౬ ॥ పరిఘైర్మృగితాఃకేచిద్భి
 ణ్ణీవాలైశ్చదారితాః । కేచిద్వినిహతాభూమా రుధిరాద్ధ్రానిననాకసః ॥
 కేచిద్విత్రాసితానస్తాః కేచిత్పార్శ్వేనశాయితాః । విభిన్నహృదయాః
 కేచిత్త్రిహులైర్దారితాఃపరే ॥ ౩౭ ॥ ఏవంవిద్రావితంసైన్యంననకర్తావి
 లోక్యతమ్ । బభూవక్రోధతామ్రాక్ష సేనాధ్యక్షమువాచహ ॥ ౩౮ ॥
 జ్వాలాపాతంమహాహూరం జహిత్యంగచ్ఛశీఘ్రతః । ఇత్యాజ్ఞప్తస్తతస్తూ
 గ్ధంజ్వాలాపాతఃప్రతాపవాన్ ॥ ౪౦ ॥ ధనుర్విష్ణౌరయామాస రథస్థః
 కనకాగ్రః । సుదర్శనమహారాజ సేనాధ్యక్షంసృజన్రమా ॥ ౪౧ ॥ బడ
 బాముఖనామానం బడబానలవిక్రమమ్ । జహిత్యంసమరేగచ్ఛశత్రుస్తే
 న్యమశేషతః ॥ ౪౨ ॥ ఇత్యబ్రవీత్తతస్స పినిగ్ధతస్సరథస్తదా । శార్ఙ్గమా
 దాయసుమహాత్తస్త్రిన్పాణాన్యయోజచ ॥ ౪౩ ॥ ముమోచచతతస్త్రి
 న్యేశరసఙ్ఖాన్తహరథః । శతంసహస్రమయుతం నరాణాంబడబాననః ॥
 బాణేనైకేనసహసా నిజఘానమహరథః । దశవావింశతింవాపి త్రిశతం

వారధాన్వయాన్ ॥ ౮౫ ॥ గజానాంచఘటామేకా మేకేనశితపత్రి
ణా । జఘానసమహా తేజాఃకాలానలయమోపమః ॥ ౮౬ ॥ బడబాపా
వకో యద్వదహ్నింసిగ్రసతేక్షణత్ । తద్వైస్త్వన్యంపరంచక్రేభస్తసా
ద్బడబానసః ॥ ౮౭ ॥ ఏకామక్షాహిణీంసేనాం సుదర్శనబలాగ్రణేః ।
ప్రాపయద్వమహాకంహిముహూర్తద్వయచూత్రతః ॥ ౮౮ ॥ సిశ్శేషం
స్వబలంసర్వం హతమాలోక్యనేగతః । దివ్యమస్త్రంచసన్ధాయతిష్ఠతి
ప్రేతిచబ్రువన్ ॥ ౮౯ ॥ ఆజగామరథాచ్ఛ్రుంకిరాతోలఘువిక్రమః ।
సుదర్శనమహాకోపసంక్షాతోబడబానసః ॥ ౯౦ ॥ విష్ణుచక్రేణతంఘారం
జఘానపనగోచరమ్ । హతేకిరాతరాజేతుతద్వసనిర్మలంబభౌ ॥ ౯౧ ॥

ఇతిశ్రీనారాహురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేపరుణదిశ్యసుర
సుదర్శనసేనాయుద్ధప్రశంసాధికభననామపట్టపంచశోధ్యాయః.

సుదర్శనస్యాసురవధాధిముత్తరదిగ్గమనమ్.

శ్రీసూతః ॥ సుదర్శన మహారాజస్సహస్ర కిరణోపమః । తందే
శంహతదుష్టంచ హతావగ్రహకణ్ఠకమ్ ॥ ౧ ॥ కృత్వా సర్వాణిదుర్గాణి
గిరిస్థలవనానిచ । వినిహత్యగజైరశ్వైస్సర్వదిశ్శంకుమహాపథమ్ ॥ ౨ ॥
కృత్వాచత్రతమనుజాన్ధ్రాపయిత్వా యథాసుఖమ్ । తద్దేశరక్షకంకచ్ఛి
ధ్రిస్తం సత్యవాదినం ॥ ౩ ॥ సినేశ్వదేశమధ్యేచ జనానామన్యైస
త్వరమ్ । ప్రతస్థేనబల సన్నాదుషచోరణిషయా ॥ ౪ ॥ తతశ్చైర్
దిగ్భాగంసహస్రకిరణోయథా । నీహరణోమహాధాయశ్రీమాన్సుజసహ
స్రీవాన్ ॥ ౫ ॥ ప్రతాపవిక్రమాదిత్యస్సుదర్శనమహాప్రభుః । శ్రీవేంకట
నగాధీశదివ్యాజ్ఞాపరిపాలకః ॥ ౬ ॥ పదాతయోగజాశ్వాశ్చరథాశ్చ
గిరిసన్నిభాః । యయురగ్రేచవాద్యానివారయన్తిస్తసర్వతః ॥ ౭ ॥
తతఃప్రచోదితాభేర్యోమగ్ధభానకపుష్కరాః । హేమకోణమాతాస్తీ
వ్రంబలానాంచాగ్రతస్తదా ॥ ౮ ॥ వినేదుశ్చమహాఘోషాశ్శాశ్చతస
హస్రశః । తటిద్భాస్కరకల్పాశ్చఖడ్గాఃప్రాసాశ్చపట్టసాః ॥ ౯ ॥
బభు స్తస్మిన్మహాస్థేనైయథామేఘేషువిద్యుతః । ఉత్తరేవేంకటాద్యే

శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ప్ర * భాగే (అ-౨౫)

స్తుభాగేశ్వరహానురః || ౧౦ || భేరుణ్ణోనామదైత్యానాంప్రవరోబల
దర్శితః | బ్రహ్మణాసీత్పురాదత్తవరఃపర్వతసన్నిభః || ౧౧ || సతుత
త్రనివాసంచక్రత్వాతమబహుభిర్వృతః | వేంకటాచరాతదన్యస్త్రినిరావా
కాననేపివా || ౧౨ || తపాంసికుర్వతాంవిఘ్నంకుర్వన్ప్రాణిభిరుజ్జ-
రః || గ్రామేవాపత్తనేవాపిస్థితాన్విప్రాదిమానుషాన్ || ౧౩ || బభా
ధేనతతంతీక్ష్ణం తేనదేశఃప్రవీడితః | కామోఽభాయననాశ్చాపిష్టేచ్ఛా
స్సుజరజాతిజాః || ౧౪ || భేరుణ్ణస్యబలోద్రిక్తాస్తత్రాసన్ప్రాణిపీ
డకాః | తేనర్వేపాపకర్తాణస్సమ్భూయముసలాయుధాః || ౧౫ ||
భేరుణ్ణమగితఃకృత్వాసరభాశ్వగజాస్తదా | యుద్ధార్థమాగతంజ్ఞా
త్వారాజానంచసుదర్శనమ్ || ౧౬ || యుద్ధాయనిర్యయుస్సర్వేగ
దాశక్తిపరశ్వధాన్ | గృహీత్వాఽఙ్కుశపాశాంశ్చభిక్షాంశ్చకనక
త్పూర్ణాన్ || ౧౭ || కేచిచ్ఛర్తాయుధధరాఃకేచిత్ప్రేమరసాణయః |
కేచిత్ప్రికూలహస్తాశ్చశరచాపధరాలపి || ౧౮ || అట్టహాసంవిముఞ్చ
న్తోన్మస్తస్తేమహాబలాః | వాద్యఘోషాంశ్చమహతఃకారయన్తిస్తకే
చన || ౧౯ || సన్నద్ధాశ్చైవమాగత్యచక్రస్తేకదనంమహత్ || సుదర్శ
నభటాశ్చాపిభేరుణ్ణస్యభటాలపి || ౨౦ || హతాస్సుదర్శనభటాకిరా
తైరధికోజ్జితైః | నికృత్తశిరసఃకేచిచ్ఛిన్నపాదాస్తథాపరే || ౨౧ || కేచి
త్కృత్తశిరస్త్రాణాఃకేచిద్వక్షసితాడితాః | కేచిచ్ఛిన్నతనుత్రాణాఃకే
చిచ్ఛిన్నోరురూహవః || ౨౨ || ఏవంహతంబలంసర్వమసురేణదురా
త్తనా | తస్మిన్ప్రాణిహతంసైన్యంసుదర్శనమహాప్రభుః || ౨౩ || క్రోధే
నాచుణతామృతఃప్రజజ్వాలాస్తకోయథా | క్రుద్ధేతస్త్రిన్ప్రభాసర్వం
నబభౌకలుషంజగత్ || ౨౪ || చంద్రసూర్యాతదాకాశేబభుతుర్నచకి
ఞ్చన | నక్షత్రాణీనభాన్తిస్తపేతురుల్కాస్సహస్రశః || ౨౫ || వాత్రిస్త
జవనోఽత్యర్థంసహసూర్యాప్రభజ్జనః | చక్రమేవసుధాకృత్సాపే
తుశ్చైలాశ్చపాదపాః || ౨౬ || చతుర్భుజాగరాస్సర్వేనేదుర్భా
తానితత్త్రాణత్ | యుద్ధార్థమాగతాదైత్యాకిరాతాఃపుల్కసాస్తథా ||

కశ్చలోపహతాస్సర్వేవిషణ్ణవదనాస్తదా ॥ తతోఽపాగ్నిసముత్థశ్చపు
రుషఃపరమాద్భుతః ॥ ౨౮ ॥ చాపీఖడ్గీరఢీతూణీకశ్చిత్ర-నకపిఙ్గళః । నా
మ్నాపావకసజ్జాశస్సాక్షాత్పావకవిక్రమః ॥ ౨౯ ॥ సతమాజ్ఞాపయ
ద్రాజాజహిదైత్యానితీర్వరః । పావకస్సర్వశస్త్రాస్త్రసమ్పన్నస్సమరే
బభౌ ॥ ౩౦ ॥ ప్రళయాగ్నిరివాదిత్యసహస్రసదృశప్రభః । ముమోచ
బాణవహ్నిఃపరస్సన్యేషుపావకః ॥ ౩౧ ॥ వినోదంకారయామాసక
శ్చిద్విస్తయకారకమ్ । సంమోహనార్థందైత్యానాంగాఢ్యంసమచో
దయత్ ॥ ౩౨ ॥ మోహితాపరమాస్త్రేణ త్యక్తోద్యతవరాయుధాః ।
పరస్సన్యశ్చతత్సర్వంఘత్యాస్వజనసార్థగమ్ ॥ ౩౩ ॥ నాయుధ్యస్తత
దాయోధాదృష్ట్యాసేనాపతింపునః । నామ్నాపావకసజ్జాశంజనకం
స్వకులోద్భవమ్ ॥ ౩౪ ॥ మత్వాసర్వేనమన్తిస్తపతిత్వావసుధాతలే ।
తద్దృష్ట్వాదేవగఢ్యర్థసిద్ధవిద్యాధరాదయః ॥ ౩౫ ॥ విస్తయంపరమంజ
గ్గుసాగుసాధ్యితిచాబ్రువత్ । తాన్సృష్ట్వాపావకప్రభ్యోమోహితానాం
ప్రమాపణమ్ ॥ ౩౬ ॥ అయక్తమితితద్దిన్యముపసంహృతవాంస్తదా ॥
విముక్తమోహస్తేనర్వేగృహీత్వాశస్త్రబాణకాః ॥ ౩౭ ॥ చక్రుస్తే
కదనంఘోరమసిభిఃపట్టసాయుధైః । కౌశ్చిమస్త్రంసమాదాయపరే
షాంయుద్ధకాక్షీణమ్ ॥ ౩౮ ॥ ఛిన్దిభోకన్తనాసేత్వమితిమన్త్రంజ
జాపహ । తత్త్రిణాతక్రత్తనాసాశ్చక్రత్తకర్ణాశ్చసంయుగే ॥ ౩౯ ॥
విలోక్యతేహితత్కర్తృధాజఘ్నుశ్చలద్బలమ్ । పునఃపావకసజ్జాశ
స్సర్వాస్త్రకుశలోయుధి ॥ ౪౦ ॥ భిడ్ధివాలేనసర్వేషాంబాహుంశ్చి
చ్ఛేదనర్వతః । సర్వేతేవీతహస్తాశ్చపరాఢ్యాదితుముద్యతాః ॥ ౪౧ ॥
తచ్ఛదృష్ట్వాతుపైశాచమస్త్రంమస్త్రేణమన్త్రితమ్ । విసంజ్ఞతదాఘో
రంసర్వవిస్తయకారకమ్ ॥ ౪౨ ॥ గ్రస్తాఃపిశాచభూతైశ్చమేచ్ఛాదై
త్యాదయస్తథా । అనోన్యఖాదనేసక్తాయయ్యిలయమజ్జసా ॥ ౪౩ ॥
స్వసైన్యంనిహతందృష్ట్వానిశ్చేషంయుద్ధభూమిషు । భేదన్తస్తుతఃక్రుధ
శ్శూలంపరమదారుణమ్ ॥ ౪౪ ॥ గృహీత్వాపావకప్రఖ్యమభిదుద్రావసం
యుగే । యోజనత్రితయోత్సేధఃకమ్యయన్తేదినీంతదా ॥ ౪౫ ॥ వా
యవ్యమస్త్రంప్రాయజ్జపావకార్చిస్సమప్రభః । భ్రామయామాస

వాత్మ్యేవత్పృణంపర్వతసన్నిభమ్ ॥ ౪౬ ॥ ప్రదక్షిణజ్వాలాయత్వావేంకటాదేశ్చదానవమ్ ॥ పునరుత్థి పృతందైత్యమాకాశేదశయోజనమ్ ॥ ౪౭ ॥ పాతయామాసభూమాత ద్వాదశ్యంపరమాద్భుతమ్ ॥ జీర్ణకూశ్లాణ్ణవద్భూమాసశీఘ్రపర్వతోపమః ॥ ౪౮ ॥ ఏవంనిహత్యతందైత్యంకృత్వా దేశమకట్టామ్ ॥ వనదుగ్ధాణిసర్వాణిఖిలీకృత్యతదాజనాత్ ॥ ౪౯ ॥ ససుఖంస్థాపయామాసవేంకటాద్రాసుదర్శనః ॥ అకాశేదేనగన్ధర్వాః పుష్పవన్ద్యంవికీర్ణచ ॥ ౫౦ ॥ సాధుసాధ్వితీతందేవమస్తున౯ స్తుతిభిస్తదా ॥ స్వామిజ్ఞసపదాస్సర్వేకృతాస్సృష్టాస్త్యయాప్రభో ॥ ౫౧ ॥ గచ్ఛత్వంవేంకటాధీశసమీపంత్యరితంపునః ॥ ఇత్యుక్తావచయయుస్సర్వేదివందేవాముదాన్వితాః ॥ ౫౨ ॥ స్వస్తిస్యేషహతాయేతుజీవయిత్యాచతాన్పునః ॥ స్వస్థంచకారతందేశంవేంకటేశాజ్ఞయాతదా ॥ ౫౩ ॥ కాలేవర్షపక్షన్యఃఫలవస్త్రశ్చపాదపాః ॥ సర్వసన్యాసితత్రస్థఫలనిసృతరాంతదా ॥ ౫౪ ॥ నీరోగశ్చజనాస్సర్వేదుష్టబాధానచక్వచిత్ ॥ నైకుగ్ధాయమథాన్యోవాన్వగ్ధోవాభూగతఃకిము ॥ ౫౫ ॥ ఇతితంమేనిరేసర్వే దేశంశ్రీవేంకటాభిధమ్ ॥ వాఙ్మనీజన్తత్రైవ దేవాలపిదివోకసః ॥ ౫౬ ॥ సుదర్శనమహారాజస్సహస్రీభుజమణ్డతః ॥ అజ్ఞాంవేంకటనాభస్యకృత్యానమ్యక్ష్పతాపవాన్ ॥ ౫౭ ॥ జయమజ్జళఘ్నామైశ్చకుసుమోత్కరస్సప్తీభిః ॥ సర్వసైన్యైశ్చసంయుక్తస్సర్వాభరణభూషితః ॥ ౫౮ ॥ ప్రవివేశవిమానంతి ద్వేంకటేశస్యమజ్జళమ్ ॥ ౫౯ ॥ *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే సుదర్శనస్యాసురసాధాన్తము త్తిరదిగ్గమనాదికథనంనామసప్తపంచాశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటేశస్యకలిదోషాపహతేషువిశేషతఃకృపాధిక్యవర్ణనమ్.

శ్రీసూతః ॥ మునయశ్శ్చ త్రమాఖ్యానంకిముచక్రకృతాశ్రయమ్ ॥ వక్తుమర్హయూయంహికిమ్భాయశ్శ్చ త్రమిచ్ఛథ ॥ ౧ ॥ మునయః ॥ వివతాంవేంకటేశస్యకథాందివ్యరసాయనమ్ ॥ అస్త్యత్రత్పత్తిర్నాస్తాకంభూయస్తృష్టాచభూయసీ ॥ ౨ ॥ కతాకతాయథాతిష్ఠే ద్వేంకటాద్రిశిఖామణిః ॥ పూజయిష్యతికోవాతంపరదానంచకీదృశమ్ ॥ ౩ ॥ వక్తు

మర్హసితత్పర్వంశృణ్వతాంనోమహామునే । ఇతిపుష్టోబ్రవీత్సుతఃక
 థాంశ్రీవేజ్జ-ఁశేతుః ॥ ౮ ॥ శ్రీసూతః ॥ సన్ధావపికలేశైచపంచేజ్జ-
 ఁశస్యవర్తనమ్ । తతఃపరమియాన్భేదోమానంతశ్చైవతత్తుస్థితిః ॥ ౯ ॥
 అర్చానతారవద్భాగాన్నరాణాంనూంసచక్షుమామ్ । నైకుణ్డాదాగ
 తందివ్యంపిమాసంతుతిరోహితమ్ ॥ ౧౦ ॥ విమానమాత్రస్త్వితాకారయ
 వ్యన్తిమానవాః । పుణ్యశీలామహత్తానఃకదాచిత్తత్రసమ్మతాః ॥ ౧౧ ॥
 కదాచిద్భాగ్విప్రాణాఃపుణ్యాఃకదాచిద్వల్లవానరాః । అర్చానతార
 త్యేవవదివ్యస్థితమోహితాః ॥ ౧౨ ॥ తథైవావమతింకేచితకరివ్యన్తికతా
 యుగే । సాక్షాత్పశ్యన్తితత్పర్వమపశ్యన్తినతిష్ఠతి ॥ ౧౩ ॥ సాక్షాద్భావణ
 మేకంతునాస్తితస్యతిపోధనాః । పరస్తుసర్వమస్త్యేవనిగ్రహాన్సుగ్రహాన్పి
 అధికంసరదానంతభవిష్యతికతాయుగే । కృతకంతువిమానంస్యాదిత్య
 భ్యామాత్రమేవహి ॥ ౧౪ ॥ కిన్తుదర్శనమాత్రేణపాపకోటింహరేద్ధృనిమ్ ।
 కదాచిన్తహతీపూజాస్వల్పైవతుకదాచన ॥ ౧౫ ॥ స్వయంహివేజ్జ-టా
 ధీశఃప్రకాశంహివజేత్త్వచిత్ । అప్రకాశంకదాచిచ్ఛవేజ్జ-టాద్రిశి
 రోమణిః ॥ ౧౬ ॥ ఏవంహిరమయాసాన్ధ్రక్షేపత్యేవచత్రిహిః । కతాయుగే
 తువైచిత్యక్రిందర్శయిష్యతికేశవః ॥ ౧౭ ॥ అల్పదాసేనైవభక్త్యాస్వల్ప
 యాపూజయాతథా । భవిష్యతిప్రసన్నశ్చస్త్రైవిమాత్రేణకేశవః ॥ ౧౮ ॥
 నృణాంగమనమాత్రేణవేజ్జ-టాభ్యగిరిమ్ప్రతి । ప్రసన్నస్సాన్ధ్రదయం
 షీప్రందాస్యతీష్ఠంచతద్భహు ॥ ౧౯ ॥ స్వయమప్రాకృతోవిష్ణుశ్చరిత్రం
 ప్రాకృతోయథా । కరిష్యతితథాదేవోమోహయిష్యతితాష్టనాథ ॥ ౨౦ ॥
 మానుషాంతైచ్ఛవభోగాంశ్చభోక్త్యతేప్రీతిమానసః । ఉత్సవాన్వివిధాం
 స్తస్యకారయిష్యన్తిమానవాః ॥ ౨౧ ॥ ఆగమిష్యన్తిదేవాశ్చసేవార్థంనై
 కతాయుగే ॥ స్నాన్యన్తిస్వామితీర్థేనైకరిష్యన్తినివేదనమ్ ॥ ౨౨ ॥ నివే
 దితంభక్షయేయర్కనుష్యాణామగోచరాః । విమానంతద్ధిపత్యేయఃపూ
 జయేయర్హిసాదరాః ॥ ౨౩ ॥ పార్థివైష్యన్తిదేవాశ్చభవిష్యామోసరా
 ఇతి । తేహంహివేజ్జ-టాధీశఃషీప్రందాస్యతిచేషితమ్ ॥ ౨౪ ॥ స్వల్ప
 ధర్మేణసన్తుష్టఃపుత్రంక్షేత్రంకళత్రకమ్ । ఆరోగ్యంభూతిమైశ్వర్యంరా

జ్యోతిఃప్రించనత్వరమ్ || ౨౨ || ఆయుశ్చదుర్లభంస్మాణాంస్వర్గలోకాది
కానపి జన్మకోటిశతైశ్చైవకృతైఃపుణ్యైర్వరాసదామ్ || ౨౩ || నిత్యభూ
తిశ్చైదేవోసాదాస్యత్యాచార్యసంశ్రయాత్ | అహోహినైస్త్వవోధ
ర్శ్చైత్రోవేంకటభూధరే || ౨౪ || ఆశ్చర్యమాశ్చర్యమితిబ్రువన్వైమా
నికాస్తేకమలాసనాద్యాః | యథావ్రజేయర్హితథామయాపిగీతమ్భవి
ష్యద్భవతాంపురస్తాత్ || ౨౫ || కతాయుగేతుసమ్పాత్తీవేషేషాద్వే
ంకటాచలః | ప్రభ్యాతోహ్యధికమ్భూమాధవిష్యతితపోఽనః || ౨౬ ||
సాన్నిధ్యమధికంతత్రకరిష్యతిరమాపతిః | స్తేచ్ఛసంకటచఙ్గతీనాంశ్వ
పాకాధమయోషితామ్ || ౨౭ || క్షిరాతఫుల్కసాదీనాంశూద్రాణాంహీ
నజన్మనామ్ | భక్తిశ్రీవేంకటాధీశేహ్యధికశ్చభవిష్యతి || ౨౮ || తే
షామపిరమాధీశశ్శీఘ్రందాస్యత్యశీప్రితమ్ | సాన్నిధ్యంతత్రకురుతేభ
క్త్యాక్రీతోయతోహరిః || ౨౯ || ఆర్యాస్తురుష్కామాశివ్యాగౌడావజ్ఞాః
కళింగకాః | ఆధ్వాగ్రికర్నాటదేశీయాఃకోసలోద్భూతమానుషాః || ౩౦ ||
అజ్ఞాశ్చోళాశ్చపాణ్డ్యశ్చనానాదేశేషుసమ్భవాః | ద్వీపాస్తరగతా
శ్చాపివేంకటేశమహోత్సవే || ౩౧ || ధారయంతేమహాభక్తిమాంగమి
ష్యంతికోటిశః | సర్వేలభ్యావరణైశ్చైవభవిష్యన్తిముదాన్వితాః || ౩౨ ||
అప్రాకృతస్వర్ణసానురపిశ్రీవేంకటాచలః | ప్రాకృతాచలవద్భూ
మాధవిష్యతికతాయుగే || ౩౩ || మతాస్తరప్రవిష్టానామపిభక్తిర్భవిష్య
తి | సర్వాత్మకేరమాధీశేవేంకటేశేపరాత్మని || ౩౪ || ఏవంకృత్యాప
రామ్భుక్తింభవిష్యన్తిచపావనాః | భక్తిమంతంపరోదృష్ట్యాభక్తింగచ్ఛే
ద్ధికేవే || ౩౫ || తథాదృష్టఫలాంతంచభజమానాయసాదరమ్ | దృష్టప్ర
దంవేంకటేశందృష్ట్యాతంతునృజేత్పనః || ౩౬ || సోపిదృష్టఫలంలభ్యావ
రానపితమృజేత్ | చిత్రంకలియుగేశ్రీశోవిహారిష్యతిభూధరే || ౩౭ ||
అతఏవకలిసాగుసాగుశ్శూద్రశ్చయోషితః | విశేషాద్వేంకటాధీశ
సేవనంసాధుభూషణమ్ || ౩౮ || ఇత్యేవంమునయోదేవావదిష్యన్తికతా
యుగే | కలిదోషపరీతానాంసరాణామ్పాపకర్తృణామ్ || ౩౯ ||
వేంకటేశాత్పరోదేవోనాస్త్యన్యశ్చరణమ్భువి | వేంకటేశసమోదే
వోనాస్తినాస్తిమహీతలే || ౪౦ || స్వామిపుష్కరీణీతీర్థసమంనాస్తిచా

స్తిహి । ద్రోవ్యాన్జనపరోనిత్యంభవివ్యతికతాయుగే ॥ ౪౧ ॥ అనుగ్రహ
యలోకానాం కామైఃపూర్ణోపిసర్వదా । ఇదంద్రీవ్యంత్యయాతావద్దాత
వ్యంమమసమ్మతి ॥ ౪౨ ॥ తవాగ్రీష్టమహందాస్యేదాస్యిత్త్యేవచబు
వన్ ॥ ఇతిసర్వజనైస్సార్థంకీడ్వన్ధులుభవివ్యతి ॥ ౪౩ ॥ కతాతదీయచారి
త్రంవక్తుంకల్పశఙ్కైరపి । నశక్యముక్తంలేశేనచరిత్రంతస్యమజ్జశమ్ ॥
ఇతిశ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యశ్రీవేంకటేశస్యకలి
దోషోపహతేషువిశేషతోక్తపాధిక్యవర్ణనంనామాష్టపాద్యోధ్యాయః.

శ్రీచేతనస్వాచార్యాశ్రయణాత్పురుషార్థప్రాప్తినిరూపణమ్.

మునయః ॥ భగవన్సర్వశాస్త్రార్థవేదవేదాస్తపారగ । ఆచార్య
సంశ్రయాదేవలభస్తేహిపరాంగతిమ్ ॥ ౧ ॥ అహోహివైష్ణవోధర్మ
ఇతివోక్తంత్యయాపురా । సూతత్వయాతుతత్సర్వంవక్తవ్యంనస్తపోధ
న ॥ ౨ ॥ శ్రీసూతః ॥ శ్రూయతామభిధాన్యమిసజ్గ్రహేణతపోధ
నాః ॥ ఉద్ధృత్యభూమిమ్నాతాశాద్వేంకటాహ్వయభూధరే ॥ ౩ ॥ సి
తేనభూవరాహేణధర్మైశ్చభాషితాఃపురా । పృచ్ఛవైశ్రవైష్ణవాన్ధర్మా
యేయేధర్మామనోహరాః ॥ ౪ ॥ వ్యాసప్రసాదాత్తస్థర్మాన్వేద్యై
హంమునిసత్తమాః । సజ్గ్రహేణప్రవక్ష్యామిగోప్యార్థోప్యతరానపి ॥ ౫ ॥
తేహంవైష్ణవధర్మాణాంవిశ్వాసస్తుపరాగతిః । యావానపిచవిశ్వాసస్తా
వతీసిద్ధిరితా ॥ ౬ ॥ గురురేవపరోధర్మోగురురేవపరాగతిః । పాపం
క్షుపయతిక్షేపంగురురేవాత్తభావనః ॥ ౭ ॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేనవి
శ్వసేత్సరమంగురుమ్ । తత్సాపంతద్గురుర్హంతితత్సాపంతద్గురుస్తథా ॥
పారమ్యైశ్చక్రిమాద్విష్ణుస్సర్వపాపహరోగురుః । కామణ్యమూర్తిశ్శ్రీ
విష్ణుర్గురురూపీచపాపినః ॥ ౮ ॥ శాస్త్రహస్తేనసంసారమగ్నసుధర
తేజనాన్ । న్యాయవిచ్ఛాస్త్రవేదీచధర్మాధర్మవికేకవాన్ ॥ ౧౦ ॥
తపోనిష్ఠాబ్రహ్మనిష్ఠస్తపస్సాధ్యాయసేరతః । నిర్తమోనిరహజ్జూర
శ్శాన్తోదాన్తోవిమత్సరః ॥ ౧౧ ॥ గురురిత్యుచ్యతేయస్తుపరాధైకప్రియో
జనః । భీతస్సంసారదావేభ్యశ్శాన్తోదాన్తశ్శుచిర్బుధః ॥ ౧౨ ॥ అతఃప
రమనిర్విణ్ణోనిరైవరసర్వజస్తుషు । సమాశ్రయేద్గురుంభక్త్యామహావి

శ్వాసపూర్వకమ్ || ౧౩ || నిక్షిపేత్సర్వభారాంశ్చగురోశ్చక్రిపాదప
 జ్జతే | నిత్యనైమిత్తికేకుర్వన్యథాశక్తిభయాద్ధరే || ౧౪ || మోక్షా
 ర్థవిర్భరస్తిష్ఠేన్నన్తాన్త్రవినర్జితః | సాధనాన్తరహీనశ్చవ్యయానుష్ఠా
 నతత్పరః || ౧౫ || నాష్టాక్షరాత్పరోమన్త్రోనాస్సినారాయణాత్పరః |
 నాస్సిన్యాసాత్పరోయోగోబ్రహ్మచరతథాశ్రుతిః || ౧౬ || ఏనంహివర్త
 మానస్యదేహాన్తేపరమమృదమ్ | న్యాసవిద్యాపరశ్చైవనంపర్తతేపరమా
 ర్థవిత || ౧౭ || ధ్యాననిష్ఠశ్చలఘ్వాశీనైరాగ్యమృతమాశ్రితః | అహ
 జ్జా-రవిహీనశ్చయతనాకాయమానసః || ౧౮ || సర్వేష్టక్రియాణిసం
 యమ్యవివిక్తంథలమాశ్రితః | బలదర్పవిహీనశ్చకామక్రోధవినర్జితః ||
 శాస్త్రశ్చనిర్మమశ్చాపిపరిగ్రహవినర్జితః | కల్పతేబ్రహ్మభూయాయబ్ర
 హ్మధ్యానస్యచైవవాత్ || ౨౦ || బ్రహ్మభావంగతిస్యాస్యప్రసన్నంమా
 నసమ్భవేత్ | తస్యశోకోనచేచ్ఛాచసర్వభూతసమోధవేత్ || ౨౧ ||
 హృది క్షేపేత్సర్వభక్త్యాజానాతికేసమ్భావనత్తత్త్వయాభాత్త్వం
 వేత్తిహస్యాశ్చక్రిసన్నధీః || ౨౨ || తతఃపరమసజ్జ్యోవిష్టోనాయుజ్యమ
 శ్చుతే | న్యాసవిద్యావివిప్తస్యకర్మణాంత్యాగవ్యతే || ౨౩ || త్యాగ
 శ్చఘాతఃప్రోక్షిన్న్వియాచేదనచన్ద్రచిత్ | కర్తవ్యోనియతినైవనత్యా
 గోనైమోహమూలకః || ౨౪ || కర్తవ్యోజ్యజతిఃపుంసాన్తిదేహస్యధా
 రణమ్ | యజ్ఞాదీనిత్యస్థిస్థావకుర్యాత్కర్మాణ్యశేషతః || ౨౫ || స్మప్త్వా
 యజ్ఞాన్మహాశ్వాపిసాహబహ్మచరురుభిః | యజ్ఞావనపరోధక్రోధగ
 నశ్చక్రికారకః || ౨౬ || సర్వకామఘన్యజ్ఞస్తస్తాద్యజ్ఞాపరాగతిః | త
 స్మాన్యజ్ఞంపూజాన్సర్వాంకుర్వన్సప్తపిన్దరితాః || ౨౭ || యజ్ఞైఃప్రీతోహరి
 సుర్వమన్యస్త్రించప్రయచ్ఛతి | లభ్యాన్యస్త్రించసాద్యజ్ఞంకుర్యాన్నచే
 త్పునః || ౨౮ || ప్రేనవసవిజ్ఞేయసుర్వకర్మబహిష్కృతః | తతఃకర్తవ్య
 కర్తవ్యంఫలస్థావినర్జితమ్ || ౨౯ || కర్తవ్యవపురాకేచిత్పరాసిద్ధిమితోగ
 తాః | భగవత్తత్త్వనిష్ఠస్యతదాజ్ఞాలజ్ఞనంమహాత్ || ౩౦ || దోషస్త
 దాజ్ఞావేదాశ్చస్త్రతయోధర్మసజ్గ్రహః | ఆజ్ఞానువర్తనంపుంసామా
 దాకార్యంహిసర్వధా || ౩౧ || హరాసర్వాణికర్తాణిసన్న్యసేద్యో

గవిత్తమః । నిర్తమోనిత్యత్ప్రశ్నభగవద్ధ్యానమాశ్రితః ॥ ౩౨ ॥ సుఖ
దుఃఖేనమేకృత్వాలాభంహానింజయంతథా । పరాజయంచశీతోష్ణేమా
నంచాప్యవమానకమ్ ॥ ౩౩ ॥ సర్వత్రగంపరంబ్రహ్మధ్యాయేనస్తతమా
త్తని । ప్రాతరారభ్యకర్తాణికుర్వన్నిజ్యాదికంతథా ॥ ౩౪ ॥ స్వాధ్యాయంచతథాయోగంతత్తత్కాలేనహాపయేత్ । నిత్యనైమిత్తికంకర్తయ
థాశక్తివినిర్వహేత్ ॥ ౩౫ ॥ బృద్ధావనంవేఙ్కటాద్రామాలాకరణమేవ
చ । విమానలేపనంచైవయచ్ఛాన్యతీప్రతికారకమ్ ॥ ౩౬ ॥ ఉత్పవేసే
వనంచైవయథాశక్తినివేదనమ్ । తదీయా రాధనంచాపికుర్వన్నద్వేషమా
త్తసు ॥ ౩౭ ॥ శ్రీమద్వేఙ్కటనాథస్యజతైస్తువినివేదితైః । అన్నైర్వ
స్తైస్తథామాల్యైశ్శరీరస్యచపోషణమ్ ॥ ౩౮ ॥ కుర్వన్నాచార్యమా
హాత్త్వాత్పరాంగతిమవాప్నుయాత్ ॥ ౩౯ ॥

ఇతిశ్రీవారాహపురాణేశ్రీవేంకటాచల మాహాత్మ్యేచేతనస్యాచార్యా
శ్రయణాత్పురుషార్థప్రాప్తికథనంనామైకోనవష్టితమోధ్యాయః.

అష్టాంగయోగస్వరూపనిరూపణమ్.

శ్రీసూతః ॥ ద్వేబ్రహ్మణీవేదితవ్యేపరచ్ఛాపరమేవచ । అపరం
బ్రహ్మజీవస్తుక్షరాక్షరవిభేదవా ॥ ౧ ॥ క్షరస్తుసర్వభూతంస్యాత్కూ
టస్థాఽహ్యక్షరస్త్వన్యతః । పరంబ్రహ్మతుసర్వాత్కాపరమాత్మాప్రకీర్తితః॥
బిభర్తిసర్వలోకాంశ్చప్రవిశ్యాంతర్నియచ్ఛతి । ఈశ్వరోయోవ్యయో
నిత్యస్సవపపురుషోత్తమః ॥ ౩ ॥ అతీతఃక్షరమత్యర్థమక్షరంచపరఃపు
మా ॥ యస్తాత్తస్తాత్తువిఖ్యాతో లోకేఽసామ్యురుషోత్తమః ॥ ౪ ॥
ఇతియోవేత్తిపురుషఃసమస్తాధఃపరార్థవిత్ ॥ ససర్వవిద్యజేదేనంవే
ఙ్కటేశంసమాధినా ॥ ౫ ॥ యస్తువేదవిదాంశ్రేష్ఠోయోగమారభ్యబు
ద్ధిమా ॥ యమంచనియమంచైవపీఠభేదాంస్తథైవచ ॥ ౬ ॥ ప్రాణా
యామాంశ్చవివిధాన్ప్రత్యాహరంచసాధయేత్ । ధారణంధ్యానభే
దాంశ్చససమాధింప్రసాధయేత్ ॥ ౭ ॥ యమాదిధ్యానపర్యవ్తాసు
మాధేస్సిద్ధిహేతవః । సమాధిసాన్విజ్ఞసహితస్త్వష్టాజ్ఞోయోగఉచ్యతే॥

కుర్యాద్ధిప్రత్యహంయోగమేతావదితినిశ్చయః । నిషిద్ధాచారతఃపుంసోని
 వృత్తిర్యమఉచ్యతే ॥ ౬ ॥ స్వాధ్యాయోనియమఃప్రోక్షిస్వస్తికాద్యా
 సనందియః । రేచకఃపూరకశ్చాపికుమ్భకశ్చేతివిశ్రుతః ॥ ౧౦ ॥ పా
 నాయామస్త్రిధా ప్రోక్షః ప్రత్యాహరస్సు కథ్యతే । చిత్తోపసంహృతి
 ర్యాతువిషయే భ్యశ్చయోగినః ॥ ౧౧ ॥ ఆత్మన్యవాత్ర మనసస్థాపనం
 ధారణంస్మృతమ్ । శైలధారావదచ్ఛిన్నజ్ఞానసంతానలక్షణమ్ ॥ ౧౨ ॥
 ధ్యానంస్యాదాత్మవిజ్ఞానజ్ఞాతృజ్ఞేయభిదాత్మకమ్ । జ్ఞాతుర్జ్ఞేయస్యబు
 ధ్ధేశ్వభేదజ్ఞానంయదానహి ॥ ౧౩ ॥ పరమానన్దజననేపరానన్దేచిదా
 త్తని । మనోయదామహాయోగంసమాధిర్గీయతేతదా ॥ ౧౪ ॥ ఏవమ
 భ్యస్యమేధావీపజ్ఞుకాలపరాయణః । తత్తత్కాలవిధానోక్తమాచారం
 చసమాచరేత్ ॥ ౧౫ ॥ సాయంకాలేప్రతిదినం యోగంకుర్యాద్విచ
 ఙ్గణః । వివిక్షదేశే కీర్తాదిసర్వబాధావివర్జితే ॥ ౧౬ ॥ మృద్వాననే
 సుఖాసీనస్వస్తికాద్యాననేతథా । ఋజుకాయశిరోగ్రీవో నాసాగ్రస్య
 స్తలోచనః ॥ ౧౭ ॥ ఇళయావాయుమాకృష్యకుమ్భయేచ్ఛశనై శ్శనైః ।
 ఉద్బోధ్యకుల్లలీంసుప్తాంసుషుమ్నాయామ్ప్రవేశయేత్ ॥ ౧౮ ॥ య
 దాతుయోగినో దేహేజిహ్వాసావర్తతేతదా । ఓమిత్యుచ్చారయేద్బోగీ
 వేంకటేశమనుష్ఠరే ॥ ౧౯ ॥ బ్రహ్మరథోద్వినిర్గచ్ఛన్ప్రవిశేదర్చిరా
 కృతిమ్ । అర్చిరాదిసుమార్గేణప్రవిశ్యపరమంపదమ్ ॥ ౨౦ ॥ సాయుజ్యం
 వేంకటేశస్యలభ్యానస్థిభవేచ్ఛిరమ్ । యదిస్యాద్వేంకటేశస్యకైంకర్యే
 న్యేధీర్హరీయసీ ॥ ౨౧ ॥ తదాయోగంస్థిరఃకుర్యాదుపదేశాద్గురోస్త్వ
 యమ్ । పూర్వోక్తేనైవసూక్తేణయోగంకుర్యాద్విచక్షణః ॥ ౨౨ ॥
 ఇళయావాయుమాకృష్య సుషుమ్నాయాంప్రవేశయేత్ । అర్చిపాస
 హోస్తాగ్నేఃప్రవిశేద్ధృవయాంబుజమ్ ॥ ౨౩ ॥ తత్రస్థంకేశవంబుద్ధ్వా
 శబ్దచక్రగదాధరమ్ । ఆజ్ఞాస్థానమతీతైవంభ్రామధ్యంప్రవిశేత్పుణ్డః ॥
 నీవారశూకవతుష్టం తత్రపశ్యేచ్ఛ్రియః పఠిమ్ । సహస్రవత్రకమల
 మధ్యస్థంచస్త్రమిద్దలమ్ ॥ ౨౪ ॥ తత్రపశ్యేద్దమాధీశంసురాధీశంసుధాత్మ
 కమ్ । తత్పఞ్చలూచ్ఛస్త్రవిమ్బాత్ప్రవత్సీయాపబిన్దనా ॥ ౨౫ ॥ అస్త
 ర్భహిస్తథావ్యాప్తంస్వస్యదేహంవిచిన్తయేత్ । సుషుమ్నాయాస్తథా

మూర్తాదవరుహ్యశనైశ్చనైః ॥ ౨౭ ॥ ప్రాణాదీన్ధ్రాపయేద్వాయాంస్త
త్తత్థానేషుపూర్వవత్ । ఏవంచప్రత్యహంకుర్వాన్ సన్ధ్యామధ్యమరా
త్రిషు ॥ ౨౮ ॥ వినాహస్తేనకుర్వీతవాయోధ్ధారణమాత్మని । శరీరా
దధికంవాయుంద్వాదశాఙ్గుశమానకమ్ ॥ ౨౯ ॥ శరీరేశాసమంకుర్యా
న్నూయనంవావాయుమాత్మని । ఏవమభ్యాసయోగేనవజ్రకాయోభవేన్న
రః ॥ ౩౦ ॥ కాలమృత్యుంవినిర్జిత్యజీవేదాచన్ద్రితారకమ్ । అస్యయో
గస్యవిఘ్నాశ్చేద్యపన్తిబహుభువి ॥ ౩౧ ॥ అవిఘ్నయోగసిద్ధ్యర్థంవే

సనకసనన్దనతీర్థమాహత్మ్యమ్.

జగదాహ్వయభూధరే । అస్తికిచ్ఛత్సరః పుణ్యంనామ్నా సనకసనన్దనమ్ ॥
ఉత్తరేపాపనాశస్య క్రోశాన్తేసిద్ధపేవితే । అతిగోప్యంనతతేజః విజాన
న్తిమనుజాభువి ॥ ౩౩ ॥ మార్గశీరేసీతేపక్షేద్వాదశ్యా మరుణోదయే
స్వామిపుష్కరిణీతీర్థేన్నా త్వానియతమానసః ॥ ౩౪ ॥ త్రయోదశీంసమా
రభ్యన్నాయాత్సనకసన్దనే । స్నాత్వాతుతత్రవిమలోవేజగదాద్రిప
తేఃపునః ॥ ౩౫ ॥ శ్రీమదష్టాక్షరంమత్రింజయేదయతమన్వహమ్ । ప

కాయరసాయనతీర్థమాహత్మ్యమ్.

శ్చాత్సమభ్యసేద్యోగం తతస్సిద్ధో భవిష్యతి ॥ ౩౬ ॥ రహస్యంతత్సమీ
పేన్తి తీర్థంకాయరసాయనమ్ । తస్యసానాత్తుదేహోపి శుద్ధోభవ
తితతఃకాత్ ॥ ౩౭ ॥ యత్కించిత్పాణ్డపత్రంతు పరీక్షార్థం వినిశ్చే
పేత్ । తస్మిన్తీర్థేక్షణాదేవశ్యామం భవతిశోభనమ్ ॥ ౩౮ ॥ శిల
యాపిహితంతత్తుయోగిభిస్సనకాదిభిః । మహాత్మనాంపుణ్యవతాందర్శ
నంహిదదాతితత్ ॥ ౩౯ ॥ యేనకేనప్రకారేణకృత్వాదేహందృఢంబు
ధః । కైజుర్యమేనకుర్వీతవేజుః సుశస్యసర్వదా ॥ ౪౦ ॥ స్వరూప
మాత్మనోయస్తా కైజుర్యంశేషిణోహరేః । కైజుర్యహీనఃపురుష
స్సామిద్రోహీనసంశయః ॥ ౪౧ ॥ తస్మాదేవతుకుర్వీతనిత్యంనైమిత్తికం
బుధః । అన్యచ్ఛ్రీతికర్తాపియత్తుశాస్త్రేరనిన్దితమ్ ॥ ౪౨ ॥ ఇత్యుక్తం
పాగ్విరాహేణ ధర్మశ్చైవేజగదాచలే । శరీరధారణం భోగోజ్ఞానంసా
మర్థ్యమేవచ ॥ ౪౩ ॥ క్షేత్రంగృహంధనంధాన్యం యచ్ఛాన్యదుపకల్పి

తమ్ । సర్వం వేంకటాచలమహాత్మ్యే నమః ॥ ౪౪ ॥ వినశ్య
మిదం సర్వం జగత్పశ్యేద్ధిబుద్ధిమాన్ ॥ నిరయేపాపకారీతు పతత్యేవనసం
శయః ॥ ౪౫ ॥ పుణ్యకృత్సుఖమాప్నోతి ధ్రువమిత్యేవబుద్ధిమాన్ ॥ చింత
యేత్సతతం యోగీ చిత్తే వేంకటనాయకమ్ ॥ ౪౬ ॥ ధర్మశాస్త్రం సదా
పశ్యేద్గురుశుశ్రూషణేరతః ॥ గృహస్థస్త్వేషుదారేషు రమేద్ద్యోగీజితేంద్రి
యః ॥ ౪౭ ॥ సాధూనేవ సదా యోగీ పృచ్ఛేద్వైహితమాత్మనః ॥ విచార
యేచ్ఛ వేదార్థాన్ సదా వేదాస్తమభ్యసేత్ ॥ ౪౮ ॥ బహునేహ కిముక్తేన
విహితం నైవ సస్య జేత్ ॥ నిషిద్ధం నానుతి షేధిసాగోయంధర్మసద్గ్రహః ॥

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే అష్టాంగయో
గస్వరూపనిరూపణాది కథనం నామ షష్టితమోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తరశతనామావళిః.

మునయః ॥ సూతసర్వార్థతత్త్వజ్ఞసర్వవేదాస్తపారగ ॥ యేన
చారాధితస్సద్యశ్శ్రీమద్వేంకటాచలమహాత్మ్యే ॥ ౧ ॥ భవత్యశీష్టసర్వార్థప్రద
స్తద్భూమిహినోమునే ॥ ఇతి పుష్టస్తదాసూతోధ్యాత్వాస్వాత్మసతత్త్వ
ణాత్ ॥ ౨ ॥ ఉవాచ మునిశార్దులార్కశ్రూయతామితి వైమునిః ॥ సూతః ॥
అస్తి కిం చిత్ హర్షోఽప్యంభగవత్ప్రీతికారకమ్ ॥ ౩ ॥ పురాణేషేణ కథితం
కపిలాయమహాత్మనే ॥ నామ్నా మప్తశతం పుణ్యం పవిత్రం పాపనాశనమ్ ॥
ఆదాయ హేమపద్మానిస్సర్వదీనమ్భవానిచ ॥ బ్రహ్మతుపూర్వమభ్యర్చ్య
శ్రీమద్వేంకటాచలమహాత్మ్యే ॥ ౪ ॥ అష్టోత్తరశతైర్దివైర్నామభిర్ముఖాజి
తైః ॥ స్వాశీష్టం లభ్యవాన్ బ్రహ్మసర్వలోకపితామహః ॥ ౫ ॥ భవద్భిరపి ప
ద్మైశ్చ సమర్చ్యైశ్చ నామభిః ॥ తేహం శేషనగాధీశ మానసోల్లాసకా
రిణామ్ ॥ ౬ ॥ నామ్నా మప్తశతం వక్ష్యే వేంకటాద్రినివాసినః ॥ ఆయు
రారోగ్యదంపుంసాంధనధాన్యసుఖప్రదమ్ ॥ ౭ ॥ జ్ఞానప్రదం విశేషేణ
మహదైశ్వర్యకారకమ్ ॥ అర్చయేన్నామభిర్దివైర్నామైశ్చ రేణుపదాజి
తైః ॥ ౮ ॥ నామ్నా మప్తశతస్యాస్య ఋషిర్భక్తప్రకీర్తితః ॥ ఛందోఽను
ష్టుప్తథాదేవో వేంకటేశ ఉదాహృతః ॥ ౯ ॥ నీలగోక్షీరసమ్భూ
తో బీజమిత్యుచ్యతే బుధైః ॥ శ్రీనివాసస్తథాశక్తిర్హృదయం వేంకటాధి

పః॥౧౧॥ వినియోగస్తథాభీష్టసిద్ధ్యర్థేచనిగద్యతే * ఓంనమోవేఙ్కటేశాయశేషాద్రినిలయాయచ ॥ ౧౨ ॥ వృషదృగ్గోచరాయాథవిష్ణవేసతతంనమః । సదజ్ఞానగిరీశాయనృపాద్రిపతయేనమః ॥ ౧౩ ॥ మేరుపుత్రగిరీశాయ సరస్వమితటిజుషే । కుమారాకల్పసేవ్యాయ వజ్రిదృగ్విషయాయచ ॥ ౧౪ ॥ సువర్చలాసుతన్యస్తనై నావత్యభరాయచ । రామాయపద్మనాథాయసదావాయస్తుతాయచ ॥ ౧౫ ॥ త్యక్తవై కుణ్డలోకాయగిరికుంజవిహారిణే । హరిచంద్రనగోత్రేన్ద్రస్వామినేసతతంనమః ॥ ౧౬ ॥ శఙ్ఖరాజన్యనేత్రాబ్జవిషయాయనమోనమః । వసూపరిచరత్రాత్రేకృష్ణాయసతతంనమః ॥ ౧౭ ॥ అభికన్యాపరిష్వక్తవక్షసేవేఙ్కటాయచ । సనకాదిమహాయోగిపూజితాయనమోనమః ॥ ౧౮ ॥ దేవజిత్ప్రముఖానస్తదైత్యసంఘప్రణాశినే । శ్వేతద్వీపవసన్తుక్తపూజితాఙ్గియుగాయచ ॥ ౧౯ ॥ శేషవర్చతరూపత్వప్రకాశనపరాయచ । సానుస్థాపితతాక్ష్యాయతాక్ష్యచలనివాసినే ॥ ౨౦ ॥ మాయాగుఢవిమానాయగరుడస్థానవాసినే । అనన్తశిరసేనిత్యమనంతాయతేనమః॥౨౧॥ అనన్తచరణాయాథశ్రీశైలనిలయాయచ । దామోదరాయతేనిత్యంసీలమేఘనిభాయచ॥౨౨॥ బ్రహ్మాదిదేవదుర్దర్శవిశ్వరూపాయతేనమః । వైకుణ్ఠాగతసద్దేమవిమానాన్తర్గతాయచ ॥ ౨౩ ॥ అగస్త్యాభ్యర్థితాశేషజనదృగ్గోచరాయచ । వాసుదేవాయహరయేతీర్థపఞ్చకవాసినే ॥ ౨౪ ॥ వామదేవప్రియాయాథజనకేష్టప్రదాయచ । మార్కండేయమహాతీర్థజాతపుణ్యప్రదాయచ॥౨౫॥ * వాక్పతిబ్రహ్మదాత్రేచచన్ద్రాలావణ్యదాయినే । నారాయణనగేశాయబ్రహ్మకృష్ణప్రోత్సవాయుచ ॥ ౨౬ ॥ శఙ్ఖచక్రవరానమ్రలసత్కరతలాయచ । ద్రవన్త్రుగిమదానక్తవిగ్రహాయనమోనమః ॥ ౨౭ ॥ కేశవాయనమోనిత్యంనిత్యయావనమూర్తయే । అర్థితార్థప్రదాత్రేచవిశ్వతీర్థాఘహారిణే ॥ ౨౮ ॥ శీర్థస్వామిసరస్వీతజనాభీష్టప్రదాయినే । కుమారధారికావాసస్థాభీష్టప్రదాయచ ॥ ౨౯ ॥ జానుదఘ్నసముద్భూతపోత్రిణేకూర్తమూర్తయే । కిన్నరద్వస్త్యశాపాస్తప్రదాత్రేవిభవేనమః ॥ ౩౦ ॥ వైఘానసమునిశ్రేష్ఠపూజితాయన

* వాక్పతిబ్రహ్మదాత్రే.

మోనమః । సింహాచలనివాసాయశ్రీమన్నారాయణాయచ ॥ ౩౧ ॥ సద్భక్తసీలకణ్ఠార్చ్యనృసింహాయనమోనమః । కుముదాక్షగణశ్రేష్ఠస్తనాపత్యప్రదాయచ ॥ ౩౨ ॥ దుర్మేధఃప్రాణహర్త్రేచశ్రీధరాయనమోనమః । క్షత్రియాస్తకరామాయమత్స్యరూపాయతేనమః ॥ ౩౩ ॥ పాణ్డవా రిప్రహర్త్రేచశ్రీకరాయనమోనమః । ఉపత్యకాప్రచేశ్శశజరధ్యౌతమూర్తయే ॥ ౩౪ ॥ కుక్కుబ్జసరసీకూలలక్ష్మీకృతతపస్వినే । లక్ష్మీకరామోజవక్షాల్వారకస్రజే ॥ ౩౫ ॥ సాలగ్రామనివాసాయశుకదృగ్గోచరాయచ । నారాయణార్థితాశేషజనప్రస్వీషయాయచ ॥ ౩౬ ॥ మృగయారసికాయాథనృపభాసురహరిణే । అజ్ఞానాగోత్రపతయేవృషభాచలవాసినే ॥ ౩౭ ॥ అజ్ఞానాసుతదాత్రేచ * మాధవీయాఘహరిణే । ప్రియగ్నుప్రియభయోయశ్వేతకోలవరాయచ ॥ ౩౮ ॥ నీలధేనుపయోధారాసేకదేహోద్భవాయచ । శజరప్రియమిత్రాయచోళపుత్రప్రియాయచ ॥ ౩౯ ॥ సుధర్మణీసుచైతన్యప్రదాత్రేమధుఘాతినే । కృష్ణాశ్వవిప్రవేదాస్తదేశికత్వప్రదాయచ ॥ ౪౦ ॥ పరాహాచలనాథాయబలభద్రాయతేనమః । త్రివిక్రమాయమహాతేహృషీకేశాయతేనమః ॥ ౪౧ ॥ అచ్యుతాయనమోనిత్యంనీలాద్రినిలయాయచ । నమఃకీర్ధాభినాథాయనైకుఠాచలవాసినే ॥ ౪౨ ॥ ముకుందాయనమోనిత్యమనంతాయనమోనమః । విరిఞ్చాభ్యర్థితానీతసౌమ్యరూపాయతేనమః ॥ ౪౩ ॥ సువర్ణముఖరీస్నాతమనుజాభీష్టదాయినే । హలాయుధజగత్తీర్థసమస్తఫలదాయినే ॥ గోవిందాయనమోనిత్యంశ్రీనివాసాయతేనమః । అష్టోత్తరశతంనామ్నాంచతుర్థ్యానమసాన్వితమ్ ॥ ౪౪ ॥ యఃపఠేచ్ఛృణోయ్యాన్నిత్యంశ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః । తస్యశ్రీవేంకటేశస్తుప్రసన్నోభవతిధృవమ్ ॥ ౪౫ ॥ అర్చనాయాంవిశేషేణగ్రాహ్యమష్టోత్తరంశతమ్ । వేంకటేశాభిధేయే ర్యోవేంకటాద్రినివాసినమ్ ॥ ౪౬ ॥ అర్చయేన్నామభిస్తస్యఫలంముక్తిర్నసంశయః । గోపనీయమిదంస్తోత్రంసర్వేషాంనప్రకాశయేత్ ॥ ౪౭ ॥ శ్రద్ధాభక్తియుజామేవదాపయేన్నామసద్భక్తిహమ్ । ఇతిశేషేణకథితం

కపిలాయమహాశ్మనే ॥ ౮౯ ॥ కపిలాశ్మమహాయోగినకాశాత్తుమయా
శ్రుతమ్ । తదుక్తంభవతామద్యసద్యఃప్రీతికరంహరే ॥౧౦॥

ఇతిశ్రీనారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే శ్రీవేంకటేశా
ష్టోత్తరశతనామావళికథనంనామైకపప్తితమోఽధ్యాయః.

మహర్షీణాంశ్రీవేంకటేశవార్ధం శ్రీవేంకటాచలగామనమ్.
శ్రీసూతః ॥ బ్రూతయూయంపునశ్శ్రోత్రితుంకిమిచ్ఛథతపోధనాః ।
సత్సామితదశేషశ్చనాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౧ ॥ ఇత్యుక్తామునయస్స
ర్వేప్రోచురేవమిదంవచః ॥ మునయః ॥ భగవన్భగవద్భక్తిరసాగరచ
ంద్రిమః ॥ ౨ ॥ వేంకటేశస్యమాహాత్మ్యముక్తంసూతత్వయానఘ ।
విచిత్రంతస్యచారిత్రమౌదార్యంనిస్తులంతథా ॥ 3 ॥ రహస్యానిచనామా
నిసమ్యగస్తాభిరేవహి । శ్రోతాభ్యాంపీతమేతత్తువేంకటేశకథామృత
మ్ ॥ ౪ ॥ తస్మాచ్ఛ్రుత్వర్వయస్వాపిపిపాసాతుగరీయసీ । అస్తాం
స్త్వమనుజానీహిసేవార్థంవేంకటేశితః ॥ ౫ ॥ రహస్యానిచనామా
నిశేషాదేశ్చతదిదితిః । స్వామిపుష్కరిణీతీర్థమాహత్మ్యంచప్రకాశిత
మ్ ॥ ౬ ॥ అత్యద్భుతంహరేర్దిన్యంతామాహాత్మ్యమేవతత్తు । శ్రుతంచ
మునిశార్దులసమ్యగస్తాభిరేవహి ॥ ౭ ॥ శ్రోతాభ్యాంసమ్యగాపీతంవే
ంకటేశకథామృతమ్ । ఇత్యుక్తంతుతతస్మాతఃప్రోవాచమునిపుణ్ణవాః ॥
గచ్ఛద్భంమునయోయూయంశ్శ్రోత్వేంకటాచలమ్ । తత్రగత్వాగిరిం
పుణ్యంకృత్వాచాపిప్రదక్షిణమ్ ॥ ౮ ॥ స్నాత్వాపర్యస్తతీర్థేషున
త్వాపర్యస్తగామరాఽ । ఆరుహ్యరత్నసామంతంశుకోకిలమజ్జుల
మ్ ॥ ౧౦ ॥ స్వామిపుష్కరిణీంపద్మవనవాతేనరజ్జితామ్ । ప్రాప్య
స్నాత్వాచతతీర్థేప్రదక్షిణవిధానతః ॥ ౧౧ ॥ పరిసృత్యవిమానశ్చదర్శ
నాత్పవనాశనమ్ । హృదయానస్తజననంపుళికోద్గమకారకమ్ ॥ ౧౨ ॥
ప్రవిశ్యభూవరాహంచనత్వాశ్రీవేంకటాధిపమ్ । శ్రీభూమిభ్యాంము
దాయుక్తంశత్రుచక్రవరాయుధే ॥ ౧౩ ॥ దధానంపుణ్డరీకాక్షంస్తయ
మానముఖామ్బుజమ్ । దయామృతతరజ్జాభిషన్దస్తితమనోహరమ్ ॥
సమ్యగ్లప్త్యాచనత్వాచస్తుత్వానామభిరేవచ । అర్చయిత్వాచకమలైర్గ

ద్వాభీష్టంచదుర్లభమ్ ॥ ౧౫ ॥ కృతకృత్యానివర్తధ్వమిత్తుక్తామునయ
స్తదా । ఆమస్త్యసూతంతేనర్వేప్రహృష్టాశ్చప్రతిస్థితే ॥ ౧౬ ॥ భర
ద్వాజఃకాశికశ్చజాబాలిరథకాశ్యపః । క్రతుర్దక్షఃపులస్త్యశ్చగౌతమః
పులహస్తథా ॥ ౧౭ ॥ ఆక్లేరసోదేవలశ్చదేవదర్శనవచచ । కాత్యుక
ణ్వోమృకణ్ణశ్చశతానన్దోమహామునిః ॥ ౧౮ ॥ మైత్రేయప్రముఖాస్త
త్రస్థతాయేతపోధనాః । ఘుష్యస్తస్సజ్ఞశశ్చోచ్చైర్గోవిందేతిపునఃపునః ॥
తీర్త్వాభాగీరథీంపశ్చాగ్గౌతమీంకృష్ణవేణికామ్ । తత్రతత్రమహానద్యాం
స్నాత్వాస్నాత్వాతపోధనాః ॥ ౨౦ ॥ వేంకటాద్రింసమంగత్యతప్తజా
మ్బూనదాత్తకమ్ । సర్వతీర్థమయంపుణ్యంసర్వసిద్ధనిషేవితమ్ ॥ ౨౧ ॥
మదమజ్జుశమాయూరకేకాస్వనమనోహరమ్ । దివ్యనిర్మలసమ్పూర్ణం
ఫలపుష్పదుమైర్యుతమ్ ॥ ౨౨ ॥ అనతిక్రమ్యసూతోన్మితేవాక్రమమి
మేబుధాః । చక్రశ్శ్రీవేంకటేశస్యసేవాంపరమపావనీమ్ ॥ ౨౩ ॥
స్నానంమనైశ్చక్రకుర్వన్తోనిర్మరేషుసరస్సుచ । పశ్యస్తస్మానిరమ్యాణిసా
నూనిమణిమన్తచ ॥ ౨౪ ॥ శృణ్వస్తశ్శ్రోత్రరమ్యాణిపక్షిణాంవచనా
న్యసి । గాయస్తస్మామగానానిపతస్తస్తుతిసంభయమ్ ॥ ౨౫ ॥ సృత్య
స్తస్సమ్భ్రమాత్సర్వేష్వేత్యస్తస్తపోధనాః । ఉత్పతస్తపతస్తశ్చ
హర్షావేశసశంగతాః ॥ ౨౬ ॥ గిరిప్రదక్షిణంసమ్యక్కుర్వస్తస్తేశనైశ్చ
నైః । స్నాత్వాకాపిలతీర్థేచదృష్ట్వానత్వాశివంగిరిమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఆరు
హ్యమేకశృంగధంసిద్ధగద్ధర్వసేవితమ్ । అత్యద్భుతాద్రత్నసానోర్హే
మాదేరద్భుతోగిరిః ॥ ౨౮ ॥ అయంహ్యభూతపూర్వోహిశ్రీమద్వే
ంకటాచూధరః । ఇతిబ్రువస్తస్తేసర్వేదదృశుర్దివ్యముత్తమమ్ ॥ ౨౯ ॥
విమానంస్వామితీర్థేచస్నాత్వాదేవంక్రియఃపతిమ్ । కోటికన్దర్పలావ
ణ్యంకీరీటమకుటోజ్జ్వలమ్ ॥ ౩౦ ॥ ఉరస్థితశ్రియాక్రాస్తముక్తాదామో
పశోభితమ్ । చతుర్భుజముదారాజ్ఞంశంభుచక్రధరంపరమ్ ॥ ౩౧ ॥ నీల
మేఘనిభంశ్యామంపీతవాససమచ్యుతమ్ । శ్రీభూమిసహితంవిష్ణుంప
ద్భాస్వితపదామ్బుజమ్ ॥ ౩౨ ॥ ప్రణేముస్సహసాహృష్టాహర్షోత్ఫుల్లవి
లోచనాః । తుష్టుపుర్వదమనైశ్చస్తాతైశ్చశ్రుతిసంమతైః ॥ ౩౩ ॥

➤➤➤ మహర్షి కృతభగవత్పుస్తతిః. ➤➤➤

మునయః॥ యః పార్థివానిగణయేద్రజాంసిసుబహున్యపివిష్ణోర్వీర్యాణిగ
ణయేన్ని శ్చేషంసపుమాహారే ॥ 3౪ ॥ త్రేధాచనిదధేపాదాన్భూమావి
ష్ణుస్త్రివిక్రమః॥ ధర్మాంశ్చధారయన్యస్తుతస్త్వేవిష్ణవేనమః॥ 3౫ ॥ అత్యతి
ష్ఠద్విశ్వతోయోవ్యాప్యభూమిందశాజులమ్ । భూతంభవ్యశ్చయద్వాన్య
స్తంతస్త్వేవిష్ణవేనమః ॥ 3౬ ॥ పాదోవిశ్వంత్రిపాదోవ్యయస్యతస్త్వే
నమోనమః॥ ఋచస్సామానియస్తాత్తుజజ్జరేతురగాస్తథా ॥ 37 ॥ విప్రోము
ఖాద్భుజాద్రాజావైశ్వశ్చోర్వోరనస్తరమ్ । సూద్రఃపద్భ్యాంముఖాదగ్ని
రిష్టశ్చమనసోవిధుః ॥ 3౮ ॥ నేత్రాత్సుర్యోఽఘనంజజ్ఞేతస్త్వేబ్రహ్మ
ణేనమః । ఇయత్తయాగుణానాంతేనివర్తస్తేనమానవాః ॥ 3౯ ॥ బు
ద్ధీనాంకిన్తుదౌర్బల్యాద్దేవశ్చాపితధైవభోః । ఏనంతంబహుధాస్తుత్వా
స్తోత్రైశ్చాన్త్రైర్క్యనోహరైః ॥ ౪౦ ॥ ఆదాయపద్మప్రతాణిశ్రీపా
దంవేజ్జు-ఛేతితుః । అర్చయామాసురవ్యగ్రంనామభిసూసితభాషితైః॥
తతఃప్రీతోజగద్ధాతావభాషేవేజ్జు-ఛేత్వరః । తత్రైన్వనైమిశారణ్యే
ప్రీతోస్త్రిభవతామహమ్ ॥ ౪౧ ॥ వేజ్జు-టాచలమాహాత్మశ్రవణాన్తు
నయోబుధాః । చిరకాలతపోలభ్యమపిదత్తంఫలంమయా ॥ ౪2 ॥
యద్యదిష్టంమునీనాంతుభవతాందత్తమేవతత్ । వేజ్జు-టాదేస్తుమాహా
త్మ్యంబహుదూరస్థితోపియః ॥ ౪౩ ॥ శృణోతివాశ్రావయతిపరేద్వా
శ్రద్ధయాన్వితః । కన్యామాసేవిశేషేణతస్మాహంసులభోహ్యహమ్ ॥ ౪౪ ॥
ధనంధాన్యంమహీమిష్టాంపుత్రాపౌత్రాదదామ్యహమ్ । దదామిస
ర్వాకామాంశ్చదేహస్తేమత్ప్రదంతథా ॥ ౪౫ ॥ ఇతిలభ్యావరాంస్తేతు
తత్రవత్సరపశ్చకమ్ । స్నాత్వాసర్వేషుతీర్థేషువేజ్జు-టాద్రాతపోధనాః॥
ఆశ్చర్యాణ్యపిదృష్ట్వా తేనమ్యగారాధ్యమాధనమ్ । పునశ్చనైమిశార

➤➤➤ సూతంప్రతిశౌనకాదిస్తుతిః. ➤➤➤

ణ్యాయయుస్సర్వేతపోధనాః ॥ ౪౬ ॥ గత్వాత్తునైమిశారణ్యంమునిసజ్ఞ
నిషేవితమ్ । ఉపసృత్యపునస్సూతంప్రోచరేవమిదంవచః ॥ ౪౭ ॥ అహో

తవతువిజ్ఞానమహోసావర్ధ్యమేవతే । యథోక్తంభవతావిష్టోద్యే
 జుటాద్రనివాసినః ॥౫౦॥ రూపమాదార్యరూపఇచ్చగిరిరూపంతథైవచ ।
 స్థితంతథైవతత్సర్వ మహోవేంకటభూధరః ॥ ౫౧ ॥ త్వత్ప్రసాదా
 ద్వయంసర్వేకృతాన్తాస్త్వమహామునే । సంస్థానంవేంకటేశస్యగిరే
 స్తస్యచసర్వతః ॥ ౫౨ ॥ దృష్టమేతత్త్వయాకింవాశ్రుతంవాసూతత
 న్మునే । ఇతిస్తుతస్తతస్సుతఃప్రోవాచేదంవచస్తదా ॥౫౩॥ వ్యాసస్యాను
 గ్రహత్సర్వంవేద్మితత్త్వంతపోధనాః । వేంకటాచలమహాత్మ్యంకల్ప
 కోటిశఛైరపి ॥ ౫౪ ॥ నశక్యంవర్తనాహస్త్రిశ్యేమాణాంచసహస్రకైః ।
 వస్తుంతథాపిమాహాత్మ్యంకీర్తితంకించేవహి ॥ ౫౫ ॥ పుణ్యంపవిత్ర
 మాయుష్యంమాహాత్మ్యమిదముత్తమమ్ । యఃపఠేత్ప్రయతోభక్త్యా
 శృణుయాద్వాల్మీకిభేదపి ॥ ౫౬ ॥ సర్వానామానవాప్నోతిసమ్పా
 ద్నోతిచమర్గభిమ్ ॥౫౭॥ ... .. *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే మహర్షీ
 ణాంశ్రీవేంకటేశ్వరసేవార్థంశ్రీవేంకటాచలాగమనాది
 కథనంనామ ద్విషష్టితమోఽధ్యాయః.

ఇథంశ్రీవారాహపురాణే త్రయస్త్రింశప్రభృతిద్విషష్టితమపర్యంత
 త్రింశదధ్యాయాత్మక శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరః
 ప్రథమోభాగ స్సమాప్తిమగమత్.

—❧— ఓంతత్సత్. —❧—

శ్రీవారాహపురాణప్రథమభాగాంతర్గతసముదితాధ్యాయసంఖ్య-౩౦.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయైపద్మానద్యైనమః.

శ్రీ మ తేవిష్వక్సే నాయ న మః.

అ థ శ్రీ వా రా హ పు రా ణా స్త ర్గ త

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే

ధరణీవరాహసంవాదాఖ్యో ద్వితీయోభాగ ఆరభ్యతే.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్చనామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయశ్రీనివాసాయమఃశ్రమ్॥

➤➤➤ నారదస్యసుమేరుశిఖరస్థయజ్ఞవరాహదర్శనప్రాప్తిః ➤➤➤

హరిః ఓం ॥ ఋషయః ॥ రామహర్షణసర్వజ్ఞపురాణార్థవిశార
ద । సూహృత్త్వంశ్రోతుమిచ్ఛామోగిర్ద్వాణాం మహీతలే ॥ ౧ ॥
బ్రాహ్మిత్వంనోమహాభాగకేప్రధానామహీధరాః ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏత
మేవపురావ్రశ్న మపుచ్ఛంజాహ్నా వీతతే ॥ ౨ ॥ వ్యాసంమునివరశ్రేష్ఠం
సోఽబ్రవీన్నేగురూత్తమః ॥ వ్యాసః ॥ పురాదేవయుగే సూతనారదో
మునిసత్తమః ॥ ౩ ॥ సుమేరుశిఖరంగత్వానానారత్న సుశోభితమ్ । త
న్న ధ్యేవిపులందీప్తంబ్రహ్మణోదివ్యమాలయమ్ ॥ ౪ ॥ దృష్ట్వాతస్యోత్త
రేదేశేషిష్టలద్రుమముత్తమమ్ । సహస్రయోజనోచ్ఛాయంవిస్తీర్ణం
ద్విగుణంతథా ॥ ౫ ॥ తన్మూలేమణ్డపందివ్యంనానారత్న సమన్వితమ్ ।
పద్మరాగమణి స్తమ్భేసానిహస్తైస్సమలజ్జితమ్ ॥ ౬ ॥ వైడూర్య
ముక్తామణిభిఃకృతస్వస్తికమాలికమ్ । నవరత్న సమాకీర్ణదివ్యతోరణశో
భితమ్ ॥ ౭ ॥ మృగపక్షిభిరాకీర్ణంనవరత్న మయైశ్శుభైః । పుష్కరాగ

మహాద్వారం ప్రభూమిక గోపురమ్ || ౮ || సద్విప్రవజ్రసుకృతకవాట
 ద్వయకోభితమ్ | ప్రవిశ్యాదాదదర్శాన్తర్దివ్యమాక్రికమల్లపమ్ || ౯ || నై
 షార్యవేదికంతుజ్గమారురోహమహామునిః | తస్య ధ్యేతుస్థిమతులంవసు
 పాదవిరాజితమ్ || ౧౦ || దదర్శముక్తాసఙ్గీర్ణంసింహాసనముడుద్యుతి |
 తస్య ధ్యేపుష్కరందివ్యంసహస్రదళశోభితమ్ || ౧౧ || శ్వేతంచంద్రాస
 హసాభంకర్ణికాకేసరోజ్జ్వలమ్ | తస్యమధ్యేసమాసీనంపూర్ణచంద్రా
 యుతప్రభమ్ || ౧౨ || కైలాసపర్వతాకారంసుస్థిరంపురుషాకృతిమ్ |
 చతుర్బాహుముదారాజ్ఞం నరాహవదనంశుభమ్ || ౧౩ || శఙ్ఖచక్రాభ
 యసరాన్నిభాణంపురుషోత్తమమ్ | పీతామృతధరందేవంపుష్కరికాయ
 తేజఃమ్ || ౧౪ || పూర్ణేంద్రసామ్యవదనంసహగర్భముఖామ్బుజమ్ | సా
 మధ్వనింయజ్ఞమూర్తింసుక్తిర్మణంసువనాసికమ్ || ౧౫ || త్రిరసాగరస
 జ్ఞాశంకరిటోజ్జ్వలితాననమ్ | శ్రీవత్సవక్షుసంశుభ్రం యజ్ఞసూత్రవి
 రాజితమ్ || ౧౬ || కౌస్తుభశ్రీసముద్యోతినమున్నతమహోరసమ్ | జా
 మ్బానదమయ్యైవైవ్యసురత్నాభరణైర్మృతమ్ || ౧౭ || విద్యున్నాలాప
 రిక్షేప్తశరన్నేఘమివోజ్జ్వలమ్ | వామపాదతలాక్రాస్తపాదపీతవిరాజి
 తమ్ || ౧౮ || కటకాజ్గదకేయూరకుండలోజ్జ్వలితంసదా | చతుర్ముఖవ
 సిష్ఠాత్రిమూర్కఙ్గయైర్మనీశ్వరైః || ౧౯ || భృగ్వాదిభిరనేకైశ్చ సేవ్యమా
 నమహర్నిశమ్ | ఇంద్రాదిలోకపాలైశ్చగర్భర్వాపురసాజ్గతైః || ౨౦ ||
 సేవితందేవదేవేశంప్రణిపత్యాభిగమ్యచ | దివ్యైరుపనిషద్భాగైరభిప్రూ
 యధరాధరమ్ || ౨౧ || నారదఃపరమప్రీతిస్థితోదేవస్యసన్నిధౌ | ఏత

~ ~ ~ నరాహసన్నిధిమృత్తిధరణ్యాగమనమ్. ~ ~ ~

స్త్రిన్నస్తరేచాభూద్వివృదుభినిస్సృతః || ౨౨ || తతస్సమాగతాదేవీధర
 ణీసఖసంయుతా | సరత్నసాగరాకారదివ్యామృతసముజ్జ్వలా || ౨౩ ||
 సుమేరుమస్తరాకారస్తనభారావనామితా | నవదూర్వాదళశ్యామాస
 ర్వాభరణభూషితా || ౨౪ || ఇశయానైపిజ్జళయా సఖిభ్యాంచసమ
 న్వితా | తతస్తాభ్యాంసమాసీతంపుష్పాణానిచయంమహీ || ౨౫ ||
 శ్రీమద్వరాహదేవస్యపాదమూలేవికీర్తయ | ప్రణమ్యదేవదేవేశంకృతా
 జ్జాలిపుటాస్థితా || ౨౬ || తాందేవీంశ్రీవరాహోపిహ్యలిక్త్యాంకేసి

→→→ ధరణీవరాహసంవాదః. ←←←

ధాయచ । పప్రచ్ఛకుశలంపుష్ప్యంప్రీతిప్రవణమానసః ॥ ౨౭ ॥ శ్రీవరాహః ॥ త్వంనివేశ్యమహీదేవిశేషశీర్షేసుఖానహే । లోకంత్యునివేశ్యైవత్వత్సహాయాధరాధరా ॥ ౨౮ ॥ ఇహగతోస్త్వహందేవికిమర్థంత్యమిహగతా ॥ పృథివీ ॥ మాంసముద్భృత్య పాతాళాత్సహస్రఫణశోభితే ॥ ౨౯ ॥ రత్నపీఠి ఇవోత్తుజ్జేనరత్నేన నైవమార్ధని । కృత్వా మాంసుస్థిరాందేవధరాంశ్చాపిన్యవేశయః ॥ ౩౦ ॥ మధ్యరణక్షమాపుణ్యాంస్త్యస్తయాన్సురుషోత్తమ । తేషుముఖ్యాస్తహబాహోమదా

→→→ శేషచలస్యసర్వపర్వతాతిశాయిత్వవర్ణనమ్. ←←←

ధారాన్వదన్వమే ॥ ౩౧ ॥ శ్రీవరాహః ॥ సుమేరుర్హిమవాన్విన్ధ్యోమస్తరోగర్థమాదనః । సాలగ్రామశ్చిత్రకూటోమాల్యవాన్పారియాత్రకః ॥ ౩౨ ॥ మహేన్ద్రోమలయస్సహ్యాస్సింహాద్రిరపిత్తవతః । మేరుపుత్రోఽజ్ఞానోనామశైలస్సర్వర్థమయోమహా ॥ ౩౩ ॥ ఏతేశైలవరాస్సర్వేత్వదాధారావసుస్థరే । మస్తయాదేవసజ్జేశ్చ ఋషిసజ్జేశ్చ సేవితాః ॥ ఏతేషుప్రవరాన్వత్యే తత్త్వతశ్శృణుమాధవి । సాలగ్రామశ్చసింహాద్రిశ్చైతేన్ద్రోగర్థమాదనః ॥ ౩౪ ॥ ఏతేశైలవరాదేవిదిశంహైమవతీంశ్రితాః । దక్షిణస్యాంప్రతీతాంస్తువత్కేశైలాన్వసుస్థరే ॥ ౩౫ ॥ అరుణాద్రిర్హస్తైశ్చలోగృధ్రాద్రిర్హుటికాచలః । ఏతేశైలవరాస్సర్వక్షీరనద్యాస్సమీపగాః ॥ ౩౬ ॥ హస్తైశ్చైలాదుత్తరతఃపశ్చయోజనమాత్రతః । సువర్ణముఖరీనామనదీనాంప్రవరానదీ ॥ ౩౭ ॥ తస్యావనోత్తరేతీరే కమలాఖ్యంసరోవరమ్ । తత్తీరేభగవానాస్తే శుకస్యవరదోహరిః ॥ ౩౮ ॥ బలభద్రేణసంయుక్తఃకృష్ణోభక్తార్తినాశనః । వైఖానసైర్గునిగణైర్నిత్యమారాధితోఽమతైః ॥ ౩౯ ॥ కమలాఖ్యస్యసరస ఉత్తరేకాననోత్తమే । క్రోశద్వయార్థమాత్రేతు హరిచందనశోభితే ॥ ౪౦ ॥ శ్రీవేంకటాచలోనామవాసుదేవాలయోమహా ॥ సప్తయోజనవిస్తీర్ణశ్చైతేన్ద్రోయోజనోచ్ఛ్రితః ॥ ౪౧ ॥ అస్తిస్వర్ణమయోదేవిరత్నసానుభృదాయతః । ఇంద్రాద్వాదైవతగణావసిష్ఠాద్యామునీశ్వరాః ॥ ౪౨ ॥ సింధాసా

ధ్యాశ్చమరుతోదానవాదైత్యరాక్షసాః । రమ్యద్వాలపురస్సజ్జావస
 నినియతంధరే ॥ ౪౪ ॥ తపశ్చరన్ధినాగాశ్చగరుడాఃన్నరాస్తథా ।
 ఏతైరధిష్ఠితాస్తతసరితః పుణ్యదర్శనాః ॥ ౪౫ ॥ సరాంసివివిధాన్యత
 స్వామిపుష్కరిణ్యాసుర్వతీర్థాతిశాయిత్యకథనమ్ ॥
 సన్దివ్యానిమాధవి । తీర్థానాంచైవసర్వేషాంశృణుష్వప్రవరాణానై ॥
 చక్రతీర్థందైవతీర్థంవియగ్జ్ఞాతధైవచ । కుమారధారిణాతీర్థంపాపనాశ
 నమేవచ ॥ ౪౬ ॥ పాణ్డవంనామతీర్థంస్వామిపుష్కరిణీతథా । సప్త
 తానివరాణ్యాహుర్నారాయణగిరీశుభే ॥ ౪౭ ॥ ఏతేషుప్రవరాదేవిస్వా
 మిపుష్కరిణీశుభా । అస్యాస్తుపశ్యిమేతీరే * నివసామిత్యయాసహ ॥
 § ఆస్తేస్వాదక్షిణతీరే శ్రీనివాసోజగత్పతిః । గజ్ఞాదైత్యసుకలైస్తీర్థై
 సుమాసాసాగరావృతే ॥ ౪౮ ॥ త్రైలోక్యేయానితీర్థానిసరాంసి
 సరితస్తథా । తేషాంస్వామిత్యమాపన్నంధరేస్వామిసరోవరమ్ ॥ ౪౯ ॥
 స్వామిపుష్కరిణీంపుణ్యాం సేవితుందివ్యభూధరే । వసన్తిసర్వతీర్థాని
 తేషాంసజ్ఞాంసదామితే ॥ ౫౦ ॥ షట్పక్షికోటితీర్థానిపుక్తైస్త్రిన్భూధ
 రోత్తమే । తేషుచాత్యంతముఖ్యానిషట్తీర్థానివసుధరే ॥ ౫౧ ॥ పచ్చానాం
 తీర్థరాజానాంతుమౌర్భగర్భసమోమహా ॥ గర్భవాసభయధ్వంసీన్నా
 తానాంభూధరోత్తమే ॥ ౫౨ ॥ ధరణీ ॥ షట్తీర్థానిమహాబాహో
 త్వయోక్తానిమహీధరే । మాహాత్మ్యంవదతేషాంమేయథాకాలంయ
 థావిధి ॥ ౫౩ ॥ ఘలానితేషున్నాతానాంసరాణాంపదభూధరే ॥ శ్రీ
 వరాహః ॥ నారాయణాద్రిమాహాత్మ్యంసదామిశృణుమాధవి ॥ ౫౪ ॥
 దేవాశ్చఋషయశ్చైవయోగినస్సనకాదయః । కృతేజ్జనాద్రింతేతా

* నివసామిప్రతికల్పంవాసంకరోమి.

§ ఆస్తే-ప్రతికల్పంనివాసంకరోతి- స్వామిపుష్కరిణ్యాపశ్యిమేతీరేద్రీవరా
 హధగవతః-దక్షిణతీరేశ్రీశ్రీనివాసభగవతశ్చవాసప్రతికల్పనియతథాపీతిభావః- ఈర్ధ
 శవాసస్యప్రతికల్పనియతథావిత్వాదేవ- పూర్వశ్లోకేనివసామితి-అత్రశ్లోకే-ఆస్తఇతి
 చవర్తమాసనిర్దేశకృతేః - ఏవముత్తరత్రాప్యయం న్యాయోబోధ్యః - సాస్వామిపు
 ష్కరిణీ-సకలైస్తీర్థైస్సమా-సముదితానాంసకలపుణ్యతీర్థానాయావతిపావనత్వశ
 క్తిస్తావతీశక్తిరస్యామేకస్యామేకాస్త్యతస్సర్వోత్తరేయమితిభావః.

యాంనారాయణగిరింతథా ॥ ౫౭ ॥ ద్వాపరేసింహశైలంచకతాశ్రీవేంకటాచలమ్ । ప్రపదస్త్రీహవిద్వాంసఃపరమాత్మాలయంగిరిమ్ ॥ ౫౮ ॥ యోజనానాంసహస్రైస్తేద్విపాస్తరగతోపివా । యోనమేద్భూధరేన్ద్రాంతద్విశముద్విశ్వభక్తితః ॥ ౫౯ ॥ సర్వపాపవిన్ముక్తోవిష్ణులోకంసగచ్ఛతి । తస్మిన్కృష్ణార్థమాహాత్మ్యాయధాకాలంసదామితే ॥ ౬౦ ॥ శృ

కుమారధారామాహాత్మ్యమ్.

ణుష్టావహితాధిదే సర్వపాపప్రణాశనమ్ । కుమ్భసంస్థేరవౌమాఘేష్టాస్యామాస్యాంపహతిథా ॥ ౬౧ ॥ మహానక్షత్రయుక్తాయాంభూధరేన్ద్రేనసుస్థరే । కుమారధారికానామసరసీలోకపావసీ ॥ ౬౨ ॥ యతాస్తేపార్వతీసూనుః । కార్తికేయోఽగ్నిసమ్భవః । దేవసేనాసమాయుక్తశ్శ్రీనివాసార్చకోఽమతే ॥ ౬౩ ॥ తస్యాంయస్మాన్తిమధ్యాహ్నేతస్యపుణ్యఫలంశృణు । గజ్ఞాదిసర్వతీర్థేషుయస్మాన్తినియమాద్ధరే ॥ ద్వాదశాబ్దంజగద్ధాత్రితత్ఫలంసమవాప్నుయాత్ । యోన్నందదాశితస్తీర్థశక్త్యాదక్షిణయాన్వితమ్ ॥ ౬౪ ॥ సతాసత్ఫలమాప్నోతిస్మానే

కుమ్భతీర్థమాహాత్మ్యమ్.

తూక్తంఫలంయథా । మీనసంస్థేఽపి తరిష్ణాన్మాసీతిథాధరే ॥ ౬౬ ॥ ఉత్తరాఫల్గునీయుక్తేచసుధేకాలసత్తమే । పశ్చాన్నామపితీర్థానాంతుమ్బేఽభగిరిగహ్వరే ॥ ౬౭ ॥ యస్మాన్తిమనఃజోదేవిపున్గర్యేనజా

అకాశగజ్ఞామాహాత్మ్యమ్.

యతే । అగ్నివాహస్థితేధానాచితాగ్నినక్షత్రసంయుతే ॥ ౬౮ ॥ పూర్ణిమాభ్యేతిన్ద్రాపున్యేప్రాతః । కాలేతథేవచ । అకాశగజ్ఞాసరితిస్మాతో

పాదావతీర్థమాహాత్మ్యమ్.

మోక్షమవాప్నుయాత్ ॥ ౬౯ ॥ నృషభస్థేరవౌరాధేద్వాదశ్యాంరవివాసరే । శుక్లేవాప్యధవాకృష్ణేపక్షేధామసమన్వితే ॥ ౭౦ ॥ తీర్థేపాదావనామ్నృత్రిసంజవేస్మాన్తియోనరః । నేహదుఃఖమవాప్నోతిపరత్ర

పాపనాశనతీర్థమాహాత్మ్యమ్.

సుఖమశ్నుతే ॥ ౭౧ ॥ శుక్లేపక్షేఽధవాకృష్ణేయాఽరూఢారోసప్తమీ ।

౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౧)

యుక్తాపుష్కర సంయుక్తాహస్తరేణయుతాపివా || ౭౨ || తస్యాం
తిథామహాభాగేపాపనాశనసంజ్ఞకే | తీర్థేయస్ని తినియమాద్యుభ
శేస్త్రిస్యమస్తకే || ౭౩ || కోటిజన్మార్జితైః పాపైర్ముచ్యతేనన
రోత్తమః | శృణుదేవిపరంగుహ్య మనంతాభ్యేమహాగిరౌ || ౭౪ ||

→→→ దేవతీర్థమహాత్మ్యమ్. ←←←

* మద్దివ్యాలయవాయవ్యేశిఖరేగిరిగహ్వరే | దేవతీర్థమితిభ్యాతంతటా
కమతిశోధనమ్ || ౭౫ || తస్మిన్పుణ్యతమేదేవిస్నానకాలంనదామి
తే | గురుపుష్పేవ్యతీపాతేసోమశ్రవణకేతధా || ౭౬ || దినేష్వేతేషు
యస్నాతితస్యపుణ్యఫలంశృణు | యానికానీహపాపానిజ్ఞానాజ్ఞానకృ
తానిచ || ౭౭ || తానిసర్వాణినశ్యన్తిదేవతీర్థైతిపావనే | పుణ్యాన్యపి
చవర్ధస్తేదేవతీర్థనిమజ్జనాత్ || ౭౮ || ధీర్ఘమాయురవాప్నోతిపుత్రపౌ
త్రైస్త్రిస్యమన్వితిః | అస్తేస్వగ్గంసమాసాద్య చేస్త్రిలోకేమహీయతే ||
తిద్ధినేష్యన్నదోదేవి యావజ్జీవాన్నదోభవేత్ | ఇతిగుహ్యతమందేవి
ప్రోక్తంతుభ్యంససుధరే || ౮౦ || శ్రుత్వాకపృథివీదేవీప్రీతిప్రవణ
మానసా | ఇష్టాభిర్వాగ్భిరతులంతుష్టావధరణీధరమ్ || ౮౧ || ధరణీ ||

→→→ ధరణీకృతవరాహస్తుతిః. ←←←

నమస్తేదేవదేవేశవరాహనదనాచ్యుత | శ్రీరసాగరసజ్జాశవజ్రశృంగమ
హాభుజ || ౮౨ || ఉద్ధృతాస్తిత్వయాదేవకల్పదాసాగరామ్భుసః |
సహస్రబాహునావిష్టోధారయామిజగత్స్వహమ్ || ౮౩ || అనేకదివ్యా
భరణయజ్ఞసూత్రవిరాజిత | అరుణారుణామృతధరదిన్యరత్నవిభూషిత ||
ఉద్యద్భానుప్రతీకాశపాదపద్మనమోనమః | బాలచన్ద్రాభదంష్ట్రాగ్ర

* మద్దివ్యాలయవాయవ్యఇతి-ఇదానీం- మేరుశిఖరాద్యరాహభగవదాగమన
స్యాత్తేతః పరమేవభావి త్యేపి పూర్వపూర్వకల్పతాదృశ భగవదాగమననిబద్ధనతత్త
క్షేత్రాలయాదిసమాఖ్యాసమారాధనాదివిశేషవ్యవహారాదివిచ్ఛిన్నావప - శ్రీరామే
ణాస్తికత్వేనేతుబద్ధనాత్పాగ్నిపూర్వకల్పకృతతత్కార్యమూలనేతుతీర్థవ్యవహ
రప్రసిద్ధివత్ - అతోమద్దివ్యాలయవాయవ్యఇత్యుక్తిర్నదోమయవరాహక్షేత్రశ్రవరా
హభగవత్పానాదివ్యవహారప్రసిద్ధేస్సమ్భవాత్ అతఏవహివాగుదేవాలయో మహానిధి
గిరేర్వాసుదేవాలయత్వేనప్రసిద్ధిసద్భావఃప్రాగ్దర్శితః||

మహాబలపరాక్రమ ॥౮౫॥ దివ్యచన్దనలిప్తాజ్ఞతప్తకాశ్చనకుణ్డల । ఇన్ద్ర
 నీలమణిద్యోతిహేమాజ్ఞదవిభూషిత ॥ ౮౬ ॥ వజ్రదంష్ట్రాగ్రనిర్భిన్న
 హిరణ్యాక్షమహాబల । పుణ్డరీకాభితామ్రాక్షసామన్వనమనోహర ॥౮౭॥
 శ్రుతిసీమస్తభూమాత్కౌసర్వాత్కంశ్చారువిక్రమ । చతురాననశమ్భు
 భ్యాంవన్దితాయతలోచన ॥ ౮౮ ॥ సర్వవిద్యామయాకారశబ్దాతితన
 మోనమః ॥ ఉనన్దవిగ్రహానన్తకాలకాలనమోనమః ॥ ౮౯ ॥ ఇతిస్తు
 త్వాచలదేవీవదేపాదయోర్విభుమ్ । నస్తమానాంసముద్వీక్ష్యప్రీ
 త్యుత్ఫుల్లవిలోచనః ॥ ౯౦ ॥ ఉన్మత్త్యధరణీందేవీమాలిత్కేఽథబాహు
 భిః । ఆఘ్రాయధరణీవక్త్రంవామాక్షేసన్నివేశ్యచ ॥ ౯౧ ॥ ఆరు
 వరాహభగవతోధరణ్యాసాకంశేషాచలాగమనమ్. ॥౯౨॥
 హ్యగరుడేశానంజగామవృషభాచలమ్ । మునీన్ద్రైర్నారదాదైత్యస్తూ
 యమానోమహీపతిః ॥ ౯౩ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతిరేవశ్చిమేలోకపూ
 జితే । తదాద్యాస్తేశ్రీవరాహోమునీన్ద్రైస్తత్రపూజితః ॥ ౯౪ ॥
 నైఘానసైర్కహాభాగైర్బ్రహ్మతుల్యైర్కహాత్మభిః ॥ వ్యాసః ॥ తద్వ్ర

అధ్యాయశీలశ్రుతిః.

ష్టానారదస్సూతమునీనాముక్తవాపురా ॥ ౯౫ ॥ తదేతదహమశ్రౌ
 షంతత్రనైమునిసంసది । యత్ప్రప్తోహంత్యయాసూతమాహాత్మ్యంధ
 రణీభృతామ్ ॥ ౯౬ ॥ మయాతూక్తంయథావద్ధినారదాచ్ఛపురాశ్రు
 తమ్ । యిమంధర్మసంవాదమావయోస్సూతపాదనమ్ ॥ ౯౭ ॥ పఠే
 ద్వాదేవపురతోబ్రాహ్మణానాంపురస్తథా । సర్వేషామపివర్ణానాంశృ
 ణ్యతాంభక్తిపూర్వకమ్ ॥ ౯౮ ॥ సప్రతిష్ఠామవాహ్నోతిపుత్రపౌత్రసమ
 న్వితః । శృణ్వతామపిసర్వేషాంయదిష్టంతద్భవిష్యతి ॥ ౯౯ ॥ సూతః॥
 ఇతిమేభగవాన్వ్యాసః ప్రోవాచమునీసేవితః । యథాశ్రుతంమయా
 పూర్వంకృష్టదైవపాయనాద్గురోః ॥ ౧౦౦ ॥ తత్తథాసర్వమేవాఽత్రమ
 యాప్యక్తంమునీశ్వరాః । శ్రుత్వాసూతవచస్త్విత్థంతేప్రీతమనసోఽ
 భవన్ ॥ ౧౦౧ ॥ ఋషయః ॥ సూతత్వయోక్తంభువిపర్వతేషుపుణ్యే
 షుపుణ్యస్యమహీధరస్య । మాహాత్మ్యమస్తాకమహీన్ద్రినామ్నః పా

౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౨)

పాపహంమోక్షఫలప్రదాయకమ్ || ౧౦౧ || తతోవృషాద్రింసమ్నా
వృషరాహణోధరణీయతః । కిముక్తవాఽధరణైస్సతన్నోబూహిమ
హమతే || ౧౦౨ || ... ..

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీనరాహసంవాదే
శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే నారదస్యసుమేరుశిఖిరస్థయజ్ఞన
రాహదర్శనప్రాప్త్యాదికథనంనామప్రథమోఽధ్యాయః.

శ్రీనరాహమన్త్రారాధనవిధిః.

శ్రీసూతః॥ శృణుద్ధ్వంమునయస్స ర్వేకథాంపుణ్యాంపురాలినీమ్ ।
* వై వస్వతేఽస్తరేపూర్వంకృతేపుణ్యతమేయగే || ౧ || నారాయ
ణాద్రాదేవేశంనివసస్తంతుమాపతిమ్ । వరాహరూపిణం దేవంధరణీన
భిభిర్వృతా || ౨ || ప్రణమ్యపరిపప్రచ్ఛరక్తపద్మాయతేక్షణమ్ || ధరణీ ||
ఆరాధ్యకేనమస్తే నిభవాన్ప్రితోభవిష్యతి || ౩ || తస్మేనదత్వం దేవే
శయఃప్రియాభసతస్సదా । జపతాంసర్వసమ్ప్రతికారకంపుత్రప్రాత్ర
దమ్ || ౪ || సార్వభౌమ్యప్రపంచైవకామినాంకామదంసదా । అస్తేయ
స్త్వత్ప్రప్రాప్తంపదాతినియతాత్మనామ్ || ౫ || ఏవంభూతంవదప్రీ
త్యామయినారాహమానవ || శ్రీసూతః॥ ఇతిపుష్టస్తయాభూమ్యాప్రా
హప్రీత్కితాననః || ౬ || శ్రీనరాహః॥ శృణుదేవిపరంగుహ్యాంసద్య
స్సమ్ప్రతికారకమ్ । భూమిదంపుత్రదంగోవ్యమప్రకాశ్యంకదాచన || ౭ ||
కింభూతహృషివేవాచ్యంధక్తాయనియతాత్మనే । * ఓన్నమశ్శ్రీవరా
హాయధరణ్యధరణాయచ || ౮ || సహిజాయాసమాయుక్తస్సదాజప్యో
ముముక్షుభిః । అయంమన్తోధరాదేవిసర్వసిద్ధిప్రదాయకః || ౯ || ఋ
షిస్సంకర్షణఃప్రాక్తోదేవతాత్వహమేవహి । ఛస్త్రఃపక్షి-స్సమాఖ్యాతా
శ్రీంబీజంసముదాహృతమ్ || ౧౦ || చతుర్లక్షంజపేత్తస్త్రంసద్గురోర్ల
భితన్మనుః । జహుయాత్పాయసాన్నంవై తౌద్రసర్పిసుమన్వితమ్ || ౧౧ ||

* వై వస్వతేఽస్తరే—వర్తమాన శ్వేతవరాహకల్పీయవై వస్వతమస్వస్తరే-
పూర్వం—పుణ్యతమేకృతేయగే—ప్రథమప్రవృత్తకృతయగే.

అథధ్యానంప్రవక్ష్యామిమనశ్శుద్ధిప్రదాయకమ్ । శుద్ధస్ఫటికశైలాభంర
క్షపన్నదశేతుణమ్ ॥ ౧౨ ॥ నరాహనదనంసౌమ్యంచతుర్బాహుంకిరీ
టినమ్ । శ్రీనత్సవతుసంఘక్రశఙ్ఖాభయకరామ్బుజమ్ ॥ ౧౩ ॥ వామో
రుస్థితయాయుక్తంత్యయామాంసాగరామ్బురే । రక్షపీతామ్బురధరం
రక్తాభరణభూషితమ్ ॥ ౧౪ ॥ శ్రీకూర్మపుష్పమధ్యస్థశేషమూర్ధ్వజ
సంస్థితమ్ । ఏవంధ్యాత్వాజపేన్నస్త్రంసదాచాప్తోత్తరంశతమ్ ॥ ౧౫ ॥
సర్వాన్గామానవాప్నోతిమోక్షంచాస్తేవజేద్ధునిమ్ । ప్రోక్తంమ
యాతేధరణియత్పృష్టోహంత్యయామతే ॥ ౧౬ ॥ అతఃకిన్తేవ్యవసితం
శ్రీనరాహమస్త్రేణాధర్మాదీనాంస్వాధీప్తసిద్ధికథనమ్.

బ్రాహ్మితద్విమలాననే ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏతచ్ఛ్రుత్వాతతోభూమిపప్ర
చ్ఛపునరేనతమ్ ॥ ౧౭ ॥ కేనైవానుస్మితంచేవపురాప్రాప్తంఫలంచ
కిమ్ । ఇతిపుష్టఃపునర్దేవశ్శ్రీనరాహణోబ్రవీదిదమ్ ॥ ౧౮ ॥ పురాకృ
తయుగేదేవిధర్మోనామమనుర్త్వహా । బ్రహ్మణోమమనులంభ్యా
జప్త్వాఽస్త్రిణధరణీధరే ॥ ౧౯ ॥ మాంచదృష్త్వానరంలభ్యాప్రాప్తోభూ
న్తామకమ్పదమ్ । ఇన్ద్రోదూర్వాససశ్శాపాత్పురాధిష్ఠస్త్రివిష్టపాత్ ॥
అనేనేష్ట్యాఽత్రమాంచేవిపునఃప్రాప్తస్త్రివిష్టపమ్ । అన్యసిమునయో
భూమేజప్త్వాప్రాప్తాఃపరాజ్ఞతమ్ ॥ ౨౦ ॥ అనన్తఃపన్నగాఢోహ్యముం
లభ్యాఽధకశ్యపాత్ । శ్వేతద్వీపేజపిష్టైవబభూవధరణీధరః ॥ ౨౧ ॥
తస్మాజ్జప్యస్సదాచేహమనుష్యైశ్చధర్మాభిః ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏతచ్ఛ్రుత్వాఽ
ధసుప్రీతాపునఃప్రాహధరాధరమ్ ॥ ౨౩ ॥ ధరణీ ॥ వేఙ్కటాశ్వేమహా
శైలేశ్రీనివాసోజగత్పతిః । కదాహ్యయాతిదేవేశశ్శ్రీభూమిసహితోఽ
మలః ॥ ౨౪ ॥ కథంకల్పాన్తరస్థాయీభవిష్యతిజన్మానః । ఏతద్బ్రా
హ్మివరాహత్కన్తహత్కోతూహలంమమ ॥ ౨౫ ॥

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపఖ్యానే ధరణీవరాహసం

వాదే శ్రీవేఙ్కటాచలమాహాత్మ్యే శ్రీవరాహమన్తాగ్రా

ధనవిధ్యాదికథనంనామ ద్వితీయోధ్యాయః.

❧ అగస్త్యప్రార్థనయాభగవతస్పర్వజనదృగ్గోచరత్వకథనమ్. ❧

శ్రీవరాహః॥ హస్తతేకధయిష్యామిపురావృత్తంపరాననే! శృణు
పుణ్యంమహాదేవి * సభవిష్యంసహోత్తరమ్ ॥ ౧ ॥ నైవస్వతేఽస్తరే
దేవి య పూర్వేకృతయుగేఽస్తరే॥ వాయోస్తపోమహద్బ్రహ్మశ్రీభూమిస
హితోఽనఘే ॥ ౨ ॥ అగచ్ఛచ్ఛ్రీనివాసశ్చస్వామిపుష్కరిణీతటే । దక్షి
ణేఽస్మిన్పుణ్యతమేవిమానేనద్దసంజ్ఞితే ॥ ౩ ॥ వసిష్యతిచశ్రీకాన్తోవా
యోఽపియకరోహరిః । తదారభ్యహృషీకేశస్సేనాన్యారాధితోఽనితమ్ ॥
ఆకల్పాంతమదృశ్యేఽస్మిన్విమానేఽసావసిష్యతి ॥ ధరణీ ॥ అదృశ్యోభగ
వాన్స్తద్వైకధందృశ్యోభవిష్యతి ॥ ౪ ॥ శ్రీనివాసవిదేనేశోభవద్దక్షిణ
పార్శ్వగః । ఏతద్దవసురాధీశజనైరారాధ్యతేకథమ్ ॥ ౫ ॥ శ్రీవరా
హః॥ అగస్త్యస్త్రిక్షత్వమాసాద్యః పురాదేవంసనాతనమ్ । ఆరాధ్యద్వా
దశాబ్దస్తంప్రీతాయిత్యాపునఃపునః॥ ౬ ॥ యయాచేతత్రసాన్నిధ్యంభవాన్స్త
శ్యోభవత్త్వతి । ఏవముక్తహృషీకేశశ్శ్రీభూమిసహితోధరే ॥ ౭ ॥ శ్రీభగ
వాన్ ॥ అహంధృశ్యోభవిష్యామిత్యత్కృతేనర్వదేహినామ్ । ఏతద్విమా
నం దేవద్దేవదృశ్యంస్యాత్కదాచన ॥ ౮ ॥ ఆకల్పాంతమునీన్ద్రాస్త్రిక్షదృశ్యో
ఽహంనాత్రసంశయః । మునిస్తద్వచనంశ్రుత్వాప్రీతఃప్రాయాత్స్వమా
శ్రమమ్ ॥ ౧౦ ॥ తతశ్చతుర్భుజోదేవస్సస్త్రిక్షోఽభూన్నరాదిభిః । విమానే
మునిచిన్ద్రేఽస్మిన్నా + సితాచతథోత్తరమ్ ॥ ౧౧ ॥ ఆరాధ్యమానస్సు
గ్దేనవాయునాసేవితస్పదా । ఏనంగతేమహాకాలేచతుర్భుగసమన్వితే ॥

* సభవిష్యం - అస్త్రిక్షత్వపరిష్యమాణవృత్తాన్తసహితం- సహాత్తం-
ఇతఉత్తరస్మిన్నపికల్పేపరిష్యమాణవృత్తాన్తసహితం- పురావృత్తం- పూర్వకల్పేని
ర్వృత్తంచరిత్రం-కథయిష్యామి-అయంభావః-లోకరక్షేర్థభవనమధ్యభగవదావిరాభ
వాదిరూపచరిత్రస్యప్రతికల్పమేకరూపతయావృత్తపరమానవపరిష్యమాణకల్పవృత్తా
న్దేష్టికతరాధిధానేతస్మిన్నేవాన్తర్భూతమితరత్తత్సరూపతయైవోన్నేతుంశక్యమితి.

§ పూర్వేవైవస్వతేఽస్తరే- పూర్వకల్పయైవస్వతమస్వస్తరే-కృతయ
ుగేఽస్తరే-ఆదిమకృతయుగకాలే- పూర్వకల్పయైవస్వతమస్వస్తరే వృత్తాన్తమభిధా
యైతత్కల్పయైవస్వతమస్వస్తరేపితథావిధవృత్తాన్తస్యభావిత్వమభిధీయతే వరాహ
భగవతాధరణీచరితి. ‡ పురాపూర్వకల్పే. + అసితాచతథోత్తరమితిపూ
ర్వకల్పాగస్త్యవృత్తాన్తమల్యాగస్త్యవృత్తాన్తస్యాస్మిన్నపికల్పేభావిత్వముచ్యతే.

➤ *మిత్రపర్కణకాశరాజాఖ్యసుతోత్పత్తికథనమ్.* ➤

అష్టావింశతిమేజా తేద్వాపరాస్తేవసుస్థరే । యద్ధేచభారతేఽతీతేతిష్యే
సతియుగేతథా ॥ ౧౩ ॥ విక్రమార్కాదయోభూపాశ్శకాశ్శూద్రాద
యస్తథా । గమిష్యన్తిస్వర్గలోకంమామజ్ఞాత్వానరాననే ॥ ౧౪ ॥ తత
సోమకులోద్భూతోమిత్రవర్కా మహారథః । తుణ్ణీరమణ్ణీరేరాజానారా
యణపురేవసన్ ॥ ౧౫ ॥ * భవిష్యతివరారోహేమహాభాగ్యోదయోమ
హాన్ ॥ తస్మిన్సాసతిభూలోకంధర్మేణపృథివితౌ ॥ ౧౬ ॥ అకృష్టప
చ్యాపృథివీసర్వసస్యవిభూషణా । నిరీతికోఽభవత్సర్వోజనోధర్త సమన్వి
తః ॥ ౧౭ ॥ తస్యపత్నీ సమభవత్పృథ్వీకన్యామనోరమా । తస్యాం
జజ్ఞేకులోత్తంసోవియన్నామాసుతోఽన్యనై ॥ ౧౮ ॥ తస్యపత్నీతుధర
ణీనామ్నూఽసీచ్ఛకవంశజా । తస్మిన్నాజ్ఞ్యంవివిక్షీష్యమిత్రవర్కాన్యసో
త్తమః ॥ ౧౯ ॥ యయాతపోవనంపుణ్యంవేద్య-టాదేస్సమీపతః ।

➤➤➤ ధరణీతలాత్పద్మానత్యుత్పత్తిక్రమః. ➤➤➤

ఆకాశనామాతుమహానాజాఽభూత్సర్వభౌమకః ॥ ౨౦ ॥ ఏకదారవ
తోరాజాధరణీన్ కృచేతనః । యజ్ఞాన్ధంశోధయామాసభువమారణీతిర
తః ॥ ౨౧ ॥ కాశ్చనేనహలేనై నకృష్యమాణేధరాతలే । బీజముష్టింవి
కిరతాదృష్టాకన్యాధరోన్మతా ॥ ౨౨ ॥ పద్మశయ్యాగతారమ్యాసర్వల
క్షణలక్షితా । తప్తజామ్బూనదమయీపుత్రికేనవిరాజతీ ॥ ౨౩ ॥ తాం
దృష్ట్వాసమహీపాలోవిస్తయోత్కుల్లలోచనః । ఆదాయతనయాచేయం
మమైవేతిపునఃపునః ॥ ౨౪ ॥ జహన్వామన్త్రిభిశ్చైస్సంప్రాహవాగశ
రీరిణీ । సత్యంతనై వతనయావర్ధయస్వసులోచనామ్ ॥ ౨౫ ॥ తతఃప్రీ
తమనారాజాస్వపురంప్రవివేశహ । ఆహూయధరణీందేవీమదమాహ
మహీపతిః ॥ ౨౬ ॥ దేవదత్తామిమాంపశ్యభూతలాదుత్థితాంమమ ।
ఆవాభ్యాంతదపుత్రాభ్యాంపుత్రియంభవితాధున్రిసమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఇత్యు
క్త్వాప్రదదౌదేవ్యాహస్తేప్రీత్యావియన్నృపః । తస్యాంగృహంప్రవిష్టా

భవిష్యతీత్యాద్యర్థం - ఏతత్కల్పభావివృత్తాస్తవరం - తస్మిన్సాసతిత్యాద్యుచరి
తనగ్రంథః పూర్వకల్పవృత్తాస్తవరః - తస్మిన్ - ఉక్తరాజసమాననామని పృథివీపతౌ - పూ
ర్వకల్పీయస్యపే । ధర్మేణభూలోకంశాసతిసతిత్యర్థోబోధ్యః.

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౪)

యాంధరణీగర్భమాదధౌ ॥ ౨౮ ॥ వియన్నృపశ్చసుప్రీతోవీక్ష్యస్మిగ్ధ
విలోచనాం । ఉవాచఘలితాసుభులతాసాంతానికీచమే ॥ ౨౯ ॥ అథసా
* ఆకాశరాజస్యధరణ్యాఖ్యపత్నాంవసుదానాఖ్యసుతోత్పత్తిక్రమః *
ధరణీదేవీకాలేకమలలోచనా । సుప్రశస్తేమూహూరైచస్వాచ్చసంస్థే
షుపశ్చసు ॥ ౩౦ ॥ గ్రహేషుసుషువేపుత్రంమేషస్థేచదివాకరే । దేవ
దున్దుభయోనేదుఃపుష్పవృష్టిర్గృహేఽపతత్ ॥ ౩౧ ॥ వవోవాయుస్సు
ఖస్సర్వస్థానైవసేతదా । పుత్రసూతిప్రవక్త్రాణాంసుప్రీతఃపుత్రజ
స్త్వి ॥ ౩౨ ॥ సర్వస్వదానమకరోచ్చత్రచామరవర్జితమ్ । కపిలాకో
టిదానశ్చస్త్రపభాణాంతాధికమ్ ॥ ౩౩ ॥ దివసేద్వాదశేపుణ్యజాత
కర్తాదికాఃక్రియాః । చకారనామధేయశ్చవసుదానఇతిస్వయమ్ ॥ ౩౪ ॥
శ్రీవరాహః ॥ ఆకాశతనయోదేవివసుదానోమనోరమః । వవృధేదీవ
సైర్బాలశ్శుక్లపక్ష ఇవోడురాట్ ॥ ౩౫ ॥ ఉపసీతోవిసీతోఽసౌగురుభి
ర్భృహ్నిసారణైః । పితరుస్త్రాణిశస్త్రాణిమస్త్రవతోఽప్యశిక్షయత్ ॥
చతుష్పాదంధనుర్వేదం సాక్షోపాద్యనుధీతవా ॥ పితౄతేనాతిబలినాదు
రాధర్షఃపరైరభూత్ ॥ ౩౬ ॥ ఆకాశ ఇవనిష్పజ్జోగ్రీష్మేభానుమతా
యుతః । నైశాఖ ఇవమధ్యాహ్నేదుస్సహోదుర్నిరీక్షకః ॥ ౩౭ ॥ *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణేభూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసంవాదే

శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే అగస్త్యప్రార్థనయాభగవతస్సర్వ
జనన్మగ్గోచరత్వాదికథనంనామ తృతీయోధ్యాయః.

» ఉద్ధానవాసిన్యాపద్మావత్యాస్సమీపమ్ప్రతివారదాగమనమ్. «

ధరణీ ॥ ఉక్తంధగవతాతస్యవియత్సుతస్యనామచ । అయో
నిజాయాస్తత్పుత్ర్యాక్రికింనామచతదాకరోత్ ॥ ౧ ॥ శ్రీసూతః ॥ ఇ
తిపుష్టఃపునఃప్రాహశ్రీవరాహోజగత్పతిః ॥ శ్రీవరాహః ॥ ఆకాశరా
జోమతిమాంస్తాందృష్ట్వాకమలేశయామ్ ॥ ౨ ॥ పద్మినీతిచనామ్నావై
చకారవసుధాసుతామ్ । తాంతుయావనసమ్పన్నాం సఖిభిఃపరివారి
తామ్ ॥ ౩ ॥ ఆరామేవిహరన్తిశ్చశుకకోకిలనాదితే । యదృచ్ఛయాఽగ
తస్తత్రనారదోమునిసత్తమః ॥ ౪ ॥ వనలక్ష్మీమివాలోక్యవిస్తయాదిద

మబ్రవీత్ || నారదః || కాసికస్యసుతాభీరుహస్తందర్శయమేతవ || ౫ ||
 ఇత్యుక్తాసానుచార్యక్లిప్వాత్సానమునయేబ్రవీత్ | వియద్రాజసుతాబ్ర
 హ్మకలక్షణానివదస్వమే || ౬ || ఇత్యుక్తస్సతయాపాహనారదోము

➤ నారదోదీరితపద్మావతీశరీరసులక్షణాని. ◀

నిసత్తమః || నారదః || శృణుత్వంచారువదనేలక్షణానివదామితే || ౭ ||
 పాదావ్రతిష్ఠితోసుభ్రుక్తపద్మదళాన్వితౌ | పాదాఙ్గుళ్యస్సమారక్తా
 రక్తతుజ్గసఖాన్వితాః || ౮ || గుల్ఫాగూఢాసమావేతౌ జఙ్ఘేచారో
 మశేశుభే | జానునీసమసుస్నిగ్ధేసమాపూరూక్రమాదురూ || ౯ ||
 నితమ్బాప్యథుళౌపీనౌ జఘనంచస్త్యమేవహి | నాభిరత్నలవాన్ని
 మ్నఃపార్శ్వైశ్చేమేచకావుభౌ || ౧౦ || త్రివళీలితంమధ్యంరోమ
 రాజివిరాజితమ్ | స్తనౌపీనౌఘనౌస్నిగ్ధావున్నతౌమగ్నచూచుకౌ || ౧౧ ||
 కరాతేరక్తపద్మాభౌపద్మరేఖాసమన్వితౌ | సుసూక్ష్మరక్తసత్పర్వని
 రస్తరసమాఙ్గుళీ || ౧౨ || శుకతుణ్డసమాకారసఖపక్షివిరాజితౌ |
 దీర్ఘాచకోమళౌభద్రే భుజౌతేపుష్పదణ్డవత్ || ౧౩ || పృష్ఠస్తేవేది
 వద్భాతివిలగ్నమృజుమధ్యమమ్ | కణ్ఠస్థురక్తదీర్ఘశ్చసగ్ధాచావనతౌ
 శుభే || ౧౪ || ముఖంప్రసన్నంసతతమకళజ్జ-శశిప్రభమ్ | కపో
 తాకనకాదర్శసదృశౌకుణ్డలోజ్జ్వలా || ౧౫ || తిలపుష్పసమాకా
 రానాసికాతేశుభాననే | అకళజ్జాఘ్రమేచస్త్రీసదృశోఽతిమనోహ
 రః || ౧౬ || దృశ్యతేఽయంలలాటస్తేనీలాశకసుశోభితః | మూర్ధాతే
 సమవృత్తశ్చస్నిగ్ధాయతకచాన్వితః || ౧౭ || స్త్రితసంశోభిదశనంబి
 మ్బాధరసమన్వితమ్ | ముఖంతేవిష్ణుయోగ్యంస్యాదితిమేధీయతేమతిః ||
 నాభిస్తేదక్షిణావర్త ఆవర్తఞ్చవగాఙ్గజః | త్వంహిక్షీరాభిసమ్భూతాల
 క్షీరిపషాదృశ్యసే || ౧౮ || శ్రీవరాహః || ఇత్యుక్తావపూజితస్తాభిర్నా
 రదోఽస్తర్దధేతదా | ఏతచ్ఛ్రుత్వాఽథతత్సఖ్యస్తామూచుఃపద్మినీంసఖీ
 మ్ || ౨౦ || వనంగచ్ఛామపుష్పార్థంవసస్తస్సముపాగతః | కర్ణికారా

➤ పద్మావత్యాస్వసఖీభిస్సాకంపుష్పాటవీగమనమ్. ◀

శృమాతాశ్చచమ్మకాఃపారిభద్రకాః || ౨౧ || పాలాశాఃపాటలాఃకు
 ద్దారక్తాశోకాశ్చపుష్పితాః | పద్మిన్యసిన్ధువారాశ్చమాలత్యోయాధి

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (౧-౬)

కాలతాః || ౨౨ || కల్పారకరవీరాశ్చసంజగరాదివపుష్పితాః | పుష్పాః
చయనంకుర్వోవనేస్తింత్యుమనోహరే || ౨౩ || ఇత్యుక్త్వా తావనంజగ్గుర
కాశతనయాయుతాః | పుష్పాణ్యాహరమాణాస్తువిచరన్త్యన్తతన్తతః |

కచ్ఛిన్దజేన్ద్రేందదృశుశ్శుభ్రదన్తద్వయోజ్జ్వలమ్ | గణ్ధభిత్తితలోద్భూ
తమదధాకాద్వయాకులమ్ || ౨౪ || ఉన్నతంకరిణీయూధైస్సముపే
తంరజోజ్జ్వలమ్ | పూతా-రిపుష్క-రప్రోద్భచ్చికరాపూరితానమ్ ||
దృష్ట్యావోద్విగ్నహృదయాసనస్సతిముపాశ్రితాః | ఏతస్మిన్నన్తరేచాశు
➡➡➡ మృగయార్థంపుష్పటవీష్పుత్రిశ్రీనివాసాగమనమ్. ❄❄❄

దదృశుర్న్యాయముత్తమమ్ || ౨౫ || అకళకే-స్థుధవశంజామ్బూనదపరి
ష్కృతమ్ | స్ఫురద్విద్యుల్లతాయుక్తశరన్తేఘమినోన్నతమ్ || ౨౬ || తస్మిం
స్తుపురుషంకృష్ణంమదనాకారవర్చసమ్ | పుణ్డరీకదళాకారకణ్ఠాన్తాయ
తలోచనమ్ || ౨౭ || సుసూక్ష్మక్షౌమసంపీతసీలచూళికయోజ్జ్వలమ్ |
పద్మరాగమణిద్యోతిస్ఫురత్కుణ్డలమణ్డితమ్ || ౩౦ || సువర్ణరత్ననిచిత
శార్ఙ్గదివ్యధనుర్ధరమ్ | అపరేణకరేణైవవహన్తంకాశ్చనంశరమ్ || ౩౧ ||

పీతకక్ష్యసంసంపీతకటిదేశంసుమధ్యమమ్ | రత్నకంజ-కేయూరకటి
సూత్రవిరాజితమ్ || ౩౨ || విశాలవక్షస్సంశోభిదక్షిణావర్తనంయుత
మ్ | స్వర్ణయజ్ఞోపవీతేనస్ఫురత్కుణ్డంమనోహరమ్ || ౩౩ || ఈహామృ
గంసముద్దిశ్యమహావేగాదనుద్రుతమ్ | తందృష్ట్యావిస్మితానార్యస్సస్మితా
స్తథురత్రవై || ౩౪ || తందృష్ట్యాహయమారూఢంగజేన్ద్రోనమమస్తకః |
తుణ్డముఢ్యత్యగర్జనైవవినివృత్యయయావనమ్ || ౩౫ || తస్మిన్తేగజేత
త్రహయామూఢస్సహయయా | ఈహామృగంవిచిన్వానఃపుష్పలావీసమి

➡➡➡ భగవతఃకన్యకానాశ్చాన్యోన్యసంవాదః. ❄❄❄

పతః || ౩౬ || తాస్సమేత్యసచోవాచతురగోపరిసంస్థితః | అత్రాగ
తోమృగఃకశ్చిదీహామృగఇతీరితః || ౩౭ || దృష్ట్వావాభవతీభిస్సబ్రూత
మేకన్యకాఇతి || శ్రీవరాహః || ప్రత్యూచుస్తాస్తుతంకన్యాదృష్ట్వాస్తాభి
ర్నకశ్చన || ౩౮ || కిమర్థమాగతోస్తాకంపనంవరధనుర్ధరః | అత్రావధ్యా
మృగాస్సర్వేవర్తమానానిషాదప || ౩౯ || ఆశుగచ్ఛవనాదస్తాదాకా
శాత్తజ్వాలితాత్ | ఇతితాసాంవచశ్శ్రుత్వాహయాదవమరోహసః ||

కాస్తుయూయమియంచాపికనకామ్బుజసన్నిభా । సుభగాచారుసర్వా
 క్లేపీనోన్నతపయోధరా ॥ ౮౧ ॥ బ్రూతమేఽహంగమిష్యామిశ్రుత్వాస్వ
 స్యాఽలయంగిరిమ్ । ఇతితస్యవచశ్శ్రుత్వాధరణ్యాత్తజయేరితా ॥ ౮౨ ॥
 సఖిపద్మావతీప్రాహ నిషాదంపర్వతాలయమ్ । ఆకాశరాజతనయావ
 సుధాతలసమ్భవా ॥ ౮౩ ॥ అస్తాకంనాయికాశూరపద్మినీనామనామ
 తః । బ్రూహిత్వంసుభగాకారకిన్నామాకస్యవాసుతః ॥ ౮౪ ॥ జాతిః
 కాకుత్రతేవాసఃకిమర్థంత్వమిహంగతః । ఇతిపృష్టస్సతాఃప్రాహమన్దస్మి
 తముఖామ్బుజః ॥ ౮౫ ॥ దివాకరకులంప్రాహురస్తాకస్తుపురావిదః ।
 యస్యనామాస్యనంతానిపావనానిమనీషిణామ్ ॥ ౮౬ ॥ వర్ణతోనామతశ్చ
 పిక్వష్టంప్రాహుస్తపస్వినః । బ్రహ్మద్విషాంసురాశీణాంయస్యచక్రంధ
 యావహమ్ ॥ ౮౭ ॥ యస్యశఙ్ఖధ్వనింశ్రుత్వామోహమీయర్హివైరిణః ।
 యస్యైవధనుషస్తుల్యంధనుర్నైవామరేష్వపి ॥ ౮౮ ॥ తంమూంవీరప
 తింప్రాహుర్వేజ్జటాద్రినివాసినమ్ । తస్మాద్రితటాతోహేహంనిషాదై
 రనుగైర్వృతః ॥ ౮౯ ॥ మృగయార్థంహయామూఢోయుష్మాకంవన
 మాగతః । మయాప్యనుద్రుతఃకశ్చిన్మృగోవాయుగతిర్యయా ॥ ౯౦ ॥ తమ
 దృష్ట్యావనంపశ్యన్దృష్టవాంతుభగామిమామ్ । కామాదిహంగతోఽహం
 వోమయాకింలభ్యతేత్వియమ్ ॥ ౯౧ ॥ ఇతికృష్టవచశ్శ్రుత్వాక్రుద్ధా
 స్తాఃపునరబ్రువన్ । ఆకాశరాజోదృష్ట్యాత్వాంకృత్వానిగళబధ్ధనమ్ ॥ ౯౨ ॥
 యావన్నయతితావత్త్వంగచ్ఛశీఘ్రంస్వమాలయమ్ । తర్జితస్తాభిరేవం
 సహాయమారుహ్యశీఘ్రగమ్ ॥ ౯౩ ॥ యుక్తస్సానుచరైస్సైర్వైర్యయా
 ద్రుతతరంగిరిమ్ ॥ ౯౩ ॥ ... .. *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసం

వాదే శ్రీవేజ్జటాచలమాహాత్మ్యే - ఉద్యానవాసిన్యాః

పద్మావత్యాస్సమీపమ్మృతినారదాగమనశ్రీశ్రీనివాస

మృగయాదివర్ణనంనామ చతుర్థోధ్యాయః.

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (౧-౫)

❧❧❧ పద్మావతీదర్శనేన శ్రీనివాసస్యమోహప్రాప్తిః. ❧❧❧

శ్రీవరాహః || సమ్ప్రాప్యస్వామియందివ్య మవతీర్యహయోత్త
మాత్ || విస్మజ్యస్వానుగౌత్పర్వాద్దేవానైకరాతరూపకాత్ || ౧ ||
విశ్రమధ్యమితిప్రోచ్యవివేశమణిమణ్డపమ్ || ఆరుహ్యమణిసోపానంప
ఞ్చకత్యోఅతీత్యచ || ౨ || ముక్తాగృహంసమాసాద్యత స్థిన్లోలా
యితేశుభే || సవరత్నమయేమశ్చేసంవివేశావశోహరిః || ౩ ||
సంస్కర్తపన్తగర్భాభాంతామేవాయతలోచనామ్ || తనుమధ్యాంపీ
నకుచాంమస్తస్మితముఖామ్బుజామ్ || ౪ || క్షీరాబ్ధితనయామేవమేనెప
ద్లోద్భవాంశుభామ్ || తస్యాంగతమనాదేనశ్శ్రీనివాసోముమోహచ|| ౫ ||

❧❧❧ ముహ్యమానంశ్రీనివాసమ్ప్రతినకుళమాలికోక్తిః. ❧❧❧

తతోమధ్యాష్టాసమయేకృత్వాన్నందివ్యముత్తమమ్ || సూపదంశంసు
గన్ధంచదేవార్హమతిశోభనమ్ || ౬ || శుద్ధాన్నంపాయసాన్నంచగౌ
డంముద్గాన్నమేవచ || కృత్వాపఞ్చవిధాపూపాత్ పూరికావటకా
నపి || ౭ || దేనంద్రప్రసంయయాశీఘ్రింసఖినకుళమాలికా || పద్మావతీప
ద్మపత్రాచిత్రచేభాసమన్వితా || ౮ || నివేశ్యద్వారిదేవస్యతాస్సర్వాః
ప్రమదోత్తమాః || వివేశతత్ప్రమీపంసాస్వయంవకుళమాలికా || ౯ ||
గత్వాసమీపందేవస్యవవస్తేభక్తిభావతః || దృష్ట్వాభద్రదేవంవివశంపర్య
జ్ఞేరత్నభూషితే || ౧౦ || పాదసంవాహనంకృత్వానిమీలితవిలోచ
నమ్ || తంధ్యాయమానంకిమపివ్యాజహరశుచిస్త్రితా || ౧౧ || ఉత్తిష్ఠదే
వదేవేశకింశేషేపురుషోత్తమ || పరమాన్నంకృతందేవభోక్తుమాగచ్ఛ
మాధన || ౧౨ || కింవాత్వమూర్తనచ్చేషేసర్వలోకార్తినాశన | మృగ
యామటతాదేనకింబృష్టంభవతావనే || ౧౩ || అవస్థాతేవిశాలాక్ష
కాముకస్యేవదృశ్యతే || కాదృష్టాదేవకన్యావామానుషీవాహికస్య
కా || ౧౪ || బూహిమేత్వమచిన్త్యాత్కకన్యాంతాంచిత్రహరిణీమ్ ||
శ్రీవరాహః || తస్యాస్తద్వచనంశ్రుత్వానిశ్వాసమకరోద్విభుః || ౧౫ ||
నిశ్వసంతపునఃప్రాహప్రీతావకుళమాలికా || ఏవంమనోహరాకాసా
తవాపిపురుషోత్తమ || ౧౬ || తామవోచద్ధృషీకేశోవత్స్యామిశృణుత

శ్రీనివాసో కృపద్వావతీపరిణయకారణాని.

త్వతః ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ పురాతేతాయుగేపుణ్యరావణంహతవాన
హమ్ ॥ ౧౭ ॥ తదావేదవతీకన్యాసాహాయ్యమకరోచ్చియః । సీతా
రూపాభవల్లక్ష్మీర్జనకస్యమహీతలాత్ ॥ ౧౮ ॥ గతేమయితుమారీచం
హస్తుంపఇచ్చవతీవనే । మమానుజోపిమామేవసీతయాచోదితోఽన్వ
యాత్ ॥ ౧౯ ॥ తదస్తరేరాక్షసేన్ద్రోహర్తుంసీతాముపాయయా । అగ్ని
హోత్రగతోవహ్నిస్తంజ్ఞాత్వారావణోద్యమమ్ ॥ ౨౦ ॥ ఆదాయ
సీతాంపాతాశేన్వాహాయాంసన్నివేశ్యచ । తేనైవరక్షసాస్పృష్టాంపు
రావేదవతీంశుభామ్ ॥ ౨౧ ॥ అగ్నౌవిసృష్టదేహంతాంసంహర్తుంరా
వణంపునః । సీతాయారూపసదృశీంకృత్వాచైవోత్ససర్జహ ॥ ౨౨ ॥
సారావణిహృతాభూత్వాల్పజాగ్రయాంచనివేశితా । హతేతురావణే
పశ్చాత్పునరగ్నింవివేశసా ॥ ౨౩ ॥ అగ్నిస్తురక్షీతాంలక్ష్మీంస్వాహా
యాంమమజ్ఞానకీమ్ । దత్వాహస్తేచమామాహసీతయాసహితంశిఖి ॥
ఇయంవేదవతీదేవసీతాయాః ప్రియకారిణీ । సీతార్థంరాక్షసపురేతే
నబద్ధిక్యతాస్థితా ॥ ౨౪ ॥ తస్మాదేనాంనగేణైవప్రీణయత్వంత్రియాస
హ । ఇతివహ్నివచశ్శ్రిత్యాసీతామామవదచ్ఛుభే ॥ ౨౫ ॥ మమ
ప్రీతికరీనిత్యమియంవేదవతీవిభో । తస్మాత్పురంభాగవతీందేవైనాంవర
యప్రభో ॥ ౨౬ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ తథాదేవికరిష్యామిహ్యష్టావిం
శేకతాయుగే । తావదేషాబ్రహ్మలోకేవసత్వమరపూజితా ॥ ౨౭ ॥
పశ్చాత్తుభూమితనయాభవిష్యతివియత్నతా । ఇతిదత్తవరాపూర్వం
మయాలక్ష్మ్యైచసుందరీ ॥ ౨౮ ॥ అద్యనారాయణపురేసమ్భూతాధ
రణీతలాత్ । పద్మాసమాపద్మనేత్రీపద్మాదత్తవరాసతీ ॥ ౩౦ ॥ స
ఖిభిరనురూపాభిర్వనేపుష్పాణిచిన్వతీ । మృగయామటతాతత్రమయా
దృష్టామనోరమా ॥ ౩౧ ॥ తస్యారూపంమయావక్తుంసశక్యంశతహ
యనైః । లక్ష్మ్యైవచతయామేఽద్యసజ్జమోభవితాయది ॥ ౩౨ ॥ ప్రాణా
స్థిరాభవిష్యన్తిసత్యమిత్యవధారయ । త్వంతత్రగత్వాతాంకన్యాంధృ
వియద్రాజపురమ్భృతివకుళమాలికాగమనమ్.

ప్రేక్ష్యవకుళమాలికే ॥ ౩౩ ॥ జానీహిరూపలావణ్యాదియంయోగ్యేతిచా

౧౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౫)

స్యవై । అనవద్యావిశాలాక్షీపద్మేన్ద్రివరలోచనా ॥ ౩౪ ॥ ఇత్యుక్త్వామో
హమాపన్నంతంప్రాహవకుళాపునః । ఇతోగచ్ఛామి దేవేశమనోజ్ఞాత
వయత్రసా ॥ ౩౫ ॥ మార్గంవదరమాధీశగమిష్యేయేనతామ్ప్రతి । ఏ
ఘముక్తోరమాధీశస్తామ్ప్రాహవకుళసజమ్ ॥ ౩౬ ॥ ఇతోగచ్ఛమహాభా
గేశ్రీన్యసింహగుహాయతః । తన్నాగ్నేణవతీర్యాస్తాద్భూధరేన్ద్రాన్ద్రాన్
రమాత్ ॥ ౩౭ ॥ అగస్త్యాశ్రమమాసాద్యదృష్ట్యావిన్యంతదర్శితమ్ । అగ
స్త్యేశితిఖ్యాతంసువర్ణముఖీతతే ॥ ౩౮ ॥ తీరేణైవతతోగచ్ఛశుకబ్ర
హ్మఋషేర్వనమ్ । పశ్యన్తీన్వర్ణముఖీంతత్రకల్లోలమాలినీమ్ ॥ ౩౯ ॥
తత్రపద్మసరోనామపావనంపద్మసంయుతమ్ । తత్రస్నాత్వాఽథతత్తీరేత
పస్తంమునిసత్తమమ్ ॥ ౪౦ ॥ ఛాయాశుకంసమస్మృత్యకృష్ణశ్చబల
సంయుతమ్ । ఆరాధ్యచూనంమునినాశుకేనసతతంశుభే ॥ ౪౧ ॥ ఇ
న్ద్రసిలమణిశ్యామంపీతనిర్మలవాససమ్ । తీర్థయాత్రాంగమిష్యస్తంబ
లభద్రంసితాకృతిమ్ ॥ ౪౨ ॥ ఉపాసయస్తంమన్త్రాణిముక్తాన్వితకర
ద్వయమ్ । ఉద్యస్తంపాదుకాయుక్తంబలభద్రంప్రణవ్యచ ॥ ౪౩ ॥ ఆ
దాయస్వర్ణకమలంసరసోఽస్తాద్వరాననే । తీర్త్వాసువర్ణముఖీంవనా
న్యపవనానిచ ॥ ౪౪ ॥ అరణీతీరమాసాద్యవిశ్రమ్యచవనాస్తరే । నారా
యణపురీంద్రప్రస్థావిస్తయశ్చగమిష్యసి ॥ ౪౫ ॥ తస్యాశ్చోపవనేవృ
క్షాన్సుష్పాఘ్నస్ఫులసంయుతాన్ । పనసామ్రశీరిహంశ్చకున్దతిన్దుకపాట
లాన్ ॥ ౪౬ ॥ పున్నాగనాగవరుణరసాలాజ్జీలచమ్పకాన్ । వకుళా
మలకాన్తస్మిలాంస్తాలహిన్తాలపక్షకాన్ ॥ ౪౭ ॥ జమ్బూనిమ్బకద
మ్బేలాపిప్పలీమధుకార్జునాన్ । ప్రియఙ్గుహిఙ్గుఖర్జూరమాయారాశోక
లోధ్రకాన్ ॥ ౪౮ ॥ అశ్వత్థోదుమ్బరప్లక్షబదరీభూర్జకీచకాన్ । చిఞ్చా
కింశుకమన్దారశాలల్లీబీజపూరకాన్ ॥ ౪౯ ॥ పూగనారజ్జలికుచనారి
కేశవనాకులాన్ । మల్లికామాలతీకున్దయూధికాకేతకీయుతాన్ ॥ ౫౦ ॥
కరవీరాబ్జసమ్పన్నాన్రాజరమ్భావిరాజితాన్ । మయూరకీరగుడశుక
సారసనఙ్గులాన్ ॥ ౫౧ ॥ భృగ్గర్భుజ్జాగరనిబిడానారామాన్తృప్తమ
నోహరాన్ । పశ్యన్తీపరమంహర్షమవాప్యచనదీతతే ॥ ౫౨ ॥ గ
త్వాపుష్పాత్తరేమార్గేపురీమిన్ద్రపురీసమామ్ । గజ్జయేవాప్యతాంనిత్యం

సరితాఽరణినామయా ॥౫౩॥ ఆకాశరాజనగరింగత్వాతత్రోచితంకురు ॥
 శ్రీవరాహః ॥ ఇత్యాదిశ్యసురాధీశస్సఖింతాంవకుళాభిధామ్ ॥ ౫౪ ॥
 విసృజ్యశయనేశుభ్రేసశిశ్యేశ్రీసమన్వితః । ప్రణమ్యదేవదేవేశంసఖివకు
 శమాలికా ॥౫౫॥ గుఙ్గామణిసమాకారంరక్తాశ్వమధిరుహ్యాసా । యథో
 క్తమాగ్గేణయయాపశ్యస్తీవివిధాన్స్త్రుగా ॥౫౬॥ మత్తేభాః పర్వతాకా
 రాఞ్ఛ్యేతదస్తవిభూషితా ॥ కరిణీయూధసహితాన్జలదాదానతత్ప
 రా ॥ ౫౭ ॥ సింహాఞ్ఛ్యేతథునప్రఖ్యాత్సింహీయూధైరమద్రుతా ॥
 శార్దూలద్వాంశ్చఖడ్గాంశ్చశరభాన్సవయాన్స్త్రుగా ॥ ౫౮ ॥ కృష్ణసా
 రాంశ్చగోమాయాఞ్చశాంశ్చప్రియకానపి । సారసాంశ్చమయాంరాం
 శ్చమాంజారావనగోచరా ॥ ౫౯ ॥ పృథ్వాఞ్చుకాత్పూకరాం
 శ్చసువాచఃపక్షిణస్తథా । పశ్యస్తీవివిధాకారాంస్తుష్యస్తీచముహుర్ము
 హుః ॥ ౬౦ ॥ అససాదాఽరణీతీరంపశ్చిమంపాదపాకులమ్ । అవతీర్యా
 రుణాదశ్వాదగస్త్యేశసమీపతః ॥ ౬౧ ॥ దృష్ట్వాఽగస్త్యేశ్వరంలిజ్జమ
 గస్త్యేనసుపూజితం । తత్రన్నాత్వాచపీత్వాచవిశ్రామనదీతతే ॥౬౨॥

❧❧❧ దివ్యోద్ధానస్థపద్మావతీసఖిఃప్రతిపకుళమాలికోక్తిః ❧❧❧
 తత్రాగతారాజగృహద్యోషితోదేవసన్నిధౌ । సఖిపద్మాలయాయా
 స్తాదృష్ట్వాపకుళమాలికా ॥ ౬౩ ॥ గత్వాసమీపంతాసాంసాకింవద
 స్తీంస్తప్తచ్ఛ్రితావకుళమాలికా ॥ కాయాయంయోషితోబ్రూతవిచిత్రా
 భరణస్రజః ॥౬౪॥ కుతస్సమాగతాహ్యత్రకింకార్యంవోఽమలాననాః ॥
 తాస్తుతస్యావచస్సుగ్రీత్వాస్తితపూర్వమథాబ్రువ ॥ ౬౫ ॥ శ్రుణుష్వా
 వహితాదేవివయంవత్సృమహేఽధునా ॥౬౬॥ ... *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణేభూగోళోపాఖ్యానేధరణీ వరాహసంవాదే
 శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేపద్మావతీదర్శనేనశ్రీనివాసస్యమో
 హపాప్రీప్త్యాదికథనంనామ పంచమోధ్యాయః.

❧❧❧ పకుళమాలికామృగ్రితసఖివినివేదితపద్మావత్యుదస్తః ❧❧❧
 యోషితః ॥ వయమాకాశరాజస్యశుద్ధాస్తనిలయాస్త్రియః ।
 సఖ్యిపద్మాలయాయావైదుహితుర్వసుధాపతే ॥ ౧ ॥ రాజపుత్రీంపు

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౬

రస్కృత్యగతాః పూర్వం వనాన్తరమ్ । కుర్వంత్యః పుష్పాపచయం రాజ
పుష్కరథమాకులాః ॥ ౨ ॥ వృక్షమూలేన మాసీనాస్తతాః పశ్యామపూ
రుషమ్ । ఇన్ద్రసిలశిలాశ్యామమిన్దిరామన్దిరోరసమ్ ॥ ౩ ॥ ఈషత్త్వి
తముఖంచారుషీనద్ధీర్ఘభుజద్వయమ్ । మృష్టపీతామృతం హేమబాణబా
ణాసనోజ్వలమ్ ॥ ౪ ॥ సువర్ణమకుటం హారకేయూరాదివిభూషితమ్ ।
తంతుపద్మాలయాదృష్ట్యానభికమలలోచనమ్ ॥ ౫ ॥ ద్రుతహేమనిభా
కారావశ్యం శ్యేతి నానాబ్రవీత్ । పశ్యన్తీనాంతదాన్తాకం గతోన్తర్ధాన
మాశుసః ॥ ౬ ॥ సాసనిమూర్ఖతాన్తాభిర్నితారాజగృహంతతః ।

❧ పద్మానతీముద్దిశ్యదైవజ్ఞమ్ప్రతివియద్రాజకృతప్రశ్నాదిః ❧

దృష్ట్యాన్తస్థాం నృపః పుత్రీమపుచ్ఛదైవచిన్తకమ్ ॥ ౭ ॥ వదవిప్రేన్ద్ర
పుత్ర్యామేగ్రహచారఫలం మునే । బృహస్పతిసమో విప్రో విచార్యాత్మని
భేచరాత్ ॥ ౮ ॥ అనుకూలాగ్రహస్సర్వేతవపుత్ర్యానృపోత్తమ । కిన్తు
నిత్యగ్రహఫలం కించిద్భ్రాన్తికరం నృప ॥ ౯ ॥ తమువాచ పునర్ధీమాన్ప్ర
శ్నకాలం విచార్యచ । ఛాయాంగుణిత్యాలగ్నంచ ఫలాని చ విచార్యచ ॥
లగ్నే లగ్నాధిపశ్చన్ద్రః కేన్ద్రే చైవ బృహస్పతిః । నిద్రాతిదినపక్షీతుప్రశ్న
పక్షీతురాజ్యగః ॥ ౧౦ ॥ శృణు రాజన్ఫలంతస్యస్వాభ్యమేవ భవిష్యతి ।
ఉత్తమః పురుషః కశ్చిదాగతః కన్యకామ్నృతి ॥ ౧౧ ॥ తందృష్ట్యా మూ
ర్ఖతాపుత్రీతేన యోగం సమేష్యతి । తేనైవ ప్రేషితా కాచిదాగమిష్యతి
కన్యకా ॥ ౧౨ ॥ సాతు వత్స్యతి యద్వాక్యంతద్ధితం తే భవిష్యతి । తత్కు
రుష్వమహారాజ సత్యం సత్యం వదామ్యహమ్ ॥ ౧౩ ॥ కిన్చ సర్వాగ్రధం
యత్తు సర్వవ్యాధివినాశనమ్ । వత్స్యమి తత్కురుష్వాద్యపుత్ర్యాస్తవ
సుఖానహమ్ ॥ ౧౪ ॥ కారయాగస్త్యలిక్ష్మ్యబ్రాహ్మణైరభిషేచన
మ్ । ఇత్యుక్త్వాన్తథగృహం యాతోరాజానందైవచిన్తకః ॥ ౧౫ ॥ ఆకా

❧ దైవజ్ఞోక్త్యాన్తగస్త్యలిక్ష్మార్చనాయై విప్రాదిప్రేషణమ్ ❧

శరాజోపితదా విప్రానాహలాయవైదికాత్ । అభ్యర్చ్యాజ్ఞాపయా
మాసగత్వా దేవాలయం ద్విజాః ॥ ౧౬ ॥ మహాభిషేకం శమోభిశ్చ
కురుధ్వం మన్తపూర్వకమ్ । ఇత్యనుజ్ఞాప్యతానస్తానాహలాయాభ్య

వదచ్ఛుభే || ౧౮ || మహాభిషేకసమ్భారాత్సమ్మదయతకన్యకాః ।
 ఇత్యాజ్ఞప్తాన్తపేణైవవయందేవాలయంగతాః । బ్రూహిత్వంసుభగేఽ
 స్తాకంత్వదాగమనమజ్ఞసా । కుతోఽసికన్యవాఽన్యేనకన్యవాజగమిషా
 హితే || ౨౦ || దివ్యాశ్వమధిరుహ్యేమం దేవలోకాదివాగతా || శ్రీవరా
 హః || ఇతితాభిస్తదాపుష్టాహ్లాష్టావకుళమాలికా || ౨౧ || ప్రోవాచ
 వాచంమధురాంహర్షయస్తీవబాలికాః || వకుళమాలికా || శ్రీవేంకటా
 ద్రేఃప్రాప్తాహంనామ్నా వకుళమాలికా || ౨౨ || ధరణీంద్రప్రకామా
 హమారుహ్యేమంతురజ్జమమ్ । ద్రప్తుంశక్యాభవేద్దేవీకిముతత్రినృపాల
 యే || ౨౩ || ఇతితస్యావచస్సుత్వాతాఃప్రోచుర్నృపకన్యకాః । అ
 స్తాభిసుహితాత్వంనైద్రక్ష్యసేధరణీంశుభే || ౨౪ || ఇత్యుక్తాతాస్త
 యాసార్థమాగతాన్తపమద్దిరమ్ । ఆగచ్ఛస్తీషుతాస్వేవంధరణీతుపుభిన్ది

ధరణీకృతప్రశ్నస్యపుభిన్దిసీద్రుతివచనమ్.

సీమ్ || ౨౫ || ఆయాస్తీవీధికాయాంసాగుజ్ఞాశబ్దవిభూషితామ్ । శిశుంస్త
 నస్థయంపుష్టేబధ్వావస్తాశ్చలేననై || ౨౬ || వదామిసత్యంశృణుతభూ
 తంభవ్యంభవిష్యకమ్ । వదస్తీవీధివీధీషుతామాహూయశుచిస్తీతా ||
 స్వర్ణశూర్పంసమాదాయతస్త్రిన్దుక్తానిధాయచ । త్రిప్రస్థమాత్రాం(స్త్రీ)
 న్రాశీన్సృత్యాతస్యైనిధాయచ || ౨౭ || వదసత్యంపుభిన్దేత్వమేవ్య
 ద్వాభూతమేవవా । ఇత్యేవంధరణీదేవీపుచ్ఛస్తీతాంస్థితాభవత్ ||
 పుష్టాసావదదస్యాస్తుమనసాయధిచిన్తితమ్ । మధ్యరాశౌచిన్తితస్తేవద
 కల్యాణిమేఋజు || ౩౦ || ఓమిత్యాహాభధరణీపుభిన్దాంరాజవల్లభా ।
 ధరణీ । రాశిరుక్తఃఫలంబ్రూహిధనరాశిందదామితే || ౩౧ || పుభిన్దా ||
 సత్యంవదామితేసుభుశిశోరన్నప్రయచ్ఛమే । ఇత్యుక్తాసాతుధరణీస్వ
 ర్ణపాత్రేఽన్నమాదదే || ౩౨ || దత్వాతస్యైపుభిన్దినైసత్యంబ్రూహీతి
 సావదత్ । సక్షీరమన్నమాదాయదత్వాపుత్రాయభామిసీ || ౩౩ ||
 సాసత్యమవదత్సుభూద్దహితుద్దేహశోషణమ్ । పురుషాదాగతమ్భిరుత
 ద్రాపాదర్శనాదియమ్ || ౩౪ || అజ్ఞతాపంసమాప్నాహ్యనజ్ఞశరపీ
 డితా । సతుదేవాదిదేవోనైనైకుణ్డాదాగతస్త్వయమ్ || ౩౫ || శ్రీవే
 ంకటాద్రిశిఖరేన్వామిపుష్కరిణీతటే । మాయావీపరమానందశ్చియా

౨౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౬

సహగమాపతిః || ౩౬ || కామరూపీవిహరతేస్వభక్తాభీష్టదోహరిః |
 సతురజ్జంసమారుహ్యవిహరన్కాననాన్తరే || ౩౭ || ఆగత్యోపవసం
 రాజ్ఞితవకన్యాంసదృష్టవాన్ | రమాసమామిమాన్మృష్టాస్వయజ్ఞా-
 మవశజ్ఞతః || ౩౮ || స్వసఖీంలలితాందేవప్రేషయిష్యతి తేనైకమ్ |
 రమేవతంసమేత్యైషారమిష్యతిసుఖించిరమ్ || ౩౯ || ఏతత్సత్యంమమ
 వచఃపశ్యాద్వైవనృపాత్తజే | పుత్రస్యాన్నంప్రయచ్ఛేతితూష్ణీమాసపు
 ల్లినీ || ౪౦ || అన్నందత్వాపునర్భూమిస్తస్యైతాంవిససర్జహ | త
 స్యాంవినిర్గతాయాన్తుపుల్లిన్యామనిన్దితా || ౪౧ || ఉత్థాయచాభాతాత్
 స్నాద్వివేశాస్తఃపురంశుభమ్ | యత్రపద్మాలయాకన్యాసమాస్తేస్వస
 ఖివృతా || ౪౨ || గత్యాపుత్రీసమీపస్థాఃకన్యాఃకామాతురాంసుతామ్ |
 పుత్రికినేకరిష్యామివస్తుకింవాప్రియంశుభే || ౪౩ || ఇతిమాతాభీష్టపృష్టా

→ పద్మావతీనివేదితభగవల్లక్షణభాగవతలక్షణాని. ←

సామస్తమాహమనస్విసీ | నేత్రాభిరామంయల్లోకేనతామపిమనఃప్రి
 యమ్ || ౪౪ || యద్విష్టుకామాబ్రహ్మద్యాయత్తుసర్వగతంమహత్ |
 తేజసామపితేజస్విదేవానామపిదైవతమ్ || ౪౫ || భక్తైస్సద్భిరీహప్రా
 ప్యమభక్తైర్నకదాచన | తస్మిన్నేనమనోమేఽమృతస్తునీహప్రపర్తతే ||
 తదేవాన్విష్యతాంమాతర్భక్తానాంసర్వకామదమ్ || శ్రీవరాహః || ఏత
 చ్చుత్వాఽభధరణీతామపుచ్ఛత్సునస్సుతామ్ || ౪౬ || తద్భక్తలక్షణం
 బ్రూహియైప్రాప్యంతత్సులోచనే || పద్మాలయా || భక్తానాంలక్షణం
 మాతశ్శృణుగుహ్యంసమాహితా || ౪౭ || శఙ్ఖచక్రాఙ్గితానిత్యంభు
 జయుక్తేనసుధరే | ఉద్ధృష్టున్గ్రంసాన్తరాళంతేమామేవవిశేషతః ||
 పుష్కాణిద్వాదశపునర్ధారయన్తిథాఽపరే | లలాటోదరపృథ్విశ్శేజ
 తరేపార్శ్వయోపి || ౪౮ || భుజద్వద్వేసయుక్తేచపుష్పేచగళపుష్పకే |
 కేశవాదీనామానిద్వాదశాశ్లేషుద్వాదశే || ౪౯ || వాసుదేవేతితస్మాద్వి
 ధారయన్తినమోఽన్వితితేమాన్తునియమాన్వత్యేమాతశ్శృణుమనోర
 మాన్ || ౫౦ || వేదపారాయణరతాఃకర్మకుర్వన్తివైదికమ్ | సత్యంవదన్తియే
 దేవినాసూయన్తిపరాన్కుచిత్ || ౫౧ || పరనిన్దాంసకుర్వన్తిపరస్వంసహర
 న్తియే | నన్కరన్తినపశ్యన్తినస్పృశన్తికదాచన || ౫౨ || పరదారాన్

త్సూరూపాంశ్చయేచతాన్విధివైష్ణవాః । సర్వభూతదయావస్తస్సర్వ
భూతహితేరతాః ॥ ౫౫ ॥ సదాగాయన్తిదేవేశమేతాన్భక్తానవేహి
వై । యేనకేనచసన్తప్తాస్వదారనిరతాశ్చయే ॥ ౫౬ ॥ ఏతరాగభ
యకోధాస్తాన్భక్తాన్విధివైష్ణవాః । ఏవంవిధైర్గుణైర్భక్తాఃపశ్చాయుధ
ధరాలపి ॥ ౫౭ ॥ పితృచాచార్యరూపేణశిష్టేనాస్యేనవాపునః । స్వ
గృహాశ్రయే విధానేనవహ్నిమాదాయవైబుధః ॥ ౫౮ ॥ చక్రాద్యా
యుధమస్త్రేణజహుయాత్ షోడశాహుతీః । మూలమస్త్రేణసూక్తేన
పౌరుషేణతతఃపరమ్ ॥ ౫౯ ॥ జాతవేదస్సమస్త్రేణపశ్చాదప్తౌత్తరంత
తమ్ । హుత్యామహావ్యాహృతిభిశ్చక్రాదీంస్తత్రతాపయేత్ ॥ ౬౦ ॥ స
హ్యంత్యుతప్తాన్గుణామస్త్రవధారయేద్బుధః । భుజద్వయేశభ్రుచక్రేమూ
ర్ధ్విశాఙ్గేశరౌతథా ॥ ౬౧ ॥ లలాటేతుగదాధార్యాహృదయేఖడ్గమేవచ ।
ఏవంధార్యాణిపశ్చైవవిష్ణుభక్తైర్గుముత్సుభిః ॥ ౬౨ ॥ అథవాభుజయో
శ్చక్రశఙ్ఖచైవసలక్షణౌ । ఏవంలాఙ్ఘ్రనయుక్తాయేభక్తాస్తేవైష్ణవాఃస్థల
తాః ॥ ౬౩ ॥ తైరేవలభ్యంతద్భక్తిహ్తాసదాచారసమన్వితైః । తస్మిన్నేవమమ
ప్రీతిస్తత్ప్రప్తింకాఙ్క్షతేమనః ॥ ౬౪ ॥ మాతర్విష్ణుంవినాఽస్యేషువా
ఙ్ఘాకాచిన్నజాయతేస్త్రామిశ్యామలంవిష్ణుంవదామిహరిమచ్యుతమ్ ॥
తేనైవమాతర్జీవామితద్యోగేచిస్త్యతాంవిధిః ॥ శ్రీవరాహః ॥ ఇత్యుక్త్వా
మాతరందీనావిరరామాఽమ్బుజాననా ॥ ౬౬ ॥ తచ్చుత్తాచిస్తయా

❧ వసుశమాలికయాసార్థంసఖీనాంధరణీసమీపాగమనమ్. ❧

మాసవిష్ణుఃప్రీతఃకథంభవేత్ । ఏతస్మిన్నస్త్రేకన్యాఅగస్త్యేశంసమ
ర్ప్యచ ॥ ౬౭ ॥ ఆగతాధరణీంద్రష్టుంసహౌవసుశస్రజా । ఆగతా
న్బాహ్మణాంస్తత్రపూజయిత్వాసుభోజనైః ॥ ౬౮ ॥ దత్వాఽథదక్షిణాః
పూణ్ణావస్త్రాలంకారసంయుతాః । ఆశిషోవాచయిత్వాఽథవాఙ్ఘ్రితా
ర్థస్యసిద్ధయే ॥ ౬౯ ॥ విస్మజ్యబ్రాహ్మణాత్సర్వానథాఽపుచ్ఛత్సయో
షితః । పూజయిత్వాహ్యగస్త్యేశమాగతాస్తామనస్వినీః ॥ ౭౦ ॥ *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భుగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసంవాదే శ్రీవే

ఙ్కటాచలమహాత్మ్యేవసుశమాలికాష్టమిసఖీవివేదితపద్మావ

త్సూరస్త్రవిష్ణుభక్తలక్షణాదీకథనంనామ షష్ఠాధ్యాయః.

❖ ❖ ❖ ధరణీదేవ్యై నమః ❖ ❖ ❖

ధరణీ || కై మాబ్రాతవరాకన్యా యుష్టాభిస్సజ్జతాకుతః | కిమ
గ్ధమాగతాచేహపూజ్యైషాప్రతిభాతిమే || ౧ || కన్యకాః || ఏషాది
వ్యాజ్ఞనాదేవిత్వయికార్యాగ్ధమాగతా | దేవాలయేసజ్జతేయమస్తాభి
శ్శివసన్నిధౌ || ౨ || పుష్టావదచ్చభవతీంద్రప్రమేవాగతేతివై | శక్యా
ద్రష్టుంరాజగృహేమయా రాజ్ఞీనుభేనవః || ౩ || ఏవంపుష్టాస్తతోఽ
బ్రామసహస్తాభిశ్చగమ్యతామ్ | వయస్తధరణీదాస్యోగమిష్యామో
న్మసాలయమ్ || ౪ || ఇత్యుక్తాస్తాభిరాయాతాత్వత్సమీపంవసుస్థరే |
భవత్యాప్యచ్చ్యతామేషాకిమిత్యోగమనంతవ || ౫ || శ్రీవరాహః || ఇతి
తాసాంపవశ్శ్చృత్యాతామపుచ్చద్వసుస్థరా || ధరణీ || కుతస్తమా
గతాదేవికింవాకార్యంమయాతవ || ౬ || బ్రాహ్మసత్యంకరిష్యామిత్య
దాగమనకారణమ్ || పకుళమాలికా || వేఙ్కటాద్రేస్సమాయాతానా
మ్నావకుళమాలికా || ౭ || స్వామీనారాయణోఽస్తాకమాస్తేశ్రీవేఙ్క
టాచలే | కదాచిన్ధయమారుహ్యహంసశుక్లంమనోజవమ్ || ౮ || మృగ
యాగ్ధతోరాజ్ఞీవేఙ్కటాద్రేస్సమీపతః | వనానివిచరన్మాలేశోభనే
కుసుమాకరే || ౯ || పశ్యన్ప్రగాన్తజాన్ప్రింహన్తనయాఞ్చరభాను
రూన్ | శుకాన్పరాపతాన్తంసాన్ప్రిణోఽన్యాన్వనాస్తరే || ౧౦ ||
గజరాజంతత్రకభిద్యూధపంమదవర్షిణమ్ | కరేణుసహితంతుజ్గమనుగ

శ్రీనివాసోక్త్యాశ్చన్మపస్యస్వామీర్థితపకరణప్రాప్తిః.

చ్యుత్సురోత్తమః ॥ ౧౦ ॥ వనాద్వనానరజ్జత్వానృపంశఙ్ఖముపాగ
మత్ । తపస్యస్తంభహచ్చైలేప్రతిష్ఠాప్యజనార్దనమ్ ॥ ౧౧ ॥ శ్రీభూ
మిసహితంనిత్యమర్చయన్తశ్చభక్తిః । శఙ్ఖనాగబిలంనామసరఃపా
వనముత్తమమ్ ॥ ౧౩ ॥ తత్సరస్తీరమాసాద్యతురజ్గాదవరుహ్యచ । రా
జవేషంసమాసాద్యతమపుచ్చన్నరోత్తమమ్ ॥ ౧౪ ॥ క్రియతేకింసృపశ్రేష్ఠ
పాదేఽస్తిశ్చేషభూభృతః ॥ శఙ్ఖః ॥ అహంహైహయదేశీయఃపుత్రశ్వేత
స్యభూభృతః ॥ ౧౫ ॥ మహావిష్ణోఃప్రీతయేఽత్రకృతవానఖిలాన్గ్రామాన్ ।
అదర్యనాన్తహావిష్ణోర్నిర్విణ్ణోఽహంనృపాత్తజ ॥ ౧౬ ॥ తదానీమభవ
ద్దివ్యావాణీసర్వాన్రినాశినీ । రాజన్నాత్రభవిష్యామిప్రత్యక్షస్తేవచశ్శృ

ణు ॥ ౧౭ ॥ గచ్ఛనారాయణాద్రింత్యం తపఃకుర్వీతిమానవదత్ ॥ త
 తోదేశమహంత్యక్వాతపీసానరాధయామ్యహమ్ ॥ ౧౮ ॥ అత్రదేవస్య
 పాచిన్త్యంప్రతిష్ఠాప్యశ్రియఃపతిమ్ ॥ అగస్త్యానుగ్రహాన్నిత్య మర్చయా
 మి విధానతః ॥ ౧౯ ॥ ఇతితస్య వచశ్శ్రుత్వా సోత్పాస్రీసం ప్రాహతం
 విభుః ॥ గచ్ఛనారాయణాద్రింత్య మస్యపాదేకిమాస్యతే ॥ ౨౦ ॥ ఆ
 రుహ్యనేనమార్గేణ పశ్యిమేశిఖరేస్థితమ్ ॥ ప్రణమ్యవిష్వక్సేనం త్వంబాల
 న్యగ్రోధమూలతః ॥ ౨౧ ॥ స్వామిపుష్కరిణీజ్ఞత్వా స్నాత్వాతీరేంద్రప
 శ్చిమే ॥ అశ్వత్థంతత్రవల్లీకంద్రక్ష్యసేనృపనందన ॥ ౨౨ ॥ తయోర్మధ్యం
 సమాసాద్య తపఃకుర్వీత్యచోదయత్ ॥ కశ్చిచ్ఛేతోవరాహోఽస్మి
 న్వల్లీకేచరతిధ్రువమ్ ॥ ౨౩ ॥ సతుపుణ్యవతామేవసేవాయచ్చతిభూ
 పతే ॥ శ్రీవరాహః ॥ ఇత్యాదిశ్యహయారూఢోజగామమృగయాంవిభుః ॥
 చరన్వనాద్వనంసుభ్రు సమాసాద్యాఽరణీంసదీమ్ ॥ అవరుహ్యాహయాత్త
 త్ర విచచారతతేశుభే ॥ ౨౪ ॥ వనాన్తాదాగతోవాయుః పద్మకల్పారశీత
 లః ॥ శ్రీమాప నయనోమన్దం సిషేవే పురుషోత్తమమ్ ॥ ౨౫ ॥ తరవః
 పుష్పసర్వాణివికిరన్తస్సిషేవిరే ॥ ఏవంసవిచరన్తేవః పుష్పభారానతాన్త
 రూఢ ॥ ౨౬ ॥ విచిన్వన్తజరాజంతం పుష్పలావీర్దదర్శహ ॥ కన్యాస్సపే
 షారుచిరామేఘేష్వివశతప్రాదాః ॥ ౨౭ ॥ తాసాంమధ్యగతాంతస్వీం
 దదర్శాతి మనోహరామ్ ॥ లక్ష్మీసమాం హేమవర్ణాం తస్యాంసక్తమనా
 అభూత్ ॥ ౨౮ ॥ తాఙ్మృగ్నురాహతాఃకన్యాః కేయమిత్యేవపూరుషః ॥ ఉక్త
 స్తాభిరియజ్ఞాన్యావియద్రాజ్ఞోమహాబల ॥ ౩౦ ॥ ఇదంశ్రుత్వావచస్తాసాం
 హయమారుహ్యవేగవాన్ ॥ ఆజగామాశుభగవాన్ తాన్వలయంరుచిరగ్గీ
 రిమ్ ॥ ౩౧ ॥ తత్రస్వాలయమాసాద్య స్వామిపుష్కరిణీతతే ॥ మామాహహ
 యానవదద్దేవోహళావకుళమాలికే ॥ ౩౨ ॥ వియద్రాజ్యపురజ్ఞత్వాప్రవి
 శ్యాన్తఃపురంసఖితత్పత్నీంధరణీమ్ప్రహృష్టాకుశలమేవచ ॥ ౩౩ ॥ యా
 చస్వతసయాంతస్యారుచిరాజ్ఞమలాలయామ్ ॥ రాజ్ఞోఽభిమతమాజ్ఞా
 యశీఘ్రమాగచ్ఛభామిని ॥ ౩౪ ॥ ఇత్థం దేవేనచాజ్ఞాస్తా దేవత్వద్వహ
 మాగతా ॥ యగోచితజ్ఞురుషేష్వహ రాజ్ఞానున్రియతేనచ ॥ ౩౫ ॥

౨౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (౨-౭)

→ వకుళమాలికోక్త్యాధరణ్యాదికృతవై వాహికనిశ్చయక్రమః. →
 కన్యయాచవిచారైవ ప్రోచ్యతాముత్తరంవచః || శ్రీవరాహః || అథత
 స్యావచస్సృత్వా ప్రీతారాజ్ఞీబభూవహ || ౩౬ || ఆహూయాయాకాశ రా
 జస్త ముపేత్యకమలాలయామ్ | మన్త్రిమధ్యేవదద్దేవీ వచనంవకుళ
 స్రజః || ౩౭ || శ్రుత్వాప్రీతోవదద్రాజా మన్త్రిణస్స పురోహితాః ||
 ఆకాశరాజః || కన్యాత్వయోనిజాదివ్యా సుభగాకమలాలయా || ౩౮ ||
 అర్థితా దేవదేవేన వేంకటాద్రి నివాసినా | పూర్ణోమనో రథోమేవద్య
 బ్రూతకిం సమృతస్తువః || ౩౯ || శ్రుత్వామన్త్రి గణాస్సర్వే రాజ్ఞోవ
 చనముత్తమమ్ | ప్రోచుస్సుప్రీతమనసో వియద్రాజంమహీపతిమ్ || ౪౦ ||
 వయంకృతాథ్ధారాజేస్త్రి కులంసర్వోన్నతమ్భవేత్ | భవేత్కన్యేయమ
 తులా శ్రియాసహరమిష్యతి || ౪౧ || దీయతాన్దేవదేవాయ శార్ఙ్గణేపర
 మాత్మనే | అయంవస స్తశ్శ్రీమాంశ్చ శుభంశీఘ్రంవిధీయతామ్ || ౪౨ ||

→ బృహస్పత్యుక్త్యావివాహ లగ్నస్థిరీకరణమ్. →

ఆహూయధిషణంలగ్నం వివాహార్థంవిధీయతామ్ | తథా స్త్రిత్యాహ్వా
 యామాస సురలోకా ద్బృహస్పతిమ్ || ౪౩ || పప్రచ్ఛకన్యా వరయో
 ర్వివాహార్థంసరేశ్వరః || రాజా || కన్యాయాజస్తనక్షత్రం మృగశీర్ష మి
 తిస్తృతమ్ || ౪౪ || దేవస్య శ్రవణర్మస్తు తయోర్యోగో విచార్యతామ్ |
 శ్రుత్వాబ్రవీత్సధిషణ స్తయోరు త్తరఫల్గునీ || ౪౫ || సమృతాసుఖవృద్ధ్య
 ర్థం ప్రోచ్యతేదైవచిన్తకైః | తయోరు త్తరఫల్గున్యాం వివాహాక్రియతా
 మితి || ౪౬ || వై శాఖమాసేవిధివ త్క్రియతామితిసోబ్రవీత్ || శ్రీవరా
 హః || రాజాతుధిషణస్తత్ర సమ్పూజ్యాధవిసృజ్యచ || ౪౭ || దేవస్య
 దూతి కామాహ గచ్ఛదేవాలయంశుభే | వై శాఖేదేవదేవాయ కల్యా
 ãంనదనువ్రతే || ౪౮ || వై వాహికవిధానస్తు కృత్యాచాగమ్యతామితి
 తతోదేవ్యాః ప్రియకరం శుకందూతం తయాసహ || ౪౯ || విసృజ్యవా

→ విశ్వకర్తాదికృతపురాలజ్ఞారాదిక్రమః. →

యుంస్వసుత మిన్ద్రాద్వానయనేవృజత్ | ఆహూయవిశ్వకర్తాణం పు
 రాలజ్ఞారకర్తృణి || ౫౦ || నియోజయామాససోపి నిర్తమేనిమిషాస్త
 రాత్ | ఇన్ద్రోవృజత్పృష్ఠవృష్టిం నసృతుశ్చాపురోగణాః || ౫౧ || ధన

దోధనధాన్యాద్యైః పూరయామాసవేశ్శతత్ । యమస్తురోగరహితాం
శ్చకారమనుజాన్భువి ॥ ౫౨ ॥ వరుణోరత్నజాలాని మౌక్తికాదీన్యపూర
యత్ । ఏవంసమ్పాద్యసర్వాణి యయుర్దేవావృషాచలమ్ ॥ ౫౩ ॥ శ్రీ

→ పద్మావతీశు కేసనహవకుళాయాశ్శ్రీనివాససమీపగమనమ్. →
వరాహః ॥ తతస్సహాయమారుహ్య శుకేనసహితాయయా । శ్రీవేంకటా
ద్రిమాసాద్య దేవాలయసమీపతః ॥ ౫౪ ॥ అవరుహ్యతురంగాత్స స
శుకాభ్యస్తరంయయా । దృష్ట్వాదేవరత్నపీఠే శ్రియాసహసులోచ
నమ్ ॥ ౫౫ ॥ ప్రణమ్యహ్యనదత్ప్రీతా కృత్యస్తతకృతంవిభో । మాఙ్గ
ళ్యవారాం వక్తుంవై శుక ఏషసమాగతః ॥ ౫౬ ॥ వదేతిదేవే నాజ్ఞప్తుః

→ శ్రీనివాసాయశుకావేదితపద్మావతీపరిణయవృత్తాంతః. →
శుకోనత్వాతమబ్రవీత్ । త్వంప్రత్యా హసుతాభూమే ర్తామక్లీకురు
మాధవ ॥ ౫౭ ॥ వదామితవనామాని స్తరామిత్యద్వపుస్సదా । ధ్రియ
స్తేతవచిహ్నాని భుజాద్యజ్ఞైరమాపతే ॥ ౫౮ ॥ త్వద్భక్తానర్చయామీహ
పశ్చసంసౌరసంయుతాః । త్వత్ప్రీతయేహికర్తాణి కరోమిమధుసూ
దన ॥ ౫౯ ॥ ఏవంసదైవాచరన్త్యాః పిత్రోరనుమతేమమ । కురుద్రసాద
స్తేవేశ మామక్లీకురుమాధవ ॥ ౬౦ ॥ శుకః ॥ ఇతివిజ్ఞాపయామాస కమల
స్థాధరాసుతాశుకస్యవచసంశ్రుత్వా సుప్రియం త్వత్సహాః ॥ ౬౧ ॥

→ పద్మావత్యాశ్శుకదత్తశ్రీనివాసమాలాధారణమ్. →
శ్రీభగవాన్ ॥ కర్తుంకల్యాణముద్వాహ మాగమిష్యామిచామరైః । శు
కగచ్ఛవదైవంతామిత్థం దేవోబ్రవీతిది ॥ ౬౨ ॥ శుకశ్శ్రీత్వాదేవవాక్య
మాదాయ ననమాలికామ్ । దేవదత్తాం యయాశీఘ్రం వియద్రాజసు
తామ్ప్రీతి ॥ ౬౩ ॥ తులసీమాలికాస్తత్వా మృగనాభిసుగధినీమ్ । ప్రణ
మ్యదేవీమవద చ్చుకోదేవవచశ్శుభమ్ ॥ ౬౪ ॥ శ్రుత్వాతన్తాలికాఙ్గవ్య
భూమిజాశిరసాదధౌచక్రేలఙ్కారముచితం దేవాగమనకాఙ్క్షీణీ ॥ ౬౫ ॥
వియద్రాజోపిసానస్త మిన్దుమాహూయసాదరమ్ । అన్నంవిధీయతాం
రాజస్త్వివిధం రససంయుతమ్ ॥ ౬౬ ॥ విష్ణోర్నైవేద్యయోగ్యం య
త్పరమాన్నం విధీయతామ్ । దేవానాశ్చ ఋషణాశ్చ నరాణామపిస
మృతమ్ ॥ ౬౭ ॥ చతుర్విధం సుగంధాఢ్య మమృతాం శైస్సుధాకర ।

౨౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౮)

ఏవంకృత్వా సంవిధానం ప్రతీత్యై గమనంవిభోః ॥ ౬౮ ॥ సభాయాం
మన్త్రిసహిత స్సమాస్త ప్రీతమానసః । పుత్రీమల జ్ఞతాజ్ఞత్యా
ధరణీసహితోన్మదః ॥ ౬౯ ॥ ... .. *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసంవాదే
శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే ధరణీదేవ్యైవకుళమాలికా నివేదిత శ్రీనివా
సోదస్త కమలాలయాకల్యాణ విధ్యాదికథనంనామ సప్తమోధ్యాయః.

శ్రీనివాసస్యలక్ష్మ్యేదికృతపరిణయాలంకారశ్రమః.

శ్రీనరాహః ॥ తతో దేవాధిదేవోపి లక్ష్మీమాహూయభామినీమ్ ।
కింకార్యం వదకల్యాణి వివాహార్థం సులోచనే ॥ ౧ ॥ ఆజ్ఞాపయస్వస్వ
సభ రమేకార్యజురుప్రియమ్ । శ్రీస్తుకృష్ణవచస్సుత్యా సభనామభ్య
చోదయత్ ॥ ౨ ॥ శ్రియాఽజ్ఞాస్తాతతఃప్రీతి సుగంధంజైలమాదదా । శ్రుతిః
క్షౌమం సమాదాయ తథాదేవస్య సన్నిధౌ ॥ ౩ ॥ భూషణాని సమాదా
య స్మృతిరప్యాయమాముదా । ధృతిరా దర్యమాదత్త కాన్తిర్మృగ
మదంతదా ॥ ౪ ॥ యక్షకర్ణ మమాదాయ హ్రీస్థితా పురతోహరణేః ।
కీర్తికనక పట్టాచ్చ సరత్నం మకుటస్తదా ॥ ౫ ॥ ఛత్రస్తదా తదేన్ద్రాణీ
చామరస్తుసరస్వతీ । ద్వితియచ్ఛామరంశారీ వ్యజనేవిజయాజయే ॥ ౬ ॥
ఆగతాస్తాస్సమాలోక్య శ్రీరుత్థాయాథసత్వరా । సుగంధంజైలమాదాయ
దేవమభ్యజ్య శీర్షతః ॥ ౭ ॥ ఉద్వర్తితం గంధచూర్ణై ద్వేవాజ్ఞం పరిమృజ్య
చ । అసీతాన్కురిభిస్తాయ కలశాన్ కాఞ్చనాఞ్చితమ్ ॥ ౮ ॥ వియద్గ
జ్ఞాదితీర్థభ్యః కర్పూరాదిసువాసితాన్ । ఏకమేకంసమాదాయ త్వభ్య
షిఞ్చద్ర మాహరిమ్ ॥ ౯ ॥ సంఘాప్యకేశాన్ధూపేన తానాశ్యానా
న్పబన్ధచ । సుగంధేనానులిప్యజ్ఞం స్వర్ణవర్ణేనతద్విభోః ॥ ౧౦ ॥ పీతకాశే
యకమృధ్వా కట్యాంకాఞ్చీసమన్వితమ్ । మకుటాదివిభూషాభి ర్భూష
యామాస చేన్దిరా ॥ ౧౧ ॥ అజ్ఞుభీయకరత్నాని సర్వాస్తేవాజ్ఞాభీ
షుచ । ఆదర్శందర్శయామాస ధృతిర్దేవస్యసన్నిధౌ ॥ ౧౨ ॥ దృష్ట్వా౭ద
ర్శ్యదేవదేవో సహ్యాధ్వపుష్కరింస్వయన్ద్రశౌ । ఆరుహ్యాగరుడంపశ్చాత్స్వ

❧ బ్రహ్మదిభిసాకంశ్రీనివాసస్యవియద్రాజపురగమనమ్. ❧
 యంలక్ష్మీసమన్వితః ॥ ౧౩ ॥ బ్రహ్మేశవజ్జివరుణ యమయత్నేశ సేవి
 తః । వసిష్ఠాద్యై ర్దునీంద్రైశ్చ సనకాద్యైశ్చ యోగిభిః ॥ ౧౪ ॥ భక్తై
 ర్భాగవతై ర్యుక్తో నారాయణపురీంయయా । జగుర్గన్ధర్వపతయో నన్యతు
 శ్చాపురోగణాః ॥ ౧౫ ॥ దేవదున్దుభయోనేదు స్తదాదేవస్యసన్నిధౌ ।
 జపస్తస్త్వస్తిసూక్తాని మునయస్తంసమన్వయః ॥ ౧౬ ॥ దేవోదేవగణై
 ర్యుక్తో విష్వక్సేనాది పార్షదైః । సఖీభి స్సృష్టనస్థాభి ర్వకుళా ద్యాభి రన్వి
 తః ॥ ౧౭ ॥ ఆకాశరాజస్యపుర మాససాదన్వలఙ్కృతమ్ । దేవమా

❧ పద్మావతీపరిణయఘట్టః. ❧

గతమాలోక్య కన్యామైరావతస్థితామ్ ॥ ౧౮ ॥ పురీంప్రదక్షిణీకృత్యగో
 పురద్వారమాగతామ్ । ఆలోక్యాకాశరాజోపి సమానీయవహూవరా ॥
 బన్ధుభి సుహిత స్తస్థా దేవమాలోక్య కేశవమ్ । విష్ణుర్నాలాం స్వకణ్ఠస్థాం
 హస్తేనాదాయ సస్తి తః ॥ ౨౦ ॥ కమలాయా స్సుస్థదేశే ముమోచ
 సుమనశ్చితామ్ । ఆదాయమల్లి కామాలాం సాఽస్యకణ్ఠే సమర్పయత్ ॥
 ఏవంత్రివారం తౌకృత్వా వాహనాదవ రుహ్యచ । స్థితావతీతేఽణంపశ్చా
 ద్గృహంవివిశతుశ్శుభమ్ ॥ ౨౧ ॥ బ్రహ్మదిదేవయూధైశ్చ సహితౌభూ
 మిజాహరీ । మాఙ్గల్య సూత్రబద్ధాది సాఙ్కురా ర్పణమబ్జజః ॥ ౨౩ ॥
 వై వాహికం కారయిత్వా లాజహోమా న్తమేవచ । వ్రతాదేశంసమా
 జ్ఞాయ శాయితౌ కమలాహరీ ॥ ౨౪ ॥ చతుర్థేదివసేసర్వం సమాపయ్యచతు
 ర్ముఖః । అనుజ్ఞాప్య వియద్రాజ మారోప్య గరుడేహరిమ్ ॥ ౨౫ ॥ దేవీ
 భ్యాంసహితస్తేనం దేవైర్గన్తుంప్రచక్రమే । దివ్యదున్దుభినిర్ఘోషైస్సమృద్ధా
 ప్యవృషభాచలమ్ ॥ ౨౬ ॥ తుష్టువుర్దేవదేవేశంబ్రహ్మద్యా దేవతాగణాః ।
 శుకాదయోమునిగణా స్తుష్టువుఃపురుషో త్తమమ్ ॥ ౨౭ ॥ స్తూయమా
 నోఽథదేవోపి వివేశమణిమణ్డపమ్ । రమాధరణిజాభ్యాశ్చ తత్రసింహాస

❧ వహూవరయోగ్వియద్రాజవితీర్ణప్రాభృతాదిః. ❧

నంయయా ॥ ౨౮ ॥ ఆకాశరా జోపితదా మహేంద్రాది సురై సృహా
 పుత్రీవిష్ణోఃప్రియార్థస్తప్రాభృతంక ర్తుముద్యతః ॥ ౨౯ ॥ సావర్ణ్యేషుకటా
 హేషు తణ్డూలాఞ్చాలి సమ్భవాన్ । ముగ్ధపాత్రాణ్యనేకాని ఘృతకుమ్భ

30 శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (ఆ-

శతానిచ || 30 || పయోఘటసహస్రాణి దధిభాణ్డాన్యనేకశః | దివ్యాని
చూతకదళీ నాళికేరఫలానిచ || 31 || ధాత్రీఫలానికూత్తాన్త రాజరమ్భా
ఫలానిచ | పససాన్తాతులుక్లాంశ్చ శర్కరాపూరితాఘటాః || 32 || సు
వర్ణమణి ముక్తాశ్చ త్కౌముకోట్కమ్బరాణిచ | దాసీదాస సహస్రాణి కోటి
శోగా స్తథైవచ || 33 || హంసేన్దుశుక్లవర్ణానాం హయానామ యుతస్త
దౌతుక్లానాం నిత్యమత్తానాం గజానామధికం శతాత్ || 34 || అస్త్రపుర
చరానారీర్మృత్తగీతవిశారదాః | దదౌచతుస్సహస్రాణి శ్రీనివాసాయవి
ష్ణవే || 35 || దత్వాచైతానిసర్వాణి తసాదేవపురోవిభుః | దృష్ట్వాదే
శ్రీనివాసకృపయావియద్రాజస్యభక్తిప్రాప్తిరూపవరప్రాప్తిః || 36 ||
వోపితత్పర్వం దేవీభ్యాం సహితోహరిః || 37 || సుప్రీతః ప్రాహరాజా
నం శ్వశురం వేంకటేశ్వరః | వరంవృణోష్వహరాజా గురోమత్తోయది
చ్ఛసి || 38 || ఇతి శ్రీశవచశ్శ్రీత్వా వియద్రాజోఽవదద్విభుమ్ | త్వత్సేవై
వేహదేవై వం భూయాదవ్యభిచారిణీ || 39 || మనస్త్వత్పాదకమలే త్వ
యిభక్తిర్మాస్తువైః || శ్రీభగవాన్ || త్వయాయదుక్తం రాజేన్ద్ర సర్వ
మేతద్భవిష్యతి || 40 || ఇతి దత్వావరస్తస్త్వ సమ్మన్యైవ యథోచితమ్ |

వివాహార్థమాగతానాం బ్రహ్మదీనాం స్వావాసగమనమ్ || 41 ||
బ్రహ్మేశాదిసురాత్పర్వార్వా సమభ్యర్చ్యయథోచితమ్ || 42 || స్వర్లో
కగమనాయైవ మనుమేనేముదాహరిః | గతేషు తేషు సర్వేషు త్రియాభూ
మిజయాయుతః || 43 || విహర్ణత్సయథాపూర్వం స్వామిపుష్కరిణీ
తటే | ఆస్తేదివ్యాలయే దేవోఽప్యర్చ్యమానోగుహేనవై || 44 || *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపఖ్యానే ధరణీవరాహసంవాదే
శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే బ్రహ్మదిభిస్సాకం శ్రీనివాసస్యవియద్రాజ
పురగమనకమలా లయాపరిణయాది కథనం నామాఽష్టమోధ్యాయః ||

వసునామకనిపాదవృత్తాంతః || 45 ||

ధరణీ || కతాయుగేభూమిధర కేనత్వంద్రక్ష్యసేప్రియ | విమానం
కేనతేదేవ కార్యతేఽస్మిన్తప్రీధరే || 46 || శ్రీనివాసోపి కేనైవ ద్రక్ష్యతే
సుభగాకృతిః | ఏతద్ద్వాప్రహమమప్రీత్యా శ్రోతుంకాతూహలంవిభో || 47 ||

శ్రీవరాహః॥ * మత్స్యమిశృణుహే దేవిభవిష్యద్వద్వదామితే । అస్మిన్
హీధరేపుణ్యేనిషాదోపసునామకః ॥ 3 ॥ శ్యామాకవనపాలోఽభూద్భ
క్తిమాన్సురుషోత్తమే । శ్యామాకతణ్ణులాన్వక్తాన్వమధునాపరిషిచ్యచ॥౪॥
నివేద్యదేవదేవాయ శ్రీభూమిసహితాయచ । ఏవంభక్తిమతస్తస్య భా
ర్యాచిత్రవతీశుభా ॥౫॥ అసూతతనయంబాలావీరనామానముత్తమమ్ ।
వసుఃపుత్రేణ సహితో భార్యయాపతిభక్తయూ ॥ ౬ ॥ కస్తింశ్చిద్దివసే
పుత్రం శ్యామాకం పాలయేతిచ । విసృజ్యపత్న్యా సహితో మధ్వస్తే
షణతత్పరః ॥ ౭ ॥ గతోననాస్తరంశీఘ్రం మధుచ్ఛత్రదిదృక్షయా । బా
లశ్యామాకపక్వానిగృహీత్వాఽన్నానిధాయచ ॥౮॥ పిష్టానివేదయా
మానవృక్షమూలేశ్రియఃపతేః । నైవేద్యంభక్షయితైస్స వీరస్తాస్ససు
ఖేననై ॥౯॥ తదస్తరేవసుశ్చాపిమధ్వాదాయసమాగతః । శ్యామాకా
న్మక్షితాన్దృష్ట్వా సస్త్రస్యసుతమాత్మనః ॥ ౧౦ ॥ ఖడ్గమాదాయతంహ

❖ ❖ ❖ సుతహాననోద్యుక్తం వసుమృతిభగవదుక్తిః ❖ ❖ ❖

స్తుంత్వరయాహస్తముద్వభౌ । తద్వృక్షస్థస్తదావిష్టుఃఖడ్గంజగ్రాహపాణి
నా ॥ ౧౧ ॥ ఖడ్గంగృహీతంకేనతిపశ్యన్వృక్షందదర్శసః । శఙ్ఖచక్రగద
పాణిం వృక్షగూఢార్థవిగ్రహమ్ ॥ ౧౨ ॥ ముక్త్యాననుశ్చతంఖడ్గంప్రణ
మ్యావాచకేశనమ్ । కిమిదన్దేనదేవేశ చ్చేష్టితంక్రియతేత్వయా ॥ ౧౩ ॥
శ్రీభగవాన్ ॥ నసాశృణునచోమేత్వంపుత్రస్తేభక్తిమాన్దయి । త్వత్తో
పిమేప్రియతమస్తస్మాత్ప్రత్యక్షమంగతః ॥ ౧౪ ॥ తస్యసర్వత్రతిష్ఠామి
తనస్వామిసరస్తతే । ఇతిదేవపదస్కులిత్యాప్రితిమానభవన్వసుః ॥ ౧౫ ॥
ఏతస్మిన్నేవకాలేతుపాన్ద్యదేశాత్పరంగతః । బాల్యాత్ప్రభృతిశూదో

*వయ్యోమిత్యర్థంభవిష్యద్వత్తాచకళన ప్రజ్ఞాపరం-అన్తిస్తహీధరఇత్యాద్యు
పరితనగ్రన్థఃపూర్వకల్పవృత్తాన్వరః-వివంఘాతవివవృత్తాన్సౌభవిష్యతీత్యభిప్రాయేః
ప్రవృత్తిః-తదివం-దశమాధ్యాయాన్తే-ఏతద్భవిష్యందేవేభిమయోక్తంపరవర్ణినీత్యనే
నవ్యక్షీభవిష్యతి॥ యద్వాభావివృత్తాన్వవివంఘాతవదుచ్యతే భావివృత్తాన్వంఘాత
వత్సాక్షాత్కృత్యతత్కాలానుసంహిత సాక్షాత్కృతవృత్తాన్సౌతరదశావన్తేనపత్రా
యభావత్సాక్షాత్కృత హటవాతిశయేనఘాతవత్సాక్షాత్కృతస్య శ్రోతృనుసారజ్ఞ
నాయఘాతవదేవాభిధానస్యాన్తి॥ ప్రకరణే-2భిమతత్వాదితివాచోభ్యం.

3-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (ఆ-౯)

→→→ రజ్జదాసస్యశ్రీనివాససేవార్థంశ్రీశేషాచలాగమనమ్. ←←←
 పివిష్ణుభక్తిసమన్వితః || ౧౬ || నారాయణపురింప్రాప్యశ్రీవరాహం
 ప్రణమ్యచ | తత్రశ్రీత్వాశ్రీనివాసం వేంకటాద్రినివాసినమ్ || ౧౭ ||
 స్వయమ్భూదేవదేవేశసేవితంప్రయయాతతః | సువర్ణముఖరింప్రాప్య
 స్నాత్వాచోత్తీర్ణతత్తతః || ౧౮ || కమలాఖ్యేసరసిచస్నాత్వాపుణ్య
 ప్రదాయని | తత్తీర్థవాసినస్తేవంకృష్ణంరామేణసంయుతమ్ || ౧౯ || న
 మస్కృత్యతతఃప్రాయాద్వనంగజఘటాయుతమ్ | శనైస్సంప్రాప్య
 శేషాద్రింనిర్వరంసందదర్శహ || ౨౦ || తత్సమీపంసమాసాద్యకపిలా
 పూజితంశివమ్ | తత్పురశ్చక్రితీర్థస్తదగాధంపాపహశనమ్ || ౨౧ ||
 తత్రస్నాత్వాతతోఽగచ్ఛద్వేంకటాద్రింశనైశ్శనైః | ఆరాధ్యంగచ్ఛతా
 మాగ్నేయోన్మైఘానసేనచ || ౨౨ || రజ్జదాసస్త్యారురోహబాలోద్వా
 దశవార్షికః | స్వామిపుష్కరిణీంప్రాప్యస్నాత్వాభక్తిసమన్వితః || ౨౩ ||
 వైఘానసేనమునినా గోపీనాథేనపూజితమ్ | వనమధ్యేతరోర్ములేస్వా
 మిపుష్కరిణీతతః || ౨౪ || తిష్ఠస్తంపుణ్డరీకాక్షంశ్రీభూమిసహితంహరిమ్ |
 ఆకాశస్థంసందదర్శపీతసీలాకృతింశుభమ్ || ౨౫ || పార్శ్వస్థశఙ్ఖచక్రా
 భ్యాంగదాఽసిభ్యానిపేవితమ్ | పక్షౌవిస్తార్యచాకాశేదేవమూర్ధ్నివితా
 నవత్ || ౨౬ || స్థితశ్చగరుడేశానంపశ్చాచ్ఛర్జంశరంతథా | ఏవద్ద్రు

→→ శ్రీనివాసార్థంరజ్జదాసకృతదీప్యోద్యానమణ్డపనిర్మాణాని. ←←

ప్త్యాశ్రీనివాసంవిస్మితోరజ్జదాసకః || ౨౭ || అస్యదేవస్యచారామంక
 రిష్యామీత్యచింతయత్ | నిశ్చిత్యమనసాసర్వంతరుమూలేఽవసత్సుధీః ||
 కృత్వావైఘానసాద్విష్ణో రైవేద్యశ్చదినేదినే | శనైశ్చిత్వావనజ్ఞో
 రంప్రత్యాంశ్చిచ్ఛేదపార్శ్వగాఢ || ౨౮ || ఆస్థానచిహ్నాన్దేవస్మరమా
 యాశ్చమృకంతరుమ్ | దేవాజ్ఞప్తోవర్జయిత్వాతావుఘాదేవసేవితౌ ||
 దేవస్యపరితోభూమాశిలాకుడ్యంతదాఽకరోత్ | తత్కుడ్యస్యైవపరితః
 పుష్పారామాంశ్చకారహ || ౩౧ || మల్లికాకరవీరాబ్జకుండమందారమా
 లతీః | తులసీచమ్పకానాస్తువనాన్యేవచకారహ || ౩౨ || ఖనిత్వా
 తత్రకూపస్తువర్ధయంస్తజ్జలైర్వనమ్ | ఆరామపుష్పాణ్యాదాయస్వ
 యద్దామాన్యథాఽకరోత్ || ౩౩ || విచిత్రాణితదాబద్ధాపుజకస్య

కరేదదా । ఆదాయపూజకస్తానిసు-ద్ధేమూర్ధ్ని బబంధచ ॥ 3౪ ॥ శ్రీని
వాసస్యదేవస్య శ్రీభూమిసహితస్యచ । ఏవద్దేవస్యకై జగ-ర్యంకుర్యం
స్తథాపుదారధీః ॥ 3౫ ॥ తస్యైవంవ ర్తమానస్యసమాస్తావసప్తతేర్గ
తాః । కుర్వాణేపుష్పాపచయం రజ్జదాసేమహాత్మని ॥ 3౬ ॥ ఆరామే

❧ రజ్జదాసస్యగర్భర్వక్రీడాదర్శనేనభగవతై-జగ-ర్యవిస్తృతిః. ❧

సరసిస్నాతుంగర్భర్వః కశ్చిదాయయా । గర్భర్వరాజః కన్యాభిస్తుణిభి
స్సమన్వితః ॥ 32 ॥ జలకీటాంకరోతిస్తదివిస్తాప్యవిమానకమ్ । సురూ
పాభిశ్చసహితం క్రీడస్తంకమలాకరే ॥ 3౩ ॥ పశ్యచ్ఛ్రీరజ్జదాసోఽ
యన్యస్తరన్తాల్వసశ్చయమ్ । జితేన్ద్రియోపితీక్రిడాంపశ్యారేత
స్ససర్జహ ॥ 3౪ ॥ పశ్యతస్తస్యసరసస్సముత్తీర్యమనోహరః । దివ్య
వస్త్రాణిచాచ్ఛాద్యకాంతాభిస్సహసస్త్రితమ్ ॥ ౪౦ ॥ అధిరుహ్యవిమా
నన్తయయాసధనదాలయమ్ । గతేగర్భర్వరాజేతురజ్జదాసోవిమోహి
తః ॥ ౪౧ ॥ త్యక్త్వాచతానిమాల్యానిస్నాత్వాసరసిలజ్జితః । పునరా
హృత్యపుష్పాణిశనైర్దేవాలయంయా ॥ ౪౨ ॥ వైఘానసస్తుతస్తలప్త్యా
పూజాకాలమతీత్యచ । ఆగతంకిమితిప్రహసభేఽతిక్రమ్యచాగతః॥౪3॥
నబద్ధామాలికాశ్చాపిత్యయాఽరామేచకింకృతమ్ ॥శ్రీవరాహః॥ ఇత్థంపు
ష్టోరజ్జదాసోనావదల్లజ్జయాతతః ॥ ౪౪ ॥ లజ్జితంరజ్జదాసస్తంప్రోవా

❧ స్వరూపానుసన్ధానేనలజ్జితంరజ్జదాసమ్ప్రతిశ్రీనివాసవచనమ్. ❧

చమధుసూదనః ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ లజ్జయాకింరజ్జదాసమయాత్వంమో
హితోహ్యసి ॥ ౪౫ ॥ నతావజ్జితకామస్త్యంధీరోభవమహామతే । గర్భ
ర్వరాజవద్రాజాభవితాసిమహీతలే ॥ ౪౬ ॥ తత్రభక్త్యామహాభోగాన్
భక్తిమాన్త్యయిసర్వదా । ప్రకారశ్చవిమానశ్చకారయిష్యసిమేతదా॥
తత్రముక్తింప్రదాస్యామిప్రీత్యాపరమయాయుతః । అత్రైవకురుసేవాం
త్వమాశరీరవిమోక్షణాత్ ॥ ౪౭ ॥ మద్భక్తానాంసకామానామేవమ్ము
క్తిర్భవిష్యతి । ఇత్యుక్త్వాభగవాన్విష్ణుఃపునర్నోవాచకిశ్చన ॥ ౪౮ ॥
శ్రుత్వాతద్రంగదాసోపిచకారారామముత్తమమ్ । సాగ్రంశతాబ్దంసే
విత్యాగతస్సర్వమమన్దధీః ॥ ౫౦ ॥ జాతస్సమికులేతుక్లేతోజ్జమానితి

❧❧❧ తోడ్లమాన్నా మకన్మపవృత్తాంతః. ❧❧❧

విశ్రుతః । సుపీరతనయోపీరోన్మనీగర్భసమ్భవః ॥ ౫౧ ॥ సపశ్చవద్వా
దుద్భూతవిష్ణుభక్తిస్త్వయంసుధీః । సౌశీల్యశౌర్యవీర్యాదిగుణానామా
కరోమహాన్ ॥ ౫౨ ॥ పాణ్డ్యశ్యతనయాంపద్మాముపయేమేమనోహ
రామ్ । తతోరాజాశతంకన్యానానాదేశ్యాస్త్వయంవరాః ॥ ౫౩ ॥
రేమేదేవేన్ద్రప్రద్యూమానారాయణపురేపనన్ । అనుజ్ఞాంప్రాప్యపితృ
తఃపుత్రఃపశ్చాస్యవిక్రమః ॥ ౫౪ ॥ ఉద్దిశ్యమృగయాంపీరోవేంకటా

❧❧❧ తోడ్లమాన్న ప్రపశ్యమృగయార్థంశ్రీశేషాచలాగమనమ్. ❧❧❧

ద్రేస్సమీపతః । పాదచారేణవిచరన్పరివారైస్సమన్వితః ॥ ౫౫ ॥ మద
ధారాంవిముక్చస్తందదర్శగజయాధవమ్ । తస్యప్రప్త్యావిస్తి తోభూత్వా
గృహీతుంతమనుద్రుతః ॥ ౫౬ ॥ సునర్ణముఖింతీర్వాబ్రహ్మర్షింశుకము
త్తమమ్ । నమస్కృత్యాభ్యనుజ్ఞాతస్తతోఽగచ్ఛద్వనాద్వనమ్ ॥ ౫౭ ॥
దదర్శరేణుకాన్దేవీంవల్మీకాకారసంస్థితామ్ । ఇప్తదామిప్తభక్తానాంది
వ్యారామనివాసినీమ్ ॥ ౫౮ ॥ పరివారైస్సదోపేతాంపూజితాంత్రిద
తైరపి తోడ్లమానపితాంసత్వాతతఃపశ్చాన్మఖోయయా ॥ ౫౯ ॥ పశ్చ

❧❧❧ శ్రీనివాససమీపస్థపశ్చవర్ణశుకవృత్తాంతః. ❧❧❧

వర్ణంశుకంవృష్ట్యాతంఽఘృతూరనుద్రుతః । సవదభ్యేన్రివాసేతిగిరింశీ
ఘృతరంయయా ॥ ౬౦ ॥ అనుద్రవత్పురాజాపిగిరాజంసమారుహ
త్ । దరీశ్చవివిధాఃపశ్యత్శిఖరాణీసమస్తతః ॥ ౬౧ ॥ శుకమన్వేష
మాణోసౌశ్యామాకవనమేయివాన్ । తమదృష్ట్యాశుకవరంవనపాలస్తద
ర్శహ ॥ ౬౨ ॥ తిస్తురాజానమాయాన్తంప్రత్యుగ్గచ్ఛససత్వరః । ప్ర
ణమ్యవినయోపేతఃకృతాంజ్జలిపుటస్థి సుతః ॥ ౬౩ ॥ తోడ్లమానసినంపూజ్య
తంప్రప్రచ్ఛవనేచరమ్ । పశ్చాన్వర్ణశుకఃకచ్ఛిద్ద్రప్తశ్చత్రాగతస్త్రయా ॥
శ్రీనివాసేతిచవదన్కర్వగతోసౌవనేచర । వనచరః ॥ సపశ్చవర్ణోరాజే
న్ద్రశ్రీనివాసప్రియసుదా ॥ ౬౪ ॥ పార్శ్వన్ద్రీసదాతస్యశ్రీభూమిభ్యాం
వివర్ధితః । స్వామిపుష్కరిణీతీరేసదాన్తేదేవసన్నిధౌ ॥ ౬౫ ॥ గృహీ
తుంసశుకశ్శ్రీమాన్నతుకేనాపిశక్యతే । విపృత్యస్వేచ్ఛయానిత్యమ
స్త్రిన్గిరిపరేశుభే ॥ ౬౬ ॥ దినాన్తేదేవమాసాద్యతత్సమీపేవసత్యయమ్ । తదే

వమారాధయితుం గమిష్యామిన్యపాత్తజ || ౬౮ || విశ్రమ్యతాంవృక్ష
 మూలేయా వదాగమనంమమ | పుత్రేణానేనసహితో విహరత్వంయ
 థాసుఖమ్ || ౬౯ || రాజా || త్వయాసహ గమిష్యామి ద్రష్టుదేవం జ
 నార్దనమ్ | త్వంమేదర్శయదేవేశం వేఙ్కటాద్రినివాసినమ్ || ౭౦ || త
 స్యరాజ్ఞోవచస్మ్యైత్వా శ్యామాకంమధుమిశ్రితమ్ | చూలపత్రపుటేషీ
 తోడ్డమాన్నపస్యనిషాదేనసహశ్రీనివాససేవాగమనమ్.

ప్వా రాజ్ఞాసహాయయాహరిమ్ || ౭౧ || గత్వాసుదూరమధ్యానంపశ్య
 స్తాతాశిలాతలమ్ | ముహూర్తా దేవసంప్రాప్తా స్వామిపుష్కరిణీంశు
 భామ్ || ౭౨ || స్నాత్వాతత్ర విధానేన రాజ్ఞాసహ నిషాదపః | దర్శ
 యామాస దేవేశం రాజ్ఞస్తస్య మహాత్మనః || ౭౩ || స్వామిపుష్కరిణీ
 తీరేస్థితం శ్రీవృక్షమూలకే | అతసీపుష్పసజ్జా-శ మమ్బుజాయతలోచ
 నమ్ || ౭౪ || చతుర్భుజముదారాజ్ఞ మీషత్త్రినైతముఖామ్బుజమ్ | దివ్యవీ
 తామ్బరధరం కిరీటకట కోజ్జ్వలమ్ || ౭౫ || పార్శ్వస్థాభ్యాం సురూపా
 భ్యాం శ్రీభూమిభ్యాంసమన్వితమ్ | పరితశ్శబ్దచక్రాసి గదాశాఙ్గేషుసేవి
 తమ్ || ౭౬ || అన్యైర్దివ్యా యుధైశ్చాపి దివ్యమాల్యై ర్నిషేవితమ్ |
 సున్నేనా రాధ్యమానస్తం త్రిసన్ధ్యం పురుషోత్తమమ్ || ౭౭ || వల్మీక
 గూఢపాదాబ్జమాజానుపురుషోత్తమమ్ | తతోదృష్ట్వాముదాదేవంప్రణే
 మతురుభోతదా || ౭౮ || రాజాతుప్రాజ్ఞా లిర్భూత్వా విస్తయో త్కుల్ల
 లోచనః | ఆనన్దలహరీంప్రాప్య నప్రాజ్ఞాయతకిచ్చన | ౭౯ || నిషాదో
 పినివేద్యైవశ్యామాకంమధుమిశ్రితమ్ | రాజ్ఞేతదర్థందత్తైవశిష్టార్థంభు
 క్తవాన్ స్వయమ్ || ౮౦ || వీత్వాపుష్కరిణీతోయం తేనరాజ్ఞాసమన్వి
 తః | సపునశ్శ్యా మాకవనే పుణ్యాంపర్ణ కుటీంయయా || ౮౧ || ఉషీ
 త్వాచై కరాత్రస్తు ప్రాతరుత్థాయభూమిపః | స్వస్థేనసమాయుక్తో
 తోడ్డమాన్నపంప్రతిరేణుకోక్తిః.

నివృత్తస్యపురంయయా || ౮౨ || పునర్దేవీవనజ్గత్వా హయాదవత
 తారహ | చైత్రశుద్ధపవమ్యాస్తు పూజయా మాసరేణుకామ్ || ౮౩ ||
 హవిష్యంపరమాన్నచ్చ సోపసురమనేకశః | పశూపహరసహితంఘా
 పదీప సమన్వితమ్ || ౮౪ || సురాఘటీ శతస్థత్వా జాతికేసరవాసి

3౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౯)

తమ్ । ఏవంసంపూజితాదేవీప్రీతారాజ్ఞేవరస్తదా ॥ ౮౫ ॥ ఆవి
ష్టాపురుషాకశ్చిదవదన్నప్రసత్తమమ్ । శృణురాజన్భవిష్యతేరాజ్యం
నిహతకణ్డకమ్ ॥ ౮౬ ॥ రాజంస్తవైవనామ్నాఽత్రరాజధానీభవిష్య
తి । మత్సమీపేమహారాజచిరంరాజ్యంకరిష్యసి ॥ ౮౭ ॥ దేవదేవ
ప్రసాదశ్చభవిష్యతితవానఘ । ఇతిదత్వావరంతస్మాదవిష్టాప్రకృతింయ
యా ॥ ౮౮ ॥ తతోల్భవరోరాజాయయాశుకమునింపునః । అభివా

శుకవర్ణితపద్మసరోవరమహాత్మ్యమ్.

ద్యముని తేనపూజితోముదితోఽభవత్ ॥ ౮౯ ॥ మాహాత్మ్యంసరసో
బ్రూహికమలాఖ్యస్యమేమునే । శ్రీశుకః ॥ పురాదూర్వాససశ్శాపా
దవతీర్ణాసురాలయాత్ ॥ ౯౦ ॥ పద్మాపద్మాక్షదయితావిష్టునాసహి
తాన్మప । సరఃకాశ్చనపద్మాఢ్యమిదంప్రాప్యమహేశ్వరీ ॥ ౯౧ ॥ త
పశ్చకారవర్షాణాందివ్యానామయతంరమా । తతోదేవావిచిన్వస్తశ్చి
యంవిష్టుసమన్వితామ్ ॥ ౯౨ ॥ పురస్తరేణసంయుక్తారాజన్నస్కింత
రోవరే । స్థితాంసువర్ణకమలేపుష్కరికాక్షసంయుతామ్ ॥ ౯౩ ॥ దృష్ట్వా
ప్రీతినమాయుక్తాఃప్రణమ్యామ్బుజధారణీమ్ । కృతాజ్ఞలిపుటాస్సేంద్రా

దేవాదికృతశ్రీలక్ష్మీస్తుతిః.

స్తుప్తుపురోకమాతరమ్ ॥ ౯౪ ॥ దేవాః ॥ నమశ్చియైలోకధాత్ర్యైబ్ర
హ్మమాత్రేనమోనమః । నమస్తేపద్మనేత్రాయైపద్మముఖ్యైనమోనమః ॥
ప్రసన్నముఖపద్మాయైపద్మకాన్త్యైనమోనమః । నమోబిల్వవనస్థాయై
విష్టుపత్నైన్యైనమోనమః ॥ ౯౬ ॥ విచిత్రక్షౌమధారిణ్యైపుభుశోన్త్యైన
మోనమః । పక్వబిల్వఫలాపీనతున్దస్తన్త్యైనమోనమః ॥ ౯౭ ॥ సు
రక్షపద్మప్రతాభకరపాదతలేశుభే । సురత్నాన్దగదకేయూరకాఞ్చనూపు
రశోభితే ॥ ౯౮ ॥ యక్షకర్దమసంలిప్తసర్వాణ్ణేకటకోజ్జ్వలే । మాఙ్గళ్యా
భరణేశ్చిత్రైర్ముక్తాహారైర్విభూషితే ॥ ౯౯ ॥ తాటంకైరవతంపైశ్చశోభ
మానముఖామ్బుజేపద్మహస్తేనమస్తుభ్యంప్రసీదహరివల్లభే ॥ ౧౦౦ ॥ ఋ
గ్వజుస్సామరూపాయైవిద్యాయైతేనమోనమః । ప్రసీదాస్తాన్మృపాదృ
ప్తిపాతైరాలోకయాభిషే ॥ ౧౦౧ ॥ దృష్టాత్వయాయేతేబ్రహ్మరుద్రేంద్ర

❧❧❧ ఇన్ద్రాదీన్సృతిస్తుతిప్రసన్నలక్ష్మీవచనమ్. ❧❧❧

త్వంసమాప్నుయః || శ్రీశుకః || ఇతిస్తుతాతదాదేవైర్విష్ణువక్షస్థలాలయా ||
విష్ణునాసహసస్త్వశ్యా రమాప్రీతాఽవదత్సురాః || శ్రీః || సురార్క త్స
హసాహత్వా స్వపదానిగమిష్యథ || ౧౦౩ || యేష్ఠానహీనాస్వస్థానా
ద్భృంశితాయేనరాభువి | తేమామనేనస్త్రోతేః స్తుత్యాస్థానమవాప్ను
యః || ౧౦౪ || అఖణ్డైర్బిల్వపత్తైర్గ్రా మర్చయన్తిసరాభువి | స్తోత్రే
ణానేనయేదే వానరాయుష్కృత్య తేనవై || ౧౦౫ || ధర్మార్థకామమో
క్షాణామాకరాస్తేభవన్తివై | ఇదంపద్మసరోదేవాద్యే కేచనసరాభువి ||
ప్రాప్యస్నానంకరిష్యన్తిమాంస్తుత్వావిష్ణువల్లభామ్ | తేష్రీయందీర్ఘమా
యర్విద్యాంపుత్రాత్పుత్రవర్చసః || ౧౦౬ || లభ్యాభోగాంశ్చ భుక్త్వాఽ
స్తేనరామోక్ష మవాప్నుయః | ఇతిదత్వావరదేవీ దేవేనసహవిష్ణునా ||
ఆరుహ్యగరుడేశానంవై కుణ్డస్థానమాయయా || ౧౦౭ || ... *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసంవాదే
శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేవసునామకనిషాదవృత్తాంతపద్మస
రోమాహాత్మ్యాది వర్ణనంనామనవమోధ్యాయః.

❧❧❧ తోడ్డమాన్మృపస్యస్వపితుస్సకాశాద్రాజ్యప్రాప్తిః. ❧❧❧

శ్రీశుకః || ఇదంపద్మసరోనామ సర్వపాపప్రణాశనమ్ | కీర్తనా
త్సనిరణాత్సాన్మృణాంలక్ష్మీప్రదంభువి || ౧ || కృత్వాస్నానంత్యమ
ప్యస్తి స్వృజస్య పితురన్తికమ్ || శ్రీవరాహః || ఏతచ్ఛృణ్వచశ్శ్రుత్వా
స్నాత్వాపద్మసరోవరే || ౨ || తంసత్వాహయమారుహ్య తోడ్డమా
త్స్వపురంయయా | తంపితాయువరాజానంకృత్వాత్రీన్వత్సరానథ || ౩ ||
రజ్జకత్వౌచసామర్థ్యం శౌర్యంవీర్యంసుశీలతామ్ | భక్తింవిప్రేషుపుత్ర
స్య వీర్యరాజాస్సమన్త్రిభిః || ౪ || స్వపదేస్థాపయామాస స్వభిషిచ్య
విధానతః | అనునీయసుతంపత్న్యా సార్థంరాజా వనంయయా || ౫ ||

❧❧❧ వసోర్వల్లీ కేశ్రీవరాహసందర్శనమ్. ❧❧❧

తోడ్డమానపిసామ్రాజ్యంలభ్యైరాజ్యౌచకారహ | నిషాదస్యవనేదేవో
వారాహంరూపమాస్థితః || ౬ || శ్యామాకపకంఠశ్చిత్వాత్రాత్రాత్రాచ

చారహా । పదానిసవరాహస్యచాన్వియేషదివాదివా ॥2॥ అదృష్ట్యైతం
 వరాహంసరాత్రౌజాగ్రధనుర్ధరః । స్థితోఽపశ్యచ్ఛరంతంతం చన్ద్రకోటి
 సమప్రభమ్ ॥ ౮ ॥ వరాహం సుభగాకారం శ్యామాక వనమధ్యతః ।
 తస్యైష్వాధనురాదాయసింహనాదఞ్చకారహా ॥ ౯ ॥ వరాహస్తద్ధ్వనిం
 శ్రుత్వా వనాన్నిమగ్నమ్యసత్వరమ్ । యయాతంచాప్యనుయయావరా
 హంసనిషాదపః ॥ ౧౦ ॥ రాత్రిశేషమనుద్రుత్య వనేచన్ద్రసమప్రభమ్ ।
 వల్లీకంప్రవిశన్తఞ్చవదర్శసనిషాదపః ॥ ౧౧ ॥ గచ్ఛన్తంపూర్ణిమాచన్ద్ర
 మస్తంగిరిసరంయథా । విస్తితోఽఖానయతోఽపాద్వల్లీకంసనిషాదపః ॥
 ధరావరాహోదదృశే మూర్ఖితోఽయమృపాతహా । పితరమ్మూర్ఖితం
 దృష్ట్యైతత్సుతోభక్తిమాంస్తదా ॥ ౧౩ ॥ వరాహదేవంతుష్టావయేనప్రీ
 తోభవేద్ధరిః । ఆవిశ్యపితరస్తస్యస్రోవాచమధుసూదనః ॥ ౧౪ ॥ శ్రీభగ
 వాన్ ॥ అహంవరాహదేవేశో నిత్యమస్మిన్వసామ్యహమ్ । రాజ్ఞేత్యము
 క్త్వామామత్ర ప్రతిష్ఠాప్యైనపూజయ ॥ ౧౫ ॥ వల్లీకంకృష్ణగోక్షరైః
 తౌళయిత్యాతదుత్థితే । శిలాతలేచవారాహముద్భృత్యధరణీస్థితమ్ ॥ ౧౬ ॥
 కారయిత్వాప్రతిష్ఠాప్యవిస్త్రియైభానస్తైశ్చమామ్ । పూజయేద్వివిధై
 ర్భోగైస్తాన్ద్రమానాజసత్తమః ॥ ౧౭ ॥ ఇత్యుక్త్వాతంజహౌదేవ స్సచన్ద్ర
 స్థాబభూవహా । సుఖాసీనస్తుపితరం నమస్కృత్య నిషాదజః ॥ ౧౮ ॥
 న్యవేదయద్దేవనచఃపిత్రేనర్వంయథాతథమ్ । సశ్రుత్వావిస్తితోభూత్వా
 తస్మాతోండమాన్నృపాయవసుని వేదితవరాహోదన్తః ॥ ౧౯ ॥
 కృత్స్నంపుత్రవచస్సుభమ్ ॥ ౧౯ ॥ రాజ్ఞేవక్తుంయయాశీఘ్రం నిషాద
 స్వానుగైస్సుహా । వసుర్నిషాదాధిపతీరాజద్వారముపాగమత్ ॥ ౨౦ ॥
 నిషాదాధిపమాజ్ఞాయద్వారపాలైర్నృపోత్తమః । ఆహూయతంనిషాదే
 శం సభాయామన్త్రిభిస్సుహా ॥ ౨౧ ॥ సత్కృత్యతంవసుంరాజా సపు
 త్రంసపరిచ్ఛదమ్ । పప్రచ్ఛప్రీతిమానాజావసుంతంవనగోచరమ్ ॥ ౨౨ ॥
 కిమాగమనకృత్యస్తేవదత్వంవనగోచర ॥ వసుః ॥ రాజన్తమవనేదృష్టమా
 శ్చర్యంశృణుభూవతే ॥ ౨౩ ॥ కశ్చిచ్ఛేతోవరాహస్తు శ్యామాకమచ
 రన్నిశి । తంవరాహంధనుష్పాణిరన్వధావమహంనృప ॥ ౨౪ ॥ అనుద్రు
 తోవాయువేగోగత్వావల్లీకమావిశత్ । స్వామిపుష్కరిణీతీరేపశ్యతో

మమభూపతే || ౨౫ || వల్లీకమఖనంక్రోధా న్నూర్నితోన్యపతమ్భువి ।
 మత్పుత్రోఽయంసమాగత్యమాప్తప్రాయమార్భితమ్భువి || ౨౬ || శుచి
 ర్భూత్వాదేవదేవంతుష్టావమధుసూదనమ్ । తతోమయిసమావిశ్యవరా
 హోఽప్య వదత్సుతమ్ || ౨౭ || రాజ్ఞేనివేదయతీప్రం మచ్ఛరితం నిషా
 దప । కృష్ణగోక్షీరసేకేన వల్లీకంతాశయేన్నృపః || ౨౮ || దృశ్యతేచ
 శిలాకాచి ద్వల్లీకస్థాసుశోభనా । నాచూఙ్కస్థభువంమాఞ్చనరాహవ
 దనంస్థితమ్ || ౨౯ || కారయిత్వాశిల్పినాఽభప్రతిష్ఠాప్యమనీశ్వరైః । పై
 ఘాననైర్దునివరైరర్చయేత్ * తోడ్డమానసి || ౩౦ || అథగత్వాశ్రీనివాసంవ
 ల్లీకావృతపద్మయమ్ । కపిలాకృష్ణగోక్షీరసేచన్తైః తాశయేచ్ఛన్తైః || ౩౧ ||
 ఆపాదవీరపర్యంతంతాశయిత్వాదినేదినే । కుర్యాత్స్యాకారముభయో
 రుత్తరేదక్షిణేతథా || ౩౨ || ఇత్యుక్త్వాచైవమాఽముఞ్చద్దేవస్సృష్టోఽభ
 వంనృప । ఇదన్తేవక్తుమాయాతోదేవదేవచిక్కితమ్ || ౩౩ || శ్రీవరాహః ||

❀ నృపస్యనిషాదవాక్యస్వప్నా భ్యామ్బులమార్గేణ శేషాచలగమనమ్. ❀
 తోడ్డమానపితచ్చక్రిత్వాసుప్రీతోపస్థితోఽభవత్ । తతఃకార్యంవినిశ్చి
 త్యమన్త్రిభిఃపుష్కరాదిభిః || ౩౪ || వేఙ్కటాద్రింజిగమిషుగ్గోపానాహూ
 యసర్వశః । కృష్ణాశ్చకపిలాగావోయాః కాన్విత్సన్తమామికాః || ౩౫ ||
 తాస్యవత్సానయద్ధ్వం వేఙ్కటాద్రిసమీపతః । ఇత్యాజ్ఞాప్యనృపోగో
 పాఞ్ఘోర్భయాత్రేతి చమన్త్రిణః || ౩౬ || విసృజ్య పశువీసృర్వా వివే
 శాన్తఃపురంవశే । ఉక్త్వాకథాంతంపత్నీ భగ్యస్సుహృదపనిశిపార్థినః || ౩౭ ||
 తంస్యప్నే శ్రీనివాసోపి బిలమార్గంహ్యదర్శయత్ । శ్శుభ్రురాదాబిలంమా
 ర్గే పల్లవాన సృజన్ధరిః || ౩౮ || ఏవంస్వప్నం నృపోద్భుష్ట్యా ప్రాతర్మథ్థా
 యసత్పరః । ఆహూయమన్త్రిణస్సర్వాప్రకృతీర్బాహ్మణానసి || ౩౯ ||
 స్వప్నంతథావిధంచోక్త్వాఽపశ్యద్ద్వారేఽథపల్లవమ్ । యుక్తేముహూ
 ర్తేప్రయయా హయమారుహ్య తోడ్డమాన్ || ౪౦ || పశ్యంశ్చ పల్లవా
 గాశ్చ శన్తైఃప్రీతోయయాబిలమ్ । నృప్త్యావిస్తయమాపన్నో నిర్తమేత

* తోడ్డమాన్ - తుడ్డమానితచపాతానరమ్.

౪౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (౨-౧౦)

* భగవదుక్త్యాతోడ్డమాన్నృపకృత క్షీరాభిషేకవప్రనిర్మాణాదికమ్. *
 త్రపట్టణమ్ || ౪౧ || బిలమస్తఃపురేకృత్వా ప్రాకారంచాప్యకారయత్ ।
 వసంస్తతస్సపేన్దోగ్రీసా నిర్జిత్యపుథివీమిమామ్ || ౪౨ || యథోక్తం దేవ
 దేవేన క్షీరప్రతాళనాదికమ్ । కృత్వాప్రాకారనిర్మాణం కర్తుముద్యోగ
 మాయయా || ౪౩ || తదానీందేవదేవేన స్వయమాజ్ఞాపితోనృపః । తి
 స్త్రిణీచమృకఞ్చభౌ పాలయైతానగోత్రమా || ౪౪ || మమచాస్థాని
 కీచిఞ్చ లక్ష్మ్యైస్థానఞ్చచమృకః । నమసాఽర్యా నృపైస్తాహి ఋషి
 దేవ నరైస్సదా || ౪౫ || సంస్థాప్యైతౌ నృపశ్రేష్ఠ ఛేదయాన్యాన్న
 గోత్రమాన్ । ప్రాకారమాత్రంకురుమేద్వారగోపురసంయుతమ్ || ౪౬ ||
 వినూనస్తుభవద్వంశ్యోనామ్నానారాయణోనృపః । కారయిష్యతిమద్భ
 క్త స్వర్ణేనాలఙ్కరిష్యతి || ౪౭ || ఏవముక్త్యా తోడ్డమానం విరరామ
 శ్రియఃపతిః || శ్రీవరాహః || ఏవదేవవచశ్చృత్యా కృత్వాప్రాకారమే
 వచ || ౪౮ || పూజయామాసమునిభిర్వైఘానసకులోద్భవైః । నిత్యం
 బిలేనచాగత్య దేవంనత్వానృపోత్తమః || ౪౯ || రాజ్యఞ్చకార ధర్మేణ
 భుజ్జానోభోగము త్తమమ్ । ఏతస్మిన్నేవకాలేతు దాక్షిణాత్యోద్విజోత్త

→→→ గణ్గాస్నానాగతవీరశర్మాఖ్యవిప్రచరితమ్. ←←←

మః || ౫౦ || గణ్గాస్నానాయ గచ్ఛన్వై సదారఃప్రయయాపురాత్ ।
 మార్గేఽధగర్భిణీజాతా బ్రాహ్మణీబ్రాహ్మణస్సచ || ౫౧ || తాంతుగర్భ
 వతీందృష్ట్వా స్వాత్మానుగమనేక్షమామ్ । రాజానంద్రఘ్నకామోఽసా
 రాజద్వారముపాగమత్ || ౫౨ || ద్వార్ధేనజ్ఞాపితోరాజాతమావచా
 యద్విజోత్తమమ్ । పూజయిత్వాతువిధివ త్పప్రచ్ఛకుశలంద్విజమ్ || ౫౩ ||
 రాజా || కిమాగమనకృత్యంతే కిఙ్కరిష్యామ్యహంద్విజ || ద్విజః || వా
 సిష్ఠో వీరశర్మాహం సామవేదీనృపోత్తమ || ౫౪ || సదారో నిర్గతోరా
 జః గణ్గాస్నానాయసాదరః । మార్గేచగర్భిణీచేయం కాశికీపుణ్యశాలి
 నీ || ౫౫ || నామ్నాలక్ష్మీరితిఖ్యాతా సుశీలాచపతివ్రతా । స్థాప్యచైనాం

తవగృహే వ్రతం నిర్వర్తయామ్యహమ్ ॥ ౫౬ ॥ తస్మాద్రాజస్త్రియచ్ఛా
స్యైయథేష్టంభక్తవేతనే । తావచ్చరత్నైతాంలక్ష్మీర్యావదాగమనంమ
మ ॥ ౫౭ ॥ శ్రీవరాహః ॥ రాజాతస్య వచశ్శ్రిత్యా తణ్ణులాని ధనాన్య
పి । దత్వాషణ్ణాసపర్యస్తం గృహమస్తః పురేదదా ॥ ౫౮ ॥ తాన్య
స్యబ్రాహ్మణఃప్రీతో గజ్ఞాన్నానాయనిర్యయా । గత్వాభాగీరథింగజ్ఞాం
ప్రయాగేక్షేత్రఉత్తమే ॥ ౫౯ ॥ స్నాత్వాకాశీం తతోగత్వా తత్రోషి
త్వాదినత్రయమ్ । గయాంప్రాప్య పితృశాధ్ధ మకరోద్భ్రాహ్మణోత్త
మః ॥ ౬౦ ॥ గత్వాఽయోధ్యామపిపురీంప్రయయాబదరీవనమ్ । సా
లగ్రామంతతోగత్వాస్య దేశంప్రతినిర్యయా ॥ ౬౧ ॥ సంవత్సరద్వయేఽ
తీతేచైత్రేమాసిశుభేదినీ । నివృత్తోఽసాద్విజ్రక్తేష్టశ్శనై రాగత్యమాధవే॥
ఏకాదశ్యాంశుక్లపక్షే పునారాజానమాయయా । రాజాతువిస్తృత్యత
దాబ్రాహ్మణీంనాఽస్త్రన్నపః ॥ ౬౩ ॥ బ్రాహ్మణీమానినీగేహేమృతా
శుష్కాబభూవహ । వీరశర్త్త తతోవిప్రో గజ్ఞాతోయ కరణ్ణికే ॥ ౬౪ ॥
విముచ్యబద్ధనం త్వేకం గాజ్ఞనుకరకంశుభమ్ । ప్రదాయరాజ్ఞే పప్రచ్ఛ
పత్నీకుశలినీతిమే ॥ ౬౫ ॥ స్తృత్వాఽథరాజావిప్రంతం స్థీయతా
మితి చాబ్రవీత్ । అస్తఃపురంతతోగత్వా తామపశ్యన్తృతాజ్ఞృహే॥
అనుక్త్యా బ్రహ్మణేతన్తే ప్రవిశ్యబిలము త్తమమ్ । శ్రీనృసింహంనమస్కృ
త్య పునఃప్రాప్య బిలోత్తమమ్ ॥ ౬౭ ॥ శ్రీనివాసం యయాద్రష్టుం శ్రీ
భూమిసహితమ్పరమ్ । తందృష్ట్వా సహసాఽయాస్తం జుగూహతేధ
రారమే ॥ ౬౮ ॥ ప్రణమస్త మవోచత్తం కిమకాలే నృపాఽగతః ।
నృపోఽవద త్ప్రణమ్యేశం భీతోఽథబ్రాహ్మణీంమృతామ్ ॥ ౬౯ ॥ త

→→→ అస్థిసరోవరమాహత్త్యమ్. ←←←

చ్ఛ్రిత్యాదేవదేవోపిమాభీరాజన్విజోత్తమాత్ । ఆన్దోళికాంతామా
రోప్య స్త్రీభిస్సన్విభి సుమన్వితామ్ ॥ ౭౦ ॥ మదాలయా త్సూర్య
భాగే ద్వాదశ్యాంస్నాపయప్రభో । అస్థినామ్మీసరస్యస్త్రిన్నపమృత్యుని
వారణే ॥ ౭౧ ॥ ప్రాప్తజీవా సమంస్త్రీభి ర్హ్వాణేన చయోత్యతే ।
శీఘ్రియాహిన్యప్రకేష్ట యథోక్తంవచనజుగూరు ॥ ౭౨ ॥ ఇతిదేవ వచ
శ్శ్రిత్యా ప్రయయాస్వపురంనృపః । ఆన్దోళికాసురమ్యా సుస్త్రియత

౪౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౧౦)

రోష్యతామపి || 23 || బ్రాహ్మణఞ్చపురస్కృత్యద్రష్టుదేవంయయాన్మ
పః | అస్థికూటసరఃపావ్ర్యన్నాపయామాసతాస్త్రియః || 2౪ ||
త్వగస్థిరూపాసాచాపి తాభిఃక్షిప్తాసరోవరే | ప్రాప్తజీవాయథాపూ
ర్వంసువ్యజ్ఞతశరీరజా || 2౫ || ఉత్థితాసరసస్నాత్వా రాజ్ఞీభిస్సహమ
జ్ఞతా | ప్రాప్తాచ బ్రాహ్మణంప్రీతాభర్తారంపునరాగతమ్ || 2౬ || రా
జాహరింపూజయిత్వా బ్రాహ్మణాయధనందదా | సహస్రనిష్కపర్య
స్తవస్తాగ్రివివిధానిచ || 27 || స్వదేశగమనాయైవసాదరంవిససర్జ
హ | విప్రశ్శ్చత్వాస్త్రియోవృత్తంప్రభావంవేంకటేశితః || 2౮ ||
ఆశీఃప్రయుజ్యరాజ్ఞేఽథస్వదేశంప్రియయాద్విజః | విప్రేగతేశ్రీనివా
సోరాజానంపునరబ్రవీత్ || 2౯ || దినేదినేచమధ్యాహ్నానైవేద్యాన
స్తరంనృపాతగత్యమామర్చయిత్వా యథేష్టంస్వర్ణపజ్జైః || ౩౦ ||
గత్వాపురీంస్వధర్మేణరాజ్యఙ్కురునరాధిప | యద్యదిష్టంతవనృపభవి
ష్యతినసంశయః || ౩౧ || నాఽగస్తవ్యమకాలేతుత్వయాన్మపకదాచన | ఏ
వంకాలార్చనంకృత్వాగత్వాత్వంస్వపురేవస || ౩౨ || రాజా || తథా
కరిష్యేదేవేశమధ్యాహ్నాచార్చయామ్యహమ్ | ఇతిదేవాజ్ఞయానిత్య
మర్చయిత్వాస్వర్ణపజ్జైః || ౩౩ || తదూర్ధ్వంతులసీపుష్పంజాత్య

➡➡➡ కుర్వగామస్థకులాలవంశజభీమాఖ్యభక్తోదస్తః. ⚡⚡⚡

పశ్యత్సమృద్ధయమ్ | విస్త్రితోదేవదేవేశమపృచ్ఛన్నృపసత్తమః || ౩౪ ||
రాజా || కేనార్చ్యసేమృద్ధయైశ్చకోమలైస్తులసీసుమేః | రాజ్ఞాపృష్టో
దేవదేవస్తస్మిన్త్వారాజానమబ్రవీత్ || ౩౫ || కశ్చిత్కులాలోమద్భ
క్తః కుర్వగామేవసత్యసా | స్వగృహేఽర్చయతేరాజంస్తదగ్గీక్రియతే
మయా || ౩౬ || ఇతిదేవచశ్శ్చత్వాత్వద్విష్టుంప్రయయాన్మపః | గ
త్వాకుర్వపురస్తస్యకులాలస్యగృహంయయా || ౩7 || రాజానమాగ
తస్తృప్తౌప్రహమ్యైవాగతస్థితః | స్థితంతంభీమనామానంపప్రచ్ఛన్నృప
సత్తమః || ౩౮ || తోడ్డమా || భీమపూజయసేదేవంకథంవదకులో
త్తమ || శ్రీవరాహః || పృష్టఃప్రాహకులాలోవిజాతుజానేనచార్చనమ్ ||
కేనోక్తంనృపతిశ్రేష్ఠకులాలోఽర్చయతీతిహి || తోడ్డమా || దేవేన

శ్రీనివాసేనమమోక్తంహిత్యదర్శనమ్ || ౯౦ || సతుశ్రుత్వానృపవచ
స్తన్మృత్వాదేవవరంపురా || భీమః || యదాప్రకాశితాపూజాయదారా
జాసమాగతః || ౯౧ || తోడ్డమాంస్తేనసంవాదస్తదామోక్షజ్ఞమివ్యసి |
ఇతిపూర్వంవరస్తేవోదత్తవాన్వేజ్జతుశ్చరః || ౯౨ || ఇత్యుక్త్వా౭థ

➤ కుర్వగ్రామస్థభీమాఖ్యభక్తస్యపత్నీసహవై కుణపాప్తిః. ➤
కులాలోపితాన్మృతార్థంతదైవచ | విమానమాగతస్తృప్త్యాదేవస్తృప్త్యా
జనార్దనమ్ || ౯౩ || ప్రణమన్ప్రజహౌప్రాణాత్పుదారోభక్తసత్తమః |
పశ్యతోరాజరాజస్యవిమానమధిరుహ్యచ || ౯౪ || దివ్యరూపధరోదే
వ్యాసార్థంవిష్ణుపదంయయా | దృష్ట్వారాజా౭ద్భుతంతత్రస్యపురంప్రా
ప్యహర్షితః || ౯౫ || స్వపుత్రంశ్రీనివాసాఖ్యమభిషిచ్యవిధానతః | ప
రిపాలయథర్తేణమానవాంశ్చవసుస్థరామ్ || ౯౬ || ఇత్యాజ్ఞాప్యసుతం
ధీమాంస్తతాపపరమస్తపః | తప్యతస్తస్యదేవో౭పిప్రత్యక్షమథవర్ధనిః ||

➤ శ్రీనివాసకృపయాతోడ్డమాన్నుపసృసారూప్యపాప్తిః. ➤
ఆరుహ్యగరుడస్తేవోరమాభూమిసమన్వితః || శ్రీభగవాన్ || కింజురో
మిన్మృపశ్రేష్ఠతపసాతోషితస్తవ || ౯౭ || ఇత్యుక్తోదేవదేవేనతోడ్డమా
నపిరాజరాట్ | పీఠిమాన్ప్రాజ్ఞలిర్భూత్వాసగగ్గఢముపాచహ || ౯౮ ||
త్వల్లోకేవస్తుమిచ్ఛామిజరామరణవర్జితే | ఇదమేవవరస్తేహిమాధవైత
స్తమేఘితమ్ || ౧౦౦ || శ్రీవరాహః || ఇత్యుక్త్వానిపపాతోర్వాంసా
ప్టాంజందేవసన్నిధౌ | తదాకశేబరమ్ముక్త్వావిమానన్త్వాయరోహచ || ౧౦౧ ||
గన్ధర్వైస్తుయమానో౭సాసారూప్యంప్రాప్తశార్ఙ్గిణః | యచ్ఛోకమో
హరహితంజరామరణవర్జితమ్ || ౧౦౨ || పునరావృత్తిరహితంతద్విష్ణోః

➤➤➤ అధ్యాయశలశ్రుతిః. ➤➤➤

పదమాయయా | ఏతద్భవిష్యందేవేశిమయోక్తంవరవర్ణిని || ౧౦౩ ||
యశ్శ్రీవయేద్యశ్శృణుయాద్విష్ణులోకంసగచ్ఛతి || శ్రీసూతః || ఇత్యు
క్తాందేవదేవేనసభవిష్యాంసఖోత్తరామ్ || ౧౦౪ || శ్రీణుయా

౪౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే * వా * ధ * వ * ద్వి * భాగే (అ-౧౦)

ద్యుపలేద్భక్త్యా కథాంపుణ్యాంపురాతనీమ్ । సతుభుక్త్యాఽఖిలానామ్
మానస్తేవిష్ణుపదంబ్రజేత్ ॥ ౧౦౫ ॥ ... *
...

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసం
వాదేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేభవిష్యద్వర్ణనేతోడ్డ
మాచక్రవర్తిచరితకథననామదశమోధ్యాయః.

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ప్రథమప్రభృతి
దశమపర్వస్తదశాధ్యాయాత్కథోధరణీవరాహసంవా
దాఖ్య శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరోద్వితీ
యోభాగస్సమాప్తిమగమత్.

ఓంతత్సత్.

శ్రీవారాహపురాణశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యద్వితీ
యభాగాస్తర్గతసముదితాధ్యాయసంఖ్య-౧౦.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయైపద్మావత్యైనమః.

శ్రీ మతేవిష్ణవేనామనమః.

అథ శ్రీ పాద్మపురాణాస్తర్గత

శ్రీ వేంకటాచలమాహాత్మ్యమ్

ప్రారభ్యతే.

{ శ్రియః కాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్థినామ్ |
{ శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమంగళమ్ || }

మేరుశిఖరాచ్ఛక్తబ్రహ్మర్షేర్వేంకటాచలాగమనమ్.

హరిఃఓమ్ || దేవలః || దేవదర్శనదేవర్షేబ్రహ్మభూయకరమృరమ్ |
ముకుందానందకంబూహితధర్మంకర్తృవిమోచనమ్ || ౧ || దేవదర్శనః || సాధు
దేవలభూదేవయత్పుష్టోఽహమిహత్వయా | శృణువిద్వన్విశేషేణవత్సా
మితనసువ్రత || ౨ || ఇతిహాసమిమంపుణ్యం చతుర్వర్గఫలప్రదమ్ |
యశస్క-రంరజ్జనకమాయురారోగ్యభూతిదమ్ || ౩ || పురానుమేరుశి
ఖరేనానారత్నవిచిత్రితే | ఖచితానేకమాణిక్యేసౌవర్ణేకుటిమస్థలే || ౪ ||
అనుసూతప్రవద్దేవప్రవస్తీనిర్ధరాప్లుతే | మయాభోద్ధామరత్నైఃపుఖ
ణ్ణితధ్వాస్తకుజ్జకే || ౫ || సాన్దగ్నిగ్ధతరుచ్ఛాయసురద్రుమవనోద
రే | మకరన్దసగ్రివస్తీభిస్సగ్నిస్తుపరిలమ్బితే || ౬ || మాణిక్యస్తమ్భ
మహితేమకరాననతోరణే | విచిత్రగ్రీరత్నపత్మ్యస్తస్వర్ణస్తమ్భచతుష్క-

౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే (అ-౧)

కే || ౭ || సింహాసనేమహారత్నవిచిత్రాంశువిరాజితే । సావిత్రిచన
 రస్వత్యాసహాసీనఃపితామహః || ౮ || గంధర్వైర్గర్వనిర్వాహైర్గానవి
 ద్యావితక్షణైః । గాయద్భిఃకిన్నరగణైర్గీయమానశ్చవీణయా || ౯ ||
 స్తూయమానస్తుమ్భురుణాహాహహహహహహత్యతేజసా । సేవ్యమానస్స
 హాసాక్షప్రముఖైస్సురసత్తమైః || ౧౦ || బ్రాహ్మీభిశ్చక్షిభిర్బ్రహ్మభా
 మాభూమాభిరాత్మభూః । అంశుకాభరణాలేపాకల్పహస్తాభిరన్తికే ||
 వసిష్ఠప్రముఖైర్బ్రహ్మమునిభిస్సిద్ధచారణైః । మారకణ్డేయమరీచ్యతి
 భృగుపూర్వైర్నహర్షిభిః || ౧౧ || శాపానుగ్రహసామర్థ్యసాధనైశ్చ
 తపోధనైః । మాహాత్మ్యంపుణ్యదేశానామూచివద్భిఃపరస్పరమ్ || ౧౨ ||
 సమన్తతస్సేవ్యమానస్సేవారసవిశారదైః । నివర్తంతేరుపనివర్తంతేశ్చ
 తిగంతేరపి || ౧౩ || సాక్షైస్సంశితమనావిశ్వసన్తవిలాసభూః । ఆస్తేన
 మాలపన్బ్రహ్మస్వపదాహ్లాదనిర్భరః || ౧౪ || కథాప్రసంగాదత్రైవ
 నారాయణగిరేర్కహత్ । మాహాత్మ్యమావిర్భావంచశ్రీనివాసస్యశా
 ర్థిణః || ౧౫ || శ్రుత్వాశుకఃపరమర్షిస్సభాయాంసముపస్థితః । సదేశం
 తందివృక్షుస్సన్మాతూహలసచూకులః || ౧౬ || విజ్ఞాపయన్బ్రహ్మణే
 తన్నమస్కృత్యచసర్వతః । జగామతస్మాద్దేవాద్వైదక్షిణాభిముఖస్సు
 ధీః || ౧౭ || వాసుదేవేవహన్భక్తింపురాణపురుషోత్తమే । తత్కథాం
 పకుతుకస్త్వయమానముఖోమునిః || ౧౮ || దదర్శనారాయణాద్రింతత్ర

→→→ శ్రీవేంకటాచలవర్ణనమ్. ←←←

నారాయణాశ్రయమ్ । నీలజీమూతముదితనీలకణ్ఠవిడమ్బనమ్ || ౨౦ ||
 శృంగోటీరవిశ్రాంతచాలఖిలకులాకులమ్ । తిగ్మాంశ్వశృంగురక్షుణ్ణశృంగ
 మాణిక్యమణ్డలమ్ || ౨౧ || అమృతాంశుకరస్పర్శనిర్యదిద్దన్దృషద్ద్రవమ్ ।
 తుజ్గశృంగస్ఫురద్రత్నతరభీకృతతారకమ్ || ౨౨ || మాణిక్యకుండలమ
 హోమాద్యద్ద్యుమణిమణ్డలమ్ । వియల్లిహోత్తుజ్గశృంగవిశజటవిట
 జకమ్ || ౨౩ || చంద్రకాంతప్రవాసాద్విచకోరకులసంజులమ్ ।
 స్ఫాటికాశ్చదశీశృంగనిర్యన్నిర్మలనిర్మలమ్ || ౨౪ || అధిత్యకారూఢపుల్లలో
 ధ్రసింహవిడమ్బనమ్ । మాకన్దకుసుమామన్దమకరన్దసముక్షితమ్ || ౨౫ ||

దస్తావశఘటాఽఘాతదర్శరప్రస్థకన్దరమ్ । పుష్కరామక్రమణాక్రాంతశర
భప్రస్థదుస్థలమ్ ॥ ౨౬ ॥ మహాస్థకారమహిమదుర్నిరీక్షమహర్షభమ్ । ఆ
ఘాతవ్యాకులప్రాణి వ్యాఘ్రభీమభృగుస్థలమ్ ॥ ౨౭ ॥ నిర్ఘరాపాతపర్య
స్తగ్రస్తముస్తార్థసూరకమ్ । యమవాహనదుర్దర్శనినదస్తహిమకులమ్ ॥
శాఖాశిఖాక్రమచ్ఛాఖామృగసానుమహీశహమ్ । వికీర్ణశ్వాపదానీకా
ధిత్యకోపత్యకాత్యఘమ్ ॥ ౨౮ ॥ అభ్రజ్ఞ-పాగ్రవివిధవిటపాలవిపాల
వమ్ । ధాతుప్రస్థస్థలీనిర్యదోఘప్రసవణాకులమ్ ॥ ౩౦ ॥ అస్తకాస్య
ప్రతీకాశగుహగేహోషితార్థకమ్ । ఘిల్లికానాదబధిరీ భూతదిక్షక్రవా
ళకమ్ ॥ ౩౧ ॥ దివ్యంవిభూత్యపాదానం గాయద్భిరుషితాస్తరమ్ । నా
నామణి మయూఖాఘ మహేంద్రాయధవర్చసమ్ ॥ ౩౨ ॥ కృష్ణసారవ
రోద్రిక్తహరిణీకులసంఘ-లమ్ । విఘాన్వద్వాలవిమలచమరీచఙ్క
మోత్కటమ్ ॥ ౩౩ ॥ లాఙ్ఘాలవేల్లితలసద్గోలాఙ్ఘాలకులాకులమ్ ।
ప్రవాళకాణ్డప్రస్తారమణితాస్తరకన్దరమ్ ॥ ౩౪ ॥ ఇతస్తతస్తపస్యద్భిర్భ
షిభిర్నిర్ఘరాన్తికే । ఆస్థాతన్యప్రస్థదేశంబ్రహ్మధ్యానపరాయణైః ॥ ౩౫ ॥
ఆశ్రితార్తిహరచ్ఛాయవిశాలననపాదపమ్ । తస్యసానుమతస్సపిపాదా

శుకస్యశ్రీవేంకటాచలస్థపుణ్యతీర్థానగాహనప్రాప్తిః.

నాశ్రిత్యసత్వరః ॥ ౩౬ ॥ నిర్ఘరేష్వాప్లవంకుర్వన్విమలోదేష్వనన్యధీః ।
హ్రీదేషుదేవఖాతేషు నదీప్రసవణేషుచ ॥ ౩౭ ॥ అన్యేష్వమలతీర్థేషు
త్రివృద్భిర్హజపన్తునిః । సంసారమోచనీంబ్రహ్మవిద్యాంవిద్యావిజృమ్భ
ణీమ్ ॥ ౩౮ ॥ జపన్తుపాంశుమనసాఽనద్యాఽద్యాఽబద్ధిణీమ్ । నివ
సన్రజనీమేకాంతత్రతత్రసమాహితః ॥ ౩౯ ॥ అతస్త్రితోఽజ్ఞనగిరిం ప్రా
వవిప్రోపవేశనమ్ । తత్రతత్రగుహగేహేష్వానీనైరునిపుణ్ణవైః ॥ ౪౦ ॥
యోగిభిస్సిద్ధసక్షైశ్చ విఘ్నజ్ఞానశాలిభిః । నైఘాననైశ్చమునిభిఃకృతాతి
భ్యసవర్యకమ్ ॥ ౪౧ ॥ శిలాతలేషునివసన్విపులేషుశ్చైశ్శనైః । కుమా
రధారాంధారాశ్చ్యవమానాఽమలోదకామ్ ॥ ౪౨ ॥ ఆససాదాప్లవ

సుస్తస్యకుమారధారాన్నానేనశక్త్యాయుధప్రాప్తిః.

శ్చుత్రచక్రేవ్యాసారసోమునిః । అస్యామాహత్త్యమతులంతులితాన
న్యతీర్థకమ్ ॥ ౪౩ ॥ శక్తిప్రదంశక్తిపాణే శ్వరణ్యంశరణార్థినామ్ । పు

రామరైః ప్రార్థితేన శఙ్ఖరేణ పురారిణా ॥ ౪౪ ॥ భౌమాపత్యో
బాహులేయ స్సేనాపత్యే నియోజితః । తద్వోఘమసహనోసి సేనా
పత్యే నివిప్రధీః ॥ ౪౫ ॥ అనేకాపాయసదన ముపాయ రహితోగు
హః । దైత్యా రేఃప్రాప్తుకామ సుంస్తత్ప్రీతికారమాత్మవాన్ ॥ ౪౬ ॥
త్రిసంధ్యమాప్లవంకుర్వం శ్రీవృద్ధిహ్వా జఘత్సుధీః । త్రిసంధ్యమర్చ
యన్విష్టుం దివైఃపుష్పైరనన్యధీః ॥ ౪౭ ॥ అస్యానిర్ఘరధారాయాస్త
పస్తేపేసమీపతః । తపసాతస్యసన్తుష్టో భగవాన్విష్టరశ్రవాః ॥ ౪౮ ॥
ఆవిర్భూయదదాశ క్తింతస్త్వోపితిరోదధే । కుమారస్తంప్రణమ్యాథ దేవం
స్వర్గం జగామసః ॥ ౪౯ ॥ తస్మాత్కుమారధారేతి విఖ్యాతావిమలోద
కా । ప్రథమానప్రశంసాభూదప్రమేయఫలప్రదా ॥ ౫౦ ॥ తతోగతః

❧ ఇన్ద్రస్యపాపనాశనస్మా నేనవృత్రవధజనితపాపనిర్మక్తిః. ❧
పాపనాశం కృత్వాస్మానాదికంవశీ । ఉవాసత్రిదినంతస్య తీర్థస్యనికటే
తటే ॥ ౫౧ ॥ యత్రతీర్థే సకృత్స్నాత్వా మఘవావృత్రహపురా ।
బ్రహ్మహత్యావిముక్తస్య ప్రాపచైన్ద్రంపునఃపదమ్ ॥ ౫౨ ॥ పాపనా
శస్సవిఖ్యాతోనిర్ఘరోజ్ఞైరైవసామ్ । దేవతిర్యక్తుమ్యాణామవగాహః

❧ ఆకాశగణ్ఢామహాత్మ్యమ్. ❧

స్తలాపహమ్ ॥ ౫౩ ॥ ఆకాశగణ్ఢామన్వాస్య సమస్తఫలదాయకమ్ ।
ఆసాద్యాస్యామూప్లవఞ్చ చకారనిరుపల్లవః ॥ ౫౪ ॥ యస్యాస్సంసారా
ర్ణవస్య కర్ణధారేమలేదమ్భసి । దేవశ్రీయోనాగకన్యా గర్భర్వణికిన్న
రాజ్ఞనాః ॥ ౫౫ ॥ సిద్ధాజ్ఞనాశ్చకుర్వంతి స్నానంనైఘానసాజ్ఞనాః । నా
రాయణగిరేశ్వరే స్తదిశస్యప్రభావకమ్ ॥ ౫౬ ॥ ప్రథయన్తనసాతీవ

❧ వ్రతతీవ ర్తనీతీర్థస్మానకాలేశుకబ్రహ్మర్షిమృత్యుశరీరోక్తిః. ❧
స్తయమానోమహామునిః । వ్రతతీవ ర్తనీతీర్థమాససాదమహామునిః ॥ ౫౭ ॥
తత్రాఘమర్షణఞ్చక్రే సూక్తంవైష్ణవముచ్చరన్ । స్తరన్భగవతోవిష్ణో
ర్జిష్టోర్దైవానాత్మజః ॥ ౫౮ ॥ జలేమగ్నతనోస్తస్యోదభూద్వాగశరీ
రిణీ । అమృతోదనన్వదుత్తుజ్జ తరజ్జమహిమావళీ ॥ ౫౯ ॥ శ్రీవత్సవత్యాని
త్యశ్రీరదృశ్యశ్చమలాత్మనామ్ ॥ అనస్తభోగాయతనోఽనన్తోఽనస్తఫల
ప్రదః ॥ ౬౦ ॥ అతోఽస్తాదగ్నిదిగ్భాగే సార్థయోజనమాత్రకే । అస్య

సానుమతఃపాద మూలేకూలజ్జ-షద్రుమే || ౬౧ || సద్యాస్సద్యోఽఘ
నాశిన్యాస్వర్ణముఖ్యాస్తతేశుభే । పద్మమిత్యుత్తరేఖ్యాతం పవిత్రంపర
మంసరః || ౬౨ || తస్యగత్వాతతేతూర్ణ మత్యుగంతపటచర । పశ్చా
దచ్చలత్వంతే మనీషాయాభవిష్యతి || ౬౩ || తదాస్యాద్భగవాన్విష్ణుః
సత్యక్షస్సర్వసాక్షిభూః । ఏవంసాదర ముక్తావాగ్జ్ఞానాంశృణ్వతా

➤➤➤ అశరీరోక్త్యాశుకస్యపద్మసరోవరాగమనమ్. ➤➤➤

మపి || ౬౪ || ప్రత్యుశయస్తీశమలంమునేర్యాతాఽశరీరిణీ! ఏవమేతాం
నిశమ్యాసా జలాదు తీ ర్యతీర్థతః || ౬౫ || అతిన్నేహా విస్తీతశ్చ వై
యాసిర్దునిరత్వరః । ఏవమూలోచయన్బుద్ధ్యాశరీరాత్త విశోధనీమ్|| ౬౬ ||
ప్రసాదసూచినీంవిష్ణోః ప్రభవిష్ణోఃప్రశంసినీమ్ । జగామవేగాత్తందేశం

➤➤➤ పద్మసరోవరవర్ణనమ్. ➤➤➤

యత్రపద్మసరోవరమ్ || ౬౭ || ప్రసన్నంసన్ననథవ వైడూర్యవిమలోదకమ్।
ఉత్కులైఃపుష్పరీతైశ్చ కల్పారైఃకనకామ్బుజైః || ౬౮ || నీలోత్పలైః కువ
లయైరక్తాజైరాకులాన్తరమ్ । మకరన్దమదోన్నతమధురాశికులాకులమ్||
కారణైఃకలరవైర్వాచాటితదిగన్తరమ్। భ్రమద్భ్రమరబృన్దైశ్చమధు
పానమదోద్ధతైః || ౭౦ || గృహీతగ్రాహదుగ్రాహం వలమాన సుమీన
కమ్ । వరాహసంజ్వరభితోగ్రస్తముస్తైరలజ్జాతమ్ || ౭౧ || మృణాళకబ
ళాక్షీర్ణకరైఃకరికదమ్బుకైః । వజ్రైశ్చబైరేణీభిరుపాస్తేపరితోవృతమ్||
మదోన్నతైర్వనచరైర్వయోభిరభితోవృతమ్ । తపస్యత్రాపసక్లేశహరణం
రమణంహరేః || ౭౩ || శ్రీమదేతత్పద్మతీర్థం మహాతీర్థం శుకోమునిః ।

➤➤➤ శుకస్యపద్మసరసిశ్రీనివాసధ్యానపూర్వకస్నానాదికరణమ్. ➤➤➤

దదర్శనసగతక్షేత సన్నిపాననిషేవణైః || ౭౪ || స్మరన్నారాయణంవి
ష్ణుమభూన్నిశ్చలచేతనః । మహూర్తంతత్రవిశ్రమ్య సంయమీనియమస్థి
తః || ౭౫ || వన్ద్యైరపాకైఃపక్వైశ్చ ఫలైస్సృపతితైరపి । దినస్యపశ్చ
కాలేవై కృతాహారోఽభవన్మునిః || ౭౬ || శిశ్యేచదర్శ శయ్యాయాం
సనిర్వర్త్యహ్నికీంక్రియామ్ । బ్రాహ్మేముహూర్తేచాన్యేద్యురుత్థాయ

ప్రయతోవశీ ॥ ౭౭ ॥ చింతయన్మన్మథీకాక్షం శఙ్ఖచక్రగదాధరమ్ । కరుణారసకల్లాల తరజ్జితకటాక్షకమ్ ॥ ౭౮ ॥ శరత్పూర్ణేంద్రమక్తాభం వీతకాశేయవాససమ్ । మహారసగు ముదారాజం శ్రీనివాసం మహామతిః ॥ ౭౯ ॥ సన్ధ్యాముపాస్యవిధివ తస్మిన్నపూర్వం సమాహితః ।

పద్మసరోవరతీరస్థదివ్యారామవర్ణనమ్.

దదర్శనరసస్తస్య తీరేత్వభినవంవనమ్ ॥ ౮౦ ॥ పున్నాగ నాగపనస పాటలాశోక కింశుకైః । కుస్తమద్దా రమాకన్త హరిచన్దన చన్దనైః ॥ ౮౧ ॥ తాలచమ్పకహింతాలపారితాలతమూలకైః । నక్తమాలైశ్చసరళైర్నాళికేరైశ్చకేసరైః ॥ ౮౨ ॥ పసనైః కేతకైస్సాలైః పాలాశైః పిష్పలైర్వటైః । ఖర్జూరైః ఖాదిరైః ప్లతైరుద్రాక్షైరసన్దర్భవైః ॥ ౮౩ ॥ సజ్జీర్ణమభితస్సాన్ద్రం మహేంద్రోపసనోపమమ్ । మాధవీమల్లికాయూధీ వనయూధీసుజాతిభిః ॥ ౮౪ ॥ శతపత్రిభిరాకీర్ణం సుమనోభిన్నుగన్ధిభిః । దమనీమరుశాఖాభిస్తులసీభిర్విజృమ్భితమ్ ॥ ౮౫ ॥ కుస్తమల్లికయోపేతం కుశకాశప్రకాశితమ్ । విశ్వమింద్రైః పవిత్రైశ్చముజ్జైరప్యభిజృమ్భితమ్ ॥ ౮౬ ॥

ఇతిశ్రీపార్వపురాణేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దేవలదేవదర్శనసంవాదే సుమేరుశిఖరాచ్ఛక్తస్య శ్రీవేంకటాచలాగమనపద్మసరస్వాస్త్యాదికథనం నామ చతుర్వింశోధ్యాయః.

దివ్యారామేశుకబ్రహ్మార్షే ర్మహానియమపూర్వకతపఃకరణమ్.

దేవదర్శనః । తతఃశ్రీ పద్మతీర్థస్య పద్మవాటీ పటీయసః । వటాటవీడటాటాప విశిష్టాటవియ త్తతః ॥ ౧ ॥ అధీతవేదవేదాస్తతాపసాఘుని పేవితే । అనూదిత బ్రహ్మఘోషై రిన్ద్వితేవయసాఙ్గతైః ॥ ౨ ॥ పరిక్లాధ్యాపితామ్నాయప్రమోదర్షి కుమారకే । హుతవై తానవహ్నుర్విభ్రహవిర్గన్ధసుమోదితే ॥ ౩ ॥ మృగశాబ విలూనాగ్ర కుశగుల్మ విజృమ్భితే । మనస్సన్తోషకరణే సర్వోష్ణకరణాన్వితే ॥ ౪ ॥ విచిత్ర వివిధామోదే వసే చైత్ర రథోపమే । తపఃకరిష్యన్దీప్త్యాతు సమాహితమనామునిః ॥ ౫ ॥ చింతయన్ద్వియద్వాక్యం విమలాత్కన్యతిష్ఠత । స్వాధ్యాయంసమధీయానోవిష్ణుమేవాగ్రతోయజ్ఞ ॥ ౬ ॥ పర్యాశనోహితాచార నియతోనియ

మస్థితః । మితభాషీమితాహారశ్శాన్తోదాన్తోగురుప్రియః ॥ ౭ ॥ సాత్త్వి
కస్సత్త్వసమ్మన్తో విష్ణుభక్తోబభూవహా । శ్రీనివాసమనారాధ్యకీఞ్చ
న్నాశ్చాతినిత్యశః ॥ ౮ ॥ త్సుధాతౌమోష్యనైవేద్యంనోపజీవతిచైక
దా । విష్ణుపాదోదకాదన్యత్ప్రమార్తోపినచాపిబత్ ॥ ౯ ॥ నిర్ద్వన్ద్వో
నిరహఙ్కారోధీరోవిగతమత్సరః । కుశేతయాసనాసీనః కుశాస్తరణ
భూతలే ॥ ౧౦ ॥ కుశాగ్రబుద్ధిరచలః కుశహస్తపవిత్రకః । కృష్ణాజినో
త్తరాసఙ్గః కృష్ణవర్తశిఖాజటః ॥ ౧౧ ॥ కృష్ణాజినామృరధరఃకృష్ణద్వై
పాయనాత్తజః । అక్షమాలాధరకరోవిజితాక్షఃక్షమాక్షమః ॥ ౧౨ ॥
నాసాగ్రన్యస్తనయన ఆర్జవోర్జితకాయకః । దనైరసంస్పృశస్తన్వాజ్జిహ్వ
గూహితతాలుకః ॥ ౧౩ ॥ ధారణాధ్యానసమ్మన్నఃప్రాణాయామవి
శుద్ధధీః । ఉపాంశుమానసజపగూఢోష్ఠస్ఫురణాననః ॥ ౧౪ ॥ నై
కుణ్ఠేఽకుణ్ఠితమతిర్గాయత్రీంవైష్ణవీంజపకః । వర్షాసుజలమధ్యస్థోగ్రీష్ఠే
పఞ్చాగ్నిమధ్యగః ॥ ౧౫ ॥ అధ్యర్కదృక్పమద్వన్ద్వోపద్రవోపితని
ద్రకః । కాలానలప్రతిభటకాయకమలలోచనః ॥ ౧౬ ॥ ఏవంప్ర
శుకమునితపోఽగ్నిజ్వాలాభిలోకోపద్రవోత్పత్తిః ।
పృతోఽఘోరశ్చతపశ్చర్తుస్తపోధనః । తపసాతస్యసన్తప్తాచచాలచవసు
న్ధరా ॥ ౧౭ ॥ మూర్తాణ్శృణ్వకీరణోనతతాపనభోఽస్తరే । అబ్ధయఃక్షు
భితాస్సర్వేవవర్షుర్నవలాహకాః ॥ ౧౮ ॥ జాతవేదానజజ్వాలవిమా
నానిదివోకసామ్ । నభోమధ్యేనచేరుశ్చబభూవేస్త్రీశ్చశశ్చితః ॥ ౧౯ ॥
పృత్యైవైరీమహేన్ద్రోపికింకర్తవ్యవిమూఢధీః । చిస్తయన్నస్యతపసోవి
శుకతపోధన్జాయమహేన్ద్రోక్తరమ్భాదిసాన్త్యవచనాని ।
ఘ్నమపురసస్తదా ॥ ౨౦ ॥ సమాహూయాహవచనం సాదరంసా
న్త్యపూర్వకమ్ । విసృష్టావేధసాయూయంనిసగ్ధాజ్జగతోహితే ॥ ౨౧ ॥
రూపయావనలావణ్యశాలిన్యఃపద్మలోచనాః । మత్తమాతజ్గమినో
మన్దమన్ధరగీతయః ॥ ౨౨ ॥ సుభువశ్చసుకేశాన్తాఃఘనవీనపయోధరాః ।
శుచిస్త్రీతాపకవ్విమ్బాధరోష్ఠామదలాలసాః ॥ ౨౩ ॥ యష్మాభిర్క్తో
హితంవిశ్వంససురాసురమానుషమ్ । వీక్షణాద్యైర్విలాసైస్తునిర్జితా
మమశత్రవః ॥ ౨౪ ॥ కామినీఃపురతోదృష్ట్యాకస్సమాధాప్రవర్తతే । ని

ర్యాతిమానసస్తస్మాత్కార్ముకాత్సయకోయథా || ౨౫ || యూయ
మాపదిసర్వత్రబలమస్తాకమేవహి | నాశక్యమస్తివఃకింశ్చైత్సర్వేషుభువ
నేష్వపి || ౨౬ || ఉపస్థితమిదానీంనస్సకలానర్థకమ్భవి | కర్తవ్యఃప్రశ
మస్తస్యభవతీభిర్ద్విషిత్వపి || ౨౭ || వాసవేనైవముక్తానాంప్రధానా
పురసాంవరా | ప్రణమ్యప్రాజ్ఞలిఃప్రాహరమ్భామధురభాషిణీ || ౨౮ ||

❧❧❧ మహేష్ఠ్రినికటరమ్భాదికృతప్రతిజ్ఞా. ❧❧❧

రమ్భా || యత్ప్రశాస్తిసురేశాన తదద్యవిదధీమహి | భవత్యతేజీవి
తంనస్త్రిదశాధ్యక్షకేనలమ్ || ౨౯ || శ్వేతద్వీపంబ్రహ్మలోకంక్తలాసం
వాన్యమూర్జితమ్ | ప్రవేత్యమోవయన్దేశంవర్తన్తేయత్రతేరయః ||
మోహితాశ్చభవిష్యన్తితేన్ద్వీక్షణవీక్షితాః | ఏకాకినస్సదైకాన్త
భావాస్సత్వికసత్తమాః || ౩౦ || ప్రణమన్తిస్తనఃపాదాఞ్చిరోభిర్క్
హితాస్సయమ్ | ఏవముక్తస్తుదేవేశస్తయామధురభాషయా || ౩౧ ||
ఏవమాహససన్తుష్టోరమ్భామపురసాంవరామ్ | సత్యముక్తంత్యయార
మేభమునిమోహనరూపయా || ౩౨ || భూమాకశ్చిన్దునివరశ్శుకఃకత్వేవ
నామతః | సువర్ణముఖరీతీరే తపశ్చరతిదుశ్చరమ్ || ౩౩ || తత్రకత్వా
మునిశ్రేష్ఠం మోహాయద్ధ్వంవరాజ్ఞనాః | ఇత్యుక్తాదేవరాజేనప్రేషితా
స్సానరజీల || ౩౪ || దేవస్త్రియస్తంప్రణమ్య జగ్గుర్యత్రతపోధనః |

❧❧❧ శుకతపోవనమ్ప్రత్యాగతానాంరమ్భాదీనాంశృంగారలీలా. ❧❧❧

మునేస్సమీపతోగత్వాతాస్త్రియోమధురంజగుః || ౩౫ || మదోద్ధతా
శ్చనన్మతుర్వేణువీణారవాన్వితమ్ | కస్తర్నదర్పకలితాఃకథయన్త్యః క
థామిధః || ౩౬ || వదన్తిస్తహసన్తిస్తజ్వేషయన్తిమదాలసాః | స్థిత్యా
పురస్తాత్తస్యేత్థంమదాన్ధాస్సురయోషితః || ౩౭ || శృంగారచేష్టాశ్చ
కుశ్చవివిధాశ్చాటుపూర్వకమ్ | ఇన్ద్రప్రచోదితస్తత్రతపనోనతతా
పచ || ౩౮ || వాయుఃకల్హారసురభిర్వచోమద్దస్సుఖావహః | సుభానిధి
శ్చవప్రధేమదయస్సురసుద్ధరీః || ౩౯ || కాలస్సర్వర్తుకుసుమోపేతస్త
త్రబభూవహ | ఏవంవిధేమధూద్వేగమహితేన్ద్రిస్తసావనే || ౪౦ ||
ఇతస్తతశ్శుష్కరారిర్విశ్జోవిచచారహ | అతశ్చానన్దవివశాశ్చేష్టయ
న్యోమరాజ్ఞనాః || ౪౧ || తానశేకుస్తస్యనేత్రేనివర్తయితుమగ్రతః |

శ్రీనివాసధ్యానేనజితకామంశుకమ్ప్రతిరమ్భాదిహాస్యాః క్తిః.
 సోపిధ్యాయశ్చీన్ద్రనివాసంశఙ్ఖార్యజగదాధరమ్ || ౪౩ || వాసుదేవం
 హృషీకేశంజగతాంకారణమ్పరమ్ । సమాశ్రితార్తిహరణంసుహృదం
 సర్వదేహినామ్ || ౪౪ || నాచిస్తయచ్చాన్తికస్థాస్తాస్త్రియస్తపస్తై
 ధితిః । సమీక్ష్యతాస్తండుర్ధ్వమూమరపురస్తదా || ౪౫ || లజ్జాకోధ
 సమావిష్టాశ్చైవమూమఃపరస్పరమ్ । కోవాహ్యస్తేత్రదుర్బద్ధిఃపూ
 స్థినిషీప్తవీక్షణః || ౪౬ || ఉపస్థితముపేక్ష్యేమంగణమపురసాంస్వయ
 మ్ । సమీపస్థమసమ్ప్రీత్యసర్వస్యతపసఃఫలమ్ || ౪౭ || దురాత్మ
 నాఽతిమూఢేనాముత్రికిశ్చిస్త్యతేఽధునా । దృష్ట్వాముఖాన్యపురసాంస
 హసాక్రుశ్శచీవతిః || ౪౮ || సురాధీశస్సహసాన్మౌంసాఫల్యంసమ్య
 గశ్చుతే । యాగాదికాఃక్రియాస్సర్వాః కుర్వన్త్యస్తత్రుతేనరాః ||
 దదుర్బధనధాన్యానితప్యన్తిస్తతపాంసచ । యస్తస్త్వాకంప్రియాలా
 పాన్నశృణోతి మనోరమా || ౪౯ || అచేతనోపుధాజీవీ భవత్యల్పమ
 తిస్సహి । స్తనాశ్లేషంసరోస్తాకంలభతేయస్సుదుర్లభమ్ || ౫౦ ||
 సధన్యఃపురుషోలోకే గణ్యతేపుణ్యకోవిదైః । విద్యానామార్జనమ్భాల్వే
 యావనేవిషయైషితా || ౫౧ || నృధత్వేతపసాంవృత్తిరిత్యుశన్తిమనీషి
 ణః । సుకుమారోయవాఽత్యస్తసుభగస్తపసిస్థితః || ౫౨ || శృంగారణీ
 నాఽశృంగారస్సుస్థిజనసుందరః । దేశకాలావతిక్రమ్యయత్రుర్మకుతేన
 రః || ౫౩ || తత్తస్యనిష్ఫలమితిప్రవదన్తిమనీషిణః । స్వధర్మాచారని
 రతావేదశాస్త్రవిశారదాః || ౫౪ || కరస్థరత్నముత్స్వజ్యమూఢధీర
 న్యదిచ్ఛతి । దివ్యాజ్ఞనాఃపూజనీయా మనుష్యాణాంవిశేషతః || ౫౫ ||
 అయమస్తాననాదృత్యపిష్టత్యత్యస్తదుర్జితః । పూజ్యపూజావిపర్యాస
 శ్చేయోహస్తీత్యుశన్తిహి || ౫౬ || తాస్త్విత్థంజల్పమానాసు సురయో
 రమ్భాదిదుర్వ్యాపారాన్విలోక్యశుకబ్రహ్మర్షసుతాపక్రమః.
 పిత్తుసుప్రతః । తపఃకృతరాకారః కృష్ణద్వైపాయనాత్తజః || ౫౭ ||
 నాచిస్తయత్నమస్తాస్తాఘమ్యన్తిరివగర్గభీః । ఉపస్థితంతపోవిఘ్నంచస్త
 యామాసచస్థిరః || ౫౮ || కేనేమాఃప్రేషితాహ్వాస్త్రతపోభగ్గచిక్షీర్ష
 ణా । అవ్యాజవైరిణాకశ్చిల్లోభోపహతచేతసా || ౫౯ || నిదానంపా

పచేష్టానాం పాపీయస్యస్వస్తితస్త్రియః । అనేకానర్థసాధ్ధాస్తా వ్యక్త
ముక్తామపిషిభిః ॥ ౬౧ ॥ వీభావిజ్ఞానమాస్తిక్యం పౌరుషంశ్రుతిరున్న
తిః । దర్శనాదేవనశ్యస్తి స్త్రీణామేతానిసర్వశః ॥ ౬౨ ॥ ధైర్యపార
జితస్పర్శర్తృశాస్త్రవిశారదః । యోషిద్దర్శనమాత్రేణ ముహ్యతిక్షు
భ్యతిస్వయమ్ ॥ ౬౩ ॥ స్త్రీయోహి నరకద్వారం నిర్మితం పరమేష్ఠి
నా । తస్మాత్తద్దర్శనంపాపం నరాణాస్తు తపస్వినామ్ ॥ ౬౪ ॥ స్త్రీపుం
విభాగోజగతాంభూత్యై ధాతావినిర్మితః । తేనప్రవర్తతేలోకఃపురు
షార్థాత్త కేనతు ॥ ౬౫ ॥ అజ్ఞానినోనరాముహ్యస్త్యన్యోన్యప్రణయా
దిహ । పురుషాశ్చస్త్రీయోదృష్ట్యాతాంశ్చదృష్ట్యాచతాస్తథా ॥ ౬౬ ॥
తిత్తిర్స్తు సపసాఽజ్ఞానమయంసంసారసాగరమ్ । నివృత్తవిషయోఽత్యైవ
స్థితోస్తి విజనేవనే ॥ ౬౭ ॥ విధినాఽపాదితశ్చైవాస్తరాయస్తపసోమ
మ । స్త్రీయస్తపోవిఘ్నకర్యఃపరిహార్యాప్రయత్నతః ॥ ౬౮ ॥ తిత్తి
ర్దుందుస్తరంఘోరం మహాసంసారసాగరమ్ । గృహ్లాతివిషయగ్రా
హణోమధ్యేపురుషమిత్యుత ॥ ౬౯ ॥ తపోలోభభయాదిత్యంచినైవ
త్సహసామునిః । సమదర్శితుసర్వత్ర జితక్రోధోజితేంద్రియః ॥ ౭౦ ॥
కస్తర్వసాయకాన్ఘోరాజిత్వాఽక్షోభ్యోహినిర్తమః । శ్రీనివాసంహృషీ
కేశంసహసాశరణంయయా ॥ ౭౧ ॥ కమలవిభవలోభ నైరనన్తాభిన
వవిభూతివిభాగభాగధేయైః । అధరితమునిమానసానుభావైరవమతిమా
కలయన్విలోకనైశ్చ ॥ ౭౨ ॥ శిఖరదశనదీధితి ప్రతానప్రసభనిరస్తతమ
శ్చటైఃప్రహస్తైః । నటనవికటవిభ్రమైశ్చిక్కిర్నన్నయన విలాసభరైస్తపోఽ
స్తరాయమ్ ॥ ౭౩ ॥ ఇతివిబుధవిలాసినిగణస్తంమునిమభితిఃపరివార్యచావ
తస్థే । వ్యవసితమతీరచ్యుతప్రపత్తైఃసచనశశాపతపోవినాశభీరుః ॥ ౭౪ ॥

ఇతిశ్రీపాద్మపురాణే తైత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

దేవలదేవదర్శనసంవాదే పద్మసరస్తీరస్థదివ్యారామే

శుకబ్రహ్మరే రహనియమపూర్వకతపఃకర

ణాదికథనంనామ పంచవింశోధ్యాయః.

శ్రీనివాసముద్దిశ్యరమ్భాద్యపురస్సజ్జితశుకస్తుతిః.

అథవిబుధవిలాసినీషు విష్యజ్ఞునిమభితుఃపరివార్యతస్థపీషు । మ
దవికృతివికత్తనప్రలాపాస్వవమతినిర్మితనైజచాపలాసు ॥ ౧ ॥ త్రిభువన
ముదముద్యతాసుకర్తుం మధుసహసాగతిగర్వనిర్వహాసు । మధురసభరి
తాఖిలాత్కభావా స్వగణితభీతిషుశాపతశ్శుకస్య ॥ ౨ ॥ అతివిమలమతి
ర్మహానుభావోమునిరపిశాన్తమనానిజాత్మగుప్తైః । అఖిలభువనరక్షకస్య
విష్ణోస్తుతిమథకర్తుమనామనాగ్భూవ ॥ ౩ ॥ శ్రియశ్శ్రియంషడ్గుణపూ
రపూర్ణం శ్రీవత్సచిహ్నంపురుషంపురాణమ్ । శ్రీకణ్ఠపూర్వామరబృన్దవ
న్ద్యం శ్రియఃపతింతం శరణంప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ విభుంహృదిన్ధం భువనేశపీ
ఢ్యం నిరాశ్రయంనిర్మలచిత్తచిన్ద్యమ్ । పరాత్పరంపారమపారమేనము
పేన్ద్రమూర్తిం శరణంప్రపద్యే ॥ ౫ ॥ స్తేరాతసీసూనసమానకాన్తిం
సురక్తపద్మప్రభపాదహస్తమ్ । ఉన్నిద్రపక్షేరుహచారునేత్రం పవిత్ర
పాణిం శరణంప్రపద్యే ॥ ౬ ॥ సహస్రభానుప్రతిమోపతాఘ స్ఫురతి-
రీటప్రవరోత్తమాఙ్గమ్ । ప్రవాళముక్తానవరత్న తారహారంహరింతంశర

శుకకృతదశావతారస్తోత్రమ్.

ణంప్రపద్యే ॥ ౭ ॥ పురారజోదుష్టధియోవిధాతు రపాకృతాన్యోమధు
క్తైటభాభ్యామ్ । వేదానుపాదాయదదౌచత్తస్త్వేతంమత్స్వరూపంశరణం
ప్రపద్యే ॥ ౮ ॥ పయోధిమధ్యేపుగుమన్దరాద్రింధర్తుంఞ్చయఃకూర్మవపు
ర్భభూవ । సుధాంసురాణామవనార్థమిచ్ఛంస్తమాదిదేవంశరణంప్రప
ద్యే ॥ ౯ ॥ వసున్ధరాంధుర్భరదైత్యపీడితాం రసాతలాన్తర్వివరాభివిష్టా
మ్ । ఉద్ధారణార్థఞ్చవరాహాసీచ్ఛతుర్భుజంతంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౦ ॥
నఖైరురస్తీక్ష్యముఖైర్హిరణ్యమరాతిమామర్దిత సర్వసత్త్వమ్ । విదార
యామాసహియో నృసింహో హిరణ్యగర్భం శరణంప్రపద్యే ॥ ౧౧ ॥
యోయజ్ఞవాటిమభిగమ్యపూర్వంబలేర్యయాచేత్రిపదీంభువశ్చ । పశ్చా
ద్దదౌ తత్పదమేవతస్త్వే శ్రీవామనంతం శరణంప్రపద్యే ॥ ౧౨ ॥ త్రి
స్సుప్తకృత్వఃక్షీతిపాలలోకం పరశ్వధేనాపినిహత్యపితే । దదౌనివాపం
తదస్యగ్జతామైస్తంభార్గవంరామ మహంప్రపద్యే ॥ ౧౩ ॥ దశాననం

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే (అ-౩)

దాశరథిసభాయ శ్చిత్వాశిరాంస్యేకశరణవీరః । లజ్జాఽందదాయశ్చ
విభీషణాయ తంరామభద్రంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౦ ॥ హలాయుధోయో
యదువంశదీపః ప్రలమ్బపూర్వామరవైరిహంతా । అభూద్వహన్యోబల
భద్రరామో విరాట్పురంతంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౧ ॥ వృష్ణస్యవాయుప్ర
భవంధరిత్రీ భారాపహర ప్రథితప్రభావమ్ । కృష్ణంపరంపాణ్డవ భాగధే
యంయోగీష్ట్రవస్త్యంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౨ ॥ కలింస్వతఃకల్మషదుష్ప్ర
ధర్షంకలానువిద్ధంవికరాశవేషమ్ । సంహర్తుకామోభవితాచకల్మష
స్తంముకుస్తంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౩ ॥ అహంమహాత్మ్యేన్ద్రియపఞ్చభూ
తతన్మాత్రమాత్రాప్రకృతిఃపురాణీ । యతఃప్రసూతాపురుషస్తదాత్మాత
మాత్మనాథంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౪ ॥ పురాయ ఏతత్సకలం బభూవయే
నాపితద్యత్రచలీనమేతత్ । ఆస్తాయతోఽనుగ్రహనిగ్రహాచ తంశ్రీని
వాసంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౫ ॥ నిరామయంనిశ్చలనీరరాశినికాశసద్రూ
పమయంమహస్తత్ । నియస్తనిర్మాతృనిహస్తృనిత్యం నిద్రాణమేకం
శరణంప్రపద్యే ॥ ౧౬ ॥ జగన్వియస్థానివరజజ్ఞమానిసంహృత్యసర్వాణ్యు
దరేశయాని । ఏకాన్తవాస్తవ్యటవత్రతల్పే స్వపిత్యనస్తంశరణంప్రపద్యే ॥
నిరస్తమఃఖాఘమతీన్ద్రియంతంనిష్కారణంనిష్కళమప్రమేయమ్ । అ
ణోరణీయాం సమనస్తమస్తరాత్మానుభావం శరణంప్రపద్యే ॥ ౧౭ ॥
సప్తామ్బుజీరజ్జక రాజహంసం సప్తార్ణవీసంసృతి కర్ణధారమ్ । సప్తా
శ్వబిమ్బసహిరణ్మయంతం సప్తార్చిరజ్గంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౮ ॥ నిరాగ
సంనిర్మలపూర్ణబిమ్బనిశీఢినీనాథనిభాననాభమ్ । నిర్ణీతనీతినిగమాస్తని
త్యనిశ్చేయసంతంశరణంప్రపద్యే ॥ ౧౯ ॥ ద్వితీయహీనం రచితాజ
డాత్మనిజాస్తరారోపితవిశ్వవిశ్వమ్ । నిస్సీమకల్యాణగుణాత్మభూతంని

శ్రీనివాసముద్దిశ్యశుకబ్రహ్మర్షిప్రార్థనా.

ధినిధీనాం శరణంప్రపద్యే ॥ ౨౦ ॥ త్వక్చర్మమాంసాస్థ్యస్యగ్రశ్రుమూ
త్రశ్లేష్మాస్త్రవిట్కుక్లసముచ్చయేషు । దేహేష్వసారేషునమేస్పృహై
షు ధ్రువంధ్రువంత్యం భగవన్నగ్రీసీద ॥ ౨౧ ॥ కారుణ్యపాథోనిధివల్ల
దుర్ని మాలాలసచ్చైవలకజ్జలాః । రాజీవరాజీ రమణైరపాశైరనా

ధమానస్తయనాకనాథ ॥ ౨౭ ॥ భ క్తిః క్షమేత్వ చ్చరణారవిష్ట మధూ
దమాద్య న్నహిమాభ్యసన్యా । బుద్ధిః క్షమేత్వే ద్వి యవాజిరూఢా నైక
త్ర తేజ స్తిమిరస్థితిర్హి ॥ ౨౮ ॥ నవిద్యతే త్వత్పదపద్మ పీఠ నిషేవిణాం
శ్వాప్యశుభం నరాణామ్ । ఉపస్థితంమే భ యముత్పలాక్షీ విలోకనై
ర్లో పయలోకనాథ ॥ ౨౯ ॥ సమాధిభజ్లో యమిహప్రవృత్తో దు
రాత్మ నాకేనదుర స్తచిస్తః । త్వమేవమాంరక్షభయాదముష్మా త్వదస్య
తో నా స్తిగతిర్దుకుస్త ॥ ౩౦ ॥ అనాథనాథధిషణామమత్వయ్యేవవర్త
తే । నర్వధానర్వకాలేషు తదాస్తాంత్వత్ప్రసాదతః ॥ ౩౧ ॥ ప్రస
న్నే త్వయిగోవిందే లభ్యంసర్వత్రకింప్రభో । స్వర్గావపగ్నాభగవంస్త్య
ద్భక్తానామదుర్లభౌ ॥ ౩౨ ॥ భవతావీక్ష్యతేయస్తు తస్యత్వద్భక్తిరూర్జి
తా । ఉపేక్ష్యతేతుయ స్తస్య భోగేచ్ఛాచాభిషాయతే ॥ ౩౩ ॥ అత
శ్శృంగారయోగ్యస్త్రీ భయవిహ్వలమత్రమామ్ । రక్షత్వామేవశరణామ
నస్యశరణోగతః ॥ ౩౪ ॥ నమస్సకలకల్యాణకారిణేకరుణాత్మనే । శ్రీ
వత్సవక్షసేతస్మై లక్ష్మీనారాయణాత్మనే ॥ ౩౫ ॥ పారాశరే బ్రహ్మము

→ రమ్భాదీనాంస్వలావణ్యనిన్దాపూర్వక యథాగతగమనమ్. ←
నౌపురాణంపుమాంసమిత్యంశరణంప్రపన్నే । దేవస్త్రియఃకామశరే
ణవిధౌ యథాగతంక్షీణధియఃప్రతీయః ॥ ౩౬ ॥ అథనురవనితాభిరీక్ష
ణాద్యైర్ని జవికృతైరగృహీతచి త్తవృత్తిః । విధురివతమసాగృహీతముక్తో
మునిరపినిశ్చలధీ స్తహాప్రపన్నః ॥ ౩౭ ॥ ఫలాన్యలభమానానుతపోభ జ్ఞే
మహామునేః । రూపవేషాభ్యనూయాను నిర్గతాస్సృపుతస్త్వితః ॥ ౩౮ ॥
→ భగవత్కృపయాశుకకృతదృఢతరభ క్తిపూర్వకభగవదుపాసనమ్. ←
తత్సన్నరస్థగవతోహృషీకేశస్యశార్ఙ్గాణః । ఇన్ద్రియగ్రామమఖిలం సం
యమ్యాస్తై సమర్పయన్ ॥ ౩౯ ॥ పరాంకాష్ఠాంసమాకాఙ్క్ష నాకాష్ఠా
శ్చ సమకాయకః । అతితాపసచారిత్రం కుర్వన్నజ్ఞుష్ఠభూమిగః ॥ ౪౦ ॥
భక్తార్థజ్ఞానపరం భ క్తవత్సలమవ్యయమ్ । హృత్పుణ్డరీకనిలయంచి స్త
యన్సుష్కరేక్షణమ్ ॥ ౪౧ ॥ విజ్ఞానవైరాగ్యనిధిః కార్ణ ద్యైపాయనిర్దు
నిః । అతిఘోరతరంక్రూరంచకారసుమహ త్తపః ॥ ౪౨ ॥ తపసాతస్య

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే (అ-౩)

శుకమునిసమీపమ్మృతితపస్తుష్టశ్రీనివాసాగమనమ్.

సర్వాత్కాసస్తుష్టః పద్మలోచనః । సంహారారక్షితాస్రప్తా భువనానిచ
తుర్దశ ॥ ౪౩ ॥ అనుగ్రహితాస్త్రామీనిగ్రహితానిరస్తరః । శఙ్ఖ
చక్రగదామోఘజ రాజత్కరచతుష్టయః ॥ ౪౪ ॥ ముక్తాతపత్రితా
నస్త సహస్ర ఫణమణ్డలః । నవైరభినవాకల్పైస్తపనీయమయాంశు
కైః ॥ ౪౫ ॥ సుమనోభిర్దివ్యగన్ధైర్దివ్యాలేపన చంద్రైః । అలఙ్కృ
తాఙ్గమహిమా స్తయమానముఖామ్బుజః ॥ ౪౬ ॥ మకరస్త్రసవత్ప
ద్మప్రభావగుణవీక్షణః । అపాదచూడమాధుర్య మహిమామహతోమ
హాన్ ॥ ౪౭ ॥ సేవావిశారదైస్సార్థం గజైస్తుకుముదాదిభిః । విచిత్ర
హేతిహస్తేన విష్వక్సేనేనసేవితః ॥ ౪౮ ॥ పంచాయుధైర్హస్తైర్మద్భిః
పరీక్షితసమీక్షణః । మహర్షిభిర్గృహ్యత్రిభృగుపూర్వైర్హస్తైః ॥ ౪౯ ॥
ఇంద్రాదిభిర్లోకపాలైః సేవానుగుణభూతిభిః । త్రయస్త్రింశ తోటిభి
శ్చ దేవబృందైరభిష్టతః ॥ ౫౦ ॥ పంచాత్మనస్సువర్ణస్య పంచాప్తపనిషదాత్మ
నః । పంచవక్త్రప్రతికృతేః పంచాధర్వాఙ్గసమ్పదః ॥ ౫౧ ॥ ఋగ్యజు
స్సామవపుషో నాగాభరభూషిణః । అప్రమేయప్రభావస్య సుస్థపీఠమ
ధిష్ఠితః ॥ ౫౨ ॥ అహంప్రథమపూర్వాభిర్ద్వాత్రింశతోటిశక్తిభిః
వైష్ణవీభిస్తేవ్యమానో దేవఃపద్మసరస్తటే ॥ ౫౩ ॥ శ్రీభూమినీశాసహ

భగవంతంవిలోక్యశుకమునికృతనటనాదికమ్.

తః ప్రాదురాసీత్పరఃపుమాన్ । తతస్తపఃకర్మితాఙ్గో ముక్తఃపరమపావ
నః ॥ ౫౪ ॥ పురుహూతజితస్సుస్థ పురుషీఠమధిష్ఠితమ్ । పురుహూ
తానుజంపూతం పురుషస్తంపురాతనమ్ ॥ ౫౫ ॥ కటాక్షవీక్షావిధ్వస్త
శ్రితక్లేశభరంపరమ్ । ప్రసన్నవదనందృష్ట్వా విష్టరశ్రవసంవిభుమ్ ॥ ౫౬ ॥
వైయాసిర్దునిశార్దులస్తపోవిగతకల్తమః । ససంభ్రమంసముత్థాయనివి
ష్టఃకుశవిష్టరాత్ ॥ ౫౭ ॥ రోమాఞ్చకఞ్చకతనుర్హస్తృల్లలిలోచనః ।
సహసన్నత్రరాసఙ్గం చిద్రస్మాప్తమృగత్వచమ్ ॥ ౫౮ ॥ విక్షిప్తన్నక్ష
మాలాఞ్చ తూర్ణంభిన్నసమణ్డలుమ్ । ఆనందాశ్రుపరీతాక్షో గర్గదగ్గళక
ధరః ॥ ౫౯ ॥ తతశ్చనర్తనంకర్తుం వికర్తనవిభాస్వరః । నివృత్తిధర్మని

స్తోతోమునిఃప్రవవృతేముదా || ౬౦ || మతజ్జజక్రమభ్రమోభ్రమన్తత
 జ్జజభ్రమ*స్సుధాభిలాషదేవభూ రమన్దవన్దవిక్రమః | నివాతదీపనిశ్చల
 శ్చలతక్రారవస్ఫుటద్విగస్తరాశమణ్డలోననర్తనన్దయన్విభుమ్ || ౬౧ || పరి
 భ్రమన్నదక్షిణంప్రదక్షిణం పరిభ్రమన్విభావయన్విలోకయన్నభావయ
 న్నలోకయన్ || శనైశ్శనైరసచ్ఛరన్తస్సచ్ఛరన్ శనైశ్శనైర్దుదావి
 లావలోకనోమదావిలావలోకనః || ౬౨ || తతస్తుతోటకంవృత్తం
 కరతాడనపూర్వకమ్ | రచయన్దణ్డమాదాయకరాభ్యామవలమ్బయన్ ||
 ఆస్ఫటయన్త్రైశ్చయంశ్చ స్వపదస్పర్శిమస్తకః | ననర్తపరమానందోవా
 చయన్నామశార్ఙ్గిణః || ౬౩ || చరణచ్ఛటులంకలయన్కులయన్క
 మలారసికంసరసంరమయన్ | నటనంఘటయన్సుపదం సువదన్ హరి
 నామమునిశ్శుభదాయశుకః || ౬౪ || అరుణారుణపఙ్కజసదరద్య
 క్కరుణా పరిణామికటాక్షచణమ్ | రథనేమిలసత్కర సీరరుహంరమ
 యన్నతసీకుసుమాజ్గరుచిమ్ || ౬౫ || సరసంవిచరన్పురతఃపరితో
 విలసన్నసకృన్తురనైరివిభోః | కరపఙ్కజతాడన తాళలసద్గమనం నిగ
 నూస్తవిలాసభువః || ౬౬ || భుజబద్ధజటః కరయుగ్మధృతాజ్ఞలికోమృ
 గయూధపద్యప్రవళుః | మృగయన్నివయూధపతింపరితఃపునరప్యసకృద్వి
 కృతస్సుకృతః || ౬౭ || అతికుణ్డలితాజ్ఞభుజ్జనమోనటనస్ఫుటకుట్టిత
 కుట్టిమభూః | రజనీముఖతాణ్డవకుణ్డలితత్రిపురాస్తకరీతిపురశ్చరణః || ౬౮ ||
 ఇతిదృఢకృతభక్తిర్వాసుదేవేపరస్త్రిన్నకళసకళమిశ్రశ్రేయసిశ్రీనివాసే |
 విగతకలిలకాయో ౭ పాయశూన్యాత్ భూతిర్విమలధిషణభూతస్సంయ
 మీవ్యాససూనుః || ౭౦ || హృదయకమలమధ్యాధ్యాసితంపఙ్కజాక్షం
 పరిజనపరిబర్హాభూషణాస్త్రాద్రిసేవ్యమ్ | బహిరవపురతస్తం వీక్ష్యచ
 త్సుఃపదస్థం నియమితనిగమాస్తః పూర్ణకామోబభూవ || ౭౧ || ఈదృ

* గుధాభిలాషదేవభూః - గుధాయాంస్వస్వయోగ్యసర్వవిధభగవదనుభ
 వలక్షణాయాం - అభిలాషయేషాంతేషాం - దేవానాంసర్వేష్టియోణాం - భూః- స్థా
 నభూతః - గుధాభిపూరితేక్షణఇతిపాఠేతు - భగవత్సాక్షాత్కారజానన్దపూరితలా
 'చనఇతిగుగమార్గః.'

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాహత్యై * శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే. (అ-౪)

శ్రీనివాసకృపయాశుకబ్రహ్మచేర్ముక్తిప్రాప్తిః.

శంతాదృశమృషింభక్తివిహ్వలచేతనమ్ । భక్తార్థభజ్జనకరోభగవాం
స్తార్త్యవాహనః ॥ ౭౨ ॥ దయామితామృతామృతాధితుజ్జలాలకల్లాలకేళినా ।
సమీక్ష్యకమలాభాగభాగభేదేనచతుషా ॥ ౭౩ ॥ శబ్దబ్రహ్మపూహ
గర్భంసంసర్తుశ్చ సముద్యతః । స్నేహగర్భేణవచసా బభాషేహ
దయన్తురి ॥ ౭౪ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ మునేతాపనశార్దూల తపస్తప్తం
నుదుశ్చరమ్ । ఆనందకస్తనద్గర్భనిశ్చేయినకరమ్పరమ్ ॥ ౭౫ ॥
ముక్తిర్దత్తాముదాకారా నశరీరావిసత్వరీ । కల్పక్షయేచనాయుఃకృమ
స్తస్తన్త్రాజ్ఞసమ్భవమ్ ॥ ౭౬ ॥ ఇత్యుక్త్వాభగవాన్విష్ణుః కృష్ణదైవపా
యనాత్మజమ్ । భక్తిప్రతారితోభక్తైస్తతైర్వాన్తర్దధేన్వతః ॥ ౭౭ ॥
ముక్తశ్శుకోమునిరపిముకుందగతచేతనః । అప్రాకృతాజ్ఞఃప్రథయన్ప్రకృ
త్యాప్రకృతిప్రభామ్ ॥ ౭౮ ॥ ప్రణమ్యదల్లవదూభూ సాష్టాంగంతత్రసత్ప
రః । అవాప్తాభీష్టకామస్సంస్తత్రాస్తేసుఖమాశ్రమే ॥ ౭౯ ॥ ... *

ఇతిశ్రీపాద్మపురాణేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాహత్యై దేవలదే

వదర్శనసంవాదేశ్రీనివాసముద్దిశ్యరమ్భాద్యపురస్సుజ్ఞభీత

శుకస్తుత్యాదికథనంనామ షడ్వింశోధ్యాయః.

శుకమునికృతశుకపురాష్టోత్తరశతవిప్రనిర్మాణాని.

దేవదర్శనః॥తత్రశ్రీపద్మతీర్థస్థతీరేఽస్తిన్నీవనశ్శుకః॥ధ్యానయో
గపరోఽధ్యాత్మబ్రహ్మవిద్యావిశుద్ధిః ॥ ౧ ॥ ఏకాస్తభావమాత్తిప్తన్నేకా
యననిదాంవరః । సాంఖ్యయోగపరోనిత్యంసధ్యానాధ్యయనాన్వితః ॥ ౨ ॥
ద్వాదశాక్షరశిక్షాక్షఃప్రత్యక్షరనిరీక్షకః । పరాశరాత్మజసుతసుతరాం
పరమోమునిః ॥ ౩ ॥ ఉవాససుచిరజ్కాలంశ్రీనివాసపరాయణః । స్వా
మిపుష్కరిణీతీర్థముపగన్తుమనాస్తతః ॥ ౪ ॥ చక్రేస్వనామ్నాఽగ్రహార
మష్టోత్తరశతద్విజ్ఞాన్ । నిత్యత్రయీకాంస్త్రియ్యస్తముఖ్యాన్తత్తముఖ
క్రియాన్ ॥ ౫ ॥ సువృత్తాశ్శుభ్రమనసోనివృత్తాఽవైదికక్రియాన్ । నానా
గోత్రానబ్జదల్లైర్నిర్మమేనససాదరాన్ ॥ ౬ ॥ బలభద్రదేణబలినా మాయ

శుకపురేబలభద్రసహకృత కృష్ణప్రతిష్ఠాకరణమ్.
 యానసామూయినమ్ । దేవక్యావసు దేవస్య యశోదానన్దగోపయోః ॥
 ఆనన్దపర్థకంకృష్ణంభద్రంభువనహర్షకమ్ । భూభారంహర్తుకామంచకా
 మరూపిణమవ్యయమ్ ॥ ౮ ॥ కుమానాగోపవపుషంమేఘశ్యామంపురా
 తనమ్ । పారాశరిః పరమర్షిః ప్రతిష్ఠాప్యేహభూతలే ॥ ౯ ॥ వ్యజ్ఞప
 త్నన్నిధానమత్రబ్రహ్మమునిశ్శుకః । వైకుణ్ఠేతుయథావాసః క్షీరామ్నో
 ధాయథావిభో ॥ ౧౦ ॥ వాసోయథాస్తరాదిత్యే యోగినాంహృదయే
 యథా । తథానదాకురుష్వాత్రసన్నిధిజ-మలేక్షణ ॥ ౧౧ ॥ ఇతివిజ్ఞా
 ప్యదేవేశందంత్యవత్ప్రగీపత్యచ । స్నివ్యతామనసాధ్యాయ స్వీక్షమాణ

శుకస్యవృపురాచ్ఛేపాచలగమనమ్.

స్వచక్షుషా ॥ ౧౨ ॥ ఆజగామప్రసన్నాత్తాస్వామిపుష్కరిణీంప్రతి
 ఉపాస్తేచోక్షుశైలస్యాపేత్యనిర్మలనిర్మలమ్ ॥ ౧౩ ॥ తత్రత్రిషవణస్నా
 నంకృత్యావ్యాసారసోమునిః । ఉపత్యకాయామాసీనముదయాదిత్యవ
 ర్చనమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఉపాంశుమాననజపముదారందారసంయుతమ్ । మ
 హోత్పలనిభంత్యక్రితం మహోపనిషదజ్ఞకమ్ ॥ ౧౫ ॥ అగ్నిజ్వా
 లాజటాజాలలనద్గజేంద్రభోగినమ్ । వ్యాఘ్రాజినోత్తరాసజ్జవాపసం
 కృత్రివాసవమ్ ॥ ౧౬ ॥ కాలకూటస్ఫురత్కణ్ఠనాశంసఖనవక్త్ర
 కమ్ । పమీక్ష్యహృష్టమనసా నమస్కృత్యచతంహరమ్ ॥ ౧౭ ॥
 ఉపిత్వాత్రిదినంతతోపాసకఃపూర్ణమానసః । ద్విష్టుకామోఽఖిలా
 శ్చర్యం పునరప్యజ్ఞవాచలే ॥ ౧౮ ॥ సిద్ధైర్విద్యాధరైస్సార్థం యోగి
 భిః కన్దరస్థితైః । శనైశ్చనైస్సచ్చరంశ్చ నిర్మలేషుకృతాప్లవః ॥ ౧౯ ॥

స్వామిపుష్కరిణీతీరవర్ణనమ్.

ధ్యాయస్సక్రిహ్నసభావృత్తం వృత్తాస్తంతస్యవైగిరే । స్వామిపుష్కరిణీ
 తీరమాససాదశుభాన్వదమ్ ॥ ౨౦ ॥ సుగంధపుష్పవల్లిభిర్వేలితైర్వక్తులై
 ర్యుతమ్ । ఖర్జూరైర్నారికేలైశ్చకేతకైస్సర్వకేతకైః ॥ ౨౧ ॥ కటిర
 పాటలాశోకకింశుకాననచమ్ముకైః ॥ నక్తమాలైశ్చపనసైర్నఘాకైస్సర
 లైర్ధవైః ॥ ౨౨ ॥ పున్నాగమరపున్నాగశిశుపున్నాగపూగకైః ॥ కద
 లీకృష్ణకదలైర్మహాకదలికాగైః ॥ ౨౩ ॥ మారిదాభిశ్శృంగైర్జేరైః కస్తూరీ

రజనీకులైః । మల్లికామాలతీభిశ్చమాధవీభిర్నృధూతృపైః ॥ ౨౪ ॥
 యూధిభిశ్చతపత్రీభిర్జాతిభిర్వనజాతిభిః । నన్ద్యావర్తాదిసుమనః కక్షైఃకు
 షీపథజైః ॥ ౨౫ ॥ సమస్తతస్సమాక్షీర్ణంసాస్త్రీచ్ఛాయాసమజ్జనైః ।
 సాగన్ధికైస్సుగన్ధీస్సుశనీభిస్సుమోదితమ్ ॥ ౨౬ ॥ దమనీభిఃపుష్పగన్ధగ
 ర్భపుష్పలతాశతైః । అతిమృష్టామోదపుష్పామోదితాశావకాశకమ్ ॥
 తాపస్యైస్తరుణాదిత్యవర్షోభిరభితోవృతమ్ । వరాహసింహశార్దూలమా
 తగ్గకులసంకులమ్ ॥ ౨౭ ॥ సితాసితైస్సాగరమేయగజైర్ద్వర్వారగర్వ
 కైః । నేవితేనాతిభీమేనక్షేత్రపాలేనపాలితమ్ ॥ ౨౮ ॥ విచరన్నత్ర
 విపినేమునిర్విగతతృట్సుచిః । పరమాంముదమాపన్నోముకున్దానన్దకన్దధీః ॥

→→→ స్వామిపుష్కరిణీవర్ణనమ్. ←←←

స్వామిపుష్కరిణీంపుణ్యాం దదర్శవిమలాదకామ్ । కాఞ్చనామ్బుజక
 ల్పారకమలైశ్శేవ్యతపజైః ॥ ౩౦ ॥ నీలోత్పలైరుత్పలైశ్చపులైఃకువ
 లయైరపి । కైరవైరపిక్షీర్ణాంతాముద్గిరత్పుణ్యగన్ధకైః ॥ ౩౧ ॥ తరజ్జాస్త
 రసఞ్చరైరజైఃకారణైరపి । తారాభిశ్చతరస్తీభిరన్వేన్ద్రజలపత్రిత్రీభిః ।
 కలహంసకలాలాపైర్వాచాలితదిగస్తరామ్ । తస్యాస్తీరసముల్లాసినమ
 గ్రాభీష్టనస్తతే ॥ ౩౨ ॥ తీర్థనోయముపస్పృశ్య లక్ష్మ్యైశ్చసఖ్యైస్తయన్వి
 భుమ్ । ప్రసన్నమానసోల్లాసశ్చక్రేతత్రాఘమర్షణమ్ ॥ ౩౩ ॥ బద్ధ
 పద్మాసనానీనోఽభితటం యోగమేయిచా ॥ పరమైకాన్తిభిస్సార్థంబ్ర
 హ్మవిద్భిర్హృదరూపః ॥ ౩౪ ॥ తత్రైవసుచిరజ్జాలమువాసపరమర్షిభిః ॥

→→→ శ్రీనివాసావిర్భావఘట్టః. ←←←

రహస్యనోన్మయసల్లాపస్వాంతాస్తేవాసినస్తతే ॥ ౩౫ ॥ కదా
 చిద్భగవాన్విష్ణుః కారుణ్యాగణ్యపుణ్యధీః । దర్శయన్సకలాన్లోకాన్
 తస్మాదక్షిపథజతః ॥ ౩౬ ॥ దివ్యానన్దమయాకారైర్గరుత్తచ్ఛేషసైని
 కైః । పఞ్చాయుధైఃపరికరైర్గణైస్సుకుముదాదిభిః ॥ ౩౭ ॥ పరివర్తాభూ
 షణాన్యజనవస్త్రాంశుకానిచ । ఆయుధాన్యప్రమేయానిదధానైర్బ్రహ్మ
 శక్తిభిః ॥ ౩౮ ॥ శక్తిభిశ్చాఙ్కరీభిశ్చసేవ్యమానోముదాన్వితః । శ్రీభూ
 మినీళాపూర్వాభిరపూర్వాకల్పభూతిభిః ॥ ౩౯ ॥ మహిషీభిర్బుధాన
 స్తమావహస్తీభిరీశితః । ముమోదసహసర్వాత్కైక్రీడాడమ్బరడామ్భి

కః ॥ ౪౨ ॥ లీలావిభూతినిహిత వివిధానస్తవేషభాక్ । కాలకాదమ్బినీ
 కాంతాఽకుఞ్చితాశకబద్ధనః ॥ ౪౩ ॥ ఉద్యద్ద్యుమణిబిమ్బశ్రీ శిఖామణిమహా
 మహాః । అప్తమీనుకళాకారలలాటస్థోర్ధ్వపుణ్డ్రకః ॥ ౪౪ ॥ సావర్ణ
 పద్మకల్పారపుష్పకర్ణావతంసకః । సేవాస్తరరసాఽశానిశార్ఙ్గభూమిమణ్డల
 ద్వయః ॥ ౪౫ ॥ అతిసూక్ష్మస్ఫురత్తారాఽకర్ణపూర్ణారుణేక్షణః । కరు
 ణాబ్ధినముద్భూతలోలపద్మవిలోచనః ॥ ౪౬ ॥ తిలపుష్పసమాకారనా
 సాకాణ్డపుటద్వయః । పక్వబిమ్బఫలాకారరమణీయోష్ఠయగ్ధకః ॥ ౪౭ ॥
 ప్రభావిసారిశిఖరిదశనావళినక్తకః । ఖాఽకారకర్ణపాశాత్తముక్తామూ
 ణికక్యకర్ణికః ॥ ౪౮ ॥ శరన్నిర్మలపూర్ణేనుమణ్డలాననమణ్డలః । కమ్బుక
 ణ్ఠోవృషనుగ్ధో భోగిభోగోల్లసద్భుజః ॥ ౪౯ ॥ శార్ఙ్గజ్యోహతికారక
 శ్యరమణీయప్రకోప్తకః । విశాలవక్షోవిలసచ్ఛ్చినత్యుకౌస్తుభోజ్వలః ॥ ౫౦ ॥
 శఙ్ఖచక్రగదాపద్మపరిమృతచతుర్భుజః । నిమ్ననాభినముల్లాసిమాణి
 కోద్దరబద్ధనః ॥ ౫౧ ॥ మేఖలాఽలఙ్కృతకటీతటీచ్ఛురికయోద్భటః ।
 హస్తహస్తసదృక్షోయజానుమణ్డలమణ్డతః ॥ ౫౨ ॥ క్రమవృత్తాయతా
 భోగజఙ్ఘాకాణ్డసుచార్ణికః । కూర్మపుష్ప్ప్రపదకః కిష్కిణీహంసకాఙ్ఘ్రి
 కః ॥ ౫౩ ॥ శిఙ్గాణికకృమజ్జీరప్రభాసితపదామ్బుజః । నానాసేవార
 సోద్భాసితస్త్రిబిమ్బసఖానళిః ॥ ౫౪ ॥ సుధాసూతిగృహోద్దామస్ఫు
 రదఙ్గుష్ఠసౌమనః । పఙ్కజశ్రీపరిచితాన్యోన్యశుల్కాన్యశ్శివఙ్కజః ॥ ౫౫ ॥
 అతసీకుసుమజ్యోతిఃప్రఖ్యవిఖ్యాతవిగ్రహః । సంవీతవివిధాశ్చర్యతప్తచా
 మీకరామ్బరః ॥ ౫౬ ॥ ఆంసాదాప్రపదాలమ్బివనమాలావిరాజితః ।
 విచిత్రరత్నఖచితతపనీయకిరీటకః ॥ ౫౭ ॥ హరకేయూరకటకకఙ్క
 ణాఙ్గస్పకణ్ఠికః । మణికుణ్డలతాటఙ్కవీరపట్టాఙ్గుళీయకః ॥ ౫౮ ॥ అం
 సలమ్బిసమాయుక్తసౌవర్ణబ్రహ్మసూత్రకః । త్రిషణ్వుసప్తసంధిర్ముక్తా
 దామభిరఙ్గితః ॥ ౫౯ ॥ సర్వాభరణసంయుక్తస్సర్వగంధానులేపనః ।
 సర్వర్తుకాలోత్థపుష్పదామోద్దామభుజాస్తరః ॥ ౬౦ ॥ భక్తానుకమ్పా
 సహితశ్శ్రీనివాసఃపరఃపునూఁ । ఆవిర్భూతపరగవాన్సాన్వమిపుష్కరి

శుకబ్రహ్మర్షి కృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః.

ణీతతే ॥ ౬౧ ॥ వ్యాసాత్ జోమునిర్ముక్తస్తద్వృష్ట్యా హృష్టహానసః ।
 ప్రణమ్యదణ్డవద్భూమా వవాజ్ఞనసగోచరమ్ ॥ ౬౨ ॥ తుష్టావచహృషీ
 కేశం కేశవం క్లేశనాశనమ్ । జితస్తేపుణ్డరీకాక్ష వాసు దేవామితద్యుతే ॥
 రాగాదిదోషనిర్ముక్త సమగ్రగుణమూర్తయే । నాథజ్ఞానబలోత్కృష్టన
 మస్తే విశ్వభావన ॥ ౬౩ ॥ సజ్జన్మణవిశాలాక్ష సర్వజ్ఞపరమేశ్వర । న
 మస్తేస్తుహృషీకేశ సర్వేశ్వరజగన్మయ ॥ ౬౪ ॥ దేవవిశ్వరూపీర్యాత్మ
 న్నృద్యుమ్నజగతాంపతే । స్థిత్యుత్పత్తిలయత్రాణమేతవేశక్తితేజసే ॥
 జమూనిరుద్ధభగవన్మహాపురుషపూర్వజ । జితస్తేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవి
 శ్వభావన ॥ ౬౫ ॥ నమస్తేస్తుహృషీకేశ మహాపురుషపూర్వజ । శ్రీని
 వాసజగన్నాథ నారాయణ దయానిధే ॥ ౬౬ ॥ కృతార్థోఽహంకృతా
 ర్థోఽహంకృతార్థాస్సర్వజన్తవః । ప్రసీదధగవన్విష్ణోప్రసీదపురుషోత్తమః ॥
 ప్రసీదపుణ్డరీకాక్షప్రసాదాదాత్మసాత్కురు । ఇతిస్తువన్తమాగత్యమహా
 ర్షిమ్ముల్లలోచనమ్ ॥ ౬౭ ॥ ఆనన్దనిర్భరాపూర్ణమానసంశ్రీఃకంమునిమ్ ।
 సమీక్ష్యసుప్రసన్నస్తం ప్రసాద్య ప్రణయాన్వితః ॥ ౬౮ ॥ దివ్యైఃపరి
 జనైస్సాన్ధింశ్రీనివాసస్తిరోదధే । మునిఃపునఃప్రణమ్యాతదణ్డవచ్చముహూ
 ర్ముహూః ॥ ౬౯ ॥ పరమైకాన్తిభిర్లోగివర్త్యై రార్యైః సుహృషైః । అ
 ర్చావతారవిధవ పరవ్యూహైస్తరాదికాః ॥ ౭౦ ॥ అవిర్భవాత్తస్మి
 రన్విష్టోర్యయామేరుగిరిమ్ప్రీతి ॥ ౭౧ ॥

ఉతిశ్రీపాద్మపురాణే త్సేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేదే

వలదేవదర్శనసంవాదే శుకమునికృత శుకపురాటోత్తర

శతవిప్రనిర్వాణాదికథనంనామసప్తవింశోధ్యాయః.

శ్రీవరాహవిర్భావవృత్తాంతః.

దేవలః ॥ సింహసానుమతఃకుక్షౌ స్వామిపుష్కరిణీతతే । క్షేత
 స్య పోత్రిపోతస్య ప్రాదుర్భావః కథంవిభో ॥ ౧ ॥ దేవదర్శనః ॥ చరా
 చరగురోరస్య చారిత్రశ్చారుపోత్రిణః । శృణువిద్వన్విశేషేణవ్యాచక్షేఽ

అసురోపద్రవమసహమానాయాధరాయాః పాతాళగమనమ్. హంవిచక్షణ ॥ ౨ ॥ పురాధర్మచ్ఛిదోద్భవైతత్వాస్వేచ్ఛావిహరిణః । ఛాయాంస్వకీయామపిచ హస్తుకామామదోద్ధతాః ॥ ౩ ॥ మునిభిర్గాత మాద్యైర్యేతప్తాభూమిజ్ఞతాఇతి । తేఽభిజాతేకులేజాతారాజ్ఞామాజ్ఞా విలప్తినః ॥ ౪ ॥ పాపిష్ఠాహ్య సురశ్రేష్ఠా నృపశ్రేష్ఠవపుర్ధరాః । న కన్ది వంహిబాధస్తేత్రిలోకీధూమకేతవః ॥ ౫ ॥ ట్కోధంమహీక్షితామేవం దు ర్ధర్పబలశాలినామ్ । సర్వంసహ౨సహమానా నిమమజ్జరసాతలే ॥ ౬ ॥

పాతాళగతభూమ్యుద్ధరణోద్యుక్తవరాహవిగ్రహవర్ణనమ్. భూతథాత్యాగినిమగ్నాయామధోభువనసన్దని । సంరక్షకస్సర్వసాక్షి కరుణావానధోక్షజః ॥ ౭ ॥ సముద్ధర్తుమనాస్తూర్ణం పాతాళనిలయామ్భు వమ్ । మహావరాహో భగవాన్స్వభూవ పరమఃపుమా ॥ ౮ ॥ య త్కిరీటస్థరత్నాని సత్యలోకనివాసినః । అకాణ్డోదితమూర్తాప్రచణ్డా మలమణ్డలమ్ ॥ ౯ ॥ పశ్యోపనిషదాత్మానస్సిద్ధాముక్తాశ్చమేనిరే । య స్యశ్రోతైక్రిక దేశస్థం ఖపదంశబ్దమాత్రకమ్ ॥ ౧౦ ॥ తేజాంసినిమమజ్జశ్చ నేత్రయోర్విపరాస్తరే । నాసాగ్రేచసమాయుక్తో మాతరిశ్వాబభూవ హ ॥ ౧౧ ॥ బభూవపారావారోదో పాదపఙ్కజ పఙ్కజః । ఖురోద రేకణకణాస్సు రాద్రిశ్చకులాద్రయః ॥ ౧౨ ॥ దశోత్తరైరావరణైర్లోకా లోకాచలస్థితః । బభూవబాహ్యవయవభావనా౨శేషవేషభాక్ ॥ ౧౩ ॥ పోత్రీపాదైకరోమాస్తర్వివరస్థాంవసుస్థరామ్ । సపత్నీంపత్నవాసిన్యాస్స ర్యభూతనివాసినిమ్ ॥ ౧౪ ॥ ముస్తాభిఃపూర్ణపఙ్కాఙ్కాం మూర్గమాణో బభూవహా । తాందృష్ట్వావేపమానాక్లీలజ్ఞాలోలవిలోచనామ్ ॥ ౧౫ ॥ పోత్రీరోమా౨స్తరాసీనాం పావనీంపరమేశ్వరీమ్ । వైకుణ్ఠో౨కుణ్ఠితోద

పాతాళగతధరణీవరాహయోర్నర్మవ్యాపారాదిః. స్త్రకణ్ఠమూలమధోక్షజః ॥ ౧౬ ॥ రహస్యస్యాస్సమాఘ్రియ వరాహవపు రాత్తభీః । గాఢాఙ్గపాళికబలీభూతగూఢాఙ్గపాళికామ్ ॥ ౧౭ ॥ సత్య సన్ధోహిముముదేనవోధాఞ్చవధూమిన । శరత్ప్రత్యగ్రపజేజా౨భిన వాభోగలీలయా ॥ ౧౮ ॥ స్నేహకామనయాదృష్ట్వా౨భివీక్ష్యవిగతజ్వరః । తామ్భూభాషేసురసయాసుధాకల్లోలలీలయా ॥ ౧౯ ॥ సర్వభావనయా

➔ దూర్వాసశ్శాసాత్కిన్నరదమ్పత్యోక్తైరాతరూపప్రాప్తిః. ➔

కదాచిత్స్వశ్రమేపుణ్యే దూర్వాసాఃకోపనోమునిః । క్రిడంతాకామమో
హేనదృష్ట్యాకిన్నరదమ్పతీ ॥ ౩౭ ॥ శశాపనిర్ఘరేపుణ్యేసింహనామ్నిమ
హీధరే । కైరాతంమిథునంస్యాతం వన్యాహరంయువామితి ॥ ౩౮ ॥ త
తఃకిన్నరదమ్పత్యోర్నిర్విణ్ణమనసోస్సతోః । శాపమోచనమాచఖ్యా
కృపయాసచతాపసః ॥ ౩౯ ॥ తత్రస్వామిసరస్తీరే సృజ్యరణ్యేష్విత
సూకరః । శాపాస్తద్దీప్త్యావిహితాన్తోచయిష్యతితాయువామ్ ॥ ౪౦ ॥
తథేతిదీనమనసా పుక్త్యాకిన్నరదమ్పతీ । తూర్ణంతం దేశమాగత్య జజ్ఞాతే

* కైరాతదమ్పత్యోశ్చేహచలేపుత్రప్రాప్తిప్రియఙ్గుకృషికరణాదీని. *

వ్యాధదమ్పతీ ॥ ౪౦ ॥ శాకమూలఫలాహారా దుష్టసత్త్వ నిబర్హణౌ ।
ఆసాతేనుచిరజ్కాల మస్మిన్సింహశిలోచ్ఛయే ॥ ౪౧ ॥ ఋషశార్థుల
శరభసింహేభవ్యాశ దుర్గమే । అరణ్యేఽగణ్య పుణ్యోఽఘే ధీమణోమ
హర్షణే ॥ ౪౩ ॥ వసతికైరాతమిథునం పుష్పాసవమదోద్ధతమ్ । ఆసూత
పుత్రశ్చత్రాజ్ఞంచిరకాలసమీప్సితమ్ ॥ ౪౪ ॥ ప్రసూతంతంసమీత్యైథసుకు
మారంసుతంతదా । శబరశ్శబరీచైతా వాస్తాంసమ్పూర్ణమానసా ॥ ౪౫ ॥
స్తన్యైర్వస్యరస్తన్యైస్తమాపశ్చపవర్షకమ్ । తానవర్ధయతాంపుత్రం
చిత్రావయవమర్భకమ్ ॥ ౪౬ ॥ సింహహస్తనఖత్రోటీని శాలితతధారతః ।
విభిన్నమత్రమాత్రజ్గకుమ్భాద్భిన్నోరుమాక్తికైః ॥ ౪౭ ॥ దల్లశేఖరవా
సోభిర్బహైర్బహిపత్రితామ్ । త్రిమదోద్రిక్తమాత్రజ మదపజ్జు ధ్రువై
రపి ॥ ౪౮ ॥ శ్రేయసస్సరసాంస్వామిసరసశ్చేత్వమృతస్సయా । అలశ్చ
క్రతురన్యోన్యం పితరాసుతరాంసుతమ్ ॥ ౪౯ ॥ కదాచిత్పర్యటంస్తత్ర
విపినేనవనేచరః । కస్యచిద్వటవృక్షస్య సమీత్యసఃస్థకోటరే ॥ ౫౦ ॥ పక్వం
కార్తస్వరనిభం ప్రియఙ్గుంప్రియదర్శనమ్ । గృహీత్వాశబరస్సర్వం గృ
హీత్యైతత్సమర్పయత్ ॥ ౫౧ ॥ సాపిపైగ్రియజ్గవన్ధాన్య ముచ్ఛోష్యచ
సమాచినోత్ । తతస్సన్యంచక్రతుశ్చపైగ్రియజ్గవమతన్ద్రితౌ ॥ ౫౨ ॥
వృతిభిర్గోపయంతాతౌ శుశ్రూషాభిస్సమస్తతః । ఆపక్వఫలమాకాఙ్క్షన్తి

౨౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంతర్గతే (౨-౬)

ఘనంతద్భూవహ ॥ ౫౩ ॥ గోపనార్థంహితస్యైవ పుత్రంప్రేషితవాన్స్వయమ్ । తుష్టోబభూవచక్షేత్రం వీక్ష్యపక్వఫలోద్ధతమ్ ॥ ౫౪ ॥ ... *
ఇతి శ్రీపాద్మపురాణే త్షేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దేవలదేవదర్శనసంవాదే శ్రీవరాహవిర్భావవృత్తాంతకథనంనామాష్టావింశోధ్యాయః.

❧❧❧ ప్రియఙ్గుగోష్ఠృకిరాతసమీపమ్ప్రీతివరాహగమనమ్. ❧❧❧

దేవదర్శనః ॥ ప్రియఙ్గానభితోగుప్తేవాధ్రాభిర్వృతిభిస్తతః । తప్తచామీకరాభోరుపక్వధాన్యభరానతే ॥ ౧ ॥ శబరస్తం సమీత్యౌథమధ్యేకృత్వాతుమభ్యుకామ్ । తద్రక్షణార్థంతతైవ తిష్ఠన్నక్తందివంస్వయమ్ ॥ ౨ ॥ కదాచిద్భగవాన్స్వేతః పోత్రిపోతోబుభుక్షయా । వల్లీకరస్థాన్నిర్గత్య త్షేత్రమధ్యంవివేశహ ॥ ౩ ॥ తందృష్ట్వాబహుశసస్పిశిశబగోవిన్దయంయయా । తతస్తస్త్వల్లలేశాయ రాజ్ఞేవిజ్ఞాపితుండ్రుతమ్ ॥ రాజధానీంప్రవిశ్యాన్యైవేదయచ్ఛక్రవర్తినః । తచ్ఛ్రుత్వాసార్వభౌ

❧❧❧ శ్రీవరాహదర్శనార్థంశేషాచలమ్ప్రీతినృపాగమనమ్. ❧❧❧
మస్తు రాజాకౌతూహలాన్వితః ॥ ౫ ॥ మృగయావేషభృద్భూత్వాపదాతిరుపనిష్క్రమత్ । ఏకాకీతేనసార్థంహి జగామజగతాంహితః ॥ ౬ ॥ స్వామిపుష్కరిణీంపుణ్యాం విగాహ్యవిగతక్లమః । దృఢవత్తాంప్రణమ్యాథ వ్యాధవాక్యవిచిత్రతామ్ ॥ ౭ ॥ మనసాలోచయన్సమ్యక్స్మస్త్యక్తాన్యపరాక్రమః । ప్రియఙ్గోక్షేత్రమాసాద్య ప్రియఙ్గుప్రియదర్శనః ॥ ౮ ॥ చతుస్తమ్భసమాయుక్తాం చతురశ్రాంసముచ్చితామ్ । మృదుపల్లవసంస్తీర్ణాముపాస్తీర్ణమృదుత్వచమ్ ॥ ౯ ॥ ఆదాయసశరంచాపం తుగ్గశృంగవినిర్మితామ్ । మభ్యుకామూరురోహైతాం తేనసార్థంనరాధిపః ॥

❧❧❧ నృపస్యవల్లీకవివరాగతవరాహదర్శనప్రాప్తిః. ❧❧❧
శబరసార్వభౌమశ్చ జాగ్రతౌనిశ్యతిష్ఠతామ్ । వల్లీకవివరాచ్చిత్రసూకరో నిర్జగామహ ॥ ౧౧ ॥ పృథింవిలజ్ఘ్నీవాధ్రాభిః పాతైరప్యతిదుర్గమామ్ । త్షేత్రమధ్యఞ్చధావంతం సూకరంసుభగాజ్ఞకమ్ ॥ ౧౨ ॥ ఆత్తాభిలాషమాహారే దంష్ట్రాదీధితిసఞ్చయైః । ధ్వాంతంశకలయస్తఞ్చభాస్వద్దివ్యాజ్గసజ్జతైః ॥ ౧౩ ॥ రాజాతం వీక్ష్యసహసా విస్తయం పర

మజ్జతః । సజ్జేధనుషిసన్ధాయ సాయకంసాధువిక్రమః ॥ ౧౪ ॥ తూర్ణ
మాకర్ణమాకృప్య చలలక్ష్యప్రవేధినమ్ । గ్రహీతుకామోన్మపతి స్తేనసా
ర్థంతమన్వగాత్ ॥ ౧౫ ॥ సూకరోపీక్ష్యధావస్తం చాపహస్తంమహీప
తిమ్ । రుడితిక్షణమాత్రేణ వల్లీకవివరంయయా ॥ ౧౬ ॥ వ్యర్థప్రతిజ్ఞోన్మ
పతిః ప్రాజ్ఞఃప్రభ్యాతవిక్రమః । వల్లీకమూలమాగత్య ద్రష్టుంసూకరమ
త్వరః ॥ ౧౭ ॥ శిశ్నేచదర్శశయ్యాయాం స్వప్నంకాఙ్క్ష్యి తీర్థరః । ప్ర
బుద్ధఃప్రాకృతఃప్రాత రస్మప్త్యోన్వప్నదర్శనమ్ ॥ ౧౮ ॥ కంకర్తవ్యత్వశూ
న్యాత్కచిస్తయన్యా-యశోధనమ్ । మహదాశ్చర్యమాహస్తుంస్నాత్వా
స్వామిసరోజలే ॥ ౧౯ ॥ తపోవేషంసమాస్థాయ ధ్యాయత్సుకరమీశ్వర
మ్ । కర్తుంప్రవృత్తేవీరస్తతఃప్రాయోపవేశనమ్ ॥ ౨౦ ॥ నిర్ద్వంద్వోఽవధ్యని
ష్ఠశ్చనిష్ఠావానస్యదర్శనేవవంహివర్తమాసేఽస్తిన్నపతౌనియతాత్మని ॥

→→→ నృపచ్ఛ్రిత్యశరీర్యుక్తిః. ←←←

శబరేశశబర్యాచపరిష్కృతసపర్యకే । పృత్యంతవిష్ణుపదేవాక్యం విశుద్ధమ
మృతోపమమ్ ॥ ౨౧ ॥ ద్రష్టుకామోయదిభవా త్సాధువృత్తంమహీ
పతే । తపసాఽలంసగర్వేణ సూకరార్భకదర్శనే ॥ ౨౨ ॥ యతస్త్వవృ
త్తంతచ్చర్తుం యస్వత్సామిచనువ్రత । సవత్సాఽసితగోక్షీర ధారాభిరభి
షేచయ ॥ ౨౩ ॥ అచ్ఛిన్నస్తతాభిశ్చవల్లీకస్థంవరాహకమ్ । ఏవం
సిక్తస్సభగవాన్ప్రతివక్త్రః పురాతనః ॥ ౨౪ ॥ ప్రాదురాసిష్యతేత
స్త్వాద్యల్లీకవివరాద్విభుః । ఏవముక్త్యాతువాక్యంతత్పునర్నోవాచకించ
న ॥ ౨౫ ॥ నృపతిస్తన్నిశమ్యాశువిస్తయోవిస్తయజ్జతః । తంప్రయత్నం
ప్రవృత్తేప్రయతోఽప్రాకృతాత్మనః ॥ ౨౬ ॥ అస్యనారాయణగిర్లక్ష్మీ
నారాయణేశితః । వసతేర్దక్షిణేభాగే ద్వియోజననియోజితే ॥ ౨౭ ॥
తీరేస్వర్ణముఖర్యాశ్చ దక్షిణేదక్షిణక్రమే । ప్రాగ్భాగేగర్జితైలస్య సర్వో
పకరణాన్వితే ॥ ౨౮ ॥ గ్రామేనక్లౌమవిజయీసమాహితమనాస్తతః ।
సజ్చిత్త్యసర్వాత్సమ్భారాంస్తస్మాదాహృత్యసత్వరః ॥ ౨౯ ॥ తంవ
రాహంచవల్లీకమభిషేక్తుమనామనాక్ । విశుద్ధవాసానిష్ఠాతో వైష్ణవః
పూర్ణమానసః ॥ ౩౦ ॥ నిష్ఠాతస్తత్యపర్యాయాం బభూవవసుధాధిపః ।
సావధానస్సహమాత్యస్సాఽపత్యశబరాన్వితః ॥ ౩౧ ॥ అతన్నితస్సాధు

సాస్త్రముశరీరివచస్సరః । గోక్షీరైర్హేమకుమ్భస్థైర్వల్లీకవివరోదరమ్॥

→→→ ఊరాభిషేకాద్వరాహస్యవల్లీకాదావిర్భావః. ←←←

అనుస్యూతాచ్చిన్నధారైరభిషేక్తుంప్రచక్రమే । క్రియమాణైరభిషేకేతు
వల్లీకవివరాస్తరాత్ ॥ ౩౪ ॥ ఆవిర్భూతవభగవాన్వరాహవపురీశ్వరః ।
కోటిరకోటివిలసన్తణిమణ్డలమణ్డితః ॥ ౩౫ ॥ అమృతాంశుకలాకల్పదం
ష్టాద్రిదన్తరపోత్రకః । లలాటపట్టఘటితవేణుపత్రోద్ధృష్టపుణ్డ్రాకః ॥ ౩౬ ॥
కమ్బుబిమ్బసదృశక్రణ్డోమాంసశస్కన్ధమణ్డలః । సుపారిజాతవిటపవిడ
మ్బితచతుర్భుజః ॥ ౩౭ ॥ శఙ్ఖచక్రధరోవామఊరుపీతేస్థితాంఘ్రీమ్ । దే
వేంద్రపాగోపితాక్లీంలావిలవిలోచనామ్ ॥ ౩౮ ॥ సర్వాత్మసంభృతద
యాకాయినీంహర్షదాయినీమ్ । గాఢంగాఢంసమాలింగన్నస్యాలింగంపద
ద్వయమ్ ॥ ౩౯ ॥ గృష్ణానసాస్త్రహర్షణాలోకయన్వక్త్రపజ్జ-జమ్ । విశా
లవత్సాశ్శ్రీవత్సకాస్తుభాభ్యాశ్చలాభ్యుతః ॥ ౪౦ ॥ యజ్ఞోపవీతోత్తరీయ
దృఢబద్ధనబద్ధరః । హారకేయూరకటకమృహీరాఙ్గాభీయభృత్ ॥ ౪౧ ॥
సమభ్యుత్థితవామాఙ్ఘ్రిశిఙ్గస్తజ్జీరహంసకః । నవరత్నాన్తరప్రోతముక్తా
హారభుజాస్తరః ॥ ౪౨ ॥ అప్రమేయైరభినవైరాకల్పైరాత్మహారిభిః । తప
నీయైశ్చిత్రపస్త్రైశ్చిత్రైశ్చీనాంశుకైరపి ॥ ౪౩ ॥ మాలాభిరమలా
మోవమాలాభిర్ధుసూతిభిః । అష్టైర్గర్భసన్దైర్భరపారైశ్చపరిమృత
తః ॥ ౪౪ ॥ ఆజానుచావిర్భవతిపురుషేనూకరాత్మసి । విచ్ఛిన్నాక్షీరధా
రాభూధారాళాతుప్రమాదతః ॥ ౪౫ ॥ తావాన్స్మృత్యక్షదృష్టస్పృతద
ధోనహ్యదృశ్యత । పశ్చాదనేకవిధయారాజాపిద్రప్తుమక్షమః ॥ ౪౬ ॥ ప్రయ
త్నాదప్రతికారోఽతిష్ఠత్తుష్టింసతృష్ణధీః । శుష్కజహ్వాకణ్డస్పృక్వీణ్యో
వస్తాసిష్ఠంవినిశ్వసత్ ॥ ౪౭ ॥ విదీర్ణమానసోమానీవికీర్ణాజ్ఞోవిఘూర్ణితః । ఏ

→→→ రాజానమ్మృతిభగవదుక్తిః ←←←

వంపుత్రేరాజ్ఞితదాభగవాన్భూతభావనః ॥ ౪౮ ॥ వరాహరూపవిభవఃపు
రాణఃపురుషోత్తమః । ఉవాచవచనంశ్రీమాన్మహానాథపరిణామభూః ॥
రాజన్నలమలంవ్యర్థప్రయత్నేనాతిభూయసా । ఏతావాంస్తవదృశ్యోఽ
హంతదధోనన్మపాధిప ॥ ౪౯ ॥ ఏతద్రూపంప్రతిష్ఠాప్య శుద్ధయాశిలయా

నృప । తస్మై దేహ్యాఖిలాన్భోగాన్సృజ్యోభూత్వాసుపుష్కలాన్ ॥ ౫౧ ॥

అప్రాకృతాజ్ఞోవిరజాస్సత్వికోఽయమితిస్తరన్ ॥ నైఘానసైర్మహర్షి
భిరర్చాపయనరాధిప ॥ ౫౨ ॥ పశ్చాన్తామాఘ్నయాగచ్ఛసాధుశాధినసు
ధరామ్ । ఏనముక్త్యాకోలనపూరాజ్ఞోఽమూంకాలయాపనామ్ ॥ ౫౩ ॥

→→→ శ్రీవరాహకృతకిన్నరమిథునకిరాతత్వనిర్మూలః →→→

కిరాతవపుషోవీక్ష్య విష్ణుఃకిన్నరదమ్పతీ । మునిశాపాన్తోచయిత్వాదదౌ
తాభ్యాం స్వకంపదమ్ ॥ ౫౪ ॥ తతశ్చాస్త్యధేదేనో నరాహవపురత్ర

→→→ నృపస్యశ్రీవరాహప్రతిష్ఠాకరణపూర్వకస్వపురగమనమ్. →→→

వై । తతఃపూర్ణమనారాజా దిన్యంత్యస్తారమాహ్వయత్ ॥ ౫౫ ॥ దే
వంనిర్తాపయామాస మనసావిశ్వకర్తణా । భూవరాహశిశుంపూర్ణం
రాజానం నాకవాసినామ్ ॥ ౫౬ ॥ వారాహనపుషంశౌరిం దర్శనత్ప్రణిప
త్యచ । శిరస్యజ్జలిమాబధ్నత్త్వనిర్నాశ్చర్యమిదృశిమ్ ॥ ౫౭ ॥ జతేన్ద్రియా
జితక్రోధో జితప్రకృతిసంస్తరః । జితామిత్రోజితాశేషో రాజ్ఞిస్సాన్వం
పురీంయయా ॥ ౫౮ ॥ తదాప్రభృతిదేవేశో నరాహవపురాత్తభూః ।
అనంతాచలశృంగేఽస్తర్మిక్షీప్తాఙ్గిరోరుహః ॥ ౫౯ ॥ దేవ్యానసుధయా
సార్థంస్వామిపుష్కరిణీతతే । సుఖమాస్తేసురేశానస్సుభిరహసిస్తుధరః ॥

→→→ శ్రీనివాసస్యస్వామితీర్థదక్షిణతీరవాసిత్వకథనమ్. →→→

శ్రీనివాసోపిశేషాద్రాతతస్సామిసరస్తతే । సీవసన్నాత్తనఃకుర్వన్నర్వా
చీనాన్సుఖాత్తనః ॥ ౬౦ ॥ సచ్చిదానన్దసన్తోహో వృద్ధిక్షయవివర్జితః ।
కారుణ్యపుణ్యపదవీ కమలాకాముకఃకవీ ॥ ౬౧ ॥ అభూమిరాపదాం
భూమి స్సమ్పదాంసంవిదుర్గమః । సమస్తసామసగ్గతసచ్చరిత్రః పవిత్ర
హృత్ ॥ ౬౨ ॥ పురాణపురుషోధాతా పురుషస్తమసఃపరః । వైకుంఠపూ
ర్వవసతింత్యక్త్యేదానీంహితిస్తతి ॥ ౬౩ ॥ ... .. *

ఇతి శ్రీపార్థపురాణేతేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే దేవలదే

వదర్శనసంవాదేప్రియఙ్గుగోప్త్యకిరాతసమీపమ్పుత్రివరాహగమన

శ్రీవరాహవిర్భవాదికథనంనామైకోనత్రిశోధ్యాయః.

శ్రీనృసింహచలస్థనీలకణ్ఠతపఃక్షేత్రవర్ణనమ్. <-->

దేవలః ॥ సంచస్కరేనపర్యాంక్వ నీలకణ్ఠోమహేశ్వరః । వైకు
 ణ్ఠస్యాముత్రగోత్రేనరకణ్ఠీరవాకృతేః ॥౧॥ దేవదర్శనః ॥ శృణువిప్రసమా
 చక్షే పురాఽరాతేఃపురావిదః । చరితంచరితార్థానాం యోగినామ్భో
 గసాధనమ్ ॥ ౨ ॥ అభీష్టఫలదంరమ్యం చతుర్వర్గఫలప్రదమ్ । నరకేన
 రిణోవిష్ణోః పరబ్రహ్మస్వరూపిణః ॥ ౩ ॥ ప్రసాదప్రసవప్రాప్తిహేతుబద్ధ
 నిబద్ధనే । ఇతఉత్తరభాగేతు త్రింశద్వ్యోజనసమ్మితే ॥ ౪ ॥ ప్రదేశేభీష
 ణేరోమహర్షణేభూతభీషణే । కశ్చిత్త్వితధిరఃకుక్షికుక్షితిరుహోఽక్ష
 యః ॥ ౫ ॥ త్యక్తాశ్రమఃపక్షియూధవాసప్లతాక్షకోటరః । విశంక
 టతటారూఢస్పృక్షగుల్మగుహాతమాః ॥ ౬ ॥ శృంగక్రోడగుహావాస వై
 ఘానసవనేచరః । తుజ్గశృంగదరీనిర్యదోఘనిర్మలనిర్ఘ్నరః ॥ ౭ ॥ నిర్ఘ్నరా
 పాతపర్యస్తస్నిధానోకహవాటికః । తప్తహాటకసంజాతశక్తైరికాక్షిర్ణ
 కస్తరః ॥ ౮ ॥ భానూపలముఖోత్పిర్ణచిత్రభానుశిఖాశతః । చంద్రిప్ర
 భాభిన్నముఖచంద్రికాస్తసుధాద్రవః ॥ ౯ ॥ కణ్ఠీరవనఖత్రుట్యతుంజ
 రీకుమ్భమూక్షికః । గల్పితైర్వాక్షికైర్విష్వగాక్షిణ్ణప్రథదుస్థులః ॥ ౧౦ ॥
 మాణిక్యధామన్యగ్భూతరవిమణ్డలచణ్డరుక్ । నానావిధమణివ్రాత మ
 యూఖోద్వ్యోతిఖస్థలః ॥ ౧౧ ॥ విద్రుమవ్రతతివ్రాత సంవృతాఽస్తరకస్త
 రః । విక్షిణ్ణపద్మామాణపాటలస్థలకుట్టిమః ॥ ౧౨ ॥ శృంగకోటిరసశ్లేత
 సంవివాద్యపురోగణః । లతాకుసుమసంశ్చిప్తలీలాఽలయనివాసిభిః ॥ ౧౩ ॥
 మిథునైః కిన్నరాణాంహితాశత్రుతివికల్పనైః । దివ్యావిరాభావచరితం
 సజ్గాయద్భిరితస్తతః ॥ ౧౪ ॥ అధిష్ఠితభృగుప్రాంతః ప్రస్థగుజ్జాభిర
 జ్జతః । గన్ధర్వైర్గర్వవిభవైర్గీతవాద్యవిశారదైః ॥ ౧౫ ॥ మంద్రిమ
 ధ్యోచ్చమహితైర్ఘ్రితానేకకస్తరః । మూర్తాన్తమణ్డలక్షిప్తస్ఫురన్న
 యనమణ్డలైః ॥ ౧౬ ॥ పుణ్డరీకసుహృచ్చణ్డమయూఖీమణ్డలాదిభిః ।
 తాపసైశ్చణ్డతేజోభిర్ఘ్రితోచ్చుజ్గకస్తరః ॥ ౧౭ ॥ క్వచిడ్జమగుకో
 ఘ్నాన్తతకరైరుగ్రోద్ధ్వకేశకైః । విఘూర్ణమాననయనైర్ఘ్రదస్థలితకా
 యకైః ॥ ౧౮ ॥ భైరవైర్భైరవీభిశ్చనిబిడాడమ్బరైర్యుతః । దేవానాం
 పూర్వదేవానాం సిద్ధానాంయోగినామపి ॥ ౧౯ ॥ భూతానాం యో

గినీనాశ్చనూత్రాణాంయక్షరక్షసామ్ | అన్యేషాం దేవయోనీనామావా
సోపత్యకాశ్రయః || ౨౦ || ధ్యాయద్భిశ్చపరంబ్రహ్మకవ్యచిద్యోగాసనస్థితై |
యోగివరైరార్యభావై ర్యోగాభ్యాసవిచక్షణైః || ౨౧ || ఏకాయనై రేక
భావై రాలక్షితగుహాక్షయః | కృష్ణసారపురోయాయహరిణీకులసంకులః ||
పరస్పరపరిత్యక్తవైరైర్భీమైర్కృష్ణైర్వృతః | అప్రమేయప్రభావోయః | ప్ర
సిద్ధఃపర్వతోత్తమః || ౨౩ || తస్యపర్వతపర్వస్య పుణ్యారణ్యసమీపతః |
ప్రత్యగ్రపల్లవైః కీర్ణసువిల్వవనవాటికైః || ౨౪ || ప్లక్షైరుద్రాక్షవృక్షైశ్చ
శ్లక్షైస్సుశ్లక్షపగ్ధకైః | అభగ్రింలిహోర్ధ్వశాఖాగై రజ్ఞాతజ్ఞాత సం
జ్ఞకైః || ౨౫ || యజ్ఞశాఖభిరాకీర్ణంసంకీర్ణంయజ్ఞవాటకైః | అనోకపై
రవిరతైస్స రత్నైస్సర్వతోవృతమ్ || ౨౬ || సమాశ్రితార్తిహరణసానుచ్ఛా
యంసమస్తతః | అహిర్బుధ్నృతపఃక్షేత్రంక్షేత్రక్షేత్రజ్ఞబద్ధహృత్ || ౨౭ ||
నరకణీరవస్థానం కణీరవరవోద్ధతమ్ | భైరవాభైరవాశ్చర్యం భూరిభీష

నీలకణ్ఠాశ్రమస్థ పుణ్యపుష్కరిణీవర్ణనమ్.

ణభీషణమ్ || ౨౮ || పవిత్రమత్రవిపినేనైషార్యవిమలోదకా | కాశ్చ
నామ్బుజకల్పార కమలేంద్రవరోత్కటా || ౨౯ || ప్లవమానప్లవామీనమక
రగ్రాహమణ్డతా | మరాళమల్లమహితా కారణ్డవకులాకులా || ౩౦ ||
తారాతరశ్శకల్లాలమాలాలోలాస్తరాళకా | ఉత్ఫుల్లకైరవాపుల్లపుణ్డ
రీకపురస్కృతా || ౩౧ || మకరస్తరసాస్వాదమాద్యద్వనవయోగ
ణా | త్రిమదోన్మత్తమాతజ్గ మదవార్యావిలామలా || ౩౨ || దేవ
ర్షిభిస్తపస్యద్భిరాజ్ఞర్షిభిర్మహాత్మభిః | ఉపాస్తపర్యస్తభువినివసద్భిస్సమ
స్తతః || ౩౩ || తపోవిమలవిశ్వాజ్ఞర్షిశబ్దటతటోత్కటామస్త్రంషణ్ణపతీ
భేదంజపద్భిర్నారసింహకమ్ || ౩౪ || నిమగ్నంసకశంమిశ్రమాశ్రితావన
విశ్రుతమ్ | శ్రీవత్సాజ్గంనారసింహగర్భాగర్భకమద్భుతమ్ || ౩౫ || జ్ఞానా
నస్తమయంజ్ఞానగమ్యంనైరాగ్యభోగ్యకమ్ | ధ్యాయద్భిస్తత్పరంబ్రహ్మ
తీన్ద్రియంవిజితేన్ద్రియైః || ౩౬ || బ్రహ్మర్షిభిశ్శేష్యమానా బ్రహ్మభూయ
జ్జతైస్సదా | పురుజిచ్ఛరణ స్పర్శ పూతాపురుషపావనీ || ౩౭ || పురా
ణపుణ్యభవనంపురుషోత్తమపూర్తిదా | పూర్వసేవాపురసాగరిపుష్పణ్డ

ల పురస్కృతా || 3౮ || పుణ్యపుష్కరిణీ స్వామిపుష్కరిణ్యాత్ భూ
మికా | దర్శనాత్పుర్యనాత్పనా త్పుర్యేషాం సర్వకామదా || ౩౯ ||

→→→ అశ్వస్యగ్రోధమూలస్థనీలకణ్ఠాశ్రమవర్ణనమ్. ←←←

తస్యా స్తీరేమహానశ్వస్యగ్రోహోగిరికస్తరే శాఖాశైలేః పరిచ్ఛన్నదశాఽశా
చక్రవాళకైః || ౪౦ || సంవర్ధితా స్థతమస స్వాస్తధ్వాస్త మలాపహాః |
తాపత్రయా ర్తమనసాం జన్మానామూర్తిహారకః || ౪౧ || కల్పవృక్షప్ర
తినిధి ర్నిధిర్నిగమనర్చనామ్ | నరాణామాశ్రితవతాం మహాపాతకనాశ
నః || ౪౨ || తస్యోపలసఖాశ్వస్య మూలేకూలిసఆశ్రమమ్ | హరిఞ్జైర్హరి
ణీభిశ్చ నారసింహ వివర్ధితైః || ౪౩ || సమధ్యాసి తపర్యస్త భూతలం వృష
మూర్తిభిః | చక్షుక్రమైః పుణ్డరీకై ర్మణ్డతాశాస్తమణ్డలైః || ౪౪ || విశ్వా
మిత్రైః క్రికుశైర్బుజ్జైః కాశైశ్చాపిసమావృతమ్ | మందారకుస్తమాకస్తహరి
చస్తనచస్తనైః || ౪౫ || పాటలాశోకతిలకకృతమాలతమాలకైః | న క్త
మాలైర్పార్వరీకేతైః పనస్తైరసనైర్ధనైః || ౪౬ || పున్నాగపూగదుక్రా
క్ష వకుళాక్షహారీతకైః | సమస్తత సుమచ్ఛాయం వనైర్యరన్యైరనో
కహైః || ౪౭ || నన్ద్యావనైర్జాతియుధీకరవీరాతి వీరకైః | శతపత్రీ
దమనకీమాధవీమాలతీన్దుభిః || ౪౮ || తులసీభిర్గర్జలతాజాతిభిః పరితో
నృతమ్ | పద్మభిః పారిజాతాది పాదపైశ్చ పరిష్కృతమ్ || ౪౯ || పవి
త్రేఽస్తిస్థరితే హరింసరహరింహరః | అభ్యర్చితమనాస్థానై రాజ

→→→ నీలకణ్ఠకృతనృసింహారాధనసజ్కల్పః. ←←←

గామజగన్తయః || ౫౦ || స్నాత్వాఽస్యాంపుణ్యపూర్వాయాం పుష్క
రిణ్యాంపురాస్తకః | హరోదివ్యామృతధరో హరిచన్దనచర్చితః || ౫౧ ||
సర్వర్తుకాలోత్థఫల మాలాశతపరిష్కృతః | దివ్యైరాభరణైర్మృక్తా ఫల
రత్నప్రవాళకైః || ౫౨ || సమలజ్కృతసర్వాజ్ఞ స్తుజ్ఞమజ్ఞశసంయుతః |
కల్యాణవేషకలితై ర్మన్దిప్రముఖైర్గణైః || ౫౩ || సేవితోభూతతతిభి సే
వారసవిశారదైః | సితాసితైస్సారమేయై ర్దుర్వారైః ప్రమధైస్సహ || ౫౪ ||
నరసింహ సపర్యాయాః ప్రత్యూహప్రతిఘాతినా | సేవితః క్షేత్రపాలేన
సుప్రసన్నో మహేశ్వరః || ౫౫ || పరావరాణా మ్భూతానాం ప్రప్తా

రంపరమేశ్వరమ్! సంహారారంభపాపానానిగ్రహితారమచ్యుతమ్॥౫౬॥
 అనుగ్రహితారమీశ మీశానస్యతపఃఫలమ్ । సకళంనిష్కళంమిత్రం పర
 స్తాత్పరమ వ్యయమ్ ॥ ౫౭ ॥ లక్ష్మీనృసింహం సంహార నృసింహం దివ్య
 సింహకమ్ । అఖిలా ర్తిహరంవీర ముగ్రంప్రత్యగ్రవిగ్రహమ్ ॥ ౫౮ ॥ శబ్ద
 బ్రహ్మమయంశబ్దా తీతంశబ్దవిజృమ్భణమ్ । అర్థబ్రహ్మనపుఃపూరిం పురా
 ణం పుణ్యపూరణమ్ ॥ ౫౯ ॥ అవ్యాజమిత్రం శత్రుఘ్నం శరణ్యం శర
 ణాత్మకమ్ । భక్తార్తి భజ్జనపరమాత్మనా మభయప్రదమ్ ॥ ౬౦ ॥ స
 చ్చిదానందసందోహం వృద్ధిక్షయవివర్జితమ్ । పూర్ణపాద్యువిభవం త్రై
 గుణ్యవిభవాస్పదమ్ ॥ ౬౧ ॥ శ్రీవత్సలక్షణంసర్వం సర్వలక్షణల
 క్షితమ్ । అప్రపంచం ప్రపంచాత్మప్రపంచైత పరాక్రమమ్ ॥ ౬౨ ॥ వి
 శ్వేశం తత్పరంబ్రహ్మ ధ్యాయన్నే కాగ్రమానసః । వసానః కృత్తివనం
 పౌణ్డరీకో త్తరచ్ఛదః ॥ ౬౩ ॥ పంచరాత్రవిభానేన పంచకాలపరా
 యణః । తస్యోపలవటస్యాథో నరకేసరిణస్వయమ్ ॥ ౬౪ ॥ సర్వ
 లోకహితార్థాయ సర్వావాసస్యశార్ఙ్గిణః । సపర్యాం సుకృతాంకర్తు
 మగ్ని రేతాః ప్రచక్రమే ॥ ౬౫ ॥ ... *
 ఇతి శ్రీపార్వపురాణే తేత్రకాణ్డ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దే
 వదేవదర్శన సంవాదే శ్రీనృసింహచలస్థనీలకణ్ఠతపఃత్వే
 త్రాది వర్ణనంనామ త్రింశోధ్యాయః.

—>>> నీలకణ్ఠకృతనృసింహరాధనవిధిః <<<—

దేవదర్శనః ॥ శ్రీకణ్ఠశృంగరశ్చాన్తో నరకణ్ఠీరవంమహాః । నైకు
 గ్ధం నైజయన్త్యాభ్య మకుణ్ఠితమనాస్తనరః ॥ ౧ ॥ సర్వలోకహితార్థా
 క్షీణాణుస్పృష్టాత్త మానసః । అస్మిన్నన్యగ్రోధమూలస్య మూలేనైయా
 ఘ్రచర్తణి ॥ ౨ ॥ అగర్భసాగ్రదర్భాగ్య సప్తర్భాత్తతనిర్మితే । పద్మా
 ససేసమాసీన సుంయమీసమదర్శనః ॥ ౩ ॥ కారుణ్యార్ణవకల్లోలలోల
 లీలాకులేక్షయా । త్రిక్షణ్యావీక్షయన్విష్వక్తిలోకింత్రిపదాఙ్గితా
 మ్ ॥ ౪ ॥ తరుణాదిత్యకరణసహోదరఙ్కటాపటః । నీలకణ్ఠః పశుప
 తిశ్శ్రీకణ్ఠః పరమేశ్వరః ॥ ౫ ॥ కపర్దజూట కలితకమలారి కలాలయః ।

3-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపార్వపురాణాంతర్గతే (అ-౨)

విలయోదస్త ఏరశ్రీ రిద్వరాగ్నిత్రిలోచనః ॥ ౬ ॥ జటాటవీలసద్గజ్ఞా
శిరోమాలాభిమణ్డనః । అష్టమూర్తిరనంతాత్మా విశిష్టవిభవేష్టభూః ॥ ౭ ॥
శరన్నిర్మలపూర్ణేనుమణ్డలాననమణ్డలః । ఉద్యత్సంవర్తనూర్తాణ్డ చణ్డరు
చ్యజ్జమణ్డనః ॥ ౮ ॥ పవిత్రితాజ్ఞోఽహిర్బుధ్న్య శ్చిక్రీర్షన్విశ్వరక్షణమ్ ।
దక్షిణామూర్తిరవ్యగ్ర సుమగ్ర ద్రవ్యసాధనః ॥ ౯ ॥ శత్రువిధ్వంసకం
బ్రహ్మన్యకేసరికిశోరకమ్ । నిష్కలంసకలీకృత్య నిత్యాభ్యర్చనకాముకః ॥
కారుణ్యపుణ్యపదవీమృడఃకాత్యాయనీసఖః । చరాచరాణాంసర్వేషా
మమీషాంమిత్రమాత్మనామ్ ॥ ౧౦ ॥ ఆనన్తకస్తమహిమా బభూవభువనే

→→→ నీలకణ్ఠప్రతిష్ఠితశ్రీనృసింహభగవద్వర్ణనమ్. ←←←

శ్వరః । నృసింహగర్భంసకశం శత్రుసాదకరమ్పరమ్ ॥ ౧౧ ॥ త్రిక్ష
ణీకోణసన్నిర్యతకృష్ణవర్తశిఖాజటమ్ । దంష్ట్రాకోటివిటఙ్గాగ్ర నిస్స
రద్వహ్నికీలకమ్ ॥ ౧౨ ॥ ఊరూపరి సముత్తాన నిపాతితహిరణ్యకమ్ ।
సఖత్రుటితదైత్యేష్టవక్షోవివరగహ్వరమ్ ॥ ౧౩ ॥ అసురాస్పృక్తాశి
రోలుణ్డాకానేకబాహుకమ్ । అనేకశస్త్రాస్త్రధరానేకబాహుసహ
స్రకమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఘోరాట్టహాసనినదవిపాటిత వియత్తటమ్ । భవద్భ
వ్యాత్మకం బ్రహ్మ భాసకం భక్తనత్సలమ్ ॥ ౧౫ ॥ అతిభూతి ప్రదందే
వం విభవానస్తదాయకమ్ । దేవానాం పూర్వదేవానాం సామాన్యమ
ధి దైవతమ్ ॥ ౧౬ ॥ రత్నప్రతానప్రత్యుప్త కిరీట మకుటోజ్జ్వలమ్ ।
ద్యుమణిప్రతికాశాభ్యాం కుణ్డలాభ్యాంవిరాజితమ్ ॥ ౧౭ ॥ నవర
త్నాస్తరప్రోతచాక్రికత్రిసరాన్వితమ్ । పంచసప్తసరీభిశ్చ మణ్డితోరు
భుజాస్తరమ్ ॥ ౧౮ ॥ స్ఫురత్కట క కేయూరకంజకాంక్షుభీభూష
ణమ్ । ఉత్తరీయబ్రహ్మసూత్రోదరబద్ధనబద్ధురమ్ ॥ ౧౯ ॥ ఘట్టాని
నాదలుణ్డాకఘట్టికాదామనాదకమ్ । ప్రపదప్రస్ఫురద్రోచిర్కణిమజ్జీరహం
సకమ్ ॥ ౨౦ ॥ చిన్నవీరుత్సనూయక్తపాదకిశ్కిణిశోభితమ్ । ప్రత్య
గ్రోత్ఫుల్లరకౌబ్జప్రతిమాఙ్గికరస్థలమ్ ॥ ౨౧ ॥ విచిత్రరత్నఖచిత పీత
కాశేయవాససమ్ । సర్వర్తుకామోదయక్తప్రసూనస్రగలబ్జుతమ్ ॥
౨౨ ॥ దివ్యసద్గతసద్గతార్భగార్భరుణవిలేపనమ్ । అనేకచీనాంశుకస్రగా

లేపాలజ్ఞాతాజ్ఞకమ్ || ౨౪ || సేవ్యమానంసురశ్రేష్ఠపురుషాతపు
రోగమైః | బృన్దారకైశ్చమన్దారపుష్పాజ్జలసత్కరైః || ౨౫ || సమ
స్తతసేవ్యమానం సనన్దసనకాదిభిః | సత్తతస్త్రీనాడగర్భాధర్వశ్రుతి
విలాసినా || ౨౬ || ఉపవీణయతానన్తాపదానం భక్తితోమయా |
సంస్తూయమానంగన్ధర్వై స్తుచ్ఛురుప్రముఖైర్ముదా || ౨౭ || పక్షిన్ద్రీవి
వ్యసేనాభ్యాం గణైస్తుకుముదాదిభిః | రహస్యదాత్మపర్యస్తే సంవృతం
పరిచారకైః || ౨౮ || పరిబద్ధాభూషణాని హేతిమిశ్రితవేదిసిమ్ | దధతీ
భిర్వైష్ణవీభిశ్చక్తిభిర్వృతమన్తికే || ౨౯ || రాద్రీభిశ్చక్తిభిశ్చైవబ్రా
హ్మిభిఃపరితోవృతమ్ | పరమాత్మానమాత్మీయ మాత్మనామభయప్రద
మ్ || ౩౦ || సేవ్యమానం సిద్ధసత్త్వే స్పష్టలోకనివాసిభిః | నరసింహాత్మ

కంబ్రహ్మ ప్రతిష్ఠాప్యేహాభూతలే || ౩౧ || సన్నిధింప్రాధ్యసర్వేషాం దృ
ష్టాదృష్టఫలప్రదమ్ | ఉపచారై స్సమభ్యర్చ్య సంసారై స్సంసృతోభ
వన్ || ౩౨ || పరానరాణామూర్భతానా మీశ్వరస్సమహేశ్వరః | సమతిష్ఠత
సర్వాత్మా కుర్వన్నయనమాత్మని || ౩౩ || ధర్మంభాగనతంతత్ర చరన్భగవ
తీసఖః | పురాణేసుఖమాస్తేఽస్మి న్పురాణిపురుషస్సదా || ౩౪ || తస్మా
దయంనీలకణ్ఠః ప్రసిద్ధ స్సర్వతోమహాన్ | జన్తానామపి జీవాతు ర్జగ్జమా

శ్రీనృసింహసాన్నిధ్యేన నీలకణ్ఠాశ్రమస్యాధిక్యవర్ణనమ్.

జగ్జమాత్మనామ్ || ౩౫ || పుణ్యపుష్కరిణీసేయం పుణ్యాపుణ్యఫలప్రదా |
పురుషార్థప్రదాపుంసాం పురాని ప్రీతిపూరణీ || ౩౬ || వనమేతదహిర్బు
ద్ధ్యతపఃక్షేత్రంపవిత్రభూః | పుణ్యారణ్యంయత్రతప్తం తపఃకోటివిధం
భవేత్ || ౩౭ || అసావత్రోపలవటః పటుఃసాపవినాశనే | సకృద్దర్శ
నమాత్రేణ సర్వాభీష్టఫలప్రదః || ౩౮ || నరకణ్ఠేరవతనో ర్మన్దిరంత్యిష్టిరా
పతేః | శ్రీకణ్ఠార్చితత్ప్రప్తస్య వైకుంఠస్యమహాత్మనః || ౩౯ || సింహాహ
ర్యోహరఃపాపా త్కృతశౌచ స్తవహోబిలే | నీలకణ్ఠాశ్రమ ఇతి స్థానాని
నృహరేర్హరే || ౪౦ || ఏతేషామపిపంచానాంస్థానానాంస్థానసేవితమ్ |
స్థానమేతత్సముద్దిష్టం ప్రధితంసుప్రతిష్ఠితమ్ || ౪౧ || నీలకణ్ఠాశ్రమేసింహ
మహీధరమహాహ్వయమ్ | మహితాశ్చర్యమహాత్మ్యభూమిర్భూమి
ర్నిరాగసామ్ || ౪౨ || కిచ్చవత్సౌమివిప్రరేనమాహితమనాశ్శృణు

→→→ పాణ్డవతీర్థమహాత్మ్యమ్. ←←←

ప్రాచీన బర్హిర్హరితి శ్రీనివాసగిరేస్సరిత్ || ౪౩ || ప్రస్థతాప్రస్థత స్వామి
మిపుష్కరిణ్యవిదూరతః | విద్రావిణీచావద్యానాం నిరవద్యాఽతిభూమి
దా || ౪౪ || మాయావినోమహావిష్ణో ర్మహామాయాసమాశ్రయాః |
పురాజ్ఞాతివధంకృత్వా పాణ్డవాశ్చణ్డవిక్రమాః || ౪౫ || సమేత్యయత్ర
తత్త్వపనుత్తయేదీనమానసాః | కాళీయచ్యాళకాలేనవాసుదేవేనచోది
తాః || ౪౬ || సమూర్హమానసాశ్చక్రు రాప్లవంనిరుపప్లవాః | మలప్ర
ధ్వంసినీంమాయాం మహిషాసురమర్దినీమ్ || ౪౭ || సమ్పాజ్యసంస్తూ
యతేఽపి శ్రీనివాసమహోక్షజమ్ | అతీన్ద్రీయంసమభ్యర్చ్య స్వామిపుష్క
రిణీతతే || ౪౮ || నిరేనసశ్శుద్ధధియో యయుస్తస్మాద్యథాగతమ్ | విధి
జ్ఞావిమలప్రజ్ఞా నానాజ్ఞానవిలాసినః || ౪౯ || అమూముశస్తీనరితం తీర్థం

→→→ నారాయణగిరిప్రభావకథనమ్. ←←←

పాణ్డవమిత్యతః | పశ్చాత్తస్యాః పుష్కరిణ్యా నారాయణగిరిర్మహా ||
యస్యదర్శనమాత్రేణ ముచ్యతేజస్తవస్త్వతిః | సంవర్తోదితిదుర్గర్చ్య సహ
స్రకిరణప్రభః || ౫౦ || తేజఃపుష్టైరజ్జైతాశః కజ్జాకిజ్జలః పిజ్జరః | పర్వ
తాధిపతిస్తత సుఖమాస్తేసురోత్తమః || ౫౧ || ... *

ఇతి శ్రీపాద్మపురాణే షోడశాధ్యాయే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దేవలదే
వదర్శనసంవాదే నీలకణ్ఠాశ్రమవర్ణనే నీలకణ్ఠకృతనృసింహ
రాధనవిధ్యాదికథనంనామేకత్రింశోధ్యాయః.

→→→ నారాయణాద్విప్లవైరవాఖ్యేషోడశాధ్యాయే. ←←←

దేవలః || కుతూవుక్షుషీతిభృతో దివ్యదేశస్యనైభవమ్ | దేవద
ర్శనమాచక్ష్య వైష్ణవంవై దిక్షర్షభః || ౧ || దేవదర్శనః || శృణుదేవలమే
ధావి నృమాహితమనామునే | కర్ణీరవగిరేర్వృత్తం వై కుష్మాచకః తేరివమ్ ||
వై కుష్మాదీన్దివ్యలోకా నృప్త్యజ్యభగవాన్స్వయమ్ | మాయావీతత్రరసిక
శ్చీనివాసః పరఃపుమా || ౩ || సర్వావాస సుహస్రాక్షః పరమా
త్మాసనాతనః | ఇచ్ఛాప్రప్తత్రప్రపఞ్చో హృషీకేశశ్చ కేశవః || ౪ || తం
దేశంరక్షతినదా భైరవఃపరిచారకః | అసిఙ్గైస్సానరమేయైశ్చ ప్రమథైర్నధి

పదమ్ || ౨౨ || మః || స్వామిపుష్కరిణీతీర్థజలంప్రతాపిబన్ధయే ।
 తేవినిర్భూతపాచ్ఛానోయాన్విబ్రహ్మసనాతనమ్ || ౨౩ || యమః ||
 స్వామిపుష్కరిణీకూలేనరానక్ష్యంత్యయే । వసన్త్యభోజనాస్తేఽపిల
 భేరస్పరిమంపదమ్ || ౨౪ || యాజ్ఞానలగ్నః || విగాహ్యస్వామిసరసో
 జలంపితృక్షమాజనాః । ప్రాధ్నితంప్రాప్నోయఃప్రాజ్ఞాఃప్రజాపతిరునాచ
 హ || ౨౫ || హాతః || హరింస్తనస్త్రుకుర్వన్తిస్నానంస్వామిసరోజలే ।
 వీతాఃసహసోపేతనిద్రావిశన్తివిమలంపదమ్ || ౨౬ || అగ్నిరాః || యేఽను
 తిష్ఠన్త్యనుష్ఠానంస్వామిపుష్కరిణీజలే । అనేకజన్తజనితమేహమేనోవిస
 శ్యతి || ౨౭ || ఉతనాః || ఉపేతయన్తియేనిత్యం స్వామిపుష్కరిణీతీచ ।
 దుష్కంశుష్కంస్థియాయాఽశ్చనతేతేఽపిసత్ఫలమ్ || ౨౮ || సంవర్తః ||
 యేకేన్దియన్తిసద్విప్రసదాస్వామిసరోవరమ్ । తేఽప్యనన్ద్యంవినిర్భూయ
 నిరవద్యాభవన్తివ || ౨౯ || అపస్తమ్భః || స్వామిపుష్కరిణీతోయస్నా
 నపానాదికర్తయే । కుర్వన్తిపాపస్తమ్భం తేపరిత్యజ్యాన్నవన్తిసత్ || ౩౦ ||
 మరీచిః || నారాయణగిరీప్రాప్తస్వామిపుష్కరిణీతీచ । యఃకిల్బిషీ
 వసత్యేకం దినంనిష్క్రిల్బిషీభవేత్ || ౩౧ || మృకణ్ణః || కణ్ఠరవ
 గిరీకుక్ష్యపక్షిరాడ్వాహవాన్వకే । యస్సేవతేస్వామిసరస్సనరస్సుర
 సమ్మతః || ౩౨ || పులన్ద్యః || క్రోడవేద్యులైలస్యసరఃక్రోడా
 భినన్త్యమ్ । గాయతేయస్త్రిషవణం సనరస్పర్వసమ్మతః || ౩౩ ||
 కాత్యాయనః || వైకుంఠస్యప్రీతికరేకర్ణరవగిరేస్తతే । స్వామిపుష్కరి
 ణీయోఽపాసేవతేసమహాన్భవేత్ || ౩౪ || బృహస్పతిః || కుజ్జేఽ
 జ్ఞానగిరేస్వామిపుష్కరిణ్యపుయోనరః । కృతాష్టవస్సుకృత్పత్యంకృత
 కృత్యోభవేన్నరః || ౩౫ || భృగుః || ప్రాతిరుక్థాయాఽనుదినంస్వామి
 పుష్కరిణీంస్తరత్ । గోఘ్నాయోమాసమాసీతగోప్రదానాత్పశున్ద్య
 తి || ౩౬ || వాల్మీకిః || స్వామిపుష్కరిణీతీరేయోవసత్యపపాతకే । కూ
 సంగోదానతశ్శుద్ధోభవేన్నరఃకతిశ్రుతిః || ౩౭ || శక్తిలిఖితో || పారేస్వామి
 సరోవిద్వాత్సాన్త్రంత్రౌతింకరోతియః । సహస్రధాకృతంతేనేత్యుశ
 న్విబ్రహ్మవాదినః || ౩౮ || శాతాతపః || హవ్యకవ్యాన్త్రకంకర్తస్వామి
 పుష్కరిణీతీచ । వాఙ్మషిర్నాస్తికోవాపియఃకరోతిససత్ఫలః || ౩౯ ||

బోధాయనః ॥ స్వామిపుష్క-రిణీతీర నివాసీహరిమేధనః । అశ్వమేధాది
 కంయజంయఃకరోతిమహేశ్వరః ॥ ౪౦ ॥ మార్కణ్డేయః ॥ మృగరా
 డ్ద్రుమహారేహారేరానందదాయని । కీర్తయత్స్వామిసరసీంనావసీదతి
 మానవః ॥ ౪౧ ॥ మార్కణ్డేయః ॥ గోవిన్దమన్దిరేస్వామిపుష్క-రిణ్యాస్తతే
 వనః । వాసుదేవపరోమర్త్యోభవేద్వాసవపూజితః ॥ ౪౨ ॥ శాన్తి
 ల్యః ॥ స్వామిపుష్క-రిణీతీరేపంచకాలపరోవనః । అపంచత్వోభవేన్మ
 క్తఃపంచోపనిషదాత్మకః॥౪౩॥ కాశ్యపః ॥ యోనరస్వామిసరసిన్సర్క
 శౌరింకృతాప్లవః । కర్మనిర్మూలకోధీరఃకృతకృత్వోభవేత్సహి ॥ ౪౪ ॥
 కణ్వః ॥ స్వామిపుష్క-రిణీతీర్థం యఃపిబేచ్ఛథకత్రియమ్ । అహోరా
 త్రకృతంపాపంత్యైతాదేనశత్రుతి ॥౪౫॥ అగస్త్యః॥ ఇన్ద్రియైకర్తృభిజ్ఞా
 నైర్తనసాసహాయతృతమ్ । అప్లవాత్స్వామిసరసిత దేనస్కృద్భృతిష
 తాత్ ॥ ౪౬ ॥ దూర్వాసాః ॥ కీర్తయత్స్వామిసరసీంసహసన్ద్వి
 యైర్హియః । పూజ్యతేసిన్ధసన్మైస్సనస్తననకాదిభిః ॥౪౭॥ విశ్వమిత్రః॥
 పవిత్రంస్వామిసరసి స్పృష్ట్యాతోయంనిరేనసః । విజ్ఞానసమ్పదోవిష్ణుం
 ద్రష్టుకామాభవన్తిహి ॥ ౪౮ ॥ శక్తిః ॥ పవిత్రవస్త్రపరమాపంచసన్
 స్త్రివిగ్రహః । భవన్తితేవగాహన్తేయేస్వామిసరసీజలమ్ ॥ ౪౯ ॥
 శుకః ॥ స్వామిపుష్క-రిణీనై హపురాణీపుణ్యపూరణీ । సురాణాఞ్చనరా
 ణాఞ్చతిరశ్చాఞ్చత్తశోధినీ ॥ ౫౦ ॥ యస్యాంకోలవపుర్భూత్వాశ్రీని
 వాసఃపరఃపుమాన్ । దేవీభిశ్చక్తిభిశ్చైవక్రీడానుగుణభూతిభిః ॥ ౫౧ ॥
 విచిత్రవివిధానేకశృంగయన్త్రీధృతిక్రమైః । జలక్రీడాంవితనుతేవిశ్వా
 ప్యాయకరీంసదా ॥ ౫౨ ॥ శౌనకః ॥ సై హాహిస్వామిసరసీసమష్ట
 సజగద్ధితా । కీర్తనస్త్నానపానైశ్చతాపత్రయనివారిణీ ॥ ౫౩ ॥
 నారదః ॥ మాధవానస్తజననీమదనజ్వరమాధినీ । మదయత్యాత్మజా
 తానిస్వామిపుష్క-రిణీహృదా ॥ ౫౪ ॥ క్రతుః ॥ స్వామిపుష్క-రిణీ
 సామ్యాసోమవీధీసురర్షభః । యస్యామపభృతస్నానం కురుతేద్యాపివి
 శ్వసూః ॥ ౫౫ ॥ కుష్మరాగ్నిరేకుష్మణ్ణేవ్యజ్ఞతాభిలభావనాః । సాధవ
 స్వామిసరసి స్నానాత్సంసారతారితాః ॥ ౫౬ ॥ వేదప్రధానావిబు
 ధాయస్యాంస్నాత్వానిరంహసః । విష్ణుంసాక్షాత్కృతకామా స్వామి

పుష్కరిణీహిసా ॥ ౫౭ ॥ సత్యామాధః ॥ ఆమాధానామాశ్రమశ్రీ రా
 శ్రమాచారశాలినామ్ । అన్యేషాంభూతిభూమిశ్చస్తైషాస్వామిసరోఽభి
 ధా ॥ ౫౮ ॥ కుణ్డినః ॥ కుహరేసింహశైలస్యసరసీస్వామిపూర్వికా ।
 శీలాచారవతాన్యజామశీలానామపీష్టదా ॥ ౫౯ ॥ హరీతః ॥ జయ
 స్త్రీచాపదామూమిస్సమ్మదాంసర్వకామదా । సరసీస్వామ్యుపపదానై
 మావిష్టుపదీజనః ॥ ౬౦ ॥ జైమినః ॥ శిరస్యజ్వలీమాబధ్నతస్త్వామిపు
 ష్కరిణీంస్సువణ్ ॥ స్త్రస్థురింస్వామస్తానంయఃకరోతిసపుణ్యభాక్ ॥ ౬౧ ॥
 స్నానంసకృత్కుర్వతేయేస్వామిపుష్కరిణీజలే । హవ్యకవ్యేషుతేయో
 జ్యోనరానారాయణప్రియాః ॥ ౬౨ ॥ జాబాలిః ॥ స్నానాదన్యేషుతోయేషు
 స్వామిపుష్కరిణీంస్సువణ్ ॥ కృతకృత్యంకృతాత్కానమర్త్యస్తత్యలమా
 ప్నుయాత్ ॥ ౬౩ ॥ వితామహః ॥ స్వామిపుష్కరిణీతిర్థపరిచర్యాప
 రోహియః । సమర్థోన్యైష్టేషాంభూతింమర్త్యత్వేనమవాప్నుయాత్ ॥ ౬౪ ॥
 సనకః ॥ యస్యాస్త్రీరేనివసతి శ్రీనివాసఃపరాత్పరః । సాధన్యాస్వామి
 సరసీ సుతేతాంయతత్కవాన్ ॥ ౬౫ ॥ సనస్తనః ॥ విష్ణుపాదోద్భ
 వంబ్రహ్మకరస్సృష్టపవిత్రతమ్ । పవిత్రితేశానజటాజూటంస్వామిసతోజ
 లమ్ ॥ ౬౬ ॥ సనత్కుమారిః ॥ యాపునాత్యాప్లవాత్సిన్ధ్యగ్భవనా
 నివత్సుతే । స్వామిపుష్కరిణీన్యాసాసర్వఫలదాయినీ ॥ ౬౭ ॥
 వామదేవః ॥ సరాంసియానిదివ్యానిసన్త్రిప్రిజగతీతలే । తేషామేషా
 స్వామినీహి స్వామిపుష్కరిణీత్యతిః ॥ ౬౮ ॥ సనాతనః ॥ యేనరాః
 ప్రాతరుత్థాయతామిమాంకీర్తయన్తితే । స్వామిపుష్కరిణీభక్తావిశ
 న్తివిమలంపదమ్ ॥ ౬౯ ॥ దేవదర్శనః ॥ ఇత్యుచివాంసోవిద్వాంసఃకృ
 తకృత్యాహ్యమన్షణాః । తస్యాస్త్రీరేపుణ్యభూమావాసతేమునిపుణ్యవాః ॥
 క్వచిత్కదాచిత్క్రిష్ణాం దివ్యైఃపరిజనైస్సహ । కేషసేనేశగరుడప్ర
 థానైస్సేవితుంతుభిమ్ ॥ ౭౦ ॥ సేవమానాశ్శ్రీనివాసం సాక్షాదక్షిప
 థక్షతమ్ । చతుర్భుజముదారాగ్లమతిసీగుచ్ఛసచ్ఛవిమ్ ॥ ౭౧ ॥ *

ఇతిశ్రీపాద్మపురాణేత్రకాణ్డేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేదేవ
 లదేనదర్శనసంవాదే-అత్యద్రిదిపచ్చాశన్తహర్షికృతస్వామి
 పుష్కరిణీప్రశంసాదికథనంనామ ద్వాత్రింశోధ్యాయః.

దైత్యోపద్రవజ్ఞాపనార్థంబ్రహ్మాదీనాం క్షీరసాగరగమనమ్.

దేవతః || స్వామిపుష్కరిణీకూలేనారాయణగిరేర్భృశా | ఆ
విర్భావకథంవిష్ణోశ్చ నివాసస్యశాన్తిః || ౧ || దేవదర్శనః || శృణు
బ్రహ్మన్నమాచక్షే సమాహితమనామునే | ప్రశ్నంసర్వాణ్ణగర్భస్యప్రాదు
ర్భావాత్తకంవిభోః || ౨ || పురాదుర్దేధసాదైత్యప్రవరేణామరాఠి
ణా | వీడితారుద్రభక్తేనభృశంబ్రహ్మాదయస్సురాః || ౩ || శాంతాగ్ని
సదృశాశ్శుష్కవదనాశ్శోకవిహ్వలాః | పరాజితాజడాత్తానః కింకర
వ్యాఽపివేకినః || ౪ || దైత్యారింశరణంప్రాప్తంప్రయతాయతమాన
సాః | క్షీరాద్ధింప్రాపురప్రాప్తస్వావాసాస్తస్యశాంతయే || ౫ || తు

బ్రహ్మాదికృతక్షీరాద్ధినాథస్తుతిః

ప్రువుస్తత్రదైతేయవిధ్వంసనవిచక్షణమ్ | లక్ష్మ్యోపలక్షితంవిష్ణుంవిశ్వ
రక్షణదీప్తితమ్ || ౬ || దేవాః || ఓన్నమోదేనదేవాయ పూర్వదేవా
యఖిగ్గినే | శ్రీనత్సాజ్ఞాయచనమఃపరమస్తైపరమాత్మనే || ౭ || నమః
పరస్తైవ్యూహోపవ్యూహస్తరవిభూతయే | విభవాయనమస్తస్త్వి
శ్వాస్తర్యామితేఽణవే || ౮ || అర్చావతారాయనమోఽబస్తనేజస్తభా
జినే | మాయావివేజగత్ప్రప్తే లక్ష్మీనారాయణాత్మనే || ౯ || జగ
త్ప్రత్యవరోహయజగదానందినేనమః | జగస్తజ్జగభూతాయజాహ్నువీజ
నకాఙ్ఘ్రియే || ౧౦ || జగ్గమాజగ్గమజగద్ధాతుర్జననకారిణే | జనార్దనాయజ
మ్భారేరనుజాయనమోనమః || ౧౧ || త్రియఃపతేనమస్తుభ్యంసభ్యసన్దోహ
సగ్గినే | సదావిష్ణోమహావిష్ణోవిష్ణోఽసారాదిరూపిణే || ౧౨ || నమోనళిన
నేత్రాయ నేత్రభూతాయనాకినామ్ | నారాయణాయనాథాయనాగ
భోగశయానతే || ౧౩ || విశ్వేశ్వరాయవిశ్వానామవిశ్వాతీతాయతే
నమః | విశ్వాధ్యతాయవీశానవాహనాయాదివేధినే || ౧౪ || నిత్య
యనిరసద్యాయనిరాకారాయనీతయే | నిస్సీమకళ్యాణగుణగుణాతీతా
యతేనమః || ౧౫ || సచ్చిదానందసన్దోహదేహవృద్ధిక్షయాఽక్షమ | అ
చ్యుతానస్తగోవిందనమస్తుభ్యంమహాత్మనే || ౧౬ || అపారకరుణామ్భో
ధేనిస్తరగ్గత్కనిశ్చల | లక్ష్మీవిలక్షణవిభోవిచక్షణనమోఽస్తుతే || ౧౭ ||

౪౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాన్డవురాణాస్తోత్రే (అ-౧౦)

ఋతసత్యపరబ్రహ్మ కృష్ణపింజళపూరుష । ఊర్ధ్వరేతోవిరూపాక్ష విశ్వ
రూపనమోఽస్తుతే ॥ ౧౮ ॥ నమోనమఃకారణకారణాయ నమోన
మోఽనంతమహావిభూతయే । నమోనమశ్యజ్జగదాపహరిణేనమోన
మశ్యాశ్వతిశార్కాధన్వినే ॥ ౧౯ ॥ నమోఽస్తరాదిత్యహిరణ్యరూపసీరూ
పశుభ్యంపురుషోత్తమాయ । నమోనమోభిర్నిగమాస్తభూతైఃకృతస్తు
తప్రస్తుతభావనాయ ॥ ౨౦ ॥ ప్రసీదపుష్కరీకాక్షప్రసీదపురుషోత్తమ ।
ప్రసీదపరమానన్తప్రసీదపరమేశ్వర ॥ ౨౧ ॥ ప్రసీదకమలాకాస్తప్రసీదక
రుణాకర । ప్రసీదభక్తార్తిహరప్రసీదవిబుధర్షభ ॥ ౨౨ ॥ దేవదర్శ

శ్రీ బ్రహ్మాదీనామ్పురతఃక్షీరాశ్చవాల్మీక్ష్మీసఖీప్రాదుర్భావః ॥
నః ॥ దేవమేనంస్తుతంసతాందేవానాంమహితాత్మనామ్ । హిరణ్యగ
ర్భపూర్వ్యాణాం భవిష్యద్భూతభావినామ్ ॥ ౨౩ ॥ ప్రాదుర్భూ
తపురతఃక్షీరాశ్చేనమహితంసఖి । పుష్కరీకనిభాసాపి పుష్కరీకాయతేక్ష
ణా ॥ ౨౪ ॥ పుష్కరీకాననాపుణ్యా పుష్కరీకాక్షశాసనాత్ । అఖ
లక్షేహరిణ్యో న్యాయహరిణ్యోఽర్థసమ్పదామ్ ॥ ౨౫ ॥ సుధాంధ్ర

శ్రీ లక్ష్మీసఖీకథితభగవదావాసజ్ఞాపనపూర్వకాభయోక్తేః ॥
వన్త్యానాచాచబభాషేత్వావౌకసః । న్యాగతంభవతామస్తుకార్యసి
ద్ధిశ్చదేవతాః ॥ ౨౬ ॥ బాధాశ్చచిదిదానీంకింసుర్వాదైత్యానురైరపి ।
తేమాన్త్రునిధనంకర్తృంధ్రువిమన్వాజరక్షకః ॥ ౨౭ ॥ శ్రీవత్సలక్షణశ్శార్క
దక్షిణోవత్సరక్షకః । మోఽభిష్టసురాయూయం మాప్రత్యూహో
భవిష్యతి ॥ ౨౮ ॥ అచికాచ్యగవాన్విష్ణుశ్శ్రీనివాసస్వరాడ్విభుః ।
ప్రత్యక్షోభవితానశ్చ సర్వంసిద్ధంసమీహితమ్ ॥ ౨౯ ॥ ఆమోదా
దీన్ద్రన్యలోకా త్పిన్ద్రైశ్చభగవాన్పారిః । ఇదానీంరమతేలక్ష్మ్యో నా
రాయణగితేస్తరీ ॥ ౩౦ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతరే సర్వాన్త్రయ్యామ్యథో
క్షజః । సహసశీర్వాపురుషస్సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ ॥ ౩౧ ॥ త
దితోవిక్షిణంభాగం భూమేగచ్ఛత్రసత్వరాః । అవిష్ణుమస్తువఃకార్యం
బ్రహ్మేన్ద్రత్రివివౌకసః ॥ ౩౨ ॥ ఇత్యుక్త్యాత్మసఖిలక్ష్మ్యో సహసాఽ
స్త్యుధేవ । తస్మాత్కృత్యావచోవిష్ణుపత్నీ సఖ్యాస్సమాహితాః ॥ ౩౩ ॥
ప్రణమ్యదక్షిణదక్షిణం తింపరీయః ప్రదక్షిణమ్ । సమ్ప్రీతమానసాదేవా

స్సావధానాస్ససమ్భ్రమాః ॥ ౩౪ ॥ తస్మాద్దక్షిణతోభూమిభాగంగ

బ్రహ్మాదీనాంక్షీరాణ్ణవాచ్ఛ్చినారాయణాచలాగమనమ్.

స్తంప్రచక్రముః । రతస్తేవిబుధాస్సర్వేపరమేష్టిపుగోగమాః ॥ ౩౫ ॥

భూయోనారాయణగిరేః పాదానాశిత్రయర్కుదా । పుణ్యానిపుణ్యతో

యాని సరాంసినరితశ్చహి ॥ ౩౬ ॥ సేవమానాఃకృతాతిథ్యా సిద్ధస

జ్ఞశ్చతాపస్తః । మిథునైఃకిన్నరాణాంహి లతాగేహనివాసిభిః ॥ ౩౭ ॥

గీయమానానిగీతాని ప్రాదుర్భావాత్తకానిచ । మన్ద్రీమధ్యోచ్చమహి

మమాధురీహూర్వహాణిచ ॥ ౩౮ ॥ శిలాతలేషశ్శ్వాస్త సుర్పాయేషు

సమాశ్రితాః । సప్తతస్త్రినాదగర్భసప్తవర్షవిభావనమ్ ॥ ౩౯ ॥

నేణువీణామృదజ్ఞాఙ్గం నవనాట్యరసాన్వితమ్ । అవిర్భావాత్తకంకాల

శ్రుతికల్పితమూర్చనమ్ ॥ ౪౦ ॥ అపూరోగణసజ్జతం లోకయంతోఽథతే

శనైః । వీతక్లేశావీతమోహం విమలానస్తభావనాః ॥ ౪౧ ॥ నారాయ

శ్రీస్వామిపుష్కరిణీరవగ్ధనమ్.

ణాద్రాప్తపుశ్చస్వామిపుష్కరిణీతటమ్ । క్రోడైఃకారణైర్హంసై

స్సారసైస్సరసస్వరైః ॥ ౪౨ ॥ తారాభిశ్చబలకాభి రన్త్యైర్వనవ

యోగజైః । నివిడాన్తరకల్లోలకోలాహలసమాకులమ్ ॥ ౪౩ ॥

తమాలైస్థిలకైఃపూగైర్నారికేళైశ్చపాటలైః । కేతకైఃసురపున్నా

గైఃపున్నాగైఃపుత్రదీపకైః ॥ ౪౪ ॥ జమ్బైశ్చమృతైశ్చామైర్కుచైః

కుటజైర్వృతైః । మన్దారైఃకేసరైశ్చేతమన్దారైర్నారిచస్తనైః ॥ ౪౫ ॥

కింశుకాశోకసన్తానసాలినీపహాతీతకైః । శ్రీవృక్షైశ్చ సనైర్బిల్వైఃకదళీ

భిశ్చదాడిమైః ॥ ౪౬ ॥ మాతులుగైఃకురవకైఃకుండైరామలజమ్బుభిః ।

సమస్తతస్సమాకీర్ణంసాన్ద్రీచ్ఛాయైశ్చ భూరుహైః ॥ ౪౭ ॥ వీరుద్భిర్దమ

నీభిశ్చమాధవీమాలతీధనైః । ఫలపుష్పదుమైఃపుల్లైర్లలికావనజాతిభిః ॥

జాతీభిశ్చతపత్రీభిర్వరాభిర్విష్ణుపర్ణకైః । తులసీకృష్ణతులసీవశర్మ తులసీ

శత్రైః ॥ ౪౮ ॥ నన్ద్యావన్తస్త్రిసస్థిభిర్జపాభిఃకరవీరకైః । శృంగజైర్హ

రిద్రాభిఃకర్పూరైరజనీకులైః ॥ ౪౯ ॥ ఉపసైరార్ద్రాపనసరనేకైఃకస్త

జాతిభిః । పుణ్యగన్ధంకిరస్త్రీభిర్లతాతలిభిరాపృతమ్ ॥ ౫౦ ॥ కల్పారకమలా

౪౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాస్తపురాణాస్తవతే (అ-౧౦)

నీకమధుమత్తమధుననైః | కూజద్భిఃకోకిలైశ్చాపిమదాంధైరహితాస్త
రమ్ || ౫౨ || సమాశ్రితార్తిహరణసాస్త్రచ్చాయంసమస్తతిః | తత్ర
స్థిత్యాముహూర్తంతే బ్రహ్మద్యాజేసతాగణాః || ౫౩ || క్షీరాద్భిః
కమలాభ్యుక్త్యాబ్రహ్మదికృతశ్రీనివాస సాక్షాత్కారప్రదయత్నః
న్యాసభ్యాస్తుసంస్తరన్తో సచశ్శభమ్ | త్రియశ్చియంశీవాసం శ్రీవ
త్సకృతలక్షణమ్ || ౫౪ || శ్రీకణ్ఠకృతకై జగద్యం శ్రీమహిమహితంహి
తమ్ | ఏకమేకాయనవిదామేకాస్త హృదయాలయమ్ || ౫౫ || ద్వితీ
యామ్నాయనిష్ఠానామాత్మనామాత్మభూతిరమ్ | త్రిమూర్తిమత్త్రిగుణ
కంత్రవిధాత్మకకాలకమ్ || ౫౬ || చతుర్భూర్తిధరంశాస్తం చతుర్వింశతి
మూర్తికమ్ | చతుర్ధావస్థాతిభూమిశ్చతుర్వ్యుధలప్రదమ్ || ౫౭ || ప
ఞ్చాపనిషదాత్మానంపఞ్చరాత్రప్రవర్తకమ్ | పఞ్చాధర్వశిరోరత్నంప
ఞ్చమూర్తిధరమృరమ్ || ౫౮ || షడధ్వమయచక్రస్థం షట్కోటిగృహ
మేధినమ్ | సప్తార్చిఃపంచరావాసహంసంపరమహంసకమ్ || ౫౯ ||
అష్టాక్షయోగవిబిధస్థస్థిహృత్సత్త్వాసకమ్ || ౬౦ || దశావతారచతు
రందశాననశిరశ్చిదమ్ | చరమోపాయసుగమంచరాచరగురుంపారిమ్ ||
గట్టాజ్జగ్గుహంస్త్రిమృతాదపజ్జగజ్జైభవమ్ | ప్రణతార్తిహరంప్రాజ్ఞం
ప్రణవాస్త్వప్రభాసకమ్ || ౬౧ || ప్రసాదమాత్రప్రభవప్రమామాత్రప్ర
మాణకమ్ | అవ్యాజమిత్రంశత్రుఘ్నంశరణ్యంశరణార్థినామ్ || ౬౨ ||
జ్ఞానశక్తిబలశ్వవ్యవీర్యతేజోవిజృంభితమ్ | రజస్తమస్తత్త్వసజ్జని
మోహితజగత్త్రియమ్ || ౬౩ || సంస్కృప్తిస్థితిసంహరనిగ్రహనుగ్ర
హత్కమ్ | భక్తానామప్యభక్తానాం చింతనాన్తృప్తకారణమ్ || ౬౪ ||
నాదాస్తగగనావాసంసంధంసూక్ష్మం నిరంజనమ్ | నిరవద్యంనిరాకారం
నిరాబాధంనిరామయమ్ || ౬౫ || నిరాశ్రయంనిస్తరజనీరరాశినిభంవిభుమ్ |
అతీంద్రియంపరంబ్రహ్మచేంద్రియైస్సుగ్ధైర్మిచ్ఛసః || ౬౬ || పుణ్యహత్త
కమిదంసూక్తం సుపర్వాస్పముత్సుకాః | ఉదాత్తముచ్చైరుచ్చైరుస్స

➔ శేషాచ్రాశ్రీనివాససాక్షాత్కారాయబ్రహ్మదికృతస్తుతిః. ➔

మ్ముతంనిరుపల్లవాః || ౬౮ || ఓంజితస్తేపుణ్డరీకాక్షనమస్తేవిశ్వభావననమ
స్తేస్తుహృషీకేశమహాపురుషపూర్వజ || ౬౯ || నమశ్శ్రీధామనిలయనమ

శ్రీవత్సలక్షణ । నమస్త్రీధాత్వనేతుభ్యంనమశ్శ్రీఘనమోహన ॥౨౦॥
 నాకాకఃప్రత్యనీకారేనారాయణనమోస్తుతే । నాగపర్యజ్ఞశయనా
 నాథనాథ నమోనమః ॥ ౨౧ ॥ విశ్వసప్తే విశ్వభక్తే విశ్వతా
 త్రేవిచక్షణ । విశ్వాన్తర్యామిణేతుభ్యంవిశ్వోత్తీర్ణవిభోనమః ॥ ౨౨ ॥

→ స్వామిపుష్కరిణీతీరేస్తుతిప్రసన్నభగవద్విమానావిర్భావః. ←
 ఏవముచ్చరతాం తేహంహర్షోత్ఫుల్లాస్యచక్షుషామ్ । అగ్రేసుధాస్థసాం
 వ్యగ్రమనసాంసమ్పదధినామ్ ॥ ౨౩ ॥ న్యకృతాఖిలతేజస్కంచక్షుర్హరి
 సమీక్షితమ్ । పశ్చిమేస్వామినరసస్తీరేప్రత్యగ్రవిగ్రహామ్ ॥౨౪॥ విమాన
 మావిర్భభూవవిమలానన్దకారకమ్ । దివ్యదుస్తుభినిర్ఘోషజయశబ్దసమన్వి
 తమ్ ॥ ౨౫ ॥ ద్యోతయచ్చదిశస్సర్వాః పుష్పవృష్టిపురస్సరమ్ । తద్వీ
 యోఽనిమిషాస్సర్వేవిమానంవిస్కయాన్వితాః ॥ ౨౬ ॥ అభితుష్టుపురా
 → శ్రీనివాసంసమజ్జనమ్ । జయశ్రీయఃపతేవిష్ణోజయసత్త్వాచ్యతాని
 శమ్ ॥౨౭॥ జయానిర్దుభభగవన్తయపూరుషపూర్వజ । జయేశసర్వజగతాం
 జయశ్రీకణ్ఠపూజిత ॥ ౨౮ ॥ జయాత్తేశ్వరజీవాతోజయత్వమపరాజిత ।

→ శ్రీశ్రీనివాసావిర్భావఘట్టః. ←

స్తుత్యాఽనయాప్రసన్నోఽస్తి న్విమానేపరమస్వరాట్ ॥ ౨౯ ॥ స
 హస్రాదిత్యసజ్జాశ సుహస్రేన్ద్రసమప్రభః । సహస్రహుతభుక్ప్రభో
 విఖ్యాతవిభవోదయః ॥ ౩౦ ॥ చతుర్భుజశ్శృంగచక్రవరాఽవనతిహస్తకః ।
 శ్రీవత్సకొస్తుభోరసోఽనైజయన్త్యావిరాజితః ॥ ౩౧ ॥ ఉద్యత్ప్రచణ్డ
 మారాణ్డప్రతీకాశకిరీటకః । మాణిక్యకణ్ఠహరశ్రీవీరపట్టవిరాజితః ॥ ౩౨ ॥
 కర్ణపాలినమాలమ్బిమకరాననకుల్లలః । హరకేయూరకటకకంజకణాజ్ఞ
 దసున్దరః ॥౩౩॥ అఙ్గుళీయచ్ఛన్నకరోదరబద్ధసశోభితః । ప్రహళముక్తాప్ర
 త్యుప్తనవరత్నసుదామకః ॥ ౩౪ ॥ శృంగలాబద్ధకామ్యేయకింజీణికకటి
 స్థలః । పీతకాశేయవసనోద్దిప్తమణ్డీరహంసకః ॥ ౩౫ ॥ కింజీణీవా
 మాఙ్గుళీయవిరాజితపదామ్బుజః । సర్వాభరణసంయుక్తసర్వావయ
 వసున్దరః ॥ ౩౬ ॥ పుల్లరికవిశాలాక్షఃపుష్పదామవిరాజితః । అప్రాజ్ఞే

ఘోషకైర్దివ్యాలేపనైఃపుణ్యగన్ధిభిః ॥ ౩౭ ॥ సమ్యక్థానకితాజ్ఞశ్రీః పూ

౪౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై - శ్రీపాద్మపురాణా స్తోత్రే (అ-౧౦)

ర్ణచస్త్రనిభాననః | అప్రాకృతాజ్ఞమహిమాప్రాకృతాజ్ఞవిదమ్బనః ||౨౮||
ప్రాదుర్భూతవభగవాన్భక్తభావాత్కళఃపుమాన్ | ఈషదుత్తమయమాన

❧❧❧ బ్రహ్మదీన్పత్రిభగవత్కృతకుశలప్రశ్నః. ❧❧❧

స్తుగీర్వాణాన్వీత్యవిస్త్రితాన్ ||౨౯|| బభాషేచసురశ్రేష్ఠపూర్వాన్ము
ర్వవిదాత్తభూః || శ్రీభగవాన్ || కచ్చిద్దేవాస్సౌగతంవస్తుహప్రాక్షుపు
రోగమాః || ౯౦ || పితామహంపురస్కృత్యకిమర్థంయూయమాగతాః |
కచ్చిత్ప్రియేణబాధ్యద్ధేధుగ్రివమవ్యాజశత్రుభిః || ౯౧ || ఏవముక్తే

❧❧❧ భగవతేబ్రహ్మకృతలోకోపద్రవకార్యసురోదస్తజ్ఞాపనమ్. ❧❧❧

హృషీకేశే కేశవేశేమర్దనే | ప్రత్యూచేవిబుధశ్రేష్ఠః ప్రణిపత్యపితామ
హః || ౯౨ || జాగరూకేత్రభవతిభగవన్భక్తవత్సలేసర్వత్రాస్త్రిప్తమాప
న్నంత్యదధీనావయంహియత్ || ౯౩ || కింవాకుశలమస్మాకంజీవితంకజ్జ
లోచన | ఇన్ద్రాదయోలోకపాలావివర్ణవదనాఇమే || ౯౪ || స్వపదప్ర
చ్యుతాదుస్థాస్త్విస్థానప్రచకాశిరే | దైవతానామమీమాంతుభీతివిహ్వల
చేతసామ్ || ౯౫ || నక్తందివంనచేరుశ్చవిమానానివియత్తలే | ఏతేహి
ద్వాదశాదిత్యాస్తమావిధ్వస్తదీప్తయః || ౯౬ || గ్రస్తాఇవతమోభిస్తు
నబభుర్విగతప్రభాః | అప్యేషసుగుణాఃప్రాయోనాసత్యోద్వాచనాకినా ||
బభాసేనేనపితాభాఃప్రణవ్రవసుకాఇవ | మమలోకేనివాసశ్చదుస్థితోఽ
స్వస్థచేతసః || ౯౭ || కైలాసవాసోరుద్రస్యమహాక్షేతకరోఽభవత్ |
స్వకృతివీశయాసోపితశ్చైవవ్యవతిష్ఠతే || ౯౮ || కశ్చిన్నిదానమేతేషాంతృ
ణీకృతజగత్త్రియః | అమరారితిఖ్యాతోదైతేయేన్ద్రోమహేన్ద్రజిత్ ||
శిషివిష్టంసముద్దిశ్యదుర్విసీతగణాధిపమ్ | ఘోరాకారోఘోరతరంచకా
రాతిచిరంతపః || ౧౦౦ || తపసాతేనసస్తప్తఃపినాకీసచతామసః | అజ
య్యత్వమవధ్యత్వమమరైరమరాధిపైః || ౧౦౧ || అన్యైరతిబలైశ్చై
వతస్తేదుర్తేధసేదదా | అమరార్దివిషదామన్యేషాంచసతామరిః || ౧౦౩ ||
దుష్టాత్కాదుష్టచేతాసుత్రిషులోకేషుచేష్టతే | విశేషతోదేవవర్గాస్తరి
ద్రాస్తీనమానసాన్ || ౧౦౪ || దివానిశంసదాక్రూరస్తదాప్రభృతిబా
ధతే | దైత్యారిద్దేవతామిత్రంశాక్లేఖిన్దీచచక్రభృత్ || ౧౦౫ || దేవఃప్ర

మాణంస ర్వేషామ స్తర్యామీభవాన్స్వతః । నమ స్తేకమలాకా స్తనమఃక
మలలోచన ॥ ౧౦౬ ॥ నమఃకారుణ్యపుణ్యశ్రీర్నమఃకాలాత్మకప్రభో ।
అర్చితానసు రేన్ద్రేణదుష్ప్రదాచామరాణా ॥ ౧౦౭ ॥ అస్తాననేకవి
ధయాభవాన్మతురక్షతు । ఇతిబ్రువాణేగీర్వాణగణశ్రేయోభిశంసిని ॥

➤➤➤ బ్రహ్మదిప్రార్థనయా భగవదుక్తాభయోక్తిః. ➤➤➤

శరత్ప్రత్యగ్రపుల్లబ్జవక్త్రాభిపరమేష్ఠిని । కారుణ్యమృతవారాశిక
ల్లోలామృతలీలయా ॥ ౧౦౮ ॥ వీక్షయావీక్ష్యవిశ్వాత్కవిధ్వస్తజర
యాదరాత్ । ఉవాచభగవాన్విష్ణుస్త్వయమానముఖమ్బుజః ॥ ౧౦౯ ॥
దస్తపక్షిదు్యతిజ్యోత్స్నాస్నపితాశాస్తరాశకః । మాభిభ్యస్తుభవ
న్తోహం కరిష్యేతత్ప్రతిక్రియామ్ ॥ ౧౧౦ ॥ స్వస్తిస్వస్తి స్వదే
యాయంస్థాతారోవార్తమేవచ । వధ్యవవత్వవధ్యత్వంప్రాప్తవానపి
సూరినః ॥ ౧౧౧ ॥ అమరారిరముష్యాస్తుతిలోక్యాదుష్టకణ్డకః । ఇత్యు

➤➤➤ రక్షోగణసంహారాయభగవత్ప్రతకుముదాక్షనియోజనమ్. ➤➤➤

క్వాతాత్సురగణాన్సుప్రసన్నస్సురర్షభః ॥ ౧౧౨ ॥ ఇగ్గితాకారచేష్టా
జ్జమిన్దిరారమణఃప్రభుః । కుముదాక్షంగణాధ్యక్షంగదాపాణిముదైక్షత॥
శ్రీవత్సకాస్తుభాభ్యాశ్చయుతేసారూప్యసమ్పదమ్ । విష్వక్సేనాభిధానశ్చ
నైనావత్యంప్రదాయచ ॥ ౧౧౩ ॥ నియుజ్యతంతస్యవధేమరారాతే

➤➤➤ భగవతోబ్రహ్మదిప్రేషణపూర్వకాస్తథానఘట్టః. ➤➤➤

ర్గణాధిపమ్ । దేవాన్సమ్భాష్యసహసాసర్వాన్స్వపదకాక్షిణః ॥ ౧౧౪ ॥
కృత్వాభయప్రదానశ్చదత్వాశిషమనేకశః । స్తయమానముఖశ్శ్రీ
మానచ్యుతస్తుతిరోదధే ॥ ౧౧౫ ॥ తతోదేవాదేవదేవాభిహితంవచ
సంహితమ్ । శ్రుత్వాప్రీత్యాప్రణమ్యైతం దేశముద్దిశ్యచోర్జితమ్ ॥ ౧౧౬ ॥
శిరస్యజ్జలిపుష్పానప్యాబద్ధస్తస్సుభాగధనః । ప్రదక్షిణంపరిక్రమ్యయాయ

➤➤➤ శ్రీనివాసావాసస్థలస్యసర్వఫలప్రదత్వవర్ణనమ్. ➤➤➤

స్సంపృప్తమానసాః ॥ ౧౧౭ ॥ ఇతిదేవార్చయిత్రస్యసర్వాస్తర్యామి
ణోవిభోః । ఆవిర్భానోమయాభ్యాతశ్శ్రీనివాసస్యదేవల ॥ ౧౧౮ ॥
శృణ్వతాంపతతాంచైవచతుర్వర్ణఫలప్రదః । ఏతద్వైష్ణవంక్షేత్రంప
విత్రంచిత్రవైభవమ్ ॥ ౧౧౯ ॥ అనాయాసేనజగతామభీష్టఫలదాయ

౪౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణ స్తోత్రే (అ-౧౧

కమ్ । ముక్తిభాజాంముముక్షాణాంలక్ష్మీనైభవకాక్షీణామ్ ॥౧౨౨॥
 కిన్నరాణాంనరాణాశ్చసురాణాంసుఖశాలినామ్ । భూతానాంభూత
 యోసీనాంభైరవాభైరవాత్తనామ్ ॥ ౧౨౩ ॥ పరమైకాస్తీనాంపశ్చ
 కాలాఽకలుషితాత్తనామ్ । పశ్చశాఖాఽధర్వవిదాంఽభ్యోపనిషదా
 త్తనామ్ ॥ ౧౨౪ ॥ నిత్యానాంనియమస్థానాంనివాసోయోగనామపి ।
 మూహత్త్వమస్యదేశస్యవక్తుంచర్మశ్చైరపి ॥ ౧౨౫ ॥ అశేష్యందేవలభ

శ్రీశ్రీనివాసావతారదేశకాలనిర్ణయః.

వానశ్చౌతకృత్యశ్చుచిశ్రవాః । ఇన్ధ్రమాత్మభువకల్పేహార్ద్రామౌజభువో
 హః ॥ ౧౨౬ ॥ ఆదాకృతయుగేజమ్భుద్వీపేభారతవన్దకే । గజ్జాయా
 దక్షిణభాగేయోజనానాంశతద్వయే ॥ ౧౨౭ ॥ పశ్చిమోజనమాత్రే
 తుపూర్వమౌభధేస్తుపశ్చిమే । మూసేభాద్రపదేవిష్ణుతిథౌవిష్ణుసమన్వి
 తే ॥ ౧౨౮ ॥ సింధుయోగేసోమవారేగిరౌనారాయణాహ్వయే । స్వా
 మిపుష్కరిశీతరేపశ్చిమేభూత్యపశ్చిమే ॥ ౧౨౯ ॥ బృన్దారకాణాంబృందై
 స్సుప్రాద్ధితోలోకరక్షకః । ఆవిర్భభూవభగవాన్భృగీనివాసఃపురఃపుమాన్ ॥
 శ్రీనివాసాయమహాసేనిమహిళాఽనిమహిళాత్మనే । నమోఽస్తుపద్మనేత్రా
 యపవిత్రాయాదివేధనే ॥ ౧౩౦ ॥ ... *

ఇతి శ్రీపాద్మపురాణే షేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 శ్రీశ్రీనివాసావిర్భావకథనంనామత్రయస్త్రింశోధ్యాయః.

పద్మసరోవరమహాత్మ్యమ్.

దేవలః ॥ దేవదర్శనభూయోపిత్రోతుంకౌతూహలంహిమే । ప
 ద్మాఖ్యసరసోబ్రహ్మన్తాహాత్మ్యంజన్మమేవచ ॥ ౧ ॥ యస్మిన్స్తవస్యత
 త్తస్యవైయాసేస్సిద్ధిరాగతా । శుకస్తుముక్తఇతివైప్రసిద్ధిర్జగతీతలే ॥౨॥
 బ్రహ్మలోకాదాగతోయశ్శుకోఽన్యోవావదన్వమే । కృపాంమయికురు
 హ్వాద్యవదన్ర్వజ్ఞమేగురో ॥ ౩ ॥ దేవదర్శనః ॥ శృణువద్మాఖ్యసరస
 భృగుపాదాహతికుపితాయాలక్ష్మ్యోకపిలాలయగమనమ్.

ఉత్పత్తిందేవలాఽద్యభాః । భృగోఃఖ్యాత్యాంసముత్పన్నాశ్రీఃపూర్వంధ
 ర్మనాయికా ॥ ౪ ॥ భృగుపాదాహతస్యాస్యవిష్ణోర్వైకుంఠశాయినః ।
 విప్రపాదరజస్సప్తప్రౌఠాకపితాకపిలాలయమ్ ॥ ౫ ॥ గత్వాసాతాశమూ

లంసామునినాతేనపూజితా । శ్రీమతాసాహితేనైవకపితేనకృతాలయా॥
పూజితాచచిరజ్ఞానంతత్రవాసంతదాకరోత్ । ధరణీసహితోవి

❧ లక్ష్మ్యస్తేషణార్థంధరాతలమ్ప్రతిభగవదాగమనమ్. ❧

ష్టర్షీశయాధృతచామరః ॥ ౭ ॥ తంమునింపూజయిత్వాఽభభృగుంబ్ర
హ్మస త్తమమ్ । నీశాంనిశీష్యవైకుణ్ఠేభూదేవ్యాభూమిమాగతః ॥ ౮ ॥
శక్త్యచక్రగదాకుస్తపాణిః పద్మదళేక్షణః । శ్రీదేవ్యస్తేషణంకుర్వన్నానా
రూపీజనార్దనః ॥ ౯ ॥ పట్టశ్చాశత్పుదేశేషువిచిన్వన్పురుషోత్తమః ।
కోల్లాపురంసమాగమ్యశ్రీయోఽధిష్ఠానముత్తమమ్ ॥ ౧౦ ॥ తత్రాపశ్య
స్తహాలక్ష్మీమర్పారూపేణరాజతీమ్ । అగస్త్యరాధితాంపూర్వంప్రతి
ష్ఠాప్యాలయోత్తమే ॥ ౧౧ ॥ తాండృష్ట్యాతత్రదేవేశోమహితాంముని
సత్తమైః । అర్చయంశ్చస్వయంవిష్ణురువాసదశవత్సరాః ॥ ౧౨ ॥

❧ శ్రీకోల్లాపురవాసిలక్ష్మీమర్పయస్తంభగవస్తమ్ప్రత్యశరీర్యుక్తిః. ❧
అథాబ్రవీత్తదావిష్ణుమశరీరాసరస్వతీ । విష్ణోప్రసీదభగవత్కలక్ష్మీదర్శన
లాలస ॥ ౧౩ ॥ ఇతోదక్షిణతోగచ్ఛకృష్ణవేణ్యాశ్చదక్షిణే । ద్వావింశ
ద్యోజనేవిష్ణోసువర్ణముఖరీనదీ ॥ ౧౪ ॥ తీరమాసాద్యతస్యాస్తవముత్త
రంమునిసేవితమ్ । కుస్తేనాహత్యతత్తీరేసరఃకృత్వాతపఃకురు ॥ ౧౫ ॥
ఆహృత్యదేవలోకాత్త్వంసువర్ణకమలానిచ । స్థాప్యతస్మింశ్చసరసిస
ర్వాణికమలానిచ ॥ ౧౬ ॥ తత్తీరేపుష్పజాతీశ్చపుష్పవృక్షశతానిచ ॥
పద్మారామేచసరసిపద్మయాఃపద్మవల్లభ ॥ ౧౭ ॥ జపన్నేకాక్షరమ
నుంసహస్రాక్షరమేవవా । అర్చయన్కమలైఃపద్మాంద్వాదశాబ్దంవ
సప్రభో ॥ ౧౮ ॥ తతఃప్రసన్నాసాదేవీస్వయమావిర్భవిష్యతి । సువ
ర్ణకమలేదేవసువర్ణకమలాకృతిః ॥ ౧౯ ॥ ఊనపోదశవర్షాసాశ్రీఃపద్మ
నయనావతః । గచ్ఛశీఘ్రిమితోవిష్ణోసువర్ణముఖరీతటమ్ ॥ ౨౦ ॥ ఇతిసా

* శేషాచలాధ్వసారాజరూపస్యభగవతసువర్ణముఖరీతీరాగమనమ్. *
మ్యంవచశ్చృత్వావిష్ణురాకాశసమ్భవమ్ । జగామగరుడారూఢస్సువర్ణ
ముఖరీతటమ్ ॥ ౨౧ ॥ పశ్యంశ్చవివిధాద్దేశాన్సర్వతాంశ్చవనానిచ ।
వరాహాధిష్ఠితంపుణ్యమజ్ఞానాద్రింసురారీహా ॥ ౨౨ ॥ స్వామిపుష్కరి
ణీద్వైష్ట్యాభూవరాహస్యసన్నిధౌ । గరుడాదవతీర్యాసాస్నాత్వాస్వామి

౪౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపార్థసారథీ స్తోత్రే (అ-౧౧)

సరోజతే ॥ ౨౩ ॥ వై ఘానసై శ్చమునిభిరాతిభ్యేనసుపూజితః | నజ్జాతోరాజ
రూపేణమునిభిఃపురుషోత్తమః ॥ ౨౪ ॥ యయాప్రాతస్సముత్థాయము
నీనామస్త్ర్యతాన్విభుః | అశ్వరూపస్తుగరుడమారుహ్యపురుషోత్తమః ॥
గదాకుస్తథరోదేవోగిరేర్దక్షిణతోవజ్రః | సువర్ణపద్మజాకీర్ణాంసువర్ణ

→→→ భగవత్కృతపద్మసరోవరనిర్మాణప్రకారః. ←←←

ముఖరీంహరిః ॥ ౨౬ ॥ దృష్ట్వాసవిన్దయోభూత్వా గరుడాదవరుహ్య
చ | తత్రపుణ్యసమేదేశేకుస్తేనాహత్యభూతలమ్ ॥ ౨౭ ॥ గోకర్ణమా
త్రవిస్తారంచకారరుచిరంసరః | స్తృత్వావాయుం సమాహూయతము
వాచమహామనాః ॥ ౨౮ ॥ ఇన్ద్రస్యాసుమతేవాయోరుక్తపద్మానిచా
హర | స్థాపయిష్యామిసరసిలక్ష్మీపూజావిధౌమరుత్ ॥ ౨౯ ॥ తచ్చు
త్వావాయురాహేనమస్యాంనద్యాంహిసన్తివై | కాశ్చనానిచపద్మా
నికిమగ్ధంసురలోకతః ॥ ౩౦ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ కోల్లాపురేమహావా
ణీహ్యశిరీరాఽబ్రవీత్పురా | దేవలోకాత్సమానీయకాశ్చనాబ్జానిచార్చ
య ॥ ౩౧ ॥ ఇతిమామబ్రవీద్వాయోతస్తాదానయమేఽమ్బుజమ్ | గ
త్వాలోకంతతోవాయుర్ద్రోహికాదుదారధీః ॥ ౩౨ ॥ దేవేంద్రాను
మతేశీఘ్రమానయామాసతానివై | కాశ్చనాబ్జానినిషీవ్యతస్త్రిత్యురసి

పద్మవికాసనైరస్త్ర్యార్థంభగవత్కృతసూర్యనారాయణప్రతిష్ఠా
మాధవః ॥ ౩౩ ॥ విష్ణుస్సూర్యంప్రతిష్ఠాప్యప్రాజ్ఞుఖంసరసస్తటే |
అర్చయన్పద్మజాధీశంకమలాఽవాప్తయేవిభుః ॥ ౩౪ ॥ శక్తిపూర్వం
శ్రియోబీజంకామబీజమతఃమరమ్ | ఆద్యంతప్రణవోపేతమక్షరత్రయస

→→→ లక్ష్మీమన్తౌపాసనపూర్వకభగవత్కృతతపోవిధిః. ←←←
మ్బుటమ్ ॥ ౩౫ ॥ త్రిసహస్రింజపన్నిత్యం దశాంశంతర్పయన్విభుః |
అర్చయన్పద్మసాహస్రైర్దివైక్యకాశ్చనసమ్భవైః ॥ ౩౬ ॥ తర్పయన్ప
ద్మసరసారసేనోపసమాధవః | క్షీరాఽహరోయతాఽహరోలక్ష్మ్యైరా
ధనతత్పరః ॥ ౩౭ ॥ తద్భానుసన్నిధౌతీరేపశ్చిమాభిముఖోవిభుః | దీ
క్షాంవివేశదేవేశోద్వాదశాబ్దమనన్యధీః ॥ ౩౮ ॥ ఏవంస్థితేమహావిష్ణౌ

నృపశక్తియాభగవత్తపోభక్తాయేంద్రాదికృతరమ్భాదిప్రేషణమ్
శ్రీకాక్షీణిసమాహితే | ఇంద్రాదిదేవాస్సజ్జుభౌమాయామోహసమ

న్వితాః ॥ ౩౯ ॥ భూపతేఃపార్థివేంద్రస్యవిష్ణోర్తానుషరూపిణః । వి
ఘ్నశ్చ తపసఃకర్తు ముద్యమంచక్రదుర్ధతాః ॥ ౪౦ ॥ ఆహూయాపుర
సస్సర్వాః ప్రోచుస్సేంద్రాదివౌకసః । యూయంగచ్ఛతభూలోక మజ్ఞ
నాద్రేస్సమీపతః॥౪౧॥ సువర్ణముఖరీనామనదీమునినిషేవితా తస్యాఏవో
త్తరేతీరేకుమ్భయోనేర్తహఃశ్రమః ॥ ౪౨॥ తదాశ్రమాత్పుర్యభాగే
కశ్చిద్రాజాతపస్యతి । కనకాబ్జసర స్తీరేపురస్తాద్భాస్కరస్యచ ॥౪౩॥
తైలోక్యలక్ష్మీమాకాజ్ఞాన్తాయావీసచతుర్భుజః । ఖోభయద్ధ్వంసృ
* రాజవేషభృద్భగవత్తపోవసమ్ప్రీతిన్ద్రప్రేషితరమ్భాద్యాగమనమ్.*
త్తగీతైరనైశ్శృంగారచేష్టితైః ॥ ౪౪ ॥ ఇతిదేవైస్సమాదిష్టాస్సర్వా
హ్యపురసాంవరాః ॥ వసస్తకామసహితా జగ్తుఃపద్మసరోవరమ్ ॥
అవతీర్ణోవసస్తమ్బజభృమ్భేతద్వనేభశ్శమ్ । చూతకింశుకమన్దారకర్ణికా
రాఽననోజ్జ్వలైః ॥ ౪౫ ॥ కోకిలైర్భృంగరాజైశ్చ శోభితేవివిధైఃఖ
గైః । రమ్యేవనేతపస్యస్తంభురుషంసుభగాకృతిమ్ ॥ ౪౬ ॥ దృష్ట్వా
చతుర్భుజంచిత్రంమోహితాశ్చాపురోగణాః । జగ్తుఃకశ్శచ్చనన్తతుస్తద
గ్రేతావరాడ్గనాః ॥ ౪౭ ॥ కల్పారశీతశోవాయుశ్చలయన్సుష్మవాటి
కామ్లవవౌమలయసమ్భూతోమదయన్వనవాసినః ॥ ౪౮ ॥ ఏతస్మిన్న
* స్వాశ్రమాగతాపురోవజ్ఞానార్థంభగవత్కృతమాయానిర్లాణమ్.*
స్తరేవిష్ణుఃకింబిదున్తిల్యచక్షుషీ । మాయామన్యాంవిససృజేతాసాంసం
మోహనాయవై ॥౪౯॥ తాంవిష్ణురూయాంవీత్యైవవివశావినతాఽన
నాః । సతుపద్మానిసశ్చన్వంశ్చచారసరసీజలే ॥ ౫౦ ॥ యథాపూర్వం
పూజయంశ్చనిర్వికారోనిరజ్జనః । తందృష్ట్వానిర్వికారంతావికర్తుంపు
రుషోత్తమమ్ ॥ ౫౧ ॥ అశక్తాజగ్గురాకాశంవిష్ణుమాయావిమోహితాః ।
తాంమాధూంభగవానాహలోకపూజ్యాభవిష్యసి ॥ ౫౨ ॥ ఇత్యుచా
పాసిచక్రాబ్జపుష్పబాణధరాసతీ । చతుర్వర్గప్రదాపుంసాం పర్ణక్షీరాది
పూజితా ॥ ౫౩ ॥ ఇత్యాదిశ్యచతాందేవీమర్చయామాసపద్మినీమ్ ఏవం

→→→ పద్మసరోవరాల్లక్ష్మీప్రదుర్భావఘట్టః ←←←

తపస్యతస్తస్యద్వాదశాబ్దాగతాద్విజ ॥ ౫౪ ॥ తతస్త్రయోదశేవర్షేకా
ర్తికేశుక్లపక్షికే । పశ్చిమ్యాంశుక్రవారేచముహూర్తేమైత్రసంజ్ఞికే ॥

౫౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణాంత్యతే (అ-౧౧)

వపుఃపుణ్యస్సుఖావాతాడత్రరామాథతారకే । ప్రసన్నంసలిలంసర్వం
 త్రైలోక్యాంత్యతద్విజ ॥ ౫౭ ॥ సుప్రభోభానుమానాసీత్ప్రసన్నాని
 మనాంసిచ । తతఃపద్మసరోమధ్యేతేజోరాశిర్మహానభూత్ ॥ ౫౮ ॥ బా
 లభానుసహస్రాథ స్సుచర్మసదృశచ్ఛవిః । తస్యధ్యేకాశ్చపైఃపద్మైర్ని
 ర్నితోరథడత్రమః ॥ ౫౯ ॥ పద్మిభిర్ధృతపార్శ్వశ్చచతుర్ధిర్దగధ్విభిః ।
 తస్యధ్యేకాశ్చనేపద్మేసహస్రదళశోభితే ॥ ౬౦ ॥ తత్పద్మకణ్ఠికామధ్యే
 పద్మాసనసమన్వితా । పద్మహస్తాపద్మనేత్రీరక్తపద్మపదద్వయా ॥ ౬౧ ॥
 సువర్ణపద్మముకుళద్వయశోభికుచాఽనతా । స్తేరపద్మరజోగన్ధిసము
 చ్ఛాప్తసముఖామ్బుజా ॥ ౬౨ ॥ బిమ్బాధరసుసంవర్ధిస్త్రితశోభిసుధా
 రసా । సమ్పల్లీక్తిసమావాసవిశాలనయనద్వయా ॥ ౬౩ ॥ సర్వర
 త్నసముక్షీ ఘృజామ్బూనదవిభూషణా । కర్ణికోత్పలతాలజుహూక్తికాఽ
 లకబద్ధనా ॥ ౬౪ ॥ ఆముక్తిముక్తామకుటకటాజ్గడకజుహూ । విద్యు
 త్పుష్పప్రతీకాశవిచిత్రామ్బురచిత్రితా ॥ ౬౫ ॥ మన్దస్మితామనోజ్ఞాఙ్గీమా
 ధవంవిత్కృతాఽదరమ్ । కిల్బారమాలామాదాయయత్కర్ణమలేపనామ్ ॥
 సుగంధిశులీడూర్వామఘాకకమలోత్పలామ్ । స్థితాపదరథేదేవీదేవం
 వీత్కృతచతుర్భుజమ్ ॥ ౬౬ ॥ తతోదేవగణాస్సర్వేఽవాదయన్దేవదు
 స్తధీః । శఙ్ఖానాపూరయామాసుర్వీణాశ్చముముచస్వరైః ॥ ౬౭ ॥
 షడ్జాడీకృతమతాశేనగంధర్వాలలితంజగః । నన్యతుర్ద్వివ్యాపురసస్సుస్వ
 రక్తీతలాలసాః ॥ ౬౮ ॥ తూర్యఘోషేణమహతాకృత్సూమాపూ
 రితంజగత్ । తేనఘోషేణవిజ్ఞాయశియఃప్రత్యక్షతాంవిధిః ॥ ౭౦ ॥

లక్ష్మ్యవతారదర్శనార్థంపద్మసరస్తీరమ్ప్రతిబ్రహ్మద్యాగమనమ్.
 హంసారూఢస్సహమునిర్బ్రహ్మతత్రసమాయయా । కైలాసాచ్ఛజు
 రశ్చాపిగోరీగణసమన్వితః ॥ ౭౧ ॥ ఇన్ద్రశ్చాగ్రలోకపాలైశ్చైత్యా
 శ్చంద్రానియమూ । నసిష్ఠాద్యాశ్చమునయస్సనకాద్యాశ్చయోగినః॥౭౨॥
 కాశ్చనాజ్ఞసరస్తీరేష్వనాభాశ్రమంయయః । సర్వలోకేశ్వరీంతత
 శ్రియంపద్మరథస్థితామ్ ॥ ౭౩ ॥ దృష్ట్వావిద్యాధరాస్సర్వేపుష్పవృష్టి
 ముచోవిది । విస్మితాసుస్మితాసుర్వేదవాస్త్రధుశ్చసస్పృహః ॥ ౭౪ ॥
 దైతేయాదానవాశ్చాపినాగాఃపాతాళవాసినః । సాధిలాషారమాంపీ

క్ష్యస్థితామదనమోహితాః ॥ ౭౫ ॥ మామాశ్రయేన్నామాశ్రయేత్స
త్యేకంమేనిరేహృది । ఇతితేషుస్మర త్వేవదేవదానవభోగిషు ॥ ౭౬ ॥

→→→ లక్ష్మీకృతమాలాఽర్పణపూర్వకభగవద్వరణమ్. ←←←

ఉత్థాయసస్థితాలక్ష్మీ రాగత్యహరిమజ్జసా । కల్వారమాలామున్నుచ్య
విష్ణోఃకణ్ఠే సమర్ప్యచ ॥ ౭౭ ॥ అలిఙ్గ్యతం చతుర్ద్వాపాం సర్వలో
కాన్యలోకయత్ । హరివక్షఃప్రతిష్ఠాయాశ్చియోవృష్ట్యగ్నలేషీ
తాః ॥ ౭౮ ॥ స్వస్వాధికారాన్సమ్ప్రీపు ద్వేదదానవయోగినః ।
త్రియాసమేతోభగవా న్కృతార్థఃకమలాపతిః ॥ ౭౯ ॥ పార్థంస

→→→ భగవతఃపద్మ సరోవరవరదానపూర్వకశేషాచలగమనమ్. ←←←

రస్సమీక్ష్య౭ధవరంతస్త్విదదాహరిః । హేసర స్తవతీరేఽస్మిన్నద్భకాస్స
స్యభాస్వతః ॥ ౮౦ ॥ తపఃకుర్వన్న హంపద్మా మాప్తవానస్తి శాశ్వతీమ్ ।
తస్మాత్త్వమద్యప్రభృతి పద్మ వాపీతినామతః ॥ ౮౧ ॥ పార్థంపన్తి
సర శ్చేతిపద్మాప్రీతికరంభువి । త్రిలోకీప్రథితంభూయాహృద్దేశకమలాల
యమ్ ॥ ౮౨ ॥ ఇత్యుక్త్వాగరుడేశానమధిరుహ్యరమాసభః । భో
గిరాజగిరింగత్వాస్వామిపుష్కరిణీతటే ॥ ౮౩ ॥ రమ తేరమయైకాస్తే

→→→ నారదాద్యష్టమహర్షిప్రశంసితపద్మ సరోవరమాహత్యమ్. ←←←

రమణీయేత్రియఃపతిః । తద్బ్రహ్మైవమునయస్సర్వే ప్రశశంసుస్సరోవ
రమ్ ॥ ౮౪ ॥ నారదః ॥ యఃపద్మ సరసిస్నా తస్స ప్తజన్మాఽఘనాశనే ।
త్రియమాప్నోతివిమలాంత్రియఃపతిరివామలః ॥ ౮౫ ॥ ససిన్ధుః ॥ యక్తా
బ్జసరసిస్నాతోరుక్తనద్యాస్తటోద్భవే । కోటిజన్తకృతైఃపాపైర్గుచ్యతే
త్రియమాప్నుయాత్ ॥ ౮౬ ॥ మరీచిః ॥ సుసన్ధముఖరీకులే స్నా
తఃపద్మ సరోవరే । మహాపాతక యుక్తోయస్సముచ్యేతాఽంహసఃకు
ణాత్ ॥ ౮౭ ॥ అత్రిః ॥ అత్రపద్మ సరస్నా తోయోరుక్త తటినీతటే ।
ససర్వపాపనిర్ముక్తో త్రియమాప్నోత్యశంశయః ॥ ౮౮ ॥ అగ్గిరాః ॥

౫౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీపాక్షపురాణాంత్యతే (అ-౧౧)

భక్తిప్రసాదజన్మయోరాజాస్మాత్సన్మిత్రజలంయమ్ । పద్మాక్షరాభ్యసర
 సినరాజ్యంప్రాప్నుయాచ్ఛియమ్ ॥ ౮౯ ॥ పులస్త్యః ॥ విప్రోయః
 పద్మసరసివ్రాత్యోమస్త్రీవివర్జితః । నాపిపూతప్రియవణాన్మినైకేన
 శుద్ధ్యతి ॥ ౯౦ ॥ పులహః ॥ వైశ్యోయోనశ్చనాజీవీవ్యసహరవిశా
 రదః । సపద్మసరసిన్నాత్వారాజాభనతిథార్మికః ॥ ౯౧ ॥ క్రతుః ॥
 తూద్రన్యాచారవిభక్తిప్రోదేవబ్రాహ్మణదూషకః । సపద్మసరసిన్నాత్వా
 పూణోనైశ్యోభవిష్యతి ॥ ౯౨ ॥ దేవదర్శనః ॥ ఇతిషస్త్రయమున
 యోయయు స్తీస్వాశ్రమాన్మునే । ఉత్పత్తిపద్మసరసస్తవోక్తాదేవలా

శుకచరిత్రచర్ణనమ్.

మల ౯౩ ॥ ఇతిచరణశుకోత్పత్తింసదామిత్యణుదేవల । పురాశు
 కోబ్రహ్మదాసాత్కోత్పత్తియాసిరాత్మికా ॥ ౯౪ ॥ లభ్యాబ్రహ్మ
 పదేశస్త్రుద్రాష్టానీబభూవహ । తపస్సిద్ధోజగామైవపశ్యన్బ్రహ్మత్తకం
 జగత్ ॥ ౯౫ ॥ ఏవంజగంచసతతంజ్ఞానోస్తత్సమైవవత్ । ఊన
 పోషశచన్దో సాసాత్కౌత్సఘ్యైర్జనోజ్జ్వలః ॥ ౯౬ ॥ మాతాచకమలా
 దేవీ పితాదేవోజన్మానః । బాధవావిష్టుభక్తాశ్చ స్వదేశోభవనత్ర
 యమ్ ॥ ౯౭ ॥ ఇత్యుక్త్యావ్యాసమున్ముచ్యభీనుప్రతిజగామహ । గచ్ఛ
 స్తంశుకమాలాకృతీవాంశోశ్చసమీపతః ॥ ౯౮ ॥ వ్యాసఃపుత్రేతిచు
 క్రోశపుత్రేతిచపునఃపునః । ఆలోక్యాఽథశుకమ్భానురువాచప్రణయాద్వ
 టుమ్ ॥ ౯౯ ॥ హేనటోగచ్ఛభూలోకమపుత్రస్త్యమవాక్చిరాః । ముక్తః
 పితృఋణాత్పుత్రముత్పాద్యాగచ్ఛరీఘ్రితః ॥ ౧౦౦ ॥ అపుత్రస్యగతి
 ర్నా స్థితపశ్యత్వాఽవిభూతతే । యజ్ఞంకృత్వాఽపిలోకార్థస్వగ్గంగావా

శ్చాయాశుకోత్పత్తిః.

పున్నయాత్పుమా ॥ ౧౦౧ ॥ ఇతిభానువచస్సుత్వాశుకోభ్యాత్వాజ
 నాన్వనమ్ । అన్తిశ్చాయామధశ్శీర్ణామసృజత్వాత్మపూరుషమ్ ॥ ౧౦౨ ॥

ఛాయాశుకశ్చ తంకృత్యాస్వాత్మపుత్రమివాత్మవాన్ । పితృర్మేశోకనా
 శంత్యంకురుపుత్రత్వమాగతః ॥ ౧౦౩ ॥ ఇత్యుక్త్వాభానుమాలోక్య
 విప్రుతంతృప్తజ్ఞతః । ఛాయాశుకస్సమాగత్యవ్యాసంక్రోశన్తమాత్మ
 జమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ నమస్కృత్యపితుఃసాదాశ్రుత్యాభాగవతంసుధీః । కృ
 త్యానై వాహికంకర్తుపుత్రానుత్పాద్యపుణ్యధీః ॥ ౧౦౫ ॥ పురాణం
 శ్రీభాగవతంప్రతిష్ఠాప్యవనౌసుధీః । కృష్ణప్రసాదాత్సశుకఋషిత్వశ్చ
 ప్రపద్యచ ॥ ౧౦౬ ॥ సశరీరోబ్రహ్మలోకం గత్వాప్రీతోపసన్నుధీః ।
 శ్రీవేంకటాద్రిమాహాత్మ్యంశ్రుత్వాపద్మసరోవరమ్ ॥ ౧౦౭ ॥ ప్రాప్య
 కృత్యాతప స్తీవ్రంసరోఽమ్బుజదలై స్సృజన్ ॥ సభేయాన్తానసాన్సుత్రా
 నష్టోత్తరశతంద్విజాన్ ॥ ౧౦౮ ॥ తానధ్యాప్యబ్రహ్మవిద్యాంతై స్సహాదిం
 గతోమునిః । మాసిభాద్రపదేపుణ్యేబ్రహ్మణానిర్మితోత్సవే ॥ ౧౦౯ ॥
 వర్తమానేశ్రీనివాససేవార్థంవ్యాసపుత్రకః । ఉత్సవేవాహకాన్కృత్యా
 శతమష్టోత్తరంద్విజాన్ ॥ ౧౧౦ ॥ ఉత్సవాన్తేచావభృథే శ్రవణస్తేప్ర
 సన్నధీః । స్నాత్వాదస్వామిసరస్వితైర్ద్విజైఃకమలోద్భవైః ॥ ౧౧౧ ॥
 సభాయాంవేంకటేశస్య వాహకార్థంవృజిజ్ఞపత్ ॥ స్వనామ్నాయ
 త్పురందేవ మయాశ్చౌత్తంసురేశ్వర ॥ ౧౧౨ ॥ తత్త్వేత్రసమ్భవంసస్యం
 జీవితంశ్రీపతేకురు । సేవాంకుర్వన్వాప్రశయంవాహకాఉత్సవేషుతే ॥
 శ్రుత్వామునివచోదేవశ్రీనివాసస్తథాఽస్త్వితి ఛాయాశుకస్యాత్మజా
 నాంసభ్యానాంజీనమబ్రవీత్ ॥ ౧౧౩ ॥ బ్రహ్మలోకంజగమిషుఃపునశ్శా
 యాశుకోమునిః । కృష్ణశ్చబలభద్రంచభానుంపద్మసరోవరమ్ ॥ ౧౧౪ ॥
 ప్రదక్షిణీకృత్యశుకస్థీయతామితిచాత్మజాన్ ॥ భరద్వాజాదిషడ్కోత్రా
 న్యతమష్టోత్తరంసుధీః ॥ ౧౧౫ ॥ సభ్యాస్సభాసదఃపాద్మానుక్త్యాఽకాశంజ
 గామహ ॥ దేవదర్శనః ॥ ఉక్తంపద్మసరోజన్తఃఛాయాశుకమునేరపి ॥
 సభార్హాణాంద్విజాతీనాం శుకమాససజన్తనామ్ ॥ దేవలః ॥ దేవదర్శ

౫౪ శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే - శ్రీపాద్మపురాణా స్తోత్రే (అ-౧౧

ససర్వజ్ఞకృతార్థోఽస్మి నతోఽస్మి తే ||౧౧౦|| నా స్తి శోతవ్యమేతస్మాత్సం
శయోవిగతోమమ ||౧౧౦౫||

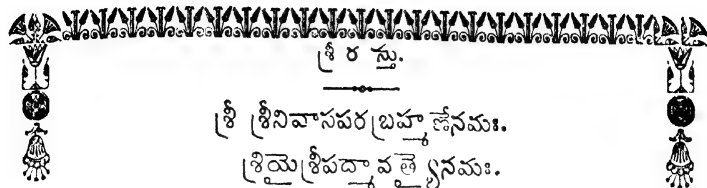
ఇతి శ్రీపాద్మపురాణే త్త్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే
దేవలదేవదర్శనసంవాదే పార్వతీ సరోవరమాహాత్మ్యే
దికశనంనామ చతుస్త్రింశోధ్యాయః.

ఇథం శ్రీపాద్మపురాణే చతుర్వింశ ప్రభృతి చతుస్త్రిం
శపర్వతే కాదశాధ్యాయాత్ క శ్రీవేంకటా
చలమాహాత్మ్యపరోభాగస్య
మాప్తిమగమత్.

{ త్రియంకాంతాయకల్యాణ నిధయేనిధయేర్థినామ్ |
{ శ్రీవేంకటాచలనివాసాయ శ్రీనివాసాయమగ్నశ్రమ్ ||
{ శ్రీవేంకటాచలనిలయఃకమలాకాముకఃపుమామ్ |
{ అభిజ్ఞానవిభూతిర్నస్త్రజ్ఞయతుమగ్నశ్రమ్ || *

శ్రీపాద్మపురాణా స్తోత్ర శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే
సముదితాధ్యాయసంఖ్యే. ౧౧.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయైశ్రీపద్మావత్యైనమః.

అ థ శ్రీ గా రు డ పు రా ణా నై ర్గ త

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యపారమ్భః.

* వసిష్ఠమృతిశ్రీవేంకటాద్రిమాహాత్మ్యశ్రవణేచ్ఛరున్ధతీప్రశ్నః. *

శ్రీగరుడః॥ అరున్ధతీసమస్తానామద్గనానాంపతిప్రతా । పతింస్వం
పరిపప్రచ్ఛలోకానాంహితకామ్యయా ॥ ౧ ॥ అరున్ధతీ ॥ బ్రహ్మాత్మజన
మస్తుభ్యమిదంవిజ్ఞాపనంశృణు । పతిశుశ్రూషణాదన్యస్త్రీణాంధర్తాన
విద్యతే ॥ ౨ ॥ నయాగయోగౌనతపోనతీర్థంనసురార్చనమ్ । సర్వధ
ర్మాధికంస్త్రీణాంపత్యైవప్రహర్షణమ్ ॥ ౩ ॥ ఇతిశ్రుతమ్మయాత్వత్త
యుషిభ్యోఽన్యేభ్యవనచ । తథాపిజాయతేప్రీతిర్మమకాచిన్దరియసీ ॥ ౪॥
విష్ణుత్వేతేకవచిత్వజ్యేష్ఠీర్థేసర్వాతిశాయిని । కచ్ఛిత్కాలంతపఃకృత్వా
విష్ణుముద్దిశ్యయత్నతః ॥ ౫ ॥ విష్ణోర్ముఖేనసర్గర్కంవాచయిత్వాజగత్కృ
తే । సర్వధర్మోత్తమంస్మృణాందర్శయామీతిమేమతిః ॥ ౬ ॥ అనుజ్ఞ
యాస్త్రీయోభర్తుర్ధర్తాచరణముత్తమమ్ । విష్ణుత్వేత్రంతాదృశం మేవ
దత్తిథ్యోత్తమంతథా ॥ ౭ ॥ గరుడః॥ అరున్ధత్యాపృష్టఇథంవసిష్ఠోవాక్య
మబ్రవీత్ । సమ్యక్పృష్టమిదం దేవిసర్వలోకహితేచ్ఛయా ॥ ౮॥ తథా
చదామిశృణుమేయథాహృత్సమ్ప్రీహృప్యతి । శ్రోతర్యప్రతిపత్తైతువక్తు
ర్వాక్యంతథాభవేత్ ॥ ౯ ॥ యథాఽన్యేభర్తరిస్త్రీణాంసాస్వర్యంసకలం
పుథా । పావధానమనాభూత్వాశృణుతస్మాద్వచోమమ ॥ ౧౦ ॥ సు

→→→ వసిష్ఠవర్ణితశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యమ్. ←←←

వర్ణముఖరీతిరేకశ్చిదస్తిమహీధరః । వేంకటాచలనామాఽసాసర్వభూ
భృత్కులోత్తమః ॥ ౧౧ ॥ అతిప్రీతిర్తహావిష్ణోస్తత్ర వేంకటభూధరే ।
శ్వేతద్వీపాచ్ఛనై కుణ్డాద్భానుమణ్డలమధ్యతః ॥ ౧౨ ॥ యన్నామకీర్త
యిత్యాఽపిసర్వపాపక్షయోభవేత్ । సమస్తశ్రేయసాంసిద్ధిస్తాద్భుతో
వేంకటాచలః ॥ ౧౩ ॥ యస్తేవేంకటశైలాయ నమస్కృత్యాపిదూ

౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీగారుడపురాణాంత్యతే (అ-౧)

రతః । సర్వపాపైఃప్రముచ్యేతత్పుణ్యంక్షేత్రముత్తమమ్ ॥ ౧౪ ॥ త
త్రస్వామిసరోనామతీర్థమేకంవిరాజతే । తత్పశ్యిమేభూమికోలస్తటే
రాజతిదేవరాట్ ॥ ౧౫ ॥ శ్రీమద్వరాహదేవస్య వేంకటాచలవాసినః
నమయాశక్యతేనస్తుం మహిమూబహుహాయనైః ॥ ౧౬ ॥ దక్షిణేస్వా
మితీర్థస్యతీరేనీరజలోచనః । శ్రీవేంకటేశోభక్తానాంపరడఃశ్రీనికేతనః ॥
నివసత్యమృతోనిత్యం సులభస్సర్వదేహినామ్ । తస్యసేవామపేక్షస్త్రైబ్ర
హ్మదుద్రాదిదేవతాః ॥ ౧౭ ॥ తస్యవేంకటశైలస్యసన్నిమాన్యనేకశః
కీర్తనాత్పపహఃకీశిశ్రేయోదానిశృణుష్యమే ॥ ౧౮ ॥ అజ్ఞానాద్రిశ్యేషగిరి
ర్వృషాద్రిప్రృషభాచలః । నారాయణాద్రిసింహాద్రిశ్యేలసింహభూ
ధరః ॥ ౧౯ ॥ ఏవమాదీనినామానియఃకీర్తయతిమానవః । ప్రాతఃకాలేప్రతిది
నంతస్యపుణ్యమనస్తకమ్ ॥ ౨౦ ॥ తస్మిన్చోవేంకటాధీశేభక్తిమస్తుకతా
యుగే ॥ మనోరథాన్పాశ్చన్నమమనుష్యాభాగ్యశాలినః ॥ ౨౧ ॥ ఉత్తరే

➤ శ్రీవేంకటాచలస్థాకాశగంగాపాపనాశనతుమ్బుతీర్థప్రశంసా. ❧
స్వామితీర్థస్యవియక్తావిరాజతే । తస్మానూహాత్మ్యమతులంప్రవదన్తి
మనీషిణః ॥ ౨౩ ॥ తతఃపాపవినాశాఖ్యఉత్తరేతీర్థనాయకః । స్నానేనత
త్రసశ్యన్తిపాపానివిధాన్యపి ॥ ౨౪ ॥ తతఉత్తరవిశానేభాగేగిరివనా
స్తరే । తుమ్బుతీర్థమిత్యాతఃకశ్చిదస్తివరాననే ॥ ౨౫ ॥ అనేకవృక్ష
వితతిసింహశాస్త్రాలసంయుతే । నిమ్నోన్నతస్థలేతత్రప్రకృష్టస్తీర్థనాయ
కః ॥ ౨౬ ॥ దేవగర్భర్వమునయస్తుమ్బుతీర్థేకృతాప్లవాః । కృతార్థాల
భవన్పుర్వమతిమేబ్రహ్మణశ్శ్రుతమ్ ॥ ౨౭ ॥ స్వామిపుష్కరిణీంగ
త్వాన్నాత్వాతత్రయథావిధి । ఆదిపోత్రిణమాలాక్య వేంకటేశేకృతా
నతిః ॥ ౨౮ ॥ ఆకాశగజ్జాతీర్థేచపాపనాశేకృతాప్లవా । తత్రగత్వాతు
మ్బుతీర్థేన్నాత్వానిర్మలమానసా ॥ ౨౯ ॥ ప్రాజ్ఞుభీత్వంస్థితాభూత్వా
తపఃకుర్విత్యచోచయత్ । వసిష్ఠేనాభ్యనుజ్ఞాతాఽరున్ధతీతంప్రణమ్యచ ॥
* వసిష్ఠాక్త్యాఽరున్ధత్యాస్తుమ్బుతీర్థతపఃకరణాయశేషాచలాగమనమ్ *
ఆగత్యవేంకటాధస్తాత్మపిలాభ్యేసరోవరే । కృత్వాన్నానంతదాఽరు
హ్యవేంకటాద్రితటేశుభే ॥ ౩౦ ॥ కృతన్నానాస్వామితీర్థే భూవరా
హంప్రణమ్యచ । శ్రీనివాసంవేంకటేశంనమస్కృత్యాస్యనన్నిధౌ ।

ప్రాగ్ధ్యాయమాసభగవత్ పరిపాలయమాంహరే । తపఃకరోమ్యహంతు
 మ్బుత్తీర్థంగత్వాకృపానిధే ॥ ౩౩ ॥ తత్తత్త్వంరమయాసార్థం సన్నిధే
 హ్యచిరేణమేఽఇతివిజ్ఞాప్యగగనగజ్ఞాంపాపవినాశనమ్ ॥ ౩౪ ॥ గత్వాత
 త్రినిమజ్జ్యాశుతుమ్బుత్తీర్థముపాగమత్ । స్మరన్తీభర్తృవచనంతత్రిస్సా
 త్వావిధానతః॥౩౫॥పతిప్రోక్తంవిష్ణుమస్త్రంజపన్తీతపసిస్థితా । వయ
 స్యాసుమతిర్నామశుశ్రూషామకరోత్సదా॥ ౩౬ ॥ ద్వాదశాబ్దంతపశ్చ
 కేనిరాహారాయతవ్రతా దేవగర్భర్షమునయస్తాందృష్ట్యాతపసిస్థితామ్॥
 ఆశ్చర్యమాశ్చర్యమితిబ్రువాణాముదమాయయుః । తస్యాస్తసస్సుప్రస

అరున్ధతీసమీపేభగవదావిర్భావః.

న్నఃప్రాదురాసీత్పరఃపుమా ॥ ౩౮ ॥ ఫాల్గునేమాసిప్రార్థమ్యాంమీ
 నేభాస్వతిభాస్వతి । తదాబ్రహ్మాదయోదేవాఋషయోవ్యాసపూర్వ
 కాః ॥౩౯॥ సనద్దసనకాద్యాశ్చ యోగిససర్వపహి । మునిషత్సోఽ
 దేవపత్న్యస్సమీయుస్సజ్జశోమునే ॥౪౦॥ అరున్ధతీమహాభాగాలక్ష్మ్యై
 లిక్లేతవక్షసమ్ । దృష్ట్వాహరింవేజ్జ-టేశంప్రణమామముదాన్వితా ॥౪౧॥
 తాందృష్ట్వాప్రణతాన్విష్ణురిదమాహదయానిధిః । ఉత్తిష్ఠారున్ధతీదేవితప
 సాన్లేశవత్ప్రసి ॥ ౪౨ ॥ తవేస్థితమహందాస్యేవరంవరయసువ్రతే । సు

అరున్ధతీకృతభగవత్తునిః.

ప్రీతంతంవిదిత్వాసాతుప్తావాఞ్జనశైలపమ్ ॥ ౪౩ ॥ అరున్ధతీ ॥ నమస్తు
 భ్యంమహాదేవనారాయణకృపానిధే । పాహిమాంఘణిశైలేశభక్తబంధో
 దయానిధే ॥ ౪౪ ॥ నజానేవేజ్జ-టాధీశలక్ష్మీనాయకకేశవ । త్వాం
 వినాసర్వలోకానాందృష్టాదృష్టఫలప్రదమ్ ॥ ౪౫ ॥ యస్యోరస్యనిశం
 విభాతిజగతీసాభాగ్యధాత్రీరమాధతేయస్యపదావనేజనజలం మూర్ధ్నా
 పురారిస్సదా । శ్రీమద్వేజ్జ-టాశైలనిత్యనిలయందేవోత్తమంత్యాంవినా
 దృష్టాదృష్టఫలప్రదంకిమపరందృష్టంక్షీతౌదైవతమ్ ॥ ౪౬ ॥ ఇతిస్తుత్వా
 పునఃప్రాహశేషశైలశిఖామణిమ్ । యదిప్రీతిర్తత్తపసాతవశేషాద్రివైభ
 వమ్ ॥ ౪౭ ॥ తుమ్బుత్తీర్థస్యమాహాత్మ్యంవదలోకోపకారకమ్ । వసిష్ఠ
 పత్నేఽతిపుష్టఃప్రాహవేజ్జ-టావైభవమ్ ॥ ౪౮ ॥ శృణ్వత్సుసర్వలో
 కేషుబ్రహ్మాదిషుసురేషుచ ॥ శ్రీనివాసః ॥ శృణ్వారున్ధతీమద్యాకళ్యంసర్వ

భగవద్వర్ణితవేంకటాచలతుమ్మత్పీఠమహాత్మ్యాని. లోకోపకారకమ్ || ౪౧ || వేంకటాద్వాన్వామితీర్థవేంకటేశేచయే మయిభక్తిమస్తః ప్రజైశ్వర్యాఽయుష్మత్సత్సభసత్తే || ౪౨ || వేంకటాద్వాన్వామితీర్థమన్నామానిచకుర్వతే | పుత్రాణాంతేపునస్సర్వసమ్మదామేకభాజనమ్ || ౪౩ || శ్రీవేంకటేశేతి సదావాచి పఞ్చక్షరంయది | బ్రహ్మాదీనాశ్చ సర్వేషాంపన్యావపనసంశయః || ౪౪ || యేతుమ్భుతీర్థాభిషేకమాచరన్తియదాతదా | తేనిష్పాపామత్యుపయా లక్ష్యైః పాత్రంనసంశయః || ౪౫ || పాణ్డ్యన్యాంపౌర్ణమాస్యాస్తు ప్రత్యక్షదివసేమమ | స్నాన్యస్తిభక్తిమన్తోయేతేషాంశృణుశులోన్నతిమ్ || ౪౬ || యత్సర్వోత్తమా నేన తత్ఫలంభవతిధ్రువమ్ | ఘట్టనీతీర్థమిత్యస్య నామలోకేభవిష్యతి || ౪౭ || బ్రహ్మవిట్టత్రహద్రాణామపిస్త్రీణామనుగ్ధతి | అత్రస్నానేనదుతితానశ్యతిత్రేయవిచిత || ౪౮ || మనోవాక్యాయవిహితంపంచనశ్యతినర్హధా | యతిశ్చరణముద్గిశ్యపురుషావాస్త్రియోఽపివా || ౪౯ || స్నాన్యస్త్విత్రాఘ్నవన్ద్యేవతంతమర్థంనసంశయః | పుత్రాక్షీపుత్రీమూర్షోతిభనాక్షీలభతేభనమ్ || ౫౦ || ఆరోగ్యకామఆరోగ్యమపత్యంపుత్రీకామనాకా | నశ్యన్యాపవతశ్వస్యసిద్ధయోహస్తసజ్జతాః || అత్రస్నాత్వాతుదానానికుర్వతాంబహళంఘలమ్ | యేచప్తసజ్చతామ్బూలంప్రయచ్ఛస్త్వపిచోదసిమ్ || ౫౧ || తేమత్ప్రియాస్తువిజ్ఞేయాసుత్యంసత్యంవదామ్యహమ్ | అయంసర్వోత్తరోధర్మక్షత్తస్తవరాసనే || ౫౨ || పతివ్రతానాంముఖ్యాచభవత్వ్యశ్చసుపుత్రిణీ | ఇతిసర్వంవరందత్వాస్త్రగ్రధేవేంకటేశ్వరః || ౫౩ || యఇదంపఠతిభ్యాయశ్చృణుయాచ్ఛసమాహితః | ఘోషాతీర్థస్నానఫలంప్రాప్నోతిహేనసంశయః || ౫౪ || *

ఇతిశ్రీగారుడపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యవర్ణన

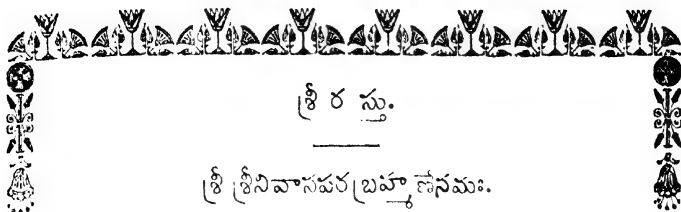
నంనామత్రిషష్టితమోఽధ్యాయః.

ఇథింగారుడపురాణేత్రిషష్టితమాధ్యాయాత్కశ్యేవేంకటాచల

మహాత్మ్యపరోభాగస్సమాప్తిమగమత్.

శ్రీగారుడపురాణాంత్యతశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య

సముదితాఽధ్యాయసంఖ్యే ౧.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

ఓం శ్రీ పద్మావత్యై నమః.

అథ శ్రీహరివంశాస్తోత్ర శ్రీశేషధర్మఘటక

శ్రీ వేంకటాచలమహాత్మ్యప్రారమ్భః.

నారదాదీనాంభగవత్సేవార్థంశ్రీవేంకటాచలాగమనమ్.

యుధిష్ఠిరః ॥ దేవవ్రతమహాభాగసురసిన్ధుసుతప్రభో । శ్రీనివా
సస్యమాహాత్మ్యంవదనోవదతాంవర ॥ ౧ ॥ నై కుణ్ఠవాసీదేవేశోవిష్ణుస్స
ర్వగతఃప్రభుః ॥ కథంప్రాప్తోన్మృషగిరింతన్నేత్వంకృపయావద ॥ ౨ ॥ శ్రీ
భీష్మః ॥ పురావై నారదశ్రీమాన్సృష్టాపుత్రోమహాద్యుతిః । హరింద్ర
ష్టుమనాస్తాతనై కుణ్ఠంసముపాగతః ॥ ౩ ॥ తత్రాదృష్ట్వాహరింపార్థ
క్షీరోదధ్యుపకణ్ఠతః । ఆయాస్తమృషయోదృష్ట్వాముడమాపుశ్చనార
దమ్ ॥ ౪ ॥ అగస్త్యప్రముఖాస్సర్వేపారాశర్యపదానుగాః । అనుజ్ఞా
తోమునిగణైఃపారాశర్యోమహాద్యుతిః ॥ ౫ ॥ వ్యాసోవచనమక్షీబంనా
రదంప్రత్యువాచహ । కృతకృత్యోమునేబ్రహ్మాంస్తవమేకోజగతీతలే ॥ ౬ ॥
విష్ణుభక్తోఽసినాన్యోఽస్తిసదాకీర్తయసేయతః । అహోభిలుమనుష్యా
ణాం మోక్షదోవిష్ణురవ్యయః ॥ ౭ ॥ సత్వయాసేవ్యతేనిత్యం కృతకృ
త్యోభవానతః । స్రష్టాపాలయితాహంతా హ్యేకేవంజనార్దనః ॥ ౮ ॥
సత్వయాపూజితోనిత్యంతస్త్వత్తుకృతీభవాన్ । యోనస్తస్సర్వభూ
తానాంసేతుభూతోజగన్తయః ॥ ౯ ॥ సంసారపాశవిచ్ఛేదీసత్వయా
పూజితోహరిః ॥ ఏతేవయంమునిశ్రేష్ఠద్రష్టుకామాజనార్దనమ్ ॥ ౧౦ ॥
తన్ని వేశితచిత్తాహి ప్రాప్తాఃపరమధార్మిక । ఈదృశంవచనంశృత్వా
వ్యాసస్యజగతీపతే ॥ ౧౧ ॥ ప్రోవాచనారదోధీమా నృషీన్వేదవిదాం

౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీశేషధర్మపురాణాంత్యతే (౨-౧)

వరః । కృతకృత్యోఽస్మి భద్రం వాయూయంభూతహితేరతాః ॥ ౧౨ ॥
 శాస్త్రేంద్రైశ్చ సుదాలోకా భక్త్యా రక్షేతుమిచ్ఛథ । నై కుణ్ఠలోకేన
 మూఢతావార్తాపరమపాపినీ ॥ ౧౩ ॥ అశ్రావిసామయాసనో వక్ష్యే
 శృణ్వంతాంకథామ్ । మాయావీపరమానస్తస్యక్వావై కుణ్ఠముత్ర
 మమ్ ॥ ౧౪ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరేరమయాసహమోదతే । ఇత్య
 ద్భుతతమంవాక్యం శ్రుత్వాసేన్ద్రామరుగ్గణాః ॥ ౧౫ ॥ తత్రసేవితు
 ముద్యుక్తాస్తదాఽహంచజగద్గురుమ్ । కింకరివ్యభిప్రేన్ద్రాహ్యత్రదు
 ర్లభదర్శనాః ॥ ౧౬ ॥ తన్మాత్రత్రగమిష్యామ ఇత్యుక్త్యాభంసమారు
 హత్ । అగస్త్యప్రముఖాస్సర్వేత్వృషయశ్చతపోధనాః ॥ ౧౭ ॥ జగ్ము

శ్రీవేంకటాచలవాసిమహాజనచరిత్రనన్దనమ్.

స్థిర్యోమమూర్ఖేయత్రధర్మగిశాహరిః । స్వామిపుష్కరిణీతీరంగత్వా
 త్ముషయస్సరః ॥ ౧౮ ॥ స్నాత్వాపీత్యాశుభంతోయంహరింద్రప్రం
 తదాఽచరత్ । పశ్చిమంభాగమాసాద్యమునయోవిష్ణుతత్పరాః ॥ ౧౯ ॥
 తత్రాఽపశ్యన్తహద్భూతంమేరుమస్థిరసన్నిభమ్ । సహస్రాదిత్యసజ్జా
 శంవిద్యుచ్ఛచ్చలలోచనమ్ ॥ ౨౦ ॥ సర్వాయుధధరందేవందృష్ట్వావి
 స్తయమాగతాః । దక్షిణాందిశమాజగ్ముస్స్వామిపుష్కరిణీతలాత్ ॥ ౨౧ ॥
 తత్రాఽనురాధానవాదీనాక్షసాన్నిశితాశనాః । నమస్యతోధ్యాయ
 తశ్చజపతిశ్చాపితాన్పహుః ॥ ౨౨ ॥ దృష్ట్వావిస్తయమాపన్నాః పూ
 ర్వాందిశముపాయయుః । తత్రాసీనందేవపతింత్రిదశైరుపసేవితమ్ ॥ ౨౩ ॥
 యక్షకిన్నరగన్ధర్వచారణాదైర్వరభిష్టుతమ్ । సింధకిమ్మరుషాదైర్వశ్చక్షుషి
 భిశ్చాప్సరోగణైః ॥ ౨౪ ॥ స్తూయమానంహరింసాతౌచ్ఛ్రినివాసంజ
 గత్సతిమ్ । కదాద్రక్ష్యమితద్రూపంయోగినామపిదుర్లభమ్ ॥ ౨౫ ॥
 కదామేజన్తసాఫల్యంభవిష్యతిసురార్చిత । దేహిమేదర్శనందేవప్రణతా
 ర్త్తిప్రణాశన ॥ ౨౬ ॥ త్వంగతిస్సర్వభూతానాందేవానామపిమోక్ష
 ద । పాహిపాహిజన్నాభభూయోభూయోనమోఽస్తుతే ॥ ౨౭ ॥ ఇతి
 స్తువంతందేవేశందేవరాజంపురస్సరమ్ । వేంకటాదేఃపురోభాగేస్వా
 మిపుష్కరిణీతలే ॥ ౨౮ ॥ దేవతాభిస్సమాసీనంధ్యాయంతంపురుషో
 త్తమం । తందృష్ట్వావిస్త్రితాస్సర్వేహ్యగస్త్యప్రముఖాద్విజాః ॥ ౨౯ ॥

కౌబేరిందిశమాజస్కుర్ద్రిష్టుకామాజనార్దనమ్ । తత్రాపశ్యద్విజవరా
 న్నప్రదీపనివాసిनః ॥ ౩౦ ॥ రాజ్ఞోముసిగణాంశ్చైవభూసురాన్వేదవా
 దినః । భూలోకవాసినశ్చైవమనుజాన్మనుజేశ్వర ॥ ౩౧ ॥ ముదమా
 పురహతానోమునయశ్శుద్ధబుద్ధయః । స్తువన్తినృత్యన్తినమన్తికేచిదా
 నస్తజాశూక్రిణీన్బుజన్తికేచిత ॥ ౩౨ ॥ ఆపుత్యచాపుత్యనదన్తికేచిద్ధా
 యన్తిగీతంపరితోమహస్తః । రాత్ర్యాంశశీదేహభృతాంచచతుర్దినా
 ర్తిహానోదినకృద్దివాచ ॥ ౩౩ ॥ ఏకోఽపివిష్ణుర్బహుధావిభిన్నోధాతాజ
 నానాందివిదేవతానామ్ । కృపానిధిస్తత్రబభూవలత్య సుర్వస్యలోకస్య
 హితాయనూనం ॥ ౩౪ ॥ వనైఃపుష్పఫలైఃకేచిత్సేతైశ్చవివిధైర్జ
 వైః । వేదపారాయణైఃకేచిత్పూజయన్తిజనార్దనం ॥ ౩౫ ॥ ధూపదీ
 పైర్గంధమాలైర్వరస్తేసామాదీకైర్దనైః । దీప్తహటుకకుమ్భైశ్చతోరణై
 ర్ధ్వజరాశిభిః ॥ ౩౬ ॥ విచిత్రకుసుమైఃకేచిత్పూజయన్తిజనార్దనమ్ । తు
 లసీమజ్జరీభిశ్చకరవీరైశ్చజాతిభిః ॥ ౩౭ ॥ మల్లికాకేతకీపుష్పైశ్చమృ
 కైఃపూజయన్తితే । భూసురాముషయశ్చైవకలశైఃపరిపూరితైః ॥ ౩౮ ॥
 పుణ్యదక్షైర్నస్త్రిపూతైఃకమణ్ణుగతైశ్శుభైః । పత్రకుమ్భాహూతైఃకే
 చిత్పూజయన్తిజనార్దనమ్ ॥ ౩౯ ॥ పత్రశాకైర్కూలఫలైర్నైవేద్యంక
 ల్పయన్తిచాశుద్ధోదక్షైర్నస్త్రిపుష్పైర్ధ్యానైస్తోత్రజపైఃపరే ॥ ౪౦ ॥ ఏవం
 తేషాంతుపూజాభిఃపూజితోమధుసూదనః । ఆస్తేత్రజగన్నాథస్సా
 మిపుష్కరిణీతతే ॥ ౪౧ ॥ హరేమురారేపురుషోత్తమేతివదన్తికేచిత్పు
 రిరమ్భయన్తి । తూష్ణీంతుతిష్ఠన్తిహనన్తికేచిద్ధ్యాయన్తికేచిత్కలశం
 వహన్తి ॥ ౪౨ ॥ పూర్ణంమురారేరభిషేకహేతోపుష్పాణిసారభ్యయు
 తానిగన్ధాన్ । కర్పూరకస్తూరిసమగ్రమేళానాదాయసర్వేషుషభాది
 నాథమ్ ॥ ౪౩ ॥ తేమాగ్ధమాణావిచరన్తితత్రదేవామనుష్యాలపియోగిన

శ్రీభగవదావిర్భావవర్ణనమ్.

శ్చ॥ భీష్మః । ఏవంకృత్యేషుదేవేషుఋషిగర్భర్వకోటిషు ॥ ౪౪ ॥ పుష్ప
 వృష్టిఃపపాతాఽశు పర్వతోపరిసర్వతః । భేరిమృదజగపటహైర్నిసానిగా
 ద్యైశ్చడిణ్డిమైః ॥ ౪౫ ॥ శఙ్ఖకాహశసన్నాదైస్సజులంసమజాయ
 త । తస్మిన్నవసరేవిష్ణుఃప్రాదురాసీత్సరస్తతే ॥ ౪౬ ॥ మేరుమద్ధర

౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీశేషధర్మపురాణా నర్గతే (అ-౧)

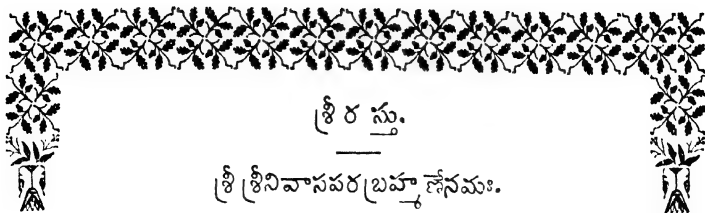
సజ్జాతైశ్చామ్బానదపరిమళైః । నానారత్నచితైర్దివ్యైర్విమానైరు
 పశోభితః ॥ ౪౭ ॥ కోటిసూర్యప్రతీకాశశ్చంద్రకోటిసుశీతలః । స్వర్లో
 కాద్యామిపర్యస్తం ప్రాచురాసేచ్ఛ్రియఃపతిః ॥ ౪౮ ॥ స్వామిపుష్క
 రిణీతీరే రవిమణ్డలసన్నిధే । విమానేసేవితోదేవై శ్రీనివాసోఽవసత్ప్ర
 భుః ॥ ౪౯ ॥ బ్రహ్మశివశ్చంద్రివాకరాససేంద్రియమూగ్నిధనరాట్టపా
 శీ । రక్షోఽనిలోఽసావసవశ్చదప్రావిరిభ్యుకోటిగణదేవతాశ్చ ॥ ౫౦ ॥ పి
 తాపితృణాంజనకస్పరాణాం మూతాశిశూనాంమహతాంమహత్త్వా ।
 పతిఃప్రియాణాంతరణిజ్జనానాం నిధిఃకృశానామివనిర్ధనానాం ॥ ౫౧ ॥ ఆ
 విర్భభూవాత్రమహోజ్వలాజ్ఞః ప్రియాయుతశ్రీపుష్పభాదినాథః । ప్ర
 సన్నమూర్తిర్జగదేకబంధుః ప్రసన్నధామాఽభజగన్నిచాసః ॥ ౫౨ ॥ త

శ్రీనివాససేవార్థం శ్రీభీష్మకృతయుధిష్ఠిరప్రేరణమ్.
 స్వాత్పజయితుంరాజా శ్రీనివాసలజగద్గురుమ్ । గచ్ఛసామ్యసదాన
 న్దం భుక్తిముక్తిఫలప్రదం ॥ ౫౩ ॥ మహాపాతకయుక్తోవా యుక్తోవాస
 ర్యపాతకైః ॥ యస్యస్మరణమాత్రేణ నరఃప్రాప్తైఃప్రముచ్యతే ॥ ౫౪ ॥
 శ్రీనివాసస్యసేవార్థం యోవాకోవాన్రిచేద్యది । తస్యైవవంశజాసుర్వే
 న్మహాప్రసన్నశృంగక్షిణాః - - - - - యః ॥ ౫౫ ॥ యానితేత్రాణిపుణ్యాని తీర్థాన్యాయత
 నానిచ । తానిసర్వాణిసేవస్తే శ్రీనివాసంజగత్కయమ్ ॥ ౫౬ ॥ ఇదం
 యేపుణ్యమాఖ్యానం శృణ్వన్తిశ్రద్ధయానరాః । తేహంముక్తికరస్థవ
 గతానాంకిమునైభవమ్ ॥ ౫౭ ॥ ... .. *

ఇతి శ్రీ శేషధర్మే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే కథనంనా
 మాఽష్ట చత్వారింశోధ్యాయః.

ఇతి శ్రీ మహాభారతే హరివంశే - ఆశ్చర్యపర్వణి శేషధర్మే - అష్ట
 చత్వారింశాధ్యాయాత్మకశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 పరోధాగసుమాప్తిమగమత్.

శ్రీశేషధర్మా నర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 సముదితాధ్యాయసంఖ్యే - ౧.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రియై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీమతే విష్ణవేనాయనమః.

అథ శ్రీ బ్రహ్మణ్డపురాణాంతర్గత

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యప్రార్థనః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ |
{ శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్జశమ్ | }

భృగునారదసంవాదాత్కకసూతోక్త శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యమ్.

ఋషయః || కథితానిమహాభాగ పుణ్యక్షేత్రాణ్యనేకశః | ప్రశస్తానిచతీర్థాని తానితానిమహీతలే || ౧ || తేభ్యోఽధికతమంక్షేత్రం తీర్థం పాపవిनाశనమ్ | యచ్చాస్తితాదృశంతీర్థంతన్నోబ్రూహిసునిశ్చితమ్ || ౨ || యస్మిన్వసతిసర్వాత్కమాధవోభక్తవత్సలః | విహరన్తుదితోనిత్యం శ్రియాభూమ్యాచనీశయా || ౩ || యస్మిన్శ్చవసతిప్రాప్తోదుస్తరంభన సాగరమ్ | సుఖేనజన్తుస్తరతిప్రాప్తవిత్తశ్శుచంయథా | ౪ || తస్యక్షేత్రస్యమాహాత్మ్యం విస్తరాద్వక్తుమర్హసి | నచతేఽవిదితంకించితృశ్చామోభవనత్రయే || ౫ || శ్రీసూతః || స్మారితోఽస్మిమహాభాగా సామృత తంవచనేనవః | కథయిష్యామిమునయ శృణుతై కాగ్రమానసాః || ౬ || అమమేవాధిక్యత్యార్థం పురానారాయణాత్కకమ్ | అపృచ్ఛమ్నునిశాద్దూలం వ్యాసంసత్యవతీసుతమ్ || ౭ || అథపుష్టోపయాప్రాహ వ్యాససత్యవతీసుతః || శ్రీవేదవ్యాసః || శృణుసూతపురావృత్త మాఖ్యానంకథయా

మితే ॥ ౮ ॥ కదాచిత్పర్యటన్భూమిం నారదోమునిసత్తమః । ఆజగా
మాశ్రమంపుణ్యం భృగోర్దుదితమానసః ॥ ౯ ॥ శారదాభ్రనిభశ్శ్రీమా
న్వీణాంచమహాతీందధత్ । ఉదతిష్ఠద్భృగుశ్శిష్యై ర్దృష్ట్వాదేవర్షిమాగ
తమ్ ॥ ౧౦ ॥ పూజయిత్వాచతంపృష్టః పాద్యాఘృతసవన్దనైః । పృ
ష్ట్వాచకుశలంభూయః పత్రచ్ఛమునిపుజవమ్ ॥ ౧౧ ॥ భృగుః ॥ జగత్ప
ర్యటితంసర్వం భగవన్నారదత్వయా । తేనజానాసిజగతాం వృత్తాంతమ
ఖలంమునే ॥ ౧౨ ॥ తేత్రాణామధికం తేత్రం తీర్థానాంతీర్థము త్రమమ్ ।
యద్యస్తిభువివిప్రేస్థైః తన్నేబ్రూహితపోనిధే ॥ ౧౩ ॥ ఆస్తేవిష్ణురచి
న్న్యాత్కా విహరన్రమయాసహ । యత్రసాక్షాత్కృతోదేవో వరదస్స
ర్వదేహీనామ్ ॥ ౧౪ ॥ తపాంసియత్రసిద్ధ్యన్తి నచిరేతపస్వినామ్ । య
స్త్రింశ్చనిసనస్తన్తు రజ్జసామోక్షమాఘ్నయాత్ ॥ ౧౫ ॥ ఏతదాచక్ష్య
భగవన్విస్తరేతపోనిధే జ్ఞాతుమగ్ధమిమంబ్రహ్మన్నత్వదన్యోఽస్తిభూ

౨ వేంకటాచలస్యానేకనామానువర్ణనపూర్వకమాహాత్మ్యకథనమ్ ॥

తలే ॥ ౧౬ ॥ శ్రీనారదః ॥ శృణుష్వైకమనాబ్రహ్మన్తత్తకథయతోమునే ।
తేత్రాణాంతేత్రముత్కృష్టం తీర్థానాంతీర్థము త్రమమ్ ॥ ౧౭ ॥ శ్రీవేంకట
గిరిర్నామ తేత్రంపుణ్యంమహీతలే । సర్వపాపప్రశమనం సర్వపుణ్య
వివర్ధనమ్ ॥ ౧౮ ॥ వక్తుంసతస్యమాహాత్మ్యం బ్రహ్మణాఽపిసురైరపిశక్య
తేవాతథాస్తర్థం మనసాపిమహామునే ॥ ౧౯ ॥ ఆరాధ్యస్సర్వదేవానాం
మాధవోభక్తవత్సలః । విహాయస్వంపరంధామ రమతేరమయాసహ ॥
అజ్ఞానాద్విర్వృషాద్విశ్చ శేషాద్విగ్రరుడాచలః ॥ ౨౦ ॥ తీర్థాద్విశ్శ్రీనివాసా
ద్విశ్చిన్తామణిగిరిస్తథా । పృషభాద్విర్వరాహాద్విజ్ఞానాద్వికనకాచలః ॥
ఆనన్దాద్విశ్చనీలాద్రిస్సుమేరుశిఖరాచలః । వైకుంఠాద్విపుష్కరాద్విరితినా
మానివింశతిః ॥ ౨౧ ॥ బ్రాహ్మణఃక్షత్రియోవైశ్య శూద్రశ్చేతరజా
తయః । తన్నామానివశేయ్యైశ్చేమ్యస్తేతేఽఘబన్ధనాత్ ॥ ౨౨ ॥ వేంకటా
ద్రిసమంస్థానం బ్రహ్మణ్డేనాస్తికించన । వేంకటేశసమాదేవో నభూ
తోనభవిష్యతి ॥ ౨౩ ॥ తస్మిన్బహునితీర్థాని సురసిద్ధనిషేవితేరమ్యాణి
సన్తిశతశః సుర్వాఘాఘమాఋణ్యపి ॥ ౨౪ ॥ సర్వతీర్థాతిశాయీనిస
ర్వాశ్చర్యకరాణిచ । సర్వసిద్ధ్యనుకారీణి సర్వమగ్గళదాన్యపి ॥ ౨౫ ॥

స్వామిపుష్కరిణీనామ సరసీరాజతేశుభా । యస్యాస్త్రీకేరవిద్వాత్సో
వసతిప్రీతమానసః ॥ ౨౭ ॥ భృగుః ॥ తస్మిన్నిరౌశ్రియాసార్థం హిత్యా
నైకుణ్ఠముత్తమమ్ । కిమర్థంవసతిబ్రహ్మ న్నాత్మాన్నారాయణస్వయ

నారదకృతక్షీరాబ్ధివాసిభగవద్వర్ణనమ్.

మ్ ॥ ౨౮ ॥ శ్రీనారదః ॥ కథయిష్యామి తేసర్వం నైకుణ్ఠోయేనహేతునా ।
తస్మిన్నిరీవరేరమ్యే చిరనూస్తేశ్రియాసహ ॥ ౨౯ ॥ నారాయణమహాంద్ర
ఘ్నం కదాచిత్తీరసాగరమ్ । గతవాంస్తత్రచాబ్రదాత్మం శ్వేతద్వీపంమ
హోచ్చిత్రమ్ ॥ ౩౦ ॥ తత్రకల్పద్రుమవనే శాతకుమ్భమయంగృహ
మ్ । నానారత్నసమాక్షిప్త మనేకస్తమ్భశోభితమ్ ॥ ౩౧ ॥ సహస్రార
ప్రతీకాశం దీప్యమానమివశ్రియా । దుష్ప్రసమమరేణైశ్చ సుప్రా

పంకృతభక్తిభిః ॥ ౩౨ ॥ తత్రతాపశ్యంసభాద్వివ్యాం దేవదేవస్య శాక్తిణః ।
అనన్తవిహగాధీశసేనాన్యాద్యైరధిష్ఠితామ్ ॥ ౩౩ ॥ తత్రతాపశ్యంహృ
షీకేశం సర్వలోకైకకారణమ్ । సర్వాశ్చర్యమయందేవం శయానంశే
షతల్పకే ॥ ౩౪ ॥ ద్వీలక్షయోజనోపేతవిగ్రహంకామరూపిణమ్ । రజ
తాచలసంలీన నీలజీమూతసన్నిభమ్ ॥ ౩౫ ॥ పుణ్డరీకవిశాలాత్మం పురా
ణపురుషంశుభమ్ । తథాసర్వావినీతానాం శాసితారంసురోత్తమమ్ ॥
సంవాహ్యమానచరణం శ్రియాభూమ్యుచసాదరమ్ । శ్రీవత్సాఙ్గముదా
రాఙ్గం శతపత్రనిభాననమ్ ॥ ౩౬ ॥ యుగపన్నిర్గతాదిత్యసహస్రసదృ
శద్యుతిమ్ । శఙ్ఖచక్రధరస్తేవం జ్వలచ్చక్చలకుణ్డలమ్ ॥ ౩౭ ॥ నైజయ
న్త్యాచవిపులే విభూషితచురస్థలే సాదామనీశతాధిక్యజ్వలత్ప్రతామ్యరో
జ్జ్వలమ్ ॥ ౩౮ ॥ లావణ్యామృతసందోహం భవసంతాపనాశకమ్ । యుగా
న్తారకసహస్రభమకుటోజ్జ్వలమస్తకమ్ ॥ ౪౦ ॥ అచలన్నేఘసంజ్ఞాశ
మతీవప్రియదర్శనమ్ । కర్ణభూషోజ్జ్వలందీప్తకణ్ఠికాద్యోతికాస్తుభమ్ ॥
అరాభమణిరత్నాద్యైర్జ్వలచ్చక్చలకుణ్డలమ్ । అత్యుజ్జ్వలితహరశ్చ
వసమాలావిభూషితమ్ ॥ ౪౧ ॥ స్ఫురతాబ్రహ్మసూత్రేణ ప్రోద్ధాస్థితభుజా
న్తరమ్ । అనేకసూర్యసంజ్ఞాశకేయూరమణికాన్తికమ్ ॥ ౪౩ ॥ మణికాశ్చ
నముక్తాఢ్యైః కటకైరుపశోభితమ్ । అఙ్గుళ్యాభరణైస్సర్వైర్నవరజైర్
రలంకృతమ్ ॥ ౪౪ ॥ కర్పూరగన్ధితాస్యాబ్జం సురక్తాధరపల్లవమ్ । తటి

౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణా నర్గతే (అ-౧)

చృతసహస్రాభపీతనిర్మలవాససమ్ ॥ ౪౫ ॥ నూపురైఃకటిసూత్రేణ
తటిన్తాలాయతోపమమ్ । బాలసూర్యసహస్రాభసాభిపజ్జ-జమద్భు
తమ్ ॥ ౪౬ ॥ మూర్ఖజ్ఞేయభరద్వాజపుణ్డకశుకాదిభిః । యాజ్ఞవ
ల్క్యమ్బరీషాద్యై రన్యైశ్చమునిపుంగవైః ॥ ౪౭ ॥ చతుర్భుజైస్స
సార్వాప్యైశ్శబ్దచక్రగదాధరైః । ప్రహోదప్రముఖైర్భుజైస్త్రూపయమానమ
నేకశః ॥ ౪౮ ॥ సనన్దసనకాద్యైశ్చ యోగిముఖైరభిష్టుతమ్ । భుక్తి
ముక్తిప్రచంద్మణాం సర్వాభీష్టప్రదాయినమ్ ॥ ౪౯ ॥ సేవితంవిధిరు
ద్రాద్యైర్వికాపైశ్చభయాన్వితైః । ప్రణమ్యశిరసాదేవం స్తుత్వాస్తుతిభిః

➤➤➤ నారదమ్మృతిధరాతలవిజహీర్నుభగవదుక్తిః. ➤➤➤

శ్వరమ్ ॥ ౫౦ ॥ భక్త్యాచావనతోభూత్వా కృతాజ్ఞలిరహంస్థితః । స్వా
గతంచైవపుష్ట్యామాం బహుమేనేగదాధరః ॥ ౫౧ ॥ దేవదేవోఽథమాం
వీర్య పౌత్రస్నేహతీతలైః । వీక్షణైర్హృదయన్నిత్యం బభాషేమధుసూద
నః ॥ ౫౨ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ నారదశ్రూయతాంవత్స త్వయాదృష్టంజగ
త్త్రియమ్ । బ్రహ్మజ్ఞేకుత్రవావాసో మమదేశేభవేదిహ ॥ ౫౩ ॥ విహ
రయోగ్యశ్చతథా విశ్రమస్థానముత్తమమ్ । కథయత్వంమహాభాగ య

➤➤➤ నారదకృతభగవత్కీర్తనార్హదేశప్రకాశనమ్. ➤➤➤

ద్యస్తీభువితాదృశమ్ ॥ ౫౪ ॥ శ్రీనారదః ॥ నత్వయాఽవిదితంకించ్చత్త్రి
షులోకేషువిద్యతే । తథాఽప్యయంతవప్రశ్నో మయిన్నేహవశాత్ప్రభో ॥
త్వద్విహారోచితంస్థానం రమణీయంవిలోక్యతే । ఆశ్చర్యప్రభవంస్థానం
తత్సమంనాస్తిభూతలే ॥ ౫౫ ॥ తనపాదప్రభూతాయా గజ్జాయాశ్చై
వవక్షీణే । దిగ్భాగేవర్ణకారణ్యే ద్విశతైర్వ్యజ్రైర్మితైః ॥ ౫౬ ॥ దక్షి
ణామ్బునిధేశ్చాపి దక్షిణేతరభాగకే । పూర్వాభ్యేపశ్చిమేభాగే పశ్చిభి
ర్వ్యజ్రైర్మితైః ॥ ౫౭ ॥ రమణీయమిదంస్థానం క్రీడాయోగ్యంవిభోతవ ।
తత్రత్యాశ్చనాస్పర్శ్యే తపస్త్వాధ్యాయవర్జితాః ॥ ౫౮ ॥ ఆధివ్యాధి
హతాశ్చైవ పశ్యన్తిశరణంనచ । ఆనుగ్రహాయనై తేహంస్థాతవ్యంభవ
తాహరే ॥ ౫౯ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ చోళరాజసుతఃకన్య త్క-తాఖిలుభవి

వ్యతి । చక్రవర్తిమధ్యక్తస్తత్రమామర్చయిష్యతి ॥ ౬౦ ॥ అనుగ్రహయతస్యాపి తత్రస్థాస్యామ్యహంమునే ॥ ౬౦౫ ॥ ... *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మార్థపురాణే తీర్థక్షణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భగవన్నారద సంవాదే శ్రీవేంకటాచలమహిమానునర్జనం నామ ప్రథమోధ్యాయః.

అనస్తస్య భగవతోద్భాదిత్వప్రాప్తిః.

అథాహ భగవాన్ శ్చేష మాహూయపురతస్థితిమ్ । మేఘగమ్భీరయావాచా హర్షోత్ఫుల్లవిలోచనః ॥ ౧ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అనస్తమత్ప్రియోలోకేన తద్దన్యోఽస్తికశ్చనాతస్మాత్స్థమప్రియం కిం ఛ త్తస్యంభవతానఘ ॥ ౨ ॥ శ్రుతం హి భవతా సర్వం నారదో నీరతం వచః । క్రీడా సముచితేదేశే నస్తస్య మితి మేమతః ॥ ౩ ॥ తత్ర భూత్వా గిరివరో భవాన్వసతు భూతలే । త్వత్కణామగ్గలభువి స్థాతిన్యం రమయాసహ ॥ ౪ ॥ శేషః ॥ అనన్తోఽహం మహాదేన స్థాస్యామి గిరిరూపధృత్ । భనాంస్తురమయాసార్థం మమ సానుషురంస్యతామ్ ॥ ౫ ॥ గజ్ఞాద్యాస్సరితః పుణ్యాస్తీర్థాని చ సరాంసి చ । వసస్తు సర్వదా తత్ర మమోపరితవాజ్ఞయా ॥ ౬ ॥ మమోపరి ప్రభూతానాం జగ్గమస్థావరాత్తనామ్ । యద్యదిష్టం హి తత్సర్వం తవానుగ్రహ హేతునా ॥ ౭ ॥ అస్తి త్ప్రాధికాయామాస శేషస్సర్వహితాయనై ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సిద్ధ్యత్వేనంభవేన్ద్రాఽద్య భవతాయో వరోవృతః ॥ ౮ ॥ తపాంసిత తస్మిన్స్థి నిర్విఘ్నా నితపస్వి నామ్ । అహం హి సర్వజన్తూనాం దృష్టిగోచరతాంగతః ॥ ౯ ॥ వసిష్యామి త్రియాసా

భగవతోలక్ష్మ్యాదిమహిషేపరిజ్ఞానై స్సహ క్రీడాచలగమనమ్.

ర్థం దదదిష్టాని దేహినామ్ । ఇత్యుక్త్వా ధత్రియం ప్రాహ భగవాన్ పార్శ్వవత్స్థితిమ్ ॥ ౧౦ ॥ భూమిం నీచాంతిథా దేహిం ప్రసన్నవదనామ్బుజామ్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సభిభిస్సహితాయాయం సమాగచ్ఛతతత్రనై ॥ ౧౧ ॥ విహరయోగ్యోదేశోఽయం నిర్దిష్టోమునీనామనా । ఇత్యుక్త్వా భగవాన్ పాహ సేనాపతిమరిన్ద్రమమ్ ॥ ౧౨ ॥ త్వదీయానుచరైస్సార్థం సర్వైః పారిషదై ర్యుతః । బ్రహ్మదైత్యస్త్రిసరైస్సార్థం యతుంక్షోగణాన్వితైః ॥ ౧౩ ॥ సిద్ధవిద్యాధరైశ్చాపి కిన్నరైశ్చ మహారథైః । ఋషిసజ్జయతశ్శ్రీఘ్రం

౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణ స్తోత్రే (౨-౨)

యాహి శేషాచలంప్రతి || ౧౪ || వస్తవ్యంతత్రహిమయా రమయాసహి
తేనవై | అనుగ్రహయసాధూనాం నిత్యంచప్రయతాత్మనామ్ || ౧౫ ||
ఇత్యుక్త్వాభగవాదేవ శ్చియాభూమ్యాచనీశయా | వినతాసుతమా
అద్రిరూపధార్యనస్తస్యశిరఃపుచ్ఛప్రదేశవర్ణనమ్.

రూఢో యయాసహిమహీధరమ్ || ౧౬ || భృగుః || శేషఃకథజ్జీరివరోబ
భూవసమహవపుః | కుత్రపుచ్ఛప్రదేశోఽస్య శిరఃపక్షభువోతథా || ౧౭ ||
నారదః || తస్యదక్షిణైకైలాసనామకంఠానముత్తమమ్ | కాశహస్తీతి
విఖ్యాతం శిరోదేశఃప్రకీర్తితః || ౧౮ || శివస్యశివదఃపుణ్య శ్చిరోదేశోవి
లోక్యతేపుచ్ఛస్తూత్తరతఃప్రోక్తోమహతోఽస్యమహీభృతః || ౧౯ || ప్రసి
ద్ధపుచ్ఛదేశోఽయం శ్రీశైలఇతివిశ్రుతః|శ్రీశైలస్యప్రదేశేఽస్మిన్నీలకణ్ఠా

వ్యాఘ్రపాదవృత్తాంతః.

శ్రమేశుభే || ౨౦ || వ్యాఘ్రపాదాభిదః కశ్చిత్తపస్వీనియతేన్ద్రియః | చిర
కాలంతపస్తస్త్వాసీలకణ్ఠముమాపతిమ్ || ౨౧ || తోషయామాసనియమై
స్సమగ్రస్తంతపోనిధిః | అథకేనాపికాలేన సీలకణ్ఠోమహద్భృతిః || ౨౨ || ప
రితుష్టఃప్రాదురభూద్ధాస్యన్వరమభీప్సితమ్ | ఆలిక్కితోగిరిజయా గాఢమా
శ్రితపార్శ్వయా || ౨౩ || కైలాసగౌరమారుహ్యా వృషంగగనచారిణ
మ్ | ప్రమథాద్దైత్యపరివృతోగజైస్సమ్ప్రీతమాననైః || ౨౪ || కపర్దవిల
సస్త్రిధస్థిస్థావీచిభిరాకులైః | సిద్ధిగర్భర్వయతౌద్దైత్యః సన్నగైఃపరివారితః ||
భక్తానుకీర్ష్యాంపరిమాంభృశమావేదయన్న్వ | వ్యాఘ్రపాదఃప్రణమ్యై
నం భక్త్యాపరమయాఽన్వీతః || ౨౬ || స్తుతిభిఃపరితుష్టాన పుష్కలాభిఃపు
నఃపునః || వ్యాఘ్రపాదః || భగవన్మారుణాసార సర్వలోకైకకారణ || ౨౭ ||
ప్రసీదత్వంప్రసన్నాక్ష విశ్వాకారపుషధ్వజ || ౨౮ || రథ్యావేదాస్త్రిపురద
హనేవేదవక్తాచవేధా సూతోయస్యస్వయముపగతోపుష్పవస్తారథాశ్లే ||
చాపోమేరుస్త్రిదశవసతిర్వాసుకి శ్చాపమార్వీబాణో విష్ణుఃస్త్రిదశవపుషే
కుర్మహేతేనమస్యామ్ || ౨౯ || స్తుత్యైవంపరయాభక్త్యా వ్యాఘ్రపా
దస్తపోనిధిః || ౩౦ || తూష్ణేంబభూవపురతో మస్తకేవిహితాజ్జలిః |
వ్యాఘ్రపాదంతపోనిష్ఠం శాస్త్రంధర్మపరాయణమ్ || ౩౧ || సీలకణ్ఠస్స
మాహూయ ప్రహసన్నిదమబ్రవీత్ || సీలకణ్ఠః || తపసాపరితుష్టోఽస్మి కృతే

నానేనసువ్రత || 3౧ || వరంవరయభద్రస్తే వరదోహమహగతః || వ్యా
ఘ్రపాదః || ఆశ్రమేఽస్తిస్సహదేవ వస్తవ్యంభవతాసదా || ౩౨ || భవన్నా
మ్నాసరశ్చేదం ప్రసిద్ధిమధిగచ్ఛతు | అత్రస్మాస్యతియోమర్త్యస్తీర్థేఽస్తి
స్సకృదాప్లుతః || ౩౩ || ససిద్ధియాతుశుద్ధాత్మా పుమర్థానామభీషయా ||
సీలకణ్ఠః | తథైవాస్త్వితితంప్రోక్త్వా తత్రాస్తేచన్ద్రశేఖరః || ౩౪ || చిరగ్గిరి

➤➤➤ అద్విరూపధార్యనస్తస్యఫక్షప్రదేశవర్ణనమ్. ➤➤➤

జయాసార్థం వరదస్సర్వదేహినామ్ | అథపక్షప్రదేశోఽస్య ప్యాహా
బిలమితిస్త్పతః || ౩౫ || పరంస్థానంన్యసింహస్య సర్వసిద్ధిప్రదాయకమ్ | హి
రణ్యకశిపుంహస్తం బ్రహ్మరుద్రపురస్కృతః || ౩౬ || ప్రహ్లాదానుగ్రహార్థా
యహ్యవతీర్ణోఽత్రవర్తతే | సతత్సమంభువిస్థానమస్తిలోకత్రయేషివా ||
అమృతత్వమవాహ్నీతి జన్తుర్దర్శనమాత్రతః | తస్మిన్నేకదినంవాపి యో
వాసమధిగచ్ఛతి || ౩౭ || సర్వపాపవినిర్ముక్తో విష్ణులోకేమహీయతే |

➤➤➤ క్రీడాద్రిత్యాపన్నానస్తస్యఫణామణివర్ణనమ్. ➤➤➤

ఫణామణిప్రదేశోఽయం వేంకటాద్రిరితిస్త్పతః || ౩౮ || శేషాద్విర్వృ
షభాద్రిశ్చ నారాయణగిరిస్తథా | సచాస్యమహిమాశక్యో వక్తుంవర్షశ
తైరపి || ౪౦ || బ్రహ్మరుద్రపురోగైశ్చ ససకాద్యైశ్చయోగిభిః | అగ
స్త్యాద్యామునివరాస్తపససిద్ధ్యపేక్షయా || ౪౧ || తపాంసిసుచిరస్తే
పుస్తన్నిర్మూరసమాప్లుతాః | విష్ణోరపరదేహత్వాదాక్రామన్నపద్దైర్గిరిమ్ ||
నారాయణాంశసమ్భూత శ్శేషోఽహిర్గిరిరూపధృత్ | తస్యోపరిప్రభూ
తాయే తృణగుల్మలతాదయః || ౪౩ || తేహిస్థావరరూపేణ వసన్తోయో
గిపూరుషాః | బ్రహ్మరుద్రాదిదేవోభ్యో యోగినోఽమితతేజసః || ౪౪ ||
సర్వదాయక్షగన్ధర్వసిద్ధకిన్నరచారణైః | విద్యాధరగణైశ్చాపి మహా
రగగణైస్తథా || ౪౫ || ఋషిభిర్దేవబృన్దైశ్చ సేవాఽవసరకాక్షిభిః |

సేవ్యతేఽహర్నిశంప్రీత్యా మహాగిరివరోహ్యయమ్ || ౪౬ || ... *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణే తీర్థఖండే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యభృగునాదర
సంవాదే శ్రీవేంకటాచలవిస్తారవర్ణనంనామద్వితీయోధ్యాయః.

➡➡➡ భగవత్కీర్తనాచలవర్ణనమ్. ➡➡➡

భృగుః || శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భగవాన్పురుషోత్తమః । ఆవా
సమకరోత్తత్ర తతఃకిమకరోత్స్వయమ్ ॥ ౧ ॥ ఉదంతమమమాచక్ష్య విస్త
రేణైవనారద । నత్వదన్యోఽస్తివిప్రేష్ట) రహస్యానాంహివేదితా ॥ ౨ ॥
శ్రీనారదః || ఇదంరహస్యంపక్ష్యేఽద్య విస్తరేణైవతేభృగో । నత్వద
న్యోఽస్తివిప్రేష్ట) కథాయాంశ్రవణేయతః ॥ ౩ ॥ యదైవరమయాసార్థ
మనాదిఃపురుషోత్తమః । అవత్కీర్ణోగిరివరం నానాధాతువిభూషితమ్ ॥
గిరినిర్మలసంయుక్తం నదీప్రసవనైర్మయమ్ । వివిధైర్వృక్షపక్ష్యైశ్చ పుష్ప
శైరుపశోభితమ్ ॥ ౪ ॥ మూలతీమృదుటజై స్పిన్ధువారైఃకురట్టకైః । కద
మ్బాజ్జనవంశైశ్చ చక్రవర్తిపతనైఃసృజితమ్ ॥ ౫ ॥ అశోకవకుళైర్మృజైస్త
మాలైస్సమలఙ్కృతమ్ । నానావిహగస్థాన్తం మయూరారావనాది
తమ్ ॥ ౬ ॥ తుప్తపుష్పమృగాన్తం సింహశాస్త్రాలశోభితమ్ । విగళన్త
దధాన్తైశ్చ గజస్థాన్సుశోభితమ్ ॥ ౭ ॥ గోల్కాల్గజైశ్చాపి వా
నరైర్నిదగజైః । ప్రహవీలాననిర్మలైర్మృగపక్ష్యభిరామితమ్ ॥ ౮ ॥
నానారత్నసమాన్తం నానుభిర్యాపితైర్గిమ్ । బ్రహ్మణాచసమాదిష్టో

➡➡➡ నారాయణాఖ్యవిప్రవృత్తాంతః. ➡➡➡

నారాయణదివ్యక్షయూ ॥ ౧౦ ॥ నారాయణాఖ్యోవిప్రేష్ట) గిరా
నస్తిఘ్నాభోత్తరే । న్యామిభుషు-రితోతరే సురిస్థినిషేవితే ॥ ౧౧ ॥
ఇన్ద్రియానానియమ్యుష్టై రాస్థితోయోగభావనామ్ । నారాయణంత్రి
జగతా మధ్యశంభక్తివత్పులమ్ ॥ ౧౨ ॥ శ్రీభూమినీళాసహితం ధ్యా
యస్త్పదికుభాస్మయమ్ । నాసాన్రిన్యస్తనయనో విశుద్ధాత్మాచిరద్వి
జః ॥ ౧౩ ॥ తపశ్చవారధిర్నాత్మా దుశ్చరందుష్టమాననః । విశుద్ధా
త్మనివిప్రేష్ట) తప్యతిచిరస్తదా ॥ ౧౪ ॥ ఇలన్తివివిధావృక్షాస్త
త్రత్యాస్సమయంవినా । నత్వేషాబలవత్పుత్స్విం బభాధేనైవదుర్బలమ్ ॥

➡➡➡ నారాయణాఖ్యవిప్రతపస్తుప్తభగవదాచార్యావః. ➡➡➡

తపస్యతిద్విజేశాస్తే శాస్త్రంసర్వమభూద్వనమ్ । అథాఽస్తిన్నస్తరేత
స్య తపసాపరితోషితః ॥ ౧౫ ॥ వాసుదేవఃప్రాదురభూ ద్వరదస్సర్వ

దేహినామ్ । వినతాసుతమారూఢస్సుమేరుశిఖరోపమమ్ ॥ ౧౭ ॥
 దయితామజ్జమారోప్యజ్వలతాఙ్గనమాలినీమ్ । యగపత్స్పరితా
 నేకతటిత్పద్యశవర్చసమ్ ॥ ౧౮ ॥ సహధర్మచరీంవిష్ణోరవతారానుకా
 రిణీమ్ । భక్తానుకమ్పాభరితైరపాశైశ్శీతలైస్సదా ॥ ౧౯ ॥ ఆహ్లాదయ
 స్తీమసకృజ్జగత్థైవరజజ్జమమ్ । పద్మప్రియాంపద్మహస్తాంపద్మాలయనివా
 సినీమ్ ॥ ౨౦ ॥ ఉన్నిద్రపద్మనయనాంపద్మనాభమనఃప్రియామ్ । సీలజీ
 మూతసజ్జాశస్సుస్ఫురత్ప్రీతామ్బరోజ్జ్వలః ॥ ౨౧ ॥ తులసీదామహృ
 ద్యేనస్ఫురచ్ఛ్రీవత్సలత్క్షణా । కౌస్తుభద్యుతిదీప్తేనవపుషాసువిరాజితః ॥
 నిబద్ధోదరబద్ధనేతనుమధ్యేనశోభితః । విధాతృగృహనాభీకముకుతోద్భవ
 హేతునా ॥ ౨౨ ॥ నాభిహృదేననిమ్నేనగమ్భీరావర్తిశోభినా । రమ్భే
 భహస్తశోభాభ్యా మూరుభ్యాముపశోభితః ॥ ౨౩ ॥ జఙ్గాభ్యాంచారు
 తూణీరసదృశీభ్యాంవిరాజితః । ప్రసన్నవదనామౌఘజఃపద్మప్రతనిభేక్ష
 ణః ॥ ౨౪ ॥ జ్యోతిర్మయేనవపుషాదీప్యమానోఽగ్రతస్థి న్నతః । అఘనారా
 యణంవిప్రోహర్షపర్యాకులేక్షణః ॥ ౨౫ ॥ సర్వదాఽనన్తసన్తోహనయనా
 శ్రుసమాప్లుతః । ఆనన్తామృతసారాష్ఠామగ్నఃకేభిన్నబుద్ధితే ॥ ౨౬ ॥
 ప్రదక్షిణంతదాకృత్వాభగవన్దయానిధిం । భక్త్యాపరమయాఽవిష్టోవి
 వేదానస్తరంసనః ॥ ౨౭ ॥ కింకర్తవ్యమజానానోముహూర్తంతస్తవ

➤➤➤ నారాయణాఖ్యవిప్రకృతభగవత్తునితిః. ➤➤➤

తిష్ఠతే । అధైనంపరితుష్టానవాగ్భిరగ్యాగ్రిభిరాకులః ॥ ౨౮ ॥ విప్రః ॥
 దేవదేవజగన్నాథప్రసీదపురుషోత్తమ । పరిపాలయమాంభక్తంశరణా
 గతవత్సల ॥ ౨౯ ॥ కాలాభకరుణాసారకరీంద్రవిరదప్రభో । అవ
 లోకయమాంనాథ శీతలైర్నయనాశ్చలైః ॥ ౩౦ ॥ త్వమేవధాతా
 సర్వస్యజగతోఽస్యజగత్తయ । రక్షితాచత్వమేవాస్యసంహర్తాచసుశే
 త్వర ॥ ౩౧ ॥ ప్రకృతిఃపురుషశ్చైవసర్గకాలేసుసజ్జతౌ । తేవేక్షణవ
 శేనైవసృజతోజగదవ్యయ ॥ ౩౨ ॥ నత్వత్సమోఽస్తిలోకేస్త్రిన్నాథలో
 కత్రయేపివా । కుతస్త్యదధికస్తస్మాన్నిసమభ్యధికోభవా ॥ ౩౩ ॥
 వేత్తాత్వమసివేద్యచ్ఛవేదనోపాయవచ । వేదసచ్చఫలంతస్యత్వదృతే

౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాన్తర్గతే (అ-౩)

నాస్తికించున || ౩౫ || పితృత్వమసిలోకస్యసర్వస్యజగతఃపతే | మా
తాస్వయంవిశాలాక్షీలక్ష్మీస్త్వదనపాయినీ || ౩౬ || విధాతృప్రము
ఖాదేవాసునకాద్యాశ్చయోగినః | మహతాతపసావాపినత్వాంజా
నన్తితత్త్వతః || ౩౭ || నపేదాధ్యయనేనత్వాం నయజ్ఞైర్నియమై

రపి || నదానైశ్చతపోయోగై ర్విసాభక్త్యానదృశ్యసే || ౩౮ ||
మద్భాగ్యోపచయేనత్వంబృగ్గోచరముపాగతః | నిజరూపఞ్చదేవేశప్రద
ర్మయదయానిధే || ౩౯ || ధన్యోఽస్త్వమగృహీతోఽస్తిదర్శనేనతవప్రభో |
చతుషోస్సుఫలంజస్త్వజాతమద్యసురేశ్వర || ౪౦ || నత్వాంపశ్యతియో
మన్త్యోన్యర్థజన్తానమేమతః | దర్శనేనైవమచ్చిత్తమాహ్నాత్సున్తత్తు
ల్యతామ్ || ౪౧ || ఏనంస్తువతివిప్రేంద్రే భగవాన్ప్రీతిమానసః | త
మువాచప్రసన్నాక్షోమేఘగమ్భీరయాగిరా || ౪౨ || శ్రీభగవాన్ ||
తపశ్చరసివిప్రేంద్రకిన్త్వమత్రజితేంద్రియః | కిమర్థఞ్చవదాద్యత్వందా

→ భగవన్ స్థముద్దిశ్యవిప్రకృతసర్వజనదృశ్యత్వాదిప్రార్థనా. ←

స్యామ్యహమభీప్సితమ్ || ౪౩ || నారాయణః || వరదోయదిదేవేశశ్రీ
నిధేశరుణానిధే | నృణోమివరమిష్టంమేశ్వణుష్వప్రీతిమానసః || ౪౪ ||
అహంనారాయణోనామభవన్తశ్చనకాక్షాయా | భువంసర్వాంపరిక్ర
మ్యనాపశ్యంత్యామహంప్రభో || ౪౫ || బ్రహ్మణంతపసాఽరాధ్యతన్ని
ర్దిష్టోఽహమాగతః | స్వామిపుష్కరిణీతీరే తపనాఽరాధితోభవాన్ || ౪౬ ||
తపశ్చరన్వసామ్యద్యచిరేణనియతేంద్రియః | ఏనంకిలతపశ్చర్తుమశక్యం
భువిమాననైః || ౪౭ || తేషామనుగ్రహాథ్థాయ సర్వప్రత్యక్షగోచరః |
సర్వాభీష్టందదన్నిత్యంస్వామిపుష్కరిణీతీరే || ౪౮ || అనస్తవిహాగే
శానసేనాపతిముఖైస్తుదా | సేవ్యమానశ్శ్రియాసార్థం విహరన్వసమా
ధవ || ౪౯ || గిరిశ్చాయంహిమన్నామ్నాప్రసిద్ధిమధిగచ్ఛతు || శ్రీభగ

→ భగవత్కృతనారాయణాఖ్యవిప్రప్రార్థనాభ్యుపగమప్రకారః. ←

వాన్ || తథాభవతువిప్రేంద్రవచనంతవనువ్రత || ౫౦ || బ్రాహ్మణో
యదివానైశ్శః శ్మత్రీయశ్శూద్రజోపివా | సపాపోయిదివాఽపాపస్సాన్వి
మిపుష్కరిణీజలే || ౫౧ || స్నాత్వాచాత్రవసస్తంమాంయేనమన్యన్తి
మానవాః | దదామ్యుకల్పమేవాహం తేషాంవాసంత్రవిష్టపే || ౫౨ ||

యఃకరోత్యాప్లవం స్వామిసరసీజలమధ్యతః ॥ సోఽతీత్యనిరయంసర్వం
 బ్రహ్మభూయాయకల్పతే ॥ ౫౩ ॥ భుక్తిముక్తిప్రదంస్మాణాంసర్వసి
 ధ్ధిప్రదాయకమ్ । ఇదంస్థానంసరశ్చేదం నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౫౪ ॥
 అద్యప్రభృతిచైవాయంగిరిస్తవన్నామతస్సదా । నారాయణచలఇతిప్రసి
 ధ్ధోభవతుద్విజ ॥ ౫౫ ॥ ఇతితస్మిన్సరస్తత్వాస్వసాయుజ్యన్దచాహరిః ॥
 స్వామిపుష్కరిణీతీరే స్వసంకల్పాగతేతతః ॥ ౫౬ ॥ దివ్యేవిమానేస
 ర్శేషాంవిలోచనపథజ్ఞతః । శ్రీభూమినీళాసహితశ్శబ్దచక్రగదాధరః ॥
 కోటికస్తర్పలావణ్యోనీలజీమూతసన్నిభః । దయాపరవశోనిత్యం వసతి
 ప్రీతమానసః ॥ ౫౭ ॥ ... .. *

ఇతిశ్రీబ్రహ్మేంద్రపురాణేతీర్థఖండేభృగునారదసంవాదేశ్రీవేంకటాచల
 మాహాత్మ్యేభగవదావిర్భావోనామమత్ప్రళయోధ్యాయః.

➔➔➔ భగవతః క్షీణద్రోలీలాగ్ధమృగయావిహారః. ➔➔➔

భృగుః ॥ తత్రీవాసముపేత్యాథదేవఃకిమకరోత్తతః । విస్తరే
 ణసమాఖ్యాహి పృచ్ఛతోమమసర్వశః ॥ ౧ ॥ నారదః ॥ తతఃకదా
 చిన్మృగయా విహారాకాక్షి మానసః । సేనాపతిమువాచేదం ప్రహసన్ని
 వమీధనః ॥ ౨ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ సేనేశవిషివోద్యే శే విహర్తుంమతిర
 స్తిమే । సింహవ్యాధిసహాకీణే మత్తద్విపనిషేవితే ॥ ౩ ॥ సజ్జీభవన్తు
 సైన్యానివిదేశాదభ్యవతోఽధునా । చతురజ్ఞసమేతానిసమరేష్వజితాసిన్వే ॥
 ఇత్యుక్త్వాభగవాన్స్తూన్యం నిర్వియామృగయామతిః । సేనాపతిముఖా
 శ్చాపితిమేవానుయయ్యుస్తదా ॥ ౪ ॥ అథోత్తరగిరారమ్యే విచచారస్తదై
 త్యహః । సింహవ్యాధిగణాన్విధ్యన్సరైరాశీవిహేపమైః ॥ ౬ ॥ తత్రత్యా
 శ్శబరాఽధీశాస్సపహారాస్సహాగతాః । ప్రణవ్యదేవదేవేశ మతిష్ఠన్న
 మ్రమాళయః ॥ ౭ ॥ నిర్దిశ్యమానమాన్యస్తైస్తైశ్శబరపాలకైః । విచచార

➔➔➔ వృషభాఖ్యాసురవృత్తాస్తః. ➔➔➔

బహుదాదేశాన్మృగయాకృష్టమానసః ॥ ౮ ॥ తస్మిన్నాచేశేవేభక్తోవృషభా
 భ్యోమహాసురః ॥ శ్రీశైలాగ్ధక్షీణదేశే విచచారమహామనాః ॥ ౯ ॥ త
 తోగిరివరస్తప్తప్త్యాప్రాదుర్భూతంసువిస్తృతమ్ । విస్తయావిష్టచేతాస్తు

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణా స్తవశ్చే (అ-౪)

చిస్తయామాసకారణమ్ || ౧౦ || అహోకోప్యస్య మాయావీసప్తాఽ
 ద్రేకుపరిధృ)నమ్ | తమ స్వేష్టంయతిష్యామిమాయినంగతభీరహమ్ || ౧౧ ||
 అన్విష్యసహసాఽనేనయోత్సామిగతభీరహమ్ | ఇతిసంభృత్యతతా
 యంమృగయన్నపకారిణమ్ || ౧౨ || బలగర్వసమావిప్లస్తత్రితత్రచచార
 పుషభాసురశబరవేషధారిభగవతోద్యుద్ధప్రకారః.
 హ | అథావశ్యత్సదేవేశంవిహరన్తమధీతవత్ || ౧౩ || శార్ఙ్గపాణింహ
 యారూఢగజబరాకృతిధారిణమ్ | తస్మప్త్యాదైత్యరాట్మ్యుద్ధసన్నియమే
 వేతినిశ్చితః || ౧౪ || అభ్యధానతతంతూర్ణంతిష్ఠతిష్ఠేతిచాబ్రవీత్ | తతస్స
 మభవద్యుద్ధంఘోరరూపంభయానకమ్ || ౧౫ || శబరాధిపతిందైత్యస్స
 మాహూయఃశపత్తదా | తతస్సశబరఃక్రుద్ధస్సర్వసన్నాహసంయుతః ||
 శ్వగజస్త్వగజశ్చైవబాహైశ్చనిశ్చితైస్తథా | ప్రాసఃఖడ్గైర్దదాభిశ్చశక్తి
 శూలపరశ్వధః || ౧౬ || కునైర్గుసలనజ్ఞైశ్చవృక్షైఃపాషాణరాశిభిః |
 అయుధ్యతతదాతేనఘోరంయుద్ధమభూద్వనే || ౧౭ || తతస్తాన్మబ
 రాన్సర్వాన్వినిర్జిత్యాగ్రతఃపరమ్ | ఆయాన్తమసురస్తప్త్యావిష్యక్సేనం
 దిదేశసః || ౧౮ || సోపిగంధర్వసజ్జైశ్చసహితఃప్రత్యయుధ్యత | తతస్సుతు
 ములంయుద్ధంబభూవభయదాయకమ్ || ౧౯ || అస్త్రైశ్చస్త్రైర్జహానాశు
 విష్యక్సేనఃప్రతాపవాన్ | దైత్యస్తంధుర్జయంజ్ఞాత్వామాయావీచమ
 దోష్ఠతః || ౨౦ || తతస్సగ్మమాయామాస్థాయదైత్యఃపరపురజ్ఞయః | అస్మ
 జదామేషాన్గోరాన్యతశోఽఖనహస్రశః || ౨౧ || అస్త్రాణ్యపిచదివ్యానిశ
 స్త్రాణివిధిధానిచ | ప్రాయుక్తుదైత్యరాట్మ్యుద్ధోనారాయణజేఘంస
 యా || ౨౨ || యవనేనప్రయుక్తంనైశేస్త్రమస్త్రమథాపివా | భస్మీ
 కృతశ్చతత్సర్వంపారిణానిజమాయయా || ౨౩ || తతస్తమసురోమత్వా
 దుర్జయంపారిమాహవే | మాయాంప్రయుజ్యమాయావీస్వయమస్తర్ద
 ధేతతః || ౨౪ || తాంమాయామాయతీన్ద్రస్త్యాతతస్సక్వేశ్వరోహః |
 ప్రేషయామాసనాశాయతతశ్చక్రంజనార్దనః || ౨౫ || నాశకంసర్వ
 దుష్టానాంసర్వదేవనమస్కృతమ్ | చక్రరాజాత్తతోజ్వాలాఃప్రాదు
 ర్భూతాసుహస్రశః || ౨౬ || తాభిస్తతైస్సమత్యుగంజ్వలితంకాన

నంయథా । జ్వలతః-ఞ్చుకినోవిరా దగ్ధశ్చ శ్రుశిరోరుహః ॥ ౨౮ ॥ ఆ
యుధానివిచిత్రాణి దగ్ధాన్యాసస్త్వవిర్భుజా । తేనచక్రప్రభావేన హ్య
సురంబలమద్భుతమ్ ॥ ౨౯ ॥ నకిచ్చిద్వైశ్యతేతత్ర పర్వతేపరమాద్భు
తే । తతస్సమీక్ష్యదైత్యోనై మాయాంస్తీయాంవినాశితామ్ ॥ ౩౦ ॥

❧ భగవత్స్త్వత్రిసంహారాభ్యుపగత్తవృషభాసురప్రార్థనా. ❧
చింతయామాసచమునే విస్తయాకులమానసః । నిహనిష్ప్రతిమాంచాపి
చక్రంనూనంతదీరితమ్ ॥ ౩౧ ॥ సమయోమరణస్యాపి సంవృత్తోనై వసం
శయః । అమానుషమిమంమన్యే పరబ్రహ్మస్వరూపిణమ్ ॥ ౩౨ ॥ సప్తా
రంసర్వలోకానాం సర్వదేవనమస్కృతమ్ । అనేననిహతోనూనం విము
క్తస్సర్వకిల్బిషాత్ ॥ ౩౩ ॥ సంసారార్ణవము తీర్య గమిష్యేముక్తిసము
దమ్ । ఇతిసంశ్చింతయద్దేవం వధాత్పుంహృష్టమాసః ॥ ౩౪ ॥ ప్రార్థ
యాచూసచాభీష్టం కిచ్చిద్ధృదయసంశ్రితమ్ ॥ వృషభః ॥ దేవదేవజగ
న్నాథ సర్వలోకైకకారణ ॥ ౩౫ ॥ శరణంత్వామనుప్రాప్తః ప్రణతా
ర్తిహరప్రభో । త్వయాతతమిదంసర్వం జగత్ప్రావరజగ్గమమ్ ॥ ౩౬ ॥
త్వయావిహీనంనోకిచ్చి త్రిషులోకేషువిద్యతే । బ్రహ్మవ్యాసకలా
దేవా స్త్వన్నిదేశకరామతాః ॥ ౩౭ ॥ నిదేశాద్వాతితేవాత సుసర్వ
శ్చోదేచిచాన్వహమ్ । వహ్నిర్జ్వలతితేభీత శ్మశ్రశ్శాసతిశాసనాత్ ॥ ౩౮ ॥
యమోధావతిభీతస్త ఇతివేదానుశాసనమ్ । తాహిత్రాహిమహాదేవ న
జానేశరణంపరమ్ ॥ ౩౯ ॥ యోగినోయంవిచిన్వన్తి నియతాస్త్యాంవి
ముక్తయే । సత్వమద్యమహాబాహో దృగ్లోచరగతోఽసిమే ॥ ౪౦ ॥
క్షమస్వమత్కృతంసర్వ మపకారంసుదుస్సహమ్ । కృతాగసాంత్యాదృ
శేషు ప్రణామఃఖలునిష్కృతిః ॥ ౪౧ ॥ జీవితంతునయాచేఽహం క్షుద్రం
పాపస్యకారణమ్ । అతోయాస్యామినిహత శ్చక్రేణపరమాంగతిమ్ ॥ ౪౨ ॥
తస్మాత్తమస్వభగవత్ శ్రీనిధేకరుణానిధే । త్రాతారంనై వపశ్యామి త్వాం
❧ అసురప్రార్థనయాక్రీడాదేర్భగవద్దత్తవృషభనామధేయప్రాప్తిః. ❧
వినామధుసూదన ॥ ౪౩ ॥ అద్యప్రభృతిచాయంనై గిరిరుచ్ఛితశేఖ
రః । మదాఖ్యయాప్రథాంయాతు వృషభాచలఇత్యపి ॥ ౪౪ ॥ ఇత్యేవం
శోకస్తప్త మహాపూర్ణాకులేక్షణమ్ । వృషభంతమువాచేదం ప్రహసన్

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణా నర్తకే (౮-౪)

రుదధ్వజః ॥ ౪౫ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ వృషభాసురమధ్యక్త్యా విముక్తిం
యాస్యసిద్ధువమ్ । గిరిశ్చాయంభవన్నామ్నా ప్రసిద్ధిమధిగచ్ఛతు॥౪౬॥
ఇత్యుక్తవతిగోవిందే దైత్యేన్ద్రః ప్రీతమానసః । చిన్తయామాసనిధనమను

→→→ వృషభాసురవధప్రకారః. ←←←

గ్రహమథోమునే ॥ ౪౭ ॥ తతస్సుదర్శనశ్చాపి జ్వాలాజటిలవిగ్రహః । జ
హరసురశత్రోర్హి కణ్ఠనాభాచ్ఛిరోఽమ్బుజమ్ ॥ ౪౮ ॥ తతోనిపాతితే
భూమా వసురేయుద్ధదుర్తదేవవృషః పుష్పవర్షాణి దేవాసుమ్ప్రీతమా
నసాః ॥ ౪౯ ॥ దేవదున్దుభయోనేదు ర్మనృతుశ్చాపురోగణాః । దిశః
ప్రసేదుర్విమలా వాతాశ్చైవసుఖంవపుః ॥ ౫౦ ॥ గోవిన్దోపిదయాసా
రో వరందత్వాఽనురాయన్తై । పునరభ్యేత్యశేషాద్రా యథాస్థానంస్థితో

→→→ అజ్ఞానాదేవ్యత్పత్తిక్రమః. ←←←

మునే ॥ ౫౧ ॥ భృగుః ॥ భూయఃకథయదేవస్య చరితానిమహాత్మనః । శృ
ణ్వతోనా స్తిమేత్పత్తి రద్భుతానిమహామునే ॥ ౫౨ ॥ శ్రీనారదః ॥ శ్రు
ణ్వైష్వకమనాబ్రహ్మన్తతఃకథయతోమునే । మాహాత్మ్యం దేవదేవస్య
చిత్రంహిమునికీర్తితమ్ ॥ ౫౩ ॥ త్రేతాయుగేఽనురఃకశ్చి త్కేసరీత్యేవవి
శ్రుతః । పుత్రార్థీ దేవముద్దిశ్య తపస్తేపేమహామనాః ॥ ౫౪ ॥ నియతా
త్తాశుచిర్నిత్యం నిరాహారోఽతేన్ద్రీయః । పశ్చాత్తురేణజప్యేనతోవ
యామాసశబ్దరమ్ ॥ ౫౫ ॥ ప్రీతఃప్రాదురభూదగ్రే శబ్దరోలోకశ
బ్దరః । భక్త్యాతమానతంభూమా పువాచచహసన్నివ ॥ ౫౬ ॥ శ
బ్దరః ॥ పరితుష్టోఽస్మి భద్రస్తే తపసాఽనేనసువ్రత । వరంవృణీష్వదా
స్యామి మనసాయదిహేచ్ఛసి ॥ ౫౭ ॥ కేసరీ ॥ దేవదేవమహాప్రాజ్ఞ ప
రితుష్టోఽసిచేన్ద్రమ । వరదోభవమేఽభీష్టం వరయామిసునిశ్చితమ్ ॥ ౫౮ ॥
పుత్రమిచ్ఛామిబలినం సమరేష్వనివర్తినమ్ । మహాధైర్యంమహాప్రాజ్ఞం
త్వత్తస్మత్తుష్టమానసాత్ ॥ ౫౯ ॥ శబ్దరః ॥ నపుత్రందాతుమిచ్ఛామి
పరితుష్టోఽప్యహంతవ । యస్మాచ్ఛవిధినాపూర్వం విహితాపుత్రహీనతా॥
తథాపిదాస్యేకన్యాయై రూపయావనశాలినిమ్ । తస్యాముత్పత్త్యతేపు
త్రస్త్యదభీష్టోఽచిరాధ్ధృవమ్ ॥ ౬౦ ॥ ఇరిసన్నిత్యభగ్గోఽపి తత్రైవా

స్తరధీయత | అనురేన్ద్రోపిలభ్యాఽయం వరమిష్టంముదంయయా || ౬౨ ||
 తతస్తస్యాభవత్కన్యాలోకవిస్తయకారిణీచకారనామతస్యావై వ్యజ్ఞ
 నేతిసదైత్యరాట్ || ౬౩ || క్రమేణవవృధేసేయమజ్ఞనామజ్ఞభాషిణీ
 కలేవశశిసఃపక్షే సితేనయననన్దినీ || ౬౪ || పితుస్తస్యాంచవవృధే ప్రమా
 దస్తుదినేదినే | పుత్రప్రీతిరభూత్తస్య తస్యామితచనశ్చుతమ్ || ౬౫ ||
 ప్రకాస్తకన్తకక్రీడామాభిభిషహకన్యకామ్ | పితృపితృయయాత్పత్తిం
 ప్రహర్షోత్ఫుల్లలోచనః || ౬౬ || తతఃకపివరఃకశ్చి తేసరీతిభువిశ్రుతః |
 అభిగమ్యయయాచేతాం కన్యాంయశావనశాలినీమ్ || ౬౭ || తస్మైతామ
 జ్ఞానాంప్రాదా దైత్యసుమ్ప్రీతమానసః | సచిక్రీడకపిశ్చాయం కన్య
 యాకామయాపయా || ౬౮ || ... .. *

అజ్ఞనాయాశ్శ్రీవేంకటాద్రాతపఃకరణేనాజ్ఞనేయాఖ్యసుతోత్పత్తిః.
 నారదః | వివారస్తీచిరం తేన కపినాసాధుకన్యకా | సలేభేనదృ
 శంపుత్రం చింతాశోకపరాయణా || ౧ || అహోమమపితామాంవై పు
 త్రస్నేహసమాకులః | పోషయామాసతస్యాహ మాన్యన్యంకేనవా
 ప్నుయామ్ || ౨ || తస్యామేమస్తభాగ్యాయా స్సస్తతిశ్చవిసాకృతా | నా
 తీణాంపుత్రహీనానాం నసుఖంపారతాకిమ్ || ౩ || పుత్రేణమేవి
 హీనాయాః కిన్నవిశ్రమ్యతేకులమ్ | ధన్యాఖలుస్త్రియస్తావై యాః
 పశ్యన్తిశుచిన్తితమ్ || ౪ || ముఖమజ్ఞేశయానానాం పుత్రాణాం
 పుత్రవత్సలాః | ఇతిసశ్చిత్త్యబహుధా పుత్రార్థంసాసులోచనా || ౫ ||
 ద్విజానభ్యర్చ్యవిధివ దాశిహోవాచయ స్త్యథో | దదావభీషితం తేభ్యస్సు
 ర్వదైవయశస్వినీ || ౬ || నిమిత్తజ్ఞాంశ్చపుచ్చస్తీ తానువాచతదాజ్ఞా
 నా | ప్రతేషుచాప్యనేకేషు నియతాచావసత్స్వయమ్ || ౭ || ఆస్తీర్వ
 ముసలాంశ్చాపి గోష్ఠేషునియతేన్ద్రియా | ఉపవాసపరాభూత్వా తు
 స్థావజగదీశ్వరమ్ || ౮ || ఏవంవిధాన్యనేకాని కృత్వానియతమానసా |
 చరన్తీనైవలేభేనసా పుత్రజన్మకృతంసుఖమ్ || ౯ || కన్యచిత్స్వభావ

స్వదయయాధర్మదేవతా । బిభ్రతీపులకసీరూపం ధృత్వావేత్రంచపుత్రి
 కామ్ ॥ ౧౦ ॥ పృచ్ఛచ్ఛద్ధ్వంచేత్యనుపదం భాషమాణాగతశ్రమా । పశ్యస్తీ
 బాలిశాన్వాణౌ వదస్తీలక్షణాన్యథ ॥ ౧౧ ॥ అజ్ఞనాయాస్సమీపంవై ప్ర
 యాతాధర్మదేవతా । అజ్ఞనాతాంసమాహూయ వినివేశ్యవరాసనే ॥
 శూర్పేస్వగ్మయేముక్తా తణ్డూలాన్ప్రణిధాయవై । తర్పయిత్వానిమి
 త్తజ్ఞాం పర్యపుచ్ఛదనాకులా ॥ ౧౩ ॥ అజ్ఞనా ॥ నిమిత్తజ్ఞేకభంబూ
 హి మమపుత్రోఽస్తివానవాసత్యేనవదధర్మజ్ఞే పృచ్ఛన్త్యామమసర్వశః ।
 యద్యహంప్రాపుయాంపుత్ర మిష్టంబలినమజ్ఞసా । దాస్యామితవతత్స
 ర్వం యద్యదిచ్ఛసిచేతసా ॥ ౧౫ ॥ పులకసీ ॥ అభీష్టస్తవపుత్రోవై భవి
 వ్యతినసంశయః । మాశోకంకురుకల్యాణి ధర్మేణమమతేశపే ॥ ౧౬ ॥
 శ్రీవేంకటాగిరాసప్తసాహస్రంవత్సరాన్సునః । తపఃకురుతతిఃపుత్ర మవా
 ప్సుసిసుశోభనమ్ ॥ ౧౭ ॥ ఇత్యక్త్వాసానిమిత్తజ్ఞా యథాఽగతమథో
 యయా । అజ్ఞనాచిస్తయస్తీతద్వాక్యంతస్యామనోహరమ్ ॥ ౧౮ ॥
 ప్రచక్రమేతపశ్చర్తుం శ్రీవేంకటాగిరేస్తతే । ఆకాశగజ్ఞానికటే సిద్ధసజ్ఞ
 నిషేవితే ॥ ౧౯ ॥ వాయూహారాచవాయుంవై సముద్దిశ్యసుదారుణమ్ ।
 తపశ్చచారదాస్తేయం ప్రీణయస్తీవశ్శైరిమమ్ ॥ ౨౦ ॥ తతఃప్రీతమనా
 వాయుః ఫలమేకందినేదినేభక్షణార్థందదాతస్య దృగ్గోచరముపాగతః ॥
 అతీతేనప్తసాహస్రే వత్సరాణామనస్తరమ్ । పార్వతీసహితశ్శమ్భుస్త
 దాశ్రమముపాగమత్ ॥ ౨౧ ॥ విజహరచతత్రాయం తత్రతత్రవనాస్త
 రే । తస్మిన్నవసరేతత్ర విలాసార్థముపాగతమ్ ॥ ౨౩ ॥ చిక్రీడవానరద్వ
 స్త్వం తదమ్భుతమివాభవత్ । పార్వత్యైదర్శయామాస పశ్యపశ్యేతిధూ
 ర్జటిః ॥ ౨౪ ॥ సాచరృప్త్యాకపిద్వద్వం క్రీడితంప్రీడితాశనైః । అథతస్యా
 మనశ్చాసీదావాంకపితనూధరా ॥ ౨౫ ॥ విహరిష్యావఇతిహి లోకస్య
 రుచిరదృశీ । తతఃకపియుగంభూత్వా పార్వతీపరమేశ్వరా ॥ ౨౬ ॥
 చిక్రీడతుర్వనాస్తేఽస్మిన్నుభాముదితమానసా । తయోర్వీర్యంతదావా
 యురథపత్రపుటాస్తరే ॥ ౨౭ ॥ ఆహృత్యప్రదదాతస్యా అజ్ఞనాయాః
 కరాస్తరే । మన్వానాభక్ష్యమిత్యేవ తద్భక్షితవతీవ్యాసా ॥ ౨౮ ॥ దధౌ
 తాహృచిహ్నాని క్రమేణనియతేన్ద్రియా । అజ్ఞనాకజ్ఞనయనా ప్రపుల్లన

భినాననా || ౨౯ || చిస్తయ స్తీకిమేతన్నేనిర్దోషాయాస్సమాగతమ్ |
 అథవావిధివైరూప్య మహోమేమన్దభాగ్యతా || ౩౦ || కేనదోషేణచా
 హంవా ఈదృశంరూపమాగతా | చిస్తయ స్తీచిరంసావైప్రీతితాదుఃఖ
 తాస్థితా || ౩౧ || ఆశ్వాసయ స్తీతాంప్రాహదివివాగశరీణీ | మావి
 షాదంగమఃపుత్రిభవితవ్యమిదంతవ || ౩౨ || దుష్టాత్పారావణోనామరా
 ష్మసోలోకకణ్డకః | సతు దేవస్త్రియస్సర్వాబద్ధిగ్రాహంగ్రహిష్యతి || ౩౩ ||
 త్రిలోకీమపియస్నాద్వైరావయిష్యతికర్మణా | తస్మాద్రావణిత్యేవప్ర
 సిద్ధిమధియాస్యతి || ౩౪ || తత స్తన్నిగ్రహార్థాయహరిఃప్రత్యర్థితస్సరైః |
 ఆగమిష్యతిభూలోకేరఘూణామన్వయేశుభే || ౩౫ || తత స్తస్యసహ
 యార్థమసహ్యబలవిక్రమః | శౌర్యధైర్యగుణోపేతో బలీయాన్విజితే
 ద్వియః || ౩౬ || అప్రమేయగుణోపేతఃపుత్రస్తవభవిష్యతి | ఇమామా
 కాశగాంవాచంశ్రుత్వాసమ్ప్రీతమానసా || ౩౭ || పిత్రేన్యవేదయత్స
 ర్వంచరితంచనభస్వతః | తచ్చుత్త్వాచపితాతస్యాఃప్రయయాపరమాం
 ముదమ్ || ౩౮ || సుతోత్పత్తిమథాకాఙ్క్షంస్తన్యానిభృతమున్ననాః |
 ఆపాణ్డరీకృతాతస్యారరాజతమవల్లరీ || ౩౯ || కళఙ్కహీనాచన్ద్రస్య
 లేఖేవానితపక్షకే | వినీలచూచుకంరేజేకుచమణ్డలమున్నతమ్ || ౪౦ ||
 పద్మకోశస్యసంలీనభ్రమరస్యశ్రియందధత్ | నశశాకభువంగస్తుంగర్భ
 స్యాతిభరాత్రతః || ౪౧ || ఇత్థంప్రవవృధేతస్యాగర్భఃప్రీతివివర్ధనః | తతోవైద

➡➡➡ ఆజ్ఞానేయోత్పత్తిదివసనక్షత్రమాసనిర్ణయః. ➡➡➡

శమేమాసిసమ్ప్రీప్తేనశినేక్షణా || ౪౨ || అసూతపుత్రంబలినముదయత్య
 హిమత్విషి | శ్రావణేమాసిసక్షత్రేశ్రవణేహరివాసరే || ౪౩ || కుణ్డలోద్భా
 సిగణ్డాస్తముపవీతినముజ్జ్వలమ్ | కాపీనోద్భాసితంచైవదీప్యమానమివశ్రి
 యా || ౪౪ || బిభ్రాణంవానరాణాంవైరూపమత్యద్భుతంమహత్ |

➡➡➡ ఆజ్ఞానేయస్యఫలబుద్ధ్యారవిమణ్డలంప్రత్యుత్పతనమ్. ➡➡➡

రక్తాస్యపుచ్చమూలంతుసువర్ణసదృశద్యుతీమ్ || ౪౫ || అతోఽయంబా
 తమాత్రోఽపినితరాస్త్రుబుభుక్షితః | ఉదయాచలసంరూఢందదర్శరవిమణ్డ
 లమ్ || ౪౬ || నితాస్తరక్తవర్ణేనఫలబుద్ధిరభుత్తదా | ఫలమిత్యేవమ
 న్వానోరవింభక్షితుముద్యతః || ౪౭ || గ్రహిష్యామీతినిశ్చిత్త్యశ్రీవేంకట

౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మపురాణాంతర్గతే (అ-౫)

గీతస్తూత్ । ఉదతిష్ఠన్తహవేగాదుదయాచలశేఖరమ్ ॥ ౪౮ ॥ గ్రహీతుముగ్యతేతస్మిన్చిమ్బంసూర్యస్యతద్బలాత్ । హాహాకృతమభూత్సర్వం జగత్థావరజజ్ఞమమ్ ॥ ౪౯ ॥ తతశ్చతుర్ముఖోబ్రహ్మస్వయమూగత్యవేగతః । బ్రాహ్మమశ్రుంయుయోజాస్తైకుపితస్తజ్జహంసయా ॥ ౫౦ ॥

తదశ్రుమాగతందృష్ట్యాబాలః క్షీడన్నివక్షణాత్ । నిరస్యపుచ్చప్రాస్తేన బభావవిగతజ్వరః ॥ ౫౧ ॥ ప్రత్యాఖ్యాతంతతోదృష్ట్యాతదశ్రుంబ్రహ్మణేరితమ్ । విసిస్తయేసురాణాంవైగణాకిమిదమిత్యపి ॥ ౫౨ ॥ కథమాకాశయానంవైకథంసూర్యాభిధానవమ్ । ప్రత్యాఖ్యానంకథంచానీదిత్యుచ్యుస్తితాస్తదా ॥ ౫౩ ॥ ససురాసురగన్ధర్వం సయక్షోరగరాక్షసమ్ । భువనంవిస్తయంప్రాపకర్తదృష్ట్యాద్భుతంకపే ॥ ౫౪ ॥ హనూచానపితందృష్ట్యాసూర్యంనిర్విణ్ణమానసః । భూమాపహతతేజస్వీ బ్రహ్మణాస్తేగ్రతాడితః ॥ ౫౫ ॥ అథాజ్ఞానాసమాగత్యశోకపర్యాకులాస్వయమ్ । అశ్రుపూర్ణాక్షీపత్సైగ్రాబభాషేసురసత్తమా ॥ అజ్ఞానా ॥ భవన్తోనిర్ముణాదేవాజాతమాత్రేశశకథమ్ । బ్రాహ్మమశ్రుంప్రయుజ్యాశుకృతార్థాభవనమ్ప్రతి ॥ ౫౬ ॥ ఉదృశాభవతాంపుత్రానసన్తికిముదేవతాః । ప్రార్థమీదృశంకర్తకథంఘోరతరంమ

అజ్ఞనేయస్యబ్రహ్మదిదత్తసర్వావధృత్యవరప్రాప్తిః ॥

హత్ ॥ ౫౮ ॥ వదన్తింపరుషంవాక్యమజ్ఞానామిత్యమజ్ఞానా । సాస్త్యయస్తస్సురాసుర్వేవీర్యజాతముమాపతే ॥ ౫౯ ॥ దేవకార్యంచసంవీక్ష్యవాచమూచురిమాంతదా ॥ దేవాః ॥ అజ్ఞనేమావిషీదస్త్యంతవపుత్రస్యధీమతః ॥ ౬౦ ॥ దాస్యామోదుర్లభానస్యవరాన్వయమమానుషా ॥ ససురాసురగన్ధర్వైర్యక్షురక్షోగణైస్తథా ॥ ౬౧ ॥ విశాచైర్గుహ్యైశ్చసన్దియమవభ్యోభసతుభువనమ్ । తథాచశశ్రుసంమైశ్చబాణైశ్చవివిధైరపి ॥ ౬౨ ॥ అవధృత్యమవాప్నోతిశాసనాన్నస్తవాత్తజః । బలేనప్రజ్ఞయాచాపి యాతుసర్వాతిశాయితామ్ ॥ ౬౩ ॥ శత్రూణామపిదుర్ధర్షాపుత్రస్తవభవిష్యతి । ఇతిదత్వావరందేవగణేషువిరతేష్యథ ॥ ౬౪ ॥ చతుర్ముఖస్సమావళాయ చాజ్ఞానామిదమబ్రవీత్ ॥ బ్రహ్మ ॥ అజ్ఞనే

❧❧❧ క్రీడాదేరజ్ఞనాచలనామధేయప్రాప్తిః. ❧❧❧

త్వంహిశేషాద్రాతపస్తప్త్యాసుదారుణమ్ || ౬౧ || పుత్రసూతవ
తీయస్తాల్లోకత్రయహితాయవై | ప్రసిద్ధియాతుశైలోఽయమజ్ఞా
నే నామతస్తవ || ౬౨ || అజ్ఞనాచలఇత్యేవ నాత్రకార్యావిచార
ణా | ఇతితస్యైవరందత్వాదేవాబ్రహ్మపురోగమాః || ౬౩ || స్వం
స్వంస్థానంసముద్దిశ్యయథాఽగతమథోయయః | అజ్ఞనాపుత్రమాదా
యశ్రీవేంకటగిరీస్తటమ్ || ౬౪ || పునరాగమ్యసామోదమలఞ్చ
క్రేనిజాశ్రమమ్ || ౬౫ ||

ఇతి శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణేభృగునారదసంవాదేతీర్థఖండే శ్రీవేంకటా
చలమాహాత్యే - అజ్ఞనాచలాభిధాన హేతుకథనం
నామషష్ఠమోధ్యాయః.

❧❧❧ క్రీడాదేశ్యే వేంకటాభిధాన హేతుపోద్ఘాతః. ❧❧❧

భృగుః || అయంశిలోచ్చయఃకేనవేంకటాచలఇత్యపి | మునీ
స్త్రీభువివిఖ్యాతస్తద్వదస్వసహేతుకమ్ || ౧ || శ్రీనారదః || అత్రా
పికారణంవత్సైలోయంయేనహేతునా | వేంకటాద్రిరితిఖ్యాతశ్శ్రృ
ణుష్వైకమనామునే || ౨ || శ్రీగిరీఃపశ్చిమేభాగేపురంసస్థనంజ్ఞకమ్ |
హస్త్యశ్వరథసమ్భాధంబభూవభువివిశ్రుతమ్ || ౩ || పురస్తరా
భిధఃకశ్చిత్సీమయాజీద్విశోత్తమః | ఉవాసతస్త్రిన్నగరేయాజకోవే
దపారగః || ౪ || తస్యజజ్జేఽతిమతిమాన్సుత్రోమాధవసంజ్ఞకః | కా
లక్రమేణవప్యధేవేదాధ్యయనతత్పరః || ౫ || యోగుఃకైఃపితరంసర్వై
రత్యక్రామదివాజ్ఞసా | క్రమేణమాంసభౌబాహుబభారద్విజపుత్రకః || ౬ ||
యావనేసమనుప్రాప్తే వక్షస్యతివిశాలతామ్ | తస్యాసీచ్చస్త్రీలేఖా
ఖ్యాపత్నీకమలలోచనా || ౭ || సర్వలక్షణసమ్పన్నాదివ్యనారీవభా
మినీ | సతస్యామనురక్తోఽభూద్భృశంద్విజకుమారకః || ౮ || తన్వాన్య
మౌతోయావనేనరూపేణాప్రతిమేనచ | విహరన్తుదితోనిత్యమూస్తేస్తస
హభార్యయా || ౯ || విహరయోగ్యదేశేచవనోద్దేశేషనోహరే |
అఙ్గాఽస్త్రిన్నస్త్రేకాలోపనస్త్రాదురాసహ || ౧౦ || ఉపదేస్తు

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్యపురాణా స్తవతే (౨౬

మివక్రీడావిశేషాంస్తుద్విజన్తః । పుంసోఽకిలాశ్చకూజుర్వై చూత
 వృక్షసమాశ్రితాః ॥ ౧౧ ॥ వియోగిమానసేష్వస్త ర్జనయన్తఃపరాం
 రుజమ్ । అశోకకుసుమంలోకాన్తదనస్యదిధక్షతః ॥ ౧౨ ॥ ప్రతప్తమి
 వనారాచంవ్యరోచతమనోహరమ్ । ప్రసూనాపచయంకన్తుంనిర్గతశ్చ
 స్త్రీతేభయా ॥ ౧౩ ॥ విలాసవిపినోద్దేశేనర్వపుష్పమనోరమే । ఆ
 రామేవిహరంస్తస్కింస్తత్రతత్రసభార్యయా ॥ ౧౪ ॥ సరసీంసత్త్వ
 సమ్పన్నాందదర్శవిమలోదకామ్ । పద్మపండ్లైశ్చసంపూర్ణామింద్రీవరవ
 నాకులామ్ ॥ ౧౫ ॥ సుగంధిభిఃప్రసూనైశ్చపూరితాంతటభూరుహామ్ ।
 తన్వ్యాచసన్చరంస్తీరే స్నిగ్ధచ్ఛాయాసమావృతే ॥ ౧౬ ॥ చణ్డాల
 కన్యకాంతస్వీందదర్శసుమనోహరామ్ । ఇంద్రీవరదళశ్యామాంప్రపుల్లకమ
 లేక్షణామ్ ॥ ౧౭ ॥ పీనోన్నతకుచాంతస్వీంపూర్ణచస్త్రనిభాననామ్ ।
 మూర్తామివాజ్ఞాంమారస్యసుస్నిగ్ధకుటిలాలకామ్ ॥ ౧౮ ॥ తనుమ
 ధ్యాంవరారోహంమాలినింనామనామతః । తాందృష్ట్యావిస్తయావిష్టశ్చి
 స్తయామాసనైద్విజః ॥ ౧౯ ॥ జాతేరననురూపాంతాంమత్వాద్విజ
 కుసూరకః । అత్యద్భుతమిదంరూపంవిధినాకేననిర్మితమ్ ॥ ౨౦ ॥ మ
 న్యేద్రష్టుమశక్యంనైవిధేర్వాహపమీదృశమ్ । అన్ధఃఖలుజగత్ప్రీష్టావి
 ధాతారూపమీదృశమ్ ॥ ౨౧ ॥ యతశ్చకారనైవ్యర్థమభోగ్యమపి
 మాదృశామ్ । అఖవాకిమురత్నస్యన్యర్థయాజాతిచిస్తయా ॥ ౨౨ ॥
 కేనేదమద్భుతంరూపంలభ్యతేసుకృతంవినా । అథైనాముపసర్పామిసోఽ
 హంస్పృశ్యేతరామపి ॥ ౨౩ ॥ చణ్డాలవాటికాదృష్టంకింఠత్నందూ
 వ్యతేఽథవా । ఇతిసంభృత్యనైతస్యాస్సమీపముపజగ్న్వాత్ ॥ ౨౪ ॥
 అనురాగవతీచాస్త్రిన్విప్రేచణ్డాలకన్యకా । తయోర్నిగ్ధమభూచ్ఛేతశ్చి
 నైర్నదనసాయకైః ॥ ౨౫ ॥ ప్రాపయిత్వాగృహంభార్యాంచస్త్రీదేఖాం
 ద్విజోత్తనుః । శనైశ్చనైస్సమీపంనైతస్యాస్వయముపాగమత్ ॥ ౨౬ ॥
 అథైనాంవరయామాసహృష్టోద్విజకుసూరకః । అవిచార్యమహత్వాపం
 తత్సన్ధుసముద్భవమ్ ॥ ౨౭ ॥ మాభైషీస్త్యంవరారోహేద్విజోఽయ
 మితిభామినిఃప్రీరత్నందుష్కులాచ్ఛాపిగ్రాహ్యమిత్యనుశాసనమ్ ॥ ౨౮ ॥
 అతోఽహంభవతీంయూచేవాచామధురపూరయా । నమచానుమతిం

దాతుంత్వయార న్ముమిహార్హసి ॥ ౨౯ ॥ ఇత్యుక్త్వాపాణిమస్యావైస్సి
 న్నంజగ్రాహపాణినా । సజ్గతసస్పృధమాలిన్యాతథాద్విజకుమారకః ॥
 తదీయమేవమాంసాదిమాహారంరోచయన్సుచా । సురామపిపిబన్నిత్యం
 చిక్రీడచిరమున్ననాః ॥ ౩౦ ॥ చిరకాలేవ్యతీతేతుదరిద్రశ్చభవద్విజః ।
 విధాయచౌర్యహత్యాదిపాపానిధనపూర్జయన్ ॥ ౩౧ ॥ తచ్ఛతస్త్వేద
 దద్విత్తంకఞ్చ త్కాలంనినాయసః । తతస్తతాప్యశక్తోఽయంతదీయైశ్చ
 నిరాకృతః ॥ ౩౨ ॥ చచారభువనేభాన్తోనవాసంప్రాప్యకుత్రచిత్ ।
 ఆజగామచరన్సోయంసమీపంశేషభూభృతః ॥ ౩౩ ॥ ఆరురోహగ్రిం
 చాపికథంచిద్దీనచేతసా । తస్మిన్నేవక్షణేతస్యశరీరమభితస్తదా ॥ ౩౪ ॥
 ఆపాదచూడంజజ్వాలతదద్భుతమివాభవత్ । తత్తస్యపాపజాతశ్చ
 భస్మీభూయక్షణాంతరాత్ ॥ ౩౫ ॥ కృత్వాచటచటారావంపతితంధ
 రణితలే । జాఙ్మల్యమానోవిప్రోఽపిబ్రహ్మతేజోభిరజ్జనా ॥ ౩౬ ॥ రరా
 జవిగతైనస్కశ్చరదీవదివాకరః । తస్త్వప్త్యావిస్త్రితాస్సర్వేమునయస్త
 త్రసజ్గతాః ॥ ౩౭ ॥ పప్రచ్ఛస్తంమహాభాగాద్విజపుత్రంమహార్జునః ।
 కిమిదంవదవిప్రేంద్రినఃపరోవిస్తయోమహాన్ ॥ ౩౮ ॥ ఆచత్వోస్త్వాక
 మామూలాద్వృత్తాస్తమిహసర్వతః । ఇతితేమాంవచశ్శ్చుత్వామాధవో
 విస్త్రితోద్విజః ॥ ౩౯ ॥ ఆదితఃప్రభృతిప్రాహవృత్తాస్తంనిజమజ్జనా ।
 తచ్ఛుత్వామునయస్సర్వేవిస్తయంపరమజ్గతాః ॥ ౪౦ ॥ ఊచుర్వచన
 మక్లిప్తంవృషశైలాశ్రితంమహాత్ ॥ ఋషయః ॥ అనేనపాపజాలంవై
 యస్తాద్దగ్ధంద్విజస్తనః ॥ ౪౧ ॥ వేజ్కటాచలఇత్యస్యప్రసిద్ధిర్భువివర్త
 తామ్ । సర్వపాపానివేంప్రాహుఃకటస్తద్దాహఉచ్యతే ॥ ౪౨ ॥ సర్వ
 పాపదహోయస్తాద్వేజ్కటాచలఇత్యభూత్ । ఇత్యుక్త్వామునయస్స
 ర్వేయథాఽగతమథోయయః ॥ ౪౩ ॥ ద్విజోపిశాస్త్రచిత్తోస్మిన్నచలే
 సంయతేంద్రియః । దుశ్చరంవైతపఃకృత్వాతేనకైవల్యమాప్తవాన్ ॥ ౪౪ ॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మణ్డపురాణేతీర్థఖండేభృగునారదసంవాదే శ్రీవేంకటాచలనూహత్వే

శ్రీవేంకటాచలనామధేయహేతుక

ధనం నామ మహ్నో ధ్యా యః.

శ్రీవేంకటేశారాధకచోళరాజసుతోత్పత్తిక్రమః.

భృగుః॥ చోళరాజసుతఃకశ్చిత్క-తాఖిలుభవిష్యతి । చక్రవర్తీతి
శేషాద్రానై కుర్ణంహ్యర్చయిష్యతి ॥ ౧ ॥ ఇత్యేవంకథితంపూర్వంత్య
యామేమునిసత్తమ । తస్మాచ్ఛాచక్షువిప్రేంద్రవిస్తరేణైవనారద ॥ ౨॥
చోళరాజసుతఃకోఽయంకుత్రదేశేవసిష్యతి । కథంవాశేషశైలేంద్రమర్చ
యిష్యతిభక్తిః ॥ ౩ ॥ తస్యవాక్పద్యశీభక్తిర్భవిష్యతిరమాపతే । నత్వ
దన్యోఽస్తిభూలోకేవేదితాభావినాంకర్షచిత్ ॥ ౪ ॥ మయ్యనుగ్రహబు
ద్ధ్యాత్వంకథయస్వకథామిమామ్ ॥ శ్రీనారదః ॥ * కతాచోళనృపఃకశ్చి
ద్భూవభువివిశ్రుతః ॥ ౫ ॥ ధార్మికోనీతిశాస్త్రజ్ఞశ్శాసప్యథవీమిమామ్ ।
సకదాచిద్వసేరస్తుమాభేటనమహీపతిః ॥ ౬ ॥ కింకరాన్వనపాలాంశ్చ
వ్యాదిదేశమహామనాః । స్వయంవినిర్వయహాతూర్ణంహయమారుహ్యరం
హసా ॥ ౭ ॥ శేషాచలవనోద్దేశేవిచచారమృగాస్తకః । అశ్వానాంచ
గజానాంచశ్రుత్వాఘోరంమహారవమ్ ॥ ౮ ॥ గుహాభ్యఃప్రతినిర్యాతా
సింహవ్యాఘ్రముఖామృగాః । ఇతస్సింహాఇతోవ్యాఘ్రా ఇతశ్చవనవా
రణాః ॥ ౯ ॥ ఇతినిర్దిశ్యమాన్తాన్వైజఘానమృగయాధనా ॥ సజ్జ
తశ్చవరాహాణాంయూధానినిశ్చిన్నైః ॥ ౧౦ ॥ ఖడ్గాస్త్రదేననృపతిర్వి
వ్యాధవిషినాస్తరే । మృగయాకృష్టచిత్తోఽయంవిచరన్మానసేముహూః॥

చోళరాజస్యమృగయావిహారకాలేనాగకన్యకాదర్శనాదిః.
నలేభేవిశ్రమంరాజాయధేంద్రియవశజ్ఞతః । తతస్తేనసరేంద్రేణకన్యా
కాశ్చనరూపిణీ ॥ ౧౧ ॥ నభినోత్ఫుల్లనయనాచంద్రబిమ్బనిభాననా ।
విశ్వవిన్నయలావణ్యాశ్యామావీనపయోధరా ॥ ౧౨ ॥ రాజవాంసీచ
రస్తీవదృష్టయాపనశాలిని । తతఃప్రసూనాపచయంకుర్వస్తీసుమనోర

* కతాచోళనృపఃఇత్యారభ్య పూర్వకల్పవృత్తాంతఉచ్యతే-తస్మిన్కథితే-సూ
ర్యాచంద్రగుసాధాతాయథాపూర్వమకల్పయదితిశ్రుతిన్యామేనా త్రాపికల్పేతక్రైవ
భవిష్యతితి శ్రోతుస్సమాధానార్థమితిబోధ్యం-అన్యథాభావివృత్తాంతప్రశ్నేభూతకాల
వృత్తాంతకథనకారణావాత్-ధరణీవరాహసంవాదే ప్యేవమేవభూతవృత్తాంతాభిధా
నేనభావివృత్తాంతదర్శనాచ్చ-యద్వాభావివృత్తాంతవివభూతవచ్యతేభావి వృత్తాంతం
భూతవత్సాక్షాత్కృత్య తత్కాలానుసంహితసాక్షాత్కృతవృత్తాంతైర దశావస్తేన
వక్త్రాయథావ త్సాక్షాత్కృతపాటవాతిశయేన భూతవత్సాక్షాత్కృతస్య శ్రోతృకు
సౌరజ్ఞనాయ భూతవదేవాభిధానస్యాస్మిన్ ప్రకరణేఽభిమతత్వాదితివాచోధ్యం.

మమ్ ॥ ౧౮ ॥ జహారచేతస్తస్యేయంనదీవపులినంజలైః । ప్రసూనాన్యప
చిన్వన్త్యా సున్నమధ్యవళిత్రయమ్ ॥ ౧౯ ॥ ఉన్నమత్కుచమాలోక్య
వపుస్తస్యాభృతోత్సుకః । నశశాకవనోద్దేశాత్పదాత్పదమపిస్వయమ్ ॥
చలితుంనృపతిస్తత్రవ్యాధవిధోమృగోయథా । నిజితస్సరబాణేనసా
యంమర్తసుభేదినా ॥ ౨౦ ॥ విపుజ్యసర్వసైన్యానితత్ప్రమీపంయయా
నృపః । తతస్సాచవరారోహవిలోక్యనృపతింతదా ॥ ౨౧ ॥ మనో
జ్ఞపేషంసమ్ప్రాప్తంస్యస్తచాపమివస్తరమ్ । విధామన్తథగాణేనబభూ
వాయతలోచనా ॥ ౨౨ ॥ అపచేతుంనపుష్పాణితక్తాతక్తమనసాము
హుర్విలోకయస్తేనంరాజానంసామనస్వినీ ॥ ౨౩ ॥ కరేణపుష్పప
చయందృగ్భ్యంరాజావలోకనమ్ । కుర్వస్తీతన్నాస్త్యీతథాచస్తర
విభ్రమాన్ ॥ ౨౪ ॥ దర్శయస్తీతథాతస్వినాతిక్రాంతాచదృక్పథమ్ ।
తతోరాజాసమాగమ్యపృష్టవాన్జ్ఞాభాషిణీమ్ ॥ ౨౫ ॥ కులంపుత్రం
చశీలంచతస్యాస్వయమనిన్దితమ్ ॥ రాజా ॥ కాత్వంచరసికల్యాణివనేవి
గతభీకథమ్ ॥ ౨౬ ॥ పితాకోజననీకావాకుత్రవావసతిస్తవ । పరిగ్ర
హోఽసికస్యత్వంనవాపాణిగ్రహస్తవ ॥ ౨౭ ॥ పాణిగ్రహణకాలోఽ
యంవర్తతేతవతోభనేనచేత్పరిగ్రహోఽన్యస్యవరాగ్గీవరయేతదా ॥ ౨౮ ॥
స్వాయత్తికర్తుమాత్మానంజీవితంచత్వమర్హసి ॥ కన్యకా ॥ ధనజ్ఞయాభి
ధానస్యసర్పరాజస్యధీమతః ॥ ౨౯ ॥ పుత్రీవసామిపాతాళేలాలితా
పితురన్తికే । భోగానమానుషాంశ్చాపిభుజ్జానాతత్ప్రసాదతః ॥ ౩౦ ॥
క్రీడస్తీచవయన్యాభిః పాతాళేన్యవసంచితమ్ । పాణిగ్రహణకాలేవై
సమ్ప్రాప్తేఽపిపితామమ ॥ ౩౧ ॥ చిస్తయామాసకోవాఽస్యాభవితా
సదృశోవరః । పితానానుమతాచాహమభిలాషంతవప్రభో ॥ ౩౨ ॥
బద్ధభిశ్చతతోఽభీష్టైరనుమన్తుమిహోత్సహే । పితరంమమపుచ్ఛస్వ
గత్వాపాతాళమజ్ఞసా ॥ ౩౩ ॥ దాస్యత్యనుమతినూనంగుణతశ్శీలత
స్తవ । వినయంరక్షకల్యాణకథంచిదపిచానఘ ॥ ౩౪ ॥ చన్ద్రోదయవి
వృద్ధోఽభిఃకింవేలామతిలజ్ఞతే ॥ రాజా ॥ సయంవ్యతిక్రమస్సుభుగ్నా
ధర్మశ్చాప్రవిద్యతే ॥ ౩౫ ॥ గాన్ధర్వోఽయంవివాహోహిమునిభిఃప

రిక్తితః । పరస్పరానురాగేణ సజ్జతారాజకన్యకాః ॥ ౩౩ ॥ శ్రూయ
స్తేబహవశ్చాపినవిహతుమిహార్హసి । అయంవివాహోధర్మశ్చస్వ
ర్గశ్చనశినేక్షణే ॥ ౩౪ ॥ అస్మిన్నర్థేవిశాలాక్షీప్రత్యవాయోనవిద్యతే
అత స్త్వయ్యమరక్తంమాంకృతార్థయితమర్హసి ॥ ౩౫ ॥ జీవితంవాసు
ఖంవాపిత్వాంవిహాయనరోచతే । ఇతిబ్రువతిభూపాలేశన్యాకామవ
శంపదా ॥ ౩౬ ॥ లజ్జానతముఖిభూమింలిఖన్తీనఖణేణసా । వక్తుకామే
వసంరభాసంహృతాలజ్జయాముహుః ॥ ౩౭ ॥ అగ్రీచకారచోద్వా
హంరాజ్ఞానాగస్యకన్యకా । జోషమాస్థాయవిపులంముహూర్తంస్తావ
తిష్ఠతే ॥ ౩౮ ॥ అధానయాసమాగత్యలతామద్భవసంశ్రితః । అన్వ
భూత్సురతంతస్యాభూయోరాగవివర్ధనమ్ ॥ ౩౯ ॥ యామావశేషే
ధదినేగన్తుకామాకృతత్వరా । ఆమస్త్రీయామాసన్మపంకథభిద్విర
హకులా ॥ ౪౦ ॥ నృపశ్చదుఃఖితోఽత్యర్థమౌష్యాగ్నివ్యభామినీమ్ ।
కథంచిదనుమన్తుంవైశశకగమనంతదా ॥ ౪౧ ॥ నృపేణానుమతాసా
ధసజ్జమశ్రమవిహ్వలా । నిమీలితార్ధనయనానిర్గతావరవర్జినీ ॥ ౪౨ ॥
తతఃపాతాళమావిశ్యగత్వాచపితురన్తికమ్ । చోశరాజస్యచరితంకథ
యామాససర్వతః ॥ ౪౩ ॥ నాగరాజోపితాంశ్రుత్వాకథితాంకన్య
యాకథామ్ । ప్రహర్షమతులంలేభేనదృశోఽయమితిబ్రువన్ ॥ ౪౪ ॥
నిర్గత్యనృపతిశ్చాపిలతామద్భవసంశ్రయాత్ । భావయన్విభ్రమాంస్త
స్యాజగామమృగయంశ్చమామ్ ॥ ౪౫ ॥ పశ్చిమాచలశృంగైగలమ్బమా
నేదివాకరే । న్యలోకతమహారాజస్సేనామనుగతాంతదా ॥ ౪౬ ॥ అ
పరాందిశమాసాద్యహ్యన్వరజ్యతభాసురః । బిభ్రతీకుంభుమారక్తం
పయోధరభరంతదా ॥ ౪౭ ॥ బభౌసన్ధ్యారుణంవ్యోమస్ఫురత్తారకమ
ణ్డలమ్ । ప్రవాళరక్తోముక్తాభిరజ్జితోవారిధిర్యథా ॥ ౪౮ ॥ జగాహే
జగదణ్డాస్తస్తిమిరంచశనైశ్శనైః । హృదయంవిషయాసక్తమవిద్యాతి
మిరంయథా ॥ ౪౯ ॥ సచస్త్రాన్వితస్తావత్ప్రియయానిజమాస్ప
దమ్ । స్తారంస్తారంవిశాలాక్షీంసురతశ్రమవిహ్వలామ్ ॥ ౫౦ ॥ ఆ
* చోశరాజస్యనాగకన్యాయాంసార్వభౌమలక్షణోపేతసుతోత్పత్తిః *
పన్నసత్త్వాదదృశేనాగరాజస్యకన్యకా । సర్వలక్షణసమ్పన్నాపితు

ద్విదశతీముదమ్ ॥ ౫౦ ॥ తామథాలోక్యదైవజ్ఞాఇదమూచుర్వచస్త
దా । అస్యాముత్పత్త్యతేఘత్రశ్చక్రవర్తీమహాద్యుతిః ॥ ౫౧ ॥ పృథివీం
సాగరోపేతాంసశైలవనకాననామ్ । పాలయిష్యతిధర్మేణమహేష్ట
సదృశఃప్రభుః ॥ ౫౨ ॥ అథసాదశమేమాసి పుత్రంప్రాసూత సుందరమ్ ।
సర్వలక్షణసమ్పన్నంసార్వభౌమపదోచితమ్ ॥ ౫౩ ॥ ... *

ఇతిశ్రీబ్రహ్మణ్డశామరాజేతీర్థఖండే భృగునారదసంవాదేశ్రీవేంకటాచల
మాహాత్మ్య చోళరాజసుతోత్పత్తికథనంనామసప్తమోధ్యాయః.

చోళరాజసుతస్యపాతాళాత్స్వపిత్రన్తికాగమనమ్.

నారదః॥ పుత్రస్యముఖలావణ్యేపుత్రికాయాధనజ్ఞయః । తృప్తిం
నవిస్తతిస్తాయంప్రీత్యత్కుల్లేనచతుషా ॥ ౧ ॥ వపుధేనాగరాజస్యపరి
తోషేణవైశిషుః । చస్త్రీమాఇవకృష్ణాన్యపక్షేనతిదినేదినే ॥ ౨ ॥ కస్య
చిత్త్యథకాలస్యపోషితోమాతురన్తికే । ప్రప్రచ్ఛమాతరంబాలపితరంద
ర్శయేతిహ ॥ ౩ ॥ తచ్చుత్పాపూర్వవృత్తాంతసామాతాన్తేన్యవేద
యత్ । తదాకర్ణ్యచబాలోఽయంపునఃప్రప్రచ్ఛమాతరమ్ ॥ ౪ ॥ పిత
రంవీక్షితుంశీఘ్రంక్షోణీతలనివాసినమ్ । వర్తతేహ్యభిలాషోమేమహా
న్తనసినన్ప్రతి ॥ ౫ ॥ భూలోకగమనేయోగ్యం మార్గమావేదయన్స్వ
మే । యేనాహంపితరుత్సంజగమిష్యామిముదాఽన్వితః ॥ ౬ ॥ ఇతితస్య
వచశ్చుత్పాప్రహృష్టానాగకన్యకా । భూలోకగమనేయోగ్యంబిలంచా
దర్శయత్తదా ॥ ౭ ॥ సోపితేనైవమాగ్దేఘప్రాప్యాశుభరణీతలమ్ ॥ చో
ళరాజముపాగమ్యవవస్తేపాదయోస్తదా ॥ ౮ ॥ ప్రప్రచ్ఛప్రణతంభూ
మాకస్త్యమిత్యవసీపతిః । పుష్టఃప్రాహసబాలోఽయంవృత్తాంతమఖి
లంమునే ॥ ౯ ॥ వృత్తాంతమఖిలంరాజాశ్రుత్వాతుతదుదీరితమ్ । గ్రహ
ణేబాలకస్యాస్యసంశయంపరమంయయా ॥ ౧౦ ॥ సంశయావిప్రచి
త్తోఽయంజోషమాస్థాయభూపతిః । ముహూర్తమివభూయోపితమేవా
చోళరాజసుతస్యాశరీర్యక్త్యాపితృకృతరాజ్యాభిషేకక్రమః.

లోకయన్స్థితః ॥ ౧౧ ॥ తతశ్చకాశగావాణీ నృపంసంశయితంము
హుః । ఆశ్వాసయన్తీవచనైరుచ్చచారనవీక్షితా ॥ ౧౨ ॥ మావిచార

యరాజేన్ద్రపుత్రోఽయం తేనసంశయః । చక్రవర్తిమహారాజోభవిష్య
త్యసమోభువి ॥ ౧౩ ॥ అతీవవిష్ణుభక్తశ్చభవిష్యతిమహామతిః । శేషా
ద్రౌచస్వయంవ్యక్తంవిష్ణుమభ్యర్చయిష్యతి ॥ ౧౪ ॥ ప్రీతశ్చాపిమహా
దేవోహ్యర్చాభావమతిక్రమన్ ॥ సల్లాపం తేనసుచిరంకరిష్యతిదినేదినే ॥
అభిషేచయరాజేన్ద్రపుత్రంరాజ్యేఽవిచారతః । ఇతిరాజాసమాకర్ణ్య
నాన్యతంసురభాషితమ్ ॥ ౧౫ ॥ శ్రద్ధధేపుత్రమిత్యేనం జయస్తంవాస
వోయథా । తతోరాజాసమాగమ్యసంవృత్తోయత్రసజ్జమః ॥ ౧౬ ॥ ఆత్మ
నస్తస్యమాతుశ్చతందేశంసుమనోరమమ్ । తత్రనిర్తాయవిపులంపురం
పుత్రస్యనామతః ॥ ౧౭ ॥ తత్రాభ్యషేచయచైస్సనమాధిరాజ్యేనమా
గతః ॥ తతస్సచక్రవర్తిప్రథితోభువిపార్థివః ॥ ౧౮ ॥ శశాసపుష్కీంకృ
చక్రవర్తినఃప్రతిగోపాలనివేదితవేంకటాచలవల్లీకోదంతః ॥
తస్మిన్సముద్రవనసనాన్వితమ్ । తతఃకదాచిద్గోపాలాస్తదాజ్ఞాపరిపా
లకాః ॥ ౧౯ ॥ సమాగమ్యమహీపాలమిదంవచనమబ్రువన్ ॥ గోపా
లాః ॥ శేషాచలేవయంరాజన్విహారామోగవాన్ప్రజాత్ ॥ ౨౦ ॥ క్షీ
రంనిదేశాదేవస్యభాణ్డఘనిహితంసదా । తదానయనకాలేనైదృశ్యతే
మహాదద్భుతమ్ ॥ ౨౧ ॥ వివృద్ధంతత్రనల్లీకమేకంవసతిభూధరే । ఆగ
చ్ఛామోహిమాగ్గోణియం తేనమహీపతే ॥ ౨౨ ॥ ఆదాయభాణ్డంక్షీరా
ణాంసర్వంతత్రహిభజ్యతే । సావధానాలపివయంనపశ్యామోఽత్రకా
రణమ్ ॥ ౨౩ ॥ విచారయమహీపాలకిమేతదితసమ్ప్రీతి । రాజాదై
వికమేవేతిసునిశ్చిత్యసువిస్మితః ॥ ౨౪ ॥ సాయంధ్యాయస్తృషీకేశంత
గ్గతేనాన్తరాత్ననా । శుచిర్భూతశ్చసుష్మాపయతవాకాఃకాయమానసః ॥

చక్రవర్తినోభగవత్ప్రకాశితస్వప్నదర్శనమ్ ॥
దదర్శస్వప్నమేకంచనృపస్తస్మిన్నిశాన్తరే । ప్రాతరుత్థాయవిధివత్సన్ధ్యా
మన్వాప్యభూవతిః ॥ ౨౫ ॥ ఆహుతాయమన్త్రిప్రరానిదం వచనమబ్ర
వీత్ ॥ రాజా ॥ మన్త్రిశ్శృణుతాస్యాంవైనిశాయాంస్వప్నమద్భుతమ్ ॥
అదృష్టపూర్వంచాన్యేనగుహ్యద్గుహ్యతరంమహత్ । కాలమేఘనిభఃక
శ్చిదతిసుందరమూర్తిమాన్ ॥ ౨౬ ॥ అదృశఃపురుషోదృష్టఃపుణ్డరీకా
యతేక్షణః । అపృచ్ఛంపురుషంచాహంకుత్రత్యుకోభవానితి ॥ ౩౦ ॥

౨౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాంతర్గతే (అ-౯)

దిష్టంవల్లీకస్థానము తమమ్ | తత్రక్షీరాభిషేకేణదేవోవ్యక్తింగమివ్య
 → నృపనికటమ్మృతిశేషచలోదస్తజ్ఞాపనాయశబరాగమనమ్. ౬౦
 తి || ౫౦ || ఇతిసంక్షిప్త్యమానేవైశబరఃకశ్చిదాయయా | కాశమే
 ఘనిభోధస్వీఖడ్గతూణీరభూషితః || ౫౧ || బహ్విపిచ్ఛాన్వితశిరోలతా
 పల్లవభూషితః | తూర్ణమాగత్యరాజానంప్రణమ్యశిరసాతతః || ౫౨ ||
 వ్యజిజ్ఞపచ్యరాజానంప్రణతఃప్రాజ్ఞలిస్థితః | స్వామిన్వసామిశేషాద్రా
 ప్రియఙ్గుకృషిమాచరన్ || ౫౩ || తేనజీవామిసతతంసపుత్రస్సహబా
 న్ధవః | కశ్చిచ్ఛేన్యతోవరాహోనైతత్రాగత్యదివేదినే || ౫౪ || ప్రి
 యఙ్గుంభక్షయత్యేవనిశ్చేషంమిషతాంచనః | తదర్థంరక్షణేతస్యనియు
 జ్యమమపుత్రకమ్ || ౫౫ || ప్రియంప్రియఙ్గుం దేవాయనివేదయితుముద్యతః |
 మధ్యర్థమగమంసోఽహంసుదూరంతత్రపర్వతే || ౫౬ || తస్మిన్ననసరే
 పుత్రఃప్రియఙ్గుంలొలుపఃకరే | సంమర్ద్యభక్షయిత్వాఽస్తేతదపశ్యంస
 మాగతః || ౫౭ || దేవాఽనివేదితేప్రీతిర్మమనాసీత్కదాచన | తతఃత్రు
 ధ్ధోరుదస్తంనైపుత్రంచాస్తుంసముద్యతః || ౫౮ || తదాహ్యకాశగావా
 ణీమామనోచత్సుదారుణమ్ | మానధీపుత్రమేనంనైప్రియఙ్గుమనివేది
 తమ్ || ౫౯ || దేవస్సీక్ష్మకృతవానేవత్వద్వృత్తేనైవతోషితః | చక్రవ
 ర్తిసమీపంచగత్వాస్వప్నంచదర్శితమ్ || ౬౦ || అభిజ్ఞానతయాచోక్త్యా
 తచూగచ్ఛేతిన్దేవ | ఇతితేనసమాఖ్యాతంవాచావ్యోమగయాతదా ||
 వచస్సుత్వావిచార్యాభకిమేతదితిమన్త్రిభిః | రాజాఽభగోపవాక్యం
 చస్వప్నంశబరభూషితమ్ || ౬౧ || ఏకీకృత్యసహనేననిర్వయాశబరే
 ణసః | ఆదిశ్యమన్త్రిణశ్చైవగోసహస్రభవంభువి || ౬౨ || క్షీరమా
 నయతేత్యేతచ్ఛేషాచలతటంయయా || ౬౩ || ... *
 ఇతిశ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణేర్థఖడ్గేభృగునారదసంవాదేశ్రీవేంకటా
 చలమహాత్మ్యే - చోళరాజస్వప్నవృత్తాంతకథనంనా
 మాప్తమౌధ్యాయః.

→ చక్రవర్తిసశ్యబరేణసహవరాహదర్శనార్థం శేషాచలగమనమ్. ౬౪
 శ్రీనారదః || నిగత్యరాజాశబరేణసార్థంప్రియంప్రియఙ్గుంప్రతిభ
 క్షయస్తమ్ | శ్వేతంవరాహంశబరోపదిష్టందివ్యంవిమానంచదిదృక్షుర

త్ర ॥ ౧ ॥ విలోకయశ్చైతవరాహమేకం ప్రియస్థునస్యంకిలభక్షయ
స్తమ్ ॥ గర్భస్తమాయాస్తమితస్తతోపిఘాణారవంఘీమపరాక్రమంచ॥
దివ్యంవిమానంచదదర్శతత్రస్తపస్తవారత్నవిభూషితంతత్ ॥ అనేకసా
హస్రవిప్రకాశంస్వప్నేద్భృతందృష్టమదృష్టపూర్వమ్ ॥ ౩ ॥ తతోవ
రాహస్సుహసాప్రియస్థుంవ్యాసస్యహృష్టస్తమఘోపభుజ్య ॥ దృగ్గోచరం
తస్యసమీపజాతంవల్లీకమేషప్రవివేశభూయః ॥ ౪ ॥ నతద్విమానంచ
దదర్శభూయస్తస్మిన్కషణేవిన్దితచిత్తపమః ॥ పప్రచ్ఛతంశాబరమేవతస్య

చక్రవర్తికృతశీరాభిషేకేణవల్లీకాచ్ఛ్రినివాసవిర్భావః.

హేతుంచవస్తేతిసరాజపుత్రః ॥ ౫ ॥ సశాబరస్తస్యచతేనహేతుంత
త్తేనపుష్టస్సజగాదతస్త్వ ॥ అయంచరాహానవరాహమాత్రంచేవ

స్వయంయోధరణీబభార ॥ ౬ ॥ ఇదంవిమానంచతదీయమేవది
వ్యంత్యయాదృష్టమదృష్టపూర్వమ్ ॥ వాసోఽస్యవల్లీకమిదంమహాత్మకమ
హత్తరంచూనమితస్తుహేతోః ॥ ౭ ॥ వల్లీకతోఽస్మాచ్ఛ్రినిర్గతోసాభూ
యోపితతైవవీనతస్తే ॥ అతోత్రరాజన్నిశితైఃఖనితైర్నిర్వల్లీకమేత
త్ప్రవిదార్యసద్యః ॥ ౮ ॥ విలోక్యతాంచూనమహైవచేనోవసిష్యతీతి
ప్రతిభాతిమేఽద్య ॥ శ్రుత్వాచతచ్ఛాబరవాక్యమేషవల్లీకమేతన్నబిభేదభీ
తః ॥ అథాభ్యుషిచ్ఛత్తుతమేవభక్త్యాగోపాహృతైఃతీరఘుపైరనేకైః ॥

సతత్రవచాంచునసామభూమిందదర్శరతోజ్జ్వలమద్భృతంచ ॥ దివ్యం
విమానోత్తమమాశుదృష్టాహృష్టశ్చమూర్ధ్నాప్రణనామభూయః॥౧౦౪॥
తన్నధ్యేఽసానీలజీమూతకల్పంపద్మావాసంసంశ్రితత్రాణహేతుమ్ ॥౧౦౫॥
శ్రీవత్సజగంపుష్కరీకాయతాక్షంశఙ్ఖంచక్రంధారయస్తంకరాభ్యామ్ ॥
దాతారంతంపాణినావైవరాణామన్యేనాజగంబిభ్రితంభ్రాజమానమ్॥
పీతంవస్త్రంబిభ్రితంరాజమానంకోటిరాస్తప్రతరతోపశోభమ్ ॥ శా

చక్రవర్తికృతశ్రీనివాసస్తుతిః.

స్తాకారంశాశ్వతంశ్రీనివాసంసేవ్యంచేవైర్వాసుదేవందదర్శ ॥ ౧౩ ॥ స
రాజపుత్రోద్భృష్టాఘదేవేశంభక్తవత్సలమ్ ॥ ప్రాదుర్భూతంప్రణమ్యై
నంతుష్టావస్తుభిస్స్వయమ్ ॥ ౧౪ ॥ రాజపుత్రః ॥ బ్రహ్మదుద్రోపస

నోయేచసాధ్యావిశ్వేదేవామరుతస్సప్తపూర్వే । ఏతేచాన్యేదేవము
ఖ్యానియోగంపశ్యన్తేవిష్ణవాన్వర్తయన్తే ॥ ౧౫ ॥ నాకారంవారూ
పమత్యద్భుతం తేపశ్యన్త్యేతేయోగిముఖ్యాఃపురాణాః । ఇత్థంభూతేమా
దృశానుగ్రహార్థంప్రత్యక్షం తేరూపమేతద్భభూవ ॥ ౧౬ ॥ హోతవ్యం
త్వంపావకాన్తస్తుహోత్రం హోతాచత్వంపానకోపిత్యమేవ । ఉద్దేశ్య
స్త్వంసిద్ధిర్యత్వమేనత్వత్తఃకిచ్చిన్నాన్యదత్రాస్తిదేవ ॥ ౧౭ ॥ సదై
వైక స్త్వంపరంబ్రహ్మపూర్వంయస్తాన్నాన్యంప్రాహురేతత్ప్రపంచమ్ ।
యత్పంచల్యాత్పాస్త్రికృతస్సగ్గఱదాయచ్చాన్తస్థంశాస్తిసర్వాత్తనేమమ్ ॥
౧౮ ॥ నబ్రహ్మసీత్సూర్యమీశోనచానీన్నేమేవ్యాప్తేరోదసీవాఽభూతామ్ ।
ఏక స్త్వంవైజాగరూకస్సుశేషేషేతత్ప్రేచారున్మన్వోతదాఽపః ॥ ౧౯ ॥
నోలోకస్త్యాంవేనవేత్థత్వమేనంనాదిర్నగ్యంవిద్యతేతేఽథవాఽస్త్రః । స
త్యంరూపంతేశ్రుతిఃకీర్తియస్తీజ్ఞానాకారంయత్తదేతన్నమామి ॥ ౨౦ ॥
కాలోసిత్వంలోకసంహారహేతుస్సప్తాచాదారక్షకశ్చత్వమేవ । సం
హార్య స్త్వంస్సజ్యవస్తుత్వమేవప్రాచ్యోరక్ష్యంత్యంహికర్తాచకర్త ॥ ౨౧ ॥
త్వంయజ్ఞాదీషీతి స్త్వంచస్వాహోసాత్వంహుతాశనః । త్వయావ్యా
ప్త* మిమంలోకమనువ్యాప్తారిమాతస ॥ ౨౨ ॥ సోహంత్యాంతరణంప్రా
ప్తపద్మాసఖమజంవిభుమ్ । శేషిణంసర్వగజతాం ప్రణతార్తిహరంశు
భ్రాత్రీనివాసస్యచక్రవర్తిప్రార్థనయాసర్వజనవృత్త్యాభ్యుపగమః ॥
భమ్ ॥ ౨౩ ॥ స్తుత్యేతిభూపఃప్రణతఃపృథివ్యాంతుష్టావభూయఃప్రణనా
మభూయః । అథాస్యభక్తింసవిలోక్యదేవోనృపాత్కజంప్రీతమనాజ
గాద ॥ ౨౪ ॥ గుహాసుబద్ధైఃప్రతితద్భజాత్తైర్ముహుస్త్రిసక్కుత్యప
యోధిఘోషమ్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ ప్రీతోస్త్రిరాజేన్ద్రపరంతవాహంభ
క్త్యానయాచాన్యసుమర్లభంచ ॥ ౨౫ ॥ సరంవృణీష్వాద్యయదిచ్ఛ
సిత్వందాస్యామిసర్వంతసచూవిషాదః ॥ ౨౫౪ ॥ రాజపుత్రః ॥ య
త్తద్రూపందుర్లభంయోగివర్తయన్మయం భూయాదీవృశంసర్వవృత్తమ్ ॥
అతైవత్వంసర్వదావాసమీయాస్సర్వేషాంవైమానవానాంహితాయ ।

ఓమిత్యక్వాథాపరంప్రాహవాక్యం మద్భక్తస్త్వంనాస్తి తుల్యస్త్వ
యాఽస్యః ॥ ౨౭ ॥ సన్తుష్టోహంమత్సఖిత్వంప్రదాస్యేవేత్థత్వంమాం
సుహృదంభక్తవశ్యమ్ । ఇత్యుచివాన్తాధవోరాజపుత్రం భూయః
ప్రాహఃస్త్వస్తేరనక్తాగ్రవిష్టః ॥ ౨౮ ॥ సేవాంరాజన్నన్వహంమే

త్రిసన్ధ్యంకర్తుంభూయశ్శాసనాన్తేర్హస్తిత్వమ్ । ఏతచ్ఛ్రీత్యారాజపు
త్రస్సధీమాణేవేవాంనిత్యంనోజహాప్రీతచిత్తః ॥ ౨౯ ॥ సేవాంకుర్వ
న్వేజ్జ-చేశస్యరాజాతస్త్విన్వాసంపత్తినేన్మప్రయాతి ॥ ౩౦ ॥ సేవాకా
లేషుతస్యాయంరాజ్ఞోవైభక్తవత్సలః ॥ ౩౧ ॥ అర్చాభావమతిక్రమ్యహితా

శ్రీశ్రీనివాసమహాత్మవసేవార్థంబ్రహ్మరుద్రాద్యాగమనమ్.
ధానపుపాదిశత్ । సకదాచిన్ధ్యజారోహమహాత్మవమత్స్త్రితః ॥
అకారయచ్ఛధర్మేణన్యాంయోదితివాకరే । ధ్వజంనిర్భాయవిధివన్తరు
డాధిష్ఠితంశుభమ్ ॥ ౩౨ ॥ ఆరోపయత్సమభ్యర్చ్యధ్వజస్తమ్భమనుత్త
మమ్ ॥ ౩౩ ॥ బ్రహ్మణమీశంసగణంశతత్రతుంయేనైవాస్యేసన్దిదిక్పాల
ముఖ్యః ॥ ౩౪ ॥ తానజ్ఞానామస్త్రవన్తైర్విద్విజాశ్చసేవార్థంనైస్త్యైరమా
హూతవస్తః ॥ ౩౫ ॥ తతోహంసంసమారుహ్యప్రాజ్ఞలిఃకమలాససః॥
ఆగతోమునిభిస్సార్థంకాఙ్క్షేన్నేవాంరమాపతేః । శబ్ద-రోపిస్సమారుధస్సే
వాయైగిరిజాన్వితః ॥ ౩౬ ॥ ప్రమథాద్యైఃపారిషదైరన్వితఃప్రయయా
ముదా । ఇన్ద్రోపినాన్ద్రసిన్ధూరప్రస్ఫురితుః-మృగమణ్డలమ్ ॥ ౩౭ ॥ ఆ
రుహ్యైరావతంనాగంప్రప్టుంయూత్రోత్సవంయమా । అన్యేచానిదిశా
పాలాస్త్వంస్త్వంవాహనిమాస్థితాః ॥ ౩౮ ॥ శేషాచలత్రయీదేశమగమ
న్నాద్భుతోత్సవాః ॥ ౩౯ ॥ నారదోవిహరినామసహస్రంకలయన్విష్ణు
శ్శ్రీమహతీంచముహూః । ఆయమాహృదిచభాస్వరభూతింకలయన్వి
ష్ణుఃన్నిగమాదిమపి ॥ ౪౦ ॥ అథాయయుర్ద్యౌష్టకామామహస్తంక్షోణీ
పాలాఃప్రాణినస్సర్వవన । పుత్రంసేత్రంప్రాథమ్యానాశ్చ భూయోనా
నాదిగ్భ్యోనప్రమశీర్హస్తదాసీమ్ ॥ ౪౧ ॥ తస్యచోత్సవయాత్రాయాంశే
షాచలపతేస్తదా ॥ ౪౨ ॥ వేజ్జ-చేశంప్రాథయన్తేనానాదిగ్భ్యోస్సమాగ
తాః । కింజ-రాశ్చైవగాయన్తీర్థోత్సవహాత్మనః ॥ ౪౩ ॥ ఇత్థంప్రవ

3-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాంతర్గతే (అ-౧౦)

వృధేతస్యదివ్యశ్శౌరేర్మహోత్సవః । అదృష్టపూర్వస్సర్వేషాంవిస్తయం
వ్యతనోద్భృశమ్ ॥ ౪౨ ॥ పఙ్గవోజవనాఅసన్మాణానైదూరదర్శనాః ।
బభూవుర్వాగ్నినోమూకాజనాస్తస్మిన్మహోత్సవే ॥ ౪౩ ॥ తదాప్రభృతి
యస్మిన్వైవర్ణ్యేవర్షేమహోత్సవే । నమస్యతిహరింతత్ర సమృద్ధియా
స్యతిధున్విమ్ ॥ ౪౪ ॥ తస్యచోత్సవయాత్రాయాంశేషాచలపతేస్తదా ।

➡➡➡ శ్రీ శ్రీనివాసస్వరథోత్సవావభృథోత్సవప్రకారః. ⚡➡➡

పయోదావిరజచక్రఃప్రతోభీర్వాసవాజ్ఞయా ॥ ౪౫ ॥ సౌవర్ణంకల్ప
యామాసరథంరత్నపరిష్కృతమ్ । తస్మిన్రథవరేరమ్యేదీవ్యతిస్తాప్తమే
దినే ॥ ౪౬ ॥ అథాప్తసువ్యతీతేషుదివసేషుమహోత్సవే । శ్రవణేవిష్ణున
క్షత్రేముహూర్తేతుశుభేతదా ॥ ౪౭ ॥ చక్రంభగవతాఽజ్ఞప్తంస్వామి
పుష్కరిణీజలే । చకారావభృథస్నానంమఖేఽస్మిన్శ్చసమాపితే ॥ ౪౮ ॥
అథాస్యాంవిధివద్రాత్రౌ ధ్వజస్యాప్యవరోహణమ్ । చక్రర్విప్రవరాస్త
త్రమహానైవేద్యమేవచ ॥ ౪౯ ॥ అథాన్యస్మిన్దినేదేవమానర్చవిధివత్తదా ।
ప్రసూనైర్వివిధైశ్చాపిసుగంధైస్సుమనోహరైః ॥ ౫౦ ॥ హరిర్విసర్జయా
మాసదేవాత్సేవార్థమాగతాః । బ్రహ్మరుద్రపురోగాంశ్చప్రణమ్రశి
రసస్తదా ॥ ౫౧ ॥ ఇత్థంసరాజావృషశైలభద్రుర్మహోత్సవందివ్యమిమం
సమాప్య । హృష్టఃకృతార్థంబహుమన్యమానోహృత్త్వానమావాసమి
యాయభూయః ॥ ౫౨ ॥ ... .. *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణేతీర్థఖండే భృగునారదసంవాదే శ్రీవే

ంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీ శ్రీనివాసావిర్భావాది

కథనంనామ నవమోధ్యాయః.

➡➡➡ చక్రవర్తిసమీపాగతకృష్ణశర్మఖ్యవిప్రదస్తః. ⚡➡➡

నారదః ॥ ఉత్సవాస్తేద్విజఃకశ్చిదాజగామతదన్తికమ్ । భార్య
యాసహితశ్చైవతదైవాచిరసూతయా ॥ ౧ ॥ ద్విజంతమాగతంరా
జాపాద్యార్ఘ్యసప్తవందనైః । అభిపూజ్యయాథాన్యాయందృష్ట్యాకుశలమ
బ్రవీత్ ॥ ౨ ॥ రాజా ॥ కస్తేదేశోద్విజశ్రేష్ఠకిమర్థమితలగతః । వదన్య

కిమహంవాతే కరవాణినిదేశకృత్ || 3 || విప్రుః || దక్షిణామ్బునిధేస్తీ
 రే శ్రుతాచంద్రపురీశుభా । తస్యాంవసతిధర్మజ్ఞః కూర్కానామద్విజోత్త
 మః || ౪ || తస్యాహంనైసుతోరాజః కృష్ణశర్మేతివిశ్రుతః । భార్యాసు
 ధర్మిణీనామ్నా మమేయంపుత్రిణీశుభా || ౫ || కాశీక్షేత్రమహంద్రప్రం
 ప్రయాస్యేముక్తిసాధనమ్ । అస్యాశ్శిశుస్త్రిమాసోఽయం దుర్బలాచైవ
 భామినీ || ౬ || ప్రవాసాయోగ్యతామస్యా దుర్బలాయాశ్చమస్త్రీ
 యః । త్వత్పుకాశమహంరాజః సమ్ప్రప్తస్త్వంహిరక్షితా || ౭ ||
 విలోక్యకాశీమాయాస్యే సేయంతావన్తనస్వినీ । సమీపేతవరాక్షేప్త
 వాసంయాత్వితిమేమతిః || ౮ || ఓమిత్యుక్తోభభూషేన త్యక్త్వాభా
 ర్యాంసుతాన్వితామ్ । ఆమస్త్ర్యచమహీపాలం యయాకాశీంప్రతిద్వి
 జః || ౯ || రాజాచతస్యావాసార్థం గృహమేకంప్రకల్వ్యసః । ధాన్యం
 షణ్మాసపర్యాప్తం దాపయామాసచస్వయమ్ || ౧౦ || ననిగ్గచ్ఛగృహ
 చేతి శశాసద్విజభామినీమ్ । స్వవ్యాపారేస్థితోరాజా నైవసన్తారతాం
 తతః || ౧౧ || కృష్ణశర్మాతతోవిప్రో గత్వాప్రస్థానముత్తమమ్ । పునరా
 గత్యభూపాల మిదంవచనమబ్రవీత్ || ౧౨ || కృష్ణశర్మా || ఆగతఃకృష్ణ
 శర్మాహం గజ్జాండృష్ట్యాసుశోభనామ్ । న్యస్తాతివాన్తికేభార్యా దీయ
 తాంవిరహాతురా || ౧౩ || ఇత్యుక్తోభూపతిస్తేన చింతయామాసదుఃఖ
 తః । అహోమయాప్రమత్తేన విషయాసక్తచేతసా || ౧౪ || నచిన్తి
 తామహాభాగా భామినీతుద్విజన్తనః । ధాన్యంషణ్మాసపర్యాప్తందత్తమ
 న్యైపురామయా || ౧౫ || సకాలస్తువ్యతీతోఽద్య కింకరోతుద్విజన్తజా
 గృహన్నిర్గమనంచాస్యాః ప్రతిషిద్ధంమయాతదా || ౧౬ || ఇథ్థంసభ్య
 స్త్యరాజాఽసా ప్రేషయామాసపూరుషమ్ । ద్రప్తుంస్వనిర్మితేగేహేస
 పుత్రాంద్విజభామినీమ్ । ౧౭ || సవిలోక్యాగతస్తూర్ణం రాజానంతంవ్య
 జిజ్ఞప్త । శిశునాసహభార్యాఽస్య కాలధర్మముపాగతా || ౧౮ || శరీ
 రేచానయోశ్శుష్కే వరేతేచిరకాలతః । ఇతితస్యవచస్సుత్వా సరాజా
 భృశదుఃఖతః || ౧౯ || ద్విజమాహూయసమ్భ్రాన్త మిదంవచనమబ్ర
 వీత్ || రాజా || తవభార్యాద్విజశ్రేష్ఠ మామనుజ్ఞాప్యభామినీ || ౨౦ ||
 దేవదేవస్యసేవార్థ మిదానీమేవనిగ్గతాశ్చాసేష్యామిభద్రం తే గతాంసే

౩౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మగృహపురాణా స్తోత్రే (అ-౧౦)

వార్షమజ్జనమ్ ॥ ౨౧ ॥ దినమేకంచవిశ్రమ్య తతోయాస్యసిభార్యయా ।
 ఇత్యుక్త్వాఽపద్విజశేషం నృపశృజితమానసః ॥ ౨౨ ॥ గృహన్నిర్గత్యశే
 షాద్విరూరుభోవాక్షుగస్తరాత్ । దేవస్యావసరంపీత్యప్రాజ్ఞలిఃప్రయ
 తిష్ఠిసత్ ॥ ౨౩ ॥ సముపహారంవినిశ్చస్య సఖేదంచవ్యజ్జపత్ । స్వా
 దిద్విభాషసామన్య శృణుష్యైకమనామమ ॥ ౨౪ ॥ సోహంహిభవతా
 రక్ష్యశ్శరణగతఇత్యపిఅప్రబుద్ధేనమతేనమయానైదుష్కృతంకృతమ్ ॥
 న్యాసీకృతాస్తుహాభాగాం ద్విజవర్యేణధీమతా । నవ్యచారయమాన
 క్తోవిషయేషుయశస్వినీమ్ ॥ ౨౬ ॥ ఇదాసీమాగతేవిప్రే పూర్వవృత్తమ
 నుస్తరణ ॥ కిమేతదితిభీతోహం తదుదస్తంవిచారయన్ ॥ ౨౭ ॥ శ్రుత్వా
 మృతాంనిరాహారాం సపుత్రాంశుష్కదేహినీమ్ । పరంనిర్విణ్ణచిత్తోహ
 మవదంద్విజచుగ్రతః ॥ ౨౮ ॥ గతాఽసాదేవసేవార్థం శ్వఙ్మనోమ్యామితాం
 ప్రియామ్ । సపుత్రాంతవభార్యాంనై మాభైషీర్ద్విజసత్తమ ॥ ౨౯ ॥
 భవిష్యతికథంచేతి భృశంచినాముపాగతః । తామేవశరణందేవ ప్రణతా
 ర్హిహరంగతః ॥ ౩౦ ॥ యథాపాపంనవిస్తేయం చరితార్థోయథాద్విజః ।
 దేవదేవతథాకర్తుం శక్తోనాన్యస్త్యయావినా ॥ ౩౧ ॥ త్రాహిమాంశ
 రణంప్రాప్తమితస్త్యందుఃఖసాగరాత్ । గతిస్త్యమేవచాస్తాకం నా
 న్యోస్తిజగతిపతే ॥ ౩౨ ॥ ఇతిప్రణమ్యదేవేశం స్థితస్తూష్ణీంనృపోత్తమః ।
 సాన్త్యయన్సభురైర్వాశ్చైర్ననాచమధుసూదనః ॥ ౩౩ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥
 మాతేవ్యధాభూద్రాజన్వేనూభైషీ స్త్వంకదాచన । తవోపాయమహం
 వక్ష్యే ద్విజభార్యాప్రజీవసే ॥ ౩౪ ॥ విప్రఃకాశీంప్రయాస్యన్నాం దృష్ట్వాఽ
 నుజ్ఞాప్యనైగతః । సుధర్మణీచమద్భక్తా సాధ్వీమృతమానసా ॥ ౩౫ ॥
 తత్తస్మియాప్రాణానై యమాయకిలనార్పితాః । శరీరమమరాజేష్టస్థా

అస్థికూటాభిధనరోవరమాహాత్మ్యమ్.

పితాస్తుప్రియానసః ॥ ౩౬ ॥ ఇత్యుక్త్వాఽశ్వాస్యభూపాలం విష్వక్సేన
 మధాపతి । ప్రాజ్ఞలింవిసయానన్రమం వేత్రపాణింపురస్థితమ్ ॥ ౩౭ ॥
 విష్వక్సేనమహాభాగ మదీయాజ్ఞామిమాంశృణు । ఇత ఈశానదిగ్భాగే
 త్వస్థికూటాభిధంశుభమ్ ॥ ౩౮ ॥ తీర్థమస్తితత్తాయం సమాహృత్యసు
 పావనమ్ । సుధర్మణ్యాసుతస్యాపి శరీరమభిషేచయ ॥ ౩౯ ॥ సపు

త్రాసాప్రసూప్తేవ తతఃకథాస్యతిధ్రువమ్ । విష్వక్సేన స్తథేత్యక్వాతో
యమాప్యత్యతీర్థతః ॥ ౪౦ ॥ సుధర్మిణ్యాశ్చరీరంత దభ్యషిచ్ఛత్సుతస్య
చ । ఉత్థితాసమతాసాధ్వీ ద్విజభార్యాసుధర్మిణీ ॥ ౪౧ ॥ అథరాజా
నమాహూయ ప్రోవాచమధుసూదనః । దృష్టోగిరవరస్యాయం మహి
మాభవతానఘ ॥ ౪౨ ॥ ప్రభావమచలస్యాస్య సనకాద్యాశ్చయో
గినః । బ్రహ్మాద్యాసుకలాదేవా నజానన్తీయథామమ ॥ ౪౩ ॥ య
ద్యదిచ్ఛతివై జన్తుర్నసాధీషితంనృప । తథాసిద్ధ్యతితత్సర్వం గిరేరస్యప్ర
భావతః ॥ ౪౪ ॥ అథవిప్రంసమాహూయ భార్యాంచాస్యసుధర్మిణీమ్
ద్విజభార్యామథాపుచ్ఛ ద్వదతేమధీషితమ్ ॥ ౪౫ ॥ సాతథోక్తాతుదే
వేన వరయామాసమాధవమ్ । త్వన్భక్తిస్తుదృఢాచాస్తు మమ దేవేశనిత్య
శః ॥ ౪౬ ॥ ఏవంసంప్రార్థితోదేవో దదాతస్యా అధీషితమ్ । తతోవిధిశివా
ద్యాశ్చ సనకాద్యాశ్చయోగినః ॥ ౪౭ ॥ పృషాద్రిమగమ౯త్స ర్వేద్రష్టుకా
మాస్తదద్భుతమ్ ॥ కృష్ణశర్మాచనన్తుష్టో విస్తితశ్చమహామునే ॥ ౪౮ ॥
ప్రణమ్యస్తోత్రయామాస దేవదేవంరమాపతిమ్ । దేవదేవోనృపంప్రహ
నచాస్యసదృశోభువి ॥ ౪౯ ॥ విప్రస్యమయిభక్తస్య తథైవనియతాత్మ
నః । అసాజన్మాంతరేరాజం (స్త్రియన్తార్థప్రవర్తకః ॥ ౫౦ ॥ భవిష్యతిత
దస్తేచమత్సయుజ్యమవాప్సుతి । రాజాచవిప్రమాహూయసభార్యంపు
రుషర్షభమ్ ॥ ౫౧ ॥ స్వావాసంప్రేషయామాస ప్రహృష్టేనాస్తరాత్మ
నా ॥ ౫౧౪ ॥ తదనుచన్యపతిర్వృషాచలంతం స్వయమధిగమ్యదిసేది
నేమహాత్మా । విరచితదృఢభక్తిరస్యకుర్వన్వివిధమనోరథశిఙ్కరత్వమా
సీత్ ॥ ౫౧౫ ॥ కథితంభావివృత్తాస్తం దేవదేవస్యశార్థిణః ॥ ౫౨ ॥ అర్చితశ్చక
తాభక్తైరద్భుతానిప్రదర్శయత్ ॥ విహరన్రమయాచైవ సాకంతత్రమహీ
ధరే ॥ ౫౩ ॥ వసిష్యతిచహృష్టాత్సా సురసిద్ధనిషేవితః । ఇత్యేనంభృగ
వేతస్మై కథయామాసనారదః ॥ ౫౪ ॥ వేదగూటాచలమాహాత్మ్యం ప
రంవ్యాసేనకీర్తితమ్ ॥ ౫౫౪ ॥ ... *
ఇతి శ్రీబ్రహ్మణ్యపురాణే తీర్థఖణ్డే భృగు నారదసంవాదే శ్రీవేదగూటాచల
మాహాత్మ్య-అస్థికూటతీర్థమాహాత్మ్య కథనంనామ దశమోధ్యాయః.

అథ యాగత దేవానాంచక్రవర్తినీకటగమనాయభగవదాజ్ఞా.

మేఘధ్వనిగభీరేణవచసాన్యగ్రహీతుర్రాఁ ॥ ౧౮ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అ
భయంబ్రహ్మణానంతం దేవేభ్యసురసత్తమాః । నదానవాశ్చ తింఘ్న
న్తినాసురానచపన్నగాః ॥ ౧౯ ॥ నైవశక్తిన్మమ్యాణాంసంహారేన్య
దురాత్మనః । సహాయాస్తస్యబహవస్సన్తిదైత్యాంశసమ్భవాః ॥ ౨౦ ॥
ఖరఃకణారఃపిష్టాక్షఃకనకఃకద్రుకఃకపిః । ఏతేహిర్ణ్యకులజాష్టాష్టాస్యా
త్రసన్తిహి ॥ ౨౧ ॥ ప్రహ్లాదాయవరోదత్తఃపురాప్రీతిజమామయా ।
తద్వంశ్యానైవహస్తవ్యాస్త్రత్యపిత్రిజగత్తయే ॥ ౨౨ ॥ తత్రోపాయంప్ర
వక్ష్యామిసింహదత్తపణాయవః । చక్రవర్తినసత్ప్రతీకాశహస్తసమీప
తః ॥ ౨౩ ॥ సువర్ణముఖరీతీరేపశ్చిమేఘాణ్యభామని । సమాప్తాయయ
తస్వాంచైర్మద్భక్తం చక్రవర్తినమ్ ॥ ౨౪ ॥ సింహదంసుమహాబాహుం
మహాబలపరాక్రమమ్ । ససంహరిష్యతిబలీరాక్షసానిసరాఘునః ॥ ౨౫ ॥
స్వస్థాభవతదేవేశాసుర్వంభద్రంభవిష్యతి । ఇత్యుక్త్వాభగవాన్విష్ణు
సుర్వభూతాత్మభావనః ॥ ౨౬ ॥ విసర్జయమాససురావిమానంచా

అథగవదాజ్ఞయా దేవానాన్విజయేషేణచక్రవర్తినీకటగమనమ్.

విశత్ప్రభుః । తతోదేవాసుగర్ధరాస్సిద్ధాశ్చపరమర్షయః ॥ ౨౭ ॥
అనుగ్రహీతుకామాస్తమాజగ్తుశ్చక్రవర్తినమ్ । బ్రాహ్మణాకారమాల
మ్యదేవగర్ధర్వాతాపసాః ॥ ౨౮ ॥ శుభాశిషంప్రయుజ్ఞానారాజానము
పతస్థిరే ॥ ఆగతాంస్తామహాభాగఃపూజయిత్వా యథావిధి ॥ ౨౯ ॥
పప్రచ్చకుశలంసర్వానభివాదనపూర్వకమ్ । పూజితాస్తేనభూషేనదే

సింహదపథాయచక్రవర్తినమ్ప్రీతిదేవకృతచోదనా.

వాబ్రాహ్మణవిగ్రహః ॥ ౩౦ ॥ అబ్రువన్స్తేకకన్ధాస్తేరాజానంప్రశ్రయా
నతమ్ ॥ బ్రాహ్మణాః ॥ రాజన్ముశలమన్తాకంత్వయిశాసతిమేది
నీమ్ ॥ ౩౧ ॥ సహిసూర్యేప్రతపతిలోకేసమ్మన్యతేతవః । సింహదో
నామదైత్యేన్ద్రోబాధతేబ్రాహ్మణానిహ ॥ ౩౨ ॥ నయజ్ఞాస్సమ్ప్రసర్త
స్తే సహోమానచసత్ప్రియాః । ఉత్తరేపాపనాశస్య సార్థయోజన
దూరతః ॥ ౩౩ ॥ సవసత్ప్రసదాచారఃఖలోబ్రాహ్మణహింసకః । తం

3౧ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మజ్ఞపురాణా స్తవ తే (అ-౧౧)

సంహరదురాత్మానం సర్వలోకైకకణ్డకమ్ || ౩౧ || కృత స్తేఽనుగ్రహోఽస్మాభి సుర్వదేవాత్మభిర్నృప || చక్రవర్తి || అనుగ్రహేణయమ్మాకం సంహరామినసంశయః || ౩౧ || సింహదఃకీదృశ స్త స్యబూతకింవాబలంబుధాః || బ్రాహ్మణాః || విరిఞ్చినాద త్తవర సింహదఃక్రూరవిక్రమః || అవధ్యసుర్వదేవానాం దేవస్యచరథాక్షిణః | త్వమేవతస్యరాజేన్ద్ర | సంహర్తానచసంశయః || ౩౨ || దేవాఃకుర్వన్తుసర్వేపి సన్నిధానంత్వయి ప్రభో | ఇత్యుక్త్వాబ్రాహ్మణాసుర్వే సంప్రయుజ్యజయాశిషః || ౩౩ ||

సింహదవధోపాయవేదనాయభగవత్సన్నిధిప్రవృత్తిచక్రవర్తిగమనమ్.

అస్తర్ధానంగతాస్తత్ర తదద్భుతమివాభవత్ | అథరాజామహాతేజాశ్చ చక్రవర్తీసధార్మికః || ౩౪ || మన్త్రిభిర్నస్త్రీయామాస వధోపాయందురాత్మనః | నిశ్చిత్యకృత్యవిత్కృత్యం మన్త్రిభిఃసహమస్త్రీవిత్ || ౩౫ || జగామ వేంకటేశస్య సన్నిధింసన్నిధియథా | స్వర్ణపద్మైస్సర్వపుష్పై స్తులసీదళసంయుతైః || ౩౬ || అర్చయిత్వా యథాపూర్వం వేంకటేశంస్మృషోఽవదత్ | బ్రాహ్మణప్రవరాస్వామిన్ సింహదేననిషీడితాః || ౩౭ ||

❧ చక్రవర్తికృతాసురవధార్థభగవద్దత్తపశ్చాయుధధారణమ్. ❧

తత్సంహరనియోగంమే ప్రదదుఃకింకరోమ్యహమ్ || శ్రీభగవాన్ || శఙ్ఖచక్రేప్రదాస్వామి భావిసాయుజ్యసూచకే || ౩౮ || తథాకామోదకింశాఙ్గం నస్తకంచమహామతే | పశ్చాయుధధరోభూత్వా దురాత్మానంసురద్రుహమ్ || ౩౯ || సబద్ధువర్గంసామాత్యం జహిసజ్జామమణ్డలే | ఇత్యుక్త్వాప్రదదాతస్త్వి శుచయేచక్రవర్తినే || ౪౦ || శఙ్ఖచక్రగదాశాఙ్గఖడ్గానిమధుసూదనః | తతస్సరాజతనయః పునశ్చస్వపురంగతః || ౪౧ ||

❧ సింహదేనసహాయుద్ధాయకిరాతరూపేణచక్రవర్తిగమనమ్. ❧

సేనాంసంయోజయామాస దేవతేజస్సమేధితామ్ | సర్వదైవతతేజోభిరుపబృంహితవిగ్రహః || ౪౨ || కైరాతంవపురాస్థాయ ప్రతస్థేనహస్టనికః | కిరాతవపుషస్సర్వే సహితావిశ్వోద్రుభిః || ౪౩ || సమేతంమృగయాసక్తం చక్రవర్తినమన్వయః | ఘ్నన్తోవ్యాఘ్రావృకాః సిం

హా తరక్షా శల్యకా కిటీ ॥ ౪౯ ॥ ప్రతీరంపాపనాశస్య ప్రాపూరా
జేస్త సద్భటాః । చోళరాజకుమారస్య వాహినీబలగర్వితా ॥ ౫౦ ॥
మన్దంమన్దప్రతీయాయ ఘోరసింహదకాననమ్ । పనదుర్గాద్వినిష్కా
మ్య సింహదోదైత్యభూపతిః ॥ ౫౧ ॥ అనైక్షతకిరాతాంస్తాన్నిర్విషాద
స్త్రితాననః । నదేవానచదైతేయానగస్థర్వానదానవాః ॥ ౫౨ ॥ నచ
క్రవత్తినస్త్రిన్యాః కిమర్థంనోభయాభుతా । ఇతినిశ్చిత్యధీరాత్మానిర్గ
తస్త్రిన్కైపుహ ॥ ౫౩ ॥ సింహదస్సింహమారువ్యోప్రతీయాయప్రభో
ర్బలమ్ । కోటిశతసహస్రేణ ఖరస్త్వేననిర్వయా ॥ ౫౪ ॥ సర్వతస్స
హితస్త్రిన్వైక్యః కడాఽప్తప్తికోటిభిః । విజ్ఞాత్సస్త్రిప్తికోటిభిః కనకోదశకో
టిభిః ॥ ౫౫ ॥ కద్రుకోన్యర్బుదానీకః కపిపద్మసరావృతః ॥ అన్యేచదై

→ పాపనాశసతీర్థసమీపప్రవృత్తచక్రవర్తిసింహదయుద్ధక్రమః. ←

త్యపతయ స్వస్త్వస్త్వస్త్వసమావృతాః ॥ ౫౬ ॥ ఆగతాస్సర్వవనైతేమి
శిత్యాక్షైహిణీశతమ్ । త్రిదశాక్షైహిణీనాథశ్చక్రవర్తిమహాబలః ॥ ౫౭ ॥
సింహదేనసమంయుద్ధం చకారభగవత్ప్రియః । సేనయోరుభయో
శ్చాభ సింహదహరిభక్తయోః ॥ ౫౮ ॥ సమరస్సుమహానాసీద్గజ్ఞా
యమునయోర్యథావిమానరత్నాన్యారువ్యోప్రవీరవరణోత్సుకమ్ ॥ ౫౯ ॥
ఆగతందేవగాణిక్యం మధ్యేగగనమణ్డలమ్ । ఆగతందేవతాస్సర్వాః పర
మేష్టిపురోగమాః ॥ ౬౦ ॥ ద్రష్టుకామామహాయుద్ధం దైత్యరాజాధి
రాజయోః । తతోయుద్ధంసమభవత్సింహదన్యపసేనయోః ॥ ౬౧ ॥
వరాధేకలహంచక్రుర్దేవ్యాశ్చాపురసోమిధః । సేనాసుక్షీయమాణాసు
చక్రవర్తిధృతాగ్రహః ॥ ౬౨ ॥ శౌర్జ్ఞాంధనురుపదాయ సన్దధేనిశి
తాశరాః । బాణేనైకేనరాజేన్ద్రోజఘానదశవింశతిమ్ ॥ ౬౩ ॥
శతంసహస్రమయుతం నియుతంప్రయుతంతథా । తస్యవిక్రమమాలో
క్య సింహదస్సింహవాహనః ॥ ౬౪ ॥ గదయారాజరాజాశ్వం నిజఘా
నాతిరంహసా । నిహతేతురగేరాజా గజమైరావతోపమమ్ ॥ ౬౫ ॥
ఆరువ్యమఘవేవాన్యోగదాంకామోడకీందధౌ । సావిశృష్టాన్యపేద్యే
ణ హత్వాసింహదవాహనమ్ ॥ ౬౬ ॥ మమర్దాక్షైహిణీష్టప్తిం పునా

౪౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీబ్రహ్మణ్డపురాణాంత్యతే (అ-౧౧)

రాజానమాశ్రితా । మాయామాస్థాయసింహదః ప్రభూతాంచక్షణా
స్తరే ॥ ౬౭ ॥ పునరుజ్జీవయామాససేనాంకామోదకీహతామ్ ।
సై నికోజ్జీవనందృష్ట్వా సింహదస్యవహశాజనః ॥ ౬౮ ॥ విస్మితాస్స
స్మితాశ్చాస్మదవిదేవాశ్చతాపనాః । అర్థచంద్రేణబాణేనశార్ఙ్గామూదా
యవీర్యవాన్ ॥ ౬౯ ॥ శతవారంచచిచ్ఛేద సింహదస్యశిరోన్మథః ।
కృత్తంకృత్తంపునఃకృత్తంపునర్జాతంపునఃపునః ॥ ౭౦ ॥ వీక్షమాణాశ్చ
రోదేవావిమాదంప్రతిపేదితే । అస్త్రసింహాయగాన్ధర్వశార్ఙ్గేశ్రిపతివ
ల్లభః ॥ ౭౧ ॥ ప్రాయుజ్కువైరిసేనాయాంరామోమూలబలేయథా ।
ఖాదస్త్రప్రహరస్త్రశ్చైదేతేయాస్తేపరస్పరమ్ ॥ ౭౨ ॥ ఉన్నతైశ్చవభూ
సమరసమయేచక్రవర్తినేనాయుకృతసుదర్శనమన్తోపదేశః ।
తేనగ్రస్తాశ్చచబ్రభముః । విరిశ్చేనాభ్యనుజ్ఞాతోవాయుర్బాహ్న
ణరూపధృత్ ॥ ౭౩ ॥ జజాపన్మపతేకర్ణేసాదర్శనపడక్షరమ్ । గోబ్రా
హ్మణహితార్థాయచక్రేణన్మపనస్తన ॥ ౭౪ ॥ హరదైత్యశిరశ్శీఘ్రమిత్సు
త్వాఽస్త్రధీవసః । బ్రాహ్మణస్యవచస్కృత్యాచక్రవర్తిమహామనాః ॥

చక్రాయుధేనచక్రవర్తికృతసింహదవధప్రకారః ।
సుదర్శనంసహస్రారముదదేభగవానివ । చక్రపాణింన్మపంవీక్ష్యమ
త్వాచక్రధరంహరిమ్ ॥ ౭౫ ॥ భయవిభ్రాంతచిత్తస్యసింహదస్యశిరస్త
దా । సుదర్శనేనచిచ్ఛేదచక్రవర్త్యపునర్భవమ్ ॥ ౭౬ ॥ అన్యేతుత
స్యానుచరాదైత్యవీరాస్సస్తనికాః । గాన్ధర్వమోహితాస్తస్థుస్తత్రై
వరణమణ్డలే ॥ ౭౭ ॥ తస్యాపరిసరేస్త్రస్యపుష్పవర్షాణిజజ్ఞరే । అథ
చామరవాద్యానివాద్యస్తేస్తసమస్తతః ॥ ౭౮ ॥ అశరీరిగిరంశ్రుత్వా
చోశరాజస్యనస్తనః । అస్త్రస్యమోహనస్యాస్యనచక్రేప్రతిసంహృతిమ్ ॥
నారదః ॥ ఏవముక్తమగస్త్యేనతథోక్తంభవతోమయా । అన్యచ్ఛక్తిశ్చ
ద్వక్తవ్యముచ్యతేచరితంమయా ॥ ౭౯ ॥ కతాయుగేనరాస్సర్వేతత్రా
యోధనమణ్డలే । శ్రోష్యన్తిదైత్యవీరాణాంరాత్రోకోలాహలంసదా ॥

క్షేత్రపాలాజ్ఞయాసర్వేసింహదాసురసైనికాః । నయనాగోచరాన్యా
ణాంభ్రమిష్యన్తతస్తతః ॥ ౮౩ ॥ తతస్సింహచసంహరీచక్రవర్తీమహీ
పతిః । వ్యజ్ఞపత్న్యవృత్తాంతంవేజ్జటేశాయసర్వతః ॥ ౮౪ ॥ శక్త్యచ
క్రగదాశాన్తానస్తకాన్నృపనందనః । అర్పయామాసహరయేవేజ్జటాద్రిని

➤➤➤ భగవత్కృతపఞ్చాయుధకృత్యనిర్ణయః. ➤➤➤

వాసినే ॥ ౮౫ ॥ రాజానం చతిథాపఞ్చాయుధాన్యపిచమాధవః । ఉ
వాచమేఘనిర్ఘోషగమ్భీరిమభృతాగిరా ॥ ౮౬ ॥ రాజన్యదేచ్ఛసిజయ
మజయ్యేసామృరాయకే । తదేమాన్యాయుధాన్యచ్చైస్సాహాయ్యంకు
ర్వతాంతన ॥ ౮౭ ॥ హేశక్త్యచక్రశాన్తానేకామోదకిమహగదే ।
రాజ్ఞోన్యకామదాఃకాలే స్వస్వతీర్థేఘ్నివృత్తి ॥ ౮౮ ॥ స్నాతానాం
స్వస్వతీర్థేఘమమసాయుజ్యభోగదాః । విహరన్ధ్వంయథాకామంమ
యిధ్యానపరాయణాః ॥ ౮౯ ॥ దక్షైర్మృష్టాభిరేతస్యసాయుజ్యంయ
దిహదిశమ్ । తన్నవ్యాహన్యతాంసద్యఃపునరాగమనేనవః ॥ ౯౦ ॥
మానసామేస్తసద్యోహం ప్రత్యక్షవిగతాయుధః । కచ్ఛత్కాలంవసి
ష్యామితతఃకేనాపిహేతునా ॥ ౯౧ ॥ కతాకర్షిస్తహభాగశ్శక్త్యచ
క్రేతుకృత్రిమే । కారయిత్వాస్థాపయితావిమానాదీంశ్చమేఘనః ॥ ౯౨ ॥
తతస్తద్భక్తివశగస్సర్వప్రత్యక్షగోచరః । ఆకల్పనివసిష్యామినరాభయ
దహస్తదః ॥ ౯౩ ॥ ఊర్ధ్వభ్యామపిచాన్యభ్యాంహస్తాభ్యామతిసు
స్తరే । దధానశ్శక్త్యచక్రేచకల్పితేలోకతుప్తయే ॥ ౯౪ ॥ దత్తంహిమ
మసాయుజ్యంమయాతేరాజనందన । గచ్ఛప్రశాధిరాజ్యంచమాంసేవస్వ
దివానిశమ్ ॥ ౯౫ ॥ ఇత్యాజ్ఞస్తాభగవతాశక్త్యచక్రగదాసయః । శాన్తాం
చస్వస్వతీర్థానిపుణ్యానిప్రతిషేదిరే ॥ ౯౬ ॥ పుత్రోపిచోభరాజన్య
దేవతాశాన్తాభవః । జగమనగరింస్వీయాంమఘవేవామరావతి
మ్ ॥ ౯౭ ॥ ఇత్థంనారదవాక్యానిశ్రుత్వాభృగురుదారధీః । వేజ్జట
టేశేపరాంప్రీతిమవిస్తతమహామనాః ॥ ౯౮ ॥ భృగురపివృషభాచల

౪౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-శ్రీబ్రహ్మాంధపురాణాంతర్గతే (అ-౧౧)

ప్రభావంమునివరసంక-ధితంనిశమ్యభూయః । తదనుసచవిలోకితుంర
మేశంస్థిరరతినామనసాయయాగిరీంద్రమ్ ॥౯౯॥ ... *

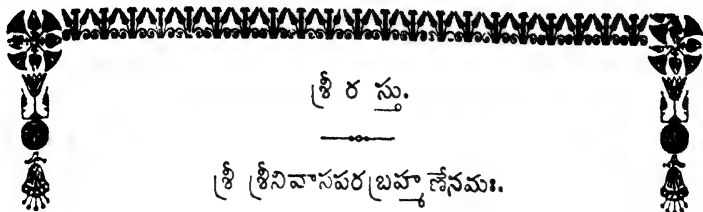
ఇతి శ్రీబ్రహ్మాంధపురాణే తీర్థఖండే భృగునారదసంవాదే
శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే చక్రవర్తిపరాక్ర
మకథనంనామైకాదశోధ్యాయః.

ఇథం శ్రీబ్రహ్మాంధపురాణే తీర్థఖండే భృగునారదసంవాదే
ప్రథమప్రభృత్యేకాదశ పర్వనైకాదశాధ్యాయా
త్తకశ్చీవేంకటాచలమహాత్మ్యే పరోభా
గస్సూప్తిమగమత్.

{ శ్రీవేంకటాద్రినిలయకమలాకాముకఃపుమా ॥ }
{ అభంగురవిభూతిర్నస్తరజయతుమజ్గళమ్. }

శ్రీబ్రహ్మాంధపురాణాంతర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
సముదితాధ్యాయసంఖ్యాయః ౧౧

శ్రీ ర స్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీమతేవిష్వక్సేనాయనమః.

అథ శ్రీమార్కండేయపురాణాస్తోత్ర

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యప్రార్థనః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్థినామ్ ।
{ శ్రీవేంకటాచలనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్జళమ్ ॥ }

→→ తీర్థయాత్రేచ్ఛయాపితృనికశేమార్కండేయవిజ్ఞప్తిః ←←

ఋషయః॥సూతసర్వార్థతత్త్వజ్ఞవేదవేదాంతపారగ । వేంకటాచల
మాహాత్మ్యంవదస్వమునిపుంగవ॥ ౧॥ శ్రీసూతః॥పురామృకణ్డతనయఃపు
రుషోత్తమసేవయా । దీర్ఘమాయురవాప్యథముదాపరమయామునిః ॥
స్వమాశ్రమపదంగత్వాతపస్విజనసన్నిధౌ । మాతూపితుస్సమతిమా
ప్రణామమకరోద్భువి ॥ ౩ ॥ అతస్తాభ్యాంయథావృత్తపూజ్ఞాయముని
పుంగవః । శ్రేయస్కరంకిచ్చిదిచ్ఛకర్తుంనైవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౪ ॥
మాతఃపితర్తమేష్టంయచ్ఛృణ్వతంబ్రవీత్ ॥ ౫ ॥ దేవతానుగ్రహ
ద్ధాయఃపరిపూర్ణమభూత్కల ॥ ౬ ॥ పుణ్యస్థలేషుతీర్థేషుచరితుంవిద్య
తేమతిః । సుఖంగచ్ఛేతికృపయామాంప్రస్థాపయతంయువామ్ ॥ ౭ ॥
తాకికేనైదికేకార్యేపిత్రనుజ్ఞావిశిష్యతే । అథాబ్రవీత్సృకణ్డముస్త్వపు
త్రంపుత్రవత్సలః ॥ ౮ ॥ సావిత్రోఽహంత్వయాపుత్రకులంచమమపావి
తమ్ । పుణ్యస్థలేషుతీర్థేషుచలసేచ్ఛాయతస్తవ ॥ ౯ ॥ తస్మాత్తవమతి
సౌమ్యసమ్యగేవేతిమేమతిః । త్వంప్రస్థాపయతుంపుత్రీకథంభవతిమా

౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమార్కణ్డేయపురాణాంతర్గతే (౨-౧)

నసమ్ || ౯ || పుత్రమాత్రస్యపిత్రోస్తువిరహోదుస్సహోభవేత్ |
 లోకేనర్వత్రనిదితంసత్పుత్రస్యతుకింపునః || ౧౦ || ఉత్తమోత్తమపు
 త్రస్త్యంవియోగస్తేతిదుస్సహః | సత్పుత్రలక్షణంసద్భిరుచ్యతేతత్తథై
 వహి || ౧౧ || యఃప్రీణయేత్స్వచరితైఃపితరంసపుత్రోయద్భుర్తురేవ
 హితమిచ్ఛతితత్కళత్రమ్ | తన్నిత్రమాపదిసుఖేచసమక్రియంయదేత
 త్క్రియంజగతిపుణ్యకృతోలభస్తే || ౧౨ || ఆవయోఃప్రియకృత్త్వంతు
 మతిమానాస్థికోఽప్యసి | కథంతద్విరహస్సహ్యోభవిష్యతిసుతావ
 యోః || ౧౩ || ఆనన్దేషుచసర్వేషుసవకానన్దఉత్తమః | మాతాపిత్రో
 స్సమీపేతువర్తతేతనయోయతః || ౧౪ || తనయస్యసచానన్దస్తదేవ
 సుకృతంమహత్ | పిత్రోశ్శుశ్రూషమాణస్తుసజ్జరేతసమీపతః || ౧౫ ||
 అతఆవాంవిహాయత్వంకథంగచ్ఛసితద్వద || శ్రీసూతః || మార్కణ్డేయ
 సుఇత్యుక్తఃపితౄణావాక్యమబ్రవీత్ || ౧౬ || మాతఃపితర్నాచశోకోయ
 వయోర్మత్సృతేకృచిత్ | ప్రత్యబ్ధంసర్వథాఽగత్యయువాంపశ్యామిన
 ర్వదా || ౧౭ || పుణ్యక్షేత్రాభిగమనేపుణ్యతీర్థావగాహనే | యత్పు
 ణ్యంతత్కులంసర్వంపావయేదితిహిశ్రుతమ్ || ౧౮ || కృత్యాశీర్వచ
 నంభూయఃప్రస్థాపయతమజ్జనా | ఇత్యుక్తవాక్యేతనయేనయశాలిని
 తాపుభౌ || ౧౯ || ఆలిక్ష్మిత్యతనయంగాఢమాశీర్వాదపరాతదా | చి
 రంజీవసుపుత్రత్వంచిరమానన్దవాన్భవ || ౨౦ || చిరంధర్తపరశ్చత్వ
 మానయోర్హర్షమావహాః | ఇత్యుక్తస్తనయఃకృత్యాప్రదక్షిణముదార

శ్రీపిత్రనుజ్ఞయామార్కణ్డేయకృతపుణ్యదేశతీర్థయాత్రాక్రమః ||
 ధీః || ౨౧ || తీర్థయాత్రాంజగమిషుఃఖేచరేణజగామహ | కాశీస్థ
 లేఽవయహ్యసాన్నాత్వాగజ్జాజలేశుచిః || ౨౨ || తీరమారుహ్యవిశ్వే
 శంసత్వాక్వచిదవస్థితః | తత్రాకాశేచరంతందదర్శఖగపుజ్గవమ్ ||
 వైష్ణవాగ్రేసరంశ్రీమద్గరుడంపుష్పవానసా || మార్కణ్డేయః || విష్ణువా
 హనమస్తుభ్యంక్వగచ్ఛసిమహామతే || ౨౪ || పుణ్యస్థలంపుణ్యతీర్థమిచ్ఛ
 న్నహమిహగతిః | అతీవపుణ్యంకింకియత్తన్నేవదఖగేశ్వర || ౨౫ ||
 * మార్కణ్డేయంప్రతిగరుడోపదిష్టశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యమ్. *
 శ్రీసూతః || ఇత్యుక్తోగరుడస్తస్మైరహస్యముపదిష్టవాః || గరుడః ||

మూర్ఖజ్ఞేయమునిశ్రేష్ఠ శృణుత త్వంవదామితే || ౨౬ || తీర్థానామధి
 కంత్రిగంధలానామపిచోత్తమమ్ | సర్వేష్వపిచత్రిగం శృణుష్వగదతో
 మమ || ౨౭ || ఇతోదక్షిణదిగ్భాగే సువర్ణముఖరీతః || ౨౮ || అస్తి
 శ్రీమూర్తీవేద్యుః పూర్వేనగేంద్రే స్వస్తిప్రాపుమ్ శక్యతే తత్ర సర్వైః | వ
 స్తుద్రష్టుం పరమం యోగివర్యః స్తోత్రం వాసం సర్వదా కుర్వతే || ౨౯ ||
 నామానినన్తి సుబహునిహితస్యలోకే తాని బ్రహ్మవిశ్వణుపుణ్యతమాని త
 త్ర | శ్రీవేద్యుః పూర్వేనగేంద్రే వేద్యుః పూర్వేనగేంద్రే నారాయణాద్రిరితాజ్ఞానభూధ
 రేతి || ౩౦ || స్వర్ణాచలే త్యపిచరత్న మహీధరేతి భూయాంసినన్తి భువనో
 త్తమపావనాని | తత్క్రీర్తనం సకలపాపహరం మునీన్ద్రైః తద్దత్తనం సకల
 సౌఖ్యవమేవలోకే || ౩౧ || యాత్రాపితం ప్రతిస్తురైః రవిపూజనీయా తాదృ
 జ్మహాభవతి వేద్యుః పూర్వేనగేంద్రే లముఖ్యః || ౩౨ || తస్మాన్ భావం ప్రవదామి భూయ
 స్సుమన్తతీర్థాని భవన్తి తత్ర | ఏవం సమస్తేషు చ ముఖ్యతీర్థం శ్రీస్వామినా
 మ్నా ౨ స్తి సరోవరం తత్ || ౩౩ || మాహాత్మ్యమేతస్య మయోచ్యతే క
 థం యత్పశ్యేమేరోధసి భూవరాహః | ఆలింగ్యకాంతామతిసామ్యమూర్తి
 ర్నిరాజతే విశ్వజనోపకారి || ౩౪ || తద్దక్షిణతటే రమ్యే నైకుణ్డపురవల్లభః |
 ఆలింగ్యతవపుష్పత్యైః పరదోవర్తతే చిరమ్ || ౩౫ || కుర్వన్తవపత్యేవాం వర్త
 న్తే సర్వనిర్జరాః త్వం వేద్యుః పూర్వేనగేంద్రే స్వాస్థ్యామి సరోజలే || ౩౬ ||
 విలోక్య వేద్యుః పూర్వేనగేంద్రే మానన్తాత్మాభవిష్యసి | అహం చ తత్ర గచ్ఛామి సే
 వితుం వేద్యుః పూర్వేనగేంద్రే || ౩౭ || విష్వక్సేనశ్చ శేషశ్చ సేవేతేరందివాని
 శమ్ | పుణ్యదేశో వేద్యుః పూర్వేనగేంద్రే స్తుల్యోనైవ మహీతలే || ౩౮ || స్వామి
 పుష్కరిణీర్థతుల్యం భువి న విద్యతే || శ్రీసూతః || ఇత్యుక్త్వా గరుడస్తత్ర
 వేద్యుః పూర్వేనగేంద్రే || ౩౯ || సమునిగ్గారుడగిరా విస్త్రయా విష్టమాన
 సః | అహో శ్రుతం మహాపుణ్యస్థలం తీర్థం గరుత్మతా || ౪౦ || ఇతి మ
 త్యాద్రుసేవాయా మథ నచ్చాభిలాషవా || ౪౧ || ... *

ఇతి శ్రీమూర్ఖజ్ఞేయపురాణే శ్రీవేద్యుః పూర్వేనగేంద్రే

గరుడమూర్ఖజ్ఞేయసంవాదోనామ ప్రథమోధ్యాయః.

౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమార్కండేయపురాణా స్తవ తే (అ-౨

మార్కండేయస్యశుద్ధాఖ్యాగ స్త్యశిష్యేణసహవేంకటాచలగమనమ్.

శ్రీసూతః || మార్కండేయోఽథమతిమాన్ సువర్ణముఖిరింగతః |
తతః త్రరదిగ్భాగే దృష్టవాన్ శేషభూధరమ్ || ౧ || దైవాదగ స్త్యశిష్యోఽపి
శేషాద్రినికటంగతః | వేంకటాచరభోభాగే తీర్థంకింశ్చత్సమాగతః || ౨ ||
య తీర్థంకాపిలంచాపి చక్రతీర్థంవిదుర్బుధాః | తస్మాదరిక్రమాత్సన్తితీర్థా
నికతిచిద్దిశా || ౩ || ఇన్ద్రస్యవిష్వక్సేనస్య చక్రాదీనాంచపశ్చకమ్ | అగ్ని
తీర్థంబ్రహ్మతీర్థం సప్తషీణాంక్రమేణచ || ౪ || అగ స్త్యశిష్యసహితో
మార్కండేయోమహామునిః | చక్రాదిసప్తదశసు తీర్థేషున్నానకృచ్ఛుచిః ||
తత్పశ్చిమచతీర్థాని విద్యంతేవేంకటాచలే | బ్రహ్మక్షత్రవిదన్త్యానా మవ
రోహక్రమేణతు || ౫ || స్నాత్వాతేవ్యపిశుద్ధేనాగ స్త్యశిష్యేణసం
యుతః | ఆరుహ్యవేంకటంశైలం మధ్యేమార్గందదర్శసః || ౬ || నార
సింహగుహాస్థానం లోకేవిఖ్యాతవై భవమ్ | లక్ష్మీన్యసింహప్రహ్లాద వరదా
నస్తవై భవ || ౭ || దాసానుదాసం దేవేశ మాంపాహిమధుసూదన |

➤ మార్కండేయస్యస్వామితీర్థస్నానపూర్వక శ్రీవరాహసేవాప్రాప్తిః. ◀
ఇతిప్రణమ్యశుద్ధేన స్వామిపుష్కరిణీంగతః || ౮ || తత్రస్నాత్వామహా
తీర్థే సజ్జల్ప్యవిధిపూర్వకమ్ | తత్పశ్చిమతటే శ్వేతసూకరంవసుధాధ
రమ్ || ౧౦ || సాష్టాంగంచప్రణమ్యాథ స్తోత్రంసముపచక్రమే || ౧౦౫ ||
మార్కండేయః || జతాఘమగ్నా సచరాచరాధరా విషాణకోట్యాఽఖిల
విశ్వమూర్తినా | సముద్భృతాయేనవరాహరూపిణా సమేవ్యయమూర్ఖార్భ
గవాన్ప్రసీదతు || ౧౦౫ || పోత్రిరూపనమస్తుభ్యం పురుషోత్తమ తేనమః |
స్వామిపుష్కరిణీతీరవాసి నేవరదాచ్యుత || ౧౦౫ || శ్రీవేంకటవరా
హాయ విశ్వమగ్గళకారిణే | భక్తానాంరక్షిణేతుభ్యం భగవన్సతతంనమః ||

➤ శ్రీమార్కండేయకృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః. ◀

ఇతిస్తుత్వాఽథసీత్వాచ తత్పాదసలిలంముదా | నిర్గత్యదక్షిణేతీరే జగా
మహరిమన్దిరమ్ || ౧౦౫ || నమస్కృత్వావిమానాన్తఃప్రవిశ్యా
సౌదదర్శహ | శబ్దచక్రధరందేవం వరదంవారిజేక్షణమ్ || ౧౦౫ ||
వేంకటేశంప్రణమ్యాసౌ చకారస్తుతిముత్తమామ్ || ౧౦౬ || భా
స్వచ్ఛన్ద్రమసౌయశీయనయనేభార్యాయదీయారమా యస్మాద్విశ్వగు

ఉప్యభూద్యమికులంయద్ధ్యానయుక్తంసదా । నాథోయోజగతాంనగే
 న్నదుహితుర్నాథోఽపియద్భక్తిమాతా తాతోయోమదస్యయోదురి
 తహతంవేజ్కటేశంభజే ॥ ౧౭ ॥ పాహిమాంవేజ్కటాధీశప్రణ
 తార్తిప్రభజ్జన । ఆత్మబన్ధోక్యపాసిన్ధో సతతంతేనమోనమః ॥ ౧౮ ॥
 నారాయణాదికృతవాసహరేనమస్తే నారాయణాఖిలజగత్పతయేనమ
 స్తే । కారుణ్యపూర్ణకమలాపతయేనమస్తే కజ్జాక్షరక్షకమనీయతనోనమ
 స్తే ॥ ౧౯ ॥ వినావేజ్కటేశంననాథోననాథస్సదావేజ్కటేశం
 స్మరామిస్మరామి । హరేవేజ్కటేశప్రసీదప్రసీదప్రియంవేజ్కటేశప్ర
 యచ్ఛప్రయచ్ఛ ॥ ౨౦ ॥ అహందూరతస్తేపదామృజయుగ్గప్రణామే
 చ్చయాఽగత్యసేవాంకరోమి । సకృత్సేవయానిత్యసేవాఫలంత్యంప్ర
 యచ్ఛప్రయచ్ఛప్రభోవేజ్కటేశ ॥ ౨౧ ॥ అజ్ఞానినామయాదోషానశే
 మావిహితాహరేక్షమస్వత్వంక్షమస్వత్వంశేషశైలిశిఖామణే॥౨౨॥
 మార్కండేయః ॥ ఇతిస్తుత్వాతుభావేన శుద్ధేనసహసాదరమ్ । తూష్ణీంబ

➤ మార్కండేయస్యభగవద్దత్తభక్తివైరవర్జవరప్రాప్తిః ॥

భూవపురతో మస్తకేవిహితాజ్జాలిః ॥ ౨౩ ॥ తమాహవేజ్కటాధీశో
 మార్కండేయంమహామునిమ్ । మార్కండేయమహాబుద్ధే ప్రసన్నోస్త్రి
 తవానఘ ॥ ౨౪ ॥ శ్రుత్వాగరుడవాక్యంతదాగతోయద్వృషాచలమ్
 స్తుతిర్నివిహితాసమ్యక్తస్మాదిష్టందదామితే ॥ ౨౫ ॥ ఇత్యుక్తస్సమునిః
 ప్రాహమమేష్టంకింజనార్దన । యథాతవస్తృతిర్భూయాత్సతతంవేజ్క
 టేశ్వర ॥ ౨౬ ॥ తథామాంపాహిదేవేశభక్తవత్సలతేనమః । తథాఽస్త్వి

➤ శుద్ధాఖ్యాగస్త్యశిష్యస్యభగవదనుగ్రహేణనిష్పాపత్వప్రాప్తిః ॥

తికృపాంకృత్వా హరిశ్శుద్ధమువాచహ ॥ ౨౭ ॥ శుద్ధశుద్ధదురంతాని పా
 పానివిహితానితే । తాసీసర్వాణిశాంతాని సేవయామేనసంశయః ॥ ౨౮ ॥
 గుర్వాశ్రమమితోగత్వాధర్మతస్తస్మింసమాచర । ప్రదక్షిణంమద్విమా
 నం కురుతాదిచోక్తవా ॥ ౨౯ ॥ ప్రదక్షిణంతతఃకృత్వా విమానంస
 మ్పుగ్రామ్యచ । త్రిరావృత్త్యాకృచిత్త్రిష్ట శుద్ధంమునిరథాబ్రవీత్ ॥ ౩౦ ॥
 కుతస్తవమాగతశ్శుద్ధోగురుఃకులవాఽశ్రమః । తలనగ్రానిపాపాని

౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమార్కండేయపురాణాంతర్గతే (౧-౨)

శ్రీమార్కండేయమృతిశుద్ధకృతస్వాదంతజ్ఞాపనమ్. ❀❀❀

శాంతానిహరిసేవయా || ౩౧ || ఏతత్సర్వంవదతీత్రం సఖేమయిదయా
యది | ఇతిపృష్టోఽగస్త్యశిష్య సుఖేశ్వరోఽపిచాబ్రవీత్ || ౩౨ || యాథా
ధ్యంశృణుమత్తస్త్వంమార్కండేయమునీశ్వర | కాశ్చేదేవేమధ్యరాష్ట్రే
ద్విజోబహుకుటుమ్యుహమ్ || ౩౩ || కుటుమ్యభరణార్థాయ దుర్దానా
నిగృహీతవాన్ | వసనాశనహీనత్వా ద్భ్రమూమిజగతిలతే || ౩౪ || ఏ
కోద్దిప్తంషోడశాని బహుభుక్తానిపాపినా | ధనంధనమితిభ్రాంతం భాస్తచి
త్తేనకేవలమ్ || ౩౫ || స్నానంసన్ధ్యాజపోహోమో దేవాచాఽతిథిగర్త
చ | వైశ్వదేవంబ్రహ్మయజ్ఞో నకదాచిత్కృతంమయా || ౩౬ || పాపినంమూఁ
సమాలోక్య సర్వేగ్రామమహాజనాః | మహాబ్రాహ్మణఇత్యేవ శపంతో
నామచక్రీరే || ౩౭ || రేవతీనామమేభార్యా మామవోచన్త నీషిణీ | బహు
నిపాతకాన్యత్ర కుటుమ్యభరణేచ్ఛయా || ౩౮ || కుర్వన్నపిధనంకింశ్చ
న్నప్రాప్నోషిక్వచిద్ద్విజ | ప్రేతోద్దేశకృతాగావో గృహీతాఃప్రేతభో
జనమ్ || ౩౯ || ప్రేతవాసాంసిబహుశో నిన్ద్యకర్తృసదాకృతం | ఏవం
కృతేషుపాపేషు గృహేకింశ్చన్నదృశ్యతే || ౪౦ || అద్యాహరోనైవగృహే
క్షుధితాఃపుత్రబాలకాః | తపమబాలకానాంచ ఛాదనంనైవవిద్యతే || ౪౧ ||
అతీవదీనోఽహమితి నిశ్చయంనాథిగచ్ఛసి | ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యం
దాతుంసర్వమనోరథమ్ || ౪౨ || సకృదప్యనతికృతాం శక్తోవేఙ్కట
నాయకః | ఇతిప్రాజ్ఞావదస్తీహ తత్ప్రయాణంకురుద్విజ || ౪౩ || ఉ
త్తరస్యాందిశినదీ సువర్ణముఖరీతివై | తత్తీరేవేంకటోనామ హరితే
త్రంమహీధరః || ౪౪ || తత్రవేంకటనాథస్య సేవాంకర్తుమితోవజ |
లక్ష్మ్యంశాయాపితస్సర్వా ఇతివిద్వద్భిరీరితమ్ || ౪౫ || ప్రమాణీకృత్య
మద్వాక్యం శీఘ్రంగచ్ఛనుఖాయవై || శుద్ధః || ఆకణ్యప్రేయసీవాక్యం
పశ్చాత్తిద్దివసైరహమ్ || ౪౬ || సువర్ణముఖరీంప్రాప్య గస్త్యాశ్రమము
పేయివాన్ | సువర్ణముఖరీరే తపస్యంతంశివాగ్రతః || ౪౭ || ప్రణామ
మాచరందృష్ట్వానమస్తుభ్యమితిబ్రువన్ | కుమ్భార్చనోఽథమాందృష్ట్వా
కృపాశుర్యపినత్రమః || ౪౮ || కుతస్త్వంకేనదుఃఖత్వం కింకార్యమితి
సృష్టవాన్ || శుద్ధః || సూంపాహికరుణాసిన్ధో పాపినామపిపాపినమ్ |

మత్స్యత్యంతపాసర్వం త్వమేవజ్ఞాతుమహాన్సి । కాశ్చేప్రదేశేమద్ధా
 మస్తద్ధామస్యమహాజనాః ॥ ౫౦ ॥ పాపీతికృత్వామాంసర్వే మహా
 బ్రాహ్మణమబ్రువత్ । తస్మాదహందుఃఖితస్సన్వేజ్జటూద్రీచ్ఛయాగ
 తః ॥ ౫౧ ॥ మత్స్యజ్యేచభవామధ్యే మాగేద్వప్తోఽసికేవలమ్ । పూ
 ర్వపుణ్యావిపాకేన దృశ్యన్తేఖలుసజ్జనాః ॥ ౫౨ ॥ ప్రతిగృహ్ణాంస్వమాంశి
 ప్యం తవశిష్యోఽస్మి సామ్ప్రతమ్ । పాపోఽహంపాపకర్తాణం పాననీకురు
 మాంమునే ॥ ౫౩ ॥ ఇతివాదినమాలోక్య మామువాచహహామునిః ।
 బహుర్వయాకృతంపాపం విదితంతపసామమ ॥ ౫౪ ॥ బుద్ధిర్వేజ్జట
 యాత్రాయాం యతశ్శుద్ధోఽసామ్ప్రతమ్ । అయంశుద్ధోఽస్త్వితిబ్రూ
 త సర్వేవిప్రాఇతిబ్రువత్ ॥ ౫౫ ॥ మామాహత్వరితంగత్వా వేజ్జటూ
 హ్యయభూధరమ్ । భూవరాహంచలక్షీశం సేవిత్యాపునరావజ ॥ ౫౬ ॥
 నప్తపాపస్య తేపశ్చాచ్ఛేయోదాన్యామిమాచిరిమ్ ॥ ౫౭ ॥ ఇత్యే
 వముక్త్వాభగవాన్గస్త్య సేవాక్రమంచాపిమమోపదిశ్య । ప్రస్థాపయా
 మాసతదాగతోహంమార్గేభవంతంఖలుదృష్టవాన్తుదా ॥ ౫౮ ॥ ఏవం
 * మార్కండేయస్యశుద్ధేనసహస్వర్ణముఖీతరస్థాగస్త్యాశ్రమగమనమ్. *
 త్వగస్త్యశిష్యోహం శుద్ధనామాస్మి సామ్ప్రతమ్ ॥ ౫౯ ॥ యామ్యాశ్ర
 మంనదీతీరే హ్యగస్త్యస్యదయానిధేః । వేజ్జటూచలమాహాత్మ్య విదా
 మగ్రేసరంమునిమ్ ॥ ౬౦ ॥ ద్రష్టుంమయాసహత్వంచ కిమాయాసివదా
 ధునా । ఇతిబ్రువంతంతంశుద్ధం మార్కండేయోఽబ్రవీన్వచః ॥ ౬౧ ॥ అహ
 మప్యగమిష్యామి ద్రష్టుంతంమునిపుంగవమ్ । సువర్ణముఖీతీరే మాంస
 యస్యతదాశ్రయమ్ ॥ ౬౨ ॥ ఇత్యుక్త్వాసహితౌవిప్రా వపరుహ్యగరేర
 ధః । సువర్ణముఖీతీరే త్వగస్త్యాశ్రమమీయతుః ॥ ౬౩ ॥ తత్రాశ్రమేమ
 హర్షిభి సేవ్యమానమనేకశః । వేజ్జటూచేశకథావ్యాఖ్యాతత్పరంతమపశ్య
 తామ్ ॥ ౬౪ ॥ తేభ్యోనమస్కృత్యతదా తంప్రణమ్యవిశేషతః । తపోధ
 నేనాగస్త్యేన బహుమానేనపూజితౌ ॥ ౬౫ ॥ మార్కండేయశ్చశుద్ధశ్చ

అగస్త్యవర్ణితశ్రీవేజ్జటూచలవైభవమ్.

తస్మిన్సదసితస్థతుః । విప్రావేజ్జటూమాహాత్మ్యం శృణుతేతిప్రసన్నధీః ॥
 ఉవాచానందభరితో లోపాముద్రాపతిస్తదా ॥ అగస్త్యః ॥ సువర్ణముఖ

౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమారగజ్జేయపురాణాంతర్గతే (౮-౨)

రీతిరద్వయనిత్యనివాసినః ॥ ౬౬ ॥ వేంకటాచలమహాత్మ్యం శ్రోతవ్యం
పాపనాశనమ్ । శ్రీవేంకటాచలం నామ పుణ్యక్షేత్రం మహీతలే ॥ ౬౭ ॥

శేషాద్విద్యుషశైలశ్చ గరుడాచల ఇత్యపి । పుణ్యానిసన్నినామాని పునర
న్యానికానిచిత్ ॥ ౬౮ ॥ వైకుంఠలోకాద్గరుడేనవిష్టోః క్రీడాచలోవేంకట
టనామధేయః । ఆనీయచస్వర్ణముఖసమీపే సంస్థాపితోవిష్ణునివాసహే
తోః ॥ ౬౯ ॥ తత్రాచలేవస్విష్టుః కమలాలయయాసహ । ఆనన్దనిల

శ్రీనివాససేవార్థంబ్రహ్మరుద్రాదీనాంశ్రీవేంకటాచలగమనకథనమ్.

యేచైవ వర్తతేలోకరక్షకః ॥ ౭౦ ॥ పురాకదాచిత్రతీచిత్రమేతావయం
హరింసర్వజగచ్ఛరణ్యమ్ । అన్విష్యవైకుంఠపురేష్యదృష్ట్వా సమాగతాబ్ర
హ్మగిరావృషాద్రిమ్ ॥ ౭౧ ॥ సమాగతాస్తత్రతపోవిధాతుం సమాశ్శతం
సర్వతపస్విసజ్ఞాః । శ్రీస్వామితీర్థస్యజలేపవిత్రేన్నాదిసర్వంకృతవస్త
వమ్ ॥ ౭౨ ॥ తత్రాగతాబ్రహ్మముఖాసుమస్తాస్త్రాగతాజిష్ణుముఖా

స్సురాశ్చ । తత్రాగతాస్తేసనకాదియోగినస్తేవాపరాస్తేవృషశైలభ
ర్తుః ॥ ౭౩ ॥ గణైశ్చసర్వైస్సహశమ్భురాగతః క్షీరాబ్ధివాసాలపిన్ధ

సజ్ఞాః । బ్రహ్మస్పతిశ్చైవగురుశ్చశుక్రోవసుశ్చరాజాహరిభక్తముఖ్యః ॥ ౭౪ ॥
దేవాశ్చఋషయస్సిద్ధాశ్చార్ణావసుకిన్నరాః । సర్వేచన్వామిసరసి

న్నాత్వాప్రయతమానసాః ॥ ౭౫ ॥ ధ్యాయంతోదేవదేవేశమవతస్థుశ్చ

శ్రీభగవత్ప్రదుర్భావవర్ణనమ్.

తత్తతే । ప్రాదుర్భూతంతతస్తేజ ఏకమత్యద్భుతంతదా ॥ ౭౬ ॥ విమా
నమేకంతన్తధ్యే దదృశేదివ్యమజ్జలమ్ ॥ ౭౭ ॥ తన్తద్భ్యస్థందివ్యమూ

ర్త్రింవరేణ్యం శంఖంచక్రంధారయస్తంకరాభ్యాం । సేవ్యత్వేనన్వంపదా
మౌఘజయుగ్లం సర్వేషాంసద్దర్శయస్తంకరేణ ॥ ౭౮ ॥ స్వాఘ్నోద్వ

ద్వ్యంసంశ్రితానాంజనానాం సంసారాబ్ధిర్జానుదఘ్నఃకిలేతి । న్యస్తేనోరౌ
వామతోదర్శయస్తం సవ్యేనావ్యేనాపిహస్తేసనవ్యక్ ॥ ౭౯ ॥ సర్వా

భీష్టందాతుముద్యుక్తహేతిం భక్తానాంశ్రీవాసవక్షుస్థలంచ । మన్దస్తేరశ్రీ
ముఖంభూషణాఢ్యంసర్వేశ్రీమద్వేంకటేశంహ్యపశ్యత్ ॥ ౮౦ ॥ కృ

బ్రహ్మరుద్రాదికృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః.

తప్రణామాస్తేసర్వేస్తోత్రయామాసురీశ్వరమ్ ॥ ౮౦ ॥ జయదేవజగన్నా

భ సర్వలోకైకవద్దిత । జయవేఙ్కటశైలేశ కరుణాకరపాహినః ॥ ౧౧॥
 త్వాంసమామోవయంవిష్టో వేఙ్కటాచలనాయక । అస్మాకంవాఙ్మితం
 దత్వా పాహిపాహిజగద్గురో ॥ ౧౨ ॥ ఇతిస్తుతశ్శ్రీనివాసో దేవైస్సిద్ధ
 శ్చచారణైః । మునిభిర్వసుముఖైశ్చ బ్రహ్మదైత్యజగరేణచ ॥ ౧౩ ॥ సర్వా
 స్విలోక్యతానాహ కరుణాపయసాంనిధిః । సర్వేషామపియుష్మాకమ్ ప్రస
 న్నోస్మి సురేశ్వరాః ॥ ౧౪ ॥ యుష్మాకంయద్యదిష్టంస్యా తత్రదత్తంమ
 యానఘాః । ఇతితేభ్యోవరంప్రదా త్సర్వేభ్యోవేఙ్కటేశ్వరః ॥ ౧౫॥
 అథతేమునయస్సర్వే బ్రహ్మద్యాఃకించిదబ్రువన్ । కృపానిధేనమస్తుభ్యం
 వరదాయనమోనమః ॥ ౧౬ ॥ వేఙ్కటాధీశవిశ్వేశ శతకృత్స్వోనమోనమః ।
 విజ్ఞాప్యంకించిదస్తీహ శృణుష్వకరుణాకర ॥ ౧౭ ॥ అనుగృహ్ణాన్న శేషాం
 స్త్వం దదదిష్టానిసర్వశః । మానవానామపిసహస్సపరాధానశేషతః ॥ ౧౮॥
 దయాళుత్వంప్రకటయన్నిహత్వంతిష్ఠకేశవ । దృగ్గోచరంత్యామాలో
 క్య వేఙ్కటాద్రిశిరోమణే ॥ ౧౯ ॥ కతాయుగేమనుష్యాశ్చ భూయాసుర్వీ
 తకల్మషాః । ఏవంసర్వోపకారార్థ మతస్వామిసరస్తతే ॥ ౨౦ ॥ రమా
 సమేతస్సంతిష్ఠస్త్వితన్నఃప్రార్థితంహరే । ఇతిసంప్రార్థితస్సర్వైస్త
 తైర్వాస్తేకృపానిధిః ॥ ౨౧ ॥ ... .. *

ఇతి శ్రీమూర్కణ్డేయపురాణే శ్రీవేఙ్కటాచలమాహాత్మ్యే శ్రీ
 శ్రీనివాసావిర్భావకథనంనామ ద్వితీయోధ్యాయః.

➔ అగస్త్యకృతస్వామితీర్థనూహాత్మ్యభగవద్వివోచనవర్ణనమ్.

అగస్త్యః ॥ ఏతాదృశోవేఙ్కటాద్రి స్సర్వలోకేశువిశ్రుతః । గ
 జ్ఞాదికానితీర్థాని తత్రసన్నిభహూన్యపి ॥ ౧ ॥ తానివక్తుంశక్నోమిబ
 హుత్వాదృషిసత్తమాః । రాజతేసర్వతీర్థానాంస్వామిస్వామిసరోవ
 రమ్ ॥ ౨ ॥ తత్రస్నాతుంసమాయాన్తి ప్రతివర్షంజనాభువి । ధనుర్మా
 సేశుక్లపక్షే ద్వాదశ్యామరుణోదయే ॥ ౩ ॥ ఆయాన్తిసర్వతీర్థాని తత్ర
 స్నాతానిరేనసః । తస్యశ్రీవేఙ్కటేశస్య బ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౪ ॥
 చకారకన్యామాసేతు ధ్వజారోహణహోత్రవమ్ । ప్రతివర్షంచతీత్యే
 వానిమిత్తంసర్వమానవాః ॥ ౫ ॥ అగ్గకోసలకణ్ణాటకాశ్ఘూర్జరదేశ

౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమారకణ్డయశురాణా స్తవ తే (అ-౩)

గాః । చోశకేరశసాక్ష్యాదిసర్వదేశసముద్భవాః ॥ ౬ ॥ సకుటుమ్భా
శ్చసేవార్థమాయాన్తిప్రతివత్సరమ్ । దేవాశ్చఋషయస్సిద్ధాయోగిన
స్సినకాదయః ॥ ౭ ॥ యేభాద్రపదమాసేతువేంకటేశమహోత్సవే ।
సేవాంకుర్వన్తితేసర్వేనిమ్పాసాఉత్తమోత్తమాః ॥ ౮ ॥ పునస్తవహం
ప్రవక్ష్యామి తీర్థవైభవమద్భుతమ్ । తచ్చృణుధ్వంసావధానంత్రవణేపిమ
హాఫలమ్ ॥ ౯ ॥ ఉత్తరేస్వామితీర్థకస్యపాపనాశనసజ్జకమ్ । తీర్థం

→→→ కుమారధారామాహాత్మ్యమ్ ←←←

మహాత్సర్వపాపవినిర్మోచనసాధనమ్ ॥ ౧౦ ॥ తతోవాయవ్యదిగ్భాగే
కౌమారం తీర్థము త్రమమ్ । కుమారధారికాచేతి నామలోకే ప్రశస్యతే ॥ ౧౧ ॥
అద్భుతంతస్యమాహాత్మ్యం శృణుతద్విజపుంగవాః । పురాకశ్చిద్ద్విజో
వృద్ధోదారిశ్చక్రిణచపీఠితః ॥ ౧౨ ॥ కుటుమ్భభరణాయోగ్యోవిలలాపది
వానిశమ్ । ఇహలోకేపరేలోకేసౌఖ్యహేతుగ్ధనంకిల ॥ ౧౩ ॥ తన్నాస్తి
మమపాపేన పూర్వజన్తకృతేనచ । పరలోకహితంధర్మాచరణేనహి
సాధ్యతే ॥ ౧౪ ॥ శక్తిస్తదస్తికర్తుంనవృద్ధత్వాద్దుర్బలస్యమే । వృధా
జన్తమమైతద్ధి కర్తవ్యంకిమితఃపరమ్ ॥ ౧౫ ॥ ఇతినిద్దాపరోభూత్వాపు
త్రదారాన్విహాయచ । ఆగత్యదుఃఖితస్సౌభగస్సర్వముఖ్యాస్సమీపతః ॥ ౧౬ ॥

→→→ దారిద్యగ్రిదుఃఖాసహమానవృద్ధకృతభృగుపతనయత్నః. ←←←

అహం శేషాద్రిశిఖరాత్పతివ్యఇతినిశ్చితః । ఆరుహ్యవేంకటంజైలంభు
గోపాతసమీహయా ॥ ౧౭ ॥ ఉచ్చైస్సర్వరేణుక్రోశతత్రస్థిత్యాన
భూసురః । బ్రహ్మవిష్ణుమహేశానాశ్చస్త్రసూర్యాతథాఽశ్వినా ॥ ౧౮ ॥
సర్వభూతానిశృణున్తుదుఃఖితస్యవచోమమ । దారిద్యాద్వృద్ధభావా
చ్చజన్తవృద్ధమభూదితి ॥ ౧౯ ॥ పతిష్యేహంపతిష్యేహంపతిష్యేహంస

→→→ భృగుపతనోద్యుక్తంవృద్ధమ్ । తిభగవదుక్తిః. ←←←

సంశయః । ఇత్యాకోశస్త్రమగత్యవేంకటేశశోదదర్శహ ॥ ౨౦ ॥ మృ
గయూరకసికస్త్రితసశ్చరన్యదుపుంగవః । అధస్తాత్సర్వతప్రావైరాజపు
త్రాకృతందధత్ ॥ ౨౧ ॥ హస్తముద్భృత్యతంపశ్యన్నవాచేదంద్విజం
తదా । విప్రవిప్రావరోహత్వంమాసాహసమిదంకురు ॥ ౨౨ ॥ విప్రస్య
తుభ్యగోపాతశ్శాస్త్రేషునహినిశ్చితః । తస్మాత్ప్రేత్యచదుఃఖాయమా

సాహసమిదంకురు ॥ ౨౩ ॥ మయోచ్యతేతవహితమవరుహ్యశృణుష్వ
తత్ । శ్రుత్యేతితంనృపాకారంధృష్ట్యావృద్ధోమహీసురః ॥ ౨౪ ॥ అవ
రుహ్యతమాహేదంపుణ్యాచ్చైలోత్తమాత్తదా । పుత్రదారాంశ్చమాం
రక్షమహైశ్వర్యప్రదోభవ ॥ ౨౫ ॥ ఇత్యుక్తవతివిప్రేఽస్త్రిమాధవోవా
క్యమబ్రవీత్ । సర్వందదామిహస్తంత్యమవలమ్బ్యనుయాహిమామ్ ॥

శ్రీమద్భగవద్గీతాసాక్షాత్కథితము
ఇత్యుక్తస్తతః-రాలమ్బంకృత్యామందంయయాద్విజః । తమాదాయహ
రిశ్శ్రీమద్దేజ్జటాచలనాయకః ॥ ౨౬ ॥ పాపనాశాదుతరతవతతీ
ర్థంనినాయతమ్ । ఉవాచభిన్నంసభృశమ్భేదశాస్త్ర్యర్థమత్రవై ॥ ౨౭ ॥
స్నానంకురుతతఃభేదశాస్త్ర్యత్రభవిష్యతి । ఇత్యుక్తేతత్రతతీర్థేస్నాత్వో
త్థాయయువాభవత్ ॥ ౨౮ ॥ మనఃప్రసన్నతాంయాతంకుమారశ్చ
తదాభవత్ । తీరంతుసర్వతఃపశ్యంస్తమదృష్ట్యాన్వతప్యత ॥ ౩౦ ॥
కుమారధారాస్నానప్రాప్తయౌవనవృద్ధమృత్యున్హతభగవదుక్తిః
మదిష్టదేవోమామత్రత్యక్త్వాకుత్రగతోనుకిమ్ । అస్తర్హితస్సభగవానా
కాశస్థోఽబ్రవీదిదమ్ ॥ ౩౧ ॥ అయంతువేజ్జటాధీశస్తవస్వామీనసంశ
యః । దత్తంతవకుమారత్వంతీర్థస్నానేనభూసుర ॥ ౩౨ ॥ వేజ్జటేశే
నతేతత్తమైశ్వర్యమిహభూసుర । త్వద్దేశంగచ్ఛశీఘ్రంవైశ్రీబాలసహ
తోభవ ॥ ౩౩ ॥ శరీరేచబలంజాతంశారీరంధర్మమాచర । దానానిది
శవిప్రేభ్యోబధ్నభ్యశ్చధనందిశ ॥ ౩౪ ॥ భోజనందిశవిప్రేభ్యస్స్వయం
భుజ్జ్వయభాసుఖమ్ । అనిషిద్ధసుఖత్యాగీపశురేవనసంశయః ॥ ౩౫ ॥
నిషిద్ధసుఖభోక్తాచపశురేవనసంశయః । శ్రీవేజ్జటేశఃప్రియతామిత్యే
వసకలంకురు ॥ ౩౬ ॥ శ్రీత్యాగభోగాకరణేనిద్యేఇతివిదుర్బుధాః । ఇత్యు
క్తేసర్వదేవాశ్చసమాగత్యాబ్రువన్వచః ॥ ౩౭ ॥ అస్యతీర్థస్యమహిమాహ్య
హోవాచామగోచరః । కుమారత్వంధనిత్వంచసద్భవవద్విజోభవత్ ।
యతఃకుమారతాంయాతస్సద్యోవృద్ధమహీసురః । తస్మాత్కుమారధారే
తిలోకేఘ్యాతింగమిష్యతి ॥ ౩౮ ॥ కుమారతీర్థేయస్నాతోనిష్పాపస్ససుఖీభ
వేత్ । ఇత్యుక్త్వాసర్వదేవేషుగతేషుత్రిదివందిజః ॥ ౪౦ ॥ యాతస్యదేశం
సన్తోషాన్తహదైశ్వర్యమాప్తవాః । పుత్రదారాదిసహితోబహుధర్మం

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీమార్కండేయపురాణాన్తర్గతే (౧-౪

చకారహ ॥౪౧॥ శ్రీవేంకటేశః ప్రియతామిత్యేవకథయన్ సదా | దృష్టంఘ
లమవాప్యాస్తేవిష్ణులోకంజగమహ ॥౪౨॥ కుమారధారికే త్యేవవిష్ణునా
ప్యేకదోదితమ్ ॥ ఋషయః ॥ తతః దాగత్య దేవేనవిష్ణునాప్రభవిష్ణునా ॥
కుమారధారికే త్యేతదుక్తంతద్విస్తరాద్వద ॥౪౩౪॥ ... .. *

ఇతి శ్రీమార్కండేయపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే కుమార
ధారామహాత్మ్యకథననామ తృతీయాధ్యాయః.

* సుస్తస్యకుమారతీర్థతపఃకరణేనతారకవధోత్థబ్రహ్మహత్యావిముక్తిః *

అగస్త్యః ॥ కుమారధారికాఽఽఖ్యానం వేంకటేశకథాన్వితమ్ ।
సర్వేశ్వణుతవిప్రేంద్రావాజపేయఫలాధికమ్ ॥ ౧ ॥ కదాచిచ్ఛజ్జ
రసుతస్తారకాఖ్యంమహాసురమ్ । హత్యాతత్కర్తృపాకేనబ్రహ్మహత్యా
మవాప్తవాన్ ॥ ౨ ॥ శమోస్సుకాశమాగత్యదుఃఖితస్తారకాస్తకః ।
ఉవాచపితరంస్వామి మత్పాపంశ్వణుమేపితః ॥ ౩ ॥ దేవానాముప
కారార్థంతారకోనిహతోమయా । తేనతస్యవధేనైవహత్యామాంబాధ
తేఽధికమ్ ॥౪॥ తత్ప్రాయశ్చిత్తమధునాప్రబూహిమమశజ్జర । స
ర్వజ్ఞశ్శజ్జరః ప్రాహపుత్రస్త్రిదేవహితావహమ్ ॥ ౫ ॥ సకృన్నారా
యణేత్యుక్త్వాపుమాకల్పశతత్రయమ్ । గణ్గాదిసర్వతీర్థఘన్నాతోభ
వతిపుత్రక ॥౬॥ ఏతత్ప్రహరహస్యంవై సదామనసిత్థితమ్ । అన్యచ్ఛ
కిచ్ఛితేవత్యేప్రాయశ్చిత్తమనుత్తమమ్ ॥ ౭ ॥ సువర్ణముఖరీతిరేలక్ష్మీ
పతినీవాసభూః । వేంకటాద్రిరితిఖ్యాతస్సర్వలోకేషువర్తతే ॥ ౮ ॥
తత్రతీర్థాన్యనన్తాని తేషుకించిద్వదామితే । చక్రతీర్థంస్వామితీర్థంమత్స్య
పాణ్డవతీర్థకమ్ ॥ ౯ ॥ నాగతీర్థంబిల్వతీర్థంజాబాలేస్తీర్థమేవచ । ఆకా
శగణ్గాతీర్థంచపాపనాశనమేవచ ॥ ౧౦ ॥ తుమ్బువామనతీర్థేచకామా
రంముఖ్యమేవచ । వేంకటాచలతీర్థానియఃకీర్తయతినర్వదా ॥ ౧౧ ॥
అనేకజన్తపాపానినశ్యన్త్యేవననంశయః । స్వామితీర్థస్యతీరేతుశ్రీనివా
సావరాత్పరః ॥ ౧౨ ॥ నిత్యంవసతినర్వేషాంలోకానాంహితకామ్య
యా । తత్రవేంకటకైరేశంవేంకటేశేతిసర్వదా ॥ ౧౩ ॥ యోవై
న్మరతితంనిత్యంతస్యవిష్ణుఃప్రసీదతి । గత్వాతంచప్రణమ్యత్వంకౌమారం

వ్రజతీర్థకమ్ || ౧౪ || తత్రస్నాత్వాతీర్థవశ్యేతపఃకురుజితేంద్రియః | శ్రీ
వేంకటేశాయనమఃప్రణవపూర్వకమ్ || ౧౫ || మస్త్రంజపన్నహంబు
ద్ధేతపఃకుర్వత్యచోదయత్ | పితృవాక్యంతతశ్చుత్వా దేవసేనాపతి
స్తదా || ౧౬ || చక్రతీర్థేకృతస్నానస్నాన్వమిపుష్కరిణీంయయా | వే
ంకటాదేవక్రోశమాత్రేక్రోశస్త్రీవిస్వరంస్థితా || ౧౭ || బ్రహ్మహత్యా
తస్యగిరేత్తాహత్త్యంవర్ణ్యతేకథమ్ | ప్రయాతస్నాన్వమిసరసిస్నాత్వా
సూనురుమాపతేః || ౧౮ || వేంకటేశంప్రణమ్యాభక్త్యాచాపిప్రద
క్షిణమ్ | బ్రహ్మరుద్రాదివస్త్యంత్యాంభజేవేంకటనాయకమ్ || ౧౯ ||
నివారయన్ననిష్టానిసాధయేష్టానిమాధవ | ఇతిస్తుత్వావేంకటేశంపాప
నాశనమాయయా || ౨౦ || తత్రస్నానేనసర్వాణిపాపానివిలయంయ
యః | తతోవాయవ్యదిగ్భాగేకాశ్చిద్ధారాంజగామహ || ౨౧ || ధా
రాయావేంకటేశాయమర్త్యస్తగిగహ్వరే | చూతమద్దారపనసకుటజైశ్చ
పిచార్జునైః || ౨౨ || నయనానద్వజననైర్బహుశాభిభిరావృతే | సిం
హాశార్థాలశరభైర్హరిణాదిమృగాన్వితే || ౨౩ || తాపస్సైన్ద్రీయతా
హరైస్తపోనిష్ఠైస్సమన్వితే | తస్మిన్తీర్థేకృతస్నానాకృతదేవద్వితర్పణః ||
వసానోవాసనీశుద్ధేయతవాక్కాయమానసః | ప్రాజ్ఞుభిస్సుభిమా
నీనోవేంకటేశమనుస్మరన్ || ౨౪ || లక్ష్మీమహీభ్యాంసహితంభూ
షణోత్తమభూషితమ్ | స్తేరాననామ్నజంపీతవాసనంతమధోక్షజ
మ్ || ౨౫ || మహాదేవోక్తమస్తేగ్రంజపంకుర్వణదివానిశమ్ | ఫలాహ
కుమారధారాతీరేస్కందతపస్తుష్టభగవదావిర్భావః || ౨౬ ||
రోజలాహరోనిరాహరస్తతస్థితిః || ౨౭ || తపఃకుర్వతిశేషాద్రాసీలకణ్ణాత్
జేతుభే | కుమ్భమాసేపార్ణమాన్యాంమఘాయాంసౌమ్యవాసరే || ౨౮ ||
మధ్యాహ్నేప్రాదురభవద్యధామనసిచిన్తితః | భోకుమారకుమారేతి
ప్రాహగమ్భిరయాగిరా || ౨౯ || ఉన్తిల్యచక్షూంషితదాషణ్మఖోఽప
త్యదన్తికే || ౩౦ || శఙ్ఖంచక్రంధారయస్తంకరాభ్యాంఫలప్రదర్శ్యురు
గవామహస్తమ్ | ప్రాప్యేతిమేఘత్యసరేణపాదేనస్థర్మయస్తంకరపజ్జ
జేన || ౩౧ || లక్ష్మీమహీభ్యాంలలితాకృతిభ్యామశేషభూషోత్తమభూష
ితాభ్యామ్ | అతిప్రసన్నాననపజ్జజాభ్యాంనిషేవ్యమాణంనితరాంప్రహ

గరిశ్రీవేంకటాచలమహాశ్రేయశ్రీమార్కండేయపురాణాంతర్గతే (అ-౪)

ప్ర: || ౩౧౪ || దృష్ట్యేతి తోదేవవరః కుమారః ప్రదక్షిణానాం త్రితయం విధా
య । ప్రణమ్యసాప్తాజ్ఞమనన్యచేతాః కృతాజ్ఞలిప్తాన్త్రమథోచకార ॥
జయదేవజగన్నాథ జయలక్ష్మీపతేహరే । జయలోకేశసర్వేశ దోమాప
హనమోనమః । సర్వవాద్యాన్యవాద్యస్త శబ్దధ్వనిరభూస్త హా ॥ ౩౪ ॥
అభగవతే వాగ్ధంకుమారధారామృతిబ్రహ్మరుద్రాద్యాగమనమ్ ॥
తుమ్బురుర్నారదశ్చైవ వీణాహస్తానమాగతౌ । బ్రహ్మచర్యస్తాన్ని
ధ్యం జ్ఞాత్వా సర్వైస్సుమాగతః ॥ ౩౫ ॥ పార్వతీసహితశ్శమ్ముః పుత్ర
స్నేహాదుపాగతః । ఆరుహ్యవృషభం విష్ణురాజాద్యైః ప్రమథైర్వృ
తః ॥ ౩౬ ॥ ఇంద్రాదయోలోకపాలా స్త్యశేషాలమృతాన్ధసః । వైశా
నసావాలఖిల్యా ఋషయోయేతపోధనాః ॥ ౩౭ ॥ గన్ధర్వాపురసాంస
జ్ఞానాగవిద్యాధరాదయః । యేదేవయోనయస్సన్తి తేషిన్ ర్వేనమాగ
తాః ॥ ౩౮ ॥ జయజయవేంకటశైలనాథవిష్ణోమునిజనసేవితశేషశైల
వాస । సకలజనహితావత్తీర్ణదేవజయజయభక్తజనాభిరామపాహి ॥ ౩౯ ॥
ఇతిస్తుత్వా ప్రణమ్యాథ దదృశుర్వేంకటేశ్వరమ్ । శ్రీభూమిసహితం వి
ష్ణుం చతుర్భుజం కిరీటినిమ్ ॥ ౪౦ ॥ శబ్దచక్రధరం దేవం వనమాలావి
భూషితమ్ । శేషేణ షష్టిరాజేన విష్వక్సేనేన పార్షదైః ॥ ౪౧ ॥ ప్రత్య
హంసేవ్యమానంచ ప్రహ్లాదాదిభిరేవచాశుకేనశుకసన్తానై శ్చత్రచామర
ధారిభిః ॥ ౪౨ ॥ ప్రసన్నం వేంకటాధీశం ప్రణమ్య పునరుత్థితాః । వ్యాసాద

సంస్తకృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః ॥

యః ప్రణమ్యాథ సర్వేతూష్టింస్థితాస్తదా ॥ ౪౩ ॥ సర్వేషు శృణ్వతు
తదా హరసూనుస్తమబ్రవీత్ ॥ ౪౩౪ ॥ నమామ్యహం వేంకటనాథవి
ష్ణో నారాయణాశేషజగన్నివాస । భక్తార్తిహారిభగవన్తురారే భాన్వి
స్తునేత్రాఖిలలోకపూజ్య ॥ ౪౪ ॥ బ్రహ్మరుద్రాదివన్ద్యాయ బ్రహ్మణేనస్త
శక్తయే । నారాయణగిరిశాయ నమోనారాయణాయతే ॥ ౪౫ ॥ దేవాధి
దైవతపతేనతతంనమస్తే సేవాపరేషునుతరాంకరుణాకరాయ । దావా
నలాయమహాతేదనుజాటవీనాం శ్రీవాసవక్షసిధృతో త్రమకాస్తుభాయ ॥
పశ్యన్తిత్వాంభాగ్యవన్తోహిలోకే విశ్వత్రాణాయోద్యతం వేంకటేశమ్ ।
లక్ష్మీభూభ్యాం పార్వయగ్ధ స్థితాభ్యాం ద్వాభ్యాం నిత్యం సేవితం నిత్య

బద్ధమ్ || ౪౭౪ || అహోభాగ్యమహోభాగ్యమహోభాగ్యమ
హోమహత్ | వేజ్జుతేశంకృపాసిన్ధుం దృష్టవానస్తిసామ్పూరితమ్ ||
ఇత్యుక్త్వాపార్వతీపుత్రః ప్రేమాఽవేశవశాత్తదా | అశేషవదన్తైర్విష్ణు
మాబభాషేఘనధ్వనిః || ౪౭౫ || చక్షూంషిమేకృతార్థానిదర్శనాద్వేజ్జుతే
శతే | శ్రీసూక్తామృతసేకేన కర్ణానపితథాకురు || ౪౭౬ || ఇతివాదినిపుత్రేతు
మహాదేవమువాచహ | హరిస్తేనరముఖామ్భోజశ్శృణ్వత్సునకలేవ్వః ||
ధన్యోసిసుతరాంశమ్భో సత్పుత్రేణామునాత్వహో | అనేకజన్మతప
సాం ఫలంసత్పుత్రతాఖిలు || ౪౭౭ || అనేకజన్మపాపానాం ఫలందుష్పు
త్రతాభువి || ఇత్యుక్త్వాపునరూచేతం తనయంశూలపాణినః || ౪౭౮ ||
ధన్యోసికృతకృత్యోసి వరంవరయసామ్పూరితమ్ | తపసాతపసన్తుష్టిస్తాన్
త్రేణచమమాభవత్ || ౪౭౯ || ప్రమాణీకృత్యవచనం పితృప్రామాణీకోత
మ | ద్వాదశాబ్దంతపఃకృత్వా శ్రాన్తోసీహసుఖభవ || ౪౮౦ || సన్త ||
అతఃపరంకింకరణీయమాస్తేమయాద్యలబ్ధాతవ దేవసేవా | సమస్తలోకై
రపివేజ్జుతేశ సంప్రార్థ్యతేతావకపాదసేవా || ౪౮౧ || అహో
హ్యస్యాపిభూభర్తుర్మహిమాసుతరాంహరేషుమాద్యతారకషణోద్భూ
తాహత్యాపుగన్ధీతా || ౪౮౨ || శ్రీనివాసదయామ్భోధే దురితక్షయ

→→→ భగవద్వర్ణితకుమారధారాన్నాన కాలాదినిర్ణయః. ←←←
కారక || ౪౮౩ || శ్రీభగవాన్ || మదీయంమన్త్రముచ్చార్య సుఖభవమ
హమతే | ఏతత్పర్వతమారోఘం వాఙ్మాయన్యావివేకినః || ౪౮౪ || పా
తకందూరతోనశ్యేతిక్రిముభక్తిమతస్తన | తత్రాపిస్వామిసరిసిన్నానం
కోట్యఘనాశనమ్ || ౪౮౫ || శృణ్వన్తదేవతాస్పర్వా శ్శృణుస్కన్తవచో
మమ | కుమారధారికేత్యేవ త్వన్నామ్నేదంభవివ్యతి || ౪౮౬ || తత్ర
న్నాతిపుమాంస్త్రీవాఽవశ్యంకోపితుమానవః | తస్యపాపానిశశ్యంతి
త్యంసత్యంవదామ్యహమ్ || ౪౮౭ || యోమాఘమాసేవరపశ్చదశ్యాం
మఘాయుతాయామభవాపికశ్చిత్ | స్నాత్యత్రభక్త్యాచకుమారధారి
కాతీర్థేనవన్ద్యోవిధిగుద్రజిష్టుభిః || ౪౮౮ || మదావిర్భావదివసేయస్మి
తిమనుజోత్తమః | తస్యపుణ్యఫలంవక్తుం శేషేణాపినశశ్యతే || ౪౮౯ ||
వక్షేవక్షేచదివసే స్నాతవ్యనుభవైరపి | కుమారధారికాన్నాన మశేసా

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీమారకణ్డేయపురాణ స్తవ తే (౧-౫)

ఘహరంవిదుః || ౬౫ || తస్యపుణ్యఫలంవక్తుం శేషేణాపినశక్యతే | త
స్మిన్ తీర్థస్వర్ణదాన మణుమేరుసమంభవేత్ || ౬౬ || వస్తుదానంచ
గోదానంభూదానంచతతోఽధికమ్ | యోవాదదాతిమత్ప్రీత్యా తస్యల
క్ష్మీర్గృహేస్థితా || ౬౭ || అన్నందదాతిచైకస్మై త తీర్థక్షాదివసేతుయః |
ఫలంసలభతేవిప్రస్సహస్రాన్నప్రదానజమ్ || ౬౮ || ప్రపాంయఃకురుతే
మాగ్గేశీతలోదకపూరితాం | తత్సంతతిమహంసర్వారంభౌమిక్యపయాఽ
నఘ || ౬౯ || తామ్బూలంచస్తనంవాపి బ్రాహ్మణానాందదాతియః |
తేవిష్ణుపాదవస్త్రేన దశపూర్వైర్ద్విశాపరైః || ౭౦ || కుమ్భమూసేపౌ
ర్ణమాస్యాం ప్రాదుర్భావదినేహరేః | కుమారధారికాస్నానం కులకో
టింసముద్ధరేత్ || ౭౧ || ఇతిమన్తస్త్రింసముచ్చార్య స్నాత్వాఽనంతఫలంలభే
త్ | వర్షేవర్షేకుమ్భమూసే పౌర్ణమాస్యాంమఘాయజః || ౭౨ || దేవామను
ష్యాస్సర్వేచ స్నాతుమాయాన్తుసర్వదా | పుణ్యదేశేషుసర్వేషు వేంక
టాద్విశిష్యతే || ౭౩ || తత్రసర్వేషుతీర్థేషు స్వామిపుష్కరిణీవరా | తతో
స్యేతద్వరంతీర్థం మదావిర్భావవాసరే || ౭౪ || ఇహశమ్భుకుమారత్వ మా
కల్పంపూజయన్వస | ఏత తీర్థస్యమాహాత్మ్యం బుద్ధ్యావై సర్వదేవతాః |
ప్రతివర్షంస్నాతుమత్రమాండ్రప్టుంచతపోధనాః | ఆయాన్తిసావధానంవై
మమావిభావవాసరే || ౭౫ || తస్మాచ్ఛమ్భుకుమారత్వం సర్వదావస
పర్వతే | ఇత్యుక్త్యావతంతుహస్తేన పస్పర్శగుహమచ్యుతః || ౭౬ || ... *

ఇతి శ్రీమారకణ్డేయపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే కుమా
రధారాస్నానేన స్కందస్య తారకవధజనిత బ్రహ్మహ
త్యావినిర్ముక్తికథనంనామచతుర్థోధ్యాయః.

అగస్త్యాదీనాంకుమారధారాతీర్థస్నానార్థం శ్రీవేంకటాచలగమనమ్.

అగస్త్యః || తతస్తుదేవాఋషయశ్చసర్వే గన్ధర్వవిద్యాధరయశ్చ
సిద్ధాః | ఆశ్చర్యమాశ్చర్యమితిబ్రహ్మణా దివ్యంపారేర్నామచకీర్తయ
ంతః | కుమారధారాంసతతంస్తువన్తో యయుస్స్వధామానిముదాన్వితా
స్తే || ౧౫ || శివాత్మజోపితతైవ భజన్యేష్కటనాయకమ్ | కుమార
ధారికాతీరే తిష్ఠత్యేవచిరంకిల || వర్షేవర్షేసమాయాన్తి సిద్ధగన్ధర్వదాన

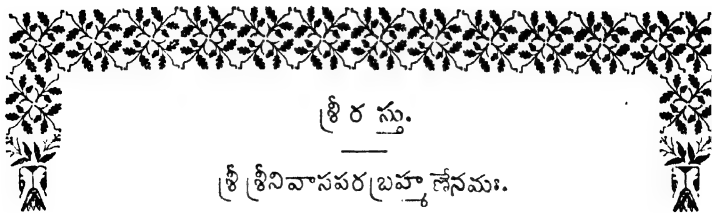
వాః । ఋషయశ్చతథాసర్వేభూలోకేప్రాణినస్తథా ॥ స్నాతుంత
 స్త్రిమహాతీర్థేత్వహోవేజ్జటవైభవమ్ । సువర్ణముఖరీతీరే లోపా
 ముద్రాపతిస్త్వయమ్ ॥ ఇత్యుక్త్వామునిముఖ్యేభ్యః పునరేవమువాచ
 హా । పంచపేభ్యోదినేభ్యోఽథసేయంపంచదశీశుభా ॥ యాయంస
 ర్వేషిమునయోమూర్ఖణ్డేయమహామునే । శుద్ధకాశ్చీప్రదేశీయాస్సర్వే
 గచ్ఛతవేజ్జటమ్ ॥ పునస్సాస్విమిసరస్తీరేవేజ్జటేశంవిలోక్యచ । త
 దుత్తరేపాపనాశతీర్థే స్నానాదికారిణః ॥ కుమారధారికాంగత్యాస్నా
 నంకురుతసత్తమాః । సర్వపాపవిశుద్ధ్యర్థమైశ్వర్యసమవాప్తయే ॥
 మూర్ఖణ్డేయమహాభాగ కింతీర్థాచరణేనతే । సర్వతీర్థస్నానఫలమము
 నైవభవిష్యతి ॥ శ్రీసూతః ॥ ఇత్యుక్త్వాస్సర్వవైతే సమారుహ్యావృ
 షాచలమ్ । స్వామిపుష్కరిణీస్నానంకృత్యాదృష్ట్వాచకేశవమ్ ॥ ౧౦౪ ॥
 పూర్ణిమాదివసేమాఘే పాపనాశే కృతాప్లవాః ॥ కుమారధారికాతీర్థే
 స్నాతుంసర్వేసమాగతాః ॥ ౧౦౫ ॥ సమస్తదేశజాన్తర్కార్యా సర్వా
 న్దేవాన్తపీనపి ॥ యోగినస్సనకాద్యాంశ్చసిద్ధగన్ధర్వకిన్నరా ॥ ౧౦౬ ॥
 సమాగతాన్స్వర్ణముఖతీరజాన్ముషినస్తమాన్ ॥ అగస్త్యశిష్యంశు
 క్థంచమూర్ఖణ్డేయమథాగ్నిజః ॥ ౧౦౭ ॥ దృష్ట్వాసస్నాతుమాయా
 తాప్రహృష్టహృదయోఽభవత్ । సర్వకుమారధారాయాంసన్నుస్స
 జల్పపూర్వకమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ వేజ్జటేశార్యణంకృత్యా దానంచక్రుశ్చ
 కేశన ॥ ౧౦౯ ॥ గన్ధర్వయక్షోరగసిద్ధసాధ్యదేవాదిబృహ్దేవ్యపితీర్థవశ్యే ।
 స్నాతేషు సర్వేషు ముదాన్వితో సౌసస్నాన్స్వయం శజ్జరనన్దనోపి ॥
 విష్ణోర్నుకంచశ్రీసూక్తంభూసూక్తంచజపసదా । తీరమారుహ్యవిప్రా
 ణాంనమశ్చక్రేప్రసన్నధీః ॥ ౧౧౦ ॥ నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయేత్యుచ్చరన్ పా
 ర్వతీసుతః । తదాప్రాదురభూద్దేవోవరదశ్శృంభచక్రధృత్ ॥ ౧౧౧ ॥ పశ్య
 స్తస్తంసిద్ధజాకాశ్యపీభ్యాంయుక్తందేవాఋషయోమానుషాశ్చ । మా
 ర్ఖణ్డేయస్వర్ణముఖ్యాద్విజాశ్చశుద్ధాస్తేనుస్సర్వవప్రణామం ॥ ౧౧౨ ॥
 లక్ష్మీమహీసేవితవేజ్జటేశకృపానిధేకృష్ణజగత్ప్రియేశ । మాంపాల
 యాఽనాథమనాథబంధీనమోనమస్తేచరణామ్బుజాయ ॥ ౧౧౩ ॥ ఇతి
 కృతనర్తకదృష్ట్వాదేవః ప్రసన్నమనస్తదా విజితజలదధ్వానం వాక్యం

గా శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య-శ్రీమార్కండేయపురాణ స్తవ తే (అ-౫)

స్వయంహరిరబ్రవీత్ || ఇహవిధికృతంస్నానందానంమమప్రియబుద్ధిత
స్సకలదురితంహత్వాద త్రేమఖాన్యఖిలాన్యపి || ౨౧ || మార్కండేయ
మహాబుద్ధేసర్వతీర్థఫలంతవ | అనేనద త్తంశుశ్రూషాంమాతాపిత్రోఃకు
రుష్వహ || ౨౨ || అగస్త్యశిష్యవిప్రేంద్రత్వత్పాపాన్యఖిలాన్యపి |
గతాన్యనేనదత్తానిశ్రేయాంసిబహుశోమయా || ౨౩ || పుత్రదారాది
సంయుక్తస్సదాచారరతస్సదా | దానానిబహుకుర్వాణః సుఖభవసుఖ
భవ || ౨౪ || ఇతిబ్రువన్వేంకటేశోదుగ్ధోచరమథోయయా | ఇత్థం దేవస్వా
మిహోక్తేగతేష్వపిసుకేషుచ || ౨౫ || శుభస్సదేశమాగత్యపుత్రదారస
మన్వితః | స్నానందానంజపంకుర్వావేంకటేశ ఇతిబ్రువన్ || ౨౬ || ఇహ
లోకేపరత్రాపిపరంసౌఖ్యమవాప్తవాన్ | మృకణ్డోరాశ్రమంగత్వామా
ర్కండేయఃప్రసన్నధీః || ౨౭ || పితరౌతునమస్కృత్యవృత్తాంతంసర్వమబ్ర
వీత్ | వాక్యంగరుత్తతఃపూర్వంవేంకటాచలవైభవమ్ || ౨౮ || అగస్త్య
శిష్యవృత్తాంతంసువర్ణముఖరీఫలమ్ | శ్రీవేంకటేశసేవాంచస్వామిపు
ష్కరిణీతతే || ౨౯ || కుమారధారికాతీర్థమాహాత్మ్యంసంస్మన్తవైభవమ్ |
ఆవిర్భావంతస్యహరేర్వాక్యంతస్య సుధామయమ్ || ౩౦ || ఉక్త్వాస్వపి
త్రోస్సకలంశుశ్రూషామకరోత్తదా || శ్రీసూతః || వేంకటేశస్యమాహా
త్మ్యంయశ్శృణోత్యపివాసకృత్ || ౩౧ || సర్వపాపవిరుక్త స్సర్వశ్రే
యోనిధిర్భవేత్ | వేంకటాద్రేస్తుమాహాత్మ్యంకుమారసరస స్తథా || ౩౨ ||
శృణోతివాపఠతివాతస్యపుణ్యమనస్తకమ్ | కుమారధారికాతీర్థతీరేపఠతి
యస్త్యిదమ్ || ౩౩ || శృణోతివాతస్యతస్యసర్వాభీష్టప్రదోహరిః || ౩౩ || *
ఇతిశ్రీమార్కండేయపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య-అగస్త్యాదీ
నాంకుమారధారాతీర్థస్నానాదికథనంనామపంచమోధ్యాయః.

ఇత్థంశ్రీమార్కండేయపురాణ స్తవతఃప్రథమప్రభృతిపంచ
మపర్యంతపంచాధ్యాయాత్మకశ్రీవేంకటాచల
మాహాత్మ్యపరోభాగస్సమాప్తిమగమత్.
శ్రీమార్కండేయపురాణ స్తవతః శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యస
ముదితాధ్యాయసంఖ్య - ౫.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మ జేనమః.

శ్రియై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీ మ తే విష్ణ్వే నామ నమః.

అథ శ్రీవామనపురాణాంతర్గత

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యపారమ్భః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణ నిధయేనిధయేర్థినామ్ । }
{ శ్రీవేంకటాచలవాసాయ శ్రీనివాసాయమద్భజమ్ ॥ }

ప్రయాగమాహాత్మ్యమ్.

యచ్ఛరీరంత్రయోవేదా యచ్ఛేష్టాఽధర్వణస్త్సృతః । యదజ్ఞానిష
డజ్ఞాని తస్యైవాగాత్మనేనమః ॥ ౧ ॥ వ్యాసః ॥ కదాచిద్దుఃఖతఃప్రాహ
జనకోమిథిలాధిపః । శతానన్దంమహాభాగం సర్వజ్ఞంతత్త్వదర్శినమ్ ॥ ౨ ॥

సీతాదిస్వసుతావివాహాద్యర్థజనకసృపకృతానుతాపక్రమః.

బ్రహ్మన్దాంబాధతేదుఃఖం సీతాదర్శనజంమహత్ । కేనదుఃఖమిదంత్య
క్ష్యే కఆరాధ్యోఽఘనాశనః ॥ ౩ ॥ దుష్టాత్తారావణోరక్షఃపతిర్వైశ్ర
వణానుజః । హరేదయోనిజాంసీతాం కిన్ననజ్ఞాయతేమయా ॥ ౪ ॥ క
మారాధ్యమహాభాగలక్ష్మ్యేజామాతరంవరమ్ । సమానోత్తమవంశ్యం
చ యోగ్యమస్యామహామునే ॥ ౫ ॥ మమాపిదుహితాచైషాహ్యార్థి
ళానామనామతః । కుశధ్వజస్యచసుతే కనిష్ఠభ్రాతురేవమే ॥ ౬ ॥ మా
ణ్డవీశుకకీర్త్యభ్యే సుశీలేసుమనోహరే । ఆసాంచకేవరాబ్రహ్మన్నితి
చింతాకులోఽస్త్వహమ్ ॥ ౭ ॥ పరమధ్యుత్తవిద్యోగీ దృష్టలోకపరావరః ।
పురోహితోస్యవంశస్య గతిర్లేఽస్తుభవానిహ ॥ ౮ ॥ వేదశాస్త్రపురా
ణజ్ఞః కాలవిత్కాలధర్మవిత్ । దుఃఖినాందుఃఖహర్తాచ సుఖినాంస్థయ

నాశనః ॥ ౯ ॥ త్వం మేగతిశ్చ పరమా భవదుఃఖవినాశనః । రాజానో
విషయాసక్తాః కామక్రోధసమన్వితాః ॥ ౧౦ ॥ కన్యారత్నసిమిత్రంచ
హ్యగమిష్యంతికోటిశః । తేభ్యోయన్ధంకథందాన్య ఏకోహంబ్రహ్మవిత్త
మ ॥ ౧౧ ॥ ఏతావన్తమహంకాలం సుఖంరాజ్యమశాసిషమ్ । దుఃఖ
మస్మిదుఃఖారోవుద్ధఃపుత్రితపోధన ॥ ౧౨ ॥ అజోవివిక్తోవిమలోన్ముఖ
క్తోమమాత్మజాః । చత్వారవతేశిశవశ్శిఖినోనాస్త్రికోవిదాః ॥ ౧౩ ॥
మమానుజస్యపుత్రాశ్చ విచికిత్సోవికర్తనః । ప్రతర్దినఃకతిత్వేతే త్రయశ్చ
శిశవస్తథా ॥ ౧౪ ॥ పృథత్వాదాత్మనశ్చైవపుత్రాణాంచైవశైశ్చాత్మిక
న్యకానాంచరత్నత్వా ద్యుఃఖితోఽహంతపోధన ॥ ౧౫ ॥ కన్యాకన్యాద
హంమోహాన్నిర్మమ్యామ్యుపాయతః । తంమేవదత్వంబ్రహ్మవేగమిష్యా
మీహకాంగతిమ్ ॥ ౧౬ ॥ యేనమన్వాదయస్తీర్థా సుంసారాఖ్యుమహ
ర్ణవమ్ । ఇహదుఃఖంచరాజానస్తంమేబ్రూహితపోధన ॥ ౧౭ ॥ కం
ధ్యాత్వాపురుషోలోకేభుక్తింముక్తించవిస్తతే । అపద్రయౌకరఃకోవాతం
॥ ౧౮ ॥ జనకస్యపతాపాపనోదనార్థంశతానన్దోక్తపురాతనేతిహంసః ॥ ౧౯ ॥

దేవంబ్రూహితస్తమ ॥ ౧౮ ॥ శతానన్దః ॥ రాజన్తనుమ్యాఅపియంప్ర
పన్నా సుస్త్యక్తదుఃఖాసుఖినోభవన్తి । వత్స్యామిదేవంవరదంరమేశం
తంప్రాప్యదుఃఖామ్బునిధింతరిష్యసి ॥ ౧౯ ॥ పురాహంచమృకారణ్యా
త్తమసాతీరముత్తమమ్ । వాల్మీకింమునిశార్దూలం ద్రప్తుమస్మిగతోన్మహ
తేనాగమనతుష్టేనప్రత్యుద్యాతోన్మపోత్తమ । ఉపచారైశ్చపాద్యాద్యై
రతిథిపూజితోఽస్త్వహమ్ ॥ ౨౦ ॥ అభివన్ద్యమునిశ్రేష్ఠం తచ్ఛిష్యై
శ్చనమస్కృతః । క్రియాంమాధ్యాస్మి కీంకృత్వా భుక్త్వావాల్మీకినాస
హ ॥ ౨౧ ॥ అన్యైశ్చమునిభిస్సార్థంభరద్వాజాదిభిస్తదా । వాల్మీకే
రాశ్రమేరమ్యే హ్యసంవాల్మీకినాసహ ॥ ౨౨ ॥ ఉక్త్వాకాలోచితా
వార్తాః కథాశ్చపురాతనీః । హృష్టావనోన్యసక్తేన హ్యభూవపరమం
స్మృత ॥ ౨౩ ॥ ఏతస్మిన్నన్తరేస్వర్గాదాజగామచనారదః । శుద్ధస్థితి
కసంకాశో మహత్తామహతీందధత్ ॥ ౨౪ ॥ తందృష్ట్వామునిశా
ర్దూలముదతిస్తత్తదాసనాత్ । సహశిష్యామయాసార్థం వాల్మీకిర్భగవా
న్మహిః ॥ ౨౫ ॥ కృతాజ్ఞలిపుటోభూత్వా ప్రీతినంహృష్టమానసః ॥

సశిష్యుః కల్పయామాస పూజాంతస్యవిధానతః ॥ ౨౭ ॥ ఇదంపా
 ద్యమిదంత్యర్థ్య మిదమాసనమేవచ । ఇదంమూలంఫలంస్వాదు భగవ
 న్స్మృతిగృహ్యతామ్ ॥ ౨౮ ॥ ఆగత స్త్వంచరాద్భ్రష్టా స్వాగతంతే
 తపోధన ॥ శ తానన్దః ॥ ఇతివాల్మీకినాశిష్టే రభివాద్యచపూజితః ॥ ౨౯ ॥
 నిషసాదచసుప్రీతో నారదోమృగచర్మణి । ఆస్వాద్యఫలమూలాని శ్రమం
 స్వమపసీయచ ॥ ౩౦ ॥ కుశలంపరిపప్రచ్ఛ వాల్మీకింమునిపుజ్జవమ్ । ని
 ర్విఘ్నం తేతపోబ్రహ్మ న్నర్థ తేత్రివిధంమునే ॥ ౩౧ ॥ అవన్ధ్యాస్తరవఃకాలే
 భవ స్త్యపితవాశ్రమే । అపిక్రియాథాస్సమిధ సుసలభాశ్చకుశాలపి ॥ ౩౨ ॥
 ఇతిపృష్ట స్తదాప్రీత్యా ప్రాహనారదము త్రమమ్ । త్వత్ప్రసాదాన్తు నిశ్రేష్ఠ
 సర్వంమజ్జశమేవమే ॥ ౩౩ ॥ వర్ధతేచతపోబ్రహ్మం స్త్రివిధంకాలవిత్త
 మ । అకాలేపిఫల స్త్యేవ తరవోవాసవాజ్ఞయా ॥ ౩౪ ॥ ఇత్యుక్తోనార
 దస్తేన ప్రముమోదమహాద్యుతిః । కృతాజ్ఞలిపుటాస్సర్వే పరివార్యచనా
 రదమ్ ॥ ౩౫ ॥ తదాగమనసంహృష్టా స్తథు స్తద్వనవాసినః । నా
 రదేనాభ్యనజ్ఞాతః ప్రాప్యకృష్ణాజినాసనమ్ ॥ ౩౬ ॥ కృతాజ్ఞలిపుటో
 భూత్వా ప్రహ్వోవాక్యవిశారదః । నారదంపరిపప్రచ్ఛ వాల్మీకిర్మునిపు
 జ్జవమ్ ॥ ౩౭ ॥ తైత్రిలోక్యేవైష్ణవంక్షేత్రం కింశ్రేష్ఠంభువినారద । ఆ
 బ్రహ్మలోకంసర్వంత్యం విశేషందృష్టవాససి ॥ ౩౮ ॥ యత్తీర్థేసర్వతీ
 థాని సన్నిధానంవ్రజన్తిచ । యత్తేత్రవాసినాంపుణ్య మనస్తమితీర్త్య
 తే ॥ ౩౯ ॥ యత్రాస్తేభగవాన్నిష్ఠు సుశ్రీభూఃపురుషోత్తమః । తద్ద్భూ
 హిమమదేవర్షే క్షేత్రంతైత్రిలోక్యపావనమ్ ॥ ౪౦ ॥ నారదః ॥ సాధు
 పృష్టంత్యయాబ్రహ్మ సర్వేహంహితకామ్యయా । తత్తేవత్యౌమివా
 ల్మీకే సమాహితమనాశ్శృణు ॥ ౪౧ ॥ ఇమమేవపురాప్రశ్నం పుష్టప్రా
 హమహేశ్వరః । పుత్రేణవణ్మఖేనైవ జిష్ణునాహిమవద్గిరౌ ॥ ౪౨ ॥
 సూన్దః ॥ హత్వాదైవాసురేయధ్ధే తారకాఖ్యంమహాసురమ్ । ఆగ
 తోఽస్మి జయీతాత పాదమూలంతిలోచన ॥ ౪౩ ॥ బుభుక్షాబాధతే
 తీవాబ్రహ్మహత్యాసముద్భవా । స్నాత్వాభూత్యౌమియత్తీర్థేతత్తీర్థం
 శిష్యస్తమ్మృతిశఙ్కరోక్తబ్రహ్మహత్యావిముక్తిహేతుపన్యాసః ॥ ౪౪ ॥
 తాతమేవద ॥ ౪౪ ॥ మహేశ్వరః ॥ సకృన్నారాయణేత్యుక్త్వా పుమా

జ్జల్పశతత్రయమ్ । గణ్గాదిసర్వతీర్థేషున్నాతోభవతిపుత్రక ॥ ౪౫ ॥
 శ్రుత్వాపరమమిత్యుక్త్వాభుక్త్వాపి తాసహోమయా । తతఃపప్రచ్ఛ
 పితరంశజ్జరంలోకశజ్జరమ్ ॥ ౪౬ ॥ ఉక్తోనారాయణోదేవస్త్వ
 యాసర్వాఘనాశనః । జనైరారాధితఃకేనకర్తృణాదృశ్యతేభువి ॥ ౪౭ ॥
 సకుత్రసేవ్యతేదేవఃప్రియంతస్యాపికింపితః ॥ నారదః ॥ ఇతిపుష్టఃపున
 స్తేనపుత్రంప్రాహాథశజ్జరః ॥ ౪౮ ॥ యంయోగినోమునివరాహృదిన
 నిష్కణ్డంజ్యోతిర్మయంప్రణవరూపమచిన్త్యరూపమ్ । ఆదిత్యమణ్డలనివా
 నమనస్తమాద్యమారాధయన్తిసతతంతముదీరయామి ॥ ౪౯ ॥ శజ్జరః॥
 పురాదక్షాధ్వరేపుత్రతస్యశీర్షంమయాహృతమ్ । తచ్చహస్తతలేగ్నంబ్ర
 హ్మహత్యాచసజ్జతా ॥ ౫౦ ॥ స్వర్గేకపాలీభిక్షాద్ధీపర్యటన్నియతేన్ద్రియః ।
 నమోక్షంబ్రహ్మహత్యానాపశ్యంతత్రపుత్రక ॥ ౫౧ ॥ భారాబ్ర
 హ్మసరస్తీరేతపఉగ్రముపాశ్రితః । స్నాతుమభాగ్యతోబ్రహ్మరామప
 శ్యచ్ఛతుర్ముఖః ॥ ౫౨ ॥ తంచదృష్ట్వాప్రణమ్యాహమతిష్ఠంపురతస్త
 దా । సమాంకపాలినందృష్ట్వాకిమిత్వాహపితామహః ॥ ౫౩ ॥ తచ్చు
 త్వాబ్రహ్మణోవాక్యంతతోదేవంవ్యజ్ఞపమ్ । కింబ్రువేతాతశస్తోఽస్మి
 దక్షంహత్యాతుతేనహ ॥ ౫౪ ॥ హత్యామోక్షంనపశ్యామికుత్రవాకే
 నకర్తృణా । దృష్టోభవాన్తయాదిష్ట్యాశాపమోక్షంవదస్వమే ॥ ౫౫ ॥
 ఇత్యుక్తశ్చమయాపుత్రబ్రహ్మప్రాహచమాంతదా ॥ బ్రహ్మ ॥ మావిషీ
 దమహాదేవహత్యామోక్షంవదామితే ॥ ౫౬ ॥ పురాశజ్జరగణ్గాయా
 యమునాయాశ్చసజ్జమే । ధనుస్త్రిశతవిస్తీర్ణేపుణ్యక్షేత్రేచమాధవే॥ ౫౭ ॥

→ ప్రయాగక్షేత్రస్యభగవద్వర్ణితప్రయాగాభిధాననిరుక్తిః ॥
 మాధవప్రీతయేతత్రయజ్ఞాసుర్వేమయాకృతాః । ప్రాదురాస్తీతదావే
 బ్యాంమాధవోభక్తవత్సలః ॥ ౫౮ ॥ శజ్ఞచక్రగదాపాణిశ్శ్రీవత్సాజ్జ
 శ్చతుర్ముఖః । ప్రాజ్ఞలిస్తంప్రణమ్యాహంప్రసీదేత్యస్తువంతదా ॥ ౫౯ ॥
 ప్రసన్నోమాధవఃప్రాహబ్రహ్మప్రీతోస్మితేఽధ్వరైః । ప్రకృష్టాశ్చకృ
 తాయజ్ఞాఃప్రీతోఽహంచత్వయాఽనఘ ॥ ౬౦ ॥ యత్రద్భ్రహ్మన్నిదంతే
 త్రంప్రయాగాఖ్యంగమివ్యతి । అస్యాంవేద్యామహంనిత్యంసన్నిధానం
 కరోమితే ॥ ౬౧ ॥ ఇతఃప్రభృతియేపాపాపురుషాయాస్సియిశ్చతే ।

క్షేత్రేశంమాంప్రపశ్యన్ముక్తాస్సర్వేభవన్తుతే ॥ ౬౨ ॥ ఇతిదత్వావ
రందేహోమమాభీష్టంచమాధవః॥ ఆస్తేలక్ష్మ్యమహాదేవప్రయాగేపుణ్య
సత్తమే ॥ ౬౩ ॥ త్వంచహత్యాసమాయుక్తోమోక్షంతత్రగమిష్యసి ॥
శఙ్కరః ॥ ఇత్యుక్త్యామాంతతోబ్రహ్మసత్యలోకంజగామహ ॥ ౬౪ ॥

శఙ్కరహస్తాత్కపాలవినిర్ముక్తిప్రకారః.

తతఃప్రీతోవరంలభ్యాపుణ్యక్షేత్రంగతోఽస్తితత్ । క్షేత్రేప్రవిష్టమా
త్రేతుమయాహత్యాపుష్కళితా ॥ ౬౫ ॥ పశ్చాత్కోశాద్యహిర్భూతా
క్రోశస్త్రీవిస్వరంగతా । కపాలశ్చచ్యుతోహస్తాత్ప్రససాదమనోమమ ॥
తతస్సన్న్వత్వాప్రయాగేహం దేవంసత్వాచమాధవమ్ । అయాచంమా
ధవంక్షేత్రందేహీదంమేజనార్దన ॥ ౬౬ ॥ ఇత్యుక్తోమాధవోదత్వాక్షే
త్రంమేవరదఃప్రభుః । శ్రియాపరమయాయుక్తశ్శక్తచక్రగదాధరః॥౬౭॥
స్వలోకంచయయాదేవస్తపఃకుర్వితిమాంవదా । తత్రాహంచతపఃకృ
త్వాబ్రహ్మహత్యాంవ్యపోవ్యాచ ॥ ౬౮ ॥ విహరన్న్మమయాసార్థంత
త్రైవిహిషడానన ॥ ౬౯ ॥ లక్ష్మీసహాయంరమణీయవేషమజంహరిం
కాలఘనాభిరామమ్ । పీతామ్బరంపాటలపాణిపాదంధ్యాత్వాఽర్చయం
స్తత్రవసామిపుత్ర ॥౭౦॥ ... *
ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డేశీవేఙ్కటాచలమాహాత్మ్యే
ప్రయాగమాహాత్మ్యవర్ణనంనామవింశోధ్యాయః.

సకన్దమ్ప్రతిశఙ్కరకృతతపస్సముచితవేఙ్కటాద్రివర్ణనమ్.

నారదః ॥ సకన్దశ్శ్చత్వాపితుర్వాక్యంమజ్జశంపాపనాశనమ్ ।
పునఃప్రచ్ఛసంహృష్టః పితరంతత్త్వదర్శినమ్ ॥ ౧ ॥ మమాపితపసా
యోగ్యంక్షేత్రంబ్రాహ్మిణుభాన్వితమ్ । నవిఘ్నస్తపతోయత్రప్రభవ
స్తిమమప్రభో ॥ ౨ ॥ త్వయాఽజ్ఞప్తస్తపస్తప్తేభవదుఃఖవినాశన ।
యోగీన్ద్రవన్ద్యచరణద్వన్ద్యానన్దైకలక్షణ ॥ ౩ ॥ మమశఙ్కరతద్భూ
హివైష్ణవంక్షేత్రముత్తమమ్ । ఏవముక్తస్తతశ్శమ్ముఖపుత్రేణప్రాప్తకా
రిణా ॥ ౪ ॥ ఉమామాలోక్యసంహృష్టోధ్యాత్వాచైనంబభాణహ ।
శృణుపుత్రమహాభాగదేవదుఃఖవినాశన ॥ ౫ ॥ వృషోనామమహాశైలో

వృషేణారాధితఃపురా । తంగచ్ఛశిఖినాపుత్రకురుత్వంతత్రవైతపః ॥౬॥
 నారదః ॥ ఇతిప్రతిసమాదిప్తఃపునరాహచక్షణ్ముఖః । ఉక్తోయస్తత్రభవ
 తావృషాభిభ్యోమహాగిరిః ॥ ౭ ॥ నాయంకులాచలోనూనంకుత్రాస్తే
 సమహాగిరిః । కిమర్థంచవృషస్తత్రతపస్తేపేమహాతపాః ॥ ౮ ॥ వృషః
 కింవృషభోధర్మోమనుర్వాసీలలోహిత । ప్రోక్తకోయంభగవతాబూ
 హిమేపుత్రవత్సల ॥ ౯ ॥ ఇతిపుష్టస్తతస్తేనప్రాహతంవృషభధ్వజః ।
 నాయంకులాచలఃపుత్రమేరుపుత్రోమహాగిరిః ॥ ౧౦ ॥ అజ్ఞానోనామ
 నామ్నాచత్రిషులోకేషువిశ్రుతః । శైలస్సర్వర్థమయోవత్సరత్నసాను
 స్సుశోభనః ॥ ౧౧ ॥ శేషమారుతసంవాదేవిధూతోదక్షిణాందిశమ్ ।
 నియుక్తోఽయంగిరిపుత్రపూర్వమేవతువిష్టునా ॥ ౧౨ ॥ సర్వతీర్థమ
 యఃపుణ్యఃపావనోఽజ్ఞానభూధరః । సుదుర్లభోమన్యుష్యాణాందేవభూ
 మానసన్నిహ ॥ ౧౩ ॥ స్థాతవ్యంభవతాశైలదక్షిణాన్యాందిశీతివై ।
 ఏవముక్తోపిహరిణాపితృస్తేహవశేనసః ॥ ౧౪ ॥ పితృరాజ్ఞామవేత్స్యో
 యంకశ్చైతామలమవర్తత । శేషమారుతసంవాదేప్రవృత్తేలోకభీషణే॥
 మేరుణైవాభ్యనుజ్ఞాతఃప్రయాతోదక్షిణాందిశమ్ । ఆస్తేపూర్వోదధేః
 పశ్చాద్గతానియంపశ్చయోజనే ॥ ౧౫ ॥ ఉత్తరేదక్షిణాభ్యేస్తుషత్తిం
 శద్యోజనాస్తరే । తీరేపుణ్యతమేపుత్రరుక్మనద్యాస్తథోత్తరే ॥ ౧౬ ॥
 త్రోశద్వయార్థమూతేతుహరిచస్తనమణ్డీతే ॥ వనేరమ్యతమేవతనూనా
 పాదపమణ్డీతే ॥ ౧౭ ॥ సిద్ధామునిగణాస్తత్రతపఃకుర్వన్నినిత్యశః । చ
 ణ్డాలయవనాద్యైస్తువేదబాహ్యైశ్చనాస్తికైః ॥ ౧౮ ॥ నారోఢుమపి
 యశ్శక్యఃపావనఃపర్వతోత్తమః । శుకాద్యామునయఃకేచిద్భృగ్వాద్యా
 శ్చతపోధనాః ॥ ౧౯ ॥ స్రహ్లాదప్రముఖాపుణ్యాలమ్బరీపాదయోన్మ
 పాః । విష్ణోరేవాపరందేవాంమన్వానాస్తంసగోత్తమమ్ ॥౨౦॥ పద్భ్య
 మాక్రమితుంభీతాఃపర్యస్తేష్యేవవర్తనాః । తన్నిర్గతనదీష్యేవకుర్వాణా
 స్సానతర్పణే ॥ ౨౧ ॥ తపఃకుర్వన్తివాఙ్మన్తస్సాక్షాత్కర్తుంజనార్ద
 నమ్ । ఏవంవిభన్నతైలేస్తోనిత్యమత్యంతపావనః ॥ ౨౨ ॥ శిఖరంయ
 న్యదృష్ట్యైవసద్యఃపాహ్నిముచ్యతే । తత్రాస్తేకోలయాపీతుమహావి
 ష్ణుస్సనాతనః ॥ ౨౩ ॥ ఉద్భృతాంధరణీందేవిమాలిక్యజ్జేనిధాయ

చ । ఆరాధితోమునిగణైఃప్రిసర్థ్యంత్రధయాన్వితైః ॥ ౨౫ ॥ తదాప్ర
భృతితత్పుణ్యంవారాహంతైత్రముచ్యతే । తస్మిన్పుణ్యతమేక్షేతేవారా
హేవేజ్జటాచలే ॥ ౨౬ ॥ సన్నిధౌభూవరాహస్యయేకేచిన్నియతప్ర
తాః । శాస్త్రోక్తేనవిధానేనవారాహంమస్త్రము త్తమమ్ ॥ ౨౭ ॥ జప స్తివి
జితాత్మానోమాసమేకంనిరస్తరమ్ । గృహక్షేత్రాదికంతేమాసద్యస్సి
ధ్యతివాఙ్మతమ్ ॥ ౨౮ ॥ పృథివీయేచవాఙ్మన్తరాజానశ్శాసితుంచర
మ్ । యేతుతత్రప్రకుర్వన్తిమహాదానానిశోడశ ॥ ౨౯ ॥ ప్రీతయన్తోమహీం
దేవీంద్రక్షిణాభిస్తదుద్భృతామ్ । తేమామాదివరాహస్తుభగవాన్పుక్తవత్స
లః ॥ ౩౦ ॥ ప్రయచ్ఛతిచిరంకాలంమహీంసాగరమేఖలామ్ । ఋద్ధజాన
పదోపేతాంహతావగ్రహకణ్డకామ్ ॥ ౩౧ ॥ అనాదృత్యతుయస్తత్రవ
రాహవదనంహరిమ్ । ధరణీంచతదఙ్కస్థాంపుష్పీంశాసితమిచ్ఛతి ॥ ౩౨ ॥
తేనదోషేణతద్రాజ్యంపీడ్యతేఽవగ్రహైస్సుదా । దిమ్యుభిశ్శత్రుభిశ్చైచ్చవమ
హరోగైస్తథైవచ ॥ ౩౩ ॥ తస్మాత్తత్రస్థితందేవంవరాహంధరణీయు
తమ్ । సవ్యగారాధయేద్రాజాభక్తిశ్రద్ధాసమన్వితః ॥ ౩౪ ॥ తస్యా
గ్రేదేవదేవస్యసరస్వేలోక్యపావనమ్ । స్వామిపుష్కరిణీ నామసరసాం
వరమస్తివై ॥ ౩౫ ॥ త్రైలోక్యేయానితీర్థానిపావనాన్యపిదేహినామ్ ।
పుష్కరిణ్యశ్చసద్యోయాస్సన్తిబ్రహ్మణ్డగోచరాః ॥ ౩౬ ॥ తానిసర్వాణి
షడ్వక్త్రస్వాత్తనాంపావనాయవై । వషరేవషరేసమాయానితస్తీర్థేన్నా
తుమాత్తజ ॥ ౩౭ ॥ వైవస్వతేమనాపుత్రలోకంశాసతిచాజ్ఞయా । ధర్మో
మనుస్తపస్తేపేసాయంవృషణ్డరీతః ॥ ౩౮ ॥ తపశ్చరతితస్మిన్స్తువవృధే
ధర్మఉత్తమః । తతఃప్రసన్నోభగవాన్తహరోలోమహీయుతః ॥ ౩౯ ॥
సమక్షమబ్రవీధర్మంశరస్తేఘృతవస్థితః । ధర్మత్వయాతపస్తప్తంవృషశ్చవ
వృధేయతః ॥ ౪౦ ॥ తస్మాదయంగిరివరోవృషాభిఖ్యాంగమిష్యతి । తవా
ఫిలోకపాలత్వంయమాత్మశ్చాద్యవిష్యతి ॥ ౪౧ ॥ ఇత్యుక్త్యాస్తద్ధధేదే
వోగిరిమూర్ధ్నిషడానన । అఖలబద్ధవరోధర్మోజగామచయధాగతమ్ ॥ ౪౨ ॥
ఇథానీంచమహాభాగవాయురాస్తేతపశ్చరణ । జహత్సతారకంమస్త్రం
గూయన్నక్షమాలయా ॥ ౪౩ ॥ పరాత్పరతరంరామమర్చయన్విధిపూ
ర్వకమ్ । శ్రీభూమిసహితందేవంచతుర్బాహుంకీరీతినమ్ ॥ ౪౪ ॥ శఙ్ఖచక్రధ

౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తోత్రే (౧౦౦)

సుర్యాణాపాణినిలోత్పలద్యుతిమ్ । దేవదేవంజగన్నాథమపరోక్షంసిద్ధి
తుమ్ ॥ ౪౫ ॥ సర్వప్రాణాత కోవాయుస్తపస్తీవ్రంశరత్యహా ॥ ౪౬ ॥
బ్రహ్మదిదేవాఅపిదేవదేవంవాఞ్చన్తీయంసేవితుమాత్తభావాః । తంవై
వశేన్యంసకలాస్తరస్థంద్రప్టుంతపోవర్ధయతేసవాయుః ॥ ౪౭ ॥ నారదః
ఇత్యుక్తోగురుణాసు-స్తవప్రచ్ఛపితరంపునః ॥ ౪౮ ॥ మమాపివైష్ణవంమ
న్త్రీవైష్ణవేష్వవేష్వపిచోత్తమమ్ । మన్తేషువరదంశమోఘబ్రూహితత్పా
ప్తిసాధనమ్ ॥ ౪౯ ॥ ఇతివిజ్ఞాపితశృమ్భుఃపుత్రేణాక్లిప్తకారిణాదిభినా
శుతతఃప్రాదాన్తన్త్రీంతస్తేసతారకమ్ ॥ ౫౦ ॥ లభ్యామన్త్రీంమహా

→ తపఃకరణాయసు-స్తవ్య శ్రీవేంకటాచలాగమమ్. ←
దేవాత్సు-స్తవీతోఽభవత్పితృః । ప్రహ్వఃప్రదక్షిణంకృత్వాపితరంసో
భ్యవాఽయత్ ॥ ౫౦ ॥ ప్రణమ్యమాతరంపశ్చాత్పత్రస్థేశిఖివాహనః ।
తంప్రస్థితంతతోదృష్ట్వాదేవాన్త్విన్ద్రీపురోగమాః ॥ ౫౧ ॥ అనుజగ్తు
ర్మహాత్మానందేవసేనాపతింవిభుమ్ । తైర్దేవైరన్వితోఽగచ్ఛచ్ఛిఖినావేగ
గామినా ॥ ౫౨ ॥ గిరింసపాదలతౌఖ్యంప్రాపప్రసవణాన్వితమ్ । అ
ధ్వశ్రమహారేతస్మిన్విష్ణుస్సమరుగ్గణః ॥ ౫౩ ॥ అదృష్ట్వాతత్రపితరావి

→ బృహస్పత్యుక్తస్కందోత్పత్తిక్రమః. ←
షణ్ణోఽభూత్పురాగ్రణేః । తంవిష్ణుంతతోదృష్ట్వాగురుఃప్రాహేన్ద్రీచో
దితః ॥ ౫౪ ॥ మావిషీదమహాబాహోదేవసేనాపతేగ్రణేః ॥ కింస
న్మరసిచాత్మానంవైష్ణవంధామశాశ్వతమ్ ॥ ౫౫ ॥ నారదః ఇత్యుక్తోగు
రుణాసు-స్తవీతఃప్రాహాబృహస్పతిమ్ । కోహంబ్రూహిగురోనాహం
జానామ్యత్మానమాత్మనా ॥ ౫౬ ॥ ఏవముక్తోగురుశ్చైన్యంవత్సౌమీత్యా
హకారణమ్ । ఉపస్తుతైస్తారకేణదేవైస్సేనావతీపున్దిభిః ॥ ౫౭ ॥ యా
చితఃప్రాహాభగవాన్బ్రహ్మకారణవిత్పురా ॥ ౫౮ ॥ బ్రహ్మ ॥ సురేన్ద్రీద
క్షేణవిమానితాధనతీయదాయోగవిస్మష్టదేహః । తదాప్రతిజ్ఞాంహ్యకరో
త్త్రీనేత్రస్సంవిదాన్యానంభజామిచేతి ॥ ౫౯ ॥ తపశ్చచారాతిమహా
త్పుఘోరందిగమృతస్థాణువదూర్ధ్వబాహుః । త్రిలోచనస్తమ్భితవాయు
చారోవిచిన్తయన్నాత్మనిచాత్తభావమ్ ॥ ౬౦ ॥ కాలేహితస్మిన్న
సురస్తపోఽచరన్తాంప్రీణయన్నగ్రతపాస్సతారకః । ప్రీతస్తతోఽహం

వరదే స్తమబ్రువం వరంవృణేష్యేతిమనోరథేస్థితమ్ || ౬౦౪ || అయాచతా
 న్యేనతదాచ్యవధ్యతాం వినాచశమ్భోస్తనయేనసాఽనురః | తథా స్త్వి
 తిప్రాప్తవరోమయాతతోనాశేఽనురన్యన్యపరోనవిద్యతే || ౬౦౫ || సతీ
 చసాపర్వతరాజకన్యకా ప్రవర్ధతేమేనకయోపలాలితా | తయైవనంయో
 జ్యచశజ్జరంవిభుం సురేశ్వరంప్రార్థయతారకాస్తకమ్ || ౬౦౬ || విష్ణోఃక
 ణాంశోభవితా భగవాన్నస్సుఖావహః || ౬౦౭ || బృహస్పతిః || ఏవముక్తోవిరిం
 చేన కామమూహాయ దేవరాట్ | రతీ దేవీసమాయుక్తం వసస్తసహితం
 తదా || ౬౦౮ || అచోదయత్కర్తృసిద్ధ్యై దేవానామేవశజ్జరమ్ | వశీక
 ర్తుంచపార్వత్యా సంయోక్తుంకృతనిశ్చయః || ౬౦౯ || జగామకామస్థాని
 ణుంతం గిరిజాయాశ్చసన్నిధౌ | జగ్రాహఃస్త్రింత్వభూద్దగ్ధస్త్రిణేత్రేణ
 తపోవ్యయాత్ || ౬౧౦ || కామందగ్ధ్యాశివస్తంచ జహాశ్రమముత్తమ
 మ్ | తపస్వినామయుక్తంహి సన్నిధానంతుయోషితః || ౬౧౧ || జగామ
 కైలాసగిరీరుత్రరేచాశ్రమోత్తమమ్ | తతశ్చోమాతపశ్శక్త్యా వశీకృత
 పరాక్రమః || ౬౧౨ || ఉపయేమేతదాశమ్భు రునూంకామమజీవయత్ |
 కైలాసశృంగేహిమవత్ప్రదేశే కళాధరఃకామవశంప్రపన్నః | రేమేహిస
 మ్ప్రప్యమనోరథాంస్తా నుమాసమేతశ్శరదాంతంహిసః || ౬౧౩ ||
 తతస్తమిష్టప్రముఖాశ్చదేవా యయాచిరేదేహిసుతంభవేశ | పాపేన
 తారేణహివీడితాస్తస్యః పాపంచతంహస్తుమలంమహాస్తమ్ || ౬౧౪ || ఇతి
 యాచితోగిరిజాపతిరేతా నమరాన్విజనోభవితేతిబభావ | కుపితంగిరిశం
 మరుతోవిదితాస్సహ సావినిశుఃకకుభోహిదశైతే || ౬౧౫ || విససర్జతదా
 తేజః క్షుభితంగిరిజాపతిః || ౬౧౬ || తచ్చతేజోమయంభూత మావవారహి
 మేదిసిమ్ | తేనతేజోమయేనేయం వికీర్ణాసర్వమేదిసి || ౬౧౭ || ధర్తుంతదక్ష
 మూదేవీ తేజఃప్రాహమరుద్గణాః | అహోదగ్ధాస్త్విమరుతః పాస్తుమాం
 భవతేజసః || ౬౧౮ || తతోద్బుష్ట్యాతుదేవాస్తే మేదిసీంపరితాపితామ్ |
 ఇత్యుచురగ్నిదేవంస్వే తేజస్తేజసిధారయ || ౬౧౯ || ఇత్యాదిష్టోజాత
 వేదాస్తేజఆవార్యశామ్భవమ్ | రరక్షమేదిసీందీనా మాకుదోహవ్యవాహ
 నః || ౬౨౦ || తేజస్తతోధారయస్తం శామ్భవంజాతవేదసమ్ | ప్రీతాఽహ

పార్వతీదేవీ త్వమగ్నేపుత్రవాన్భవ ॥ ౨౨ ॥ ధృతం తేజ స్త్వయా య
 స్తా త్తస్మా త్వంసర్వజన్తుషు । గర్భేగర్భధరోభూత్వా విహరత్వర్థమ
 మాజ్ఞయా ॥ ౨౩ ॥ ప్రీతాస్మి తేత్వయాహ్యగ్నే సు-న్నంగర్భంధృతం
 యతః । భక్త్యా యేత్వాంపూజయన్తి తేహంపుత్రాభవన్తువై ॥ ౨౪ ॥
 ఇతితస్మై వరందత్వా శశాపమరుతశ్శివా । ఇతఃప్రభృతియుష్మాక మప్రజా
 నున్తుపత్నయః ॥ ౨౫ ॥ ఉమాశశాపపృథ్వీంచ పుత్రప్రీతింసలప్స్యసే ।
 మత్పుత్రోనధృతోయస్మా ద్భవమభార్యాభవిష్యసి ॥ ౨౬ ॥ తతఃప్రసన్నా
 సాదేవీ శబ్ద-రేణుసమాగతా । తప స్తప్తంజగామాశు భృగుప్రసవణంత
 దా ॥ ౨౭ ॥ తతోవిమనసోదేవాః పునరూచుశ్చతుర్ముఖమ్ । భవదాజ్ఞా
 కృతాస్తాభి ర్వ్యర్థసాచాభవత్ప్రభో ॥ ౨౮ ॥ శశాపసాతదాస్తా
 న్వై కింకురోబ్రూహికాగతిః । ధాతావిజ్ఞాపితోదేవై రాహతాకసా
 యథాబ్రవీత్ ॥ ౨౯ ॥ తద్వచస్సత్యమేవాస్తు తస్యావాజ్ఞాన్మతాభవేత్ ।
 కిన్చివత్క్యోమ్యుపాయంవో జాతవేదాఃప్రదాస్యతి ॥ ౩౦ ॥ యూయంగ
 జ్ఞాంప్రాథయధ్వం సాగర్భంధారయిష్యతి । ఇతితస్యవచశ్శ్చుత్వా దేవా
 జగ్గుర్యథాగతమ్ ॥ ౩౧ ॥ గజ్ఞాంసమ్పూర్ణయామాసు ర్దేవాసు ర్వేసమాగ
 తాః । తతసాప్రార్థితాదేవై ర్విసృష్టంవహ్నినావిభో ॥ ౩౨ ॥ త్వాంద
 ప్రధేపార్వతీగజ్ఞాతేజోరాశింమహాద్యుతిమ్ । సాచత్వాంవ్యసృజగ్గజ్ఞా
 సస్తప్తాతేజసాతవ ॥ ౩౩ ॥ ఉమాఽశ్రమప్రదేశేత జ్ఞాతరూపమభూద్వ
 నమ్ । కుమారంత్యాంతదాదృష్ట్వా జాతంహృష్టాదివోకసః ॥ ౩౪ ॥ షట్కృ

బృహస్పతికృతస-స్తస్తుతిః.

త్యాఃప్రేషితాదేవై రదధుస్త్యాంషడాననమ్ । ఏవంప్రభావోబాల్యేత్వం
 కుమారసురతాపహా ॥ ౩౫ ॥ త్యాంప్రపద్యేసువర్ణాభ శబ్ద-రాత్మజ
 శబ్ద-ర । త్వంవిష్ణు స్త్వంవిధాతాచత్వంరుద్రాకాలరూపధృత్ ॥ ౩౬ ॥ శిఖ
 వాహనపడ్యక్త కుమారస్తారకాన్తకః । సుబ్రహ్మణ్యశ్శిఖిసం-న్దః కుమా
 రఘోడశాబ్దకః ॥ ౩౭ ॥ శరజన్తాశక్తిహస్తా గాక్లేయోఽగ్నిసముద్భవః । ఏక
 వక్త్రోద్విబాహుశ్చకుమారఃపురుషోత్తమః ॥ ౩౮ ॥ మాతృప్రీత్యాచపడ్య
 క్తగ్రి పార్వతీప్రీతివర్ధనః ॥ ౩౯ ॥ ఉజ్జ్వలపద్మీతయాగ్నివిరాజత్త ఋశ
 జ్ఞ-రనన్దనవీర । సర్వదిగ్విశ్వరసై నికనాథశందీశశక్తిధరేశకుమార ॥ ౪౦ ॥

ద్వాదశహస్తవిరాజితహేతే దుఃఖవరామరవైరిహతేశః । ద్వాదశకోటిర
విద్యుతితేజశ్శుందితశక్తిధరేశకుమారః॥౧౭౫॥ యేతవబాలరవిద్యుతిరాజ
త్ఫుల్లసరోరుహకాన్తిపదాబ్జమ్ । నోశిరసాప్రణమన్తికుమారతేతనయం
తుసహీహలభన్తే॥౧౭౬॥ స్ఫురన్తంచలన్తతటితోటికాన్తిమయా
రాధిరూఢంమనోహరివేషమ్ । పుళిన్దాపతింత్యాంప్రపద్యేకుమారంకుమా
రంచమేదేహిమృత్యుజ్జయత్వమ్ ॥ ౧౭౭ ॥ నారదః ॥ ప్రసన్నోబభూ
వాథవాగ్నిస్తున్తితోసాగురుంప్రాహభూతేశపుత్రోమహాత్మా ॥ సుబ్రహ్మ
ణ్యః ॥ వరం తేదదామీహపుత్రానభీష్టాన్ స్వమృత్యుజ్జయత్వం చతారుణ్య
మేవమ్॥౧౭౮॥ స్తాత్రేణానేనయోమర్త్యస్త్యయోక్తేనగురోభువి॥౧౭౯॥
ఆనన్దయతిమాంనిత్యం త్రిసన్ధ్యంమానవోత్తమః । సపుత్రధనధాన్యాదిన
మృదోలభతేధ్రువమ్ ॥ ౧౮౦ ॥ అపమృత్యుజయంచాపి సాభాగ్యంరాజ
పూజ్యతామ్ ॥ నారదః ॥ ఇతిదత్వావరంతస్త్వేదేవాన్సర్వాన్విసృజ్యచ॥
జగామశిఖినాతస్మాత్సుమారోవృషభాచలమ్ । తత్రత్రమ్యేశుచౌదేశేదద
ర్శసరణత్తమమ్ ॥ ౧౮౧ ॥ స్నానార్థం దేవపూజార్థం పద్మోత్పలసుశోభి

సకస్తకృతతపఃకరణప్రకారః.

తమ్ । కృతస్నానస్పృశస్త్రీశే కుమారస్సముపావిశత్ ॥ ౧౮౩ ॥ దృష్ట్వా
తపస్తంవాయుంచ తత్సమీపేషడాననః । త్రిసన్ధ్యం దేవదేవేశం నారాయ
ణమనుస్మరత్ ॥ ౧౮౪ ॥ అతిష్ఠత్తపఃగ్రంచ సమాధిధ్యానసంయుతః ।
ధ్యాయన్నారాణం దేవం శఙ్ఖచక్రధరంపరమ్ ॥ ౧౮౫ ॥ పాదద్వయాల
జ్ఞాతభూమిభాగో భాసాజ్వలనాగ్నాన్చనతుల్యతేజాః । ధ్యాయన్పరం
బ్రహ్మకుమారతస్తపరాత్పరంయన్మహతోమహత్తత్ ॥ ౧౮౬ ॥...*
ఇతి శ్రీవామనపురాణే షేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే సుబ్ర
హ్మణ్యస్య వృషభాద్రిప్రాప్తికథనంనామైకవింశోధ్యాయః.

శంకరకథితశ్రీనివాసావిర్భావహేతుపోద్ఘాతః.

ఋషయః ॥ తతఃకీమకరోదమ్బా కుమారేవృషశైలగే । సాపు
త్రవత్సలానూనం భవానీశివసంయుతా ॥ ౧ ॥ నారదః ॥ తపసోఽర్థే
ప్రయాతేతు సుందేకాగ్ననతేజసి । దేవసేనాసమాయుక్తే ధనుశ్శక్తిధ

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవ తే (అ-౩)

రేద్విజాః ॥ ౨ ॥ భక్తారంభ క్తిసమాఽభపుత్రవాత్సల్యచోదితాః పుష్ప
 పార్వతీశమ్భుంహరంచన్ద్రార్థశేఖరమ్ ॥ ౩ ॥ కింకరివ్యతిపుత్రోమేతత్ర
 బాలస్త్రిలోచన । కథంద్రక్ష్యతితం దేవమచిన్తోబ్రహ్మణాపియః ॥ ౪ ॥
 ఇతిపుష్పసృతాంప్రాహసాత్పాస్రింపరమేశ్వరః । శృణుదేవిపరంగుహ్యం
 భవిష్యత్తేమయోచ్యతే ॥ ౫ ॥ సర్వేచమునయస్తస్మిన్నాగమిష్యన్తిప
 ర్వతే । ద్రష్టుకామూపరంబ్రహ్మతపస్తప్తమనుత్తమమ్ ॥ ౬ ॥ దేవామ
 నుమ్యాఃపితరోగన్ధర్వాయక్షరాక్షసాః । సిద్ధాస్సాధ్యాశ్చగరుడాఃపన్న
 గాఋషయస్తథా ॥ ౭ ॥ చరిష్యన్తితపస్తస్మిన్నిరాగిరివరాత్తజే । ప్రత్య
 క్షంపరమాత్మానంద్రష్టుకామాస్సనాతనమ్ ॥ ౮ ॥ అర్చయిష్యన్తిమాం
 కేచితేకేచిద్బ్రహ్మణమేవచ । కేచిత్కున్దంమహాత్మానంశక్రంకేచిత్త
 థాపరే ॥ ౯ ॥ యోధుకామాస్తథాకేచిదమరైరమరారయః । ఉగ్రం
 తపఃకరిష్యన్తిప్రీణయస్తశ్చనాపరమ్ ॥ ౧౦ ॥ ఆవాంతత్రగమిష్యావః
 కాలేనమహతాప్రియే । ద్రష్టుంతత్పరమంబ్రహ్మతత్త్వంనారాయణం
 పరమ్ ॥ ౧౧ ॥ శ్రీవేంకటాచలేపుణ్యేయత్ప్రసాదుర్భవిష్యతి । తత్త్వా
 దుర్భావహేతోరైవకర్తుంచాపిమహాత్తపః ॥ ౧౨ ॥ ఆవాభ్యామపిగ

➡➡➡ సుదర్శనస్యశంకరసమీపప్రాప్తిక్రమః. ➡➡➡

స్తవ్యంతథాన్యైర్దైవతర్షిభిః । యతాకలాఖ్యంచతచ్ఛక్రంకరివ్యతితపో
 మహత్ ॥ ౧౩ ॥ మదర్థంహిమవత్పుత్రిమద్వియోగైకదుఃఖతమ్ । వి
 ఘ్ననైవాభ్యసుజ్ఞాతంచక్రతీర్థేవసిష్యతి ॥ ౧౪ ॥ నారదః । శ్రుత్వైత
 త్పార్వతీదేవీవాక్యంశక్కురమబ్రవీత్ । ఆశ్చర్యముక్తంభవతావిష్టుచ
 క్రంప్రతిశ్వర ॥ ౧౫ ॥ తత్పవిత్రంకరేవిష్ణోర్వసత్వేవసదాప్రభో । త్వన్ని
 మత్తంకిమర్థంతత్తపస్తప్యతిశంకర ॥ ౧౬ ॥ త్వయిన్నేహశ్చకస్తస్య
 బ్రూహేతన్నేమహద్భుతమ్ ॥ నారదః ॥ ఏతచ్ఛ్రీత్వాఽమృతాంప్రా
 హాశంకరలోకశంకరః ॥ ౧౭ ॥ అనాదినిధనందివ్యమప్రమేయప
 రాక్రమమ్ । సహస్రారపమాయుక్తంకోటిసూర్యసమప్రభమ్ ॥ ౧౮ ॥
 సుదర్శనాఖ్యంతచ్ఛక్రం విష్ణోరేవతుపార్వతి । భర్తృమన్యైర్నశక్యంత
 త్తేవినాపురుషోత్తమమ్ ॥ ౧౯ ॥ తేనచక్రేణదివ్యేనదగ్ధావారాః
 నీశురీ । సారాజధానీమేదివ్యాకృత్యాహేతోర్వినాశితా ॥ ౨౦ ॥

కస్తింశ్చిదథకాతేతుమయిప్రీతోజనార్దనః । కిమిచ్ఛసీతిమాంప్రాహవ
 రదానసముద్యతః ॥ ౨౧ ॥ ఏవముక్తేమయాతస్మాద్భ్యాచితంవరము
 త్తమమ్ । యేనచక్రేణమేదగ్ధాపురీవారాణసీహరే ॥ ౨౨ ॥ తద్య
 థామద్వశంయాయాన్తమప్రేష్యంచమాధవ । తథాకురుమయిప్రీతో
 నాన్యంవరమహంవృణే ॥ ౨౩ ॥ ఏవంవిజ్ఞాపితోదేవఃప్రహస్యమధు
 సూదనః । హస్తేనమమహస్తాగ్రంగృహీత్సేదమువాచహ ॥ ౨౪ ॥ క
 థంసూర్యంపరిత్యజ్యప్రభాఽన్యస్యభవిష్యతి । ఏవంశ్రీఃకౌస్తుభంచక్రంగ
 రుడశ్శార్ఙ్గమేవచ ॥ ౨౫ ॥ ఏవమాదీనివస్తూనినిత్యసిద్ధానిశజ్జర । నైతే
 షాంజన్తవిలయానాన్యస్తేషాంవృషాశ్రయః ॥ ౨౬ ॥ అశక్యమిదమత్య
 ర్థంయాచితంప్రమథాధివ । నచాహమన్యతంవక్ష్యేతథైవాస్తుయథేషి
 తమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఏతత్సుదర్శనందివ్యంకుతశ్చిత్కారణాన్తరాత్ । బ్రహ్మ
 ణానిర్మితంభూత్వాలేశేనావతరిష్యతి ॥ ౨౮ ॥ అవతీర్ణంతుతచ్ఛక్రంత్య
 త్ప్రేష్యత్వంగమిష్యతిదివ్యంవర్షసహస్రంతుత్వత్వమీపేవసిష్యతి ॥ ౨౯ ॥
 త్వయాప్రత్యర్థితంపశ్చాత్స్వంభావముపయాస్యతి । ఏవంవిష్ణుప్రసా
 దేనవరదానసమాగతమ్ ॥ ౩౦ ॥ దేవిచక్రంమమైతద్ధిసహస్రరవిసన్ని
 భమ్ । విష్ణవేచపురాదత్తంమయాపురవిమర్దనే ॥ ౩౧ ॥ మన్తోమదేప్రే
 శాలాఖ్యందక్షిణార్థంహిపార్వతి । చిరంమయాధృతంచక్రంబ్రహ్మణా
 నిర్మితంపురా ॥ ౩౨ ॥ రక్షణార్థంచదేవానాంనాశార్థంసురవైరిణామ్ ।
 మయావిహీనంతచ్ఛక్రంమదర్థంచైవతప్స్యతి ॥ ౩౩ ॥ నారదః ॥ శ్రు
 త్వైతత్సార్వభౌమీతా పునఃప్రప్రచ్ఛశజ్జరమ్ । చక్రతీర్థమితిప్రోక్తం
 త్వయాశజ్జరకుత్రతత్ ॥ ౩౪ ॥ బ్రూహిమేవిస్తరాచ్ఛమోహపావనం
 తీర్థముత్తమమ్ । ఇతిపుష్టస్తుపార్వత్యాప్రాప్తానాంశజ్జరఃపునః ॥ ౩౫ ॥
 వృషాదేర్దక్షిణేపార్శ్వేవహుప్రసవణేతతే । సన్త్యాశ్రమాస్సప్తదశచ
 క్రాదీనాంమహత్తనామ్ ॥ ౩౬ ॥ తావన్నిచైవతీర్థానితేషుపుణ్యతమా
 నివై । తత్రాద్యంచక్రతీర్థంయద్వజ్రతీర్థాదధస్థినతమ్ ॥ ౩౭ ॥ కాలచక్ర
 తమస్థానంకపిలోద్గమజంసరః । తత్రస్నానేనసశ్యన్తినివర్తపాపానివైన్మ
 ణామ్ ॥ ౩౮ ॥ తద్ధివిష్ణోఃకురంక్షేత్రంమహాపుణ్యతమంస్తృతమ్ । ఇత్యు
 క్తాపార్వతీప్రాహభర్తారంభక్తిమత్యథ ॥ ౩౯ ॥ వజ్రతీర్థమితిప్రోక్తం

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాశాస్త్రే - శ్రీహనుసపురాణా స్తవతే (అంశ

శేనేదం హేతునానరః | యదూర్ధ్వంచక్రతీర్థాత్తువిద్యమానముదీరతమ్ || ౪౦ ||

→→→ ఇస్త్రస్యసహస్రాక్షత్వప్రాప్తిప్రకారః. ←←←

ఇతిప్రప్తస్తుపార్వత్యా ప్రాప్తేనాంశజ్జరఃపునః । పురాశక్రోమహాతే
జాగాతమస్యస్త్రియంప్రియామ్ ॥ ౪౧ ॥ భామినీతాంసమాక్రమ్య
శప్తౌభూచ్ఛమహర్షిణా । తనైకామిచ్ఛతోయోనితత్సహస్రంభవ
త్వితి ॥ ౪౨ ॥ శజ్జరః ॥ ఇత్యుక్తమాత్రేమునినాసర్వాక్షేయోనయో
భవత్ ॥ దృష్ట్వాసహస్రంయోసీనాంవిషణ్ణోభూచ్ఛచీపతిః ॥ ౪౩ ॥
కప్తంమయాబతకృతంయుక్తంగస్తుంక్వవేతిచ । ఇతినఞ్చిస్త్ర్యసహసాజ
గామబ్రహ్మణససరః ॥ ౪౪ ॥ తత్రపజ్జజనాశేసనిలీనోభూత్సురేశ్వ
రః । తతోదేవాసుగన్ధర్వాసుసిద్ధాశ్చార్చనైస్సహ ॥ ౪౫ ॥ ద్రష్టుకా
మామహేష్ఠస్రితంనాపశ్యన్నమరాలయే । అనిష్ఠస్రింసురసైన్యంతద్దీనం
దృష్ట్వాసురారయః ॥ ౪౬ ॥ ఆక్రమ్యదేవలోకంచవివిశుశ్చామరావ
తీమ్ । మరుతస్తేశచీందేవీంవాక్పతిప్రముఖాయయః ॥ ౪౭ ॥ ప్రణమ్య
తాంమహాభాగాం సర్వేప్రాజ్ఞలయోబ్రువత్ ॥ క్వయాతస్తేపతిర్భ
ద్రేవయంశతుభిరర్దితః ॥ ౪౮ ॥ అదృష్ట్వారక్షితారంతమస్తాకంవృధి
తావయమ్ । ఇత్యుక్తాసాశచీందేవీజగాదసురసత్తమా ॥ ౪౯ ॥ తే
నాహంనిశితాయోయాంభర్తాస్సుప్తాసురోత్తమాః । క్వయాతస్సతు
మాయావీమయానజ్ఞాయతేప్రభుః ॥ ౫౦ ॥ గురుస్సురాణామస్తాకం
నూనంజానాతివాక్పతిః ॥ శజ్జరః ॥ ఇత్యుక్తాస్తేమరాస్సర్వేపులో
మసుతయాతదా ॥ ౫౧ ॥ ప్రణమ్యచగురుంభక్త్యాబ్రహ్మణమివశాశ్వ
తమ్ । అస్తాకంబ్రూహిభగవన్నిష్ఠఃక్వాస్తేమహేశ్వరః ॥ ౫౨ ॥ యా
చితస్సంభదేవైస్తైస్సరపశ్యద్యోగవర్తనా । విహస్యకించదమరాన్నాహ
వాచస్పతిస్తదా ॥ ౫౩ ॥ కృత్వాకృత్యమసాతస్యఫలంప్రాప్యశచీప
తిః । ఆస్తేలజ్జాసమావిష్టోమేరాపజ్జజనాశకే ॥ ౫౪ ॥ గచ్ఛామస్త
త్సరోదేవాద్రక్ష్యామస్తంసురేశ్వరమ్ । ఇత్యుక్తాత్వాత్సూర్యాన
ర్వాజగామనహతైర్దురుః ॥ ౫౫ ॥ తత్సరఃప్రాప్యతానాహగాయ
ధ్వంసురసత్తమాః । ఇత్యాదిష్టాజగుస్సర్వేగన్ధర్వాపురసాగణాః ॥ ౫౬ ॥
దేవాశ్చఋషిభిస్సార్థంతౌర్యత్రికసమన్వితమ్ ॥ ౫౬౪ ॥ నాభత్రయాణా

మవివిష్టపానాముషపుతాస్తస్సురవైరిభిఃప్రభో । ఆగచ్ఛదేవేన్ద్రజగచ్ఛ
 రక్షసరోజలీనోఽసికృతంచకింత్వయా ॥ ౫౭౪ ॥ శబ్ద-రః ॥ శ్రుత్వాగీతం
 సురేశోఽథజ్ఞాత్వాతానాగతాన్సురా ॥ ౫౮ ॥ పమాన్యోనిశతందేవో
 దృశ్యోఽభూద్బలసూదనః । నిర్గత్యాస్తాత్పక్షనాభాత్సృపదార్పితలా
 చనః ॥ ౫౯ ॥ అవాఙ్ముఖోగురోఃపాదా జగ్రాహవలసూదనః । ఉ
 వాచదీనయావాచాదేవేన్ద్రోఽక్లిరసస్సుతమ్ ॥ ౬౦ ॥ ఆదిత్యానాం
 హితాథ్థాయతపోవిఘ్నంహికుర్వతా । మయాఘలమిదంప్రాప్తంగౌ
 తమస్యమహాత్మనః ॥ ౬౧ ॥ ఏతచ్ఛ్రుత్వాభధిషణోవిహస్యగిరిజేఽ
 వదత్ । కృతమేతత్త్వయావజ్జినామినాజ్ఞాతమేవమే ॥ ౬౨ ॥ దే
 వార్థంకర్తృకృత్యైవతత్ఫలంప్రాప్తంభృగోరుషా । దేవాయూయంప్రా
 ర్థయద్ధ్యమేతామేధ్రాభవన్ద్వితీ ॥ ౬౩ ॥ గురోరేతద్వచశ్శ్రుత్వా
 దేవాసుర్వేవరాననే । తావన్నేధ్రాభవన్ద్వేతాయోనయశ్చేన్ద్రీమాశ్రి
 తాః ॥ ౬౪ ॥ ఇత్థముక్తేషుదేవేషుయోనయోమేధ్రతాన్యయుః । అథదృ
 ష్టాసహస్రంతుమేధ్రాణామప్సరోగణః ॥ ౬౫ ॥ ఉవాచాస్మానలంభో
 క్తుంబహ్వీరేకక్షణదయమ్ । ఇతితాసాన్వచశ్శ్రుత్వాప్రీతోఽభూద్బల
 సూదనః ॥ ౬౬ ॥ తతోవిమానమారుహ్యదంశనంచోద్వహన్తహత్ । గీత
 వాదిత్రనిర్ఘోషైఃపూరయన్నమ్బరందిశః ॥ ౬౭ ॥ వివేశచపురీమన్ద్రోని
 హత్యసురవైరిణః । సుఖమాత్యన్తికంభేజేబహుభిస్సాస్పర్శోగణైః ॥ ౬౮ ॥
 విజహరైకవారేణవిషయాసక్తచేతనః । ఏవంసవిహరన్తక్తందివాచగి
 రికన్యకే ॥ ౬౯ ॥ నతృప్తిమాయయాకామీకామభోగైస్సుదుస్తృజైః ।
 నజాతుకామఃకామానాముషభోగేనశామ్యతి ॥ ౭౦ ॥ హవిషాకృష్ణవ
 స్త్రేవభూయవవాభివర్ధతే । దేవేన్ద్రోవిహరన్నేవమశక్తసాధుమద్రిజే ॥
 మేహనానాన్సహస్రంతు తేషాన్మోక్షమచిన్తయత్ । కేనైతత్కర్త
 ణామోక్తుంశక్యంశిశ్నసహస్రకమ్ ॥ ౭౧ ॥ నాశయిష్యామ్యహంత్వే
 తత్తప్తసేతిసునిశ్చితః । ధిషణేనాభ్యనుజ్ఞాతోవిష్వక్సేనసరోయయా ॥
 విస్ఫుజ్యదేవానిద్వాగ్ణ్యాహ్యతిష్ఠత్తప్తసేనహ । విష్వక్సేనసరోఽథస్తాద్వ
 ష్టేణాహత్యభూధరమ్ ॥ ౭౨ ॥ స్నానార్థందేవపూజార్థంపాతాభాజ్ఞ

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౩

లమాదదే । క్షీరాహారోజితక్రోధోజితకామోజితేంద్రియః ॥ ౭౫ ॥
 పాదాఙ్గుష్ఠేనసమ్పీడ్య హ్యతిష్ఠన్తే దినీంశుభే । జపంశ్చనియతందేవీ
 గాయత్రీం వేదమాతరమ్ ॥ ౭౬ ॥ పూర్ణంవర్ష సహస్రంతులతఃప్రీతో౭
 భవద్ధరిః । వరాహరూపోధగవాధరణ్యాసహభూధరే ॥ ౭౭ ॥ ప్రా
 హచేంద్రింసురేశాహం వరదస్తేసమాగతః । వృణీష్వయదభీష్టం తేదదా
 మిసురసత్తమ ॥ ౭౮ ॥ ఏవముక్తో౭థదేవేంద్రిఃప్రణమ్యధరణీధరమ్ ।
 ప్రీతస్త్యమసిదేవేశ వరందేహిదయానిధే ॥ ౭౯ ॥ సహస్రమేతచ్ఛి
 శ్శానాంవినైకంనశ్యతాంమమ । ఏతమేవవరందేహి మమైతావద్ధికా
 జ్ఞీ తమ్ ॥ ౮౦ ॥ తతోవరాహోదేవాయ వరందత్వాయధేషితమ్ ।
 తత్రైవాస్తర్థధేవోవృషభాద్రావరాననే ॥౮౧॥ తతశ్శిశ్నాస్సహస్రం
 తేన్యపతన్వజ్జిదేహతః । సద్యస్తేజోమయాభూత్వా బ్రాహ్మణావేదపా
 రగాః ॥ ౮౨ ॥ సహస్రమబ్రువన్నింద్రింప్రీత్యాపరమయాయతాః ।
 శృణుదేవవయంవిప్రాఃపౌలోమీసజ్జమేచ్ఛవః ॥ ౮౩ ॥ తపఃకృత్వాత
 తోభూమాతవాక్లేదేవసత్తమ । మేధాస్సహస్రమేవై తే గౌతమస్య
 తపోబలాత్ ॥ ౮౪ ॥ స్వర్గస్త్రియో౭నుభుక్తాశ్చ తథేంద్రిణీయథా
 సుఖమ్ । వరందదామతేప్రీతావృణీష్వవలసూదన ॥ ౮౫ ॥ ఇతితేహం
 వచశ్శ్రుత్వా ప్రీత్యావజ్ర్యబవీధితా ॥ యదిప్రీతాస్థనమేవిప్రావ
 రానాంతుసహస్రకమ్ ॥ ౮౬ ॥ భవన్తుచక్షూంషిసదాభవతాంతుప్ర
 సాదతఃతథా౭ స్త్వితిబ్రువన్తస్తేద్విజాజగ్తుస్తపోధనాః ॥ ౮౭ ॥ సహ
 స్రదృక్ష్వదేవో౭థ జాతో౭భూదద్భుతాకృతిః । సహశఞ్చావిశాలాఙ్ఘ్రి
 ప్రవివేశామరావతీమ్ ॥ ౮౮ ॥ దివ్యమజ్జశవాద్యైశ్చహర్షయకృత్సర్వ
 దేహినః ॥౮౯॥ లబ్ధ్యవరందేవవరోపృషాద్రాతుజ్ఞంసమాయహ్యతుదజ్జ
 యుక్తమ్ । వజ్రీరథంకాఞ్చనమపురోభిస్సృక్లేయమానశ్చ యయాస్వ
 గేహమ్ ॥ ౯౦ ॥ ... .. *

ఇతిశ్రీవామనపురాణే క్షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 సూక్తకృతతపఃకరణప్రకారాదికథనంనామద్వావింశోధ్యాయః

—>>> సువర్చలాయాంశ్రీవిష్వక్సేనోత్పత్తిక్రమః. <<<—

నారదః || శ్రుత్వాచిత్రాంకథాందేవీ పునఃప్రీతాఽహశజ్జ్వరమ్ |
 విష్వక్సేనశ్చకోవాసా కిమర్థంచతపోఽచరత్ || ౧ || కింలేభకుత్రచాస్తే
 సాబ్రూహిమేతత్త్వదర్శన | శ్రుత్వాశపార్యతీవాక్యం ప్రీతఃప్రాహమ
 హేశ్వరః || ౨ || పురాకృతయుగేదేవీ కుస్తభానామచాప్సరాః |
 దూర్వాసత్రమంప్రాప్య రమ్యమింద్రేణచోదితా || ౩ || సాలాస్యమ
 కరోద్బాలా మహార్షేర్భావితాత్మనః | అగ్రతోరుచిరాందృష్ట్వాసోఽశప
 తోఽపనోమునిః || ౪ || కిరాతీభవదుర్బుధ్యే కుస్తభేనీలకుస్తభే | సాశ
 చ్చాకుస్తభాభీతాప్రాజ్ఞలిఃప్రణతాఽవదత్ || ౫ || స్వాధీనానాస్తిభగ
 వత్క్షమస్వమమదుర్నయమ్ | ప్రాజ్ఞలింప్రణతాందృష్ట్వా దూర్వాసా
 వాక్యమబ్రవీత్ || ౬ || నాన్యతావాక్యమేబాలే శాపమోక్షంవదామి
 తే | భీరుపుత్రముఖందృష్ట్వా పునస్సర్గంగమిష్యసి || ౭ || ఇత్యుక్తా
 సాపునఃప్రాహ పుత్రంవిష్ణుపరాక్రమమ్ | దీర్ఘాయుషంతపోనిష్ఠం సోతా
 స్తితవవైభవాత్ || ౮ || ఇతినమాంపునస్తాంతు తథాస్త్విత్యబ్రవీన్తు
 నిః | వీరబాహోఃకిరాతస్య పత్న్యంజన్మేసువర్చలా || ౯ || పుత్రీ
 వ్యపుత్రిణస్తస్య వపుభేప్రీతివర్ధనీ | వరాసాహపలావణ్యగుణైర్నారీగ
 ణేష్వభూత్ || ౧౦ || ధర్మపుత్రాయభద్రాయ తాంపితాప్రదదాతదా |
 పీనోన్నతస్తనీశ్యామా సాబాలాతనుమధ్యమా || ౧౧ || కదాచిత్సాల్మ
 నేమాసి శుక్లపక్షేశుభేదినే | ఋతుస్నాతానర్తదాయాం స్థితాఋతవ
 తస్తతే || ౧౨ || అపశ్యతాంతువరుణ స్సజమ్భవ్యవ్యవదచ్చతామ్ | ప్రీ
 తోఽహంసుభగేనుభ్రువృణీష్వవరమీషీతమ్ || ౧౩ || సువర్చలా || ప్రీ
 తోయదిభవాన్దద్యా ద్వేవమేపుత్రముత్తమమ్ | వరుణస్త్వాహకల్యాణి
 నుపుత్రాత్వంభవిష్యసి || ౧౪ || శజ్జ్వరః || ఇతిదత్వావరంతస్యైయయా
 జలపతిస్తతః | తచ్చుత్వావచనంతస్య ప్రీతాసాఽభూత్సువర్చలా || ౧౫ ||
 సాఽసూతపుత్రంతపనీయగాత్రం పూర్ణేష్టవక్త్రంజలజాభనేత్రమ్ | శ
 జ్ఞాసిబాణాసనకుమ్భరేఖాసముజ్జ్వలారక్తకర్ణాఘ్రియుగ్మమ్ || ౧౬ ||
 దేవదున్దుభయోనేదుః పుష్పవృష్టిశ్చఖాచ్ఛృతా | వవోవాయుస్సుఖ
 స్పర్శస్తజ్జన్మదివసేతదా || ౧౭ || పుష్కర్తేకర్కటేజాత సువర్చలాసు

౧౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౪)

తోబలీ । వపుధేవీర్యవాంస్తత శుక్లపక్షావోడురాట్ ॥ ౧౮ ॥ పుత్ర
 స్యదశమేవమే కాలధర్మంయయాచసా । తతస్త్యక్తశ్చపితాసా కా
 శ్యపస్యాశ్రమంయయా ॥ ౧౯ ॥ ఆయాంతంతుమునిర్బ్రష్టా జ్ఞాత్వా
 తంవరుణాత్మజమ్ । రాజపుత్రంమహాత్మానం రూపలావణ్యసంయుతమ్ ॥
 ప్రీతోజగ్రాహతంశిష్యం మస్త్రంపాదాన్తహమునిః । లభ్యామస్త్రం
 మునివరా ద్వేదానాజ్ఞానధీత్యచ ॥ ౨౦ ॥ అనుజ్ఞాతోయయాతేన తప
 సేవృషభాచలమ్ । తపస్తప్యాచిరంకాలం తైస్తైశ్చనియమైసుహ ॥ ౨౧ ॥
 సమ్పూర్ణేద్వాదశేవమే మాసిచాశ్వయుజేశుభే । పూర్వాషాఢేచపుణ్య
 త్తేవరంభ్యాజనార్దనాత్ ॥ ౨౩ ॥ సారూప్యంశ్రీపతేస్తస్య సైనాపత్య
 మవాప్యచ । శబ్దచక్రగదాపాణి ర్విష్ణోష్టజ్ఞాపరిపాలకః ॥ ౨౪ ॥ పశ్చా
 యుధాశ్రమాధస్థాద్యయాస్వాశ్రమతస్తటమ్ । నారాయణాదేర్గిరిజే
 గన్ధర్వైఃపరివారితః ॥ ౨౫ ॥ చతుర్దశానాంజగతామధీశ్వరైర్మహాబ
 లైర్భూతగణైర్మహాస్వినైః । జ్వలచ్ఛైరుజ్జ్వలచిత్రహేతిభిర్వృతో
 నైర్మత్యామవసద్గిరేస్తటే ॥ ౨౬ ॥ విష్వక్సేనస్యదిదంజన్తప్రోక్తంమ
 యాతవ । ఆశ్రమాణాంప్రసక్తేననతత్కర్తృనిబద్ధనమ్ ॥ ౨౭ ॥ అవతీర్ణ
 స్తుదేవోసాదేవైరభ్యర్థితఃపురా । విష్ణోరాజ్ఞాంపురస్కృత్యవిష్ణుతుల్యప

చక్రాదిసప్తదశతీర్థమాహాత్మ్యమ్, ❧❧❧

రాక్రమః ॥ ౨౮ ॥ విష్వక్సేనాశ్రమాదూర్ధ్వంసరస్వతపశ్చచోజ్జ్వలాః ।
 పశ్చాయుధైర్భగవతోదేవినిత్యముపాశ్రితాః ॥ ౨౯ ॥ తత్తదాకారయు
 క్తాస్తాదృశ్యస్తేద్యాపిపర్వతే । తాసామూర్ధ్వంజాతవేదాస్తపస్తేపేస
 రోవరే ॥ ౩౦ ॥ తత్సరస్తుదురారోహమగాధంపాపనాశనమ్ । ఆగ్నేయ
 మితివిభక్తతంతీర్థానాముత్తమోత్తమమ్ ॥ ౩౧ ॥ బ్రాహ్మంసరస్వతశ్చ
 ర్ధ్వంపావనంపరికిరతిమ్ । సప్తరీణాంతతశ్చీర్ధ్వమాశ్రమాశ్చసరాం
 సిచ ॥ ౩౨ ॥ ఏషాంనప్తదశానాంబహ్యేకైకంపాపనాశనమ్ । దర్శనాత్పీ
 తనాచ్ఛాపిన్నానాత్పానాచ్ఛపార్వతి ॥ ౩౩ ॥ నారదః । శ్రుతైర్వతశ్చ
 ర్వతీప్రాహుభ్రూరంభక్తవత్సలమ్ । ఆదితస్సరసామేషాంమాహాత్మ్యం
 వదతీజ్ఞుర ॥ ౩౪ ॥ సర్వలోకహితార్థాయపావనంపుణ్యవర్ధనమ్ । శ
 ఙ్గిరఃప్రాహపద్మాక్షి శృణుదూర్వానసేపురా ॥ ౩౫ ॥ బ్రహ్మణామృ

చ్యుతేప్రోక్తంకాపిలంలిజ్జముత్తమమ్ । ఋషిణాకపిలాభ్యేనపాతాశేపూ
జితంసదా ॥ ౩౬ ॥ క్షీరాభిషిక్తంసురభేరుద్భిద్యభువముగ్ధతమ్ । కుపి
తాసురభిస్తస్యమూర్ధ్నావృధాయాన్వశాత్తురమ్ ॥ ౩౭ ॥ మావర్ధస్వే
తిలిజ్జస్తునావర్ధతఖురాజీతమ్ । ఆదారజతవర్ణంచ మభ్యేన్వర్ణప్రభంమ
హత్ ॥ ౩౮ ॥ అగ్రేఽరుణాభంసమ్భూతంపశ్చవక్త్రంత్రియమ్భకమ్ ।
పశ్చవర్ణంమహాభీమంపాతాభాధిస్థితంసదా ॥ ౩౯ ॥ కపిలేనమహర్షి
ణాకృతేపూర్వంప్రపూజితమ్ । కపిలేశ్వరణిత్యేతత్కృతేభ్యాతంయు
గేపురా ॥ ౪౦ ॥ త్రేతాయామగ్నినాపశ్చాదాగ్నేయమితిక్రితమ్ ।
అనాద్యంతంమహాలిజ్జంద్యాపరేచక్రపూజితమ్ ॥ ౪౧ ॥ కలాయుగేభవి
ష్యత్తతఃపిలాపూజితంశివమ్ । అగ్రేకాపిలలిజ్జస్యసరోవరమనుత్తమ
మ్ ॥ ౪౨ ॥ పాతాభాదుగ్ధతస్యాస్యకపిలస్యమహాత్మనః । మార్గోహిత
ద్భిలంగుహ్యంకాపిలంపరిక్రితమ్ ॥ ౪౩ ॥ జలాభిపూరితంతత్తుసరోవ
రమనుత్తమమ్ । ధర్మనాదేవతతీర్థంసర్వాఘాఘవినాశనమ్ ॥ ౪౪ ॥
ధర్మనాత్స్వర్గదంపుంసాంస్త్రీణామపిచపార్వతి । స్నానపానేకృతేత
స్మిన్కజరామరణనాశనమ్ ॥ ౪౫ ॥ సకృత్స్నాతస్యతుఫలంజనస్యశృ
ణుపార్వతి । వాజపేయాశ్వమేధానాంపుష్కలంఫలమశ్నుతే ॥ ౪౬ ॥
వాజపేయాత్పునర్జన్తస్కృత్స్నాతస్యనచ్యుతిః । తదూర్ధ్వంసరసిస్నా
తోవజ్రతీర్థమిత్స్యతే ॥ ౪౭ ॥ దశాధికఫలంలభ్యాశక్రలోకంసగచ్ఛ
తి । వజ్రతీర్థోర్ధ్వతఃకుణ్డేవిష్వక్సేనసరోవరే ॥ ౪౮ ॥ స్నాతస్తుయస్తస్య
ఫలంశతాధికమితిరితమ్ । ఏవంసప్తదశానాంతుతీర్థానామధికంఫలమ్ ॥

→→→ కాపిలాఖ్యచక్రతీర్థస్నానకాలనిర్ణయాదిః ←←←

త్రైలోక్యేసర్వతీర్థానికార్తికేమాసిపర్వణి । మధ్యాహ్నేకాపితీర్థే
సాన్నిధ్యంయూన్దిపార్వతి ॥ ౫౦ ॥ తిష్ఠన్తిప్రాణిరత్కార్థంమధ్యాహ్నేద
శనాడికాః । తత్రస్నాతాస్తుయేషాపాః పురుషాయోషితోఽమలే ॥ ౫౧ ॥
సర్వపాపవినిర్ముక్తాబ్రహ్మలోకంప్రయాన్తివై । తత్రదానానికుర్వన్తి
యేవరాస్తీర్థసన్నిధౌ ॥ ౫౨ ॥ తిలమాత్రహిరణ్యంతుదత్తంమేరుసమంభ
వేత్ । భిక్షుమాత్రంతథాన్నస్యదానంకాపిలసన్నిధౌ ॥ ౫౩ ॥ కుర్వ
న్తియేవరాదేవిసోమలోకంప్రజన్తితే । కన్యాగోభూప్రదాతారోవిద్యా

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అంశ)

మన్త్రోపదేశకాః ॥ ౫౪ ॥ స్వర్గకైలాసవైకుంఠబ్రహ్మలోకాన్వృజి ని
తే । వర్షేవర్షేతుకార్తిక్యాంపార్ణమాస్యాంమహాతిథౌ ॥ ౫౫ ॥ ఆయా
న్తిసర్వతీర్థానిమధ్యాహ్నే కాపిలంసరః । ఇమంమన్త్రంసముచ్చార్య
న్నాతస్తత్ఫలమాప్నుయాత్ ॥ ౫౬ ॥ స్నానస్తుదుర్లభంతత్రతద్విష్ణోః
పరమంపదమ్ । ఇతి తేకథితంసర్వతీర్థమాహాత్మ్యముత్తమమ్ ॥ ౫౭ ॥
అతఃపరంప్రవక్ష్యామిపవనస్యతపోమహాత్ ॥ ౫౮ ॥ ... *

ఇతిశ్రీవామనపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేచక్రాదిసప్తద
శతీర్థమాహాత్మ్యకథనంనామత్రయోవింశోధ్యాయః.

➡➡➡ భగవన్తముద్దిశ్యవాయ్వాదికృతతపఃప్రకారః ➡➡➡

శబ్దరః ॥ వాయోస్తపఃప్రభావంతుశృణుదేవితతఃప్రియే । గ్రీ
ష్టేపశ్యత్రపావాయుర్నైరాసుభవితిష్ఠతి ॥ ౧ ॥ హేమన్తేశిశిరేచాపిశే
తేస్వామిసరోజలే । ఏవంవర్షసహస్రాస్తేదేవదేవోజనార్దనః ॥ ౨ ॥
ప్రాదుర్భవిష్యతిహరిర్వాయోఃప్రియచిక్కిర్షయా । తతఃపశ్యాత్తుశబ్దస్య
రాజ్ఞఃప్రియచిక్కిర్షయా ॥ ౩ ॥ విశ్వవిఖ్యాతసుమహాప్రాదుర్భావంక
రిష్యతి । సర్వలోకహితాయైవశబ్దవ్యాజేనవైహరిః ॥ ౪ ॥ శ్రీవేంకటా
చలలేఖణ్యేప్రాదుర్భావంగమిష్యతి । తస్యహేతోస్తతఃపూర్వంకర్తుం
చసుమహాత్తపః ॥ ౫ ॥ ఆవాంతత్రగమిష్యావశ్చిరకాలాదనస్తరమ్ । గ
మిష్యన్తినురాసుర్వేసహసర్వైర్నహ్నిభిః ॥ ౬ ॥ తదాకుమారంద్ర
త్యోవోవిష్ణుభక్తిపరాయణమ్ । ఇత్యుక్తాశబ్దరేణాథవిరరామతదా
సతీ ॥ ౭ ॥ తతఃకాలేనమహాతాశబ్దరోగమనోస్తుభిః । బభాషే
పార్వతీదేవీంపుత్రదర్శనలాలసామ్ ॥ ౮ ॥ శబ్దరః ॥ అయంసకా
లస్సమ్ప్రప్తాయఃపురాతేమయోదితః । శ్రీవేంకటాహ్వయంగన్తుం
మహాపుణ్యంనగోత్తమమ్ ॥ ౯ ॥ ఇతిసంస్కారితాదేవితదాప్రపచ్ఛశబ్ద
రమ్ ॥ పార్వతీ! కిన్నువాయోస్తపఃపూర్ణంప్రాదుర్భూతఃకిమీశ్వరః ॥ ౧౦ ॥
కథంప్రత్యక్షతాంయాతోవాయోర్నారాయణోహరిః । కింనుతస్తైవ
రంప్రాదాత్తత్సర్వంశంసమేవిభో ॥ ౧౧ ॥ ఇతిపృష్టౌమహాదేవఃపాత్య
తీమబ్రవీత్తదా ॥ శబ్దరః ॥ చచారఖలువై నాయుర్దారుణగుమహా

ప్రాదుర్భూతంభగవత్తముద్విశ్వవాయుకృతవిశ్వరూపస్తుతిః.
 త్తపః || ౧౨ || తతోవర్షసహస్రాస్తేదేవదేవోజనార్దనః । ప్రాదుర్భూ
 వభగవాన్పురమాత్మాసనాతనః || ౧౩ || శ్రీభూమిసహితోదేవోగరు
 డోపరిసంస్థితః । సశేషశృంఖచక్రాభ్యామన్వితశ్చార్ణబాణధృత్ || ౧౪ ||
 తందృష్ట్యావిస్త్రితోభూత్వావాయుస్సర్వాత్తగోచరః । ఆసనాదుదతిష్ఠ
 త్నమత్తోన్నతత్రయభగ్రము || ౧౫ || సమృతన్నతృతస్తద్వాదుధ్యగ్రము
 న్విభగ్రమున్నపి । అద్భుతంకిమిదందృష్టంపుషభాద్రౌమయాద్యవై || ౧౬ ||
 ఇత్యున్నాదాద్విసంజ్ఞోభూన్ముహూర్తంపరమేశ్వరి । ఉదతిష్ఠత్సంజ్ఞో
 థదదర్యహరిమజ్జనా || ౧౭ || యోవేదైశ్చతపోభిశ్చ యోగిభిర్నునిభి
 స్తథా । ద్రష్టుంశక్యోనదేవస్తు తమపశ్యత్సనాతనమ్ || ౧౮ || ప్రణవా
 మపునశ్చాపిసాష్టాంగంపురుషోత్తమమ్ । వాయుస్తుష్టావగిరిశేభగవత్తం
 జనార్దనమ్ || ౧౯ || తత్త్వార్థయుక్తయావాచావేదవేద్యంసనాతనమ్ ।
 నమస్తేదేవదేవేశపురాణపురుషోత్తమ || ౨౦ || శ్రీధరానస్తగోవిందజ్ఞ
 వేవిష్ణవేనమః । ఏకస్త్యంపురుషస్సాక్షాదాదామాయాసమన్వితః || ౨౧ ||
 జగదేకార్ణవీకృత్యశేషేసాగరసప్లువే । త్వన్నాభివజ్జుజోద్భూతోబ్ర
 హ్మబ్రహ్మవిదాంవరః || ౨౨ || యేనేదంజగదుత్పృష్టంచరాచరసమన్వి
 తమ్ । రజోగుణంసమాశ్రిత్యజగత్పృష్టంత్వయావిభో || ౨౩ || సత్త్వంగు
 ణంసమాశ్రిత్యరక్ష్యతేహ్యఖిలంజగత్ । తమోగుణంసమాశ్రిత్యహ్రియ
 తేచపునస్త్యయా || ౨౪ || జాతాస్త్యయిబ్రహ్మరూపేతేప్రజాపతయోన
 వ । యేభ్యస్సమ్భూతమేతత్తుదైవమానుషరాక్షసమ్ || ౨౫ || మధుకైటభ
 హంతాత్వంసంప్రాప్తేబ్రహ్మసంజ్ఞితే । తతోఽనురంసోమకాశ్యంహత్వా
 వేదశ్చ తత్కరాత్ || ౨౬ || గృహీత్వాబ్రహ్మణేప్రాదామీనరూపీమహే
 శ్వర । నిరాధారేజగత్సన్నిరాలమృచరాచరే || ౨౭ || ఆధారకూర్త
 రూపీత్వంపురుషోత్తమతిష్ఠసి । గతాముద్ధృత్యపాతాశంభువంసగిరికా
 ననామ్ || ౨౮ || వోధాసిపోత్తిరూపేణత్వంమహాత్మాసనాతనః ।
 పునఃకృతయుగాదాతుహిరణ్యఖ్యేఽనురేసతి || ౨౯ || సైంహింప్రహ్లాదర
 త్కార్థంసర్ధాతనముద్వహా । స్తమ్భాతా-లాంసాజ్ఞాతోవిదారా
 ధమహానురమ్ || ౩౦ || లక్ష్మీమాలిజ్యభగవన్మతీతాత్వంజగత్త్రియమ్ ।

౨౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణ స్తోత్రే (౩౫)

అథకాలాస్తరేవిష్ణోయాగేవై రోచనేర్విభో || ౩౧ || త్వమిద్ద్రోహోదిహోదే
 వవామనోవాగ్నినాంవరః । పదానిత్రణియాచిత్యాప్రతిగృహ్యమహాబ
 లేః || ౩౨ || ఆక్రమ్యభూర్భువోలోకాదత్సేంద్రియజగత్త్రియమ్ ।
 చంద్రమండలమాసాద్యపద్మాసనగతోవిభో || ౩౩ || అమృతాన్నాధిపో
 విష్ణోజగత్పాసిచరాచరమ్ । జామదగ్న్యోమహాబాహోరాక్షసానా
 జరూపిణః || ౩౪ || హత్వాతద్రక్తకుణ్డేషుకృత్వాపితృజలక్రియామ్ ।
 మహీంనిఃక్షుత్రియాంకృత్వాయజ్ఞంకృత్వాశ్వమేధిక్మమ్ || ౩౫ || దక్షిణా
 ర్థంమహీందత్వాకాశ్యసాయజగత్ప్రభో । గత్వామహోదధింతత్రస
 ముద్రణేకృతాలయః || ౩౬ || సహ్యదారమణీయేత్వంతపశ్చరసిభార్గవః ।
 రావణేరాక్షసేదేవసమ్భూతేదేవకట్టకే || ౩౭ || తతస్త్రీతాయుగేజిష్ఠో
 రామోదాశరథిస్త్వయమ్ । లక్ష్మణానుచరోభూత్వాభార్యాహర్రామా
 హవే || ౩౮ || సపుత్రపౌత్రంసగణంసామాత్యంసంహరిష్యసి । బలభ
 ద్రోధకృష్ణస్తవ్సంవాసుదేవస్సనాతనః || ౩౯ || కల్యణేకలిరూపీచభవి
 తాసిత్రిలోకధృత్ । ఆదిత్యానాంచవిష్ణుస్తవం జ్యోతిషాంత్యంప్రభా
 కరః || ౪౦ || వసూనాంపావకశ్చత్వం రుద్రాణాంతమ్మృత్యుతమః ।
 గ్రహాణాఞ్చబుధోసిత్వం దేవానాంవలభిద్భవాన్ || ౪౧ || సిద్ధానాంకపి
 లోసిత్వం దేవర్షీణాఞ్చనారదః । యజ్ఞానాంజపయజ్ఞోసి తపశ్చాసితప
 స్వినామ్ || ౪౨ || యత్యేణాఞ్చధనేశస్తవంయమస్సంయమతాంభ
 వాన్ । మత్స్యినాంమకరోసిత్వంవరుణోయాదసాంఫలిః || ౪౩ ||
 ఆపగానాఞ్చగజ్ఞాత్వంసరసాంసాగరోభవాన్ । వాయూనాంప్రాణ
 వాయుస్తవంవిధాతృణాంచతుర్ముఖః || ౪౪ || వర్ణానాంబ్రాహ్మణశ్చత్వ
 మాశ్రమాణాంగృహీభవాన్ । తారకాణాఞ్చచంద్రస్త్యమిద్ద్రియా
 ణాంమనోభవాన్ || ౪౫ || సింహోసిత్వంమృగాణాఞ్చగజేంద్రోసిచ
 తుష్పదామ్ । ద్విపదాంబ్రాహ్మణశ్చసిపత్తీణాంగరుహోభవాన్ || ౪౬ ||
 ఖానుకిస్తవంతుసర్పాణాం విషాణాంకాలకూటధృత్ । నాగానాంత్వ
 మనస్తోసి మేరుస్తవంకులభూభృతామ్ || ౪౭ || గిరీణాంహిమవాంశ్చ
 త్వం వేదానాంసామరూపధృత్ । ఛందసామపిగాయత్రీమన్త్రాణాంప్ర
 ణవోభవాన్ || ౪౮ || పశూనాంసురభిశ్చత్వంహుతభుగ్యజ్ఞభోజివామ్ ।

అచరాణాంగిరిశ్చత్వంవృత్తాంపిప్పలోభవాన్ || ౪౯ || సేనాసీనాంభ
వాన్సన్ధ్యక్షమూశౌర్యవతామృవాన్ | బీజానామజురశ్చాసిప్రా
ణినాంప్రాణధృగృవాన్ || ౫౦ || బ్రహ్మర్షీణాంవసిష్ఠ స్త్వం చరతాంపవనో
భవాన్ | మహర్షీణాంభృగుశ్చత్వంవ్యాసోవేదవిదామృవాన్ || ౫౧ ||
వాల్మీకిశ్చకవీనాంత్వం జనానాంత్వంజనేశ్వరః | యత్సత్త్వంసర్వలో
కేషుతేజోబలసమన్వితమ్ || ౫౨ || తద్భవానితివిజ్ఞేయమితిబ్రహ్మవిదో
విదుః | సహస్రశిరశేతుభ్యంపురుషాయనమోనమః || ౫౩ || భుజాన
హస్రయుక్తాయతేసహస్రపదేనమః | నానావిధానిదేవత్వదాయుధానిస
హస్రశః || ౫౪ || దీప్యమానానిసర్వాణిద్యోతయన్తిదిశోదశ | వక్త్రాణిత
వతీవ్రాణిదంష్ట్రాప్రతిభయానిచ || ౫౫ || బాలార్కమణ్డలాకారకుణ్డ
లాభ్యాంవిభాన్తివై | త్వత్పదామ్భోరుహైరేతైస్సహస్రైర్భూతితే
పదమ్ || ౫౬ || బాలార్కద్యుతిసమ్భిన్నరక్తామ్భోజైరివాచితమ్ |
పృథివీపూరితాపద్మిరాకాశంమూర్ధభిస్తవ || ౫౭ || బాహుభిశ్చది
శోవ్యాప్తామహావిజ్ఞానమోస్తుతే | వేదాస్తవైవనిశ్వాసాశ్చస్త్రీమూర్త్యా
తవాక్షిణీ || ౫౮ || జ్యోతిష్కణాశ్చతారాణిజగద్రూపనమోస్తుతే | కలా
కాస్థాముపలూర్తాదిదిసరాత్రిశరీరిణే || ౫౯ || చతుర్వ్యగాయకాలాయ
నమోనన్తాయతేవిభో | కాలధృక్కాలరూపీచకాలాత్కాలకారణః ||
కాలవిద్భిరవేద్య స్త్వంవిశ్వమూర్తేనమోస్తుతే | అనాదీనిచభూతానిమ
హాన్తిమధుసూదన || ౬౦ || తవమూర్తానిరూపాణిభూతభావనతేనమః |
ప్రాణాత్ప్రాణధృక్ప్రాణీ సాక్షీత్వంసర్వకర్తృణామ్ || ౬౧ || నిత్య
పుర్వగతస్థానిఋరచలస్తేనమోనమః | శరీరభృచ్ఛరీరీత్వంశరీరాత్తాశరీ
రగః || ౬౨ || శారీరకర్తృణాన్సృష్టశ్శుద్ధమూర్తేనమోస్తుతే | అగ్నియ
సామణీయాం స్త్వంమహీయాంశ్చమహీయసామ్ || ౬౩ || బృహతాంచ
బృహచ్చత్వంవిశ్వమూర్తేనమోస్తుతే | ఖిప్తస్త్వంఖగుణశ్చాపిఖగుణా
తీతవచ || ౬౪ || ఖిమూర్తిఃఖగతిశ్చాపిఖగేశారూఢతేనమః | జ్ఞానా
త్తాజ్ఞానదృగ్జ్ఞానీజ్ఞానంజ్ఞానవతాంభవాన్ || ౬౫ || జ్ఞానవిద్భిరవిజ్ఞేయ
స్తుభ్యంజ్ఞేయాత్తనేనమః | వేదాత్తావేదవిద్యేద్యోవైద్యోవేదవిదాంప
రుః || ౬౬ || వేదాస్తవేద్యరూపాయబ్రహ్మరూపాయతేనమః | అక్షరా

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తర్గతే (౨-౫)

యాక్షరాద్యాయహ్యక్షరాకారధారిణే || ౬౦ || క్షరాక్షరవిభక్తాద్వ్యా
వతీతాయచ తేనమః | నమోనిరస్తరానస్తమూలకన్దాయజిష్ణవే || ౬౧ ||
ఉష్ణత్వమగ్నౌశ్చైత్యంచజలేపృథ్వాన్యంచగన్ధితా | స్పృశ్యత్వశ్చభవా
న్వాయానైర్తల్యంభేనమోస్తుతే || ౬౨ || ఘనాఃకేశేషునద్యస్తేభగవన్
సర్వసన్నిధిషు | కుక్షౌచసన్నిధవస్సప్తనమస్తేజలమూర్తయే || ౬౩ || స్తోత్రే
స్తునితాయస్తోత్రాయస్తోత్రకృత్ప్రియకారిణే | స్తోత్రజ్ఞేయాయస్తుత్యా
యస్తోతృరూపాయతేనమః || ౬౪ || అద్భుతాకారరూపాయనమస్తే
శార్ఙ్గపాణయే | భక్తప్రియాయశాంతాయభక్తచిత్తానువర్తినే || ౬౫ || భ
క్తపాపవినాశాయనమస్తేశార్ఙ్గపాణయే | రక్షకరాయజగతాంరక్షో
ఘ్నైరాక్షసారయే || ౬౬ || శ్రీవత్సవక్షసేతుభ్యం శార్ఙ్గపాణేనమోన
మః | శ్రియాసరోజకరయాసరోజాస్తరవర్ణయా || ౬౭ || దివ్యాభర
ణవిద్యోతిదేహయాదివ్యవేషయా | పలాశశ్యామయాదేవ్యాధరణ్యో
త్పలహస్తయా || ౬౮ || సంశ్రితోభయపార్శ్వాయనమస్తేశార్ఙ్గపాణ
యే | చరాచరాణిభూతానిభీతానిచలితానివై || ౬౯ || లభస్తేనస్థితిం
దేవభీమరూపనమోస్తుతే || ౭౦ || యుగాంతకాలానలోటితుల్యప్ర
భాభిరాపూరితలోకజాల | రత్నాజ్ఞదాలజ్ఞుతబాహుదండ్లనమోన
మస్తేస్తునహస్రీబాహో || ౭౧ || నమోస్తుదేవాఅపిలోకపాలాభూ
తావిశేషేణవిరూపనేత్ర | విమానగాస్తేప్రణమన్తిచైతేప్రసీదదేవేశజ
గన్నివాస || ౭౨ || పశ్యామిదేవేశతవైవదేహేచరాచరాణీహగతా
గతాని | భూతానిచైతానిచభూతవాసతపఃప్రభావాచ్చభవత్ప్రసా
దాత్ || ౭౩ || అనేకరత్నాన్వితభూషణానాంప్రభాభిరాదీపితలోక
జాల | తటిద్గుణాలజ్ఞుతమేఘకాస్తేప్రసీదదేవేశజగన్నివాస || ౭౪ ||
త్వదీయవక్త్రాణిమహాద్యుతీనికల్పాన్తసూర్యానలసన్నిభాని | దంష్ట్రా
కరాళానిమహాస్వనానిబిభేషిపశ్యన్భగవన్ప్రసీద || ౭౫ || బ్రహ్మత్రి
నేత్రప్రముఖాంశ్చదేవాత్మయక్షగన్ధర్వమహోరగాంశ్చ | పశ్యామి
పర్యాన్తవదేవదేహేప్రసీదదేవేశజగన్నివాస || ౭౬ || దిశోనవానేన
లభేచశర్తనీధామ్యహోదేవవరప్రసీద | భక్తానుకమ్పిన్సరమార్థధూ

పప్రసీదవిష్ణోభగవన్నగ్రీసీద ॥ ౮౪ ॥ శబ్దరః ॥ ప్రసీదేతి నమస్కృ
త్యవాయుః ప్రాజ్ఞలిరాసవై ॥ ౮౫ ॥ ప్రీతోఽభగవాన్విష్ణుశ్శబ్దచక్రగదా
ధరః । శ్రీభూమిసహితోదేవోవరదోవాయుమబ్రవీత్ ॥ ౮౬ ॥ వరం
వృణీష్వభద్రం తేవాయోయన్ననసేచ్ఛసి ॥ వాయుః ॥ వరంనయాచేదేవేశ
శ్రీనాథపరమేశ్వర ॥ ౮౭ ॥ త్వతాన్నిధ్యంమమైవేదంనిత్యమస్తురమా
నా వాయుమృతిభగవతకృతానవరతస్వసాన్నిధ్యవరప్రదానమ్. ౮౮
పతే ॥ శబ్దరః ॥ ఏతచ్చృత్యాహరిః ప్రాహదేవతానాంచనన్నిధా ॥ ౮౯ ॥
శ్రీభగవాన్ ॥ చతుష్టప్తింత్యయోక్తానాంశ్లోకానాంయఃపతేన్నరః । భు
క్తింముక్తింసలభతేమత్ప్రసాదాన్నసంశయః ॥ ౯౦ ॥ త్రిసన్ధ్యంయః
పతేద్భక్త్యాపూజయన్తామనన్యధః । షక్త్యాసాన్తమసాన్నిధ్యంలభతేస
నసంశయః ॥ ౯౧ ॥ తవాస్తుయద్యదిష్టంతద్దేవానామపిదుర్గభమ్ । అ
స్యస్కన్దకుమారస్యపూజనంమమనిత్యశః ॥ ౯౨ ॥ ఆకల్పాంతంమయా
దత్తంతథాసాన్నిధ్యమత్రనై ॥ శబ్దరః ॥ వాయుర్లభ్యావరాన్విష్ణోర్యయా
వధసురాలయమ్ ॥ ౯౩ ॥ ఆస్తేవృషాచలేదేవశ్రీభూమిసహితోఽనఘే
అప్రత్యక్షాలయోఽదృశ్యోవిహరన్గిరిమూర్ధని ॥ ౯౪ ॥ నానాద్రుమల
తాకీర్ణేనర్వర్తుగణసంయుతే । స్వామివాసీనమీషేతు కోటికన్దర్పరూప
వాన్ ॥ ౯౫ ॥ ఆస్తేలక్ష్మ్యచధరయారమః షోడశవాన్వికః । దృష్ట్వా
గుహోపితందేవంచైత్రమాసిశుభేతిథా ॥ ౯౬ ॥ ఆరాధయంప్రిసన్ధ్యం
వైదేవగన్ధర్వకిన్నరైః । నృత్యైరపురసాంచైవగీతవాదిత్రనిస్వనైః ॥ ౯౭ ॥
రమయంశ్చరమానాథముత్తరేగహ్వరేగిరేః । కుమారధారికానామత
త్రనిర్ఘరిఃశుభా ॥ ౯౮ ॥ మయూరవాహకోదేవి తస్యాస్తీరేవసత్య
హా । బ్రహ్మహత్యాతుయాతస్య దుస్సహాధూరరూపిణీ ॥ ౯౯ ॥
సావృషాచలశృంగైరదృష్టమాత్రేబహిష్ఠితా । కామయమానశ్చేషా
ద్రానిత్యసేవాంహరేరసా ॥ ౧౦౦ ॥ పునరాగమనందేవిషణ్ముఖోనాభివా
ఇచ్ఛతి । అథకాలేకతేదేవిబహువర్షగణాయుతే ॥ ౧౦౧ ॥ గరుత్మాంస్తు
వృషాద్రింతంకాఞ్చనంరత్నమణితమ్ । ఉద్ధృత్యాహంవిష్ణులోకంగ
మిష్యామీత్యచింతయత్ ॥ ౧౦౨ ॥ తద్జ్ఞాత్వాభగవాన్విష్ణుర్గరుడంత్యా
హనుస్తితః ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ పక్షిరాజమహాసత్త్వశృణుకారణముత్త

మమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ గరుత్మన్నిహసర్వేవైవసామగిరిమూర్ధని । త్వంగిరేర్ద
 షీణంసానుమాసాద్యవసనిత్యశః ॥ ౧౦౩ ॥ శేషాగచ్ఛవసేహత్వంతా
 ద్భ్యాకశ్చైలరూపధృత్ । తావన్నిత్యంమమప్రీత్యైశ్చైలమాశ్రిత్యసర్వ
 తః ॥ ౧౦౪ ॥ ఆకల్పాంతవసామీహజగత్పాలనకారణాత్ । యుగే
 యుగేగిరియంనామానివివిధానివై ॥ ౧౦౫ ॥ గమిష్యతివరాణ్యేవవ
 రదోయంపుషాచలః । కృతేవుషాద్రింవక్ష్యన్ప్రీతాయాంగరుడాచ
 లమ్ ॥ ౧౦౬ ॥ ద్వాపరేశేషశైలంచవేంకటాద్రింకలాయుగే । వకా
 రోఽమృతబీజంతుకటమైశ్వర్యముచ్యతే ॥ ౧౦౭ ॥ అమృతైశ్వర్యసంభూత్యా
 ద్వేంకటాద్రిరితిస్తృతః । వివిధామునయశ్చైవ మనుష్యాశ్చయుగేయు
 గే ॥ ౧౦౮ ॥ నారాయణాద్రింవక్ష్యన్ప్రీతాయాభిర్వివిధైరముమ్ । ఇ
 త్యాజ్ఞాప్యచతోదేవోరమయావిహరత్సదా ॥ ౧౦౯ ॥ ఆస్తేసురాసు
 రైర్వస్త్యస్సాస్వమిపుష్కరిణీతటే । ఆవాంగచ్ఛావతంతలైలం గిరిజేగణ
 సంయుతౌ ॥ ౧౧౦ ॥ నిత్యంవసానతతైవపశ్యంతాగుహమవ్యయమ్ ।
 దేవసేనాపుభిన్నాభ్యాం విహరంతంపుషాచలే ॥ ౧౧౧ ॥ నారదః ॥ ఇ
 ఁ దేవ్యాసహగతస్యశమ్భోశ్చేషాచలాగ్నేయదిగవస్థానప్రాప్తిః ॥
 త్యుక్త్యాపుషభారూఢః పార్వత్యాసహశజ్జరః । సగణశ్చయయా
 సుంతం ద్రప్తుంతంపుషభాచలమ్ ॥ ౧౧౨ ॥ ఉషిత్యావసంతీస్తిప్రామా
 గ్గేవర్వతమూర్ధసు । ఆరాధితస్తదాతత్రదేవైస్సామోమృషధ్వజః ॥ ౧౧౩ ॥
 సజగామాస్థికూటాఖ్యంపుషభాద్రాసరోవరమ్ । మృతానామస్థికూటా
 నిప్రక్షిప్తానిసరోవరే ॥ ౧౧౪ ॥ యేషాంతుపూర్వగూఢాస్తేసముగ్ధచ్ఛన్తి
 తజ్జలాత్ । తస్మాత్తదస్థికూటాఖ్యమాగచ్ఛత్సరఉత్తమమ్ ॥ ౧౧౫ ॥
 అవరుహ్యచతత్రీరేవుషభాదుమయాసహ । స్నాత్వాతీర్థేమహాదేవఃపా
 ర్వత్యాసహశూలభృత్ ॥ ౧౧౬ ॥ సత్వాశ్రీశంపుషాద్రీశందృష్ట్యాసు
 ద్దంతతఃపరమ్ । మయూరవాహనంబాలంసోమస్సోమకలాధరః ॥ ౧౧౭ ॥
 ఆససాదసరోముఖ్యం శివస్సామిసరస్తతః । స్నాత్వాశ్రీశాభ్యనుజ్ఞా
 తఃపూర్వదక్షిణతోగిరేః ॥ ౧౧౮ ॥ కపిలస్యసరస్తీరేకాపిలంలింగముత్త
 మమ్ । అపశ్యద్వృషభారూఢశ్చక్రపూజితమత్రవై ॥ ౧౧౯ ॥ ప్రాదు

చక్రతీర్థేతపస్యంతం సుదర్శనమ్ప్రతిజ్ఞరవచనమ్.
 ర్భూవనగణసుదర్శనపురశ్శివః । దృష్ట్వాసుదర్శనోదేవంనత్వాబద్ధాజ్ఞా
 లిస్థితః ॥ ౧౨౦ ॥ ప్రీతోభభగవానాహసుదర్శనముమాపతిః । ప్రీతస్తే
 తపసాచక్రయదభీష్టంవృణీష్యతే ॥ ౧౨౧ ॥ దదామిదేవైరపితత్పార్థితం
 దుర్లభంచయత్ । సుదర్శనోవరంవవ్రేజ్ఞాత్వాప్రీతంచశజ్జరమ్ ॥ ౧౨౨ ॥
 యదిప్రీతోగిరిశత్వమస్తరాత్మనిమేవస । నిత్యంభీమశ్చసౌమ్యశ్చవరదో
 మృత్యుహాభవ ॥ ౧౨౩ ॥ నారదః ॥ గిరిశఃప్రాహసుప్రీతఃకాలచక్రమ
 నుత్తమమ్ । హేతిరాజమహాబాహోపర్యాప్తంతపసాతప ॥ ౧౨౪ ॥
 విష్ణోర్వరప్రసాదేనస్నేహోమయితవాధికః । ప్రాగేవదర్శితస్సమ్యక్
 శాత్యంతత్రనకించిన ॥ ౧౨౫ ॥ దృష్టవానహమద్యత్వాంమాంప్రీణయ
 సికింపునః । తదలంతపసాదేవనావయోర్విద్యతే ॥ ౧౨౬ ॥ అ
 స్తరాత్మనితేవాసఃప్రార్థితోయస్తయానఘ । తదశక్యంమహాచక్రవి
 స్థోరన్యస్యకస్యచిత్ ॥ ౧౨౭ ॥ అస్తరాత్కృహిసర్వేషామేకోనారాయ
 ణఃప్రభుః । స్నేహాతిశయతస్త్యేవంభవానాహేతిమేమతిః ॥ ౧౨౮ ॥
 దక్షిణార్థంతుదత్తస్త్యంచిరమాకాక్షితోపియత్ । తతైవాశజ్జరమా
 నేనహరిణాత్వముదీరితః ॥ ౧౨౯ ॥ ప్రసాదయపునశ్శమ్భుమిత్యాహూ
 యమహత్తనా । తదేతద్విదితంసర్వంమయామోగబలేనవై ॥ ౧౩౦ ॥ ఉ
 పాయశ్చాత్రదృష్టోమేత్వయివాసోమమేషితః । మమాపిహిమతంతావ
 త్వయానిర్వర్త్యతాంసఖే ॥ ౧౩౧ ॥ శుద్ధసత్వస్యతద్విష్టోస్సర్వయజ్ఞ
 మయంవపుః । సామౌత్స్పృష్టుమహంభీతస్తమోగుణసమాశ్రయః ॥
 వస్తవ్యంచమయావిష్ణోర్దివ్యమజ్గళవిగ్రహే । త్వామేవతదహంనిత్యంవిష్టో
 ర్నిత్యానపాయినమ్ ॥ ౧౩౩ ॥ అనుప్రవిశ్యతద్దేహేవసిష్యామిసుదర్శన ।
 ఏవంసతిమమాభీష్టంప్రార్థితంచతవాద్భుతమ్ ॥ ౧౩౪ ॥ ఉభయంప్రా
 ప్యతేతస్మాత్కురుష్వవచనంమమ । జ్వాలామాలావృతోనిత్యంవహమాం
 హృదయేస్థితమ్ ॥ ౧౩౫ ॥ సువన్ణాభంశతభుజమష్టావింశతకరంత

౨౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణ స్తవ తే (౨౫)

థా । అథవాషోడశభుజ మష్టబాహుంచతుర్భుజమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ జ్ఞాన
 లాకేశంత్రిణయనం బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మకమ్ । అర్చయిష్య నిమాంలా
 కే వస స్తంత్యయినిత్యశః ॥ ౧౩౭ ॥ ఉపచారై స్తథాసాక్షైః పీఠేశై వే
 చవైష్టవే । పురుషావాప్రియోవాపి భవన్తఫలభాగినః ॥ ౧౩౮ ॥
 ఇతిదత్వావరంత స్తే వరదోపృషభధ్వజః । ఆస్తేతత్రేశ్వరోనిత్య మదృశ్య
 సుగణ స్తతే ॥ ౧౩౯ ॥ పరంబ్రహ్మధిచక్రోపి పశ్చాయుధసరోయయా ।
 ఆసాద్యస్వంసరోదృశ్య స్తపశ్చరతినిత్యశః ॥ ౧౪౦ ॥ శతానన్దః ॥
 శ్రుత్వైతిన్మనయఃప్రీతా ఆఖ్యానంనార దేరితమ్ । సార్ధంవాల్మీకినాసర్వే
 జగ్తుస్తంపుషభాచలమ్ ॥ ౧౪౧ ॥ అహంతైరభ్యనుజ్ఞాతో మిథిలా
 మాగతోన్మప । ఇతితేకధితంసర్వ మాఖ్యానంతుయథాశ్రుతమ్ ॥ ౧౪౨ ॥
 వ్యాసః ॥ శ్రుత్వాసవి స్తరంవాక్య మదుభృతంరోమహర్షణమ్ । పునఃప్రీ
 తోభవద్రాజా శతానన్దంపురోధసమ్ ॥ ౧౪౩ ॥ శృణ్వత స్తేకథాంబ్ర
 హ్మం స్తృప్తిమేనోపజాయతే । భూయఃకథయమేబ్రహ్మ వేంకటా
 ద్రీశ్వరంప్రతి ॥ ౧౪౪ ॥ వ్యాసః ॥ శతానన్దఃపునఃప్రాహ జనకంమిథిలా
 పతిమ్ । నత్యేమివి స్తరేణాహం సావధానమనాశ్శృణు ॥ ౧౪౫ ॥ వా
 మచీవేనమునినా కథితాంజనకాయనై । నిమిపుత్రాయచపురా కథాం
 యజ్ఞా స్తరేన్మప ॥ ౧౪౬ ॥ ... *
 ఇతి శ్రీవామనపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే వాయుమ్ప్రతిభ
 గవతాన్నిధ్య పరప్రదానాది కథనంనామ చతుర్వింశోధ్యాయః.

* జ్ఞానలాకేశమిత్యాది - త్వయినిత్యశోవస స్తంజ్ఞానలాకేశంత్రిణయనంహం
 లాకేశకేచనజనావిష్ణుశివాత్మకంబ్రహ్మర్చయిష్య ని - విష్ణుశివాత్మకబ్రహ్మ త్వేనార్చయి
 ష్య ని - విష్ణ్వంశశివాంశసమ్మిశ్రవరబ్రహ్మబుద్ధాఽర్చయిష్య ప్రీతియావత్ - అత్ర
 విష్ణ్వత్తకత్వంవిష్ణుసమ్మన్తిగుదర్శనాంశసమ్మిశ్ర చతుర్ముఖస్థితకాలాఖ్యచక్రశరీర
 వర్తితయాపరమృతయావిష్ణుసమ్మన్తిత్వరూపం - నతుసాక్షాత్తత్సమ్మన్తిత్వరూపం -
 పూర్వమస్త్యైవప్రకరణేసాక్షాత్తత్సమ్మన్తానర్హత్వాభిధానాత్ - త్వయివస స్తమిత్య
 త్రైవిణ్యోకేచక్రసంబంధిత్యస్యవిష్ణ్వత్తకత్వ బీజతాయాస్సప్తతరంప్రదర్శితత్వాచ్చే
 త్యవధేయం - అత్రబ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మకమితిచనైకంపదం - అత్రచతుర్ముఖసంబంధ
 ప్రసక్తేరధానాదుత్తరశ్లోకే - పీఠేశైవేచవైష్టవఇతివిష్ణుశివసంబంధః । త్రజ్ఞానశాశ్చ

జనకమ్ప్రతితానన్దో కథగవదావిర్భావకథోపాద్ధాతః. ౬౬

తతానన్దః ॥ పురాతుజాహ్నవీతీరే జనకంసంశితవ్రతమ్ । అశ్వ
మేధేమహాయజ్ఞే దీక్షితంమునయోఽభ్యయః ॥ ౧ ॥ తానభ్యర్చ్యమునీ
స్సర్వా న్రాజాసముషిన త్తమాకా । జనకఃప్రీతినంహృష్టో వాక్యమేతదు
వాచహ ॥ ౨ ॥ అద్యమేనఫలంజన్త సుతస్తంభమహాత్మహః । సజ్జమ్య
యూయమస్తాకం యజ్ఞవాటమిహాగతాః ॥ ౩ ॥ తేనైవమునయస్సర్వే
సంహృష్టాఃపరనాంముదమ్ । యయుస్తత్రనిశామేకా మవసన్తునిస త్త
మాః ॥ ౪ ॥ బహుసమ్భాషమాణానా మన్యోన్యంవై మహాత్మనామ్ ।
పర్యస్తారజనీచాపి ప్రాతఃకాలోహ్యవర్తత ॥ ౫ ॥ కృత్వాప్రాతస్తనీంస
న్ధ్యాయంమునయశ్చసమాగతాః । యజ్ఞవాటంమహాత్మానో జనకోయత్రతి
ష్ఠతి ॥ ౬ ॥ నారాయణకథాశ్చాపి కథయన్తఃపరస్పరమ్ । ఆసీనాస్త
త్రతేనర్వే జనకేనమహాత్మనా ॥ ౭ ॥ తస్మిన్నా-లేమహాతేజాః పర్యట
న్మృధీమిమామ్ । బ్రహ్మర్షిర్వామదేవస్తు సజ్జతోమునిస త్తమః ॥ ౮ ॥
అభ్యుత్థితాస్తతస్సర్వే ఋషయోవేదపారగాః । పప్రచ్ఛస్సజ్జతాస్సర్వే
వామదేవంద్విజోత్తమమ్ ॥ ౯ ॥ భూరియంవామదేవాద్య పరిక్రాంతా
త్వయావిభో శ్రోతుమిచ్ఛామహేత్వత్తో నారాయణకథాంశుభామ్ ॥ ౧౦ ॥
క్వవావసతిదేవేశ శ్శ్రీనివాసోజగత్పతిః । ఉత్తమావిద్యతేచాన్య జన
కస్యమహాత్మనః ॥ ౧౧ ॥ ఇతితైఃపరిపుష్టస్తు వామదేవస్తదాబ్రవీత్ ।
నారాయణగిరిర్నామ భూధరేన్ద్రోద్విజోత్తమాః ॥ ౧౨ ॥ ఇతోదక్షిణ
తశ్చాపి ద్విశతేయోజనేపునః । తత్రదేవాస్సగన్ధర్వా సిద్ధాశ్చపరమర్ష
యః ॥ ౧౩ ॥ వసన్తినియతాహారా వేజ్జటాహ్వయభూధరే । అహమ
ప్యాగతస్తత్ర భూధరేన్ద్రోద్విజోత్తమాః ॥ ౧౪ ॥ అగస్త్యంనారదంచైవ
పులస్త్యంపులహంతథా ఆక్లిరసంక్రతుంచైవ దక్షంజాబాలిమేవచ ॥ ౧౫ ॥
యోగాభ్యాసరతాంతాంస్తు దృష్ట్వాఽహంపునరబ్రువమ్ । కిమత్రసజ్జతా
యూయ మాసీనాఃపర్వతేద్విజాః ॥ ౧౬ ॥ ఇతిపుష్టాస్తు తేనర్వే ప్రత్యూ
చుర్తేనకించన ॥ అగస్త్యఃపరమర్షిస్తు మామాహూయమహాయశాః ॥ ౧౭ ॥
ఉవాచమునిశార్దులా నీవాసేతత్రకారణమ్ । భగవన్తముపాసీనో నా
రదోయోగవిత్తమః ॥ ౧౮ ॥ వసన్తోదావరీతీరే నదదర్శశ్రియఃపతిమ్ ॥ వై

కుశ్మేతుపరేలోకే తేనోద్విగ్నమనామునిః || ౧౯ || బ్రహ్మాణంసముపా
గమ్య పర్వపుచ్చత్సనాతనమ్ | నివాసస్పర్శభూతానాం పరమాత్మాన
నాతసః || ౨౦ || క్వప్రయాతఃపరోదేవ స్తన్నేబ్రూహిపితామహ | ఇతి
పృష్టస్తదాతేన బ్రహ్మలోకపితామహః || ౨౧ || ధ్యాత్వాచిరమువాచే
దం నారదంప్రాజ్ఞలింస్థితమ్ | నారాయణగిరిర్నామ భూమాక్వాపిమహా
మునే || ౨౨ || తస్మిన్హిరమయాసార్ధం రమతేపురుషోత్తమః | ప్రీతి
స్సుమహాతీజాతా తస్మిన్స్తుగిరిమూర్ధని || ౨౩ || గచ్ఛనారదసర్వేశంద్ర
ప్టుమిచ్చసిచేత్ప్రభుమ్ | ఇతితేనసమాదిప్టో నారదోమునిసత్తమః || ౨౪ ||
తతస్తస్మాదపాక్రమ్య సతైలేన్ద్రముపాగమత్ | ఆగచ్ఛన్తంసయంసర్వే
సర్గతాఃపథినారదమ్ || ౨౫ || అస్మాభిస్సహసర్జత్య పర్వతేన్ద్రముపా
గమత్ | తతశ్చతుర్ముఖశ్చాపి దేవైస్సహసమాగతః || ౨౬ || అస్మాభి
స్సహితఃపూర్వం తస్మిన్పర్వతసత్తమే | చచారభగవాన్బ్రహ్మ పరమా
త్మానమవ్యయమ్ || ౨౭ || అదృష్ట్వానారదంచాస్త్వా నిత్యువాచపితామ
హః | యావత్సస్మరితశ్చాస్మిన్ సరాంసిచమహామునే || ౨౮ || యాశ్చసన్తి
మహాపుణ్యాః పుష్కరిణ్యశ్శుభోదకాః | తటాకాన్యదపానాని తథాప్రస
వణానిచ || ౨౯ || వాప్యశ్చసర్వదాపుణ్యా హ్రదాశ్చమునిసేవితాః | యాని
సన్త్యేవమూదీని పుణ్యేస్మిన్పర్వతోత్తమే || ౩౦ || తానిసర్వాణివిప్రేన్ద్రసే
వమానస్సమస్తతః | కుర్వన్ప్రదక్షిణంచైవ విచరన్వమహీధరమ్ || ౩౧ ||
యావతాభగవాన్దేవః కాలేన్ద్రక్ష్యతేహరిః | తావత్కాలమిహైవత్వం
విచరన్వమహామునే || ౩౨ || ఇత్యుక్త్వాభగవాన్దేవో బ్రహ్మలోకపితా
మహః | స్వానుగైస్సహదేవైశ్చ తత్రైవాన్తరధీయత || ౩౩ || వామ
దేవః || అగస్త్యోధమహీపాల తైరేవమునిభిస్సహ | ప్రణమ్యతస్త్వదేవా
య బ్రహ్మణేఽవ్యక్తజన్తనే || ౩౪ || చిన్తయన్వాసుదేవాఖ్యం పరబ్రహ్మ
స్వరూపిణమ్ | ద్రష్టుకామశ్చతందేవం వృషభాద్రినివాసినమ్ || ౩౫ ||

అగస్త్యస్యశేషాచలవాయవ్యదిశిమహాభూతవిలోకనం.

అతీత్యపశ్చిమంభాగం పర్వతస్యమహీయసః | ఉదీచీదిశమభ్యాయాత్త
పసాచసమన్వితః || ౩౬ || చిన్తయన్దేవదేవేశం భూపాలహరిమీశ్వరమ్ |
సంస్మరన్బ్రహ్మణోవాక్యం విచచారతతస్తతః || ౩౭ || ఋషిభిస్సహ

తస్మై స్వస్థసాధావితాత్మభిః । ఆదిత్యకల్పతేజోభిర్జటామణ్డలధారి
భిః ॥౩౮॥ సంయుక్తోవిచరంస్తత్రభూపతేపర్వతో త్రమే వాయవ్యాం
దిశిచాద్రాక్షీదిదమాశ్చర్యము త్రమమ్ ॥ ౩౯ ॥ శుద్ధస్ఫటికసజ్జాశా
తత్రాసీన్దహతీశిలా । దర్శనీయతమాస్నిద్ధావిస్తీన్ధావిమలాశుభా॥౪౦॥
తస్యాంశిలాయామాస్తేన్దసముచ్చితతనుఃపుమాన్ । దీప్యమానస్వవ
పుమాపర్వతేన్ద్రిశివాపరః ॥ ౪౧॥ మహాబాహుర్విశాలాక్షోమహాదం
ష్ట్రోమహాహనుః । రక్తమాల్యామృరధరోరక్తగన్ధానులేపనః ॥ ౪౨ ॥
విభక్తిద్రవ్యైతథాదిచ్యుతాల్లలేర్నిభూషితే । విభక్తిచ్చన్ద్రప్రతీకాశంస్నిగ్ధ
హేమవిభూషితమ్ ॥ ౪౩ ॥ అనేకరిత్నసజ్జాన్యైర్భూషణైస్తువిభూ
షితమ్ । శ్యామంనావావిధైరలైశ్శోభమానకీరీటకమ్ ॥ ౪౪ ॥ తము
పేత్యమహాకాయంమహావీర్యంమహాభుజమ్ । అగస్త్యోవిన్దయావిష్టో
భూయోభూయోఽన్వనైక్షుతి ॥ ౪౫ ॥ తతస్తమృషిశార్దూలఃప్రాహచై
వంవచోన్యప । ప్రణమ్యతస్త్వదేవాయద్విలద్భాస్కరతేజసే ॥ ౪౬ ॥

అగస్త్యః ॥ కోభవాన్సుమహావీర్యకన్యవాప్రియదర్శన । ఏతన్నస్తన్దం
తుతతేన్ద్రనపుచ్చతాంబూహినాన్యతమ్ ॥ ౪౭ ॥ వామదేవః ॥ ఏవము
క్షేతతస్తేననరేన్ద్రమునినాతిదా । శృణ్వతాంప్రీతిదాయిన్యావాచామ
ధురయూగిన్ ॥ ౪౮ ॥ మహాజనంమునీన్ద్రంతంసకించితృత్వభాష
తిస్తునన్దంచతదాగస్త్యముక్షేతపునఃపునః॥౪౯॥ పశ్యతాంచైవసర్వే
షాంమునీన్ద్రాణాంమహాన్తనామ్ । అన్ద్రధేమహాతేజాన్దదద్భుతమివా
భవతి ॥ ౫౦॥ తతస్తేమునయస్సర్వేవిన్దయోత్కుల్లలోచనాః । అహో
దృష్టమహోదృష్టమాశ్చర్యమితిచాబువన్ ॥౫౧॥ దర్శయిత్వామహాశ్చ
ర్యంరూపంభాస్కరసన్నిభమ్ । మాయయామోహయిత్వాఽస్తాన్ స
ద్యోహ్యన్తరథీయతి॥౫౨॥ ఇతిబ్రువన్తస్తేసర్వేమునయోఽద్భుతతేజసః ।
ప్రణమ్యతస్త్వదేవాయవ్యచరంస్తంమహీధరమ్ ॥౫౩॥ సంపుతోమునిభి

స్మై స్వైరగస్త్యోభగవాన్స్తదా । తమేవదేవదేవేశంద్రప్తుకామోఽనపా
యినమ్ ॥౫౪॥ భాగంపరిత్యజ్యనరేన్ద్రపశ్చాన్నారాయణాదేర్విమలం
విశాలమ్ । ద్విజేన్ద్రవిర్యస్సహసామహాత్తతస్యోత్తరంభాగమథప్రపేదే॥

ఇతిశ్రీవాసునపురాణే శ్లోత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భగవదావిర్భావో
షోఢాతాదికథనంనామపంచమింకోధ్యాయః.

శ్రీమహాచల తరదిశ్యగస్త్యాదికృతభగవదన్వేషణప్రకారః.

వామదేవః । తత స్తస్మిన్తహాతేజావిచరన్సర్వతో త్రమే । ఉత్త
రంభాగమాశ్చర్యం దదర్శాద్భుతదర్శనమ్ ॥ ౧ ॥ లమ్బమానమహాశా
ఖైర్జమ్బూవృక్షైశ్చపాణ్డరైః । శుద్ధస్ఫటికసజ్జా-శఫలవద్భిస్సుశోభిత
మ్ ॥ ౨ ॥ సరితఃపుణ్యదా స్తతదదర్శవిమలోదకాః । సర్వసాపహరా
శ్శుద్ధాశ్శతశశ్శుభదర్శనాః ॥ ౩ ॥ సర్వాసుతాసుపుణ్యాసుసరిత్యువిమ
లాసుచమునీన్దోఽమునిభిస్సార్ధంకృతశౌచోయథావిధి ॥ ౪ ॥ స్నానం
చక్రేప్రయత్నేనప్రయతస్సుసమాహితః । చిస్తయన్వాసుదేవాఖ్యంహృ
దినారాయణంహరిమ్ ॥ ౫ ॥ కృత్వాస్నానక్రియాస్సర్వా అర్చయా
మాసకేశవమ్ । అర్చయిత్వాజగన్నాథంజగామసుసమాహితః ॥ ౬ ॥
నరేన్ద్రమునిభిస్సార్ధంద్రష్టుకామస్సురేశ్వరమ్ । విచరన్సర్వశస్త్రత్ర
మునీన్ద్రఃపర్వతో త్రమే ॥ ౭ ॥ దదర్శచోత్తరంభాగం శోభితంవివి
ధైర్దుగ్రిమైః । మేఘైశ్చైలనిభైశ్చాపి శోభితంశుభదర్శనమ్ ॥ ౮ ॥
మృగసర్పమహావ్యాళద్విజపక్షినిషేవితమ్ । బహుపుష్పలతాభిశ్చసు
సశ్చన్నమహీతలమ్ ॥ ౯ ॥ సుఖవాతానుచరితంశీతోదకతటాకకమ్ ।
భ్రమరైర్గ్రీయమానంచపిబద్ధిఃపుష్పజంమధు ॥ ౧౦ ॥ శైలకన్దరనిష్కా
న్తైఃకోకిలైర్ధురస్వనైః । సుస్వరైర్గ్రీయమానంచగన్ధరైస్సునిషేవితమ్ ॥
నృత్యద్భిశ్చమహాపక్షైర్మయూరైరుపశోభితమ్ । అశ్వత్థక్షుభిర్వైశ్చ
శోభితంబహుశాఖిభిః ॥ ౧౧ ॥ తిలకైఃపుష్పితైశ్చాపికృతమాలైశ్చ
పుష్పితైః । కరణ్ణైఃకోవిదారైశ్చపాటలైశ్చాపిపుష్పితైః ॥ ౧౨ ॥ అ
జ్జోలైర్దుచళిందైశ్చశోభితంచిత్రశాఖిభిః । శిరీషశింశుపోద్దాలహిన్తా
లపననైస్తథా ॥ ౧౩ ॥ తిమిశైర్నక్షత్రమాలైశ్చస్పన్దనైశ్చస్పన్దనైస్తథా ।
వకుళైః పుష్పితైశ్చాపిరాజద్భిరక్షచన్దనైః ॥ ౧౪ ॥ ఏవంబహువిధైర్నృ
త్యైర్నానాశాఖోపశోభితైః । శోభితంశుభగన్ధాఘ్నంనానాధాతుసమన్వి
తమ్ ॥ ౧౫ ॥ పర్వతస్యోత్తరంభాగంమణిప్రవరసేవితమ్ । దదర్శన్తృప్త
తేఢీమూమునిభిర్భగవాన్స్తథా ॥ ౧౬ ॥ అథతైర్దునిభిస్సార్ధంవిరచన్తి
రిమూర్ధని । దదర్శదివ్యామాశ్చర్యాంపద్మసీంపద్మశోభితమ్ ॥ ౧౭ ॥

అక్షరములైన శాపి ప్రభులైకునుమైస్తథా । శోభితాంశుభగన్ధా
 ధ్యాం ప్రసన్నసలిలాంశుభామ్ ॥ ౧౯ ॥ ఇన్ద్రస్ఫటికసజ్జాశాం రాజ
 హంసనిపేవితామ్ । సింహవ్యాఘ్రమృగై శాపి నిసదద్భిర్నిపేవితామ్॥
 జలాద్ధిభిశ్చమాతృజై శోభితాంశుభదంష్ట్రీభిః । క్రాంతైఃప్లవక్తైర్వా
 హై శోభితాంశుభదర్శనైః ॥ ౨౦ ॥ అధికంశోభమానాంతాం కూజద్భి
 శ్చవిహజ్జమైః । సేవితాందేవగన్ధర్వయక్షవిద్యాధరాదిభిః ॥ ౨౧ ॥ ఏ
 వమత్యద్భుతాంతాంతు సర్వదుఃఖప్రణాశినీమ్ । దృష్ట్వాసవిస్తయావిష్టో
 మునీంద్రఃప్రాహతామనీమ్ ॥ ౨౩ ॥ అగస్త్యః ॥ అస్యాంస్నాత్వా
 భగచ్ఛామో దిశంప్రాచీంమహాగిరీః । లోకేస్త్రితూయతేచైవాప
 హానిప్రదేతివై ॥ ౨౪ ॥ సర్వపాపహరాశుద్ధా పద్మినీలోకవిశ్రుతా । స
 ర్వదుఃఖహరాచాపి సర్వతీర్థఫలప్రదా ॥ ౨౫ ॥ ఏవముక్త్యాతుతైస్సార్ధ
 మృషిభిర్భావితాత్కభిః । నివేశ్యహృదిదేవేశం మమజ్జనహసాజలే ॥ ౨౬ ॥
 స్నానంకృత్వాభదేశేశం ప్రణమ్యాత్మనితంప్రతిఅభ్యర్చ్యచహృషీకేశం
 వాసుదేవంసనాతనమ్ ॥ ౨౭ ॥ విచచారయథాపూర్వ మృషిభిస్సహ
 అగస్త్యాదీనాంసనత్కుమారవిలోకనపూర్వకపూర్వదిగ్గమనమ్ ॥ ౨౮ ॥
 తోమునిః । తస్యావనోత్తరేతీరే వృక్షమూలంసమాశ్రితామ్ ॥ ౨౯ ॥ స
 మాహితామనీనా న్పద్మిన్యాస్సుమహాజనః । దక్షిణాభిముఖా
 న్భూప యోగీంద్రానదదర్శహ ॥ ౩౦ ॥ సనత్కుమారప్రముఖా భ
 గవన్నస్త్రమూనసామ్ । భక్త్యాపరమయా యుక్తాన్నివీలితవిలోచనామ్ ॥
 తాన్ద్రుష్ట్యాసహసాహృష్టో యోగీంద్రాన్యోగపారగామ్ । తేషాంసమీప
 మభ్యాగా దగస్త్యభమహామునిః ॥ ౩౧ ॥ తమాయాస్తంతతోదృష్ట్వా
 మునీంద్రమునిభిస్సహ । సనత్కుమారప్రముఖా యోగీంద్రాస్తమపూజ
 యమ్ ॥ ౩౨ ॥ సజ్గమ్యసహితస్సర్వై ర్యోగీంద్రైర్ముసిపుజ్యవైః । సంపూ
 జితోయథాన్యాయం తతస్త్వైర్నిధిలేశ్వర ॥ ౩౩ ॥ అథతాన్తధురంవాక్య
 మువాచేదంమహామునిః ॥ అగస్త్యః ॥ కిమత్రదృష్టమాశ్చర్యం కోవాత్ర
 వసతేపుమామ్ ॥ ౩౪ ॥ యుష్మాభిశ్చిన్త్యమానఃకః కింబాయూయంస
 మాగతాః । ఏతదిచ్ఛామ్యహంశ్రోతు మేతన్నేశంసతామలాః ॥ ౩౫ ॥

ఏవంపృష్టాస్తదాతేన మునినాభావితాత్మనా । సనతు-మారప్రముఖా
 యోగీంద్రాస్తమథాబ్రువత్ ॥ ౩౬ ॥ సర్వాత్మాభగవాన్విష్ణు ర్వసత్స
 స్త్రిస్త హాగిరా । చిన్తనీయస్సపవైకో మునీంద్రపురుషోత్తమః ॥ ౩౭ ॥ తమ
 చిన్త్యంవిధాతారం చిన్తయామోఽనపాయినమ్ । నాన్యంవయంజగన్నా
 థాచ్ఛిన్తయామోజనార్దనాత్ ॥ ౩౮ ॥ ద్రక్ష్యసేతంమహాత్మానం త్వం
 చాపిపురుషోత్తమమ్ । అచిరేణైవకాలేన బ్రహ్మభూతంసనాతనమ్ ॥ ౩౯ ॥
 నారాయణంహరింవిష్ణుం సర్వలోకపరాయణమ్ । దృష్టవన్తోవయంచాపి
 సకృత్తమమరార్చితమ్ ॥ ౪౦ ॥ వేంకటాఖ్యగిరావస్తి న్నూర్వంపుణ్య
 ప్రదాయని । అస్త్యన్యద్దృష్టమూశ్చర్యం ప్రాచ్యాందిశిమహామునే ॥ ౪౧ ॥
 పర్వతస్యాస్యదివ్యస్య శృణుతద్వదతాంవర । శక్రశ్చసహితోదేవై స్సా
 త్కాద్వజధరస్వయమ్ ॥ ౪౨ ॥ ద్రష్టుకామోగిరావస్తి న్వసత్సవ్యక్త
 రూపిణమ్ । త్వంచాపిసురలోకేశం ద్రక్ష్యసేతంచశీపతిమ్ ॥ ౪౩ ॥ ఏ
 తైస్సార్ధంమునీంద్రైస్త్యం ప్రాచీంగచ్ఛశుభాందిశమిమ్ ॥ వామదేవః ॥ ఇ
 త్యుక్త్వాస్తర్హితాసుర్వే మునీంద్రాస్తంమహాజనః ॥ ౪౪ ॥ సనతు-మా
 రప్రముఖాస్తదద్భుతమివాభవత్ । అస్తర్హితేషుసర్వేషు యోగీంద్రైషు
 మహాత్మసు ॥ ౪౫ ॥ అగస్త్యోమునిభిస్సార్ధం సర్వైస్తైర్నునిసత్తమః । పరా
 జితాయామద్రాక్షీ దాశ్చర్యందిశిభూపతే ॥ ౪౬ ॥ తస్యాందిశిమహా
 వృక్ష ఇంద్రకేతురిహోచ్చితః । లమ్బమానమహాశాఖః పుష్పభారనిషిడితః ॥
 ఆసీదాచ్ఛాదయన్సర్వం భూధరంఛాయయానృప । తస్మాల్లేతుఃసమాసీ
 నా ఆదిత్యసమతేజసః ॥ ౪౭ ॥ సప్తర్షయోమహాత్మానో భగవన్నస్త
 మానసాః । తాన్దృష్ట్వాసమునిస్తేషాం సమీపముపచక్రమే ॥ ౪౮ ॥
 అగస్త్యోమునిభిస్సార్ధం తపసాభావితాత్మభిః । తమాయాంతంతతోద్ధ
 ష్ట్వా మునయోయమినాంవరమ్ ॥ ౪౯ ॥ స్నేహాన్వితాయథాన్యాయం
 మహాత్మానమపూజయత్ । తతోబ్రవీన్నహాతేజా అభివాద్యవతాన్తు
 నీక ॥ ౫౦ ॥ అర్థవన్తధురంవాక్యం ప్రశ్రయాన్తృదుభాక్షరమ్ ॥ అగ
 స్త్యః ॥ కిమర్థమాగతాయూయం దివ్యేన్ద్రిన్సర్వతోత్తమే ॥ ౫౧ ॥ కోవా
 ధ్యేయోమహాదేవో యుష్మాకంమునిసత్తమాః । ఏతదాఖ్యాతమేయూ
 యం సర్వంసత్యేనపుచ్ఛతః ॥ ౫౨ ॥ పృచ్ఛామిశ్రోతుకామోహం కౌ

తూహలసమన్వితమ్ ॥ వామదేవః ॥ ఏవంపుష్టాస్తదాతేన మునినాము
నిపుజ్జవాః ॥ ౫౪ ॥ ఇదంప్రోచుర్మహాత్మానం వక్ష్యామహ్యగ్రియతా
మితి ॥ ఋషయః ॥ వయమత్రాగతాబ్రహ్మణ ద్రష్టుం దేవంజనార్దనమ్ ॥
నారాయణంవిశాలాక్షం జగద్ధాతారమీశ్వరమ్ । సఏవదేవస్సర్వాత్మ
ధ్యేయోనఃపురుషోత్తమః ॥ ౫౬ ॥ నచాన్యోవిద్యతేధ్యేయస్తమ్యతేజ
గతాంపతిమ్ । తమజంసర్వలోకేశం కృష్ణమచ్యుతమీశ్వరమ్ ॥ ౫౭ ॥
పూజ్యంవరేణ్యంవరదం చిస్తయిష్యామహేవయమ్ । త్వంచాపిసర్వలో
కేశం ద్రష్టాసికమలేక్షణమ్ ॥ ౫౮ ॥ సింహాఖ్యేపర్వతేహ్యస్మి న్నచ్చప్రా
చీందిశంమునే ॥ వామదేవః ॥ ఏవముక్తోమునిశ్రేష్ఠైర్మలప్రశేష్ఠమ
హామునిః ॥ ౫౯ ॥ అభ్యనుజ్ఞాయతాస్సర్వాస్తగామమునిసత్తమః । చిస్త
యన్తనసాదేవం విశ్వోక్తారమీశ్వరమ్ ॥ ౬౦ ॥ చిస్తయన్తనసావాక్యం
పితామహసమీరితమ్ । జగామసహసాదివ్యాం దిశంప్రాచీంగిరేస్త
తః ॥ ౬౧ ॥ సృషేద్దృష్ట్యాభగవానగస్త్యస్తస్యోత్తరంభాగమదృ
ష్టపూర్వమ్ । తత్రాప్యదృష్ట్యాభగవస్తమాద్యంద్రష్టుంతదాపూర్వమథ
ప్రపేదే ॥ ౬౨ ॥

ఇతి శ్రీ వామనపురాణే డేవ్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమూహత్యై
అగస్త్యాదీనాం సనత్కుమారాది దర్శనపూర్వక భగవదన్వే
షణప్రకారాదివర్ణనంనామ షడ్వింశోధ్యాయః.

➡ శేషచలపూర్వదిశ్యగస్త్యాదీనామద్భుతవస్తుదర్శనప్రాప్తిః. ➡

వామ దేవః ॥ అథపూర్వాంసమాసాద్యదిశంతాంమునిభిస్సహ ।
 నారాయణగిరే స్తస్య దుగ్రమమణ్డలభూషితామ్ ॥ ౧ ॥ విచచారయథా
 పూర్వం సహిత స్తైర్మహాత్తభిః । జ్వలద్భాస్కర తేజోభిర్దునిభిర్భావితా
 త్తభిః ॥ ౨ ॥ సోపశ్యద్గిరిశృక్లాభాన్వృతౌన్ముష్పఫలాన్వితాః । లమ్బ
 మాసమహాశాఖాః మృదుపల్లవశోభితాః ॥ ౩ ॥ సమదాన్వారణం
 శ్చాపి సుదంష్ట్రాః సమ్యగుచ్చిత్రాః । నదతశ్చమహాసింహాః వరా
 హాంశ్చాపిధావతః ॥ ౪ ॥ గుహ్యాకిన్నరగన్ధర్వాః యతౌద్యాంశ్చస
 హస్రతః । ఏవమౌద్యైస్తథాన్వైశ్చ శోభితంపర్వతోత్తమమ్ ॥ ౫ ॥

3౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవ తే (అమృత)

పశ్యత్సమంతాత్సోగస్త్యవిచచారమహామునిః । విచరన్ సదదర్శాధము
నిప్రవరసేవితమ్ ॥ ౬ ॥ మహాభాగంమహాపుణ్యంమృగయాధపసేవి
తమ్ । నిత్యపుష్పఫలోపేతైర్ద్రిమైర్నానావిధైర్మృతమ్ ॥ ౭ ॥ మత్త
ద్విపానుచరితంమత్తకోకిలనాదితమ్ । మహద్భిరుచ్ఛిత్రైశ్శృంగైశ్శోభ
నీయైశ్చశోభితమ్ ॥ ౮ ॥ భయజ్కరమహానాగం మహాసానుంశుభావ
హమ్ । ఉచ్ఛ్రితామలకైశ్చాపిఫలవద్భిశ్చశోభితమ్ ॥ ౯ ॥ ఏవంభూ
తంమహాశ్చర్యం మహాభోగంమహాగిరిమ్ । అగస్త్యోభగవాన్సుర్వాం
దిశంధృష్టామహాగిరేః ॥ ౧౦ ॥ హృష్టోభవిచచారాశుమునిభిస్తైస్సమా
వృతః । తత్రాద్భుతమథాపశ్యదగస్త్యఃపర్యతోత్తమే ॥ ౧౧ ॥ బిలంపాతా
శసంజాశంపశ్యతాంభయదాయకమ్ । మహాస్తంభైరవండుర్గమదృష్టం
మానుషైర్నృప ॥ ౧౨ ॥ నిపతేయ్యర్హిపశ్యన్తసరాయస్త్విమోహితాః ।
తద్బిలంసముపాగమ్యమునీన్ద్రోమునిభిస్సహ ॥ ౧౩ ॥ పునఃపునర్నిరీక్ష్య
దంవచఃప్రోవాచధర్మవిత్ ॥ అగస్త్యః ॥ దృష్ట్వాచైవంవిధంసర్వేనిపతి
వ్యన్తిమోహితాః ॥ ౧౪ ॥ మానవాద్రష్టుకామాయే సమారూఢామ
హీధరమ్ । తస్మాదేతన్నచైవాస్త్విన్భవేదితిమత్తిర్కమ ॥ ౧౫ ॥ బిలం
తుభైరవంఘోరం మృత్యువక్త్రసమంగిరౌ ॥ వామదేవః ॥ ఇత్యు
క్తోమునినాతేనసద్యశ్చాంతర్హితంబిలమ్ ॥ ౧౬ ॥ అగస్త్యస్యప్రభావేన
తదద్భుతమివాభవత్ । అస్తర్హితేతత్తస్త్విన్విచచారమహామునిః ॥ ౧౭ ॥
తస్మిన్నేవమహాపుణ్యేవేంకటాఘ్నేమహాగిరౌ । దదర్శాధచిరంతత్రతత
శాఖసముచ్ఛితమ్ ॥ ౧౮ ॥ సాలంమహాద్భుతాకారంమృదుపల్లవశోభి
తమ్ । మహాస్తంమహదాశ్చర్యమదృష్టంభువిమానుషైః ॥ ౧౯ ॥ తద్దృ
ష్టాశీఘ్రమభ్యాయాదగస్త్యోభమహామునిః । తత్సమీపేమహాతేజావిస్త
యావిష్టచేతనః ॥ ౨౦ ॥ తముపేత్యమహాసాలంమునీంద్రోమునిభిస్సహ ।

భగవత్సాక్షాత్కారాయతపఃకుర్వంతమిన్ద్రియైర్తగస్త్యోక్తిః
దదర్శశక్రమాసీనందేవంసాక్షాచ్ఛచీపతిమ్ ॥ ౨౧ ॥ సాలస్కన్ధప్రతీకాశ
బాహుశాఖంశతక్రతుమ్ । రత్నజాలోపసమ్పన్నమకుటేనవిరాజితమ్ ॥
వైడూర్యమణిరత్నాఢ్యకుణ్డలాభ్యామలజ్జుతమ్ । వజ్రపాణింవిశా
లాక్షం నారాయణమివాపరమ్ ॥ ౨౩ ॥ సూర్యాగ్నియమవస్వశ్శికు

జేరవరుణైస్తథా । గర్భర్వకిన్నరేంద్రైశ్చశుభకుణ్డలధారిభిః ॥ ౨౪ ॥
 దివ్యామ్బరధరైరారాత్నైర్వైస్సముపసేవితమ్ । తందృష్ట్వాన్యపతేదేవం
 దేవజన్తామహామునిః ॥ ౨౫ ॥ తత్సమీపంమహాతేజాస్సహసావ్యగమ
 త్తదా । సంస్మతం దేవదేవేశంత్త్రైలోక్యాధిపతింద్విజః ॥ ౨౬ ॥ ముని
 భిస్సహితస్సర్వైరపూజయదరిష్టమమ్ । దేవాశ్చసహశక్రేణ మునీ
 న్ద్రానాగతాన్స్తదా ॥ ౨౭ ॥ అపూజయన్యథాన్యాయం స్థితైస్సార్థం
 మహాత్మనా । తానువాచసశక్రాన్స్తుతతోగస్త్యస్సురోత్తిమాన్ ॥ ౨౮ ॥
 శ్రూయతామితిచాభావ్యప్రహసన్నివసిత్తః । కిమర్థమాగతాయూయం
 కింవాచిన్తయథామరాః ॥ ౨౯ ॥ ఆశ్చర్యంచాపికిందృష్టమస్మిన్నుజ్యే
 నగోత్తమే । ఏతత్సత్యేనమేసర్వమాఖ్యేయంత్రిదశేశ్వరాః ॥ ౩౦ ॥
 శ్రోతుమిచ్ఛామ్యహం త్యేతద్యుష్మాభిస్సముదీరితమ్ ॥ వామదేవః । అగ
 స్త్యేనైవముక్తాస్తేసర్వఏవతత్సురాః ॥ ౩౧ ॥ ఏవమూచుర్తునిశ్రేష్ఠం
 నృపశ్రేష్ఠాసురార్దనాః । ద్రష్టుకామావయందేవంపద్మపత్రనిభేక్షణమ్ ॥
 నారాయణంహృషీకేశం శభ్జచక్రగదాధరమ్ । ప్రణతాత్రిహరంవిష్ణుం
 బ్రహ్మభూతంసనాతనమ్ ॥ ౩౩ ॥ సమాగమ్యమునిశ్రేష్ఠసింహాఖ్యేన్స్త్రి
 న్నగోత్తమే । జయందేవజిదాదీనాం దైత్యేంద్రాణాంమహాజనామ్ ॥
 ప్రార్థయామోవయంబ్రహ్మ దేవదేవాజ్ఞనార్దనాత్ । తంద్రష్టుమజ
 రందేవంసమాసీనంమహాజనమ్ ॥ ౩౪ ॥ చిన్తయన్తస్తమేవేశం సృష్టి
 స్థిత్యన్తకారణమ్ । ఏవమూచుర్తునిశ్రేష్ఠంనృపశ్రేష్ఠాసురార్దనాః ॥ ౩౬ ॥
 సవవభగవాన్దేవో ధ్యేయోస్మాభిస్సనాతనః । నాన్యోధ్యేయఃపునూం
 స్తస్మాద్విద్యతేనచదృశ్యతే ॥ ౩౭ ॥ దృష్టంచాపిమహాశ్చర్యం పర్వతే
 స్త్రిన్దహామునే । శుభేతుదక్షిణేభాగే గిరీరస్యమహీయసః ॥ ౩౮ ॥
 → ఇన్ద్రోక్త్యాగస్త్యస్యశబ్దరదశనాయాగ్నేయదిగ్గమనమ్. ←
 ఆశ్చర్యభూతోభగవాన్వసంతీశస్సదాహరః । వినాకపాణిస్సర్వాత్తాస
 ర్వశక్తిర్హేశ్వరః ॥ ౩౯ ॥ పైర్వరేవసంవృతోభూతైఃకింనరోరగరా
 ష్మినైః । తత్రగత్వాచదేవేశం ద్రష్టాసిభువనేశ్వరమ్ ॥ ౪౦ ॥ ఋషిం
 దూర్వానసంచాపి నన్దికేశ్వరమేవచ । యేచాప్యనుచరాస్తత్రతాం
 శ్చాపిద్రక్ష్యసేమునే ॥ ౪౧ ॥ ఇతోగచ్ఛస్వతందేశంయత్రాస్తేభగవాన్హ

3౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవ తే (అ-౯)

౪ : ఏభిర్మునివరైస్సార్థంమావిశమ్భితుమర్హసి || ౪౨ || వామదేవః ||
 ఏనముక్తస్సురైస్సర్వైరభ్యమజ్ఞాయతాత్సురాః | పూర్వభాగంవిహా
 యాథ భూధరస్యమహీయసః || ౪౩ || అభ్యగాద్దక్షిణంభాగం తైరేవ
 మునిభిస్సహ | సపశ్యస్తక్షిణంభాగమగస్త్యోధమహామునిః || ౪౪ || ఆ
 గ్నేయ్యాందిశేచాద్రాక్షీదిదమాశ్చర్యముత్తమమ్ | శఙ్ఖచక్రగదాశాఙ్గ
 శక్తిలాఙ్గలనస్తకాః || ౪౫ || సైన్యైస్సైన్యరూపైస్సూసీనాభాజయ
 ద్భిర్దిశోదశ | దివ్యాభరణమాలాభిర్భాజితాః శుభదర్శనాః || ౪౬ ||
 రక్తచందనదిగ్ధాఙ్గాన్దివ్యమాల్యోపశోభితాః | శుభనూపురకేయూటక
 టకాదివిభూషితాః || ౪౭ || అథతాత్సహసాదృష్ట్యా మునీంద్రైః
 పురుషర్షభాః | తేహంసమీపమాగమ్యసహర్షోమునిభిస్సహ || ౪౮ ||
 అగస్త్యశ్చతతస్తేభ్యఃప్రణామమకరోత్తదా | ప్రణమ్యప్రాజ్ఞలిర్భూత్వా
 ప్రస్తుత్యచమహాద్యుతిః || ౪౯ || కృత్యాప్రదక్షిణంచాపిదక్షిణందిశ
 మభ్యగాత్ | అత్యంతవిస్తయావిష్టోమునిభిస్సహితోన్మథ || ౫౦ ||
 ఆదిదేవంమహాదేవం ద్రష్టుకామోజనార్దనమ్ | ఆశ్చర్యరూపమారుహ్య
 ప్రేక్షమాణోమహాగిరిమ్ || ౫౧ || పరీత్యతస్యైవనగోత్తమస్య ప్రాచీం
 దిశం దేవగణాభిజ్ఞామ్ | అవాప్యతస్యైవగిరేర్మహాత్మాతందక్షిణంభా
 గమసాప్రపేదే || ౫౨ || ... *
 ...

ఇతి శ్రీవామనపురాణే తేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 అగస్త్యశ్చతేషాచలవాసీన్ద్రాదితపఃకరణప్రకారభగవద్దివ్యా
 యుధదర్శనాదికథనంనామ సప్తవింశోధ్యాయః.

➤ అగస్త్యకృతతేషాచలదక్షిణభాగస్థశఙ్ఖరసేవాక్రమః, ➤

వామదేవః || తస్యాథదక్షిణంభాగం భూధరస్యమహీయసః |
 అవాపపరయాప్రీత్యామునీన్ద్రోమేఘసన్నిభమ్ || ౧ || శుభగుల్మలతా
 గూఢంనానాపాదపసంక్కులమ్ | మూర్జారైర్వానరైశ్చాపి గోవుచైశ్చ
 శ్చనిషేవితమ్ || ౨ || ఛలవద్దుగ్రిమషణ్డైశ్చపుష్పభారనిషీడితైః | దర్శనీ
 యతమైర్దివ్యైశ్చోసేభితంశుభశాఖభిః || ౩ || భిన్నాజ్ఞనచయాకారంశిలా
 భిరుపశోభితమ్ | హంససారసగృధ్రైశ్చశతపత్రైశ్చశోభితమ్ || ౪ ||

శోభితంరమణీయైశ్చ చక్రవాకైర్నహస్వనైః । నానాధాతుసమాకీర్ణం
 నానాప్రసవణాకులమ్ ॥ ౫ ॥ గుహ్యవిద్యాధరాదైశ్చసభారైశ్శుభద
 ర్శనైః । శోభితంశుభగన్ధాఢ్యంశుభమారుతసేవితమ్ ॥ ౬ ॥ గాయద్భిః
 కిన్నరైశ్చాపిగన్ధర్వైశ్చనిషేవితమ్ । ప్రసాదయద్భిర్దేవేశంకృష్ణమక్లిష్ట
 కారిణమ్ ॥ ౭ ॥ ఏవమత్యద్భుతందివ్యం డక్షిణంభాగమాత్మవాన్ ।
 దదర్శమునిశార్దులఃపర్వతస్యమహీయసః ॥ ౮ ॥ తత్రాపిన్మపతేద్రదా
 షీత్సుప్తితంబహుశాఖనమ్ । అత్యుచ్చితంమహాశ్చర్యం దర్శనీయత
 మంనృప ॥ ౯ ॥ అతీవశుభగన్ధాఢ్యంమృదుపల్లవశోభితమ్ । వృక్షంమ
 హాద్భుతందివ్యంయోనదృష్టఃపురాతనైః ॥ ౧౦ ॥ తంస్మప్త్యాసహసాఽగ
 స్త్యాయయాశీఘ్రతరంమునిః । మునీంద్రైస్సహితస్పర్వైర్నాదేన్ద్రైఃసహివి
 స్త్రితః ॥ ౧౧ ॥ తత్సమీపంసమాగమ్యకౌతూహలసమన్వితః । ఉదైక్షతమహా
 తేజాస్తంవృక్షంబహుశాఖనమ్ ॥ ౧౨ ॥ తత్రాసీనంతతోఽపశ్యద్భగవన్త
 ముమాపతిమ్ । నేత్రైర్గ్రహైస్సమాయుక్తంత్రేభిఃప్రిభిరివాగ్నిభిః ॥ ౧౩ ॥
 ఉదజ్జ్వలింమహాశ్చర్యజ్ఞామణ్డలధారిణమ్ । చతుర్భుజంమహాదేవంనీల
 కణ్ఠంపినాకినమ్ ॥ ౧౪ ॥ తరుణాదిత్యసజ్జాశంజ్వలస్తంస్వేనతేజసా ।
 స్వేనైవతేజసాదేవంభాసయన్తందిశోదశ ॥ ౧౫ ॥ కపిలాక్షంవిశాలా
 క్షంచార్యోష్ఠంచారుపక్షనమ్ । సమున్నతతనంసౌమ్యం సర్వలోకనమ
 స్కృతమ్ ॥ ౧౬ ॥ నానామణిగణచ్ఛన్నజ్వలతుగ్గలధారిణమ్ । తై
 నైరనుచరైశ్చాపి నానాయావభరైస్తథా ॥ ౧౭ ॥ అనేకబహుసాహ
 సైర్బలవద్భిర్నిషేవితమ్ । నన్దికేశ్వరదూర్వాసాబాణాదైశ్చనిషేవిత
 మ్ ॥ ౧౮ ॥ యక్షకిన్నరగన్ధర్వైర్దేవైశ్చాపినిషేవితమ్ । హాహాహూహూ
 భ్యంచతథాగన్ధర్వాభ్యాంనిషేవితమ్ ॥ ౧౯ ॥ తైస్సైరభిప్రుతంచైవమహా
 దేవంమహాద్యుతిమ్ । దృష్త్వాశమ్భుంతదాగస్త్యైననామశిరసాభువి ॥ ౨౦ ॥
 ప్రణేమూర్తునయశ్చాపిభగవన్తంమహేశ్వరమ్ । బ్రువంతోదేవదేవేశంప్ర
 సీదేతిపునఃపునః ॥ ౨౧ ॥ ప్రస్తూయతంమహాదేవంభగవన్తంమహేశ్వ
 రమ్ । ఉవాచచతదాగస్త్యస్సమాసీనంమహాజనమ్ ॥ ౨౨ ॥ నానా
 రత్నచిచితైశ్చవలయైశ్చవిభూషితమ్ । జామ్బూనదమయైశ్చాపికే
 యూరైస్సమలజ్జుతమ్ ॥ ౨౩ ॥ వరదంసర్వభూతానాంసర్వదేవన

౪౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౯)

మహ్నతమ్ । కింనమాంభాషసేదేవత్వత్సమీపమహాగతమ్ ॥ ౨౪ ॥
 కోవాధ్యేయస్త్వయాదేవ కోస్త్విన్వానివసత్యహా ॥ వామదేవః ॥
 భగవత్సేవాకాంక్షీణమగస్త్యమ్ప్రతిశఙ్కరోక్తిః ॥
 ఏవముక్తోమహాతేజామహాదేవోమహామునిమ్ ॥ ౨౫ ॥ జలదస్వనగ
 మ్భిరవచసావాక్యమబ్రవీత్ ॥ శఙ్కరః ॥ పరావరపత్నిద్దేవోవిశ్వయో
 నిర్జనార్దనః ॥ ౨౬ ॥ మయాచానై శ్చసర్వాత్కాధ్యేయోనారాయ
 ãహరిః । నాన్యోధ్యేయఃపుమాలోకేదృశ్యతేనచవిద్యతే ॥ ౨౭ ॥
 తమృతేజగతాంనాథంసర్వవ్యాపినమీశ్వరమ్ । నారాయణగిరావస్తి
 న్వసత్యేషసనాతనః ॥ ౨౮ ॥ నారాయణోజగద్యోనిర్భగవాన్పురుషో
 త్తమః । అస్తిన్నస్త్వంతమనోయస్తాన్తయాసర్వేశ్వరేహరా ॥ ౨౯ ॥
 తస్తాత్సమాగతం త్వాహంనాభిభాషేనచాన్యథా । త్వంచాపితంవిశా
 లాక్షంజనానామీశ్వరేశ్వరమ్ ॥ ౩౦ ॥ శరణ్యంసర్వభూతానామనాదిని
 ధనంహరిమ్ । జ్వలన్తకుటకేయూరకటకాదివిభూషితమ్ ॥ ౩౧ ॥ మా
 లయాదివ్యయాచాపివై జయన్త్యావిరాజితమ్ । పతత్రిరాజమారూఢంద్ర
 ష్యసేవిశ్వరూపిణమ్ ॥ ౩౨ ॥ బ్రహ్మణాపిమయాచాత్రప్రోక్తమేతత్త
 నానఘ । ద్రష్టాసీతిజగన్నాథంభవత్యేతన్నసంశయః ॥ ౩౩ ॥ అచిరే
 శైవకాలేనభగవాన్పురుషోత్తమః । కరిష్యతినవిశ్వాత్కాసాన్నిధ్యంతవ
 కేశవః ॥ ౩౪ ॥ విచరస్వయథాపూర్వంపర్వతేస్త్విన్తహామునే । మా
 విషాదంకృథాబ్రహ్మతస్త్విన్నస్త్వంతమనాభవ ॥ ౩౫ ॥ ఏవముక్తస్తుదేవే
 నశమ్భునాపరమేస్థినా । పునఃపునఃప్రణమ్యేశంతస్తాన్నైవాభ్యయా
 న్తునిః ॥ ౩౬ ॥ స్నేహాన్వితోమునిశ్రేష్ఠతస్త్విదేవేపినాకినిపశ్యతాంతు
 మునీంద్రాణామగస్త్యస్యతుపశ్యతః ॥ ౩౭ ॥ సానుగసహసాశమ్భుస్త
 త్తైవాస్తరధీయత । మునయశ్చాపితందేవంసంస్తూయపరమేశ్వరమ్ ॥
 ప్రణమ్యచమునీంద్రేణసహతేభ్యగమంస్తదా । ఏవమేతన్తహాశ్చర్యం
 సంవాదంశమ్భునాసహ ॥ ౩౮ ॥ ఋషిభిర్విస్మితంలోకేహ్యగస్త్యస్య
 మహాత్మనః । ఆఖ్యాతంతేమయాచాపివిధిలేతమహాద్భుతమ్ ॥ ౪౦ ॥
 సర్వపాపప్రశమనంకిమన్యచ్ఛోతుమిచ్ఛసి ॥ జనకః ॥ ఆశ్చర్యమిదమా
 ఖ్యానంకథితంమేమహామునే ॥ ౪౧ ॥ శ్రుతంచాపిమయాసమ్యక్ప్ర

హృష్టేనాస్తరాత్తనా । తతఃపరంమునీంద్రోసావకరోత్థింమహాద్యుతిః॥
 ఏతదాచక్షుమేబ్రహ్మశ్రోతుమిచ్ఛాప్రవర్తతే ॥ వామదేవః ॥ అగ
 స్త్యోథమహాతేజాః ప్రణిపత్యమహేశ్వరమ్ ॥ ౪౩ ॥ త్యక్త్వాథదక్షిణం
 భాగం నైరృతీందిశమాస్థితః ॥ ౪౩౪ ॥ తందక్షిణంభాగమతీత్యరాజన్నా
 రాయణాదేసహతైర్మునీశ్వరైః । అథోత్తమాందక్షిణపశ్చిమాందిశం
 ద్రష్టుంపరేశంప్రయయాప్రతాపవా ॥ ౪౪౪ ॥ ... *
 ఇతి శ్రీవామనపురాణే షేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే

అగస్త్యకృతశేషాచలదక్షిణభాగవాసిశబ్జరదర్శన
 ప్రకారాదికథనంనామాష్టావింశోధ్యాయః.

శేషాచలనైరృతిదిశ్యగస్త్యాదీనాంవిష్వక్సేనదర్శనప్రాప్తిః.

వామదేవః ॥ తాందిశంసమనుప్రాప్య నైరృతీంభగవానథ । మ
 స్తరాద్రిప్రతీకాశం శతశాఖంమహోచ్ఛ్రితమ్ ॥ ౧ ॥ వటంమహాస్త
 మాశ్చర్యం దదర్శసమహామునిః । తస్యమూలేసమాసీనం భగవన్తంసురే
 శ్వరమ్ ॥ ౨ ॥ శిలాయామద్భుతాయాంతు మహత్యాందీప్రతేజసమ్ ।
 విత్స్వక్సేనంసురాధ్యక్షం భగవన్న్యస్తమానసమ్ ॥ ౩ ॥ సర్వైరనుచ
 రైశ్చాపిమహేష్టసిమవిక్రమైః । సంవృతంబలిభిర్దేవైశ్చతక్రతుమివాప
 రమ్ ॥ ౪ ॥ గ్రసన్తమివచాకాశం భక్షయన్తమివప్రజాః । దైత్యే
 ద్వాబిలవన్తస్తం పరివార్యోపతస్థిరే ॥ ౫ ॥ శతశోదృష్టకర్షణో రాక్ష
 సాశ్చభయావహః । గన్ధర్వపతయశ్చాపి యతాశ్చాపిసహస్రశః ॥ ౬ ॥
 తమాసీనంమహావీర్యం విష్వక్సేనంనరాధిప । ఉపాతిష్ఠన్తతేన ద్వేగృహీ
 తవివిధాయుధాః ॥ ౭ ॥ భూతయాధానిచోగ్రాణి వైష్ణవానిసహస్రశః ।
 మేగుమన్దరసజ్జాశరూపవన్తిమహాన్తిచ ॥ ౮ ॥ క్రుద్ధానియానిభూతా
 ని నిర్దహేయరిమాఃప్రజాః । పిబేయస్సహసాసర్వా నుదధీంశ్చాపిసర్వ
 శః ॥ ౯ ॥ తానిచావార్యతందేవ ముపాతిష్ఠన్తసర్వశః । ఏవమేతైస్త
 థాన్తైశ్చ సమేతైస్తత్రభూధరే ॥ ౧౦ ॥ ఉపాస్యమానంతందేవం ప్రాస
 తోమరపాణిభిః । సుస్వరైర్గాయమానాశ్చ గన్ధర్వాస్తస్యసన్నిధౌ ॥ ౧౧ ॥
 జగుర్నారాయణందేవం కిన్నరేంద్రాస్తుసర్వశః । గాయన్త్యస్సుస్వ-

౪౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవ తే(౨-౧౦)

శ్చాపి నృత్యన్తోఽపురసస్తథా ॥ ౧౨ ॥ విష్వక్సేనస్య దేవస్య సన్నిధౌ
 తస్యధీమతః । దేవాబ్రహ్మర్షయశ్చాపి సిద్ధాశ్చాపిసహస్రశః ॥ ౧౩ ॥
 ఉపతస్థుర్హితం దేవం నారాయణమివాపరమ్ । తందృష్ట్వావిస్తయావిష్టో
 గోమాఞ్చ తతనుస్తదా ॥ ౧౪ ॥ అగస్త్యమునిశార్దూలస్తత్రమీపముపే
 యివాన్ । తత్రమీపముపాగమ్య ప్రణామమకరోద్భువి ॥ ౧౫ ॥
 వ్యాహరణశ్శక్త్యయావాచా ప్రసీదేతిపునఃపునః । ప్రణేముర్తునయశ్చాపి త
 మాసీనంమహాబలమ్ ॥ ౧౬ ॥ సుఖాసీనంమహేష్వాసం నారాయణమి
 వాపరమ్ । శఙ్ఖచక్రగదాపాణి మథయోద్యతపాణికమ్ ॥ ౧౭ ॥ తా
 నబ్రవీత్ హవీర్యో విష్వక్సేనోనరాధిప । అగస్త్యప్రముఖాన్పుర్వాన్మషీన్
 అగస్త్యాదీన్ప్రతివిష్వక్సేనకథితభగవద్దర్శనోపాయః ॥ ౧౮ ॥
 రపురజ్జయ ॥ ౧౯ ॥ విష్వక్సేనః ॥ యుష్మాభిర్భగవాన్దేవో విశ్వరూప
 ధనోహరిః । అస్మిన్నిరామహాతేజా ద్రష్టుంశక్యోహిసోఽవ్యయః ॥ ౨౦ ॥
 సర్వవేదోదితస్యాస్య దేవస్యానుచరావయమ్ । దృష్టవన్తోఽజితంపూ
 ర్వం సమాసీనంమహాజనమ్ ॥ ౨౧ ॥ నారాయణంసురాధ్యక్షం శఙ్ఖచ
 క్రాసిధారిణమ్ । వసత్యస్మిన్నవిశ్వాత్కా నారాయణగిరాద్విజాః ॥ ౨౨ ॥
 వినరద్ధ్వంయథాపూర్వ మస్మిన్నర్వతసత్తమే । ఏతస్మిన్నర్వతేదివ్యే ప్ర
 సాదా తస్యశాక్తిణః ॥ ౨౩ ॥ అదృష్టరూపమాశ్చర్యం దృష్టవన్తఃపురావ
 యమ్ । తపస్తప్సున్తియేచాస్మిన్ ద్రష్టుకామాస్తమీశ్వరమ్ ॥ ౨౪ ॥ దదా
 తిభగవాన్ స్తేషాం దర్శనంపురుషోత్తమః । యూయమవ్యత్రచాస్మాభిర్వి
 మలేపర్వతోత్తమే ॥ ౨౫ ॥ పరమంతపఃస్థాయ భక్త్యాపరమయాయు
 తాః । చరతాఽశేషభూతానా మీశ్వరేన్యస్తమానసాః ॥ ౨౬ ॥ విష్ణోబ్ర
 హ్మణిగోవిన్దే జగద్ధాతరికేశవే ॥ వామదేవః ॥ ఏవముక్త్యాభగవాన్వి
 ష్వక్సేనసువీర్యవాన్ ॥ ౨౭ ॥ అస్తర్ధతేదాదేవస్తత్రైవన్మపతేప్రభుః । స
 రైవ్రనుచరైస్సార్ధం సర్వదేవనమస్కృతః ॥ ౨౮ ॥ పశ్యతామేవసర్వేషాం
 మునీంద్రాణామహత్తనామ్ । మునయశ్చాపితేనర్వే సహసైవమహాద్యు
 తిమ్ ॥ ౨౯ ॥ ప్రణమ్యతంమహాత్మానం విష్వక్సేనంముదాయుతాః । పునశ్చ

అగస్త్యాదీనాం శేషాచలస్థవిష్వక్సేనానుచరావలోకనమ్ ॥
 పియథాపూర్వం విచేరురవనీపతే ॥ ౩౦ ॥ వేంకటాఘోగిరాతస్త్రివృ

క్షుష్ణవిభూషితే । గిరిమూర్ధ్నిచరస్తస్తే మునయస్సర్వపవతు ॥ ౩౦ ॥
 దదృశుస్తత్రరమ్యాణి శిఖరాణిమహాన్తిచ । పుష్పితద్రుమపండ్లైశ్చమణ్ణి
 తానిసహస్రశః ॥ ౩౧ ॥ నీలజీమూతవర్ణాణి పాణ్డరాభ్రనిభానిచ । దే
 వదానవగన్ధర్వ యక్షకిమ్పూర్పుస్తథా ॥ ౩౨ ॥ గుహ్యవిద్యాధరాద్యై
 శ్చ సేవితానిమహాత్మభిః శిఖరాచ్ఛిఖరంగత్వా చరస్తస్తేమహీపతే ॥ ౩౩ ॥
 దదృశుశ్శిఖరేరమ్యై కస్తింశ్చిన్తునయోఽమలాః । సమాసీనాన్తహావీర్యా
 న్తహాసాలనిభాన్స్తథా ॥ ౩౪ ॥ కామరూపధరాఘోరాన్వాయు
 వేగసమూఽజవే । మేరుమద్దరసజ్జాశాన్సమవేగాన్సహస్రశః ॥ ౩౫ ॥
 కిన్నరాంశ్చాపిగన్ధర్వా యక్షాంశ్చాపిమహాసురాః । తాన్స్తప్త్యైస
 మనీన్ద్రస్త్తు మునీన్ద్రానిదమబ్రవీత్ ॥ ౩౬ ॥ విస్తయోత్ఫుల్లనయనోవి
 స్తయోత్ఫుల్లలోచనాః ॥ అగస్త్యః ॥ నూనమేతైఃపురాశక్రో బలవీ
 ర్యసమన్వితైః ॥ ౩౭ ॥ దేవాసురమహాయుధై దైతేయానజయద్వి
 జాః । ఏతేహిబలినస్సర్వే విచిత్రాద్భుతవాససః ॥ ౩౮ ॥ నానాప్ర
 హరణోపేతా దృశ్యస్తేదద్భుతరూపిణః । ఏతాన్స్తప్త్యైధగచ్ఛామోద్ర
 ఘ్టుమేతంమహాగిరిమ్ ॥ ౩౯ ॥ ఆలయంసర్వభూతానామీశ్వరస్యావ్య
 యాత్తనః ॥ వామదేవః ॥ ఇతినిశ్చిత్యమనసానరేన్ద్రమునిభిర్వృతః ॥ ౪౦ ॥
 తేహంసమీపమభ్యాసాద్గన్ధర్వాణాంతరస్వినామ్ । తమాయాస్తంత
 తోదృష్ట్వా మునీన్ద్రమిథితేశ్వర ॥ ౪౧ ॥ ఉపతస్థుర్హితేసర్వే బ్రహ్మ
 ణంతిదశాశవ । ప్రణేముశ్చమహాత్మానం తత్సమీపముపాగతాః ॥ ౪౨ ॥
 తానువాచతతోఽగస్త్యై బ్రహ్మర్షిశ్శక్త్యయాగిరా । శ్రూయతామితిచా
 భాష్య మధురంవదతాంవరః ॥ ౪౩ ॥ అగస్త్యః । యూయంసర్వేష
 హావీర్యా శ్శృణుధ్వంమధురంవచః ॥ ౪౪ ॥ కస్యయూయంకిమర్థంవా
 చరస్తథాపర్వతే ఆశ్చర్యంవామహాత్మానోద్రష్టవ్యం దృష్టమేవవా ॥ ౪౫ ॥
 ఏతద్యాయంసమాసేన సర్వమాఖ్యాతతత్త్వతః । పృచ్ఛామిశ్రోతుక
 మోహం యష్మాన్సర్వాన్సమాగతాః ॥ ౪౬ ॥ ఏవంబ్రువాణంబ్రహ్మ

అగస్త్యాదీన్సత్రివిష్వక్సేనపరిజనకృతస్వోదన్తజ్ఞాపనమ్.

ర్షిం ప్రోచుస్తంశ్రూయతామితి ॥ గన్ధర్వాద్యాః ॥ దేవస్యానుచరాన్
 స్య వయంబ్రహ్మన్తహాత్తనః ॥ ౪౭ ॥ బలవీర్యాభిజుష్టస్య విష్వక్సేనస

౪౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - (శ్రీవామనపురాణాస్త్యతే (అ-౧౦

ధీమతః । యస్సర్వలోకనాథస్యమధుకైటభఘాతినః ॥ ౪౮ ॥ హరే
 రనుచరస్తస్యవయంబ్రహ్మన్నిదేశగాః । ఉపతిష్ఠన్తీయంసర్వేవిష్వక్సే
 సంసమాహితాః ॥ ౪౯ ॥ యన్వశేనర్తతేవిప్రాజగదేతచ్ఛరాచరమ్ ।
 ససురాసురగన్ధర్వం సయక్షోరగరాక్షసమ్ ॥ ౫౦ ॥ మునయోదేవగ
 ధ్రాన్దైత్యాసిద్ధాస్తథోరగాః ॥ ప్రణేముర్యంమహావీర్యంనారాయణ
 మివాపరమ్ ॥ ౫౧ ॥ దేవదేవేనచాజ్ఞప్తమ్మమభయోఽవధీత్పురాదై
 త్యేన్ద్రంసుమహావీర్యంశక్రతుల్యపరాక్రమమ్ ॥ ౫౨ ॥ దైవాసురేమ
 హాయుధేదారుణరోమహర్షణే । సూదితాయేనదైత్యేన్ద్రాశ్శతశోధస
 హస్రశః ॥ ౫౩ ॥ సదాహియోజగద్ధాతుర్నిదేశేపరివర్తతే । అచిన్త్య
 బలవీర్యాజావిష్టుపాదాబ్జసంశ్రయః ॥ ౫౪ ॥ సంక్రుద్ధస్సహసాలో
 కాన్హన్తుంశక్తస్సవాసవాన్ । సయక్షునాగగన్ధర్వగుహ్యాకిన్నరరాక్ష
 సాన్ ॥ ౫౫ ॥ ఏవంప్రభావోయోదేవోహరేరనుచరోబలీ । విశ్రు
 తస్సర్వలోకేషు తస్యైవానుచరావయమ్ ॥ ౫౬ ॥ వామదేవః ॥
 ఏవముక్తస్తదాతైస్తుగన్ధర్వాద్యైర్నరేశ్వర । ప్రశశంసతదాదేవంవి
 ష్వక్సేనంమహామునిః ॥ ౫౭ ॥ ప్రణమ్యచతదాదేవం హరింభక్త్యాచ
 తైస్సహ । తపోబలసమాయుక్తైర్గునిభిర్భావితాత్కభిః ॥ ౫౮ ॥ తాన
 నుజ్ఞాప్యసంహృష్టోగన్ధర్వాద్యాంస్తపస్వినః । విచచారయథాపూర్వం
 ➤ అగస్త్యాదికృతశేషాచలస్థానేకపుణ్యతీర్థావలోకనక్రమః. ➤
 నారాయణదిదృక్షుయా ॥ ౫౯ ॥ తస్మిన్గిరివరేరమ్యేవృషభాభ్యేమహీ
 యసి । గిరిమూర్ధనిరాజేన్ద్రవిచరన్వైతతస్తతః ॥ ౬౦ ॥ దదర్శశత
 శోవృక్షాన్సుష్పితాన్సర్వతోపమాన్ । శుభోదకవహాశ్శుద్ధాస్సరితశ్చా
 తిశోధనాః ॥ ౬౧ ॥ గుహాశ్చవివిధాస్తత్రద్రుమషణ్డవిభూషితాః ।
 కన్దరాణిచదివ్యాని దరిశ్చప్రియదర్శనాః ॥ ౬౨ ॥ శిఖరాణిచముఖ్యా
 నిసీలమేఘనిభానిచ । తటాకాంశ్చతథాదివ్యాన్యోభితాంశ్చశుభైర్జలైః ॥
 హంసకారణ్ణవాకీర్ణా సారసైశ్చానునాదితాన్ । జీవజ్జీవైశ్చసారంగై
 ర్వారణైశ్చసదామదైః ॥ ౬౩ ॥ రాజద్భిశ్చక్రవాకైశ్చశకున్దైరనునా
 దితాన్ । ఏవమాద్యైస్తథాన్యైశ్చశోభితాన్విమలోదకాన్ ॥ ౬౪ ॥
 సరసీశ్చతథాదివ్యానారాయణమహాగిరౌ । కుండైర్విస్తృతాసాలైర

జ్ఞనై స్థిలకై స్తథా ॥ ౬౬ ॥ చమృకాశోకపున్నాగకోవిదారాసనాది
భిః । తీరజైర్ద్రిమమణ్డైశ్చ శోభితేషుసరస్సుచ ॥ ౬౭ ॥ ప్రీత్యాన్నా

త్వాతథాచక్రద్వేషపూజాయథావిధి । సగచ్ఛన్నఘవిప్రేన్ద్రోనరేన్ద్ర
మునిభిర్వృతః ॥ ౬౮ ॥ దదర్శపర్వతేభూయోదర్శనీయతమాన్తుసీత్ ।

శమ్పజుక్కురకృతాహారాన్ హరిణాన్యనచారిణః ॥ ౬౯ ॥ చరతస్సర్వ
తోభూపస్థలేషుమృగపోతకాన్ । కుజ్జైరాన్తేఘసజ్జా-శాన్ శుభదస్తవి

భూషితాన్ ॥ ౭౦ ॥ శిఖరాద్భిఖరంశీఘ్రం షతతశ్చాపివానరాన్ ।
ఏనమాద్యైస్తథావైశ్చశోభితేగిరిమూర్ధని ॥ ౭౧ ॥ విచచారతథాగస్త్య

శ్చిరకాలంస్మపేశ్వరః । ఋషిభిస్సహితస్తర్వైఃపితామహవచస్తస్సరన్ ॥ ౭౨ ॥
దిదృక్షుర్దేవదేవేశం భగవంతంసనాతనమ్ । అన్యానపశ్యత్సగస్త్యస్త

స్తిన్నద్రాజలాశయాన్ ॥ ౭౩ ॥ సరితశ్చమహాపుణ్యా నైషూర్యవిమ
లోదకాః । పుష్కరిణ్యశ్శుభాశ్చాపి సరాంసివిమలానిచ ॥ ౭౪ ॥

సర్వేషుతేషుపుణ్యేషు తీర్థేషుమునిసత్తమః । స్నాత్వాన్నాత్వాజగ
అగస్త్యాదీనాంకుమారధారాన్నానప్రాప్తిః.

న్నాథ మర్చయామాసభక్తిమాన్ ॥ ౭౫ ॥ ఏకదాతుసధర్మాత్కా వి
చరన్గిరిమూర్ధని । కామారీంమహతీంధారాంపతన్తీందదృశేమునిః ॥ ౭౬ ॥

అత్యుచ్చగిరిపృష్ఠాత్తు కార్తికేయేనసేవితామ్ । అందృష్ట్యావిస్తయావి
ష్ట సుర్వపాపహరాంశుభామ్ ॥ ౭౭ ॥ దేవర్షిసిద్ధమనుజై సేవితాం

పుణ్యకాష్ఠీభిః । యత్రసానిపతత్యుచ్చాచ్ఛిఖరాద్విమలోదకా ॥ ౭౮ ॥
తటాకేవిమలేదివ్యే పవిత్రేపాపనాశనే । యస్త్రిన్వసతిరాజేన్ద్ర శమ్భు

పుత్రఃప్రతాపవాన్ ॥ ౭౯ ॥ దారుణంతపఆస్థాయ ప్రీతయేమధుఘా
తినః । దేవసేనాపతిశ్శ్రీమాన్సుబ్రహ్మణ్యోఽనురాధనః ॥ ౮౦ ॥ త్రికాల

మర్చయన్విష్ణుంశ్రీనివాసంజగత్పతిమ్ । తస్త్రిన్ద్రత్వామునీన్ద్రస్త్రిన్దునరేన్ద్ర
మునిభిస్సహ ॥ ౮౧ ॥ ఆచమ్యప్రయతోభూత్వామమజ్జనుసమాహితః ।

సర్వపాపహరేశుర్ధ్వే తీర్థేతస్త్రిన్దుదాఽమలే ॥ ౮౨ ॥ చిన్తయద్దేవదేవే
శం నారాయణమనామయమ్ । స్నాత్వామునివరస్తస్త్రిన్నాచమ్యచ

యథావిధి ॥ ౮౩ ॥ దేవదేవంజగద్యోనిం వాసుదేవమధోక్షజమ్ ।
అర్చయామాసగోవిందం దివ్యైఃపుష్పైస్సుగంధిభిః ॥ ౮౪ ॥ ఋషయ

౪౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవ తే (అ-౧౧)

శ్చమహాత్మానసాన్నిత్యాతస్త్విన్తహోదకే । అర్చయామాసురవ్యగ్రం
 దేవదేవంజనార్దనమ్ ॥ ౮౫ ॥ సమాధాయమనస్తస్మిన్సృష్ట్యాన్య
 మితతేజసి । మనోనివేశ్యజగతామీశ్వరేపురుషోత్తమే ॥ ౮౬ ॥ నారా
 యణేజగద్ధామ్ని సర్వపాపహరేహరా । అథతంవరదంవిష్ణుం సర్వలో
 కసమస్మృతమ్ ॥ ౮౭ ॥ ప్రణేముర్తుని శార్దూలావేంకటాద్రినివాసినమ్ ।
 ప్రణతార్తిహరందేవం కృష్ణంసర్వేశ్వరంహరిమ్ ॥ ౮౮ ॥ రమంతం
 రమయాసార్థమర్చయిత్వాసురోత్తమమ్ । యథాపూర్వంమునిశ్రేష్ఠశ్చ
 చారగిరిమూర్ధని ॥ ౮౯ ॥ విచరంశ్చతతస్తత్రతీర్థాన్వాపప్రణాశనా ॥
 దేవదానవగన్ధర్వస్సిద్ధచారణఙ్నగైః ॥ ౯౦ ॥ ఋషిభిర్వాల్మీకిభ్యై
 శ్చసేవితంపర్వతోత్తమమ్ । అగస్త్యమునిభిస్తత్రదదర్శవిమలంగిరిమ్ ॥ *

ఇతి శ్రీవామనపురాణేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
 అగస్త్యాదిమహర్షికృతవిష్వక్సేనతత్పారిషదాదిదర్శన
 కథనంనామైకోనత్రింశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలస్థపుణ్యతీర్థవర్ణనమ్.

జనకః ॥ మునినాతేనదృష్టానామగస్త్యేనమహాత్మనా । నామా
 నితేహంతీర్థానాం పర్వతేన్ద్రానివాసినామ్ ॥ ౧ ॥ మాహాత్మ్యంచాపి
 సర్వేహంపాపహనివదస్వమే । యద్వాసంప్రాప్యతేమర్త్యైసాన్ని
 త్యాతేషుఫలంమునే ॥ ౨ ॥ విస్తరేణైతదాశ్చర్యంవక్తుమర్హస్యశేష
 తః । శ్రోతుకామోహ్యహంబ్రహ్మన్ప్రచ్ఛామిత్వాంతపోధన ॥ ౩ ॥
 వామదేవః ॥ శ్రూయతాంసృపతేవక్ష్యేయత్ప్రజ్ఞోహమహత్వయా ।
 తీర్థానాంనామధేయానిమాహాత్మ్యంచతథాద్భుతమ్ ॥ ౪ ॥ విస్తరా
 న్నైతదాఖ్యాతుం శక్యంవర్షశతైరపి । సక్ష్యేపేణమయాత్వేతతః-థ్య
 మానంనిశామయ ॥ ౫ ॥ వారాహంవామనంసౌమ్యం దివ్యంపఞ్చన
 దంతథా । శిలాతోయంమహాతీర్థం పాద్మంసౌరంతథాపరమ్ ॥ ౬ ॥
 పాపనాశనమైంద్రంచవాయవ్యంవారుణంతథా । బ్రహ్మతీర్థంతథాఽఘ
 ఘ్నుమాగ్నేయంసర్వకామదమ్ ॥ ౭ ॥ పఞ్చతీర్థంమహాపుణ్యం సర్వ
 లోకేషుపూజితమ్ । గౌరీతీర్థంచవిఖ్యాతమాశ్వినంపారమేశ్వరమ్ ॥ ౮ ॥

చక్రతీర్థం మహాపుణ్యం శబ్దతీర్థ మతః పరమ్ । విజయం విమలంచాపి శోకనా
శనమేవచ ॥ ౯ ॥ మాత్స్యం కౌర్మం తథా దివ్యం గారుడం పాణ్డవంత
థా । మాయామయం మహాతీర్థం కార్ణావం కామాశంతథా ॥ ౧౦ ॥
దాడిమం మధురంచాపి సర్వపాపప్రణాశనమ్ । తీర్థాన్యే తాని పుణ్యాని వి

→→→ కపిలతీర్థపశ్చిమభాగస్థపశ్చతీర్థమాహత్మ్యమ్. ←←←

ద్యస్తేవే జటాచలే ॥ ౧౧ ॥ జనకః ॥ పశ్చతీర్థమితి ప్రోక్తం యత్త్వ
యామునిసత్తమ । తన్నే బ్రూహిమహాభాగశ్రోతుమిచ్ఛామి తత్త్వతః ॥
వామదేవః ॥ కాపిలం నామ యత్తీర్థం తస్య పశ్చిమభాగతః । పశ్చతీర్థమి
తి ఖ్యాతం పావనం పుణ్యవర్ధనమ్ ॥ ౧౩ ॥ విప్రక్షత్రియ విటూచ్ఛద్రాద్రా
చాంత్యాపాపయోనయః । తేషాం క్రమేణ తీర్థాని పశ్చాత్తానినరోత్త
మ ॥ ౧౪ ॥ దేవాస్తత్రతపస్యస్తి పశ్చజాత్యభిమానినః । వసన్తి కాపి
లం లింగం పశ్యంతః పరయాముదా ॥ ౧౫ ॥ వరాహరూపిణం దేవమజ్ఞా
నాద్రినివాసినమ్ । అర్చయన్తస్తు సవస్తృసదా తద్భావభావితాః ॥ ౧౬ ॥
ఉపరిప్రథమం తీర్థం బ్రాహ్మణానాం శుభోదకమ్ । సద్యస్సిద్ధికరం తేషాం
స్నానపానజపాదిభిః ॥ ౧౭ ॥ తస్మాద్ధస్తాన్తహాతీర్థం క్షత్రియాణామ
భీష్టదమ్ । అనన్తరంచవై శ్యానాం తీర్థమాశుఫలప్రదమ్ ॥ ౧౮ ॥ తస్య
త్వనన్తరం తీర్థం శూద్రాణామఘనాశనమ్ । చతుర్థామప్యధస్తాత్తు చణ్డా
లీనాంచపాపినామ్ ॥ ౧౯ ॥ తీర్థం పర్వతమూలే తు సద్యః పాపనిబర్హా
ణమ్ ॥ వరాహరూపీభగవాన్నిష్ఠుర్భక్తానుకమ్పయా ॥ ౨౦ ॥ తేషు ప
శ్చసుతీర్థేషు సాన్నిధ్యం కురు తే సదా । వర్ణాశ్రమాణానూచారవైకల్యం
నాశయత్యహో ॥ ౨౧ ॥ తేషామన్యతమం తీర్థం సేవమానోనరోన్మ
ప । తాన్తాన్తాన్తసమవాప్నోతి కామాన్స్తీర్థప్రభావతః ॥ ౨౨ ॥ ప్రసా
దాత్తస్య దేవస్య ప్రాప్నోతి శుభము త్తమమ్ । తీర్థాన్యే తాని సమ్భూయ వ
ర్తస్తే పర్వతోత్తమే ॥ ౨౩ ॥ సద్యస్సుమస్తాపాపఘ్న స్తాసాన్సంజ్ఞా
నవిద్యతే । తథాపి శృణు వత్సామి పట్నప్తే కోటయస్తథా ॥ ౨౪ ॥ నారా
యణాచలే తస్మిన్నజ్ఞానాఖ్యేన గోత్తమే । దేవర్షిసిద్ధగర్భవయక్షరాక్షస
పన్నగైః ॥ ౨౫ ॥ గుహ్యావిద్యాధరైశ్చాపి హ్యపురోభిసమస్తతః । కిన్న
రైర్గడుడైశ్చాపి దేవైర్దేవాధిపైరపి ॥ ౨౬ ॥ ఏవమాద్యైస్తథావై శిశు

౪౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౧౧)

సేవితాఃపుణ్యకాష్ఠీభిః తీర్థానితేహాంమాహాత్మ్యంగదితుంనైవశక్యతే॥
 యస్మిన్యస్మిన్ గిరేశ్వర్ణేవారిసందృశ్యతేశుభమ్ । తదద్భుతంమహా
 పుణ్యంతీర్థేభ్యస్సమ్భవంనృప ॥౨౮॥ తేషుతేషుచతీర్థేషున్నాత్వాన్నా
 త్వాబుధోజనః॥౩భ్యన్తరవిశుద్ధ్యర్థంవిచరేత్సుసమాహితః ॥౨౯॥వామ
 దేవః ॥ పునరత్రప్రవత్స్యామితీర్థానిమునిసత్తమ । యానితానితుసర్వాణి
 స్వామిపుష్కరిణ్యాదిసర్వతీర్థమాహాత్మ్యవర్ణనమ్.
 శృణుమైవకమనావిభో ॥ ౩౦ ॥ పర్వతస్యాత్తరేభాగేపుణ్యతీర్థానిమే
 శృణుసర్వదోషప్రశమనంగిరిరూపమతఃపరమ్ ॥ ౩౧ ॥ శాలివాహం
 తథాచాన్యద్రోగఘ్నంశాన్తమేవచ । సర్వదుఃఖప్రశమనంకృష్ణనిధ్యాన
 మేవచ ॥ ౩౨ ॥ స్వామితీర్థంమహాపుణ్యంసర్వపాపప్రణాశనమ్ । య
 స్యతీరేజగన్నాథోరమతేరమయాసహ ॥ ౩౩ ॥ విశ్రుతంసర్వలోకే
 ఘృణితేషేణస్మృతాత్మజ । పాణ్డరాధిపునప్రఖ్యాతరాజహంసైర్నిషేవిత
 మ్ ॥౩౪॥ కోకిలైశ్చతథామతైశ్చక్రవాకైశ్చశోభనైః । ద్రుమైర్నా
 నావిధైశ్చపిపుష్పభారనివీడితైః ॥౩౫॥ తోయార్థమాపతద్భిశ్చైతే
 న్ద్రసదృశైర్గజైః॥ముత్తైస్సింహైర్వరాహైశ్చవృక్షైశ్చహరితైశ్చైవ ॥౩౬॥
 ఏవమాద్యైస్తథానైశ్చలోలితంవిమలోదకమ్ । ధనుశ్చక్రవిస్తీర్ణంచ
 న్ద్రకాన్తామలోదకమ్ ॥ ౩౭ ॥ ముఖ్యాన్యేతానిరాజేన్ద్రతీర్థానికథితా
 నితే । సర్వతీర్థానికథితుంనశక్యంనృపసత్తమ ॥ ౩౮ ॥ ఉద్దేశతస్తవో
 క్తానినారాయణమహీధరే । యామయాభవతఃప్రోక్తాస్వామిపుష్కరి
 ణీశుభా ॥ ౩౯ ॥ తస్యాప్రభావమతులంససురైరపిచూన్మషైః॥వక్తుం
 నశక్యతేచాపియస్యాస్తీరేహరిస్త్వయమ్ ॥ ౪౦ ॥ రమతేహ్యధికంత
 స్త్రిన్నారాయణగిరావపి । యాంగత్యాసర్వపాపఘ్నందేవర్షిగణసేవి
 తామ్ ॥ ౪౧ ॥ విశ్రుతాంసర్వలోకేషుపూజితాంత్రిదశైరపి । అనేక
 బహుసాహస్రైఃపాతకైరపిసంవృతః ॥౪౨॥ సరస్తేభ్యస్సమస్తేభ్యః
 పాపేభ్యోపిప్రముచ్యతే । సాక్షాన్నారాయణస్యాదేస్సర్వలోకవిమో
 హినీ ॥ ౪౩ ॥ సర్వదోషప్రశమనీమాయైషాపరమేశ్వరీ । వరిష్ఠాసర్వతీ
 ర్థేభ్యస్సాన్వమిపుష్కరిణీనృప ॥ ౪౪ ॥ యేనరావ్రాతరుత్థాయస్వామి
 పుష్కరిణీతివై కీర్తయన్మహాత్మానస్తేయాన్నిపరమాంగతిమ్ ॥ ౪౫॥

తస్యాంస్తా త్వాచతద్వారిదృష్ట్యాచమహదద్భుతమ్ । సర్వపాపవినిర్మ
క్తాస్సర్వశోకవివర్జితాః ॥ ౪౬ ॥ విమానందివ్యమారుహ్యవ్రజన్తిత్రిదశా
లయమ్ । యేచాప్యస్యాస్తథావారిపిబన్తిమిథిలాధిప ॥ ౪౭ ॥ అనేకబహు
సాహసై గ్రిహతకై శ్చాపిసంయుతాః । నరాస్తేభ్యోవిముచ్యస్తేపాపే
భ్యఃపాపకృత్తమాః ॥ ౪౮ ॥ ముచ్యస్తేరోగిణోరోగాన్ముచ్యస్తేఽసుఖినోఽ
సుఖాత్ । ముచ్యస్తేమోహమాపన్నానరామోహాన్నరాధిప ॥ ౪౯ ॥
శోకసాగరమాపన్నాముచ్యస్తేశోకసాగరాత్ । సంసారదుఃఖతాపా
రాఃపురుషార్థస్తమానసాః ॥ ౫౦ ॥ యాంసమాశ్రిత్యతద్బ్రహ్మప్రా
పున్వన్తిసదాఽమలమ్ । యాపురాదేవదేవేనవిష్టునాప్రభవిష్టునా ॥ ౫౧ ॥
బ్రహ్మణాలోకనాథేనప్రభుణావ్యక్తరూపిణా । గజ్ఞాదైవస్యకలైస్తీర్థైస్స
ర్వపాపప్రణాశనైః ॥ ౫౨ ॥ ప్రోక్తాసమేతిదేవేనమేఘగమ్భీరయాగిరా ।
శృణ్వతాంసర్వదేవానామృషీణాంచతథాన్మప ॥ ౫౩ ॥ జనకః ॥ కథం
ప్రోక్తాపురాబ్రహ్మస్వామిపుష్కరిణీశుభా । గజ్ఞాదైవస్యకలైస్తీర్థైస్స
మేతిహరిణాపురా ॥ ౫౪ ॥ ఏతద్బ్రహ్మన్తహాభాగయాథార్థేనాద్యశం
సమే । ఏతచ్ఛ్రీతుమిహేచ్ఛామిత్వత్తోహంమునిపుణ్ణవ ॥ ౫౫ ॥ శతా
నన్దః ॥ ఏవంపుష్టస్తదాతేనజనకేనమహత్కనా । మునిఃప్రాహసరేన్ద్రం
తంవత్సేహంశ్రూయతామితి ॥ ౫౬ ॥ ... *
ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యేస్వామి
పుష్కరిణ్యాదిసర్వతీర్థమాహాత్మ్యవర్ణనంనామత్రింశోధ్యాయః.

శ్రీశ్ఞానినృపపుత్రాంతః.

వామదేవః ॥ శఙ్ఖోనామపురారాజా రాజన్నాసీన్తహాద్యుతిః ।
హేహయానాంకులేజాతఃకర్మణావిశ్రుతోభువి ॥ ౧ ॥ శ్రుతస్యబలినో
రాజ్ఞఃపుత్రఃపరపురణ్ణయః । సోన్వశాసన్తహీంకృతస్త్వింసశైలవనకా
ననామ్ ॥ ౨ ॥ సోభవద్భగవద్భక్తఃప్రహ్లాదేనసమోభువి । గుణైస్సర్వై
స్సమాయుక్తశ్శ్రీమాన్సరమధార్మికః ॥ ౩ ॥ సోఽయజత్సర్వభూతేశమ
శ్వమేధాదిభిర్మఘైః । నారాయణంజగన్నాథంప్రణతార్తిహరంహరిమ్ ॥
అదదాద్భక్తిమాన్దేవే దక్షిణాశ్చసహస్రశః । సర్వేషుతేషుయజ్ఞేషుప్రీ

౫౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౧-౨)

తయేమధుఘాతినః ॥ ౫ ॥ నచాద్రాక్షీత్సతై ర్యజ్ఞైర్భగవన్తంసనాతనమ్ |

నారాయణంనృపాచిన్త్యంపుణ్డరికనిభేక్షణమ్ ॥ ౬ ॥ ద్రష్టుంతమజరం
దేవంకృతవాసపితాన్తఖాన్ | శ్రద్ధయాపరయాయుక్తోవివిధైర్భూరిదక్షి

ణైః ॥ ౭ ॥ సోభవద్దుఃఖసన్తప్తస్తతోఽపశ్యజ్జనార్దనమ్ | భక్తిభావేనమ
* స్వామిపుష్కరిణ్యాభగవదుక్తగజ్జాద్యశేషపుణ్యతీర్థసామ్యప్రాప్తిః *
నసాచేష్ట్యాసర్వమపైరపి ॥ ౮ ॥ ఏకదాతుమహత్త్వానంభూపతేభూప

తింవిభుః | అస్తర్హితోజగాదైవంభగవాన్పురుషోత్తమః ॥ ౯ ॥ తస్య
దుఃఖంసమాలోక్యవాసుదేవోమహీపతే | శృణ్వతాంసర్వభూతానాం

మేఘగమ్భీరయాగిరా ॥ ౧౦ ॥ నారాయణగిరామాంత్యం ద్రక్ష్యసే
హేమహీపతే | భక్తిభావేనమనసాతపస్తప్త్యాసుదుస్తరమ్ ॥ ౧౧ ॥

తత్రపుష్కరిణీదివ్యావిపులాపాపహరిణీ | ధనుశ్శతపరిణాహవైడూర్య
విమలోదకా ॥ ౧౨ ॥ త్రైలోక్యవిశ్రుతాపుణ్యాస్వామిపుష్కరిణీతి

వై | గజ్గాద్యైశుకలైస్తీర్థైస్ససమావిమలోదకా ॥ ౧౩ ॥ తస్యాం
స్సాత్వాభవిష్యన్తి నరాఃసాపవివర్జితాః | తస్యాస్తీరేమహాపుణ్యేపు

ష్కరిణ్యాంనృపాత్తజ ॥ ౧౪ ॥ మహాతాతపసాయుక్తస్తిష్ఠత్వంసుస
మాహితః | వత్సరాణాంసహస్రేతు సమతీతేమహామునిః ॥ ౧౫ ॥

ఆయాస్యతిమహాతేజాలగస్త్యమునిభిస్సహ | అనేకశతసాహస్రైఃప
రీతస్తంమహీధరమ్ ॥ ౧౬ ॥ ద్రష్టుకామశ్శమాంవిప్రో విచరన్తిరిమూ

ర్ధని | వహన్తయిపరాంభక్తిం సర్వబ్రహ్మవిదాంవరః ॥ ౧౭ ॥ ఆగ
తేథమునాతస్త్రిన్నచిరేణైవమాంనృప | ద్రష్టాసిమత్ప్రసాదేనతేనసా

ర్ధంమహాత్మనా ॥ ౧౮ ॥ త్వయాసశోకేకర్తవ్యోదాస్యేతవయథేష్ఠి
తమ్ | మావిషాదంకృథావీరగచ్ఛత్వంతంమహీధరమ్ ॥ ౧౯ ॥ వామ

దేవః ॥ ఏవంపురాహిభగవాన్గజ్గాద్యైస్సామ్యమాదిశత్ | దేవదేవో

భగవదుక్త్యాశ్శక్త్యంతపకృతస్వామితీర్థతపఃప్రకారః.

జగన్నాథస్వామిపుష్కరిణీంప్రతి ॥ ౨౦ ॥ శఙ్ఖోపిన్ద్రపత్తిరీమాగది
తంతస్యశాక్తిణః | నారాయణస్యదేవస్యవిష్ణోరస్త్యైతస్యః ॥ ౨౧ ॥

నిశమ్యమధురంవాక్యంనరేన్ద్రోధనరేశ్వర | అభిషేచ్యసుతంవీరంమహే

స్త్రీసమవిక్రమమ్ ॥ ౨౨ ॥ సామ్యంపురుషశార్దూలంవజ్రపాణిమివా
 పరమ్ । నారాయణాలయందివ్యంనారాయణగిరింతదా ॥ ౨౩ ॥ అభ్య
 గాద్ద్ర్యష్టుకామస్సవాసుదేవంసరాధిప । తత్రగత్వామహిపాలస్సతే
 పేపరమంతపః ॥ ౨౪ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరేయథోక్తంపరమేష్ఠినా ।
 విషయేభ్యస్సమస్తేభ్యస్సమాహృతమనోరథః ॥ ౨౫ ॥ నివేశ్యచమన
 స్తస్మిన్సరేబ్రహ్మణీకేశవే । తపశ్శరంశ్చవిశ్వేశమర్చయంశ్చయథా
 విధి ॥ ౨౬ ॥ వత్సరాణాంసహస్రంతుసోభవన్నియతాత్మవాః । ఏవమే
 షామహాపుణ్యాస్వామిపుష్కరిణీశుభా ॥ ౨౭ ॥ ఏనాంపురాతనీంపు
 ణ్యాంసేవమానోనసీదతి । నరస్సమస్తపాపైస్తుసంయుక్తోపినరేశ్వర ॥
 యస్త్యేనాంసేవతేభక్త్యాసగచ్ఛేత్పరమాంగతిమ్ । దేవదేవప్రసాదే
 నకృష్ణస్యపరమాత్మనః ॥ ౨౮ ॥ సకామాశ్చాపిసేవస్తేయేనరానియ
 తేద్వియాః । స్వామిపుష్కరిణీమేనాంతానామానామ్నవస్తిహి ॥
 ఋషయోవాలఖిల్యాశ్చ సిద్ధాశ్చాపిసహస్రశః । అస్యాంస్నాత్వాజగ
 న్నాథమర్చయన్తిదినేదినే ॥ ౩౧ ॥ అస్యాస్తీరంసమాగమ్య గర్భర్వా
 శ్చసహస్రశః । ప్రసాదయన్తోదేవేశం సుస్వరంబహుకిన్నరాః ॥ ౩౨ ॥
 గాయన్తివివిధైర్ద్వివైకరక్తభిస్తమహర్నిశమ్ । నృత్యస్త్యపురసశ్చాపి
 గాయన్తిశుభలోచనాః ॥ ౩౩ ॥ ప్రసాదయన్త్యోదేవేశందివారాత్రమ
 తద్విితాః ॥ ౩౩౪ ॥ ఏషామహాశ్చర్యతమామహిపతేమహితలేదేవగ
 ధైరభిష్టుతా । నారాయణాదిప్రవరంసమాశ్రితానారాయణేనాపు్యది
 తాప్రియేతిసా ॥ ౩౪౪ ॥ ... .. *

ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే
 స్వామిపుష్కరిణీ మాహాత్మ్యకథనంనామైక త్రింశోధ్యాయః

➤ స్వామిత్థిర్థేభగవత్తముద్దిశ్యాగస్త్యాదికృతతపశ్చిన్తాప్రకారః. ✍
 వామదేవః ॥ అగస్త్యాథమునీన్ద్రీస్తునరేన్ద్రీమునిభిస్సహ । ఏతా
 నితీర్థానిమునిస్సామిపుష్కరిణీంవినా ॥ ౧ ॥ మనఃప్రహ్లాదజననీంద్య
 ప్త్యాహర్షముపాగమత్ । తేషుతేషుచసర్వేషుతీర్థేషుశుభవారిషు ॥ ౨ ॥
 స్నాత్వాస్నాత్వాప్రణమ్యేశమర్చయామాసకేశవమ్ । మునయశ్చాపి

౫-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౧౩

తేనర్వేపరాంప్రీతిముపాగతాః ॥ ౩ ॥ దృష్ట్వాతీర్థానిపుణ్యాని శతశోధ
సహస్రశః । తేచాపితేషుతేష్యేవంస్నాత్వాస్నాత్వాద్విజ్ఞోత్తమాః ॥౪॥
అర్చయామాసురవ్యగ్రాభగవస్తంసనాతనమ్ । అథతైస్సుహితైస్సుర్వై
రగస్త్యోనియతాత్మవా ॥ ౫ ॥ అర్చయిత్వాజగన్నాథ మభ్యగాత్సు
రుషోత్తమమ్ । ద్రష్టుకామోమహీపాలభూతభవ్యభవత్పుభుమ్ ॥ ౬ ॥
ఆదిదేవవిశాలాక్షంకృష్ణమగ్నిప్తకారిణమ్ । మునీన్ద్రగిపరమాయత్రోవి
చరన్గిరిమూర్ధని ॥ ౭ ॥ కాలేనమహతాచాపినాద్రాక్షీత్సురుషోత్తమమ్ ।
ప్రహరమీశ్వరందేవం సర్వలోకపరాయణమ్ ॥ ౮ ॥ దుఃఖేనమహతావి
ష్టోమునీన్ద్రోమునిభిస్సహ । నిషసాదతతోభూపకస్త్రిశ్చిద్గిరిగహ్వరే ॥౯॥
భూధరంసర్వతఃపశ్యత్ కిమేతదితిచింతయత్ । యత్పురాబ్రహ్మణాప్రో
క్తంద్రష్టాసీతిసురేశ్వరమ్ ॥ ౧౦ ॥ తచ్ఛాపిసంస్తరన్వాక్యం నిషసాదసు
దుఃఖతః । ఋషయశ్శాపిదుఃఖార్తాహ్యపశ్యన్తస్సురేశ్వరమ్ ॥ ౧౧ ॥
పరివార్యమునీన్ద్రంతం నిషేధురవనీపతే । రాజంస్తేహంమునీన్ద్రాణాం
చరతాంతత్రభూధరే ॥ ౧౨ ॥ వేంకటాఖ్యేభ్యగగాత్సుక్యేవర్షాణామ
ధికంశతమ్ । తతస్తేషూపవిష్టేషుమునీన్ద్రేషుమహీధరే ॥ ౧౩ ॥ ఆజ
భగవత్సేవార్థం వేంకటాచలమ్ప్రతిగురుశుకాద్యాగమనమ్. ౧౪
గ్తుశ్చిఖరేతస్త్రిద్రుమషణ్ణవిభూషితే । బృహస్పతిశ్చభగవాన్శుక్రశ్చా
పితథాత్మవా ॥ ౧౫ ॥ తథాచభగవద్భక్తోరాజోపరిచరోవసుః । సా
న్నిధ్యంకురుతేయస్య సదాకృష్ణోమహీపతే ॥ ౧౬ ॥ యఃపురావిప్రశా
పేన పాతాళతలపాతితః । ఉద్ధృతోహరిణాతస్మాత్సంసారగహనా
దివ ॥ ౧౭ ॥ జనకః । కథంసవిప్రశాపేన పాతాళతలపాతితః । ఉద్ధృ
తోహరిణాకస్మాత్సంసారగహనాదివ ॥ ౧౮ ॥ ఏతన్తునేమహాశ్చర్యంశ్రో
తుమిచ్ఛామ్యశేషతః । నారాయణాశ్రితత్వేనప్రసాదసుముఖోవద ॥౧౯॥
శతానన్దః ॥ ఇత్థంనిశమ్యనచనంజనకస్యమునిస్తదా । వామదేవోమహీ
పాలత్రూయతామితిచాబ్రవీత్ ॥ ౨౦ ॥ ఇదంచోవాచభగవాన్ సర్వ
శాస్త్రువిశారదఃపుణ్యమేతన్మహాశ్చర్యంశ్రుత్వాచైవావధారయ ॥౨౧॥
వాసుదేవాశ్రయంపుణ్యమితిహంసంపురాతనమ్ ॥ వామదేవః ॥ ఋష
యశ్చపురారాజ సేన్ద్రాశ్చత్రిదివౌకసః ॥ ౨౨ ॥ తందేశంప్రథితా

ఉపరిచరవసువృత్తాంతః.

స్వర్ణేయత్రోపరిచరోవసుః । ధర్మసంశయమాపన్నాః ప్రప్టుంతంవసు
ధాధిపమ్ ॥ ౨౨ ॥ అత్రాంత్ర రేపమాయాతస్సోయంమార్గవశాద్వసుః ।
అభిజగ్నుశ్చ తందేవాఋషయశ్చ తదావసుమ్ ॥ ౨౩ ॥ తానాగతాంత్ర
తోదృష్ట్యా దేవాన్ప్రహర్షిభిస్సహ । పూజయామాసఘర్షాత్కా సము
త్థాయనరాసనాత్ ॥ ౨౪ ॥ సంపూజ్యతాన్యథాన్యాయం ప్రణమ్యచ
కృతాజ్ఞాళిః । సకౌతుకసమావిప్లవప్రాహచేదంచోన్మప ॥ ౨౫ ॥ కృ
తార్థోస్తి మహాభాగాయద్యాయంమమచాస్తికమ్ । ఆగతాస్త్రిషులో
కేషు పూజితావేదపారగాః ॥ ౨౬ ॥ ఏష్వాసనేషుసర్వేషు విశంతు
చయథావిధి । ప్రసేదన్తుభవన్తోత్ర దేవాబ్రహ్మర్షయోఽమలాః ॥ ౨౭ ॥
ఇత్యుక్త్వాప్రదదా తేహమాసనానిమహాస్త్రివై । మణికాఞ్చనచిత్రాణిదీ
ప్యమానాన్యనేకశః ॥ ౨౮ ॥ మునీన్ద్రిణాఞ్చసర్వేషాంత్రిదశానాంచధర్మ
విత్ । తేషు తేషూపవిష్టేషుదేవేషుమునిభిస్సహ ॥ ౨౯ ॥ కృతాజ్ఞాలిర్ముదా
యుక్తఃప్రప్రచ్ఛాఫసచేదిరాత్ ॥ కిమర్థమాగతాయూయంకింకార్యంభవ
తాంమయా ॥ ౩౦ ॥ ఏతత్సర్వంసమాసేనత్వాఖ్యాతమునిసత్తమాః । వా

ఉపరిచరవసువృత్తిమహర్షి కృతప్రశ్నః.

మదేవః ॥ ఇత్యుక్త్వావసునాహృష్టామునీన్ద్రిస్తేసురైస్సహ ॥ ౩౧ ॥
ధర్మసంశయమాపన్నా ఆచఖ్యుస్తస్యభూపతే । ధర్మసంశయమాపన్నా
వయంసర్వేసమాగతాః ॥ ౩౨ ॥ ధర్మతత్త్వంపరిప్రప్టుంఞ్చిన్ధినోధర్మసం
శయమ్ । భోరాజన్కేనయప్తవ్యంసద్భిఃకింపశునాఽభవా ॥ ౩౩ ॥ ఔ
షధైరేవయప్తవ్యం తదేతద్వదతత్త్వతః । ఏతంసస్సంశయంఞ్చిన్ధిప్రమా
ణంనోభవాన్తతః ॥ ౩౪ ॥ ఇత్యేవముక్తస్సనసుః కృతాజ్ఞాలిరభావత ।
కస్యవైకోమతఃపక్షో బ్రూతసత్యంద్విజోత్తమాః ॥ ౩౫ ॥ ఇత్యుక్త్వాఋ
షయఃప్రోచుఃపక్షోద్వాచపృథక్పృథక్ । ధాన్యైర్యష్టస్యమిత్యేవపక్షోఽ
స్త్వాకంనరాధిప ॥ ౩౬ ॥ పశుపక్షస్తుదేవానాం మతోరాజన్వదస్వనః ।
నిశమ్యవచనం తేషాం నృపేన్ద్రోవసురాత్మవాన్ ॥ ౩౭ ॥ ప్రశ్నమేతం
సమాధిత్సుర్మనస్యేవమచిన్తయత్ । మహర్షిభ్యస్తుదేవానాం పూర్వం
పూజ్యాహిదేవతాః ॥ ౩౮ ॥ తతోమయాఽద్యసంగ్రాహ్యః పక్షోఽత్ర

౫౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవ తే (అ-౧౩)

మరుతామితి దేవానాంతుమతంజ్ఞాత్వావసుస్తత్సక్షసంశ్రయాత్ || ౩౯ ||
 చాగేనైవతుయష్టవ్యమిత్తూచురమరాస్తుయత్ | ఏవమేనైతదిత్యాహ
 నాన్యథేతిసరోత్తమ || ౪౦ || తేనోక్తంనచసంశ్రుత్వాపసునారక్త
 మహర్షిశాపేనోహరిచరవసాః పాలాశకుహరస్రాప్తిః || ౪౧ ||
 వీక్షణాః | మునీంద్రాస్తేశ్చసంక్రుధ్ధాఃప్రోచురేషంవచోన్మపమ్ || ౪౧ ||
 యదిత్వయోక్తంపరమోధర్మోనన్యాత్పరంతప | రసాతలతలజ్ఞోరంనివి
 శేభాహ్యకామతః || ౪౨ || యదిస్యాత్పరమోధర్మస్త్యయోద్దిష్టోనశే
 శ్వర | నయమేవాద్యత్థోరంప్రవిశేమరసాతలమ్ || ౪౩ || విధాతా
 భగవాన్గేనస్మిన్వాత్పరమేశ్వరః | నారాయణస్సభగవాన్ కృష్ణఃక
 మలలోచనః || ౪౪ || సఏవదేవదేవేశోవేత్త్యేషమధుసూదనః | నవే
 దాన్యఃపుమాన్లోకేవేదైతద్వాపితామహః || ౪౫ || వేదదేవవరస్సా
 త్మాచ్ఛుక్కురోవాపురాన్తకః | యంవిదుస్సర్వభూతానాంసంహరేతి
 పురావిదః || ౪౬ || ఏవముక్తేతత్తస్మైనిపపాతసచేదిరాట్ | అనిచ్ఛ
 న్నేనభూపాలఘోరదుగ్ధేరసాతలే || ౪౭ || భావయాత్పృథివీదేవేశం
 త్రాతారంమధుఘాతినమ్ | భక్త్యాపరమయాయుక్తః కృష్ణమక్లిష్టకారి
 ణమ్ || ౪౮ || పతమానంతతోవాయుర్విచరన్వైతదాబిలే | దధౌఽర
 మయాప్రీత్యాభక్తోయమితిశాశ్లేశః || ౪౯ || సహస్నేనశనైర్ద్వేవోవాయు
 స్తంచేదిపుజ్గవమ్ | ప్రవేశయామాసతదాపాతాశందైత్యసేవితమ్ || ౫౦ ||
 ప్రవిష్టస్సనరేంద్రోధచేదిరాడ్విశ్రుతోభువి | మనస్యచ్యుతమీశేశంకృత్వా
 సర్వేశ్వరంహరిమ్ || ౫౧ || వాసుదేవంసురాధ్యక్షం శంభుచక్రగదాధ
 రమ్ | స్థితిసంయమకర్తారం కృష్ణమక్లిష్టకారిణమ్ || ౫౨ || నారాయ
 ణంసమస్తానాంలోకానాంప్రభుమీశ్వరమ్ | ద్వాదశాక్షరమేనైకంపరం
 మస్తంజిజాపహ || ౫౩ || సర్వేన్ద్రియాణిసంయమ్య భక్త్యాపరమ
 యాయుతః | విషాదంనాగమద్ధోరంప్రవిష్టోపిరసాతలమ్ || ౫౪ || శోకం
 భగవత్ప్రేరితచక్రకృతపసుహననోద్యుక్తాసురవధప్రకారః || ౫౫ ||
 మోహంభయంచాపినాగమత్స్పృధవీపతిః | ప్రవిష్టమధతందృష్ట్వాచేదిరా
 జంజిఘాంసవః || ౫౬ || పూర్వవైరంస్తరస్తస్తుదైతేయాశ్శస్త్రపా
 ణయః | ఆజగ్దుస్సంభ్రాంతత్రశితశోధసహస్రశః || ౫౭ || మహాబలా

మహావీర్యామహాదంష్ట్రా గ్రిమహాజనః । తేనమేత్యమహాత్మానంచేదిరా
జంమహాభుజమ్ ॥ ౫౭ ॥ నిజఘ్నస్సహసాతైస్తైరస్తైశ్చస్తైస్తైరస్వినః ।
నశేకుస్తంమహాత్మానంహస్తంద్వతేయదానవాః ॥ ౫౮ ॥ బ్రహ్మదైత్యర(ప్ర)
జాలైశ్చశస్తైశ్చాపిసుదారుణైః । చక్రంభగవతాజ్ఞప్తరత్నార్థంత
స్యధీమతః ॥ ౫౯ ॥ ఆగతంతత్రసాతాశేదుర్ధ్వంతుద్దురానదమ్ । చక్రా
గ్నాదైత్యవిర్క్తశస్తాశ్చాస్త్రిణిభూపతే ॥ ౬౦ ॥ లయంయాతానిస
ర్వాణిపతక్తా ఇనపావకే । అనతేపాపకర్తాణోద్వైతేయాదానవాస్త
దా ॥ ౬౧ ॥ జగ్జ్యర్థగాతంసర్వేస్వాలయాన్విధిలేశ్వర । వసుశ్చాపిసరా
జర్షిశ్చింతయన్తథుసూదనమ్ ॥ ౬౨ ॥ ఇప్తాభిర్వాభ్యురీశేశంతుష్టావపు
రుష్కాత్మమమ్ । భగవానవివిజ్ఞాయచేదిరాజంరసాతలే ॥ ౬౩ ॥ పతి

వస్వానయనాయపాతాళబిలమ్మగ్నిభగవత్కృతగరుడప్రేషణమ్.

తంవిప్రశాపేనసర్వేశస్సర్వభావనః । పరఃపరాత్మాపురుషఃపరమాత్మా
సనాతనః ॥ ౬౪ ॥ అన్యక్తిరూపోవిశ్వాత్మా విష్ణుర్నారాయణస్వ
యమ్ । నాగేన్ద్రగ్రీవనేరమ్యేశయానోమధుసూదనః ॥ ౬౫ ॥ భ
క్తానుకంపీదేవేశఃక్షీరాణ్ణవనికేతనః । నైనతేయంజగన్నాథస్సన్తరశు
భలోచనః ॥ ౬౬ ॥ సంస్కృతోగరుడస్తేనవినతానన్తనస్తతః । శీఘ్ర
మేవహరేస్తస్యపార్శ్వమభ్యాగమన్తదా ॥ ౬౭ ॥ ఆగతంతంగరుత్త
న్తంసమీత్యవిసుధాధిప । మేఘగమ్భీరయావాచాప్రవాచేదంప్రజాప
తిః ॥ ౬౮ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ నైనతేయసరాజర్షిర్వసుర్నిత్యంమమప్రి
యః । విప్రశాపభయాన్ఘోరేపాతాళేపతితఃకిల ॥ ౬౯ ॥ పతితోపిస
పాతాళేభక్త్యాపరమయాయుతః । మామేనభజతేచిత్త్యంమయ్యావేశ్య
మనోగతిమ్ ॥ ౭౦ ॥ తమానయస్వభూచాలంగరుత్తన్వచనాస్తమ ।
తస్మాదుద్ధృత్యపాతాళాత్స్వదేశంప్రాప్తయాన్యయమ్ ॥ ౭౧ ॥ క్షీప్రం
గచ్ఛస్వరాజర్షిర్నద్యక్తోయత్రసంస్థితః । నైవమ్హితిభూపాలస్సవసు
ర్గరుడామతః ॥ ౭౨ ॥ వామదేవః ॥ ఇత్కుర్వోగరుడస్తేనహరిణాపరమే
ష్ఠినా । తథేత్యక్తాత్వతశ్శీఘ్రమభ్యగాద్దైగ్విరసాతలమ్ ॥ ౭౩ ॥ భూ
ప్రప్రవిశతస్తస్యపాతాళంతుతరస్వినః । గరుడస్యాగ్రవేగస్యపక్షవాతేన
వేగతః ॥ ౭౪ ॥ ఆనూతాశ్శతశోనేకుఃపన్నగేంద్రాగ్రసాతలే । పాతాళ

౫౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అ-౧౩)

వాసినశ్చాపిదైతేయాశ్శతశస్త్రదా ॥ ౭౫ ॥ తద్భయాచ్చమహావీర్యా
నిపేతుశ్శతశస్త్రతః । చుక్షుభుస్సాగరాశ్చాపిపర్వతాశ్చచకంపితే ॥ ౭౬ ॥
సమూలాన్యవతన్వృతౌభగ్నసూన్ధాస్సుమూర్ఛితాః । పరిత్యజ్యతదా
కాశంభేచరాఃప్రయయిర్దివమ్ ॥ ౭౭ ॥ అంతర్గత్యాథపాతాశ్చేగరు
త్తాన్వినతాసుతః । దదర్శతంసమాసీనంచేదిరాజంమహీపతిమ్ ॥ ౭౮ ॥
భగవంతంజగన్నాథంస్తువంతంపురుషోత్తమమ్ । గరుత్మంతంతోన్మృష్టా
సహసావసురుత్థితః ॥ ౭౯ ॥ ధృతాజ్ఞలిర్మహాతేజాఃపూజయామ్నాస
భక్తిమాణాః । గరుడశ్చాపిభూపాలంసంపూజ్యేనమథాబ్రవీత్ ॥ ౮౦ ॥
స్త్రయన్నివమహావీర్యోహర్షయన్నివతంసనుమ్ । శ్రూయతాంభూపతే
వాక్యంకృష్ణస్యాక్లిప్తకారిణః ॥ ౮౧ ॥ సృష్టిసంయమనేశస్యవిష్ణోరమి
తతేజసః । ఆనయస్వవసుంభక్తంరసాతలతలంగతమ్ ॥ ౮౨ ॥ స్తువం
తంచూంసమావేశ్యమయ్యేవమతిముత్తమామ్ । ఇత్యుక్తోలోకనాథేన
తవానయనకర్తృణి ॥ ౮౩ ॥ ఆగతోహంమహీపాలసమారోహమమో
పరి ॥ వామదేవః ॥ వైనతేయేనతేనేవంప్రొక్తస్సపథ్నివీపతిః ॥ ౮౪ ॥
ఉవాచపరయాశ్రీత్యాగరుత్మంతంవసుర్నృపః । తవపుష్టంసమారోఘం
నచేచ్ఛామిశుభేక్షణ ॥ ౮౫ ॥ యత్రారోహతిగోవిన్దఃకృష్ణశ్శుభవిలో
చనః । నాథశ్చజగతాంధాతాయస్మింశ్చక్రగాదాధరః ॥ ౮౬ ॥ ఆరోహతిమ
యాతస్మిన్నాస్థాతుంనైవచోచితీ ॥ వామదేవః ॥ ఇత్యుక్తోగరుడస్తేనచేదిరా
జేనధీమతా ॥ ౮౭ ॥ తవానురూపంవచనముక్తమిత్యబ్రవీత్తతః ॥ ఇత్యుక్త్వా
తంతథాభూతంగరుత్మాన్నన్నగాశనః ॥ ౮౮ ॥ బాహుభ్యాంసంపరివ్యజ్య
పాహ్లాచైనంపునఃపునః । ఉత్పాతాశువేగేనబాహుభ్యాంపరిగృహ్య
తమ్ ॥ ౮౯ ॥ మహాజవోమహావీర్యోమహాదంష్ట్రోమహామనాః । త
తఉత్పతతస్తస్యగరుడస్యతరస్వినః ॥ ౯౦ ॥ షక్షవాతేనసంత్రస్తాఃపా
తాశతలవాసినః । మహారగామహావీర్యాఃప్రయయుస్సర్వతోదిశ
మ్ ॥ ౯౧ ॥ దైతేయాదానవాశ్చాపిరాక్షసాశ్చసహస్రిశః । దిశోద
శసమాజగ్తుః కృష్ణాగమనశ్చజగయా ॥ ౯౨ ॥ పాతాశంసమతీత్యాథ
వైనతేయఃప్రతాపవాణాః । స్వదేశంప్రాపయామాసతంవసుంచేదిపు
వమ్ ॥ ౯౩ ॥ హస్తాభ్యాంభువినిక్షిప్యతంవసుంగరుడస్తదా । అత్రైవ

స్థీయతాంరాజన్నిత్యక్వాప్రయయాబలీ || ౯౪ || ననుశ్చాపిసరాజన్ని
 స్వరాజ్యంప్రాప్యభూపతిః | బుభుజేసకలానామూ శశాసచవసున్ధ
 రామ్ || ౯౫ || విష్ణోరేవప్రసాదేనసర్వభూతనివాసినః | జగద్ధాతురనస్త
 స్యపశ్చాన్తుక్తిమవాప్తవాన్ || ౯౬ || ఏవమేతత్పురావృత్తంకథితంతే
 నృపోత్తమ | నారాయణాశ్రితంపుణ్యంయఃపరేద్భక్తిమాన్సరః || ౯౭ ||
 ప్రామ్యూచ్యతమీశేశం సయాతిపరమాంగతిమ్ | నారాయణేతిహంసం
 యశ్యశోతిశ్రావయిష్యతి || ౯౮ || శ్రద్ధయాభగవద్భక్తింప్రాప్నోతి
 ససరాధిప | ముచ్యంతేనరాస్సద్యోదుఃప్రైశ్చైశ్చకైర్నృప || ౯౯ ||
 ఉద్ధ్రియంతేచసంసారాత్పాతాళాచ్ఛేదిరావ | విభునావాసుదేవే
 నకృష్ణేనైవదయాళునా || ౧౦౦ || హృదిహృదీకనాథేన సర్వకామప్ర
 దాయినా || ౧౦౦౪ || ... .. *

ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

ఉపరిచరనసూపాఖ్యానకథనంనామద్వాత్రింశోధ్యాయః.

శఙ్ఖాదీనాంభగవద్దివ్యమజ్జశవిగ్రహసేవాప్రాప్తిః.

వామదేవః || తతస్తేత్రయఆశ్చర్యంగిరేస్తస్యసమాయయః |
 శిఖరంమేరుసంకాశం నానాధాతువిభూషితమ్ || ౧ || శ్రియాపరమ
 యాయుక్తం భాసయస్తస్వితేజసా | శిఖరేణచయేనైవ పర్వతస్సవి
 రాజితః || ౨ || యస్మింశ్చాపిసమాసీనామునయశ్చతశోనృప | అగ
 స్త్యప్రముఖాస్సర్వే భాస్కరోపమతేజసః || ౩ || అగత్యసహసాభూప
 దీప్యమానాభివాగ్మయః | భాసయన్తోదిశస్సర్వాస్తేజోభిర్భాస్కరో
 పమైః || ౪ || అగస్త్యప్రముఖాస్సప్రాన్సర్వాస్తాన్దశశుస్తదా | నిషణ్ణం
 స్తస్యశిఖరేనిషణ్ణస్థృశదుఃఖితాన్ || ౫ || తానాగతాంస్తతోద్భవ్వా
 హ్యదిత్యానపరానివ | సముత్తస్థుర్ద్విజాస్తత్రనిషణ్ణాయేనగోత్రమే || ౬ ||
 పూజయన్తిస్తతాన్సర్వానగస్త్యప్రముఖాన్స్తదా | సజ్జత్యమునిభిస్స
 రైవైస్త్రయస్తేభమహశాజనః || ౭ || ప్రోచుఃపరమసంపూష్టనాదయన్తోది
 శోదశశుభావ్యుష్టానిశాస్తాకంశుభాశ్చుతిభయోఽమలాః || ౮ || యుష్మా
 భిస్సజ్జతాయస్తాద్వయంబ్రహ్మసత్తమాః | కిమర్థమాగతాయూయం

పర్వతేస్త్రిస్సహాయసి ॥౯॥ విషణ్ణాశ్చక్రిమర్థంనైకంవాద్రష్టుమిహగతాః ।
 ఏతన్మనీవరాయూయమస్తాకంపుచ్చతాంద్విజాః ॥౧౦॥ సర్వమాఖ్యాతత
 త్తేనశ్రోతుమిచ్ఛామహేవయమ్ । ఏవంమునీవరాస్తైస్తుసమ్యక్ప్రప్తామ
 హాత్మభిః ॥౧౧॥ శ్రూయతామితిచాభాష్యప్రోచుస్తేమిథిలేశ్వర ॥ఋషయః॥
 శఙ్ఖచక్రధరందేవవీతవాససమచ్యుతమ్ ॥౧౨॥ నారాయణగిరావస్త్రిస్వ
 సంతంపురుషోత్తమమ్ । ఈశితారంసమస్తస్యప్రప్తారంజగతోఽవ్యయం ॥
 తంవయంశుభదాతారంద్రష్టుకామాస్సమాగతాః । నచదృష్టోజగన్నాథో
 విచరద్భిస్సమస్తతః ॥ ౧౩ ॥ కాలేనమహతాచాపివిషణ్ణస్తేనతేవయ
 మ్ । అదృశ్యమానేగోవిందేహరావవ్యక్తజన్మని ॥ ౧౪ ॥ శోకేనమహ
 తావిష్టాభృశముద్విగ్నమానసాః । నిషణ్ణాశ్చశుభేహ్యస్త్రిశ్శిఖరేధాతు
 మణ్ణితే ॥ ౧౫ ॥ ఏవముక్తేమునీంద్రైస్తుతతప్తైర్జనకామరాః । మునీ
 న్ద్రాస్తాసమాభాష్యప్రోచుస్తేశ్రూయతామితి ॥ ౧౬ ॥ వస్వాదయః ॥
 శఙ్ఖోనామమహీపాలోహేహయాధిపతిఃప్రభుః । అసీచ్ఛ్రితస్యతనయ
 సుత్వభేనిష్ఠితశ్శుభే ॥ ౧౭ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరేనచరాజార్చయన్
 హరిమ్ । తపశ్చరతిరాజేంద్రితస్యరాజ్ఞోజనార్దనః ॥ ౧౮ ॥ సాన్నిధ్యం
 కురుతేదేవోభగవానితివిశ్రుతమ్ । సోయంసమాగతఃకాలోయస్త్రికా
 లేజనార్దనః ॥ ౧౯ ॥ శఙ్ఖేనద్రక్ష్యతేరాజఃవిశ్వరూపధరోహరిః । తాం
 తుగచ్ఛామహేపుణ్యాంస్వామిపుష్కరిణీంశుభామ్ ॥ ౨౦ ॥ సర్వకా
 మప్రదాంశుద్ధాంసేవితాంత్రిదశైరపి । తత్రగత్వావయంచాపిదక్ష్యో
 మఃపురుషోత్తమమ్ ॥ ౨౧ ॥ సర్వకామప్రదాతారం సర్వేశంసర్వభా
 వనమ్ । తస్మాద్యాయంవయంచాపిగచ్ఛామద్విజనత్తమాః ॥౨౨॥ నా
 త్రస్థేయంక్షణమపిత్వర్యతాంత్వర్యతామితి । ఇత్యుక్తేకతదాభూషవస్వా
 ద్యైస్సైర్మహాత్మభిః ॥ ౨౩ ॥ సంహృష్టమనసస్సర్వే బభూవుర్ద్విజనత్త
 మాః । ప్రోచుశ్చశీఘ్రమేవాస్తాగ్గమ్యతాంగమ్యతామితి ॥ ౨౪ ॥ గత
 మోహమహత్మానోగతశోకాగతజ్వరాః । మునయోథయయస్వర్వేవ
 స్వాద్యైస్సహితాన్మప ॥ ౨౫ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీర్థం మునీనాంగణసే
 వితమ్ । గచ్ఛంతస్తేథసంహృష్టాఃప్రోచురేవంపరస్పరమ్ ॥ ౨౬ ॥ సరే
 స్త్రిమునిశార్దూలావీక్షమాణామహీధరమ్ । అయంకిలజగద్ధాతుర్వాసు

దేవస్యశాక్తిణః ॥ ౨౮ ॥ భూధరోబహువృక్షాఢ్యస్సదాప్రియతమో
 భువి । ఏనంసమాశ్రితాఃపుణ్యంమునయశ్చపురాతనాః ॥ ౨౯ ॥ పురా
 తనంసురాధ్యక్షందృష్టవస్త్రఃకిలావ్యయమ్ । భక్తాశ్చాపిజగద్ధాతుస్తువ
 స్త్రఃపురుషోత్తమమ్ ॥ ౩౦ ॥ ఏనమారుహ్యశైలేన్ద్రక్ష్యన్తిపురుషాః
 కిల । స్థానేభ్యశ్చసమస్తేభ్యస్తస్యేశస్యమహాత్మనః ॥ ౩౧ ॥ అయంగి
 ర్త్తహాన్దిస్యస్సహ్యప్రియతరఃకిల । నారాయణాద్రిత్యేతన్నామైవవద
 తిస్వయమ్ ॥ ౩౨ ॥ నారాయణస్యస్థానేషు వైతస్మాద్విద్యతేపరమ్ ।
 ఏవంవిధానివాక్యానిబ్రువస్తస్తేద్విజోత్తమాః ॥ ౩౩ ॥ యయుస్తేసర్వ
 తస్త్రతశశోమిథితేవైర్ । ఏతస్మిన్నస్త్రతేత్రసమాజగ్గుస్తుహాస్రశః ॥
 తద్విజ్ఞాయతతస్సిద్ధాశ్చేవద్విపనివాసినః । యైస్రాప్తందేవసారూప్యం
 ప్రసాదాత్తస్యశాక్తిణః ॥ ౩౪ ॥ నారాయణస్యదేవస్యహరేక్షీరో
 దశాయినః । సర్వదానుగతాయేవైప్రీణయన్తిజనార్జనమ్ ॥ ౩౫ ॥ క్షీ
 రోదశాయినందేవంవిశ్వకర్తారమీశ్వరమ్ । తేసంగతాస్తుతైస్సర్వైర
 గస్త్యప్రముఖైర్ద్విజైః ॥ ౩౬ ॥ తపసామహతాయుక్తైర్విచరద్భిర్భూ
 ధరమ్ । అగస్త్యప్రముఖాఃసర్వాశ్చేతద్విపనివాసినః ॥ ౩౭ ॥ హర్షేణ
 మహతాయుక్తాయథాన్యాయమపూజయన్ । తేచాపిమునయస్సర్వే
 ప్రహర్షోత్ఫుల్లలోచనాః ॥ ౩౮ ॥ తానాగతాంస్తతోదృష్ట్యాభాసగ్రో
 పమతేజసః । అపూజయన్తహత్తానోయథాన్యాయమర్చిస్తమమ్ ॥ ౪౦ ॥
 సర్వేతేసంగతాస్త్రతైస్సర్వైర్నునిపుజ్యవైః । యయుఃపరమయాప్రీ
 త్యాశ్చేతద్విపనివాసినః ॥ ౪౧ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీరం దేవాసురనిపే
 వితమ్ । సర్వేమునివరాశ్చాపిసిద్ధాశ్చాపిసహస్రశః ॥ ౪౨ ॥ బృహ
 స్పతిశ్చభగవాన్శుక్రశ్చాపితథావసుః । స్వామిపుష్కరిణీతీరమవాపు
 రవసీపతే ॥ ౪౩ ॥ సాన్నిధ్యంకురుతేయత్రభగవాన్భూతభావనః । తత్ర
 గత్వా౭థతేసర్వేనావశ్యన్మరుషోత్తమమ్ ॥ ౪౪ ॥ నీలమేఘప్రతీకాశం
 పద్మపత్రనిభేక్షణమ్ । తత్రావశ్యంస్తతోరాజంస్తవ్యంతంసుమహత్తపః ॥
 విష్ణోరారాధనార్థాయ శఙ్ఖంచనియతేన్ద్రియమ్ । తానాగతాంస్తతో
 దృష్ట్యాశఙ్ఖోధన్తపతేస్తుతః ॥ ౪౫ ॥ రోమాశ్చితాజ్ఞస్సహసా పరాంప్రీ
 తిముపాగమత్ । కృతకృత్యంతదాత్మానంమేనేనరవరాత్తజః ॥ ౪౬ ॥

ముక్తస్తువామదేవోమహామునిః ॥ ౩ ॥ శ్రూయతామిత్యథాభాష్యజన
కంతంవచోబ్రవీత్ । వక్ష్యేహంనృపతేనమ్య క్షూయతామిదమాద
రాత్ ॥ ౪ ॥ యథాశ్రుతంమయాగస్త్యాన్తుసీంద్రాతుమ్భజన్తనః ।
వామదేవః ॥ తద్రూపంవాసుదేవస్య హరేరప్యక్తరూపిణః ॥ ౫ ॥
ఉద్యతాదిత్యసజ్జాతైర్నయనైశ్శోభితంశుభైః । నానారత్నచిత్రైశ్చ
క్షిప్తైః కిరీటైరుపశోభితమ్ ॥ ౬ ॥ ప్రసన్నైర్బహుభిశ్చాపి వదనైరుపశో
భితమ్ । ప్రవాళమణిహేమాద్యైశ్చిత్రితైర్హృదయకుణ్డలైః ॥ ౭ ॥ నానా
వర్ణైరనేకైశ్చ రుచిరైస్సమలఙ్కృతమ్ । దివ్యాభరణజాలైశ్చ నానార
త్నవిచిత్రితైః ॥ ౮ ॥ అనేకశతసాహస్రైశ్శోభితంశుభలోచనైః ।
కమ్బుగ్రీవంమహారసం మహాబాహుంమహాద్యుతిమ్ ॥ ౯ ॥ సహ
స్రబాహుకందివ్యంరత్నజాలవిభూషితమ్ । ఆయతాశ్చసుపీనాశ్చసువృ
త్తాశ్చభుజాశ్శుభాః ॥ ౧౦ ॥ నానాప్రహరణోపేతా నానాభూషణభూ
షితాః । సాలసంస్థోపమాశ్చాపి భూషితాభూషణోత్తమైః ॥ ౧౧ ॥
శ్యామాఃపుగుతరాదివ్యాస్తరుణాదిత్యతేజసః । తరుణాస్నిగ్ధవర్ణాశ్చ
సుఖస్పర్శనఖాఙ్కురాః ॥ ౧౨ ॥ శుభరేఖాస్సురక్తాశ్చ సమామృదుత
రాస్తథా । దృశ్యస్తేశతశస్తత్రరాజన్మరికరోపమాః ॥ ౧౩ ॥ యైర
న్ద్రమేతద్భూపాలససాగరమహీధరమ్ । సపతాళతలంసర్వం సదే
వాసురమానుషమ్ ॥ ౧౪ ॥ ససప్తలోకంసద్వీపం సర్వభూతసమాకు
లమ్ । రక్షితంబహుశోదివ్యైర్నిహతామైశ్చదానవాః ॥ ౧౫ ॥ యే
దుఃఖహానిదానిత్యంవైష్ణవానాంవిశేషతః । వసన్తియాన్సమాశ్రిత్యదై
త్యేభ్యోనిర్భయాన్సురాః ॥ ౧౬ ॥ తేకరాస్సురనాథస్య దృశ్యమానాశ్చ
కాశిరే । ఉదయాదుద్యతస్తస్య భాస్కరస్యకరాగ్రన ॥ ౧౭ ॥ సద్ర
త్నజాలకాకీర్ణహరేణాపినుశోభితమ్ । మేఘకాలేతటిన్తాలాశోభిత
స్యమహాత్మనః ॥ ౧౮ ॥ మేఘజాలస్యవర్ణేనసదృశంరుచిరంవపుః । చా
రురక్తతలోష్ఠంతచ్ఛారురక్తతరేక్షణమ్ ॥ ౧౯ ॥ మృదుచారుకపోలై
శ్చకుణ్డలైరుపశోభితమ్ । శోభమానంజ్వలద్భిశ్చలలాటఫలకైరపి ॥ ౨౦ ॥
శోభమానైస్తథాచారుభూచాపైరుపశోభితమ్ । ఐరావతకరాకార
చారుషీనశుభారుకమ్ ॥ ౨౧ ॥ ద్యుతిమన్తరితాద్భుతలన్నూపురశో

౬౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవ తే (అ-౧౫)

భితమ్ । కాఞ్చ నేనవిచిత్రేణబ్రహ్మసూత్రేణశోభితమ్ ॥ ౨౨ ॥ సహ
 ప్రాదిత్యసజ్జాశమచిన్త్యంమహదద్భుతమ్ । మేరుమందరసజ్జాశంసీల
 పర్వతసన్నిభమ్ ॥ ౨౩ ॥ సముచ్చితోరసంసౌఖ్యంసమాయతవిలో
 చనమ్ । దివ్యపీతామ్బరధరందివ్యగంధానులేపనమ్ ॥ ౨౪ ॥ దివ్యయా
 వైజయంత్యాచనుస్కంధగతయూతథా । చకాశేతద్యథామేఘావిద్యు
 న్తాలావిరాజితః ॥ ౨౫ ॥ జామ్బూనదమయైర్దివ్యైర్నిస్సవనద్భిరనేక
 శః । కిషిణీజాలసంఘైశ్చ శోభనైరుచిరప్రభైః ॥ ౨౬ ॥ స్వనద్భి
 ర్మణిజాలైశ్చ శోభయద్భిర్దిశోదశ । సురక్షైర్బహుసాహస్రైర్జ్వలద్భి
 ర్భాసకరోపమైః ॥ ౨౭ ॥ ఉద్యదిన్దుప్రతీకాశైర్దివ్యైశ్చనఖమణ్డలైః ।
 రక్తానైరున్నతైశ్చాపి శోభమానంసదాఽమృజైః ॥ ౨౮ ॥ అఙ్కుశ
 ధ్వజచక్రాబ్జశఙ్ఖవజ్రాఙ్గితైస్తథా । సుపాదతలపద్మైశ్చశోభితంవసుధా
 ధిప ॥ ౨౯ ॥ ముక్తాదామభిరన్వైశ్చవజ్రసూర్యాంశుసన్నిభైః । ప్రభ
 యాద్యోతమానైశ్చశోభమానపదామృజమ్ ॥ ౩౦ ॥ అనేకశతసాహ
 సైర్గ్రజ్ఘణీయకభూషణైః । నానారత్నచిత్రైశ్చాపిసంశోభికరశాఖిభిః ॥
 మూర్ధజైఃకుంభితైశ్చాపిసీలైర్మృదుతరైస్తథా । లమ్పమానైర్వినిమాళి
 నైఃకిరీటాచ్ఛుభదర్యనాత్ ॥ ౩౧ ॥ ప్రచ్ఛాద్యమానవదనంమేఘైరివనిశా
 కరమ్ । రత్నన్యూతేనసూత్రేణ కాఞ్చ నేనవిరాజితమ్ ॥ ౩౨ ॥ నా
 నామణినిబద్ధేనశోభమానేనశోభితమ్ । శోభితందివ్యమాలాభిరూఢిషితం
 పృథులోచనమ్ ॥ ౩౩ ॥ నానాశ్చర్యసమాయుక్తంనానామణిగణాన్వితమ్ ।
 సమన్తాద్దీప్యమానంతద్భూరిణాన్వేన తేజసా ॥ ౩౪ ॥ ఆదిత్యధివతేజో
 భిరుద్యన్నదయపర్వతాత్ । తేజోభిఃకాఞ్చనాభైశ్చ సమన్తాన్నిరగతై
 స్తథా ॥ ౩౫ ॥ జాఙ్గల్గమానంతద్రూపంచకాశేఽద్భుతదర్శనమ్ । స్వ
 భాసాదుర్నిరీక్షంతన్దునిభిశ్చసురైరపి ॥ ౩౬ ॥ తప్యతేతేజసాతస్మాన్ని
 ర్గతేనస్తభూరిణా । ససురాసురగంధర్వంజగదేతచ్ఛరాచరమ్ ॥ ౩౭ ॥ జ్వ
 లద్భిరరకవణైశ్చజామ్బూనదమయైస్తథా । అనేకశతసాహస్రైస్సం
 యుక్తంఘేమభూషణైః ॥ ౩౮ ॥ కరేషుతేషుసంయుక్తాస్త్రైఃప్ర
 హరణాస్తథా । జ్వలన్తశ్చస్ఫురన్తశ్చమిథిలేశచకాశిరే ॥ ౩౯ ॥ అగ్నిం
 పితౄభ్యోనిష్కేతురైర్దిశోవిమలీకృతాః । ఉదయాద్రిసమాయాధాత్వా

ర్యాదీప్తాంశవోయథా ॥ ౪౧ ॥ వ్యాలోలాలోకనాభస్యప్రసన్నాశ్చ
భదర్ననాః॥ ఆయతాఃకృష్ణరక్తాశ్చభూచాపాదృప్తిమార్గణాః ॥ ౪౨ ॥
రక్తవద్దదళప్రఖ్యాతాన్తిమంతసువర్చసః । శ్రియాపరమయాయుక్తాః
పక్షరాజివిరాజితాః ॥౪౩ ॥ యేహంనిపాలైదైతేయానేదుర్భీతాస్స
హస్రశః । రత్నాంసిదానవాశ్చాపిజగ్తురైవసప్తతక్షయమ్ ॥ ౪౪ ॥ దు
ర్లభంచాపిదేవత్యంప్రాప్నువన్తిసరాఅపి । అన్యాంశ్చదుర్లభాన్కామాన్
ముక్తించాపిసుదుర్లభామ్ ॥౪౫ ॥ యాన్ద్రాక్షుకామాన్తద్భక్తాశ్శోచం
తిహిదివానిశమ్ । తేభూపశతశోదివ్యారాజన్తేరుచిరప్రభాః ॥ ౪౬ ॥
అనేకశతసాహస్రాఃకాలాగ్నిసదృశప్రభాః । నానాప్రహరణాఘోరా
స్సంయుక్తాస్తత్రబాహుషు ॥ ౪౭ ॥ భయదాస్సురశత్రుణాందైత్యే
న్ద్రాణాంమహాజనామ్ । సర్వగాస్సర్వదేశేషుభక్తానామభయప్ర
దాః ॥ ౪౮ ॥ జాజ్వల్యమానాస్తేజోఢీరూక్షకైస్సమ్యుక్తైరపి । అకుర్వ
న్నిష్ప్రభాసదృశ్చన్ద్రసూర్యాస్వరశ్చిభిః ॥౪౯ ॥ తద్రూపమాశ్చర్యమ
నేకవర్ణంకిరీటమాలాభిరశేషమూర్తేః । వ్యారాజతాదిత్యగ్రవాంతకాలే
స్వరశ్చిమాలాభిరనేకరశ్మిః ॥ ౫౦ ॥ తద్దీప్తవక్త్రంవిమలంవిశోకంజా
జ్వల్యమానంమహతాస్వతేజసా । అశోభతాద్యంవపురద్భుతేక్షణం
యుగాన్తకాలాగ్నిరివప్రదీప్తమ్ ॥౫౧ ॥ ... *

ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డేశీవేంకటాచలనూహిత్యై
భగవద్వివ్యమణ్ణశవిగ్రహవర్ణనంనామచతుశ్చ్రింశోధ్యాయః.

❧ అవిర్భూతంభగవత్తమ్యుతిమహర్నికృతప్రణామాదిక్రమః. ❧

వామదేవః ॥ ఏవంవిధంహరిస్తేభ్యో౭ దర్శయద్భగవాన్వపుః ।
యన్నదేవానమునయోనాసిద్ధానచారణాః ॥ ౧ ॥ నయోగినోన
గర్భర్వానాపివిద్యాధరాఅపి । నచయత్సంచాప్యస్త్యేవాలఖిల్యాశ్చతా
ఢసాః ॥ ౨ ॥ నోరగానాపిదైతేయానాపికిమ్పురుషాస్తథా । దృష్ట
వస్త్రపురారాజకృష్ణశ్యవపురద్భుతమ్ ॥ ౩ ॥ తతస్తుమునయోది
వ్యంరూపంతద్విశ్వతోముఖమ్ । అనేకరత్నసంభన్నకిరీటోజ్జ్వలితాన
నమ్ ॥ ౪ ॥ వ్యాలోలమానైర్బహుభిఃకుండలైస్సమలఙ్కృతమ్ । పిబ

నత్రవనేతై స్తేసంక్షోభ స్తిమితైస్తదా ॥ ౫ ॥ దదృశుర్దుదితాస్సర్వేన
 రేన్ద్రానిమిషేక్షణాః । భృశమార్తాస్తస్య దేవేతిసహసాభువిభూషతే ॥
 నిపేతురథ తేసర్వేసమ్భా స్తమనసామలాః । అభిదృష్ట్యాజగన్నాథం
 వేంకటాద్రినివాసినమ్ ॥ ౬ ॥ సహస్రశేసుమాగమ్యభక్తిభారాననా
 మితైః । శిరోభిరవనీపాలప్రణేముసుహసాభువి ॥ ౭ ॥ బృహస్పతిరగ
 స్త్ర్యశ్చశుక్రశ్చాపివసుస్తథా । భగవంతంతోద్భృష్టాగరుహోపరిసంస్థిత
 మ్ ॥ ౮ ॥ జామ్బూనదాద్రిశిఖరేనీలమేఘమివోత్థితమ్ । భక్త్యాప్రణేముస్తం
 దేవంవీక్షమాణా ఇతస్తతః ॥ ౧౦ ॥ ఉత్థాయోత్థాయ తేసర్వేభూయో
 భూయోనిరీక్ష్యతమ్ । ప్రసీదేతిబ్రువంతస్తప్రణేముర్బహుశోనృప ॥ ౧౧ ॥

* భగవదావిర్భావకాలేదేవాద్యాపూరితశ్శ్లాదిమజ్జళవాద్యక్రమః *
 ఏతస్మిన్నస్తరేఖ్యైశ్శతశోధసహస్రశః । పాశ్చజన్యోపమాశ్శ్లాదధ్వి
 రేహేమభూషణాః ॥ ౧౨ ॥ అవాద్యంతచదివ్యానివాద్యానిబహుశో
 మ్బరే । మృదజ్గాదీనిసర్వాణిహేమరత్నచితానివై ॥ ౧౩ ॥ మహతా
 శజ్ఞనాదేనవాదిత్రాణాంస్వనేనచ । జగదాపూరితంసర్వంతుభితా
 శ్చాపిదానవాః ॥ ౧౪ ॥ నివసంతిచయేతత్రనారాయణగిరీశునృప । తేస
 ర్వేసహసాపృష్టాస్సుముతస్థుశ్చసజ్జశః ॥ ౧౫ ॥ తస్మిన్శబ్దేశ్రుతేస
 ర్వేసింహపక్షీమృగాస్తథా । ప్రసన్నతాంయయుస్సర్వేవేంకటాద్రిని

* భగవత్సేవాధానం వేంకటాచలమృతిబ్రహ్మద్రుదాద్యాగమనమ్ *
 వాసినః ॥ ౧౬ ॥ శ్రుత్వాతంశబ్దమతులంబ్రహ్మలోకపితామహా । జ్ఞా
 త్వాభవాసుదేవంతంహరిప్రత్యక్షతాంగతమ్ ॥ ౧౭ ॥ ఆజగమాథత
 త్పర్శ్యంకృష్ణస్యాక్షిప్తకారిణః । మునీంద్రైర్దేవసంఘైశ్చగర్భైర్విశ్వసమా
 వృతః ॥ ౧౮ ॥ భగవాన్శంకరశ్చాపిత్ర్యమ్మకస్త్రిపురాస్తకః । జ్వలద్భా
 సరసజ్ఞాశజటామణ్డలశోభితః ॥ ౧౯ ॥ తేనశబ్దేనవిజ్ఞాయసాన్నిధ్యం
 హరిమేధసః । అభ్యగాదాశుతత్పర్శ్వం ద్రష్టుంతంవసుధాధిప ॥ ౨౦ ॥
 దూర్వాససామునీంద్రేణ నద్దినాచసమంవిభుః । శక్రశ్చత్రిదశశ్రేష్ఠశ్చ
 త్వాతంశబ్దమద్భుతమ్ ॥ ౨౧ ॥ హరింప్రత్యక్షతాంయాంతంజ్ఞాత్వా
 దేవంజనార్దనమ్ । దేవైఃపరివృతఃపార్శ్వాయయావవ్యక్తజన్మనః ॥ ౨౨ ॥

తతశ్శంఖధ్వనింశ్రుత్వావిష్వక్సేనఃప్రతాపవాన్ | జ్ఞాత్వాప్రత్యక్షతాం
యాంతం నారాయణమనామయమ్ || ౨౩ || సహసోత్థాయభూ-
పాలశీఘ్రమేవాభ్యగాత్తదా | సప్తభిస్సచివైస్సార్థం సకాశంశాఙ్గ-
న్వనః || ౨౪ || అనురక్తైర్హవీర్యైః ప్రయతై స్సుసమాహితైః | ససం-
దనాదయశ్చాపి యోగినస్తేభచక్రిణః || ౨౫ || పార్శ్వమభ్యాయయు-
శ్శ్చ త్వా తంశబ్దంమిథిలేశ్వర | సప్తర్షయశ్చయేపూర్వం మయోక్తా-
మునిసత్తమాః || ౨౬ || తేపిశ్రుత్వాచతలశబ్దం హరేఃపార్శ్వాయ-
యుస్తదా | యశ్చాపిమునిభిర్దృష్టో వాయవ్యాందిశిభూభృతః || ౨౭ ||
శిలాతలేసమాసీనః పురుషోఽద్భుతదర్శనః | సోపిశంఖధ్వనింశ్రుత్వాభ-
గవత్పార్శ్వమాయయా || ౨౮ || బ్రహ్మప్రజాపతిశ్చాపి భగవాశ్చ-
మ్భురేవచ | విష్వక్సేనశ్చభగవాన్ శక్రశ్చత్రిదశాధిపః || ౨౯ || సప్తర్షయ-
శ్చమునయస్సనకాద్యాశ్చయోగినః | వాయవ్యాందిశియోదృష్టోమునిభి-
సోపిభూపతే || ౩౦ || ఏతేసర్వేసమాగమ్య సకాశంశాఙ్గ-
న్వనః | భక్త్యాపరమయాయుక్తా రాజన్సంహృష్టమానసాః || ౩౧ || దదృశు-
స్తేసమాగూఢం వైనతేయంమహాబలంహరిం హేమాద్రిశిఖరేణిమేఘ-
మివస్థితమ్ || ౩౨ || శిరోభిస్తేప్రణేముస్తం విశ్వేశంవిశ్వరూపిణమ్ |
జయదేవజయేశేతి వదంతస్సహసాభువి || ౩౩ || సర్వేదేవగణాశ్చాపి
ప్రణేమఃపృథులోచనమ్ | ప్రసీదదేవదేవేతి వదంతస్తేపునఃపునః || ౩౪ ||
బ్రహ్మద్యాదేవతాశ్చాపి మునయశ్చతపోధనాః | సిద్ధాశ్చాపితథాసర్వే
శ్వేతద్వీపనివాసినః || ౩౫ || ఏతేసర్వేహరేస్తస్య రూపంపరపురంజ-
యద్రష్టుంనాశక్నువన్నేతైస్తేజసాతస్యతాపితాః || ౩౬ || ప్రతపంతమి-
వాదిత్యం సంహరసమయేనరాః | న్యమీలయంతనేత్రాణి బ్రహ్మద్యాస్తే

➤➤➤ బ్రహ్మకృతభగవత్పుతిః. ➤➤➤

తతోన్యప || ౩౭ || తేజసాపీడితాస్తస్య దేవదేవస్యశాక్తిణః | తుష్టావాభ-
తదాబ్రహ్మ దేవాధిపతిమవ్యయమ్ || ౩౮ || పతత్రిరాజమారూఢం శిరోభిః
ప్రణిపత్యతమ్ || బ్రహ్మ || నమామిత్వాంజగన్నాథ సహస్రవదనేక్షణ || ౩౯ ||
జ్వలత్కిరీటసాహస్రధారిణంపురుషోత్తమమ్ | రుచిరైర్బహుభిర్ద్వివై-
ర్బాహుభిఃపరిఘోపమైః || ౪౦ || సంయుక్తంత్వాంసమామ్యాద్యం విశ్వే

శంవిశ్వతోముఖమ్ | అణీయసామ శేషాణా మణీయాంసంసనాతనమ్ || ౪౧ ||
 భూతాదీనాంసమస్తానాం గరిష్ఠంచగరీయసామ్ | నారాయణంతోవర
 దం సమామిపరమేశ్వరమ్ || ౪౨ || యోగిభిర్గమ్యమానంత్యాం జనలోక
 గతంవిభుమ్ | పరంపురాణంపురుషం సమామిసురనాయకమ్ || ౪౩ ||
 ప్రసీదతుభవాన్విష్ణో రహితఃప్రాకృతైర్గుణైః | శుద్ధఃపురుషస్సమస్తేభ్యో
 భూతేభ్యస్సర్వసమ్భవః || ౪౪ || సాక్షీభూతస్సమస్తస్య జగతోఽస్యజగ
 త్పతే | సమామిత్వామహానిత్యం వ్యాలోలాయతలోచనమ్ || ౪౫ ||
 యఃప్రోచ్యతేవిశుద్ధోహి సర్వేష ఇతికేశవ | తంత్యాంసమామ్యశేషాణా
 మాత్మానంసర్వదేహినామ్ || ౪౬ || సమస్తకారణానాంత్యం కారణం
 ప్రభురవ్యయః | బ్రహ్మవిద్యోగినాంచాసి ప్రజానాంచప్రజాపతిః || ౪౭ ||
 యన్నజానంతిమునయో నాపిదేవానదానవాః | నాహంసశమ్భుర్విష్ణో
 ఖ్యం తత్పదంపరమంభవాత్ || ౪౮ || ఇద్వాద్వాశ్శతశోయస్య దేవా
 స్త్రిభువనేశ్వరాః | ద్రష్టుకామానజానంతి రూపమవ్యక్తరూపిణః || ౪౯ ||
 తదహంవిమలందేవ శాశ్వతంపదమవ్యయమ్ || ౫౦ || సస్తోతుమీశో
 నచదేవవక్త్రం గుణాంస్తవేశాచ్యుతలోకనాథ | ప్రసీదదేవాధిపతేసమ
 స్తానాలోకయాస్తాన్విమలైస్సునేత్రైః || ౫౦౫ || ఇత్యుక్తేబ్రహ్మణాతే

శమ్భుకృతభగవత్పుతిః.

స శమ్భురవ్యక్తరూపిణమ్ || ౫౧ || అస్తాషీద్భగవంతంతమచ్యుతంపురు
 షోత్తమమ్ || శమ్భుః || పరావరేశంపురుషం దుష్టదైత్యేన్ద్రీఘాతినమ్ ||
 జగత్పాలనకర్తారం జగదుత్పత్తికారణమ్ | ప్రజాపతీనాంసర్వేషాం స్ర
 స్టారమమలేక్షణమ్ || ౫౩ || భక్తార్తిహానిదాతారం భక్తానాంప్రియకా
 మదమ్ | త్యాంసమామిహారేదివ్యం పరబ్రహ్మస్వరూపిణమ్ || ౫౪ ||
 ప్రధానపుంసోరజయో ర్జక్షత్కారణభూతయోః | నిత్యయోర్వ్యాపినో
 శ్చాపి ప్రభుంత్యాంకారణంపరమ్ || ౫౫ || తంత్యాంసమామిభూతేశం
 భూతానామపికారణమ్ | సూరయోయచ్ఛపశ్యంతి పరమంధామశా
 శ్వతమ్ || ౫౬ || తత్త్వమేతత్పరంధామ పరంబ్రహ్మసనాతనమ్ | త
 త్యాంసమామిగోవిందం సహస్రాదిత్యసన్నిభమ్ || ౫౭ || మునయస్త్యా
 పమభ్యర్చ్య బహువర్షశతానివై | త్వత్ప్రసాదాచ్ఛదేవేశ త్వద్యైవ

యమాగతాః ॥ ౫౦ ॥ పురందరోపిదేవేశ త్వామేవపురుషోత్తమమ్ ।
 అశ్వమేధశతైరిష్ట్యాదేవేంద్రత్వమవాప్తవాః ॥ ౫౧ ॥ బ్రహ్మశ్వమేధ
 సాహసైస్తామిష్ట్యాజగదీశ్వరమ్ । స్రాపబ్రహ్మపదందివ్యం దుఃఖశో
 కవివర్జితమ్ ॥ ౫౨ ॥ అహమారాధ్యదేవత్వాం సర్వమేధేమహాక్రతౌ ।
 స్రాప్తవాన్దేవదేవత్వం దుర్లభంసర్వదైవతైః ॥ ౫౩ ॥ త్వమేవేశజగ
 ద్ధాతా త్వమేవజగతోగతిః । స్రష్టాత్వమేవజగత స్సంహర్తాచత్వమేవ
 హి ॥ ౫౪ ॥ తంత్యాంనమామిశోకార్తిమోహహానిప్రదాయినమ్ । ప్ర
 సీదేశమహామాయ సహస్రవదనేక్షణ ॥ ౫౫ ॥ సర్వలోకపతేనాథ స
 ర్వలోకపరాయణ ॥ ౫౬ ॥ విష్ణోతనైతద్బహుబాహుశాఖం తమాల
 వర్ణంబహువక్త్రినేత్రమ్ । జ్వలత్కిరీటైర్బహురత్నవద్భిర్జాజ్వల్యమా
 నంప్రణమామిరూపమ్ ॥ ౫౭ ॥ వామదేవః ॥ ఏవంస్తుతేజగన్నాథే

➡➡➡ మహర్నికృతభగవత్స్తుతిః. ❄️❄️❄️

శమ్భునాపరమేష్ఠినా ॥ ౫౮ ॥ తుష్టువుర్మనయోభూప ప్రణమ్యామ
 లచేతనః ॥ మునయః ॥ నమఃకృష్ణాయహరయే పరస్మైబ్రహ్మరూపి
 నే ॥ ౫౯ ॥ నమోభగవతేతస్మై విష్ణవేపరమాత్మనే । సర్వభూతశర
 ణ్యాయ సర్వజ్ఞాయనమోనమః ॥ ౬౦ ॥ వాసుదేవాయభక్తానాం
 సర్వకామప్రదాయినే । నమఃపఙ్కజనేత్రాయ జగద్ధాతేచ్యుతాయ
 చ ॥ ౬౧ ॥ హృషీకేశాయసర్వాయ నమఃకమలమాలినే । అనంతనా
 గపర్యజ్కే సహస్రఘోషోభితే ॥ ౬౨ ॥ దీప్యమానేమలేదిప్యే సహస్రా
 ర్క-సమప్రభే । యోగనిద్రాముపేతాయ తస్మైభగవతేనమః ॥ ౬౩ ॥ య
 ద్రూపంనచపశ్యన్తి సూరయోనచయోగినః । తంనతాస్త్యజగన్నాథం
 క్షీరోదార్ణవశాయినమ్ ॥ ౬౪ ॥ త్వామేవాంతాఃప్రపన్నాస్త్య శరణ్యంప
 యమీశ్వరమ్ । అస్మాన్వాహిశరణ్యేష ప్రణతార్తిహరార్థయ ॥ ౬౫ ॥ త్వ
 ద్రూపమేతద్దోవిష్ట సహస్రార్కసమద్యుతే । జాజ్వల్యమానం తేజోభిర్నై
 షీతుంశక్ను మోవయమ్ ॥ ౬౬ ॥ కురుప్రసాదమస్మాకం ప్రసన్నవదనే
 క్షణ । త్వమేవగతిరస్మాకంసర్వేషామేవకేశవ ॥ ౬౭ ॥ నతాస్త్యందివ్యం
 పురుషంపురాణం త్వామేవసర్వేశ్వరమీశ్వరాణామ్ । యుగాంతకాలా

గ్ని సమప్రతాపంప్రదీప్తవక్త్రేక్షణమప్రమేయమ్ ॥ ౭౫ ॥ వామదేవః ॥

→→→ సప్తర్షి కృతభగవత్తునితి. ←←←

ఇతి తేషాం మునీంద్రాణాం వచస్సుత్వా తతో నృపః సప్తర్షయో మహాత్మా
నో వాగీశ శ్చ మహాద్యుతిః ॥ ౭౬ ॥ వసుశ్చభగవద్భక్తో మహేంద్రశ్చప్ర
తాపవాన్ ॥ తుష్టువుద్దేవదేవేశం శిరోభిః ప్రణమిత్వ తమ్ ॥ ౭౭ ॥ సప్త
ర్షయః ॥ నమో నమోస్తు విశ్వాత్తం స్త్వం బ్రహ్మత్వం పినాకధృత్ ॥ చంద్రే
ద్వారా శ్విమరుత స్త్వమేవ జగతః పతే ॥ ౭౮ ॥ సహస్రాదిత్యసంజా
శచక్రహస్తాయ తే నమః ॥ శఙ్ఖహస్తాయ తే నిత్యం నమో విష్ణో మహాత్మనే ॥
నమః కిరీటినే నిత్యం నమః కౌస్తుభధారిణే ॥ నీలమేఘప్రతీకాశవపుషే బ్రహ్మ
ణే నమః ॥ ౮౦ ॥ అసిరత్నగదాచాపశక్తితో మరపాణయే ॥ ప్రదీప్తాయ
ధవాలాయ ప్రదీప్తవపుషే నమః ॥ ౮౧ ॥ యజ్ఞేశాయ నమస్తుభ్యం జ్వల
తుగ్జలధారిణే ॥ నమోస్తు పద్మనాభాయ నమస్తే విశ్వయోనయే ॥ ౮౨ ॥
పరావరాణాం పతయే కరాశవపుషే నమః ॥ కాలనేమిహిరణ్యాక్షహిర
ణ్యాదివిఘాతినే ॥ ౮౩ ॥ ఉగ్రరూపాయ తే నిత్యం నృసింహాయాప్యనా
దయే ॥ నమోస్తు పద్మనాభాయ నమోస్తు వరదాయచ ॥ ౮౪ ॥ భూయో
భూయో నమో నిత్యం వ్యాపినే శాంజ్ఞపాణయే ॥ ౮౫ ॥ నతాస్త్వచైత
త్తవ విశ్వరూపం సర్వాయుధోపేతమపాస్తదోషమ్ ॥ విద్వో నచాద్యం పర

→→→ సనకాదిపరమయోగి కృతభగవత్తునితి. ←←←

మంతవాద్యరూపం పరం వేదనచాబ్జయోనిః ॥ ౮౬ ॥ వామదేవః ॥
ఏవముక్తేతతస్తేతు సనకాద్యాశ్చయోగినః ॥ ౮౭ ॥ ప్రణమ్య తుష్టువుద్దే
వం వై నతేయో పరిస్థితమ్ ॥ సనకాద్యాః ॥ జయయజ్ఞపతేదేవ జయనా
థజయాక్షర ॥ ౮౮ ॥ జయశఙ్ఖధరాచిన్త్యజయచక్రధరావ్యయ ॥ విభో
జయవిశాలాక్షపరమాత్మకాజయాయుత ॥ ౮౯ ॥ జయదంష్ట్రాగ్రవిన్ద్య
స్తమహీపద్మజయేశ్వర ॥ జయసర్వదసర్వేశ జయసర్వహృదిస్థిత ॥ ౯౦ ॥
పద్మనాభజయా జయ్య జయపూరుషమానద ॥ మాయయా తవ మోహి
న్యాదేవాశ్చాపివిమోహితాః ॥ ౯౧ ॥ అనేకరత్నసంఘాన్న సువర్ణమ
కుటాయ తే నతాస్త్వచిన్త్యరూపాయయోగిధ్యేయాయ తే నమః ॥ ౯౨ ॥
నతాస్త్వనిత్యంతశుద్ధాయ సర్వజ్ఞాయాదివేదినే ॥ పరబ్రహ్మస్వరూపా

యనతాస్మాన్మరదాయినే || ౯౨ || అవ్యక్తాయాప్రమేయాయశ్రీధరా
 యసువర్చసే | శ్రియఃకాంతాయదాంతాయభక్తానాంముక్తిదాయినే || ౯౩ ||
 శక్రాదిలోకపాలానాం పాలయితేనమోస్తుతే | పీతాంబరాయతేని
 త్యంనతాస్త్యనిపురుషోత్తమ || ౯౪ || వ్యాప్తంత్యయానాధనభస్సుదీప్తంవి
 శ్వాత్మనాఽశేషనివాసినావిభో | త్వామద్యసర్వేపయమీశితారంసతా
 స్త్యపద్మాభవిలోలలోచన || ౯౫ || తన్నాస్తికించిద్రహితంత్యయాహరే
 సమస్తలోకేష్వపిజాతుయత్స్యత్ | వందామహేత్వాంవిమలార్కవ
 ర్ణంకిరీటహారోజ్జ్వలితంశుభోరుకమ్ || ౯౬ || ఏతత్పరంరూపమపేతజన్మజ
 రాదిదోషంవిమలంవిశోకమ్ | అదృష్టపూర్వంమనుజామరాద్యైర్నతా

→→→ ఇద్వాదిదిక్పాలకృతభగవత్సుతి. ←←←

స్త్యవిద్యుజ్జ్వలితోరుశోభమ్ || ౯౭ || వామదేవః | ఏవంస్తుతేజగన్నాథేసన
 కాదిమహాత్మభిః | శక్రాద్యాలోకపాలాస్తంతుష్టువుర్మధుసూదనమ్ || ౯౮ ||
 వస్తమానాశ్చిరోభిస్తంభూతభావనభావనమ్ | అజ్ఞలింఘ్నార్ధిసన్ధాయవి
 స్త్యయోత్ఫుల్లలోచనాః || ౯౯ || ఇద్వాదిదయః | నమోస్తువిశ్వరూపా
 యపీతాంబరధరాయతే | నమస్తేస్తుజగద్ధాతే శాశ్వతాపాసిధారిణే ||
 మధుహస్తేనమోనిత్యంనమః కైటభఘాతినే | కాలాగ్నిసమచక్రేణని
 హంత్రేసురవైరిణామ్ || ౧౦౦ || సర్వకల్యాణభూతాయ వరదాయవ
 రాధినామ్ | నమోనిత్యమదృశ్యాయదృశ్యరూపాయతేనమః || ౧౦౧ ||
 పరస్మైబ్రహ్మణేతుభ్యంనమోయజ్ఞస్వరూపిణే | నమోభవ్యాయతేనిత్యం
 శ్రీవత్సాఙ్గితవక్షసే || ౧౦౨ || భయదాయనమోనిత్యం దైత్యేన్ద్రా
 ణాంబలీయసామ్ | భోగదాయనమోనిత్యమస్తాకంస్వర్గవాసినామ్ || ౧౦౩ ||
 పరేశాయనమోనిత్యమచలాయావ్యయాయచ | శరణాయనమో
 నిత్యం నమఃక్షీరోదశాయినే || ౧౦౪ || యోగాత్మనేనమోనిత్యంన
 మోదామోదరాయచ | క్షయవృద్ధివిహీనాయనిర్గుణాయనమోనమః ||
 యత్తత్పరమనిర్దేశ్యమదిత్యమజమక్షరమ్ | అవ్యక్తమజరంనిత్యమవ్య
 యంధామశాశ్వతమ్ || ౧౦౫ || అరూపమమలంబ్రహ్మ సర్వేశమ
 చలంవిభుమ్ | యద్బ్రహ్మతత్పరంధామభవానేవనచాపరః || ౧౦౬ ||

౬౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (౨౦౭)

తన్నవిద్యః పరం రూపం తవ యత్తు పురాతనమ్ । ఏతచ్ఛాసినజానీమోయ
దేతద్దర్శితంత్యయా ॥ ౧౦౯ ॥ ప్రసీదవిశ్వేశ్వరవిశ్వతోముఖప్రసీదవిశ్వ
క్షయపాలనేశ । ప్రసీదవిశ్వాలయవిశ్వమూర్తే విశ్వస్యయోనేభగవ

శ్వేతద్వీపవాసిసిద్ధకృతభగవత్సుతిః.

స్ప్రసీద ॥ ౧౧౦ ॥ వామదేవః ॥ ఏవంస్తుతేదధదేవేశే శక్రాద్యై
స్త్రిదశేశ్వరైః । తుష్టువుస్తంప్రణమ్యేశం శ్వేతద్వీపవాసినః ॥ ౧౧౧ ॥
సిద్ధాః ॥ యంవిష్ణుమాద్యంపురుషంపురాణం దేవానమస్యన్తిశుభో
రుభాహుమ్ । నతాస్త్వతం దేవమజంసురేశం విశ్వస్యకర్తారమనాది
మూర్తిమ్ ॥ ౧౧౨ ॥ యేనైవదంష్ట్రాగ్రసముద్భృతాథరాబిధర్తిని
శ్వంససురాసురేంద్రమ్ । నతాస్త్వతస్త్వరదాయపుంసే సర్వాత్మనే
శేషవిభూతిదాయినే ॥ ౧౧౩ ॥ యేనేదమద్ధంసకలంమహీయసావ్యా
ప్తంత్యయైకేనసురారిఘాతినా । తంత్యాంనతాస్త్వాచ్యుతమీడితారో
వయంవిభుంలోకవిభూతిహేతుమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ యేనాంతకాలేజగదేత
దాదినాగ్రస్తంత్యయాహ్యక్షయశక్తిరూపిణా । జ్ఞానైకదృశ్యంపరమార్థ
తత్త్వంతం బాలరూపంప్రణమామనిత్యమ్ ॥ ౧౧౫ ॥ యేనాదికాలే
విభునామహీయసాస్వనాభిపద్మాస్తరుపేతమణ్డమ్ । విసృష్టమపుస్సస్వ
పతాత్తలీలయాతంత్యాంనతాస్త్వామరలోకనాథ ॥ ౧౧౬ ॥ యేనే
దమద్ధంబహుశోభిభూతందురాత్తభిర్దైత్యవరైస్తుఘోరైః । నిహత్యదై
త్యాసహసామహారణేసంరక్షితంతంప్రణమామనిత్యమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ జాన
న్తియన్నైవపితామహోద్యాః పరంపదంనైవవయశ్చనాన్యే । త్వంతత్ప
దంవృద్ధివినాశహీనంరక్షస్వచాస్తాన్భగవన్స్ప్రసీద ॥ ౧౧౮ ॥

ఇతి శ్రీవామనపురాణే శ్రేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
బ్రహ్మాదికృతభగవత్స్మిత్రకథనంనామపంచత్రింశోధ్యాయః.

బ్రహ్మాద్యావృతభగవత్తమ్ప్రతినాగకన్యకాదికృతగీతిక్రమః.

వామదేవః ॥ ఏవంస్తుత్వాథతేనర్వేబ్రహ్మాద్యాదేవతాగణాః ।
జగత్ప్రముఖాశ్చాపిమునయోమలచేతనాః ॥ ౧ ॥ సిద్ధాశ్చపితృభా

సర్వే శ్వేతద్వీపనివాసినః । వాగీశవసుశుకాగ్రశ్చదూర్వాసాశ్చమహా
మునిః ॥ ౨ ॥ సప్తర్షయశ్చరాజేస్త్రీసనకాద్యాశ్చయోగినః । సర్వప
తేమహీపాలయేచాప్యన్యేసమాగతాః ॥ ౩ ॥ ద్రష్టుం తమీశ్వరం దేవం
తత్ప్రసాదానువర్తినః । భూయోభూయఃప్రణమ్యేశం నారాయణమరి
ష్టమమ్ ॥ ౪ ॥ కృతాజ్ఞలిపుటాస్తంతుపరివార్యోపతస్థిరే । తతస్తేషాం
సభగవాన్మధ్యేరాజీవలోచనః ॥ ౫ ॥ స్త్రీయన్నివమహాబాహుర్విస
తానస్తనేస్థితః । అతిష్ఠద్దేవదేవేశస్సతాన్సర్వాన్విలోకయన్ ॥ ౬ ॥
దీప్యమానస్సత్వతేజోభిరంశుమానివరశ్చిభిః । ఏతస్త్రిన్నస్తరేదేవంవా
య్యాహారాజ్ఞానృప ॥ ౭ ॥ అగాయన్కర్తృభిర్దివైర్దివ్యభూషణభూ
షితాః । రావణాదివధంకేచిద్గర్భవృషతయోజగుః ॥ ౮ ॥ కంసకేశిజ
రాసన్ధసాల్యాదీనాంవధంతథా । బాణదుర్యోధనాదీనాంవధంచాపిమ
హద్భుతమ్ ॥ ౯ ॥ అగాయన్నపరేతత్రగన్ధర్వపతయోఽమలాః । హిర
ణ్యకశిపోస్త్రవధంచాపిజగుఃపరే ॥ ౧౦ ॥ అవతారేషుచాన్యేషుయా
నియానికృతానివై । కేచిజ్జగుర్జగత్సృష్టింబ్రహ్మదిష్ఠావరాన్తికామ్ ॥
గన్ధర్వపతయస్త్రవసుస్వరాహరిసన్నిధౌ । నృత్యన్త్యోఽపురస్తత్రా
దృశ్యస్తతశోన్మప ॥ ౧౧ ॥ గాయన్త్యోదేవదేవేశంనాదయన్త్యోదిశోద

బ్రహ్మదీనాంభగవద్విశ్వరూపదర్శనప్రాప్తిః.

శ । అథతేప్రేక్షమాణాస్తంనారాయణమనామయమ్ ॥ ౧౩ ॥ విస్త
యావిష్టహృదయాబ్రహ్మేద్యాదేవతాగణాః । అగస్త్యప్రముఖాశ్చాపి
మునీంద్రాశ్చసహస్రశః ॥ ౧౪ ॥ దదృశుర్దేవదేవస్యదివ్యేరూపేమహా
ద్భుతే । తస్త్రిన్మహతిభూపాలపర్షపత్రనిభేక్షణే ॥ ౧౫ ॥ అల్లమేతద
శేషంవైసాద్రిగామనదీవనమ్ । సహర్వతంసపాతాశంసదేవాసురమా
నుషమ్ ॥ ౧౬ ॥ ససప్తలోకంసద్వీపంసయక్షిరగరాక్షసమ్ । సాసు
రంసామరపురంజజ్జమాజ్జమాకులమ్ ॥ ౧౭ ॥ సతిర్వక్తరుపాషాణం
సకాననమహోరగమ్ । ఏవమాద్యైస్తథాఽన్యైశ్చసంయుక్తంమహా
దద్భుతమ్ ॥ ౧౮ ॥ అదృష్టపూర్వమాశ్చర్యందృష్టేహర్షముపాగమన్ ।
విస్మితాశ్చాభవంస్తేఽథముదితాశ్చాభవన్నృప ॥ ౧౯ ॥ వ్యాకులీకృత
నేతాస్తేవ్యాకులీకృతమానసాః । వ్యాకులీకృతసర్వాక్లాంసకాసర్వే

౭.౨ శ్రీవేంకటాచలమహాశక్త్యై - శ్రీవామనపురాణ స్తోత్రం (౭-౧౭)

భయాకులాః ॥ ౨౦ ॥ అథతాన్భగవాన్భూపప్రసన్నైర్విమలైశ్శుభైః |
పద్మోత్పలదళాభైస్తైర్వేత్తైఃస్తానమలోకయత్ ॥ ౨౧ ॥ అథతేభూప
తేనర్వేదబ్రహ్మద్యాస్తేనశాక్తిః ॥ ప్రసన్నైర్మయనైర్దివైర్వరాయతై
రవలోకితాః ॥ ౨౨ ॥ ప్రసన్నతాంయయుస్సర్వే త్యక్తమోహ
భయాస్థితాః | మునీన్ద్వినవలోక్యాథగవానిదమబ్రవీత్ ॥ ౨౩ ॥

➡➡➡ మహర్షీన్ప్రతిభగవదుక్తిః. ➡➡➡

నృపతేనర్వలోకేశోవిశ్వరూపధరోహరిః | శృణ్వతాంసర్వదేవానాం
బ్రహ్మాదీనాంసనాతనః ॥ ౨౪ ॥ మేఘగమ్భీరయావాచాశ్రావ్యయా
శ్లక్ష్మరూపయా | జగదాపూరయన్సర్వంసుతరాంప్రియయాతదా ॥ ౨౫ ॥
శ్రీభగవాన్ ॥ యుష్మాభిర్భూరితేజోభిర్త్వోయత్పార్థివైతేద్విజాః |
ప్రియతాంతదశేషేణనాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౨౬ ॥ మాన్ద్రప్రస్థాప్రార్థి
త్థితాన్కామాప్రాప్నువన్తినరాభుషి | అచిరేణైవకాలేనముక్తించా
పినుదుర్లభామ్ ॥ ౨౭ ॥ అప్రాప్యప్రార్థితాన్కామాన్నయాస్యన్దిద్వి
జోత్తమాః | ముయిదృష్టేఽచిరాత్తస్మాద్భూతప్రార్థితముత్తమమ్ ॥ ౨౮ ॥
మునయః ॥ కృతార్థాస్తనవయందేవత్వయిదృష్టేసనాతనే | త్వత్ప్రసాదం
వినానాథనత్వంద్రష్టంహిశక్యసే ॥ ౨౯ ॥ త్వాంద్రష్టుకామాగోవింద
విచరన్తోవయంవిభో | నారాయణగిరావస్తింస్త్వత్పాదతలవాసితే ॥
త్వాందృష్టాభ్యుశముద్విగ్నాభగవన్పురుషోత్తమమ్ | సంసారాన్తో
క్షమిచ్ఛన్తోదేవత్వత్పాదమాశ్రితాః ॥ ౩౦ ॥ ముక్తింప్రయచ్ఛదేవేశ
సంసారాద్భీతివర్ధనాత్ ॥ వామదేవః ॥ ఏవముక్తోభగోవిన్తోవరేణ్యః పు
రుషోత్తమః ॥ ౩౧ ॥ భగవాన్భూతభవ్యేశః ప్రోవాచేదంవచోన్మప |
యేనయత్పార్థితంమతోదత్తంతద్ధినసంశయః ॥ ౩౨ ॥ ముక్తిర్నచైషా
భవతాంప్రసన్నేమయిదుర్లభా | కల్పన్తేమత్ప్రసాదేనముక్తింప్రా
ప్యథనత్తమాః ॥ ౩౩ ॥ తావత్కాలంజగత్సర్వైః తపసేకృతనిశ్చ
యాః | శృణ్వన్తశ్చావయన్తశ్చమత్కథాంమునిసత్తమాః ॥ ౩౪ ॥

➡➡➡ మునీనాశ్వాసయన్తంభగవన్తమృతిబ్రహ్మకృతవిజ్ఞప్తిః. ➡➡➡

తిష్ఠద్ధన్వంతపలస్థాయమహత్పురమదారుణమ్ | వామదేవః ॥ ఏతస్మిన్నం
తరేరాజబ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౩౫ ॥ శిరస్యంజలిమాధాయక్ష

అమృతజగతాంపతిమ్ । ఇదంవిజ్ఞాపయామాస దేవాయామిత తేజసే॥౩౨॥
 బ్రహ్మ ॥ భగవత్సర్వలోకేశ సర్వయజ్ఞమయాచ్యుత । దైత్యైర్నిరా
 కృతాహ్యేతేదేవాసుర్వేసవాసవాః ॥ ౩౩ ॥ యజ్ఞభాగాంశ్చదై
 తేయా భుజ్జితేనదివౌకసః । తాన్హంతుంసమరేహ్యేతే సశక్తాదేవతా
 గః ॥ ౩౪ ॥ వివృద్ధాన్ఘ్రతయాద్యేశతాన్సర్వానసురోత్తమాన్ ।

➔➔➔ భగవత్కృతబ్రహ్మద్యభీష్టవరప్రదానమ్. ➔➔➔

వామదేవః । ఇత్యుక్తేబ్రహ్మణారాజస్త్రిహసన్నిదమబ్రవీత్ ॥౪౦॥ శ్రీభ
 గవాన్ ॥ ఏతేచదానవాఘోరాబాధస్తేదేవతాగణాన్ । మహావీర్యా
 మహామాయా మహాకాయామహాజసః ॥ ౪౧ ॥ రణకర్తృణిసంయుక్తా
 దుర్జయాదుర్నివారణాః । ఏతాంస్త్యమద్యదైత్యేన్ద్రాస్త్యన్యాసుర్వాన్
 సబాన్ధవాన్ ॥ ౪౨ ॥ ఏవముక్త్యావృషీకేశోవిష్యసేనంప్రతాపిసమ్ ।
 విలోక్యసర్వభూతాత్కావసుంనారాయణోబ్రవీత్ ॥ ౪౩ ॥ తవదత్తం
 మహావీర్య చేదిరాజస్థపోత్తమ । సంసారబంధనాన్తోక్షు మచిరేణాథగ
 చ్ఛసి ॥ ౪౪ ॥ మద్భక్తస్త్యత్సమోనైవ త్రిషులోకేషువిద్యతే । హిరణ్య
 కశిపోపుత్ర మృతేదైత్యేన్ద్రసత్తమమ్ ॥ ౪౫ ॥ ప్రహ్లాదస్సర్వభూతేభ్యో
 యఃపురారక్షితోమయా ॥ వామదేవః ॥ ఏవముక్త్యామహిపాల చేది
 రాజంప్రజాపతిః ॥ ౪౬ ॥ అగస్త్యమవలోక్యాథ బాష్పపర్యాకులేక్షణ
 మ్ । భక్త్యాపరమయాయుక్తం జగదేదంవచోవిభుః ॥౪౭॥ ప్రసన్నో
 హందిజశ్రేష్ఠప్రియతాంయత్తవేషితమ్ । మత్తస్సుదుర్లభంచాపితతే
 దాస్యమ్యసంశయమ్ ॥ ౪౮ ॥ వామదేవః ॥ ఏవముక్తస్తుదేవేన హర్షా
 త్కింఞ్చిదిదంవచః । విజ్ఞాపయామాసమునిః పరస్మైహరిమేధసే ॥ ౪౯ ॥

మూర్ధన్యజ్ఞలిమాధాయ ప్రోత్ఫుల్లపులకోద్గమః ॥ అగస్త్యః ॥ నారాయ
 ణగిరావస్త్వి చరతోమమకేశవ ॥ ౫౦ ॥ సమతీతంమహాబాహోన
 గ్నాణామధికంశతమ్ । సుచిరంకాలమత్త్రేవ విచరన్వైతతస్తతః॥౫౧॥
 నచాపశ్యంవిశాలాక్షం త్వామాద్యమజమక్షరమ్ । తతోహంభృశముద్వి
 గ్నో విషాదంచాప్యవాప్తవాన్ ॥౫౨॥ దిష్ట్యాదృష్టోజగత్స్వామీ త్వమద్య
 పురుషోత్తమ । వృణోత త్వత్ప్రసాదేన ప్రాప్తుంయద్వాఙ్మితంమయా॥
 భూతేభ్యేతథాకాలేవర్తమానేతథాప్రభో । సర్వేషామేవభూతానాం

దుర్జయేగతిరు త్తమా ॥ ౫౪ ॥ దుర్జయేమపితాంసమ్యజ్జాతుమిచ్ఛా
మ్యహంహరే । సహస్రశస్త్రయాశ్రుత్వా దుర్జయేచసురై రపి ॥ ౫౫ ॥
త్వత్ప్రసాదేనభగవన్భవేత్సావిదితామమత్వయిభక్తిఃపరాచాపి నిశ్చ
లాస్యాన్తమామలా ॥ ౫౬ ॥ వామదేవః॥ ఇత్యుక్తేమునినాభూపప్రహసన్ని
వలోకభృత్ । ఉవాచశక్త్యావాచా మేఘగుమ్భిరయాతదా ॥ ౫౭ ॥
శ్రీభగవాన్॥ అగస్త్యయత్త్వయాప్రోక్తమేతద్దత్తంమయాతవప్రసన్నే
నాత్రభవతా పూజితేనమహీధరే ॥ ౫౮ ॥ అగస్త్యః॥ త్వంచదృశ్యోవసేహ
శసర్వేషాంప్రాణినామపి ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అహందృశ్యోవసామీహ శ్రీభూ
మిసహితోనఘ ॥ ౫౯ ॥ విమానంమమదివ్యంతు గూఢంముక్తిప్రదంభ
వేత్ । ఆకాశగమచిన్త్యంచ నానారత్నసమన్వితమ్ ॥ ౬౦ ॥ అన్యేపి
యేమునీంద్రాస్త్రి నారాయణగిరౌనరాః । సమారుహ్యమలాంచేమాం
స్వామిపుష్కరిణీంశుభామ్ ॥ ౬౧ ॥ దృష్ట్వాన్నాత్వాఽథ పీత్వాతు
తస్యాఃపుణ్యజలంశుభమ్ । అస్యాస్తీరేమహాత్యస్త్రి విమానేమదధిష్ఠి
తే ॥ ౬౨ ॥ మమప్రీతికరేపుణ్యే సర్వపాపహరేశుభే । భక్తామూమర్ప
యిష్యన్తి మయిసన్యస్తమానసాః ॥ ౬౩ ॥ దదామీష్టతమానామూం
స్తేషామపినుదుర్లభాన్ । యేనరాశుర్వతేవిప్రయోజనానాంశతేష్వ
పి ॥ ౬౪ ॥ ప్రణామందిశముద్దిశ్య భక్త్యామత్సర్వతోత్తమే । తేనరామ
త్ప్రసాదేన పాపరాశింవ్యపోహ్యవై ॥ ౬౫ ॥ ప్రాపువస్తిప్రదంపుణ్య
మప్రవిష్టందురాత్తభిః । యవనాంసేవతేనిత్యం స్వామిపుష్కరిణీంశు
భామ్ ॥ ౬౬ ॥ సోపిభుక్తిమవాప్నోతి ముక్తించాపినసంశయః ॥ ౬౬౪ ॥ *
ఇతి శ్రీవామనపురాణే త్షేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భగవ
త్కృతాగస్త్యాద్యక్షేప్తవరప్రదానకథనంనామ షట్త్రింశోధ్యాయః.

➡➡➡ మహర్షీణాంభగవద్దివ్యవిమానదశానప్రాప్తిః. ➡➡➡

వామదేవః ॥ మునయస్తేభభూపాలతద్వాక్యసమనంతరమ్ ।
దదృశుర్విమలందివ్యం విమానంభాస్కరోపమమ్ ॥ ౧ ॥ స్వామిపుష్క
రిణీతీరే దక్షిణలోకవిశ్రుతే । నారాయణాశ్రితందివ్యం నిత్యంచమహద
ద్భుతమ్ ॥ ౨ ॥ పాణ్డరాధ్రఘనప్రఖ్యం నానాశృంగైరలంకృతమ్ । అ

నేకరత్నసృజన్మం ముక్తాదామవిభూషితమ్ || ౩ || భాసయ త్రేజసాస
ర్వా దిశోదశసరాధిప | దీప్యమానంస్వతేజోభి ర్నానారత్నవిభూషిత
మ్ || ౪ || అత్యుచ్చితంనుదుష్పేక్షం పశ్యతాంహర్షవర్ధనమ్ | య
న్నదృష్టంమునీదైస్తై దైవై రపిసవాసవైః || ౫ || తస్మిన్నహీధరేదివ్యే వి

చరద్భిరిత స్తతః | మునీంద్రాస్తేతుతద్దృష్ట్వా విమానంపరమాద్భుతమ్ || ౬ ||

అదృష్టపూర్వమన్యస్మి న్నా లేనరవరాత్క జ | ఇత స్తతోవిచిన్వద్భి స్తస్మి
న్నేవమహీధరే || ౭ || విస్మయంపరమంజగ్తు స్తతోమునిగణాస్తదా |

కిమిదంనై వచాస్తాభి ర్దృష్టమాసీత్పురాతనమ్ || ౮ || పురావిమానమా

శ్చర్యం విచరద్భిరిత స్తతః | విమానమద్భుతాకారం తంచాపిపురుషోత్త

మమ్ || ౯ || దృష్ట్వాతత్ప్రీచురాశ్చర్యం తేహర్షోత్ఫుల్లలోచనాః |

అహోబతమహాశ్చర్యం నూనమేతన్తహాత్మనా || ౧౦ || అనేనాంతర్హి

తంయస్తా త్పూర్వంతన్నహ్యదృశ్యత | విమానంపుణ్యమాశ్చర్యం జ్వల

ద్భాస్కరసన్నిభమ్ || ౧౧ || అస్యావపశుభేతీరే పుష్కరిక్యాస్థినితై

రపి | అస్తాభిస్సహితైస్సర్వై స్సద్భిరతై వచాదరాత్ || ౧౨ ||

హరిణాఽధ్రువమేత తస్య దనేనై వస్వమాయయా | అన్తర్హితంకృతంది

వ్యం విమానంసిద్ధసేవితమ్ || ౧౩ || ఏవంవిధానివాక్యాని మునయ స్తేప

రస్పరమ్ | ప్రాచుర్దేవాధిదేవస్య సన్నిధౌతస్య శాక్తిణః || ౧౪ || ఏతస్మి

శఙ్ఖనృపవరప్రదానపూర్వకభగవ త్తిరోధానఘట్టః ||

న్నస్తరేదేవ శ్శఙ్ఖంప్రోవాచకేశవః | హేహయాధిపతేఃపుత్రం శ్రుతస్యను

మహాత్మనః || ౧౫ || శ్రీభగవాన్ || వరంవరయభూపాల య త్రేమనసివ ర్తతే |

తద్దాస్యేతవతుష్టోహం వరదస్సముపస్థితః || ౧౬ || వామదేవః || ఇదంనిశమ్య

వచనంగదితంతస్య శాక్తిణః | జగద్ధాతురన స్తస్యవిశ్వయోనేర్త హాత్మనః ||

శఙ్ఖఃపరమసంహృష్టో రోమాఞ్చితతను స్తదా | ఇత్థంవిజ్ఞాపయామాస బ్ర

హ్మణేః వ్యక్తజన్మనే || ౧౭ || ఏతస్మిదేవదేవాయ పరస్మైహరిమేధసే |

శఙ్ఖః || త్వల్లోకంప్రాప్తుమిచ్ఛామి త్వత్ప్రసాదాదధోక్షజ || ౧౮ || త్వ

త్వదేవస్తుకామోహం తప స్తీవ్రంసమాస్థితః | త్వంమమైతత్ప్రయచ్ఛా

శు విష్ణోరాజవలోచన || ౨౦ || నాన్యదిచ్ఛామి దేవేశ త్వత్ప్రప్రాప్తుం

౭౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అంశం)

రేశ్వర ॥ వామదేవః ॥ ఇత్యుక్తస్తుప్రహసైన్యనంశజ్ఞంప్రాహజనార్దనః ॥
హర్షయన్నివభూతానిస్వయామధురయాగిరా ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ యా
వత్కల్పంమహాభాగస్వర్లోకేనివసిష్యసి ॥ ౨౨ ॥ సదాసమ్భూజితస్స
ర్వైరింద్రిలోకనివాసిభిః ॥ వామదేవః ॥ ఇత్యుక్తాభగవాన్దేవస్తత్రై
వాస్తరథీయత ॥ ౨౩ ॥ పశ్యతామేవసర్వేషాంబ్రహ్మాదీనాంసురేశ్వ
రః । నారాయణఃపరోనిత్యఃపరమాత్మాప్రజాపతిః ॥ ౨౪ ॥ సర్వస్వభూ
తోభక్తానాంసర్వలోకపరాయణః । అస్తర్హితేతతస్తస్త్రిజగద్ధాతరి
భగవదస్తర్ధానానస్తరందేవాద్యనుభూతానుతాపవర్ణనమ్. ॥
కేశవే ॥ ౨౫ ॥ విష్ణోసమస్తజగతామాధారేపురుషోత్తమే । సర్వస్వ
భూతేదేవానాంసర్వేశేపరమాత్మని ॥ ౨౬ ॥ తేజోరాశియుతేకృ
ష్ణేరాజీవాయతలోచనే । దేవాబ్రహ్మర్షయశ్చాపిమునీంద్రాశ్చతపోధ
నాః ॥ ౨౭ ॥ సిద్ధాశ్చాపితథాసర్వమునీంద్రావిమలాశయాః । వాగీశవసుము
ఖ్యాశ్చసనకాద్యాశ్చయోగినః ॥ ౨౮ ॥ సర్వేసప్తర్షయశ్చాపిశ్వేత
ద్వీపనివాసినః । ఏతేచాన్యేచయేతత్రసమేతాద్రష్టుమీశ్వరమ్ ॥ ౨౯ ॥
సర్వవేదేమహీపాలభూయోభూయస్సనాతనమ్ । అస్తర్ధానంగతం
దేవంప్రణేముర్విస్థితేక్షణాః ॥ ౩౦ ॥ దీనచిత్తాస్తతస్సర్వేపశ్యన్తిన్నది
శోదశ । ఏతేసర్వేమునిశ్రేష్ఠారుదుస్తేధతత్రవై ॥ ౩౧ ॥ ప్రణమ్యహ
రయేతస్త్వదేవాయాస్తర్హితాయతే । బ్రహ్మాద్యాస్తేధభూపాలసర్వ
ఏవేదమబ్రువన్ ॥ ౩౨ ॥ అహోభగవతస్తస్యమాహాత్మ్యమమితోజ
సః । బ్రహ్మాణ్డకమశేషంతతేనవ్యాప్తంస్వతేజసా ॥ ౩౩ ॥ ఆయుధాని
జ్వలన్తిస్తచక్రాదీనిధృతానివై । దహన్తీవజగత్సర్వంశోషయన్తీవచోద
ధీః ॥ ౩౪ ॥ ప్రసన్నాస్తేకటాక్షాశ్చదీపయన్తోదిశోదశ । చకాశిరేస్వ
తేజోభిశ్చతతస్తస్యశాక్లేణః ॥ ౩౫ ॥ శతశోబాహవశ్చాపిహరేశకరి
కరోపమాః । స్పర్ధస్తభవచాన్యోన్యంరేజిరేరుచిరప్రభాః ॥ ౩౬ ॥
వదనానిజ్వలన్తిస్తపూర్ణేంద్రునదృశానివై । శోభితాన్యమలైర్దివ్యైస్సర
త్నైఃకుండలైస్తథా ॥ ౩౭ ॥ ఇన్దుమణ్డలసజ్జాశనఖమణ్డలశోభితే । పాద
పద్మహరేస్తస్యశోభితేవిమలప్రభే ॥ ౩౮ ॥ అహోహిభూధరేన్ద్రస్య
మాహాత్మ్యమమితోజసః । యస్మిన్నేవంవిధోదేవోనివసత్యచ్యుతోహ

రిః ॥ 3౯ ॥ నశక్యమస్యమాహాత్మ్యంవక్తుంవర్షశతైరపి । అస్మాభిస్సహితైస్సర్వైరిమలేనాపితేజసా ॥ ౪౦ ॥ వేఙ్కటాద్రిసమంస్థానంబ్రహ్మణ్ణేనాస్తికించున । వేఙ్కటేశసమోదేవోనభూతోనభవిష్యతి ॥ ౪౧ ॥ నాస్తిపుణ్యతమంతీర్థంస్వామిపుష్కరిణీసమమ్ । సమమస్తీతియోబ్రాహ్మయాత్రపుమోనాస్తిసాతకీ ॥ ౪౨ ॥ యాశ్చసప్తమహాపుర్యక్షీర్వస్తేముక్తిదాయకాః ॥ తావేఙ్కటాద్రిపర్యస్తగ్రామకోట్యంశశక్తయః ॥ వామదేవః ॥ ఏవంవిధానివాక్యానివదస్తస్సుబహునివై । సర్వేసంహృప్తమనసాబ్రహ్మద్యాస్తేసురోత్తమాః ॥ ౪౪ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీర్థేన్నా

శోభగద్విమానాదిదర్శనపూర్వకబ్రహ్మదిప్రతిప్రయాణమ్.

త్వాపిత్యాద్విజోత్తమాః । దదృశుస్తంమహాశ్చర్యంవిమానంపునరద్భుతమ్ ॥ ౪౫ ॥ అప్యదృష్టంపురాసర్వైర్బ్రహ్మద్యైరపిసత్తమైః । ప్రహృష్టాస్తేమహాత్మానోవిమానేహరిమేధసః ॥ ౪౬ ॥ దదృశుర్దేవదేవేశంవిమలార్కసమప్రభమ్ । చతుర్బాహుమశేషేశందివ్యకుణ్డలధారిణమ్ ॥ ౪౭ ॥ తిష్ఠస్తమచ్యుతందేవంనానాభూషణభూషితమ్ । శోభమానంకిరీటేననానారత్నచితేనవై ॥ ౪౮ ॥ సుధృతాయుధజాతంతంవరదంసర్వదేహినామ్ । దివ్యరత్నచితైశ్చిత్రైర్వలయైరుపశోభితమ్ ॥ దివ్యావ్యురధరంసావ్యందివ్యరత్నవిభూషితమ్ । ప్రణతార్తిహరంవిష్ణుంత్రైలోక్యతిలకంవిభుమ్ ॥ ౫౦ ॥ స్ఫురన్తణిగణచ్చన్నచారుహారవిరాజితమ్ । స్ఫురన్నూపురసంశోభిపాదంపద్మనిభేక్షణమ్ ॥ ౫౧ ॥ సేవ్యమానంశ్రియాచాపిస్వపార్శ్వగతయాతథా । చారుమత్యాపృథ్వ్యాచసేవ్యమానంస్యకాస్తయా ॥ ౫౨ ॥ ఏవంభూతంతదాదృష్ట్యాబ్రహ్మద్యావిస్త్రితేక్షణాః । ప్రణేముర్క్షుదితాసుర్వేషిరోభిర్భువికేశవమ్ ॥ ౫౩ ॥ ప్రస్తూయచజగద్యోనింస్తుతిభిశ్శుభలోచనాః । నిశ్చక్రముస్తదాతస్మాద్విమానాద్దీప్తచక్రిణః ॥ ౫౪ ॥ నిష్క్రమ్యసహితానేముక్తిరోభిర్భువికేశవమ్ । కృత్వాప్రదక్షిణంచాపితద్విమానమనుత్తమమ్ ॥ ౫౫ ॥ యథాగతంయయుస్సుర్వేప్రశంసంతోమహీధరమ్ । పితామహశ్చభగవాన్ఖచరైఃపరివారితః ॥ ౫౬ ॥ సంస్తూయమానస్త్రిదశైర్నిజలోకమథాభ్యయాత్ । పినాకపాణిర్భగవాఞ్చఙ్కరస్త్రిపురాంతకః ॥ ౫౭ ॥

శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (అంశం)

జగామవిశ్రుతందివ్యంకైలాసంరజతాచలమ్ । నానారత్నైర్విరాజ
స్తంపారిజాతైరలంకృతమ్ ॥ ౫౮ ॥ నానాతపస్విభిర్భుక్తంనానాసిద్ధిని
పేవితమ్ । ఋషయశ్చతథాసర్వేకైలాసంప్రతినిర్వయః ॥ ౫౯ ॥

ఇతి శ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
భగవద్విమానదర్శనపూర్వకబ్రహ్మదిప్రతిప్రయాణవర్ణ
నంనామసప్తతింశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలాత్కైలాసగస్త్రశంకరగమనవర్ణనమ్.

జనకః॥ కథంసభగవాంఘ్రిమ్భుశ్శంకరశ్చంద్రశేఖరః । ప్రయతః
పర్వతాద్దివ్యంకైలాసంస్వామయంశివః ॥ ౧ ॥ ఏతన్మనీవరాశేషఃశ్రో
తుమిచ్ఛామితత్త్వతః । కథయైతన్నహశ్చర్యంశృణ్వతాంహర్షవర్ధన
మ్ ॥ ౨ ॥ వామదేవః । క్రూరతామిదమాశ్చర్యంవత్సోమిన్మపతేతవ
యదాహిభగవాన్దేవఃప్రయాతస్సాంస్వలయంప్రతి ॥ ౩ ॥ వృషభంతంమ
హావీర్యంమేరుమన్దరసన్నిభమ్ । నానామణిగణైశ్చిత్రైస్సర్వనవద్భరణే
కశః ॥ ౪ ॥ అలంకృతంమహావీర్యంమహాకాయంమహాబలమ్ । మే
ఘాభంమేఘసన్నాదందిషతాంశోకవర్ధనమ్ ॥ ౫ ॥ విశ్రుతంసర్వలో
కేషుసర్వరత్నవిభూషితమ్ । ఉదగ్రకకుదందివ్యంవాయువేగసమంజసే ॥ ౬ ॥
రజ్జుభిశ్చతదాదినైర్జరామ్బానదమయైశ్శుభైః । స్ఫురన్తణిగణాకీణైఃస్స
మన్తాత్పరివేష్టితమ్ ॥ ౭ ॥ ఆకాశగంమహాశృంగంపేమమాలాపరిష్కృత
మ్ । జాజ్వల్యమానంవపుషాదర్శనీయతమంశుభమ్ ॥ ౮ ॥ అనేకశతసా
హస్రైర్జరామ్బానదమయైస్తథా । కింకీణీజాలసంఘైశ్చసమన్తాత్పరివేష్టి
తమ్ ॥ ౯ ॥ ముక్తాదామభిరాలోలైర్భ్రాజమానైస్సురత్కైభిః । అలంకృత
మహాకర్ణంమహాకాయంమహాక్షకమ్ ॥ ౧౦ ॥ ఆరుహ్యభగవాన్దేవ
స్సర్వపాపహరోహరః । బలిభిర్భూతసంఘైశ్చభేతాశ్చైశ్చమహాబలైః ॥ ౧౧ ॥
అనేకబాహుభిశ్చైవసంవృతఃపరమేశ్వరః । సంస్తూయమానసద్భుతైః
భేదరైరప్యభిష్టుతః ॥ ౧౨ ॥ స్వభాసాభాసయన్దివ్యంజగదేతచ్ఛరాచరమ్ ।
శృణ్వంశ్చవదతాంతేషాంనారాయణగిరీకథాః ॥ ౧౩ ॥ శనైర్జగము
భూషాలకైలాసనీలయంశివః । సమస్తాఃపరివారైస్సంభూతసంస్థాస్సహ

స్ర్శః ॥ ౧౪ ॥ తన్ని దేశకరాజస్తుర్మానారూపాభయావహః ॥ కేచిన్నీలా
 చలప్రఖ్యాః కేచిద్భిసనిభాస్తథా ॥ ౧౫ ॥ సన్ధ్యామేఘనిభాః కేచి
 త్కేచిద్వైస్సూర్యవర్చసః ॥ కేచితా-లాగరునిభాః కేచిదగ్ని శిఖోప
 మాః ॥ ౧౬ ॥ కేచిత్తశభుజారాజా కేచిదేశభుజాస్తథా ॥ జానుదే
 శశిరాః కశ్చిదూరుదేశశిరాస్తథా ॥ ౧౭ ॥ పాణిదేశశిరాః కశ్చిత్తత్రాస
 న్నిధిలేశ్వరః ॥ తేహంవర్ణంచరూపంచవక్త్రం నామనశకృతే ॥ ౧౮ ॥ కేచిద్ద్వి
 పముఖాస్తత్రకేచిదశ్వముఖాస్తథా ॥ కేచిత్భరాభవదనాః కేచిద్వాన్యప్ర
 ముఖాస్తదా ॥ ౧౯ ॥ శక్యం దేవైర్న కాలేనమహతాచాపితానివై ॥ రూ
 పాణితేహంభూతానాంవక్త్రం నానాకృతీనివై ॥ ౨౦ ॥ ఏవంవిధైర
 నేకైస్తుభూతసంఘైస్సమావృతః ॥ త్రిపురాన్తకరోదేవోజగామరజతా
 చలమ్ ॥ ౨౧ ॥ హరస్యతద్రూపమపాస్తదోపంసితాచలాభంశి
 ణికణ్ఠకాయమ్ ॥ వ్యరాజతాశేషజగత్ప్రభోస్తన్నారాయణస్యేవవ
 ఘ్నప్రివిక్రమే ॥ ౨౨ ॥ నృపేన్ద్రసింహాస్తమపేతదోపంసమీత్యుదేవం
 త్రిపురారామీశమ్ ॥ సర్వాణిభూతానిసమేత్యపార్శ్వంభక్తావ్రణేముః
 ప్రణతైశ్శిరోభిః ॥ ౨౩ ॥ అధతంభీమకర్తాణంభగవత్తముమాపతిమ్ ॥
 వహన్వృషేన్ద్రగిప్రయయాల్లీలయైవాన్తరిక్షగః ॥ ౨౪ ॥ రరాజసోత్య
 ద్భుతచారుశృంగస్సుతప్తచామీకరచారుభూషణః ॥ హంసేన్ద్రకున్దస్ఫటి
 కాచలాభోగచ్ఛన్తహామేఘధివాన్తరితే ॥ ౨౫ ॥ తంయాస్తమనుజ
 గ్నుస్తేదేవాబ్రహ్మర్షయస్తదా ॥ క్రితాజ్జలిపుటాదేవంస్తువన్తప్రిపురా
 న్తకమ్ ॥ ౨౬ ॥ జనకః ॥ స్తువంతిన్తకధందేవందేవాబ్రహ్మర్షయస్తదా ॥
 శూలవః ॥ ప్రయాన్యంతంకైలాసనిలయంప్రతి ॥ ౨౭ ॥ శతానందః ॥
 జనకేన్ద్రవముక్షస్తువామదేవోమహతపా ॥ వత్సేహమేతద్భూపాల
 శ్రూయతామిత్యధాబ్రవీత్ ॥ ౨౮ ॥ దేవాద్యాః ॥ పినాకపాణిందేవే
 శంసతాస్తస్మగిరిజేశ్వరమ్ ॥ గరుత్మతియధావిష్ణుస్తద్రూపమివసంస్థితమ్ ॥
 త్రిపురస్యనిహంతారిన్త్రణేత్రంశూలధారిణమ్ ॥ విష్ణుభక్తంవిరూపా
 డ్మంవిష్ణుప్రియకరంశుభమ్ ॥ ౩౦ ॥ దుష్టదైత్యనిహన్తారంకైలాసనిల
 యంహరమ్ ॥ శర్వంభవన్తమిశానంశజరంకామరూపిణమ్ ॥ ౩౧ ॥
 శిగ్రరూపంమహాదేవమప్రధృష్యందురాసదమ్ ॥ నీలకణ్ఠంవిరూపాక్షం

౮౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా నర్తకే (అ-౨౦)

సర్వసంహారమూర్తికమ్ ॥ ౩౨ ॥ కపిలాక్షంవిశాలాక్షంజటామకు
టధారిణమ్ ॥ నతాస్త్యచర్మవసనంనీయంత్యాంవృషభధ్వజమ్ ॥ ౩౩ ॥
త్రాహ్యస్తాత్పుర్వలోకేశ త్వమద్యశరణంగతా ॥ త్వమేవగతిర
స్తాకంసర్వేషామేవశబ్దర ॥ ౩౪ ॥ ఏవంస్తువన్తోదేవేశందేవాబ్రహ్మ
ర్షయస్తదా ॥ అనుజగ్గుర్మహాత్మానంనారాయణమివాపరమ్ ॥ ౩౫ ॥
ఏవంసంస్తుయమానోఽసౌతదాపశుపతిర్నృప ॥ ప్రపేదేతంమహాపు
ణ్యంకైలాసంపర్వతోత్తమమ్ ॥ ౩౬ ॥ తత్రాపిస్వాలయందివ్యం సర్వ
భూతసిషేవితమ్ ॥ దేవర్షిసిద్ధమనుజైర్గంధర్వైశ్చాపిసేవితమ్ ॥ ౩౭ ॥
అతీవశుభగన్ధాధ్యంప్రపేదేత్రిదశేశ్వరః ॥ ౩౮ ॥ తేషాంమునీనామధవశ్య
తాంతదాగోశ్వరోదేవవరఃప్రతాపవా ॥ ౩౯ ॥ అంతర్దధేసానుచరఃప్రభావ
తస్తతైవరాజంస్తదభూన్మహద్భుతమ్ ॥ ౪౦ ॥ కిమన్యదిచ్ఛసేభూయ
స్తత్ప్రచ్ఛోతుంమహీపతేవాసుదేవాశ్రితంపుణ్యంతత్ప్రచ్ఛకథయేతవ ॥

ఇతిశ్రీవామనపురాణేత్రకాణ్డేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
శ్రీవేంకటాచలాచ్ఛబ్దరస్యకైలాసగమనవర్ణనంనా
మాప్తమితిశ్లోధ్యాయః.

➔➔➔ భగవద్విమానా నర్థానహేతుకథనమ్. ➔➔➔

జనకః ॥ అస్తర్హితంకథంతేషాంమునీనామంజనాచలే ॥ ఆనీద్వి
మానమాశ్చర్యం శ్రోతుమిచ్ఛామ్యశేషతః ॥ ౧ ॥ ఆఖ్యాహిమేమహాశ్చ
ర్యమేతత్పుణ్యమనుత్తమమ్ ॥ వామదేవః ॥ లీలయాదేవదేవేనవిష్ణునా
ప్రభవిష్ణునా ॥ ౨ ॥ తదానీదద్భుతందివ్యంవిమానంమునిసేవితమ్ ॥ అం
తర్హితంకృతంరాజా మాయయాదివ్యయాస్వయా ॥ ౩ ॥ సర్వపతే
మునిశ్రేష్ఠాస్సుచిరంగిరిమూర్ధనిచరేయురితిదేవేనహ్యదావంతర్హితంకృ
తమ్ ॥ ౪ ॥ స్వేనైవతేషాంసర్వేషాంమునీంద్రాణాంమహాత్మనామ్ ॥ మా
యామపాస్యస్వాందివ్యాంవిమానందర్శితంపునః ॥ ౫ ॥ తస్మాన్మునిప
రాపూర్వం నాపశ్యాదివ్యముత్తమమ్ ॥ విమానంసర్వపాపఘ్నం సర్వ
లోకేషువిశ్రుతమ్ ॥ ౬ ॥ అప్రాకృతమనాద్యంతం వైకుణ్ఠాదాగతంమ
హత్ ॥ శ్రీసహాయస్యతద్విష్ణోర్విహారాయతనంసదా ॥ ౭ ॥ దృష్టవత్

తశ్చ తద్వివ్యం ప్రసాదాజ్జగదీశితః । హరేర్భగవత స్తస్య తదద్భుతమివాభ
వత్ ॥ ౮ ॥ ఏతచ్ఛాపిసమూఖ్యాతం యత్ప్రృష్టోహంత్యయానృప । శ్రో
తవ్యం యత్త్వయాచాన్య తత్ప్రచృకధయామితే ॥ ౯ ॥ జనకః ॥ అగ
స్త్యప్రముఖాస్తత్ర కిమకుర్వం స్తతఃపరమ్ । మునయోమునిశార్దూలత
స్త్వామిపుష్క-రిణ్యామగస్త్యాదికృతభగవన్నంత్రోపాసనప్రకారః ॥
స్తేకథయసువ్రత ॥ ౧౦ ॥ వామదేవః ॥ అగస్త్యాద్యాస్తత స్తస్మి భగవ
త్యమ్యతేమలే । అంతర్నితేజగద్ధామ్ని పరేబ్రహ్మణీశేశవే ॥ ౧౧ ॥ కృ
తవన్మోమహాత్మానో యత్తత్రకథయామ్యహమ్ । చిరకాలంవిమానేస్తి
న్పుణ్యేపుణ్యప్రదాయినీ ॥ ౧౨ ॥ వసామతత్పరంబ్రహ్మ చిన్తయామోజ
నార్దనమ్ । పుష్క-రిణ్యావిశాలాయా స్తస్యావీనశుభేజలే ॥ ౧౩ ॥ సర్వపా
పహరేశుద్ధే స్నాత్వాస్నాత్వాదినేదినే । సర్వేశంపూజ్యతపసా సమా
సాద్యదివానిశమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఏవముక్త్యాతతస్సర్వే మునయోమలచేతసః ।
ఊషుస్తస్మిన్విమానేతే ద్వాదశాబ్దంసరాధిప ॥ ౧౫ ॥ తపస్తీవ్రంసమా
స్థాయ విష్ణోరారాధనోద్యతాః । స్వామిపుష్క-రిణీందివ్యాం సేవమానా
అహర్నిశమ్ ॥ ౧౬ ॥ జేపురష్టాక్షరంమంత్రం ముక్తిబీజమనుత్తమమ్ ।
విద్యద్భిఃపత్యతేపూర్వై ర్యోమంత్రోముక్తికాక్షిభిః ॥ ౧౭ ॥ అథార్థిభిస్త
థాన్యైశ్చ కామసంసిద్ధయేనృప । జజాపయంపరంమంత్రం పురాబ్రహ్మ
సనాతనమ్ ॥ ౧౮ ॥ కల్పదాసర్వదేవేశ సిపృథ్వీర్వివిధాఃప్రజాః ।
తథాసంహరసమయే సంప్రాప్తేచన్ద్రశేఖరః ॥ ౧౯ ॥ యమాభ్యస్యమ
హామంత్రం శక్తింప్రాప్నోతిదుర్లభమ్ । యత్సమంచాధికంవాన త్రిషు
లోకేషువిద్యతే ॥ ౨౦ ॥ తథాసర్వేషుమంత్రేషు వైదికేషుశుభేషుచ ।
యంజ్ఞాత్వాసర్వపాపేభ్యో విముచ్యం తేత్రమానవాః ॥ ౨౧ ॥ సర్వానాహ
మాంశ్చవిన్దన్తి యంజస్త్యామంత్రముత్తమంత్రంమంత్రంసర్వపాపఘ్నం
సర్వశోకప్రణాశనమ్ ॥ ౨౨ ॥ జేపుస్తేమునయస్సర్వే ద్వాదశాబ్దమహా
అగస్త్యాదికృతభగవత్సేవాపూర్వకస్వావాసగమనోద్యోగః ॥
ర్నిశమ్ । సమాస్తేద్వాదశేవన్దే మునయస్థేతపోధనాః ॥ ౨౩ ॥ అగ
స్త్యప్రముఖాస్సర్వే సమారాధ్యజగత్పతిమ్ । శఙ్ఖచక్రధరందేవం చతు
ర్భాహుంకీరీతినమ్ ॥ ౨౪ ॥ శ్రీభూమిసహితందేవ ముదయాదిత్యసన్ని

౮-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాహిత్య-శ్రీవామనపురాణ స్తవ తే(౨-౨౧)

భమ్ । సహస్రశోవిమానంత త్కృత్యాచాపిప్రదక్షిణమ్ ॥ ౨౫ ॥ ధ్రువ
మ్యచజగన్నాథం సర్వలోకేశ్వరంహరిమ్ । గంతుంప్రచక్రము స్తస్మా ద్యే

➤ భగవద్విమానమ స్త్వితందృష్ట్యాఽగస్త్యాదికృతచిన్తాకమః ॥ ౨౬ ॥

జ్జటాఖ్యాన్న గో త్రమాత్ ॥ ౨౭ ॥ ఏతస్మిన్నంతరేతత్ర విమానంముని
సేవితమ్ । పశ్యతామేవస ర్వేషాం మునీంద్రాణాంమహాత్మనామ్ ॥ ౨౮ ॥

పునశ్చాపిజగద్ధాతు ర్దాయయాదివ్యయాస్వయా । అంతర్హితంకృతం
చాసీ త్తదద్భుతమివాభవత్ ॥ ౨౯ ॥ తతస్తుమునయస్స ర్వేషరంవిస్తయ

మాగతాః ॥ మునయః ॥ అహోఽతీవమహాశ్చర్యం కృతమేతన్న హాత్త
నా ॥ ౩౦ ॥ పునశ్చ దేవదేవేన హరిణాద్భుతకారిణా । యదేతన్న హదా

శ్చర్యం విమానంపుణ్యసేవితం ॥ ౩౧ ॥ అంతర్హితంకృతంపూర్వం దర్శి
తంచపున స్తథా । ఇదాసీంచపున స్తేన మాయయాఽంతర్హితంకృతమ్ ॥

అహోబతమహాశ్చర్యమహోబతమహాద్భుతమ్ । దృష్టమేత త్తదధ్య
క్షే సేవితేమాధవేశుభే ॥ ౩౨ ॥ ఏవంవిధానివాక్యాని ప్రోచ్యప్రోచ్యపునః

పునః । విస్తయావిష్టపృథయా స్తథు స్తతై వ్రవతేద్విజాః ॥ ౩౩ ॥ *

ఇతి శ్రీవామనపురాణే తేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమూ

హాత్యై భగవద్విమానా స్తద్ధానహేత్యాదిక

ధనంనామైకోనచత్వారింశోధ్యాయః.

* శేషాద్రివాయవ్యభాగస్థితమహాభూతస్యనారాయణాద్రిత్వవర్ణనమ్. *

జనకః ॥ వాయవ్యాదిశియోదేవో గిరే స్తస్యమహీయసః ।

దృష్టోమునివరైఃపూర్వం కోసాబ్రహ్మన్వదస్వమే ॥ ౧ ॥ వామదేవః ॥

సరాజన్నగరాజస్తునారాయణగిరిస్సయమ్ । ఆసీనోవపురాస్థాయ

➤ వసోర్భగవన్స్తన్తో వ్రాసనపూర్వక స్వామితీర్థస్థితికథనమ్ ॥ ౨ ॥

స్వకందివ్యంమహాద్భుతమ్ ॥ ౩ ॥ జనకః ॥ అంతర్హితేజగన్నాథే వసుః

పరమధార్మికః । తతఃపరంసరాజర్నిరకరోత్థింమహామునే ॥ ౩ ॥

వామదేవః ॥ సరాజాంతర్హితేదేవే వేదవేద్యేసనాతనే । కృతవాన్య

న్తహీసాల తదాఖ్యాస్యేనిశామయ ॥ ౪ ॥ తస్మిన్నేవవిమానేసా రాజో

పరిచరోవసుః । ఆరాధయన్మామీ కేశం వాసుదేవంసనాతనమ్ ॥ ౫ ॥

ద్వాదశాక్షరమేవైకం పరంమంత్రంజఙ్గాపహాసేవమానశ్చ తాందివ్యాం
 స్వామిపుష్కరిణీంశుభామ్ ॥ ౬ ॥ ఉవాచపరయాభక్త్యా ద్వాదశాబ్దం
 మహామతిః । నృపేంద్రకథయిష్యేన్య చూర్చయతామిత్యథాబ్రవీత్ ॥ ౭ ॥
 శ్వేతద్వీపవాసిసిద్ధాదీనాం శ్రీవేంకటాచలాత్స్వావాసగమనమ్ ॥
 తేనర్చేసంగతాస్తత్ర నారాయణగిరౌన్మప । శఙ్ఖచక్రధరాస్సర్వే శ్వేత
 ద్వీపనివాసినః ॥౮॥ నమోభగవతేవామదేవా యేత్యజపంస్తదాతస్మిన్స్వి
 మానేన్యవసం శ్చిరకాలమథోన్మప ॥౯॥ అర్చయన్తశ్చగోవిందం భక్త్యాపర
 మయాతదా । అనుజ్ఞాతాశ్చదేవేన శ్వేతద్వీపమథాగమన్ ॥ ౧౦ ॥ ఏత
 చ్చాపిసమాఖ్యాతం యత్ప్రప్టోహంత్యయాన్మప । యదన్యత్తవక్తవ్యం
 తత్ప్రచ్ఛకథయామితే ॥ ౧౧ ॥ జనకః ॥ సనకాద్యామహాత్మానో
 యేన్యేతత్రసమాగతాః । అంతహి తేజగన్నాథేకిమకుర్వంస్తతఃపరమ్ ॥
 వామదేవః ॥ సప్తర్షయశ్చదేవాశ్చశుక్రశ్చాపిమహామతిః । బృహస్ప
 తిశ్చభగవాన్ త్వనకాద్యాశ్చయోగినః ॥ ౧౩ ॥ సర్వవేదేమహాభాగా
 నమస్కృత్యజనార్దనమ్ । మహీధరంప్రశంసంత స్సాన్విలయాన్ప్రతిపే
 దిరే ॥ ౧౪ ॥ శఙ్ఖశ్చాపిజగద్ధాతుః ప్రసాదాదేవభూపతే । విమానమ
 ద్భూతాకార మప్సరోగణసేవితమ్ ॥ ౧౫ ॥ ఆరుహ్యగీయమానస్తు శక్ర
 లోకమవాప్తవాన్ । విష్వక్సేనశ్చభగవాన్ త్వచివైర్బలిభిర్వృతః ॥౧౬॥
 సప్తభిర్భూతితేజోభిర్క్రమేంద్రసమవిక్రమైః । అసురాణాంవధంచక్రే
 యథోక్తంపరమేష్ఠినా ॥ ౧౭ ॥ జనకః ॥ అంతర్హితేతతస్మిన్స్విమానే
 మునిసేవితే । అగస్త్యభగవాన్బ్రహ్మన్నకరోతిమహామునిః ॥౧౮॥
 అగస్త్యకృతభావివిమానావిర్భావహేతుకథనమ్ ॥
 వామదేవః ॥ అగస్త్యభగవాన్బ్రహ్మమునీంద్రానిదమబ్రవీత్ । యదేత
 ద్దర్శితందివ్యం విమానంలోకపావనమ్ ॥ ౧౯ ॥ పూర్వంభగవతా
 తేన విష్ణునాప్రభవిష్ణునా । తదత్రైవమహాశైలే సదాతిష్ఠతిపూజిత
 మ్ ॥ ౨౦ ॥ అంతర్హితంసకేనాపి శక్యతేదప్తమంజసా । యుగే
 యుగేతుయఃకశ్చిత్తపసాభావయేద్ధరిమ్ ॥ ౨౧ ॥ సతస్యకృపయా
 దివ్యం విమానంపశ్యతిద్రువమ్ । ఆగామనికలాచాపి సంప్రాప్తేపుణ్యము

౮౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణా స్తవ తే (అ-౨౨)

త్తమమ్ ॥ ౨౨ ॥ విమానంసర్వపాపఘ్నంవిష్ణునాధిష్ఠితంసదా । పశ్య
తాంసర్వభూతానామాహ్లాదజనకంశుధిమ్ ॥ ౨౩ ॥ దేవర్షిదైత్యగంధ
ర్వదేవసిద్ధనిషేవితమ్ । మనుజైరేవతద్భక్తైఃకారితంలక్షణాన్వితమ్ ॥
భవిష్యతిమహాశ్చర్యంమునీంద్రానాత్రసంశయః । తతైవభగవాన్వి
ష్ణుస్థాస్యత్యక్షయశ్చక్రిధృత్ ॥ ౨౪ ॥ విమానేతుజగన్నాథఃపూర్వంద్వ
ష్టోహరిస్త్వయమ్ । శఙ్ఖచక్రధరిశ్చక్రిమాంశ్చతుర్బాహుస్త్వయాప
వాన్ ॥ ౨౫ ॥ అస్మిన్జగతివిప్రేంద్రావిశ్రుతంచభవిష్యతి । విమానంతద
ఘోషఘ్నంశైలిలోక్యతిలకోపమమ్ । ౨౬ ॥ వామదేవః ॥ ఎవము
క్త్యామునీంద్రాంస్తానగస్త్యభగవాంస్తదా । గంతుంచక్రేషునస్తస్మా
త్ప్రణిపత్యజనార్దనమ్ ॥ ౨౭ ॥ అగస్త్యభమహాతేజావరాన్పాప్యసు
దుర్లభాన్ । మునిభిస్సంవృతోరాజన్తపేంద్రమగమద్గిరిమ్ ॥ ౨౮ ॥ ఏవ
మేషాపురావృత్తాకథాతేకథితామయా । విశ్రుతాసర్వలోకేషుకిమన్య
ద్భాతుమిచ్ఛసి ॥ ౩౦ ॥ ... *
భ

ఇతి శ్రీవామనపురాణేతేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమా
హాత్మ్యే భవిష్యద్విమానప్రాదుర్భావవర్ణనం
నామచత్వారింశోధ్యాయః.

దేవజిదాద్యసురకృతలోకోపద్రవకథనమ్.

జనకః ॥ బ్రహ్మన్నియుక్తోదేవేనవిష్వక్సేనస్సవీర్యవాన్ । తేషాం
వశంకథంచక్రేదైత్యేంద్రాణాంతరస్వినామ్ ॥ ౧ ॥ ఏతన్నేమహదాశ్చర్యం
చరితంతస్యధీమతః । విష్వక్సేనస్యదేవస్యతత్త్వేనాఖ్యాతుమర్హసి ॥ ౨ ॥
వామదేవః ॥ ఏతత్తేకథయిష్యామిశృణుష్వశ్రద్ధయాన్వితః । పురావధీద్య
థాదైత్యాన్విష్వక్సేనోమహాబలః ॥ ౩ ॥ పురాభవన్తహావీర్యాహిరణ్యా
క్షస్యవంశజాః । దేవజన్తృత్యజిచ్ఛాపిత్రుజిచ్ఛేతితేత్రయః ॥ ౪ ॥
భ్రాతరస్సుమహాసత్త్వామహామాయామహాజనః । బ్రహ్మాణంతేసమా
రాధ్యస్పృహారంభువనేశ్వరమ్ ॥ ౫ ॥ సర్వదేవైరవధ్యత్వమవాపుర్తను
జేశ్వర । తతస్సుకలదైతేయైర్మహామూర్తైర్మహాబలైః ॥ ౬ ॥ అనేకశత
సాహస్రైస్సంవృతాస్తేమహీమథూమ్ । విచేరురవనీపాలనాశయంత

అమాప్రజాః ॥ ౭ ॥ ఖోభితాస్తైస్తుసహసాశోషితావరుణాలయాః ।
తేహంవీర్యేణమహతాపర్వతాశ్చచకంపితే ॥ ౮ ॥ యయ్యర్వి నాశంసహ
సాప్రజాస్సర్వాఃప్రజేశ్వర । యజ్ఞభాగభుజోదేవాయజ్ఞభాగంసలేభిరే ॥
తవవబుభుజుర్దైత్యాయజ్ఞభాగాత్సుదుర్దదాః । నయజ్ఞాస్సమవర్తం
తతపశ్చక్రుర్నతాపసాః ॥ ౧౦ ॥ సతతాపతదాసూర్యోనజజ్ఞావలచపా
వకః । నిర్జితాశ్చభవద్దేవాయుద్దేపరమదారుణే ॥ ౧౧ ॥ దైత్యేయైర్వి
జితాదేవాశ్చరణంప్రతివేదిరే । నారాయణాచలేదివ్యేనసంతంపురుషో

→→→ దేవజిదాద్యసురపధార్థంసపరికరవిష్వక్సేనగమనమ్. ←←←
త్తమమ్ ॥ ౧౨ ॥ ఏవంప్రవృత్తేలోకేస్త్విదైత్యేయైర్నదోత్పతైః । విష్వ
క్సేనస్సమాజ్ఞప్తోవిభునాహరిణాబలీ ॥ ౧౩ ॥ తేహంపధార్థంసర్వేహందై
త్యేన్ద్రాణాంబలీయసామ్ ॥ అభ్యగత్సుచివైస్సార్థంసప్తభిర్బలశాలిభిః ॥
అనేకశతసాహస్రైర్భూతసుహైస్సమావృతః ॥ మహాబలైర్నహవీరైర్వి
ర్భూభారహరణక్షమైః ॥ ౧౪ ॥ సంవృతస్తమహతేజాస్సృగచ్ఛద్విమ
లేష్వురే । వ్యరాజతయథాశక్రస్సంవృతస్త్రిషశేషైర్వైరైః ॥ ౧౫ ॥ ఆకా
శంతదనాకాశంకృతమాసీదభాస్కరమ్ । ఆయాస్తమఫచాకర్ణ్యవిష్వ
క్సేనంచతదృపమ్ ॥ ౧౬ ॥ తేపిదైత్యామహావీర్యాబలవన్తోయశ్శస్త్రినః ।
అహలాయసర్వానసురాపాతాశతలవాసినిః ॥ ౧౭ ॥ సాగరేషుచక్షై
లేషునదీషుచవనేషుచ । యేవసన్తిమహావీర్యాదారుణాదానవేశ్వరాః ॥
తాసర్వాంస్తేసమాహలాయసమరేష్వనివర్తినః । యద్ధాభిమానిన
స్తేఽథసహదైతేయదానవైః ॥ ౧౮ ॥ దేవజిత్ప్రముఖాజగ్గుర్యోధ్యంతే
నమహత్తనా । విష్వక్సేనేనతేతేనగిరిశేనేవరాక్షసాః ॥ ౧౯ ॥ దేవస్య

→→→ విష్వక్సేనాసురసైనికప్రవృత్తయద్ధక్రమః. ←←←
సైనికాశ్చాపిదైత్యేన్ద్రాణాంచసైనికాః । తతోయుద్ధంమహారాద్రంసమ
వర్తతదారుణమ్ ॥ ౨౦ ॥ సేనయోరుభయోశ్చాపిదైవాసురమివాపరమ్ ।
నానాప్రహరణైరుగైర్నిజఘ్నస్తేపరస్పరమ్ ॥ ౨౧ ॥ విష్వక్సేనానుగా
శ్చాపిదైద్యేన్ద్రాశ్చబలీయసః । తైర్నుక్షరస్రజాలైశ్చశస్త్రైఃసైన్యైశ్చాపి
సంయుగే ॥ ౨౨ ॥ దహ్యానూనమివాశాశమూసీతృర్వగ్రహకులమ్ ॥ జాజ్ఞన్

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై - శ్రీవామనపురాణా స్తర్గ తే(అ-౨౨

ల్యమానంతద్దృష్ట్యాగగనంగగనేచరాః ॥ ౨౫ ॥ పరిత్యజ్యన్మపాకాశంభ
 యాజ్ఞగుర్విశోదశః । తతో దేవజితాముక్తామాయాఘోరామహాజసా ॥
 తాత్పర్యాన్తోహయామాసవిష్వక్సేనస్యసైనికాః । విష్వక్సేనస్యస
 చివస్తతఃకుద్ధోమహామతిః ॥ ౨౬ ॥ మేధావీనామబలవాత్పర్యమాయా
 విశారదః । మాయాబలేనతాంనూయామజయత్పర్యమోహినీమ్ ॥ ౨౭ ॥
 తతోధనుర్మహద్విషమదాయవిమలప్రభమ్ । అచ్ఛేద్యంసర్వశత్రూణాం
 దత్తమవ్యక్తరూపితా ॥ ౨౮ ॥ అనేకరత్నసంభూర్నంజామ్బూనదపరిష్కృ
 తమ్ । ముమోచనిశితాన్బాణాదైత్యేన్ద్రాణాంమహాజసామ్ ॥ ౩౦ ॥
 నిహతాస్తేనదైతేయాశ్చతశోధసహస్రశః । ముక్తాప్రియతరాన్పా
 ణాన్నిపేతుర్ధరణీతలే ॥ ౩౧ ॥ నిహతాంస్తానథాలోక్యమృత్యుజితోక్రిధ
 మూర్ఛితః । మోహయామాససర్వాంస్తాన్దాయయాదేవసైనికాః ॥
 శత్రుఘ్నానామశత్రుఘ్నైకోధేనమహతాన్వీతః । అసిరత్నంసమా
 దాయవిమలార్కసమప్రభమ్ ॥ ౩౩ ॥ చిచ్ఛేదతస్యదైత్యస్యశిరోజ్వలితకు
 ణ్డలమ్ । తస్యాసీద్భూయవవాశుశిరస్తుజగిరీటవత్ ॥ ౩౪ ॥ శత్రుజితస్యత
 త్కర్తృశత్రుఘ్నస్యబలీయసః । సమృశ్యఘోరసంజాశోమాయాము
 గ్రామథాదధే ॥ ౩౫ ॥ విజేతుందుర్కదస్పర్వాన్విష్వక్సేనముఖాన్త్రైభే । త
 యాతేనిష్ప్రభాసన్విష్వక్సేనస్యసైనికాః ॥ ౩౬ ॥ తాన్దృష్ట్వాసహసా
 త్రుద్ధస్సచివస్తస్యధీమతః । మాయాముగ్రాంమహాతేజాఃకాలాగ్నిర్నా
 మవీర్యవాః ॥ ౩౭ ॥ ఆసురీంనాశయామాసతదద్భుతమివాభవత్ । ఆదదే
 మహతీంశక్తింశత్రుజిద్వధకారణాత్ ॥ ౩౮ ॥ ముమోచాఫసతాందీప్తాం
 కాలాగ్నిస్తరసాబలీ । శత్రావిదారితోదైత్యఃపపాతాధమహితలే ॥ ౩౯ ॥
 గతాసురివనిశ్చేష్టఃపునశ్చాపిసముత్థితః । దేవజన్మత్యుజిచ్ఛాపితశత్రుజి
 చ్ఛాప్యథాత్మవాః ॥ ౪౦ ॥ కోధేనమహతావిష్టాస్త్రియస్త్రియశ్చ
 వాగ్మయః । ధనూంష్యాకృష్యదివ్యానిదత్తాన్యవ్యక్తజన్తనా ॥ ౪౧ ॥
 బ్రహ్మణాదేవదేవేనకల్పదాపరమేషినా । బ్రహ్మస్త్రించతథాదివ్యం
 భీమంపాశుపతంతథా ॥ ౪౨ ॥ వాయవ్యంవారుణంచాపిసారమాగ్నే
 యమేవచ । ఐన్ద్రీంచాపితథారాద్రంయామ్యంచాపిసుదుస్తరమ్ ॥ ౪౩ ॥
 విమోహనకరంఘోరంగాఢర్యంచనుదుర్జయమ్ । జృమ్భణాస్త్రింతథా

ఘోరంకాబేరంవాదుణంతథా ॥ ౪౪ ॥ ఏవమాదీనిచాన్యానిదివ్యా
 న్యస్తాగ్రీణిసంయుగే । ముముచుశ్శతశోరాజా సేనాయాంతస్యధీమ
 తః ॥ ౪౫ ॥ బ్రహ్మస్తాగ్రీణ్యస్తథాదీపైరస్యైశ్శత్రుభయంకరైః । జ్వా
 లార్చిష్టతదాకాశమపేతగ్రహభాస్కరమ్ ॥ ౪౬ ॥ అపేతచన్ద్ర
 తారాఘంనిపతచ్ఛక శారికమ్ । దృశ్యతేనఙ్కులంతత్రసంహరసమయే
 విష్వక్సేనకృతనారాయణాస్తప్రిప్రయోగపూర్వకాసురవధప్రకారః
 యథా ॥ ౪౭ ॥ తతోదేవస్సభగవాన్విష్వక్సేనఃప్రతాపవాన్ । దృష్ట్వావిస్త
 యమాపన్నోదైతేయాంస్తానలోకయత్ ॥ ౪౮ ॥ సాధుసాధ్యితీచాభా
 వ్యజహర్షచననాదచ । స్వకంధనుర్మహద్వివృంతప్తజామ్బూనదప్రభవ్ ॥
 విష్ణుర్వసమహతేజాశ్శాన్తాంచాపమివాపరమ్ । నారాయణీయంస
 హసానస్థధేఽస్త్రంశరాసనే ॥ ౪౯ ॥ తదస్త్రంవృత్త్యగజ్జాశమనివా
 ర్యంసురాసురైః । కాలాగ్నిరివజజ్వాలకల్పాస్తేసర్వనాశనః ॥ ౫౦ ॥ త
 తస్సజ్ఞోభమాయాతంజగదేతచ్ఛరాచరమ్ । చుత్సుభుస్సాగరాస్సర్వే
 పర్వతాశ్చచకమ్పిరే ॥ ౫౧ ॥ తదస్త్రంతేననిర్మక్తంజ్వాలామలిమహ
 త్తనా । సమీక్ష్యసర్వభూతానిరాజన్నేదుస్సుదారుణమ్ ॥ ౫౨ ॥ ఆగతా
 స్తేపియేతత్రయుద్ధదర్శనలాలసాః । తేసర్వేగగనంత్యక్తాద్విదుద్రువుస్స
 ర్వతోదిశమ్ ॥ ౫౩ ॥ దేవాశ్చాపితదాసర్వేమునయశ్చతపోధనాః । దృ
 ష్ట్వాతదస్త్రమత్యగంప్రోచురేవంపరస్పరమ్ ॥ ౫౪ ॥ సంహరసమయః
 ప్రాప్తోవిస్తయఃక్రియతేత్రకిమ్ । నారాయణేనభూతానామాదిభూతేన
 శాన్తిణా ॥ ౫౫ ॥ సంహరఃక్రియతేనానంలోకానామద్యవిష్టానావిష్వ
 క్సేనేనసర్వాత్తాజగత్సంహరమీశ్వరః ॥ ౫౬ ॥ కరోజీనూనంభగవాన్
 త్సంహరకుతుకీహరిః । కిమయంక్రియతేనేనవ్యాపారఃపరమేష్ఠినా ॥ ౫౭ ॥
 అకాలేజాతమస్తాకంనిష్ఫలందర్శనంవిభోః । ఏవంవిధాన్యసేకానివాక్యా
 నిత్రిదశాలయాః ॥ ౫౮ ॥ వదంతోభృశముద్విగ్నాజగ్తుస్తేసర్వతోదిశమ్ ।
 అథదేవస్సభగవాన్విష్వక్సేనస్తదాన్యప ॥ ౫౯ ॥ నారాయణీయమస్త్రం
 తస్మమోచాదిత్యసన్నిభమ్ । ముక్తంతదస్త్రమత్యగంసర్వసంహరకా
 రణమ్ ॥ ౬౦ ॥ అదహద్వాహినీంతాంతుదైత్యేన్ద్రాణాందురాత్తనామ్ ।
 దేవజత్ప్రముఖైస్సాన్ధింవృతకల్పైర్మహాబలైః ॥ ౬౧ ॥ సాతుసేనాప్రజ

కాకా శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణ స్తోత్రే (అ-౨౩)

జ్వాలదహ్యమానాఽస్తుపావకైః॥శమ్భునాదహ్యమానానిత్రిపురాణీయ
థాపురా ॥౬౩॥ అస్తాగ్నిదగ్ధదేహస్తేసాశ్వాసరథకుఞ్జరాః॥ దేవజ
త్సముఖాస్సర్వేసానుగాస్సహబాన్ధవాః ॥౬౪॥ నిపేతుర్ధరణీపుష్పేద
గ్ధపక్షాః॥౬౫॥ గతానవస్తేస్యపతకసహస్రశోనరేన్ద్రభూ
మాదితిజేశ్వరాత్తజాః॥ ప్రచ్ఛాదయస్తస్యకలామ్మహీమిమాంప్రదగ్ధ
కేశామ్భురభూషణోత్తమాః ॥౬౬॥ సాచోగ్రవేగాదితిజేశ్వరాణాంసే
నాఽతిభీమాసమరేష్వజేయా ॥ అస్తాగ్నిదగ్ధానచభూతసంఘైరదృశ్య

దేవాదికృతవిష్యక్సేనవిజయోపచారస్తుత్యాదిః.

తాకాశగతైర్నదేవైః॥౬౭॥ తతస్తుదేవాశ్చనిశాచరాశ్చగన్ధర్వయక్షో
రగపన్నగాశ్చ॥ మహర్షయశ్చాప్రతిమప్రభావానిపాతితాంస్తానవలోక్య
దైత్యా ॥౬౮॥ అపూజయంస్తేసముపేత్యసర్వదేవంమహావీర్యము
పస్థితంతమ్॥ ప్రణమ్యదేవాధిపతేరమాత్యంశిరోభిరుత్కుల్లవిలోలలోచ
నైః ॥౬౯॥ తమూచురేనంవచనైర్నరేన్ద్రసర్వేసురాద్యాఃపరమం
ప్రహృష్టాః॥ సమస్తతస్తంపరివార్యదేవంగృహీతచాపంనిహతేన్ద్రశత్రు
మ్ ॥౭౦॥ ఇన్ద్రాదయః॥ కృతంత్యయైతద్భగవత్సన్సరాణాంసుదుష్క
రంకర్తవ్యానురూపమ్॥ అన్యేనైతేసమరేచిహన్తుంశక్యావినాత్వాం
సముదగ్రవీర్యమ్ ॥ ౭౦॥ తైరేనముక్తస్సహసామహాత్మాసంపూజిత
స్తాన్పృతిపూజ్యసర్వా ॥ అస్తర్దధేసానుచరస్సవాహనస్తైవతేహ
మథపశ్యతాంతథా ॥ ౭౧॥ మయాన్యపేన్ద్రాభిలమేతదుక్తంతవాద్భు
తందేవజిదాదినాశనమ్॥ ఏవంవిధంనైవపురాప్రవృత్తిమృతేదశగ్రీవవ
ధాత్సుఘోరాత్ ॥ ౭౨॥ ... *
ఇతిశ్రీవామనపురాణేక్షేత్రకాణ్డేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేవిష్య
క్సేనకృతదేవజిదాదివధకథనంనామైకచత్వారింశోధ్యాయః.

భవిష్యచ్ఛ్రీభగవద్వివేకవిమానవర్ణనమ్.

వామదేవః॥ ఏవందైత్యవధందేవోవిష్యక్సేనస్తువీర్యవా ॥ చ
క్రేపురామహీసాలదేవదేవాజ్ఞయాబలీ ॥౧॥ ఏతన్తయాసమాఖ్యాతంపు
రావృత్తమనుత్తమమ్॥ ఇతిహాసంమహాపుణ్యంసర్వలోకేషువిశ్రుతమ్ ॥

వేజుటాభ్యేగకాతస్మిన్నత్యర్థంతేనధీమతాఅగస్త్యేనమునీంద్రాణాం
 భవిష్యత్కథితంనృప ॥ ౩ ॥ ఆగామినియుగేచాపిసమ్ప్రాప్తేతుకలా
 యుగే । అదృశ్యత్వాద్విమానస్య నిత్యస్యామితతేజసః ॥ ౪ ॥ తస్యా
 ఏవశుభేతీరేపుష్కరిణ్యామహద్భుతమ్ । అతులంకారితంభక్తైర్విమానం
 సూర్యసన్నిభమ్ ॥ ౫ ॥ భవిష్యతీతస్యాపిమాహాత్మ్యంకథయేతవతచ్ఛా
 పిమహదాశ్చర్యం విమానంసురపూజితమ్ ॥ ౬ ॥ శోభితందేవదేవేనభవి
 ష్యతినసంశయః । బహువక్షశతైరాజన్నచశక్యంమరైరపి ॥ ౭ ॥ వక్తుం
 తస్యవిమానస్యమాహాత్మ్యంవిస్తరేణతు । యత్రదేవాధిదేవోసాసాన్ని
 ధ్యంకురుతేహరిః ॥ ౮ ॥ స్వభక్తానాంహితార్థాయతైలోక్యానుగ్రహ
 యచ । శోభితందేవదేవేనశ్రీభూమిసహితేనతత్ ॥ ౯ ॥ విమానంమనుజై
 రాజకైయైర్లప్తంపాపనాశనమ్ । విష్ణోస్తస్యప్రసాదేనతేనరాధ్వస్తబం
 ధనాః ॥ ౧౦ ॥ ప్రాప్నువంతిపరంధామబ్రహ్మయత్తత్సనాతనమ్ । తత్రాపి
 శుయుగేరాజంస్తద్విమానందిదృక్షువః ॥ ౧౧ ॥ దేవాస్సర్వేపిగచ్ఛంతిసి
 ధ్ధాశ్చసహచారజైః । ఋషయశ్చసగంధర్వా యతౌశ్చసహపన్నగైః ॥
 ఆదిత్యావనవోరుద్రాదిక్పాలామరుతస్తథా । బ్రహ్మచతుర్ముఖోదేవోభ
 గవాశ్చాంభురేవచ ॥ ౧౩ ॥ ఏవమూద్యాస్తథాన్యేచభక్త్యాపరమయాయు
 తాః । ఉపతిష్ఠంతితందేవందేవదేవేశమీశ్వరమ్ ॥ ౧౪ ॥ స్నాత్వాచమను
 జాస్తస్మిన్స్వామిపుష్కరిణీజలేప్రణమ్యదేవదేవేశం నారాయణమనా
 మయమ్ ॥ ౧౫ ॥ తస్మిన్విమానేగోవిందంవసంతంపురుషోత్తమమ్ । స్తువం
 తిదివ్యైస్తోనతైశ్చసమస్తశ్చాప్యహర్నిశమ్ ॥ ౧౬ ॥ సర్వేపాతకినశ్చా
 పితద్వైష్ట్యపుష్కముత్తమమ్ । విమానంసర్వశోకఘ్నం సర్వరోగప్రణా
 శనమ్ ॥ ౧౭ ॥ విముక్తాస్సర్వపాపేభ్యోభవిష్యంతినసంశయః । యత్ర
 క్వాపివసన్దేశే విమానాభిముఖంనరః ॥ ౧౮ ॥ వేజుటాద్రింసమస్కృ
 త్య సద్యఃపాపైర్విముచ్యతే । సంక్షేపేణమయాప్యేతన్మాహాత్మ్యంకథి
 తంతవ ॥ ౧౯ ॥ తస్యపుణ్యస్యభూపాలవిమానస్యమహీయసః । అతః
 సరంతున్నేహేనస్వయమేవవదామ్యహమ్ ॥ ౨౦ ॥ త్వయానవృష్టం
 రాజేంద్రగుహ్యద్గుహ్యతరంమహత్ । అత్యద్భుతమిదంభూపశృణుష్వ
 గదతోమమ ॥ ౨౧ ॥ నారాయణగిరీకాతస్మిన్నాస్తేనారాయణస్వయ

మ్ । గుహాసుచాపినర్వాసు సర్వేషుశిఖరేషుచ ॥ ౨౨ ॥ కందరేషుచ
సర్వేషునిర్ఘ్న రేషుశుభేషుచభగవాద్దేవదేవేశ సుర్వస్తిగిరిమూర్ధన్ ॥ ౨౩ ॥
నానావిధానిరూపాణి బిభ్రద్విహరతిస్వయమ్ । క్వచిచ్ఛ దేవరూపేణ క్వ
చిన్తానుషరూపతః ॥ ౨౪ ॥ క్వచిచ్ఛమృగరూపేణ క్వచిద్వృక్షాదిరూపతః ।
యత్రకుత్రచిదాసీన స్తస్మిన్దేవేషుహాగిరా ॥ ౨౫ ॥ దేవదేవంసమారా
ధ్యయతిపాస్తేజనార్దనమ్ । కరోతితస్యసాన్నిధ్యం భగవానాధిహృద్ధరిః ॥
వృషభాచలభూభాగే ఘటికామపియోవసేత్ । సప్తజన్మకృతంపాపం
తత్త్రణాదేవసృజతి ॥ ౨౬ ॥ యేతత్రకుర్వతేపాప మజ్ఞానాద్వేంకటాచ
లే । హన్యుస్తాన్సర్వపవైతే గంధర్వాశ్చస్రూపాణయః ॥ ౨౭ ॥ ఆజ్ఞ
యాతస్యదేవస్య విష్వక్సేనస్యధీమతః । తస్మాన్న కుర్యాత్పాపంతు నరస్త
స్మిన్నహీధరే ॥ ౨౮ ॥ నహితత్రగిరాకశ్చిద్వృక్షేపక్షీమృగోధవాప్రా
కృతోజాయతేదేవా సుర్వేతద్రూపిణస్తథా ॥ ౩౦ ॥ తస్యదేవస్యసేవా
ర్థం సాన్నిధ్యంకుర్వతేపదా । ఏవంప్రాహపురాగస్త్యోభగవాన్స్తునిసత్త
మః ॥ ౩౧ ॥ మయాపృష్టస్సమాచఖ్యా గంధమాదనపర్వతే । నారాయ
ణగిరేస్తస్య మాహాత్మ్యంపరమాద్భుతమ్ ॥ ౩౨ ॥ విస్తరేణసమాఖ్యా
తం మయాపితవభూపతే । అన్యచ్ఛాపినమాఖ్యాస్యే త్వయాఽపృష్టంన
రాధిప ॥ ౩౩ ॥ తస్మిన్నద్రౌతుయత్పుణ్యం దానానిదదతాన్మమ । ఇత్స్య
వైజనకస్తేన పప్రచ్ఛాధమునింపునః ॥ ౩౪ ॥ ... *

ఇతి శ్రీవామనపురాణే ష్టేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భ
విష్యద్విమానవర్ణనంనామ ద్విచత్వారింశోధ్యాయః.

→ స్వామిపుష్కరిణీతీరకృతాన్నదానాదిప్రశంసా. ←

జనక ॥ శ్రుతమేతన్మయాఖ్యానం వామదేవత్వయోదితమ్ । స
ర్వజ్ఞంపరమంబ్రహ్మజానీమోమునిసత్తమ ॥ ౧ ॥ ష్టేత్రకాణ్డేత్వయా
సర్వాణ్యుక్తానితపతాంవరః । ష్టేత్రాణియాసిపుణ్యాని తీర్థానివిమలానిచ
తేషుతేషుచదానాని ప్రశస్తానిత్వయామునే । నారాయణగిరావస్తి కృ
త్వాదానమనుత్తమమ్ ॥ ౩ ॥ యత్ఫలంప్రాప్నుయాద్దేహీ పాపరాశిః

ఘాయనై । తద్వదస్వమునిశ్రేష్ఠ శ్రోతుంకాతూహలంహిమే ॥ ౪ ॥ శతా
 నందః ॥ ఇతిపుష్టస్తదాతేనజనకేనమహాత్మనా । యత్పుణ్యందదతాం
 తత్రదానానాంచయథాఫలమ్ ॥ ౫ ॥ తత్సర్వంమునిశార్దులోవక్తుంసముప
 చక్రమే ॥ వామదేవః ॥ శృణుష్వావహితోరాజన్యత్పుష్టోహమిహాత్మయా ॥
 నారాయణగిరావస్తి స్వామిపుష్కరిణీతతే । అన్నదానంప్రశస్తంహి
 దానానాందానముత్తమమ్ ॥ ౬ ॥ నిత్యమస్తిన్నివసతా మన్నపానాదికం
 తియః । ప్రయచ్ఛేత్సత్తమైవావాశు సర్వరోగైర్విముచ్యతే ॥ ౭ ॥ భూమేర్గో
 శ్చహిరణ్యస్యవస్తుగంధాదికస్యచ । కన్యాయాశ్చచరేద్దానంతిలానా
 మపియోనరః ॥ ౮ ॥ ప్రేత్యసోనుత్తమాలోకా ప్రాప్నుయాత్పుణ్యక
 ర్మణామ్ । తేషాంవసతిలోకేషు యావత్కల్పమరిందమ ॥ ౧౦ ॥ తతోభ
 క్తింపరాంప్రాప్య విష్ణోర్గోకేమసీయతే । నిష్కామోయోదదాత్యన్నం
 స్వామిపుష్కరిణీతతే ॥ ౧౧ ॥ సపుష్కలాంప్రశస్తాత్తా విష్ణుభక్తింప్రయా
 స్యతి । తద్భక్తభావమాపన్నః కాలేనాల్పేనభూపతే ॥ ౧౨ ॥ ప్రాప్యయో
 గంమునిప్రోక్తం పరమాంగతిమాప్నుయాత్ । స్వామిపుష్కరిణీంప్రా
 ప్యన్నాత్వాపీత్యాచతజ్జలమ్ ॥ ౧౩ ॥ విధూయసర్వపాపేభ్యో విష్ణులో
 కేమసీయతే । యావచ్ఛక్త్యనుసారంవై సువర్ణంగామథాపివా ॥ ౧౪ ॥
 వస్త్రాగ్రీవసుధాంవాపితిలాగంధాననుత్తమా ॥ యోదదాతిసద్గీర్హా
 యురారోగ్యంచాపివిందతి ॥ ౧౫ ॥ ప్రాప్నుయాత్సర్వకామాంశ్చభోగా
 న్భుజ్జేతచపుష్కలా ॥ ముక్తశ్చసర్వపాపేభ్యో ప్రాప్నుయాత్పర
 మాంగతిమ్ ॥ ౧౬ ॥ శృణుచాస్తిస్పరావృత్తమాఖ్యానంపర్వతోత్తమే ।
 శ్రీవామదేవమృతిబ్రహ్మోపదిష్టస్వామిపుష్కరిణీమాహాత్మ్యమ్ ॥
 యథామేకధితంపూర్వం బ్రహ్మణాపరమేష్ఠిణా ॥ ౧౭ ॥ పూర్వంభూ
 మిధరేంద్రస్థి బ్రహ్మణంకమలాసనమ్ । ఉపాసీనస్సమాసీనో వర్షాణా
 మధికంశతమ్ ॥ ౧౮ ॥ అహంతీవ్రంతపోఽకార్షం బ్రహ్మణంప్రతిభూమిప
 కాలేనమహతాతాత భగవాన్కమలాసనః ॥ ౧౯ ॥ ఆవిర్భభూవపురతస్త
 పసాతోషితోమయా । స్వయమేవచతుర్వక్త్రీ మాంప్రబోధ్యజనాధిప ॥
 మేఘగమ్భిరయావాచా ప్రసన్నో వాక్యమబ్రవీత్ । పరితుష్టాస్తి తేబ్రహ్మ
 న్వామదేవద్విజోత్తమ ॥ ౨౦ ॥ యదిచ్ఛసీహతద్దాతుం వరదోహమిహగ

తః|వరంవరయథ|ద్రం తేయదిచ్ఛసిమహామునే || ౨౨ || ఇత్యుక్తోబ్రహ్మణా
 తేనప్రసన్నేనమహాత్మనా| అహమేవంనృపశ్రేష్ఠవృణేవరమను త్తమమ్||
 స్వామిపుష్కరిణీయేయమత్రాస్తేపర్వతోత్తమే | తస్మాదేవతమహా
 త్వ్యంజ్ఞాతుమిచ్ఛామితత్త్వతః || ౨౪ || మాహాత్వ్యంచఫలంచాపిదర్శనే
 స్నానపానయోః| అస్యాస్తీరేచదానానాంయత్ఫలంతద్దృష్వమ్ || ౨౫ ||
 బ్రహ్మ || అస్యాస్తీరేపురాబ్రహ్మచంద్రఃక్షీరోదసంభవః | సావర్ణంభూ
 షణందత్వాలావణ్యంపరమంయయా || ౨౬ || కన్యాంధత్వాపురాబ్రహ్మ
 నామఃకామత్వమాప్తవాః | ధనదోషిధనేశత్వంస్వర్తదానాదవాప్త
 వాః || ౨౭ || ఇంద్రప్రోడశదానానిస్వామిపుష్కరిణీతతే | కృత్వావలాదీ
 నసురాదుర్జయానజయత్పురా || ౨౮ || ఆస్తినిరౌపురాశ్చిదాగత్యబ్రా
 హ్మణోత్తమః | జిజ్ఞాసుంకావ్యవిన్నామబ్రహ్మజ్ఞానస్యమానద || ౨౯ ||
 స్వయమహాయవిప్రేంద్రం బ్రహ్మజ్ఞానమను త్తమమ్ | దదత్పరమధ
 ర్మాత్తావాచస్వతిరభూన్తునే || ౩౦ || ధరణ్యానిత్యసాన్నిధ్యం వేంకటా
 ట్రాద్రావిశేషతః| తస్మాత్తతైవకార్యాణిమహాదానానిపార్థివైః || ౩౧ ||
 యత్కించిచ్ఛమునేతస్మిన్స్వామిపుష్కరిణీతతే | దద్యాదను త్తమా
 లోకా నాన్నయాత్పుణ్యకర్మణామ్ || ౩౨ || మాసిభాద్రపదేపుణ్యే

➤ బ్రహ్మకారితశ్రీవేంకటాచలాధీశమహాత్మవప్రశంసా. ➤

శుక్లపక్షేతుచైత్రధే | స్వామిపుష్కరిణీతీరేదేవస్యపరమాత్మనః || ౩౩ ||
 ఉత్సవఃకారితఃపూర్వం మయైవప్రీతయేహరేః | తత్రతత్రయుగేచాస్య
 విష్ణోస్సాన్నిమిసరస్తతే || ౩౪ || ఉత్సవానాగరయివ్యంతి నరాపుణ్య
 కృతోఽమలాః | కించిదారాధనేనైవవిష్ణుర్భాద్రపదోత్సవే || ౩౫ ||
 దదాతిసర్వలోకానాం పరాసత్యంతదుర్లభాః | ఉత్సవేషుచదేవస్య నా
 రాయణగిరింప్రతి || ౩౬ || గచ్ఛంతియేనరాపుణ్యాస్తేషామసిఫలంశృణు||
 యానిత్వాదధ.తేపదానిచమునేనారాయణాద్రింప్రతి స్తోకంస్తోకమపిద్వి
 జాలపిజనాస్తేషాంఫలంయచ్ఛృణు| యావద్దేవజ్ఞానమేతత్తత్తగృహ
 తస్తావత్పదానాంక్రమాత్ప్రాయశ్చైవపదేపదేకతుఫలం భూయాద్భు

➤ మహాత్మవసేవార్థమాగతజన రాధకపుణ్యఫలవర్ణనమ్. ➤

విశ్రాంతామ్ || ౩౭ || యేసేవార్థముపాగతాఃపుష్కరిణీదేవస్మదివ్యో

త్సవేయానచ్చక్షుప్తపలాశయంతిభగవాంస్తేషామక్షిప్తప్రదః । యస్తేషా
ముపకారమీషదపివాకుర్యాన్నలోభాదినా తస్యాకల్పమవస్థితీశ్చబ్రహ్మ
నేఘారేమహాకారవే ॥ ౩౮౪ ॥ యస్సాన్వమిసరసస్తీరేపుష్పద్వానాని
కారయేత్ । నందనోపవనేతస్యయావత్కల్పమవస్థితీః ॥ ౩౮౫ ॥ కిమనేనబ
హూక్తేనయస్సాన్వమిసరసస్తటే । యత్కంచితురుతేపుణ్యంతస్యాఽం
తోనైవవిద్యతే ॥ ౪౦౪ ॥ వామదేవః । ఇత్యుక్త్యాభగవాన్సృహ్లోకకృ
ల్లోకపూజితః । అన్యధేతదాతస్మాచ్ఛ్రుతమేతస్యయాపురా ॥ ౪౦౫ ॥ శతా
నందః । ఇతీరితంతస్తునినాసమస్తం శ్రుత్వామహాజాజనకోమహత్త్వా ।
ప్రపుల్లనేత్రేపులకాంచితాంగోనారాయణాద్రింప్రయయాప్రహృష్టః ॥
సమాప్యయజ్ఞంజనకోమహత్త్వాధురంధరిత్యాస్సచివేనియోజ్య । ద్రష్టుం
పరంబ్రహ్మసృషాద్రిమూర్ధ్నిస్వయంయయామైథిలరాజరాజః ॥ ౪౩౪ ॥

ఇతిశ్రీవామనపురాణే తేత్రకాణ్డే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే

శ్రీస్వామిపుష్కరిణీరకృతదానఫలవర్ణనంనామ

త్రిచత్వారింశోధ్యాయః.

స్వామిపుష్కరిణీంప్రతిసాంధ్యత్రికోటితీర్థాగమనకాలనిర్ణయః.

వ్యాసః ॥ శ్రుత్వైతదధమాహాత్మ్యంస్వామిపుష్కరిణీంప్రతిజన
కస్తుశతానందంప్రప్చ్ఛేదంముదాన్వితః ॥ ౧ ॥ జనకః ॥ లోకేషుసర్వతీర్థా
నికథమాయాన్తితజ్జలే । కిమర్థంవాతదేతన్నేకథయస్వమహామునే ॥ ౨ ॥
శతానందః ॥ పురాభాగీరథీరేమార్కణ్డేయోమహామునిః । తపఃపరమ
మాస్థాయ సతేషేపరమంతపః ॥ ౩ ॥ ధ్యాయన్విశ్వస్యజగత్సృష్టారం
భువనేశ్వరమ్ । తతఃకాలేనమహాబ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౪ ॥ సాన్ని
ధ్యమకరోత్ప్రీత్యా మార్కణ్డేయస్యధీమతః । వచనంవ్యాజహారేదం
మార్కణ్డేయంపితామహః ॥ ౫ ॥ వరంవరయదాస్వామి యదిచ్ఛసి
మహామునే ॥ మార్కణ్డేయః ॥ వరందేహిమమబ్రహ్మకాయాచేత్రధా
సమన్వితః ॥ ౬ ॥ త్రైలోక్యేయానిపుణ్యాని సంతీతిర్థానివైప్రభో ।
తేషుసర్వేషుతీర్థేషు యాత్రాయాంశక్తిరస్తితి ॥ ౭ ॥ తస్యతద్వచ

నంశ్రుత్వా భగవాంశ్చతురాననః । ప్రహసన్వ్యాజహారేదం మారకజ్ఞే
యంతపస్వినమ్ ॥ ౮ ॥ బ్రహ్మ ॥ లోకేన ర్వేషుతీర్థేషుస్నానంనర్వశతైర
పికస్తుంశక త్యేబ్రహ్మనమయానచశమ్భునా ॥౯॥ అన్యంవత్సౌమితే
బ్రహ్మన్నపాయంమునిసత్తమ । ఇతోదక్షిణదిగ్భాగేమునేద్విశతయో
జనే ॥ ౧౦ ॥ అస్తిశ్రీవేంకటాచలమప్రథితఃపరవ్రతోత్తమః । ద్రిమిడేషు
మహాపుణ్యసేవితస్త్రిదశైర్గిరిః ॥ ౧౧ ॥ తస్యశృక్లేమమహాతీపుణ్యాపా
పవినాశినీ । స్వామిపుష్కరిణీనామసరసీసర్వకామదా ॥ ౧౨ ॥ తైలొ
క్యవర్తినాంబ్రహ్మంస్తీర్థానాంస్వామినీహిసా । మాసేతుమార్గశీర్షాఖ్యే
ద్వాదశ్యాంపూర్వపక్షకే ॥ ౧౩ ॥ అరుణోదయవేళాయాంత్రిషులోకే
షువిశ్రుతాః । తిస్రఃకోట్యోర్ధకోటీచతీర్థానాంసుమహామతే ॥ ౧౪ ॥ సా
న్నిధ్యంత్రతరుర్వంతిస్వామిపుష్కరిణీజలే । పాపంస్వేషువినిర్ముక్తం
కైరఘసమన్వితైః ॥ ౧౫ ॥ నిర్హరంతీహతీర్థానితస్మాస్తీర్థసమన్వయాత్ ।
మారకజ్ఞేయమహాభాగ భువనత్రయవాసినామ్ ॥ ౧౬ ॥ తీర్థానాంతత్రగ
త్వాత్వంసేవాళలమవాహ్నుహి । స్వామిపుష్కరిణీత్యేతన్నావధేయం
చతత్రాతమ్ ॥ ౧౭ ॥ మారకజ్ఞేయసమస్తానాంతీర్థానాంస్వామినీయతః
అన్యచ్ఛతవవత్సౌమిరహస్యంధర్మగోచరమ్ ॥ ౧౮ ॥ యద్భూత్వామునిశా
ర్దులజ్ఞాతవ్యంనావశిష్యతే । గజ్గాదిపుణ్యతీర్థానియావంతీహమహీతలే ॥
యానివామేరుశృంగాగ్రేకైలాసేమందరోపరి । పాతాళసింధుతీరేషు
తథాద్వీపాంతరేష్వపి ॥ ౨౦ ॥ తేషుతేషుచదానానాంప్రతానాంజ
పహోమయోః । శ్రుతిస్త్మృతిపురాణేషువివిధంశ్రూయతేఫలమ్ ॥ ౨౧ ॥
తత్సర్వంయుగపత్యాప్తంయశ్చేచ్ఛన్తునిసత్తమ । సమార్గశీర్షద్వాదశ్యాం
శుక్లాయానియతాత్తకః ॥ ౨౨ ॥ వేంకటాచలమహాపుణ్యేస్వామిపుష్క
రిణీతటే । కుర్యాదేకతరందానంవిప్రాయశ్రుతశాలినే ॥ ౨౩ ॥ విషుభక్తా
యశాంతాయదరిద్రాయానసూయవే । తేనసర్వేషుతీర్థేషుతద్దత్తం
నాత్రసంశయః ॥ ౨౪ ॥ యానిషోడశదానానిమహంత్యావలర్తునీశ్వరాః ।
తేషామేకంతుయఃకుర్యాత్స్వామిపుష్కరిణీతటే ॥ ౨౫ ॥ మార్గశీర్షేసి
తేషుద్వాదశ్యాంవిజితేంద్రియః । తేనషోడశదానానితీర్థేషుసకలేష్వ

పి || ౨౬ || మారగ్జ్ఞేయకృతానిస్యర్మగప త్తన్మహద్భుతమ్ | ధనుర్మాసే
సి తేపక్షేద్వాదశ్యామరుణోదయే || ౨౭ || ఆయాంఃసర్వతీర్థానిస్వామి
పుష్కరిణీజలే | ఇమంమంత్రంసముచ్చార్యస్నాత స్తత్ఫలమాఘ్నయా
త్ || ౨౮ || ఏతద్గుహ్యంపురావిష్టుఃప్రోవాచభగవాన్త్వమ || శతానందః ||
ఇత్యుక్త్వాన్తర్ధేబ్రహ్మ మారగ్జ్ఞేయస్యపశ్యతః || ౨౯ || మారగ్జ్ఞే
యస్తున్మప తేవిన్తయావిష్టమానసః | నారాయణగిరింస్రియా త్తథై
వప్రీతమానసః || ౩౦ || గ త్వాతస్మిన్నిరాపుణ్యేస్వామిపుష్కరిణీంశుభాం |
దృష్ట్వాస్నా త్వాశతస్నానైవిపులేవిమలేజలే || ౩౧ || తస్యాస్తీరేషహీపా
లభగవంతంజనార్దనమ్ | సమభ్యర్చ్యహృషీకేశంప్రసన్నేనాంతరాత్మ
నా || ౩౨ || వత్సరాణాంత్రయంరాజన్న వాససమహీధరే | ప్రతివర్షంచ
తీర్థానామాగమంప్రేక్ష్యత త్తిథౌ || ౩౩ || మారగ్జ్ఞేయోమహీపాలప్ర
సాదాచ్ఛాజ్ఞాధన్వనా | అవాపపరమానందమనంతం శాశ్వతంమునిః ||
నామ దేవః || యఇదంశ్రావయేన్నిత్యంస్వామితీర్థస్యవై భవమ్ | శృణోతి
పరయాభక్త్యాద్వాదశ్యాంమార్గశీర్షకే || ౩౪ || తస్యప్రసన్నో భగవాన్
త్సర్వమిష్టంప్రయచ్ఛతి | ఏకాదశ్యాముపోష్యాస్మిన్సర్వతేవేజ్కటాహ్వా
యే || ౩౫ || ద్వాదశ్యాంమార్గశీర్షేతుపూర్వపక్షేచయేనరాః | స్నానం
కృత్వా యథాన్యాయంస్వామితీర్థేనమాగతాః || ౩౬ || ప్రణమంతిజగ
న్నాథంత త్తీరతలవాసినమ్ | తేనరాస్తత్ప్రసాదేనపాపరాశింవిధూ
యన్తే || ౩౭ || తత్ప్రయాంతిపరంధామ శాశ్వతంబ్రహ్మసంజ్ఞితమ్ | శా

* స్వామితీర్థస్నానార్థింశ్రీవేంకటాచలమ్మృతిజనకన్యపాగమనమ్. *

స్తాత్రిణాంపరమోవేదో దేవానాంపరమోహరిః || ౩౮ || తీర్థానాంపరమం
తీర్థంస్వామిపుష్కరిణీన్మప | తస్మాత్త్వమపిరాజేన్ద్రగ త్వానారాయ
ణాచలమ్ || ౪౦ || స్వామిపుష్కరిణీతోయేస్నా త్వానియతమానసః |
త త్తీరవాసినందేవంశరణ్యంసర్వదేహినామ్ || ౪౧ || నారాయణంస
మారాధ్యసర్వాన్కామానవాప్సుసి || శ్రీవేదవ్యాసః || ఏతచ్ఛ్రీత్వా
తుజనకశ్చ తానందోదితంతదా || ౪౨ || ప్రహర్షమతులంలభ్యామంత్రిభిస్స
హితోన్మపః | గ త్వావృషాచలంతీవ్రంస్వామిపుష్కరిణీజలే || ౪౩ || స్నా

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీవామనపురాణాంతర్గతే (౧-౨౫)

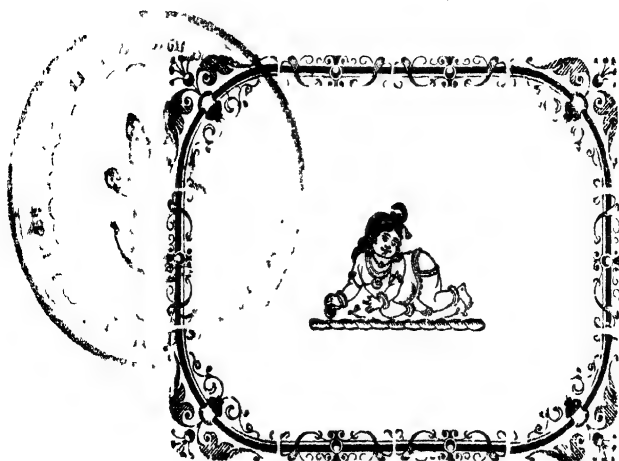
త్వాదృష్ట్యాథ దేవేశంశ్రీభూమిసహితంతతః । తత్రస్థిత్యాచిరంకాలంస
ర్వాన్మామానవాప్యచ ॥ ౪౪ ॥ ఆగత్యమిథిలాంరాజాశశాసప్రథివీమి
మామ్ ॥ ౪౪౫ ॥ ... .. *

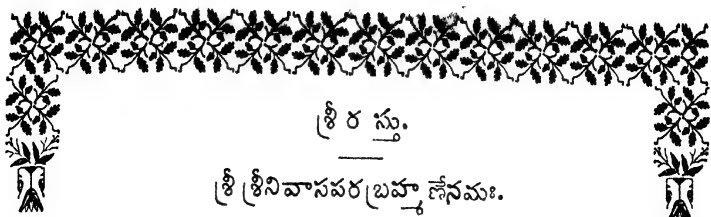
ఇతి శ్రీవామనపురాణే షేత్రకాండే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
స్వామిపుష్కరిణీమృత్తిసార్థత్రికోటితీర్థాగమనతత్కాలకృ
తదానఘలాదివర్ణనంనామ చతుశ్చత్వారింశోధ్యాయః .

ఇత్థంశ్రీవామనపురాణే వింశప్రభృతి చతుశ్చత్వారింశ
పర్యంతపంచవింశాధ్యాయాత్మక శ్రీవేంకటాచల
మహాత్మ్యపరోభాగస్సమాప్తిమగమత్ .

{ శ్రీవేంకటాద్రినిలయఃకమలాకాముకఃపుమా ॥ }
{ అభ్యురవిభూతిర్నస్తర్జయతు మజ్జశమ్ ॥ ... * }

శ్రీవామనపురాణాంతర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
సముదితాధ్యాయసంఖ్య ౨౫.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ యై శ్రీ పద్మావత్యై నమః.

శ్రీ మాతేవిష్వక్సేనాయనమః.

అథ శ్రీబ్రహ్మపురాణాంతర్గత

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యపారమ్భః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్థినామ్ |
 { శ్రీవేంకటాచలనివాసాయశ్రీనివాసాయమజ్గళమ్ ||
 { శ్రీవేంకటాచలాధీశంశ్రియాధ్యాసితవక్షసమ్ |
 { శ్రితచేతనమందారంశ్రీనివాసమహంభజే ||

➔➔➔ దూర్వాససంప్రతిదిలీపకృతప్రశ్నః. ➔➔➔

శ్రీసూతః || రాజాదూర్వాససంపృష్ట్యా దిలీపోగృహమాగతమ్ |

శ్రుత్వాశ్రీరజమాహాత్మ్యం శ్రీముష్ణస్యచవైభవమ్ || ౧ || వేంకటాచ

లమాహాత్మ్య మథపప్రచ్ఛసాదరమ్ | దిలీపః || నిర్దిశ్యదేవదేవస్య స్వయం

వ్యక్తాప్తవైభవమ్ || ౨ || శ్రీరజవైభవంతత్ర శ్రీముష్ణస్యచవైభవమ్ | ఉ

క్తంత్యయావయాసిన్ధో సామృతంవదవైభవమ్ || ౩ || శ్రీవేంకటా

దిసంజ్ఞస్య తేత్రస్యానుత్తమస్యచ | వేంకటేశ్వరదేవోసా యత్రసన్ని

హితోహరిః || ౪ || తస్యాగతింవైభవంచ తీర్థసంఖ్యంతథైవచ | యేన

➔➔➔ దిలీపమ్ప్రతిదూర్వాసఃకథితశ్రీవేంకటాచలవైభవమ్. ➔➔➔

ప్రథాకృతాలోకే తదాచక్ష్యసాయది || ౫ || దూర్వాసః || శృణు

రాజన్ప్రవక్ష్యామి వేంకటాచలవైభవమ్ | తస్యా౭౭గతింప్రవక్ష్యామి దే

వస్యాపిమహాత్మనః || ౬ || మేరోపుత్రోమహాశైలో జామ్బూనదనదీ

తతః | యోజనత్రయవిస్తీర్ణస్త్రింశద్యోజనమాయతః || ౭ || వేంకటేశ

కృతంనామ పితృతస్యమహాత్మనః । అమృతస్యేన్దిరాయాశ్చ యతో
 విస్తారకారకః ॥ ౮ ॥ జీవానాంభారతేవరే తతోయంగుణనామకః ।
 నిర్దోషవిష్ణోరయనం నారాయణమిమంవిదుః ॥ ౯ ॥ వృషస్యభరణాతో
 షా ద్వృషభంచాపితంవిదుః । ప్రసవాదజ్ఞనాదేవ్యా విమరుజ్జనసంజ్ఞక
 మ్ ॥ ౧౦ ॥ సశేషాగమనశ్చాపి శేషాద్రింప్రాహురు త్తమాః ॥ దిలీపః ॥
 సశేషాగమనంతస్య కుతఏతన్నహావిభో ॥ ౧౧ ॥ తదాచక్ష్యమహా
 వాయుశేషయోఃక్షీరాబ్ధిప్రవృత్తకలహోపోద్ధాతాదికథనమ్ ॥
 ప్రాజ్ఞ శ్రోతుంకౌతూహలంహిమే ॥ దూర్వాసాః ॥ అనంతశయనశ్శ్రీ
 మార్కకదాచిత్త్విరసాగరే ॥ ౧౨ ॥ లక్ష్మీవిలాసనిర్విష్టో భగవాన్తద్గునూ
 దనః । బ్రహ్మనద్దవనేరేమే రమయాన్తస్యపురేసహ ॥ ౧౩ ॥ సమాది
 దేశచతదా భగవాన్రమయాయుతః । శేషమన్తఃపురద్వారే భావికృ
 త్యంచదిస్తయ ॥ ౧౪ ॥ తదాశయానుగశ్చేష స్సర్వలోకధురన్ధరః ।
 తస్థావన్తఃపురద్వారే తస్యచానుమతేతదా ॥ ౧౫ ॥ ఖ్యాపయామాస
 చాత్మానం బలిప్తంసర్వతోధికమ్ । ఏతస్మిన్నంతరేవాయుద్ధృద్ధాబ్ధిశయ
 నంయయా ॥ ౧౬ ॥ తదావాయుంసమారాత్మీ త్ఫణేంద్రోబలదైవతమ్ ।
 నచతేసమయశ్చాత్రప్రాపుమంతఃపురంగృహమ్ ॥ ౧౭ ॥ నాత్మజ్ఞో
 హిభవాన్వాయో కదాతేభాన్గతిఃపురా । ఇతఃపరమతీత్యత్రిత్యక్యో
 అంతఃపురేగృహే ॥ ౧౮ ॥ ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా వాయుస్తంభ
 త్యవోచత ॥ వాయుః ॥ నాత్మజ్ఞోఽసిత్వమేవాత్ర త్వయోక్తమవిచా
 రతః ॥ ౧౯ ॥ శేషః ॥ బహిరంతశ్చయోనిశ్చ మహానాథసమీకగః ।
 త్వంభృతోమీధుషోవిష్టో ర్నాంతరంగోనమత్సహం ॥ ౨౦ ॥ క్షిప్రతానన్ధ
 రేర్గార్వీ త్యహీశోవాయుమబ్రవీత్ । తచ్చృత్వాప్రహసన్వాాయు ర్వా
 యుభక్షమథాబ్రవీత్ ॥ ౨౧ ॥ వాయుః ॥ దాసీదాసజనాయేతు యేచాస్యే
 పరిచారకాః । తాన్వదంతితుమిత్రాణి నతేర్హంత్యాసనంవిభో ॥ ౨౨ ॥
 బిడాలోంతస్థితోవాపి బహిష్ఠేభసమోసహి । మాంత్వంజానానినా
 ధ్యక్షం ప్రాణినాంప్రాణిమిశ్వరమ్ ॥ ౨౩ ॥ బలేజ్ఞానేవిరాగేచ విష్ణుభ
 క్తానమత్సమః । సాక్షాద్విష్ణుప్రసాదస్య పాత్రభూతోస్మి సర్వదా ॥ ౨౪ ॥
 మర్యాదయాన్వహతవ్యం వక్తుంనార్హసిచాధికమ్ । ఇత్త్యుక్తస్తేనసంక్రుద్ధః

వాాయుశేషకృతపరస్పరబలపరీక్షా.

ప్రత్యువాచవిలేశయః ॥ ౨౫ ॥ శేషః ॥ కింజల్పితేనబహునా పరీక్షా
 త్రవిధీయతామ్ | ఆవాభ్యాంబలశాలిభ్యాందృశ్యతే ॥ త్రబలాబలమ్ ॥ ౨౬ ॥
 ఇత్యుక్తస్తేనఘణినా మాతరిశ్వాబ్రవీత్తతః ॥ వాయుః ॥ ఆవయోస్సస్య
 త్కథంచాత్ర పరీక్షాపౌరుషేగతౌ ॥ ౨౭ ॥ తద్వదస్వమహాబాహూ
 యేన తేనిశ్చయోభవేత్ | ఏవంవృత్తేవివాదేతుతత్రాగాద్ధరిశ్వరః ॥ ౨౮ ॥
 కిమేతదితితాపృష్ట్యా శేషేణోక్తౌతివిస్తరాత్ | ప్రాహణోద్వృత్తంత
 దాశేషం భావికార్యంసచింతయ ॥ ౨౯ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ లోకాంత
 రాత్త్వాబలదేవతాయః ప్రాణోమమాపిష్యాధికోమతో ౭ యమ్ | త్వం
 లోకభరేతిమహాన్దదస్తే తవాపివై కూర్తవరోహివోధా ॥ ౩౦ ॥ తచ్ఛ్రీ
 త్వాప్రాహదేవేశం శేషస్తస్యాశయానుగః ॥ శేషః ॥ భగవన్నమవా
 యోశ్చ పశ్యాద్వబలపౌరుషే ॥ ౩౧ ॥ యోసామత్పలితశ్చైలో భారే
 ణమహతావృతః | మేరుపుత్రోమహాపుణ్యో జామ్బూనదనదీతటే ॥ ౩౨ ॥
 యోజనత్రయవిస్తీర్ణస్త్రింశద్వీజనమాయతః | అహమ్మేరుమవప్తభ్యబ
 ధ్ధ్వాతంకాయరజ్జనా ॥ ౩౩ ॥ స్థాస్యామితంమహాశైలం వాయురుద్ధర
 తేయది | తదామత్తోధికోవాయుః ప్రభోసత్యంనసంశయః ॥ ౩౪ ॥ ఏ
 నముక్తోహృషీకేశశ్శేషేణాత్యంతగర్విణా | వాయుముద్వీక్షయామా
 స వాయుర్జ్ఞాత్వేంగితంహరే ॥ ౩౫ ॥ తథాకుర్వీతితంశేషం హరిణా
 ప్రేరితో ౭ బ్రవీత్ | తతశ్శేషోయయాభూమింతత్రాపశ్యద్గిరింశుభమ్ ॥ ౩౬ ॥
 తప్తహాటకసజ్గాశం రత్నసానుంమనోహరమ్ | మేరోర్దక్షిణదేశేతు
 జామ్బూనదనదీతటే ॥ ౩౭ ॥ మేరుపుత్రంమహాపుణ్యం వేజ్జటాచల
 సంజ్ఞకమ్ | మేరువేజ్జటశ్చైలేంద్రా వవప్తభ్యమహారుషా ॥ ౩౮ ॥ స్వ
 కాయరజ్జనాబద్ధ్యా శేషస్తస్థాజ్వలారుషా | సన్నద్ధస్సహసర్వాశ్చైః ప
 శ్చాద్వాయుమువాచహ ॥ ౩౯ ॥ యద్యస్తితేబలంఘోరం గిరిముద్ధర
 సాంప్రతమ్ | ఇత్యుక్తోవాయురాయాత స్పృశన్నాదేనవేజ్జటమ్ ॥ ౪౦ ॥
 చిక్షేపాంగుష్ఠతల్పైలం దర్శేణానాదరాత్తదా | అవిచాల్యంయదామే
 నే శేషసంవేష్టితంగిరిమ్ ॥ ౪౧ ॥ తతఃప్రయేతేబాహుభ్యాం తంతోల

యతుమాదరాత్ । సశశాకయదావాయుర్బాహుభ్యామపివీడయన్ ॥
 తంచాలయతుమీషద్వాభగ్నదర్పస్తదాభవత్ । అకీర్తిశంకీచతతోవా
 యుర్బ్రహ్మణ్డపూరణః ॥ ౪౩ ॥ ఆత్మీయామఖిలాంతక్రింకంపనేశోష
 నేతథా । వ్యంజయన్కంపయామాససర్వాస్థావరజజ్ఞమాన్ ॥ ౪౪ ॥
 అథబ్రహ్మదిభిర్దైవైరనునీతేపిమారుతే । అకృతోపరమేశేషస్సమ్నావి
 జ్ఞాపితస్తుతైః ॥ ౪౫ ॥ లఘుర్భూత్వాక్వచిత్కించిత్ఫణాంసంశ్లేషయన్
 స్థితః ॥ తతస్తద్వివరంవాయుర్మహావేగోవివేశహ ॥ ౪౬ ॥ తతఃక్షణే
 నోచ్చలితస్తులరాశిరివాంబరే । ప్రచలన్వత్త్వచోల్లంఘ్యదూరంలఘౌ
 ర్ధయోజనమ్ ॥ ౪౭ ॥ ఉత్తరేదక్షిణాంభోధేర్ద్వాత్రింశద్వ్యోజనాంతరే ।
 పూర్వాంభోధేఃషష్ఠిమేతుపుణ్యేస్వర్ణముఖితతే ॥ ౪౮ ॥ పపాతవేగ
 తోవాయోక్తైలశ్శేషసమన్వితః । సహస్రధాశీర్వమాణోబలేనబలశా
 లినః ॥ ౪౯ ॥ తతస్తుష్టానమరుతంమేరుస్సురపితేచ్ఛయా । త్రాహి
 త్రాహిజగత్ప్రాణపుత్రభిత్కంప్రయచ్ఛమే ॥ ౫౦ ॥ అపరాధోహిశే
 షస్యనచమేపుత్రపేతుకః । ఇతితేనస్తుతోవాయుఃసాలయామీతిచాబ్ర
 వీత్ ॥ ౫౧ ॥ తంగిరింస్వయమావిశ్యతేనసార్ధంపపాతహ ॥ * వా
 యోరావేశనాచ్చైవనంప్రాహురజ్జనసంజ్ఞకమ్ ॥ ౫౨ ॥ శేషావిశ్లేర్ణదే
 హస్తుతేనసార్ధంపపాతహ ॥ ౫౩ ॥ ... .. *
 ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే దిలీపమూర్వాస స్సం
 వాదే వాయుశేషపరస్పరబలపరీక్షాదికథనంనానుప్రథమోధ్యాయః.

➡➡➡ వేంకటాచరాశేషకృతతపఃప్రకారకథనమ్. ➡➡➡

దిలీపః ॥ కిమర్థంచేవచేవేశోహిత్యావై కుణ్ఠముత్తమమ్ । సాన్ని
 ధ్యమకరోత్తత్రవేంకటాఖ్యేనగోత్తమే ॥ ౧ ॥ కింతత్రకారణంబ్రాహ్మి

* వాయోరావేశనాచ్చైవనంప్రాహురజ్జనసంజ్ఞకమ్ - అవిశ్యతఇత్యంజనఇతి
 పుతృత్వైవ్యాప్తికర్తవ్యాచీహ్యంజనశబ్దోవాయువ్యాప్తిమూల ఇత్యభిప్రాయః - అం
 జావ్యక్తిశ్శక్త్యాకాంతిగతిష్వితిగత్యర్థకత్వాధాలోగ్యతిర్యాక్తిరూపాశనికుమర్కతి-చ
 కారణప్రాగుత్తాంజనాదేవీప్రసవనిమిత్రకత్యుంజనసంజ్ఞాస్సముద్భవ్యతే.

శ్రోతుంకౌతూహలంహిమే || దూర్వాసాః || శేషోగతమదఃపశ్చాత్త
స్తిన్నేవనగోత్రమే || ౧ || వాయవ్యేస్వామిసరసానాగతీరేమనోర
మే | నానాసానుసమాక్షీర్ణేనానాపాదపమణ్డితే || ౩ || ఉత్తరేశఖరే
పుణ్యేసాన్నిధ్యార్థంజగత్పతేః | తపస్తేపేమహాఘోరందివ్యంవర్షసహ
స్రకమ్ || ౪ || తపసాతోషితోదేవఃప్రత్యక్షస్సమజాయత | వరంవ

→→→ శేషతపస్తుప్తభగవదావిర్భావః. ←←←

రయభద్రేతితేనోక్తశ్చేషఅహతమ్ || ౫ || శేషః || యదిప్రసన్నో
భగవన్నిదంమేదేహిభోవరమ్ | యథాశేషేమదంకేత్వంవైకుణ్ఠభువ
నోత్తమే || ౬ || శైలాకారేచమద్దేహనిత్యమత్రవసప్రభో | ఇతిశే

→→→ శేషప్రార్థనయాభగవత్కృతవేంకటాద్రివాసాభ్యుపగమః. ←←←

షేణచోక్తస్సభగవాన్ప్రత్యువాచహ || ౭ || పురావితారితంస్థానం
భూమాక్షీడాస్పదంశుభమ్ | ఏతస్మిన్నస్తరేప్రాయాన్నారదోమునిస్త
మః || ౮ || దృష్టేమునామయాచోక్తమృషేకస్తాదిహాగతః | సోషిమాం
ప్రహవిప్రేంద్రోదృష్ట్యాభూగోళమాగతః || ౯ || ఇత్యుక్తస్తేనచాచో
చంమమరంతుంభువన్ధనలే | యోగ్యంకింఠానమిత్యుక్తస్సచోవాచము
నీశ్వరః || ౧౦ || నారదః || అస్తికశ్చిద్గిరివరోవేంకటాభ్యోమనోహ
రః | త్రింశద్యోజనమాయామీయోజనత్రయవిస్తృతః || ౧౧ || అష్టోత్తరస
హస్రేణతీర్థవరైశ్చశోభితః | జామ్బూనదనదీతీరేమేరుశైలస్యదక్షిణే||
కింబిదూనశ్చవైకుణ్ఠాద్విహారోయమనోహరః | విహరస్వరమానాథ
వాసయోగ్యస్తవైవసః || ౧౩ || తదాతద్వచనంశ్రుత్వాగస్తమిచ్ఛాబ
భూవమే | ఏతస్మిన్నంతరేవాయోస్తవసంవాదహేతుకః || ౧౪ || గిరిర
త్రాగతఃపుణ్యస్త్వయాపితపసాఽర్థితః | ఇష్టంమేప్రార్థితంపూర్వంతథా
స్త్వితివరందదా || ౧౫ || తేనవిష్ణుస్సమాయాతోహిత్యావైకుణ్ఠముత్తమ

→→→ భగవత్సాన్నిధ్యమితీర్థతీరైకవాసనిమిత్తకథనమ్. ←←←

మిస్వామిపుష్కరిణీతీరేరమయాసహమోదతే || ౧౬ || దిలీపః || తస్మి
న్నగోత్రమేపుణ్యేనానాపాదపమణ్డితే | ఆదావంతేచమధ్యేచసంతితి
క్థాన్యనేకళః || ౧౭ || దేశామనోహరాఃపుణ్యాస్సనూనివివిధానిచ |
హిత్యాతత్సకలంస్థానంస్వామిపుష్కరిణీతటమ్ || ౧౮ || అశ్రితోరమయా

తత్రమమతతాకరణంవద ॥ దూర్వాసాః ॥ పురాసరస్వతీదేవీతీర్థో
 తక్రప్తత్వకాఙ్క్షయా ॥ ౧౯ ॥ సరస్వతీనదీనామబ్రహ్మవర్తేబభూ
 వహా । తస్యాస్తీరేతపస్తప్తంపులస్త్యభగవాన్యాయా ॥ ౨౦ ॥ పు
 త్రభావేనతందేవినార్చయంతీస్థితామునిమ్ । తతస్తాంకుపితఃప్రాహయా
 తేకాఙ్క్షాసరస్వతి ॥ ౨౧ ॥ తవసావిఫలభూయాన్నదీరూపేణసర్వ
 ధా । * గుణసామాన్యభావేపివిష్టుపాదప్రధానతః ॥ ౨౨ ॥ తవాధికేనయ
 శసాధవిష్యతినదిద్వరా । తీర్థతక్రప్తానైవభూయాద్భువిగ్లాఙ్ఖియా
 శుభా ॥ ౨౩ ॥ ఇతిశప్తాపునర్దేవీతింశశాపమహామునిమ్ । రాక్షసస్తే
 భవేద్వంశోవిష్ణోరప్రియకారక ॥ ౨౪ ॥ పునఃప్రసాదితాతేనవిశాపమ
 పిసాదదా । అంతిమోవైష్ణవోభూయాత్కల్పస్థాయీవిధీషణః ॥ ౨౫ ॥
 పునశ్చతపసాదేవీతీర్థోతక్రప్తత్వకాఙ్క్షయా । తోషయామాసదేవేశం
 తస్యైసాన్నిధ్యమాహవత్ ॥ ౨౬ ॥ వాఙ్మమేవిఫలాబ్రహ్మకబ్రహ్మ
 దణ్డేనభూయసా । భూమావేనయథాతీర్థస్వామిత్వంమేభవేద్ధ్రువమ్ ॥
 వరయామివరందేవదేహిమేపురుషోత్తమ । తయైవంప్రార్థితోదేవోదే
 వీంతాంప్రత్యువాచహా ॥ ౨౭ ॥ బ్రహ్మదణ్డోనదీరూపేపుష్కరిణ్యాంన
 వైకృతః । అతశ్శేషగిరింగచ్ఛవాసార్థంయామితంగిరిమ్ ॥ ౨౮ ॥ గిరే
 ర్దక్షిణభాగేతుమూర్ధదేశేసుఖంవస । స్వామిపుష్కరిణీనామ్నావసే
 యంతవదక్షిణే ॥ ౩౦ ॥ తిస్రకోట్యార్ధకోటిచ తీర్థానిభువన
 త్రయే । స్వస్వపాపవిమోక్షార్థంయాచయిష్యంతిమాంశుభే ॥ ౩౧ ॥
 తేషాంపాపవిమోక్షార్థం త్వయిన్నానందదామ్యహమ్ । ధనుర్మా
 సేసితేపక్షేద్వాదశ్యామరుణోదయే ॥ ౩౨ ॥ స్నానార్థమాగతం
 తీర్థజాలంప్రేష్యత్వమాప్నుయాత్ । తీర్థాధిరాజ్యేతత్తీర్థజాలంత్యామ
 భిషేక్యతి ॥ ౩౩ ॥ ఇతిదత్వావరందేవస్తత్తీరేన్యవసత్ప్రభుః । దేవ
 స్యపాచికాకాచిన్నామ్నావకుశమాలికా ॥ ౩౪ ॥ ప్రసాద్యదేవంపాకే
 నశ్రియాసంచోదితాద్విభాః । తీర్థభూమ్యాధిపత్యంచలేభేవరమసుత్తమ

మ్ || ౩౫ || తత్రైవవాసంచేవస్యయయాచేసాపునర్హరిమ్ | * వా
ణీదేవీతీర్థరూపా భూమిరూపాచపాలికా || ౩౬ || భోగపత్న్యాజలని
ధోకృష్ణవేణ్యాచయాసమా | ఇతిసర్వంసమాఖ్యాతం దేవసాన్నిధ్యకా
రణమ్ || ౩౭ || ... .. *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భగవతస్సామి
త్థీత్థీరైకవాసనిమిత్తకథనంనామ ద్వితీయోధ్యాయః.

❧❧❧ వాయోర్భగవద్దత్తప్రధానాగ్నిత్వప్రాప్తిః. ❧❧❧

దిలీపః || దేవర్షినరసంఘేషు శైలస్యాస్యప్రభాకథమ్ | దేవేనకే
నదేవేషుమునిష్వపిచక్రేనవా || ౧ || నృణాంకేననరేణాత్రబూహివి
స్తరతఃక్రమాత్ || దూర్వాసాః || పురావాయుర్మహాతేజావిష్ణోరమిత
తేజసః || ౨ || ఏ ప్రధానాగ్నిత్వమాకాశ్చ సప్తస్తేపేనగోత్రమ్ | దివ్య
వర్షసహస్రాంతే సహస్రభుజకంధరః || ౩ || ఆవిరాసీత్తదాతస్త్వనీలాం
బుదసమప్రభః | వరంప్రదాత్ప్రధానాంగంభవేతిపురుషోత్తమః || ౪ ||
అహమత్రనివత్స్యామి నసత్వంచమయాసమా | తారకాసురవిధ్వంస

* వాణీదేవీత్వాది - జలనిధోర్భగపత్న్యాకృష్ణవేణ్యాచయమునయాచయా
సమా - సాపాచికాపకుళసులికా - భూమిరూపా - తీర్థభూమ్యాధిపత్యవరలాభేనతీర్థ
భూమ్యాభిమానతయాతీర్థభూమిశరీరీణీ-అత్రవకుళమాలికాయాస్తీర్థభూమిరూపతయా
స్యామిపుష్కరిణీరూపేణపరిణతయాసరస్వత్యాసంగతత్వవర్ణనం - యమునానదీతు
ల్యత్వవర్ణనంచ - సకలతీర్థాధిరాజ్యకామిన్యాసాస్సరస్వత్యాఃస్యామిపుష్కరిణీ
తీర్థరూపేణపరిణతా యాయమునానదీసంగతగంగాతోన్మూల్యనతాపరిహారకతయా
స్యా ఆపియమునానదీసమీలవకుళసులికా సమాగమోస్తీతిప్రతిపాదనానాకృత
మిత్యవగమ్యతే

ఏ ప్రధానాగ్నిత్వమిత్యాది - ప్రధానాగ్నిత్వంసర్వప్రాణినాం స్వేతరదేహేం
ద్రియాదిసకలోపకరణసత్తానిర్వాహకత్వలక్షణప్రధానగ్నివిష్ణుప్రాణాఖ్యాంగరూప
త్వం - అమితతేజస్సోవిష్ణోస్సకాశాదాకాంతం ప్రపన్నైవఇత్యన్వయః - ఛాందోగ్యవా
జసనేయకయోః - ప్రాణవిద్యాయాం - యోహవై జ్యేష్ఠంచ శ్రేష్ఠంచవేద జ్యేష్ఠశ్చ
హవై శ్రేష్ఠశ్చభవతి - ప్రాణోహవావ జ్యేష్ఠశ్చ శ్రేష్ఠశ్చ త్యాదినా క్తం స్వేతరదేహేంద్రి
యాదిసకలోపకరణసత్తాకార్యాదినిర్వాహకత్వలక్షణం జ్యేష్ఠశ్చ శ్రేష్ఠాదిరూపంప్రా
ణవాయుగతంప్రధానగ్నిత్వమేహప్రధానాగ్నిత్వమిత్యనేనవివక్షితమిత్యవగమ్యతే.

జాతనోమాపను త్రయే॥౧॥ మమారధారికాతీర్థేనందోవ్యత్రతపస్యతి॥ ఇతి
 వాయుంసమాదిశ్యపశ్చాదంతరధీయత ॥౨॥ మృడాద్యావశగాయస్యసో
 పిబహ చతుర్ముఖః॥ శ్రీవేంకటాచలేశ్రీశంవా యారమిత తేజసః ॥౩॥ తపః
 ఘలప్రదానార్థంసమాయాతంవిదం స్తతః॥ తత్తపోబలసామర్థ్యాత్పదాసా
 న్నిధ్యమత్రవై ॥౪॥ భవిష్యచ్ఛాపివిజ్ఞాయతత్రతేవేన్ద్రయంతపః॥ తథా
 న్యేబ్రహ్మణాజ్ఞప్తాస్తపస్తేపుస్సుదుష్కరమ్ ॥౫॥ సబ్రహ్మేశాస్సురా
 స్సర్వేససకాద్యాశ్చయోగినః॥ అగస్త్యాద్యాశ్చమునయశ్శక్త్యాద్యాశ్చస్మ
 పాస్తథా ॥౬॥ తథా౭న్యేపిసహద్రాక్షురావిర్భూతంపుమాచలే॥ అ
 ప్రాకృతవినునన సార్థమేవశ్రియఃపతిమ్ ॥౭॥ ఇత్థంవాయుముఖా
 ద్వేవాబ్రహ్మేశానముఖాఅపి॥ భజిరేచాపరేసిద్ధింబహవస్సిద్ధికాక్షీణః॥౮॥
 శ్రీవేంకటాద్రావగస్త్యతపస్తుప్తభగవదావిర్భావః॥
 యతో౭త్రతస్మాచ్ఛైలో౭యంఖ్యాతోదేవేషువాయునా॥ దిలీపః॥ భ
 గవన్నస్యశైలస్యకేనాభూన్తునిషుప్రథా ॥౯॥ దూర్వాసాః॥ దేవం
 ద్రపుంతపస్తేవేహ్యగస్త్యమలయాచలే॥ తదాగత్వా౭వదద్బ్రహ్మ
 మునేవేంకటమావ్రజ ॥౧౦॥ తత్రతేభవితాసిద్ధిరిత్యుక్త్వాంతర్దధేవి
 భుః॥ సోపిశైలంసమాసాద్యతపస్తేపేసుదుశ్చరమ్ ॥౧౧॥ తతోవర్ష
 సహస్రాంతే తమేవాహశరిరీవాక్॥ అష్టోత్తరసహస్రాణి సంతితీర్థాని
 చాత్రవై ॥౧౨॥ స్నాత్వాతీర్థేషుసర్వేషులోకేఖ్యాపయతానిచ॥
 నాన్యత్తపోద్విజాతీనామృతేశాస్తోమదేశతః ॥౧౩॥ కింకాయక్లేశధర్తే
 ణకాసిద్ధిర్భవితాద్విజ॥ ఉక్తంమాధ్యందినేమంత్రేమాహాత్మ్యంభూగర
 స్యచ ॥౧౪॥ వదంస్త్యమంతేవాసిభ్యోగిరేకురుప్రదక్షిణమ్॥ ఏవం
 తేభవితాతత్రకృతేషుప్రేప్రదక్షిణే ॥౧౫॥ బ్రహ్మణోదర్శనంమధ్యేరా
 ద్రేదేవాదిదర్శనమ్॥ దేవేష్టదర్శనంపూర్వేహ్యగ్నేయేచహవిర్భుజః॥
 దక్షిణేచర్విసజ్జానాం సరుద్రాణాంభవేద్ధ్రువమ్॥ యక్షరక్షఃపిశాచా
 నాంనైర్మత్యేదర్శనంభవేత్ ॥౧౬॥ విష్వక్సేనఋషేఃపశ్చాద్దాయ
 వ్యేగిరిదర్శనమ్॥ ఉత్తరేభగవద్యోగిగణదర్శనమేవచ ॥౧౭॥ మాహా
 త్మ్యజ్ఞానపూర్వంతు స్వామిపుష్కరిణీతతే॥ భ్యానయోగంసమాసా
 ద్య తతోజ్ఞాన్యసితంవిభుమ్ ॥౧౮॥ ఏతావదుక్త్వావిరరామవాణీ

మాహాత్మ్యయోగంసతతోవివృణ్వత్ । ప్రదక్షిణంతస్యగిరేశ్వకృత్వా
 ధ్యానాద్విభుంవీక్ష్యపరాంగతింయయా ॥ ౨౪ ॥ తతోఽగస్త్యేన
 మునినాశైలోఽయంప్రథితోఽభవత్ ॥ దిలీపః ॥ మానుషేవ్యస్యశైల
 * శ్రీవేంకటాచలేశజ్ఞాఖ్యనృపతపస్తుప్తశ్రీశ్రీనివాసావిభావకథనమ్. *
 స్యకేనజాతాప్రథాభువి ॥ ౨౫ ॥ దూర్వాసాః ॥ పురాశజ్ఞోమహా
 ప్రాజ్ఞసునిర్యవంశోద్భవోఽభుః । సాక్షాత్కృత్యమహావిష్ణుంయాచే
 యవరముత్తమమ్ ॥ ౨౬ ॥ యావచ్ఛందశ్చసూర్యశ్చయావత్తిష్ఠతిమే
 దినీ । తావత్తిష్ఠతుమేనేవాకృతావిష్ణోర్మయావిభాః ॥ ౨౭ ॥ ఇతిసంచిం
 త్యమనసారాజ్యేపుత్రంనిధాయవై । గత్వావసిష్ఠంపప్రచ్ఛయత్రవిష్ణుఃప్ర
 సీదతి ॥ ౨౮ ॥ తత్రేత్రంబ్రూహివిప్రేంద్రయత్రద్రక్ష్యోమ్యహంవిభుమ్ ।
 ఇతిపృష్టోమునిఃప్రాహయతాగస్త్యోదిదృశ్మయా ॥ ౨౯ ॥ తపశ్చరతిధ
 ర్మాత్తాతముద్దిశ్యమహామునిః । భగవాన్యత్రసర్వాత్మాసాన్నిధ్యంచకరి
 వ్యతి ॥ ౩౦ ॥ త్వంచతంగచ్ఛశేషాద్రింపుణ్యంస్వర్ణముఖితే । తత్రబ్రహ్మ
 శిలాకాచితసరిస్తధ్యేచవర్తతే ॥ ౩౧ ॥ అగస్త్యతపసాపశ్చాద్ధయాసా
 న్నిధ్యమత్రవై । పాదాశ్శానవిష్ణోదిదేవానాంతత్రసంతిహి ॥ ౩౨ ॥
 సువర్ణముఖీతత్రకల్యాయాసంగతావిభో । తయోస్తుసంగమేరాజన్యే
 కేచనసరాభువి ॥ ౩౩ ॥ సంకల్ప్యవిధివత్సన్నిత్యాదేవస్త్వీనభితర్ప్య
 చ । మధ్యేబ్రహ్మశిలాయాస్తుపితృనుద్దిశ్యభక్తీతః ॥ ౩౪ ॥ శ్రాద్ధతర్ప
 ణపిష్టాదీశ్రద్ధయాసహనైవిభో । సమాచరంతిరాజేంద్రితేషాంసప్ర
 కులావధి ॥ ౩౫ ॥ గయాయాంపిణ్డదానేనయథాత్మప్రాభవంతివై । త
 థాత్మవ్యంతిపితరస్పృత్యమేషనసంశయః ॥ ౩౬ ॥ తస్మిన్దేవస్త్వేంద్రా
 చ్చతామూలంచందనాదికమ్ । గోభూతిలహిరణ్యదివస్త్రధాన్యానిస
 ర్వశః ॥ ౩౭ ॥ తత్రదత్తోయథాశక్తిరేణుర్యేరోసుమోభవేత్ ॥ త్వం
 చాపితత్రరాజేంద్రమహానద్యోసుమాగమే ॥ ౩౮ ॥ స్నానదానక్రియా
 దీనిశ్రాద్ధపిష్టాంస్తిలోదకమ్ । కృత్వాసర్వాణిక్రాణిధ్యానయోగం
 సమాస్థితః ॥ ౩౯ ॥ వాసుదేవేమనఃకృత్వాతపఃకురువృషాచలే ।
 తదాకాలాంతరేఽగస్త్యస్సుశిష్యసంగమిష్యతి ॥ ౪౦ ॥ మునినో
 క్తంచమాహాత్మ్యంశృణ్వనుగర్వన్ప్రదక్షిణమ్ । సాకంతేనసమాధిష్ఠ

సాక్షాత్పశ్యసి తం విభుమ్ ॥ ౪౧ ॥ త్వయాపి సంస్తుతోదేవస్తవాభీష్టం
ప్రయచ్ఛతి ॥ దూర్వాసాః ॥ గురుణాచోదిత స్తేవంసగత్వా తం వృషా
చలమ్ ॥ ౪౨ ॥ తతః ప్రమేణతపస్తప్తామునినా తేన సంగతః । ఆవిర్భూ
తం హరిం దృష్ట్వా యయాచేవరము తమమ్ ॥ ౪౩ ॥ యావచ్ఛస్త్రశ్చ సూ
ర్యశ్చ యావత్ప్రిప్థతి మేదిసి । తావన్తయా కృతా సేవా శైలేంద్రేతవసం
శ్రీశ్రీనివాసాజ్ఞయా శఙ్ఖనృపకృతభగవద్విషయవిమాననిర్మాణమ్. ౪౪
భవేత్ ॥ ౪౪ ॥ ఇత్యుక్తో భగవాన్ పాన్వహ శృణు భూపవచోమమ । అ
ర్చావిగ్రహరూపోఽహం సచ్చిదానందవిగ్రహః ॥ ౪౫ ॥ స్వయం వ్యక్త
ప్రదేశేషదృశ్యో బ్రహ్మదియోగినామ్ । తామేవ ప్రతిమాం కేచిజ్ఞానంతి
నృపపుంగవ ॥ ౪౬ ॥ తథా త్వేనాపి వాయోగ్యం దర్శనం మేకతాయగే
యగేష్వపి చ సర్వేషు దుర్దర్శనం యత్తు పాపినామ్ ॥ ౪౭ ॥ తద్రూపస్య పి
థానాయ సాదృశ్యధ్యాన హేతవే । విమానం చ శిలాదారుణోష్ఠేష్టకచి
తం కురు ॥ ౪౮ ॥ ప్రతిమాం చ శిలాగూపాంతాం పశ్యంతి కుయోగినః ।
రూపద్వయం ప్రపశ్యంతి జ్ఞానినో బ్రహ్మవిత్తమాః ॥ ౪౯ ॥ భానుమా
న్భానుసంస్థైస్తురసగ్రహీయథాభువః । సాక్షాత్సృజాశ్రయోనిత్యమ
హంబింబాంతరేణ చ ॥ ౫౦ ॥ యథాదృష్టం విమానం తేమద్రూపం పు
రుషర్షభ । తథాకురు మహాభాగ తేన తేభవితాగతిః ॥ ౫౧ ॥ ఇత్యు
క్తాంతర్దధేదేవస్సర్వేషామేవ పశ్యతామ్ ॥ ౫౧౪ ॥ తేనోక్తమాగ్దేణ
విధాయ పుణ్యం విమానవర్యం ప్రతిమాం చ పుణ్యామ్ । ప్రఖ్యాత్యశ్శబ్దోనర
లోకసంజ్ఞేజగామవిష్ణోః పదమవ్యయం శుభమ్ ॥ ౫౨౪ ॥ ... *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శంఖనృపాది
తపస్తుష్టభగవదావిర్భావాదివర్ణనం నామ తృతీయోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలస్థము క్రిప్రదస్వామిపుష్కరిణ్యాదిసప్తతీర్థవర్ణనమ్.

దిలీపః ॥ అస్మిన్నగోత్రమేషు క్షేత్రకతితీర్థాని సంతివై । తేహంస
జ్ఞానంచమేబ్రూహికతిముఖ్యాని తత్రవై ॥ ౧ ॥ తత్రాశ్రయత్యంతముఖ్యా
ని వదమేమునిసత్తమ । సద్ధర్మరతిదాన్యత్రకతిసజ్ఞాన్వితాని చ ॥ ౨ ॥
కతిచజ్ఞానదాన్యత్రభక్తివైరాగ్యదాని చ । ముక్తిప్రదాని కాన్యత్రతాని

మేవదనువత్ర ॥ ౩ ॥ దూర్వాసాః ॥ షట్పక్షికోటిస్తీర్థానిపుణ్యాన్య
త్రసగోత్రమే । అష్టోత్తరసహస్రంతులేషుముఖ్యానువ్రత । ౪ ॥
తీర్థానిసమృతానీహసద్ధర్మరతిదానివై । అష్టోత్తరసహస్రాచ్చముఖ్యతీ
ర్థానివైతతః ॥ ౫ ॥ సద్విజ్ఞానప్రదాన్యత్ర తీర్థాన్యష్టోత్తరంశత
మ్ । తస్మాచ్ఛాష్టోత్తరశతాన్తుఖ్యతీర్థానిభూపతే ॥ ౬ ॥ భక్తి
నైరాగ్యదాన్యత్ర షష్టిమష్టోత్తరాంవిదుః । ముక్తిదాన్యత్రసప్తైవము
క్తిదాన్యత్రతేబ్రువే ॥ ౭ ॥ స్వామిపుష్కరిణీచైవవియద్గజాతతఃపరమ్ ।
పశ్చాత్పాపవినాశంచపాణ్డూతీర్థంతతఃపరమ్ ॥ ౮ ॥ కుమారధారికాతీ
ర్థంతుమోహస్తీర్థంతతఃపరమ్ । కృష్ణతీర్థమితిఖ్యతంసర్వపాపహరంశుభ
మ్ ॥ ౯ ॥ తత్రస్నాంతిచయేమర్త్యాస్తేయాంతిపరమంపదమ్ । వర్షేవ
ర్షేచతీర్థానాంసప్తానాంపర్వతోత్రమే ॥ ౧౦ ॥ తిథిసక్షత్రయోగేనస
ర్వతీర్థసమాగమః । తంచకాలప్రవక్ష్యామిసమాహితమనాభవం ॥ ౧౧ ॥
మకరేంద్రవృక్షాజన్మార్థమాస్యాంమహాతిథౌ । పుష్యనక్షత్రయుక్తా
యాంస్నానకాలోవిధీయతే ॥ ౧౨ ॥ తద్దినేస్నాతియోమర్త్యకృష్ణతీ
ర్థేమహామతిః । సర్వపాపవనిర్ముక్తస్సర్వకామాకలభేతసః ॥ ౧౩ ॥ కు
మ్భమాసేపౌర్ణమాస్యాంమఖాయోగోయదాభవేత్ । కుమారధారి
కాయాంతిసర్వతీర్థానివైతదా ॥ ౧౪ ॥ తత్రయస్నాన్తిరాజేంద్రరా
జసూయఫలంలభేత్ । పుత్రోవిజాయతేతస్యతిస్త్రిన్నేవహిజన్తని ॥ ౧౫ ॥
ముక్తిశ్చభవితాతత్రనాత్రకార్యావిచారణా । కుమారధారికాయాంచ
సార్థందక్షిణయావిభో ॥ ౧౬ ॥ అన్నదానంచకర్తవ్యంపితౄసుద్దిశ్యయ
త్నతః । యుక్తేచోత్తరఫల్గున్యాశుక్లపక్షీయపర్వణి ॥ ౧౭ ॥ తుమ్భా
స్తీర్థంమీనసంస్థేరవృత్తీర్థానిసర్వశః । అపరాష్ణేసమాయాంతితత్రస్నా
త్వానజాయతే ॥ ౧౮ ॥ వివాహమాజ్ఞాబంధౌచకారయేద్ద్రవ్యదానతః ।
మేషసంక్రమగేభానాసంయుతాయాంతుచిత్రీయా ॥ ౧౯ ॥ పౌర్ణ
మాస్యాంసమాయాంతివియద్గజాంతభైవచ । తత్రస్నాత్వానరసుద్య
శ్శతకృతుఫలంలభేత్ ॥ ౨౦ ॥ సువర్ణదానంకర్తవ్యంకన్యాదానంవిశే
షతః । వృషభస్థేరవృక్షాద్వాదశ్యాంరవివాసరే ॥ ౨౧ ॥ శుక్లే
నాప్యథవాకృష్ణేభౌమస్యాపిచవాసరే । పాణ్డూతీర్థంసమాయాంతి

గజ్జాదీనిజగత్త్రయే ॥ ౨౨ ॥ తత్రస్మాత్వాచగాండత్వాముచ్యతేప్రతి
బంధకాత్ । కాలస్తుసంగవస్తత్ర ఋషిభిఃపరికీర్తితః ॥ ౨౩ ॥ ఆశ్వినే
శుక్లపక్షేతు భానువారేణసప్తమీ । యోత్రరాషాఢయాయుక్తా తస్యాం
పాపవిनाశనే ॥ ౨౪ ॥ ప్రాప్తాయాముత్రరాభాద్రాం ద్వాదశ్యాం
వాసమాగమః । తదాపాపవిनाశాభ్యే స్నాతుర్ముక్తిర్భవిష్యతి ॥ ౨౫ ॥
సాలగ్రామశిలాండత్వా స్నాత్వాచవిధిపూర్వకమ్ । ముచ్యతేసర్వ
పాపైశ్చ జన్మకోటిశతోద్భవైః ॥ ౨౬ ॥ ధనుర్మాసేసితేపక్షే ద్వా
దశ్యామరుణోదయే । ఆయాంతిసర్వతీర్థాని స్వామిపుష్కరిణీజలైః ॥ ౨౭ ॥
తత్రస్మాత్వానరస్పద్యోముక్తిమేతిసంశయః । యేజన్మసహస్రే
షు పుణ్యమేవార్జితంపురా ॥ ౨౮ ॥ తస్యస్నానంతత్రభవే న్నాన్య
స్యాసుకృతాత్మనః । తత్రస్నానంసకృద్యస్య జన్మకోటిశతేషునః ॥ ౨౯ ॥
గజ్జాదిసర్వతీర్థేషు స్నాతోభవతిమానవః । విభవానుగుణందానం కా
ర్యంతత్రయథావిధి ॥ ౩౦ ॥ సాలగ్రామశిలాంచాన్నం గాంచదద్యా
ద్విశేషతః । భూమిందద్యాత్ప్రియత్నేన బ్రహ్మలోకజిగీషయా ॥ ౩౧ ॥
పితృనుద్దిశ్యదాతవ్యంశ్రాద్ధాద్యంతత్రణేనవై । అరుణోదయమారభ్య
తత్రపక్ష్యటికావధి ॥ ౩౨ ॥ సంగమస్సర్వతీర్థానాం తత్రపుణ్యమనంతకమ్ ॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే ముక్తిప్రదస్వామి
పుష్కరిణ్యాదినస్తీర్థమహిమానువర్ణనంనామచతుర్థోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలస్థాప్తపష్టితీర్థమహిమానువర్ణనమ్.

దిలీపః ॥ భక్తివై రాగ్యదానాంచ తీర్థానాంనామనైభవమ్ ।
శ్రోతుమిచ్ఛామిచాత్రేయ ప్రాప్తానాంచాప్తపష్టితామ్ ॥ ౧ ॥ దూ
ర్వాసాః ॥ భక్తివై రాగ్యదంపుణ్యం సద్యఃపాపవిమోచనమ్ । తీర్థా
నామప్తపష్టేస్తు తవవత్క్యోమివైభవమ్ ॥ ౨ ॥ తీర్థానాంచాత్రపుణ్యా
నాం నామసంకీర్తనాన్నృణామ్ । సద్యవపమహాపాపకోటినాంచక్షు
యోభవేత్ ॥ ౩ ॥ కిముస్నానాదిసతకర్మనిరతానాంమహాత్మనామ్ ।
తానిక్రమేణవత్క్యోమి సమాహితమనాభవ ॥ ౪ ॥ దేవస్యపూర్వది
గ్భాగే తత్రైవాగ్నేయకోణకే । చక్రతీర్థమితిఖ్యాతం చక్రేణాధిష్ఠితం

పురా || ౫ || తస్యోపరితథాఖ్యాతం వశీజతీర్థమ్ నోహరమ్ । వైశ్వాన్తేనంతథాతీర్థం శక్రపాపహరంపరమ్ || ౬ || తతఃపాంచాయధంతీర్థం తస్య ధ్యేపహాలాయధమ్ । తతఃపాంచాయధంతీర్థం నోహరమ్ || ౭ || తతఃకాశ్యపతీర్థంచ నూన్తధంతతతఃపరమ్ । బ్రహ్మతీర్థంచాంగ్నితీర్థం గౌతమంతతతఃపరమ్ || ౮ || దైవతీర్థంచైవలంచ వైశ్వానరమిత్రమతఃపరమ్ । భాగీర్థవంతతథాతీర్థం మాప్తావక్రమతఃపరమ్ || ౯ || దుర్గారోహణతీర్థంతదాగ్నేయ్యామస్తవైదిశి । ఐశాన్యాంభైరవంతీర్థం పిశాచానాంవిమోచనమ్ || ౧౦ || మేఘతీర్థమితిఖ్యాతముదరవ్యాధినాశనమ్ । తేత్రపాలశిలాపార్శ్వేపశ్చిమేపాన్తీర్థవంతథా || ౧౧ || వాయుతీర్థంతథాపుణ్యం సేవితంభూరివాయునా । అశ్విన్తీర్థంమహాపుణ్యం మృతాస్థితేపణాదిహ || ౧౨ || పూర్వదేహసమాయుక్తాః పునర్జీవంతిజంతవః । మూర్త్యర్చణేయంతథాతీర్థస్సానాదాయుష్యవర్ధనమ్ || ౧౩ || తథాజాతరాలితీర్థంచ వాయులఖిల్యమతఃపరమ్ । తతోజ్వలరహరంతీర్థంసర్వజ్వరనివారణమ్ || ౧౪ || తతోవిషహరంతీర్థంమాస్తికేనవిర్మితమితక్షకేనాపిసందప్తస్సానేనైవేహనిర్విషః || ౧౫ || లక్ష్మీతీర్థంతతఃపశ్చాత్సూర్యస్యాందిశిసంస్థితమ్ । వాయువ్యాందిశి తీర్థాని చోత్తరస్యాంతథైవచ || ౧౬ || ఋషితీర్థమ్మహాపుణ్యం శతానందంసుతీర్ణక్షకమ్ । వైశాఖాక్షకమ్మహాపుణ్యం బిల్వతీర్థమతఃపరమ్ || ౧౭ || అథస్తాద్విష్ణుతీర్థంచ పుణ్యంమారుతినిర్మితమ్ । శర్వతీర్థమితిఖ్యాతం శాకరభంతతతఃపరమ్ || ౧౮ || తతోవాయువ్యదేశేతు బ్రహ్మతీర్థమ్ నోహరమ్ । అశ్వమేధేనయత్రేజేభగవంతంసనాతనమ్ || ౧౯ || అథస్తాదింశద్రతీర్థంతు భారద్వాజమతఃపరమ్ । తతస్త్యరంబ్బరగజ్జాఖ్యం తతఃప్రారగచేతసంతథా || ౨౦ || తతఃపాంచవినాశంచ తీర్థంసారస్వతంతథా । యత్రపాపానిసర్వాణి ఔళితానిచసర్వశః || ౨౧ || తోయేచశ్వేతతాంయాంతి జనానాంపాపకారిణామ్ । కురకమారధారికానామవాయువ్యాందిశివర్తతే || ౨౨ || అథస్తాద్గృహతీర్థంతు ఋకశ్యశృజ్గమతఃపరమ్ । తత

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మపురాణా స్తవ తే (అ-౬

స్తురమ్మురుతీర్థంచ నారదాద్యైశ్చ సేవితమ్ || ౨౩ || తన్న ధ్యేష్టాదశతీ
ర్థం సర్వపాపవిनाశనమ్ | దశాగిరివతారతీర్థంచ హరిలాయుధమ
తఃపరమ్ || ౨౪ || తతస్సృజ్యే పురితీర్థంచగజ్జలకోణమతఃపరమ్ |
నైఋత్యేనంతథాతీర్థం పశ్చిమేతునిరాజితమ్ || ౨౫ || పశ్చాద్యుద్ధ
సంహార తీర్థం విష్వక్సేనజయావహమ్ | ఇతిముఖ్యానితీర్థాని మహాపాత
కసంక్షయే || ౨౬ || ... .. *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భక్తినైరాగ్య
ప్రదాప్తపట్టితీర్థనామనైభవకథనంనామపంచమోధ్యాయః.

➤➤➤ మన్వాద్యష్టోత్తరశతతీర్థనామాని. ➤➤➤

దూర్వాసాః || మంన్వింధ్రవశసుసంజ్ఞాని రుగ్రద్రాక్షిది
త్యాహ్వయానిచ | నృసింహప్రజేశసంజ్ఞాని హ్యేతద్విద్యనంశురక్రసం
జ్ఞకమ్ || ౧ || వాకరుణంజార్హ్మవీతీర్థం కారంపేయంరగికా
ణ్యమేవచ | ఆరగ్నేయంనారకరదంతీర్థంసారకమతీర్థం చభారగర్గ
వమ్ || ౨ || ధరత్తీర్థంయరజ్జతీర్థం పరశశుతీర్థంగర్గణేశ్వరమ్ |
భాగంమాశ్వంపాగిరిభద్రంచ జగత్కజ్జాడ్యహరంపరమ్ || ౩ || వి
శ్వగిరికల్లోలతీర్థంచ తీర్థంయగిరమవినిర్మితమ్ | బాగిర్హస్తత్యం
రాగిమహర్ష మజాగిరిమోదంజగిరనేశ్వరమ్ || ౪ || ఇగ్గోష్ఠసిద్ధిః
కర్తృంసిద్ధిర్వాఙ్మహాదుంబరంతథా | కాఙ్కరీకేయంకుంభ
బ్జతీర్థందశరప్రాచేతసంతథా || ౫ || గాగిరుడంశేఠేషతీర్థంచ
వాఙ్మసిద్ధిర్హస్తవర్ధనమ్ | కర్తృకాణ్డంపురంజ్యవృద్ధిర్మణంగ
మోచనమేవచ || ౬ || పాఠార్జున్యంమేఘురతీర్థంచ యత్రనిత్యప్ర
వర్షణమ్ | సాంకర్షణంవారాగిసుదేవంనారాయణమతఃపరమ్ || ౭ ||
దేవతీర్థం యౌగత్తీర్థం కార్కలతీర్థంచగోంముఖమ్ | ప్రాంగ
ద్యుమ్నమూర్తిరుద్ధంచర్షితీర్థమతఃపరమ్ || ౮ || ఆరక్షేయం
క్షేగిశ్వదేవంచ స్వేధాస్వాహవినిర్మితే | అఘ్నితీర్థంచాంజ
ర్ణనేయంశుంధోదకమతఃపరమ్ || ౯ || అంగుష్ఠభైరవతీర్థంచశతమ
ష్టోత్తరంతీర్థమ్ | తీర్థజాతమిదంస్మృతాం జ్ఞానప్రదమనుత్తమమ్ || ౧౦ ||

తీర్థాన్యష్టోత్తరశతంసంతినైర్మతకోణకే । దక్షపుత్రసహస్రేణ యత్రత
ప్రమహత్తపః ॥ ౧౧ ॥ నారదస్యాపదేశేనయచ్చతైరేవనిర్మితమ్ । అ
స్తితీర్థసహస్రంతత్సద్యసిద్ధిప్రదాయకమ్ ॥ ౧౨ ॥ కాశ్యపాశ్రమమార
భ్యహ్యర్థయోజనమధ్యతః । కుమారధారికాతీర్థాత్పశ్యమేసంస్థితంచ
తత్ ॥ ౧౩ ॥ సాష్టభైరవతీర్థంతత్కర్మసిద్ధిప్రదంనృణామ్ ॥ ౧౩౪ ॥ *

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే మన్వా
ద్యష్టోత్తరశతతీర్థనామానువర్ణనంనామషష్ఠోధ్యాయః.

❧❧❧ తోండమాన్నామకన్యపోత్పత్తిక్రమః. ❧❧❧

దిలీపః॥ కేననామ్నాప్రసిద్ధోఽసాధగవాహరిరీశ్వరః । కింల
క్షణశ్చతత్రాస్తేతన్మేఽబూహితపోధన ॥ ౧ ॥ దూర్వాసాః॥ శ్రీనివాసా
ఖ్యయాదేవశృంభచక్రధరోవిభుః । శాంతభావంసమాపన్నోమృగయో
ద్దామలోచనః ॥ ౨ ॥ కటింస్పృశవామకరాద్వరముద్రాంచదక్షి
ణాత్ । తిరోహితరమాభూభ్యాంధృశ్యతేమృగయుర్యథా ॥ ౩ ॥ నీల
జీమూతసంకాశః పీతకాశేయశోభితః । వీనవృత్తబృహద్భాహుస్సునా
సశ్చారులోచనః ॥ ౪ ॥ దోషగంధవిదూరశ్చగుణసాంద్రస్సుఖోచితః ।
కోటికందర్వులవణ్యస్ఫురన్తకరఘణ్ణలః ॥ ౫ ॥ బృహద్వక్షస్థులవాస
మహాలక్ష్మ్యచకోభితః । తత్తదిష్టతమంకామందదద్భక్తానుకంపయా॥
దర్శయన్భక్తవాత్సల్యంయోదదాహస్తగేశుభే । శృంభచక్రేన్మపేంద్రాయ
చక్రవర్తితియంవిదుః ॥ ౬ ॥ అతవవారిశఙ్ఖాభ్యాంధృశ్యేతేరహితౌక
రా । అర్చారూపశిలారూపవిగ్రహస్యమహాత్మనః ॥ ౭ ॥ దిలీపః॥ కోయం
నృపశ్చక్రవర్తీకింపూర్వస్సుచిరాదభూత్ । ఇవానీంవర్తతేవాయంకా
వాభూద్విషదస్యవై ॥ ౮ ॥ యదర్థందేవదేవేనశృంభచక్రేప్రసాదితే । బూ
హివిస్తరతోబ్రహ్మ శ్రోతుంకాతూహలంహిమే ॥ ౧౦ ॥ దూర్వాసాః॥
పురాకశ్చిద్విజవరఽసీద్వైభానసోనృప । కృష్ణక్షేత్రేచోశదేశేయాహరి
ద్రానదీశుభా ॥ ౧౧ ॥ తత్తీర్థేవర్తతప్రీత్యాహరిర్గోపాలవేషవా ॥
తప్తేతపసిచోశేనధృతవర్తాభిధేనచ ॥ ౧౨ ॥ గోపాలకృష్ణరూపస్యదర్శ
నార్థంకతాయుగే । పంచవింశేతుయోభూమాపురావైవస్వతాంతరే ॥

భావికృష్ణావతారస్యకథాంశ్రుత్వాఽతికాతుకాత్ । తదానీమేవతద్రూ
పదర్శనాహ్లాదకామతః ॥ ౧౪ ॥ నిత్యత్వాత్ప్రియరూపాణాం తథాప్ర
త్యక్షతాంగతః । వైఖానసోద్విజస్తత్రతపసాతమతోషయత్ ॥ ౧౫ ॥
ముక్త్యర్థంప్రీతిమాన్విష్టా తస్యస్వప్నేహరిస్వయమ్ । త్వయాధ్యేయ
శ్చీగ్రివాసోనాహంధ్యేయోద్విజోత్తమ ॥ ౧౬ ॥ యోయోగ్యోయస్యజీ
వస్య తేనధ్యేయస్సవహి । యోగ్యోపాసనయాజీవాన్ముక్తింయాంతి
నసంశయః ॥ ౧౭ ॥ అభిధాశ్రీనివాసస్యతవయోగ్యాద్విజోత్తమ । వే
ంకటాద్రింతతోగచ్ఛశ్రీనివాసస్వయంహరిః ॥ ౧౮ ॥ స్వామిపుష్క-
రిణీతీరేరమయాసహమోదతే । ఇత్యాహభగవాన్మృష్ణఃపునస్వస్మాం
తరేఽవదత్ ॥ ౧౯ ॥ పురాకృతయుగేపశ్చాద్భాగేశజ్ఞేనవైకృతమ్ । వి
మానంకల్పప్రళయేనష్టప్రాయమభూద్విజ ॥ ౨౦ ॥ వల్లీకస్యాంతరేవి
ష్ణోఃప్రతిమావర్తతేశుభా । శజ్ఞేననిర్మితాపుణ్యాసర్వపాపహరామలా॥
జానుమాత్రేనిమగ్నాహితింత్రీణీపృథ్ములతః । ధనుర్ద్వయాంతరేపు
ణ్యంభూతీర్థంవర్తతేశుభమ్॥౨౧॥పాకార్థందేవదేవస్యభూమ్యావైనిర్మి
తంపురా । తత్రాస్తేగౌతమీధేనుస్సించంతీపయసావిభుమ్ ॥ ౨౩ ॥ చిం
చాపృక్షస్యవాయవ్యే భూతీర్ధేవాసమీయషీ । యుగాంతప్రళయేధేన్వా
పూజితోవర్తతేవిభుః ॥ ౨౪ ॥ దాసనామ్నాచశూద్రేణసహతంపూజ
యప్రభుమ్ । త్వదాగమనకాలేతుపాణ్డ్యదేశాత్సుధీశ్శుభః ॥ ౨౫ ॥ ర
జ్జదాసఇతిఖ్యాతశ్శూద్రస్తాంసంగమివ్యతి । ఉభాభ్యాంపూజితోదేవ
ఇష్టసిద్ధిప్రయచ్ఛతి ॥ ౨౬ ॥ ఏతావదుక్త్యాస్వప్నేతుగోపీనాథేతి నా
మచ । దదాతస్యప్రియవిష్ణుసోపిబుద్ధ్యాఽతివిస్త్రితః ॥ ౨౭ ॥ ప్రీత్యా
జగామశైలేంద్రం వేంకటాశ్రింస్పసిద్ధయే । గిరిప్రవేశకాలేతురజ్జ
దాసస్సమాగమత్ ॥ ౨౮ ॥ పుష్పద్వానకరశ్శూద్రః పూజకశ్చ
ద్విజోత్తమః । తింత్రీణీపృథ్ములస్థవల్లీకస్థంహరింపరమ్ ॥ ౨౯ ॥
ఉద్భృత్యపశ్చిమేభాగే స్థాపయామూసతుశ్చతౌ । అశిల్పికాశలాభిశ్చశి
లాభిర్భిత్తిమంజసా ॥ ౩౦ ॥ కృత్యాతదంతరేరవ్యం తృణైఃకృత్యాచ
మట్టపమ్ । తన్నధ్యేదేవదేవస్యపరిచర్యాంచచక్రతుః ॥ ౩౧ ॥ భూస్వా
మిపుష్కరిణ్యోశ్చ మధ్యేక్రీడాస్పదంహరేః । పుష్పద్వానంచకారాసా

శూద్రోభాగవతోత్తమః || 3౨ || ఉపాహృత్యచపుష్పాణి త్రికాలేపిచ
దామకృత్ | పూజాకాలేవిప్రహస్తేప్రత్యహంచసమార్పయత్ || 3౩ ||
పశ్యంతౌతాపుభౌపుశ్యౌ ప్రత్యహంచదివోకసామ్ | పూజాభికాంక్షీ
ణాంసంఘంవిస్తయంజగ్తతుఃపరమ్ || 3౪ || వన్యైఃఫలైశ్చపుష్పైశ్చ
కందమూలాదిభిశ్చతౌ | సపర్యాంచక్రతుస్సమ్యగ్భక్తుర్బ్రహ్మసుఖాన్వి
తౌ || 3౫ || తతఃకాలాంతరేశ్చిద్గంధర్వోనామకుండలః | దివ్యంవి
మానమూరుహ్య సస్త్రిగోగిరిగహ్వరే || 3౬ || స్వామిపుష్కరిణీతీరే దే
వందృష్ట్యాభిపూజ్యచ | తతః త్రైదేవేతు మనోరమ్యేవనాంతరే || 3౭ ||
నానావిలాసభావాభీ రేమేరామాభిరంజసా | తందృష్ట్యారంగదాసోపి
పంచబాణశర్పార్దితః || 3౮ || నీరీక్ష్యకుంజేలీనస్సృగైరేతస్సద్యోవిముక్త
వాన్ | పశ్యాద్గతమదోభూత్వా మనసై వాతశంకితః || 3౯ || తదోప
హృతపుష్పాణి విసృజ్యాధిగతత్రపః | శుద్ధికామోమమజ్జాథ స్వామిపు
ష్కరిణీజలే || ౪౦ || పునరాహృత్యపుష్పాణితాన్యాదాయాలయంయ
యా | గోపీనాథోపితందృష్ట్యా ప్రాహస్తాతామ్రలోచనః || ౪౧ ||
పూజాకాలోగతఃక్వాద్య గతోసిగతసంస్తృటిః | కింతేవిలంబహేతు
స్తుక్వావాట్కికధృతామితి || ౪౨ || గోపీనాథేనైవముక్తోరంగదాసోపి
లజ్జయా | నప్రత్యువాచతంవిప్రంతదావనతకంధరః || ౪౩ || పునఃపు
నఃకృతేప్రశ్నేతస్మిన్స్త్రాష్టేంస్థితేపిచ | ఆకాశవాణీతంప్రాహశృణుశూ
ద్రేతిసాదరమ్ || ౪౪ || కామేనవ్యాకులంచితం నైవస్వాస్థ్యంగమిష్య
తి | అన్వస్థచిత్తోనక్వాపి సిద్ధిమేతిసంశయః || ౪౫ || తస్మాద్విసృజ్య
కాయంత్యంప్రజడేహంతిరంశుభమ్ | తస్మిన్నప్రోత్తమోభూత్వాజీ
ర్ణమేతంమమాలయమ్ || ౪౬ || గోపురాద్యైశ్శుభైఃపూర్ణంమణ్ణైఃపర
ద్భుతైరపి | శోభమానంనవంకుర్యాస్తేనతేభవితాగతిః || ౪౭ || తదా
నారీసహస్రాణి భోక్ష్యసేత్వంనసంశయః | భుక్త్వాభోగాననేకాంశ్చ
మత్పదాసక్తచేతసః || ౪౮ || తస్మిన్జన్మనితేశత్రువీడాచైవభవిష్య
తి | తదాతవజయార్థాయ చక్రశఙ్ఖజయావహనా || ౪౯ || దా
స్వామిచాంతేముక్తించ సకులస్యనసంశయః | ఇత్యుక్త్వా౭౭కాశవాణీ
తు విరరామతతఃపరమ్ || ౫౦ || రజ్జదాసోనిరాహరః క్రమాత్త్య

క్తకళేబరః । నారాయణపురేజ్జ్ఞే చక్రవర్తినామతః ॥ ౫౧ ॥ తో
 ణ్డమానితితంప్రాహుః ద్రావిడాద్రవిడేశ్వరమ్ । జన్మప్రభృతీదాసస్స
 సదావిష్ణుపరాయణః ॥ ౫౨ ॥ మణ్డలాధిపతిర్భూత్వా దివ్యనారీసహస్ర
 భుక్ । ప్రత్యహంచబిలద్వారాన్లత్వావేంకటపర్వతమ్ ॥ ౫౩ ॥ అన్వ
 శ్రీవేంకటాద్రాతోణ్డమాన్నప్రకృతగోపురాదినిర్మాణక్రమః ।
 హంచకరోతిస్తపూజాంతస్యమహాత్మనః । భక్త్యుద్రిక్తమనాభూత్వాద
 ద్రాగ్రామాననేకశః ॥ ౫౪ ॥ ప్రాకారద్వయసంయుక్తంగోపురద్వయ
 సంయుతమ్ । గర్భాగారసమాయుక్తమకరోద్దివ్యమాలయమ్ ॥ ౫౫ ॥
 తథామహానసాగారంయోగమణ్డపమేవచ । ధాన్యాగారంచగోశాలాం
 యద్యదంగంహరేశ్శుభమ్ ॥ ౫౬ ॥ కారయామాసతత్సర్వమష్టావింశేక
 తాయుగే । తథోత్సవవిధితస్యకారయామాసవై ద్విజైః ॥ ౫౭ ॥ భూ
 షణానిదదాతస్య నానారత్నచితానిచ । స్థితేకదాచిత్త్రితిపేత్రీనివాసస్య

తోణ్డమాన్నప్రసవభగవద్దత్తచక్రాద్యాయుధప్రాప్తిః ।
 సన్నిధౌ ॥ ౫౮ ॥ శత్రవశ్చబలోద్రిక్తారురుధుస్తస్యవైపురీమ్ । శ్రు
 త్వాబలార్ణవంఘోరమాయాంతంనాతిశంకితః ॥ ౫౯ ॥ యోధుకా
 మోజగామాధపునస్తైశ్చపరాజితః । తతఃఖిన్నమనాభూత్వాతమేవశర
 ణంయయా ॥ ౬౦ ॥ బిలద్వారేణదేవేశంగత్వాపాదాప్రగృహ్యచ । రు
 రోదత్రాహిత్రాహీతితంప్రాహఃస్పృహపవాన్ ॥ ౬౧ ॥ మూఢైఃపి
 త్రభద్రంతే చక్రశంఖాదదామితే । తాభ్యాంగచ్ఛపురీందివ్యాంతౌతేశ
 తూహనివ్యతః ॥ ౬౨ ॥ ఇత్యుక్త్వాతౌదదాతస్తై తాభ్యాంసహజగా
 మసః । తౌచశత్రూన్నిహత్యాశుకృత్వారాజ్యమకణ్డకమ్ ॥ ౬౩ ॥ ఆ
 జగ్గతుఃక్షీతిభృతాసాకందేవస్యసన్నిధౌ । రాజాదేవంవపందేధస్తుత్వా
 స్తౌతైరనేకశః ॥ ౬౪ ॥ వరంవరయభద్రేతిదేవోరాజానమబ్రవీత్ ।
 రాజా ॥ మమాయుధప్రదానస్య ఖ్యాత్యైదేవోత్తమప్రభో ॥ ౬౫ ॥ అ
 ర్చాబిమ్బేశిలాబింబే చక్రశంఖానధారయ । ఇతిసంప్రార్థితోదేవోనద

ధారపునశ్చతో || ౬౬ || అదృశ్యైతిష్ఠతశ్చిభౌ పార్శ్వతశ్చార్థధన్వనః ।
 ఇత్యేతత్కథితంసర్వం యత్ప్రప్టోహంత్యయా౭నఘ || ౬ || సకారణం
 చక్రదానంకిమన్యచ్ఛ్రీతుమిచ్ఛసి || ౬౭ || ... .. *

ఇతిశ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే తోడ్డమా
 న్నామకస్తవోత్పత్తి భగవద్దత్తశఙ్ఖచక్రధారణప్రా
 ప్త్యాదికథనంనామ సప్తమోధ్యాయః.

శ్రీవరాహస్యస్వామితీర్థవాయవ్యభాగస్థితకథనమ్.

దిలీపః || స్థితానిస్వామిసరసితీర్థానిమునిపుజ్జవ । కతితానిచపు
 ణ్యానినామధేయానికానిచ || ౧ || కాదేవతాకింఘలంచవదవిస్తరతోము
 నే || దూర్వాసాః || తీర్థానాముత్తమంతీర్థంస్వామిపుష్కరిణీశుభా || ౨ ||
 స్తర్థవ్యాసరవ్యతీర్థేషు గణ్డేవాఘాపహరిణీ । తస్యావాయవ్యభాగేతు వా
 రాహంతీర్థముత్తమమ్ || ౩ || యదాహృతంకాశ్యపేనభూతలంబ్రహ్మణాత
 దా । సంస్తుతోభగవాన్విష్ణుర్భూమ్యుద్ధరణమిచ్ఛతా || ౪ || తన్నాసాపుట
 సంభూతఃకిటిఃపోత్రీమహాబలః । గత్వారసాతలంహత్వాహిరణ్యాక్షంమ
 హాబలమ్ || ౫ || ఉజ్జహరక్షీతిందంష్ట్రాకోట్యాచపురుషోత్తమః । తదూగ్రం
 లోకరక్షార్థంస్థాపితంవేంకటాచలే || ౬ || స్వామిపుష్కరిణీతీరేబ్రహ్మణా
 పరమేష్ఠినా । జలాధివాసనంతస్యవాయవ్యే౭స్యాంచకారసః || ౭ || మ
 బ్రహ్మప్రార్థనయాశ్రీనివాసాభ్యుపగతప్రాధమికవరాహసేవాక్రమః
 మజ్జాథప్రతిష్ఠా౭స్తేదేవర్షిపితృభిస్సహ । ఉవాచవచనంచేదంసర్వలోక
 స్యపశ్యతః || ౮ || వరాహతీర్థనామ్నాచభాగోయంప్రథితోభవేత్ ।
 యో౭త్రాయాతిహరింసో౭త్ర నాన్నాత్వైవాశుచిర్నమేత్ || ౯ ||
 వరాహదర్శనాత్పూర్వం శ్రీనివాసంసమేన్నచ । దర్శనాత్ప్రాగ్వరా
 హస్యశ్రీనివాసానతృప్యతి || ౧౦ || ఇతికృత్వావ్యవస్థాంస పరమేష్ఠీపి
 తామహః । దృష్ట్వాథశ్రీనివాసంచస్తుత్వాచవివిధైస్తవైః || ౧౧ ||

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మపురాణా స్తవతే (అ-౫)

పాదాప్రగృహ్య దేవస్య యయా చేవరము త్తమమ్ । మత్థాసి తవరాహ
స్య పూర్వంస్యాత్పూజనంహరే ॥ ౧౨ ॥ దర్శనంస్నానదానాద్యై రిత్యు
క్తోఽశ్రియఃపతిః । తథా స్త్వితివరందత్వాకారయామాస తత్తతథా ॥ ౧౩ ॥
తస్మాత్పూజ్యతమంతీర్థం వాయవ్యాందిశిసంస్థితమ్ । పునర్యుగాంతసమ

❧ నిషాదకృతవరాహదర్శనప్రకారః. ❧

యేనష్టే దేవాలయేపిచ ॥ ౧౪ ॥ నిషాదోభూద్గిరివరేశ్వరమూకాఽఽవాఙ్మక
శ్శుచిః । ఆహారభూతశ్యామాకతణ్డబలప్రత్యహంనృప ॥ ౧౫ ॥ వైఖా
నసేద్విజవరే దత్వాపాకంవిధాయచ । దాపయిత్వాచనైవేద్యం స్వ
యంభుజ్జేతదేవచ ॥ ౧౬ ॥ కదాచి త్తణ్డబలంకృత్వాదత్వాపుత్రవశే
త్వగాత్ । వనాద్యనాంతరంవ్యాధో మధ్యన్వేషణతత్పరః ॥ ౧౭ ॥ త
స్మిన్నేవాంతరేపుత్రః క్షుధయాపరిపీడితః । కృత్వాశ్యామాకపక్వా
న్నం మనసావిష్ణవేఽర్పయ ॥ ౧౮ ॥ అభుక్త్వాథపితాప్యాగా స్తథు
చ్ఛత్రంప్రగృహ్యచ । శ్రీనివాసస్యనైవేద్యతణ్డబలందేహిపుత్రక ॥ ౧౯ ॥
పిత్రేత్యుక్తస్సుతఃప్రాహతాతాహంక్షుధయార్దితః । తాన్వక్త్వాభుక్త
వానస్త్విష్ణవేమనసార్పయ ॥ ౨౦ ॥ ఇత్యుక్తవతిపుత్రేనతచ్ఛృత్యా
క్రోధమూర్ఛితః । ప్రాయశ్చిత్తంచీక్షీర్షస్థకరవాలమథాదదే ॥ ౨౧ ॥
శిరచ్ఛేత్తుంస్వపుత్రస్య తదావల్క్విగఃకిటిః । ప్రగృహ్యతరసాఖిద్గంతన్ని
షాదమువాచహ ॥ ౨౨ ॥ నాపరాధో స్తితేపుత్రేయతోన్నంచార్పితం
మమ । త్వతోఽప్యధికభక్తోయంభక్త్యాతదహమద్మినై ॥ ౨౩ ॥ ఇత్యుక్తోవి
హ్వలఃపశ్చాద్దదర్శాద్భుతకర్తృతత్ । పునర్విమృశ్యతద్రూపంబహుధానచ
దృష్టవా ॥ ౨౪ ॥ తమేవద్రుష్టకామసున్నిషాదోన్నవివర్జితః । వనేచచార
ధర్తాల్లాతదాకోలమహాద్భుతమ్ ॥ ౨౫ ॥ శ్యామాకవనమధ్యస్థంశ్యా
మాకాంకురభక్షిణమ్ । కుర్వంతంశ్వేతముద్వీక్ష్యతంహంతుంచాన్యగా
ద్రుషా ॥ ౨౬ ॥ సోపినానావనోద్దేశాంశ్చార్పయిత్వాపునఃక్రమాత్ ।
శ్రవిణేశస్వవల్క్వికం స్వామిపుష్కరిణీతతే ॥ ౨౭ ॥ అయమేవవిభుర్వి

ష్ఠరితిజ్ఞాత్వా యయాద్రుతమ్ । వల్లీకంపరయాభక్త్యా జగప్రాకృత
యాగిరా ॥ ౨౮ ॥ తదావల్లీకగఃప్రాహ హరిరేనంమృగాంతకమ్ । నా
హంద్యశ్యోఽస్మి తేపుత్ర సచ్చిదానందవిగ్రహః ॥ ౨౯ ॥ కింతువత్సామి
తేపుత్ర బ్రహ్మణాస్థాపితంపురా । శిలాయాపంచవల్లీకే వర్తతేతత్సముద్ధ
ర ॥ ౩౦ ॥ విమానంకారయిత్వాచ తస్యపుష్కరిణీతపే । బ్రాహ్మణై
శ్చవిధానజ్ఞైః పూజాంకారయమేవిభోః ॥ ౩౧ ॥ ఇత్యుక్తమాత్రేణనిమా
దవర్యో వల్లీకగంవిష్ణుమథోజ్జహార । వాయవ్యభాగేచవిమానవర్యం వి
ధాపయామాసవిధానవిత్తమైః ॥ ౩౨ ॥ తతోనిమాదంతంప్రాహ కిటి

→→→ స్వామి తీర్థ మధ్యగతధనదాదినవతీర్థ వర్ణనమ్. ←←←

రూపీహరిస్వయమ్ । పూర్వంసేవ్యంవిమానంమే తీర్థంచశ్రీనివాస
తః ॥ ౩౩ ॥ తతఃప్రభృతిత తీర్థం పూర్వసేవ్యంబభూవహ । ఉత్తరేధన
దంతీర్థం ధనదేనవినిర్మితమ్ ॥ ౩౪ ॥ యత్రస్నాత్వాఽఘనిర్ముక్తో ధనసంప
దమాప్నుయాత్ । ఐశాన్యాంగాలవంతీర్థం గాలవేనవినిర్మితమ్ ॥ ౩౫ ॥
యత్రస్నాత్వాచపీత్వాచ భుక్తిముక్తించవిందతి । మార్కణ్డేయంపూ
ర్వభాగే మార్కణ్డేయవినిర్మితమ్ ॥ ౩౬ ॥ తత్రస్నాంతినరాయేతు తే
షామాయుఃప్రవర్ధతే । అగ్నినానిర్మితంతీర్థ మగ్నేయ్యాంపాపమోచ
నమ్ ॥ ౩౭ ॥ దక్షిణేయమతీర్థంతు నరకోత్తారకారణమ్ । వసిష్ఠనిర్మితం
తీర్థం రాక్షసేత్వృణమోచనమ్ ॥ ౩౮ ॥ వారుణేవాయుతీర్థంచ సద్యః
కైవల్యదాయకమ్ । మధ్యేసరస్వతీతీర్థం మహాపాతకనాశనమ్ ॥ ౩౯ ॥
యవపునవతీర్థేషు స్నానమేకదినేనరః । కృత్వాపశ్యేచ్ఛ్రీనివాసం నపు
నన్దాయతేతుసః ॥ ౪౦ ॥ స్వామిపుష్కరిణీస్నానం శ్రీనివాసస్యదర్శనమ్ ।
సహస్రనామపఠనం నాల్పస్యతపసఃఫలమ్ ॥ ౪౧ ॥ అస్నాతుర్నవతీర్థే
షు వరాహంచాప్యపశ్యతః । సర్వంనిష్ఫలతాంయాతిశ్రీనివాసోనతువ్య
తి ॥ ౪౨ ॥ ఫలంధర్మార్థాధికంచైవ నయచ్ఛతిసృణాంవిభుః । తత్తత్ప్రశం
సిసిందివ్యాం కథాంనశ్యణయాద్యది ॥ ౪౩ ॥ తీర్థయాత్రాచవిఫలాభ

౨౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మపురాణాంతర్గతే (అ-౧)

స్మృత్యవహుతంయథా । తస్మాత్సురుమహాభాగ కథాయాశ్చ విశం
సదా ॥ ౪౪ ॥ ... .. *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవ
రాహవిర్భావస్వామిపుష్కరిణీగతతీర్థమాహ
త్యవర్ణనంనామాష్టమోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాద్రిగతపుణ్యతీర్థస్నానప్రశంసా.

దిలీపః ॥ కోవిధి స్తీర్థయాత్రాయాం కఃకాలఃకింఫలంభవేత్ । ఏత
ద్విస్తార్యమేబ్రూహి తృప్తిర్నాద్యాపిజాయతే ॥ ౧ ॥ దూర్వాసాః ॥ భువి
జన్మసమాసాద్య సంస్కారై రపిసంస్కృతః । అధీతవిద్యోబాల్యేచ స్నాత
కవ్రతనిష్ఠితః ॥ ౨ ॥ తీర్థయాత్రాంప్రకుర్వీత శాస్త్రాణాంప్రత్యయాయచ ।
నిత్యంనైమిత్తికంకామ్యమితికర్తృత్రిధామతమ్ ॥ ౩ ॥ తత్రనైమిత్తికంప్రా
హు స్తీర్థయాత్రామృహత్తనూః । నావిద్యస్యాధికారోత్రవిద్యావిధిరను
త్తమః ॥ ౪ ॥ సతీర్థయాత్రాంకుర్వీత మసీషేమననేరతః । యాత్రాయాం
మననాథావాచ్ఛిత్తవిక్షేపహేతుతః ॥ ౫ ॥ సరోవిస్మృతవిద్యత్వాద్జ్ఞానహీ
నోభవేత్స్వయమ్ । నష్టసంజ్ఞోవిమార్గస్థో నిరయంచాధిగచ్ఛతి ॥ ౬ ॥ ని
రాగమస్తుతీర్థస్య తథాచాకృతసత్క్రియః । సతత్ఫలమవాప్నోతి శ్రమ
ఏవహికేవలమ్ ॥ ౭ ॥ సత్సంగీసతకథాంశృణ్వన్ సదాచారసమన్వితః ।
తీర్థయాత్రాంప్రకుర్వాణో బ్రహ్మనిర్వాణమృచ్ఛతి ॥ ౮ ॥ తీర్థయాత్రా
పరోయస్తువిధిజ్ఞోవిధివిత్తమైః । నిర్ధూలాఖిలపాపస్సృసయాతిపరమాంగ
తిమ్ ॥ ౯ ॥ కామ్యంనకుర్వీతసరః కామాస్తాజన్మచాశ్నుతే । జాతఃక
ర్తాణికురుతే కర్తృణాచపునర్జనిః ॥ ౧౦ ॥ ఐహికాముష్మికంసర్వం నిష్కా
మాలభ తేఫలమ్ । సర్వేషామేవజంతూనాం విద్యయామననేవిధిః ॥ ౧౧ ॥
అభ్యస్తానాంచవిద్యానాం శ్రవణాన్మననాదపి । పరాపరోక్షశాస్త్రార్థప్ర
త్యయాలేశతోభవేత్ ॥ ౧౨ ॥ దృష్టప్రత్యయశాస్త్రార్థేపునశ్చార్థాభి
జాయతే । శ్రద్ధయాజాయతేభక్తిర్భక్త్యాతుష్యతికేశవః ॥ ౧౩ ॥ తీర్థయా

త్రాంప్రకుర్వీత శాస్త్రాలాపసమన్వితః । శాస్త్రాలాపాచ్ఛజ్ఞానాతి మ
నసావిభుమవ్యయమ్ ॥ ౧౪ ॥ తథా దేవాశ్చ ఋషయ స్సదాలాపసమ
న్వితాః । ఉపాసతేసంజ్ఞానానా భగవంతమహోక్షజమ్ ॥ ౧౫ ॥ వసిష్ఠా
ద్యాశ్చ ఋషయో దేవతా అపి సర్వశః । తీర్థేకృతాధివాసాశ్చ సమాధిస్థాః
పరంయయుః ॥ ౧౬ ॥ అనాగమస్తుయోమర్త్యో యశ్చాజ్ఞాతవిధిస్తథా ।
నస్మానఫలమాప్నోతి కాకమణ్డకవత్తునః ॥ ౧౭ ॥ అధీతవిద్యస్సుకృతీ
కృతస్మానాదిసత్క్రియః । శుద్ధాంతరోజ్ఞానవాంశ్చ తేనమోక్షంచవింద
తి ॥ ౧౮ ॥ సతకర్మసంతతిర్యాతు జ్ఞానవిజ్ఞానసంయుతా । అపరోక్షదృ
శాచాపి భక్తిశ్రద్ధావిరక్తిభిః ॥ ౧౯ ॥ పుంసఃకైవల్యదాసాహి క్రమేణా
సుకృతాత్మనః । దృష్టశ్రుతానుభవాయే దేవాశ్చ ఋషయస్తథా ॥ ౨౦ ॥
విశుద్ధ్యర్థంప్రకుర్వంతి సత్త్వేత్రస్యానువర్తనమ్ । భక్తిశ్రద్ధావిహీనానాం
మనుష్యాణాంతుకాకథా ॥ ౨౧ ॥ లబ్ధవిద్యాధికారశ్చ సత్సంగత్యాచసం
యుతః । యశ్శృణ్వేత్త్రావయంశ్చాపి సతాంసం గేనసంయుతః ॥ ౨౨ ॥
తీర్థవైభవమూకర్ణ్య సమ్యక్తేనైవనిర్వృతః । తీర్థయాత్రాంప్రకుర్వీతభక్తి
శ్రద్ధాసమన్వితః ॥ ౨౩ ॥ తేననిర్ధూతపాపస్స సయాతిపరమాంగతిమ్ ।
యత్రయత్రత్వయాకార్యా తీర్థయాత్రాక్షీతీర్థర ॥ ౨౪ ॥ తత్రానేనవిధా
నేన ప్రీతయస్వజనార్దనమ్ । త్వదీయధనధాన్యాదీ నృక్త్యాకురుసమర్పి
తా ॥ ౨౫ ॥ వేఙ్కటేశస్వయాత్రాంవై కురునిత్యమతంద్రితః ॥ ౨౬ ॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే తీర్థయా

త్రాప్రకారవర్ణనంనామ నవమోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలకర్తవ్యమహాదానప్రశంసా.

దిలీపః ॥ కానిదానానిశస్తాని కర్తవ్యానిమహీధరే । ప్రీతయేశ్రీ
నివాసస్య తానిమేవదనువ్రత ॥ ౧ ॥ దూర్వాసాః ॥ శృణుభూషప్రవ
క్ష్యామి కర్తవ్యానిమహీధరే । అన్నదానంపితృశ్రాద్ధం ద్వయమేవప్రశ
స్యతే ॥ ౨ ॥ సువర్ణంయేప్రయచ్ఛంతి ప్రీతయేమధుఘాతినః । తేయాం
తిమోక్షమమృతం వాసోదాతయరేవచ ॥ ౩ ॥ కాజ్ఞప్తిపితరస్సర్వే

శ్రాద్ధం వేంకటభూధరే । కృతే శ్రాద్ధే ప్రవృత్త్యంతి ప్రయాంతి పరమాంగతిమ్ ॥ ౪ ॥ యః కుర్యాత్కపిలాదానం ప్రీతయే శ్రీపతేర్నృప । రోమసంక్త్యా ప్రమాణేన విష్ణులోకేమహీయతే ॥ ౫ ॥ యోదద్యాద్దేవభోగాయ గాంభూమిం భక్తిసంయుతః । స సద్యో ముక్తిమాప్నోతి జ్ఞానాజానకృతాదఘాతే ॥ ౬ ॥ దేవభోగాయ యోదద్యాద్ధామసద్వాహమేవచ । స మోక్షభోగమాప్నోతి నపునర్జాయతే భువి ॥ ౭ ॥ కర్పూరంచందనం శంఖం యాని వై భూషణానిచ । యోవిష్ణవే ప్రదద్యాత్పుగురుతల్పం వ్యపోహతి ॥ ౮ ॥ బహుభిర్భూషణైర్వస్తు పూజాం కుర్యాజ్జగత్పతేః । లిజ్జభజ్జమవాప్నోతి స్వానుభూతించ విందతి ॥ ౯ ॥ సమస్తదేవపూజార్థం యోవై గ్రామాన్ప్రియచ్ఛతి । సయాతి పరమాంగతిం నిర్ధూతాఖిలబంధనః ॥ కన్యాకోటేః ప్రదానాద్యత్సృదర్బదగవాంతథా । ఏకస్మాద్రథనిర్మాణాద్విష్ణోస్తత్ఫలమశ్నుతే ॥ ౧౦ ॥ ఛత్రంచకనకంచైవ వ్యజనంచామరం స్రజమ్ । యోదద్యాచ్ఛ్రీపతేర్విష్ణోర్వేంకటాభ్యేమహీధరే ॥ ౧౧ ॥ ఆబ్రహ్మకల్పపర్యంతం మహీపాలోభవేద్భువమ్ । పశ్చాన్తోక్షమవాప్నోతి పితృవై తామహైర్వృతః ॥ ౧౨ ॥ యోదద్యాద్గజమశ్వం వా భువనాధిపతేర్విభోః । సలోకపాలతామేతి నాత్ర కార్యా విచారణా ॥ ౧౩ ॥ యద్యదిష్టతమం వస్తు దీయతే మధుఘాతినః । తేనాక్షయఘలం ప్రాప్య మోదతే విష్ణుమందిరే ॥ ౧౪ ॥ ఘలంపాత్రానుగుణ్యాత్స్యత్పాత్రమత్రహరిస్స్వయమ్ । అక్షయ్యమితి కిం బ్రూయాద్వత్కించ దపి మోక్షదమ్ ॥ ౧౫ ॥ తత్రపుణ్యతమేకాలే శ్రోతియే బ్రాహ్మణోత్తమే । యత్కించ దీప్తీయతే తత్తు వర్ధతే వలీభజవత్ ॥ ౧౬ ॥ ముక్తికామేన దాతవ్యా కన్యాపుత్రీనరస్వతీ । నతాసాం సదృశంచానం త్రిషు లోకేషు విద్యతే ॥ ౧౭ ॥ గీతవాదిత్రస్తృతాద్యం యః కారయతి మానవః । సద్య ఏవ సముచ్చ్యేత మహాపాతకకోటిభిః ॥ ౧౮ ॥ కుర్యాద్గజపతాకాభిస్సపర్యాంపరమాత్మనః । తేనధూతాఖిలాఘస్సృక్ సయాతి పరమాంగతిమ్ ॥ ౧౯ ॥ ఘట్టాండదాతియోమర్త్యో విష్ణవే పరమాత్మనే దివ్యజ్ఞానమవాప్నోతి ప్రతిష్ఠాంచాధిగచ్ఛతి ॥

యఃకుర్యాదుత్సవంవిష్ణోస్సద్వజైర్గరుడాదిభిః । దేవేంద్రపదమాష్నోతి
 మోక్షంచైవాధిగచ్ఛతి ॥ ౨౨ ॥ పంచపర్వాణిదేవస్యయఃకారయతి
 మానవః । తస్యాపరాధసాహస్రంక్షమతేనాత్రసంశయః ॥ ౨౩ ॥ ఇ
 హాపిభుక్త్వావభోగాంశ్చమోక్షంచైవాధిగచ్ఛతి । యఃకారయతినైవే
 ద్యంస్వాదుషడ్రససంయుతమ్ ॥ ౨౪ ॥ ఐహికాముష్మికాలోకేన
 ర్వానామానవాప్పుయాత్ । సహస్రనామభిపూజాంశ్రీపతేఃకార
 యేతయః ॥ ౨౫ ॥ తేనైవసకలాపూజాకృతైవస్యాన్నసంశయః । శా
 రికాశుకపూర్వాంశ్చవిహంగాన్తర్కటార్కరూః ॥ ౨౬ ॥ సారక్లాన్తప
 యాన్వన్యాన్తత్వాన్స్వర్గమవాపుయాత్ । పుష్పద్వానానిరమ్యాణివనా
 నివివిధానిచ ॥ ౨౭ ॥ క్రీడాస్పదానిహర్ష్యాణియఃకరోతిసముచ్యతే ।
 యఃకుర్యాద్దీపదానంతునిత్యంవిష్ణోశ్చసన్నిధౌ ॥ ౨౮ ॥ బ్రహ్మహత్యాస
 హస్రాణిగురుతల్పార్బదానిచ ॥ తథాన్యపాపకోటిశ్చనిర్దహేత్సూర్యప

❧ విష్ణుపర్ధాఖ్యద్విజబన్ధవృత్తాంతః. ❧

ద్ధిమమ్ ॥ ౨౯ ॥ అత్రైవోదాహరంతీమమితిహాసంపురాతనమ్ । శ్రవ
 శాత్సూర్యపాపఘ్నంసర్వమంగళదాయకమ్ ॥ ౩౦ ॥ ద్విజబంధుఃపురా
 కశ్చిద్విష్ణుపర్ధాభిధోనరః । హత్వాసంగురుమత్స్యగ్రోదేవస్వామీతియం
 విధుః ॥ ౩౧ ॥ దాసవృత్త్యాగృహేతిష్ఠితస్యపత్నీసహస్రకమ్ । ని
 వృత్త్యర్థపథోమార్ఖోబుధుజేకామమోహితః ॥ ౩౨ ॥ భూయానా
 లోఽత్యయాత్తస్యప్రత్యహంపాపవర్తనః । తేనదోషేణమహతాశ్వే

తకుష్టోఽభ్యజాయత ॥ ౩౩ ॥ అక్షానివ్యగ్రతాంప్రాపూరోగోఽత్యంతా
 నిఖడ్గశః । దరిద్రాగురుపత్న్యస్తాఃపాతిత్యాత్యంతదుఃఖతాః ॥ ౩౪ ॥ మ
 దాదైశ్వర్యజాద్యాక్తాబలాత్తేనతదాపిచ । తతోలోకాపవాదాచ్చగృ
 హస్యాప్యగ్నిదాహనాత్ ॥ ౩౫ ॥ అయంచబంధుభిస్త్యక్తోవనమేవా
 విశత్ఫలః । సృగాలభక్ష్యతాంప్రాప్తోనీతోయంయమకింకరైః ॥ ౩౬ ॥
 జగామనరకజ్ఞోరంచణ్డకోలాహలంపరమ్ । యత్రవై నారకందుఃఖంస

❧ శ్రీవేంకటాద్రావేదాభిధద్విజకృత దీపారోపప్రశంసా. ❧

కలంచాపివర్తతే ॥ ౩౭ ॥ తత్పుతోవేదనానూచకదాచిద్యేజుటాచ
 తే । పితుఃపాపఞ్చసంస్కృత్యదేవదేవస్యసన్నిధౌ ॥ ౩౮ ॥ అహో

౨౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మపురాణా స్తవ తే (౨-౧౦)

రాత్రందదావేకదినేదీపంస్యపోత్తమ । తస్మితాతేనపుణ్యేనవిధ్వస్తాఖిల
పాతకః ॥ ౩౯ ॥ ధిక్క్రొత్యయమదూతాంశ్చవిష్ణులోకముపాయయా ।
తస్మాద్దీపప్రదోమర్త్యోనపునర్దుఃఖమశ్నుతే ॥ ౪౦ ॥ యత్కించితు-
రుతేదానంవేంకటాచలమూర్ధని । తదాకల్పమవిచ్ఛిన్నంవర్ధతేవటబీజ
వత్ ॥ ౪౧ ॥ తదేతత్సకలంశ్రుత్వావేంకటేశస్యవైభవమ్ । చలతి
స్వగృహోద్యస్తుకృతనిశ్చయయాధియా ॥ ౪౨ ॥ పదేపదేసోశ్వమేధఘ
లంప్రాప్నోత్యసంశయమ్ । వేంకటేశస్యనూహాత్మ్యేశ్లోకంచార్ధంచ
భక్తితః ॥ ౪౩ ॥ పదంచాప్యక్షరంచాపియఃపరేచ్ఛృణుయాత్సతు । బ్ర
హ్మహత్యాసహస్రాణిపాతకాన్యపరాణ్యపి ॥ ౪౪ ॥ ఉపపాతకముఖ్యా
నినిర్దహేత్సూర్యవద్ధిమమ్ । వేంకటేశస్యనూహాత్మ్యంయస్యగేహేప్ర
వర్తతే ॥ ౪౫ ॥ ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యంసోమేవిష్ణుపదంలభేత్ ।
సూతః॥ ఇతిశ్రుత్వాదిలీపోషివైభవంపరమాద్భుతమ్ ॥ ౪౬ ॥ ఆనందాం
బుధిసమ్మగ్నోనవివేదతదాపరమ్ । అశ్రుత్వామహిమానంతుఫలంనప్రా
ప్యతేనరైః ॥ ౪౭ ॥ శ్రుత్వాచైవఫలంయాంతివిష్ణోస్సాయుజ్యమవ్యథ ॥

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

శ్రీవేంకటాచలకృత మహాదానమహాత్మ్యే

వర్ణనంనామదశమోధ్యాయః.

ఇత్థంశ్రీబ్రహ్మపురాణా స్తవతః ప్రథమప్రభృతిదశమపర్యస్తదశా

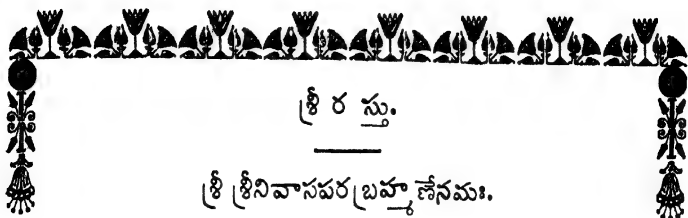
ధ్యాయాత్మకశ్చీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరఃప్రథమో

భాగస్సమాప్తిమగమత్.

శ్రీబ్రహ్మపురాణశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యప్రథమభాగా స్తవత

సముదితాధ్యాయసంఖ్యే ౧౦.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రియై శ్రీపద్మావత్యై నమః.

శ్రీ మ తే వి ష్ణ వ్య క్షే నా య న మః.

అ థ శ్రీ బ్రహ్మాత్త ర ఖ ఙ్గా న్త ర్గ త

శ్రీ వేంకటాచలమాహాత్మ్యప్రారమ్భః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్థినామ్ |
 { శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే శ్రీనివాసాయమజ్జశమ్ ||
 { శ్రీవేంకటాచలాధీశం శ్రియాధ్యాసితవక్షసమ్ |
 { శ్రితచేతనమందారం శ్రీనివాసమహంభజే ||

* బ్రహ్మణమ్ప్రతివసిష్ఠప్రార్థితస్వపాగోహిత్యోత్థపాపనివృత్తిక్రమః. *

ఋషయః || సూతవేదార్థతత్త్వజ్ఞవేదవ్యాసకృపానిధే । బ్రూ
 హినస్సర్వతీర్థేషుతీర్థంసర్వాఘనాశనమ్ ॥ ౧ ॥ సూతః ॥ కథయామి
 కథాంసమ్యక్సర్వపాపాపనోదినీమ్ । యస్యాశ్శ్రవణమాత్రేణదృష్టాదృ
 ష్టఫలాగమః॥ ౨॥ ప్రాపునంతిమహాత్ముణ్యమితసర్వర్షసమృతమ్ । కథా
 యాంకథ్యమానాయాంయేభవంత్యపరాఙ్ముఖాః॥ ౩ ॥ తస్మాదేకాగ్రహృ
 దయైకార్యాన్తరవినిస్సృప్తయైః । భవాదృశైఃపుణ్యకథాశ్రోతవ్యాఽం
 జలికారిభిః ॥ ౪ ॥ పురాకదాచిద్విప్రాణాముత్తమోత్తమతాంగతాః ।
 వసిష్ఠాద్యాబ్రహ్మసదాకించిత్కార్యేచ్ఛయాగతాః॥ ౫॥ తత్రదేవైస్తథా
 సిద్ధైఃపుణ్యశ్లోకైశ్చరాజభిః । సనందసనకాద్యైశ్చయోగాచారైశ్చస
 త్తమైః॥ ౬॥ గంగాద్యాభిర్నదీభిశ్చసర్వతీర్థస్సవిగ్రహైః । సంసేవ్యమానం
 సదసిబ్రహ్మణంచతురాననమ్॥ ౭॥ వేదైరనంతైశ్శాస్త్రైశ్చమూర్తిమద్భి

౨౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-బ్రహ్మోత్తరఖండా నర్తకే (అ-౧)

రుపాసితమ్ । సురశ్యేష్ఠముపాగమ్య వసిష్ఠోమునిన త్తమః ॥ ౮ ॥ ప్రణమ్య
సహజానందో వాక్యమేతదువాచహ । బ్రహ్మన్నమస్తలోకానాం నాయ
కామరశేఖర ॥ ౯ ॥ ఇదంవందనమాయాతి దయయామాంవిలోకయ ।
ఇతిప్రణమ్యాత్థితంతం వసిష్ఠమృషిసత్తమమ్ ॥ ౧౦ ॥ దయయావిధిరా
లోక్య నిషీదేత్యబ్రవీత్తదా । తత్రబ్రహ్మసభామధ్యే వర్తమానకథాసుచ ॥
నివృత్తాసుతతఃపశ్చాదువాచచపితామహః । కిమర్థమాగతోసీతి వసిష్ఠం
వాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౧౧ ॥ తతోవసిష్ఠఃప్రణతో వినయావనతోమునిః । వ్హా
క్యంవిజ్ఞాపయామాస బ్రహ్మణేనంతతేజసే ॥ ౧౨ ॥ ప్రసీదభగవన్న
హ్మృతం పంకజాసనతేనమః ॥ విజ్ఞాప్యంకించిదస్త్యేతద్దయయాకర్ణయ
ప్రభో ॥ ౧౩ ॥ యద్వసిష్ఠవసిష్ఠేతి మానంకుర్వంతిమేజనాః । తత్సర్వం
మమదుఃఖాయ జాయతేనాత్రసంశయః ॥ ౧౪ ॥ జానాతిమాంరాజపు
రోహితంభవాన్సురోహితానాంబహుళంహిపాపమ్ । తేరాజనోయ
ద్యదఘంచరంతి పురోహితానాంతదితిప్రవాదః ॥ ౧౫ ॥ ప్రాయశ్చిత్తే
నాప్రవార్యం బహుళంపాపమస్తిమే । తత్సావశాంతిమిచ్ఛన్వై సదా
వ్యగ్రోభవామ్యహమ్ ॥ ౧౬ ॥ అన్యచ్ఛకించిదస్తీహ తచ్ఛ్రవణప్రవృత్తయ

సర్వాబధోపాఖ్యానమ్.

మతే । క్వచిద్ధ్రామేకశ్చిదస్తిసర్వదామత్పరాయణః ॥ ౧౭ ॥ సనా
స్తికోదుష్ప్రకృతి సుర్వపాపరతస్సదా । దరిద్రశ్చదురాచార సుర్వాబ
ద్ధిభిర్దివిజః ॥ ౧౮ ॥ యజ్ఞస్థానేషుసర్వేషు సంతిష్ఠత్సద్విజాతిషు । య
త్కించిద్దక్షిణాపేక్షీ సోప్యగత్యస్థితఃక్వచిత్ ॥ ౧౯ ॥ తందృష్ట్వావద
దన్యోవై ద్విజోరోషేణపూరితః । సర్వాబధోమర్థంత్య మహాగత్యద్వి
జాతిషు ॥ ౨౦ ॥ వసిష్ఠవత్త్రిష్ఠసిత్యం స్నానాచారవివర్జితః । స
ర్వాబధస్తతచ్ఛ్రాత్వా గతోన్యత్రాతిదుఃఖితః ॥ ౨౧ ॥ కోపాద్వ
సిష్ఠవదితి మాంప్రత్యక్షం ద్విజస్తనా । సవసిష్ఠోరక్షతుమాం పావనంచ
కరోతుమామ్ ॥ ౨౨ ॥ ఇతినిత్యంవదత్యేవం ధ్యాయతేహృదయేచ
మామ్ । వాగ్వసిష్ఠవసిష్ఠేతి సర్వదాతస్యవర్తతే ॥ ౨౩ ॥ కాయ
కంమానసంపాపం వాచికంనాస్తితద్భువి । యన్నానేనకృతంపాపం
తాదృక్కాన్వసిసమేమతః ॥ ౨౪ ॥ తథాపిమామాశ్రయతే తస్మాత్తస్మిన్

కృపామమ । మామాశ్రితస్యమమచ పాపంరాజపురోధనః ॥ ౨౬ ॥
 యథాశుద్ధ్యతితస్తే త్వం వదలోకపితామహ ॥ శ్రీసూతః ॥ బ్రహ్మతదా౭
 బ్రవీదేనం వసిష్ఠంమునిసత్తమమ్ ॥ ౨౭ ॥ ప్రాయశ్చిత్తాపనోద్యానిపా
 పానీత్యనధారయ । మునిర్బ్రహ్మణమవదత్సామింస్తచ్చుణుసాం
 ప్రతమ్ ॥ ౨౮ ॥ మమతస్యచపాపాని ఘనానిబహుళానిచ । ప్రాయ
 శ్చిత్తైర్ననశ్యంతి తస్మాత్ప్రాయమాగతోస్త్వహమ్ ॥ ౨౯ ॥ నమస్కరో
 మిధర్మాత్తం స్వామీవశరణంగతః । ఆవయోరల్పయత్నేన నశ్యంతేపా
 పరాశయః ॥ ౩౦ ॥ యేనదృష్టంఘలంచస్యాత్తముపాయంచదస్వమే । ఇ
 తిపృష్టస్తతోబ్రహ్మ విచార్యహృదయేహాగమ్ ॥ ౩౧ ॥ వేఙ్కటేశంనమ

శ్చ బ్రహ్మజ్ఞయాశ్రీవేఙ్కటాచలమ్ప్రతివసిష్ఠాద్యాగమనమ్.

స్కృత్య వసిష్ఠమిదమబ్రవీత్ ॥ బ్రహ్మ ॥ కాశ్యాదక్షిణదేశేవై కశ్చి
 దస్తిమహీధరః ॥ ౩౨ ॥ వేఙ్కటాద్దిరితిఖ్యాతో విశ్వలోకైకసమ్మతః ।
 శ్రీవేఙ్కటేశతియన్నామ మర్త్యోవాచావదన్నపి ॥ ౩౩ ॥ దేవానాంవం
 దనీయత్వం యాతితాదృజ్ఞహీధరః । తత్రతీర్థానిసర్వాణి సర్వపాపహ
 రాణిచ ॥ ౩౪ ॥ షట్పక్షికోటితీర్థాని విద్యంతేవేఙ్కటాచలే । స్వామితీ
 ర్థమితిఖ్యాతం సర్వతీర్థోత్తమోత్తమమ్ ॥ ౩౫ ॥ తత్రీరేదక్షిణేవిష్ణుర్న
 త్యోసహవిరోదతే । అగస్త్యశఙ్ఖణాదీనా మభీష్టవరదాయకమ్ ॥ ౩౬ ॥
 వేఙ్కటేశంనమస్కృత్య దృష్టాదృష్టంచవిందతి । తస్యవేఙ్కటైలస్య
 మధ్యేఘాణమిస్తుతమ్ ॥ ౩౭ ॥ ఏకంతీర్థంపవిత్రంచై తత్రస్నాతశ్చ
 చిస్సదా । మీనసంస్థేనవితరి పౌర్ణమాస్యాంపహతిథౌ ॥ ౩౮ ॥ ఘా
 ణస్నానేనసర్వాణి నశ్యంతిదురితానిహి । త్వదాశ్రితస్త్వంచతత్ర గత్వా
 వేఙ్కటభూధరే ॥ ౩౯ ॥ మీనమూసేపౌర్ణిమాయాం స్నాతౌపూతౌభ
 విష్యథః । ఇత్యుక్తవంతంబ్రహ్మణం నమస్కృత్యాభిహృష్టధీః ॥ ౪౦ ॥
 అవదహ్యబ్రహ్మలోకా దత్యంతంతిర్వయాన్వితః । సర్వాబద్ధముపాగమ్య
 వసిష్ఠోవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౪౧ ॥ రేరేబ్రాహ్మణమాంసిత్యమాశ్రితోసిసదావ
 దకాత్వత్ప్రపపరిహారాయ కించిద్వత్సోమితచ్చుణు ॥ ౪౨ ॥ గచ్ఛామివే
 ఙ్కటగిరి యేహిశీఘ్రంమయాసహ । ఇత్యుక్తమాత్రోవిప్రోసా తేనసార్థం

ఘోణతీర్థస్నానేనవసిష్ఠాదీనాంపాపనివృత్తిప్రకారః.
 జగామహ ॥ ౪౩ ॥ సప్రబాహ్మణోవసిష్ఠోసౌవేంకటాచలమేయివాః । శుక
 స్యవరదంకృష్ణంసువర్ణముఖరీతలే ॥ ౪౪ ॥ దృష్ట్వాప్రణమ్యపశ్చాత్సవే
 జ్జటాచలమూలగః । కపిలాభ్యేకృతస్నానస్తీర్థేపాపప్రణాశనే ॥ ౪౫ ॥
 ఆరుహ్యవేంకటంచైలంస్వామిపుష్కరిణీంయయా ॥ ౪౫౪ ॥ తత్రస్నా
 త్వాభూవరాహంప్రణమ్యహ్యేనశ్శాంతింప్రార్థయిత్వాసవిప్రః । లక్ష్మీనా
 థందక్షిణేకూలభాగేనత్వానాథంస్తోత్రయామాససమ్యక్ ॥ ౪౬౪ ॥ జ
 యథాత్మగిరానిదర్శితోజయలోకావనదక్షరక్షమామ్ । జయశంఖణపూ
 జితేహమాంద్విజమేనంచపునీహికేశవ ॥ ౪౭౪ ॥ తవవేంకటనాయకా
 చలేమహతిశ్రీధరఘోణతీర్థకే । అభిషేకవిధిత్సయాజితోభగవంస్తత్ర
 ఫలంప్రయచ్ఛమే ॥ ౪౮౪ ॥ ఇతిస్తుత్వోత్తరేదేశేపాపనాశనతీర్థకే ॥
 సర్వాబద్ధేనసహితస్నాన్త్వాఘోణంజగామహ । ఏకాదశ్యాంతత్రగ
 త్వాపంచరాత్రమువాసహ ॥ ౫౦ ॥ మీనమాసేపంచదశ్యాంమధ్యా
 హ్నేస్నాతుమాగతాః । ఋషీందేవాంశ్చయత్యాంశ్చగంధర్వాన్నిన్న
 రాంస్తథా ॥ ౫౧ ॥ ఆశ్వర్యంపరమంగత్వావసిష్ఠోవిప్రసంయుతః । స్నా
 త్వాసంకల్ప్యవిధివద్దేవర్షీనభితర్ప్యచ ॥ ౫౨ ॥ సహవిప్రేణోప
 విశ్యజపంచక్రేవిధానతః । జపాంతేశ్రీహరింధ్యాయస్సమాధిస్థాభవ
 మ్మనిః ॥ ౫౩ ॥ స్నాత్వాతిష్ఠతుసర్వేషుతత్రఘోణేపురోమునేః । ఆ
 వసిష్ఠమ్ప్రతిభగవద్వర్ణితఘోణతీర్థమాహాత్మ్యమ్.
 విరాసీద్వేంకటేశశక్రియాసార్థంజగత్పతిః ॥ ౫౪ ॥ గరుడాసనమారూ
 ఢఃపీతామృతధరోహరిః । ప్రసన్నవదనాంమౌఢజస్సర్వప్రాణిదయాపరః ॥
 కటాక్షయన్మరుణయాసర్వాంస్తీర్థార్థమాగతాః । సనందసనకాద్యై
 శ్చసేనేశానంతసంయుతః ॥ ౫౬ ॥ సేవ్యమానోవేంకటేశోవసిష్ఠం
 వాక్యమబ్రవీత్ । వసిష్ఠాహంప్రసన్నోస్మితవర్ధస్వవైభవాత్ ॥ ౫౭ ॥
 మమతీర్థస్యమాహాత్మ్యంశ్రుత్వాబ్రహ్మముఖాద్భవాః । భక్త్యాసమా
 గతోయస్మాత్తతస్తుష్టాస్మితేమునే ॥ ౫౮ ॥ వరంవరయవిప్రేంద్రయత్యే
 మనసివర్తతే । ఇత్యుక్తోవేంకటేశేనమునిఃప్రవాచకేశవమ్ ॥ ౫౯ ॥
 వసిష్ఠః ॥ నమోస్తువేంకటాధీశవిశ్వరూపజేహరే । విజ్ఞాపనాంమదీ

యాంత్యంసావధానమనాశ్శృణు ॥౬౦॥ అయంవిప్రోమమసఖాకృతవాస
 పిపాతకమ్ । మయ్యనుగ్రహబుద్ధ్యాచతీర్థస్యాస్యప్రభావతః ॥౬౧॥ సర్వం
 సోధ్యాపవిత్రంచకురుపాపవివర్జితమ్ । ఉక్తోవసిష్ఠేనైవంతువేద్యటాచల
 నాయకః ॥౬౨॥ శ్రీభగవాన్ ॥ వసిష్ఠజాతస్సంతోషోమమాతీవమహామునే ।
 మమాశ్రితోయమి త్యేవదయాతస్మిన్ స్వయాకృతా ॥౬౩॥ యఆశ్రితేషు
 వాత్సల్యం కురు తేన ఇహోత్తమః । తస్మిన్మమహాప్రీతి స్తన్నదీయగు
 ణోమహాన్ ॥ ౬౪ ॥ అయంచత్వయివిశ్వాసా ద్భక్తింవిహితవాసహా ।
 మహత్సుభక్తింయఃకుర్యాత్సవపురుషోత్తమః ॥౬౫॥ తస్యలక్ష్మ్యేసమే
 తోహంవసామిసతతంహృది । అయంతుబహుపాపానికృతవాన్లోకగర్హి
 తః ॥౬౬॥ ఏకోగుణోపినా స్త్యస్మిన్సర్వాబద్ధతీరితః । తథాపితృత్సహాయే
 నతీర్థమగత్యభక్తితః ॥ ౬౭ ॥ స్నాతశ్చపూర్ణిమాయోగే పాపంసర్వంల
 యంగతమ్ । సర్వేచాస్మిన్గుణాజాతాసహవాసేనతేమునే ॥ ౬౮ ॥ త
 స్నాత్ససర్వసిద్ధ్యాఖ్యా మద్యప్రభృతియాస్యతి । అస్యాహంహృదయేతి
 వ్త్వసత్కర్తాణిప్రవర్తయన్ ॥ ౬౯ ॥ ధనికంధార్మికంచైవకరోమిసు
 ఖతంతదా । వసిష్ఠశృణుమద్వాక్యమేతేహంసన్నిధౌబ్రువే ॥ ౭౦ ॥ పౌ
 రాహి త్యేనసంజాతం తవదోషంహరామ్యహమ్ । పురుషోవాఽథవా
 నారీ బ్రాహ్మణఃక్షత్రియోపివా ॥ ౭౧ ॥ పాపాన్తుక్తోవాఞ్ఞతాని న్రా
 ప్నోతిహిసంశయః । మాముద్దిశ్యతపస్తప్తాతుమ్బురుర్భగవానిహ ॥౭౨॥
 తీర్థస్యస్వస్యనామ్నైవ ఖ్యాతింప్రార్థితవానభూత్ । అజ్ఞానాద్విహితం
 జ్ఞానాన్తనోవాక్కాయకర్తృభిః ॥ ౭౩ ॥ యత్పాపంతదశే
 షంచాప్యత్రస్నానేనశామ్యతి । నారీవాపురుషోవాపి స్నాత్వాతీర్థేషు
 భేదినే ॥ ౭౪ ॥ ఇష్టార్థంస్వంస్వమాప్నోతి నాత్రకార్యావిచారణా ।
 దత్తాతుమ్బురుతీర్థాఖ్యా తీర్థస్యాస్యమహామునే ॥ ౭౫ ॥ వర్షేవర్షేమీన
 మాసే పూర్ణిమాయాంశుభేదినే । స్నాతితుమ్బురుతీర్థేస్మిన్సద్ధన్యోభు
 వనత్రయే ॥ ౭౬ ॥ కన్యాభర్తారమాప్నోతి లోకేసర్వగుణోత్తరమ్ ।
 యువతీదీర్ఘమాంగల్యం కులోత్తారంసుతంతథా ॥ ౭౭ ॥ వృద్ధాపా
 పవినిర్ముక్తాపుత్రపౌత్రాదినంయుతా । ధనాన్వితాబంధుమతీ జీవభర్తా

చిరంవసేత్ || ౭౨ || వంధ్యాపుత్రంప్రసూతేహ స్నానాదత్రససంశయః । పురుషోధనమన్విచ్ఛేదనీభవతినీత్యదా || ౭౩ || పుత్రతార్థీలభతే పుత్రంపౌత్రంపౌత్రేపుత్రాపుయాత్ । మానార్థీలోకసమ్మానంవిద్యార్థీబహువిద్యతామ్ || ౭౪ || తాకికోవైదికేకార్యే పటుర్భవతీసర్వదా । అతస్మాత్తాముక్తపాపాస్సమస్తాధాన్యంద్రవ్యంపుత్రభాగ్యంచలభ్యా । సాఖ్యంలభ్యాబంధుమధ్యే సమస్తమాయుష్కంతోవిష్ణులోకంప్రవజంతి || అత్రతీర్థేత్రదివసేన్నాత్వాయేభాగ్యశాలినః || ౭౫ || దానంకుర్వంతివిప్రేభ్యస్తేష్వత్యంతదయామమ । సువర్ణంయేప్రయచ్ఛంతితేషాం లక్ష్మీస్థిరాభవేత్ || ౭౬ || గోదానంరాజతందానం భూదానంచ ఫలంతిలాః । విద్యాంవస్తుంచవిప్రేభ్యోదాతాసోతీవమేప్రియః || ౭౭ || తామూర్బలంచసుగంధంచ దధితక్రంగుఱోదకమ్ । దత్వాబ్రహ్మశివాదీనాం వందనీయాభవంతితే || ౭౮ || యేబ్రాహ్మణాన్సోజయంతి భక్త్యాభాగవతానిహ । తానాలోక్యమహానందో మమలక్ష్మ్యైశ్చ జాయతే || ౭౯ || కతాయుగేచప్రఖ్యాతం తీర్థమేతద్భవిష్యతి । స్నానందానంమనుష్యాణాం సర్వాఘాఘాతవిహినమ్ || ౮౦ || అత్ర మార్గేప్రసాంయేవై కుర్వంతిశ్రమహారిణీమ్ । తాన్మదంశాన్సృషిగణావదంత్యత్రసంశయః || ౮౧ || సర్వందానంకోటిగుణం భవత్యత్రసంశయః । తస్మాత్కుర్వంతుదానాని సర్వేమనుజపుంగవాః || ౮౨ || సర్వదాస్త్రిన్పుణ్యదినే సన్నిధింవిదధామ్యహమ్ । స్నాతానామత్రసర్వేషాంవాఙ్మితానిదదామ్యహమ్ || ౮౩ || తీర్థార్థమాగతాన్సర్వానాహూయఘననిస్సృజః । భగవాన్వేంకటాధీశోవాక్యమర్థవదబ్రవీత్ || ౮౪ || సర్వేషాంవసుర్వపాపక్షయోభూత్సర్వేషాంవోవాంఛితందత్తమేవ । సర్వేషాంవసుంతుకాలాంతరేచలోకాశ్చేష్టాయోగినామప్యలభ్యాః || కతాతుభారతేవర్షే మానుషంజన్మదుర్లభమ్ । తతోవేంకటయాత్రాతుదుర్లభాసుకృతంవినా || ౮౫ || తతోప్యస్త్రిన్సేపుణ్యే తీర్థేతుమ్బురునామకే । స్నానందానంచలబ్ధంచేతైకృతార్థానసంశయః || ౮౬ || ఇత్యుక్త్వావేంకటాధీశో హరిర్గరుడవాహనః । రమయాసహితోరేమే వేంకటాభ్యేమహీధరే || ౮౭ || ఏవంతుమ్బురుతీర్థేవై స్నాత్వాదేవర్షిమానవాః ।

వాః । హరిం నత్వా తద్వదనసుధాంపీత్వా యాథాగతమ్ ॥ ౯౬ ॥ ప్రశం
సంతస్తుత తీర్థం యయుస్తుంతుష్టమానసాః । వసిష్ఠస్సర్వసిద్ధేన తుష్టస్సాన్వి

శ్చ ఘోణస్నానేన సర్వసిద్ధం సర్వాబధమ్మృతివసిష్ఠాదిప్రశంసా ॥ ౯౭ ॥

వాసమాగమత్ ॥ ౯౮ ॥ కించిత్కాలానంతరంతం వసిష్ఠోవాక్యమబ్ర
వీత్ । గచ్ఛవిప్రస్వకం గ్రామం ధనవత్స్వగృహం ప్రజ ॥ ౯౯ ॥ వే
జ్ఞ-తేశప్రసాదేన ధనధాన్యాదికం బహు । స్నానదానజపాదీని విప్రకర్తా
ణి చాచర ॥ ౧౦౦ ॥ మహత్సుపూజాంకుర్వాణోభోజయన్న్యాగ్రిహ్మణానపి ।
వేజ్ఞ-తేశత్యభివదన్పుత్రపౌత్రైస్సుఖీభవ ॥ ౧౦౧ ॥ ఇత్యుక్తస్సవసిష్ఠేన
నత్వా తత్పదపజ్జ-జమ్ । స్వగ్రామమగమచ్ఛుద్ధస్సరైర్వరభ్యుద్ధతో
భవత్ ॥ ౧౦౨ ॥ సర్వసిద్ధభవాన్ధన్యోవేజ్ఞ-తేశకృపానిధిః । వసిష్ఠస్య
ప్రసాదేన త్యత్సమః పురుషోనహి ॥ ౧౦౩ ॥ ఏవం సంపూజితస్సరైర్వ
ర్బాహ్మణక్షత్రియాదిభిః ॥ ౧౦౪ ॥ ధనధాన్యాయుతస్సపుత్రపౌత్రస్స
సదాచారయతస్సదానధర్మః । అవవేజ్ఞ-టనాయకేతి జల్పన్నవనౌబ్రా
హ్మణపుజ్యవోబభూవ ॥ ౧౦౫ ॥ ఏవం సత్సంగమహిమూర్త్యేవం వేజ్ఞ-
టవైభవః । ఏవం తుమ్బురుతీర్థస్య మహిమాలోకసమ్మతః ॥ ఇమం ప్ర
సంగం యోవిద్వాత్వేజ్ఞ-టాచలవైభవమ్ ॥ ౧౦౬ ॥ మీనమాసే
పూర్ణిమాయాం పఠ తేజనసంసది । వక్తుశ్చభక్త్యా శ్రోతృణాం వాం
ఛితాని దదాత్యసా ॥ ౧౦౭ ॥ యస్తు వేజ్ఞ-టమాహాత్మ్యకథాకథన
కోవిదః । విష్ణ్వంశంతం ప్రశంసంతి వ్యాసాద్యామునయస్తథా ॥ ౧౦౮ ॥
సూతః ॥ వేజ్ఞ-టాచలమహాత్మ్యం శ్రుతం వాపాపనంద్విజాః । య
స్త్రిశుశ్రేణన్యమాహాత్మ్యే శ్రవణేచ్ఛానజాయతే ॥ ౧౦౯ ॥ నాస్తి తు
మ్బురుతీర్థస్య నమంపాప్రణాశనమ్ । తస్మిన్ పౌర్ణిమాస్యాంచేత్సర్వపు
ణ్యోత్తమోత్తమమ్ ॥ ౧౧౦ ॥ ... *

ఇతి శ్రీబ్రహ్మోత్తరఖండే శ్రీవేజ్ఞ-టాచలమాహాత్మ్యే

తీర్థమాహాత్మ్యే ఘోణతీర్థమాహాత్మ్యవర్ణన

న్నామ ప జ్ఞా శో ధ్యా యః.

తుమ్మిరోర్నారదశాపేనఘోణతీర్థప్రాప్తిః.

ఋషయః || సూతసర్వార్థవిజ్ఞానవిచక్షణమహామతే | కించి
 ద్భూమోపాయంసర్వేతన్నోవక్తుంత్యమర్హసి || ౧ || తుమ్మిరుర్నా
 మభగవాన్కస్తా ద్వేజ్జటపర్వతే | తపస్తప్త్యాకర్షచిత్తీర్థేలభ్యవాక్కిం
 ఫలంవద || ౨ || కస్తాద్వాఘోణతీర్థస్యస్వాఖ్యాంప్రార్థితవానభూత్ |
 కిముద్దిశ్యతపస్తప్తమస్తాకంవక్తుమర్హసి || ౩ || సూతః || వేంకటేశం
 నమస్కృత్యకథాంకల్పనాశినీమ్ | ప్రవదామిముదాయుక్తాశ్చృణోత
 బ్రహ్మవాదినః || ౪ || కదాచిగ్గగనేయాంతోవీణావాదనతత్పరా | ధ్యా
 యంతోహరిమేకాగ్రామునీతుమ్మిరునారదా || ౫ || ఆకాశమార్గేదేవ
 ద్విస్తుమ్మిరుంపీత్యవిస్త్రితః | సర్వరత్నమయీంవీణాందధతంవాక్యమబ్ర
 వీత్ || ౬ || తుమ్మిరోతవవీణేయంమద్వీణాతోవిరాజతే | కేనైవంశో
 భతేవీణాపూర్వమేవంసశోభతే || ౭ || సత్యంవదేతిప్రప్టోసాతుమ్మిరు
 ర్వాక్యమబ్రవీత్ | ప్రాచీనబర్హిషంభూషంగత్వాహంస్తుతిముక్తవాన్
 || ౮ || సంతుష్టస్తేనమేవీణామేవంరాజాత్వకారయత్ | నారదస్త
 ద్వచక్ష్మ్యత్వాకోపావిప్రోజగాదహ || ౯ || నారదః||నరస్తుతిఃకృతాసాధో
 లోకేసత్సువినిందితా|తస్మాన్నత్సంగయోగ్యత్వంసపశ్యామ్యథమేత్వయి ||
 సర్వేషామపిలోకానాంనాయకంకేశవంవినా | నరంసస్తోత్రయామ్యేవ
 తాదృగస్తిహరిప్రియః || ౧౦ || మయాసహసతేసఖ్యముచితంతన్నర
 స్తుతేః | అవాక్కిరాఃపతత్వంతుభేచరత్వంసతేభవేత్ || ౧౧ || ఇత్య
 క్తమాత్రేమునినారదేనతథైవసః | అవాక్కిరాఃపపాతాశువేంకటా
 చలమధ్యతః || ౧౨ || ఘోణతీర్థేకర్షచిద్భాగేమనుష్యాదివివర్జితే | సిం
 హశార్దులసహితేభీరూణాంభయదాయినీ || ౧౩ || పతన్నపిహరింధ్యా
 యప్రణతప్రీతికారకమ్ | నవ్యధామాప్తవాన్ఘోణమధ్యంకేవలమా
 ఘోణతీర్థేగవద్ధ్యానపూర్వకతుమ్మిరుకృతతపఃప్రకారః.
 త్తవాన్ || ౧౪ || తతోదృష్ట్వాతుతంఘోణందిశస్సమవలోక్యచ | హ
 రిభక్త్యాధీరబుద్ధిరేవంచింతాంచకారహ || ౧౫ || వేంకటాదేర్తద్య
 దేశోనాన్యోభవితుమర్హతి | తస్మాదేతద్వేంకటేశోమాంరక్షతుసదా
 హరిః || ౧౬ || గతిర్వేంకటనాథోమేనాన్యగతిరితిబ్రువన్ | సశంభవ

క్రంలక్ష్మీశం తంధ్యాతుముపచక్రమే || ౧౮ || స్నాత్యాతీర్థేతత్రభక్త్యా
ప్రాజ్ఞుఖస్తూపవిశ్వచ | ప్రాణాయామశతంకృత్వా తుమ్బురుధ్యానమా
స్థితః || ౧౯ || పీతామ్బరంపీనభుజాచతుష్కం భుజాంతరాశస్థితలక్ష్మీయు
క్తమ్ | ప్రసన్నవక్త్రంప్రకటీభవత్ప్రసాపాథోధినేత్రంపరమంపుమాం
సమ్ || ౨౦ || అనంతపక్షీశచమూపముఖ్య భక్తైస్సమేతంపరమద్వినే
వ్యమ్ | దేవాదిదేవందితిజాస్తచక్రం సేవాపరాణాంసులభంనిధానమ్ ||
హృదమ్బుజేహృద్యవపుర్ధరంతం సంచింతయన్వేజుటలైనాథమ్ | స
ముచ్చరంస్మృత్యురమర్థయుక్తం నివాతనిష్కంపఞ్చపస్థితోభూత్ || ౨౧ ||

→→→ తుమ్బురుతపస్తుప్తభగవదావిర్భావాదిః. ←←←

ఏవంతునియమేనైవ సంవత్సరమువాసహ | తతఃఫాల్గునమాసేతుపౌ
ర్ణమాస్యాంమహాతిథౌ || ౨౩ || ప్రాదుర్బభూవభగవాంస్తత్రవేజుట
నాయకః | పీతామ్బరోదివ్యగంధస్సృగ్భూషాభిరలంకృతః || ౨౪ ||
రాకాచంద్రోపమముఖో రాజీవాయతలోచనః | లక్ష్మ్యైసర్వజగన్తా
త్రారమణీయభుజాంతరః || ౨౫ || సమస్తవాద్యనినదసంఘుప్తగిరికం
దరః || శ్రీభగవాన్ || తుమ్బురోతుమ్బురోవత్స మాంపశ్యకిముపేక్షసే ||
ఇతిబ్రువంతంతమృషిర్దదర్శోన్మీల్యచతుషీ | సాష్టాంగంసంప్రణమ్యా
థ దేవమేవందదర్శహ || ౨౬ || తస్యపార్శ్వేసేవమానం దదర్శానంత
మవ్యయమ్ | గరుడంగిరిసంకాశం విష్వక్సేనంమహాప్రభుమ్ || ౨౭ ||
అగస్త్యమృషిముఖ్యంచ దేవపాదావలోకినమ్ | అన్యోద్వైపాయనా
దీంశ్చ ఋషీనజ్జలిబంధనాన్ || ౨౮ || ససకాద్యాన్యోగినశ్చనై
ఖానసమునీనపి | శుకమానసపుత్రాంశ్చ శుకంచమునిసత్తమమ్ || ౩౦ ||
దేవగంధర్వసిద్ధాంశ్చ విశ్వావసుముఖానపి | యథానిగంపురుషాంతై
వకిన్నరోరగనాయకాన్ || ౩౧ || జయదేవజగన్నాథ సావధాన
మనోజయ | ఇతిమేఘురవోదగ్రాన్వేత్రపాణీంశ్చకాంశ్చన || ౩౨ ||
ఆబ్రహ్మలోకాదాయాతా నపురోగణమగతమ్ | ఆహూయాశేష
లోకంత మాహాశేషగీర్వరః || ౩౩ || భోభోసర్వేపీతీర్థస్థిన్ స్నా
నంకురుతమాచిరమ్ | సమస్తపాపహరణే సర్వశ్రేయోవిధాయని || ౩౪ ||
ఇతివాక్యంసమాకర్ణ్య భక్త్యానంకల్ప్యవాగ్మతః | గోవిందేతితత

32 శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - బ్రహ్మోత్తరఖండోద్గతే (అం.)

స్నాత్వా తీరమారురుహుశ్చ తే || 31 || శుద్ధహృత్తుంబురుశ్చా
పిస్నాత్వాత్వైస్సహితస్తథాభగవత్సన్నిధింప్రాప్తస్తోత్రంచక్రపుష్ప
కృష్ణం || 32 || జయసర్వగుహావాస లోకరత్నమణీహరే | భక్తార్త
పాలనపర ప్రణతార్తిహరప్రభో || 32 || లక్ష్మీనాథజయానంత రక్షితా
వేషభూసుర | పునీహిసకలాన్లోకా న్పాలయత్వంకృపాలయ || 33 ||
తుమ్బురుః || వందేనదావేంకటైలనాథ త్వామేవమేపాపహరోభవత్వ
మ్ | తీర్థానుభావంచలవానుభావం శ్రోతుంమమేచ్ఛాపరివర్ధతేహి || 34 ||

→ భగవదాజ్ఞయాఽగస్త్యవర్ణితతుమ్బురుతీర్థమహాత్మ్యమ్.

సూతః || ఇతిస్తుతోవేంకటేశః కుంభసమ్భవమబ్రవీత్ | వతేషామద్య
సర్వేషాం వేంకటాచలవైభవమ్ || ౪౦ || మాహాత్మ్యమపితీర్థస్య వదకిం
చిన్తహామతే | ఇత్యుక్తోదేవదేవేన తత్రాగస్త్యోబ్రవీదిదమ్ || ౪౦ || పు
ణ్యాయంవేంకటగిరి సుర్వపుణ్యస్థలేష్వపిసమస్తతీర్థాన్యత్రైవ పుణ్యా
నివసంతిహి || ౪౧ || భక్తాపరాధానోద్ధేయ వేంకటేశోదయా
పరః | రక్షత్యేవతస్సాయం సేవ్యశ్శ్రీవేంకటేశ్వరః || ౪౩ || స్నా
తానామత్రతత్తీర్థే సర్వపాపక్షయోభవేత్ | సర్వశ్రేయాంసిసిద్ధ్యం
తినాత్రకార్యావిచారణా || ౪౪ || సువర్ణమన్నంతామ్బులం సుగం
ధంశీతలంజలమ్ | అత్రదత్వానరఃపూత స్సర్వానామానవాన్నయా
త్ || ౪౫ || తుమ్బురుః || భగవన్తమనామ్నేవ తీర్థమేతత్ప్రసిద్ధ్యతు |
తథాస్తీర్థ్యక్తవాన్నిష్ణుస్తుంబురుంపునరబ్రవీత్ || ౪౬ || భగవాన్ ||
నారదేనసహైవత్సం పూతోమత్కీర్తనంకురు | యేఽత్రపశ్యన్తరాకా
యాం స్నానదానాదికుర్వతే || ౪౭ || ఇహలోకేపరత్రాపి తేషామిష్టం
దదామ్యహమ్ | ఇత్యుక్తాస్తుంబురుముఖా స్తుప్తాయాతాయధాగతమ్ ||
* ఇతి శ్రీబ్రహ్మోత్తరఖండే తీర్థమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
ఘోణతీర్థస్య తుమ్బుర్వభిధాన కథనన్నామైక పంచాశోధ్యాయః. *

ఇథం బ్రహ్మోత్తరఖండే పంచాశైక పంచాశాధ్యాయాత్మక శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరోభాగస్సమాప్తః.

బ్రహ్మోత్తరఖండోద్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య సముదితాధ్యాయసంఖ్య - ౨.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రియై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీ మ తే విష్వ క్సే నా య న మః.

అ థ శ్రీ భ వి ష్యో త్త ర పు రా ణా స్త ర్గ త

శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య ప్రారంభః.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్ధినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమగ్గళమ్ ||
శ్రీవేంకటాచలాధీశం శ్రియాధ్యాసితవక్షసమ్ |
శ్రితచేతనమందారం శ్రీనివాసమహంభజే }

జనకనృపానుభూతశోకాతిరేకప్రకారః.

శౌనకః || సూతసూతమహాభాగ సర్వశాస్త్రవిశారద । త్వత్తో
హంశ్రోతుమిచ్ఛామి మాహాత్మ్యంపుణ్యవర్ధనమ్ || ౧ || కథితంరజ్జ
మాహాత్మ్యం త్వయాహ సీగీశితుః । జగన్నాథస్యవైవిష్టోర్మాహాత్మ్య
మతులంమునే || ౨ || ఇదానీంశ్రోతుమిచ్ఛామి మాహాత్మ్యంవేంక
టేశితుః || శ్రీసూతః || సాధుపుష్టంత్వయాబ్రహ్మ చరితంవేంకట
ేశితుః || ౩ || యథాశ్రుతంమయాపూర్వం వ్యాసాదమిత తేజసః ।
తత్తథాహంసమాచక్షే సావధానమనాశ్శృణు || ౪ || పురాతుజనకో
నామ రాజాపరమధార్మికః । సత్యవాక్సర్వశాస్త్రేషు కోవిదఃకోపవర్జి
తః || ౫ || వాసుదేవప్రసాదస్య ముఖ్యపాత్రమభూన్నప్రపః । నిర్తమో
నిత్యతృప్తశ్చ నిరహంకృతిరాత్మదృక్ || ౬ || తస్యభ్రాతృభవత్పూర్వం
కుశకేతురిత్సృతః । కుశధ్వజస్యతనయా స్త్రయస్తైలిలోక్యసుందరాః || ౭ ||
ఓహిత్యాణాంత్రయంతస్య కుశకేతోర్మహాత్మనః । జనకస్యాభవత్పుత్రీ

౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (అ-౧)

జానకీనామసారమా ॥ ౮ ॥ భాగ్రతాచకారయామాస రాజ్యంజనక
భూపతిః । సభాగ్రతురాజ్ఞయారాజ్యంచకారా ర్యేషుభక్తిమా ॥ ౯ ॥
కదాచిజ్జనకోరాజామనసీత్థమచింతయత్ । సుఖమేవసదామేస్యాద్దుః
ఖంమాభూత్కదానచ ॥ ౧౦ ॥ దుఃఖంసవీత్సేనేత్రాభ్యాంసుఖంవీత్సే
సదాత్తనః । అసాధుసంమతంవాక్యం శ్రుత్వేత్థముదితంహరిః ॥ ౧౧ ॥
దుఃఖంప్రదర్శయామాసరాజ్యమత్తస్యభూపతే । కదాచిద్దైవయోగేన
కుశకేతురగాస్త్యతిమ్ ॥ ౧౨ ॥ హతేనజేచతద్భార్యా తేనసాకం
మమారచ । రాజ్యంపుత్రాంస్తతస్త్వక్వాజగామపతిలోకతామ్ ॥ ౧౩ ॥
తౌదంపతీన్మహాద్వష్టౌ త్యక్తపుత్రౌసుఖోచితౌ । విలలాపమహారాజో
భాగ్రతరంభాగ్రతృపత్నయః ॥ ౧౪ ॥ హభద్రేబాలకాంస్త్యక్వావృద్ధ
మ్మాంజానకీంతథా । క్వగచ్ఛసివరారోహేపతిమాలింగ్యమజ్గళే ॥ ౧౫ ॥
అశీతివర్షసాహస్రంసంప్రాప్తంమమభామిని । ఏతావత్కాలపర్యంతం
నదృష్టౌదుఃఖసంచయః ॥ ౧౬ ॥ అద్యదృష్టౌవరారోహే త్వద్వియోగే
నకేవతిమ్ । ఇతిసంచింత్యమనసివారంవారంమహీపతిః ॥ ౧౭ ॥ చకా
రప్రేతకార్యాఃపుత్రాణాంచైవశైశవాత్ । మాతృహీనాంస్తతోబా
లానాలింగాంకేనిధాయచ ॥ ౧౮ ॥ భోపుత్రాబాలభావేతుమాతృ
హీనాశ్చకర్మితః । కథంపశ్యామినేత్రాభ్యాం మాతృహీనాంశ్చబాల
కా ॥ ౧౯ ॥ ఇతిచింతాపరస్సభూత్త్యక్తరాజ్యోఽతిదుఃఖితః । త్య
క్తాన్నస్త్యక్తభోగశ్చత్యక్తనిద్రోఽతికర్మితః ॥ ౨౦ ॥ తస్యదుఃఖోప
శాంత్యర్థంశతానందఃపురోహితః । సంప్రాప్తోదైవయోగేనవామదేవా
నుజోమునిః ॥ ౨౧ ॥ ప్రాప్తంపురోహితందృష్టౌరాజాపూజామకల్ప
యత్ । సపూజితోమునివరోనివిష్టౌమృగచర్తణి ॥ ౨౨ ॥ తతఃకాలో

శతానందమ్ప్రతిజనకకృతస్వశోకనివృత్త్యపాయప్రార్థనా.

చింతాంవారాం కథయామాసశౌతమిమ్ ॥ జనకః ॥ శతానందమహా
ప్రాజ్ఞకాగతిస్సాన్యదితోమమ ॥ ౨౩ ॥ వృద్ధత్వాదాత్మనశ్చైవపుత్రా
ణాంచైవశైశవాత్ । కన్యకానాంచరత్న త్యాద్ధతబంధోర్మహమునే ॥ ౨౪ ॥
బహవశ్శత్రవస్సంతి రావణేంద్రజిదాదయః । తేభ్యోయుద్ధంకథందానే

హ్యసహాయోతిజీర్ణవాక్ ॥౨౫॥ దివాన క్తంసమాయాతిరావణఃకేనహే
తునానజానేమునివర్యాహంప్రజ్ఞాచతుర్నవిద్యతే॥౨౬॥నిమిత్తమేకంక
థితంద్వితీయంప్రవదామితే । సీతాయాశ్చసురూపాయాస్సురూపఃపురు
షఃకథమ్॥౨౭॥లభ్యతేవదవిప్రేంద్రతృతీయంప్రవదామితేద్విధ్వాయుషశ్చ
మేపుత్రాఃపుత్ర్యశ్చాపిసభర్తృకాః॥౨౮॥ ఏకదేశాధిపస్యైవస్ముహ
స్తాశ్చభవంతమేజామాతరశ్చచత్వారఏకరాజస్మాతస్తథా॥౨౯॥వర్ధి
తంచైవమేరాజ్యంస్వయమేవపురోహితమ్ । కేనోపాయేనవైభూయాత్త

జనకాయశతానన్దోక్తశ్రీవేంకటాచలప్రభావః.

దేతతాగ్రణంవద ॥ ౩౦ ॥ శతానందః ॥ అస్తిశ్చిద్విశేషోఽస్తిభూ
లోకేభూమిపాలక । దుహితుస్తవకల్యాణసుఖదంశత్రునాశనమ్ ॥౩౧॥
వైకుణ్ఠగిరిమూహాత్త్యం సభవిష్యంసహోత్తరమ్ । కలాతతీర్తనం
పుణ్యం సర్వదుఃఖహరంశివమ్ ॥ ౩౨ ॥ ధనకామస్యధనదంపుత్రకామ
స్యపుత్రదమ్ । రోగార్తస్యచరోగఘ్నంజ్ఞానినాంజ్ఞానసాధనమ్ ॥ ౩౩ ॥
యచ్ఛ్రిత్యాసర్వలోకేశోబ్రహ్మబ్రహ్మపదంగతః । నీలకణ్ఠస్తుయచ్ఛ్రి
త్యానిర్విషస్సుఖమాప్తవాక్ ॥ ౩౪ ॥ వజ్రీనాకపదంప్రాప్తోయతః-థా
శ్రవణాదరాత్ । పదాన్యాపురోకపాలాయతః-థాశ్రవణేనవై ॥ ౩౫ ॥
కిముక్తేనవిశేషేణతదనంతఫలంశృణు । ఇత్యుక్తోమునినాతేనజనకోవా
క్యమబ్రవీత్ ॥ ౩౬ ॥ జనకః ॥ వదవైకుణ్ఠమూహాత్త్యం కలాతచ్ఛరితం
కథమ్ ॥ శతానందః ॥ కృతేవృషాద్రింవక్ష్యంతితేతాయామంజనాచ
లమ్ ॥ ౩౭ ॥ ద్వాపరేశేషశైలేతికలాశ్రీవేంకటాచలమ్ । నామాని
యుగభేదేన శైలస్యాస్యభవంతిహి ॥ ౩౮ ॥ జనకః ॥ చతుర్వగేత్వ
యాప్రోక్తం నామయద్యద్గిరేర్నునే । తస్యతస్యచవైహేతుం విస్తరాద్య

వృషభాచలనామసిష్పతిః.

దమేగురో ॥ ౩౯ ॥ కృతేవృషాచలఇతికథంనామభవిష్యతి । శతానం
దః ॥ పురాతువృషభోనామరాక్షసారాక్షకర్తృకృత్ ॥ ౪౦ ॥ ఆక్రమ్య
శేషశైలంచ తాపసానత్యబాధత । తేనసంక్లిష్టతపస్స్తదర్థంశరణంగ
తాః ॥ ౪౧ ॥ శ్రీనివాసంహృషీకేశంభక్తానామభయంకరమ్ । తుష్టు
పుష్టాప్తమనసస్సుప్తిహారంసర్వచేతసమ్ ॥ ౪౨ ॥ ప్రాదుర్బభూవభ

౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణస్తోత్రే (అ-౧)

గవాన్తునీనాంపురతోహరిః । వృజ్ఞాపయన్తునిశ్రేష్ఠాలసకృతకృతసం
స్తవాః ॥ ౪౩ ॥ మునయః ॥ భగవన్నరవిందాక్ష వృషభోనామరాక్ష
సః । సంబాధతేసదాకూరస్తపోభంగకరఃఖిలః ॥ ౪౪ ॥ తస్మాద్రక్ష
క్షరాతీతభయాద్రాక్షసకల్పితాత్ । బాధమిత్యుక్తవాన్కృష్ణోదుష్టమ
భ్యద్రవద్రుషా ॥ ౪౫ ॥ సరాక్షసోమహావీర్యస్తీర్థేతుంబురుసంజ్ఞికే ।
స్నాత్వాత్రిషవణంపుణ్యాంసాలగ్రామశిలాంనృప ॥ ౪౬ ॥ నారసిం
హాత్మికాందివ్యాంసకరాళామధోముఖామ్ । నిత్యమారాధయేయాహా
మితినిశ్చిత్యపూజయత్ ॥ ౪౭ ॥ పూజాంతేస్వశిరఃపుష్పం ఖడ్గేనాహ
త్యభూపతే । సమర్పయామాసతతస్తచ్చిరఃపునరాగతమ్ ॥ ౪౮ ॥ ఏ
వంపంచసహస్రాణి వర్షాణివిగతానిచ । తస్మిన్కాలేఽరవిందాక్షః ప్ర
త్యక్షస్సమజాయత ॥ ౪౯ ॥ శిలాంతర్యామీభగవాన్ శ్రీనివాసస్సతాం
గతిః । తమాలాక్యహృషీకేశం వృషభోదండవద్భువి ॥ ౫౦ ॥ పపాత
రాజశార్దులసవిసంజ్ఞాముపేయివాన్ । ముహూర్తాంతేసముత్థాయ
ప్రత్యభాషతకేశవమ్ ॥ ౫౧ ॥ వృషభః ॥ కేశవానంతగోవిందశ్రీనివా
ససురోత్తమ । నచమోక్షంనచస్వర్గంపారమేష్ఠ్యపదంహరే ॥ ౫౨ ॥
నయాచేదగతానాథ యుద్ధభిక్షాంచదేహిమే । దశావతారవిభవేశ్రు
తస్తేవిక్రమోహరే ॥ ౫౩ ॥ అద్యతంసత్యమాధత్స్వవిక్రమంపురుషోత్త
మ । దేవస్తద్భారతీంశ్రుత్వా కించిద్ధాస్యముభోహరిః ॥ ౫౪ ॥ ఉవా
చవచనంతంచరాక్షసంయుద్ధదుర్తదమ్ । శ్రుత్వాతదుక్తవాన్కృష్ణస్త
థాస్త్విత్యరిమర్దనః ॥ ౫౫ ॥ తయోర్యుద్ధమభూత్తత్ర వృషభశ్రీనివా
సయోః । యత్కృతంశ్రీనివాసేన తత్కృతంవృషభేణచ ॥ ౫౬ ॥
తదద్భుతమభూత్తత్ర దేవానాంపశ్యతామపి । తద్యుద్ధకౌశలందృష్ట్వా
భగవాన్సర్వపూజయత్ ॥ ౫౭ ॥ భోరాక్షసకులౌత్పన్నపశ్యమేపౌ
రుషంబలమ్ । ఇత్యుక్త్యాదర్శయామాసగరుడంవికృతాకృతిమ్ ॥ ౫౮ ॥
తత్రస్థంవాసుదేవంచ విశ్వరూపిణమవ్యయమ్ । సహస్రభుజసంయు
క్తం సహస్రాయుధభూషితమ్ ॥ ౫౯ ॥ తన్తాయాంరాక్షసోద్భ
వ్త్వా స్వయంచగరుడంహరిమ్ । దర్శయన్స్వయంజయామాస స్వమా
యాంసురమోహినీమ్ ॥ ౬౦ ॥ న క్షంచరన్వచరితమతిక్రాంతం

క్షమాప్యయమ్ । ప్రశంసనాక్షసంవీరంసాధుసాధ్విత్వభాషత ॥ ౬౧ ॥
 రేరేరాక్షస వర్యాద్యచక్రేణశత నేమినా । హరిష్యేతేశిరః కాయా
 ద్యథామక్వఫలంద్రుమాత్ ॥ ౬౨ ॥ ఇత్యుక్తోదేవరాజేనవృషభోద
 ఙ్గవద్భువి । ప్రణిపత్యాభవిశ్వేషమస్తువద్రాక్షసేశ్వరః ॥ ౬౩ ॥ వృ
 షభః ॥ చక్రపాణేనమస్తుభ్యంచక్రస్యచరిత్రంశ్రుతమ్ । యచ్ఛక్రేణప్రత
 స్తస్తుముక్తిమేతినసంశయః ॥ ౬౪ ॥ యచ్ఛక్రేణపురారాజాక్షీర్తిమా
 న్గీర్తిమాప్తవాన్ । త్వచ్ఛక్రేణహతోరాజః గచ్ఛామితవమన్దిరమ్ ॥ ౬౫ ॥
 ఏవముక్త్యాహరేపాదౌపస్పర్శవృషభాసురః । వరంయయాచేవృషభ
 శ్చైలోమదభిఘోఽస్త్విత్ ॥ ౬౬ ॥ సమాలింగ్యభవేదేవమిత్యుక్త్యాహరి
 ణాథసః । విస్ఫుప్తశ్చక్రసంఘిన్నస్త్యక్తవాన్స్వకలేబరమ్ ॥ ౬౭ ॥ త

→ శ్రీతాయుగేఅజ్ఞనాచలనామనిష్పత్తిః ←

స్తాద్యృషభశ్చైలోయంకృతేభ్యాతిముపేయివాన్ ॥ జనకః ॥ కథమంజన
 శ్చైలేతిత్రేతాయాంనామమేవద ॥ ౬౮ ॥ శతానందః ॥ పురాణేసరిణః
 పత్నిహ్యంజనాకంజలోచనా । అనపత్యత్వదుఃఖేనమతంగమునిమాగ
 మత్ ॥ ౬౯ ॥ ఆనమ్యమునిశార్దూలమనపత్యాతికర్షితా । ఉవాచవచ
 నంనేత్రీనీరసిక్తకలేబరా ॥ ౭౦ ॥ అంజనా ॥ అహోతాపనశార్దూ
 లాఽపుత్రాయామమకాగతిః । ఏవముక్తోజనాదేవ్యామతంగోవాక్యమ
 బ్రవీత్ ॥ ౭౧ ॥ మతంగః ॥ పంపాయాఃపూర్వదిగ్భాగేపంచాశద్యో
 జనాంతరేనారసింహశ్రమం దేవివర్తతేవసుధాతలే ॥ ౭౨ ॥ తస్య
 దక్షిణదిగ్భాగేనారాయణగిరేస్తటే । ఉత్తరేస్యామిత్థస్యవర్తతేలోశ
 మాత్రకే ॥ ౭౩ ॥ వియద్గంగేతివిఖ్యాతాత్రగచ్ఛయథాసుఖమ్ ॥ తత్ర
 స్నాత్వాధకల్యాణిద్వాదశాబ్దంతపశ్చర ॥ ౭౪ ॥ తేనపుణ్యేనతేపుత్రో
 భవిష్యతిగుణాధికః । మతంగేనైవముక్తాసానారాయణగిరియయా ॥
 కృత్వాస్వామిసరస్సున మశ్వత్థస్యప్రదక్షిణమ్ । వరాహరూపిణంస
 త్వాపీత్యాతత్సలిలంశుభమ్ ॥ ౭౫ ॥ ఆకాశగంగామాసాద్యతపఃకర్తుం
 ప్రచక్రమే । మునీంశ్చామంత్ర్యభర్తారం వ్రతార్థంభక్ష్యవర్జితా ॥ ౭౬ ॥
 ఉపవాసరతాబాలాబాహ్యభోగవివర్జితా । కాష్ఠవత్పర్యవస్థాప్యశరీ
 రంస్వాత్మనశ్శుచి ॥ ౭౭ ॥ పూర్ణేనంవత్సరేజాతేవాయుదేవోమహాబలః ।

ఫలమాహృత్యభక్షార్థం ప్రత్యహంహ్యదదాన్తురుత్ ॥ ౭౯ ॥ అధై
కస్త్విది నేవాయుః ఫలేవీర్యం ప్రపూరయన్ ॥ వీర్యగర్భం ఫలంతస్యాః ప్రాక్షీ
పత్య-రసంపుటే ॥ ౮౦ ॥ ఫలంసామన్యమానాహితు ధార్తాతదభక్ష
యత్ ॥ తతోగర్భస్సముదభూదంజనాయాశ్చభూమిప ॥ ౮౧ ॥ మునీనామ
భవద్ధర్మోవాయుగర్భస్సముద్భవః ॥ అథసాదశమాసాం తేసుషువేపుత్రము
త్తమమ్ ॥ ౮౨ ॥ హనూమంతమిమం ప్రాహుర్తునయోవీతకల్తమాః ॥ అంజ
నావ్రతమాస్థాయపుత్రం ప్రాపగిరీశ్వరే ॥ ౮౩ ॥ తస్మాదంజనశైలోయంబలో

➡➡➡ ద్వాపరయుగేశేషాచలనామనిష్పత్తిప్రకారః ➡➡➡

కేవిఖ్యాతకీర్తిమూ ॥ జనకః ॥ సంతోషోహ్యభవన్తహ్యంశ్రుత్వాతన్నామ
కారణమ్ ॥ ౮౪ ॥ ద్వాపరేశేషశైలేతికథంఖ్యాతిర్భవిష్యతి ॥ శతానందః ॥
పురావై కుణ్ఠనగరేద్వారిశేషంసమాదిశత్ ॥ ౮౫ ॥ జానన్యగవతోభా
వంసోఽతిష్ఠద్భావికర్షణి ॥ చీకీర్షి తేమారుతేనద్వారిజాగ్రతుః-తూహలీ ॥
దేవాదిదేవోభగవాన్ ॥ రేమేచరమయాసహ ॥ తస్మిన్కాలే మహారా
జమారుతస్తుకదాచన ॥ ౮౬ ॥ అకస్మాత్కారణాత్ప్రాప్తోభగవంతం
జనార్దనమ్ ॥ ద్వారేతంరోధయామాస రుక్మదణ్డేనసర్పరాట్ ॥ ౮౭ ॥
కిమర్థంరుద్ధ్యతేమూర్ఖ కార్యస్యమహాతీవ్రా ॥ ఇత్యుక్తోవాయునాశేష
ఉవాచవచనంపునః ॥ ౮౮ ॥ శేషః ॥ అహమాజ్ఞాధరోవిష్ణోర్తాత్వమం
తఃపురంగమః ॥ ఇతితస్యవచస్సుత్వాజగత్ప్రాణోబ్రవీదిదమ్ ॥ ౯౦ ॥
వాయుః ॥ జయస్తువిజయశ్చైవ శాపితౌమునిభిఃపురా ॥ అహంకారేణ
తౌజాతౌకుంభకర్ణదశాననౌ ॥ ౯౧ ॥ విస్తృతౌకింత్యయామూర్ఖద్వా
రపత్వేనియోజితౌ ॥ తద్వాక్యాంతేచరాజేంద్రప్రజాన్వలవిషోల్బణః ॥
గహయన్వచన్తేస్తీక్షేర్జగత్ప్రాణమహీశ్వరః ॥ శేషః ॥ కింగరిష్ఠం
వచఃప్రాక్తంజీవనేచ్ఛానవిద్యతే ॥ ౯౩ ॥ కాలేనానుగతోలోకోనైవ
జానాతిమోహితః ॥ త్వంతాదృజ్నరపద్వాయో వృధామోహత్ప్రభా
షసే ॥ ౯౪ ॥ బలేజ్ఞానేవిరాగేచవిష్ణుభక్తోసమత్సమః ॥ సదామేఽ
న్తఃపురేవాసఃపుత్రాదప్యధికోహిరే ॥ ౯౫ ॥ లోకానాంచహితార్థా
యహితార్థంజగదీశితః ॥ స్థాపితోఽస్మిద్ద్వారపత్యేలక్ష్యనారాయ

జేనచ ॥ ౯౬ ॥ వాయుః ॥ బిజాలోఽస్తస్థితోవాపిబహిష్టేభన
 మోనహి । శయానంరత్నపర్యంకేరాజానమపినేవతే ॥ ౯౭ ॥ కశ్చి
 ద్దూతోనియు క్తస్తుపర్యంకాధిష్ఠితస్త్వయమ్ । కిమాధిక్యంతస్యశేషపు
 త్రేకాన్యూనతావద ॥ ౯౮ ॥ తయోర్వివాదోహ్యభవచ్ఛేషవాద్వ్యో
 ర్హతాత్మనోః । లక్ష్మ్యోఽవభోధితశ్చేమాను త్రస్థాగరుడధ్వజః ॥ ౯౯ ॥
 కిమర్థంక్రోశసేశేషకఃపుమానాగతఃపరః । ఇత్కుక్తోదేవదేవేనఘణిరా
 జోఽభ్యభావత ॥ ౧౦౦ ॥ శేషః ॥ మలయాచలవాసస్తువాయురత్యం
 తగర్వితః । అకాలేఽన్తఃపురంశీఘ్రిప్రవేష్టుంచనముద్యతః ॥ ౧౦౧ ॥
 అవాచ్యవచనంప్రోక్తమనేనాత్యంతమానినా । ఇత్యాహూతఃఘణింద్రే
 ణభావజ్ఞేనతదాహరిః ॥ ౧౦౨ ॥ సంజ్ఞాపయన్నిజంభావమింగితైర్ద్వై
 రమాయయా । ఏతస్మిన్నేవకాలేతుసాష్టాంగంప్రణిపత్యతమ్ ॥ ౧౦౩ ॥
 వాయుస్తుష్టావపురుషంపురాణంవేదగోచరమ్ । వాయుమాలాక్యవచనం
 వారిజాక్షోఽబ్రవీత్సతమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ భగవాన్ ॥ కిమర్థంకలహఃపుత్రశేషే
 ణాత్యంతమానినా । ఇత్థంహరేర్వాగమృతంపితౄకర్ణపుటద్వయాత్ ॥
 తూష్ణింబభూవనృపతేవాయురత్యంతభక్తిమాన్ ॥ శేషః ॥ అహంసమ
 ర్థోభగవన్బలేజ్ఞానేతవప్రియే ॥ ౧౦౫ ॥ మత్సమోనాస్తిభూలోకేనాకే
 వాబ్రహ్మసద్గతి । సరీసృపవచశ్శ్రుత్వాప్రహసన్ఘణినంహరిః ॥ ౧౦౬ ॥
 సాధుసాధ్వితీసంభావ్యచోవాచఘణినంపతిమ్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ నవాజ్ఞా
 త్రేణపౌరుష్యంక్రియాకేవలముత్తరమ్ ॥ ౧౦౭ ॥ బలాబలంపరీక్ష్యంతాం
 దేవాశ్చేంద్రపురోగమాః । అత్రైవోత్తరదిగ్భ్యాగేపర్వతంమేరునందన
 మ్ ॥ ౧౦౮ ॥ స్వకాయరజ్జనాబద్ధాబలంతేయావదస్తిహి । తావతై
 వబలేనత్వంసంయుక్తస్సుస్థిరాత్మనా ॥ ౧౦౯ ॥ తిష్ఠభద్రమహాభాగవిష
 పూతా-రజ్రంభితః । హృషీకేశవచశ్శ్రుత్వాహృష్టపుష్టాంగవిగ్రహాః ॥
 స్వకాయరజ్జనాబద్ధన్నానందాద్రిమహీశ్వరః । స్థిరోబభూవచామం
 త్ర్యవాయుంవేగవతాంవరమ్ ॥ ౧౧౦ ॥ తమాలోక్యాగ్నిదయతఃపర్వ
 తంతముపాగతః । ఆజ్ఞయావాసుదేవస్యదేవానాంపశ్యతాంసతామ్ ॥
 స్వస్తిన్భగవతఃప్రీతిమ్ త్వాఽతిశయితాంమరుత్ । మదోద్ధతోమహావేగం
 చక్రేపర్వతచాలనే ॥ ౧౧౧ ॥ నచకంపేగిరిఃకించిదపిశేషేణవేష్టితః ।

౮ శ్రీవేంకటాచలమహాశ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (అ-౧

తతోఽపి సుమహావేగంచక్రేవాయుఃప్రకోపనః ॥ ౧౧౫ ॥ సంస్కర్షమా
 నయోరిత్యం శేషవాయోర్వృహత్తనోః । హాహాకారోజగత్స్యానీదధరో
 త్తరితేతదా ॥ ౧౧౬ ॥ తతోబ్రహ్మాదిభిర్దేవైర్యాచితోఽపియదామరు
 త్ । ప్రపేదేనశమంకించిత్తదాసాఫణినాంపతిః ॥ ౧౧౭ ॥ జానన్భగ
 వతశ్చాపిభావం దేవాంశ్చతోషయత్ । క్వచిత్ఫణాంతరంకించిచ్ఛధయా
 మాసవైలఘుః ॥ ౧౧౮ ॥ తతఃప్రకుర్వతోవేగంమారుతస్యమహత్త్వ
 నః ॥ కనిష్ఠాంగుళిమాత్రేతుప్రదేశేశ్చ ధబంధనే ॥ ౧౧౯ ॥ మహావేగస్య
 సంపర్కాత్పర్వతోభోగిసంయుతః । యోజనాన్యతిలతౌణిదక్షిణాభిము
 ఖోయయా ॥ ౧౨౦ ॥ మేరుస్తుష్టావన్యపతేబలదేవమ్మహాబలమ్ । త్రాయ
 తాంత్రాయతాంస్వామిఃపుత్రంబాలంభవాన్తమ్ ॥ ౧౨౧ ॥ ఏవమ్ముక్తోమే
 రుణాయంతత్పుత్రంపర్యచాలయత్ । స్వర్ణముఖ్యామహానద్యాఃప్రతీరేచ
 తథోత్తరే ॥ ౧౨౨ ॥ స్థాపయామాసరాజేంద్రగిరిరాజంసపన్నగమ్ । తతో
 వాయుంసురగణాబోధయామాసురాదరాత్ ॥ ౧౨౩ ॥ అయంశేషాంశ
 జోవాయోశైలశ్చైలేశ్వరాత్తజః । హరేస్సంచోదనేనైవజాతస్సన్వవా
 సహేతవే ॥ ౧౨౪ ॥ వ్యాజ్యేనైవత్వయానీతస్తేనస్వర్ణముఖితటమ్ । త్వత్సం
 వాదచ్ఛలేనైషస్వస్థానోత్థానితోఽహినా ॥ ౧౨౫ ॥ మాయావీభగవానీ
 త్థంకేవలంతాంవ్యమోహయత్ । తదద్యఘణిరాజంత్యమంతరంగంహరే
 రిమమ్ ॥ ౧౨౬ ॥ ప్రసాదయాపరాధ్ధోఽసివృధాతస్త్రిన్దహత్త్వనిః । ఇతిసంబో
 ధితోదేవైర్నితకాంక్షీభిరాదరాత్ ॥ ౧౨౭ ॥ శేషంగతమదఃపశ్చాత్తుష్టావ
 మరుతాంపతిఃక్షమస్వమమదారాత్త్యమజ్ఞానేనాగతంవిభో ॥ ౧౨౮ ॥
 త్వయీహభగవాన్సితౌదాగమిష్యతివైహరిః । మయాపచరితమౌర్భా
 న్దహాభాగేవృధాత్వయి ॥ ౧౨౯ ॥ ఇత్థంప్రసాదయామాసఘణిరాజంత
 దామరుత్ । నిర్వైరత్వాత్ప్రసాదంసచకారమరుతిస్వయమ్ ॥ ౧౩౦ ॥
 ఇత్థం శేషాంశజంశైలంశేషేణపరివేష్టితమ్ । స్వావాసహేతోర్హరిణా
 వాహితంవాయునాఛలాత్ ॥ ౧౩౧ ॥ రాజన్యేషనిమిత్తేనశేషాచలమిమం

కలియుగేశ్రీవేంకటాచలనామనిష్పత్తిప్రకారః. నిదుః ॥ జనకః ॥ కలావేంకటశ్చైలేతికథంనామమహామునే ॥ ౧౩౨ ॥

శతానందః ॥ పురాపురందరోనామసోమయాజీదృఢవ్రతః ॥ కాశహస్తా
ఖ్యనగరేనత్యవాగ్భృహ్మణోఽభవత్ ॥ ౧౩౩ ॥ అపుత్రస్యాపివిప్రస్య
నాభూద్దుఃఖంసుతాప్తయే ॥ దైవేనపూర్వపుణ్యేనవృద్ధస్యాస్యసుతోఽ
భవత్ ॥ ౧౩౪ ॥ చకారనామ్నాససుతమ్నాధవంవిప్రసంసది ॥ పిత్రో
పసితోబాలస్తువవృధేచంద్రవన్నృప ॥ ౧౩౫ ॥ వేదవేదాంగతత్త్వజ్ఞస్స
ర్వవిద్యావిశారదః ॥ తతఃకాలాంతరేపుత్రంసదారంతంచకారహ ॥
సచంద్రలేఖయా రేమేబహుకాలంచమాధవః ॥ పశ్చియజ్ఞపరోనిత్యంప
శ్చాననసమద్యుతిః ॥ ౧౩౬ ॥ త్రిస్తుప్తవర్షోరేజేనద్వితీయశ్చవభాసు-
రః ॥ సాకన్యాపాణ్డ్యదేశీయాపాణ్డ్యనాంచతథాపియా ॥ ౧౩౭ ॥
పత్యైసుప్తేన్వయంశిశ్యేపత్యైభుక్తేత్వభుజ్జుచ ॥ కదాచిద్విప్రపుత్రస్తు
దివాసంగమతత్పరః ॥ ౧౩౮ ॥ రాజపుత్రీంసమాసాద్యరాజనామ-
తురోఽబ్రవీత్ ॥ మమేచ్ఛావర్తతేభద్రేసంగమేతవభామిని ॥ ౧౪౦ ॥ ప
తివాక్యముపాకర్ణ్యపతింప్రాహప్రజాపతే ॥ చంద్రలేఖా ॥ శరీరమస్థిమాం
సాద్యైఃపూరితంపురుషర్షభ ॥ ౧౪౧ ॥ శరీరేణశరీరస్యసంగమస్సా
ధ్వసంమతః ॥ తత్రాపిదివసక్రీడామయుక్తాంమునయోవిదుః ॥ ౧౪౨ ॥
నికేతనేపితామాతాబాగ్నిహోత్రశ్చదేవరాట్ ॥ ప్రభాకరప్రభాంప
శ్యత్యజకామంద్విజాత్తజ ॥ ౧౪౩ ॥ వధూవచనమాకర్ణ్యమాధవోవా
క్యమబ్రవీత్ ॥ నూధనః ॥ భవభామినిసౌఖ్యేమేపూర్వయాద్యమనోర
థమ్ ॥ ౧౪౪ ॥ తవస్యాత్పుత్రసౌభాగ్యంపరత్రపతిలోకతా ॥ భర్తుర్వ
చనమాకర్ణ్యభర్తారంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౧౪౫ ॥ చంద్రలేఖా ॥ గచ్ఛా
మిజలహేతోస్తుగచ్ఛత్వంపురతోమమ ॥ తదాజగామరాజేంద్రకుశార్థం
సస్వభావతః ॥ ౧౪౬ ॥ సాజగామాధవానీయపాత్రమాదాయభామి
నీ ॥ తామన్వగాన్తాధవోపివటకూటమభిద్రుతః ॥ ౧౪౭ ॥ తత్రాంతరే
విప్రపుత్రోదదర్శాన్యాంస్త్రియంపునః ॥ వనాంతరేవసంతేచవసంతీం
ద్రుమమూలగామ్ ॥ ౧౪౮ ॥ ధవళాంబరసబద్ధాంకటిమేఖలయాన్వి
తామ్ ॥ సునాసాంసుభగాంసుభ్రూంసీలాశకవిరాజితామ్ ॥ ౧౪౯ ॥
ముమోహవిప్రస్తాందృష్ట్యైసువర్ణాంసుపయోధరామ్ ॥ స్నిగ్ధకంచుకసం
బద్ధాంకోకిలస్వరరంజితామ్ ॥ ౧౫౦ ॥ అంజనాలిప్తసయనామంత్య

జాంనామకు న్తథామ్ । పాదేనవిలిఖంతీంగాం జానుస్థితశిరోరుహమ్॥
 దృష్ట్వాభిన్నమనాభూత్వా చింతయన్బ్రహ్మనిర్ణయమ్ । సభార్యాంప్ర
 త్యువాచేదం గచ్ఛప్రాణప్రియేగృహమ్ ॥ ౧౫౨ ॥ ఇచ్ఛామేపూర్ణతాం
 ప్రాప్తా త్వద్భక్త్యాపరితుష్యతః ॥ చంద్రలేఖా ॥ యుక్తముక్తంత్యయా
 భద్ర గచ్ఛామిభవనంస్వకమ్ ॥ ౧౫౩ ॥ భర్తురాజ్ఞాముపాసీయ చంద్ర
 లేఖాగృహంగతా । యావద్గచ్ఛతినాభార్యా తావత్తత్రస్థితోఽభవత్ ॥
 గతాయాంస్వప్రియాయాంతు తాంబాలాంపర్యపద్యత । శనైర్జగామ
 రాజేంద్ర స్త రేణహృతచేతనః ॥ ౧౫౪ ॥ సమీపస్థంమునిప్రేక్ష్య సారాజ
 న్స్పృథులోచనా । స్వరభేదంప్రకుర్వంతీ వాక్యమూచేథమాధవమ్॥ ౧౫౬ ॥
 కుంతలా ॥ మాయూహిముని శార్దూల మత్సమీపంమహామతే । సచతద్వచ
 నంశ్రుత్వా సహసావాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౧౫౭ ॥ మాధవః । కాత్వంకల్యాణి
 భద్రం తే జననీజనితాచకః । ఆవాస స్తవభద్రం తే కస్మిన్ప్రాప్తే వరాననే॥
 సాచేత్థముక్తామునినా జాతిమాహమనస్వినీ ॥ కుంతలా ॥ కింమాంపు
 చ్ఛసిపాపిష్ఠాం వ్యభిచారకులోద్భవామ్ ॥ ౧౫౮ ॥ అంత్యజాస్త్యజ
 యోర్జాతాం సురామాంసాశినీంఖలామ్ । మధ్యదేశేనివాసోమే కింత్యం
 పుచ్ఛసిభూసుర ॥ ౧౬౦ ॥ వేదవేదాంతవేదింస్త్యం నమాంద్రష్టుమి
 హార్హసి । మాంస్ప్రప్టుంక్రీడితుంవాపి కథమిచ్ఛసిమూఢధీః ॥ ౧౬౧ ॥
 ఏవమాదిప్రజల్పంతీ మ్మాధవస్తామథాబ్రవీత్ ॥ మాధవః ॥ వృధానా
 రాయణాజ్ఞాతో బ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౧౬౨ ॥ అంధమేనమృహ
 రాజ మ్మన్యతేమేమతిస్సదా । వృధాయజ్ఞనయామాస వనితాంవనహే
 తవే ॥ ౧౬౩ ॥ తథాపిమమబుద్ధిస్తు త్వయ్యేవరమతేనదా । యత స్త్వ
 య్యేవనిరత మ్మనోమేకృతవానజః ॥ ౧౬౪ ॥ అతోమనోమేసంపూ
 ర్య జీవయాద్యశుచిస్తి తే ॥ కుంతలా ॥ కులాటనంప్రకుర్వాణాః కులమా
 శతపూరుషమ్ ॥ ౧౬౫ ॥ దహంతీతివదంతిస్త కులజావరమానినః ।
 మాధవః ॥ లవణోదకజాతాని రత్నానివివిధానిచ ॥ ౧౬౬ ॥ అంగీకు
 ర్వంతిదేవాశ్చ తేజఃప్రాధాన్యకారణాత్ । తస్మాదహంసురూపత్వా
 త్వయిభోగంకరోమిచ ॥ ౧౬౭ ॥ నరకంవామృతోయాస్యే పితృభి
 శ్శుహనుస్తి తే ॥ ౧౬౮ ॥ ఇత్యేవముక్తాద్విజబాలకేన రురోద

కన్యాతరుణాదుకాభా । దివోకసోవిప్రవరోవిమోచ్యో దోషాదముష్ణా
 దసతీప్రసంగాత్ ॥ ౧౬౮౪ ॥ దిగ్దేవతాయాశ్చగణాధిపా
 యే భాన్విందుపూర్వాశ్చనవగ్రహయే । శృణ్వంతువాక్యం మమతే
 వృథాయం విప్రోమృతిం యాస్యతి పాపసంగాత్ ॥ ౧౬౮౫ ॥
 విలలాపమహారాజ బ్రాహ్మణార్థంసుమధ్యమా ॥ ౧౭౦ ॥ మాస్పృశా
 ద్యమహీదేవ పాపినీంవ్యభిచారిణీమ్ । కస్పృశేదగ్నిమార్తస్థా స
 ర్పంవ్యాఘ్రం గజంద్విజ ॥ ౧౭౧ ॥ పరపత్నీయహితత్తుల్యాః కిముచం
 డాలకన్యకా । ఉత్తమంపదమాస్థాయ నీచాఞ్చచ్చంత్యథోగతిమ్ ॥ ౧౭౨ ॥
 జ్ఞానినోనతథావిప్రా స్తవబుద్ధిస్తుతాదృశీః । జాతీద్వేనిర్మితేపూర్వం విష్ణు
 నాద్విజసత్తమ ॥ ౧౭౩ ॥ స్త్రీత్వంపుంస్త్వంయథాతద్వచ్చాతుర్వ
 ర్ణ్యంచభూసుర । బ్రాహ్మణస్యబ్రహ్మయోన్యాం రంతుమిచ్ఛాప్రశస్య
 తే ॥ ౧౭౪ ॥ తథాన్యేషాంచవర్ణానాం స్వస్వజాతౌప్రశస్యతే । విప
 రీతమిమంమన్యే ధర్మత్యాగంద్విజన్తనామ్ ॥ ౧౭౫ ॥ శరీరంతవవిప్రేంద్ర
 వేదపూతంవిశేషతః । ఋతుకాలేచయన్తాతు స్తవపిత్రాసమాగమే ॥ ౧౭౬ ॥
 రేతస్పృష్టంవేదపూతం గర్భాభానమిదంవిదుః । సీమంతంకల్పయా
 మాసుర్క్వంతైర్దేవదమయైర్ద్విజాః ॥ ౧౭౭ ॥ దశమేమాసిసంప్రా
 ప్తేప్రాసూతజననీతవ । తదాపిత్రాజాతకర్తృకృతంనామచమంత్రవత్ ॥
 అన్నప్రాశనచాలాది బ్రహ్మవాచనపూర్వకమ్ । అగ్నిసాక్షివిధానేన
 ప్రాప్తదారఃకృతోభవాత్ ॥ ౧౭౮ ॥ అధీతవేదశాస్త్రస్సన్నాహితా
 గ్నవ్రతేస్థితః । ఏతాదృశస్యదేహస్యమయాసంగఃకథంభవేత్ ॥ ౧౮౦ ॥
 కర్ణాహరికథాశ్రుత్యా పావిత్రానాసికాతవ । హర్యర్చితసుగంధేన పావి
 తాజతరంతవ ॥ ౧౮౧ ॥ వాసుదేవార్చితాన్నేన పవిత్రంపురుషర్షభ ।
 కృష్ణార్చనప్రసంగేన కశాపావనతాంగతౌ ॥ ౧౮౨ ॥ హరినామకలాపే
 న జిహ్వతేపావనాత్తికా । పుణ్యక్షేత్రానుచారేణ పాదాతేపావనీకృతౌ ॥
 ఏతాదృశేనదేహేన కథంసంగంప్రశంససి । మమాపిశృణుమాహాత్మ్యం
 దేహన్యామితదోషిణః ॥ ౧౮౩ ॥ అవాచ్యవచనైఃక్రూరై ర్జిహ్వమేద
 హ్యతేనదా । సురామాంసాశనేనైవ జతరేగుల్మమాగతమ్ ॥ ౧౮౪ ॥ వ్య
 భిచారకథాలాపా త్కర్ణామేశిధిలీకృతౌ । పాదాజారగృహంగత్వా

౧౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (అ-౧)

సామాణసదృశౌమమ ॥ ౧౮౬ ॥ గోవధాన్తత-రాక్రూరా యమదండ
 సమప్రభౌ । ఏతాదృశస్యదేహస్య త్వయాసంగకథంభవేత్ ॥ ౧౮౭ ॥
 ఉత్తమోనీచతాంప్రాప్య కథంస్వర్గంగమిష్యతి । పరశ్రీసంగదోషేణ
 బహవోమరణంగతాః ॥ ౧౮౮ ॥ తస్మాదుత్తిష్టభద్రం తే తవదాసీభవా
 మిభోః । వనితావచనంశ్రుత్వా వాక్యమూచేద్విజాత్మజః ॥ ౧౮౯ ॥
 మాధవః ॥ త్వదీయసంగోబహుకాలపుణ్య ప్రభావజోముక్తికరశ్శుభావ
 హః । దైవేనయోగేనహరేఃప్రసాదా త్పుణ్యేనలబ్ధఃపురుషార్థహేతుః॥
 తస్మాద్భజస్వానుగతోస్తిభామిని త్యజాద్యలజ్జాంకురుమేమనోగతమ్ । గ
 చ్ఛుత్యద్యమమప్రాణా స్త్యద్వియోగేనకేవలమ్ ॥ ౧౯౦ ॥ తస్మాజ్జీవ
 యథద్రం తే మరణాభిముఖంచమామ్ । ఏవముక్తాద్విజేంద్రేణ పృథుశ్రో
 ణీసముత్థితా ॥ ౧౯౧ ॥ పలాయనాయాశుమతిం చక్రేచండాలకన్యకా
 ధావమానామనుద్రుత మాధవస్తాముపాస్పృశత్ ॥ ౧౯౩ ॥ రారవం
 జనకస్యాపి జనన్యాఃకులయోద్ధృవమ్ । స్యాదితిక్రోశమానాంతాంమాధ
 వోమన్తథాహతః ॥ ౧౯౪ ॥ బలాత్కారేణసంగృహ్య బుభుజేభోగ
 ముత్తమమ్ । భోగాత్యయేద్విజంబాలా వాక్యమూచేమనస్వినీ ॥ ౧౯౫ ॥
 కుంతలా ॥ అద్యప్రభృతిభోవిప్ర పతి స్త్వంమమభూసుర । త్యజయజ్ఞోప
 వీతంత్యమ్నండయిత్వాశిరస్తథా ॥ ౧౯౬ ॥ అబ్రాహ్మణ్యముపాగమ్య
 భుంక్ష్వగోమాంసముత్తమమ్ । పిబమద్యోదకంశీఘ్రం చండాలత్వము
 పాత్రితః ॥ ౧౯౭ ॥ తద్వాక్యమూకర్ణ్యతదా తయోక్తంసర్వమాచరత్ ।
 చండాలచరితాచారం జగామవిధిచోదితః ॥ ౧౯౮ ॥ విప్రస్తయాస
 మేతస్తు కృష్ణవేణీనదీతటమ్ । ద్వాదశాబ్దంవసన్విప్రస్తత్రంగపరిమోహి
 తః ॥ ౧౯౯ ॥ అనిత్యత్వాచ్ఛిరీరాణాం కాలపాశేనయంత్రితా । జగా
 మమరణంరాజ్ఞా కుంతలానీలకుంతలా ॥ ౨౦౦ ॥ తయావిరహితశ్శ్రీ
 మామాధవోదుఃఖకాతరః । అచరద్భువనంసర్వమున్నాదేనోద్భ్రమ
 న్నివ ॥ ౨౦౧ ॥ అకస్మాద్దైవయోగేన రాజానశ్చైత్తరాస్తదా । యా
 త్రార్థంసముపాజగ్తుర్వరాహస్యచపర్వతమ్ ॥ ౨౦౨ ॥ మార్గమధ్యేద
 దర్శాసామాధవస్తాన్తహీపతీత్ । గచ్ఛన్నేవచతైస్సార్థం తదుచ్ఛిష్టాన్న
 భోజనః ॥ ౨౦౩ ॥ ప్రాపసర్పగిరింరాజత్ దైవయోగేనకర్తృణా

తేరాజానస్తత్రగత్వాతీర్థేకపిలసంజ్ఞకే || ౨౦౪ || స్నాత్వాభక్తిసమో
 పేతావపనంచక్రరాదరాత్ | మాధవస్వయమప్యేత్యవాపయామా
 సనైశిరః || ౨౦౫ || పార్వణానిప్రకుర్వంతస్తత్రరాజ్ఞాతీర్థశ్వరాః |
 పిండానిచసుసంపృష్టాశ్శాస్త్రీధీయానిదదుస్తదా || ౨౦౬ || మాధవోపిశు
 భేతీర్థేస్నాత్వాతద్యచ్చపార్వణమ్ | కుర్వన్పిండాన్సృదాకృత్వాపితృభ్య
 శ్రృద్ధయాదదా || ౨౦౭ || దైవాత్తతర్కణైవాసాతదాభూద్గతకల్మషః |
 తస్మాద్యోమానవోభక్త్యాకుర్యాత్తీర్థావగాహనమ్ || ౨౦౮ || పితృశ్రా
 ధ్ధంపిండదానంముక్తిస్తస్యసంశయః | మృత్పిండంకృతవాన్ద్విప్రఃపుణ్య
 త్సేతేపురాతనే || ౨౦౯ || కింవర్ణయామఃపురుషోత్తమస్యత్సేతస్యతీ
 ర్థస్యచపుణ్యశక్తిమ్ | మృత్పిండదానాత్పితరీశ్చతస్యముక్తింప్రపన్నాముర
 వైరిశాసనాత్ || ౨౧౦ || ప్రభాతేవిమలేజాతేరాజానోరాజసత్తమ |
 సమారోహన్గిరిశేష్ఠంసపుత్రాశ్చసబాంధవాః || ౨౧౧ || తేషామను
 పదంరాజ్ఞప్రాపశేషగిరించసః | విశ్రామ్యంతస్పర్వవతేతస్థుస్తత్రత
 త్రచ || ౨౧౨ || సోపితస్థామహారాజమాధవోగిరిమస్తకే | భూధరస్స
 ర్భమాతేతదఘంపర్యకంపత || ౨౧౩ || మాధవస్యాభవతకష్టంయ
 థావైమక్షికాశినః | వమంతమేనంస్వంపాపంసమావృణ్యన్నమంతతః ||
 తదంగజాతఃకోప్యగ్నిరద్రిమాహత్కృతస్తదా | ప్రజజ్ఞాల్లదహన్నాపం
 సురామాంసాశనోద్భవమ్ || ౨౧౪ || తస్యదుర్గంధధూమేనవాసితాస్స
 ర్వదేవతాః | తద్భావంవేదితుందేవాబ్రహ్మరుద్రపురోగమాః || ౨౧౫ ||
 విమానానివిచిత్రాణిభాసయంతస్సమాగతాః | ఖమార్గేసంస్థితాస్సర్వే
 దృష్ట్యాతచ్చరితంస్తవ || ౨౧౬ || వపుషఃపుష్పవర్షాణిమాధవస్యోత్తమాం
 గకేదృష్ట్యాపితామహశ్శ్రీమాన్విమానాదవరుహ్యసః || ౨౧౭ || మాధవం
 గతచాప్తానమజామీశంయథాహరిః | కృపయోద్ధృతవానేనంకృపాళు
 ర్ద్విజపుంగవమ్ || ౨౧౮ || ఇతిసంచితయంస్తస్యనికటంప్రాపసాదరమ్ |
 జఘ్రంశ్చతచ్ఛిరశ్శ్రీమాబ్రహ్మవాణీమథాబ్రవీత్ || ౨౧౯ || భో
 భోమాధవవిప్రేంద్రగతచాపోసికేవలమ్ | స్వామితీర్థస్యనికటంగత్వా
 స్నాత్వాచతజ్జలే || ౨౨౦ || వరాహవదనంసత్వాత్యజదేహంమహీసు
 ర్ | మహీపాలోఽథభూత్వాత్రకురురాజ్యమకంటకమ్ || ౨౨౧ ||

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (౨-౨)

పాణ్డవానాంచదాహిత్రకులేజాతోఽసికీర్తిమాన్ । సుధర్మస్యసుతోభూ
త్వాఽఽకాశనామాధదక్షిణే ॥ ౨౨౩ ॥ నారాయణపురేవీరతోండదేశా
ధిపోభవ । తవపుత్రీజగన్తాతాజామాతాచజగత్పతిః ॥ ౨౨౪ ॥ భవి
ష్యతిమహారాజ పశ్చాద్దైక్యుఃకృమాన్నహి । ఇతితస్యవరందత్వాచతుర
శ్చతురాననః ॥ ౨౨౫ ॥ తదానామచకారాద్రేవ్యేఙ్కటాచలఇత్యపి ।
సర్వపాపానివేంప్రాహుః కటస్తద్దాహఉచ్యతే ॥ ౨౨౬ ॥ తస్మాద్వే
ఙ్కటశైలోయం లోకేవిఖ్యాతకీర్తిమాన్ । ప్రభాతకాలేరాజేంద్రయః
కీర్తయతిభూధరమ్ ॥ ౨౨౭ ॥ తస్యపుణ్యఫలంవక్ష్యేశ్వణరాజస్యథా
స్థితమ్ । ఫలంభవేద్ధ్రువంగంగాసేతుయాత్రాసహస్రజమ్ ॥ ౨౨౮ ॥
ఇతిహాసమిదంప్రోక్తం గౌతమేనమమోదితమ్ । పుణ్యంపరమకల్యాణం
శ్రవణాద్భద్రదాయకమ్ ॥ ౨౨౯ ॥ ... *

ఇతిశ్రీభవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

భగవత్ప్రీడాదేర్మ్యగభేదేన వృషభాదినామ

భేదవర్ణనంనామ ప్రథమోధ్యాయః.

➤➤➤ భగవత్శ్రీవైకుంఠా ద్వేఙ్కటాచలాగమనం. ➤➤➤

జనకః ॥ మరుత్పూర్వాహారాజానం భగవానాగమిష్యతి । ఇతి
త్వయోదితంపూర్వం తన్నమాచక్ష్యవిస్తరాత్ ॥ ౧ ॥ కథంనారాయ
ణఃప్రాప్తఃకేనవాకారణేనభాః । తత్రాగత్యకృతంకింను తన్నమాచక్ష్యవి
స్తరాత్ ॥ ౨ ॥ కథంనైకుంఠలోకంతుత్యక్తవాన్సురుషోత్తమః । చరితః
తస్యమాహాత్మ్యంతీర్థానాంవర్వతస్యచ ॥ ౩ ॥ వరాహరూపిణోవిష్ణోర్నా
హాత్మ్యంవదవిస్తరాత్ । ఆకాశనామ్నశ్చరితంరాజ్ఞస్తస్యమహాత్మనః ॥
యస్యపుత్రీరమాదేవీజామాతాచజగత్పతిః । దేవానాంచఋషీణాంచదే
వస్త్రీణాంసమాగమమ్ ॥ ౪ ॥ శతానందః ॥ పురాతుఋషయస్స ర్వేశశ్యపా
ద్యామునీశ్వరాః । సన్తఖంజాహ్నవీతీరేసంతోషాచ్చక్రిరేద్విజాః ॥ ౫ ॥ త
స్మిన్కాలేమునిశ్రేష్ఠోనారదోమునిసత్తమః । ఉవాచవచనంవిప్రాకీమర్థో
యంక్రతూత్తమః ॥ ౬ ॥ శోవాభుక్త్యేయజ్ఞఫలంకోవాధ్యేయస్సురోత్తమః ।

కృతయజ్ఞఫలంకస్యచార్వ్యతేమునిసత్తమాః ॥ ౮ ॥ ఇతినారదవాక్యం
తుశ్రుత్వాతేమునిపుజ్జవాః । సంశయార్థంసమాపన్నాఃకథమత్రవిచార్య
తామ్ ॥౯॥ సంమిళిత్యాతదాసర్వేభ్యగుంబ్రహ్మవిదాంవరమ్ । తమూచు
ర్భక్తీనమ్రాంగాఃకృతాంజలిపుటాస్థితాః ॥౧౦॥ గచ్ఛశీఘ్రంమహాబుద్ధే
పరీక్షార్థంసురోత్తమా ॥ ఇతితేహంవచశ్రుత్వాత్యయయాకంజజమంది
రమ్ ॥ ౧౧ ॥ తత్రదృష్ట్యాప్తబాహుంతం సాక్షాద్భ్రహ్మణమగ్రజమ్ ।
చతుర్ముఖముదారాంగం సరస్వత్యాసుసేవితమ్ ॥ ౧౨ ॥ చతురాస్యస
ముద్భూతవేదఘోషవిరాజితమ్ । దిక్పాలకగణైస్సార్థం కిరీటఘకుటా
జ్జ్వలమ్ ॥ ౧౩ ॥ స్తువంతంజగదీశానం నారాయణమనామయమ్ । ప్ర
ణమన్నక్తిభావేన మదదీప్తివిరాజితమ్ ॥ ౧౪ ॥ పాతయామాసకాయం
స్వంపురతఃకంజజన్తనః । పతితంసభృగుందృష్ట్యా నోవాచవచనంవిధిః ॥
తంమత్వాకించదజ్ఞానాదపూజ్యమ్మనిపుజ్జవః । అలభ్యాస్వాత్మనఃకా
ర్యం కైలాసంసముషిర్యయా ॥ ౧౫ ॥ కైలాసగిరిమాసాద్య తత్రాద్రా
క్షీత్త్రిలోచనమ్ । కాముకంపార్వతీదేవ్యాక్రీడంతంనిజమందిరే ॥ ౧౬ ॥
తస్మిన్మాతేతమాయాతం నాజానాతాముకోహరః । ఆగతంసామునిం
దృష్ట్యా పార్వతీలజ్జయాఽవదత్ ॥ ౧౭ ॥ త్యజశీఘ్రంమహాబాహో
హ్యగతోమునిపుజ్జవః । ఇతితస్యావచశ్శ్రుత్వా క్రోధాత్తామ్రవిలోచ
నః ॥౧౮॥ తంహంతుమద్రవచ్ఛీఘ్రమృషిశ్శాపాన్నిరాకరోత్ । శశా
పసముషిశ్శంభుం లోకేత్వంనైవపూజ్యసే ॥ ౧౯ ॥ త్వంశేఘ్రపూజనే
నైవ లోకేఖ్యాతింగమిష్యసి । ఇత్యుక్త్యాసముషిశ్శాపా దైవకుణ్ఠంహరి
మందిరమ్ ॥ ౨౦ ॥ ప్రాకారగోపురద్వారనవతోరణభూషితమ్ । చతు
ర్దిక్షుచతుర్ద్వారపాలకైరుపశోభితమ్ ॥ ౨౧ ॥ తత్రతయ్యాగృహేరమ్యే
శేషమంచకశాయినమ్ । లత్యైస్సమేతందేవేశందదర్శనభృగుస్తదా ॥
తతాఙ్గోరసిగోవిందం భృగుఃపాదతలేనతమ్ । తాడ్యమానోహరిస్సాక్షా
దుత్థాయవినయాన్వితః ॥ ౨౨ ॥ పపాతభగవాన్భక్త్యా ఋషిపాదస
రోరుహే । ఆలిలింగేభభక్త్యైవ చోవాచఋషిపుంగవమ్ ॥ ౨౩ ॥

→→→ భృగుప్రమతిశ్రీనైకుణ్ఠనాథోక్తవిసీతివచనమ్. ←←←

శ్రీభగవాన్ ॥ కిమర్థంత్యమృషిశ్రేష్ఠమచ్ఛిరీరంకరోరకమ్ । అతా

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (౨-౨)

డయోఽజరాయక్త మభేద్యం దేవమానుషైః ॥ ౨౬ ॥ పశ్రాదష్ట
గుణాంవిధ మచ్ఛరీరేకతోరతామ్ । కిమర్థంతాడితంవిప్ర కోమలాం
ఘ్రితలేసతత్ ॥ ౨౭ ॥ పాదాతేకోమలాదివ్యౌ మచ్ఛరీరసమాగ
మాత్ । కియద్దుగ్ధఖంసమాపన్నానజానామిద్విజోత్తమ ॥ ౨౮ ॥ ఇత్యు
క్తాద్విజపాదాతౌ ప్రత్యోజ్యోష్ణోదకేనైవ । దధారశిరసాభక్త్యా విప్ర
పాదోదకంశుభమ్ ॥ ౨౯ ॥ జగృహేసకుటుంబశ్చ సర్వలోకంవిడంబ

భగవతోభృగుకృతసాత్విక దేవతాత్వసమర్థనమ్. యః । విబుధాదర్యనేనైవ పునంతిచజగత్త్రియమ్ ॥ ౩౦ ॥ ఇత్యుక్తో
దేవదేవేనఋషిశ్చాగాధరాతలమ్ । ఋషీణామగ్రజాతీనాంసభాయాం
సఋషిస్తదా ॥ ౩౧ ॥ బోధయామాసతాత్పర్వా హరిస్సర్వోత్త
మస్త్వయమ్ । హరిస్సర్వోత్తమస్సాతౌద్రమాదేవీతదంతరా ॥ ౩౨ ॥
తదధోవిధివాణ్యచతదధశ్శర్వపూర్వకాః । ఏవంతరతమాజ్ఞేయాస్సుర
దైత్యనరేషుచ ॥ ౩౩ ॥ ఇత్యేవంబోధితావిప్రాభృగుణాతత్త్వవేదినా ।

భృగుపాదాహతికుపితాయాలక్ష్మ్యైకరవీరపురాగమనమ్. హరినిశ్చిత్త్యసర్వేశం చక్రుస్తస్త్వమఖార్పణమ్ ॥ ౩౪ ॥ తతస్తుభగవా
న్దేవకాంతేనిజమందిరే । సార్థంచరమయాఽత్తిష్ఠ త్తదోవాచరమాహ
రిమ్ ॥ ౩౫ ॥ శ్రీరమా ॥ గచ్ఛామిదేవదేవేశత్యక్తాత్వాంజగదీశ్వరః ।
తాడితోసిజగన్నాథ ఋషిణాత్వంజగన్తయః ॥ ౩౬ ॥ మదాలింగస్తలేదేవ
పాదేనైవజగత్పతే । కరవీరపురందివ్యం గచ్ఛామిగరుడధ్వజ ॥ ౩౭ ॥
ఇతిప్రేష్ఠాచకలహంకృత్యాతుహరిణాసహ । రమాజగామతత్క్షేత్రంకర
వీరపురాహ్వయమ్ ॥ ౩౮ ॥ యదాగతామహాలక్ష్మీస్తదానారాయణో
హరిః । అష్టావింశతమేప్రాప్తేద్వాపరాంతేకతాయుగే ॥ ౩౯ ॥ య
స్మిన్దేశేయదాప్రేమ కలహోఽస్యాప్రశామ్యతి । కర్మణాయేనచయ

అత్క్యన్వేషణార్థంశ్రీవేంకటాచలమ్ప్రతిభగవదాగమనమ్. థాతత్తథాచకరోమితత్ ॥ ౪౦ ॥ ఇతిసంకల్ప్యగోవిందోలీలామాను
షవిగ్రహః । మాయావీపరమానందంత్యక్తాన్వైకుణ్ఠముత్తమమ్ ॥ ౪౧ ॥
గణ్గాయాదక్షిణేదేశేయోజనానాంశతత్రయే । సువర్ణముఖినామనదీ
సాంప్రవరానదీ ॥ ౪౨ ॥ శుకస్యవరదాపుణ్యాహ్యగస్త్యమునిపూజితా ।

తస్మాప్సో త్తరేతీరేక్రో శార్ధన్వయమాత్రకే || ౪౩ || శ్రీవేంకటాగిరిర్నామ
 వర్తతేపుణ్యకాననః । సువర్ణగిరిపుత్రస్తుసర్వతీర్థసమన్వితః ॥ ౪౪ ॥ సా
 త్తాచ్ఛేషావతారోసౌసర్వధాతువిరాజితః । వైకుంఠసదృశోద్భవో నారా
 యణసమాశ్రయః ॥ ౪౫ ॥ శేషమౌతసంవాదాదాగతఃపుణ్యకాననః ।
 యోజనత్రయవిస్తీర్ణస్త్రింశద్భోజనమాయతః ॥ ౪౬ ॥ వదనంవేంకట
 టగిరి ర్నృసింహాద్విశ్చమధ్యమః । శ్రీశైలఃపుచ్చభాగస్థ సుర్వక్షేత్రమ
 యోగిరిః ॥ ౪౭ ॥ సర్వవృక్షసమాక్షీర్ణః సర్వధాతువిభూషితః । కుం
 దమందారపనస ప్లక్ష్యోదుంబరకింశుకైః ॥ ౪౮ ॥ పించుమందైఃపారిజా
 తైఃస్తింత్రిణీజమ్బువృక్షలైః । సరశైశ్చమహావృక్షైఃకృష్ణాగరుభిరంచితః ॥
 తాలహింతాలపున్నాగైర్దేవదారుభిరాశ్రితః । హంసకారణవాక్టీర్ణో బక
 కోకశుకైర్ద్యుతః ॥ ౫౦ ॥ కపోతైఃక్షీరహంసాద్యైర్నృగపండ్తైశ్చభూషితః ।
 సింహశార్దూలశరభక్రోడమౌతజ్గవానరైః ॥ ౫౧ ॥ జమ్బుకైశ్చైచవధల్లూ
 కైఃకస్తూరీమృగమూషిషైః । తురగైర్వ్యాఖ్యైశ్చ గోమాయుభిరపిశ్రి
 తః ॥ ౫౨ ॥ మల్లికామాలతీజాతీనంద్యావరైర్విరాజితః । చమ్పకాశోకపు
 న్నాగ కేతకైస్సర్వకేతకైః ॥ ౫౩ ॥ ఏవంమనోహరశ్శ్రీమూర్తీ పర్యతః
 పుణ్యకాననః । తరవోదైవతగణామృగాశ్చఋషిపుష్పవాః ॥ ౫౪ ॥ పితరః
 పక్షిణస్సర్వే పాషాణాయక్షకిన్నరాః ॥ ౫౪౫ ॥ ఏవంప్రభావోన్మగిరిం
 ద్రజన్మనశ్శ్రీవేంకటాద్రేస్తుహరేస్తథైవచ । జానంతినబ్రహ్మశివేంద్ర
 పూర్వకాలత్యల్పవీర్యామనుజాస్తుకింపునః ॥ ౫౫౫ ॥ ... *

ఇతిశ్రీభవిష్యోత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహా
 త్మేభగవతోశ్రీవైకుంఠాద్యేవేంకటాచలాగ
 మనవర్ణనంనామ ద్వితీయోధ్యాయః.

శ్రీస్వామిపుష్కరిణీమహాత్మ్యమ్.

శతానందః ॥ తస్మాదపరివరాదివ్యా స్వామిపుష్కరిణీశుభా ।
 మత్స్యకచ్ఛపసంబాధా జలకుక్కుటభూషితా ॥ ౧ ॥ శింశుమారగ
 ణాకీర్ణా మణ్ణాకస్వరహంకృతా । తీరజైర్వృక్షసంఘైశ్చ తుంగైరా
 చుంబితామృరా ॥ ౨ ॥ గంగాదిసర్వతీర్థానాంజన్మభూమిర్విరాజతే ।

౧౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా న్తర్గతే (అ-౩)

తస్యాంయేన్నాంతిమనుజాస్తేధన్యాఃపుణ్యవర్ధనాః ॥ ౩ ॥ ధనుర్వాసే
 సితేపత్నే ద్వాదశ్యామరుణోదయే । కాంక్షంతివిబుధశ్రేష్ఠా మజ్జనంత
 జ్జలేశుభే ॥ ౪ ॥ కాంక్షంతిమనుజాస్సాన మితిభోకింవదామితే ।
 యేఽత్రశ్రాద్ధాదికర్తాణి పితౄణాంకుర్వతేద్విజాః ॥ ౫ ॥ తేహంచ
 పితరస్తుష్టా నృత్యంతిహరిమందిరే । జన్మనాకిమనేనహ వృధేనభవతా
 మహో ॥ ౬ ॥ స్నానదానేనత త్తీర్థే మనుజాభాగ్యశాలినః । శఙ్ఖో
 నామనృపకశ్చి త్స్నానమాత్రేణరాజ్యగః ॥ ౭ ॥ పురానారాయణో
 నామబ్రాహ్మణోఽక్లిరసస్సుతః । స్వామిపుష్కరిణీతీర్థే మహిమ్నాస్నా
 నజేనహి ॥ ౮ ॥ వరంలభ్యాహరిందృష్ట్వా జగామహరిమందిరమ్ । రా
 మోపిత్రస్నానేనపృతాంసీతాక్షుగాత్పురా ॥ ౯ ॥ ఏవంతీర్థవరాత
 త్ర స్వామిపుష్కరిణీశుభా । తస్యాఃపశ్చిమదిగ్భాగే వరాహవదనోహ
 రిః ॥ ౧౦ ॥ ధరామాలింగ్యవల్లీకఽస్తేపిష్టలరాజితే । త్రికోటితీర్థజా
 తానాం జన్మస్థానంసభూధరః ॥ ౧౧ ॥ ఏతంగిరివరంప్రాప్య భగవా
 న్వేంకటాచలమ్ । వైకుంఠాదధికంమత్వావిచచారతతస్తతః ॥ ౧౨ ॥

➔ శ్రీనివాసస్యస్వామితీర్థపశ్చిమతీర్థవల్లీకప్రవేశప్రకారః. ➔

నప్రాపకించిదాస్థానం గూహనార్థంరమాపతిః । ఇత్థంవిచార్యమాణేతు
 స్వామిపుష్కరిణీతతే ॥ ౧౩ ॥ దక్షిణేవిమలందివ్యం వల్లీకందృష్టవా
 న్తుదా । తింత్రీణీవృక్షమూలస్థం భగవాన్జగదీశ్వరః ॥ ౧౪ ॥ మత్స్వే
 దంపరమంస్థానం తత్రలీనోఽభవద్ధరిః । ఏవందేవేస్థితేతత్రవిగతంవత్స
 రాయుతమ్ ॥ ౧౫ ॥ అతీతేద్వాపరేచైవత్వష్టావింశతమేకతా । అతీ
 తేవత్సరేశశ్చి చ్చోళరాజోన్మహాత్తమః ॥ ౧౬ ॥ అవతారంసమాప
 న్నో నాగకన్యోదరేతథా । తస్మిన్సానతిభూఖణ్డం బహుపుణ్యఫల
 ప్రదమ్ ॥ ౧౭ ॥ బహుక్షీరప్రదాగావః పుత్రావైపితృవత్సలాః ।
 కాలేవర్షపర్జన్య స్సస్యావైబహుధాన్యదాః ॥ ౧౮ ॥ నార్యఃపతివ్రతా
 సుర్వాః పురుషాశ్చసతీవ్రతాః । ఇత్థంశాసతిరాజ్ఞ్యస్త్రిణా జనానందత
 త్పరాః ॥ ౧౯ ॥ తస్మిన్కాలేవిధిస్సాక్షాద్దేసురూపంసమాశ్రితః । బ్ర
 హ్మధేనోపాలికాభూద్గోపాలీకమలాలయా ॥ ౨౦ ॥ సాక్షాద్రుదో

వత్సరూపీ తాభ్యం చేయంసమాగతా । పశ్యంతీపతినూర్గంతు చోశ
 రాజంసమభ్యగాత్ ॥ ౨౧ ॥ చోశరాజగృహంప్రాప్య సామాల్వేనసవ
 త్సకాంవిక్రీయగాంమహాలక్ష్మీర్జగామనిజధామచ ॥ ౨౨ ॥ గృహీత్వా
 తామృహీపాలో ముదమాపప్రియాన్వితః । బహుక్షీరప్రదాంతాంస పు
 త్రార్థమకరోత్తదా ॥ ౨౩ ॥ తతోధేనుసహస్రేణ సాకంశ్రీవేజ్జటాచ
 లే । సాగార్జగామనిత్యంతురమానాథంవిచిన్వతీ ॥ ౨౪ ॥ తత్రతత్రస
 మాజిఘ్రుభూధరేంద్రేవృషాకపిమ్ । విచినోత్తిస్స సర్వత్రధేనురూపీవిధి
 స్తదా ॥ ౨౫ ॥ తతఃకాలేనమహతా స్వామిపుష్కరిణీతటే । వల్క్లక
 స్థంహరింజ్ఞాత్వాతుతోషమససావిధిః ॥ ౨౬ ॥ సమసిశ్చచ్ఛవల్క్లకంస
 మన్తాత్మీరధారయా । తదాప్రభృతినిత్యంతురాజధేనుగణైస్సహ ॥ ౨౭ ॥
 తత్రగత్వాతిభక్తైశ్చ వల్క్లకేక్షీరసేచనమ్ । జగన్నాథస్యసంప్రీతై ధే
 నురూపీపితామహః ॥ ౨౮ ॥ చకారానుదినం గేహే నైవక్షీరందదాత
 దా । చిరమేవంగతేకాలేచోశరాజసతీస్వయమ్ ॥ ౨౯ ॥ ధేనుపాలం
 సమాహూయవచనంచేదమబ్రవీత్ । గవాపాలకదుర్బుద్ధేషయోఽ
 స్వాకింకరోషిరే ॥ ౩౦ ॥ కింత్వంభుంక్షేఽధవావతోభిక్ష్యేతద్వద
 మేద్రుతమ్ । ఇతితస్యావచక్సుత్వా గోపాలోభయవిహ్వలః ॥ ౩౧ ॥

➤ గోక్షీరపాయినంక్రీనివాసమ్ప్రతిగోపాలకృతలాడనత్రకారః ➤

ఉవాచవచనంమందంరాజభార్యాంసగద్గదమ్ ॥ గోపాలః ॥ నజానేఽ
 హంచతత్కర్తృనమయాపీయతేషయః ॥ ౩౨ ॥ స్వయంపిబతివాధేను
 ర్వతోవేతినవిద్యహే । సత్యంవచనమేతద్ధివిచారంకురుభామిని ॥ ౩౩ ॥
 ఇతిగోపవచక్సుత్వాసాసతీవిహ్వలేక్షణా । తాడయామాసతంగో
 పంరజ్జుభిశ్చర్మనిర్మితైః ॥ ౩౪ ॥ తతఃపరదినేప్రాప్తేతాడితోరాజభా
 ర్యయా । కంఠాఘ్రిబద్ధరజ్జుంతాంత్యక్తావృతృప్తృతోయయా ॥ ౩౫ ॥
 ధేనుఃప్రాప్యాఽథవల్క్లకందివ్యంతద్ధరిమందిరమ్ । అభ్యషించత్పయోభిశ్చ
 స్వపయోధరసంభవైః ॥ ౩౬ ॥ తాందృష్ట్వాధేనుపఃకోపాతుకారం
 హస్తమాత్రకమ్ । ఉద్ధృత్యతరసాతస్యావధోదోగ్వంసమాచరత్ ॥
 తదావల్క్లకగస్సాస్మివాత్సల్యందర్శయన్హరిః । స్వభక్తహనసలోకే
 స్వాత్మార్థంసహతేతుయః ॥ ౩౭ ॥ సవనసరకంభుక్షేయావదాచన్ద్ర

తారకమ్ । మదర్థేచకుతారేణహనివ్యతిచగాంభుః ॥ ౩౯ ॥ ఇతిమ
త్వారమాకాంతఃశ్రీనివాసోనిరామయః । తులసీదళమాత్రేణమామేకే
నైవయఃపుమా ॥ ౪౦ ॥ పూజయేద్భక్తిభావేనతంరత్నామీతిమత్పణః ।
ఇయంతుభక్త్యామాంనిత్యంసించతిక్షీరధారయా ॥ ౪౧ ॥ ఇత్థంవిచా
ర్యగోవిందస్తత్రహారనిగృహ్యచ । స్వయంజగ్రాహతంఘాతంమాశా
స్వేచజగత్పతిః ॥ ౪౨ ॥ కుతారేణాతితీక్షేన తాడితే వేంకటే
శ్వరే । శిరస్సస్ఫుటంసమాపన్నే కుతారేణసహోద్ధితా ॥ ౪౩ ॥
సప్తతాళప్రమాణేనరక్తస్ఫుర్తిరభూత్తదా । సతంకోలాహలందృ
ష్ట్యాగోపాలోమరణంయయా ॥ ౪౪ ॥ హతేగోపేతదాసాగౌర
వరుహ్యగిరేస్తటాత్ । రాజానంసమనుప్రాప్యవత్సహీ నేవదుఃఖ
తా ॥ ౪౫ ॥ లుక్కునంపరిచక్రేథ రాజాగ్రేరాజమందిరే । తాం
మృతగోపవిలోకనార్థంశ్రీవేంకటాచలమ్ప్రతిస్పృశాగమనమ్
దృష్ట్యావిహ్వలాంగాంసలురంతించారమబ్రవీత్ ॥ ౪౬ ॥ కిమర్థం
లురతీయం శౌస్త్యక్తాగోసంతతిఃకుతః । గవాసార్థంగచ్ఛచారమేళ
యైనాంగవాంగణే ॥ ౪౭ ॥ ఇతిరాజ్ఞాసమాజ్ఞప్త శ్చార్చస్తత్ప్రతిష్ఠ
తోయయా । ఆరుహ్యవేంకటగిరింవల్లీకాగ్రముపాశ్రితః ॥ ౪౮ ॥ ప
తితంధేనుపందృష్ట్యావల్లీకాగ్రాత్సముద్ధితామ్ । రక్తవృష్టింఘోరతరాం
సప్తతాళప్రమాణికామ్ ॥ ౪౯ ॥ సంవీక్ష్యనృపచారోఢ జగామనృప
మందిరమ్ ॥ ౫౦ ॥ చారస్తమానమ్యనరేంద్రసన్నిదాగోపాలకృత్యంచగ
ప్రదర్శితమ్ । గోపాలఘాతేనకృతంసరక్తంవల్లీకరంధృంతమువాచ
నః ॥ ౫౧ ॥ రక్తవృష్టింతతశ్శ్చత్వారాజావిస్మితమానసః ॥ ౫౨ ॥
ఆరుహ్యనరయాసంచశీఘ్రమాగాద్వృషాచలమ్ । వల్లీకస్యాన్తికే
త్వాసఞ్చదంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౫౩ ॥ కిమిదంభోమహాత్మప్తం కే
పాపేనవైకృతమ్ । ధేనుపాలస్యమరణం వల్లీకంరక్తపూరితమ్ ॥ ౫౪ ॥
గవావృత్తాంతకథనంకిమిదంవేంకటాచలే । ఇతిరాజవచోఽశౌషీద

నృపమ్ప్రతివల్లీకనిర్గతశ్రీనివాసశాపః

ల్లీకస్థాజగత్పతిః ॥ ౫౫ ॥ ఉద్భిద్యవల్లీకమనంతవీర్యవాసనంతశ్చైతే
దతలంసమాశ్రితః । శ్రీస్వామిర్ధస్యచదక్షిణేతటేవల్లీకగశ్చీధగః

సువాచ ॥ ౫౫ ॥ సగర్వతోత్కణ్డసమాకులానన సుర కృత్యాప్యదకపూర్ణ
లోచనః । చోశంస్త్రపేంద్రంబహుకష్టయాగిరా సశంఖచక్రప్రతిమాం
సమాశ్రితః ॥ ౫౬ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ పాపిష్టోసిదురాచార రాజ్యగర్వమ
హోన్నత । అనాథంభ క్తహీనంమాం దరిద్రంవనచారిణమ్ ॥ ౫౭ ॥
పితృమాతృవిహీనంచ భార్యాబంధువివర్జితమ్ । సుభ్రాతృహీనంకుటిలః
కుఠారేణాసిధారిణా ॥ ౫౮ ॥ అతాడయన్నప్రశ్రేష్ట తద్దుఃఖమతులం
హ్యభూత్ । ధేనుపాలాయుధాఘాతా జ్ఞాతందుఃఖమహాద్భుతమ్ ॥ ౫౯ ॥
శిరోభిన్నంధేనుపేన దయాహీనేనదుర్జతే । యజమానోగృహేయస్తు
నవిచారపరోధవేత్ ॥ ౬౦ ॥ స్త్రీపుత్రాద్యైకృతంకర్త తస్యానిష్ఠకరం
విదుః । ఇత్యుక్త్వాభగవాన్దేవ శ్శశాపస్త్రపపుజ్జవమ్ ॥ ౬౧ ॥ పిశాచో
భవదుద్బుద్ధే మద్దుఃఖాధానకర్తృణా । ఇత్థంశప్రోస్తప్రశ్రేష్టః పతితశ్శాప
మూర్ఛితః ॥ ౬౨ ॥ ముహూర్తాంతేనముత్థాయ ప్రోవాచజగదీశ్వ
రమ్ ॥ ౬౨౪ ॥ * * *

ఇతిశ్రీభవిష్యోత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే
స్వామీతీర్థపశ్చిమతీర్థవాల్మీకాచ్చినివాసావిర్భావ
కథనంనామ తృతీయోధ్యాయః.

→→→ స్త్రపమ్పత్రిశ్రీనివాసకృతశాపహేతూన్యాసః. ←←←

రాజా ॥ కిమర్థమశపోదేవమాపరాధవివర్జితమ్ । అవిచార్యజ
గన్నాథకింమయాచరితంతవ ॥ ౧ ॥ నజానేహంకించిదపిదుఃఖదంతేర
మాపతే । హాకష్టమతులంప్రాప్తంకథమత్రజగత్పతే ॥ ౨ ॥ ఇతితేన
సవిజ్ఞప్తశ్శ్రీనివాసోఽతిదుఃఖతః । ఉవాచమందంవచనంరాజానం
శాపమూర్ఛితమ్ ॥ ౩ ॥ శ్రీనివాసః ॥ పాపిష్టోహందురాచారోస్త్యవి
చార్యస్త్రపోత్తమ । అజ్ఞానేనాతిదుఃఖేనవృధాశాపోమయూర్ఛితః ॥ ౪ ॥
తథాపిమాంవిదుర్దేవాభగవంతంసనాతనమ్ । యతోఽతోమద్వచస్స
త్యంమద్భక్తామూముపాసతే ॥ ౫ ॥ మచ్ఛాపోహ్యస్త్రతోనస్యాదితివేద
విదోవిదుః । భక్తవాత్సల్యదోషేణదుఃఖతోహంభవామిచ ॥ ౬ ॥ యా
వత్కలియుగంతిష్ఠేత్తావద్దుఃఖిభవాన్నప్ర । ఉభాదుఃఖంసమాపన్నే

౨౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంత్యశ్లో (౨-౫)

కోసీతినూకరాస్తత్రచాయయుః । తాస్త్యష్టాజగదీశస్తుతత్రలీనోఽభవ
ద్ధరిః ॥ ౧౧ ॥ లీనంతంవేంకటేదృష్ట్యావరాహవదనోహరిః । వైకుంఠా
దాగతంమత్వావేంకటేశంశ్రియఃపతిమ్ ॥ ౧౨ ॥ ఉవాచవచనం దేవం
ధైర్యమాలంబ్యబుద్ధిమాన్ । సోపిశ్వేతవరాహంతంజానన్వల్లీకతస్త
దా ॥ ౧౩ ॥ నీరీక్షమాణస్తోత్రకణ్ఠంనిర్గత్యోత్తరమభ్యధాత్ । తతోఽ
న్యోన్యవిలోకోత్థ బాష్పసందిగ్ధలోచనా ॥ ౧౪ ॥ క్రోడనారాయణౌ
సాక్షాద్రూపద్వంద్వవిరాజితౌ । ఉచతుర్భుషణంచోభాకృతలోకవిజం
బనా ॥ ౧౫ ॥ తయోస్తదద్భుతంకర్తృదృష్ట్యాబ్రహ్మపురోగమాః । వపు
షుఃపుష్పవద్వాణి క్రోడనారాయణోపరి ॥ ౧౬ ॥ యథాయుగంయథా
దేశంయథాకాలంయథావయః । తథావతారమాకాంక్షూరమతేప్రా
కృతోయథా ॥ ౧౭ ॥ ఏవంవదస్తసురపుంగవాస్తేవిచిత్రమాయాంజ
గదీశచేష్టామ్ । స్తువంతఉచస్తమనంతవీర్యమనంతశైలంచరమాపతిం
చ ॥ ౧౮ ॥ ఇత్యన్యోన్యంభాషమాణౌసాక్షాన్నారాయణాపుభౌ । స
కౌతుకంచసంవీక్ష్యస్తత్వాస్వంస్వంపదంతతః ॥ ౧౯ ॥ గతేదేవగణే

శ్రీవరాహనుజ్ఞయాశ్రీనివాసస్యశేషాచలావకాశప్రాప్తిః.

తత్రవరాహోహరిమబ్రవీత్ ॥ శ్రీవరాహః ॥ త్యక్త్వావైకుంఠాలోకంతు
కిమర్థంత్యమిహగతః ॥ ౨౦ ॥ తద్వదస్వమహాభాగజగదానందకారణ ।
ఇతితేనసమాజ్ఞప్తస్యగదతోఽలరూపిణా ॥ ౨౧ ॥ శ్రీనివాసః ॥ భృగో
రంభిప్రపాతాచ్చరమాకోల్లాపురంగతా । తేనదుఃఖేనసంతప్తస్య
క్త్వావైకుంఠముత్తమమ్ ॥ ౨౨ ॥ ఆగతోస్త్రిధరాకాంతవల్లీకేతవదక్షి
ణే । నివసంతంచమాందేవధేనుపాలోహ్యతాడయత్ ॥ ౨౩ ॥ కుఠా
రేణాసిధారేణతత్తతమంతప్రబాధతే । ఔషదార్థంవరాహత్త్వగచ్ఛా
మీహనిరంతరమ్ ॥ ౨౪ ॥ దైవేనదృష్టవానస్త్రిత్యామద్యేహధరాధరమ్ ।
అతైవనివసామీతినంకల్పమమవర్తతే ॥ ౨౫ ॥ స్థలందేహ్యవసీ
శాంతయావత్కలియుగంభవేత్ । ఇతితేనసవిజ్ఞప్తవరాహవదనోహ
రిః ॥ ౨౬ ॥ ఉవాచవచనం దేవస్థలంచాత్యేనగృహ్యతామ్ । ఇతి
వాక్యంతతశ్శ్రుత్వాప్రోవాచమధురంవచః ॥ ౨౭ ॥ ప్రథమందర్శనం
చస్మ్యైవవేద్యంక్షీరసేచనమ్ । ఇదమేవపరంద్రవ్యందవామికరుణా

నిధే || ౨౦ || దాస్యమియ త్రేభూకాంత తదంగీకురుమాధవ । వరం
 ద్రవ్యమిదంతాత కృపాంకురుకృపానిధే || ౨౧ || ఇత్యుక్తోహరిణాపో
 శ్రీహరయేస్థానకాంక్షిణే । తదాదదౌస్థలంపాద శతమాత్రంరమాపతే ||
 పరస్పరంవినోదంతో కుర్వాణావేకరూపిణౌ । మోహనార్థమభక్తానాం
 భక్తానాంభక్తిసిద్ధయే || ౩౦ || చిక్రీడాతేవేఙ్కటేశ శ్రోడరూపాసురో
 త్తమౌ । తదారభ్యధరాకాంతో వకుళాంపాపకారిణీమ్ || ౩౧ || అర్ప
 యామాసదేవస్య సేవార్థంవేఙ్కటేశితుః । భోజనార్థంరమేశస్య శ్వా
 మాకాన్నంనిరంతరమ్ || ౩౨ || సమధుప్రేషయన్నిత్యం తయావకుళమా
 లయా । సాబాలాభక్తినిరతా శ్రీనివాసస్యసన్నిధౌ || ౩౩ || అన్నపా
 వకుళమాలికాఖ్యభగవత్పరిచారికాపూర్వజన్మపుత్రాస్తః ।
 నౌషధాద్యైశ్చ పాదసంవాహనాదిభిః । పూజయామాసగోవిందం శ్రీ
 నివాసనిరామయమ్ || ౩౪ || ఋషయః || శ్రుతంసూతమహాభాగ దే
 వాగమనముత్తమమ్ । నశ్రుతంశ్రీవరాహస్యప్రథమందర్శనేఫలమ్ || ౩౫ ||
 శ్రీనివాసస్యకృష్ణస్య కల్యాణంశుభదంమహత్ । పునశ్శ్రీవేఙ్కటగిరౌ
 వాసశ్శ్రీశార్ఙ్గధారిణః || ౩౬ || వకుళాసేవికాప్రోక్తా కాసాపూర్వం
 వదస్వనః || సూతః || పురాయణోదావకుళా కృష్ణస్యజనసీహ్యభూ
 త్ || ౩౭ || అదృష్ట్యానంతరూపస్య కృష్ణస్యతనయస్యసా । కల్యాణం
 సుఖదంస్వస్య తదయాచతతంహరిమ్ || ౩౮ || యశోదా || మనస్సీదతి
 మేకృష్ణ తవకల్యాణవిక్షణే । దర్శయస్వరమానాథ యశోదానందవర్ధన ||
 కల్యాణాదిమహాపుణ్యం పావనంచరితంతవ । తయేత్యుక్తోరమానాథ సస్సి
 వదన్తధురంవచః || ౩౯ || శ్రీభగవాన్జన్మన్యనంతరేదేవి తావక్సీనంమనో
 రథమ్ । శ్రీశైలేపూరయిష్యామి కించిత్కాలాదనంతరమ్ || ౪౦ || దేవే
 నేత్థందత్తవరా సాత్యజ తేనహేతునా । కళేబరంతుకల్యాణీ యశోదానన్ద
 వల్లభా || ౪౧ || తస్యాఃప్రీత్యైవాసుదేవో హ్యష్టావింశేకతాయుగే । ఆవి
 ర్భూయయశోదాయా స్తోషకైర్గుణకర్తృభిః || ౪౨ || క్రీడన్నాస్తేజగద్యో
 నివిక్లరోహః పీశ్వరోపచందైత్యానాంవంచనాయైవ సురాణాముక్తిహే
 తవే || ౪౩ || స్వభక్తానాంహితార్థాయ విరక్తానాంవిశేషతః । ముక్తి
 మాపాదయన్దేవః క్రీడతేప్రాకృతాకృతిః || ౪౪ || ఇత్యేవంకారణాదేవ

యశోదావకుళాభవత్ । సాకరిష్యతికల్యాణం హరేర్వేంకటవాసినః॥
 కిమలభ్యాహరాతుష్టే జ్ఞానవిజ్ఞానసంపదః । కశ్చిద్దేవంపూజయతి కశ్చి
 ద్దేవేనపూజ్యతే ॥ ౮౮ ॥ హనూమాతాపూజితోఽపి స్వయమర్జున
 మర్చతి । కోవర్ణయేద్ధరేఃక్రీడాం విచిత్రాంజనపావనీమ్ ॥ ౮౯ ॥ నిత్య
 శుద్ధస్యవై విష్ణో ర్యతోఽముష్యాభివందనేకృతేపుణ్యమృషీనామ ష్యకృతే
 దోషసంగ్రహః ॥ ౯౦ ॥ తస్మాత్పూజ్యోహరిస్తర్వై రృషిభిస్తత్త్వితో
 విదైః । పితృభిర్భూమిపైర్విపై) ర్హనవై రాక్షసైర్జడైః ॥ ౯౧ ॥ కతా
 కలుషచిత్రానాం పాపాచారరతాత్మనామ్ । రక్షణార్థంరమాకాంతో ర
 మతేప్రాకృతేయధా ॥ ౯౨ ॥ దైత్యానామోహనార్థాయ సురాణాం
 మోదనాయచ । క్రీడతేబాలకైర్బాలో జగత్పాలకబాలకః ॥ ౯౩ ॥
 జగన్తోహనసాందర్యలీలామానుషవిగ్రహానైతద్రూపంకృతం దేవైర్న
 కృతంవిశ్వకర్తౄణా ॥ ౯౪ ॥ స్వేచ్ఛయాక్రీడతేతత్ర స్వేచ్ఛాయాపవిరాజితా
 త్క్షేత్రస్యమహిమూదివ్యస్తథాతీర్థస్యవై భవమ్ ॥ ౯౫ ॥ తత్రసాక్షాద్ర
 మాకాంతః కింతత్రసుకృతంకృతమ్ । బహుజన్తార్జితైఃపుణ్యైర్లభ్యతేక్షే
 త్రదర్శనమ్ ॥ ౯౬ ॥ తత్రాపివేంకటగిరేర్దర్శనంముక్తిదంపరమ్ । దు
 ర్లభం దేవసంఘానాం మనుష్యాణాంతుకాకధా ॥ ౯౭ ॥ ... *

ఇతి శ్రీభవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

పద్మావతీపరిణయోపోద్ఘాతాది కథనంనామ

పంచమోఽధ్యాయః.

➡➡➡ మృగయావిహారోద్యుక్త శ్రీనివాసాలంకారవర్ణనమ్. ➡➡➡

శ్రీసూతః ॥ సకదాచిద్రమేశస్తు చింతయామాసవై హయమ్ ।
 మనసాచింత్యమానేతు హయఃప్రత్యక్షతాంగతః ॥ ౧ ॥ వాయురశ్వత్వ
 మాపన్నో రజ్జతత్త్వాభిమానీ । ఉపాసర్పత్వయంలక్ష్మీస్తతోఽ
 శ్వంతంసపూజయత్ ॥ ౨ ॥ తస్యోపరిసమాతిష్ఠ త్వర్వాభరణభూ
 షితః । శుభ్రవస్త్రంపంచదశ హస్తంబిభ్రత్తథోపరి ॥ ౩ ॥ కాంచీబ
 ధ్వారమాకాంతః కాంచీదామవిభూషితః । శుభ్రవర్ణంచోత్తరీయం పం
 చహస్తంతథాదధత్ ॥ ౪ ॥ ఆదర్శాలాకితేవక్త్రే) ధృత్వాశుభ్రాంచ

మృత్తికామ్ । తన్నధ్యేకుంకుమేనాపి తిలకంసుమనోహరమ్ ॥ ౫ ॥ పూ
గీఢలంచతాంబూలంచూర్ణనిక్షేపశాత్రకమ్ । కర్పూరవాసితైఃపూగకా
చైర్జాతీఘలైశ్శుభైః ॥ ౬ ॥ లవంగైఃపత్రసమిశ్రైర్గర్భితాంరత్నపేటి
కామ్ । ఆదర్శమృత్తికాంశుభ్రాం తథాకుంకుమభాజనమ్ ॥ ౭ ॥ స్వ
ర్ణనిర్మితవస్త్రేణ బద్ధావతుకటిమధ్యతః । స్వర్ణయజ్ఞోపవీతాంగకణ్ఠభ
రణభూషితః ॥ ౮ ॥ కంకణాంకితదోర్భ్యాంచ సంపూర్ణవరగాత్రకః ।
భుజకీర్త్యరత్నమయ్యా రాజమానోఽఙ్గుళీయకైః ॥ ౯ ॥ కుంకుమాక్త
సుగంధేనలిప్తోరోబాహురంజితః । కబరీకృతకేశేషురక్తవస్త్రంసువేష్ట్య
చ ॥ ౧౦ ॥ లంబితైఃపుష్పజాలైశ్చస్కంధగైఃపరిభూషితః । సువర్ణరత్న
సంబద్ధపాదుకాగుహితాంఘ్రికః ॥ ౧౧ ॥ ధనుర్బాణధరశ్శ్రీమాన్ సా
క్షాన్తన్నధమన్నధః । ఏవంమనోహరంరూపంధృత్వాశ్రీవేంజ్ఞశేష్వరః॥
హయంరత్నసమాకీర్ణైఃపబర్హైర్విభూషితమ్ । సువర్ణతిలకోల్లాసివక్త్రం
వాయుమనోజవమ్ ॥ ౧౩ ॥ నీలవర్ణంపాణ్డుపాదం హస్తపద్మదశోన్నత
మృగయావిహారసమయేశ్రీనివాసస్యకన్యాదర్శనప్రాప్తిః ॥
మ్ । ఆరుహ్యదేవమణ్యాది సర్వలక్షణసంయుతమ్ ॥ ౧౪ ॥ అవరుహ్య
గిరిశ్రేష్ఠాన్స్త్రుగయార్థంజగామసః । మృగాన్బహువిధాకారాన్ సిం
హశార్దులజమ్భుకాన్ ॥ ౧౫ ॥ మాతంగాన్సరభాన్ఘోరాన్ తథావై
మాహిషానపి । జఘానతాన్వనేదేవ సుంచరన్సృగితస్తతః ॥ ౧౬ ॥ త
త్రైకంహస్తినందృష్ట్వా మదోన్మత్తంవనేచరమ్ । తంహంతుమగమ
త్ప్రప్త మనుసృత్యరమాపతిః ॥ ౧౭ ॥ సజగామవనేదూరం భయాద్భీ
తోవృషాకపిః । యోజనంసార్ధకంగత్వా తత్రదేవంజనార్దనమ్ ॥ ౧౮ ॥
దణ్డవత్పతితోభూత్వా శుంఘాముద్ధృత్యగర్జయన్ । యదాగతస్తదాక
న్యా దృష్టిమూర్ఘముపాశ్రితా ॥ ౧౯ ॥ ఋషయః ॥ సాకన్యాకస్యసం
బద్ధా కిమర్థంవనమాగతా । కస్యేయంతనయాకన్యా తద్వదస్వమహాము
నే॥౨౦॥ ఇతితైశ్చసవిజ్ఞప్తస్సుతఃపరమధార్మికః । ఉవాచవచసంభక్త్యా
సంతోషోద్యుక్తమానసః ॥ ౨౧ ॥ శ్రీసూతః ॥ శృణ్వంతుమునయస్సర్వేక
న్యాయాజన్తపావనమ్ । పురాతుద్వాపరస్యాంతే పాణ్డవానాంమహాత్మ
నామ్॥౨౨॥ యుద్ధేతుభారతేఽతీతేత్వష్టావింశేకలాయుగేవిక్రమారా-

౨౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (౨౫

దయోభూపా స్వర్గలోకంయదాయయః ॥ ౨౩ ॥ తతా-లాం తేవత్సరే
షు సాహసేషుగ తేషువై । చంద్రవంశేనృపఃకశ్చి త్పువీరశ్శతినామకః ॥ ౨౪ ॥
జజ్ఞేసుధర్మస్తత్ప్రతస్తత్తుతౌనృపపుజ్యవౌ । ఆకాశతోడ్జమానాఖ్యాజాతౌ
లోకయశస్క-రా ॥ ౨౫ ॥ ధర్మిష్ఠౌదృఢభక్తౌతౌ నారాయణపరాయణౌ ।
జ్యేష్ఠోవియన్నృపసాధుః కనిష్ఠస్తోడ్జమాన్నృపః ॥ ౨౬ ॥ తోడ్జదేశాధిపౌ
భూత్వా శశాసపుణివీమిమామ్ । తస్మిన్ శాసతిభూచక్ర మిహస్వర్గభవా
భవత్ ॥ ౨౭ ॥ నిరాంతకమభూత్సర్వం జగత్సావరజంగమమ్ । గౌవో

పుత్రాలాభేనవియన్నృపానుభూతచిన్తాప్రకారః

బహుపయోదాశ్చ నార్యఃపతిపరాయణః ॥ ౨౮ ॥ కదాచిత్పుత్రకాం
క్షీన మ్యేకాం తేభవనేస్థితః । అపుత్రోనృపతిర్దుఃఖా ధ్గురుంచోవాచభక్తి
తః ॥ ౨౯ ॥ ఆకాశరాజః ॥ అనుభూతమిదంరాజ్యం హస్త్యశ్వరథసం
కులమ్ । నానాదానమకార్షంచ తీర్థయాత్రాంవిశేషతః ॥ ౩౦ ॥ నాను
భూతంపుత్రసుఖం పితౄణాంముక్తిదంద్విజ । కిమ్మయాచరితంసాపం క
స్యపుత్రోహతఃపురా ॥ ౩౧ ॥ కేనపాపేనవిప్రేంద్ర నప్రాప్తంపుత్రజ
న్తమే । నేత్రాభ్యాంనైవదృష్టంచ పుత్రస్యముఖపంకజమ్ ॥ ౩౨ ॥ కర్ణా
భ్యాంనశ్రుతశ్శబ్దః పుత్రేణదుడతాకృతః । ద్విజేంద్రపితృబంధూనాం దు
ర్గతిశ్చభవేత్తథా ॥ ౩౩ ॥ అపుత్రస్యగతిర్నాస్తి త్యేవంపేదవిదోవిదుః ।
పుత్రేణుక్తపాత్రేతు నాన్నంభుక్తంమయాసహ ॥ ౩౪ ॥ కృతదోషే
ణనమయా కదాచిల్లాలితసుతః । భూషణాన్యాదరాత్కృత్వానపుత్రో
లంకృతోమయా ॥ ౩౫ ॥ ససంజాతోనమేయస్సాస్యి త్పుత్రఃపితృహితే
రతః । సుతార్థంకవచంకృత్వా త్వమేహీతిసనోదితః ॥ ౩౬ ॥ పుత్ర
హీనంచమాందృష్ట్యా కర్షంతియమకింకరాః । గచ్ఛరాజజవేనైవయ
మస్యభవనంత్యితి ॥ ౩౭ ॥ పాశకుణ్ఠితసర్వాంగః కిమువత్క్యౌమ్యపుత్ర
వా ॥ చిత్రగుప్తేనలిఖిత మపుత్రత్వంమహామతే ॥ ౩౮ ॥ మద్గర్భజా
తపుత్రేణ మూర్జితంతుకదాభవేత్ । దురాచారోసిదుర్బుద్ధిరపుత్రేతియ
మేనచ ॥ ౩౯ ॥ భాషితంచవనంశ్రుత్వా కఃపుమాన్సుఖమాప్పుయాత్ ।
నష్టదీపోఽతినైష్ఠర్యః కష్టోద్భూతకలేబరః ॥ ౪౦ ॥ వృధాజాతోతిపాపా
త్సాన్యైత్సానోనరకావహః । తంతుహీనంకులంచాపి విగతాంబుంచ

వాపికామ్ || ౪౧ || అంగనాంభర్తృహీనాంచ సంతోనిందంతినసది |
 కింకరోమిమహీదేవ క్వగచ్ఛామీహకాగతిః || ౪౨ || కందేవంశరణంగ
 త్యాభవాద్భిప్రతరామ్యహమ్ | దుదంతంపుత్రమాలాక్య కదాప్రేష్టూ
 తమాహ్వాయే || ౪౩ || ఘంటాంచప్రతిమాండత్యాపుత్రస్యఫలకందు
 కా | గజమారోప్యమాంతాతకుర్వన్త్రామప్రదక్షిణమ్ || ౪౪ || సభాం
 గచ్ఛాథరాజేంద్రతథాతాశస్వనేనచ | ఇతిపుత్రేణసోత్కంఠం కృతాం
 మంజుశభాషిణా || ౪౫ || కదాచిదపినైవాహంశ్రుతవాన్పార్థివమితి |
 అజాతపుత్రశిశోకేనమూర్ఛామాపమహీపతిః || ౪౬ || పునస్సంజ్ఞా
 మవాప్యథ విలలాపసుదుఃఖతః | కవచంకారయిత్యాతుశిరోభూష
 ణమగృథ || ౪౭ || కేశభూషణమత్యర్హంరత్నవజ్రసమాకులమ్ | కదాచి
 దంకమారోప్యనమయాలంకృతస్సుతః || ౪౮ || నోపనీతోపిచప్రీత్యాను
 తోమేపంచవార్షికః | అష్టమేవాథదశమేనకృతోదారసంగ్రహః || ౪౯ ||
 బాలస్యజాతకర్తాపి నాకార్షంనాపిచాభిధామ్ | పుత్రార్జితంధనంబ్రహ్మ
 న్నోపజీవితమద్యమే || ౫౦ || అభిషిచ్యసుతంరాజ్యే భార్యయాకృతభోజ
 నా | నగతంచవనంవిద్వత్ పారంపర్యక్రమాన్తయా || ౫౧ || అహోదరిద్ర
 స్యమహానుభావమే పుత్రేణహీనస్యకథంగతిర్భవేత్ | వృధాశరీరంఘటకు
 డ్యసన్నిభంజాతంసుధర్మస్యకులేసుపావనే || ౫౨ || మనుష్యాణామనాథా
 నాందుర్లభంపుత్రజన్తచ | బహుపుణ్యవశాత్పుత్రోజాయతేమానవోద
 రే || ౫౩ || కన్యకాపినసంభూతా హ్యస్తాకమతిపాత్సనామ్ | సత్పు
 త్రాఃక్వసుజాయేరత్ ధర్మసంతానసంజ్ఞకాః || ౫౪ || వరదాచ్యుతరం
 గేశజగన్నాథజగద్గురో | సుబ్రహ్మణ్యసురాధీశ రామకృష్ణనమోస్తుతే ||
 వేదాశ్రేయశరమాకాంతవరాహవదనాచ్యుత | నారాయణరమాధీశకృ
 పాంకురుకృపానిధే || ౫౫ || సుపుత్రవంతఃఖలుభాగ్యవంతోహ్యపుత్ర
 వంతోభువిదుఃఖవంతః | సంసారసింధోస్తరణేనస్త్యైశక్తః కామేగతిక
 ర్తఫలానుభోగినః || ౫౬ || ఏవముక్త్యామహీదేవం విరరామమహీప
 తిః | పాపిష్ఠోహందురాచారఃపుత్రేణాహందరిద్రతః || ౫౭ || హాకాన్లో
 కాన్గమిష్యామిక్రూరంవానరకంగురో | కడిపాయోమహాప్రాజ్ఞ పుత్ర
 లాభేద్విజ్ఞోత్తమ || ౫౮ || ఇతిరాజవచశ్శ్రుత్వాగురుర్వాక్యమువాచహ |

క-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (౨-౨)

విధిత్యంపితృతుల్యంమాంమనసానిర్తలేనచ || ౯౩ || ఇత్యుక్తా
మునినాతేన దత్వాహస్తంవరాంగనా | ప్రాహభావిశుభంశ్రోతుం నిజ
లక్షణలక్షితమ్ || ౯౪ || పద్మావతీ || సత్యంవదమహాప్రాజ్ఞ లక్షణాని
విలోక్యమే | తతోదృష్ట్వాపాణితలం ప్రాహస్తాజతనూభవః || ౯౫ ||
నారదః || పతిర్భవతిధర్మజ్ఞే త్రిలోకేశోరమాపతిః | పాణిపద్మదళోపే
తౌ పాదౌతేస్వస్తికాయుతౌ || ౯౬ || ముఖంచంద్రసమాకారం చ
క్షుఃకమలకుట్టలమ్ | తిలపుష్పసమాకారా నాసికాతేవిరాజతే || ౯౭ ||
కపోతాముకురాభాతే భువోతేధనుమాసమే | దంతాదాడిమబీజాభా
ఆస్యంకర్పూరభాజనమ్ || ౯౮ || అధరంరక్తపద్మాభం జిహ్వమృదు
తరాశుభా | అరాళాలకసంబద్ధా శ్యామలాభాతివేణికా || ౯౯ || ల
లాటంరత్నపీతాభం శ్రోత్రేశఘ్నలికాసమే | తనుస్తేమస్తధాగారప్ర
తిమాప్రతిమప్రభా || ౧౦౦ || కణ్ఠస్సూర్యాంశుసదృశతాంబూలరస
దర్శకః | స్తనౌపీనౌఘనౌకుజ్జాశుభాతేమగ్నచూచుకౌ || ౧౦౧ || ఉ
దరంకదళీపర్ణసదృశంనిమ్ననాభికమ్ | కటిస్తవకరిధ్వంసి కటిసామ్య
యుతాశుభా || ౧౦౨ || రంభాస్తంభసమాకారం తవోరుయుగళం
రమే | పృష్ఠం తేవేదివద్భాతికింత్యయాసుకృతంకృతమ్ || ౧౦౩ || గమ
నకరిరాజస్య సదృశం తేవరాసనే | ఇతిసంభావ్యతాందేవీం దేవర్షిఃప
ద్మస్తంభవామ్ || ౧౦౪ || అంతర్దధేనారదస్తు సర్వాసాంపురతోమునిః |
సంస్తుత్యకమలాం దేవీంమనసాచింతయన్రమామ్ || ౧౦౫ || మనసావన్త
సంకృత్యాజగామాథఋషిస్తదా || ౧౦౫౪ || ... .. *

ఇతిశ్రీ భవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
మృగయావిహారోద్యుక్త శ్రీనివాసాలంకారాది
వర్ణనంనామషష్ఠాధ్యాయః.

పద్మావత్యాపుష్పావచయసమమే శ్రీనివాసదర్శనమ్.
శ్రీసూతః || కన్యాయాజననంప్రోక్తం కుమారస్యాపివై తతః | త
స్యావదామిచారిత్రం వై వాహంపుణ్యవర్ధనమ్ || ౧ || కరీంద్రసంగేసస
మాగతోహరిస్తురజ్జమాన్థాయవరాజ్జనానామ్ | శ్రీగర్భలేపారుణిశాదు

వత్సాబాలార్కభాస్సృజనమీపమాయయా ॥ ౨ ॥ గర్జస్తంగజరాజం
తం దృష్ట్వాపద్మావతీముఖాః । వనస్పతిముపాశ్రిత్య తత్రలీనాస్తదాభ
వన్ ॥ ౩ ॥ నిమిల్యనేత్రవర్తాని పుష్పాంకృత్యావరాజ్ఞనాః । పశ్యన్వ్యృ-
జతరుచ్ఛన్నాఃపునఃపునరవస్థితాః ॥ ౪ ॥ తదస్తరేబలాస్పర్వాదదృశు
ర్హయముత్తమమ్ । బాలార్కసదృశాకారంస్వర్ణాభరణభూషితమ్ ॥ ౫ ॥
పురుషేణసమాయుక్తం మన్తధాకారతేజసా । తందృష్ట్వాగజరాజోపి
హయస్థంపురుషోత్తమమ్ ॥ ౬ ॥ నమస్కృత్యయథాన్యాయం జగామ
విపినంనదన్ । దంతృష్ట్వాయోషితస్పర్వావిస్మయాకులమానసాః ॥ ౭ ॥
కరసమ్పూటమాపన్నాశ్చలితాస్తుభయాతురాః । వృక్షమూలంగతాబా
లా అన్యోన్యంవాక్యమబ్రువన్ ॥ ౮ ॥ కోయమత్రవరారోహే సఖ
కజ్జాతలోచనే । కోసాకిరాతరూపీచ కింనదృష్టస్త్వయాపురః ॥ ౯ ॥
తురజ్జోపరిసంస్థాయ యతగచ్ఛతిహేసఖ । ఏవంవదస్తస్తాస్తథుస్సాచ
పద్మావతీశుభా ॥ ౧౦ ॥ ఉవాచమన్దంవచనం సఖిస్తాస్తుతతోద్విజాః ।
పుచ్ఛన్తుతస్యవృత్తాంతం పితృమాతృస్వబాధవాన్ ॥ ౧౧ ॥ దేశంవృ
త్తంకులంశీలం నామగోత్రాదికంతథా । ఇతిసఖ్యాసమాజ్ఞప్తాస్తాః
చుర్వచనంస్త్రియః ॥ ౧౨ ॥ ఆగతంపురుషందృష్ట్వా కోసికోసీతిచాబ్రు
వన్ ॥ కన్యాః ॥ కిమర్థమాగతోసిత్వం కిం తేకార్యంవదప్రభో ॥ ౧౩ ॥
నసన్తిపురుషాహ్యత్రగచ్ఛగచ్ఛేతిచాబ్రువన్ । తాసాంతద్వచనంశ్రుత్వా
హయస్థోవాచమూచివాన్ ॥ ౧౪ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అస్తికార్యంవరా
రోహారాజపుత్ర్యాస్సమీపకే ॥ స్త్రియః ॥ కింకార్యంవదశీఘ్రేణయత్తేమ
నసివర్తతే ॥ ౧౫ ॥ క్వతేవాసశ్చకింనామ కాతేమాతాచకఃపితా । కో
భాగ్రితాకాచభగినికింకులంగోత్రమేవచ ॥ ౧౬ ॥ ఇతితాసాంవచశ్శు

→→→ పద్మావతీశ్రీనివాసయోఃపరస్పరసంవాదః. ←←←

త్వాన్యగదజ్జగదీశ్వరః ॥ శ్రీనివాసః ॥ కన్యాపేతాముఖ్యకార్యం తదస్తే
ప్రవదామివః ॥ ౧౭ ॥ ఇతితాఃప్రచ్ఛయోవాచ దేవీంపద్మావతీమథ ।
సిన్ధుపుత్రకులంప్రాహు రస్మాకంతుపురావిదః ॥ ౧౮ ॥ జనకోవసుదేవ
స్తుదేవకీజననీమమ । అగ్రజశ్చైతకేశస్తునుభద్రాభగినిమమ ॥ ౧౯ ॥
పార్థోపిమేనఖాదేవిపాణ్డవామమబాధవాః । వన్జాంతుమ్మతపుత్రా

కాంక్షతనామ్నా మ్మహాత్మనామ్ || ౨౦ || వియోగతప్తాపితరానన్తమం
 రామభివృద్ధిః | చక్రతుస్సంస్కృతంనామ్నా పితృలింజముపాగతమ్ || ౨౧
 జాతోహమప్యమోఽప్యమ్యాంసుభద్రామదనన్తరమ్ | మాతృవర్ణశ్చమే
 దేవికృష్ణపక్షేజనిర్తమ || ౨౨ || తస్మాత్కృష్ణేతిమాం దేవిచక్రతుర్నామ
 సంస్కృతమ్ | వర్ణతోనామతశ్చాపి కృష్ణంప్రాహుర్ననీషిణః || ౨౩ ||
 వృత్తాంతోహ్యఖిలోమత్త శ్శృతిఃపణ్డితనన్దిని | భవత్యాఉచ్యతాంవా
 ర్తా గోత్రనామకులాదికమ్ || ౨౪ || ఇతి తేనసమాజ్ఞప్తా ప్రోవాచన్యప
 నన్దిని || పద్మావతీ || ఆకాశరాజతనయాంనిషాదాధిపవిద్ధిమామ్ || ౨౫ ||
 నామ్నా పద్మావతీంకృష్ణ కులంశీతకరస్యచ | అత్రిగోత్రంకిరాతేన్ద్ర శీ
 ఘ్నంగచ్ఛేతిచాబ్రవీత్ || ౨౬ || శ్రీనివాసః || కిమర్థంనిఘ్నరంవా
 క్యంమన్దంకింసప్రభాషసే | అన్నంకాఙ్క్షన్తివైలోకా యోదదాతినరో
 త్తమః || ౨౭ || సపుమాన్పుణ్యమాప్నోతి జలదోపిఫలంలభేత్ | అది
 శస్త్రదుభాషీచనతునిఘ్నరభాషణః || ౨౮ || అథాఽహంకామముద్ది
 శ్య పాత్రభూతోస్మిసామృతమ్ | సుఖమేవ్యసిదాసేన త్వస్తేస్వర్గం
 మీవ్యసి || ౨౯ || ఆత్మానందిశమహ్యంత్యం కింవృధానిఘ్నరోక్తిభిః |
 సాతస్యవచనంశ్రుత్వాక్రోధాత్తామ్రవిలోచనా || ౩౦ || పద్మావతీ ||
 ఆవాచ్యంవదసేమూఢ జీవనేచ్ఛానవిద్యతే | ఆకాశరాజస్త్యాం దృష్ట్వా
 హనివ్యతినసంశయః || ౩౧ || యావన్నా యాతితావత్త్వం గచ్ఛశ్రీ
 ఘ్నంస్వమాలయమ్ || శ్రీనివాసః || కార్యాస్తేమరణంసౌఖ్యంకార్య
 హనౌమృతిఃకుతః || ౩౨ || కథంహన్యాత్సరాజేన్ద్ర స్త్యధర్మాభిముఖో
 హిమామ్ | త్వంకన్యాహంవరోదేవికోత్రాన్యాయోమహీసుతే || ౩౩ ||
 పద్మావతీ || శృణుమూఢనజానాసి బాలభావేనకింపృథా | త్వోద్భ
 వ్త్వాఽఽకాశరాజోపి కృత్వాతేగళబద్ధనమ్ || ౩౪ || బద్ధీయాన్నిగళై
 ర్హర్ష భవివ్యత్ప్రవదామ్యహమ్ || శ్రీనివాసః || నిశ్చిత్యమరణం దేవిర
 స్తుకామోస్త్వహంత్యయా || ౩౫ || జాతస్యమరణంనిత్యంపూర్వకర్త
 ఫలానుగమ్|ఆకాశరాజోధర్మాత్కథంహన్యాదనాగనమ్ || ౩౬ || పద్మా
 వతీ || గౌరవంయన్నిషాదేన్ద్రస్మృతస్యాప్యహరేర్యథా | వరదస్యాథరణ్ణ
 న్య వేంకటాచలవాసినః || ౩౭ || తద్రూత్సమృహబాహోనుఖం

గచ్ఛస్వమాలయమ్ । ఇత్యుక్తోపితయాదేవ్యానిషాదేన్ద్రాకృతిర్హరిః ।
 నిరాకృత్యచతద్వాక్యం హయస్థఃపునరాపతత్ । హయమగ్రాగతంవీ
 క్ష్యసాబాలావాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౩౯ ॥ పద్మావతీ ॥ త్యక్త్వాచపితకాబ
 ధ్నాభాభ్రాతృముఖ్యాన్వనేచరత్ । అనాథోమియసేవ్యర్థంకిమర్థంకాక
 భాజనమ్ ॥ ౪౦ ॥ ఇతితస్యావచస్సుత్వాతామూచేవారిజేక్షణః ।
 శ్రీనివాసః ॥ విధినాలిఖితంయత్తునతద్వ్యర్థంభవిష్యతి ॥ ౪౧ ॥ జయో
 వాపజయోవాస్యాత్త్వయిభోగంకరోమ్యహమ్ । ఇత్యుక్తాకోపతా
 మ్రాక్షీసఖీభిఃపరివారితా ॥ ౪౨ ॥ తర్జయస్త్రీజగద్యోనిశిలాపాణిస్స
 మాగమత్ । తాడయామాసగోవిందశితాఘ్రేశ్వరగర్భరైః ॥ ౪౩ ॥
 తాడ్యమాసశ్శిలావర్షైర్వ్యపతన్ఘోటరాట్యవ్యయమ్ । త్యక్త్వాసుంసహ
 యందృష్టాముక్తకేశోమహుర్దుహుః ॥ ౪౪ ॥ పశ్యన్వశ్యన్దిశస్సర్వాఅ
 భ్రమద్విభ్రమన్నివ । హయోవైసజటంప్రాప్తోమమాత్రకృతసన్నిధేః ॥
 ఇత్యుచ్చరన్రూకాన్తోజగామోత్తరదిక్షుః ॥ ౪౫ ॥ ఆరూఢసోపా
 నగణోగిరేర్విభుర్విడవృన్యలోకమవాపశయామ్ । ప్రాప్త్యాధిమా
 నస్తయుతోపినూభవోయథాయుగానేవటపత్రశాయీ ॥ ౪౬ ॥ *

ఇతిశ్రీభవిష్యోత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మే
 పద్మావతీ శ్రీనివాసపరస్పరప్రవృత్తసంవాదాదిక
 థననామసప్తమోఽధ్యాయః.

పద్మావతీపరాజితశ్రీనివాసమ్ప్రతివకుళమాలికాసాస్తవచనం ॥
 శ్రీసూతః ॥ శయన్ప్రాపపర్యజ్ఞేశ్రీనివాసోవృషాకపిః । తదా
 గతాచసాదేవీసేవార్థంవకుళాశుభా ॥ ౧ ॥ పద్విధాన్మంసమాదా
 యసూపాపూపరసాన్వితమ్ । రమాపతేస్తుబహుళభక్తిభావేనసంయు
 తా ॥ ౨ ॥ శయాన్శ్రీనివాసంచవల్లీకస్థానసంస్థితమ్ । శ్వసంతందీ
 ర్ఘనిశ్వాసంరుదంతంనేత్రబిందుభిః ॥ ౩ ॥ అభాషమాణంశ్రీకాంతంబ
 థాపేవకుళాశుభా ॥ వకుళా ॥ ఉత్తిష్ఠోత్తిష్ఠగోవిందకింకేషేపురుషో
 త్తమ ॥ ౪ ॥ నకదావీదివాఽస్వాసీర్నాకాక్షోరోదనంహరే । కిమర్థం

౩౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణ స్తోత్రే (అ-౫)

దుఃఖమేణాక్షరవద్దృశ్యసేకుతః ॥ ౫ ॥ మనోగతంవాకించేవతద్వ
 దస్వయథార్థతః । పరమాన్నంకృతంచేవభోక్తుమాగచ్ఛమాథవ ॥ ౬ ॥
 ఘణితంవచనంశృత్వానోవాచవచనంహరిః । హరిందృష్ట్యాహిరణ్యం
 గీపునర్యాచమువాచహ ॥ ౭ ॥ వకుళా ॥ కిందృష్టంవిపినేకృష్ణకిమర్థం
 దుఃఖముల్బణమ్ । ఆర్తిహీనోపిదేవత్యమార్తవద్దృశ్యసేకుతః ॥ ౮ ॥
 మనోగతంవదాదేశంశౌరవంమయిమాకృధాః । శౌరవంబలరామేస్యా
 ద్దేవకీవసుదేవయోః ॥ ౯ ॥ దుఃఖంభవతిదృష్ట్యాత్వామభుక్తింభూతభా
 వనఃసర్వలోకార్తిసంహర్తఃపుణ్యమూర్తేనమోస్తుతే ॥౧౦॥ కాదృష్టాక
 న్యకాకృష్ణగాంధర్వీవాసురోత్తమ । కన్యాస్సంగంసమాపేక్ష్యచిత్తవై
 కల్యమద్యతే ॥ ౧౧ ॥ కాచపుణ్యవతీబాలాబాలంభక్తవశంహరిమ్ ।
 మోహయామాసకామూర్తానజానామిజగద్గురో ॥ ౧౨ ॥ వదగోవింద
 తేకార్యంక్షణమాత్రాతః-రోమ్యహమ్ । మృగందృష్ట్యాభయంవాప్తం
 చోరంవాక్రూరరూపిణమ్ ॥ ౧౩ ॥ పిశాచభూతప్రేతాన్వానజానామి
 రమాపతే । మంత్రంవాయంత్రపూగాన్వామూలికాఽష్టధాన్యసి ॥౧౪॥
 కారయిత్వాయథాశాస్త్రంతత్సర్వమ్స్తాచయామ్యహమ్ । ఇత్యుక్తేపి
 హరాతూష్ణింస్థితేవకుళమాలికా ॥౧౫॥ఆనీతంత్రనిక్షిప్యతత్సమీపముపా
 శ్రితా । పాదసంవాహనంకృత్వాసాంత్యయామాసచాసకృత్ ॥ ౧౬ ॥
 సాంత్యయంత్యాతయా౨౨యాసస్విన్నంచేహంసమంతతః । ఆపాద
 మ్నాభిపర్యంతంకరాభ్యాంపరిమృజ్యచ ॥౧౭॥ బోధితోపిరమాకాంతోనో
 వాచవచనంయదా । తదాసావకుళాభేదాదువాచవచనంహరిమ్ ॥౧౮॥
 పృథక్కృత్వాచ్ఛన్నవస్త్రంహస్తేనపరిమృజ్యచ । దేవదేవజగన్నాథపు
 రాణపురుషోత్తమ ॥ ౧౯ ॥ మనోగతంకరిష్యామినాత్రకార్యావిచారణా
 సత్యంవదమనన్తం తేమాలజ్ఞామ్తాథయంకృధాః ॥ ౨౦ ॥ పూరయా
 మ్యవిలంబేనయావన్నేవర్తతేబలమ్ । ఇతితద్వచనంశృత్వాహరిరుష్టంస
 ముచ్ఛ్వసత్ ॥౨౧॥ ఉవాచచాతిదుఃఖేనమందంమందమ్మనోగతమ్ ॥శ్రీని

పశుకృష్ణాత్మిశ్రీనివాసోక్తస్వమనోనిర్వేదహేతుకథనమ్ ॥౨౨॥

వాసః ॥ నామోహయంతాంగాంధర్వీనర్షిపుత్రీనరాక్షసీ ॥ ౨౨ ॥ నపి
 శాచాభూతగణాప్రేతావామేధయావహః । మృగాశ్చార్ణ్యకాశ్చోరా

సక్రూరామేకదాచన ॥ ౨౩ ॥ మన్నామస్తరణాజేతే విద్రవంతిదిశోద
శ । తత స్తేభ్యోభయంనేహ మృత్యుమృత్యోర్త మానఘే ॥ ౨౪ ॥ మయా
దృష్టావరాకన్యా నామ్నాపద్మావతీశుభా । తాందృష్ట్యామేమనోభ్రాం
తం కామమోహవశంగతమ్ ॥ ౨౫ ॥ సురూపాంసుందరీంసుభ్రూం నీ
లాలకవిరాజితామ్ । పూర్ణేందుసదృశీంశ్యామాంసీలమాణిక్యవిగ్రహా
మ్ ॥ ౨౬ ॥ సాక్షాద్రమాసమాంకన్యాం ఘటయాశువరాననే
బహుజన్మార్జితేనైవ పుణ్యేనైవ హిలభ్యతే ॥ ౨౭ ॥ మత్పుణ్యంపక్ష
తాంయాతం దర్శనేనసులోచనే । మానుషం దేహమాసాద్య తాం
న్యాంకఃపుమాంస్త్యజేత్ ॥ ౨౮ ॥ లోకేవివాజడమతిమన్నసాన
వివర్జితమ్ । జీవనేనకిమేతేన కార్యహీనేనమేసఖి ॥ ౨౯ ॥ ఘట
యాశువరాంగీం తామాకాశన్మపనందినీమ్ । తాంవివాదపిజీవామి స
త్యమిత్యవధారయ ॥ ౩౦ ॥ తాడితోహంశిలావర్షైర్హ తాశ్చోస్త్రివ
రాననే । మజ్జీవనంపుధామాతర్జాతంవై వేజ్కటాచలే ॥ ౩౧ ॥ య
తోఽభూదవతారోఽత్ర పద్మావత్యర్థమేవమే । పుత్రోమేనైరమాపన్నః
కింకృతంపూర్వజన్తని ॥ ౩౨ ॥ దృష్టిహీనేనవిధినా నిర్మితాకన్యకావరాం
నాయాసేనమేసాస్యా దితిమేనిశ్చితామతిః ॥ ౩౩ ॥ కిందృష్టంబ్రహ్మణా
పూర్వం మత్పాపంఘోరదర్శనమ్ । యత్పాపమనుస్మత్యైవం ఘటనం
నాకరోద్విధిః ॥ ౩౪ ॥ మద్భాగస్థావిధి స్త్వంహి సాహాయ్యంకురుమేఽజ్ఞ
నే । నకరోషియదాబాలే తదామేమరణంధ్రువమ్ ॥ ౩౫ ॥ మరణేజీవ
నోపాయంయేకుర్వంతినరోత్తమాః । తేదినయాంతియానేనపుణ్యమా
ర్గేణకన్యకే ॥ ౩౬ ॥ ఇత్థంధర్మార్థకామాత్వం ధర్మమార్గముపాశ్రయఃకిము
క్తేనవిశేషేణవిదితాశాసిసజ్జమే ॥ ౩౭ ॥ త్వంమేమాతాపితాదేవిభ్రాతా
మాతులవవచ । త్వంప్రహ్లాదస్తవమక్రూర స్త్వంధ్రువ స్త్వంగజేశ్వరః ॥
త్వముద్ధవోఽతిభక్తోమే త్వంకిరీటీబలిస్తథా । అజామీశోద్రాపదీచభక్తో
మేత్వంవిఙ్గేషణః ॥ ౩౮ ॥ త్వాందృష్ట్యామేమనోహర్షంగచ్ఛతీహనిరంతర
మ్ । మద్దుఃఖవ్యపనోదాయ నిర్మితావిధినాజ్ఞనా ॥ ౪౦ ॥ గవాంకోటిసహ
స్రేణ హయానామయ్యతైస్తథా సువర్ణతలదానైశ్చ సమంమాంగల్యవర్ధ
నమ్ ॥ ౪౧ ॥ కన్యాందృష్ట్యాతుసంతోషం లభసేనాత్రనంశయః । ఇతితేన

౩౮ శ్రీవేంకటాచలమూహాత్మ్య - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౮)

సమాజ్ఞప్తా వకుళా వాక్యమబ్రవీత్ || ౪౨ || వకుళా || కుత్రా స్తేజగదాధార
త్వయా యాఽత్ర నిరీక్షితా | తన్నార్గం వదగో వింద గచ్ఛామి కరుణానిధే ||
కాసా పూర్వం కిమర్థంచ కన్యకా జనితా భువి | తద్వృత్తమఖిలం బ్రూహి స
త్యేన మమ కేశవ || ౪౩ || ఇత్యాజ్ఞప్తో విరించేశ విసతాంఘ్రి సరోరుహః |

❧ వకుళామ్మృతి శ్రీనివాస వర్ణిత పద్మావతీ పూర్వజన్మోద స్తవః ❧

ఉవాచ మందం వచనం వకుళాంధరణీధరః || ౪౪ || శ్రీనివాసః || శృణు భారతే
పురావృత్తం పద్మావత్యా జనేశ్వభమ్ | తేతాయాం రామరూపేణ త్వవ
తారమహంగతః || ౪౫ || పితృ మాతృవచశ్శృత్వా దణ్డకారణ్యమాగతః | ల
క్ష్మణేన సహ భ్రాత్రా సీతయా వకుళేశుభే || ౪౬ || పురాతురావణో నామ
రాక్షసో లోకకణ్ఠకః | లోకభర్తుస్సతీం హృత్వా లంకాంగంతుమవర్తత ||
లక్ష్మణోఽప్యగ్రజం ద్రష్టుం సీతయా ప్రేషితో బలాత్ || ౪౭ || తతాః
లమాలక్ష్మ్య సరాక్షసేన్ద్రో విమానమారోపయితుం హి సీతామ్ | ప్రావర్త
తైషా చ తదారురావహా రామహాలక్ష్మణరాఘవేతి || ౪౮ || తదార్త
రావేణ తదావనాకసో విచుక్రుశు స్తత్రవనా స్తరస్థితాః | తద్వాక్యమాక
ర్ణ్య చ హవ్యవాహనః పాతాళలోకాదుదగాద్ధరాతలమ్ || ౪౯ || సమా
యాంతం దురాధర్ష మాకర్షంతం చ జానకీమ్ || ౫౦ || సంభాష్య రావణం
క్రూరం పాతాళాదుపగమ్య చ | రావణేన చ పాపేన సహితస్సీతయా త
యా || ౫౧ || రావణం బోధయామాస నానా వాక్యగణైస్తదా | ఇయం
జనకపుత్రీన విప్రపత్నీ తుభేచర || ౫౨ || రాఘవస్త్యద్భయాద్రక్షణ
నకీం మమ సన్నిధౌ | సంస్థాప్య విపినే రామో వ్యచరత్సహలక్ష్మణః || ౫౩ ||
శిష్యోసి పరమోదార మమకల్యాణరావణ | ప్రియోఽసి మాగమో విప్రప
త్నాన్యం సీతాభ్రమం వృథా || ౫౪ || ఇతి ప్రతారయన్రక్ష శ్చద్మనా జనకా
త్తజామ్ | ఇత్థం స్వలోకమాదాయ తాం సంపూజయితుం ద్రుతమ్ || ౫౫ ||
స్వాహాయాం సన్నివేశ్యాథ నామ్నా వేదవతీం శుభామ్ | ప్రాగ్రావణాప
చారేణ ప్రతిశ్రుత్య చ తద్వధమ్ || ౫౬ || కృతప్రవేశాఽగ్రోభేన సమిధే
జాతవేదసి | తతః కరభ్యసమయ మాకాంతుంతీంస్థితాం సతీమ్ || ౫౭ ||
సీతాకృతిధరాం కృత్వా మాయయా మేషవాహనః | ప్రదర్శయన్న వా
చాథ రావణం ప్రీణయన్నివ || ౫౮ || ఇమాంసీతాం సమాదాయ గచ్ఛ

శ్రీఘ్రునిశాచర । ఇత్యుక్తః పావకేనాయం తామాదాయాగమద్భ్రతమ్ ।
 హరేచాగ్నో విశేషేణ భక్తిర్వైరావణస్యచ । తస్మాదగ్నివచశ్శ్రుత్వా
 జానకీమేవతాంతదా ॥ ౬౧ ॥ అజ్ఞానాన్తన్యమానోసా రావణోమో
 హదర్పితః । లంకాంగత్వాఽశోకవనే శింశుపావృక్షమూలతః ॥ ౬౨ ॥
 సీతాకృతంతాంసంస్థాప్యవిష్ణోవిష్టాంసరాక్షసః । కృతకృత్యంతదాఽఽ
 త్కానం మేనేనైకాలచోదితః ॥ ౬౩ ॥ రామోగత్వాతుతంహత్వా రా
 వణంసగణంఖలమ్ । సీతాంప్రాప్యజగన్నాథోయుద్ధాంతేపర్యచింతయ
 త్ ॥ ౬౪ ॥ తాంతులోకాపవాదేన పావకేనవిశోధితామ్ । జిఘృక్షు
 ణారాఘవేణ సీతాచాగ్నోప్రవేశితా ॥ ౬౫ ॥ సీతాద్వంద్వంతత్రదృ
 ష్టాప్రోవాచనిజభామినీమ్ । కాసాదేవీతవసమాతవరూపసమన్వితా ॥ ౬౬ ॥
 నజానేహంవరాంగీతాం తవబింబనిభాంశుభామ్ । రాఘవేణైవముక్తా
 సా జానకీవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౬౭ ॥ జానకీ ॥ మద్దుఃఖంహ్యేతయాభు
 క్తం నిర్నిమిత్తందయాజుషా । యాసావేదవతీదేవ స్వాహాయాస్సన్ని
 ధాస్థితా ॥ ౬౮ ॥ తామంగీకురుగోవింద వివాహవిధిపూర్వకమ్ । ఇతిసీతా
 వచశ్శ్రుత్వా రామోవచసమబ్రవీత్ ॥ ౬౯ ॥ శ్రీరామః ॥ ఏకపత్నీవ్రతం
 మేద్య కృతంజానాసిభామిని । ద్వాపరేఽక్లికరోమితి బహునానంవరదో
 యతః ॥ ౭౦ ॥ తవవాక్యంకరిష్యామి త్వష్టావింశేకతాయుగే । తావ
 దేషాబ్రహ్మలోకే బ్రహ్మణాపూజితాభవేత్ ॥ ౭౧ ॥ శ్రుత్వైవంరా
 మవాక్యం సాజగామభవనంవిధేః । పద్మావత్యాఃకారణస్తు భణితంతవ
 సువ్రతే ॥ ౭౨ ॥ నమేవాక్యమసత్యంస్యా దితివేదవిదోవిదుః । శ్రుత్వా
 తజ్జననేహేతుం వకుళానందనిర్భరా ॥ ౭౩ ॥ కౌతూహలసమావిష్టా

శ్రీనివాసానుజ్ఞయానారాయణపురమ్ప్రతివకుళాగమనమ్.

శ్రీనివాసమభావత ॥ వకుళా ॥ ౭౩౪ ॥ గచ్ఛామిరాజేంద్రసభాంస
 భాసదోయత్రాసతేనర్వకలావిశారదాః । ఆకాశరాజస్యపురీంసురో
 త్తమై స్సంస్తూయమానాంచరమావిగూహితామ్ ॥ ౭౩౫ ॥ ఇత్యేవము
 క్తోభగవాన్జగద్గురు స్సంప్రేషయిష్యన్వకుళాంస్వకారణాత్ । ఉత్థా
 యతల్పాత్త్రిమితాంతరంగస్తథాతదానీంభృశహృష్టచేతాః ॥ ౭౩౬ ॥
 భుక్త్వాఽన్నముత్తమమసా వకుళాప్రదత్తమానందపూర్ణ సుమనాస్సుర

౪౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౪)

బృందవంద్యః తస్థావలంకృతవపుశ్చవిభూషణౌ ఘైర్ముక్తాశ్చలైస్సురుచ్చిరై
రథపుష్పసంఘైః ॥ ౭౬౪ ॥ దివ్యాంతురంగీమారుహ్యనిర్మితాం దేవమూ
యయా ॥ ౭౭ ॥ మార్గంవిజ్ఞాతుకామాతమాపుచ్ఛ్యవకుళాఽవదత్ ॥ వకు
ళా మార్గంవదరమాధీశగచ్ఛామిన్మపస త్తమమ్ ॥ ౭౮ ॥ శ్రీనివాసః ॥ అస్తా
దేవవరాన్తార్గాదవరుహ్యగిరే స్తటాత్ ॥ త్వంగచ్ఛాధఃప్రదేశేచకాపిలం
లిజ్గము త్తమమ్ ॥ ౭౯ ॥ తత్రాస్తేతీర్థరాజోయఃకపిలేశ్వరసన్నిధౌ ॥ తత్ర
స్నాత్వాత్యయథాయోగ్యంమదర్థంతీర్థపుజ్జవే ॥ ౮౦ ॥ కపిలేశ్వరమ్మసా
ద్యయాచ్యతాంవరమవ్యయమ్ ॥ శ్రీనివాసేనబాలేనసదాకల్యాణకాం
క్షీణా ॥ ౮౧ ॥ ప్రేషితాహంతదర్థంవైకురుమేభీషితంప్రియమ్ ॥ ఏవ
ముక్త్యాశివం దేవితతఃపద్మతటంగతా ॥ ౮౨ ॥ తత్రదృష్ట్యాకృష్ణరామౌ
నత్వాతౌభక్తిభావతః ॥ పద్మతీర్థసముద్భూతైఃకమలైఃకమలాననే ॥ ౮౩ ॥
పూజాంకురుమదర్థంతౌ భ్రాతృభూతౌహిమేమతౌ ॥ సుపర్ణముఖరీం
తీర్త్వాతత్రగచ్ఛయథాసుఖమ్ ॥ ౮౪ ॥ ఉచితంకురుకల్యాణికన్యా
ర్థేకమలాననే ॥ ఆజ్ఞప్తాదేవదేవేనత్విత్థంవకుళమాలికా ॥ ౮౫ ॥
జగామశనకైశ్శేషశైలాదుత్తీర్థచాంగనా ॥ యదుక్తంశ్రీనివాసేనతచ్చ
కారతదాఽబలా ॥ ౮౬ ॥ హయమారుహ్యవకుళాసువర్ణముఖరీంత
దా ॥ తీర్త్వాగస్త్యాశ్రమంప్రాప్య సఖీస్తస్యావ్యలోకయత్ ॥ ౮౭ ॥

❧ వకుళామృతిపద్మావతీసఖిజ్ఞాపితపద్మావత్యుదస్తః. ❧

శివాలయేశివంద్రస్తుమాగతాయూస్తుతత్రై ॥ తత్రదృష్ట్యావరాకన్యాః
కాయాయమితిచాబ్రవీత్ ॥ ౮౮ ॥ తయాసంభాషితాబాలాఙ్గచురే
నాంతదోత్తరమ్ ॥ కన్యాః ॥ వయమాకాశరాజస్యసన్నిధానగతాస్స
దా ॥ ౮౯ ॥ ఇతఃపూర్వదినేకంచిత్పురుషంతురగాస్థితమ్ ॥ పద్మావ
త్యాస్సమీపంచసంప్రాప్తంమన్తధాకృతిమ్ ॥ ౯౦ ॥ దృష్టవత్సోవయం
సర్వాకిరాతాకృతిశోభనమ్ ॥ దృష్టాపద్మావతీభీత్యాజ్వరతాపవిమూ
ర్ఛితా ॥ ౯౧ ॥ తత్రాపస్యపశాంత్యర్థంరాజ్ఞాఽఽజ్ఞప్తావయంత్యిహ ॥ అ
గస్త్యేశాభిషేకార్థంవసామోఽద్యసమాగతాః ॥ ౯౨ ॥ ఇదానీంక
న్యకారూపాంత్యాంతువీక్షామహేవయమ్ ॥ ఇతితద్వచనంశ్రుత్వావ
కుళావాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౯౩ ॥ వకుళా ॥ కోసాకిరాతరూపీచభవతీభి

శ్చసంగతః । వదద్ధ్వంకన్యకాసుర్వాస్తద్వృత్తమఖిలంమమ ॥ ౯౪ ॥
 కన్యాః ॥ పద్మావత్యాచసహితాఃకదాచిద్వయమాగతాః । పుష్పాపచ
 యనంకర్తుమారబ్ధాస్తువనాంతరే ॥ ౯౫ ॥ తత్రకశ్చిత్పుమాన్ప్రాప్తో
 విచిత్రతురగాన్వితః । అస్మాన్ప్రత్యుదితంతేనహ్యవాచ్యవచనంతదా ॥
 తచ్ఛ్రుత్వాతనయారాజ్ఞోరుప్తావచనమబ్రవీత్ । తయోఃకలహాపన్నః
 కలహేతాడితోహయః ॥ ౯౬ ॥ నిపపాతతదాశ్వస్తుశిలాభిర్హతచేతసః ।
 సఘోటంసంపరిత్యజ్యజగామోత్తరదిజ్ముఖః ॥ ౯౭ ॥ గతేకిరాతేక
 మలోద్భవాఽథమూర్ఛాముపాగమ్యపపాతభూమౌ । కన్యాంతతస్తా
 ముపవేశ్యయానేవయంస్వకంరాజపురంగతాస్తః ॥ ౯౮ ॥ తామాగ
 తాయానగతాంసుతాంనృపశ్చింతాముపాగమ్యరురోదదీనః । అంకే
 నిధాయాత్మసుతాంచపశ్యముఖంముదాహీనమభాషణంచ ॥ ౧౦౦ ॥
 కావాఽభవన్తేదుహితుర్దురాసదాబిభీషికావిశ్వవినాశకాదినీ । తస్యావి
 నాశంనవిజానతేనరాగురుంవినేతిప్రసమీక్ష్యభూమిపః ॥ ౧౦౧ ॥ తతస్సు
 రాణాంగురుమాత్తకంపస్సమానయత్తత్రసుతేనశీఘ్రమ్ । తద్వాక్యమా
 కర్ణ్యగురుర్ధరాతలంశీఘ్రంప్రపన్నోన్యృపమందిరంచ ॥ ౧౦౨ ॥ ప్రా
 త్తంగురుంప్రాణమివాగతం తదాప్రాప్త్యేచపుణ్యం పరిపక్వమాగతమ్ ।
 దత్వాసనంరత్నమయం సమర్పయత్సుసాధనై సాన్న్న్య సుపుష్పభోజ
 నైః ॥ ౧౦౩ ॥ కృతాతిథేయోద్విజమాబభాషేసుతానిమిత్తంగగనాభి
 ధోన్యపః । తద్వాక్యమాకర్ణ్యగురుస్సతాంపతిస్సంప్రీతయన్వాక్యముపా
 చభూషమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ బృహస్పతిః ॥ దుహితుస్తవసంకష్టనిమిత్తంశృ
 ణుభూమిప । పుష్పార్థంతుగతాబాలాభీతాపురుషదర్శనాత్ ॥ ౧౦౫ ॥
 తస్యశాంతింప్రవక్ష్యామిశ్రూయతామవధానతః । కారయస్త్యధునా
 విప్రాఅభిషేకంశివస్యచ ॥ ౧౦౬ ॥ అగస్త్యేశస్యనైరుదైస్త్య
 మేకాదశభిఃప్రభో । ఏవముక్తోధగురుణారాజావిప్రాసమాదిశత్ ॥
 సంపాద్యసర్వసంభారావయంవిప్రసమన్వితాః । తత్పుత్రీజ్వరతా
 పేనశాయితానిజమందిరే ॥ ౧౦౭ ॥ తచ్ఛాంత్యర్థంవయంప్రాప్తాఅభిషే
 కార్థమంగనే । ధిషణేనసమాజ్ఞప్తాద్విజవర్యాస్సమాగతాః ॥ ౧౦౮ ॥
 తేహంసంగాద్యయంప్రాప్తాఃకైలాసపతిమందిరమ్ । గచ్ఛసిత్వంకుత్ర

శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౨)

బాలేకిమర్థంత్యమిహగతా ॥ ౧౧౦ ॥ వదాదేశమితిస్త్రీభిర్వకుళా
 పద్మావతీసఖఃప్రతివకుళావేదితస్వాగమనవృత్తాంతః ॥ ౧౧౧ ॥
 చోదితాబ్రవీత్ ॥ వకుళా ॥ శృణ్వంతుకన్యకాన్సర్వామద్వాక్యమ
 విచారతః ॥ ౧౧౨ ॥ ప్రభావమాత్మానుభవస్యవిష్ణోర్యాయంసజా
 నీభపురాణపుంసః । కృష్ణంముకుందంతనయందిదంత్యా వృధాశరీరం
 పునరాగతంమమ ॥ ౧౧౩ ॥ జగద్విధీశానమహేంద్రపూర్వంసృ
 జన్నయంమానుషవద్విభాతి । యస్మాన్నహస్సాభిరహస్యదైవతాశాసం
 ప్రార్థయంతీస్సృశుభంకరోత్యసా ॥ ౧౧౪ ॥ హరిరేవబలంయస్మా
 త్సర్వాథానామలంభవేత్ । ధ్రువంతతోనృణాంమోహాత్కుపహోఽన్య
 సమాశ్రయః ॥ ౧౧౫ ॥ హరేర్వమమృతంయస్మాత్కుంపదంచతదా
 శ్రయమ్ । లాలయామితతోమాంవైవకుళామవగచ్ఛత ॥ ౧౧౬ ॥
 మామాంబాలయతీత్యేవమ్మాలామప్యవగచ్ఛత । అహంశ్రీవేంకటాధీశ
 దాసీభూతాస్తిసాంప్రతమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ ధర్మాశ్చసమీపేమేకించిత్యా
 ర్యంతువర్తతే । నారాయణపురందివ్యమభేద్యంపరదేశిభిః ॥ ౧౧౮ ॥
 భవతీసంగమాత్రేణకరిష్యేస్తఃప్రవేశేనమ్ । ఇథముక్తాస్థితాబాలాక
 శ్రీనివాసస్యపులకసీరూపేణనారాయణపురగమనమ్ ॥ ౧౧౯ ॥
 న్యాభిన్నాచసంగతా ॥ ౧౨౦ ॥ ఏవంగతాయాంతస్యాంతునవిశ్వా
 సమగాధరిః । ఏకపుత్రోహ్యపుత్రస్సృజేకేత్రోహ్యనేత్రవా ॥
 స్త్రీభిస్తుయత్రుతంకర్తనతతాగ్ర్యంఫలప్రదమ్ । ఇతిసంచింత్యగో
 విందోలీలామానుషవిగ్రహః ॥ ౧౨౧ ॥ స్వయంశ్రీవేంకటాధీశోవని
 తారూపమాయయా । చీరవస్త్రంతతోబద్ధ్యాచిద్రకంచుకరంజితా ॥
 బ్రహ్మాణంచశిశుంకృత్వాయష్టింకృత్వామహేశ్వరమ్ । బ్రహ్మాణ్డంజ
 గదాధారంత్రైగుణ్యంగుల్మమేవచ ॥ ౧౨౨ ॥ ఆకీర్యకేశపుంఘాని
 పంచాశద్దర్శనంయతా । గుంజామణివిభూషాంగాశంఖబద్ధసుహరి
 కా ॥ ౧౨౩ ॥ వేణుగుల్మంస్వశిరసిదధానాధాన్యపూరితమ్ । లంబో
 దరీలంబకణ్ఠాలంబితార్థపయోధరా ॥ ౧౨౪ ॥ అదంతాశుష్కవద
 సాతదాభూద్ధర్తదేవతా । బ్రహ్మాణంనాభిసంజాతంసప్తమాసవయో
 యుతమ్ ॥ ౧౨౫ ॥ రుదంతంశుష్కవదనంకృశాంగందీర్ఘబాహుకమ్ ।

శిశుంబద్ధాచీరవస్త్రే నృత్యంతీజగదీశ్వరీ । ౧౨౬ ॥ యష్టింధృ
త్వాకరేచాగా త్సబాలాధర్తదేవతా । నారాయణపురంప్రాప్తానార
దాబ్జజవన్దితా । ౧౨౭ ॥ పురీంసమాగత్యజగర్జచేత్థం పతిన్సుతాన్వం
ధుగణాన్దదామి । శ్రుత్వావచస్తగ్దితంపురాంగనాఊచస్తదాతాన్సు
పుల్కనీహపధారిభగతఃపద్మావతీజనన్యాశ్చాన్యోన్యసంవాదః । ౧౨౮
పవల్లభాంప్రతి ॥ ౧౨౯ ॥ గ్రామికాః ॥ ధర్తదేవీసమాయాతానరనా
రాయణాశ్రమాత్ । వృద్ధాసావర్తతేహ్యమృమితభాషేవదృశ్యతే ॥
మనోగతంవదామీతి వడతీయంపునఃపునః । తామూహ్యయమహాభాగే
ధర్తదేవీంపతివ్రతామ్ ॥ ౧౩౦ ॥ తామిత్యమావేదితచిత్తవేదితావిద్యాం
నిజగ్రామభవాన్గనాగణైః । ఆహ్వయత్తత్రసఖీరాదరాత్సంప్రా
ప్తభాగ్యాహమితిస్తరంత్యసా ॥ ౧౩౧ ॥ ఆజ్ఞప్తాధరణీదేవ్యా సుఖ
భూతావరాఙ్గనాః । ఊచస్తాగ్రామగాస్సర్వా సుబాలాంధర్తదేవ
తామ్ ॥ ౧౩౨ ॥ గ్రామికాః ॥ యాహిమజ్గళదేదేవి రాజభార్యామి
మామితి । సాశ్రుత్వావచనంతాసాం మందమాహమనస్వినీ ॥ ౧౩౩ ॥
ధర్తదేవీ ॥ అహంఙ్గరిద్రామటీలాసబాలాభాగ్యసంయుతా । ఆ
హ్వనంకింవినోదార్థం హస్తార్థంహసితాననాః ॥ ౧౩౪ ॥ మద్వస్త్రం
పశ్యతచ్చిద్రమ్మదాధరణమణ్డలమ్ । నవధాన్యసమాకీర్ణంగుల్తంగుంజా
విభూషితమ్ ॥ ౧౩౫ ॥ అన్నహీనంశిశుమ్తాచ దృష్ట్వాదేవీహస్తేద్ధృ
వమ్ । నాగచ్ఛామివిశాలాశ్శ్యః కింకార్యంరాజమందిరే ॥ ౧౩౬ ॥
ధర్తదేవీవచశ్శ్రుత్వాజగ్స్తాధరణీంప్రతి । యథోక్తంధర్తదేవ్యాతుత
దాచఖ్యశ్చతాన్పుత్రి ॥ ౧౩౭ ॥ తాసాంతద్వచనంశ్రుత్వా ధరణీతాం
యయాస్వయమ్ । ఉవాచధర్తదేవీంతాం ధరణీరాజసున్దరి ॥ ౧౩౮ ॥
ధరణీ ॥ ఏహిభద్రేమహాభాగే సాక్షాత్త్వంధర్తదేవతా । దైవయో
గాదాగతాసి మమకల్యాణవర్ధినీ ॥ ౧౩౯ ॥ మనోరథోమనస్సంప్థస్త
భ్యమేకభ్యతామితి । భాషితారాజపత్న్యాసానత్యమాహాధరాంప్రతి ॥
ధర్తదేవీ ॥ కఠినంమమవాక్యంశుశ్రణరాజన్యవల్లభే । మయాతుగదితం
వాక్య మసత్యంచేత్తనస్యని ॥ ౧౪౦ ॥ పురాన్నిహాస్యమాందేవి జి
హ్వయాశ్చేదనంకురునరనారాయణస్వామీమద్భర్తారాజసుందరి ॥ ౧౪౧ ॥

తద్వీర్యజాతపుత్రంతు ప్రజాపతినిమంవిదుః । తేనాజ్ఞప్తత్వజగ్ధేచ సః
 ప్రాప్తాతవమందిరం ॥ ౧౮౩ ॥ భూతంభవ్యంభవిష్యంచ జానామిజగదీ
 శ్వరీ । ఇత్యుక్తాధర్త దేవ్యాసారాజపత్నీపతివ్రతా ॥ ౧౮౪ ॥ సువచోభి
 సాన్తిత్వయిత్వా ధరణీధర్త దేవతాం । ప్రాపయద్భవనంస్వస్య మందః
 మందమ్ముదాన్వితా ॥ ౧౮౫ ॥ తామదాయగృహంప్రాప్య వరంసిం
 హాసనందదా । సింహాసనగతాసాచ ధర్త దేవీవచోబ్రవీత్ ॥ ౧౮౬ ॥
 ధర్త దేవీ మజ్జనంకురుకల్యాణి వస్త్రాలంకారభూషితా । గురుదేవన
 మస్కారం కురుదేవిహరిప్రియం ॥ ౧౮౭ ॥ ఏవముక్తాధికల్యాణీ తథాచ
 క్రేయఘోదితః । తస్యాశ్చాభిముఖీభూయపశ్చాద్వాక్యమువాచసా ॥ ౧౮౮ ॥
 ధరణీ ॥ కింకార్యంవదధద్రమ్మేకరోమితవశాసనాత్ ॥ పుళిందా ॥ వాయ
 నం దేహికల్యాణి దేవానాంప్రీతీసాధకం ॥ ౧౮౯ ॥ ఇత్థంపుళిందావచనంశ్రు
 త్వాసాధరణీతదా । స్వర్ణశూర్పంసమాదాయ ముక్తాతండులపూరి
 తం ॥ ౧౯౦ ॥ నిశీష్యపురతశ్శీఘ్రంధర్త దేవీవచోబ్రవీత్ ॥ ధరణీ ॥
 సత్యంవదమహాప్రాజ్ఞే మమదుఃఖంప్రణోదయ ॥ ౧౯౧ ॥ ధరణీవాక్య
 మాకర్ణ్య ధర్త దేవీవచోబ్రవీత్ ॥ ధర్త దేవీ సత్యంవదామిసుశ్రోణి
 శిశోరన్నంప్రయచ్ఛమే ॥ ౧౯౨ ॥ అహాకృతంరాత్రికృతే సుపక్వరస
 సంయుతం । శ్రుత్వాతద్వచనంరమ్యంత్యరయానీయభామినీ ॥ ౧౯౩ ॥
 క్షీరాన్నంస్వర్ణపాత్రస్థ మభికాయదదాన్మప । తద్దృష్ట్వాస్వర్ణపా
 త్రస్థంమానుషాన్నంనభుక్తవాక్ ॥ ౧౯౪ ॥ రురోదచశిశుస్తస్యాధర్త
 దేవ్యాస్పృభూమిప । రుదంతమాత్మజందృష్ట్వావినింద్యప్రతతాడసా ॥ ౧౯౫ ॥
 దరిద్రోసిదురాచారకందమూలఫలాశనః । కథంనభోత్మ్యసేమృప్తంక్షీరా
 న్నంరాజనిర్మితం ॥ ౧౯౬ ॥ కదాపిరోదనమూతఃకింకరోమీతిభూమిప ।
 శిశుంతంభత్సయిత్వాధ స్వయంభోక్ష్యేన్నముత్తమమ్ ॥ ౧౯౭ ॥
 మమోదరగతంచాన్నంపుత్రస్యహితకారణం । ఇత్యుక్తాసాధర్త దేవీశి
 శోర్దత్తంసృపోత్తమ ॥ ౧౯౮ ॥ క్షీరాన్నంస్వర్ణపాత్రస్థం భుక్త్వా
 స్వస్థాతదాబ్రవీత్ । సత్యంవదామిసుశ్రోణి తాంబూలందేహిమేఽగ్ల
 నే ॥ ౧౯౯ ॥ ఇత్యుక్తాధరణీదేవీధర్త దేవ్యాపుళిందయా । ఏలాలవంగ
 కపూరనాగవల్లీదళై ర్యుతమ్ ॥ ౨౦౦ ॥ తాంబూలమప్యయామాస

పులిందాయైవతివ్రతా । తతస్సప్రాజ్ఞుభీభూత్వాపుత్రమంకేనిధాయచ॥
 నిక్షిప్యపురతోగుల్మంపాదావాస్తీర్యసంస్థితా । ఏవంరూపంగతంకృష్ణం
 శ్రీనివాసంనురోత్తమాః । ౧౬౨ ॥ ద్రష్టుకామాస్సమాయాతావైఖ
 రీంప్రాకృతోచితాం । సంపశ్యంతస్తస్యఖస్థాస్సవిమానగణాస్తథా ॥
 సల్లాపంచక్రరన్యోన్యంసంభ్రమాత్కౌతుకాన్వితాః । కింతయాసుకృ
 తంరాజ్ఞాకృతంపూర్వంయయాఽధునా ॥ ౧౬౩ ॥ లక్ష్మీసహాయోభ
 గవాక్రీడతేప్రాకృతోయథా ॥ ౧౬౪ ॥ ఏవంహరేచ్ఛిత్రవిచిత్రకర్మ
 గాయంతికంజోద్భవశంభుశక్రాః । కలాయుగేపాపకృతాన్సరాణాం
 హ్యుద్ధారణార్థాజగదీశచేష్టాః ॥ ౧౬౫ ॥ ... *

ఇతి శ్రీభవిష్యోత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే
 శ్రీనివాసస్య పులిందస్త్రిరూపవర్ణననా
 మాప్తమోఽధ్యాయః.

→ ధరణ్యైపులిన్దోక్తపద్మావతీదేహశోషణనివృత్త్యుపాయః. ←

శతానన్దః ॥ భోజనాన్తేఽస్మరద్దేవీదేవాన్స్వకులపూజితాన్ ।
 ఆదానారాయణంధ్యాత్వాపశ్చల్లక్ష్మీంపితామహం ॥ ౧ ॥ సరస్వతీ
 ముమాకాన్తముమామిన్ద్రమితఃపరం । శిచీమగ్నియమాద్యాంశ్చసదా
 రాక్షాదికృతీనభ ॥ ౨ ॥ దేవాన్యషీన్పితౄనాజన్గర్ధర్వానాజసత్త
 మాన్ । కాశీశంవిశ్వనాథంచబిందుమాధవమేవచ ॥ ౩ ॥ విష్ణుపాదం
 ప్రయాగంచగోదాతీరినివాసినం । నారసింహంజగన్నాథంపాండూరంగ
 మహోబిలం ॥ ౪ ॥ పహ్లాధ్యక్షంవిరూపాక్షంశ్రీశైలంపుణ్యకాననం ।
 శ్రీవేంకటగిరిశంచకాళహస్తీశ్వరంహరమ్ ॥ ౫ ॥ ఘటికాచలసంస్థా
 నంవృద్ధాచలనివాసినం । వరదంసర్వలోకేశంశ్రీరంగంశ్వేతరూపిణం ॥
 కుమ్భఘోణాలయంకృష్ణంశార్ఙ్గపాణింమహీపతే । సేతుంరామకృ
 తంరాజ్ఞాపద్మనాథంజనార్దనం ॥ ౬ ॥ సుబ్రహ్మణ్యంకుమారాఖ్యంమ
 ధుసూదనశంకరా । చంద్రేశ్వరంచగోకర్ణంతథాహరిపాశాన్మప ॥ ౭ ॥
 గంగాగోదావరీంకృష్ణాంతుంగభద్రాంమలూపహం । కావేరీంకపిలాం
 షీరాంసువర్ణముఖరీంతథా ॥ ౮ ॥ మూకామ్బికాంభైరవంచకాలభైరవ

౪౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య-భవిష్యత్తరపురాణాంత్యతే (అ-౯)

మేవచ । కామాక్షీంచవిశాలాక్షీంచ తస్యైశ్చమహిషాఖ్యదాం ॥ ౧౦ ॥
 సన్తారలోకభావేన చోవాచమధురంవచః । రమేకోల్లాపురాధ్యక్షే
 పాహిమాంపరదేశగాం ॥ ౧౧ ॥ ఇతిస్వకీయభావేనస్తరంతీధర్మదేవ
 తాఽకృత్యామాక్తికరాశీంస్త్రీమధ్యరాశౌవిచిన్త్యతాం ॥ ౧౨ ॥ హస్తేద
 త్యాపరాంయప్తిమేష్వేకమనయాస్పృశ । ఇత్యుక్తయాతయాదే
 వ్యాచుధ్యరాశౌవిలోడితే ॥ ౧౩ ॥ భావసామ్యంతతోజ్ఞాత్వాప్రహృ
 ప్తావాక్యమబ్రవీత్ ॥ ధర్మదేవీ ॥ వదేయంకారణందేవిదుహితుస్తేఽజ్ఞ
 శోషణే ॥ ౧౪ ॥ ఆగతఃపురుషేణాస్యాయేనకేనాప్యపద్రవః । ఇతః
 పూర్వదినేకంచిత్పురుషంతురగాస్థితం ॥ ౧౫ ॥ దృష్ట్వామోహవశం
 యాతాకామజ్వరసుపీడితా । శృణుమాతస్సవిస్తారంశపేగుల్మంసపు
 త్రకం ॥ ౧౬ ॥ భర్తారంబదరీవాసంమాతరంపితరంగురుం । పతింశ్రీ
 వేంకటాధీశంకర్తుమిచ్ఛతితేసుతా ॥ ౧౭ ॥ తథాభవిష్యతిశుభంవాగి
 యంనాన్యథాభవేత్ । స్వాత్మానంతశపేరాజ్ఞసత్యమిత్యవధారయ ॥
 సత్యంవదామిసుశ్రోణితామ్బులందేహిమేఽజ్ఞనే । ఏలాలవంగక
 ర్పూరజాతీపత్రైస్సపూగకైః ॥ ౧౮ ॥ నాగవల్లిదళైర్మృక్తంపునర్దే
 హివరాననే ॥ ఇత్యుక్తాధరణీదేవీతామ్బులంపునరవ్యదాత్ ॥ ౨౦ ॥
 పునరాలోచయస్తీసాపులిన్ద్రావాక్యమబ్రవీత్ ॥ పులిన్ద్రా ॥ యోసా
 తురగమారూఢఃపురుషఃపూర్వమాగతః ॥ ౨౧ ॥ కీరాతరూపథా
 రీససాక్షాన్తన్మథమన్తః । తందృష్ట్వామోహమాయాతాకామజ్వ
 రసుపీడితా ॥ ౨౨ ॥ దుహితాతేఽభవద్రాజ్ఞతతోఽస్యాలంగశోషణ
 మ్ । తచ్ఛాంత్యర్థంవరారోహేతస్త్వేనాసమ్ప్రదీయతాం ॥ ౨౩ ॥
 ఇత్యుక్తాధరణీదేవీధర్మదేవీంవచోబ్రవీత్ ॥ ధరణీ ॥ క్వాస్తేకిరాతరూ
 పీసదుహితుర్తేఽజ్ఞశోషకః ॥ ౨౪ ॥ వదతన్నామకింభద్రేవరందా
 స్త్యేతవేషితం । ఇతిపుష్టాధర్మదేవీధరణీంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౨౫ ॥ ధర్మ
 దేవీ ॥ వైకుంఠస్థోహరిస్సాక్షాద్వర్తతేవేంకటాచలే । శ్రీనివాసేతివి
 ఖ్యాతోవిద్యావాఢధనవాఢబలీ ॥ ౨౬ ॥ తస్యాశ్వంత్యత్సుతాబాలా
 తాడయామాసచాశ్శభిః । ఆరామద్వారనికటేపతితస్సహయోత్త
 మః ॥ ౨౭ ॥ అశ్శభిస్తాడితోఽత్యన్తంవిహ్వలఃపృచ్ఛతత్సఖః ।

గౌరవాద్రాజపుత్ర్యాస్తుక్షమతేపురుషస్సతత్ ॥ ౨౮ ॥ ఇతిమేన
 త్యవచనందత్వాతాంసుఖమేవ్యసి । అదత్వాదుఃఖమాహ్నోషినమేవా
 ణీమృషాభవేత్ ॥ ౨౯ ॥ అదానేదినమాత్రేణసామియేతనసం
 శయః । ఇతితస్యావచశ్శ్చ త్వాధరణీపునరబ్రవీత్ ॥ ౩౦ ॥ ధరణీ ॥ కిం
 మాంపదసిదుర్వాక్యమసత్యంవామలోచనే । ఇతితస్యావచశ్శ్చ త్వాపు
 నరాహమనస్సినీ ॥ ౩౧ ॥ ధర్మదేవీ ॥ నాసత్యంవచనందేవిమయోక్తం
 పూర్వమేవతత్ । ఇతిభీతాతద్వచనాద్రాజ్ఞీవాక్యమథాబ్రవీత్ ॥ ౩౨ ॥
 ధరణీ ॥ అయాచితామయాకన్యాకథందేయాభవివ్యతి । ఇతిచింతాపరా
 రాజ్ఞీధర్మదేవీంవచోబ్రవీత్ ॥ ౩౩ ॥ ధర్మదేవీ ॥ అద్యైవఘటికాంతేత్వా
 మాగమవ్యతికాచన । అబలాబహువృద్ధాచధర్మార్థకుశలాభువి ॥ ౩౪ ॥
 మద్వాక్యంవిశ్వసంతీత్యంరాజానంపరిచోదయ । తోండమానంచతేభర్తు
 ర్భాగీశరంససుహృద్గణం ॥ ౩౫ ॥ సంభోధ్యసాధునూర్గంత్యంసమాశ్ర
 యన్మపప్రియే । సన్నిధౌమమసంకల్పంకురుకన్యానిమిత్తకం ॥ ౩౬ ॥
 ధరణీ ॥ యేనకేనాప్యపాయేనజీవితాస్యాత్సుతామమ । సుతాంతస్యైవ
 దాస్యామిగిరిగహ్వరవాసినః ॥ ౩౭ ॥ ధర్మదేవీ ॥ ఏవంచేత్తేసుతారాజ్ఞీజీ
 వివ్యతినసంశయః । పతిర్నేవర్తతేయత్రదేవితత్రవ్రజామ్యహం ॥ ౩౮ ॥
 ఇత్యుక్తాస్తదవచససత్యంద్రష్టుకామాధరాబ్రవీత్ ॥ ధరణీ ॥ తదాతేవ
 చనంసత్యంయద్యేవంసంభవివ్యతి ॥ ౩౯ ॥ ఇత్యుక్తాసాజగామాశుని
 జధామవరాజ్ఞనా । సాపితాంబాధమిత్యుక్తానిజగమపురాద్భహిః ॥
 కక్షేబద్ధాసుతంరాజఃస్వర్ణశూర్పంసగుత్తకం । జగామోత్తరమభ్యేత్య
 పుశ్చిమిథిలేశ్వర ॥ ౪౦ ॥ పుశ్చిందాయాంగతాయాంతుధరణీవామలో

ధరణ్యైపద్మావత్యుక్తం శ్రీనివాసప్రాప్తిరూపమనశ్చింతాప్రకారః

చనా । పుత్ర్యానికేతనంప్రాప్యరుదంతీభృశదుఃఖతా ॥ ౪౧ ॥ ధరణీ ॥
 కింతేమనోగతంపుత్రియత్త్వమిచ్ఛసిలద్వద । నచమాతృసమంమిత్రంపు
 త్రీణామస్తినద్దిన ॥ ౪౩ ॥ కిన్నకార్యమకార్యంవాతస్తమాచక్ష్యభామిని
 పూరయామిమనస్థంచకిమర్థంతవశోషణం ॥ ౪౪ ॥ అభాగ్యాహంమహా
 భాగేవిహసానంకరోమిచ । ఇత్యుక్తాసాపరాధీనాదుఃఖతారుదితాభ
 వత్ ॥ ౪౫ ॥ దుఃఖతాంజననీందృష్ట్వామందమాహమనోగతం ॥

ఈ శ్రీవేంకటాచలమహాశాస్త్రే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతం

పద్యావతీ || కింవదీమ్యమి హేమాత స్సుతికాదుఃఖమాగతం || ౪౬ ||
 అథవాపుత్రలాభంకిం ప్రవదామినిగూఢజం । నాకృత్యంతాదృశంకిఞ్చ
 జ్ఞాతాక్వాపితుమేవరే || ౪౭ || కాంతౌసమ్ప్రీతితామద్య వక్తుంశ
 య్యోమిన్స్వయంతథాపితవవయ్యోమి మాతృత్వాచ్చృణుభామిని || ౪౮ ||

❧❧❧ పద్మా వరీకధితభగవల్లక్షణతద్భక్తలక్షణాని. ❧❧❧

త్వయాజ్ఞప్రాగమంమూతః పుణ్యారామంసఖీయతా । తత్రాయాతః
పుమాకశ్చి త్పురాణపురుషోత్తమః ॥ ౪౯ ॥ మాతస్సనిరామితద్వ
క్త్రం పుణ్యగీకనిభేక్షణం తంవినానహిజీవామి సత్యమిత్యవధారయ ॥ ౫౦ ॥
చరితంతస్యకృష్ణస్య జ్ఞాన నివిబుధేశ్వరాః । పాపాలయాశ్చమనుజా న
జ్ఞాన నిహరింపరమ్ ॥ ౫౧ ॥ సత్యంసర్వోత్తమస్సాక్షాత్సవపపురుషో
త్తమః । దక్షిణంవాణిమాశ్రిత్య రాజతేచక్రముత్తమం ॥ ౫౨ ॥ తథా
సవ్యేశ్ఛరాజో రాజతేరాజవల్లభే । యతః—తేకౌసుభంరత్నం శ్రుత్యో
ర్మకరకుణ్డలే ॥ ౫౩ ॥ యస్యచక్రప్రభావేన దగ్ధావారాణసీపురీ । య
స్యశ్శబ్దద్వనింశ్రుత్వా విద్రవ స్త్యసురాదయః ॥ ౫౪ ॥ తద్భక్తలక్షణం
వక్ష్యే శృణుమాతస్సవిస్తరం । వేదశాస్త్రపరాయేచ స్వధర్మాచరణే
రతాః ॥ ౫౫ ॥ వేదోక్తంకర్మకుర్వన్తి తద్భక్తాః విద్ధివైష్ణవాః । శంఖ
చక్రాంకితాయేచా పూర్వార్థపుండ్రధరాశ్చయే ॥ ౫౬ ॥ నాసత్యవచనా
యేతు పితృమాతృమతేస్థితాః । తద్భక్తలక్షణంత్వేత త్తంవినాకోనుజీ
వతి ॥ ౫౭ ॥ తనయావచనంశ్రుత్వా సానన్దావాక్యమబ్రవీత్ । స
త్యంవదమహాప్రాజ్ఞేభమోవాఙ్మరకారణం ॥ ౫౮ ॥ పద్మా । సత్యంవదా
మిమాతర్యో దృష్టిపూర్వోమహాప్రభుః । తద్దర్శనధియామేద్య జ్ఞాయతే
దేహశోషణమ్ ॥ ౫౯ ॥ సాంత్యయిత్వాసుతాంభద్రా భర్తుర్భవనమభ్య
గాత్ । పాకార్థంపరమానన్దా భరితాభాగ్యసంపదా ॥ ౬౦ ॥ పుత్యగ్రిం
గశోషసంక్షుబ్ధం కృచ్ఛ్రసంతాపసంయుతం । అవదత్స్వపతింప్రాప్య పు
త్రీకాయవిశోషణే ॥ ౬౧ ॥ కారణంధర్మ దేవ్యక్త మథతచ్ఛాంతికారణం ।
ధరణీమ్మృతిపద్మావతీసఖిభిస్సహవకుళాగమనమ్. సర్వంసంబోధయామాస పుత్యాగ్రిహృద్గతమాదరాత్ ॥ ౬౨ ॥ ఏత
స్త్రిస్తేవసమయే కన్యాశ్చవకుళాన్వితాః । అభిషిచ్యాప్యగస్త్యేశం శంకరం

బ్రాహ్మణైస్సహ || ౬౩ || సంభారాశిరసాద్యత్వా బ్రాహ్మణైస్స
పురోహితైః | రాజధానీంసమాసాద్య భర్తుర్భవనమభ్యయః || ౬౪ || స
మాగతాద్విజ్ఞాత్సర్వాత్సంపూజ్యవిధిపూర్వకమ్ | గంధపుష్పాక్ష
తాద్యైశ్చ వస్త్రాల్లజ్జ్వరభూషణైః | విప్రాశీర్వాదమంత్రైశ్చ మా
ర్జయిత్వాస్వకాంసుతామ్ || ౬౫ || అభుజ్జుచస్వయంరాజా బ్రాహ్మ
ణానామథాజ్ఞయా | సాభుక్త్వాధమహాభాగా ధరణీబహిరాగతా || ౬౬ ||
దదర్శ తాంమహారాజవకుళాంనవరూపిణీమ్ | ధర్మ దేవ్యావచస్తన్మృత్వా
తత్సమీపముపాగతా || ౬౭ || పప్రచ్ఛతాస్తదాకన్యా ఏతద్వృత్తాంతకో
విదాః || ధరణీ || కైమాకస్తాదుపాయాతా పూజ్యేవప్రతిభాతిమే || ౬౮ ||
పుచ్ఛ్యతాంకన్యకాబస్యాః కిమాగమనకారణమ్ | ఏవముక్తాఃకన్యకాస్తు
ధరణీమబ్రువంస్తదా || ౬౯ || కన్యకాః || వాసఃపన్నగశ్చైలేదస్యాస్సన్వి
మీశ్రీవేజ్జ్మతేశ్వరః | తదాజ్ఞాకారికాకాచిన్నామ్నావకుళమాలికా || ౭౦ ||
అనయాధరణీదేవ్యాస్సన్నిధౌమమకించన | కార్యమస్తీతికథితం తతస్తు
సహితాస్తయా || ౭౧ || వయంప్రాప్తామహాభాగే త్వత్సమీపమిహాధు
నా | పుచ్ఛ్యతాంస్తవవృత్తాంతంతదాగమనకారణం || ౭౨ || ఏవముక్తా
థకల్యాణీవకుళాంసమభాషత | తిష్ఠభద్రదేవరారోహే రత్నపీఠేనునిర్మ
లే || ౭౩ || ఇత్యుక్తానందభరితావకుళాతత్రసంస్థితా | మేనేకృతార్థ
మాత్మానం సాఫల్యంజన్తనోపిచ || ౭౪ || ధరణీ || స్వాగతంతేవరా
రోహే మమపుణ్యసముచ్చయాత్ | మనేకృతార్థమాత్మానం సఫలం
సాధుసంగమాత్ || ౭౫ || నిర్దేష్టవ్యంభవత్రార్క తదద్యవిదధీమ
హి | కిమర్థమాగమోమాత శ్శీఘ్రంతత్రాభ్యతామితి || ౭౬ || బ

➡➡➡ ధరణీప్రతివకుళోక్తస్వాగమనకారణాని. ➡➡➡

భాషేవకుళాభార్యాం రాజ్ఞస్తస్యమహాత్మనః || వకుళా || కన్యాపే
క్షాముఖ్యకార్యం పునఃకార్యశతేనకిం || ౭౭ || ముఖ్యకార్యంతతశ్చ
త్వావకుళామబ్రవీదిదం || ధరణీ || సమ్యగుక్తంత్యయాదేవి వరాపే
క్షాపివర్తతే || ౭౮ || కోవరాకశ్చదేశోఽస్య గోత్రంసక్షత్రకంచకిం | కి
న్నామాజనకశ్చాస్య మాతాచాపిమహాత్మనః || ౭౯ || కింకులంకోస్యచా

౫౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణ స్తవతే (అ-౯)

చారో జాతిర్వాతస్య కావద । కులాచారాదికంపుష్టా వకుళావాక్యమబ్ర
వీత్ ॥ ౮౦ ॥ వకుళా ॥ శృణురాజ్ఞానవిస్తారం గోత్రంబంధుజనంతథా ।
దేవకీజననీతస్య జనకశూరనందనః ॥ ౮౧ ॥ నిశాకరకులంతస్య నామకృష్ణ
ఇతిస్తృతం । వసిష్ఠగోత్రేచోత్పత్తి ర్నక్షత్రంశ్రవణంతథా ॥ ౮౨ ॥ ఆ
వాసోవేంకటగిరి ర్విద్యావాణధనవాణబలీ । బహుళాచారసంపన్నో
వయసాపంచవింశకః ॥ ౮౩ ॥ పాణిగ్రహణకాలేతు తందృష్ట్వాసుఖమే
వ్యసి । కిమత్రబహునోక్తేన దర్శనాత్తేసుఖంభవేత్ ॥ ౮౪ ॥ తద్వృత్త
మఖిలంశ్రుత్వా తామాహానందనిర్భరా ॥ ధరణీ ॥ శంకాజాతావరా
రోహే మమతేవచనాత్సుఖ ॥ ౮౫ ॥ సభాగృహ్యకులీనశ్చ బుద్ధిమాంశ్చ
యువాబలీ । వాగ్మీచోక్తోఽస్యచైతావ ద్వివాహోనకృతఃకుతః ॥ ౮౬ ॥
సాతద్వచనమాకర్ణ్య సవత్సమనుచింత్యతం । ధైర్యేణవచనంప్రాహాధర
ణీంరాజవల్లభాం ॥ ౮౭ ॥ వకుళా ॥ కృతవైవాహికోదేవి బాల్యేభాగీర
ధీపితా । తత్రాపత్యమనాలోక్య ద్వితీయంకర్తుముత్సుకః ॥ ౮౮ ॥ నదో
షమితరంవిద్ధి శ్రీనివాసేనిరామయే । తద్వృత్తమఖిలంశ్రుత్వా సమా
హూయస్వకంసుతం ॥ ౮౯ ॥ నృపమాహ్వపయామాస ధరణీపతిమాత్మ
నః । ఏకాంతేరాజశార్దూల మిదంవచనమబ్రవీత్ ॥ ౯౦ ॥ ధరణీ ॥

ధరణ్యుక్త్యావియన్నప్రకృతపద్యైవత్యాశ్వాసనప్రకారః.

కన్యార్థమాగతారాజా వకుళావేంకటాచలాత్ । సుతంసంప్రేష్యచా
పిత్వం స్వపురోహితమానయ ॥ ౯౧ ॥ పరస్యాపిచార్యాశు కులవిద్యాబ
లాదికం । గోత్రఋతౌద్యానుకూల్యం బ్రాహ్మణైర్వేదపారగైః ॥ ౯౨ ॥
విచార్యపరవర్ణోశ్చ యోనినాడిసుసంగతిం । సర్వంసమ్యక్సమాలోచ్య
కన్యాదానంకురుప్రభో ॥ ౯౩ ॥ కన్యార్థమాగతాసాధ్వీ దుహితువి
దితంమనః । తమేవేచ్ఛతితేపుత్రీ వేంకటాచలవాసినం ॥ ౯౪ ॥ ధర్మ
దేవీవచస్సత్యం శుభంశీఘ్రంవిధీయతాం । ఇతిపత్న్యవచశ్శ్రుత్వా సో
భూదానందనిభాకరః ॥ ౯౫ ॥ ఆకాశరాజః । అహోమంగళమ
స్తాకం సంప్రాప్తంపూర్వపుణ్యతః । అస్తాకంపితరస్సర్వే కృతార్థా
ముక్తిభాగినః ॥ ౯౬ ॥ త్వద్వాక్యామృతపానేన రోమహర్షస్తుజాయతే ।
కతాశక్యమికల్యాణం వధూవరసమాగమం ॥ ౯౭ ॥ సధర్మకాంరాజ

పుత్రీం రాజసింహాసనేస్థితాం । కదాపశ్యామినేత్రాభ్యాం బంధుమండ
లమధ్యగాం ॥ ౯౮ ॥ ఇత్యుక్త్వాభవసంచాగా ద్దుహితుర్దుహితృ
ప్రియః । నృపఃపద్మావతీంప్రాహ సాంత్యయన్వచసాసుతామ్ ॥ ౯౯ ॥
నృపః ॥ భద్రేదుఃఖంమనస్థస్య తేత్యజశ్రీఘ్రిమతఃపరం । హృదయేతవక
ల్యాణికాఽపేక్షావర్తతేవద ॥ ౧౦౦ ॥ తామద్యాహంకరిష్యామి నాత్ర
కార్యావిచారణాః జనకస్యవచస్సుక్రిత్యాజననీంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౧౦౧ ॥
పద్మా ॥ మాతస్తేకథితంసర్వం జనకస్యవచోమమ । సమాచక్ష్యాద్య
సంకోచాన్నాహంవక్తుంసముత్సహే ॥ ౧౦౨ ॥ పుత్రీగిరంవిదిత్వాసాధ
ర్తారంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ధరణీ ॥ సాధయస్వమహాభాగ వివాహంవిధి
పూర్వకమ్ ॥ ౧౦౩ ॥ విలంబోనైవకర్తవ్య శ్శుభార్థంతుశుభానన । రా
జా ॥ తస్మైదాస్యామి కృష్ణాయశ్రీనివాసాయధీమతే ॥ ౧౦౪ ॥ ఇత్యాశ్వ

వియన్నృపాజ్ఞయాధరాతలమ్ప్రతిబృహస్పత్యాగమనమ్.
స్యసుతాంరాజాపుత్రమింద్రవికేతనం । ప్రేషయామాసరాజేంద్రగుర్యా
నయనకాంక్షయా ॥ ౧౦౫ ॥ విలిఖ్యప్రతికాంరాజా పుత్రీకల్యాణసూచి
కాం । సంప్రేషయామాసతదా స్వపుత్రేణవియన్నృపః ॥ ౧౦౬ ॥ స
గత్వావాయువేగేన చంద్రాంశత్వాత్తుభూమిప । అవందతానందపూ
ర్ణో గురుమింద్రస్యచక్షుణాత్ ॥ ౧౦౭ ॥ సప్తత్రంరాజపుత్రంచ సమాలో
క్య్యాగతంగురుః । ప్రతిష్ఠాప్యసనేతంచ తేనానీతాంతదాశుభామ్ ॥ ౧౦౮ ॥
పపాతచమహారాజ పత్రికాంశుభసూచికామ్ । తత్ప్రణాదాగమద్రాజన్
రాజానంసపురోహితః ॥ ౧౦౯ ॥ ప్రాప్తంపురోహితందృష్ట్వా కృ
త్వార్చాంవిధిపూర్వకమ్ । కాలోచితంవాచయిత్వా వస్తమానఉవాచ
సః ॥ ౧౧౦ ॥ రాజా ॥ తవాజ్ఞయాకరిష్యామి వివాహందుహితు
మమ్ । శ్రీనివాసస్యసంబంధో విదితస్యప్రశస్యతే ॥ ౧౧౧ ॥ క
న్యార్థమాగతాసాధ్వీ విదితేగోత్రనామనీ । తథాపితవవాక్యేనవివాహం
కర్తుముత్సహే ॥ ౧౧౨ ॥ సరాజ్ఞోవచనంశ్రుత్వారాజానంప్రత్యభాష
త । గురుః ॥ సఫలంవృక్షమాశ్రిత్య జీవంతిబహవోభువి ॥ ౧౧౩ ॥ త
థావయంచజీవామస్తవభాగ్యావలంబినః । అహంకదాచిదేవాత్రసమాగ

౫౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (అ-౯)

చ్చామిభూతలం || ౧౧౮ || నజానామితతస్సమ్యక్కుక ఆశ్రితవాణసదా । స
జానాతిమహారాజస్థితిమేతస్య శాజ్ఞానః || ౧౧౯ || అత్రైవోత్తరదిగ్భా
గే పంచక్రోశమితేనృప । శుకో స్తివ్యాసతనయ శ్చీ నివాసపరాయణః ||
తమాహ్వాయమహారాజ శై ఘేన్ద్ర్యణపుధివీపతే సవక్ష్యత్యాత్మనసానిఖ్యం
వృత్తాంతం తస్య చాదితః || ౧౨౦ || ఏవముక్తో ధగురుణా భాతరంబా

→ → శ్రీబృహస్పత్యుక్త్యావియన్న పకృతశుకాహ్వపనమ్. ← ←

హ్మణప్రియం । సందిదేశమహారాజ శ్శుకాశ్రమమరిందమః || ౧౨౧ ||
సగత్వావాయువేగేనరథేనాదిత్యవర్చసా । ధాన్యయోగాదుత్థితంతందృ
ష్ట్యాశుకమువాచహ || ౧౨౨ || తోండమాణ || శృణుతాపసశార్దూల
వచనం రాజభాషితం । పద్మావతీవివాహార్హ్వా సంపన్నా గురుపూజితా ||
శ్రీనివాసాయ తాంకన్యాం ప్రదాతుం కాంక్షతేనృపః । యుక్తాయుక్తవి
చింతాయై గురుమాహూతవానపి || ౧౨౩ || తదర్థమేవచాద్యత్వాం స
మాహ్వాయతిభూమిపః । యుక్తాయుక్తేచింతాయథ లిఖితుం శుభపత్రి
కామ్ || ౧౨౪ || అవకాశంచకృత్వాద్యగచ్ఛతాం నగరీంప్రతి । ఏవముక్తో
మహీదేవోమహీపాలేనభూమిప || ౧౨౫ || ససంభ్రమాత్సముత్థాయవ్య
భ్రమద్విభ్రమన్నివభిందనమండలం రాజంశ్చిందకృష్ణమృగత్వచం ||
విద్భిద్యమణిమాలాశ్చ సననర్తమహామునిః । ముహూర్తమిత్థం రాజేంద్ర
తద్భుద్ధివశంగతా || ౧౨౬ || ఉవాచపచ్చద్రాజానంకాష్టకైర్వైపాయ
నిర్తునిః || ౧౨౭ || శ్రీశుకః || సాధూదితంవాక్యముదారవిక్రమత్వయా
హరేర్వేంకటశైలవాసినః । కన్యాప్రదానంపురుషార్థసాధనంసమస్తలో
కస్యపవిత్రతాకరం || ౧౨౮ || ఆకాశరాజధిమణౌ శ్రీనివాసకృపాబలాత్ ||
మహాదానపరావిత్తం భూయాస్తాంచదివేదితే । ఇత్యాశిషాప్రశస్యాధ ప
ర్వతీర్థేవగాహ్యచ || ౧౨౯ || కృత్వామాధ్యాహ్నికీంసంధ్యాం త్యక్త్యాజీ
ర్ణోపబర్హణమ్ । సనవానికుశాగ్రాణి నికృత్యమునిసత్తమః || ౧౩౦ || కిరీ
టంబంధయిత్వాతైరుత్తమాంగనిబంధనం । కవచంకల్పయామాసకుశా
గైక్రికుసుమైస్తదా || ౧౩౧ || తులసీమణిమాలాభిశంకకర్ణవిభూషితః ।
ఆపాదలంబికృష్ణతవ్యకవచైస్సమలంకృతః || ౧౩౨ || అశ్వయానేఽధిరో
వైస్యనంనినాయసన్యపానుజః । తమాయాంతంమునిదృష్ట్వా చతురంగ

బలాన్వితః ॥ ౧౩౨ ॥ పురోహితంపురస్కృత్య కుశమూలఫలాదక్షైః । అభి
యాత స్తదారాజా సంతోషంప్రాపసాపురీ ॥ ౧౩౩ ॥ యానాదు త్తీర్థరా
జేంద్ర సాస్థ్వాంగంప్రణివత్యతం । గజమారోఘ్యనగరీం సపురోహితలన
యత్ ॥ ౧౩౪ ॥ నికేతనాంతర్భవనేనివేశ్య నిధింముసీనాంప్రవరంసరాజా ।
సంపూజయామాసవిధానవిత్తమో విద్యాగురుంజ్ఞానగురుంచనత్వా ॥
పద్మావతీపరిణయోద్భుక్తవియన్నృపమ్ప్రీతిశుకకృతశ్లాఘాక్రమః
రాజా ॥ తాపసంపరివ్రచ్చ కన్యార్థంధిషణాగ్రతః । పద్మావతీంప్రదా
స్యామి భవద్భాగ్యమనుమోదితః ॥ ౧౩౬ ॥ శ్రీనివాసాయకృష్ణాయ నిశ్చి
తేత్థంమయామతిః । సతద్వచనమూకన్య రాజానంరాజసత్తమ ॥ ౧౩౭ ॥
శుకోబ్రవీద్గిరంపుత్రీకారణాత్కరుణాన్వితః ॥ శ్రీశుకః ॥ మాకురుష్వమ
హారాజ సం దేహందానకర్తృణి ॥ ౧౩౮ ॥ ధన్వోస్తిత్వంమహీపాల కు
లంపావనతాంగతమ్ । పితరస్తుదివంప్రాప్తానాత్ర కార్యావిచారణా ॥ ౧౩౯ ॥
కింత్వయాచరితంపుణ్యం పూర్వజన్త నిభూమిప । భగవానరవిద్దాతః
శ్రీనివాసస్సతాంగతిః ॥ ౧౪౦ ॥ జామాతృత్వంసమాపన్న స్తస్మాన్నా
స్తితవాధికః । విశంభోనైవకర్తవ్య శ్శుభంశీఘ్రంవిధీయతామ్ ॥ ౧౪౧ ॥
వయంధన్యాకృతార్థాస్తస్మై స్తవసంగేనభూమిప । వయంతుతపసారా
ధ్య కష్టమూలఫలాశనాః ॥ ౧౪౨ ॥ సర్వసంగంపరిత్యజ్య నపశ్యామో
త్రతంవిభుమ్ । సంగతే స్తవపశ్యామ శ్శీనివాసంశ్రియాయుతమ్ ॥ ౧౪౩ ॥
సంగతి స్తవభద్రానోభవేజ్జన్త నిజన్త నివవంతముక్త్యారాజ్జ్వింతూష్టిమా
ససతాపసః ॥ ౧౪౪ ॥ శుకవాక్యంతతశ్చిత్వా సరాజానందనిర్భ
రః । వై య్యాసికేర్వచశ్చిత్వా ప్రశశంసప్రజాపతిః ॥ ౧౪౫ ॥ మ
నేకృతార్థమాత్మానం వ్యాసపుత్రనమోస్తుతే । గ్రహణాంచగతిస్తాత
తయోర్యోగోవిచిన్త్యతామ్ ॥ ౧౪౬ ॥ ఋక్షయోగంగోత్రయోగంప
శ్యవిప్రబలాబలమ్ । ఇతిరాజ్ఞోవచశ్చిత్వా సురాచార్యసంభ్రమమ్ ॥

→ గురుకృతపద్మావతీశ్రీనివాసయోగాద్యానుకూల్యవిచారః. ←

౧౪౭ ॥ ఛాయాశాస్త్రవిధానజ్ఞో వకుళాంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ బృహస్పతిః ॥
గోత్రంశ్రీవేంకటేశస్య తన్నామాచక్ష్యభామిని ॥ ౧౪౮ ॥ నక్షత్రం
చవరారోహే కథ్యతామితిచాబ్రవీత్ । సారస్యవచనంశ్రుత్వా కించి

౫౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౯)

తోకాన్వితాబ్రవీత్ || ౧౪౯ || వకుళా || బ్రాహ్మణాస్తత్వసంప
 న్నాః కలామిథ్యాప్రవాదిసః | జానంతోపిమహారాజం నవదంతిహితా
 హితమ్ || ౧౫౦ || శ్రీశుకః || అవిశ్వాసశ్చవిప్రేషు క్షత్రియాణాంవ
 రాననే | ధర్మోవ్యధర్మతామేతి హ్యధర్మోధర్మతాంగతః || ౧౫౧ || త
 స్మాత్త్వయామహాభాగే కథనీయంహితాహితమ్ || వకుళా || నక్ష
 త్రంశ్రవణంతస్యగోత్రంవాసిష్ఠసంజ్ఞకమ్ || ౧౫౨ || ఊచుఃపురాతనా
 మత్స్యకూర్మకృష్ణాదిరూపిణః || రాజా || గోత్రమత్రేర్మహాభాగ నక్షత్రం
 మృగశీర్షకమ్ || ౧౫౩ || సీతాసత్యాదిరూపాయాః పద్మావత్యావిదు
 ర్బుధాః | ఉభయోర్వచనంశ్రుత్వా గురుర్యోగంవిచింత్యసః || ౧౫౪ ||
 హర్షోద్రిక్తమనాభూత్వా సత్యమాహమహామతిః || గురుః || నాడీకూ
 టంవిశేషేణ సూత్రకూటంవిశేషతః || ౧౫౫ || యోనికూటంచానుకూ
 లం గ్రహశ్చశుభదర్శనాః | సర్వంవిచార్యభూపాల స్వార్యభావంసమా
 శ్రితః || ౧౫౬ || సమ్యక్స్యబంధుమిత్రాదైత్యః కన్యాదానంకురుప్రభో
 ఏవంగురువచశ్శ్రుత్వా విచార్యాశుచిచక్షణః || ౧౫౭ || భక్త్యాపరమ
 యారాజా స్వార్యభావంసమాశ్రితః | జ్ఞాతిబంధవసంబంధి సుహృన్న్
 త్రజనైర్యుతః || ౧౫౮ || మంత్రశ్చకారరాజేంద్ర కన్యాదాననిమిత్తకం
 తేనర్హేబంధువర్గాశ్చ రాజానంప్రత్యపూజయత్ || ౧౫౯ || సభాంచ
 కారయామాస రత్నసింహాసనేస్థితః | వాచయిత్వాథపుణ్యాహం కన్యా
 నిశ్చయకారణాత్ || ౧౬౦ || తామ్బూలంక్షీణాంచాదా త్పూజయి
 త్వాగణాధిపమ్ | భుజముద్భ్రత్యరాజేంద్ర సభామధ్యేవచోబ్రవీత్ || ౧౬౧ ||
 రాజా || పద్మావతీంప్రదాస్యామి శ్రీనివాసాయశార్ఙ్గణే | యూయంబం
 ధుగణాశ్చాత్రదయాంకురుతమాంప్రతి || ౧౬౨ || ప్రతిజ్ఞామకరోది
 త్థం కన్యాధేవేజ్జకటేశితః | సచోవాచమహారాజో గురుంగురుజనప్రి
 యః || ౧౬౩ || రాజా || కింకార్యంవదవిప్రేంద్ర సంకల్పానంతరమ్
 యా | రాజానమబ్రవీద్రాజ న్నంగిరాడేవతాగురుః || ౧౬౪ || బృహ
 శ్రీనివాసమ్ప్రీతియన్నపలిఖతవివాహప్రతికాప్రకారః || ౧౬౫ ||
 స్పతిః || విలిఖ్యప్రతికాంరాజన్ శ్రీనివాసాయవిష్ణవే | విప్రంప్రేషయ
 రాజేంద్ర తస్యాగమనకారణాత్ || ౧౬౬ || స్వగురోర్వాక్యమాక

ధ్య రాజాగురుమభావత || రాజా || కింలేఖ్యంప్రాకృతైర్విద్వన్న
 ప్రాకృతశరీరః || ౧౬౬ || తథాపిలేఖనీయంయత్తద్బ్రహ్మగురుసత్త
 మ | ఆకాశరాజవచనం శ్రుత్వాగీష్పతిరాదరాత్ || ౧౬౭ || లేఖ్యేశం
 బోధయామాస రాజస్తస్యమహాత్మనః | గురూపదిష్టమార్గేణ విలిలేఖన
 పత్రికామ్ || ౧౬౮ || అప్రాకృతాయనిత్యాయ సచ్చిదానందమూర్తయే |
 స్వతంత్రాయాద్వితీయాయా నంతరూపాయశార్థిణే || ౧౬౯ || భక్తప్రి
 యాయభక్తైకవేద్యోపాదేయరూపిణే | దేవాదిదేవపూజ్యాయ బ్రహ్మ
 పూజ్యాయవిష్ణవే || ౧౭౦ || శ్రీనివాసాయకృష్ణాయ వేంకటాచలవాసి
 నే | సాక్షాత్సర్వైశ్చవేదామై రాగమైస్సపురాణకైః || ౧౭౧ || ఆవేది
 తానంతగుణకర్తృణీధరాయతే | ఆశీర్వాదంకరిష్యామి బంధుత్వాత్తేను
 రోత్తమ || ౧౭౨ || త్వత్పాదపద్మసంవీక్ష్యాకామ ఆకాశనామకః | త్వ
 దాశ్రయంసమాకాఙ్క్ష్యలేఖయామృద్యమాధవ || ౧౭౩ || స్త్రీపుత్ర
 భ్రాతృభిస్సౌకం సర్వైశ్చకలినోవయమ్ | త్వదనుగ్రహమాత్రేణ వసా
 మోఽత్రహరేపురే || ౧౭౪ || సర్వేషాంభవతాంతేమం పత్రద్వారా
 నిబోధయ | చైత్రశుక్లత్రయోదశ్యామేతత్పత్రంవిలిఖ్యతే || ౧౭౫ ||
 కన్యాంపద్మావతీంతుభ్యం దాస్యామీతిమతిర్కమ | తామంగీకురుగోవింద
 వివాహవిధిపూర్వకమ్ || ౧౭౬ || శుకోవేత్తిగురుర్వేత్తి హృదయంమమ
 సర్వదా | మాకురుష్వాత్రసందేహం కన్యార్థంపురుషోత్తమ || ౧౭౭ ||
 వై శాఖశుక్లదశమీభ్యగువారేశుభేదినే | బంధుభిస్సహసంప్రాప్య మా
 ముద్భృత్యానుగైస్సహ || ౧౭౮ || హర్షేణపాణిగ్రహణం కర్తవ్యంమేమ
 నోగతమ్ | అధికంలేఖనీయంతే కిమస్తిపురుషోత్తమ || ౧౭౯ || శుకో
 వదతియత్పత్రం తత్సర్వంకురుకేశవ || ౧౮౦ || ఇత్యాశిషస్సంతుమహాను
 భావతే సమస్తకల్యాణగుణాన్లవప్రభో | నిత్యాయసత్యాయసుఖస్వరూ
 పిణే సమస్తలోకప్రభవేమహాత్మనే || ౧౮౦ || ఇత్థంలిఖిత్వావరపత్రికాం
 శుభా మాకాశరాజోఽగదీశసన్నిధిమ్ | సంప్రేషయామాసశుకంమహాం
 తం సపుత్రమిత్రస్సహబాంధవానుగః || ౧౮౧ || క్రోశమాత్రముపాగ
 మ్య శుకంవచనమబ్రవీత్ || ౧౮౨ || రాజా || యోనకేనప్రకారేణ తస్యచి

౫౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంత్యశ్లో (అ-౯)

త్తంవశీకురు । అయుతంస్వర్ణలతంవాకోటింవాఽర్బుదమేవవా ॥ ౧౦౩ ॥
 దాస్యామిద్రవ్యనిచయంనాత్రకార్యావిచారణా । ఏవముక్తోమహీదేవో
 గతశ్శేషాచలంప్రతి ॥ ౧౦౪ ॥ మధ్యంగతేభానుమతౌమహాత్మాసమా
 గతస్తత్రశుకస్సశిష్యః । హరేర్జనన్యానుగతోవిరాగీతద్దర్శనాహ్లాదగతా
 ధ్యతేషః ॥ ౧౦౫ ॥ అంబామవీక్ష్యచాయాంతీంవేంకటాద్విఖామణిః ।
 మూతాచనాగతాకస్తాదితిచింతాపరోహరిః ॥ ౧౦౬ ॥ ఏతస్మిన్నేవకా
 లేతుకృష్ణద్వైపాయనాత్తజమ్ । దదర్శనశిరఃపాణింకృతకార్యవినిశ్చ
 యమ్ ॥ ౧౦౭ ॥ శుకంప్రాహాతిభక్త్యైవచాసనాదుత్థితోహరిః ॥ శ్రీని
 వాసః ॥ కార్యంమదీయంవిప్రేంద్రపక్ష్యంవాఽపక్ష్యమేవవా ॥ ౧౦౮ ॥
 శ్రీశుకః ॥ కార్యంతవకృపాసింధోపక్ష్యవేవనసంశయః । శుభంవాక్యమితి
 శ్రుత్వాదణ్డవత్ప్రణతంభువి ॥ ౧౦౯ ॥ సమాలింగ్యశుకంకృష్ణాభక్త్యా
 హర్షవశంగతః । అతిచిత్రచరిత్రాత్తాశుకమాహమహీపతే ॥ ౧౧౦ ॥
 శ్రీనివాసః ॥ వదంతిలోకానృతాన్సహస్రాన్స్వివాహకామానరజన్మనో
 యే । తేయాంతిమద్ధామకిమత్రవాచ్యంజగత్కుటుంబస్యవివాహకామే ।
 నరోభిభర్తిస్వసుతంస్వభార్యాంస్వజనంగృహమ్ । బ్రహ్మాణ్డంభవనంవిద్వ
 స్సృప్తిహమ్నాభిసంభవః ॥ ౧౧౧ ॥ యాలక్ష్మీర్నమకల్యాణోదయేచాన్యేమ
 మచారణాః । చతుర్నవతిలతాణిజీవాస్సంతిహ్యసంఖ్యాకాః ॥ ౧౧౨ ॥
 ఏతేషాంరక్షణేబద్ధదీక్షోహంమునిసత్తమ । మహాకుటుంబయుక్తస్యమ
 మకల్యాణకారణాత్ ॥ ౧౧౩ ॥ యన్మిథ్యాభాషితంస్వామింస్తవయా
 ద్యమునిసత్తమ । త్వత్కృతస్యోపకారస్యప్రతిదాతుంనవిద్యతే ॥ ౧౧౪ ॥
 తథాపితవదాస్యామిశరీరాలింగనమ్మునే । మచ్ఛరీరాక్షరిష్ఠంతునవిజా
 నామితేశుభమ్ ॥ ౧౧౫ ॥ ఏవముక్త్వాగసంగంచతస్యాదాత్పురుషో
 త్తమః । త్వత్పుణ్యస్యావధిర్నాస్తిమత్సంగస్తవపుణ్యజః ॥ ౧౧౬ ॥
 యథాత్వయాకృతంకర్తృతథాపూర్వంకపీశ్వరః । సీతానిమిత్తంయఃక
 ర్తృకృతవాన్తారుతాత్తజః ॥ ౧౧౭ ॥ తస్మైప్రాదాంమహీదేవసంతు
 ష్టస్సహభోజనమ్ । సత్యలోకాధిపత్యంచసీతావార్తావలంబినే ॥ ౧౧౮ ॥
 తస్మాద్వరిష్ఠంతేకర్తృమునేతాపసపుంగవ । ఏవముక్త్వాసుభద్రాణివా
 క్యానివివిధానిచ ॥ ౧౧౯ ॥ తతఃప్రోవాచభగవాన్కాకక్షేకింభాతిభాను

శ్రీనివాససన్నిధౌ వియన్నపప్రేమితశుకో క్తవివాహోదస్తః ॥
 వత్ ॥ శ్రీశుకః ॥ రాజరాజేనలిఖితాపత్రికాపురుషోత్తమ ॥ ౨౦౧ ॥
 ప్రోక్తం తేచమహాభాగ పూర్వమేవాస్యకారణం । ఇత్యుక్తస్థూరమా
 కాంతఃపత్రికాంశిరసాదధా ॥ ౨౦౨ ॥ శ్రీనివాసః ॥ కుశలీవర్తతేరా
 జాభార్యాతస్యపతివ్రతా । భార్యాతస్యమహాభాగఃపుత్రస్సస్యవిశాం
 పతే ॥ ౨౦౩ ॥ శ్రీశుకః ॥ సర్వంతుకుశలతస్యభగవత్ భూతభావన ।

వియన్నపమ్మృతిశ్రీనివాసవిలిఖితశుభపత్రికా ॥
 ఏవముక్తఃపపాతాధపత్రికాంపురుషోత్తమః ॥ ౨౦౪ ॥ పరిహృష్టమ
 నాభూత్వావాచమూచేరమాపతిః ॥ శ్రీనివాసః ॥ పత్రికాలిఖ్యతేవిప్ర
 మయా౭౭కాశస్సపాయచ ॥ ౨౦౫ ॥ త్వద్వాచమనుస్మత్యైవరాజఃప్రీ
 తివిధాయికా ॥ ౨౦౬ ॥ తతస్సపత్రంపురుషూతమిత్రంస్వయంలిలేఖాభ
 మహాభగవంయుతమ్ । అత్యంతసంహృష్టమనఃప్రసూచకంకృష్ణావతారే
 ప్రతిరుక్తిణీమివ ॥ ౨౦౭ ॥ రాజాధిరాజపూజ్యాయసుధర్మతనయాయచ ॥
 నమోనమోతిభక్త్యైవకృత్యేయంపత్రికాధునా । లిఖ్యతేశ్రీనివాసేనశు
 భవిజ్ఞప్తిగభిణీ ॥ ౨౦౮ ॥ శ్రీమద్రాజాధిరాజేంద్రకిరీటాఘృష్టపాదు
 క । అస్తద్భంధువరేణ్యాభ్యగుణపూర్ణాసమృద్ధిమ ॥ ౨౦౯ ॥ సుధ
 ర్మతనయాకాశనామ్నా౭౭శాసుసుకీర్తిమ ॥ నమోనమోస్తుతేరాజా
 శ్రీనివాసస్యశాన్తేణః ॥ ౨౧౦ ॥ శ్రీనివాసేనబాలేనవిజ్ఞప్తిక్రియతే
 త్వయం । భవద్భిలిఖితందృష్ట్యాసంతోషోహృదభవన్తమ్ ॥ ౨౧౧ ॥
 నైశాఖశుద్ధదశమీభృగువారేమహోత్సవే । అంగీకరోమిరాజేంద్ర
 కన్యాంతవవిశాంపతే ॥ ౨౧౨ ॥ యథాపురాసాగరోమేకన్యాయదానసుకీ
 ర్తిమ ॥ తథాదత్వాతుమేకన్యాంభవే స్త్వంబహుకీర్తిమ ॥ ౨౧౩ ॥
 యథావైసాగరాపూర్వార్వాకపితేననిపాతితా ॥ భగీరథోమహారా
 జోగంగామూదాయనైపురా ॥ ౨౧౪ ॥ ఉద్భృత్యకీర్తిమాపేదేతథా
 త్వంరాజసత్తమ । దత్వామేసుభగాంకన్యాంతవపూర్వోత్తరంకులం ॥
 ఉద్భృత్యబహుభాంకీర్తింలభస్వేతరదుర్లభాం । లిఖితవ్యంవిశేషేణ
 కింతే౭స్తిన్మపనత్తమ ॥ ౨౧౫ ॥ విశేషజ్ఞో౭సిధర్మాత్తావేత్తిసర్వం
 శుకోమునిః । ఇతివిజ్ఞానంస్తేయంమమప్రణతిపూర్వకం ॥ ౨౧౬ ॥

శ్రీనివాసాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణ సర్గశ్చ (అ-క)

ఇత్థం లిఖ్య త్వావదపక్ర కాంశుభాం శేషాద్రినాథోమునినాశుకేన । సంప్రేష
యామాశసు రేంద్రపూజ్యంపురంస్య పేంద్రస్యవియన్నప్రసవ్య ॥ ౨౧౦ ॥
శ్రీనివాసః ॥ అవిదిత్వాకులంగోత్రంనామసంస్థానమందిరం । కథం
దాస్యతిరాజేంద్రకన్యాంమమమహీసుర ॥ ౨౧౧ ॥ శ్రీశుకః ॥ నకులంనచ
గోత్రం తేనజన్మమరణేహరే । నజరానచవృద్ధిశ్చనచస్థానసమాశ్రయః ॥
విడంబుమూత్రంగోవిందకురుషేపురుషోత్తమ । నతేఽవేత్స్యంకులంగో
త్రంవిదితస్యజగత్పతే ॥ ౨౧౨ ॥ మమవాక్యాద్వియద్రాజఃకన్యాంతే
సంప్రదాస్యతి । మమవాక్యాజ్జగన్నాథదయాంకృత్యావియన్నప్రే ॥

→ శ్రీనివాసాజ్ఞయాశుకస్యవియన్నప్రసవగరగమనమ్. ←
ఇయంచకన్యాగోవిందస్వీకార్యాకృపయాత్వయా । ఇతిస్తుత్వాశుకస్తీ
వ్రంవిస్మప్టోహరిణాపునః ॥ ౨౧౩ ॥ హరిసందర్శనాల్లభహర్షోరాజపు
రంయయా । గతేతుమునిశాదూలేభగవాభక్తవత్సలః ॥ ౨౧౪ ॥
మాతరంసందదశాభమాగశ్రాంతాంవయోగతామ్ । వకుళాం

→ శ్రీనివాసమ్ప్రతివకుళాకథితపద్మావతీపరిణయోదస్తః. ←
ప్రణిపత్యాభమాధనోవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౨౧౫ ॥ శ్రీనివాసః ॥
అంబకాలవిళంబస్తేకిమధంకమలాననే । కాతత్రవార్తానగరేతన్తమా
చక్షుభామిని ॥ ౨౧౬ ॥ వకుళా ॥ సాధితాబహుయత్నేనకన్యాతేపు
రుషోత్తమ । దైవమేవపరంమన్యేపౌరుషంనైవకారణం ॥ ౨౧౭ ॥ నా
రాయణాశ్రమాత్కృష్ణధర్మదేవీసమాగతా । దైవయోగేనసాధద్రాసం
ప్రాప్తారాజమందిరం ॥ ౨౧౮ ॥ ఉవాచతాంభవద్దానయోగ్యాంక
న్యాంస్యపాత్తజాం । కన్యాపితృద్రతాన్యంసానైవాకాంక్షతితాకికం ॥
తయోర్వాక్యంసమాకణ్యదాతుం తేసోన్వమన్యత । ఇమాందాస్యా
మహేపుత్రీంవేంకటాద్రినివాసినే ॥ ౨౧౯ ॥ ఇత్థంసంకల్పమాయాస
సభామధ్యేముదాస్యపఃత్వయైవజాతమేతద్ధినదైవంభవతఃపరం ॥ ౨౨౦ ॥
ఇతిమాతృవచశ్శ్రుత్వాకించద్ధాస్యముఖోహరిః । మాతరంప్రతినన్ద్యా
ధచింతయవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౨౨౧ ॥ ... *
ఇతి శ్రీమద్భవిష్యత్తరపురాణే శ్రీ వేంకటాచలమహాత్మ్యే
పద్మావతీపరిణయనిశ్చయోనామ నవమోధ్యాయః.

శ్రీనివాసాజ్ఞయాబ్రహ్మద్యానయనార్థశేషగరుడగమనమ్.

జనకః || మాతుర్వచనమాకణ్యకృతవాక్కింరమాపతిః | తస్మా
మాచక్ష్యభగవత్ సవిస్తారంసతాంప్రియ || ౧ || శతానందః || త్వం
హరేరసిభక్తేషు ప్రథమోఽతిప్రియస్సదా | తస్మాద్ధరికథాసక్తమనా
స్తేతువదామితత్ || ౨ || స్వయమానందపూర్ణోఽపి కర్మభుజ్జ్వరవద్ధ
రిః | మాత్రాచోదితమాకణ్యతామూచేమధురంవచః || ౩ || శ్రీనివా
సః || మహోత్సవంవిధాతుంహి మమబుద్ధిన్జాయతే | అబంధో
బంధుయుక్తస్య సంబంధోనప్రశస్యతే || ౪ || యయోరేవసమంవి
త్తంయయోరేవసమోఽన్వయః | తయోర్వివాదోమైత్రీచనోత్తమాధ
మయోరపి || ౫ || వివాహశ్చవివాదశ్చ సమయోరేవశోభతే | అహ
మేకస్సపిబంధుసమేతోధరణీపతిః || ౬ || కథంనృపస్యాస్యమయోచిత
స్సాస్విదబంధునాబంధుయుతస్యసంగః | భవేత్సుఖంనేతివదంతిసంత
ఇత్యద్యచింతాఖలుబాధతేమాం || ౭ || బంధుహీనస్యమేరాజా కథం
కన్యాంప్రదాస్యతి | వాసుదేవవచస్సుత్వావశుభావాక్యమబ్రవీత్ ||౮||
వశుభా || త్వదృశఃపురుషోలోకేనాసత్యంవదతిక్వచిత్ | సత్యమేవప్ర
శంసంతి మునయోవీతకల్తమాః || ౯ || శుకస్త్యత్కార్యనిష్ఠస్తు దేవా
నాంగురురక్షిరాః | సద్ధర్మిణోమహీశస్య తస్యాశాంమావృధాకురు ||౧౦||
స్తరబంధూత్పురాంత్పుర్వాబ్రహ్మరుద్రపురోగమార్ | పుత్రాపౌ
త్రాంస్తథాభ్రాతృత్వాన్నమాశ్చపురుషోత్తమ || ౧౧ || తదాగతిస్తుగో
విందదులభాచకతాయుగే | సోపివశ్యతురాజషిః స్వత్సంబంధినా
నిహ || ౧౨ || మాతుర్వచనమాకణ్యమనసాశేషపక్షిణౌ | సస్కారపు
ధివీపాల శ్రీనివాసస్సతాంగతిః ||౧౩|| తావాగతాశేషవియచ్ఛరాతదాక్ష
ణేనశేషాచలవల్లభాంతికం | దదశభక్త్యాపురతస్థితావిమానిదేశయా
మాసపురాణపూరుషః || ౧౪ || శ్రీనివాసః || పక్షిరాడ్లచ్చమేపుత్రం సత్య
లోకేశ్వరంనృప | గచ్ఛాహిభూషణంశేషమమపౌత్రముమాపతిం ||౧౫||
ఇత్యుక్త్యాపత్రికాంతాభ్యాంవిలిఖ్యాదాచ్ఛుభాత్త్రికాం | ప్రణిపత్యాభవి
శ్వేశం ఖగమాగేణజగత్తుః || ౧౬ || సత్యలోకంతతోగత్వా బ్రహ్మ
ణంభాసరోషమం | దృష్ట్వానత్వాభక్త్యైవపక్షిరాట్పత్రికామదాత్ ||

౬౦ శ్రీవేంకటాచలమూర్తిశ్లోకవిమర్శ త్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౧౦)

పితామహస్తుతం దృష్ట్వా గరుడం ప్రత్యభాషత || బ్రహ్మ || చిరకాలేన సం
ప్రాప్తః పక్షిరాట్ కశ్యపాత్తజ || ౧౮ || కుత్రాస్తి శ్రీనివాసస్స వాసుదే
వః పితామహః | పితామహవచశ్శ్రుత్వా పక్షిరాడాన్యక్షమబ్రవీత్ || ౧౯ ||
గరుడః || వాసుదేవో వసత్యం గన్తవై కుంతగిరిమూర్ధని | తద్వివాహార్థమ
యాతం మాం విద్ధి చతురానన || ౨౦ || నారాయణేన లిఖితం పత్రికామ
వలోకయ | పపాత పత్రికామిత్థం చోదితో నేన వై విధిః || ౨౧ || చిరంజీ
వాయ పుత్రాయ బ్రహ్మణేనాభిజన్తనే | శ్రీవేంకటాద్రినాథస్య శ్రీనివాస
స్య చుంగళాః || ౨౨ || వైదిక్య ఆశిషస్సర్వాస్సర్వదా సంతృప్తుమలూః |
కలావాకాశరాజోమే కన్యాదానం కరిష్యతి || ౨౩ || పత్రికాదశేనా
దేవసపుత్రస్స పరిగ్రహః | సలోకపాలస్సత్త్రికస్స గంధర్వస్సహార
గః || ౨౪ || సమాగత్యా శుకల్యాణం దృష్ట్వా గచ్ఛయథానుఖం | పత్రికా
ధామితి జ్ఞాత్వా కించిద్ధ్యానముపాగతః || ౨౫ || సంతోషమతులం లేభే
* శ్రీనివాసవివాహదశానార్థం శేషాచలమ్ప్రతిబ్రహ్మద్యాగమనమ్. *
విధిః కల్యాణకాతుకీ | ద్వారపాలాత్సమాహూయ చేదం వచనమబ్ర
వీత్ || ౨౬ || బ్రహ్మ || భేరీదుందుభయశ్చాద్య వాద్యంతాం సర్వతో
ముఖం | భవద్భిమేఖ్యావయద్భి గమనంధరణీతలే || ౨౭ || ఇత్యు
క్తాద్వారపాలాస్తే వాద్యాని సమవాదయన్ | బ్రహ్మణం ప్రణిపత్యా ధ
నిదేశజ్ఞోవచోబ్రవీత్ || ౨౮ || ప్రయాణభేరీని నదస్సుమంగళస్సం
శ్రూయతే సర్వజనైః కుతూహలాత్ | కందేశముద్దిశ్య పితామహాద్యం
తాడ్యతే వాద్యగణోవదాద్య || ౨౯ || చతుర్ముఖః || భారతే స్త్రి
మహావహే జంబూద్వీపస్య దక్షిణే | శేషాచలం సముద్దిశ్య నియుంత్యచ
తురంగిణీం || ౩౦ || సేనాంపరామమేత్యుక్త్వా సేనాపతిమథాబ్రవీత్ |
సూందాహ్వయసురార్థే త్వర్వా త్వర్వాః దిక్పాలకానితి || ౩౧ || స
త్యలోకజనాం త్వర్వా స్వయమాహ పితామహః | భవంతోరసికాస్స
ర్వే కల్యాణార్థం కలాయుగే || ౩౨ || శ్రీనివాసస్య కృష్ణస్య పితృర్వపురుషో
త్తమః | సమాగచ్ఛంతు సర్వేమే సేనాధీశామయాసహ || ౩౩ || ఇ
తి బ్రహ్మవచశ్శ్రుత్వా సేనానాథాస్తమబ్రువన్ | సేనాపతయః ||
వాహికం దేహినోబ్రహ్మన్నాగచ్ఛామ స్త్వయాసహ | ఏవముక్తోధనం

తేహంద త్రవాన్ సపితామహః ॥ వాహనానివిచిత్రాణిరథాంశ్చవివి
ధానపి ॥ ౩౫ ॥ భూషణానిచవస్త్రాణిరత్నానివివిధానిచ । పత్నీస్సం
దేశయామాసవివాహార్థంపితామహః ॥ ౩౬ ॥ స్వయమంతర్గత
శ్చీమానాత్తానంసమభూషయత్ । దధారశిరసాశీఘ్రంకీరీటంపశ్చ
మేనతు ॥ ౩౭ ॥ అన్యేనశిరసాధాతారక్తోష్ణీషమధారయత్ । దక్షిణే
నోత్తమాంకేనశిరోవేష్టమబంధయత్ ॥ ౩౮ ॥ నీలమాక్రికవైడూర్య
యుతేమకరకుండలే । కర్ణయోర్భూషయామాసకరౌకనకకంకణైః ॥
కవచంధారయామాసనవరత్నసమాకులమ్ । కాశ్చేదామసమాబద్ధం
ముక్తామణివిభూషితమ్ ॥ ౪౦ ॥ కుశకేతుంకుశశ్రేష్ఠైర్ధృతవానైస్సన్య
మూర్ధని । సరస్వతీంచసావిత్రీంగాయత్రీవైతతఃపరమ్ ॥ ౪౧ ॥ పు
త్రాన్పృత్రాంస్తథాసర్వాత్సవాజిరథకుంజరాన్ । మనఃపుత్రాన్వీర్య
పుత్రాన్ సమాహూయపితామహః ॥ ౪౨ ॥ అలంకారయుతాన్కృత్వా
గచునాభిముఖోఽభవత్ । స్వసేనాంపురతఃకృత్వానాభిజోనిర్యయా
పురాత్ ॥ ౪౩ ॥ హంసంచంద్రప్రతీకాశమారురోహపితామహః । వి
నూనానివిచిత్రాణివధ్వజరురుహుస్తదా ॥ ౪౪ ॥ ఘట్టాశ్చామరనిఘ్నో
ష్టైస్సహితాన్పురజేజితే । సూరావీరాసనాధీరాగజాశ్వరథసంస్థితాః ॥
సముచ్చితైర్ధ్వజైర్దీప్తపతాకైస్సమలంకృతాః । నానాయుధధరావీ
రాస్తేహంమధ్యేపితామహః ॥ ౪౬ ॥ రరాజచంద్రమారాజంస్తారాభి
ర్గగనేయథా । శ్వేతచ్ఛత్రంహేమదండంరత్నకుంభయుతంధృతమ్ ॥ ౪౭ ॥
యోజనత్రయవిస్తీర్ణందశలక్షజనైర్వృతమ్ । నభఃప్రకాశయామాసదే
వదేవన్యవైతదా ॥ ౪౮ ॥ అవాదయన్తహారాజవాద్యానివివిధానిచ ।
భేరిశ్చనవసాహస్రందుందుభీనాంశతత్రయమ్ ॥ ౪౯ ॥ మృదంగపా
వాన్ధక్తాకామడ్డునిస్సృగిణింశిమూన్ । గోముఖాన్కురజాన్వీణాస్తథా
వైరుర్మురాదికాన్ ॥ ౫౦ ॥ బర్హైశ్చతశ్చంకైశ్చదీప్తశ్చంకైశ్చసుస్ప
రైః । సప్తస్వరైస్సప్తరాగైస్సర్వాణామపిమోహకైః ॥ ౫౧ ॥ పూ
తాకైశ్చపక్షుటాకైర్ధ్వనయద్భిశ్చవాగిజాన్ । గంధర్వైర్గాననిపు
తైస్సర్వరథేదవిచక్షణైః ॥ ౫౨ ॥ వీణాదండస్థసూత్రైశ్చవాదయద్భి
స్సుఖావహైః । నర్తకైర్నటకైః । చహాహాలూహూముఖైర్వృతమ్ ॥

౬౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౧౦)

స్తూయమానంతుంబురుణాసూతమాగధవందిభిః । సురాస్పర్శ్యేశ్రీనివా
సమహోత్సవదిదృక్షవః ॥ ౫౪ ॥ అనుజగ్గుర్మహారాజంబ్రహ్మాణం
యాంతమగ్రతః । సత్యలోకేతపోలోకేజనలోకేతతఃపరమ్ ॥ ౫౫ ॥
మహర్లోకేసువర్లోకేస్వర్గలోకేమహీతలే । ఏవంక్రమాన్తహాభాగంబ్ర
హ్మాణందదృశుర్జనాః ॥ ౫౬ ॥ ఋషయస్సత్త్వసంపన్నాస్తదాత్మ్య
ద్భుతదర్శనమ్ । వాసుదేవసమాకారంవైశ్వానరసమాననమ్ ॥ ౫౭ ॥
దదృశుస్సర్వలోకేశంసాక్షాద్బ్రహ్మాణమగ్రజమ్ । కేచిన్నారాయణం
తంహిగాంభీర్యాదబ్రువంస్తదా ॥ ౫౮ ॥ కేచిన్నారాయణోనాయం
వదనానాంవిపర్యయాత్ । ఇత్యబ్రువంస్తతస్సర్వేమత్వాతంచతురాస
నమ్ ॥ ౫౯ ॥ హంసస్థంభూషణైర్యుక్తంకవచాడంబరాన్నితమ్ । అ
పృచ్ఛంస్తేమహీదేవాబ్రహ్మాణోనుచరాజనాః ॥ ౬౦ ॥ మహీదేవాః॥
కంవాదేశంప్రతిజనాఃకుతోవాగమనంవిధేః । జనాః ॥ గచ్ఛామో
ద్యువివాహార్థంశ్రీనివాసస్యభూతలమ్ ॥ ౬౧ ॥ తేనైవావాహితాస్స
ర్వేసత్యలోకాన్తహీనురాః । తచ్చృత్వావచనంతేమామనుజగ్గుర్మ
హర్షయః ॥ ౬౨ ॥ సాగ్నిహోత్రాస్సపుత్రాశ్చసశిష్యాస్సపరిగ్ర
హాః । ఏవంవిభవమాస్థాయబ్రహ్మాగార్దేవ్యటాచలమ్ ॥ ౬౩ ॥ వా
దిత్రాణాంస్వనేనైవదుందుభీనాంచనిస్సవైః । ఆపూరితంజగదిదం

శ్రీనివాసమృతిచారాదిజ్ఞాపితబ్రహ్మగమనమ్.

సశైలవనకాననమ్ ॥ ౬౪ ॥ ఏతస్మిన్నేవకాలేతుభగవాన్తాకికైస్స
మః । అదృష్ట్యాఖగరాజంతంమాతరంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౬౫ ॥ శ్రీ
నివాసః ॥ కిన్నాగతోమ్బుఖగరాట్పుత్రార్థంప్రేషితోమయా ।
మాక్లేనిరోధితఃకేసకింవాస్యాత్కారణంవద ॥ ౬౬ ॥ ఏవంవదతి
గోవిందే చారోదృష్టిపథంగతః । చారందృష్ట్యాతిసంతోషం సలేభే
పురుషోత్తమః ॥ ౬౭ ॥ శ్రీనివాసః ॥ క్వచారమమపుత్రస్తుకేసవై
ప్రేషితోభవాన్ ॥ చారః ॥ ఆగమిష్యతిగోవిందగంగాంతరతితే
సుతః ॥ ౬౮ ॥ ఏవంవదతితచ్ఛారేపునరేకోభ్యభాషత ॥ ద్వితీయః ॥
గోదావరీంతరతితేపుత్రఃపౌరజనైస్సహ ॥ ౬౯ ॥ సదూతవచనం
శ్రుత్వాకిందిద్ధాస్యముఖోభవత్ । తదాజగామగుడుపక్షిరాద్భ్య

హృదోదితః ॥ ౭౦ ॥ ప్రణిపత్యశ్రీనివాసంప్రోవాచచవచస్తదా ॥
 గరుడః ॥ కృష్ణాంతీర్వాతుతేపుత్రశ్శ్రీశైలముపగమ్యచ ॥ ౭౧ ॥
 అహోబిలంచాససాదతత్రాజ్ఞప్రోహమాగతః । ఇత్యేవముచ్యమానే
 తుగరుడేనమహాత్మనా ॥ ౭౨ ॥ తత్తతేనైవరాజేంద్రవిష్వక్సేనోభివం
 ద్యచ । వినీతోవాచమూచేఽథశ్రీనివాసంపరాత్పరమ్ ॥ ౭౩ ॥ విష్వ
 క్సేనః ॥ తుంబురోస్తీర్థమాసాద్యహరేతత్రావగాహతే । పుత్రస్తవమ
 హారాజఃపరమాత్మాచతుర్ముఖః ॥ ౭౪ ॥ పుత్రస్తవాగచ్ఛతీహాభవద్దర్శన
 కాతుకీ ॥ సేనావతౌవదత్యేవంభగవానుత్థితోముదా ॥ ౭౫ ॥ గరుడ
 స్కంధమారూఢఃప్రయాణాభిముఖోహరిః । ఉత్తరాభిముఖఃప్రాయా
 త్పుత్రస్నేహేనభూమిప ॥ ౭౬ ॥ విష్వక్సేనోతివేగేనబ్రహ్మణముపగమ్య
 చ । ఆనమ్యశిరసాభక్త్యాప్రోవాచవచనంవిధిమ్ ॥ ౭౭ ॥ విష్వక్సేనః ॥

→ చతుర్ముఖశ్రీనివాసయోఃపరస్పరప్రణయావలోకనసంవాదః. ←

భగవానరవిందాక్షస్తవదర్శనలాలసః । గరుడస్కంధమారుహ్యసమా
 గచ్ఛతితేఽన్తికమ్ ॥ ౭౮ ॥ తచ్చుత్సావచనంతస్యవిష్వక్సేనస్యధీ
 మతః । చంద్రబింబనిభాద్ధంసాదవరుహ్యాపితామహః ॥ ౭౯ ॥ పాదా
 భ్యామాగమచ్ఛిమ్రంయత్రాగచ్ఛతికేశవః । సదదర్శమహారాజజనకం
 చతురానన ॥ ౮౦ ॥ దండవత్ప్రణిపత్యభవాగ్రేబద్ధావకరాస్థితః ।
 సచావరుహ్యగరుడాదాససాదపితామహమ్ ॥ ౮౧ ॥ ఉత్థాప్యాలిం
 గ్యచాప్సేనమువాచమధుసూదనః ॥ శ్రీనివాసః ॥ ఉత్తిష్ఠతాతథద్రం
 తేపశ్యమామాతురంకృశమ్ ॥ ౮౨ ॥ బహుకాలేనతేబుద్ధిర్ముదర్శన
 లాలసా । తచ్చదైవమరింమన్యేత్వద్బుద్ధిర్ముదర్శనే ॥ ౮౩ ॥ కాతూ
 హలంనోపసీతాకదాచిదపియేననై । నకశ్చిద్ధియితేక్వాపిత్వాంవినా
 చతురానన ॥ ౮౪ ॥ వదత్యేవంహృషీకేశేనోవాచచతురాననః । ము
 హూర్తద్యయమాత్రంతశ్రీనివాసోపసించివా ॥ ౮౫ ॥ ఆనందభా
 వ్షనందిగ్దనయనాతౌపరస్పరమ్ । స్నేహాత్ప్రేపుల్లవదనాముఖందదృ
 శతుర్ముదా ॥ ౮౬ ॥ పితృగుఃఖంసుతోఽవశ్యత్సుతవక్త్రంహరిస్తథా ।
 తతస్సంతుష్టమనసాలేభాతేపరమాంముదమ్ ॥ ౮౭ ॥ తాక్రీడంతాశ్రీ
 నివాసబ్రహ్మణోదేవసంసది । పితృపుత్రౌతదాదృష్టాన్వసత్సలోకనివా

౬౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౧౦)

సినః || ౮౮ || లేభిరేపరమానందం తన్మాయామోహితాస్సురాః ।
 దేవాః || సతేనసదృశఃపుత్రో నతేనజనకోభువి || ౮౯ || ఇత్యేవంప్రశ
 శంసుస్తే భక్తిస్తేహవశంగతాః । తతస్సుతంసమాశ్వాస్య పరిమృజ్యా
 క్షిజంజలమ్ || ౯౦ || బ్రహ్మణఃపాణిముద్భృత్య స్వనేత్రజలమున్నృజ్ఞా
 వల్లీకస్థానమాశ్రిత్య పుత్రేణసహతస్థివాక్ || ౯౧ || తత్రచశ్రీనివాసస్త
 మువాచపురుషోత్తమః || శ్రీభగవాన్ || కచ్చిత్తేకుశలంతతస్నుషాయామ
 మసంప్రతి || ౯౨ || పుత్రపౌత్రప్రపౌత్రాణాం జేమంప్రబూహిమేసుత ||
 బ్రహ్మ || సర్వమగ్నశమస్తాకం త్వత్ప్రసాదేనకేశవ || ౯౩ || తాతమేవదతేజే
 చతుర్ముఖమ్ప్రతిశ్రీనివాసజ్ఞాపితస్వపరిణయోదస్తః ||
 మంపురాణంపురుషోత్తమ || శ్రీభగవాన్ || ద్వాపరాంతేకృతంకర్తృశృణు
 పుత్రసమాధినా || ౯౪ || వైకుంఠేశేషతల్పస్థం భృగుఃపాదతలేనమామ్ । త
 తాడోరసిలేమాతురాస్పదేకమలాసన || ౯౫ || తదాతేజసనీపుత్రకరవీ
 రపురంగతా । తేనదుఃఖేనసంతప్తస్యక్వావైకుంఠముత్తమమ్ || ౯౬ ||
 ఇహగతోవేంకటాద్రిం నాత్రాపశ్యంసికేతనమ్ । అత్రవల్లీకగంనిత్యం
 చోశభృత్యఃకుఠారతః || ౯౭ || ప్రాహరన్తారాజభార్యాతాడితోథ
 నుకోపతః । బృహస్పతేఃప్రసాదేన జీవామికిరుణానిధేః || ౯౮ || అభి
 పాదయకల్యాణే మ్మాతరంమమనందన । ఇత్యుక్తోవకుళాంబ్రహ్మ వసం
 దేహరిమాతరమ్ || ౯౯ || బ్రహ్మ || జననీతవగోవింద కుత్రేయంజనితా
 పురా । ఏతదాఖ్యాహిభగవత్ శ్రోతుంకాతూహలంహిమే || ౧౦౦ || శ్రీ
 భగవాన్ || యశోదావకుళాభూత్వా వర్తతేవేంకటాచలేరక్షితోహం
 తయాభద్రబహుకాలంపితామహా || ౧౦౧ || ఆపత్కాలేతుయోర
 జ్జేత్తంవిద్యాత్పితరంగురుమ్ । కదాచిన్మృగయాసక్తః పద్మతీర్థసమీప
 తః || ౧౦౨ || ఆగామహంతత్రపుష్పవనేకన్యాఉపాగమత్ || ౧౦౩ || యామాకాశప్రభోః
 పుత్రీం నామ్నాపద్మావతీంవిదుః । తామవేక్ష్యోతిమోహాన్తే మనస్తామే
 వకాంక్షతే || ౧౦౪ || తామేవఘటయాశుత్వం పుత్రోసిపరమోమమ ।

శ్రీనివాసపరిణయార్థం శేషాచలమ్ప్రతిరుద్రాద్యాగమనమ్.
 వదత్యేవంహృషీకేశే శుశ్రువేదుందుభిస్వనః || ౧౦౫ || భగవాన్ || కస్య

వాద్యమిదంబ్రహ్మ కశ్యమాముపగచ్ఛతి । వదత్యేవంపరేధామ్ని నీలక
 ణ్ణోఽన్వపద్యత ॥ ౧౦౬ ॥ పితామహంచపితరం వవందేవసుధాధిప । పా
 ర్వత్యాషణ్ణుభేనాపి ప్రమథాధిపసేవతైః ॥ ౧౦౭ ॥ తమాలింగ్యహృషీ
 కేశః ప్రాహశజరమాగతమ్ । వత్సత్రాయాహినికటం తిష్ఠభద్రవరా
 ససే ॥ ౧౦౮ ॥ ఏవంసంభాషమాణేతు నీలకణ్ఠేనకేశవే । తతస్సమాగమత్స
 ద్యః కుబేరీనరవాహనః ॥ ౧౦౯ ॥ యతేంద్రఃపుత్రభృత్యైశ్చభార్యబం
 ధుభిరన్వితః । తమాయాంతముపాలత్య భగవానాహభూమిప ॥ ౧౧౦ ॥
 ధనాధిపమహాప్రాజ్ఞ ధనవాన్భవస్వదా । ఇత్యాశిషానందయతి హృషీ
 కేశేధనేశ్వరమ్ ॥ ౧౧౧ ॥ స్వాహాస్వధాభ్యాంసహితఆరూఢోమేషవా
 హనమ్ । అగ్నిశ్వాగాత్సపుత్రశ్చ సబంధుర్ద్వేజుటాచలే ॥ ౧౧౨ ॥ స
 జాతవేదసందృప్త్యా జాతాహ్లాదోజగత్పతిః । తమాలింగ్యతివేగేన తిష్ఠతి
 స్థేతిచాబ్రవీత్ ॥ ౧౧౩ ॥ తతఃప్రేతపతిశ్వాపిస్వదూతైశ్చస్వభార్యయా ।
 స్వవాహనంసమూరుహ్య ప్రాపశేషగిరింస్వయం ॥ ౧౧౪ ॥ చిత్రగుప్తౌమ
 హాప్రాజ్ఞ సుంప్రాప్తోరాజసత్తమతతోజలపతిశ్వాగాన్మక్రమూరుహ్యభ
 క్తిమూఁ ॥ ౧౧౫ ॥ భార్యయాబహురత్నాఢ్యోనారాయణగిరింప్రతి । ఆరు
 హ్యగజరాజంస్వమింద్రస్సాత్మోచ్చచీపతిః ॥ ౧౧౬ ॥ భోగిరాజగిరింరాజా
 సర్వభోగాలయోమహాఁ । పౌలోమ్యాసహపుత్రేణ సంప్రాప్తస్త్రిదశే
 శ్వరః ॥ ౧౧౭ ॥ యథార్హంశ్రీనివాసేన సత్కృతోనిషసాదచ ॥ ౧౧౮ ॥ ఏ
 ణంసమూరుహ్యచభారతీయుతస్సుగంధయుక్తస్సముపాయయాగిరిమ్ ।
 భక్తోధవాయుస్తమిమంజనార్దనః క్షేమంచప్రచ్ఛతదాముదాన్వితః ॥
 స్థీయతామితిరాజేంద్రహరిర్వాయుమభావత ॥ ౧౧౯ ॥ ఏతస్మిన్నేవకాలే
 తు సంప్రాప్తాచంద్రభాస్కరా మన్తభోష్యాగమద్రూపీ సరతిస్తురగోపరి ॥
 మునయశ్చమహారాజ సమాజగ్తుర్తహగిరిమ్ । కశ్యపోఽత్రిభురద్యాజో
 వామదేవశ్చకౌతమః ॥ ౧౨౦ ॥ విశ్వామిత్రోవసిష్ఠశ్చ వాల్మీకిర్జమదగ్నిజః ।
 పులస్త్యశ్చదధీచిశ్చ శునశ్శేషశ్చగలవః ॥ ౧౨౧ ॥ గార్గ్యఃకృష్ణోమహా
 రాజ సపుత్రాస్సపరిగ్రహః । గన్ధర్వాపురసశ్చైవ సర్వేసిద్ధాసుహోర
 గాః ॥ ౧౨౨ ॥ ఏవంమహర్షయోదేవారాజానశ్చసమాగతాః । వివాహ
 ర్థంసమాజగ్తు స్సుర్వేసంభ్రమకాతరాః ॥ ౧౨౩ ॥ సమాశ్వాస్యాథగో

౬౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౧౦)

విందో యథాయోగ్యంతదాన్తుప | స్థీయతామితిచోవాచ సర్వేషాంపుర

❧ బ్రహ్మజ్ఞయావిశ్వకర్తృకృతపరిణయార్హపురనిర్మాణక్రమః ॥ ౧౨౧ ॥ తతోఽభూద్వాసు దేవస్య విశ్వకర్తాఽక్షిగోచరః | తనూలోక్యహృషీ కేశభండ్రమాహస్తమన్యుమాన్ ॥ ౧౨౨ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ ఇంద్రాస్యగర్వబాహుళ్యం పశ్యవిశ్వకృతోఽధునా | భ్రాతుర్బాహుబలాదేష నజానాతిహితాహితమ్ ॥ ౧౨౩ ॥ యథాఽన్యాన్సశ్యతిసురాంస్తథామామపివశ్యతి | సాధుజాతంసురశ్రేష్ఠ త్యజై నమసమంజసమ్ ॥ అన్యంశాలాకర్తృరతం శుద్ధంమద్భక్తిసంయుతమ్ | నియోజయసురశ్రేష్ఠ దేవతాగృహకర్తృణి ॥ ౧౨౪ ॥ ఇత్యప్రియంవచశ్చ | త్వావిశ్వకర్తానరేశ్వర | ప్రణిపత్యాహగోవిందం వర్ధకీభయవిహ్వలః ॥ ౧౨౫ ॥ వర్ధకీ ॥ భగవంస్త్యదభీష్టంయ దజ్ఞానాన్నమయాకృతమ్ | త్మమస్యమమదారాత్త్వం భగవన్మరుణానిధే ॥ ౧౨౬ ॥ దేవాదిదేవదేవేశ స్వల్పస్యమమకారణాత్ | ఇయాన్కోపఃకిమర్థంతే సంజాతోభగవన్మాహరే ॥ ౧౨౭ ॥ ఏవంసంప్రార్థితశ్శక్రం శ్రీనివాసఉవాచహ | సభాంకారయదేవేంద్ర దేవార్థంమునికారణాత్ ॥ ౧౨౮ ॥ పంచాశద్యోజనగణ విశాలాంసుమనోహరామ్ | సువిచిత్రాంచమహతీం త్రింశద్యోజనమాయతామ్ ॥ ౧౨౯ ॥ ఇత్యేవంశాసితశ్శక్ర స్తేనవర్ధకినాతదా | కారయామాసవిపులాంవిచిత్రాంచమహతీంసభాం ॥ ౧౩౦ ॥ చక్రేశక్రాజ్ఞయాతత్ర విశ్వకర్తామయాగ్రజః | అనంతరంవాక్యమూచే శతక్రతుమనామయమ్ ॥ ౧౩౧ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ ఆకాశరాజనగరం శీఘ్రంగచ్ఛశచీపతే | రాజానంసాంత్యవచనైః కాశ్యేకర్తృణిబోధయ ॥ ౧౩౨ ॥ తత్రాప్యనేనకర్తవ్యం సభాగేహాదికారయ | వాసుదేవస్యవాక్యాని శ్రుత్వాతస్యశచీపతిః ॥ ౧౩౩ ॥ జగామరాజనగరం సహితోవిశ్వకర్తృణా | విస్తార్యనగరంరాజ్ఞః పరితోబహుయోజనమ్ ॥ ౧౩౪ ॥ సంచిద్భవచమహారాజ వనానిగిరిగర్హ్వరాన్ | విషమాంచసమాంచక్రే ధరాంతాంధరణిపతేః ॥ ౧౩౫ ॥ గృహాణిచవిచిత్రాణి సభాశ్చపటమంటపాన్ ॥ ౧౩౬ ॥ కల్యాణవేదీంసదదర్శరత్నైస్సంపూర్ణకశ్యైస్సుకృతాంవిచిత్రామ్ | స్తోత్రైర్గుతాంమాత్తికరత్ననిర్మితైర్నారాయణస్త్రివన్యపేణనిర్మితామ్ ॥ ౧౩౭ ॥ వాసుదేవస్యభవ

సంవాసవోవిశ్వకర్తణా || ౧౮౨ || కారయామాసరాజేంద్రసరత్నస్తం
 భగోపురమ్ | ధనధాన్యసమాకీర్ణంరత్నతోరణమండితమ్ || ౧౮౩ || వా
 పీకూపశతంవాజిగజానాంభవనంతథా | వాసవేతుగతేరాజవాసుదే
 వేదేవాదికృతపరిణయార్థభగవత్పార్థనాభ్యుపగమః || ౧౮౪ ||
 వోఽవదత్సుర్వా || ౧౮౪ || శ్రీభగవాన్ || ఆకాశరాజస్యనుతాస్తి
 యాసురా ఇచ్ఛామికర్తుంకిలతత్కరగ్రహమ్ | అంగీకృతంచేద్భవదీయ
 మండలైరంగీకరోమ్యద్యతురాజకన్యకామ్ || ౧౮౫ || వాసుదేవచక్షు
 త్వావాసుదేవాత్తజ్జాదికాః | వాక్యమాహుర్మహారాజవాసుదేవపరా
 యణాః || ౧౮౬ || బ్రహ్మేదిదేవాః || వయంతుదాసభావేన తిష్ఠామః
 పురుషోత్తమ | త్వత్ప్రసాదాద్వయంసర్వే పశ్యామాత్ర మహో
 త్పవమ్ || ౧౮౭ || శంకరః || వినోదవచనంకృష్ణభాషనేప్రాకృతో
 యథా | మనసస్తేప్రశస్తంచేత్క్రియతామితీచాబ్రవీత్ || ౧౮౮ ||
 శంకరస్యవచస్సృత్వా ప్రశశంసహస్కహరిః | తతశ్చతుర్ముఖఃప్రా
 హ శేషాచలపతింప్రతి || ౧౮౯ || బ్రహ్మ || సర్వజ్ఞస్త్యందయా
 సార సత్యసంకల్పవానసి | అష్టవర్గంతతఃకార్యం వివాహాత్పుర్వమే
 వహి || ౧౯౦ || తస్మాదాజ్ఞాం దేహిమమపుణ్యాహేపురుషోత్త
 మ | పసిష్ఠాదీన్ప్రతిభగవత్కృతవివాహకార్యనియోజనప్రకారః || ౧౯౧ ||
 మ | సపుత్రవచనంశ్రుత్వా పసిష్ఠంమునిమానయత్ || ౧౯౨ || పసి
 ణ్ఠంచమహాభాగం పౌరోహిత్యేన్యయోజయత్ | యాజుశ్చాఖైర్మహా
 మంత్రైరికర్తవ్యంస్వస్తివాచనమ్ || ౧౯౩ || సర్వేషామపిదేవానాం
 యజమానోభవాతిని దేవానాంచఋషీణాంచమాననేశంకరంన్యథాత్ ||
 దేవాహ్వనేకుమారంతు ప్రత్యుత్థానేచమస్తథిమ్ | దత్వాతేషాంవీటి
 కాంతుకృష్ణవర్తానమూహ్వయత్ || ౧౯౪ || గృహణత్వంవీటికాంచపా
 కార్థంహవ్యవాహనఋషీణాంసర్వదేవానాంతవపాకస్తుసంమతః || ౧౯౫ ||
 తస్మాత్పాకంకురుష్వత్వం స్వధాన్వాహసమన్వితః | ఇతిశిష్టోయజ్ఞమూ
 ర్తిస్తథా స్తివ్యుత్థబ్రవీద్ధరిమ్ || ౧౯౬ || తతస్సప్రాహవరుణం జలార్థంసర్వ
 దేహినామ్ | దుష్టానాందండనేరాజ శిష్టానాంపరిచాలనే || ౧౯౭ ||
 యమంసంకల్పయామాససుగంధేవాయమాదిశత్ | ధనదానేబ్రాహ్మ

౬౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (అ-౧౦)

ణార్థే వస్త్రాగ్రంకారదాపనే || ౧౫౮ || కుబేరంయోజయామాస భగ
వాన్నృపసత్తమ | ప్రదీపధారణేరాజన్ని శాకరమయోజయత్ || ౧౫౯ ||
వసూస్సద్దేశయామాస భాండానాంశుద్ధికారణాత్ | గ్రహంశ్చద్రోణ
పాత్రేషు న్యయోజయదరిందమ || ౧౬౦ || ఏవంసంశాసితాస్సర్వే
పురాణపురుషేణచ | ఆజ్ఞామాదాయతేఽభూవత్ సర్వేస్వస్థాస్త్విక
ర్తసు || ౧౬౧ || తతోవాక్యమువాచేదం బ్రహ్మలోకపితామహః ||
బ్రహ్మ || మజ్జనంకురుగోవింద మంగళంమధుసూదన || ౧౬౨ ||
పుణ్యాహపూర్వంకర్తాణి స్వేష్టదేవప్రపూజనమ్ | కులదేవప్రతిష్ఠాం

❧❧❧ వివాహార్థంకరవీరపురాద్రమాహ్వపనమ్. ❧❧❧

చ సాంగంకురురమాపతే || ౧౬౩ || సపుత్రవచనంశ్రుత్వా సస్త్రా
రజగదీశ్వరః | రమాంగరాజీవనయనాంకరవీరపురాలయామ్ || ౧౬౪ ||
మత్వావియోగినీంరాజన్ దుఃఖతస్సురసత్తమః | దురోదలోకరీత్యైవ
భగవాన్తాకికైస్సమః || ౧౬౫ || నశోభతేసభాదివ్యా తయావిరహీ
తాసుత | భవానహంమహాప్రాజ్ఞదేవాశ్చసపరిగ్రహః || ౧౬౬ || నశో
భంతేయథాకాశేతారాస్తారాపతింవినా | అపాదపంయథారణ్య మప
తౌశ్చవిహంగమాః || ౧౬౭ || అఫలాశ్చయథావృతౌఅధనాస్సుహృదోయ
థా | తథావయంమహాప్రాజ్ఞ రహితారమయాతయా || ౧౬౮ || వా
సుదేవవచశ్శ్రుత్వావాసుదేవమభాషత| శంకరఃపుణివీచాలసముత్తిష్ఠ
మహాభుజః || శంకరః || కిమర్థంరోదనంతాత కింతేకార్యంవిడంబనమ్ |
అసంగస్యాప్రమేయస్య చాక్రూరవరదస్యచ || ౧౭౦ || అక్లేశకస్యదేవేశ
కిమర్థంరోదనంవృథా | సచతద్వచనంశ్రుత్వాసీలకంఠమభాషత || ౧౭౧ ||
శ్రీభగవాన్ || త్వంనజానాసిభోశ్వంభోబాలభావేనపౌత్రక | యదాఽ
హ్మవసానేచ నకించిదవశిష్యతే || ౧౭౨ || తదాక్షీరోదకేశంభో నిర
లంబేనిరాశ్రయే | సామేశయాసఖీభూత్వా క్రిడతేహితకారిణీ || ౧౭౩ ||
ఏతాదృశీంవినాశంభోమమసాఖ్యంకథంభవేత్ | వదత్యేవంజగన్నాథః
థావాక్యమభాషత || ౧౭౪ || బ్రహ్మ || నోక్తంత్యయేదంగోవిందపూర్వవే
పంజనార్దన | అద్యమాంకమలానాథ రమాహ్వనేనియోజయ || ౧౭౫ ||
శ్రీభగవాన్ || సాపిపుత్రవచశ్శ్రుత్వామృతమణింశీఘ్రమాహ్వయత్

శ్రీ భగవదుక్త్యా రమానయనాయకరవీరపురమ్మ శ్రీ సూర్యగమనమ్. శ్రీ
 షణ్ముఖేనమహారాజ సోపితత్రసమాగతః ॥ ౧౭౬ ॥ సనామభక్త్యాస్తు
 త్యాగ ప్రాంజలిస్సమ్ముఖస్థితః । భాస్కరంభక్తిప్రమాంగం భగవానాహ
 హృద్గతమ్ ॥ ౧౭౭ ॥ శ్రీ భగవాన్ ॥ సృగాలవాసుదేవస్య నగరంగచ్ఛ
 భానుమన్ తత్రాస్తేజగతాంమాతా తామానయమమాంతికమ్ ॥ ౧౭౮ ॥
 భారతీంవాసుదేవస్య శ్రుత్వాపౌత్రోదివాకరః । వినయేనసమాయుక్త
 శ్శిరసానమ్యచావదత్ ॥ ౧౭౯ ॥ భానుః ॥ కథంతాంలోకజనసి మా
 నయిష్యేతవాంతికమ్ । తన్తమాచక్ష్యగోవింద కథంమాంవిశ్వసేద్రమా ॥
 శ్రీ భగవాన్ ॥ అస్తితస్యాస్త్యున్నేహ సుదాలోకమహోదయే ।
 త్వదాగమనసంహృష్టా సమాయాతిమమాంతికమ్ ॥ ౧౮౦ ॥ ఉపాయం
 ప్రవదిష్యామి తదాగమనకర్తృణి । అశ్రుముంచన్నపమృజంస్తద్వారికురు
 సంస్థితమ్ ॥ ౧౮౧ ॥ త్వంతుదృష్ట్వాజగన్తాతా సాంత్యువివృతిభాను
 మన్ । ఏవంవదంతీవాక్యంతావం కించిద్దుఃఖసమాకులా ॥ ౧౮౨ ॥ శా
 సనం తేహృతంకేన ధరణ్యాంకథ్యతామితి । త్వంసమాచక్ష్యతాందేవీ మి
 త్థమత్యంతదుఃఖతః ॥ ౧౮౩ ॥ నశాసనంహృతంమేద్య మాతఃకేనాపి
 భూతలే । శయనంతుకృతంతేన తవభర్తృద్యభూతలే ॥ ౧౮౪ ॥ యే
 ననైశాసనందత్తంమాతర్లేకృపయేదృశమ్ । నిశ్చేతనోద్యపతితోభర్తాజీ
 వతితేనహ ॥ ౧౮౫ ॥ భర్తృతనజగన్నాథ స్త్యక్తోద్యవిభాతిమే । కదా
 ద్రక్ష్యామిదేవీంతా మిత్యాస్తేప్రలపన్నితి ॥ ౧౮౬ ॥ సాత్వద్వచనమాక
 ర్ణ్య సమాయాతినసంశయః । ఉపాయంతుతతశ్శ్రుత్వా కించిద్ధాస్యము
 ఖాన్వితః ॥ ౧౮౭ ॥ బభాషేభక్తిప్రమాంగోభయభక్తిసమన్వితః । స
 ర్వజ్ఞాసర్వలోకేషు విశ్రుతాకమలాలయా ॥ ౧౮౮ ॥ జానాతిహృద్గతం
 సర్వం కథంమాంవిశ్వసేద్విభో । అరోగస్యచరోగంహి కథంవక్ష్యామి తే
 హరే ॥ ౧౮౯ ॥ సభానోర్వచనంశ్రుత్వా భానుమాహమనోగతమ్ ॥ శ్రీ
 భగవాన్ ॥ మన్తాయయామోహితాసా భవిష్యతినసంశయః ॥ ౧౯౦ ॥
 ఇత్సుక్తఃప్రణిపత్యాగ వాసుదేవంరథేస్థితః । కరవీరపురంగత్వా యథో

కరవీరపురాచ్చేపాచలమ్మ శ్రీ రమాగమనమ్. శ్రీ

క్రంత త్తథాకరోత్ ॥ ౧౯౧ ॥ సాత్వద్వచనమాకర్ణ్య యథాదేశంతదా

20 శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే(అ-౧౦

రమా । రథమారుహ్యభేదేన భానువాక్యాదరేణసా ॥ ౧౯౩ ॥ సంప్రా
ప్తావాయువేగేన రవియుక్తారమాపతిమ్ । తదాగమనవార్తాంచ శ్రుత్వా
తస్మిన్మాతృదేహరిః ॥ ౧౯౪ ॥ జగామదర్శనాపేక్షీ హ్యశక్తః కృత్తివసమ్ముఖ
మ్ । తాదృశీమాకృతింప్రాప్య తదద్భుతమివాభవత్ ॥ ౧౯౫ ॥ దేవా
నాంపూర్వదేవానాం మునీనామూర్ధ్వరేతసామ్ । భుజేభుజంగభూషస్య
వామంసంస్థాప్యవై భుజమ్ ॥ ౧౯౬ ॥ తథాఽపరంబ్రహ్మకంఠే నిఘాయా
గాద్భుజంస్వభూః । ఏవంభూతంశ్రీనివాసం దదర్శకమలాలయా ॥ ౧౯౭ ॥
రథాదు త్తీర్యవేగేన కించిద్ధాస్యముఖాంబుజా । చాంపకంపుష్పనిచయం
వికీర్యపదపంకజే ॥ ౧౯౮ ॥ సమాలింగ్యాతిభక్త్యైవ ముహూర్తద్వయమా
స్థితా । తదాలింగనమాత్రేణ పుష్టాంగోవిష్టరశ్రవాః ॥ ౧౯౯ ॥ కుశలం
పరిపప్రచ్ఛ తస్యాస్సాపిహరేస్తదా । పితౄకాసర్వలోకానాం రమానారా
యణాపుభా ॥ ౨౦౦ ॥ సంప్రాప్తైస్త్వస్థతాంరాజః సర్వదేవనమస్కృతౌ ॥

➤➤➤ రమాయైశ్రీనివాసకథితపద్మావతీపరిణయోద స్తః. ➤➤➤
శ్రీరమా ॥ మాంమోహయతిగోవింద తవమాయాదురత్వయా ॥ ౨౦౧ ॥
భానునామయిగోవింద కర్తృచిత్రంత్యయాకృతమ్ । త్వన్మాయామోహి
తాస్సర్వేబ్రహ్మేశానాదయస్సురాః ॥ ౨౦౨ ॥ వదాదేశంవాసుదేవ
మమాద్యాహ్వనకారణమ్ । సరమావచనంశ్రుత్వా సాధ్వీమాహుషహీ
పతే ॥ ౨౦౩ ॥ శ్రీనివాసః ॥ త్వయారామావతారేతు కథితంస్తరభా
మిని । వేదవత్సావివాహస్య సంప్రాప్తఃకాలఏషవై ॥ ౨౦౪ ॥ త్వత్స
న్నిధౌవోధుమేనాం కామయేఽహంకలాయుగే । వదత్యేవంహృషీకేశే
సాఽస్తరత్పుర్వికాంగిరమ్ ॥ ౨౦౫ ॥ శ్రీరమా ॥ తామంగీకురుగో
విందవివాహవిధిపూర్వకమ్ । ఇతిమేవచసంకృష్టసఖలంకురువత్సల ॥ ౨౦౬ ॥
ఇత్యుక్త్వాశ్రీనివాసంసా ననామచముదాన్వితా । హరిస్తులోకజననీ మా
నందయదుదారధీః ॥ ౨౦౭ ॥ సరమాగిరమాకర్ణ్య పరిపూర్ణమనో
రథః । పరమానందసంపూర్ణ ఉరగాద్రావ్యరాజత ॥ ౨౦౮ ॥ సం

తోషసంనూచకసర్వగాత్రఅనన్దబాహ్మణసమృద్ధనేత్రః । బ్రహ్మదిదే
వైర్నుతసచ్చరిత్రస్తదాబభావేజ్జటశైలమిత్రః ॥ ౨౦౯ ॥ ... *

ఇతి శ్రీభవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే సర్వబంధు
లక్ష్మీసమాగమయోగోనామదశమోఽధ్యాయః.

→ భగవతఃపద్మాదికారితపరిణయార్హమంగళాభిషేకక్రమః.

జనకః ॥ తతఃకిమకరోత్కృష్ట శ్శ్రీనివాసస్సతాంగతిః । తన్తమా
చక్ష్యభగవత్ విస్తరేణమహామునే ॥ ౧ ॥ శతానందః ॥ శ్రీలక్ష్మీసహిత
శ్శ్రీమాత్ శ్రీనివాసఃపితామహమ్ । అబ్రవీత్ప్రేతమనసాప్రయుంజా
నఃప్రయోజనే ॥ ౨ ॥ శ్రీనివాసః ॥ కర్తాణిపుత్రకార్యాణి కురుశీఘ్రమ
తంద్రితః । సతద్వచనమాకర్ణ్య నసంతోషఃపితామహః ॥ ౩ ॥ కటా
హభాండనిచయ మానేతుంపైప్రయత్సురాగరుడప్రముఖాన్వీరా
నారాయణపరాయణాః ॥ ౪ ॥ తేతస్యవచనంశ్రుత్వా క్షణేనగరుడా
దయః । కటాహాదీన్ప్రహీత్వాథ సమాజగ్నురనేకథా ॥ ౫ ॥ అపూర
యత్రతస్తేషు సవాయుస్సలిలాధిపః । నుగంధంతోయనిచయం దివ్యతీర్థో
ద్భవంశుభమ్ ॥ ౬ ॥ తతస్సర్వాస్సువాసినో వస్త్రాలంకారమండి
తాః । అరుంధతీంపురస్కృత్య కృతమంగళకాతుకాః ॥ ౭ ॥ సదీపకల
శాన్రాజ న్సార్వతీప్రముఖాస్త్రియః । చక్రస్సమంతాన్తంగళ్యాన
సావిత్రీపురోగమాః ॥ ౮ ॥ గాయంత్యశ్శుభగానాని నిరాతంకకృతంత
థా । కృష్ణావతారవిభవం గాయంత్యశ్చామరాంగనాః ॥ ౯ ॥ సిద్ధాంజ
నాశ్చరాజేంద్ర తస్థురైవూనసాజ్ఞనాః । ఏవంప్రవృత్తేపుణ్యస్థి వివా
హేవేంకటేశుతిః ॥ ౧౦ ॥ స్నుషాశ్చవాసుదేవస్య జహసుశ్చారులోచ
నాః । శ్వశ్రూంచపురతఃకృత్వా మాతరంవకుళాంహరేః ॥ ౧౧ ॥
ఏవంమహాత్మవస్త్రసమభూత్సప్తమీదినే । చతుర్దితుచనంస్థాప్య
కలశాజలపూరితాః ॥ ౧౨ ॥ సూత్రేణవేష్టయిత్వాతు తస్య ధ్యేరత్న
పీఠికామ్ । సంస్థాప్యనంభ్రమైర్ముక్తా ఇదమాహుస్సురాంగనాః ॥ ౧౩ ॥
ఉత్తిష్ఠపురుషశ్రేష్ఠ తిష్ఠత్వంసూత్రమండలేన ఇత్థముక్తోభగవాన్యో
షితాంపురతోహరిః ॥ ౧౪ ॥ ప్రోవాచదీనవదనః ప్రసవన్నేత్రజంబలమ్ ।

2-౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా న్నర్గతే(౨-౧౧)

పితామహమహాప్రాజ్ఞవివాహవిభవేమమ || ౧౫ || కఃకరోత్యభిషే
కంతుతై లేనాశీక్రమేణవై | యస్యనా స్తిమహారాజమాతావాపి
తాతథా || ౧౬ || వివాహేచవిపత్తైచతస్యధిక్ జన్మజీవనమ్ | భగిన్యో
భ్రాతరశ్చైవమాతులాభాగినేయకాః || ౧౭ || సమేసంతిమహాప్రాజ్ఞ
కఃకరోత్యభిషేచనమ్ | మాతాపితృవిహీనానాంకాగతిర్వైభవిష్యతి ||
సచమాతృసమంమిత్రంజనకేనసమంసుఖమ్ | సభార్యాసదృశంభాగ్యం
సపుత్రేణసమాగతిః || ౧౮ || సహిభ్రాతృసమోబంధుర్నవిష్టోర్దేవ
తాపరా | ఇతిసంభాష్యగోవిందోలీలామానుషవిగ్రహః || ౨౦ || రురో
దలోకరిత్యైవపశ్యన్బ్రహ్మననంహరిః | ఉపధార్యహరేర్వాక్యంసభవః
కంజసంభవః || ౨౧ || సాంత్వయన్వాసుదేవంతుభారతీమాహభూపతే ||
బ్రహ్మ || కిమర్థంమోహాయసినోమాయాపంజరవాసినః || ౨౨ || కోపినా
స్తీతియత్రోక్తంతదసత్యంచతుర్భుజపుత్రోహంతవకల్యాణపాత్రసా
క్షాత్తిలోచనః || ౨౩ || మన్మథోఽన్యఃపుమాన్సుత్రపాత్రపుత్రష్టడాననః |
జగత్ప్రాణోజ్యేష్ఠపుత్రస్సుమాతేభారతీహరే || ౨౪ || సరస్వత్యాదికా
స్సర్వాస్త్రీయస్త్యత్పదసేవికాః | త్వంపుమాన్సరమసాక్షాజ్జగద్ధాత్రీ
తవాంగనా || ౨౫ || క్రీడామాత్రమిదంమన్యేత్వత్యక్రంతంపురుషోత్తమ |
ఏవంవిభవమావన్నస్త్వంనోమోహాయసేవృథా || ౨౬ || ఇత్థముక్త్వా
చతుర్వక్త్రోవాసుదేవంరమాసఖమ్ | రమాంసంకేతయామాససారమా
సఖమబ్రవీత్ || ౨౭ || శ్రీరమా || విదితంహృదయంచేవతవవేంకటవల్ల
భ | తైలాభ్యంగాదికర్తాణికరిష్యేపురుషోత్తమ || ౨౮ || ఉత్తిష్ఠత్యజ
దుఃఖం తేసమారోహవరాసనమ్ | సరమాగిరమాకర్ణ్యసంతోషాన్నయ
నాజ్జలమ్ || ౨౯ || ముంచన్తునివరానాజన్నందయన్నరసారథిః | కశ్య
పాత్రిధరద్వాజవిశ్వామిత్రపురోగమా || ౩౦ || ప్రణిపత్యపసిష్ఠంసఽహ
విశ్వంవిడంబయ || శ్రీనివాసః || అనుజ్ఞాంచేహిమేబ్రహ్మమజ్జనార్థం
మహామునే || ౩౧ || తథాస్తీత్యబ్రవీత్కృష్ణంవసిష్ఠస్సపురోహితః | స
పత్నీకాత్పురాసర్వాసభార్యాన్మపిమణ్డలా || ౩౨ || అనుజ్ఞా
ప్యానుగైస్సార్థముదతిష్ఠత్పురోత్తమః | వికీర్ణకేశమూలానిపూర్వాశాభి
ముఖంతతః || ౩౩ || ఆరోపయన్రత్నపీఠేశ్రీనివాసంసుయోషితః | తా

సాంమధ్యేసింధుపుత్రీరమాకమలోలచనా || 3౪ || రుక్తపాత్రంసమా
దాయతైలపూరితమాదరాత్ | అభ్యాంజయ తదా దేవీస్వాశీర్భిరభినం
ద్యతమ్ || 3౫ || శ్రీరమా || దీర్ఘాయుర్భవగోవిందబహుపుత్రోధనాధిపః |
చతుర్దశానాంలోకానామేకచ్ఛత్రాధిపోభవ || 3౬ || ఏవముక్త్యాతదాదే
వీసాఽభ్యనక్తిస్తమాధవమ్ | దేవాంగంమర్దయామాసతై లేనాతిసుగంధి
నా || 3౭ || తదాదదాబ్రహ్మపత్నీచంద్రకాశ్చీరకర్దమమ్ | తేనమార్జా
లతై లేనతథామృగమదేనచ || 3౮ || హరిద్రాచూర్ణపిష్టేననిర్మల్యచ
వృషాకపిమ్ | సుమంగళైర్వాద్యఘౌషైస్సహసర్వపరిచ్ఛదైః || 3౯ ||
సమంతాత్పర్వవీధీషుకరికుంభైరుపాహృతైః | సమంతాత్పుణ్యతీర్థస్థ
పుణ్యతీర్థాభిపూరితైః || ౪౦ || సరత్సైః కాంచనైఃకుంభైస్తాపితోదక
మిశ్రితైః | అభిషేకంతతశ్చక్రేకమలాజగదీశితుః || ౪౧ || ఆపాదమ్నా
భిపర్యంతంసాకృతోద్వర్తనంహరేః | మేనేకృతార్థమాత్మానంసేవయా
కేతవస్యతు || ౪౨ || చతస్రస్తుసువాసిన్యఃపాణిభిఃకలశాన్నప | ధృ
త్వామాక్తికతోయైస్తమభ్యషించకాసురేశ్వరమ్ || ౪౩ || జలైర్నిరాజ
యామానుఃపుత్రవాన్ధనవాన్భవ | ఇత్యాశిషాఽభినందంత్యశ్శ్రీనివా
సంసురాంగనాః || ౪౪ || గాయంత్యశ్శుభశీతానికాఙ్కుమైస్సలిలైస్త
తః | ఆరాత్రికాంమాంగళికీంసర్వాశ్చక్రస్తథాఽఙ్గనాః || ౪౫ ||
తదాదదాబ్రహ్మపత్నీసావిత్రివస్తుముత్తమమ్ | తేనవస్త్రేణసర్వాం
గంఠమార్జవిధిపద్రమా || ౪౬ || పార్వతీధూపమాదాయదదాలక్ష్మీక
రాంబుజే | ధూపయిత్వాసుధూపేనవికీర్ఘ్నితబంధనా || ౪౭ ||
బబంధకమలాదేవీమూర్ధజాన్మధుఘాతినః | ఆదర్యందర్యయామాససావి
త్రిస్వర్ణభూషితమ్ || ౪౮ || రతీశచ్యోచామరేచవీజయంత్యౌస్థితేతదా |
ఛత్రందధారసాదేవీభారతీభక్తిసంయుతా || ౪౯ || పాదుకేప్రదదాభ
ద్రాగక్లాగక్లాపితుస్తథా || ౫౦ || నిధాయపాదావరపాదుకాద్వయేయ
యాప్రపన్నార్తిహరోహరిస్స్వయమ్ | యాభ్యాంపురాపావనతాం
గతామునేశ్శాపేనశైలీత్వముపాగతాఽబలా || ౫౧ || పాదుకా
భ్యాంచరన్భూమిం వరాసనమగార్థరిః || ౫౨ || బ్రహ్మదయస్సురశ్రే
ష్ఠాఇంద్రాద్యాలోకపాలకాః | కశ్యపాదిమునిశ్రేష్ఠా వసిష్ఠాదితపోధ

శ్రీభగవత్కృతపరిణయాంశులదేవతాప్రతిష్ఠావిధానం
 కులదైవమపుచ్చత్తంవసిష్ఠోవసుధాధిప । సతస్యవచనంశ్రుత్వాభగవా
 నాహవైమునిమ్ ॥ ౨౦ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ వసిష్ఠమమకల్యాణీకులదేవీశ
 మీస్త్వతా । మమాపిపాండవానాంచ నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౨౧ ॥
 క్వచాస్తిసద్రుమశ్రేష్ఠత్యక్షేపకైః స్వఃకైః ॥ అగస్త్యః ॥ అత్రై
 వోత్తరదిగ్భాగేతీర్థకౌమారసంజ్ఞకే ॥ ౨౨ ॥ వర్తతేవృక్షరాజస్సతత్ర
 గత్వాతమానయ । అగస్త్యవచనేనైవంతత్రగత్వాభతంద్రుమమ్ ॥ ౨౩ ॥
 క్వత్వాప్రదక్షిణంరాజన్ భగవాన్ తాకికైస్సమః । నమశ్చక్రేశమీవృక్షం
 కులదైవంవృషాకపిః ॥ ౨౪ ॥ శ్రీనివాసః ॥ శమిపాపంశమయమేశమిశ
 త్రువినాశి । అర్జునస్యధనుర్ధాతిరామస్యప్రియదర్శని ॥ ౨౫ ॥ మాతరేక్షురు
 కల్యాణమవిఘ్నేనసురప్రియే । కలహస్సర్వదేవానాం రాజ్ఞస్తస్యచనో
 ద్భవేత్ ॥ ౨౬ ॥ ఇతిసంప్రార్థ్యదేవేశఃకులదేవీంసురార్చితామ్ । అర్చయి
 త్వావిధానేనసంధమల్పంమహీపతే ॥ ౨౭ ॥ నికృత్యశిరసాధృత్వావా
 దిత్రాణాంస్వనేనచాపూరయన్నంబరంసర్వంపునస్వస్థానమాగతః ॥ ౨౮ ॥
 శ్రీనివాసః ॥ సాకుతస్థాప్యతేబ్రహ్మ వసిష్ఠకులదేవికా । వదత్యేవంవా
 సుదేవేవసిష్ఠంవసుధాధిప ॥ ౨౯ ॥ నారదశ్చాంతికంగత్వాప్రోవాచమ
 ధుసూదనమ్ ॥ శ్రీనారదః ॥ వారాహశరణేదేవస్థాప్యతాంకులదేవ
 తా ॥ ౩౦ ॥ యస్త్రిస్థానేస్యకంధామతత్రతాంకృష్ణపూజయేత్ । ఏవం
 విద్యన్తతంపూర్వం నిర్మితంపరమేష్ఠినా ॥ ౩౧ ॥ సనారదవచశ్శ్రుత్వా
 వసిష్ఠసహితోహరిః । వరాహశరణంగత్వావచవత త్రమబ్రవీత్ ॥ ౩౨ ॥
 శ్రీనివాసః ॥ ప్రసాదాత్తవగోవిందవివాహంకర్తుముత్సుకః । సహితోధ
 రయాసార్ధంత్యమాగచ్ఛన్మహాలయమ్ ॥ ౩౩ ॥ గురుస్త్వంసర్వలోకా
 నాంకృతకృత్యంచమాంకురు । శ్రీనివాసవచశ్శ్రుత్వాభూధరోవాక్యమ
 బ్రవీత్ ॥ ౩౪ ॥ శ్రీవరాహః ॥ మమస్థానేమహారాజ వకుళాంబిధిమేన
 భిమ్ । క్షేత్రంపశ్యంమదీయంయత్తస్మాన్మాంత్యక్తుమర్హసి ॥ ౩౫ ॥ వ
 రాహవచనంశ్రుత్వా వాసుదేవోభ్యభాషత ॥ శ్రీనివాసః ॥ కులదేవీప్ర
 తిష్ఠాంచకరిష్యేశరణేతవ ॥ ౩౬ ॥ ఇత్యేవంప్రార్థయంతంతంశ్రీనివాసం
 పరాత్పరమ్ । తథాస్త్విత్యబ్రవీద్రాజగోలయావీహరిస్స్వయమ్ ॥ ౩౭ ॥

౭౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తర్లతే (అ-౧౧)

కలశేస్వర్ణఖచితే ముక్తారాశింప్రపూర్యచ । వస్త్రేణవేష్టయిత్వా౭భ
పూజాంకృత్యావిధానతః ॥ ౮౮ ॥ ప్రతిష్ఠాప్యవరాహస్య సన్నిధౌప్రా
కృతోయథా । స్వస్థానంపునరాగత్యశ్రీనివాసస్సతాంగతిః ॥ ౮౯ ॥ అభో

శ్రీకుబేరాచ్చగినివాసకృతస్వపరిణయార్థఋణాదానప్రకారః ॥

జనేనగంతవ్యంనారాయణపురాహ్వయమ్ । ఆకాశరాజనగరమితినిశ్చిత్వ
చేతసి ॥ ౯౦ ॥ బ్రహ్మణమబ్రవీద్రాజం స్త్వరయాగమనేరతః ॥ శ్రీనివాసః ॥
విధే౭దైవనియుంత్యైతాం సేనాంతేచతురంగిణీమ్ ॥ ౯౧ ॥ శిష్యుం
గంతుంచతుర్వక్త్రానారాయణపురంప్రతి । మాభూతాంలోవుధైవా
త్రదూరోధ్యాహ్వస్యవర్తతే ॥ ౯౨ ॥ బలంసర్వంవనేతాత వృద్ధబాలా
బలాన్వితమ్ । శనైర్గచ్ఛతురాజేంద్ర మునిమండలపూర్వకమ్ ॥ ౯౩ ॥
సతస్యవచనంశ్రుత్వా చక్రపాణేశ్చతుర్ముఖః । వచనంవ్యాహరచ్ఛిష్యుం
పితరంపురుషోత్తమమ్ ॥ ౯౪ ॥ బ్రహ్మ । కృత్యాపుణ్యాహకర్తాణిప్ర
తిష్ఠాప్యకులేశ్వరీమ్ । నోపవాసేనగోవిందగంతవ్యమితిమేమతిః ॥ ౯౫ ॥
మునయఃక్షుధితాస్సర్వేబాలవృద్ధాదయస్తథా । వదత్యేవంచతుర్వక్త్రే
చక్రపాణిరభావత ॥ ౯౬ ॥ శ్రీనివాసః ॥ వచనానిమహార్హాణి తవపు
త్రపితామహా । కథంకార్యమకార్యంచనై వజానాసిపుత్రక ॥ ౯౭ ॥ దే
శకాలావనాలోచ్య భాషసేబాలిశోయథా । ద్రవ్యాణామయుతంతాత
గతంమేకాననేగిరా ॥ ౯౮ ॥ ఏవంవ్యయంసమాపన్నం కథంపశ్యసిచక్షు
షా । జ్ఞాత్వాపిరిక్తతాంవాచా త్యేవముక్తేకథంభవేత్ ॥ ౯౯ ॥ వద
త్యేవంస్వపితరి బ్రహ్మలోకపితామహః । తూష్టిమాసమహారాజ భగ
వత్పురతస్తదా ॥ ౧౦౦ ॥ నీలకంఠో౭బ్రవీద్వాక్యంపితరంస్వపితృస్తతః ।
నీలకంఠః ॥ శ్రోతవ్యంవచనంతాతమమబాలస్యమాధవ ॥ ౧౦౧ ॥ వివా
హకరణేదేవ తథాభవనకర్తృణి । ప్రారబ్ధస్యాంతపర్యంతంయోహియ
త్సంసమాచరేత్ ॥ ౧౦౨ ॥ సవవపుణ్యవాణ్లోకే కీర్తిమేతిసంశ
యః । సంపాద్యాస్సర్వసంభారా శ్శుభకార్యేషుపుష్కలాః ॥ ౧౦౩ ॥
బహుశార్థవ్యయేనాపితదభావేత్వృణంచరేత్ । సశంభవచనంశ్రుత్వా
శంబరారిపితాబ్రవీత్ ॥ ౧౦౪ ॥ శ్రీభగవాన్ । సభాయాంకిమిదం
ప్రోక్తంపౌరుషేణవచశ్శివ । కోవాద్యఋణాదాతా౭స్తి వివాహస్యా

స్యపుష్కలమ్ || ౧౦౫ || పురుషః పౌరుషాద్యత్నమాచరేన్నైవభాష
 యేత్ || ఏవముక్త్యాశివంప్రాహుకుబేరంపురుషోత్తమః || ౧౦౬ || శ్రీ
 భగవాన్ || నిమిత్తంవర్తతేకించిదితపహిధనాధిప || ఇత్యేవముక్తోధన
 దఃపితామహసమన్వితః || ౧౦౭ || సముత్తప్తాసభామధ్యాత్వీతంశివ
 సంయుతః || బ్రహ్మణాసకుబేరేశశఙ్కరేశరమాపతిః || ౧౦౮ || ఏ
 కాంతేస్వామి తీర్థస్యపశ్యిమేత్ శ్వత్థసన్నిధౌ || గత్వోవాచధనేశానంశ్రీ
 నివాసస్సతాంగతిః || ౧౦౯ || శ్రీనివాసః || సాధయస్వమహాభాగక
 ల్యాణంమేకతాయుగే || దత్వాధనంయావదిష్టంపుత్రస్యనరవాహన ||
 వాసుదేవవచస్సుత్వావసుపాలోబ్రహ్మిన్ || కుబేరః || త్వదధీనందేవ
 సర్వంజగదేతచ్ఛరాచరమ్ || ౧౧౦ || బహునాంజీవరాశీనాంమధ్యే
 కోహంజగత్పతే || నియోజితేనభవతారక్షితంత్వద్ధనంమయా || ౧౧౧ ||
 తద్దానాదానయోశ్చక్తిర్మమనాస్తిఖగద్భజ || గ్రహీతాత్వంచదాతాచ
 స్వతంత్రోబ్రహ్మమేవహి || ౧౧౨ || బుద్ధివత్సేవంధనపతే శ్రీపతిర్వాక్య
 మబ్రవీత్ || శ్రీనివాసః || ఏకస్త్రిన్ద్రిష్టాదివసేత్వవతారాదశస్త్రై
 తాః || ౧౧౩ || మమావతారసమయేనానయామిధనంగృహీత్ || భూగ
 తంచధనంరాజన్నైవనేష్యామిమన్స్థపామ్ || ౧౧౪ || యథాయుగం
 యథాకాలంయథాదేశంయథానయః || అవతారమహంకుర్వణమే
 త్రరమయాసహ || ౧౧౫ || నిమిత్తమాత్రమపిమేధనంత్వంధనదాధు
 నా || యుగానుసారిణేదేహిదేశకాలానుసారతః || ౧౧౬ || సతస్యవ
 చనంశ్రుత్వాకుబేరోవాక్యమబ్రవీత్ || కుబేరః || యుగానుసారిణస్తే
 ద్యకథందాస్యామిచక్రభృత్ || ౧౧౭ || యదిదత్తంత్వయాపత్రంతదా
 దాస్యామితేవసు || అధనస్సధనంలొకేయథాకాంతిమాధవ || ౧౧౮ ||
 తథైవనరశార్దులభగవాన్తాకికైస్సమః || ఏవంతద్వచనంశ్రుత్వాహరి
 ర్బుద్ధిహ్వానుబ్రవీత్ || ౧౧౯ || శ్రీనివాసః || కథంలేఖ్యంమయాపత్ర
 మృణాదానేవదాద్యమే || బ్రహ్మ || ఋణగ్రాహీశ్రీనివాసోధనదాయీ
 ధనేశ్వరః || ౧౨౦ || ఆత్మకార్యనిమిత్తంతుకల్యాణార్థంకతాయుగే ||
 వైశాఖేశుక్లసప్తమ్యాంవిశంబేచైవవత్సరే || ౧౨౧ || నిమాణాంరామ
 ముద్రాణాంలక్షణిచచతుర్దశ || ద్రవ్యందత్తంధనేశేనవృద్ధిగ్రహణకాం

శ్రీశ్రీరాజాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (అ-౧౧)

శ్రీరాజా || ౧౨౩ || సవృద్ధిదిత్స తామూలంస్వీకృతంచక్రపాణినా । వివా
హవర్షనూరభ్యసహస్రాం తేధనంపునః || ౧౨౪ || దాతవ్యంయక్షరాజా
య శ్రీనివాసేనశాక్తికాఽపకస్సాక్షీచతుర్వక్తౌద్వితియస్తుతిలోచనః ||
తృతీయోఽశ్వత్థరాజస్తువేత్తిసర్వమిదందృఢమ్ । ఇత్యేతద్దృఢపత్రంతు
శ్రీనివాసోఽలిఖత్స్వయమ్ || ౧౨౬ || ఏవంపతార్థమూకర్ణ్యముణప
త్రంరమాపతిః । లిఖత్యాతత-రేదత్వాధనేశంచాబ్రవీద్ధరిః || ౧౨౭ ||
ధనం దేహిధనేశానపతేలిఖతమానకమ్ । ఏవముక్తోపసుపతిర్వాసుదే
వేనభూమిప || ౧౨౮ || దదాధనంకుబేరస్తుక్ష్మప్తసంఖ్యంవృషాకపేః ।
దృష్ట్వాతద్ధనరాశింతుతత-రేదాద్ధరిర్నృప || ౧౨౯ || కుబేరమబ్రవీ
శ్రీనివాసాజ్ఞయాకుబేరకృతవైవాహికపదార్థసజ్జేకరణప్రకారః ||
ద్వేవస్సంభారానయనంప్రతి || శ్రీభగవాన్ || ఆనీయతాంతండులంచ
మితంప్రసార్థనేశ్వర || ౧౩౦ || మాషాదికంచముద్గాదీగోధూ
మాంశ్యసమానయ । గుడతైలమధుక్షీరశర్కరాజ్యదధీనిచ || ౧౩౧ ||
వస్త్రాణియోగ్యమూల్యానిసోత్తరీయాణిచానయ । తిలహింగుమరీ
చాదిజీరసర్షపమేధికా || ౧౩౨ || హరిద్రాక్తానికుర్వీథావస్త్రాణిద్వి
జయోషితామ్ । కంబభాశ్చధనాధీశక్రీయంతామితిచాబ్రవీత్ || ౧౩౩ ||
దేవానాముత్తరీయంచదేవస్త్రీణాండుకూలకమ్ । పూగీశలానిదివ్యాని
నాగవల్లిదళానిచ || ౧౩౪ || ఏలాలవంగకర్పూరమృగనాగీరసంతథా ।
మాంగల్యతంతుంకన్యాయాఃపాదాంగుష్ఠాదిముద్రికామ్ || ౧౩౫ || హ
స్తాంగుళీయకంమేద్యకుబేరకుదుశీఘ్రతః । ఇతిగోవిందవచనంశ్రుత్వా
సానిర్మమేక్షణాత్ || ౧౩౬ || కుబేరః || త్వత్ప్రసాదేనగోవిందసర్వం
సజ్జేకృతమ్మయా । పాకార్థంపుణ్డరీకాక్షునియుంత్వోగ్నమతఃపరమ్ ||

శ్రీభగవదాజ్ఞయావహ్నికృతదివ్యాన్న సజ్జేకరణప్రకారః ||

ఏవముక్తఃకుబేరేణశ్రీనివాసస్సతాంగతిః । షణ్ముఖంప్రేషయామాసప
హ్నేరాహ్వనకారణాత్ || ౧౩౮ || సగత్వాత్వరితంసంధ్యాస
సంజ్ఞాపయన్హరేః । సంప్రాప్తోవాయువేగేనసహితోజాతవేదసా ||
తతఃప్రొవాచభగవాన్ స్త్వరితంహవ్యవాహనమ్ || శ్రీభగవాన్ || శ్రీరా

దృఢ్యాన్న శాకాదిపచస్వాహసమన్వితః ॥ ౧౪౦ ॥ ఇతినారాయణవ
 చక్ష్మ్యైత్వాగ్నిస్తమభావత ॥ అగ్నిః ॥ పాకార్థంభాజనంకృష్ణనాస్త్యే
 కమపిమేహరే ॥ ౧౪౧ ॥ కార్యఃపాకోమహారాజబహునాంభక్తవత్స
 లఇతితస్యవచక్ష్మ్యైత్వాశాఙ్గ్యైర్గ్నింప్రత్యభావత ॥ ౧౪౨ ॥ భవతాం
 భవనేతాత కించిజ్ఞాతేమహోత్సవే । భాజనానిమహాభాగ వర్ధంతే
 వలీబీజవత్ ॥ ౧౪౩ ॥ మమకల్యాణసమయేభాణ్ణమేకంనదృశ్యతే ।
 దైవమేవపరంమన్యేనర్వేషాంసర్వసాధనే ॥ ౧౪౪ ॥ ఉపాయంశ్చ
 ణసప్తాస్యపాకార్థంభాజనైర్విదా । అన్నంస్వామిసరోమధ్యేసూపం
 పాపనివాశనే ॥ ౧౪౫ ॥ వియన్తజ్ఞాజలేవహ్నేపరమాన్నంగుడాన్వి
 తమ్ ॥ దేవతీర్థేశాకమగ్నేతుంబుతీర్థేతుచిత్రకమ్ ॥ ౧౪౬ ॥ కుమా
 రధారికాతీర్థేభక్త్యాణివివిధానిచ । పాణ్ణతీర్థేచక్తవ్యస్తింత్రిణీరస
 ఉత్తమః ॥ ౧౪౭ ॥ వ్యంజనాన్యన్యతీర్థేషుకందమూలఫలైస్సహ । క్రి
 యంతాంలేహ్యపేయానితీర్థేవ్యన్యేషుపావక ॥ ౧౪౮ ॥ ఇతిదేవస్య
 వాక్యానిప్రశశంసుర్మహర్షయః । తథాచకృతవాన్జాతవేదావేదవిశార
 దః ॥ ౧౪౯ ॥ ఏవంవిచిత్రకర్మాణిహరేర్వైకుణ్ఠవాసినః । యుగాను
 సారిణస్తస్యతదదృశ్యతేవిడంబనమ్ ॥ ౧౫౦ ॥ అచింత్యందేవతాకార్యమ
 వాఙ్మానసగోచరమ్ ॥ అగ్నిః ॥ దధ్యోదనతిలాన్నేచపరమాన్నంమధు
 స్రవమ్ ॥ ౧౫౧ ॥ మాషాపూపాగుడాపూపాశ్శాకద్వయమతఃపర
 మ్ । సర్వంసుపకృతాంసీతంత్యత్ప్రసాదేనకేశవ ॥ ౧౫౨ ॥ ఆమంత్ర
 యద్విజేంద్రాంశ్చనురానపిమునీనపి । అగ్నివాణీంసమాకర్ణ్యశ్రీనివా

శ్రీశేషాద్రాకశ్యపాదిభ్యోబ్రహ్మదికృతోపచారప్రకారః ॥

సోనిరామయః ॥ ౧౫౩ ॥ సంపైశ్రిషయచ్ఛివసుతంషణ్ముఖంమిథిలేశ్వ
 ర । సజగామాతివేగేనజపతోగ్నిపరాయణా ॥ ౧౫౪ ॥ బ్రాహ్మణా
 న్యేదవిదుష ఆజాహవజనాధిప । పాకస్సపూర్ణతాంప్రాప్త ఉత్తిష్ఠతను
 రద్విజాః ॥ ౧౫౫ ॥ ఇతితేనసమాహుతాఃకశ్యపాత్రిపురోగమాః ।
 దేవాశ్చనికటంతస్యపాకస్థానస్యభజరే ॥ ౧౫౬ ॥ విభజ్యతత్రవిధివ
 త్పత్రభూతాన్పుష్పకృష్ణకృష్ణాన్ ॥ పక్షిశ్చకారయిత్వాథతారతమ్యా
 నుసారతః ॥ ౧౫౭ ॥ సాత్రాణివ్యస్తృణోచ్ఛంఘఃసాత్రాపాత్ర

౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవగే(అ-౧౧

విచక్షణః । పాణ్డుతీర్థంసమారభ్యశ్రీశైలావధిభూసురాః ॥ ౧౫౦ ॥
 దేవాశ్చనిబిడీభూతాస్తస్మిన్మృగ్మహాత్మవే । స్థితాదేవద్విజా
 స్తతస్త్వస్వపాత్రాంతికేపుథక్ ॥ ౧౫౧ ॥ తదాహభగవాన్రాజా
 బ్రహ్మణంచతురాననమ్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అనర్పితంనదాతవ్యందేవా
 నాంచద్విజన్తనామ్ ॥ ౧౫౨ ॥ బ్రహ్మ ॥ సర్వజ్ఞంసర్వభోక్తా
 రంసర్వలోకేశ్వరేశ్వరమ్ । త్వమేవవేద్మిగోవిందనత్వత్తుల్యోనచా
 ధికః ॥ ౧౫౩ ॥ కస్త్యనివేదయేయంభాఃప్రశాధికమలూపతే * । స
 పుత్రవచనంశ్రుత్వాపుత్రమూహహసన్నివ ॥ ౧౫౪ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥
 అహోబిలన్మసింహస్యపూజాంకృత్వానివేదయ । ఇత్యుక్త్వాసుదే
 వేనన్మసింహస్యార్పణంనృప ॥ ౧౫౫ ॥ బ్రహ్మచకారసర్వేషాంముసీ
 నామపిసమ్మతమ్ । గృహారాధనదేవాంశ్చామంత్ర్యనర్చితఃపరమ్ ॥
 అక్షతాహ్వాంబుగంధైశ్చహూపదీపానులేపనైః । విప్రాణామర్చనంచ
 క్రేబ్రహ్మచవిధిపూర్వకమ్ ॥ ౧౫౬ ॥ ననామానందసంపూర్ణోహరి
 స్తాతాకికైస్సమః । పరివేషంతతశ్చక్రంప్రేదికృత్పాలకాస్తదా ॥ ౧౫౭ ॥
 పాత్రసంసారపూర్వంచచక్రస్తేపరివేషణమ్ । పరివేషంచసంపూ
 ర్ణమాకర్ణ్యాగ్నిముఖాధరిః ॥ ౧౫౮ ॥ ఏకోవిష్ణుర్నహద్భూతంపుథ
 గ్భూతాన్యనేకశః । త్రీణాంకాన్వ్యాప్యభూతాత్మాభుజ్జే-విశ్వభుగ
 వ్యయః ॥ ౧౫౯ ॥ ఇత్థంకృష్ణార్పణంచక్రేశ్రీన్మసింహాయవిష్టవే । కశ్య
 పాద్యాంశ్చగోవిందోజుషధ్వమితిచాబ్రవీత్ ॥ ౧౬౦ ॥ భవతాంజ్ఞాన
 పూర్ణానాంకిమనేనాద్యపూర్ణతా । భవిష్యతిమహాప్రాజ్ఞాదయావంత
 స్తపోధనాః ॥ ౧౬౧ ॥ దరిద్రంమాంచజానంతస్తవ్నంమేసజలంల
 ఘు । బహుకృత్యస్త్రీకురుతకృపయానితరామితి ॥ ౧౬౨ ॥ ప్రార్థ
 నాంబ్రాహ్మణానాంతుకృతవాన్సక్రికతోయథా । వాసుదేవవచ
 శ్శ్చృత్వావాక్యమాహుర్మహీసురాః ॥ ౧౬౩ ॥ ఋషయః ॥ తవా
 న్నమమృతప్రఖ్యంముక్తిమార్గస్యసాధనమ్ । వయంధన్యాకృతాథ్నాస్త
 కలాపాపాకులేహరే ॥ ౧౬౪ ॥ అభినంద్యతమిత్థంతేనుసంతుష్టాల
 భుంజత । భోజనానంతరంరాజాబ్రాహ్మణానాయథార్హతః ॥ ౧౬౫ ॥

తాంబూలందక్షిణాంచైవ ప్రదదౌభగవాన్ హరిః । సవిప్రభోజనస్యానే
 స్వయంభోజనమాచరత్ ॥ ౧౭౫ ॥ పుత్రేణపుత్రపుత్రేణభార్యయా
 బంధుభిర్యుతః । సాగ్నిస్సలోకపాలశ్చసశేషోగరుడాన్వితః ॥ ౧౭౬ ॥
 భోజనాంతేదినాధీశోరాత్రిస్థానముపాగతః । శయనంకృతవాస్కృష్ణః
 పర్యంకేరమయాసహ ॥ ౧౭౭ ॥ స్వయంనిద్రావిహీనోఽపిరేమే
 ప్రాకృతవద్ధరిః ॥ బ్రహ్మాదయస్సురశ్రేష్ఠాఃకశ్యపాత్రిపురోగమాః॥౧౭౮॥
 శయనంచక్రిరేరాజకందరేషుగృహేషుచ । వృక్షమూలేషుశైలా
 భగవదాజ్ఞయాబ్రహ్మకృతనైస్సృసజ్జీకరణప్రకారః.
 నాంగహ్వరేషుదరీషుచ ॥ ౧౭౯ ॥ తతఃప్రభాతేవిమలేశ్రీనివాసస్స
 తాంగతిః । గరుడంప్రేషయామాసబ్రహ్మాణంప్రతిభూమిప ॥ ౧౮౦ ॥
 సగత్వావాయువేగేనబ్రహ్మాణంతల్పసంస్థితమ్ । ప్రత్యువాచమహారా
 జపక్షిరాట్పరమంవచః ॥ ౧౮౧ ॥ గరుడః ॥ గచ్ఛతాతాంతికంబ్ర
 హ్మకవస్త్రాల్లంకారభూషితః । హంసమారుహ్యచంద్రాభంగంతుం
 రాజేంద్రపత్నీమ్॥౧౮౨॥వాద్యంతాంచవిచిత్రాణివాదితాణిమహంతి
 చ।గజమారోఽప్యమహతీభేరిచాద్యానువాద్యతామ్ ॥ ౧౮౩ ॥ వాహనాని
 విచిత్రాణిరథాఽందోళికాలపి।అలంక్రియంతాంరాజేంద్రపురీంగంతుం
 ససంభ్రమమ్ ॥ ౧౮౪ ॥ పక్షిరాడ్వచనంశ్రుత్వాపక్షివాహనసందనః ।
 నియోజయామాసతదాబలం దేవగణస్యచ ॥ ౧౮౫ ॥ గజానాంచహ
 యానాంచవృషభాణాంచమండలమ్ । పదాతీనాంచశూరాణాంమం
 డలంసమలంకృతమ్ ॥ ౧౮౬ ॥ శూరాశ్చకృతవిద్యాశ్చధృతశస్త్రాస్త్ర
 పాణయః । పితామహంపురస్కృత్యజగ్న్యర్నారాయణాంతికమ్ ॥
 తందృష్ట్వాసర్వదేవేశంభగవానాహభూషతే ॥ శ్రీనివాసః ॥ విలంబః
 క్రియతేకస్తాద్గమనార్థంపితామహ ॥ ౧౮౭ ॥ నియోజయబలంస
 ర్వంరాజధాన్యైస్సృపస్యచ । ఇత్థంహరేర్వచశ్శ్రుత్వావానుదేవాత్త
 జోబ్రవీత్ ॥ ౧౮౮ ॥ బ్రహ్మ । సజ్జీకృతంబలంసర్వంధృతాయుధమ
 రిందమ । ఉత్తిష్ఠపురుషశ్రేష్ఠసమారోహఖగేశ్వరమ్ ॥ ౧౮౯ ॥ స
 వియద్రాజపురమ్పురిసపరికర శ్రీనివాస గమనమ్.
 ఇత్థముక్తోభగవాన్ గరుడస్కంధమాస్థితః । బ్రహ్మాణమగ్రతఃకృత్వా

౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే (౮-౧౧)

రుద్రంకుత్యాతుదక్షిణే || ౧౯౧ || వామేవాయంతతఃకృత్యా కుమారం
 పృష్ఠత స్తథా|రమామారోపయామాస రథంకాంచననిర్మితమ్||౧౯౨||
 మాతరంవకుళాంరాజా విమానంసూర్యసన్నిభమ్ | సమారోప్యమహా
 రాజ భగవాన్భక్తవత్సలః || ౧౯౩ || స్వయంతుగరుడారూఢో జగామ
 చనతాంగతిః | శేషోదధారరాజేంద్ర శ్వేతచ్ఛత్రంశశిప్రభమ్ || ౧౯౪ ||
 చామరేచంద్రసంకాశే వీజయామాసమారుతః | వ్యజనేనవిచిత్రేణరత్న
 దండేనమాధవమ్ || ౧౯౫ || వీజయామాసరాజేంద్ర విష్వక్సేనఃప్రతా
 పవాన్ | భేరీదుందుభినిర్ఘోషై ర్వాదిత్రాణాంమహాస్వనైః || ౧౯౬ ||
 నర్తకైర్నటనైశ్చైవ హాహాహహాయుతోఽజ్ఞసా | యయావిభవ
 మాపన్న సుర్యాత్క సర్వతోముఖః || ౧౯౭ || గమనేవాసు దేవస్య దే
 వానామపిభూమిప | ఋషీణాంపూర్వ దేవానాం గంధర్వాణాంతపస్వి
 నామ్ || ౧౯౮ || సంమర్దస్సంబభూవాత్ర పశూనాంమానుషాత్త్నామ్ |
 వనితానాంచవృద్ధానాం బాలానాంరక్షసామపి || ౧౯౯ || అన్యోన్యం
 కలహస్తత్ర వనితానామభూత్తదా | ఋషీణామృషికన్యానాం దేవప్త్రీ
 ణాంచదైవతైః || ౨౦౦ || తత్రాధనాతుగచ్ఛంతీ మార్గమధ్యేమహీపతే |
 కాచిద్ధర్తారమాలంబ్య పుత్రమంకేనిధాయచ || ౨౦౧ || భారముద్ధృత్య
 శిరసి పద్భ్యామేవస్తగచ్ఛతి | తస్మిన్కాలేమహారాజ రథస్థాసురయో
 పితః || ౨౦౨ || పంథానమనురుంధంత్యోఽతర్జయంశ్చాధనాన్సృశాన్ |
 తదావియోగమాపన్నాభర్తాసాభారపీడితా || ౨౦౩ || కూజంతీనా
 భహానాథవనేనత్యక్తుమర్హసి | ఏవముక్త్యావిప్రపత్నీసపుత్రాపతితాభువి ||
 రుదితాశ్శిశవస్తత్రప్రహృష్టాస్తత్రకేచనా కేచిత్పయస్తాకాంక్షంతి కేచి
 దన్నంమహీపతే || ౨౦౪ || భుంజంతికేచిత్త్రీరాన్నం కేచిద్దధ్యోదనం
 నృప || ౨౦౫ || హసంతికేచిత్ప్రియదంతికేచిత్ప్రియాంతికేచిత్ప్రి
 యంతికేచిత్ | పతంతమన్యేకరపల్లవేన సముద్ధరంతిస్తహసంతికేచన ||
 సురాంగనాశ్చరాజేంద్ర తథావైఘానసాంగనాః || ౨౦౬ || ఋష్యం
 గనాశ్చగంధర్వ వనితాశ్చరులోచనాః | అవారోహాగిరీశ్చైవ శ్రీనివా
 సవరాయణాః || ౨౦౭ || శేషాచలంసమూరభ్య నారాయణపురావధి |

తిలమాత్రావకాశస్త్యమార్గమధ్యేనదృశ్యతే ॥ ౨౦౯ ॥ మధ్యేకృత్యాన
 ద్దతీర్థంగతాసావాహినీహరేః | ఋగ్యజుసామూధర్వాద్యైర్గ్రీయమానో
 జగద్గురుః ॥ ౨౧౦ ॥ శ్రీపతిఃపద్మతీర్థాఖ్యం మహాతీర్థంమహీపతే | ఆససాద
 జగద్యోని స్ఫుచ్చిదానందవిగ్రహః ॥ ౨౧౧ ॥ సమరాసురగంధర్వ సిద్ధసా
 ధ్యమరుద్గణః | ప్రాప్తంగరుడమారూఢంకృష్ణద్వైపాయనాత్మజః ॥ ౨౧౨ ॥

→→→ భగవంతమ్ప్రతిశుకమునికృతోపచారక్రమః. ←←←

సాష్టాంగస్యసనంరాజః | ప్రణిపత్యశుకోబ్రవీత్ | తవశ్చసఫలంమన్యేకృ
 తమ్మేపురుషోత్తమ ॥ ౨౧౩ ॥ యోభవాన్ప్రహ్లదుద్రాద్వైరగమ్యోవే
 దగోచరః | తంభవంతంప్రపశ్యామి నేత్రాభ్యాంపురుషోత్తమ ॥ ౨౧౪ ॥
 సపుత్రమిత్రాఖిలలోకపాలం శేషేణలక్ష్మ్యచయితంయతోఽహమ్ |
 పశ్యామిభాగ్యోదయశాలిదృగ్భ్యాంత్వత్పాదపూజాసఫలాతతోమే ॥
 విజ్ఞాపనంమేశ్వణుదేవరాజప్రసాదహేతోస్తవవాసుదేవ | కృత్యాకృ
 పాంవేజ్జటతైలనాథ భుక్త్వామదీయంఫలకందమూలమ్ ॥ ౨౧౫ ॥ ఇత్య
 క్తోమునినాతేన వాసుదేవోభ్యభాషత ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ శ్వణుతాపసశా
 ర్దుల నచనంసాధుసమ్మతమ్ ॥ ౨౧౬ ॥ భవాన్కృశోవిరాగీచబ్రహ్మచా
 రీదృఢవ్రతః | నయంసంసారనిరతా బహవశ్చాత్రభూసుర ॥ ౨౧౭ ॥
 అద్యైవనగరింగత్వా రాజ్ఞస్తస్యమహాత్మనః | తత్రైవభోజనంకుర్త ఇతి
 మేవర్తతేమనః ॥ ౨౧౮ ॥ వదత్యేవంహృషీకేశే వ్యాసపుత్రోభ్యభాషత |
 శ్రీశుకః ॥ నిష్క్రించనోహంగోవింద నిష్క్రించనజనప్రియ ॥ ౨౧౯ ॥
 త్వయిభుక్తేజగద్భుక్తం నాత్రకార్యావిచారణా | వదత్యేవంశుకేకృష్ణం
 వకుళావాక్యమబ్రవీత్ ॥ ౨౨౦ ॥ వకుళా ॥ శ్వణుతద్వచనంకృష్ణ త్వద్వివా
 హేరమాపతే | యత్నంబహువిధంచక్రే రాజానంసహిజోధయన్ ॥
 ఇతిమాతుర్వచశ్శ్చుత్వా మాధవశ్శుకమబ్రవీత్ ॥ శ్రీనివాసః ॥ త్వద్వా
 క్యామృతపానేన తృప్తిర్కేఽభూన్తునీశ్వర ॥ ౨౨౧ ॥ కిమన్యేనప్రాకృతేన
 ఫలేనాల్పరసేనమే | తథాపితవవాక్యేన కరిష్యేభోజనంమునే ॥ ౨౨౨ ॥
 సాంత్యయిత్వామునివరం గరుడాదవరుహ్యసః | కుటీరంసంక్రమిశ్యాథ
 సపుత్రస్సపరిగ్రహః ॥ ౨౨౩ ॥ ముంజైఃకృతాసనేరమ్యే సంస్థితఃపర
 మేశ్వరః | శుకస్మాన్న త్వపద్మతీర్థేకృత్వాన్నంభక్తిసంయుతః ॥ ౨౨౪ ॥

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య - భవిష్యత్తరపురాణా స్తగ్తే (అ-౧౧)

అమృతాబీజనిచయం ముష్టిభిఃప్రవిహత్యచ | త త్తండులైర్మహారాజకృత
వాసన్నము త్తమమ్ || ౨౨౭ || బృహతీఫలసంయుక్తం తింత్రీణీరససం
యుతమ్ | స్వాంతరస్థస్యయద్యోగ్యం పూజాసాధనమేవచ || ౨౨౮ || తే
నైవబాహ్యమూర్తేస్తు పూజనంసాధునంమతమ్ | ఇతిమత్వార్థతత్త్వజ్ఞః
కృత్వాపాదావనేజనమ్ || ౨౨౯ || పద్మపత్రాణిచాస్తీర్యతత్రాన్నంర
సముత్తమమ్ | వినిక్షిప్యవిశేషేణ కృతసాష్టాంగసన్నతిః || ౨౩౦ || భో
జనంకురుగోవింద సదాపూర్ణమనోరథ | ఏవంసంప్రార్థితోదేవ శ్శుకే
నపరమర్షిణా || ౨౩౧ || తద్భక్తిపారవశ్యేన భగవానాత్మభూస్వయ
మ్ | ఋషీణాముచితాహారా బుభుజేనర్వభోజనః || ౨౩౨ || లక్ష్మీ
స్తస్యాజ్ఞయామాత్రా సార్థంవకుళమాలయా | బుభుజేమునినాదత్తం
తదన్నమమృతప్రభమ్ || ౨౩౩ || తస్మిన్భుక్తవతిశ్రీశ ఋషయఃకోపపూరి
తాః | తదాశుకంభీషయస్త సుముత్తస్థుర్వరాసనాత్ || ౨౩౪ || శాపా
నుగ్రహసామర్థ్య సాధనాశ్చతపోధనాః | తేషాంమతంతువిజ్ఞాయ భగవా
న్బహిరాగతః || ౨౩౫ || పూతా-రంకృతవానకృష్ణ సుర్వేషాంతృప్తి
హేతవే | తన్ముఖాంభోజసంభూత వాయునాత్మప్తిహేతునా || ౨౩౬ || సుర
ధేన్వాయథాత్మప్తాస్తదైవమునిపుజవాః | శుకంసంతోషయామాసుర్వ
చనైస్తోత్రమిశ్రితైః || ౨౩౭ || కృత్వాష్టమ్యాంత్రత్రవాసం నవమ్యాంగురు
వాసరే | ప్రభాతసమయేప్రాప్తే శ్రీనివాస స్త్వరాన్వితః || ౨౩౮ || పునర్గురు
డమారుహ్యగురువారేజగద్గురుః | చతురంగబలాధ్యక్షంబ్రహ్మణంచపితా
శ్రీనివాసాభిముఖతయాస్వపురాత్సపరికరవియన్నృపాగమనమ్ || ౨౩౯ ||
మహమ్ || ౨౪౦ || నిధాయపురతోరాజః జగామజగదీశ్వరః | అస్తాదిం
ప్రస్థితేభానా తస్మిన్కాలేమహీపతే || ౨౪౧ || అష్టవర్గంస్వయంకృత్వా
కృతకౌతుకమంగళః | పద్మావతీంస్నాపయిత్వా గంధతైలేనభూమిపా
లంకృత్యవరాంకన్యా మలంకారైర్మహీపతిః | గజమారోహ్యతరసాపు
త్రీంపుత్రీహితేరతః || ౨౪౨ || ఆకాశరాజోధర్మాత్తా పుత్రేణసహసంయు
తః | పురోహితేనశక్రేణ *తోండమానేననిర్యయా || ౨౪౩ || శ్రీనివాసం

* తోండమానేనని-తోండంతస్నానుకదేశంజానయతిస్త్వయత్యేనభావయతి
తితోండమానః - తోండమానితిశబ్దోఽన్యైర్ధృతి వివక్షిలస్తాద్రక్ష్యవ్యః.

జగద్యోనిం ద్రష్టుకామోరమాపతిమ్ । చతురజ్జబలై స్సర్వై ర్గజాశ్చరభ
సంయుతైః ॥ ౨౪౪ ॥ ధ్యజై శ్చైవపతాకాభి శ్చమై ర్వ్యజనై రపి ।
భేరీదుందుభినిఘ్నై ర్వాదిత్రాణాం మహాస్వనైః ॥ ౨౪౫ ॥ న ర్నై ర్మ
టకై శ్చైవ సూతమాగధవందిభిః । స్త్రూయమానోమహారాజ సైన్యమ
ధ్యేవ్యరాజత ॥ ౨౪౬ ॥ యథాకాశేచంద్రబిమ్బం నక్షత్రగణమణ్డలే ।

శ్రీనివాసవియన్నృపపద్మా వతీనాంపరస్పరావలోకనమ్.

రాజాదదర్శగోవిందం శక్రేణపరిదర్శితమ్ ॥ ౨౪౭ ॥ గరుడస్కంధమా
రూఢం శ్వేతచ్ఛత్రాదిభిర్యుతమ్ । సుకుమారం యువానంచ సుందరం సుం
దరాననమ్ ॥ ౨౪౮ ॥ శ్రీనివాసం జగద్యోనిం సచ్చిదానందవిగ్రహమ్ ।
దృష్ట్వాసంతుప్తమనసా సరథాదవరుహ్యచ ॥ ౨౪౯ ॥ పద్మావతీం స్వ
పుత్రీంచ నిఘాయపురతోన్మవః । పురోహితం పురస్కృత్య చేదం వచనమ
బ్రవీత్ ॥ ౨౫౦ ॥ ఆకాశరాజః ॥ ధన్యోఽహంకృతకృత్యోహం స్వర్గమా
ర్గం సమాస్థితః । ఏవం వదంతంత తాతే శ్రీనివాసస్సతాంగతిః ॥ ౨౫౧ ॥
దదర్శరాజశార్దూలం నారదేన ప్రదర్శితమ్ । నారదః ॥ దీర్ఘశ్శ్రుం దీర్ఘబా
హుం సర్వదా దీర్ఘదర్శనమ్ ॥ ౨౫౨ ॥ శ్వశురంతవగోవింద పశ్యమాధవ
భూమిపమ్ ॥ శ్రీనివాసః ॥ ధన్యం నారదమజ్జన్మ యదాఽకాశోద్యబాంధవః ॥
సంబంధస్తేన సంప్రాప్తః కిం మయాచరితం పురా । వదత్యేవం హృషీకేశే
రాజా సత్యపరాక్రమః ॥ ౨౫౩ ॥ ద్వారతోరణమాసాద్య శ్రీనివాసం
దదర్శహ । పూజయాఘాసగోవిందం నసనాభరణాదిభిః ॥ ౨౫౪ ॥ గం
ధతై లేనరాజేంద్రజామాతరమపూజయత్ । సాదదర్శవరారోహా పతిం ప
రమపావనమ్ ॥ ౨౫౫ ॥ పద్మావతీవిశాలాక్షీ లజ్జయాపరిమోహితా ।
తాందదర్శజగద్యోనిః కమలాక్షీం మహిపతే ॥ ౨౫౬ ॥ పద్మావతీశ్రీనివా
సా వాహనాదవరుహ్యచ । అన్యోన్యాలోకనం రాజా చక్రాతే సంస్థి
తౌతతః ॥ ౨౫౭ ॥ వాసుదేవస్య యేభక్తాస్తేఽన్యోన్యం పరిరేభితే ।

శ్రీనివాసస్య పద్మావత్యా సహదుగ్ధాదర్శనపూర్వకపురప్రవేశః.

నగరద్వారనిలయాం దుర్గామాసాద్యభక్తితః ॥ ౨౫౮ ॥ పద్మావత్యనుగో
మాయీ దేవీన త్వావిశేషతః । వరం యయాచేగోవిందః కురుభార్యామి

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య-భవిష్యత్తరపురాణ స్తోత్ర(ఆ-౧౧)

మామితి ॥ ౨౬౦ ॥ పద్మావతీవిశాలాక్షీ సావిత్రివరము త్తమమ్ । పతిం
కురురమానాథం శ్రీనివాసంజగన్మయమ్ ॥ ౨౬౧ ॥ ఇతివృత్వాచసాదే
వీం నత్వైరావతమాశ్రితా । గరుడసంధమారూఢో భగవాన్భక్తవత్స
లః ॥ ౨౬౨ ॥ దీపకై స్తైలసంసిక్తై స్సహస్రాయుతసంఖ్యకైః । లాజా
స్పష్పాణ్యక్షతాంశ్చ వికిరద్భిరితస్తతః ॥ ౨౬౩ ॥ స్తువద్భిర్వందిభృందై
శ్చ ససూతైర్కాగధైరపి । ఆశీర్వాదంప్రకుర్వద్భి ర్వేదఘోషపురస్సర
మ్ ॥ ౨౬౪ ॥ బ్రహ్మాదిభిస్సురశ్రేష్ఠై ర్భూసురైశ్శుకపూర్వకైః । శ్రీని
వాసంప్రపశ్యద్భిః పౌరనాగీనరైర్వృతః ॥ ౨౬౫ ॥ వీణావేణుమృదం
గాంశ్చ పణవానకదుందుభీః । వాదయద్భిర్జనై శ్చాన్యై ర్వారనాగిణైస్త
థా ॥ ౨౬౬ ॥ గంధర్వైర్గాననిపుణై స్సుతామాత్యైశ్చసంయుతః ।
ఆకాశరాజోధర్మాత్తా శ్రీనివాసపరాయణః ॥ ౨౬౭ ॥ పద్మావత్యాస
మేతంతం శ్రీనివాసంసంభ్రమమ్ । సంచారయన్సమంతాచ్చ నారాయ
ణపురేశనైః ॥ ౨౬౮ ॥ రంభాస్తంభై రిక్షుదండైః పూగీప్తోతై రలంకృత
మ్ । రసాలవల్లవయుతైః పూర్ణకుంభై రలంకృతమ్ ॥ ౨౬౯ ॥ ముక్తాజ్ఞా
లావృతై శ్చాన్యైఃపద్మరాగవిరాజితైః । వజ్రవైడూర్యఖచితై రింద్రసీల
సమప్రభైః ॥ ౨౭౦ ॥ తథామరకతప్రఖ్యై స్తోరణై రుపశోభితమ్ । కుంకుమో
దకసంపూర్ణకనకనకభాజనైః ॥ ౨౭౧ ॥ స్త్రీభిర్నీరాజయంతీకీ రా
జమానవతుష్పథమ్ । వీధీత్రయంపరిక్రమ్య వాసుదేవాలయంయయా ॥
ప్రవేశయామాసవరంసుమందిరం శ్రీవేంకటేశంబహురత్నసంమితమ్ ।
తద్బంధుషండంమునివర్యగుప్తం బలంయుయోహిధనికేతనేషు ॥ ౨౭౩ ॥

శ్రీనివాసాజ్ఞయాతోడ్డమాన్నృపకృతదివ్యాన్నసజ్జీకరిణమ్.

రాత్రిస్తుపంచఘటికా సమభూచ్చతదాతతః । జగామభవనంరాజస్వ
కీయంరాజవల్లభః ॥ ౨౭౪ ॥ తదాగతోమహారాజ తోండమానోమ
హీపతే । తమాహకరుణంశ్రీమా శ్రీనివాసఃక్షుధార్ధితః ॥ ౨౭౫ ॥ శ్రీని
వాసః ॥ వైవాహికజనాస్సర్వ ఉపవాసపరాయణాః । అహంచమమ
పుత్రశ్చ మమమాతాసురాదయః ॥ ౨౭౬ ॥ భార్యాపతివ్రతాలక్ష్మీః
క్షుధయాపరిమోహితా । తేమామన్నంమహారాజ భక్ష్యాణివివిధానిచ ॥
కురురాజత్సత్వరస్త్వ మృషీణామూర్ధ్వరేతసామ్ । పాకస్త్యవ్రవిశే

షేణ క ర్తవ్యోజాతవేదసా ॥ ౨౭౮ ॥ మమాపిచప్రేషణీయం పశ్యాన్నం
 రాజస త్తమ । వాసుదేవవచశ్శ్రుత్వా వసుధేశోఽబ్రవిర్ధరిమ్ ॥ ౨౭౯ ॥
 త్రోండమానః ॥ ఇదంశరీరంజగదీశరాజ్యం త్వదీయమేతద్ధిముకుందమూ
 ర్తేనరోయథాలోకగతింప్రపన్న స్తథామమాన్నంప్రతిముహ్యసిత్వమ్ ॥
 ఏవముక్త్యామహారాజ జగామభవనంస్వకమ్ । క్షణేనకారయామాస
 పాకంరాజాహవిర్భుజా ॥ ౨౮౦ ॥ ఋషీణాంవేదవిదుషాం సురాణాం
 సురయోషితామ్ । రాజాఽన్నమర్పయామాస విప్రాణాంచాన్న కాఽఘ్ని
 ణామ్ ॥ ౨౮౧ ॥ భోజనంకృతవంతస్తే భక్త్యైన్నరసంయుతమ్ ।
 వాసుదేవాయరాజేంద్రః ప్రేషయామాససాదరః ॥ ౨౮౩ ॥ అన్నంబ
 హువిధంభక్త్యం సమాపంమధుసంయుతమ్ । స్వయంసమేత్యరాజేం
 ద్రోఽకల్పయద్భోజనంహరేః ॥ ౨౮౪ ॥ బుభుజేపురుషశ్రేష్ఠోలక్ష్మ్యచ
 పరమేష్ఠినా । మాత్రాచసహితోరాజః సశేషోగరుడాన్వితః ॥ ౨౮౫ ॥
 దత్వావస్త్రాణిదివ్యాని జామాతుశ్శీఘ్రేపతేర్నృప । జగామభవనంరాజా
 వాసుదేవాఙ్మయాతదా ॥ ౨౮౬ ॥ గతేరాఙ్జిమహారాజ శ్రీనివాస స్త్వ
 రాన్వితః । నిద్రాంచకారవిధివన్నిర్దోషోపిసుఖాసనే ॥ ౨౮౭ ॥ ఏవంగ
 తాచసారాత్రిః ప్రభాతసమయోఽభవత్ । పూర్వదేవగురోర్నార సుం
 వివాహనియమాభ్యుపగన్తృభగవదుక్త్యానృపకృతమహర్ష్యుపచారః ॥
 ప్రాప్తోదశమీదినే ॥ ౨౮౮ ॥ సముత్థితోవాసుదేవః కృతమజ్జలమజ్జనః ।
 వసిష్ఠమబ్రవీద్రాజః భగవాన్వేఙ్మతేశ్వరః ॥ ౨౮౯ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥
 నమయాభోజనంకార్యం లక్ష్మ్యచపరమేష్ఠినా । మాత్రాపురోహితే
 నాపి వయంపంచాన్న వర్జితాః ॥ ౨౯౦ ॥ రాజస్తుభవనేరాజా రాజప
 త్నీపతివ్రతా । కన్యాపురోహితోభ్రాతా తేపిపంచాన్న వర్జితాః ॥ ౨౯౧ ॥
 ఏవముక్త్యావసిష్ఠంతు పురోహితమరిందమ । కుబేరమబ్రవీద్రాజః శ్రీని
 వాసస్సతాంగతిః ॥ ౨౯౨ ॥ శ్రీనివాసః । గచ్ఛయత్కణాధ్యక్ష రాజా
 నంవిప్రకారణాత్ । ఇతితద్వచనంశ్రుత్వా యత్కరాడ్రాజస త్తమమ్ ॥
 గత్వాఽహభారతీంపుణ్యాం శ్రీనివాసేనభాషితామ్ ॥ కుబేరః ॥ భోజనం
 త్వృషీముఖ్యానాం క ర్తవ్యంపూర్వమేవహి ॥ ౨౯౪ ॥ ముహూర్తకా
 లేరాత్రాతు నాదికాన్సుప్తయోదశ । తదాఽసాధ్యంమహారాజ రా

త్యాగ్రంబ్రాహ్మణభోజనమ్ ॥ ౨౯౫ ॥ ఇతిసందిశ్యరాజానం కుచేరః
 పునరాగతః । తథాచకారరాజర్షిర్భోజనంబ్రహ్మవాదినామ్ ॥ ౨౯౬ ॥
 దదాచదక్షిణాంనిమగ్ంతాంబూలంచద్విజన్తనామ్ । ఏవంభూతేమహీ
 పాలకల్యాణదివసేహరే ॥ ౨౯౭ ॥ శుక్రవారేదశమ్యాంచ సాయంకా
 శ్రీనివాహార్థంశ్రీనివాసానయనాయతన్తస్దిమ్ప్రతిస్పృహగమనమ్ ॥ ౨౯౮ ॥
 లేవియన్నృపః । చతురంగబలంసర్వంనిధాయపురతస్సుతమ్ ॥ ౨౯౯ ॥
 వసుదానంమహారాజ తోడ్కమానంచసోదరమ్ । పురోహితంపురస్కృ
 త్యసహసంబంధిబాంధవైః ॥ ౩౦౦ ॥ ఐరావతంమహానాగం రత్నకం
 బళభూషితమ్ । మేఘరాద్వర్ణిసంయుక్తంబద్ధఘంటాకులాస్వితమ్ ॥ ౩౦౧ ॥
 రక్తదంతంమహారావం కర్ణబద్ధసుచామరమ్ । పురందరంపురస్కృత్యగ
 జమైరావతంతథా ॥ ౩౦౨ ॥ ఆహ్వానకారణాత్ప్రాప్త శ్రీనివాసాల
 యంతదా । తస్మిన్తహాగృహేరాజన్యాయతన్తంభశోభితమ్ ॥ ౩౦౩ ॥
 సభాంచకారరత్నాభ్యాం విశ్వకర్మావిభోషియామ్ । తత్రాసీనామ
 హాభాగా బ్రహ్మద్యాస్పర్శదేవతాః ॥ ౩౦౪ ॥ విశ్వామిత్రోధరద్వాజో
 వసిష్ఠోగాతమస్తథా । భృగురత్రిపులస్త్యశ్చవాల్మీకిర్ధిలేశ్వరః ॥ ౩౦౫ ॥
 వైఘానశ్చదుర్వాసా మారకజ్ఞేయోఽథగాలవ । దధీచిశ్చ్యవనో
 రాజన్సనకశ్చసనందనః ॥ ౩౦౬ ॥ ఏతేశ్రేష్ఠతమాలోకే మునయోవీ
 తకల్మషాః । జటామకుటభూషాంగాజ్వలత్రస్థాజినాంబరాః ॥ ౩౦౭ ॥
 కశ్యపంతుపురస్కృత్య సమాసీనాస్సభాంతరే । తన్తద్దేవాసుదేవస్తుర
 త్నకంబళసంస్థితః ॥ ౩౦౮ ॥ కృతాంజలిపుటస్తథా బ్రహ్మలోక పితా
 మహః । తత్పుభాద్వారమాసాద్యరాజాసత్యపరాక్రమః ॥ ౩౦౯ ॥ పు
 రోహితంపురస్కృత్య సంప్రాప్తోహరిసన్నిధిమ్ । సముత్థస్థావాసుదేవో
 దృష్ట్వైరాజానమాగతమ్ ॥ ౩౧౦ ॥ పరిరంభణమాసాద్యభగవాన్వాక్య
 మబ్రవీత్ ॥ శ్రీనివాసః ॥ భవాశ్రేష్ఠతమోఽత్యంతంవృద్ధోఽసిన్సృప
 సత్తమ ॥ ౩౧౧ ॥ కిమర్థమాగతోసిత్వం మద్గృహంరాజసత్తమ । వ
 సుదానంతురాజేంద్రసమాహ్వనేనియోజయ ॥ ౩౧౨ ॥ వదత్యేవంశ్రీ
 నివాసే పురోహితమభావత ॥ రాజా ॥ విలంబఃక్రియతేకస్మాత్సా

శ్రీవియన్నపాక్త్యావసంతప్రతిధరణీకృతశ్రీనివాసోపచారః. ౬౬
 జాంతురురమాపతేః || ౩౧౨ || సరాజవచనంశ్రుత్వా ధరణీంవాక్యమ
 బ్రవీత్ || వసిష్ఠః || అరుంధతీంపురస్కృత్యకురుపూజాంరమాపతేః || ౩౧౩ ||
 సాసంభ్రమాత్సముత్థాయ బాష్పసందిగ్ధలోచనా | ముఖంవిలోక్యరా
 జేంద్రకృష్ణస్యనృపవల్లభా || ౩౧౪ || మత్వాకృతార్థమాత్మానమానం
 దపరిపూరితా | సలజ్జాపూజయామాససచ్చిదానందవిగ్రహమ్ || ౩౧౫ ||
 తాంద్యప్త్యయోషితస్సర్వా విస్తయాకులమానసాః | ప్రాహుఃప్రహృ
 ప్తహృదయా ధరణీంరాజవల్లభామ్ || ౩౧౬ || యోషితః || కింత్వయా
 చరితంపుణ్యంపూర్వజన్మనిహేధరే | వాసుదేవార్చనవిధౌ నిర్మితాపర
 మేష్ఠినా || ౩౧౭ || యాత్వమిత్థంపూజయసి సాక్షాన్నారాయణంస్వ
 యమ్ | ఇత్యేవంసంస్తుతాదేవీ ధరణీరాజవల్లభా || ౩౧౮ || తైలక
 ర్పూరగంధేన చందనేనసుగంధినా | అర్చయామాసకల్యాణీ శ్రీనివాసం
 సురేశ్వరమ్ || ౩౧౯ || వస్త్రైర్నానావిధైరతైర్మృతానిర్మితభూష
 శ్చాదివ్యాలంకారాలంకృతశ్రీనివాసస్యసపరికరనృపమన్దిరప్రవేశః. ౬౭
 శ్లోః | తతఃపురోహితాజ్ఞప్తః పురాణపురుషోత్తమమ్ || ౩౨౦ || గజ
 మారోపయద్రాజాజామాతరమనామయమ్ | సహితోవాసుదేవస్తుబ్ర
 హ్మణాశంభునాతథా || ౩౨౧ || కుబేరేణాహిరాజేన గరుడేనాగ్నినా
 తథా | వాయునావరుణేనాపియమేనమరుతాంగశ్లోః || ౩౨౨ || వసి
 ష్ఠాదిమునిశ్రేష్ఠైస్సద్భైరైస్ససుతైస్తథా | జగామరాజభవనంరత్నతోర
 ణమణ్డితమ్ || ౩౨౩ || నానాజనసమాకీర్ణం నానాలంకారమణ్డితమ్ |
 మహావాద్యస్వనైర్మృత్తం దీపాయతవిదీపితమ్ || ౩౨౪ || జామాతృస
 హితోరాజాద్వారతోరణసన్నిహౌ | చతురజ్జబలంముక్తాగృహంతర్గం
 తుముద్యతః || ౩౨౫ || తత్రాంతరేశ్రీనివాసంసీరాజయితుమారాత్ |
 తోడ్డమాన్నృపతేర్భార్యా కుంకుమోదకభాజనమ్ || ౩౨౬ || సమా
 దాయాశుకల్యాణీ వాసుదేవమపూజయత్ | తతఃపశ్చాచ్ఛ్రీనివాసః
 ప్రావిశద్రాజమందిరమ్ || ౩౨౭ || ద్వారాణ్యతీత్యాధబహూనిమాధ
 వోరాజ్ఞానమేతోభవనంప్రవిశ్య | రత్నాననేరాజవినిర్మితేపాతీరరాజ
 రాజీవసమాననేత్రః || ౩౨౮ || చతుస్తంభాంరత్నవేదీమధిష్ఠాప్యఖగ

౯౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా న్నర్గతే (అ-౧౧)

ధ్వజమ్ । పరివార్యచతస్థు స్తేమునయోవీతకల్కపాః ॥ ౩౨౯ ॥ బ్రహ్మ
ణమగ్రతఃకృత్వా సర్వేదేవాయథాసుఖమ్ । స్వర్ణాసనేసమాసీనాః
షష్ఠ్యంతోనయనోత్సవమ్ ॥ ౩౩౦ ॥ తతస్సరాజాధర్మాత్తా చక్రేమన్య
శమజ్జనమ్ । సాపిన్నా త్వామహారాజ తై లేనచసుగంధినా ॥ ౩౩౧ ॥

❧❧❧ వియన్నృపకృతపరపాదామ్బుజక్షౌశనమ్. ❧❧❧

అలంచకారాలంకారై స్సాన్విత్తానంరాజవల్లభా । స్వామిపుష్కరిణీ
తోయం హేమకుంభప్రపూరితమ్ ॥ ౩౩౨ ॥ సమాసీయబ్రాహ్మణైశ్చ
హరిపాదావసేజనమ్ । సంకల్పంవిధివచ్చక్రేకన్యాదానస్యసాదరమ్ ॥ ౩౩౩ ॥
తతశ్చకారరాజేంద్రమధుపరకంపురోహితః । పురోహితోక్తమంత్రేణత
స్యపాదావసేజనమ్ ॥ ౩౩౪ ॥ సహస్రశీర్షాపురుష ఇతిమంత్రంసముచ్చరన్ ।
ధరన్యాస్రావితైఃకృత్వాస్వామితీర్థజలైశ్శుభైః ॥ ౩౩౫ ॥ హరిపాదోదకం
పుణ్యందధారశిరసానృపః । భార్యాంపుత్రంభ్రాతరంచభవనంకోశమేవచ
గజాగారంరథాగారం వస్త్రాగారంచతజ్జలైః । మార్జయామాసరా
జేంద్ర శ్రీనివాసపరాయణః ॥ ౩౩౬ ॥ రాజా ॥ అద్యమేసఖలంజస్త
జీవితంచసుజీవితమ్ । అద్యమేపితరస్తుప్తావాసుదేవపదోదకాత్ ॥ ౩౩౭ ॥
ఏవముక్త్యామహారాజః కన్యాంకమలలోచనామ్ । అలంచక్రేవిచిత్రై
స్తా మలంకారైర్కపీపతే ॥ ౩౩౮ ॥ తతస్తుఘంటికాఘోషం కృతవా
న్దైవచింతకః । సుముహూర్తేతదాప్రాప్తేమన్యభాష్టకమబ్రవీత్ ॥ ౩౩౯ ॥

❧❧❧ పరాయవియన్నృపద త్తవై వాహికభూషణానికమ్. ❧❧❧

కన్యాప్రదానసమయే దక్షిణాంరాజసత్తమః । కోటిసంఖ్యాన్నిష్కపుం
జాన్ దత్తవాన్వేజ్జుటేశితః ॥ ౩౪౦ ॥ తందృష్ట్వాధనరాశింతు భగవా
నాహభూమిపమ్ ॥ శ్రీనివాసః । దాతవ్యంకింత్యయారాజా పుత్రస్య
తపభూపతే ॥ ౩౪౧ ॥ వివాహకర్తనిపుణోభవాన్దానపరాయణః । ద
దన్వభూషణాన్యంగ బహురత్నాన్వితానిచ ॥ ౩౪౨ ॥ ఇత్యుక్తోవాసుదే
వేనభూషణానిదదాన్రూపః । కిరీటంశతభారంతుకంఠికామపితావతీమ్ ॥ ౩౪౩ ॥
పునరేకాంతదర్శంచ తదర్థంచైవకంఠికామ్ । పదకానిదదానస్తా నర్హన్యా
శస్త్రిభోత్తమః ॥ ౩౪౪ ॥ మాలికామాక్తికానాంచ భుజభూషణయగ్గ
కమ్ । కర్ణభూషణమాక్తికాన్యా వంసపర్యంతలంబినా ॥ ౩౪౫ ॥ కంక

శేరత్నమూణిక్యవజ్రవైడూర్యనిర్మితే । ద్వాత్రింశద్భార సంయుక్తే అన
ర్థేదత్తవాన్నృప ॥ ౩౪౭ ॥ నాగభూషణయుగ్మంచ బాహుపూరాది
కాంతస్తథా । భూషణాన్యంగులీనాంచదశానాంవీరముద్రికామ్ ॥ ౩౪౮ ॥
కటిసూత్రంస్వర్ణమయం వరవజ్రసమన్వితమ్ । ఏకాదశశతీభారం బహు
రత్నసమన్వితమ్ ॥ ౩౪౯ ॥ పాదుకేచతతోరాజా దత్తవాన్మధుభూతి
నే । దశాభోజనపాత్రంచ షష్టిభారయుతంప్రభోః ॥ ౩౫౦ ॥ లఘుపా
త్రసమోపేతం బృహత్పాత్రమపాంతథా । కంబళానాంచతుష్టప్తిం ద
త్తవాన్రాజసత్తమః ॥ ౩౫౧ ॥ భూషణైర్భూషితాంగస్య కన్యాదానమ

గురువసిష్ఠకథితవధూవరప్రవరాదికమ్.

థాకరోత్ । కన్యాప్రవరమూచేథ గురుస్సాక్షాద్భృహస్పతిః ॥ ౩౫౨ ॥
బృహస్పతిః ॥ అత్రిగోత్రసముద్భూతాం సువీరస్యప్రపౌత్రికామ్ । సుధ
ర్మణస్తృపాత్రీంచ పుత్రీమాకాశభూపతేః ॥ ౩౫౩ ॥ త్వమంగీకురుగో
విందకన్యాంకమలలోచనామ్ । ఏవముక్తేమహారాజో ముదారత్నాంబ
రందదా ॥ ౩౫౪ ॥ వసిష్ఠః ॥ ప్రపౌత్రస్యయూతేస్తు పౌత్రస్యామిత
తేజసః । శూరసేనస్యరాజేంద్ర వసుదేవస్యభూపతేః ॥ ౩౫౫ ॥ పుత్ర
స్యవేదాః టేశస్య గోత్రేవాసిష్ఠసంజ్ఞితే । జాతస్యాత్రికులోత్పన్నాం క
న్యాంకనకభూషితామ్ ॥ ౩౫౬ ॥ గ్రహిష్యామోవయంరాజం స్తవపు
త్రీంస్రుపోత్తమ । కన్యావరప్రసరయో రిత్యుచ్చారితయోరథ ॥ ౩౫౭ ॥
ధరణ్యాసహరాజేంద్రః కన్యాదానపరాయణః । ప్రహృష్టహృదయఃప్రా

శ్రీనివాసస్యవసిష్ఠాదికారితపద్మావతీపాణిగ్రహణోత్సవః.

హశ్రీనివాసంపరాత్పరమ్ ॥ ౩౫౮ ॥ ఆకాశరాజః ॥ కన్యామిమాంప్ర
దాస్యామిగృహాణపుషోత్తమ । ఇత్యుక్త్వాప్రాఙ్మీపద్రాజాధరణ్యాస్రా
వితాంతదా ॥ ౩౫౯ ॥ మంత్రిపూతాంస్వామితీర్థధారాంసకనకాంక
రే । దక్షిణేశ్రీనివాసస్యదదాపద్మావతీంతతః ॥ ౩౬౦ ॥ విధానంచతత
శ్చక్రే రాజేంద్రస్సపురోహితః । పూజయిత్వాజగన్నాథం గంధవస్త్రా
నులేపనైః ॥ ౩౬౧ ॥ కంకణంబంధయామాసవాసుదేవకరాంబుజే । ప
ద్మావత్యాంకరాంభోజేఽబంధయత్కంకణంగురుః ॥ ౩౬౨ ॥ తథామాం
గశ్యసూత్రస్యబంధంవై వాహికంతదా । శ్రీనివాసేనదేవేనాకారయత్సపు

౯౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గతే (అ-౧౧)

రోహితః ॥ ౩౬౩ ॥ సువాసిన్యః ॥ సావిత్రీవచకల్యాణీబహుపుత్రవతీభవ ।
 సర్వలోకస్యజనసీ భవమంగళదాయినీ ॥ ౩౬౪ ॥ ఇత్థంసుమంగలీస్త్రీ
 ఘ గాయంతీఘనుభాశిషః । బ్రాహ్మణానాంకరస్పర్శాద్రాజ్ఞశ్చాపిమ
 హాత్మనః ॥ ౩౬౫ ॥ బబంధపూతంమంగళ్యసూత్రంమంత్రాభిమంత్ర
 తమ్ । కంఠేపద్మావతీదేవ్యా శ్రీనివాసోజగత్పతిః ॥ ౩౬౬ ॥ మునిభి
 సుహవిద్యద్భిర్లాజైర్హోమంపురోహితః । వసిష్ఠోఽకారయత్పద్మావత్య
 జ్జల్యర్షితైస్తతః ॥ ౩౬౭ ॥ యజుశ్శాఖాక్రమేణైవ జుహోవాగ్నోయథా
 విధి । సర్వంవై వాహికవిధిం వసిష్ఠోఽథసమాపయత్ ॥ ౩౬౮ ॥ తతః
 పురోహితోరాజ్ఞ స్వస్తివాచసపూర్వకమ్ । మునీనామంజలిపుటేనవ
 రత్నాక్షతాన్దదా ॥ ౩౬౯ ॥ తేవేదమంత్రైర్జగదీశమూర్ధ్నిరత్నాక్ష
 తాన్వేదవిదఃప్రచీతిః । తదాన్మణాంతత్రమహోత్సవోఽభూదాకా
 శరాజస్యపురీనివాసినామ్ ॥ ౩౭౦ ॥ తస్మిన్నాశేమహారాజోదక్షిణాం
 బ్రహ్మవాదినామ్ । దాపయామాససంహృష్టో విప్రైస్తాంబూలపూర్వ
 కమ్ ॥ ౩౭౧ ॥ గవాంకోటిసహస్రాణి చాశ్వానామయుతంతథా । వ
 స్త్రాణాంనిచయరాజా విప్రేభ్యోదత్తవాన్విభుః ॥ ౩౭౨ ॥ ఏవంమ
 హోత్సవస్తత్ర సమభూద్దశమీదినే । వధూవరప్రతిష్ఠాప్య భోజయా
 మాసవైతతః ॥ ౩౭౩ ॥ అన్నంబహువిధంసూప రసభక్ష్యసమన్వితమ్ ।
 పరమాన్నంచసఘృతం సక్షీరంశర్కరాయుతమ్ ॥ ౩౭౪ ॥ పురోహితే
 నసహితో భోజనంకృతవాఙ్మహరిః । మాత్రాలక్ష్యేచసహితః పుత్రే
 ణసహితస్తథా ॥ ౩౭౫ ॥ ఆకాశరాజోధర్మాత్కృత్తవాన్కృష్ణస
 న్నిధా । లక్ష్యేసమేతాధరణీ తథావకుశమాలయా ॥ ౩౭౬ ॥ అభు
 జ్జాన్నంరసైర్యుక్తం పతిపుత్రసమన్వితా । తతఃప్రభాతేరాజేంద్ర
 సువాసిన్యస్సురేశీతుః ॥ ౩౭౭ ॥ మజ్జనంకారయామాసుర్గంధతైలైస్తుని
 ర్మలైః । అన్యోన్యపూజనంతత్ర చాన్యోన్యోద్వర్తనంతథా ॥ ౩౭౮ ॥
 హరిపద్మావతీదేవ్యో స్తాస్సహసమకారయన్ । సరాజావిప్రముఖ్యానాం
 మరాణాంబహుభోజనమ్ ॥ ౩౭౯ ॥ స్త్రీణాంచపురుషాణాంచ బహు
 మానపురస్కరమ్ । యథేష్టందాపయామాస హృష్టఆకాశభూమిషః ॥
 అపూసాన్వివిధాంశ్చక్రే సూపశాకాదికాంస్తథా । ఘృతకుల్యాంక్షీర

కుల్యాం దధికుల్యాంతతఃపరమ్ || ౩౮౧ || తతఃఉద్ధృత్యనిశ్చీప్తం బహిర్భు
 క్తవతాన్యణామ్ | ఉచ్చిష్టపత్రజాలంచపుష్కలాన్నాదిసంయుతమ్ ||
 సారమేయగణైఃకీర్ణం రాక్షసానాంగణైస్తథా | ఏవంకోలాహలంచక్రే
 దివసాంశ్చతురస్తథా || ౩౮౩ || హసస్త్రవి నోదేననిత్యమాసీచ్ఛమ
 జ్జనమ్ | దివసేపంచమేప్రాప్తే కృత్వానాకబలితథా || ౩౮౪ || కల
 శాంశ్చతుగోన్యస్య దీపజ్వాలావిరాజితాః | వహూవరాప్రతిష్ఠాప్యరత్న
 సింహసనేన్ద్రప || ౩౮౫ || పూజయామాసగోవిందం జామాతరమనా
 మయమ్ | ఆకాశరాజోధర్మాత్మాక్షీరపాత్రంకరేదధత్ || ౩౮౬ ||
 మాతరంవాసుదేవస్య నామ్నావకుశమాలికామ్ | పూజయిత్వావిధానే
 నచస్త్రాగిలంకారభూషణైః || ౩౮౭ || నాభింక్షీరేణసమ్మృజ్య పుత్రీంప
 ద్ద్వావతీంతదా | అర్చయామాసదుఃఖేనబ్రహ్మణ్యోరాజసత్తమః || ౩౮౮ ||
 మహాలక్ష్మ్యోనాభిమూలం సఘృతక్షీరసేచనమ్ | కృత్వాఽర్చయామా
 శ్రీనివాసేనసహశేషాచలమ్ప్రతిపద్దావతీప్రేషణమ్ || ౩౮౯ ||
 సపుత్రీం రుద్రగర్భదకణ్ఠవాః || ౩౯౦ || శ్రీనివాసస్యకృష్ణస్య శేషాచ
 లనివాసినః | రాజభార్యామహాభాగా రుదంతీకురరీవచ || ౩౯౧ || పుత్రీహ
 స్తంప్రదాయాథహస్తేరాజకులాంగనా | క్షీరంసంయోజ్యకృష్ణస్య నాభి
 మూలేఽతిదుఃఖితా || ౩౯౨ || భృశంరుదంతీమంత్రేణదుగ్ధసందిగ్ధలోచ
 నా | అర్చయామాసకృచ్ఛేణ పుత్రీంపద్దావతీంతతః || ౩౯౩ || ప్రోవాచచ
 శ్రీనివాసంరుదంతీరాజవల్లభాధరణీ | పాలితాంలాలితాంపుత్రీంనవమాస
 ధృతాంమయా || ౩౯౪ || త్వదధీనాంజగన్నాథ కరిష్యేమమనందినీమ్ |
 ఇత్యేవమర్చయంత్యాంతు ధరణ్యాంరాజసత్తమః || ౩౯౫ || సతస్య
 రోదనందృష్ట్వా రాజాదుఃఖపరాయణః | రురోదదీనవదనః పుత్రీమాలిం
 గ్యభూషతిః || ౩౯౬ || రాజా || హాపుత్రిమందభాగ్యోహం త్వద్వియో
 గేనకేవలమ్ | జీవనంమమకల్యాణి నస్థిరంచభవిష్యతి || ౩౯౭ || క్రీడా
 గృహేరాజపుత్రితథాభోజనసద్దని | భ్రాతృతవకథంక్రీడాంభోజనంవా
 కరిష్యతి || ౩౯౮ || ఏవంరుదంతమాలాకృత్రాతరందీనచేతనమ్ |
 తోడ్డమానోన్మపక్రేష్టోదుఃఖతోవాక్యమబ్రవీత్ || ౩౯౯ || తోడ్డమా
 నః || వయందరిద్రానిర్భాగ్యాః కృపణాదీనచేతనః | వయంఘరణమాప

న్నా నాత్రకార్యావిచారణా ॥ ౩౯౯ ॥ ఏతాదృశీచకల్యాణీ నైవలభ్యా
కతాయుగే । ఇత్థంవయంనిశ్చినుమో వియోగభృశమఃఖతాః ॥ ౪౦౦ ॥
ఏవంతాన్మరుదతోదృష్ట్వా వసుదానోఽతిదుఃఖతః । భగినీందీనవదనా
మాలింగ్యాహరుదస్తుహః ॥ ౪౦౧ ॥ వసుదానః ॥ మాతరంబాలకంత్య
క్త్వా యథాలోకేధనార్జకః । గచ్ఛేత్తథామాంభగిని త్యక్త్వాత్వంక్ష్యను
గచ్ఛసి ॥ ౪౦౨ ॥ ఏవంప్రసంగాత్తత్రాసీ ద్వేవానామపిభూమిప । ఋ
షీణాంకశ్యపాదీనాం దుఃఖమత్యంతదారుణమ్ ॥ ౪౦౩ ॥ రుదంతింస్త్వప
తందృష్ట్వా శ్రీనివాసస్సతాంగతిః । స్వయంరురోదగోవిందో భగినీంపా
ర్థవల్లభామ్ ॥ ౪౦౪ ॥ స్త్రౌత్వాశ్రీదేవకీపుత్ర స్తదృభుతిమివాభవత్ ।
ఇత్థంకృత్వాలోకరీతి మైరావతముపాస్థితః ॥ ౪౦౫ ॥ పద్మావత్యాత
యాసార్థం సర్వవాద్యసమన్వితః । గ్రామంప్రదక్షిణీకృత్వరవఃయాస
హితోహరిః ॥ ౪౦౬ ॥ స్వనివేశగృహంభేజేఽద్వాపనభవాదికైః । త
తోహరిశ్శ్రీనివాసస్సృష్టానంగంతుమైహత ॥ ౪౦౭ ॥ గరుడస్కం
ధమారూఢః పత్నీంపద్మావతీమపి । ఆరోపయన్వరారోహమన్యోన్యం
పరిరభ్యచ ॥ ౪౦౮ ॥ గరుడస్కంధమారూఢో గంతుంస్వస్థానముత్సు
కః । హరిరామంత్రణార్థంతు శ్వశ్రూశ్వశురయోస్తదా ॥ ౪౦౯ ॥ పున
ర్గృహంసంప్రవిశ్య గమనేచ్ఛురభూదధ । శ్వశురాపర్యపుచ్ఛచ్ఛ సాష్టాం
గంప్రణిపత్యవై ॥ ౪౧౦ ॥ ఆశీర్వాదంతతశ్చక్రే స్వహమాతురనామ
యమ్ । ఆకాశరాజశ్వశుర శ్వశ్వాశ్వాచధరయాసహ ॥ ౪౧౧ ॥ ఆ
కాశరాజః ॥ దీప్తాయుర్భవగోవింద సర్వలోకధురంధర । ఇత్యాశిషాఽ
భినంద్యాథ వాసుదేవమభాషత ॥ ౪౧౨ ॥ రాజా ॥ మాసాంతేగచ్ఛ
గోవింద వధ్వాసహవయోగతమ్ । శ్వశురమ్తాంచతేశ్వశ్రూం మానయ
స్వమహామతే ॥ ౪౧౩ ॥ ఇతితస్యవచస్క్రిత్వా వాసుదేవోబ్రవీన్నృ
పమ్ ॥ శ్రీనివాసః ॥ నృపవాక్యంశృణుమమ కార్యస్యమహాతీర్తవరా ॥ ౪౧౪ ॥
తస్మాదాజ్ఞాంచమేదేహి రాజంస్తేస్యాత్కృపామయి । ఇత్యుక్త్వావాసు
దేవస్తు గరుడస్కంధమాస్థితః ॥ ౪౧౫ ॥ జగముభగవాన్నాత్మాత్సర్వదేవస
మన్వితః । ఆకులావ్యాకులాస్సర్వే నగరస్థాజనాస్తదా ॥ ౪౧౬ ॥ ప్రాకా
రగోపురారూఢాః పశ్యంతస్పదృశాఽఽదక్ష ॥ ౪౧౭ ॥ ధన్యారాజకులో

పద్మావతీశ్రీనివాసయోగ్యయన్నపప్రేషితపారిబర్హాదిః.

త్పన్నా పద్మాకమలలోచనా || ౪౧౭ || అనుగచ్ఛతిగోవిందం పశ్యతేతిపర
స్పరమ్ | తదాదదామహారాజః పారిబర్హంశ్రియఃపతేః || ౪౧౮ || తండు
లాణశాలిసంభూతాన్ వృషభాణాంరథోపరి | ఆరోఘ్యప్రేషయామాస
శతంఖారీయన్నపః || ౪౧౯ || ముద్గాణోస్వామిసంరూఢాన్ త్రింశ
త్ఫారీర్దదాహరేః | గుఢభారంమహంతంచ తింత్రినీభారమేవచ || ౪౨౦ ||
పయోఘటసహస్రాణి దధిభాణ్ణశతానిచ | సహస్రార్థంఘృతాపూర్ణచర్మ
పాత్రాణిసర్వపాణ్ || ౪౨౧ || మేధికాహింగులవణతిలపాత్రాణిచై
వహి | తథాశర్కరయాపూర్ణాఘటాంస్తుద్వేషతేతథా || ౪౨౨ || వా
ర్తాకంచూతకదళీఫలజంబీరకాణిచ | కూశ్మాండకందమూలాని మరీచా
మలకానిచ || ౪౨౩ || మఘభాణ్ణశతేద్వేచరంభాకాష్ఠచయాంస్తథా |
రంభాత్పవశ్శరాజేంద్రపత్రాణానిచయంతథా || ౪౨౪ || అశ్వనా
మయుతందత్వా గజానాంచసహస్రకమ్ | ధేనునాంపంచసాహస్ర
నూవికానాంశతంతథా || ౪౨౫ || దాసీనాంద్వేషతేరాజా దాసానాం
త్రింశతంతథా | వస్త్రాణివివిధాన్యాశుపర్యంకంరత్నభూషితమ్ || ౪౨౬ ||
ఉపబర్హంరత్నయుతం పారిబర్హేణసంయుతమ్ | ఏవమాదీనివస్త్రానిగృ
హీత్వానృపసత్తమః || ౪౨౭ || పుత్రేణసహితోరాజా శ్రీనివాసపరా
యణః | ఆకాశరాజోధర్మజ్ఞశ్రీనివాసస్యసన్నిధిమ్ || ౪౨౮ || అగత
వియన్నపస్యశ్రీనివాసదత్తస్వభక్తివైరస్తర్యరూపవరప్రాప్తిః.
శ్వశురందృష్ట్వా చోత్తఘోజగదీశ్వరః || శ్రీనివాసః || దూరాధ్వనంమ
హారాజకిమర్థంత్వంసమాగమః || ౪౨౯ || దాతవ్యంకింస్రుపశ్రేష్ఠతవ
పుత్రస్యమేనసఘ | కన్యాదత్తాసుతప్రాప్తసుకృతంకింశృతంత్వయా ||
సంతోషశ్చాతులఃప్రాప్తోమమతాతనసంశయః | కింతేమనోగతంరాజం
స్తన్నమాచక్ష్యభూపతే || ౪౩౦ || సందేహంచూకురుష్వాత్రదానాదానేమ
హీపతే | వాసుదేవవచస్సుక్రిత్యావాసుదేవమభాషత || ౪౩౧ || రాజా ||
సర్వమృజ్జశమస్తాకం త్వత్ప్రసాదేనకేశవ | నాన్యద్యాచేజగన్నాథతన
పాదసరోరుహే || ౪౩౩ || భక్తిదేహ్యాచలాంకృష్టసకుటుంబస్యమేన
సఘ | తచ్చుక్రిత్యావచనంతస్య శ్వశురస్యమహత్తనః || ౪౩౪ || దత్త

౯౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై - భవిష్యత్తతపురాణా స్తర్గతే (అ-౧౧)

వాంస్తస్యసాయజ్యమాకాశస్థపతేస్తదా । స్వాంకస్యదదావస్త్రం
స్వాంగస్థంమధునూదనః ॥ ౪౩౫ ॥ జామాత్రాచసమాజ్ఞప్తః పుత్రీభవ
నమభ్యగాత్ ॥ పుత్రిగచ్ఛామినగరం విహరస్యహరిప్రియే ॥ ౪౩౬ ॥ శ
యనేశ్రీనివాసస్య శయనంకురుమంగళే ॥ ఇతిరాజాసాంత్వయిత్వాపు
త్రీంకమలలోచనామ్ ॥ ౪౩౭ ॥ శశాససాస్వప్నితోక్తా శీఘ్రమృతాధవమభ్య

భగవత్కృతషణ్ణాసావధికాగస్త్యాశ్రమవాసప్రతిజ్ఞా.
గాత్ ॥ రుద్రాగర్హదకంలేన జగామనగరంనృపః ॥ ౪౩౮ ॥ పద్మావత్యసు
గోదేవోబ్రహ్మరుద్రాదికైర్యుతః సువర్ణముఖీంప్రాప్యతత్రవాసమకల్ప
యత్ ॥ ౪౩౯ ॥ షణ్ణాసావధిపర్యంతం దీప్తితోయంమహామతే నశైలరా
జమారోహమీతినిశ్చిత్యదేవరాట్ ॥ ౪౪౦ ॥ అగస్త్యభవనంగత్వాతత్రవా

స్వావాసమ్ప్రతిభగవత్కృతదేవాదిప్రేషణమ్.

సమకల్పయత్ ॥ దేవాన్సుప్రేషయామాసస్వధామానివృషాకపిః ॥ ౪౪౧ ॥
బ్రహ్మదీనాంసురాణాంచ మునీనామూర్ధ్వరేతసామ్ ॥ దదావస్త్రంయ
థాయోగ్యం భగవాన్భక్తవత్సలః ॥ ౪౪౨ ॥ తేనాజ్ఞప్తాజగద్ధాతా జగ్తు
ర్లోకంస్వకంనురాః ॥ ఋషయశ్చతపోరణ్యం జగ్తుర్నారాయణాజ్ఞయా ॥
లక్ష్మీర్జగామరాజేంద్రకరవీరపురంతదా ॥ ౪౪౩ ॥ మహాత్మనంతంత్వ
నుభూయదేవతాబ్రహ్మేశపూర్వాస్సమహర్షిసత్తమాః ॥ జగ్తుస్సృకం
ధామమహానుభావా రాజేంద్రపూజ్యంప్రశశంసురాదరాత్ ॥ ౪౪౪ ॥
గతేదేవగణేతత్ర త్వగస్త్యనిలయంగతః ॥ ౪౪౫ ॥ భుంజానోభోగమ

వివాహాధ్యాయఫలశ్రుతి.

తులం తత్రాస్తభగవాన్హరిః ॥ శతానందః ॥ వివాహాధ్యాయనూహ
త్యంత్యేశ్వణ్యంతిజనేశ్వర ॥ ౪౪౬ ॥ తేషాంభాగ్యోదయంవక్ష్యే శృ
ణురాజన్సవిస్తరమ్ ॥ కోటికన్యాప్రదానేన యావద్భూమిప్రదానతః
యత్ఫలంలభతేదేహీ తత్ఫలంశ్రవణాదరాత్ ॥ యఉత్సవంకారయతివై
వాహంవేంకటేశితః ॥ ౪౪౭ ॥ తస్యోత్సవోభవేద్రాజన్వేంకటేశ
ప్రసాదతః ॥ ఇతితేకథితంరాజన్ వివాహచరితంహరేః ॥ ౪౪౮ ॥ శ్చ

ఋమాచ్చాప్రయేద్వాపి సర్వాకీర్ణమవాప్నుయాత్ । శుభదంశ్శ్రావ్య
తాంచైవ సర్వేషామంగళప్రదమ్ ॥ ౪౫౦ ॥ ... .. *

ఇతి శ్రీభవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
శ్రీనివాసవివాహప్రశంసనామైకాదశోధ్యాయః.

శ్రీనివాసమ్ప్రీతివియన్నప్రపంచతజ్జాపకదూతాగమనమ్.

జనకః ॥ తతఃకిమకరోత్కృష్టో రాజ్యేన్స్త్రిపార్థసారథిః । త
న్నమాచక్ష్యవిప్రేంద్ర యత్కృతంచక్రపాణినా ॥ ౧ ॥ శతానందః ॥
ఏనంకాలేగతేతస్త్రిపార్థసాశ్చసమత్యయః । నారాయణపురాద్దూ
త ఆగతోవేంకటేశ్వరమ్ ॥ ౨ ॥ దూతందృష్ట్వాబ్జతా సాసువర్ణముఖ
రీజలే । స్నాతుకామారవిందాక్షీ దూతంచనమబ్రవీత్ ॥ ౩ ॥ పద్మా
వతీ ॥ కిమర్థమాగమోదూత కేనత్వంప్రేషిత స్త్విహ । రాజ్ఞావారా
జపుత్రేణ తోడ్లమానేనవాపునః ॥ ౪ ॥ పప్రచ్ఛకుశలంతంచ రాజ్ఞస్తస్య
పితుస్తథా । కుశలీవర్తతేచార జనకోజనసీమమ ॥ ౫ ॥ తోడ్లమూ రా
జశార్దులః కుశలీవర్తతేబలీ । రాజ్ఞఃప్రకృతయస్సర్వా వర్తంతేషేమ
సంయుతాః ॥ ౬ ॥ ఏవముక్తస్తదాదూతో దుఃఖసందిగ్ధలోచనః । ఉ
వాచదీనయావాచా రాజపుత్రీనిదేశతః ॥ ౭ ॥ దూతః ॥ కింవదిష్యా
మిహేమాతః పితుస్తేకాలఆగతః । మరణాభిముఖోభూత్వా కించిజ్జీవస
మన్వితః ॥ ౮ ॥ త్వంద్రష్టుకామోరాజేంద్ర శ్రీనివాసంసుహృద్వృత
మ్ । నయశీఘ్రపతింభద్రే రాజధానీంపితుస్తుతే ॥ ౯ ॥ సాపిదూతవ
చశ్శ్చత్వా పపాతగతచేతనా । అగస్త్యభార్యాతాంబాలా ముత్థాఞ్యక
మలాలయామ్ ॥ ౧౦ ॥ శ్రీనివాసాంతికంనిశ్యే రాజపుత్రీంపితృప్రియా
మ్ । తద్వారామవదద్దేవీ శ్రీనివాసాయవిష్ణవే ॥ ౧౧ ॥ తచ్ఛ్చత్వా
వాసుదేవస్తు రురోదనరసత్తమ ॥ శ్రీనివాసః ॥ అహోబతమహాత్మా
స్తం సంప్రాప్తంమమభామిని ॥ ౧౨ ॥ కింకరోమిక్వగచ్ఛామి బ్రూహి
త్వంపద్మసంభవే । ఇత్యేవముక్తాతాందేవీ మబ్రవీత్కుంభసంభ

ప్రీతివియన్నపవిత్రానాయాగ స్త్యేనసహశ్రీనివాసగమనమ్.

సమ్ ॥ ౧౩ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ అగస్త్యమునిశార్దుల గచ్ఛామినగరం

కా శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే(ఆ-౧౨

ప్రతి । పద్మావత్యాసహాద్యైవ సార్థంవకుళమాలయా । ౧౪ ॥ ఇత్యు
క్త్వాప్రయయా రాజా భగవాన్భక్తవత్సలః । అగస్త్యేనాపిసహిత స్వ
రయైవమహర్షిణా ॥ ౧౫ ॥ ఆదిత్యేన స్తంగతేరాజన్నగరద్వారమాగతః ।
పప్రచ్ఛద్వారపాలాంశ్చరాజక్షేమంసురేశ్వరః ॥ ౧౬ ॥ రాజమాన్య
మహారాజ భగవాన్ప్రియయాసహ । అంతర్నికేతనంప్రాప్య రాజానం
శ్చ మరణోద్యుక్తంవియన్నృపముద్దిశ్యశ్రీనివాసాదికృతనిర్వేదనమ్ ॥
పృథివీపతే ॥ ౧౭ ॥ శయానందర్శయామాస వినిశ్శ్వాససమన్వితమ్ ।
పపాతాస్యమహారాజ కాయేకమలలోచనః ॥ ౧౮ ॥ ముఖేముఖంవినిశ్చీ
ప్యలలాచలలలాటకే । ఉదరేచోదరంబద్ధా నేత్రంనేత్రేనమర్పయత్ ॥
అంగసంగందదౌతస్య శ్వశురస్యమహాత్మనః ॥ ౧౯ ॥ హతాతనాభక్వగ
తోసిచత్వంసంత్యజ్యదేహంస్వసుతంస్వపుత్రీమ్ । స్వభ్రాతరంసూక్ష్మ
మతినరాష్ట్రక్రం రాజ్యంత్యదీయంక్వవిసృజ్యగచ్ఛసి ॥ ౨౦ ॥ మాతాపి
తృప్తిహీనానామస్తాకంజనకోభవా ॥ ౨౧ ॥ కథంపశ్యామినేత్రాభ్యాం
త్వన్ముఖంభోజముత్తమమ్ । ఉత్థాపయసుతాంరాజా రుదంతీతనయం
తథా ॥ ౨౨ ॥ వసుదానంశిశుంరాజ నితృప్తిహీనంచమాంస్తప । కస్త్రీతా
త్వాంవినారాజన్నస్తాకంతుభవిష్యతి ॥ ౨౩ ॥ అనాథాన్నాభనఃపాహిప్ర
జాఃపాహిప్రజాపతే । ప్రలపన్వనరప్యహ లోకానిత్యంవిడంబయ ॥ ౨౪ ॥
కలేబరంకథందాస్యామ్యగ్నయేలోకమోహనమ్ । ఏతదర్థంస్వపుత్రీంమే
దత్వామృతిమవాప్యసి ॥ ౨౫ ॥ శ్రీనివాసనగచ్ఛేతిపూర్వమేవత్వయోదిత
మ్ । ఉక్తంహితంమయాతాత నశ్రుతంతేమహీపతే ॥ ౨౬ ॥ నతృప్తంనేత్ర
యుగళం దృష్ట్వాత్వన్ముఖపంకజమ్ । తోణ్ణమాన్తండలాధీశోవసుధాయాం
మహామతే ॥ ౨౭ ॥ కాగతిర్మమరాజేంద్ర కావార్తాక్వభవిష్యతి । విలోక
యమహారాజ మాంచపద్మావతీతథా ॥ ౨౮ ॥ మునిః । జామాతా
యంసమాయాతః పద్మావత్యాసమన్వితః । బహిర్గచ్ఛపురేవత్వం సమా
నయనకారణాత్ ॥ ౨౯ ॥ భోజనందీయతాంతస్య జామాతుఃపరితోష
కమ్ । గజానశ్వాన్సహారాజ వస్త్రాగ్రీచ్ఛతితేసుతః ॥ ౩౦ ॥ తస్యద
స్వమహారాజ ప్రీతయేమధుఘాతినః । ఇత్యగస్త్యేనవైరాజ్ఞిబోధితేప్యప్ర
బోధిని ॥ ౩౧ ॥ విలలాసమహారాజ భగవాన్తాకికై స్తుమః ॥ ౩౨ ॥ తదన్యు

తంకర్తచకారదేవో విదంబయస్సర్వజనంజగత్పతిః । యథాకురూణాం
రణరంగమధ్యే కర్ణేహ తేధర్మరాజశ్చకార ॥ ౩౨౪ ॥ ఏవంరుదతిగోవిందే
రాజా౭ కాశశ్శ్వసన్నప ॥ ౩౩ ॥ కీంచిత్సంజ్ఞాయతోభూత్వావాసు
నేవమభాషత ॥ రాజా ॥ పుత్రంసభ్రాతరంత్రాహి శ్రీనివాసనిరామ
య ॥ ౩౪ ॥ ఇత్యుక్త్వాభూపతీరాజా౭క రేకృష్ణస్యతోవదా । భా
ర్యాంసం దేశయామాస స్వలోకగమనాయచ ॥ ౩౫ ॥ ఇత్యాదిశ్యత్య

➤ మృతాయవియన్నృపాయవసుదానకృతచరమకృత్యక్రమః. ౬౬
జన్మాగ్రీణా౭ సత్యలోకంజనాధిపః । దివ్యంవిమానమూరూఢో జగామస
న్మహోత్తమః ॥ ౩౬ ॥ సాపితేనజగామాశు ధరణీరాజసత్తమ । తతశ్చి
తాంసమారోఢ్యరాజానంసపరిగ్రహమ్ ॥ ౩౭ ॥ వసిష్ఠోగౌతమోత్రి
శ్చభరద్వాజోతివిశ్రుతః । వహంతోరాజశార్దూలం శ్రీనివాసప్రియంనృప
మ్ ॥ ౩౮ ॥ జపలపుగ్న్యగ్నిహ్మమేధేన మంత్రైశ్చవిధిపూర్వకమ్ । తతః
కృతానిసర్వాణి ప్రేతకార్యాణిభూపతేః ॥ ౩౯ ॥ షోడశేదివసేప్రాప్తే
మాసికాన్యకరోత్సుతః । నిమంత్రితాశ్చారుపుణ్యా బ్రాహ్మణావేదపా
రగాః ॥ ౪౦ ॥ కశ్యపోత్తిర్భరద్వాజో విశ్వమిత్రో౭ధగౌతమః ।
వామదేవఃపులస్త్యథ వాల్మీకిర్వసుధాధిప ॥ ౪౧ ॥ జమదగ్నిర్భృగు
శ్శ్రీమూ౭ సనందశ్చపరాశరః । యాజ్ఞవల్క్యశ్చబాలి శ్శునశ్శేఘ్రో
ధకాహళః ॥ ౪౨ ॥ ఏతేమహర్షయోరాజా౭ రాజార్థేబ్రాహ్మణోత్త
మాః । అభంజతాన్నసారంచ వసుదాననిమంత్రితాః ॥ ౪౩ ॥ సమా
ప్యసర్వకార్యాణి హరిస్సప్తస్థానమాశ్రితః । పద్మావతీంపురస్కృత్య పు
రాణపురుషోత్తమః ॥ ౪౪ ॥ అగస్త్యాలయమాసాద్య సుఖమాస్తసురేశ్వ

➤ తోండమానవసుదానయోరాజ్యముద్దిశ్యకలహప్రవృత్తిః. ౬౭
రః । మృతేరాజ్ఞగతేకృష్ణే కలహప్రత్యపన్యత ॥ ౪౫ ॥ తోడ్లమానప
తేస్తస్య *విష్వక్సేనస్యభూమిప ॥ తోడ్లమూ౭ ॥ జ్యేష్ఠేమృతేకనిష్ఠస్య
రాజ్యమేతద్విదోవిదుః ॥ ౪౬ ॥ పరంపరాజ్ఞితంహీతి తోడ్లమానబ్రవీత్సు
తమ్ ॥ వసుదానః ॥ పరాక్రమాగ్నితంరాజ్యంపిత్రామమన్మహోత్తమ ॥ ౪౭ ॥
మమైవస్యాదిదంహీతి తోడ్లమానంసుతో౭బ్రవీత్ । ఏవంవివాదమౌప

౧౦౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే(అ-౧౨

న్నా తోడ్డమాన్నుపపుత్రకౌ ॥ ౪౮ ॥ రాజశార్దులరాజ్యార్థముభావ
 పిమహాబలా । అంతరంకృతవంతౌతౌ యుద్ధేయస్యజయోభవేత్ ॥ ౪౯ ॥
 తస్యరాజ్యమిదంసర్వ మన్యథాఽధోవ్రజేదితి । కృత్వాసమయమార
 జ్ఞా సంగరంజయకాంక్షిణౌ ॥ ౫౦ ॥ నానాదేశకిరాతాంశ్చక్షుత్రియా
 న్యుద్ధదుర్తదాకా । ఆవాహయచ్చరాజేంద్ర తోడ్డమాన్యుద్ధదుర్తదః ॥ ౫౧ ॥
 అక్షాహిణీద్వయం తేనసైన్యంసంపాదితంస్తవ । తావద్రాజకుమారేణ
 మిళితంసైన్యమక్షయమ్ ॥ ౫౨ ॥ నారాయణపురప్రాంతే దక్షిణేరణమే
 సాహ్యశయాశ్రీనివాసమ్ప్రతితోండమాన్వసుదానాగమనమ్ ॥ ౫౩ ॥
 దినిమ్ । కృత్వాసాహ్యశయా రాజం స్తోడ్డమాన్రాజసందనా ॥ ౫౪ ॥ సం
 ప్రాప్తవాసు దేవస్యచరణౌశరణంగతౌ ॥ ౫౫ ॥ తావాగతౌరాజకుమా
 రరాజౌదృష్ట్యాఽతివేగేనసచాలిలింగే । సంభాష్యదత్వాపిచరత్నవీరం
 ప్రీత్యాఽతిహృష్టౌవచనంబభాషే ॥ ౫౬ ॥ శ్రీనివాసః ॥ కిమర్థమాగమస్తాత
 తస్తమాచక్ష్యభూమిప ॥ ౫౭ ॥ శ్రీనివాసవచశ్చృత్వా స్యాలకస్తమ
 భాషత ॥ స్యాలకః ॥ యుద్ధంప్రసక్తంగోవింద కనిష్ఠజనకేనమే ॥ ౫౮ ॥
 రాజ్యార్థంమమసాహాయ్యం కురువారిజలోచన । బాలోఽస్తిపితృహీ
 నోహ మసహాయోస్తి దేవరాట్ ॥ ౫౯ ॥ స్యాలకస్యవచశ్చృత్వా రాజా
 తంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ రాజా ॥ శ్రీనివాసారవిందాక్ష కురుకార్యంపురస్థిరః ॥
 శ్రీనివాసః ॥ ఏకోహంకస్యసాహాయ్యంకరిష్యేన్మపసత్తమ । తమేవముక్త్యా
 పద్మావత్యుక్త్యావసుదానసాహ్యకరణాయశ్రీనివాసాగమనమ్ ॥ ౬౦ ॥
 భగవా నంతర్భవనమభ్యగాత్ ॥ ౬౧ ॥ పద్మావతీంవిశాలాక్షీం పద్మనాభో
 భ్యభాషత ॥ శ్రీనివాసః ॥ కల్యాణికార్యమాపన్నం మహాలక్ష్మితరంమమ ॥
 తవభ్రాతావరాహోహే కనిష్ఠజనకస్తవ ॥ రాజ్యార్థంకలహంకృత్వా మమ
 సాహాయ్యకాంక్షిణౌ ॥ ౬౨ ॥ ఛింధిసం దేహమధునా కస్యసాహ్యంవిధీయ
 తామ్ । నియోజయస్వమాం దేవి యుక్తమాలోచ్యవిస్తరాత్ ॥ ౬౩ ॥
 పద్మా ॥ ధర్తాధర్తామనుష్యాణాం సర్వదాసంస్థితౌహరే । ధర్త మేవప్ర
 శంసంతి సర్వదాబ్రహ్మవాదినః ॥ ౬౪ ॥ ధర్తవత్సయాకార్యో ధర్తా
 ధారోభవానిహ । బాలకఃపితృహీనశ్చ మాతృహీనోఽధనఃకృశః ॥ ౬౫ ॥
 తస్యపిరక్షణంపుణ్యం పురాణపురుషోత్తమ । సరాజాబహువిత్తాశ్శోభ

రాజ్యకాంక్షీపితుర్ముమ ॥౬౫॥ సవసర్వధర్మజ్ఞస్తోడ్ధమాన్నపసత్తమః।
సర్వధర్మస్యవైతత్త్వమాలోచయితుమర్హతి ॥ ౬౬ ॥ పద్మావతీవచ
శ్శ్రీత్వాస్యాలకస్యైవసాహ్యకృత్।తోడ్ధమాన్నపతేర్దిప్యేశంఖచక్రే
దదాహరిః ॥ ౬౭ ॥ ఉచ్చైశ్రవస్సమంచాశ్వం సమారుహ్యఖగధ్వజః।
జగామయుద్ధకుశలస్స్యాలకేనాథసంగతః ॥ ౬౮ ॥ చైత్రశుక్లత్రయో

శ్రీనివాసతోడ్ధమానవసుదానయుద్ధప్రకారః.

దశ్యాం యుద్ధంపరమదారుణమ్। కురూణాంపాండవానాంచ యథాయు
ద్ధంతథాభవత్ ॥ ౬౯ ॥ రణస్తంభేమహాఘోరే హతేపశుగణేతతః।
శూరాణాంరణధీరాణాం సమృద్ధస్తుబభౌతదా ॥ ౭౦ ॥ సింహనాదశృంఖ
నాదస్తథాదుందుభినిస్సవః। శస్త్రాణామస్త్రముఖ్యానాం గజానాంచ
మహాస్వనః ॥ ౭౧ ॥ హయానాంవృషభాణాంచ రథానాంచపరస్పరమ్।
పద్మగృద్ధ్రస్త్రివ్రాహకారీ తయోర్ధ్వేజగత్పతిః ॥ ౭౨ ॥ రరాజభగవా
న్నాతౌద్రణమండలమధ్యగః।విష్వక్సేనస్తోడ్ధమానం దశభిస్సాయకైర్నృ
ప ॥ ౭౩ ॥ తాడయామాసరాజేంద్ర మర్ధచంద్రైరజింహగైః। శ్రీని
వాసస్తోడ్ధమానరాజపుత్రోఽతిబాలకః ॥ ౭౪ ॥ శరాణాంపంచసాహ
స్యాశ్రీనివాసంచవక్షసి। తాడయామాసవేగేన సర్వాన్విస్తాయయా
జనాన్ ॥ ౭౫ ॥ తోడ్ధమానోపిరాజర్షి ర్విష్వక్సేనంచమాధవమ్। వా
సుదేవోరాజపుత్రం బాణైర్దశభిరేవచ ॥ ౭౬ ॥ జఘానతరసాబాలం తద
ద్యుతమివాభవత్। చతుర్భిశ్చతురోవాహన్ బాణేనై కేనసారథిమ్ ॥ ౭౭ ॥
ఛత్రమేకేనరాజేంద్ర రథంపంచేషుభిస్తథా ॥ ౭౮ ॥ రథాదవప్లుత్యమహా
నుభావ స్సరాజపుత్రస్త్రిదళంచచక్రమ్। చిక్షేపకృష్ణేచహయోత్త

రణరంగేమూర్ఛితంశ్రీనివాసందృష్ట్వాపద్మావత్యనుశోచనమ్.
మేచవక్షస్థంలేవాసవవజ్రకల్పమ్ ॥౭౯॥ తేనాతివిద్ధోనిపపాతభూమాచ
క్రేణచక్రాంకితబాహుదండః। శేషాచలేశోరణరంగగామినో మనుష్య
భావేనవిడంబయజనాన్ ॥ ౮౦ ॥ మూర్ఛాముపాగమ్యహయోత్తమా
ద్ధరిర్యథామనుష్యోరణరంగమధ్యతః। తథాహ్యసాదేవగణస్యమధ్యే సవి
స్తయోత్ఫుల్లవిలోచనస్య ॥౮౧॥ తదాప్రాకారమారూఢారాజపుత్రీహరి
ప్రియా ॥ ౮౧ ॥ అగస్త్యమబ్రవీద్రాజం శ్చక్రపాణేర్నిపాతనమ్ ॥పద్మావతీ॥

అగస్త్యవశ్యగోవిందం పతితంరణమండలే || ౨౨ || అవస్థాకిమియంప్రాప్తా
 రణేకృష్ణేనదృశ్యతామ్ | మూర్ఖాంగతోవాకిమయం మనోమేధమతే
 మునే || ౨౩ || కిమత్రకార్యంయోగీంద్ర తస్మాచ్ఛమాచక్ష్యకుంభజపద్మావతీవ
 చక్ష్మృత్వా పద్మనాభంచసంస్మరన్ || ౨౪ || ఉవాచవచనంశ్లాఘ్యం రాజ
 నాలోచితంమునిః || అగస్త్యః || దేశకాలావతిక్రమ్య యఃకర్త కురుతేన
 రః || ౨౫ || నసగచ్ఛేత్కర్తృఫలం నసుఖంవిందతేనరః | సర్వేస్యకార్యేనిపు
 ణాః పరకార్యేనకశ్చన || ౨౬ || నాలోకయతికోవాపి త్వత్పతింపతితంరణే |
 క్షుత్రియాణాంశరీరాణి రణరంగగతానిచ || ౨౭ || వికసత్సంగరోత్సాహ
 కాతుకాన్యత్రోత్తరమ్ | జవన్తికుసుమాయం తే సజీవానిసతాంప్రియే ||
 నిర్జీవానితుతాన్యేవపీక్షతేనైవకశ్చన | ఆజీవమేవశూరేభ్యః కార్యంగృ
 హ్యేతరాజభిః || ౨౮ || తస్మాత్త్వద్వల్లభదశాం నకోప్యత్రానుశోచతి | త
 స్మాత్త్వమస్యభద్రేచ్ఛర్మివర్తయపతింరణాత్ || ౨౯ || స్త్రీణాంతుపర
 మోధర్మః పతిభక్తిః పతిప్రియోభద్రం తేభ్రాతురేవస్యా త్కన్యప్తపితురేవ
 వా || ౩౦ || ఏవమృత్వామహాభాగే కురుత్వంత్వత్వతేర్హితమ్ | మనసామ
 మకల్యాణి సంధియత్నః ప్రశస్యతే || ౩౧ || తావుభారాజ్యకర్తౌచాపితాపు
 త్రౌనసంశయః | ఇత్యుక్తామునినాతేన రాజపుత్రీసముత్థితా || ౩౨ ||
 ప్రాకారాన్తునినాసార్థం సంగ్రామధరణీయయా | ఆందోళికాంమహా
 రాజహేమదండవిభూషితామ్ || ౩౩ || ఆరుహ్యరాజతనయా శ్రీనివాసప
 రాయణా | గరుడధ్వజమూలోక్య పతితంపుథివీతలే || ౩౪ || రణాగ్రే
 స్వపతింకృష్ణం శ్రీనివాసంసురేశ్వరమ్ | సఖిద్దవర్తసహితం సముష్ణాప్య
 రణాంగణే || ౩౫ || సశీతలోదకామోదై వ్యజన్తైస్సమమూర్ఛయత్ |

➤ కుపితంశ్రీనివాసమ్ప్రత్యగస్త్యకృతపద్మావత్యాశయజ్ఞాపనమ్. «
 పద్మావత్యబ్రవీచ్ఛాపి శోచంతీతంపతివ్రతా || ౩౬ || పద్మావతీ || ఉత్తి
 ష్ఠరణభూమ్యాస్త్యం త్వక్త్వామూర్ఖాంగధ్వజ || ౩౭ || ఇతివిజ్ఞాపి
 తోదేవ్యా పద్మావత్యాతదానృపముహూర్తమాత్రంగోవిందోనరలో
 కంవిడంబయన్ || ౩౮ || మూర్ఖాంగతథివస్థిత్యాప్రబుద్ధివచోత్థితా |
 ఉత్థాయరణభూమ్యాంసవశ్యన్తశ్చిశోహరిః || ౩౯ || దదర్శస్వప్రియాం
 రాజాస్థితాంపద్మావతీంవిభుః | భ్రుకుటీయతనేత్రస్తుగర్వయన్వాక్యమ

బ్రహ్మే ॥ ౧౦౧ ॥ శ్రీనివాసః ॥ అస్మిన్ రణాజరే ఘోరే వనితానాం ప్ర
యోజనమ్ ॥ కిమస్తి మునిశార్దుల ద్రుతమేషాద్యగచ్ఛతు ॥ ౧౦౨ ॥ ఇథ
ముక్తోభగవతా పద్మావత్యాసహగతః ॥ అగస్త్యశ్రీనివాసంతం ప్రత్య
భాషత తాపసః ॥ ౧౦౩ ॥ అగస్త్యః ॥ సంధిత్రప్రకర్తవ్యశ్రీనివాస
సతాంగతే ॥ ఉత్తిష్టన్యాలకంబాలం సమానయన్మహోత్తమమ్ ॥ ౧౦౪ ॥
తోండమానం మహారాజం తత్సుతంతం మహాబలమ్ ॥ శ్రీనివాసాభిధానం
చ తవరోషాకరంహరే ॥ ౧౦౫ ॥ సమాధానం కర్తుకామా సంప్రాప్తై
షారణాంగణే ॥ శోచంతీతవదుఃఖేన భ్రాతుశ్చ మరణంప్రతి ॥ ౧౦౬ ॥ అ
గస్త్యవచనం శ్రుత్వా కించిత్కోధసమన్వితః ॥ భక్త్యయన్వద్దనయ
నాం సంగ్రామస్థలమూగతామ్ ॥ ౧౦౭ ॥ అయుక్తం యోషితాంధీమన్
సంగ్రామాగమనం మునే ॥ అథాహంతోడ్జమానస్యశిరః కాయాద్ధరా
మ్యహమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ తత్సుతంతం మహాభాగం శ్రీనివాసం మహాబలమ్ ॥
హత్యారాజ్యం ప్రదాస్య మివిష్వక్సేనా యధీమతే ॥ ౧౦౯ ॥ వాసుదేవ
వచశ్శ్రుత్వా సాష్టాంగం ప్రణివత్య సా ॥ కృతాంజలిపుటాభూత్వా దేవం
* పద్మావతీ ప్రార్థనయా శ్రీనివాసకృతతోడ్జమాన్వసుదానసంధిక్రమః *
వాక్యమభాషత ॥ ౧౧౦ ॥ శ్రీపద్మావతీ ॥ స్వామిన్నాధారవిందాక్ష శ్రీ
నివాసకృపానిధే ॥ దయాంకురు దయాసింధోభక్తానామభయంకురు ॥
కిమనేన జగన్నాథ లోకనాశనకారిణా ॥ ఉభారాజ్యస్య కర్తారా భవతాం
రాజసత్తమా ॥ ౧౧౧ ॥ విభజ్య రాజ్యం సర్వంచ కోశం దేహిరమాప
తే ॥ స్వస్త్వస్తు సర్వలోకేభ్యః పితౄణామిహ సే ॥ ౧౧౨ ॥ ప్రసాదా
త్తవగోవింద నివర్తస్వరణాంగణాత్ ॥ ఇతిప్రియావచశ్శ్రుత్వా శ్రీనివా
సఉవాచ తామ్ ॥ ౧౧౩ ॥ శ్రీనివాసః ॥ క్షత్రధర్మం న జానాసి త్వంగ
చ్ఛాద్యరణాంగణాత్ ॥ అథాహంతోడ్జమానస్య సపుత్రస్యరణేశిరః ॥ ౧౧౪ ॥
పాతయిష్యే మహాసంఖ్యే పశ్యతాం సర్వదేహినామ్ ॥ స్వలకార్థం మి
యేచాపి నాత్ర కార్యా విచారణా ॥ ౧౧౫ ॥ ఇత్యుక్తా సాకంపమానా
మునిమాహకృపానిధిమ్ ॥ పద్మావతీ ॥ నివర్తయ రణాత్త్వం వా వేద్య
తే శంమునీశ్వర ॥ ౧౧౬ ॥ ఇతివిజ్ఞాపితోదేవ్యా లోపాముద్రాపతిస్త
దా ॥ మునిప్రోవాచ రాజేంద్ర శ్రీనివాసం రణప్రియమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ సాం

౧౦౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే(అ-౧౩

త్వయిత్వాశ్రీనివాస విష్వక్సేనంమహీపతిమ్ । విభక్తంకురుగోవింద రా
జ్యంకోశంతయోరితి ॥ ౧౧౯ ॥ అగస్త్యవచనంశ్రుత్వా తోడ్డమానంస్త
పాత్తజమ్ । సమాహూయాహవచనం సంధికారోజవార్దనః ॥ ౧౨౦ ॥
కింతేమనోగతంరాజ నిత్తున్తోవాక్యమబ్రవీత్ ॥ తోడ్డమానః ॥ త్వమే
వగతిరస్తాకం త్వయ్యేవరమతేమనః ॥ ౧౨౧ ॥ తచ్ఛ్రుత్వాతంసమా
హూయ స్యాలకంవాక్యమబ్రవీత్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ భగినీతవకల్యాణీ
సంధింస్యాలకవాంఛతి ॥ ౧౨౨ ॥ హృద్గతంతవయద్భూహిసత్యంత
త్పుణిపితే । వాసుదేవవచశ్శ్రుత్వా విష్వక్సేనోభ్యభాషత ॥ ౧౨౩ ॥
రాజపుత్రః ॥ శాసనేతవగోవింద స్థితోహంసర్వదాహరే । యథైవే
చ్ఛాతవహరే తథైవకురుకేశవ ॥ ౧౨౪ ॥ ఇతివిజ్ఞాపితస్తాభ్యా ముభా
భ్యాంవేంకటేశ్వరః । సంధించకారరాజేంద్ర శ్రీనివాసస్తయోస్తదా ॥
తదారాజ్యంవిభజ్యాథ హస్త్యశ్వరథసంయుతమ్ । ధనంకోశంతథాగ్రా
మాన్ దుర్గాణిగరాణిచ ॥ ౧౨౫ ॥ వివిచ్యసర్వరాజ్యంచ వస్త్రమూ
స్తీర్యదేవరాట్ । యయాచేషోడశంభాగం రాజానంరాజనందనమ్ ॥
భవద్భిస్తురణంకృత్వా పృథామరణమిచ్ఛతః । దాతవ్యోరాజ్యభాగస్తు మ
మవాదుహితుస్తువా ॥ ౧౨౬ ॥ ఇత్యేవంశ్రీనివాసేన పుష్కైరాజన్మపా
త్తజౌ । దదతుస్తామహారాజ గ్రామాన్ద్వాత్రింశతంహరే ॥ ౧౨౭ ॥
తోడ్డమానంప్రతిష్ఠాప్య తోడ్డరాజ్యేతదాహరిః । విష్వక్సేనంప్రతిష్ఠాప్య నా
రాయణపురేన్మప ॥ ౧౩౦ ॥ తస్మహేభోజనంకృత్వా స్యాలకస్యృహే
తథా । స్వయంభుక్త్వాభోజయిత్వా పద్మావత్యనుగోయయా ॥ ౧౩౧ ॥
అగస్త్యనిలయంరాజన్ శ్రీనివాసస్తతాంగతిః । ముముదేరమయాసా
ర్థంధగవాఙ్ముఖదర్శనః ॥ ౧౩౨ ॥ యథిదంపుణ్యమాఖ్యానంశృణుయా
చ్ఛాప్రయేచ్ఛయః । శ్రీనివాసప్రసాదాత్స సర్వమంగళవాన్భవేత్ ॥ ౧౩౩ ॥

ఇతి శ్రీభవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే తోడ్డమా
నవసుదానయుద్ధప్రశంసనంనామ ద్వాదశోధ్యాయః.

→ తోడ్డమాన్మృతదివ్యస్వరూపజ్ఞానపూర్వకశ్రీనివాసస్తుతిః. ←

జనకః ॥ తతఃకిమకరోత్యైష్ట శ్చ తానందన్మపశ్చవా । తస్మా
చక్షుర్యోగీంద్ర రాజ సచ్చరితమహత్ ॥ ౧ ॥ శతానందః ॥ కదాచి

ద్వేజుః శేషస్యదర్శనార్థంసరాధిపః । ఏకఏవాధిగమ్యాథననామచరణౌ
 హరేః ॥ ౨ ॥ తందృష్ట్యా రాజశార్దూలమాలింగాహవచోహరిః ॥ శ్రీని
 వాసః ॥ కిమాగమనకార్యం తేతన్నమాచక్ష్యభూషతే ॥ ౩ ॥ సచేవవ
 చనంశ్రుత్వావాసుదేవమభూషత ॥ రాజా ॥ దర్శనాత్తవగోవిందనాధి
 కంవర్తతేహరే ॥ ౪ ॥ త్వాంవదంతిసురాధ్యక్షంవేదవేద్యంపురాతనమ్ ।
 మునయోమనుజశ్రేష్ఠాస్తచ్చుత్తాహమిహాగతః ॥ ౫ ॥ స్వామిన్న
 చ్యుతగోవిందపురాణపురుషోత్తమ । అప్రాకృతశరీరోసిలీలామానుషవి
 గ్రహః ॥ ౬ ॥ త్వమేవస్మష్టికరణేపాలనేహరణేహరే । కారణంప్రకృతే
 ర్యోనింవదంతిచమనీషిణః ॥ ౭ ॥ జగదేకార్ణవంకృత్వాభవానేకత్వమా
 ప్యచ । జీవకోటిధనందేవజతరేపరిపూరయన్ ॥ ౮ ॥ క్రీడతేరమయాసార్థం
 రమణీయాంగవిభ్రమః । సహస్రశీర్షాపురుషస్సహస్రాక్షస్సహస్రపా
 త్ ॥ ౯ ॥ త్వన్నుఖాద్విప్రనిచయాబాహుభ్యాంక్షత్రమండలమ్ । ఊరు
 భ్యామభవన్వైశ్యాపద్భ్యాంశూద్రాఃప్రకీర్తితాః ॥ ౧౦ ॥ ప్రభుస్త్యం
 సర్వలోకానాందేవానామపియోగినామ్ । అంతస్సృష్టికరస్త్యంహి
 బహిస్సృష్టికరోభవాన్ ॥ ౧౧ ॥ నమశ్శ్రీవేంకటేశాయనమోబ్ర
 హ్మోదరాయచ । నమోనాథాయకాంతాయరమాయాఃపుణ్యమూ
 ర్తయే ॥ ౧౨ ॥ నమశ్శాంతాయకృష్ణాయనమస్తేఽద్భుతకర్తణే । అప్రా
 కృతశరీరాయశ్రీనివాసాయతేనమః ॥ ౧౩ ॥ అనంతమూర్తయేనిత్యమ
 నంతశ్చిరసేనమః । అనంతబాహవేశ్రీమన్నంతాయనమోనమః ॥ ౧౪ ॥
 సరిస్థపగిరిశాయపరబ్రహ్మన్నమోనమః । ఇతిస్తుత్వాశ్రీనివాసంకమనీ
 యకశేబరమ్ ॥ ౧౫ ॥ విరరామమహారాజరాజేంద్రోరణకోవిదః । స్తో
 త్రేణానేనసుప్రీతస్తాన్దమానకృతేనచ ॥ ౧౬ ॥ సంతుష్టఃప్రాహగోవింద
 శ్రీమంతంరాజస్తమమ్ ॥ శ్రీనివాసః ॥ రాజన్నలమలంస్తోత్రంకృ
 తంపరమపావనమ్ ॥ ౧౭ ॥ అనేనస్తవరాజేనమామర్చంతిచయేజనాః ।
 తేహంతుమమసాలోక్యంభవిష్యతినసంశయః ॥ ౧౮ ॥ ఆకాశరాజోభ
 ర్తాత్ప్రాపముక్తిపదంనృప । తేనరాజ్ఞాప్రసిద్ధోహంభూలోకేభూమి
 పాలకః ॥ ౧౯ ॥ కృత్వావివాహవిభవందృష్ట్యామామాగతంగృహమ్ ।
 సంతోషమతులంలేభేరాజాపరమధార్మికః ॥ ౨౦ ॥ దైవమేవపరంమ

౧౦౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణా న్తర్గతే(౮-౧౩

స్యేమమభాగ్యఫలదయమ్ । కృతంకర్తృసుఖందుఃఖమనుభోక్తవ్యమం
జసా ॥ ౨౧ ॥ కాగతిఃపురతోరాజకావినారాజ్ఞామహాత్మనా । శ్రీధర
స్యవచశ్చృత్వాతోడ్డమానాహమాధవమ్ ॥ ౨౨ ॥ తోడ్డమానః । ప్రా
రభకర్తృణఃపుంసకథంసాఖ్యంభవేద్ధరే । కిమర్థంరోదిషిభృశంహతం
బంధుంస్సరణహరే ॥ ౨౩ ॥ మాశోకంకురుగోవిందరాజానంస్సర్గగం
ప్రతి । ఘోరమాంపుష్కరీకాక్షవిష్వక్సేనంచబాలకమ్ ॥ ౨౪ ॥ సాంత్యిత
స్తేనరాజ్ఞేత్థంశ్రీనివాసస్సతాంగతిః । ప్రాహవాణీంజగన్నాథస్తోడ్డమా

తోడ్డమానమ్ప్రతిదివ్యాలయకరణాయశ్రీనివాసచోదనా.

నంప్రజాపతిమ్ ॥ ౨౫ ॥ శ్రీనివాసః ॥ కుటుంబస్థాపితస్తేనరాజ్ఞాభా
త్రాగరీయసా ॥ నాస్తీమేభవనంతాతవాసార్థందుహితుస్తవ ॥ ౨౬ ॥
వియన్నృపస్యజామాతావర్తతేపరమందిరేఏషాఽకీర్తిర్మానంతదుః
ఖదాదుఃఖనాశన ॥ ౨౭ ॥ పారతంత్ర్యంమహాత్మ్యంమనుష్యాణాంతు
కాకథా । తస్మాన్స్తేభవనంకార్యంత్యయారాజకులోద్భవ ॥ ౨౮ ॥
త్వాంవినారాజశార్దులకీర్తింస్థాపయితుంస్థిరాం । కస్యమర్థోధరాపు
ష్టేనాకేనాగాలయేషివా ॥ ౨౯ ॥ వదత్యేవంవాసుదేవేతథాస్త్విత్య
వదన్నృపః । సుముహూరేసులగ్నేచసునక్షత్రేశుభేతిథా ॥ ౩౦ ॥
భోగిరాజగిరింరాజన్నరురోహఖగద్వజః । సహితకమలాదేవ్యారా
జ్ఞాయుక్తస్సదేవరాట్ ॥ ౩౧ ॥ నివేశందర్శయామాసవరాహాను
మతేనచ । స్వామిపుష్కరిణీతీరేదక్షిణేపక్షివాహన ॥ ౩౨ ॥ అత్రై
వకార్యంరాజేంద్రచైత్యంపూర్వముఖంశుభమ్ । గోపురద్వయసంయు
క్తంప్రాకారత్రయమవ్యయమ్ ॥ ౩౩ ॥ సప్తద్వారసమోపేతందే
హళితోరణాన్వితమ్ । ధ్వజస్తంభసమోపేతంసర్వలక్షణసంయుత
మ్ ॥ ౩౪ ॥ ఆస్థానమణ్డపందివ్యమద్భుతంయోగమణ్డపమ్ । గోశాలాం
ధాన్యభవనంతతోమాలాకరంగృహమ్ ॥ ౩౫ ॥ వస్తుగేహంతైలశాలాం
ఘృతార్థంభవనంపుథక్ । భక్ష్యశాలాంవిశాలాంచభూషణానాంగృ
హంతథా ॥ ౩౬ ॥ కర్పూరగంధమార్జాలతైలకస్తూరికాగృహమ్ । క
ల్పయాశుచరాజేంద్రగజాశ్వభవనంపుథక్ ॥ ౩౭ ॥ తామ్రపత్రై
శ్చుప్తంబద్ధంస్వర్ణాలంకారమణ్డితమ్ । శ్రీతీర్థమన్నశాలాగ్రేభూతీర్థంభూ

మిపాలక ॥ ౩౮ ॥ త్వయావినిర్మితంపూర్వంతోడ్జమానమహీపతే ॥ త
దద్యకురుశోభాధ్యంశిలాబంధనపూర్వకమ్ ॥ ౩౯ ॥ ఇత్యుక్తోవాసుదే

భగవత్కథితోడ్జమాన్నపపూర్వోదస్తః.

వేనరాజావచనమబ్రవీత్ ॥ తోడ్జమానః ॥ కథంపూర్వంమయాకూపః
కృతస్తేకేనజన్తనా ॥ ౪౦ ॥ కోహంపూర్వంచకాజాతిస్తస్తమాచక్ష్య
విస్తరాత్ ॥ రాజ్ఞేత్యుక్తోబ్రవీదాజఃశ్రీనివాసస్సతాంగతిః ॥ ౪౧ ॥
శ్రీనివాసః ॥ పురానైఖానసోనామఋషిరత్యంతనిష్ఠధీః ॥ భావికృష్ణావ
తారస్యకథాంశ్రుత్వాపురాతనీమ్ ॥ ౪౨ ॥ కాలానాంకర్తాంచైవశ
రీరాణాంచనస్థితిః ॥ జనానామితినిశ్చిత్యతపస్తప్తంప్రచక్రమే ॥ ౪౩ ॥
ద్రావిడచోళదేశేతుప్రకృప్తేకుశవిస్తృతే ॥ కృష్ణరూపంప్రపశ్యామినిరా
హరోజితేంద్రియః ॥ ౪౪ ॥ తపసాదుష్కరేణేతిసుదృఢంకృతనిశ్చయః ॥ త
పసాతప్యమానస్యతస్యనైభక్తవత్సలః ॥ ౪౫ ॥ ప్రాదుర్భూతవభగవాన్
పురాగోపాలవేషభాన్ ॥ ప్రాదుర్భూతంహరిందృష్టౌతుష్టావసమునిస్త
దా ॥ ౪౬ ॥ శ్రీనైఘానసః ॥ పూజాంకరోమిపురుషోత్తమపుణ్యమూ
ర్తేగోపాలవేషకరుః ॥ కరదేవదేవ ॥ ఇత్థంసమీతఉవాచమునీశ్వరంతం
తస్యోచితంనచనమేషమహానుభావ ॥ ౪౭ ॥ శ్రీకృష్ణః ॥ త్వయాధ్యే
యశ్శ్రీనివాసోనాహంధ్యేయోమునీశ్వర ॥ గచ్ఛశేషగిరింతత్రవల్లీకేవ
ర్తతేశుభా ॥ ౪౮ ॥ ప్రతిమాశ్రీనివాసస్యతత్త్వజాంకురుసంతతమ్ ॥
సంగమిష్యతితేమాగ్నేశూద్రశ్శ్రీరంగదాసకః ॥ ౪౯ ॥ పూజకస్యభవే
చ్ఛూద్రస్సేవకస్తేమహామునే ॥ ఏవముక్తోధవారిణాసంప్రాప్తోవేషక
టాచలమ్ ॥ ౫౦ ॥ సంగమస్తుబభూవాస్యమునేశూద్రదేవవత్త్వని ॥ త
తస్తుతేనసహితోగత్వాశ్రీవేషకటాచలమ్ ॥ ౫౧ ॥ వల్లీకస్థంహరిందృ
ష్టౌపూజయామాసనైమునిః ॥ పుష్పాణ్యాహరయామాసరంగదాసో
మహాయశాః ॥ ౫౨ ॥ లకష్మీదైవయోగేనగంధర్వఃకుండలాహ్వయః ॥
స్నానార్థమాగమచ్ఛీఘ్రింస్వాభిస్త్రిభిర్జలాశయమ్ ॥ ౫౩ ॥ వసంతే
విజనేతత్రస్వామిపుష్కరిణీజలే ॥ జలక్రీడాపరాస్తతదృష్టౌతారంగదా
సకః ॥ ౫౪ ॥ మదోద్రిక్తమనాభూత్వారేతోఽత్యుక్తీధరాతలే ॥ పున

సన్నిత్యాశుచిర్భూత్వా పశ్చాత్తాపేననిదితః ॥ ౫౫ ॥ బద్ధంమాలా
కులంసర్వంపరిత్యజ్యపునస్తదా । పునరాపృత్యపుష్పాణిశీఘ్రమూదాయ
పాదజః ॥ ౫౬ ॥ దేవాగారంసమాసాద్యస్థితవానగ్రతోహరేః । రం
గదాసంఘానిర్దృష్త్వాఽగర్హయద్వచసాముహూః ॥ ౫౭ ॥ పూజాకా
లోహ్యతిక్రాంతశ్చక్రపాణేర్మహాత్మనః । కిమర్థంకృతవానాఽలవిశంబం
శూద్రసందన ॥ ౫౮ ॥ నిందిత్యామునిశార్దూలేశూద్రంపూజావిలోప
నమ్ । ఏవంపదతివిప్రేంద్రేస్థితేతూష్ణీంచపాదజే ॥ ౫౯ ॥ శంఖచక్రధరశ్శూ
ద్రమువాచపరయాగిరా ॥ శ్రీనివాసః ॥ మాభైః పీఠపుత్రభద్రం తేరంగదా
సమహామతే ॥ ౬౦ ॥ మాయయామోహితంవిశ్వంససురాసురమాను
షమ్ । తత్రాపితవబుద్ధిస్తుపశ్చాత్తాపేనయోజితా ॥ ౬౧ ॥ తస్మాత్త్వమ
శుభశ్శూద్రసంత్యజాత్రకశేబరమ్ । స్వామిపుష్కరిణీతీరేసర్వపాపని
వారణే ॥ ౬౨ ॥ మరణాత్పుణ్యదేశేఽస్త్రిశుద్ధోజన్మాంతరేపునః । సుధ
ర్మతనయోభూత్వాతోడ్లదేశాధిపాభవ ॥ ౬౩ ॥ తోడ్లమానితివిఖ్యాతోలో
కేకీర్తింగమిష్యసి । శతస్త్రీవల్లభోభూత్వామమభక్తశ్చకేవలమ్ ॥ ౬౪ ॥
తతస్త్వంసార్వభౌమస్సకరాజ్యభోగఘృపైష్యసి । కన్యాదానప్రంసగ
శ్చభవిష్యతినసంశయః ॥ ౬౫ ॥ తస్మాద్దేహంత్యజాతైఃప్రవసిరాహారోఽ
తినిర్మలః । సుధర్మరాజతనయోరాజాఽకాశానుజోభవేః ॥ ౬౬ ॥ ఇత్యు
క్తోవాసుదేవేనతనుంతతైఃప్రవసోఽత్యజత్ । సత్యమద్యాకాశరాజాఽను
జోభూద్ధార్మికోన్మవః ॥ ౬౭ ॥ తదాత్వయాకృతస్తేషమకూపఆరామకా
రణాత్ । ఇతితేకథితంపూర్వంజన్మకర్మసముద్భవమ్ ॥ ౬౮ ॥ గోవిం

శ్చ తోడ్లమాన్నుపప్రార్థనయాభగవత్కృతనవీనమద్దిరప్రవేశః ॥
దవచనంశ్రుత్వాతోడ్లమానాజసత్తమః । కూపంసంశోధయామాసస్వ
కృతంపూర్వజన్మని ॥ ౬౯ ॥ విమానంకారయామాసరత్నచిత్రంమహా
న్నతమ్ । చతుర్ముర్తినమోపేతంవైనతేయవిభూషితమ్ ॥ ౭౦ ॥ క
లశేనసమోపేతంసావణ్ణేనాద్భుతేనవై । ఆగతానాంజనానాంచసమా
రోహావరోహయోః ॥ ౭౧ ॥ మార్గంయోజనవిస్తీర్ణం ససాపానంచకా
రహా । మధ్యేమధ్యేమంటపానిప్రపాకూపాంశ్చకారచ ॥ ౭౨ ॥ శ్రీని
వాసంసమాగమ్యతోడ్లమానబ్రవీత్తతః ॥ రాజా ॥ త్వయానియమితం

దేవ సర్వసంపూర్ణతాంగతమ్ || 23 || ఆగచ్ఛాద్యజగన్నాథ చైత్యం
తవజనార్దన | ఇతిరాజవచస్సుత్వా భగవానాహభూపతిమ్ || 2౪ || అవ
శ్యమనుగచ్ఛామితవధక్త్యాప్రతోషితః | ఇత్యుక్త్యాప్రస్థితం దేవం దేవైశ్చే
స్త్రపురోగమైః || 2౫ || వైఘానసముషితేష్టైర్బాహ్మణైర్బాహ్మవి
త్తమైః | ఋశ్నామగాయత్రైశ్చైవ మంత్రైశ్చవిధిపూర్వకమ్ || 2౬ ||
వాదితైర్వాద్యమానైశ్చ ఘోషయద్భిర్దిశోదత | దేవైర్బాహ్మపురో
గైశ్చ స్తువద్భిస్తుతిభిర్హరిమ్ || 27 || ప్రవేశయామాసవరంసుమందిరం
శ్రీశ్రీనివాసంపురుషంపురాణమ్ | పద్మావతీంచాపిముదామహీపతి స్సమ
స్తలోకైర్మునిభిర్మహాత్మనైః || 2౮ || పుష్పాణ్యవర్షంశ్చసురాసురా
ద్యా స్సయక్షగంధర్వసరోరగాశ్చ | దేవస్యమూర్ధ్నాశ్రువిమానవర్షే
తంపూజయంత స్త్వప్రయశ్చహర్షాత్ || 2౯ || తతః ఆనందనిలయేతో
ణ్ణమాన్నృపనిర్మితే | విమానాగ్నేశ్రీనివాసో రరాజభగవాన్ హరిః ||
ఆనందజనక త్యాత్త మానందనిలయంవిదుః | వరపద్మాసనేసుస్థాం విభా
యకమలాలయామ్ || ౩౦ || పద్మావతీంవిశాలాక్షీం భగవానాత్మవక్ష
సి | అరిశంఖవిహీనోసౌ కటిన్యస్తకరోత్తమః || ౩౧ || దర్శయన్పాణి
నైకేన దక్షిణేనవృషాకపిః | పదపద్మంసురారాధ్యం గతించపరమాంస్త
ణామ్ || ౩2 || కటిన్యస్తక రేణాపి నిజపాదాబ్జగామినామ్ | నృణాం
భవపయోరాశిం కటిదఘ్నంప్రదర్శయన్ || ౩౩ || విరాజతేవేజ్జ-తేజ
స్సంప్రత్యపిరమాపతిః | ఇతి తేకథితంరాజమాహాత్మ్యంవేజ్జ-తేజితః ||
పవిత్రంపరమంపుణ్యంమద్భుతానాశ్చమద్భుతమ్ || ౩౪ || ... *

ఇతి శ్రీభవిష్యోత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే

భగవత్కృతతోణ్ణమాన్నృపనిర్మితసవీనమన్దిరప్రవే

శాదికథనంనామ త్రయోదశోధ్యాయః.

బ్రహ్మకారితదీపారోహణభగవదుత్సవప్రశంసా.

శతానందః || సర్వాభ్యుదయకామోఽథ భూతానాంహితకా
మ్యయా | తదావై భగవాన్బాహ్మ దీపద్వయమకల్పయత్ || ౧ || ప్రా.

౧౧౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య-భవిష్యత్తకపురాణ స్తవ తే(౧-౧౪

ర్థయామాసగోవిందం పరమేశ్వరమనామయమ్ । యావత్కలియుగంతి
 స్తే త్తావద్దీపోభివర్ధతామ్ ॥ ౨ ॥ యదావిమానపతనం యదాదీపవినా
 శనమ్ । తదావతారస్సంపూర్ణ ఇతిమేనిశ్చితోఽవధిః ॥ ౩ ॥ ఇతితస్మై వ
 రందత్వా బ్రహ్మణమవదద్ధరిః ॥ శ్రీనివాసః ॥ హ్రూయతాంవచనంతా
 త భుజముద్భృత్యచోచ్యతే ॥ ౪ ॥ ఉత్సవంకురుమేపుణ్యం బ్రహ్మన్లోక
 పితామహా । ధ్వజారోహణమారభ్యరథాంతంచసవాహనం ॥ ౫ ॥
 నైవేద్యంబహుచిత్రంచ బ్రాహ్మణైర్వేదపారగైః । కర్తవ్యంమమకల్యా
 ణం త్రికాలేభయభక్తితః ॥ ౬ ॥ తదేతద్వచనంశ్రుత్వా పితుస్సచపితా
 మహాః । తోడ్లమానంసమాహూయ వచనంవ్యాహరత్తదా ॥ ౭ ॥
 బ్రహ్మ ॥ వాహనానివిచిత్రాణి కురుశీఘ్రంరమాపతేః । రథోదారుమ
 యస్తాత బహుచిత్రవిచిత్రతః ॥ ౮ ॥ అతంచేణమహీపాలకర్తవ్యోవిశ్వ
 కర్తా । ఛత్రాణిచామరేపుణ్యే వ్యజనంరాజసత్తమ ॥ ౯ ॥ ఇత్యుక్త్వా
 విశ్వకర్తా మాహూయన్పుపతేర్వశమ్ । విధాతావిదధేపోపి యథారా
 జానుశాసనమ్ ॥ ౧౦ ॥ వాహనానిరథచ్ఛత్ర చామరవ్యజనానిచ । కృత
 మహోత్సవార్థంవేంకటాద్రిమ్ప్రతినానాదేశీయస్సపాగమనమ్ ॥
 వాఙ్మణిమాత్రేణ ప్రీతయేమధుఘృతినః ॥ ౧౧ ॥ ఉదాచవచనంచేవో
 రాజానంసపితామహమ్ । సర్వదేశజనాకీర్ణ ముత్సవంచోత్తమంవిదుః ॥
 ఆనయస్వస్సపాత్సర్వాన్నానాదేశగతానితి । శాసితోవాసుదేవేన
 భృత్యాశంపైప్రయన్నృపః ॥ ౧౩ ॥ అంగవంగకళింగాద్యాః పౌ
 గండాఃకాశికాస్తతః । కాంభోజాఃకేరళద్వీపావిరాటకురుజాంగలాః ॥ ౧౪ ॥
 బర్బరాఃపాండ్యదేశీయాశ్చైద్యామాత్స్యస్ససైంధవాః । ఆగతాస్తేమ
 హీపాలాస్సకుటుంబాస్సవాహనాః ॥ ౧౫ ॥ కేచిద్వానగతాఃకేచి
 ద్గజస్థాఃకేచిదశ్వగాః । కేచిచ్ఛిబికారూఢాః కేచిత్పద్భ్యాంసమాయ
 యః ॥ ౧౬ ॥ ఛత్రైస్సచామరైర్దివ్యై మయూరశుకపింఛకైః । ఆ
 రాధనంప్రకుర్వాణా విప్రాణాంచైవభోజనైః ॥ ౧౭ ॥ బ్రహ్మత్రియవి
 ట్పూత్రదా యేచాన్యేనవజాతిజాః । చండాలయవనాంస్త్వక్త్వా సర్వప
 వసమాగతాః ॥ ౧౮ ॥ సమాగమేమార్గమధ్యే సంకీర్ణజనమణ్డలే ।

అశ్మంతఃకేచిదాయాంతి కేనిదన్నవివర్జితాః ॥ ౧౯ ॥ కేచిత్త్విరప్రపానా
 శ్చ కేచిద్ధారణపారజైః । సర్వేభవన్తా రేర్భక్తా శ్చీనివాసస్యభూమిపః
 ధనానివస్తా గ్రిణిచభూషణాని కాయాస్సజీవానిసుఖానిసర్వే । శ్రీవేంకట
 తేశస్యపదార్పితాని చక్రుర్జనాభాగవతాఃకలాయుగే ॥ ౨౦ ॥ తత్రా
 హులాయమునీకృత్సర్వా స్తహీపాలాస్యథాక్రమమ్ । కన్యామాసంగతే
 భానౌ ద్వితీయాయాంజగత్పతేః ॥ ౨౧ ॥ ధ్వజారోహణమాధాయ సాం
 కురార్పణమేవచ । వై ఘనసమునిశ్రేష్ఠః పూజామంత్రైః ప్రకల్పితా ॥
 సరయానంరత్నమయం నిధాయపురతోహరేః । వాసుదేవంబభాషేథ
 బ్రహ్మలోకపితామహః ॥ ౨౨ ॥ సరయానంసమారుహ్య కురుచైత్యప్రద
 ష్ఠీణమ్ । ఏవముక్తః ప్రత్యువాచ శ్రీనివాసఃపితామహమ్ ॥ ౨౩ ॥ శ్రీనివా
 * భగవదాజ్ఞయాబ్రహ్మకృతభగవన్నర్తచతుష్టయనిర్మాణప్రకారః *
 సః ॥ భోపుత్రబాలభావేనసి శాసితోవేదనిర్ణయః । సచాద్యవిస్తృతస్తా
 తపరీతౌదీయతాంమమ ॥ ౨౪ ॥ సతద్వచనమాకర్ణ్య కించిచ్చింతాసమా
 కులః । పరీతౌచదదావిష్టో ర్వేదానాంవేదవిత్తమః ॥ ౨౫ ॥ స్థాలిత్య
 మభవత్కించిత్పరీతౌయాంవిధేస్తదా । తతోవహోధితస్సమ్యక్ స్వే
 ధావేదానుశాసనమ్ ॥ ౨౬ ॥ నిర్గమేక్షణమాత్రేణశ్రీనివాసాత్క్రీడా
 శ్శుభాః । మూర్తీశ్చతస్రామంత్రైస్తు చతుర్వేదసముద్భవైః ॥ ౨౭ ॥
 పృథజ్జ్వామూనితాసాంవై చకారనుమహామతిః । ఉత్సవశ్రీనివాసాఖ్యా
 త్వాద్యాన్యాచోగ్రనామికా ॥ ౩౦ ॥ సర్వాధిపసమాఖ్యాన్య లేఖ
 కాఖ్యాతదాపరా । మూలమూర్తిరభూత్తాసాం మూర్తీనాంచతురాత్మ
 నామ్ ॥ ౩౧ ॥ స్వయంశ్రీవేంకటాధీశస్సర్వాత్కజగదీశ్వరః । దే
 వానాంకల్పయామాస తత్తన్నాత్యభిమానినామ్ ॥ ౩౨ ॥ అసంకీర్ణాని
 కార్యాణి తానితానివిధిస్తతః । పఞ్చనామపిదేవానాం తత్తన్నూర్త్య
 భిమానినామ్ ॥ ౩౩ ॥ చతుర్ముఖేషుచతురోమనస్యేకంవిధిస్తదా ।
 అనుసందధదాతేనే సర్వంకర్తృమహోత్సవే ॥ ౩౪ ॥ ఉత్సవశ్రీనివా
 సస్తుయాత్రాకర్తృదీక్షితః । తేననిర్వర్తయామాసయాత్రాకర్తోత్సవం
 విధిః ॥ ౩౫ ॥ సైవేద్యంబహుధాచిత్రం చక్రేబ్రహ్మోత్సవేశుభే ।
 గుడౌదనంతిలాన్నంచ పరమాన్నంపయశ్శ్రీరమ్ ॥ ౩౬ ॥ ముద్గాన్నం

మాషకాన్నంచ దధ్యోదనమతఃపరమ్ । పద్విధాన్నంచసాపూపం సపా
యసశర్కరమ్ ॥ ౩౭ ॥ గుడాపూపాం స్తిలాపూపా న్నామాపూపా
న్మనోహరాః । మోదకాంశ్చశతచ్ఛిద్ర ప్రముఖానామరయన్విధిః ॥ ౩౮ ॥

॥ బ్రహ్మకారితశ్రీనివాసమహోత్సవవైభవప్రకారవర్ణనమ్ ॥

అర్చయామాసదేవాయ శ్రీనివాసాయవిష్ణవే । ఉత్సవశ్రీనివాసస్య వీధి
యాత్రాంనుహోత్సవే ॥ ౩౯ ॥ కారయామాసవైవేదా ధ్వజారో
హణపూర్వకమ్ । సాయంకాలేచపూర్వేద్యుర్ధ్వజారోహణవాసరా
త్ ॥ ౪౦ ॥ అనంతగరుడాద్యాశ్చ బ్రహ్మద్యాశ్చతథామరాః । సర్వే
చాన్యేమహర్వాద్యా విష్వక్సేనపురస్సరాః ॥ ౪౧ ॥ వల్మీకాదిభవాం
మృతస్త్రింపవిత్రాంనగరాద్భహిః । ఖానితాంవిధివస్తంత్రైర్హస్తమ
స్తకరోపితామ్ ॥ ౪౨ ॥ సర్వమజ్జలవాద్యైశ్చసహసర్వపరిచ్ఛదైః ।
ససంభ్రమంసమానీయ ప్రాదక్షిణ్యేనవీధిషు ॥ ౪౩ ॥ అంకురార్పణ
మాతేను స్సహర్షపులకాంకురాః । తతోఽపరేద్యురుషసి ధ్వజారోహమ
హోత్సవమ్ ॥ ౪౪ ॥ ఆరభ్యావభృథాంతంచపుష్పయాగాంతమేవ
చ । ఉత్సవంశ్రీనివాసస్యచకారవిధివద్విధిః ॥ ౪౫ ॥ తస్మిన్మహో
త్సవేవిష్ణోర్ధ్వజారోహణవాసరే । ప్రథమేప్రథమంయానం మనుష్యా
న్దోళికా౭భవత్ ॥ ౪౬ ॥ ద్వితీయంచతథారాత్రా వభవచ్ఛేషవాహన
మ్ । శేషేశయనశీలస్య శేషాచలనివాసినః ॥ ౪౭ ॥ సదాశేషప్రియ
స్యాస్య శ్రీనివాసస్య శాక్తికాః । ద్వితీయదివసేచాద్యం భూయోఽభూచ్ఛే
షవాహనం ॥ ౪౮ ॥ ద్వితీయంచతథారాత్రా వభవద్ధంసవాహనమ్ ।
తృతీయదివసేచాద్య మభవత్త్రింహవాహనమ్ ॥ ౪౯ ॥ ద్వితీయంచత
థాయానం రాత్రౌమాక్తికమండపమ్ । చతుర్థదివసేయానమాదిమంకల్ప
భూరుహః ॥ ౫౦ ॥ ద్వితీయమభవద్రాత్రౌ సర్వభూపాలవాహనమ్ ।
పంచమేదివసేచాద్యం యానమాందోళికా౭భవత్ ॥ ౫౧ ॥ హరేర
మృతసందాయ మోహినీవేషధారిణః । ద్వితీయంరజనాయానం వేదవే
ద్యస్యవైహరేః ॥ ౫౨ ॥ బభూవచస్వయంసాక్షౌ చ్ఛందోమూర్తిఃఖ
గేశ్వరః । ఆద్యంయానంషష్ఠదినే హనూమానభవద్ధరేః ॥ ౫౩ ॥ ద్వితీ
యమ్ముంగళగిరి స్సాయంయానమభూద్ధరేః । మహిషీసంయుతస్యాస్య

వసంతోత్సవరాగిణః । ౫౪ ॥ తృతీయంరజనాయానమాసీదైరావతో
గజః । సప్తమేభూద్ధినేయానమాద్యంభాసూరమణ్డలమ్ ॥ ౫౫ ॥ ద్వి
తీయమ్మంగళగిరిస్సాయమాసీద్రమాపతే । రమణీయతమోద్యానవిహా
రోత్సవరాగిణః ॥ ౫౬ ॥ కుసుమాపచయవ్యగ్రమహిషీజనశాలినః । తృ
తీయంరజనాయానమభవచ్ఛంద్రమండలమ్ ॥ ౫౭ ॥ అష్టమేదివసేచా
ద్యమభవద్వాహనంహరేః । నానావిధైరలంకారైర్మండితస్సుమహాన్ర
థః ॥ ౫౮ ॥ ద్వితీయంరజనాయానమభూదుచ్చైశ్శ్రీవాహయః । స
వమేదివసేచాద్యంయానమాందోళికాభవత్ ॥ ౫౯ ॥ ద్వితీయంమం
గళగిరిస్సాయమాసీద్రమాపతే । హరిదైగ్రిపింగళైశ్శూణైఃరభిషిక్తస్వ
మంగళైః ॥ ౬౦ ॥ సముద్యుక్తస్సావభృథస్నానమాంగళికోత్సవే ।
సఖత్థమ్మంగళైశ్శూణైఃస్థూరిదైగ్రిరభిషేచితః ॥ ౬౧ ॥ సుందరమ్మంగ
ళగిరింసమారుహ్యాసతాంగతిః । చైత్యంప్రదక్షిణీకృత్యసహసర్వైర్మ
హాజనైః ॥ ౬౨ ॥ జపద్భిరైవ్విదికాన్తంత్రాసహితశ్చద్విజోత్తమైః ।
చకారావభృథస్నానంభగవానాదిపూరుషః ॥ ౬౩ ॥ స్వామిపుష్కరి
ణితీర్థేసర్వలోకైకపావనే । అవతారదినేతస్మిన్నక్షత్రేశ్రవణేప్రగే ॥
తృతీయమ్మజ్జళగిరిస్సాయనంరాతావభూత్తతః । ధ్వజావరోహణాభిఖ్యుడి
త్సవోభూత్తదాహరేః ॥ ౬౪ ॥ తతోఽపరేద్యురభవత్పుష్పయాగ
మహోత్సవః । దేశాంతరాదాగతానాంసపర్యాసీత్తతోస్సృణామ్ ॥
దేవాజగ్తుస్సృకంధామరాజానోరాజసత్తమ । జగ్తుస్సృనగరంది
వ్యందృష్ట్వాదేవమహోత్సవమ్ ॥ ౬౫ ॥ బ్రహ్మజగామస్వంలొకం
నత్వావేజ్జటవల్లభమ్ । సమాప్యచోత్సవంసర్వంసరాజాతోడ్డమా
న్నృపః ॥ ౬౬ ॥ వాసుదేవంసమస్కృత్యచాజ్ఞామాదాయమాశినా ।
స్వపురంప్రాప్యధర్మాత్కృత్వార్చాంవేజ్జటచీశితః ॥ ౬౭ ॥ సంస్థా
ప్యపూజయామాసస్వపురేనిజమందిరే । రాజ్యంచకారధర్మాత్స
త్యేనపృథివీపతిః ॥ ౬౮ ॥ గోబ్రాహ్మణహితార్థాయచాతిథీనాంహితా
యచ । సద్ధర్మనిరతశ్శాంతోజితమన్యుర్జితేంద్రియః ॥ ౬౯ ॥ నిత్యమా
రాధయన్కృష్ణంబిలమార్గేణచాగతః । ఇత్థంకుర్వతిరాజేంద్రరాజరాజ

నిగరశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - భవిష్యత్తరపురాణా స్తవగీత (అ-నిగర

గంగాస్నానగంతుకూర్తాఖ్యద్విజవృత్తాంతః.

కులోద్భవే || ౭౨ || తార్తికేమాసిసంప్రాప్తేదైవయోగేనభూపతే ||
 సమాయయాద్విజశ్రేష్ఠఃకూర్తోవాసిష్ఠగోత్రజః || ౭౩ || పితరుస్థిసమాగృ
 హ్యగంగాస్నానసముత్సుకః | అకస్మాద్రాజనగరంవిప్రుక్షత్రియసంకుల
 మ్ || ౭౪ || సమంతతస్సమాకర్ణ్యతోడ్డమాన్క్రిస్తసంభ్రమమ్ | రాఘవా
 ఖ్యసుతేనైవమహాలక్ష్మ్యఖ్యభార్యయా || ౭౫ || పురాదృహిర్వినిశ్చిప్యభా
 ర్యాంపుత్రంచసద్విజః | సమాసదద్రాజగృహంరాజదర్శనలాలసః || ౭౬ ||
 సింహాసనగతంకాంతంవిద్వన్తండలమండితమ్ | తమాశ్శీర్భిర్భిశేషేణసం
 స్తుత్యపృథివీపతిమ్ || ౭౭ || రాజానమబ్రవీద్విప్రుఃకూర్తోవేదాంతపార
 గః || కూర్తః || శ్రుతాబహుముఖాత్క్రిస్తస్తవభూపవిశాంపతే || ౭౮ ||
 తచ్చృత్వాద్యసమీపంతేసంప్రాప్తోహంనృపోత్తమ | ఇతివిప్రవచ
 శ్చృత్వాపూజయామాససద్విజమ్ || ౭౯ || తోడ్డమానః || కిమా
 గమనకార్యంతేతన్నమాచక్ష్యభోద్విజ | ఇత్థముక్తోబ్రవీద్రాజఃకూర్తో
 వేగవిదాంవరః || ౮౦ || కూర్తః || మత్పితావ్రతతాంప్రాప్తఃకాలే
 నపృథివీపతే | తస్యాస్థినిచయంసీత్యాగంగామజ్జనహేతవః || ౮౧ || ౪-
 శీంగచ్చామిరాజేంద్రమనసాకృతనిశ్చయః | దైవాచ్చగర్హిణీజాతామ
 మభార్యాపతివ్రతా || ౮౨ || పశ్చివర్షశ్చమేపుత్రోనశక్తోగంతుమాత్మ
 నా | తస్మాత్త్వయామహారాజరక్షణీయాచతాపుభా || ౮౩ || అశక్తో
 హంతయాగంతుంగర్హిణ్యాతుద్విజప్రియ | స్త్రీణాంపత్న్యర్గృహేవాసో
 నియతశ్చోదితోఽన్యథా || ౮౪ || పిత్రోస్సమీపేవాసస్తుతదభావేన్వసుర్గృ
 హే | అథవామాతులగృహేత్వథవారాజమందిరే || ౮౫ || షడతేపితర
 స్త్రీణామితిజానామితత్థినితిమ్ | తస్మాత్త్వంరక్షరాజేంద్రసుతంభార్యాం
 చగర్హిణీమ్ || ౮౬ || ఇత్యేవముక్తోవిప్రేణకూర్తసంక్షేనతోడ్డమాన్ || బా
 ధమిత్యుక్తవాన్రాజాతస్యదత్వాధనంబహు || ౮౭ || తత్రసంస్థాప్యతౌవి
 ప్రోబాష్పసందిగ్ధలోచనః | అబ్రవీత్ససుతాంపత్నీంబాష్పపర్యాకులేక్ష
 ణామ్ || ౮౮ || గచ్చామ్యహంవరాహోహేగంగాంభాగీరధీంప్రియే |
 మారుదస్త్యంవరాహోహేపశ్యపుత్రంభయాతురమ్ || ౮౯ || ఇత్యేవ
 ముక్తాసావిప్రపత్నీభర్తారమబ్రవీత్ | నిజనాథస్యవదనంపశ్యంతీదుఃఖ

భాగీని ॥ ౯౦ ॥ శీఘ్రమాగచ్ఛభోస్వామిఃకృత్యాగంగావగాహనమ్ ।
పుత్రోపితేమహాప్రాజ్ఞస్త్యామేవమనుమన్యతే ॥ ౯౧ ॥ ఇత్థంవదంతీం
స్వాంభార్యాంపశ్యన్నాలింగ్యచాత్తజమ్ । జగామవిప్రోరాజేంద్రపశ్య
న్వైపుష్టతఃపునః ॥ ౯౨ ॥ సాజగామగృహంరాజ్ఞఃపశ్యంతీపతిమాత్త
నః । పరిమృజ్యాక్షిజంతోయంసాంత్యయిత్వాసుతంతథా ॥ ౯౩ ॥ రా
జపత్నింసమాసాద్యపుత్రేణసహసంస్థితా । గతేవిప్రేసరాజ్ఞిస్తన్యభా
ర్యాంచసుందరీమ్ ॥ ౯౪ ॥ దృష్ట్వాచింతాకులోభాత్వామనసీత్థమచిం
తయత్ । త్రివిధాఃపురుషాఃప్రాక్తాధియస్తేషాంపుథగ్విధాః ॥ ౯౫ ॥ త
స్మాన్తయాతియత్నేనస్థాపనీయాద్విజప్రియా । ఇతిసంచింత్యధర్మాత్తా
తోడ్లమానాజసత్తమః ॥ ౯౬ ॥ ఏకాంతేభవనంకృత్యాస్థాపయామా
సతతతామ్ । అన్నంషక్త్యాసపర్యాప్తంసకృతోసేషసూరందదౌ ॥ ౯౭ ॥
తండులబైశ్యకాష్టాంతైస్సర్వోపకరణైస్సమమ్ । తద్గృహంశృంఖలై
ర్బద్ధౌసరాజాతోడ్లమాన్న్యసః ॥ ౯౮ ॥ దూతాన్విధాయవైదూరేచా
ర్థక్రోశాయతేనిజే । గృహఏవకవచితోఽణేనిగూఢంతాంతదాన్యధాత్ ।
ధూర్తానాంతుయథాసేయంసగచ్ఛేద్దోచరందృశామ్ । తతోరాజ్యేస
మాసక్తోరాజాకార్యవశంగతః ॥ ౧౦౦ ॥ రాజ్యభారేణరాజేంద్రవ్య
స్థరద్భ్యాహ్లాణప్రియామ్ । ద్వివత్సరాంతేవిప్రేంద్రకృత్యాగంగావ
గాహనమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ గయాంగత్యాగయాశ్రాద్ధంకృత్యానిజపితుస్త
థా । గంగాయావివధంచోధ్యాసూంధదేశేద్విజోత్తమః ॥ ౧౦౨ ॥
తోడ్లమానపురంప్రాప్యప్రవివేశనృపాలయమ్ ॥ రాజాసమబ్రవీద్రాజ
న్నాశీర్భిరభినంద్యచ ॥ ౧౦౩ ॥ దీప్తాయుర్భవరాజేంద్రపుత్రవాఙ్జానవా
న్భవ । త్వత్ప్రసాదేసరాజేంద్రకృతేంగంగావగాహనమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ గం
గాన్మగాహనంరాజాకురుతత్సలిలైశ్శుభైః । ఏవముక్తస్సరాజ్ఞిర్విస్త్ర
తాంబ్రహ్మణీంస్తరక ॥ ౧౦౫ ॥ స్తభోబభూవచాకస్తాద్దండహతఞ్చ
వోరగః । ఐదృశ్యహేషద్రధికైర్ద్రోణకర్ణపురోగమైః ॥ ౧౦౬ ॥
నిరుద్ధానాంపైంధవేనబాలమర్జుననందనం । నిహతంపశ్యతాంరాజా
శౌండవానాంమహత్తనాం ॥ ౧౦౭ ॥ వాసుదేవముఖాచ్ఛృత్యాచా
ర్జునస్యమనోయథా । రామబాణేనవిధ్వంసరావణస్యమనోయథా ।

౧౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవతే (౧-౧౪)

తథైవతోండమానస్యహృదయంపర్యకంపత । ధైర్యేణమనసస్సాన్విప్థ్యం
ప్రాప్తవాణానప్రజాపతిః ॥ ౧౦౯ ॥ తదాహభారతీంవిప్రఃకించద్దుఃఖన
మన్వితః । రాజానంరాజశార్దూలంపప్రచ్ఛకుశలంతదా ॥ ౧౧౦ ॥ భా
ర్యామేగర్భిణీపూర్వంప్రసూతాకింసుతంసుతామ్ । నశ్రూయతేతయో
ర్వార్తామమచిత్తప్రతోషిణీ ॥ ౧౧౧ ॥ పుత్రోమేనిర్దుణోరాజకానర్వ
దాక్రీడనేరతఃతటాకేపుష్కరిణ్యాంవాకూపేవావిపులాంభసి ॥ ౧౧౨ ॥
తస్మాన్నేమనసోదుఃఖంసదాభావివిశాంపతే । భార్యామేరాజశార్దూల
మమదర్శనకారణాత్ ॥ ౧౧౩ ॥ నచాగతావరారోహాకుతోమేధ్రమ
తేమనః । సుతంభార్యాంచితయామిదివానక్తంచగర్భిణీమ్ ॥ ౧౧౪ ॥
తస్యాలాపమితిశ్రుత్వా రాజాధైర్యేణభారతీమ్ । వ్యాపారత్తోడ్డమానో
పియథాధీరోహ్యవర్తత ॥ ౧౧౫ ॥ తోడ్డమానః । భోభూసురకులో
త్పన్నమాధైషీపుత్రకారణాత్ । క్షేమప్రసూతాతేభార్యాపుత్ర్యాపు
త్రేణతిష్ఠతి ॥ ౧౧౬ ॥ బహవోయోషితోవిప్రమయాదృష్టాఞ్ఞతఃపురా ।
నసుతోనచతేభార్యామమదృష్టిపథంగతా ॥ ౧౧౭ ॥ అథతద్వృత్తమ
ఖిలంశ్రూయతాంభూసురోత్తమ । పూర్వదేవగురోర్వారస్సంప్రాప్త
స్తుగతేదినే ॥ ౧౧౮ ॥ తద్దినేవేజ్జటేశస్యప్రసక్తమభిషేచనమ్ । త
ద్దర్శనార్థంమేకన్యాస్సర్వాజగ్గుర్తహీసుర ॥ ౧౧౯ ॥ తాభిస్సమేతా
తేభార్యాపుత్రీపుత్రసమన్వితా । జగామవేజ్జటంతైలందేవదర్శనకా
రణాత్ ॥ ౧౨౦ ॥ అద్యశ్వోవాపరశ్వోవాసాగమిష్యతితేఽంతికమ్ । ఇ
తితంసాంత్యయిత్వాసగూఢంపుత్రమభాషత ॥ ౧౨౧ ॥ గచ్ఛాద్యపు
త్రభవనంవిప్రపత్న్యోస్తుశోభనమ్ । ఛింధిశృంఖలమవ్యగ్రఃప్రవిశ్యాంత
ర్గృహంపునః ॥ ౧౨౨ ॥ తాందృష్ట్వాపుత్రసహితాంశీఘ్రిమానయభూ
సురీమ్ । సచగత్వాతివేగేనకృతవాన్జనకేరీతమ్ ॥ ౧౨౩ ॥ దదర్శన్తతా
స్థిమాత్రంరుదగ్గదగ్గదకంఠవా । ధ్రివంసోవంశనాశంతుచ్చిన్నమూలంభ
విష్యతి ॥ ౧౨౪ ॥ ఇతిసంచితయన్నేత్యపితరంవాక్యమబ్రవీత్ । భో
తాతరాజవంశస్యనాశకాలస్సమాగతః ॥ ౧౨౫ ॥ యతస్సాబ్రాహ్మణీ
పూర్ణగర్భాసహసుతామృతా । అస్థిభూతానిజేగేహేతదన్నాద్యవిచా
రణాత్ ॥ ౧౨౬ ॥ ఇత్యుక్తోవిప్రవర్యాయపాకార్థంతర్జ్జులాదికమ్ ।

తోడ్చుమాన్పార్థనయాభగవత్కృతకూర్తద్విజపుత్రాద్యుజ్జ్వలనక్రమః॥
 దదాధైర్యేణరాజేంద్రస్సజగామజలాంతికమ్ ॥ ౧౨౭ ॥ తస్మిన్ప్రతేవిప్ర
 ముఖ్యేరాజాశేషచలంయయా ॥ పుత్రేణసహితోరాజాశరణార్థం
 మాపతేః ॥ ౧౨౮ ॥ పాదద్వయంప్రపన్నస్తురుదన్నాసీన్సహీపతిః ।
 రుదంతంచనృపందృష్ట్వాశ్రీనివాసస్తదాబ్రవీత్ ॥ ౧౨౯ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥
 అకాలేచకిమర్థంత్యమాగమోన్మపసత్తమ । రాజరాజకిమర్థంతేరోద
 నంజాయతే॥ ధునా ॥ ౧౩౦ ॥ ధీరత్వంచధనుష్కత్వం ప్రసృతంభూత
 లేతవ । అద్యకింకారణంతాతరోదనేవదత్తమ ॥ ౧౩౧ ॥ ఇత్యుక్తశ్శ్రీ
 నివాసేన నాబ్రవీత్సుచకించన । విదిత్వాహృదయంతస్య జగాదవచనం
 తతః ॥ ౧౩౨ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ విదితంహృదయంరాజన్నాతురస్యతవా
 ధునా । త్వయాకృతమిదంపాపంమయైవాచరితంనృప ॥ ౧౩౩ ॥ నివ
 ర్తస్వచపాపాత్క్షకింకరోమిన్మపాత్క్షజ । అకార్యంకర్తృభూపాల త్వ
 యాకృతమరిందమ ॥ ౧౩౪ ॥ అహంపాపోదురాచారో నిత్యదుఃఖస
 మన్వితః । హంకాలేకాలమేష్యామిక్రూరంవానరకంనృప ॥ ౧౩౫ ॥ ఆదా
 తవ్యంహిదౌర్భాగ్యంస్వధక్తస్యదురాత్మనః । దరిద్రత్వంతథాథక్తస్యై
 వంధర్కవిదోవిదుః ॥ ౧౩౬ ॥ మయితేభక్తిభావేచలోపానైవత్వయాకృ
 తః । కింకరోమిక్వగచ్ఛామిక్రూరంపాపంత్యయాకృతమ్ ॥ ౧౩౭ ॥
 తథాపితవసాహర్దా త్కరిష్యేజీవితాన్స్తృతాన్ ॥ కలౌవేజ్కటనాథే
 ననృపస్యాస్యవిమోక్షణమ్ ॥ ౧౩౮ ॥ కృతంమహాపాతకిన ఇతికీర్తిర్భ
 విష్యతి । పుత్రంప్రేషయభూపాల శాపభీరుమరిందమ ॥ ౧౩౯ ॥ తే
 హంమృతానామానేతుం సర్వాణ్యస్తీనిసంప్రతి । ఇతిశ్రీవేంకటపతేర్వా
 క్యంశ్రుత్వాసచాతురః ॥ ౧౪౦ ॥ ప్రేషయామాసపుత్రంతాన్యస్తీన్యా
 నేతుమాత్మనః । సజగామాతివేగేనమృతానాంభవనంనృప ॥ ౧౪౧ ॥
 బద్ధాతదస్థినిచయం వస్త్రేణాచ్ఛాద్యభూపతే । నరయానేవినిషీప్య
 చాచ్ఛాద్యన్మపనందనః ॥ ౧౪౨ ॥ తదాశేషగిరింప్రాప్య పితరంవా
 క్యమబ్రవీత్ । తదస్థిమండలంతాత సంప్రాప్తంవిద్ధిభూపతే ॥ ౧౪౩ ॥
 శ్రీనివాసాయశాంతాయ తదాసీతంవదాధునా । సపుత్రవచనంశ్రుత్వా
 శ్రీనివాసమభావత ॥ ౧౪౪ ॥ రాజా ॥ సమాసీతఃపుత్రకేమృతా

౧౧౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య-భవిష్యత్తరపురాణ స్తవ తే(౧-౧౮)

స్థినిచయోహరే । యథా తేజీవితంకృష్ణప్రాప్ను వంతితథాకురు ॥౧౮౫॥
 ఏవము కశ్యేనివాస స్తదస్థినిచయంనృప । కరాభ్యాంప్రతిగృహ్యథ
 స్వాత్తరీయేబబంధహా ॥ ౧౮౬ ॥ స్వామిపుష్కరిణీయత్రతస్యపూ
 ర్వదిశిస్థితమ్ । పాండుతీర్థంసమాసాద్యతస్యతీరముపాగతః ॥ ౧౮౭ ॥
 తత్రకించిద్దేవఖాతమాసాద్యమధుసూదనః । తోడ్డమానంచతత్పుత్రం
 త్యక్వాతీర్థముపాగతః ॥ ౧౮౮ ॥ ఆకంఠజలమధ్యేచనిమమజ్జజనార్దనః ।
 అస్థినితత్రనిక్షిప్యశిలాయాంతీర్థసన్నిధౌ ॥ ౧౮౯ ॥ ప్రత్యోశ్యవిష్ణుఃపస్ప
 ర్యస్వాజ్జలిక్షిప్తవారిణాజీవనంసన్నిపతితంతదస్థినిచయేతదా ॥ ౧౯౦ ॥
 ఇతి తేజీవితావిష్ణోః పాణిస్పర్శప్రభావతః । వపుషుఃపుష్పవర్షాణిత త్తీర్థే
 వాసవాదయః ॥ ౧౯౧ ॥ విస్తేరచిత్రాసుర్యేపిదృప్తత్ర తీర్థవై భవాః ।
 యదాతీర్థప్రభావేనజీవితామృతకాశ్యతే ॥ ౧౯౨ ॥ తదాసర్వేసురారా
 జాబ్రహ్మరుద్రేంద్రపూర్వకాః । అస్థితీర్థమితిఖ్యాతం తస్యనామదదుర్ము
 దా ॥ ౧౯౩ ॥ యేషామత్రాస్థినివతేన్నరకేవసతామపి । తేనర్వేస్వర్గ
 మృచ్ఛంతుసద్యఇత్యపి తేఽవదత్ ॥ ౧౯౪ ॥ ఉజ్జ్వలయన్సేఽథమృతాంస
 పుత్రాంతాంకూర్తభార్యానిజగర్భవాసితామ్ । దదాన్మపాయాతివి
 మూఢచేతసేదత్వాథతంపార్థివమాబభాషే ॥ ౧౯౫ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ కృ
 తోపకారస్యకృతాహ్యుపక్రియాశ తాధికా తేనృపతేమయాధునా । తవా
 గ్రజస్యాప్తతయాకృతామయాహ్యుపక్రియేయంధరణీవతేతవ ॥ ౧౯౬ ॥
 ఇతఃపరంమానమహంప్రపద్యేనాత్యంతమేకాంతిజనాత్పరేణ । కేనాపి
 కుర్వేసహవాగ్విలాసంసాక్షాత్కలావన్యముఖాద్ధిభాషే ॥ ౧౯౭ ॥ గ
 చ్ఛత్సదీయంపురమద్యరాజతస్యైద్విజాయాఖిలలోకసాక్షిణీమ్ । భా
 ర్యాంసపుత్రామతిభక్తి యుక్తాంప్రదాయరాజ్యం త్వమకంటకంకురు ॥
 >తోడ్డమానాజ్ఞయాస్వావాసమ్ప్రసక్తుమృకుటుమ్బకూర్తద్విజగమనమ్<
 ఇత్యుక్తోవాసుదేవేనతత్పత్నీసహితోన్యపః । గత్వాచనగరంపుత్రసహి
 తఃకూర్తమబ్రవీత్ ॥ ౧౯౮ ॥ భూదేవతవభార్యేయంసుపుత్రీపుత్రసం
 యుతా । సంప్రాప్తాదైవయోగేనతాంగృహ్నిష్ఠాప్యద్విజోత్తమ ॥ ౧౯౯ ॥
 ఇత్యుక్తాససుతాంపత్నీంసవిప్రాయస్యవేదయత్ । వృత్రాంతమఖిలం
 జ్ఞాత్వాపత్నీరాజముఖాద్విజః ॥ ౨౦౦ ॥ రాజాన్మమక్షంపప్రచ్ఛ

పత్నీంశిశుసుతాన్వితామ్ । కర్వగతాసిమహాభద్రేయథావత-భ్యతామి
 తి ॥ ౧౬౨ ॥ మహాలక్ష్మీః ॥ కింవదిష్యామిహేస్వామిః దేవమాయాం
 దురత్యయామ్ । తస్యేదరేమయాదృష్టోవిచిత్రోలోకవిస్తరః ॥ ౧౬౩ ॥
 లోకాలోకోమయాదృష్టో దృష్టాబ్రహ్మముఖాస్సురాః । సాత్త్వికా
 రాజసాశ్చైవతమఃప్రకృతయస్తథా ॥ ౧౬౪ ॥ రాఘవః । తాతాద్భు
 తంమయాదృష్టంతినేత్రాణాంగణస్తథా ॥ శిశుః ॥ సాగరాస్సప్తమే
 తాతదృష్టిమార్గముపాగతాః ॥ ౧౬౫ ॥ గుహాగిర్యటపీవృతౌదేవదాన
 వరాక్షసాః । ఇత్యుక్తోలజ్జతోఽవాదీ తృప్తీసుతశిశూన్ద్విజః ॥ ౧౬౬ ॥
 ధిశ్చేజస్తతపోఘోరంధిగ్వేదాధ్యయనంతథా ॥ ౧౬౭ ॥ నారాయణస్యా
 ఖలలోకధామ్నాం నివాసభూతస్యచరాచరాణామ్ । దృష్టంభవద్భిర్జ
 తరేవిచిత్రంభూగోళముఖ్యాఖలలోకజాలమ్ ॥ ౧౬౮ ॥ తినేత్రముఖై
 స్సహచీర్ణపూర్ణపుణ్యైర్వరపీదంమనుజైర్నలభ్యమ్ ॥ ౧౬౯ ॥ ఇత్యేవం
 సంస్తువన్నీయాపత్నీసుతశిశూన్ద్విజః । రాజానంచాపిసంస్తుత్య
 దేశంగంతుంప్రచక్రమే ॥ రాజా । అహోభాగ్య మహోభాగ్యం
 త్వత్పత్నీసుతయోశ్శిశోః ॥ ౧౭౦ ॥ యద్దృష్టంశ్రీనివాసస్యజతరేనర్వ
 మద్భుతమ్ । ఇత్యుక్తోనృపవర్యేణ సహభార్యసుతాన్వితః ॥ ౧౭౧ ॥ జ
 గామవిప్రముఖ్యేసౌ రజ్జతేత్రంస్వమాశ్రమమ్ । శ్రీనివాసప్రసాదేన
 తోడ్టమాన్భక్తిసంభ్రమాత్ ॥ ౧౭౨ ॥ సవిప్రస్సహితఃపుత్రభార్యా
 భ్యాంభవనంయయా । విస్మయవిప్రంభూపాలస్సకుటుంబంసపుత్రకమ్ ॥
 దధ్యోచిత్రంహరేకర్తనిగ్రహంతస్యచాత్మని ॥ ౧౭౩ ॥ వ్యచింతయద్వే
 జ్కటనాథవై భవంతీర్థానుభావంద్విజదేవభక్తః । కరోమికింవేజ్కటనాథ
 తుష్టయేదాస్యామికింతస్యహరేఃప్రసత్తయే ॥ ౧౭౪ ॥ ఇతిచింతాపరోభూ
 అక్షరసోక్త్యాశ్రీనివాసమర్చయంతం తోడ్టమానమ్ప్రతిభగవదుక్తిః
 త్యావిప్రాన్వేదవిదోఽబ్రవీత్ ॥ ౧౭౫ ॥ తోడ్టమానః । భూదేవాదే
 వతుష్ట్యర్థేక ఉపాయోహ్యనామయః । కథంతుష్యతిగోవిందో వదమే
 గురుస్తమాః ॥ ౧౭౬ ॥ రాజ్ఞస్తువచనంశ్రుత్వానృపమాంగిరసోగురుః ।
 అబ్రవీచ్ఛీనివాసస్య నిగ్రహాద్భితమాతురమ్ ॥ ౧౭౭ ॥ గురుః ॥ తద
 సుగ్రహసిద్ధ్యర్థం తత్పూజాంకురుభోనృప । సహస్రనామభిర్దివ్యైస్సా

గీ॥ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-భవిష్యత్తరపురాణాంత్యతే(అ-గః

హస్తైస్తలసీదతైః ॥ ౧౭౭ ॥ తస్మిన్త్రిహేతుస్తులసీ తస్మాత్త్వంపూ
జయాచ్యుతమ్ । తేనాపరోక్షమాయాతితవవేంకటవల్లభః ॥ ౧౭౮ ॥
తతస్తద్వచనంశ్రుత్వాతచ్చకారతథాన్రుపః । తులసీదళసాహస్రంస్వర్ణ
రత్నవినిర్మితమ్ ॥ ౧౭౯ ॥ వేంకటేశాత్కైర్నామసహస్రైస్తత్పదే
ర్పయన్ ॥ క్రమేణమాసత్రితయం పూజాంతస్యచకారసః ॥ ౧౮౦ ॥
ఏవంపూజాంకృతవతి భూపాలేభూరివిక్రమే । త్యక్తవాన్నచవైముఖ్యం
నారాయణగిరిశ్వరః ॥ ౧౮౧ ॥ తదాసరాజాదుఃఖేన సర్వజ్ఞంవాక్య
మబ్రవీత్ ॥ తోడ్లమానః ॥ భక్తానామపరాధంనగణయంతిగుణాధికాః ॥
క్షమస్వమమదారాత్త్యంభక్తస్యపురుషోత్తమ । వరదానేవానుదేవ
భవాన్త్రేష్ఠతమోమతః ॥ ౧౮౩ ॥ దయాంకురుదయాసింధోభక్తోపరి
భయాపహ । ఇత్యుక్తస్తోడ్లమానేనభగవాన్వేంకటేశ్వరః ॥ ౧౮౪ ॥
తదాహభారతీంరాజన్నాకాశపథమాశ్రితః । భక్తాశ్చబహవస్సంతి
నాస్తితత్సదృశోభువి ॥ ౧౮౫ ॥ కర్తృకృత్వాసుఘోరంతుబ్రహ్మస్త్రీ
పుత్రఘాతుకమ్ । ప్రపితృసికధంపారందుఃఖాద్రాదాజకుమారక ॥ ౧౮౬ ॥
తవాగ్రజోపకారేణ జీవితంతుమయాకృతమ్ । ఏవమాకాశగాంవా
ణీం శ్రుతవాన్రాజసత్తమః ॥ ౧౮౭ ॥ తదాహదేవదేవేశంరాజా
మోహవశంగతః ॥ రాజా ॥ కృతోపకారాఃపురుషా నవదంతికృతం
హరే ॥ ౧౮౮ ॥ కోవదేద్ధిక్యతాంసేవాం మూఢోపిగుణవర్జితః । మాం
వినాసహితేభక్తస్త్రీఘ్నలోకేషువిద్యతే ॥ ౧౮౯ ॥ కోవాపురాణ
పురుష త్వయ్యేకాంతరతస్సదా । భక్తానామగ్రణీశ్చాహం దయాభూ
నాంత్యమగ్రణీః ॥ ౧౯౦ ॥ ఏవంగర్వోక్తిమాకర్ణ్యతూష్టిమాసీద్రమా
పతిః । తతోభూయోఽతిభక్త్యాఽయంపూజయామాసమాధవమ్ ॥ ౧౯౧ ॥

❧ ❧ ❧ కుర్వగ్రామస్థభీమాఖ్యకులలోదస్తః ❧ ❧ ❧

సౌవర్ణరత్నఖచిత తులసీకుసుమవ్రజైః । తతఃకదాచిదద్రాక్షీతోడ్లమా
న్నృపసత్తమః ॥ ౧౯౨ ॥ సౌవర్ణరత్నఖచిత తులసీకుసుమోపరి । సం
స్థితాంమృత్యుయాంశ్యానాంతులసీకుసుమావళిమ్ ॥ ౧౯౩ ॥ తతఃకదా
చిన్నృపతిర్నిరస్తాంచసుదూరతః । సౌవర్ణరత్నఖచితతులసీకుసుమావళి
మ్ ॥ ౧౯౪ ॥ దదర్శమృత్యుయాంచైవసులగ్నంహరిపాదయోః । శ్యా

మాంసురుచిరామార్ద్రాంతలసీకుసుమావళిమ్ || ౧౯౫ || దృష్టైవశ్రీ
పతేస్సస్మిన్నిగ్రహంచితయన్నృపః | ముక్తకంఠంరుదన్నాచేతోడ్డ
మాన్మృశదుఃఖితః || ౧౯౬ || భగవనూగ్రహపంమా మనాథంకిము
పేక్షసే | కేనభక్తాగ్రజ్యేన స్వీకరోషిసమర్పితామ్ || ౧౯౭ || మృణ్మ
యీమేవసంప్రీత్యా తులసీకుసుమావళిమ్ | ఇత్యేవముక్తోభగవాన్స్తోడ్డ
మానేనవైహరిః || ౧౯౮ || రాజానంరమణీయాంగంప్రత్యభాషతభూ

తితోడ్డమానమ్ప్రతిభగవద్జ్ఞాపితభీమాఖ్యకులాలోదస్తః

పతే || శ్రీభగవాన్ || భక్తాశ్చబహవస్సంతి త్రిగుణాస్త్రివిధాత్మకాః ||
తేహంమధ్యేదరిద్రోస్తి కులాలోభీమనామకః | అతైవోత్తరదిగ్భాగే
రాజన్యోజనదూరతః || ౨౦౦ || సకులాలోతిభక్త్యైవభిత్తికాబిలమధ్యతః |
దారుభూతంచమాంశూద్రః ప్రత్యహంపూజయత్వసా || ౨౦౧ || స్వ
స్థశ్శాంతస్వకృత్యంచ ప్రసమాప్యహరిపియః | స్నాత్వావిధివదాత్మ
జ్ఞోమృణ్మయైస్తులసీసుమైః || ౨౦౨ || తద్భక్త్యాపరితుష్టేన తదంగీక్రి
యతేమయా | తత్రగత్వాప్రతిదినంతందృష్ట్యాతత్ప్రియాంతథా || ౨౦౩ ||
రాజన్యహువిధాస్సంతి మద్భక్తాశ్చవిరాగిణః | యదుక్తంతుత్వయాపూ
ర్వమేకోహంభక్తిమానితి || ౨౦౪ || తద్వచస్త్యదహంకారమహో
చ్ఛ్చాయవిజృంభితమ్ || ౨౦౫ || తదుక్తమాకర్ణ్యవినమమస్తకస్సంత్యజ్య
భీమాఖ్యకులాలనగరమ్ప్రతితోడ్డమానగమనమ్.

చైత్యంతదనుప్రజాపతిః | పద్భ్యంజగామోజ్ఞ తరాజగౌరవస్తదాస్య
మార్గంప్రణమన్తుహుర్తుహుః || ౨౦౬ || తంచక్రవర్తినందృష్ట్యాపద్భ్యం
ధావంతమాతురం || ౨౦౭ || పృచ్ఛంతంతస్యభవనంపరితోఘటకారిణః | ప్రా
హుస్తంభగవద్భక్తం కులాలంమార్గవర్తినః || ౨౦౮ || వసత్కైవరా
జానకులాలోభీమనామకః | భక్తిర్యస్యహరాకృష్ణసేవానిత్యంకరో
తియః || ౨౦౯ || ఏవముక్తస్సలోకైశ్చ పథికైఃపుథీపతిః | జగామత
స్యభవనం తోండమాన్రాజసత్తమః || ౨౧౦ || తద్గ్రహద్భహిరాస్థా
యస్తుతవాంస్తద్గ్రహంనృపః | ద్వారతోరణమాసాద్యపసాతగతవిభ్ర
మః || ౨౧౧ || తతఃకులాలోభ్రమితోజనైర్విజ్ఞాపితస్తదా | దదశో

రాజశాద్దులం పతితంప్రాంగణేతదా ॥౨౧౧॥ కిమిదంభోమహాత్మ-ష్టం
రాజాసాపతితఃకుతః । మమాపరాధోనా స్త్యత్ర తథాపిమమదండనే ॥
శక్తోసారాజశాద్దుల స్సజ్జోహంతస్యకర్తృణి । నైవేద్యార్థంహరే స్తస్య
ఘటానాంశతకంమమ ॥ ౨౧౩ ॥ కథితం తేనభూపేన తథాద్యప్రదదా
మితా ॥ ఏవంశూద్రేచోక్తవతి రాజాసంజ్ఞాముపేయివా ॥౨౧౪॥
కోసాభీమోహరేర్భక్తఃకులాలఃకృష్ణతోషణః । తత్త్వాదయుగళంవందే
సతతంసాధుసమ్మతం ॥ ౨౧౫ ॥ ఏవంవదతిరాజమో భగవాభక్తవ

స్వపురస్తాత్ప్రదుర్భూతం భగవ స్తమ్ప్రతికులాలస్తుతిః.

త్సలః । ఆవిభాభూవపురతఃకులాలస్యమహాత్మనః ॥ ౨౧౬ ॥ ఆవిభా-
తంహరిందృష్ట్యాకులాలోభక్తిసంయుతః । తుష్టావహాషఃపుష్టాంగశ్శ్రీ
నివాసంనిరామయం ॥ ౨౧౭ ॥ త్వద్ధామనైకుంఠపురంమహాత్మ స్తస్వ
ద్వల్లభాసాగరనందనాచ । త్వన్నాభిజాతోహిపితామహోఽపికింతాం
స్తరామీశకులాలజన్తా ॥ ౨౧౮ ॥ త్వత్ప్రదసంభవాదేవీ సాతా
ద్భాగీరథీశుభా । తవపుత్రీంవదతితాం చతుర్వేదమయోవిధిః ॥౨౧౯॥
తవాసనంసదాదేవా వదంతిఘణినంవిభో । సహస్రవదనంశేషం సుప
ణంవాహనంవిదుః ॥౨౨౦॥ నక్షత్రనూలాతవదంతపంక్తిర్విద్యుత్ప్ర
కాశస్తవదేహకాంతిః । మహీధరామేరుహిమాద్రిముఖ్యాస్తవదస్థిభూ
తాఃపురుషోత్తమాద్యాః ॥౨౨౧॥ తవాక్షిణీభానువిధూచవిష్ణోవిరాట్ప
దంత్యాంశరణంప్రపద్యే ॥౨౨౧॥ ఏవంస్తువతిశూద్రేతంప్రసన్నాకమ
లాలయా । జగద్ధాత్రీజగాదైవంపురుషంపరమేశ్వరం ॥౨౨౨॥ శ్వా
యంకులాలఃపురుషోత్తమాస్యకథంబభూవత్స్వయిభక్తిరీదృక్ । కాజాతిర
స్యక్వచసద్గుణాస్తేకిమద్భూతంభోకరుణాంబురాశే ॥ ౨౨౩॥ ఇత్యుక్త
స్సజగద్ధాత్ర్యగరుడంప్రత్యభాషత ॥౨౨౪॥ భగవాభక్తమానయా
తివేగేనమత్సమీపంకులాలజం । ఇత్యుక్తోగరుడోవేగాదానినాయచశూ
ద్రజమ్ ॥ ౨౨౫ ॥ ఇతవహీతినంభాష్య సమీపంపరమాత్మనః । ససత్త్వా
శిరసాదేవంప్రత్యభాషతమాధవం ॥౨౨౬ ॥ కులాలః । కిమర్థమా
గమోదేవగృహంమేశూద్రజన్తనః । సచాహంవిదురోదేవనచాహంబశ
ఖరీప్రభో ॥౨౨౭॥ నచాహంగజరాశేంద్రోనచోద్ధవవిభీషణా । కిందేయ

మ స్తిమద్దేహే త్వదథాంపురుషోత్తమ ॥౨౨౮॥ వదత్యేవంకులాలేతు
తస్యపత్నీతమాలినీ । ప్రాసాదయతగోవిందంద్రాపదీవజనాదనం ॥
తమాలినీ ॥ అనాథనాథగోవింద బుద్ధిస్త్వయ్యేవవర్తతే । నజానే
మంత్రమాగ్నంతు నజానేకర్తనిణయం ॥౨౩౦॥ అశౌచకులజా
తానాం కుతోవేదఃకుతస్తవః । భక్త్యామేపరితుష్టస్సౌ మద్భర్తుశ్శ్రవితే
షతః ॥౨౩౧॥ మయాపాచితమన్నంచ యావనాశకులోద్భవం । యథే
ష్టంభుజ్జ్వమద్దత్తం సహమోదరసాదరం ॥౨౩౨॥ ఇత్యముక్తజగ

←→ భగవత్కృతభీమాఖ్యభక్తోపచారాభ్యుపగమః. ←→
ద్యోనిస్తయాభక్త్యాతమాలయా । కమలాముఖమాలోక్య జహంసజగ
దీశ్వరః ॥౨౩౩॥ సుప్రసన్నోధభగవాంస్తామువాచతమాలినీం ॥ అ
వశ్యమన్నంభోక్త్యేతే భక్త్యాదత్తంతమాలినీ ॥౨౩౪॥ ఇత్యేవము
క్త్యాభగవాభక్తవాత్సల్యవారిధిః ॥౨౩౪॥ రమాసమేతోరమణీయ
విగ్రహఃకులాలనర్యేణకులాలజాయయా । అభుజ్జగదత్తంచతదన్నము
త్తమంభుక్త్యాతయోశ్చప్రదదాపదంస్వకం ॥౨౩౫॥ ఏతతౌతుకమా
లోక్యబ్రహ్మేశానపురోగమాః ॥౨౩౬॥ తుష్టువుహృష్టమనసస్సప్రీ
రంసర్వదేహీనాం । దేవదుందుభయోనేదుఃఖాత్పేతుఃపుష్పవృష్టయః ॥
ఏతస్మిన్నేవసమయే విచానంప్రాప్తముత్తమం । విమానంప్రాప్తమా
లోక్యశ్రీనివాసస్తతాంగతిః ॥౨౩౭॥ స్వకిరీటందచాతస్య శంఖచక్రే
చకౌస్తుభం । పీతాంబరమలంకారం కులాలస్యమహాత్మనః ॥౨౩౮॥

→ భగవదనుగ్రహేణకులాలదమ్పత్యోస్సారూప్యప్రాప్తిః. ←→
రమాయాభూషణంతావత్తమాలాయాశ్చసందదా । దివ్యంవిమానమా
రూఢౌ విష్ణునాదత్తవైభవో ॥౨౪౦॥ కులాలదంపతీభక్తౌ పశ్యతస్తస్య
భూషతేః । జగ్గ్తుర్విష్ణుభవనం సాయుజ్యపదవీంగతౌ ॥౨౪౧॥ కు
లాలపదవీందృష్ట్వా తోండమాన్నృపసత్తమః । ప్రీడితఃపుండరీకాక్షం
→ తోడ్డమానస్యభగవద్దత్తసారూప్యప్రాప్తిప్రకారః. ←→
శ్రీనివాసమభాషత ॥౨౪౨॥ మద్రాష్ట్రగతకూద్రస్య సర్వదాపాప
కారిణః । సగ్గతిస్తుత్వయాదత్తా కాగతిర్మమబంధవ ॥౨౪౩॥ శ్రీని
వాసః ॥ ఏతద్దేహంపరిత్యజ్య చాన్యం దేహముపాశ్రయ । తత్రారాధ్య

౧౨౪ శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య-భవిష్యత్తరపురాణా స్తవ తే(౨-౧౪

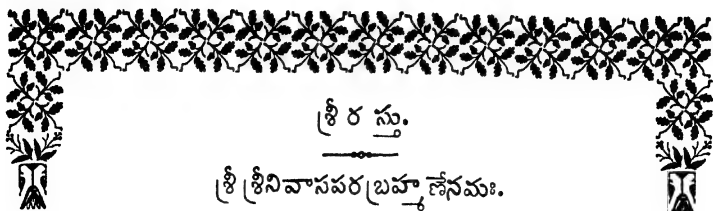
వృషీకేశంగచ్ఛసారూప్యము త్తమం ॥ ౨౪౪ ॥ శతానందః ॥ ఇత్యు
క్తోన్మృపతిస్సద్యసాన్నిత్యాస్వామిసరోజలే । కళేబరంపరిత్యజ్య పునఃదే-
హాంతరంగతః ॥ ౨౪౫ ॥ తత్రారాధ్యవృషీకేశం శ్రీనివాసంనిరామ
యం । సారూప్యంగతవాణరాజా స్వామినాపూర్వకల్పితం ॥ ౨౪౬ ॥
ఏవంహరిస్తత్రచరిత్రమద్భుతంకుర్వజగన్తాత్మసమన్వితోగిరా । ఆస్తేజ
గత్యాంచసుకౌఘపూజితోదదద్యధేష్టంచమనోరథాత్సతాం ॥ ౨౪౭ ॥
ఇత్యేవంకథితంరాజా మాహాత్మ్యంవేంకటేశితః । యశ్శృణోతీదమా
ఖ్యానంచమనోరథఫలప్రదం ॥ ౨౪౮ ॥ ఇహలోకేసుఖంభుక్త్వాసోఽథ
యాతిహరేఃపదం ॥ ౨౪౯ ॥ ... .. *

* ఇతి శ్రీ భవిష్యత్తరపురాణే శ్రీ వేంకటాచలమాహాత్మ్య
కులాలభక్తిప్రశంసనంనామ చతుర్దశోధ్యాయః. *

ఇత్థం శ్రీభవిష్యత్తరపురాణా స్తవతఃప్రథమప్రభృతి చతుర్దశపర్య
స్తచతుర్దశాధ్యాయాత్క శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య
పరోయంభాగస్సూప్తిమగమత్.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్థినాం ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమంగళమ్ ॥
శ్రీవేంకటాద్రినిలయఃకమలాకాముకఃపుమాన్ ।
అభజ్జురవిభూతిర్నస్తరజ్జయతుమంగళమ్ ॥

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

అథ శ్రీ భవిష్యత్తరపురాణాంతర్గత

శ్రీవేంకటేశరహస్యాధ్యాయప్రారంభః.

హరి : ఓమ్.

శ్రీసూతః ॥ శృణుధ్వం మనయస్వ ర్వే శౌనకాద్వాస్తపోధనాః ।
తద్విష్ణోర్వేంకటేశస్య రహస్యానుభవంపరమ్ ॥ ౧ ॥ బ్రహ్మజ్ఞేయాని
తీర్థానిస్వయంవ్యక్తానియానిచ । చిరంతనానితే త్రాణిపుణ్యారణ్యానిపర్వ
తాః ॥ ౨ ॥ పూర్వంశ్రుతానిసర్వాణి పురాణానిద్విజ్ఞోత్తమాః । సా
మాన్యానిచముఖ్యాని రహస్యంముఖ్యము త్తమమ్ ॥ ౩ ॥ అష్టాదశపురా
ణానాం సారంచాంతేమయాశ్రుతమ్ । వ్యాసప్రసాదాత్కరుణ్యాత్ప
రిప్రశ్నేనసేవయా ॥ ౪ ॥ వైకుంఠపదసాయుజ్యం పరమానందదంపరమ్ ।
భవిష్యత్పురాణంసారాంశ స్సర్వవేదాంతసంగ్రహః ॥ ౫ ॥ తత్రాపిచో
త్తరేఖిణ్ణే సాక్షాత్సంసారమోచకః । ఉమామహేశసంవాదేరహస్యా
నుభవోద్విజ్ఞాః ॥ ౬ ॥ ఆనందనిలయస్యైవ తే త్రమాహాత్మ్యము త్తమ
మ్ । మంత్రాణాం మంత్రతే ద్వేద్వివిధంధ్యానము త్తమమ్ ॥ ౭ ॥ శృ
ణుధ్వంపరమానంద పదావాప్త్యైచదుర్లభమ్ । దేవానామపిసిద్ధానాం
మహతాంయోగినాంనృణామ్ ॥ ౮ ॥ అచికిత్స్యగ్రహగ్రస్తవికలాంగవి
రూపిణామ్ । రోగిణామచికిత్స్యానాం దుష్కర్తృపరిపాశినామ్ ॥ ౯ ॥ ఆ
పద్భిరనివార్యాభి రావృతానాంచదుఃఖినామ్ । మహాపాతకసంభూత
కుష్టరోగకురూపిణామ్ ॥ ౧౦ ॥ కాణాంధబధిరాణాంచ మూకానాంపం
గుకుబ్జయోః । ప్రాయశ్చిత్తనిహీనానాం పాపినాం దుఃఖజీవినామ్ ॥ ౧౧ ॥

కాపినిర్గతికానాంచ సర్వదాక్రూరకర్తృణామ్ । భవేత్ప్రతివిధిస్తుద్యః
 ప్రత్యక్షోవేంకటాచలాత్ ॥ ౧౨ ॥ భక్తానాంభవతప్తానాం గతిశ్చా
 న్యత్రనాస్త్యహా । సపరస్పర్శలోకానాం సర్వవ్యాధీసంహృపాంబు
 ధిః ॥ ౧౩ ॥ నికృస్తన్నస్తిచక్రేణ యత్రతస్మాద్ధివేంకటాత్ । తస్మాత్స
 వవగంతవ్యోభోగమోక్షరతైర్జనైః ॥ ౧౪ ॥ విశేషతఃక్రూరకతానరా
 ణాం పాపకరాణాంపరిపీడితానామ్ । భూగోళమధ్యేద్రవిడచపుణ్యే
 శ్రీవేంకటాద్గిర్గతిరేవనాన్యా ॥ ౧౫ ॥ కతాయుగేమనుష్యాణాం సంకీ
 ర్ణానాంచరక్షితా । శ్రీవేంకటేశాన్నాన్యోఽస్తి సర్వానిష్టనివారణాత్ ॥
 యందృష్ట్యానాపరంస్థానం యందృష్ట్యానాపరోగిరిః । యందృష్ట్యానాప
 రంతీర్థం యందృష్ట్యానాపరంతపః ॥ ౧౬ ॥ యందృష్ట్యానాపరోదేవో యం
 దృష్ట్యానాపరోమనుః । యందృష్ట్యానాపరాభక్తి ర్యందృష్ట్యానాపరాగ
 తిః ॥ ౧౭ ॥ యందృష్ట్యానాపరంజ్ఞానం యందృష్ట్యానాపరంపదం । యం
 దృష్ట్యానాపరోలాభో యందృష్ట్యానాపరఃప్రియః ॥ ౧౮ ॥ యందృష్ట్యా
 నాపరంధామ సాక్షాదానందసాంద్రకమ్ । యందృష్ట్యానాపరంధ్యానం
 సమాధిరపినాపరః ॥ ౨౦ ॥ యందృష్ట్యానాపరాముక్తి స్సర్వేంద్రియమ
 నోహరా । యందృష్ట్యానాపరోనిత్యో యస్యకాలభయంనహి ॥ ౨౧ ॥
 యందృష్ట్యానాపరోవిష్ణు ర్భక్త్యాసర్వజగత్తయః । యందృష్ట్యాత్రివిధం
 కృత్యం కృతవాన్నాత్రసంశయః ॥ ౨౨ ॥ యందృష్ట్యానాపరోదాతా ర
 మేశాన్నాస్తికామదః । యందృష్ట్యానాపరంబ్రహ్మ సచ్చిదానందవిగ్ర
 హాత్ ॥ ౨౩ ॥ యందృష్ట్యానాపరోయోగ సామిష్టాంగస్సర్వసిద్ధిదాత్ ।
 యందృష్ట్యానాపరఃపూర్ణ స్సర్వగోవేంకటేశ్వరాత్ ॥ ౨౪ ॥ నవేదాం
 తాత్పరంశాస్త్రం నదేవోవేంకటేశ్వరాత్ । నవైకుణ్ఠాత్పరంధామ స
 గిరిర్వేంకటాత్పరః ॥ ౨౫ ॥ సత్యంసత్యంపునస్సత్యం నదేవోవేంకటేశ్వ
 రాత్ । బ్రహ్మజ్ఞేనాస్తియతికించి న్నభూతంసభవిష్యతి ॥ ౨౬ ॥ వే
 ంకటేశసమోదేవో నేతివేదాంతనిర్ణయః । తద్రహస్యసుసంవాదం స్వ
 చిత్తస్థముమేశయోః ॥ ౨౭ ॥ శృణుధ్వమవధానేన సిద్ధాంతంమునిపుం
 గవాః ॥ శ్రీసూతః ॥ కైలాసేనంతశిఖరే వర్షతేనిర్తలాంజ్వలే ॥ ౨౮ ॥
 జ్ఞాననిర్మలచిత్తాఢ్యయోగిమణ్డలసేవితమ్ । సుఖాసీసంమహాదేవం

రత్నసింహాసనోత్తమే || ౨౯ || ప్రణిపత్యకృపాసింధుం పార్వతీ
 పర్యపుచ్ఛత || పార్వతీ || దేవదేవవిరూపాక్ష త్రైలోక్యతిమిరా
 షమా || ౩౦ || తవాంతఃకరణానందరహస్యానుభవంపరమ్ | ముక్తి
 క్షేత్రేషుసిద్ధానాం ముక్తానాంకర్తృబంధనాత్ || ౩౧ || తేషామానంద
 సాంద్రాభ్యే రవాప్తిర్యత్రశంకర | తద్ధామగోప్యంత్వద్ధ్యాన వైభవానంద
 మీశ్వర || ౩౨ || పూర్ణానందకృపాదృష్టి రస్తిచేత్తవమేవద || ఈశ్వ
 రః || సాధుపృష్టంత్వయాదేవి భక్తానాంహితకామ్యయా || ౩౩ || ప్రి
 యాత్ప్రియతరంమేఽస్తి తద్రహస్యంవదామితే | బ్రహ్మాంజ్ఞమంజ్ఞలేపు
 ణ్యే ద్రవిడేవేజ్జటాచలే || ౩౪ || రహస్యంసర్వలోకానాం పావనంప
 రనూద్భుతమ్ | స్వామిపుష్కరిణీతీర్థం భక్తిజ్ఞానసుఖప్రదమ్ || ౩౫ ||
 దర్శనాత్సర్వజంతూనా మాశ్చర్యంభువిరాజతే | ఆజన్త్యసంచితంపాపం
 దర్శనాదేవనశ్యతి || ౩౬ || తత్త్వజ్ఞానసంపన్నా ముక్తాస్సంసారబంధ
 నాత్ | పరానందపదేస్థిత్యా మోదంతేవేజ్జటాచలే || ౩౭ || స్నా
 నపానస్పర్శనైస్తు కిముపక్తవ్యమీశ్వరి | స్వామిపుష్కరిణీతీర్థమహిమా
 కేనవర్ణ్యతే || ౩౮ || మయావక్తుంవిరించాద్యై ర్నశక్యోలోకదుర్ల
 భః | కింపునస్థిగ్ధయోగీంద్రై స్ససురాసురమానవైః || ౩౯ || సార్థత్రి
 ణోటితిర్థానాం పాతకఘ్నిసుపావనీ | వేజ్జటేశ్వరసద్ధామ్న సృమం
 తాద్యోజనత్రయమ్ || ౪౦ || ముక్తిభూమిశ్చిదానంద ఘనసందోహమ
 ణ్డలమ్ | తత్రస్థితానాంజంతూనాం భాగ్యంభాగ్యమహోన్మణమ్ || ౪౧ ||
 యద్దర్శనంసదాహ్లాది సచ్చిదానందసంభృతమ్ | అహోచిత్రమహో
 చిత్ర మస్మిన్వైకుంఠమణ్డలే || ౪౨ || నిద్రాసమాధిసంపత్తి ర్నివాసఃకే
 వలంతపః | కృతకృత్యమభూజన్త్య శేషాచలనివాసినామ్ || ౪౩ || ప్రార్థ
 యా మోవయంనిత్యం తన్నివాసంనృణాంకిము | తథాపిభక్తిసంయుక్తం
 కర్తాచారవ్రతాదికమ్ || ౪౪ || మనఃప్రసాదసంశక్త్యా స్వామిప్రీతికరం
 చరేత్ | అన్నదానంమహాపూజ్యోత్సవవైభవము త్రమమ్ || ౪౫ || స్వా
 మిప్రసాదికైంకర్యమానంత్యయోపకల్పతే | యతిఃచిత్స్వర్ణదానా
 న్న పితృశ్రాద్ధాదికర్తృచ || ౪౬ || అత్రస్థానేకృతంసర్వ మనంతఫలమివ్య
 తే | జ్ఞానినోఽజ్ఞానినోవాపి సమానంభక్తిపూర్వకమ్ || ౪౭ || కా

౧౨౮ శ్రీభవిష్యత్తరపురాణా న్నర్గత - శ్రీవేంకటేశ్వరహాస్యే (అ-౧)

లక్షేపార్థముత్సాహే కర్తృణాబంధనంనహి । చిరంతనేషుక్షేత్రేషు
ముక్తిత్రయముదాహృతమ్ ॥ ౪౮ ॥ సాయుజ్యముక్తిరానందప్రా
ప్తిశ్శ్రీశైలమస్తకే । ముక్తిక్షేత్రేషుముక్తానాం స్వానందానుభవా
గమః ॥ ౪౯ ॥ తద్విష్ణోర్వేంకటేశ్వర్య పరానందపదేస్థితిః । ఏతద్విచి
త్రమత్రైవ వేంకటేశ్వరమణ్డలే ॥ ౫౦ ॥ వస్తుస్వభావవైచిత్ర్యాత్పర
మానందకారణమ్ । ముక్తానామోగినామధ్యే కశ్చిత్పరమయోగిరా
ట్ ॥ ౫౧ ॥ ఏతత్పరంరహస్యంతు లోకేజ్ఞానాతినాపరః । స్వర్వవేదాం
తస్థితాంత సారస్యానుభవంప్రియే ॥ ౫౨ ॥ బ్రహ్మనందపదప్రాప్తి కార
ణత్వాన్మమప్రియమ్ । నైతద్రహస్యమాఖ్యానం వక్తవ్యంయస్యకస్యచి
త్ ॥ ౫౩ ॥ భక్తియుక్తాయశాంతాయ వక్తవ్యంవేంకటేశ్వరే । సచ్చి
దానందసన్మూర్తేః కల్యాణగుణవారిధేః ॥ ౫౪ ॥ వేంకటేశ్వరేద్ధ్యాన
వైభవంశృణుపార్వతి । అనంతకల్పసంజాతపాపరాశివినాశనమ్ ॥ ౫౫ ॥
వాఙ్మనశ్శ్రీవరానంద మకరందఫలప్రదమ్ । ధ్యానశ్రవణమృతేణ బ్ర
హ్మనందపదప్రదమ్ ॥ ౫౬ ॥ నశక్యతేమయావత్తు తద్ధామధ్యానజంఘ
లమ్ । తద్ధామస్వామినశ్చిత్రమవాఙ్మనసగోచరమ్ ॥ ౫౭ ॥ కిముగీ
ర్వాణసిద్ధేంద్రైర్భ్రహ్మద్యైర్మునిమణ్డలైః । అతఏవరహస్యోఽయం ధ్యా
నానుభవఉత్తమః ॥ ౫౮ ॥ క్షేత్రేచాదివరాహస్యసాక్షాజ్ఞానమయే
శుభే । స్వామిపుష్కరిణీతీరే నిర్మలాత్మభిరీడితే ॥ ౫౯ ॥ సార్థత్రికోటిసం
ఖ్యానైః పుణ్యతీర్థైః సమావృతే । పుణ్యవృక్షలసత్పుష్పశ్రీగంధతరువా
సితే ॥ ౬౦ ॥ పారిజాతవనోద్భాన రత్నమణ్డపమణ్డితే । నానాద్రుమలతారా
మపుష్పవాటీభిరావృతే ॥ ౬౧ ॥ నిర్ఘరీదేవతాపక్షి మృగాణాంధ్వనిపూ
రితే । సమస్తదేవతాసిద్ధయోగిమండలసేవితే ॥ ౬౨ ॥ రమ్యేమనో
హరానందే భక్తిసారమహోత్సవే । వైకుంఠేవరజానద్యాస్తటేబా
ధావివర్జితే ॥ ౬౩ ॥ నవరత్నమయోద్భూతసహస్రస్తంభమణ్డపే ।
జాంబూనదమయాక్ష్మప్తరత్నప్రాకారభాస్వరే ॥ ౬౪ ॥ రత్నప్రభాల
సద్దేమవైచిత్ర్యవివిధోజ్జ్వలే । చతుర్దిక్షుచతుర్థామచతుర్ముక్తిఫలప్రద
మ్ ॥ ౬౫ ॥ అనంతార్కతటిచ్ఛంద్రమండలోపరిమండలమ్ । దుర్నిరీ

క్షంధురాధర్షం దుస్సహం దేవతాదృశామ్ || ౬౬ || అచింత్యం తేజసా
 వ్యాప్త మప్రమేయమగోచరమ్ | ఛాదితంమాయయావిష్టో ర్జ్వలితంస
 ర్వతోముఖమ్ || ౬౭ || మధ్యేతురీయబ్రహ్మఖ్యం స్వప్రకాశంతదేవ
 సత్ | స్వశక్తిగుణవైచిత్ర్యాద్విసృజద్విశ్వమవ్యయమ్ || ౬౮ || ఉపా
 దానంనిమిత్తంచ కారణంజగతస్సతః | ఉర్ణనాభేస్తంతునేవ విహారస్త
 స్యమాయయా || ౬౯ || మూలప్రకృతిసంగత్త తాకర్యేనాపిసం
 గతమ్ | తత్తద్వైరాబహిర్వ్యక్తం తేజస్తస్యత్రిధాకృతమ్ || ౭౦ ||
 తత్తత్కర్తానుగుణ్యేనభాతిస్థూలమహతశ్శక్తమ్ | విషయగ్రహణేపూ
 ర్వం దృశ్యతేహితదేవసత్ || ౭౧ || విదుషామహముల్లేఖపరామర్యావ
 భాసకమ్ | తదుపాదిభిరచ్ఛిన్నం మహత్ఫూలంతథాకృతమ్ || ౭౨ ||
 స్థూలసూక్ష్మఛిద్రఘటాద్యథోద్గచ్ఛతిదీపభాః | తదైవబ్రహ్మణస్తేజో
 భాతిభిన్నముపాధిభిః || ౭౩ || ఉపాధిత్రయమేతత్తుచిత్వాభక్తిమతాం
 నృణామ్ | ఏకమేవాద్వితీయంత త్త్రిశూన్యంభాతిజృంభితమ్ || ౭౪ ||
 మేఘఛిద్రాణిసంచ్చిద్య భానుతేజఃకాంతితమ్ | నానాత్వకల్పనాయు
 క్తం విశ్వప్రకృతివర్జితమ్ || ౭౫ || నేతినేతీతిచక్షుత్వాబోధితంయత్పరం
 పదమ్ | పరిచ్ఛేత్తుమశక్యత్వా త్స్వప్రకాశంతదేవసత్ || ౭౬ || స
 త్యంజ్ఞానమనాద్యంత మానందమమృతోత్థితమ్ | నిత్యశుద్ధప్రబుద్ధాత్మ
 స్వరూపంవాగగోచరమ్ || ౭౭ || సర్వతోవ్యాప్తమాత్మానంనిర్మలం
 నిష్కళంశివమ్ | శూన్యాశూన్యపదంహిత్యా ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మజృంభి
 తమ్ || ౭౮ || భావాభావవినిర్మూలైర్దైవతాదైవతవివర్జితమ్ | సచ్చి
 దానందసాంద్రాభిపరిపూర్ణమనామయమ్ || ౭౯ || సత్యచిద్ధనసూ
 క్ష్మగ్ర్యమఖండమకుతోభయమ్ | కైవల్యపదసాయుజ్యపరానందప
 దప్రదమ్ || ౮౦ || నిర్గుణంచేంద్రియాతీతంనిరాకారంనిరంజనమ్ | స్వ
 భక్తదర్శనార్థాయ లోకానాంరక్షణాయచ || ౮౧ || కృపయాసర్వదే
 వానాం సిద్ధానాంయోగినాంహితమ్ | కాలప్రవాహగంభీర మాయావ
 ర్తభవాంబుధేః || ౮౨ || తారణార్థంపరందాతుంభక్తి జ్ఞానపురస్స
 రమ్ | భజతాంవాంఛతాంసంపదాయురారోగ్యవర్ధనమ్ || ౮౩ || అణి

౧౩౦ శ్రీభవిష్యత్తరపురాణా స్తర్గత - శ్రీవేంకటేశరహస్యే (అ-౧)

మాద్యష్టసిద్ధించ యోగసిద్ధించసందిశత్ | అష్టాంగయుక్తాంసద్విద్యాసి
ద్ధించవిజయాన్వితామ్ || ౮౪ || మంత్రయంత్రమహాతంత్ర దేవతాసిద్ధి
కారణమ్ | స్వాంశావతారమూర్తీనాం సర్వశక్తిఫలప్రదమ్ || ౮౫ ||
త్రిలకాలయోగ్యంరక్షార్థం స్వప్రసిద్ధ్యర్థకారణమ్ | స్వీకుర్వత్సగుణంబ్ర
హ్మమూర్తిమత్తదనామయమ్ || ౮౬ || వైకుంఠేనసహగతంపరమిదం
శ్రీవేంకటాద్రిస్థలంపూర్వం జ్ఞానవరాహమూర్తిహరిణా భూమ్యాసహ
ధిష్ఠితమ్ | లక్ష్మ్యైలింగితరూపమద్యసగుణంకల్యాణమూస్తేదధ్యత్ శుద్ధం
బ్రహ్మతదేవవిశ్వజననస్థేమవ్యయానాంప్రభు || ౮౭ || అనంతకల్యాణ
గుణందధతంసగుణంవపుః | అనంతశక్తింసర్వజ్ఞంసర్వకర్తారమీశ్వ
రమ్ || ౮౮ || సర్వాధ్యక్షంమహావిష్ణుం సర్వలోకైకనాయకమ్ |
కారుణ్యానందబాహుళ్యాత్సర్వాశ్చర్యమయంవిభుమ్ || ౮౯ || అనం
తమూర్తిమానంద మంచిత్రైవ్యశ్చర్యసంయుతమ్ | కోటిబాలార్కసం
కాశం తటిత్కోటిసమప్రభమ్ || ౯౦ || చంద్రకోటిప్రభంరత్నజాం
బూనదపరిష్కృతమ్ | విమానదేవతామూర్తితేజోమండలసంయు
తమ్ || ౯౧ || దివ్యంవిమానమారూఢంస్థితంపరమశోభనమ్ | సర్వో
త్తమంమహాప్రఖ్యం సర్వాలంకారభూషితమ్ || ౯౨ || నీలజీమూతసం
కాశం వీతాంబరతటిద్వితమ్ | రత్నతోరణవిద్యోత మానద్వారప్రభా
న్వితమ్ || ౯౩ || పంచాయుధవరైర్దివ్యైర్హస్తైర్మద్భిరుపాసితమ్ |
చండప్రచండప్రముఖైర్ద్వారపాలైరభిష్టుతమ్ || ౯౪ || సునందనందప్రము
ఖైః పారిషద్యైస్సమన్వితమ్ | రవికోటిసుప్రకాశం చంద్రకోటిసుశీత
శమ్ || ౯౫ || అనర్ఘరత్నఖచితదివ్యాభరణభూషితమ్ | అచ్యుతానంత
గోవిందప్రముఖానంతవిగ్రహమ్ || ౯౬ || పూర్ణబ్రహ్మతనుప్రఖ్యక్ష్మప్త
రామావతారకమ్ | ఆద్యంతరహితంసత్య జ్ఞానవిజ్ఞానవిగ్రహమ్ || ౯౭ ||
నిఖిలోపనిషత్సారఘనసంవేద్యవిగ్రహమ్ | శ్రీభూమిసహితంశ్యామం
సుందరంవేంకటేశ్వరమ్ || ౯౮ || అనేకకోటికందర్పలావణ్యమథనో
ద్ధితమ్ | జగన్తోహనగోపాలలీలావైచిత్ర్యకారణమ్ || ౯౯ || నానాగమ
రసాభిజ్ఞవైఖానససమర్పితమ్ | బ్రహ్మగస్త్యభరద్వాజ సనకవ్యాసనంద
నైః || ౧౦౦ || వామదేవతానందభృగ్వద్యైశ్చప్రపూజితమ్ | జన

కాద్యైర్నృపశ్రేష్ఠైరర్చితంపురుషోత్తమమ్ || ౧౦౧ || మయాభ్యంగిర
సాదేవి లోకపాలైస్సమర్చితమ్ | బహువర్షసహస్రాణి స్వామిపుష్కరి
ణీతతే || ౧౦౨ || మత్కుమారతపోధ్యానసమాధికుసుమార్చితమ్ | కు
మారంపరమానందపరనిత్యాభిషేచితమ్ || ౧౦౩ || మమాంతఃకరణా
నంద స్వానుభూతిరసాలయమ్ | శంఖచక్రాభయోద్యుక్తనితంబస్థచతు
ర్భుజమ్ || ౧౦౪ || దర్శనీయతమం లోకే ప్రసన్నవదనాంబుజమ్ | ఆక
ష్ఠాంతవిశాలాక్షికటాక్షాబ్ధితరంగిణమ్ || ౧౦౫ || మందస్థితంసునా
సాగ్రంసుభ్రువంఘాలశోభితమ్ | జాంబూనదేందుకస్తూరీకుంకుమాద్యూ
ర్ధ్వపుండ్రకమ్ || ౧౦౬ || పాదనూపురమారభ్యకిరీటాంతైస్సమర్చితమ్ |
వజ్రాంకుశభస్వజాబ్జాదిరేఖపాదలలామయోః || ౧౦౭ || నఖమండల
చంద్రాణాం జ్యోత్స్నయాజితమాయయోః | కమలాశరకాశిన్యభా
విమ్రదిమశాలినోః || ౧౦౮ || భజతాంపరమానందమకరందవదాన్య
యోః | లసన్తాణి కృమంజీర విద్యుత్స్పంజప్రభార్పరైః || ౧౦౯ || మణి
కింకిణికాజాలఘ్నైర్వేదాంతరూపిభిః | పాదారవిందసాందర్యయో
గ్యానర్ఘ్యసుభూషణైః || ౧౧౦ || చారుజానూరులావణ్యప్రభారంజితభూ
షణైః | నితంబవిలసత్ప్రీతకౌశేయాంబరమేఖలైః || ౧౧౧ || అనర్ఘర
త్నఖచితైర్జ్వాంబూనదపరిమళైః | విచిత్రతేజసాంపుంజైః కాంచీవై
డూర్యమండలైః || ౧౧౨ || నాభీపుటలసత్ప్రీతపద్మకోశశ్రియోజ్జ్వలైః |
ఊర్ధ్వరోమావళిభాభిర్జితేంద్రమణికాంతిభిః || ౧౧౩ || ముక్తాదామల
సద్వక్షస్థులపద్మాతటితకరైః | జ్యోతిర్తయైర్భ్రహ్మసూత్రైస్తపసి
యమయోజ్జ్వలైః || ౧౧౪ || కంబుగ్రీవాలసత్కంఠమాలారత్నప్ర
భాంకురైః | పదకేఘలసన్నానామణిదీపావళివరైః || ౧౧౫ || సురత్నాం
గదకేయూరకంకణైరంగుళీయకైః | ఇంద్రసీలమణిశ్యామరమణీయాహి
భూషణైః || ౧౧౬ || శంఖచక్రాభయానామభూషితైశ్చభుజోత్తమైః | సు
చారుచుబుకోల్లాసిపల్లవాధరపాటలైః || ౧౧౭ || వజ్రపక్షిలసద్గంధకాం
తిచంద్రాతపస్వితైః | పూర్ణచంద్రముఖాంభోజరమ్యనాసానమోన్నతైః ||

౧౩౨ శ్రీభవిష్యత్తరపురాణ స్తవ - శ్రీవేంకటేశ్వరహస్త్య (౧౩౨)

మవర్ణమకరప్రఖ్యకుణ్డలాభ్యాంకపోలయోః । జితబాలార్క-బింబాభ్యాం
 సౌందర్యాకరసీమయోః ॥ ౧౧౯ ॥ దయాంబుధిసుధాస్నానకమలాక్షీ
 ద్వయోత్సవైః । మణిచాపలతాచారు భూగ్రీవసత్ఫలపట్టకైః ॥ ౧౨౦ ॥
 ఆసీలచికురాంతస్థముక్తారాజివిరాజితైః । రమణీయసుకర్ణాక్షీ నిటలాల
 కకుంతలైః ॥ ౧౨౧ ॥ రాజతిక్కిరీటసౌందర్య జితకందర్పకోటిభిః । త్రి
 తేజోఽధికసంకాశైర్నానారత్నైర్మహాశ్శ్రితైః ॥ ౧౨౨ ॥ తప్తహా
 టకసంలగ్నైర్నానావైచిత్ర్యగ్రీరశ్శిభిః । అలంకృతంకీరీతున సృందద
 త్తేనతేనచ ॥ ౧౨౩ ॥ రాజమానందయాంభోధిం సుధాధారాభివర్షి
 ణమ్ । సర్వాంగభూషణైస్సర్వజగన్తోహనవిగ్రహమ్ ॥ ౧౨౪ ॥ రూప
 లావణ్యసర్వాంగ భూషణాద్యైరతిప్రియమ్ ॥ ౧౨౫ ॥ ఆపాదకేశ
 విలసన్నణిమన్నహర్షానై పథ్యజాలమణికాంతిరటితులలానామ్ । జాం
 బూనదప్రఖచితామలరమ్యభాసాం సోపానపాళిభిరతీవభృశాభిరామమ్ ॥
 తారాగణేందురవిమండల మండితోద్యతైస్సదామినీత్రి పథగ్రహరాశి
 యుక్తమ్ । తాష్ట్యోదయాద్రికనకాచలశృంగనిష్ఠం కాలాభ్రబృంద
 మివకాంతికులాభిరామమ్ ॥ ౧౨౬ ॥ శ్రీవేంకటేశ్వరమతిసుందర
 మోహనాంగం శ్రీభూమికాంతమరవిందదళాయతాక్షమ్ । ప్రాణప్రి
 యంప్రవిలసత్కరుణాంబురాశింబ్రహ్మేశవంద్యమమృతం వరదంభజా
 మి ॥ ౧౨౭ ॥ సతతంహృదయాంభోజమధ్యేశ్రీవేంకటేశ్వరమ్ ॥ ౧౨౮ ॥
 ప్రణవార్థస్వరూపంతం త్రిమండలనుసంస్థితమ్ । చంద్రసూర్యాగ్నిబిం
 బానాం ప్రకాశకరమచ్యుతమ్ ॥ ౧౨౯ ॥ ధ్యానస్వరూపంచేవేశం సర్వ
 దానందదంమమ । పాదారవిందమారభ్యకీరీటాంతంసుభూషితమ్ ॥ ౧౩౦ ॥
 చందనాగరుకర్పూర కస్తూరీమృగరోచనైః । కుంకుమైర్జనసారభ్య సు
 వాసితదిగంతరైః ॥ ౧౩౧ ॥ మిశ్రితైర్ద్రివ్యగంధైశ్చ సులిప్తాంగమనో
 హరైః । నానావర్ణలసత్పుష్పదివ్యసారభ్యమాలయా ॥ ౧౩౨ ॥ హి
 మాంబుసిక్తయాదివ్య వైజయంత్యావిరాజితమ్ । కుమారస్వామినాని
 త్యంభక్త్యానిర్మలచేతసా ॥ ౧౩౩ ॥ దివ్యోత్పలైర్ద్రివ్యరస ప్రవాహామృత
 పాయసైః । దధిక్షీరఘృతైర్ద్రివ్యసూపాన్నమధుశర్కరైః ॥ ౧౩౪ ॥
 దివ్యసారభ్యవై వేద్యైష్టద్రసామృతపాయసైః । దివ్యోపచారైః కల్యాణ

వైభవైష్ణవేశాభిధైః ॥ ౧౩౫ ॥ దివ్యసారభ్యతాంబూలైరుక్తాచూర్ణ
విమిశ్రితైః । కర్పూరవీటికాభిశ్చ దివ్యభోగైః సుపూజితమ్ ॥ ౧౩౬ ॥
సర్వాంగభూషణాధిక్యలసత్కమలయాసహ । ధూపదీపమహాదీపరా
జనీరాజనోత్తమైః ॥ ౧౩౭ ॥ సుందరైశ్చామరైశ్చత్రైః । రవ్యజనైర్ద
ర్పణోత్తమైః । గీతవాదితనృత్యైశ్చ మృదంగపటహానకైః ॥ ౧౩౮ ॥
వీణావేణుసుతాళాద్యైర్గోముఖస్వరమండలైః । తూర్యభేరిసుశంఖేం
ద్రదివ్యఘృషైర్దివౌకసామ్ ॥ ౧౩౯ ॥ సిద్ధకిన్నరగంధర్వాపురఃకింపురు
షప్రజైః । సతుంబురుహాహహహహహనారదాదిసురర్షిభిః ॥ ౧౪౦ ॥ గరు
డోరగయత్నాణాం విద్యాధరవినోదినామ్ । సంగీతమధురాలాపైస్సుం
దస్తాత్రైస్సుతోషితమ్ ॥ ౧౪౧ ॥ శుద్ధసత్త్వమయాకారమపిస్వామిసరస్త
తే । రమంతంరమయాసార్థమానందకరమానసమ్ ॥ ౧౪౨ ॥ వసంతమమ
లానందమాత్మరామమ్బుదాన్వితమ్ । సమస్తదేవతావంద్యంసార్వభౌ
మశిఖామణిమ్ ॥ ౧౪౩ ॥ కర్తారంసృష్టికాలేచభర్తారంపాలనేజగత్ । హ
ర్తారంప్రళయేకాలేవేజ్జ-తుశ్వరమవ్యయమ్ ॥ ౧౪౪ ॥ సర్వదేవనియంతా
రం సర్వదేవేశ్వరేశ్వరమ్ । చరాచరాత్మకంవిశ్వం రక్షితారంకృపాని
ధిమ్ ॥ ౧౪౫ ॥ కిరీటాంగదసంరాజద్విర్భూహుమరిందమమ్ । సర్వాంగలక్ష
ణానందందర్శయంతంపదాంబుజమ్ ॥ ౧౪౬ ॥ సత్యంవిశుద్ధవిజ్ఞానంఘనప్ర
జ్ఞాప్రదంహరిమ్ । కారుణ్యవిగ్రహందేవం సర్వజీవదయాపరమ్ ॥ ౧౪౭ ॥
ఉపాస్త హేవయంనిత్యం హృదయేఽష్టదళాంబుజే । అష్టాక్షరపదానం
దంరమేశంకర్ణికోపరి ॥ ౧౪౮ ॥ ఏవంధ్యేయంపురస్కృత్య పశ్చాద్ధ్యాన
మిదంవదేత్ ॥ ౧౪౯ ॥ యన్నామశ్రుతిసారసాంద్రజలధిస్థానేలస
తౌ-స్తుభంస్వాజ్ఞానాంధతమిద్రదుఃఖహరణంమత్పుత్రసంజీవనమ్ । వి
శ్వాభీష్టవరప్రదానఫలదంభోగీంద్రసద్భూషణం సర్వైశ్వర్యనిదానమూ
త్తవరదంశ్రీవేజ్జ-తుశంభజే ॥ ౧౫౦ ॥ సంతోషోమమవేజ్జ-తుశనిక
తుశ్రీన్వర్ణముఖ్యాస్తతే స్వావాసోభవతీతిదివ్యసరితస్పృగ్గాపవర్గప్రదే ।
కైలాసేవిధికుంభసంభవమతే శ్రీకాళహస్తిస్థలేకైవత్యేవసతామసంత
మహిమాద్యోగీశ్వరైర్దుర్లభః ॥ ౧౫౧ ॥ తారంసతినంముద్భృత్యశ్రీపూ
ర్వంమంత్రముచ్చరేత్ ॥ ౧౫౨ ॥ నవాక్షరమిదం దేవిసర్వగోప్యంహృదిస్థి

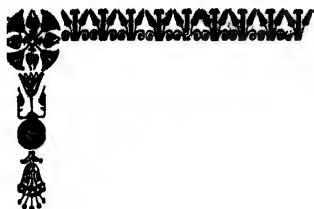
తమ్ । త్వయిస్నేహాత్మమాఖ్యాతంపరానందపదప్రదమ్ ॥ ౧౫౨ ॥ నమ
శ్శ్రీవేంకటేశాయశుద్ధజ్ఞానస్వరూపిణే । వాసుదేవాయశాంతాయ శ్రీ
నివాసాయమజ్జశమ్ ॥ ౧౫౩ ॥ మంత్రధ్యానమిదంధ్యాత్వాపశ్యాన్తంత్రమి
దంవదేత్ । నమశ్శ్రీవేంకటేశాయనమోంతంవాసముచ్చరేత్ ॥ ౧౫౪ ॥
అష్టాక్షరమిదంఖ్యాతం భుక్తిముక్తిఫలప్రదమ్ । రహస్యంసర్వమంత్రా
ణాం గోపనీయంప్రయత్నతః ॥ ౧౫౫ ॥ స్వామిపుష్కరిణీస్నానం వేంకట
ేశ్వరదర్శనమ్ । మహాప్రసాదస్తీకారస్తుత్యంతైలోక్యదుర్లభమ్ ॥
సర్వత్రకీర్తయేత్పూజ్య స్వామిపుష్కరిణీంపరామ్ । సువర్ణముఖీం
దివ్యాం వేంకటేశ్వరమవ్యయమ్ ॥ ౧౫౬ ॥ అజ్ఞానాంధతమసుస్సర్వం
పాపినాంతునరోచతే । ఏతత్సుత్తతరంపుణ్యంయోగినామపిదుర్లభమ్ ॥
స్వామిపుష్కరిణీంగంగాం సువర్ణముఖీంపరామ్ । వేంకటేశంహరిం
సేతుం సర్వతీర్థేషుసంస్కరత్ ॥ ౧౫౭ ॥ మహాపాతకసంఘేభ్యో ము
క్తఃప్రజ్ఞానవాన్భవేత్ । ఏతత్సులమ్మహాపుణ్యం పాపినాంతునరోచ
తే ॥ ౧౬౦ ॥ స్వామిపుష్కరిణీతీర్థందివ్యైషధరసాయనమ్ । వైద్యశ్శ్రీ
వేంకటేశోఽయం మృత్యురోగనికృంతనః ॥ ౧౬౧ ॥ యావద్వేంకట
నాయకస్యశిఖరాప్రాప్తిర్నృణాంయోగినాం తావజ్జన్మజరాదిదుఃఖనిల
యస్సంసారకోలాహలః । బ్రహ్మాండాంతపరిభ్రమతకృతమహాపు
ణ్యేషుచంద్రోదయే సత్సంగమృతసేవనాద్ధరిమయేప్రీతిర్భవేద్వేంకట
ేశ ॥ ౧౬౨ ॥ యావన్నాస్తిసమస్తలోకరమణశ్శ్రీవేంకటేశాభిధ
స్వానందానుభవస్థిరోఽమలధియాంయోగీశ్వరాణాంనృణామ్ । నా
నాయోనిషుగర్భవాసమసుఖంవిన్నాత్రశోకావృతం సంప్రాప్యశు వి
నాశదుఃఖనరకాంతావద్భవాద్ధాస్థితిః ॥ ౧౬౩ ॥ ఆఖ్యానందేవతాగో
ప్యం బ్రహ్మగోప్యంసమాసతః । ఇదమేవమమానందం ధ్యానంహృది
యగోచరమ్ ॥ ౧౬౪ ॥ అస్యశ్రీవేంకటేశ్వర సీమాయాయాత్రికే
జనే । వాఙ్మనఃకాయగర్వేణయేకుర్వంతినరాధమాః ॥ ౧౬౫ ॥ ఉప్రదవం
చఘాతంచ ద్రవ్యంచాపహరంతి తే । శారవాదిషుసర్వేషునరకేషుచదా
రుణమ్ ॥ ౧౬౬ ॥ బ్రహ్మకల్పసహస్రాంతంపంచ్యంతేనాత్రసంశయః । భ
క్త్యాశ్రీవేంకటేశ్వర సీమారూపాంకరోతియః ॥ ౧౬౭ ॥ సవవరాజ్యకర్తా

స్వాద్దేహం తేముక్తిమాపుయాత్ । పరమానందదంధ్యానంధ్యాత్వాఽ
 న్నంభుజ్యతేమయా ॥౧౬౮॥ త్వయాసహనహిధ్యానసమంబ్రహ్మాండగో
 లకే । కిముశ్రీవేజ్జ-టేశస్యసమకాలత్రయేపివా ॥౧౬౯॥ ఏతంరహస్యమ
 ధ్యాయం శ్రీవేజ్జ-టపతేఃపియమ్ । జపిత్యాభుజ్యతేయేన ప్రత్యహంపర
 మాత్మనః ॥ ౧౭౦ ॥ నృత్యంతిపితరస్సుర్వే సంతుష్టాస్తస్యవంశజాః । దే
 వాశ్చఋషయస్తృప్తాఃప్రయాంతిపరమంపదమ్ ॥ ౧౭౧ ॥ ఋషయః ॥
 ఆశ్చర్యమతులంశ్రుత్వాపరమానందనిర్వృతాః । ఆనందాశ్రుపరిక్లిన్నా
 రోమాంచితవపుర్ధరాః ॥ ౧౭౨ ॥ విస్మితాశ్చౌనకాద్యాస్తుభక్త్యాఽఽ
 నందంపునర్గతాః । పునర్ధ్యానంసమాసాద్యపునర్గద్గదయాగిరా ॥ ౧౭౩ ॥
 ఊచుశ్చనైర్మహాత్మానంసూతంపౌరాణికోత్తమమ్ । వ్యాసశిష్యంమహా
 భాగంశాస్త్రసిద్ధాంతకోవిదమ్ ॥ ౧౭౪ ॥ అద్యశ్రుతంశ్రుతంముఖ్యమ
 ద్యానందంగతావయమ్ । అద్యైవజన్మసఫలం సాక్షాత్సంసారమోచ
 కమ్ ॥ ౧౭౫ ॥ త్వత్ప్రసాదాద్గమిష్యామోపయంశేషాచలంప్రతి । శ్రీ
 సూతః ॥ అష్టాదశపురాణేతిహాసానాముపధర్మిణామ్ ॥ ౧౭౬ ॥ పురా
 ణానాంస్మృతీనాంచ సర్వేషాంశ్రుతిసారిణామ్ । అఖిలోపనిషత్సారవే
 దాంతానాంమునీశ్వరాః ॥ ౧౭౭ ॥ శ్రవణైశ్చకృతైర్మోక్షైర్భక్తిజ్ఞానవి
 రాగదైః । యజ్ఞదానతపఃకర్మవ్రతమంత్రజపార్చనైః ॥ ౧౭౮ ॥ ఆజ
 న్మనైమిశారణ్యకృతపుణ్యైర్వ్రతేకశః । భవతామాగతంహస్తేసాక్షాత్సం
 సారమోచకమ్ ॥ ౧౭౯ ॥ నైకుణ్డస్థానశేషాద్విప్రప్తిరూపంమహాత్మ
 లమ్ । అహంగోప్యమిదంవేద్మిశుకోవేత్తినచాపరః ॥ ౧౮౦ ॥ మద్గురోః
 కృపయాఽధీతముక్తంచభవతాంద్విజాః । గచ్ఛధ్వమ్మనయస్సుర్వే స
 స్త్రీవృద్ధాస్సబాలకాః ॥ ౧౮౧ ॥ సమాప్యసత్రంసకలం విలంబోమా
 స్తుశీఘ్రతః । తత్రగతోపవాసేన స్నాత్వాస్వామిసరోవరే ॥ ౧౮౨ ॥
 నత్వాఽఽద్యంభూమివారాహం జ్ఞానక్షేత్రనివాసినమ్ । దివ్యంవిమాన
 మాశ్చర్యం నత్వాశ్రీవేజ్జ-టేశ్వరమ్ ॥ ౧౮౩ ॥ ప్రదక్షిణసమసాగరై
 స్సుత్వాస్తాతైఃప్రణామ్యచ । నైవేద్యదానధర్మైశ్చ పూజాంకృత్వాచ
 భక్తితః ॥ ౧౮౪ ॥ మానవ్రతమథత్యక్త్వాక్షమాపూర్వంవరప్రదమ్ ।
 సంప్రార్థ్యనివసామోఽత్ర భూయాత్తేనుగ్రహోమహా ॥ ౧౮౫ ॥
 ఇత్యేవంకాయవాక్పితైర్నివాసంసత్యమీరితమ్ । కురుధ్వంత్వరయాభ

క్త్యా యాయంవై కుంతవేంకటే ॥ ౧౦౬ ॥ పరమానందసాంద్రాజ్ఞా
 క్రీడధ్వంమునిపుంగవాః । సమస్తదేవతాసిద్ధసన్నిధానాత్మవేంకటే ॥
 స్వామినాక్షేత్రపాలేన సుప్రసన్నేనరక్షితే । నివాసమపినిర్విఘ్నం కు
 రుధ్వమవిశంకయా ॥ ౧౦౭ ॥ తయోరనుగ్రహేణైవ వై కుంతక్షేత్ర
 పాలయోః । భద్రంబోవసతానిత్యం శాశ్వతంభవతిద్విజాః ॥ ౧౦౮ ॥
 అస్తిక్షేత్రేకృతానాంచ సాహసంపాపకర్మణామ్ । క్షేత్రపాలస్య
 శూలాగ్రే యాతనాచక్రవద్భవేత్ ॥ ౧౦౯ ॥ యుగాంతఃక్షణమాత్రే
 ణ తేమాంకాలస్తుగచ్ఛతి । పాపాంతేముక్తిరస్త్యేవ వేంకటాద్రాససం
 శయః ॥ ౧౧౦ ॥ సత్యంసత్యంపునస్పృశ్యంమద్గురోర్వచనంద్విజాః । భవ
 తాంపుణ్యశీలానాం నైమిశారణ్యవాసినామ్ ॥ ౧౧౧ ॥ కృపయాఽను
 గ్రహంలబ్ధ్వా కాశీంగత్వాప్రణమ్యచ । మద్గురోపాదమూలంచ వ్యా
 సస్యామితతేజసః ॥ ౧౧౨ ॥ అనుజ్ఞయాగమిష్యామి వేంకటాద్రా
 ద్విజోత్తమాః । సూతవాక్యంతదాశ్రుత్వా శౌనకాద్యాఋషీశ్వరాః ॥
 సమాప్యసత్రమాగత్య వేంకటాద్రినివాస్యచ । సూతవాక్యప్రమాణే
 నతతానందపదామ్బుధిమ్ ॥ ౧౧౩ ॥ దేహంతంప్రాప్యమోదంతే ససూ
 తాశ్చౌనకాదయః । ఇమంపవిత్రమధ్యాయంసాక్షాత్సంసారమోచకమ్ ॥
 సర్వవేదాంతసిద్ధాంతం యశ్చావయతినిత్యశః । వేంకటేశ్వరభక్తే
 భ్యోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చయోగినామ్ ॥ ౧౧౪ ॥ యశ్చానంతసదాభక్త్యార
 హస్యానుభవోత్తమమ్ । యస్థాపయతిలోకేస్త్రిసిద్ధాంతమనుదుర్భ
 తమ్ ॥ ౧౧౫ ॥ విద్యార్థీలభతేవిద్యాంధనార్థీలభతేధనమ్పుత్రార్థీలభతే
 పుత్రాకన్యార్థీలభతేపథూమ్ ॥ ౧౧౬ ॥ వశ్యార్థీవశ్యమాప్నోతిజయార్థీ
 జయమాప్నుయాత్ । మోక్షార్థీమోక్షమాప్నోతిజ్ఞానార్థీజ్ఞానమాప్ను
 యాత్ ॥ ౧౧౭ ॥ యాయాంకామయతేసిద్ధింతాంతామాప్నోతిసద్విజః ।
 వేంకటేశ్వరరాంప్రీతిం లభతేసాంధిభక్తిమూర్తా ॥ ౧౧౮ ॥ *

ఇతి శ్రీభవిష్యత్తరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - ఉమామహేశ్వరసంవాదే సకలోపనిషత్సారసకలవేదాంతసిద్ధాంతశ్శ్రి
 వేంకటేశ్వరరహస్యానుభవోనా మాశీతమోఽధ్యాయః.
 ఇతి శ్రీవేంకటేశ్వరహస్యాధ్యాయస్సమాప్తః.

శ్రీ సత్యమః.

అ థ ద్వా వ త్తై న మః.

శ్రీమతేవిష్ణుకేనాయనమః.

అ థ శ్రీ స గ స్త పు రాణా స్త ర్గ

శ్రీ వేంకటాచలమాహాత్మ్యసా

శ్రీయఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనామః

శ్రీవేంకటనివాసాయశ్రీనివాసాయమజ్జశమ్ ॥

హ రి : ఓ మ్.

కాశ్యపాఖ్యవిప్రస్యస్వామిత్తిర్థస్మానేనపాపవినిర్మక్తిః.

శ్రీసూతః ॥ అథాఽతస్సమ్ప్రవక్ష్యామిస్వామిపుష్కరిణీంశుభా
మ్ । లక్ష్మీకృత్యకథామేకాంపవిత్రాంద్విజనత్తమాః ॥౧॥ కాశ్యపాఖ్యో
ద్విజఃపూర్వమస్మిన్త్తిర్థవరేశుభే । స్నాత్వాఽతిమహతఃపాపాద్విము
క్తోనరకప్రదాత్ ॥ ౨ ॥ ఋషయః ॥ మునేకాశ్యపనామాసావకరోత్కిం
హిపాతకమ్ । స్నాత్వాత్తిర్థవరేహ్యత్రయస్త్నాన్మక్తోఽభవత్త్వణాత్ ॥ ౩ ॥
ఏతన్నశ్శ్రద్ధధానానాంబ్రూహిసూతకృపాబలాత్ । త్వద్వచోఽమృత
త్పప్తానాంనపిపాసావిద్యతే ॥ ౪ ॥ శ్రీసూతః ॥ శ్రీస్వామిపుష్కరిణ్యా
శ్చమాహాత్మ్యప్రతిపాదకమ్ । ఇతిహాసంప్రవక్ష్యామి పఠతాంపాపనా

పరీక్షిద్వృత్తాస్తః

శనమ్ ॥ ౫ ॥ అభిమన్యుసుతోరాజా పరీక్షిన్నామనామతః । అథ్యాస్తమా
స్తినపురంసాలయన్ధర్మతోమహీమ్ ॥ ౬ ॥ సరాజాజాతువిపినే చచార
మృగయారతః । వప్తివర్షవయాభూపః క్షుత్తృష్ణాపరిపీడితః ॥ ౭ ॥ నప్త
మేకంనవిపినే మార్గయన్మృగమాదరాత్ । ధ్యానానూథం మునింద్య

శీస-స్తపురాణా స్తగ్తే (అ-౧)

హాభూపాలక గాణేనవిపినే మృగోవిద్ధోఽ
 యనే | దృష్టస్సకింత్య కితరః || ౯ || సమా
 కానిత్వాన్న కిచ్చిదపిసోఽ రరటన్యాఽసాస్క
 హమునేః || ౧౦ || నిధాయమృతంబులు మువలస్వపురంయ
 నే స్తస్యసుతఃకశ్చి చ్చృగ్గీనామబభూవనై || ౧౧ || సఖాతస్య
 గూచ్ఛృగ్గీణోద్విజనత్తమాః | సఖాయంశృగ్గీణంప్రాహ
 తతః || ౧౨ || పితాతవమృతంసర్పంసగ్ధేనవహ తేఽధు
 నా స్తవసఖేమాకృధా స్తవమిదంవృధా || ౧౩ || సోఽవద
 తు-పిట శ్యాపంస్యపాయనై | మత్తాతేశవసర్పంయోన్యస్త
 వాన్ముఢచేట ౪ || ససప్తరాత్రాన్త్రియతాంసద్దప్తస్తక్షకాఽ
 హినా | శశాపైవంబు సత స్సౌభద్రేయంపరీక్షితమ్ || ౧౪ || శమీకా
 ఖ్యఃపితాతస్య శస్త్రంశ్రుత్వాస్వ తేనతమ్ | నృపంప్రాహచతనయం శృ
 గ్గీణంమునిపుజ్జవః || ౧౫ || రక్షకంసర్పలోకానాం నృపంకింశస్త్రవానసి |
 అరాజకేవయంలొకే స్థాస్యామఃకథమజ్ఞాసా || ౧౬ || క్రోధేనపాతకం
 భూయా ద్దయయాప్రాప్యతేసుఖమ్ | యస్సముత్పాదితంకోపం క్షమ
 యైవనిరస్యతి || ౧౭ || ఇహలోకేపరత్రాఽసా వత్యస్తంసుఖమశ్ను తే |
 క్షమాయుక్తాహిపురుషా లభన్తేశ్రేయఉ త్తమమ్ || ౧౮ || తతశ్శమీక
 స్పృంశిష్యం ప్రాహగౌరముఖాభిధమ్ | భోగౌరముఖగత్వాత్వం వద
 భూపంపరీక్షితమ్ || ౧౯ || ఇమంశాపంమత్సుతో క్తంతక్షకాధిపదంశేనమ్ |
 పునరాయాహిశీఘ్రింత్యం మత్సమీపంమహామతే || ౨౦ || ఏవము క్తశ్శ
 మీకేన యయాగౌరముఖోన్యపమ్ | సమేత్యచాబ్రవీదుచ్ఛాపం సౌభద్రే
 యంపరీక్షితమ్ || ౨౧ || దృష్ట్వాసర్పంపితుస్సగ్ధే త్వయావినిహితంమృ
 తమ్ | శమీకస్యసుతశ్శృగ్గీశశాపత్వంరుషాఽన్వితః || ౨౨ || ఏతద్దినా
 త్సప్తమేఽహ్నితక్షకేనమహాఽహినా | దప్టోవిషాగ్నినాదగ్ధోభూయా
 దాశ్వభిమన్యజః || ౨౩ || ఏవంశశాపత్వాంరాజా శృగ్గీతస్యమునేస్సు
 తః | ఏతద్వక్తుంపితాతస్యప్రాహిణోన్మాత్వదన్తికమ్ || ౨౪ || ఇతీరయి
 త్వాతంభూప మాశుగౌరముఖోయయా | గతేగౌరముఖేపశ్చాదాజా
 శోకపరాయణః || ౨౫ || అభ్యంలిహమథోత్తుజ్జమేక స్తమ్భంసువిస్తృ

తస్మాదుద్యోగజంప్యతనుతమణ్డపంస్థపపుజ్వవః ॥ ౨౭ ॥ మహాగరుడమస్త్ర
జైరావధజ్జెక్చికిత్సకైః । తక్షకస్యవిషంహస్తుంయత్నంకుర్వన్సమాహీ
తః ॥ ౨౮ ॥ అనేకదేవబ్రహ్మర్షిరాజర్షిప్రవరాన్వితః । ఆస్తేతస్మిన్నలప
స్తుజ్జేమణ్డపేవిష్ణుభక్తిమాన్ ॥ ౨౯ ॥ తస్మిన్నవసరేవిప్రకాశ్యపోమాన్త్రి
కోత్తమః । రాజానంరక్షితుంప్రాయాత్తక్షకస్యమహావిషాత్ ॥ ౩౦ ॥
సప్తమేహనివిప్రేంద్రో దరిద్రోధనకాముకః ॥ అత్రాస్తరేతక్షకోపివిప్ర
రూపీసమాయయా ॥ ౩౧ ॥ మధ్యేమార్గంవిలోక్యైథకాశ్యపంప్రత్య
భావత । బ్రాహ్మణత్వంకుత్రయాసి వదమేద్యమహామునే ॥ ౩౨ ॥ ఇతి
పుష్టస్తదాహదీతాశ్యపస్తక్షకంద్విజాః । పరీక్షితంమహారాజంతక్ష
కోద్యవిషాగ్నినా ॥ ౩౩ ॥ ధక్షతేతంశమయితుం తత్సమీపముపైమ్య
హమ్ । ఇత్యుక్తస్సచతంవిప్రంతక్షకఃపునరబ్రవీత్ ॥ ౩౪ ॥ తక్షకోహం
ద్విజశ్రేష్ఠ మయాదప్తశ్చికిత్సితమ్ । నశకోఽబ్దశతేనాపిమహామన్త్రా
య్యుతైరపి ॥ ౩౫ ॥ చికిత్సితంచేన్నద్దప్తంశక్తిరస్తివధునా । అనేకయో
జనోచ్చాయందశామ్యుజ్జీవయన్వయమ్ ॥ ౩౬ ॥ తతోభవాన్సమర్థోహి
త్యేవంమేభాతిహేద్విజ । ఇతీరయిత్వాతంపృథుమదశత్తక్షకస్తదా ॥ ౩౭ ॥
అభవద్భస్మసాతోసీపృథ్వోఽత్యస్తసముచ్చితః । పూర్వమేవనరక
శ్చిత్తంపృథుమధిరూఢవాన్ ॥ ౩౮ ॥ తక్షకస్యవిషాలాభినాసిపిదగ్ధోఽ
భవత్తదా । తంసరంసనిజజ్ఞాతేతౌచకాశ్యపతక్షకౌ ॥ ౩౯ ॥ కాశ్యపః
ప్రతిజ్ఞేఽథతక్షకస్సాపిశృణ్వతః । మన్తస్త్రీశక్తింపశ్యన్తసర్వేవిప్రా
దయోఽధునా ॥ ౪౦ ॥ ఇతీరయిత్వాతంపృథుం భస్మీభూతంవిషాగ్నినా ।
అజీవయన్తస్త్రీశక్త్యాకాశ్యపోమాన్త్రికోత్తమః ॥ ౪౧ ॥ సనరస్తేనవృ
క్షేణసాకముజ్జీవితోఽభవత్ । అథాబ్రవీత్తక్షకస్తంకాశ్యపంమన్త్ర
కోవిదమ్ ॥ ౪౨ ॥ యథానమునివాఙ్మధ్యాభవేదేవంకురుద్విజ । యత్యే
రాజాధనందద్యాత్తతోఽపిద్విగుణంధనమ్ ॥ ౪౩ ॥ దదామ్యహంనివర్తస్వ
శీఘ్రమేవద్విజోత్తమ ఇత్యుక్త్వానర్హరత్నానితస్యైదత్వాసతక్షకః ॥ ౪౪ ॥
న్యవర్తయతాశ్యపంతం బ్రాహ్మణంమన్త్రకోవిదమ్ । అల్పాయు
షంస్థపంఘత్వాజ్ఞానదృష్ట్యాసకాశ్యపః ॥ ౪౫ ॥ స్వాశ్రమంప్రయయా
తూపీంలబ్ధరత్నశ్చతక్షకాత్ । సోఽబ్రవీత్తక్షకస్సర్పాన్సర్పానాహూ

యతత్తే ॥౪౬॥ యాయంతంనృవతిప్రాప్యముసీనాంవేషధారిణః॥ఉప
హరఫలాన్యాశుప్రయచ్ఛతపరీక్షితే ॥ ౪౭ ॥ తథేత్యుక్త్యానర్వసర్పాద
ద్వారాజ్ఞేఫలాన్యమి । తక్షకోఽపితథాతత్రకస్తింశ్చిద్బదరీఫలే ॥౪౮॥ క్రి
మివేషధరోభూత్వావ్యతిష్ఠద్దంశితుంనృపమ్ । అథరాజాప్రదత్తానిసర్వై
ర్పాప్రహ్లాణరూపకైః ॥ ౪౯ ॥ పరీక్షిన్నన్రిపుధ్దేభ్యోదత్వాసర్వఫలా
న్యపి । కాతూహలేనజగ్రాహస్థూలమేకంకరేఫలమ్ ॥ ౫౦॥ తస్మిన్నవస
రేనూర్యోఽప్యస్తాచలమగాచాత । మిథ్యాఋషివచోమాభూదితితత్ర
త్యమానవాః ॥ ౫౧ ॥ అన్యోన్యమవదత్తుర్వైబ్రాహ్మణాశ్చనృపాస్త
దా । ఏవంవదత్తుసర్వేషుఫలేతస్మిన్నదృశ్యత ॥ ౫౨॥ సాధురక్తక్రిమిస
ర్వైరాజ్ఞాచాపిపరీక్షితా । అయంకింమాందశేదద్యక్రిమిరిత్యుక్తవాన్ను
పః ॥ ౫౩॥ నిదధేతత్ఫలంకణ్ఠే సక్రిమింద్విజసత్తమాః । తక్షకోఽస్తికృ
తఃకణ్ఠక్రిమిరూపీఫలేతదా ॥౫౪॥ నిర్గత్యతత్ఫలాదాశు నృపదేహమవేష్ట
యత్ । తక్షకావేష్టితేభూపేచార్కస్థాదుద్రువుర్యయాత్ ॥ ౫౫ ॥ అ
నస్తరంనృపావిప్రాస్తక్షకస్యవిహగ్నినా । దగ్ధోఽభూద్భస్మసాదాశుస
ప్రాసాదోబలీయసా ॥ ౫౬ ॥ కృత్వోర్ధ్వద్దహికంతస్య నృపస్యసపురో
హితాః । మన్త్రిణస్తత్పుతంరాజ్ఞేజనమేజయనామకమ్ ॥ ౫౭ ॥ రాజా
నమభ్యషిచ్ఛన్వై జగద్రక్షణవాఞ్ఞయా । తక్షకాద్రక్షితుంభూషమా
యాతఃకాశ్యపాభిధః ॥ ౫౮ ॥ యోబ్రాహ్మణోమునిశ్రేష్ఠససర్వైర్నిది
తోజనైః । బ్రథామసకలాన్దేశాశిష్టైస్సర్వైశ్చదూషితః ॥ ౫౯ ॥ అవ
స్థానంనలేభేఽసాగ్రామేవాప్యైశ్రమేఽపివా । యాన్యాన్దేశానసాయా
తస్తత్రతత్రమహాజనైః ॥ ౬౦ ॥ తత్రదేశాన్నిరస్తస్థాశాకల్యంశరణం
యయా । ప్రణమ్యశాకల్యమునింకాశ్యపోనిన్ద్రోజనైః ॥ ౬౧॥ ఇదంవిజ్ఞా
పయామాసశాకల్యాయమహాత్తనే ॥ కాశ్యపః॥ భగవన్సర్వధర్మజ్ఞశాక
ల్యహరివల్లభ ॥ ౬౨॥ మునయోబ్రాహ్మణాశ్చాన్యేమాంనిష్ఠన్తిసుహృజ్ఞ
నాః । నాన్యాహంకారణంజానేకింమాంనిష్ఠన్తిమానవాః ॥ ౬౩॥ బ్రహ్మ
హత్యాసురాపానం గురుశ్రీగమనంతథా । స్తేయంసంసర్గదోషోవామ
యానాచరితంకర్వచిత్ ॥ ౬౪ ॥ అన్యాన్యపీచపాపాని నకృతానిమయా
మునే । తథాపినిష్ఠన్తిజనావృధామాంబాన్దవాదయః ॥ ౬౫ ॥ జానాసిచే

త్వంశాకల్య మయాదోషంకృతంవద । ఉక్తోఽథకాశ్యపేనైవ శాక
ల్యాభ్యోమహామునిః ॥ ౬౬ ॥ క్షణధ్యాత్వాబభాషేతం కాశ్యపద్విజన

శాకల్యోక్తధర్మాః.

త్తమాః ॥ శాకల్యః ॥ పరీక్షితంమహారాజం తక్షకాద్రక్షితంభవా ॥
౬౭॥ ఆయాసీదర్థమార్గేతు తక్షకేననివారితః । చికిత్సితంసమర్థోవివిష
రోగాదిపీడితమ్ ॥ ౬౮ ॥ యోనరక్షతిలోకేఽస్మిన్ స్తమాహుర్భ్రష్టా
ఘాతుకమ్ । క్రోధాతామాద్భయాల్లోభాన్తాత్పర్యాన్తోహతోఽపి
వా ॥ ౬౯ ॥ యోనరక్షతివిప్రేన్ద్ర విషరోగాతురంసరమ్ । బ్రహ్మహంచసు
రాపీవాస్తేయీచగురుతల్పగః ॥ ౭౦ ॥ సంసర్గదోషదుష్టశ్చ నాపితస్యవి
నిష్కృతిః । కన్యావిక్రయిణశ్చాపి హయవిక్రయిణస్తథా ॥ ౭౧ ॥ కృత
ఘ్నస్యాపిశాస్త్రేషు ప్రాయశ్చిత్తంనవిద్యతే । విషరోగాతురంయస్తుస
మర్థోఽపినరక్షతి ॥ ౭౨ ॥ నతస్యనిష్కృతిఃప్రోక్తా ప్రాయశ్చిత్తాయుతైర
పి । నతేనసహపక్షౌచభుజ్జీతసుకృతీజనః ॥ ౭౩ ॥ నతేనసహభాషేతనప
శ్యేత్తంనరంక్వచిత్ । తత్సమ్భాషణమాత్రేణ మహాపాతకభాగ్భవే
త్ ॥ ౭౪ ॥ పరీక్షితమహారాజఃపుణ్యశ్లోకశ్చధార్మికః । విష్ణుభక్తోమహా
యోగీచాతుర్వర్ణ్యస్సరక్షీతా ॥ ౭౫ ॥ వ్యాసపుత్రాద్ధరికథాం శ్రుతవా
న్సక్తిపూర్వకమ్ । అరక్షిత్వానృపంతంతు వచసాతక్షకస్యయత్ ॥ ౭౬ ॥
నివృత్తస్తేనవిప్రేన్ద్రై ర్భాగ్యవైరపిదూష్యసే । సపరీక్షిత్తహారాజో య
ద్యపిక్షణజీవితః ॥ ౭౭ ॥ తథాపియావన్నరణం బుధైఃకార్యంచికిత్సితమ్ ।
యావత్కణ్డగతాఃప్రాణా ముమూక్షోర్మానుషస్యహి ॥ ౭౮ ॥ తావచ్చి
కిత్సానకర్తవ్యా కాలస్యకుటిలాగతిః । ఇతిప్రాహుఃపురాశ్లోకం భిషగైవ
ద్యాభిపారగాః ॥ ౭౯ ॥ తతశ్చికిత్సానశ్కోపి యస్మాదకృతభేదజః । అర్థ
మార్గనివృత్తశ్చ తేనత్వంగర్హితోహ్యసి ॥ ౮౦ ॥ శాకల్యేనైవముదితః
కాశ్యపఃప్రత్యభాషత ॥ కాశ్యపః ॥ మమైతద్దోషశాస్త్ర్యర్థముపాయంవ
దసువ్రత ॥ ౮౧ ॥ యేనమాంప్రతిగృహ్ణీయూర్భాగ్ధవాస్ససుహృజ్జనాః । కృ
పాంమయికురుష్వత్వం శాకల్యహగివల్లభ ॥ ౮౨ ॥ కాశ్యపేనైవముక్త
స్తుశాకల్యోపిమునీశ్వరః । క్షణంధ్యాత్వాజగాదైవంకాశ్యపంకృపయా
తదా ॥ ౮౩ ॥ శాకల్యః ॥ అన్యపాపస్యశాస్త్ర్యర్థ ముపాయంవ్రవదామి

తే । తత-ర్తవ్యంత్యయాశీఘ్రంవిలమ్బంమాకృధాద్విజ ॥ ౮౪ ॥ సువర్ణ
ముఖరీతిరే లక్ష్మీపతినివాసభూః । వేంకటాద్రిరితిఖ్యాత స్సర్వలోకేషు
పూజితః ॥ ౮౫ ॥ తస్మిన్నేషగిరౌపుణ్యే సురాసురనమస్కృతే । బ్రహ్మహ-
త్యాసురాపాన స్వర్ణస్తేయాదినాశకే ॥ ౮౬ ॥ స్వామిపుష్కరిణీచేతి స
ర్వపాపాపనోదినీ । ఉత్తరేశ్రీనివాసస్యవర్తతేమజ్జలప్రదా ॥ ౮౭ ॥ తం
గత్వావేంకటంశైలం స్వామిపుష్కరిణీంశుభామ్ । స్నాత్వాసంకల్ప-
పూర్వంతువరాహస్వామినంహరిమ్ ॥ ౮౮ ॥ సేవిత్వాపశ్చిమేతీరేనిర్గత్య
హరిమద్దిరమ్ । గత్వాతత్రవిధానేన స్వర్ణాచలనివాసినమ్ ॥ ౮౯ ॥ శ్రీని-
వాసంపరద్దేవంభక్తానామభయప్రదం । శఙ్ఖచక్రధరం దేవం వనమాలా-
విభూషితమ్ ॥ ౯౦ ॥ దృష్ట్వానిర్ధూతపాపోఽసింశయంమాకృధాద్విజ ।
శాకల్యేనైవముక్తస్తు కాశ్యపోమునిపుజ్యవః ॥ ౯౧ ॥ గత్వావేంకట-
శైలేష్ట్రంసురాసురనమస్కృతమ్ । పుష్కరిణ్యాం శుభాయాంతు
స్నాతోనియమపూర్వకమ్ ॥ ౯౨ ॥ స్వస్థాభూతాశ్శపోవిప్రో భి-
షగైర్వాభ్యాభిపారగః । సర్వేబద్ధజనావిప్రాః కాశ్యపంబ్రాహ్మణోత్త-
మమ్ ॥ ౯౩ ॥ పూజయిత్వావిధానేన పూజ్యోసినచసంశయః । ఏవం
వశకథితంవిప్రా వేంకటాచలవైభవమ్ ॥ ౯౪ ॥ యశ్శృణోతినరోభ-
క్త్యా విష్ణులోకేమహీయతే ॥ ౯౫ ॥

ఇతి శ్రీసంపూర్ణరాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటాచలస్థస్వా-
మిపుష్కరిణీస్నానాత్మామిస్రాదిసరకనిస్తారకధనమ్ ॥

❧ స్వామిపుష్కరిణీస్నానాత్మామిస్రాదిసరకనిస్తారకధనమ్. ❧

ఋషయః ॥ సూతసర్వార్థతత్త్వజ్ఞ వేదవేదాజ్ఞపారగ । శ్రీస్వా-
మిపుష్కరిణ్యాశ్చవైభవంవదనఃప్రభో ॥ ౧ ॥ యస్యాస్సన్నిరణమాత్రేణ
ముక్తస్సాన్యాన్తానహోభువి ॥ శ్రీసూతః ॥ స్వామితీర్థంప్రశంసన్తిస్నాన్తివా-
కథయన్తివా ॥ ౨ ॥ అష్టావింశతిభేదాం స్తేనరకాన్సోపభుజ్జతే । తామి-
న్రమన్తతామిన్రమహారావరారవో ॥ ౩ ॥ కుమ్భిపాకంకాలనూత్ర మ-
సివత్రవనంతథా । క్రిమిభక్షోఽన్ధకూపశ్చసదంశశ్శాల్మలీతథా ॥ ౪ ॥ లాలా

భక్షోహ్యవీచిశ్చ సారమేయాదనంతథా । తథైవవజ్రకణకః క్షారకర్దమ
 పాతనమ్ ॥౫॥ రక్షోగణాశనంచాపిశూలప్రాతవిరోధనమ్ । తిరోధానా
 భిధంవిప్రాస్తథాసూచీముఖాభిధమ్ ॥౬॥ పూయశోణితభక్ష్యానిషాగ్ని
 పరిపీడనమ్ । అష్టావింశతిసజ్జ్యక మేతన్నరకసంశ్చయమ్ ॥ ౭ ॥ నయాతి
 మనుజోవిప్రాస్సాస్వమితీర్థనిమజ్జనాత్ । విత్తాపత్యకశత్రాణాం యోఽ
 న్యేహమపహరకః ॥౮॥ సకాలపాశబద్ధోఽయం యమదూతైర్భయాన
 కైః । తామిన్రేనరకేఘారే పాత్యతేబహువత్సరమ్ ॥ ౯ ॥ స్నాతిచే
 త్సాస్వమితీర్థేన తస్మిన్నాసానిపాత్యతే । మాతరంపితరంవిప్రా యోఽన్వ
 ష్టిపురుషాధమః ॥౧౦॥ సకాలసూత్రనరకే విస్తృతాఽయతయోజనే ।
 అధస్తాదగ్నిసస్తప్తఉపర్వరగ్మరీచిభిః ॥౧౧॥ ఖలేతామ్రమయేవిప్రాః
 పాత్యతేక్షుధయాఽర్దితః । స్నాతిచేత్పుష్కరిణ్యాంవై తస్మిన్నాసా
 నిపాత్యతే ॥౧౨॥ యోవేదమార్గముల్లంఘ్యవర్తతేకుపథేనరః । సాఽసి
 పత్రవనేఘారే పాత్యతేయమకింకరైః ॥ ౧౩ ॥ స్నాతిచేత్సాస్వమితీర్థే
 తుతస్మిన్నాసానిపాత్యతే । యోఽశ్వాతిపక్షిభేదేనపక్ష్యంసూపాది
 కంనరః ॥౧౪॥ అకృత్యాపశ్చయజ్ఞాన్వాభుక్త్యేమోహేనసద్విజాః । పా
 త్యతేఽయంయమభతైర్నరకేక్రిమిభోజనే ॥౧౫॥ భక్ష్యమాణః క్రిమిశ
 తైర్భక్షయనిగ్మిసంశ్చయాత్ । స్వయంచక్రిమిభూతస్సంస్తిప్తేద్యావ
 దఘ్నయమ్ ॥౧౬॥ స్నాతిచేత్సాస్వమితీర్థేవై తస్మిన్నాసానిపాత్యతే ।
 యోహరేద్విప్రవిత్తాని స్నేహేనబలతోఽపివా ॥ ౧౭ ॥ అన్యేహమపివి
 త్తాని రాజాతత్పురుషోఽపివా । అయస్కయాగ్నికుణ్డేషు సదంశైస్సౌతిపీ
 డితః ॥ ౧౮ ॥ సదంశేనరకేఘారే పాత్యతేయమపూరుషైః । స్నాతిచే
 త్సాస్వమితీర్థేతుతస్మిన్నాసానిపాత్యతే ॥౧౯॥ అగమ్యాంయోఽభిగచ్ఛే
 తస్త్రియంవై పురుషాధమః । అగమ్యంపురుషంయోషిదభిగచ్ఛేతవాద్వి
 జాః ॥౨౦॥ తావయస్కయనారీంచ పురుషంచాప్యయస్కయమ్ । తప్తా
 వాలిజ్యతిష్ఠంతా యావచ్ఛన్ద్రదివాకరమ్ ॥౨౧॥ సూచ్యాభ్యేనరకేఘా
 రే పాత్యతేయమకింకరైః । స్నాతిచేత్సాస్వమితీర్థేచ తస్మిన్నాసానిపా
 త్యతే ॥ ౨౨ ॥ బాధతేనర్వజన్తాన్యోనానోపాయైరుపద్రవైః । శల్మ
 లీనరకేఘారే పాత్యతేబహుకణ్ఠకే ॥ ౨౩ ॥ స్నాతిచేత్సాస్వమితీర్థేతుత

స్తిన్నాసానిపాత్యతే । రాజావారాజభృత్యోవాయసాషడ్జమనుద్రు
తః ॥ ౨౪ ॥ భద్రోధర్మసేతానాం వైతరణ్యానిపాత్యతే । స్నాతిచే
త్స్వామితీర్థేతుతస్తిన్నాసానిపాత్యతే ॥ ౨౫ ॥ పృషతీసద్గుణావాశాచా
ద్యాచారవర్జితః । త్యక్తలజ్జస్త్యక్తవేదః పశుచర్యారతస్సదా ॥ ౨౬ ॥
సపూయవిష్టామూతాసృక్స్థిష్ఠపిత్వాదిపూరితే । అతిభీభత్సనరకే పా
త్యతేయమకిజ్జురైః ॥ ౨౭ ॥ స్నాతిచేత్స్వామితీర్థేతుతస్తిన్నాసానిపా
త్యతే । యశ్యభిర్మృగయుర్వన్యాన్భాజైర్వాబాధతేమృగాః ॥ ౨౮ ॥
సవిధ్యమానోబాణాఘైః పరత్రయమకిజ్జురైః । ప్రాణరోధాఖ్యనరకే
పాత్యతేయమకిజ్జురైః ॥ ౨౯ ॥ స్నాతిచేత్స్వామితీర్థేతుతస్తిన్నాసాని
పాత్యతే । డామ్బికోయఃపశూన్యజ్ఞేవిధ్యనుష్ఠానవర్జితః ॥ ౩౦ ॥ హస్త్య
సాపరలోకేషు వైశసేనరకేద్విజాః । కృన్త్యమానోయమభటైః పాత్య
తేయమకిజ్జురైః ॥ ౩౧ ॥ స్నాతిచేత్పుష్కరిణ్యాంవై తస్తిన్నాసానిపా
త్యతే । ఆత్మభార్యాంసవర్ణాయో రేతఃపాయయతేయది ॥ ౩౨ ॥ పర
త్రరేతఃపాయాననేతఃకుణ్డేనిపాత్యతే । స్నాతిచేత్పుష్కరిణ్యాంవైత
స్తిన్నాసానిపాత్యతే ॥ ౩౩ ॥ యోదన్యుమార్గమాశ్రిత్యగరదోగ్రామదా
హకః । వణిగ్రీవాపహరీచసపరత్రద్విజోత్తమాః ॥ ౩౪ ॥ వజ్రదంష్ట్రా
భిధేఘారేనరకేపాత్యతేచిరమ్ । స్నాతిచేత్స్వామితీర్థేతు తస్తిన్నా
సానిపాత్యతే ॥ ౩౫ ॥ విద్యస్తేయానిచాన్యాని నరకాణిపరత్రవై । తాని
నాహ్నేతిమనుజస్వామితీర్థనిమజ్జనాత్ ॥ ౩౬ ॥ పుష్కరిణ్యాంసకృత్స్ని
నాదశ్వమేధఫలంలభేత్ । ఆత్మవిద్యాభవేత్సాక్షాన్మక్తిశ్చాపిచతుర్వి
ధా ॥ ౩౭ ॥ సపాపేరమతేబుద్ధిర్నభవేద్దుఃఖమేవవా । తులాపురుష
దానేనయత్ఫలంలభ్యతేనరైః ॥ ౩౮ ॥ తత్ఫలంలభ్యతేఘృష్ణస్వామితీర్థ
నిమజ్జనాత్ । గోసహస్రప్రదానేనయత్పుణ్యంహిభవేన్నృణామ్ ॥ ౩౯ ॥
తత్పుణ్యంలభతేమర్త్యస్వామితీర్థనిమజ్జనాత్ । ధర్మార్థకామమోక్షా
ణాయంయమిచ్ఛతిపూరుషః ॥ ౪౦ ॥ తంతంసద్యస్సమాహ్నేతిస్వామితీ
ర్థనిమజ్జనాత్ । మహాపాతకయుక్తోవా యుక్తోవాసర్వపాతకైః ॥ ౪౧ ॥
సద్యఃపూతోభవేద్విప్రాస్వామితీర్థనిమజ్జనాత్ । ప్రజ్ఞాలక్ష్మీర్యశస్స
మృచ్ఛానంధర్వోవిరక్తతా ॥ ౪౨ ॥ మనశ్శుద్ధిర్భవేన్నృణాంస్వామితీర్థని

శ్చేవణాత్ । బ్రహ్మహత్యాఽయుతంచాపి సురాపానాయుతంతథా । ౪౩ ।
 అయుతంగురుదారాణాం గమనంపాపకారిణామ్ । స్త్రీయాయుతంసువ
 ర్ణానాం తత్సంసర్గాశ్చకోటిశః ॥ ౪౪ ॥ శీఘ్రంవిలయమాయాన్తి స్వామి
 తీర్థనిమజ్జనాత్ । బ్రహ్మహత్యాసమానాని సురాపానసమానిచ ॥ ౪౫ ॥
 గురుశ్రీగమనేనాపి యానితుల్యానిచాస్తికాః । సువర్ణస్త్రీయతుల్యాని
 తత్సంసర్గసమానిచ ॥ ౪౬ ॥ తానిసర్వాణిసశ్యన్తి స్వామితీర్థనిమజ్జనాత్ ।
 స్వామితీర్థమహిమాఽశ్రద్ధాభూణాంమహానరకప్రాప్తికథనమ్. ॥
 ఉక్తేష్వేషేషుసద్దేహానకర్తవ్యకదాచన ॥ ౪౭ ॥ జిహ్వగ్రేపరశుంతప్తం
 ప్రక్షిప్తం నిచకిజ్జ-రాః । అర్థవాడమిదంసర్వం బ్రువన్వై నరకంప్రవేశేత్ ॥
 సూకరస్పహివిజ్ఞేయ సుర్వకర్మబహిష్కృతః । అహోమార్ఖ్యమహో
 మార్ఖ్య మహోమార్ఖ్యంద్విజోత్తమాః ॥ ౪౮ ॥ స్వామితీర్థాభిధేతీర్థే
 సర్వపాతకనాశనే । అద్వైతజ్ఞానదేవుంసాం భుక్తిముక్తిప్రదాయని ॥ ౪౯ ॥
 ఇష్టకామ్యప్రదేనిత్యం తద్దైవాజ్ఞాననాశనే । స్థితేఽపితద్విహాయాయం
 రమతేఽన్యత్రవై జనః ॥ ౫౦ ॥ అహోమోహాస్యమాహత్త్యం మయా
 వత్తుంనశక్యతే । స్నాతస్యస్వామితీర్థేతు నాన్తకాద్యయమస్తివై ॥ ౫౧ ॥
 స్వామితీర్థంచపశ్యన్తి తత్రస్నాన్తిచయేనరాః । స్తువన్తిచప్రశంసన్తి
 స్మృశన్తిచనమన్తిచ ॥ ౫౨ ॥ నసిబన్తిహితేస్తస్యం మాతృకాణాంద్విజ
 పుజ్గవాః । ఏవంవశకథితంవిప్రా స్వామితీర్థస్యవై భవమ్ ॥ ౫౩ ॥ భుక్తి
 ముక్తిప్రదంన్యకాణాం సర్వపాపనిబర్హణమ్ ॥ ౫౪ ॥ ... *

ఇతి శ్రీసుందరురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే శ్రీస్వామిపుష్కరిణీ
 తీర్థ మహిమాఽనువర్ణనం నామద్వితీయోధ్యాయః.

ధర్మగుప్తచక్రవర్ణనమ్.

శ్రీనూతః ॥ భూయోఽపిసమ్ప్రవక్ష్యామి స్వామితీర్థస్యవై భవ
 మ్ । యుష్మాకమాదరేణాహం నైమిశారణ్యవాసినః ॥ ౧ ॥ నన్దోనామమ
 హారాజ ససీమవంశసముద్భవః । ధర్మేణపాలయామాస సాగరాంతాంధ
 రామిమామ్ ॥ ౨ ॥ తస్యపుత్రస్సమభవద్ధర్మగుప్తఇతిశ్రుతః । రాజ్యరత్న
 ధురంసన్దో నిజపుత్రేనిధాయనః ॥ ౩ ॥ జితేన్ద్రియోజితాహారః ప్రవివేశ

యథావనమ్ । తాతేతపోవనంయాతే ధర్మగుప్తాభిఘోనృపః ॥ ౪ ॥ వేది
 నీంపాలయామాస ధర్మజ్ఞానీతితత్పరః । ఈజేబహువిధైర్యజ్ఞై ర్దేవాని
 స్త్రీపురోగమాన్ ॥ ౫ ॥ బ్రాహ్మణానాందదావిత్తంక్షేత్రాణిచబహూనిసః ।
 సర్వేస్వధర్మనిరతాస్తస్మిన్రాజనిశాసతి ॥ ౬ ॥ కదాచిన్నాభవస్పిడాస్తస్మిం
 శ్చోరాదిసమ్భవాః । కదాచిద్ధర్మగుప్తోఽయమారూఢతురగోత్రమః ॥ ౭ ॥
 వనంవివేశవిప్రేంద్రా మృగయారసకౌతుకీ । తమాలతాలహిస్తాల
 కురవాకులదిష్టుభే ॥ ౮ ॥ విచచారవనేతస్మిన్ త్సింహవ్యాఘ్రుభయాన
 కే । మత్తాళికులసన్నాద సమ్మూర్ఛితదిగస్తరే ॥ ౯ ॥ పద్మకల్పారకుముద
 నీలోత్పలవనాకులే । తటాకేరససమ్పూర్ణై తపస్విజనమణ్డితే ॥ ౧౦ ॥ త
 స్మిన్సవేసశ్చరతో ధర్మగుప్తస్యభూపతేః । అభూద్విభావరీవిప్రాస్తమ
 సాఽవృతదిష్టుభా ॥ ౧౧ ॥ రాజాపిపశ్చిమాంసన్ధ్యాముపాస్యనియమా
 నివృతః । జజాపచవనేతత్ర గాయత్రీంవేదమాలరమ్ ॥ ౧౨ ॥ సింహవ్యా
 ఘ్రూదిభీత్యాఽస్మిన్స్వృక్షమేకంసమాశ్రితే । రాజపుత్రేతదభ్యాశ మృక్ష
 సింహభయూర్దితః ॥ ౧౩ ॥ అన్యథాపతఃకుంత మేకస్సింహోవనేచ
 రః । అనుద్రుతస్ససింహేన ఋక్షోవృక్షముపారుహత్ ॥ ౧౪ ॥ ఆరుహ్య
 ఋక్షోవృక్షంతం దదర్శజగతీపతిమ్ । వృక్షస్థితంమహత్తానం మహాబల
 పరాక్రమమ్ ॥ ౧౫ ॥ ఉవాచభూపతిందృష్ట్వా ఋక్షోఽయంవనగోచరః ।
 మాభీతింకురురాజేంద్ర వత్స్యవోరజనీమహా ॥ ౧౬ ॥ మహాసత్వోమ
 హాకాయో మహాదంష్ట్రస్సమాకులః । వృక్షమూలంసమాయాత సిం
 హగోఽయమతిభీషణః ॥ ౧౭ ॥ రాత్యగ్ధంభజనిద్రాంత్యం రత్నమూణో
 మయోద్యతః । తతఃప్రసుప్తంమాంరక్షశర్వర్యగ్ధంమహామతే ॥ ౧౮ ॥ ఇతి
 తద్వాక్యమూకర్ణ్య సుప్తేనద్దసులేహరిః । ప్రోవాచఋక్షంసుప్తోఽయం
 నృపోమేత్యజ్యతామితి ॥ ౧౯ ॥ తంసింహమబ్రవీదృక్షోధర్మజ్ఞోద్విజసత్త
 మాః । భవాన్ధర్మంనజానీతే మృగరాజవనేచర ॥ ౨౦ ॥ విశ్వాసఘాతినాం
 లోకే మహాకష్టాభవస్త్యహా । నహిమిత్రద్రుహంపాపం నశ్యేద్యజ్ఞా
 యుతైరపి ॥ ౨౧ ॥ బ్రహ్మహత్యాదిపాపానాం కథంచిన్నిష్కృతిర్భవేత్ ।
 విశ్వాసఘాతినాంపాపం ననశ్యేజ్జన్మకోటిభిః ॥ ౨౨ ॥ నాహంమేరుంమ
 హాభారం మన్యేషశ్చాస్యభూతలే । మహాభారమిమంమన్యే లోకేవిశ్వా

సమాతుకమ్ || ౨౩ || ఏవముక్తోఽథ ఋక్షేణ సింహస్తూష్టిం బభూవహ | ధర్మ
 గుప్తే ప్రబుద్ధేతు ఋక్షస్సుప్తావభూరుహే || ౨౪ || తతస్సింహోఽబ్రవీ
 ద్భూప మేనమృత్యంత్యజస్వమే | ఏవముక్తోఽథ సింహేన రాజాసుప్తమశ
 జ్జితః || ౨౫ || స్వాజ్జన్యస్తశిరసఃంత మృత్యంతత్యాజభూతలే | పాత్య
 మానస్తతోరాజ్ఞా సమాలమ్బితపాదపః || ౨౬ || ఋక్షః పుణ్యవశాద్వృత్తో
 న్నపపాతమహీతలే | సముక్తోన్యపమభ్యేత్యకోపాద్వాక్యమభాషత || ౨౭ ||
 కామరూపధరోరాజన్మహంభృగుకులోద్భవః | ధ్యానకాష్టాభిధో
 నామ్నా ఋక్షరూపమధారయమ్ || ౨౮ || కస్తాదనాగసంసుప్తమత్యాక్షీ
 న్తాంభవాన్నృప | మచ్ఛాపాదతిశీఘ్రంత్యమున్నతశ్చరభూతలే || ౨౯ ||
 ఇతిశస్త్రామునిర్భూషం తతస్సింహానుభాషత | నసింహస్త్యంమహాయ
 త్మః కుబేరసచివః పురా || ౩౦ || హిమవద్గిరిమాసాద్య కదాచిత్త్వంవధూస
 ఖః | అజ్ఞానాద్గౌతమాభ్యాశే విహరమతనోర్ముదా || ౩౧ || గౌతమోఽపు
 టజాద్దైవా త్సమిదాహరణాయవై | నిర్గతస్త్యాంవివసనం దృష్ట్వా శాపము
 దాహరత్ || ౩౨ || యస్తాన్తమాశ్రమేఽద్యత్వం వివస్త్రిప్థిసైవానసి
 అతస్సింహత్వమద్యైవ భవితాతేనసంశయః || ౩౩ || ఇతిగౌతమశాపేన
 సింహత్వమగమః పురా | కుబేరసచివోయ్యో భద్రనామాభవాన్సురా ||
 కుబేరోధర్తశీలోహి తద్భృత్యాశ్చతధైవహి | అతఃకిమర్థంత్యం
 హంసిమామృషింవనగోచరమ్ || ౩౪ || ఏతత్సర్వమహంధ్యానాజ్ఞానామి
 హిమృగాధిప | ఇత్యుక్తోధ్యానకాష్ఠేన త్యక్త్వా సింహత్వమాశుః || ౩౫ ||
 యక్షరూపంగతోడివ్యం కుబేరసచివాత్కమ్ | ధ్యానకాష్టమసానాహ
 వ్రాజ్జలిః ప్రణతోమునిమ్ || ౩౬ || అద్యజ్ఞాతంమయాసర్వం పూర్వవృత్త
 మ్మహామునే | గౌతమశ్యాపకాలేమే శాస్త్రమపిచోక్తవాత్ || ౩౭ ||
 ధ్యానకాష్ఠేనసంవాద ఋక్షరూపేణ తేయదా | తదానిర్ఘాయసింహత్వం
 యక్షరూపమవాప్స్యసి || ౩౮ || ఇతిమామబ్రవీద్భ్రహ్మ న్గౌతమోమునిపు
 ఙ్గవః | అద్యసింహత్వనాశాన్తే జానామిత్వాంమహామునే || ౪౦ || ధ్యా
 నకాష్టాభిదంశుధం కామరూపధరంసదా | ఇత్యుక్త్వా తంప్రణమ్యాధ
 ధ్యానకాష్టంసయక్షరాట్ || ౪౧ || విమానవరమారుహ్యప్రయయావ
 శకాపురీమ్ | ఉన్నతరూపంతందృష్ట్వా మన్త్రిణస్తునృపోత్తమమ్ || ౪౨ ||

పితృస్సకాశమానిన్యూ రేవాతీరేనృపాత్తమమ్ । తస్మై నివేదయామాసు
 ర్నతిభ్రంశంనుతస్యతే ॥ ౪౩ ॥ జ్ఞాత్వాతుపుత్రవృత్తాంతం పితావై నన్దన
 జై మినివాక్యాత్వామితీర్థస్నాతస్యధర్మగుప్తస్యాన్తాదనివృత్తిః ॥
 స్తదా । పుత్రమూదాయసహసా జై మినేరన్తికంయయా ॥ ౪౪ ॥ తస్మై
 నివేదయామాసపుత్రవృత్తాంతమాదితః । భగవన్జైమినేపుత్రోమమాద్యో
 న్నత్తతాగ్లతః ॥ ౪౫ ॥ అస్యాన్తాదవినాశాయ బ్రూహ్మపాయంమహా
 మునే । ఇతిపుష్టశ్చిరందధ్యాజై మినిర్తునిపుజ్యతః ॥ ౪౬ ॥ ధ్యాత్వాతుసుచి
 రంకాలం నృపంనన్దనమబ్రవీత్ । ధ్యానకాష్టస్యశాపేన హ్యున్నతస్తేసు
 తోఽభవత్ ॥ ౪౭ ॥ తస్యశాపస్యమోక్షార్థముపాయంప్రబవీమితే । సు
 వర్ణముఖరీతీరే వేంకటేనామపర్వతే ॥ ౪౮ ॥ సర్వపాపహరేపుణ్యే నా
 నాధాతువిచిత్రితే । స్వామిపుష్కరిణీచేతి తీర్థమస్త్రమహాత్తరమ్ ॥ ౪౯ ॥
 పవిత్రాణాంపవిత్రంహి మజ్గళానాంచమజ్గళమ్ । శ్రుతిసిద్ధంమహాపుణ్యం
 బ్రహ్మహత్యాదిశోధకమ్ ॥ ౫౦ ॥ నీత్యాత్రత్రసుతం తేఽద్య స్నాపయస్య
 మహామతే । ఉన్నాదస్త్రైశ్చాదేవ తస్యనశ్యేన్న సంశయః ॥ ౫౧ ॥ ఇత్యు
 క్తస్తంప్రణమ్యాసాజై మినింమునిపుజ్యవమ్ । నన్దఃపుత్రంసమాదాయస్వా
 మిపుష్కరిణీంయయా ॥ ౫౨ ॥ తత్రచస్నాపయమాస పుత్రంనియమ
 పూర్వకమ్ । స్నానమాత్రాత్తతస్సద్యో నష్టోన్నాదోఽభవత్పుతః ॥ ౫౩ ॥
 స్వయంసస్నాసనన్దోఽపి స్వామిపుష్కరిణీజలే । ఉషిత్యాదినమేకస్తుస
 హపుత్రఃపితాతదా ॥ ౫౪ ॥ సేవిత్వావేంకటేశంచ శ్రీనివాసంకృపాని
 ధిమ్ । పుత్రమాపుచ్ఛ్యనస్తస్తం ప్రయయాతపసేవనమ్ ॥ ౫౫ ॥ గతేపిత
 రిపుత్రోఽపి ధర్మగుప్తానృపాద్విజ్ఞాః । ప్రదదావేంకటేశస్య బహువిత్తాని
 భక్తితః ॥ ౫౬ ॥ బ్రాహ్మణేభ్యోధనంధాన్యం క్షేత్రాణిచదదాతదా । ప్ర
 యయామన్త్రిభిన్నార్థం స్వాంపురీంతదనస్తరమ్ ॥ ౫౭ ॥ ధర్మేణపాల
 యామాస రాజ్యంనిహితకట్టకమ్ । పితృపైతామహంవిప్రాధర్మగుప్తో
 తిధార్మికః ॥ ౫౮ ॥ ఉన్నాదైరప్యస్సాదైర్గ్రహేద్దుష్టైశ్చయేనరాః । గ్ర
 స్తాభవన్తిప్రేక్షాన్తేపితాత్రనిమజ్జనాత్ ॥ ౫౯ ॥ పుష్కరిణ్యాంవిము
 క్తాస్సు సుత్యంసత్యంవదామ్యహమ్ । స్వామిపుష్కరిణీంత్వత్త్వా తీర్థ

మన్యద్వ్యజేతుయః ॥ ౬౦ ॥ స్నిగ్ధంసగోపయ స్త్రక్త్వా స్నుహిక్షీరప్ర
యాచతే । స్వామితీర్థంస్వామితీర్థం స్వామితీర్థమిద్విజాః ॥ ౬౧ ॥ త్రి
పదంతోనరాయేతం యత్రక్వాపిజలాశయే । స్నాన్తస్సర్వేనరాస్తేవైయా
స్యన్తిబ్రహ్మణఃపదమ్ ॥ ౬౨ ॥ ఏవంవఃకథితావిప్రాధర్మగుప్తకథాశుభా ।
యస్యాశ్శృణోమామత్రేణ బ్రహ్మహత్యావినశ్యతి ॥ ౬౩ ॥

ఇతి శ్రీసుందరపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే స్వామి
పుష్కరిణీమహిమానువర్ణనంనామతృతీయోధ్యాయః.

➤➤➤ సుమత్యాఖ్యద్విజవృత్తాస్తః ➤➤➤

శ్రీసూతః ॥ భోభోతపోధనాస్సర్వే నైమిశారణ్యవాసినః । స్వా
మితీర్థస్యమాహాత్మ్యంభూయోఽపిప్రవదామ్యహమ్ ॥ ౧ ॥ పురాకిరాతీ
సంసర్గా త్సుమతిర్బ్రాహ్మణస్సురామ్ । పీతవాన్పుష్కరిణ్యాం సన్నా
త్వాపాపాద్విమోచితః ॥ ౨ ॥ ఋషయః ॥ సుమతికస్యపుత్రోఽసౌక
థంసచసురామ్పపా । కథంకిరాత్యాసక్తోఽభూత్సుతపౌరాణికోత్త
మ ॥ ౩ ॥ సర్వేషాంవిస్తరాదేతద్వదత్వంకృపయాఽధునా ॥ శ్రీసూతః ॥
మహారాష్ట్రాభిధేదేశే బ్రాహ్మణఃకశ్చిదాస్తికః ॥ ౪ ॥ యజ్ఞదేవఇతిఖ్యా
తోవేదవేదాజ్గపారగః । దయాళురాతిధేయశ్చశివనారాయణార్చకః ॥ ౫ ॥
సుమతిర్నామపుత్రోఽభూద్వజ్ఞదేవస్యతస్యవై । పితరంసపరిత్యజ్య
భార్యామపిపతివ్రతామ్ ॥ ౬ ॥ ప్రయయాపుత్రశ్శేదేశే విటగోష్ఠీపరా
యణః । కాచిత్కిరాతీతద్దేశేవస్తియువమోహినీ ॥ ౭ ॥ యూనాంస
మస్తద్రవ్యాణిప్రలోభ్యజగృహేచిరమ్ । తస్యాగృహంసప్రయయాసు
మతిర్బ్రాహ్మణాధమః ॥ ౮ ॥ సుమతినాచజగ్రాహకిరాతీ నిర్ధనంద్వి

➤➤➤ సుమత్యాఖ్యద్విజస్యకిరాతీసజ్ఞాన్తహాపాతకప్రాప్తిః ➤➤➤
జమ్ । తయాయుక్తోఽథసుమతిస్తత్సంయోగైకతత్పరః ॥ ౯ ॥ ఇతస్తత
శ్చోర్మయత్యాబహుద్రవ్యాణిసస్తతమ్ । దత్వాతయాచిరంరేమే తద్గృ
హేబుభుజేచసః ॥ ౧౦ ॥ ఏకేనచషకేణాసౌ తయాసహసురాంపపా ।
ఏవంసబహుకాలంవై రమమాణస్తయాసహ ॥ ౧౧ ॥ పితరౌనిజపత్నీంచ
వ్యస్తరద్విషయాతురః । సకదాచిత్కిరాతైస్తుచౌర్యంకర్తుంయయాస

౧౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసృష్టపురాణా నైర్గతే (౧-౪

హ ॥౧౬॥ విప్రస్యకస్యచిద్గేహే సాపితై రాతవేషభృత్ । యయాచోఽ
యితుండ్రవ్యం సాహసీఖడ్గహస్తవాన్ ॥ ౧౩ ॥ తద్గ్రహస్యవిసంవిప్రం
హత్వాఖడ్గేనసాహసాత్ । సమాదాయబహుద్రవ్యం కిరాతీభవనం
యా ॥౧౪॥ తంయాస్తమనుయాతిస్తబ్రహ్మహత్యాభయజగ్ధీ । నీలవ
స్త్రుధరాభీమా భృశంరక్తశిరోరుహా ॥౧౫॥ గర్జన్తీసాట్టహాసంసా కమ్ప
యన్తీచరోదసీ । అనుద్రుతస్తయాసోఽయంబభ్రామజగతీతలే ॥ ౧౬ ॥
ఏవంభ్రమన్భువంసర్వాం కదాచిత్సుమతిస్త్వయమ్ । స్వగ్రామంప్ర
యయాభీత్యావిప్రబద్ధస్థరాత్కవాన్ ॥ ౧౭ ॥ అనుద్రుతస్తయాభీతఃప్ర
యయాస్వగృహంప్రతి । బ్రహ్మహత్యాప్యనుద్రుత్య తేనసాకంగృహం
యా ॥౧౮॥ పితరంరక్షరక్షేతి సుమతిశ్శరణంయయా । మాభైషీరి
తితంప్రోచ్య పితారక్షేతుముద్యతః ॥౧౯॥ తదానీంబ్రహ్మహత్యేయం త
త్రాతంప్రత్యభావత ॥ బ్రహ్మహత్యా ॥ మైనంత్యంప్రతిగృహ్ణీష్వయజ్ఞ
దేవద్విజ్ఞోత్తమ ॥ ౨౦ ॥ అసాసురాపీస్తేయీచ బ్రహ్మహాచాతిపాతకీ ।
మాతృద్రోహీపితృద్రోహీ భార్యాత్యాగీచపాతకీ ॥ ౨౧ ॥ కిరాతీసగ్ధదు
ష్టశ్చవైగ్ధనంముఞ్చదురాత్మకమ్ । గృహ్ణాసిచేదిమంవిప్రమహాపాతకినం
సుతమ్ ॥ ౨౨ ॥ త్వద్భార్యామస్యభార్యాంచత్వాంచపుత్రమిమంద్విజ
భక్షయిష్యామివంశంచతస్మాన్ముఞ్చసుతంత్విమమ్ ॥ ౨౩ ॥ ఇమంత్యజసి
చేత్పుత్రం యుష్మాన్ముఞ్చామిసామ్పుత్రమ్ । నైకస్యాధేకులంహస్తమ
ర్హసిత్వంమహామతే ॥ ౨౪ ॥ ఇత్యుక్తస్సతయాతత్ర యజ్ఞదేవోఽబ్ర
వీచ్ఛతామ్ ॥ యజ్ఞదేవః ॥ బాధతేమాంసుతస్నేహః కథమేనంపరిత్య
జే ॥ ౨౫ ॥ బ్రహ్మహత్యాతదాశర్ణ్యద్విజ్ఞోక్తంతమభావత ॥ బ్రహ్మహత్యా
అయంహిపతితోభూత్వా వణ్ణాశ్రమబహిష్కృతః ॥ ౨౬ ॥ పుత్రేఽస్మి
న్నాకురుస్నేహాన్నితంతస్యదర్శనమ్ । ఇత్యుక్త్వాబ్రహ్మహత్యాసాయజ్ఞ
దేవస్యవశ్యతః ॥ ౨౭ ॥ తలేనప్రజహారాస్యపుత్రంసుమతినామకమ్ । రు
రోదతాతతాతేతి పితరంప్రబ్రువన్తుహుః ॥ ౨౮ ॥ రురుదుర్జనకోమాతా

సుమతిన్పుత్రిదూర్వాసఃకథితబ్రహ్మహత్యాముక్త్యపాయః ॥ ౨౯ ॥
భార్యాపినుమతేస్తదా । ఏతస్మిన్నస్తరేతత్ర దూర్వాసాశ్శబరారాశ
కః ॥ ౩౦ ॥ దిష్ట్యాసమాయయా యోగీధార్మికోమునిసత్తమః । యజ్ఞదే

వోభతంప్రస్థా మునిరుద్రావతారకమ్ || ౩౦ || స్తుత్వాప్రణమ్యశరణం య
యాచేపుత్రకారణాత్ | దూర్వాస స్త్వంమహాయోగి న్నాత్మదైవ్యశ
జ్జగరాంశకః || ౩౧ || త్వద్దేశ్యనమపుణ్యానాంభవితానకదాచన | బ్రహ్మ
హచసురాపీచ స్తేయీచాభూత్సుతోమమ || ౩౨ || ఏనంప్రహర్తుమాయా
తాబ్రహ్మహత్యాపివర్తతే | భూయాద్యథామేపుత్రోఽయంమహాపాత
కమోచితః || ౩౩ || ఘోరాచబ్రహ్మహత్యేయం యథాశీఘ్రంబయంప్ర
జేత్ | తముపాయంవదస్వాద్య మమపుత్రేదయాంకురు || ౩౪ || అయ
మేవహిపుత్రోమే నాన్యోస్తితనయోమునే | అస్మిన్మతేతువంశోమే
సముచ్చిద్యేతమూలతః || ౩౫ || తతఃపితృభ్యఃపిణ్డానాందాతాపినభవే
ద్ధృవమ్ | తతఃకృపాంకురుష్వత్వ మస్తాసుభగవన్తునే || ౩౬ || ఇత్యు
క్తస్సతదోవాచ దూర్వాసాశ్శజగరాంశకః | ధ్యాత్వాత్మసుచిరంకా
లంయజ్ఞదేవంద్విజ్ఞోత్తమమ్ || ౩౭ || దూర్వాసః | యజ్ఞదేవకృతంపా
పమతిక్రూరంసుతేనతే | నాస్యపాపస్యశాన్తిస్సాన్యత్ప్రియశ్చిత్తాయ
తైరపి || ౩౮ || తథాపితేనుతస్యాహం తస్యపాపస్యశాన్తయే | ప్రాయ
శ్చిత్తంవదిష్యామి శృణునాన్యమనాద్విజ || ౩౯ || వేఙ్కటాద్రామహాపు
ణ్యేసర్వపాతకనాశనే | స్వామిపుష్కరిణీచేతి వర్తతేమజ్గళప్రదా || ౪౦ ||

→ సుమతేస్సాన్విమిపుష్కరిణీస్సాన్వాద్యహ్మహత్యావిముక్తిః || ౪౦ ||
స్నాతిచేత్తవపుత్రోఽయం పాతకాన్తోక్ష్యతేక్షణాత్ | ఏవంశ్రుత్వా
మునేర్వాక్యం యజ్ఞదేవోమహామః || ౪౧ || పుత్రమాదాయసుమతిం
స్వామిపుష్కరిణీంగతః | స్నాపయామాససుమతిం హత్యయాపీడితంసు
తమ్ || ౪౨ || ఆకాశవాణీతంవిప్రమూవాచమధురస్వరా | యజ్ఞదేవమ
హాభాగ స్నానేనానేనసువ్రత || ౪౩ || పూతోఽభవత్తవనుతస్సంశయం
నూకృథాద్విజ | ఏనంప్రభావంతతీర్థం పాపవృక్షకుతారకమ్ || ౪౪ || ఏ
వంవశకథితంవిప్రా ఇతిహాసంపురాతనమ్ | శ్రుత్వాతాంపతతాంచాపివా
జపేయఫలంభవేత్ || ౪౫ ||

ఇతి శ్రీసుంద్రపురాణే శ్రీవేఙ్కటాచలమహాత్మ్యే స్వామిపుష్కరిణీ

మహిమానువర్ణనంనామచతుర్థోధ్యాయః.

→→→ రామకృష్ణతీర్థమహాత్మ్యమ్. ←←←

శ్రీనూతః || వేంకటాభ్యేమహాపుణ్యే సర్వపాతకనాశనే | కృష్ణ
 తీర్థస్యమాహాత్మ్యం శృణుద్ధ్వంసుసమాహితాః || ౧ || యత్రమజ్జనమా
 త్రేణకృతఘ్నాపివిముచ్యతేపితౄన్నాత్మాగ్ధురూపాశ్చాపియేవమన్యన్తి
 మోహితాః || ౨ || యేచాప్యన్యేదురాత్మానఃకృతఘ్నానిరపత్రపాః | తే
 సర్వేకృష్ణతీర్థేఽస్తిశుద్ధ్యన్తిస్నానమాత్రతః || ౩ || కృష్ణనామామునిఃపూ
 ర్వంవేంకటాహ్వయభూధరే | అవర్తతతపఃకుర్వన్విష్ణుంధ్యాయస్సమా
 హితః || ౪ || సతత్రకల్పయామాసన్నాథంతీర్థముత్రమమ్ | తత్రన్నా
 త్వాసకృన్తర్త్యః కృతఘ్నాపివిముచ్యతే || ౫ || అత్రేతిహాసంపత్క్య
 మిపురాణంపాపనాశనమ్ | యస్యశ్రవణమాత్రేణ సరోముక్తిమవాప్ను
 యాత్ || ౬ || పురాబభూవవిప్రేంద్రో రామకృష్ణోమహామునిః | సత్యవా
 క్షీలవాన్వాగ్నీ సర్వభూతదయాన్వితః || ౭ || శత్రుమిత్రసమోదాస్తస్త
 వస్వీవిజితేంద్రియః | పరేబ్రహ్మణినిష్ఠాతస్తత్ప్రబ్రహ్మకసంశ్రయః || ౮ ||
 ఏవంప్రభావస్సమునిస్తపస్తేపేనుద్ధారుణమ్ | సవైనిశ్చలసర్వాజ్ఞస్తిష్ఠస్స
 ర్వత్రభూతతే || ౯ || పరమాణ్వస్తరంవాపినస్వస్థానాచ్చచాలసః | స్థిత్యా
 తత్రతపస్యస్తమనేకశతపత్సరా || ౧౦ || తంచాక్రమతవల్లీకంఛాదితా
 జ్ఞంచకారవై | వల్లీకాక్రాన్తదేహోపి రామకృష్ణోమహామునిః || ౧౧ ||
 అకరోత్తపవవాసా వల్లీకంనత్వబుధ్యత | తస్మింశ్చతప్యతితపోవాసవో
 మునిపుజ్యతే || ౧౨ || విసృజ్యమేఘజాలానివర్షయామాసవేగవాత్ | ఏవం
 దినానిసప్తాయం వవర్షచనిరస్తరమ్ || ౧౩ || ధారావర్షేణమహతా పృవ్య
 మాణోఽపివైమునిః | తద్వర్షంప్రతిజగ్రాహనిమీలితవిలోచనః || ౧౪ || మ
 హతాస్తనితేనాశుతదాబధిరయశ్చుక్రితీ | వల్లీకస్యోపరిష్ఠాదైన్వింపపా
 తమహాశనిః || ౧౫ || తస్మిన్వర్షతిపర్జన్యేశీతవాతాదిదుస్సహే | వల్లీకశిఖ
 →→→ రామకృష్ణస్థాఖ్యమహర్షితపఃప్రసన్నభగవదావిర్భావః. ←←←
 రంధ్వస్తం బభూవాశనితాడితమ్ || ౧౬ || తదాప్రాదురభూద్దేవశృంభచ
 క్రగదాధరః | వినతానన్దనారూఢో వనమాలావిభూషితః || ౧౭ || రామ
 కృష్ణస్యతపసా తోషితోవాక్యమబ్రవీత్ | తపోనిధీరామకృష్ణ వేదశా
 స్త్రార్థపారగ || ౧౮ || మదావిర్భావదివసేయస్సన్నితిమనుజోత్తమః | త

స్యపుణ్యఫలం వత్తుం శేషేణాపినశక్యతే || ౧౯ || మకరస్థేరవౌవిప్రపౌర్ణ
మాన్యాం మహాతిథౌ | పుష్యనక్షత్రయుక్తాయాం స్నానకాలోవిధీయ
తే || ౨౦ || తద్దినేస్నాతియోమర్త్యకృష్ణతీర్థేమహామతిః | సర్వపాపవి
నిర్ముక్తస్సర్వాన్మామాణలభేతసః || ౨౧ || మదావిర్భావదివసేకృష్ణతీర్థ
జలేశుభే | స్నాతుంతత్రసమాయాన్తి స్వపాపపరిశుద్ధయే || ౨౨ || దేవా
మనుష్యాస్సర్వేచ దిక్పాలాశ్చమహాజనః | ఏతేసర్వేమహత్తానఃకోటి
సూర్యసమప్రభాః || ౨౩ || తేసర్వేకృష్ణతీర్థేస్నిన్నానాత్పుతాభవన్తి
హి | తస్మాన్మేదం మహాతీర్థం లోకే ప్రఖ్యాతిమేష్యతి || ౨౪ || ఇత్యుక్త్వా
శ్రీనివాసశ్చ తత్రైవాన్తరధీయత | ఏవం ప్రభావంత తీర్థం మహాపాపనిశో
ధనమ్ || ౨౫ || బుద్ధిశుద్ధిప్రదం పుంసాం సర్వైశ్చర్యప్రదాయకమ్ | ఏవం
వః కథితం విప్రాః కృష్ణతీర్థస్య వై భవమ్ || ౨౬ || శ్లోకతాంపతతాజ్ఞౌచవ
విష్ణులోకప్రదాయకమ్ || ౨౭ || ... *

ఇతి సుంద్రపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే రామకృష్ణతీర్థ
మహిమానువర్ణనం నామ షడ్చ మోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచరాజలదానప్రశంసా.

శ్రీసూతః || వేంకటాశ్వేమహాపుణ్యే తృపారానాం విశేషతః |
జలదానమకుర్వాణ స్తిర్యగ్యోనిమవాప్పుయాత్ || ౧ || తస్మాద్వేంకట
తైలేన్ద్రేయథాశక్త్యనుసారతః | జలదానం హిక ర్తవ్యం సర్వేషాం జీవ
నం మహత్ || ౨ || అత్రైవోదాహరన్తి మమితి హసంపురాతనమ్ | విప్ర
స్య గృహగోధాయాస్సంవాదం పరమాద్భుతమ్ || ౩ || పురాచేత్త్వాకువం

హేమాద్భ్యజలదానాకరణేన గృహగోధికాత్వప్రాప్తిః.

శ్లో- భూధేమాద్భ్యజలదానాకరణేన గృహగోధికాత్వప్రాప్తిః ||
జితేంద్రియః || ౪ || యావన్తోభూమికణికాయావన్తస్తాయ బిన్దవః | యా
వన్త్యదూనిగగనేతావతీర్థదదాత్యసా || ౫ || యేనేష్టయజ్ఞదర్భైశ్చ భూ
మిర్బర్హిష్టతీశ్రుతాః | గోభూతిలహిరణ్మయైస్తాపి తాబహవోద్విజాః || ౬ ||
తేనాదత్తానిదానానినవిద్యన్త ఇతి శ్రుతమ్ | తేనాదత్తం జలజ్ఞౌచకం సుఖల
భ్యధియాద్విజాః || ౭ || బోధితో బ్రహ్మపుత్రేణ వసిష్ఠేన మహాత్మనా |

అమూల్యంసర్వతోలభ్యంతద్ధాతుఃకింఫలమ్భవేత్ ॥౮॥ ఇతిదుర్ధీక్షేతు
వాదైర్నజలేంద త్తవాన్విభుః । అలభ్యదానేపుణ్యంస్యాదితివాదీనయన్తి
కమ్ ॥౯॥ సతనర్చద్విజాన్వ్యజ్ఞాన్దరిద్రాన్వృత్తికర్షితాః ॥ నానర్చశో
త్రియాన్విప్రాన్సృహ్మజ్ఞాన్సృహ్మవాదినః ॥౧౦॥ ప్రభ్యాతాన్సుజయిష్య
న్సర్వలోకాస్సహర్షణైః । అనాథానామవిద్యానాన్వజ్ఞానాఞ్చకుటు
మ్బినామ్ ॥౧౧॥ దరిద్రాణాంగతిఃకావా తస్మాత్తేమద్దయాస్పదాః ।
ఇతిదుష్టేషుపాత్రేషు దత్తవాన్కిమపిన్వకమ్ ॥౧౨॥ తేనదోషే
ణమహతాచారకత్వంత్రిజన్తసు । ఏకజన్తనిగృధ్రత్వంశ్వానత్వంసప్తజ
న్తసు ॥౧౩॥ ప్రాప్యపశ్చద్ధృహేజాతోభూపోఽయంగృహగోధికా । శ్రు
తకీర్తేస్తుభూపస్యమిథిలాధిపతేర్ద్విజాః ॥౧౪॥ గృహద్వారప్రతోశ్యాం
స్తనర్తతేటకాశనః । అష్టాశీతిషువర్షేషుస్థితం తేనదురాత్మనా ॥౧౫॥

శ్రుతదేవపాదోదకసేవనేన హేమాజ్ఞస్యజాతిస్తరణమ్.
విదేహాధిపతేర్గేహంకదాచిదృషిన త్తమః । శ్రుతదేవఇతిభ్యాత్రశ్చాన్తమ
ధ్యాహ్నా ఆగమత్ ॥౧౬॥ తందృష్ట్వాసహసాత్థాయజాతపార్ష్వోనరాధి
పః । మధుపరైఃస్సుసంపూజ్యతస్యపాదావనేజినః ॥౧౭॥ అపోమూ
ర్ధ్నాఽవహత్త్రిప్రంతదోష్టిప్తైశ్చబిన్దభిః । దైవోపదిష్టకాలేనప్రోషీతా
గృహగోధికా ॥౧౮॥ సద్యోజాతిస్తృతిరభూత్తన్మితకర్మాఽతిదుఃఖితా
త్రాహిత్రాహీతిచుక్రోశబ్రాహ్మణంగృహమాగతమ్ ॥౧౯॥ తిర్యజ్జన్తరి
వంశ్రుత్వాబ్రాహ్మణోవిస్తితోఽభవత్ । కుతఃక్రోశసిత్వంగోధేవశేయం
కేనకర్తృణా ॥౨౦॥ ఉపదేవోఽథదేవోవాత్స్వంసృపోఽభిధ్యజోత్తమః ।
కస్త్యంబ్రూహిమహాభాగత్వామద్యాహంసముద్ధరే ॥౨౧॥ ఇత్యుక్త
స్సన్మహాప్రాహశ్రుతదేవంమహాప్రభుః । అహమిత్వాకులజశ్చప్రవిద్యా
విశారదః ॥౨౨॥ యావన్తోభూమికణికాయావస్తస్తాయబిన్దవః । యా
వస్తుష్టూనిగగనేతావతీర్గాదదామ్యహమ్ ॥౨౩॥ సర్వైర్యజ్ఞైర్నయా
చేష్టంపూర్తాన్యాచరితానిమే । దానాన్యపిచదత్తానిధర్తజాతంస్వమస్థిత
మ్ ॥౨౪॥ తథాపిదుర్తిర్జ్ఞాతానమేచోర్ధ్వగతిర్విభోః । త్రివారభృతక
త్వంమేగృధ్రత్వఞ్చైకజన్తని ॥౨౫॥ సప్తజన్తసుశ్వానత్వంప్రాప్తంపూ
ర్వంమయాద్విజ । ధర్తాఽనేనభూపేనచాపహదావనేజినః ॥౨౬॥ బిన్ద

హోదూరముత్తి ప్తానైస్సిక్తోహంకథచ్చన । తదాజన్మస్మృతిరభా తేనమే
హతపాపనః ॥ ౨౭ ॥ గోధాజన్మానిభవ్యానిహ్యష్టావింశతిమేద్విజ్ఞాః ।
దృశ్యంతేదేవదిష్టానిభిభ్యతేజన్మభిర్భృశమ్ ॥ ౨౮ ॥ నకారణంప్రపశ్యా
మితన్నేవిస్తరతోవద । ఇత్యుక్తస్సద్విజఃప్రాహజ్ఞాతంవిజ్ఞానచతుషా ॥

శ్రుతదేవదత్తపుణ్యేనహేమాజ్ఞస్యగోధికాత్వవిముక్తిః.

శృణుభూపప్రవత్యైమితవదుర్గతికారణమ్ । నజలంతుత్వయాదత్తంవేఙ్క
టాహ్వయభూధరే ॥ ౩౦ ॥ తజ్జలంసులభంమత్వానమూల్యమితినిశ్చితః ।
నాధ్యగానాంద్విజాతీనాంఘర్తకాలేష్యజానతా ॥ ౩౧ ॥ తథాపాత్రం
సముత్పృజ్యహ్యపాత్రేప్రతిపాదితమ్ । జ్వలన్తమగ్నిముత్పృజ్యనహిభన్త
నిహూయతే ॥ ౩౨ ॥ తుశసీంతుసముత్పృజ్యబృహతీపూజ్యతేనుకిమ్ ।
అనాధవృజ్గపక్లుత్వంనప్రయోజకతామియాత్ ॥ ౩౩ ॥ పశ్యేద్ద్యాయేష్య
నాథాహిదయాపాత్రంహి కేవలమ్ । తపోనిష్ఠాజ్ఞాననిష్ఠాశ్చృతిశాస్త్రప్ర
రాయణాః ॥ ౩౪ ॥ విష్ణురూపాస్సదాపూజ్యానేతరేతుకదాచన । తత్రాపి
జ్ఞానినోఽత్యర్థంప్రియావిష్టోస్సదైవహి ॥ ౩౫ ॥ జ్ఞానినామపిభూపాలవి
ష్ణురేవసదాప్రియః । తస్మాజ్ఞానీసదాపూజ్యఃపూజ్యాత్పూజ్యతరస్సన్మతః ॥

౩౬ ॥ నజలన్తుత్వయాదత్తంసాధవోవానసేవితాః । తేనతేదుర్గతిశ్చే
యంప్రాప్తాచేత్వౌకునన్దన ॥ ౩౭ ॥ వేఙ్కటాద్రాకృతంపుణ్యంతుభ్యం
దాస్యామిశాన్తయే । భూతమృత్యుభవతేనకర్మజాతంవిజేష్యసి ॥ ౩౮ ॥
ఇత్యుక్తాపడపస్పృశ్యదదౌపుణ్యమనుత్తమమ్ । యద్దత్తంబ్రాహ్మణేవా
పిన్నానజ్ఞౌకదినేకృతమ్ ॥ ౩౯ ॥ తేనధ్వస్తాఖిలాగాన్తుత్యక్త్యాచగృహగో
ధికా । రూపంకర్తోచితజ్ఞోరంసద్యోఽదృశ్యతపూరుషః ॥ ౪౦ ॥ దివ్యం
విమానమారూఢోదివ్యస్రగ్వస్త్రభూషణః । పశ్యతామేవసాధూనాన్మై
థిలస్యగృహాన్తరే ॥ ౪౧ ॥ బద్ధాజ్ఞలిపుటోభూతావరిక్రమ్యప్రణమ్యచ
అనుజ్ఞాతోయయారాజాస్తూయమానోఽమరైర్దివమ్ ॥ ౪౨ ॥ తత్రభు
క్త్యామహాభోగాన్వహ్నాయుతమతన్ద్రితః । సవచేత్వౌకుకులేకకుట్టోఽ
భూన్తహఃరథః ॥ ౪౩ ॥ సప్తద్వీపప్రప్రపాలోబ్రహ్మణ్యసానిధునమ్మతః । దే
వేన్ద్రస్యసఖావిష్టోరంశేవమహాప్రభుః ॥ ౪౪ ॥ బోధితస్తువసిష్ఠేనసర్వా
ధర్మాన్మనోహరాః । అనుష్ఠాయాఖిలాన్రాజాతేనధ్వస్తాశుభాదికః ॥ ౪౫ ॥

దివ్యంజ్ఞానంసమాసాద్యవిష్ణోస్సాయుజ్యమాప్తవాః । తస్మాద్వేంకటశై
లేంద్రగ్రీవుణ్యోపాపవినాశనః ॥ ౪౬ ॥ తస్మింశ్చజలదానస్తువిష్ణులోకప్రదా
యకమ్ । ఏవంవకథితంవిప్రా జలదానస్యవైభవమ్ ॥ ౪౭ ॥ వేంకటా
ద్రామహపుణ్యేసర్వపాతకనాశనే ॥ ౪౮ ॥ ... *

ఇతిసుందపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేజలదాన
వైభవకథనంనామషష్ఠాధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలక్షేత్రాదివర్ణనమ్.

శ్రీసూతః ॥ వేంకటాచలేస్తుమాహాత్మ్యంభూయోపిప్రపదామ్యహ
మ్ । యుష్మాకంసావధానేనశృణుధ్వంసుసమాహితాః ॥ ౧ ॥ పృథివ్యాం
యానితీర్థానిబ్రహ్మణ్యైస్తవైర్నతానిచ । తానిసర్వాణీనర్తనైవేంకటాహ్వా
యభూధరే ॥ ౨ ॥ తస్మిన్నగోత్రమేపుణ్యేవసంతపురుషోత్తమమ్ । శబ్దచ
క్రధరందేవంపీతామృతధరంశుభమ్ ॥ ౩ ॥ కాస్తుభాలజ్యోతోరస్కంభ
క్తానామభయప్రదమ్ । దేవదేవంవిశాలాక్షంవేదవేద్యంసనానమ్ ॥ ౪ ॥
అజ్గకోసలకర్నాటకాశీఘ్నార్జరదేశగాః । చోళకేరళపాణ్డ్యదిసర్వదేశస
ముద్భవాః ॥ ౫ ॥ సకుటుంబుశ్చిన్నేనాథమాయాన్తిప్రతిపత్తిరమ్ । దేవాశ్చ
ఋషయస్సిద్ధాయోగినస్సనకాదయః ॥ ౬ ॥ యథాద్రవ్యమాసేతువేంకటే
శమహోతివే । సేవాంకుర్వంతేసర్వేనిష్పాపాన్తత్తమోత్తమాః ॥ ౭ ॥
తత్ర శ్రీవేంకటేశస్య బ్రహ్మలోకపితామహః । చకారకన్యామాసేతుధ్వ
జారోహమహోత్సవమ్ ॥ ౮ ॥ ప్రతివర్షంచతత్రేవానిమిత్తంసర్వమాన
వాః । సర్వదేవాశ్చగన్ధర్వాసిద్ధాస్సాధ్యామహాజనః ॥ ౯ ॥ బ్రహ్మో
స్సవేదగవతస్సమాయాన్తిద్విజోత్తమాః । విద్యానాంవేదవిద్యేవమన్తా
ణామృణివోయథా ॥ ౧౦ ॥ ప్రాణవత్ప్రియవస్తునాంధేనూనాంకా
మధేయవత్ । తథావేంకటశైలేంద్రగ్రీక్షేత్రాణాముత్తమోత్తమః ॥ ౧౧ ॥
శేషవత్సర్వనాగానాంపక్షిణాగ్గరువోయథా । దేవానాంతుయథావిష్ణుర్వ
క్షానాంబ్రాహ్మణోయథా ॥ ౧౨ ॥ తథావేంకటశైలేంద్రగ్రీక్షేత్రాణాము
త్తమోత్తమః । భూరుహాణాంసురతరుర్భాగ్యేవసుహృదాంయథా ॥ ౧౩ ॥
తీర్థానాంతుయథాగజ్జాతైజనానాంరవిర్యథా । తథావేంకటశైలేంద్రగ్రీక్షే

త్రాణాముత్తమోత్తమః ॥ ౧౮ ॥ ఆయుధానాం యథావజ్రం లోహానాం
కాశ్చ నం యథా ॥ వైష్ణవానాం యథా రుద్రోరత్నానాం కాస్తుభోయథా ॥
౧౯ ॥ తథా వేదజ్ఞుః తైత్తిరీయే త్రాణాముత్తమోత్తమః ॥ నానేన సద్య
శో లోకే విష్ణుప్రీతి వివర్ధనః ॥ ౧౯ ॥ సమాధవసమో మాసానకృతేన సమం
యుగమ్ ॥ నచ వేదసమం శాస్త్రం న తీర్థం గజాయాసమమ్ ॥ ౨౦ ॥ సజలేన స
మందానం న సుఖం భార్యయా సమమ్ ॥ నకృషేస్తు సమం విత్తం న లాభోజీ
వితాత్పరః ॥ ౨౧ ॥ సతపోఽనశనాదన్యన్నదానాత్పరమం సుఖమ్ ॥ నధర్మ
స్తు దయా తుల్యో న జ్యోతిశ్చ తుషాసమమ్ ॥ ౨౨ ॥ సత్యస్థిరశనాత్తుల్యానవా
ణిజ్యంకృషేస్తుమమ్ ॥ నధర్మేణ సమం మిత్రం న సత్సేన సమం యశః ॥ ౨౩ ॥
యథా తథా భగవతస్థానేన సదృశం నహి ॥ ౨౪ ॥ యత్యేకైర్దశం సకలపా
పహరం మునీంద్రా యద్వస్తనం సకలసౌఖ్యదమేవ లోకే ॥ యాత్రాపియం ప్రతి
సురైరపి పూజనీయా తాదృజ్జహన్మవతి వేదజ్ఞుః తైత్తిరీయముఖ్యః ॥ ౨౫ ॥ త
స్యానుభావం ప్రవదామి భూయస్సమస్తతీర్థాని వసన్తి యత్ర ॥ ఏవం సమస్తే
షుచముఖ్యతీర్థం శ్రీస్వామినామాఽస్తి సరోవరం తత్ ॥ ౨౬ ॥ మాహాత్మ్య
మేతస్య మయోచ్యతే కథం యత్పశ్యేమేరోధసి భూవరాహః ॥ ఆలింగ్యకాంతా
మతిసామ్యమూర్తిర్విరాజతే విశ్వజనోపకారి ॥ ౨౭ ॥ శ్రీస్వామిపుష్కరి
ణ్యాశ్చ దక్షిణే వేదజ్ఞుః శ్రీశర్వరః ॥ ౨౮ ॥ ఆలింగితవపుర్ణశ్చైవ రదో వర్తతే చిర
మ్ ॥ ఏవం నః కథితం విపాశ్రీత్రమాహాత్మ్యముత్తమమ్ ॥ ౨౯ ॥ యశ్శృణో
తి సదా భక్త్యా విష్ణులోకే మహీయతే ॥ ౩౦ ॥ ... ..

ఇతి సుశ్రువురాణే శ్రీవేదజ్ఞుటాచలమాహాత్మ్యే శ్లోత్ర
మహిమానువర్ణనం నామ సప్తమోధ్యాయః.

శ్రీవేదజ్ఞుశర్వరవైభవవర్ణనమ్.

శ్రీసూతః ॥ అథేదానీం ప్రవక్ష్యామి వేదజ్ఞుశర్వరవైభవమ్ ॥ యచ్ఛ్రు
త్వా సర్వపాపేభ్యోముచ్యతే నాత్ర సంశయః ॥ ౧ ॥ శ్రీవేదజ్ఞుశర్వరం దే
వం యః పశ్యతి నరస్సకృత్ ॥ సనరోముక్తిమాప్నోతి విష్ణుసాయుజ్యమాఘ్న
యాత్ ॥ ౨ ॥ ఓశవర్షైస్తు యత్పుణ్యం క్రియతే తుకృతేయగే ॥ తేతాయా
మేకవర్షేణ తత్పుణ్యం సాధ్యతే నృభిః ॥ ౩ ॥ ద్వాపరే భుజ్జమానేన తద్దినేన

కతాయుగే । తత్ఫలంకోటిగుణితం నిమిషే నిమిషే నృణామ్ ॥ ౪ ॥ నిస్సన్దేహం
 భవేదేవ శ్రీనివాసవిలాకినామ్ । శ్రీవేంకటేశ్వరే దేవే తీర్థాని సకలాన్యపి ॥
 విద్యస్తే సర్వదేవాశ్చ మునయః పితరస్తథా । ఏకకాలం ద్వికాలం వాత్రికా
 లం సర్వదైవవా ॥ ౫ ॥ యే స్మరంతి మహాదేవం శ్రీనివాసం విముక్తిదమ్ ॥ కీర్తి
 యస్త్యథ వావిప్రాస్తే ముక్తాః పాపపశ్చరాత్ ॥ ౬ ॥ నారాయణం పరం దేవం వే
 ఙ్కటేశం ప్రయాన్తి వై । పూజితం శ్శృణోతే స చ్చిదానన్తవిగ్రహమ్ ॥ ౭ ॥ త
 స్మై స్మరణమత్రేణ యమపీడాపినోభవేత్ ॥ శ్రీనివాసం మహాదేవం యే ర్చ
 యంతి సకృన్నరాః ॥ ౮ ॥ కిందావై కిం వ్రజేస్తే మాంకింతి పోభికిమన్వరైః ॥ వే
 ఙ్కటేశం పరస్తేవం యోన చిన్తయతి క్షణమ్ ॥ ౯ ॥ అహో నీచపాపీన్యాత్సి
 మూకో బధిరస్తథా । సజ్జ్ఞోఽన్తశ్చ విజ్ఞేయశ్చిద్రంతస్సదాభవేత్ ॥ ౧౦ ॥
 శ్రీనివాసే మహాదేవే సకృన్స్త్రీప్తే మునీశ్వరాః । క్షణాశ్శ్యాగయమూచైవ
 ప్రయాగేనాపి కిం ఫలమ్ ॥ ౧౧ ॥ దుర్లభం చాప్యమానుష్యం మోసన వా ఇహ
 భూతలే । వేంకటేశం పరస్తేవం యే పశ్యంత్యర్చయంతి వా ॥ ౧౨ ॥ జన్మతే
 హం హి సఫలం తేకృతార్థాశ్చ నేతరే । వేంకటేశం దేవే దేవే దృష్టే వా పూజ
 తేపి వా ॥ ౧౩ ॥ శమ్భునాబ్రహ్మణాకింవాశక్రేణాప్యశ్శాలామరైః । వేంక
 టేశే మహాదేవే భక్తియుక్తాశ్చ యేనరాః ॥ ౧౪ ॥ తేషామ్రుణామస్మరణపూ
 జాయుక్తాస్తు యేనరాః । న తేషశ్చైదుభాని సేచియాన్తి యమాలయమ్ ॥
 ౧౫ ॥ బ్రహ్మహత్యాసహసాణి సురాపానాయుతాని చ । దృష్టేనారా
 యణే దేవే విలయం యాన్తి కృత్స్నిశః ॥ ౧౬ ॥ యే వా శ్చిన్తసదాభోగం రా
 జ్యశ్చ త్రిదశాలయే । వేంకటాద్రినివాసం తే ప్రణమంత్యుసకృన్నదా ॥ ౧౭ ॥
 యానికాని చ సాపాని జన్మకోటికృతాని చ । తాని సర్వాణి నశ్యంతి వేంకటే
 శ్వరదర్శనాత్ ॥ ౧౮ ॥ సమ్మర్యాత్కౌతుకాల్లోభాద్భయోద్వాపి చ సం
 స్మరకాః । వేంకటేశం మహాదేవం నేహ ముత్రి చదుఃఖభావైః ॥ ౧౯ ॥ వేంక
 టాచలదేవేశం కీర్తయన్ సర్వయన్ నపి । అవశ్యం విష్ణుసారూప్యం లభతే నా
 త్ర సంశయః ॥ ౨౦ ॥ యథైథాంసి సమిధోఽగ్నిర్భస్మసాతురుతేక్షణాత్ ।
 తథాపాపాని సర్వాణి వేంకటేశ్వరదర్శనమ్ ॥ ౨౧ ॥ వేంకటేశ్వరదేవ
 స్త్యభక్తిరప్యవిధాన్తతా । తద్భక్తజనవత్సల్యంతత్పూజాపరితోషణమ్ ॥
 ౨౨ ॥ స్వయంతత్పూజనమ్భక్త్యుత్తరదర్శదేహచేష్టితమ్ । తన్మాహత్మ్యకథా

వాంశ్చశ్రవణేహ్యదరస్తథా॥ ౨౪॥ స్వరనేత్రశరీరేషువికారస్ఫురణస్తథా॥
 శ్రీనివాసస్య దేవస్యస్తరణంసతతస్తథా॥ ౨౫॥ వేఙ్కటాద్రినివాసంత
 మాశ్రిత్యైవోపజీవనమ్॥ ఏవమప్టవిధాభక్తిర్యస్తిస్తేచ్ఛేషివర్తతే॥ ౨౬॥

సవమముక్తిమూహోతిశౌనకాద్యామహాజనః॥ భక్త్యాత్వనన్యయాముక్తి
 ర్బ్రహ్మజ్ఞానేననిశ్చితా॥ ౨౭॥ వేదాంతశాస్త్రుశ్రవణాద్యతీనామూర్ధ్వరేత
 సామ్॥ సాచముక్తిర్వివాజ్ఞానంవేదాంతశ్రవణోద్భవమ్॥ ౨౮॥ య
 త్యాశ్రమంవినావిప్రీవిరక్తిశ్చవినాతథా॥ సర్వేషాంశ్చైవవర్ణానామ
 ఖలాశ్రమిణామపి॥ ౨౯॥ వేఙ్కటేశ్వరదేవస్యదర్శనాదేవకేవలమ్॥ అ
 పునర్భవదాముక్తిర్భవిష్యత్సవిలంబితమ్॥ ౩౦॥ క్రిమికీటాశ్చదేవాశ్చమున
 యశ్చతపోధనాః॥ తుల్యావేఙ్కటశైలేస్తేస్త్రీనివాసప్రసాదతః॥ ౩౧॥ పాపం
 కృతంమయా౭నేకమితిమాక్రియతామృయమ్॥ మాగర్వఃక్రియతాం
 పుణ్యంమయా౭కారీతివాజ్ఞనైః॥ ౩౨॥ వేఙ్కటేశేమహాదేవేశ్రీనివాసేవి
 లోకితే॥ నన్యూనానాధికాశ్చస్యఃకిన్తుసర్వేమహాజనాః॥ ౩౩॥ వేఙ్క
 టాఖ్యేమహాపుణ్యేసర్వపాతకనాశనే॥ శ్రీనివాసంపరద్దేవంయఃపశ్యతిస
 భక్తికమ్॥ ౩౪॥ నతేనతుల్యతామేతిచతుర్వేద్యపిభూతలే॥ వేఙ్కటే
 శ్వరదేవేశంయః పూజయతిభక్తితః॥ ౩౫॥ సకోటికులసంయుక్తఃప్ర
 యాతిహరిమన్దిరమ్॥ శ్రీనివాసార్చనసమంనాధికంపుణ్యమస్తివై॥ ౩౬॥
 వేఙ్కటాద్రినివాసంతంద్రేష్టియోమోహమాస్థితః॥ బ్రహ్మహత్యాయుత
 స్తేనకృతంనరకకారణమ్॥ ౩౭॥ తత్సమ్భూషణమాత్రేణమానవోనరకం
 వ్రజేత్॥ శ్రీనివాసపరావేదాశ్శ్రీనివాసపరామఖాః॥ ౩౮॥ శ్రీనివాసప
 రాస్సుర్యేలస్తాదన్యన్నవిద్యతే॥ అతస్సర్వంపరిత్యజ్యశ్రీనివాసంసమాశ్రయే
 త్॥ ౩౯॥ సర్వయజ్ఞతపోదానతీర్థస్నానేషుయత్ఫలమ్॥ తత్ఫలంకోటి
 గుణితంశ్రీనివాసస్యసేవయా॥ ౪౦॥ వేఙ్కటాద్రినివాసంతంచిస్తయస్థ
 టికాద్వయమ్॥ కులైకవింశముద్భృత్యవిష్టులోకేమహీయతే॥ ౪౧॥ స్వామి
 పుష్కరిణీతీర్థేస్నానందేవస్యదర్శనమ్॥ యదిలభ్యేతవైపుంసాంకింగక్లా
 జలసేవయా॥ ౪౨॥ వేఙ్కటేశంపరందైవంయఃకదాపిసపశ్యతి॥ సఙ్కర
 స్సతువిజ్ఞేయోనపితుర్భజనమృచః॥ ౪౩॥ తస్మాత్సర్వప్రయత్నేనవేఙ్క
 టేశోదయానిధిః॥ ద్రష్టవ్యో౭తిప్రయత్నేనపరలోకేచ్ఛయాద్విభాః॥ ౪౪॥

౨౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసుందపురాణాంతర్గతే (అ-౯)

ఏవంవశఃకథితంవిప్రావేంకటేశశస్యవైభవమ్ । యస్త్యేతచ్ఛృణుయాన్ని
త్యంపఠతేచసభక్తిమ్ ॥ ౪౫ ॥ సవైవేంకటనాథస్యసేవాఫలమవాప్ను
యాత్ ॥ ౪౫౪ ॥ ... .. *

ఇతిసుందపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేవేంకటేశ
శ్వరవైభవానువర్ణనంనామాష్టమోధ్యాయః.

➔ బ్రహ్మాదీనాంనైరస్తర్యేణశ్రీవేంకటాచలస్థితకథనమ్. ➔

శ్రీసూతః ॥ అథాతస్మంప్రవక్ష్యామివేంకటాచలవైభవమ్ । యు
ష్మాకంసావధానేనశృణుధ్వంసుసమాహితాః ॥ ౧ ॥ లక్షకోటిసహస్రాణి
సరాంసిసరితస్తథా । సముద్రాశ్చమహాపుణ్యావనాన్యప్యాశ్రమాణిచ ॥
౨ ॥ పుణ్యానితేతజ్జాతానివేదారణ్యాదికానిచ । మునయశ్చపసిష్ఠాద్యా
స్సిద్ధచారణిన్నరాః ॥ ౩ ॥ లక్ష్యైసహధరణ్యాచభగవాన్తద్గుసూదనః ।
సావిత్ర్యాచసరస్వత్యాసహేవచతురాననః ॥ ౪ ॥ పార్వత్యాసహదేవే
శశ్రుష్టుకస్త్రిపురాన్తకః । హేరమ్భషణ్ముఖాద్యాశ్చదేవాస్తేన్ద్రాపు
రోగమాః ॥ ౫ ॥ ఆదిత్యాదిగ్రహశ్చైవతథాఽప్యేవసవోద్విజాః । పితరో
లోకపాలాశ్చతథాఽన్యేదేవతాగణాః ॥ ౬ ॥ మహాపాతకసజ్జ్ఞానాంనాశ
నేలోకపావనే । దివానిశంవసస్త్యత్రవేంకటాచలమూర్ధని ॥ ౭ ॥ తస్యదర్శ
నమాత్రేణబుద్ధిసౌఖ్యంనృణామ్భవేత్ । తన్మూర్ధనికృతావాసాస్సిద్ధచార
ణయోషితః ॥ ౮ ॥ పూజయన్తిసదాకాలంవేంకటేశంకృపానిధిమ్ । కోట
యోబ్రహ్మహత్యానామగమ్యాగమకోటయః ॥ ౯ ॥ అజ్లగ్నావినశ్యన్తి

➔➔➔ శ్రీవేంకటాచలారోహణసమయానుసంధానక్రమః. ➔➔➔

వేంకటాచలమూర్ధనైః । వేంకటాద్రింగిరింతంతుపార్థయేత్పుణ్యవర్ధన
మ్ ॥ ౧౦ ॥ స్వర్ణాచలమహాపుణ్యసర్వదేవనిషేవిత । బ్రహ్మాదయోపి
యందేవాస్తేవస్తేశ్రద్ధయాసహ ॥ ౧౧ ॥ తంభవస్తమహంపద్భ్యామా
క్రమేయంనగోత్తమ । క్షమస్వతదఘంమేదద్యదయూపాపచేతనః ॥
౧౨ ॥ త్వన్మూర్ధనికృతావాసంమూధవందశ్చయస్వమే । పార్థయిత్యాస
రస్త్యేవంవేంకటాద్రింనగోత్తమమ్ ॥ ౧౩ ॥ తతోమృదుపదంగచ్ఛేత్పా
వనంవేంకటాచలమ్ । వేంకటాద్రామహాపుణ్యసర్వపాతకనాశనే ॥

స్వామిపుమ-రిణీతీర్థే స్నాత్వానియమపూర్వకమ్ । పిండదానం
తతఃకుర్యా దపిసమఃపమాత్రకమ్ ॥ ౧౫ ॥ శమీదశసమానాన్వా దధ్యా
పిండాన్పితౄన్ప్రతి । స్వర్గస్థామోక్షమాయాన్తి స్వర్గంనరకవాసినః॥౧౬॥

❧ పాపవినాశాఖ్యతీర్థమాహత్యమ్. ❧

తత స్తస్యపరిమహత్సర్వలోకేషువిశ్రుతమ్ । సర్వతీర్థోత్తమంపు
ణ్యం నామ్నా పాపవినాశనమ్ ॥ ౧౭ ॥ అస్తిపుణ్యతమేవిప్రాః పవిత్రే
వేఙ్కటాచలే । యస్యసంస్తరణాదేవ గర్భవాసానవిద్యతే॥౧౮॥తత్ప్రా
ప్యతునరస్నాయా తస్మిమితీర్థస్యచోత్తరే । తతస్నానాన్నరాయాన్తి
వై కుణ్ఠంనాత్రసంశయః ॥ ౧౯ ॥ ఋషయః సూతపాపవినాశాఖ్యతీర్థస్య
బ్రూహివైభవమ్ । వ్యాసేనబోధిత స్త్వంహి వేదీనర్వంమహామునే॥౨౦॥
శ్రీసూతః ॥ బ్రహ్మశ్రమపదేవృత్తాం పార్శ్వేహిమవతశ్శుభే । వ
త్యోమిబ్రాహ్మణశ్రేష్ఠా యుష్మాకంతుకథాంశుభామ్॥౨౧॥తదాశ్రమప
దంపుణ్యం బ్రహ్మశ్రమపదంశుభమ్ । నానాపుక్షసమాక్షీర్ణం పార్శ్వే
హిమవతశ్శుభే॥ ౨౨ ॥ బహుగుల్మలతాక్షీర్ణం మృగద్విపనిషేవితమ్ । సిద్ధ
చారణసంఘృష్టం రమ్యంపుష్పితకాననమ్ ॥ ౨౩ ॥ యతిభిర్బహుభిఃక్షీర్ణం
తాపనైరుపశోభితమ్ । బ్రాహ్మణైశ్చమహాభాగై సూర్యజ్వలనసన్నిభైః॥
నియమవ్రతసమ్పన్నై సుమాక్షీర్ణంతపస్విభిః । దీప్తితైర్యాగశీలైశ్చ
యతాహరైఃకృతాత్మభిః॥౨౪॥వేదాధ్యయనసమ్పన్నై రైవదితైఃపరివే
ష్టితమ్ । వర్ణిభిశ్చగృహ్థైశ్చ వానప్రస్థైశ్చభితుభిః ॥ ౨౫ ॥ స్వాశ్ర
మాచారనిరతై స్స్వవర్ణోక్తవిధాయభిః । వాలఖిలైశ్చఋషిభి సుమన్తా

❧ దృఢమత్యాఖ్యకూద్రవృత్తాంతః. ❧

త్పరివేష్టితమ్ ॥ ౨౬ ॥ తత్రాశ్రమేపురాకశ్చి చూర్చద్రోదృఢమతిర్ద్విజాః ।
సాహసీబ్రాహ్మణాభ్యాశ మాజగామముదాన్వితః ॥ ౨౭ ॥ ఆగతోహ్య
శ్రమపదం పూజితంచతపస్విభిః । నామ్నాదృఢమతిశ్శూద్రస్సాప్తా
గ్గంప్రణామవై ॥ ౨౮ ॥ తాన్సదృష్ట్వామునిగణా న్దేవకల్పాన్తహాజ
సః । కుర్వతోవివిధాన్యజ్ఞా న్నమ్పూర్వ్యాతకూద్రకః ॥ ౩౦ ॥ అథాస్య
బుద్ధిరభవ త్తపఃకన్తుమను త్తమమ్ । తతోఽబ్రవీతు-లపతిం మునిమాగత్య
తాపనమ్ ॥ ౩౧ ॥ దృఢమతిః ॥ తపోధనసమ్పన్నైస్తు రక్షమాంకరుణా

నిధే । తవప్రసాదాదిచ్చామి యాగంకర్తుంప్రసీదమే ॥ ౩౨ ॥ ఏవము

➤ దృఢమతిమ్ము శ్రీకులపత్యాఖ్యమున్యపదిష్టశూద్రధర్మాః ॥ ౩౩ ॥
 క్తస్తుశూద్రేణ తమాహబ్రాహ్మణస్తదా ॥ కులపతిః ॥ యాగేదీక్షయితం
 శక్యో నశూద్రోహీనజన్తభాన్ ॥ ౩౩ ॥ శూయతేయదితేబుద్ధిశ్శూశ్రూ
 షానిరతోభవ ॥ ఉపదేశోనకర్తవ్యో జాతిహీనస్యకర్హిచిత్ ॥ ౩౪ ॥ ఉ
 పదేశేమహాన్దోష ఉపాధ్యాయస్యవిద్యతే । నాధ్యాపయేచ్ఛద్భూషా
 ద్రం తథానైవచయాజయేత్ ॥ ౩౫ ॥ నపాఠయేత్తథాశూద్రం శాస్త్రం
 వ్యాకరణాదికమ్ ॥ కావ్యంవానాటకంవాపి తథాలజ్ఞాకరమేవవా ॥ ౩౬ ॥
 పురాణమితిహాసంచ శూద్రంనైవతుపాఠయేత్ ॥ యదిచోపదిశేద్విప్ర
 శూద్రస్యైతానికర్హిచిత్ ॥ ౩౭ ॥ త్యజేయుర్బ్రహ్మణావిప్రంతంగ్రామా
 ద్బ్రహ్మనఙ్కులాత్ ॥ శూద్రాయచోపదేష్టారం ద్విజంచక్లావత్త్యజే
 త్ ॥ ౩౮ ॥ శూద్రంచాక్షరసంయుక్తం దూరతఃపరివర్జయేత్ ॥ అతశ్శు
 శ్రూషభద్రంతే బ్రాహ్మణాన్మృగ్ధయాసహ ॥ ౩౯ ॥ శూద్రస్యద్విజశ్శూ
 షామన్వాదిభిరుదీరితా ॥ నహినైసర్గికంకర్తవ్యత్వక్తుంత్వమర్హసి ॥ ౪౦ ॥
 ఏవము క్తస్సమునినానశూద్రోఽచిస్తయత్తదా ॥ కింజల్కర్తవ్యంమయాత్వ
 ద్యవ్రతేశ్రద్ధాహిమేపరా ॥ ౪౧ ॥ యథాస్యాన్తమసుజ్ఞానం యతిష్యే
 హంతథాద్యవై ॥ ఇతినిశ్చిత్యమనసా శూద్రోదృఢమతిస్తదా ॥ ౪౨ ॥ గత్వా
 శ్రమపదాద్దూరం కృతవానుటజంశుభమ్ ॥ తత్రవై దేవతాగారంపుణ్యా
 న్యాయతనానిచ ॥ ౪౩ ॥ పుష్పారామాదికంచాపి తటాకఖననాదికమ్ ॥
 శ్రద్ధయాకారయామాస తపస్సిద్ధర్థమాత్తనః ॥ ౪౪ ॥ అభిషేకాంశ్చ
 నియమానుపవాసాదికానపి ॥ బలింకృత్వాచహుత్వాచ దైవతాన్యభ్య
 పూజయత్ ॥ ౪౫ ॥ సజ్జల్పనియమోపేతః ఫలాహారోజితేన్ద్రియః ॥
 నిత్యంకన్దైశ్చమూలైశ్చ పుష్పైరపితథాఫలైః ॥ ౪౬ ॥ అతిథీన్పూజయా
 మాస యథావత్సముపాగతాః ॥ ఏవంహిసుమహానాలోవ్యతిచక్రా

➤ దృఢమతయేసుమత్యాఖ్యవిప్రప్రకాశితకర్తానుష్ఠానక్రమః ॥ ౪౭ ॥
 మతస్యవై ॥ ౪౮ ॥ అథాశ్రమమగాత్తస్య సుమతిర్నామనామతః ॥ ద్వి
 జోగర్హణుద్భూతస్సత్యవాదీజితేన్ద్రియః ॥ ౪౯ ॥ స్వాగతైః ముఖిమారా
 ధ్యతోషయిత్వాఫలాదికైః ॥ కథయన్వైకథాపుణ్యాకుశలంపర్యపుచ్చ

త || ౪౯ || ఇత్థంసమ్మత్రిపాద్యాద్యై రుపచారై స్తుపూజితః । ఆశీర్భిరభిన
 ద్వై నం ప్రతిగృహ్యచనతిగ్రీయామ్ || ౫౦ || తమాపుచ్ఛ్యప్రహృష్టాత్తాస్వా
 శ్రమంపునరాయయా । ఏవందినేదినేవిప్రశ్శూద్రేన్ద్రస్త్వక్షపాతవా ||
 ఆగచ్ఛదాశ్రమంతస్య ద్రష్టుంతంశూద్రయోనిజమ్ । బహుకాలం
 ద్విజస్యాభూ త్సంసర్గశ్శూద్రయోనినా || ౫౧ || స్నేహస్యవశమాప
 న్న శ్శూద్రో క్తంనాతిచక్రమే । అథాగతంద్విజంశూద్రః ప్రాహస్నేహ
 వశీకృతమ్ || ౫౩ || హవ్యకవ్యవిధానంమే బ్రూహిత్యంతుగురుర్తతః । ఏ
 వముక్తస్సశూద్రేణ సర్వమేతదుపాదిశత్ || ౫౪ || కారయామాసశూ
 ద్రస్య పితృకార్యాదికంతదా । పితృకార్యేకృతేతేన విసృష్టస్సద్విజో త
 త్తశూద్రస్యవై దికకర్తోపదేశేనసుమత్యనుభూతదుగ్తిప్రకారః || ౫౫ ||
 అథదీర్ఘేణకాలేన పోషితశ్శూద్రయోనినా । త్యక్తోవిప్రగణై
 సస్త్రియం పశ్చాత్త్వమగమద్ద్విజః || ౫౬ || వైవస్వతభైర్నీత్వా పాతితో
 నరకేష్వపి । కల్పకోటిసహస్రాణి కల్పకోటిశతానిచ || ౫౭ || భుక్త్వా
 క్రమేణనరకాం స్తదస్తేష్టావరోఽభవత్ । గర్భభస్తుతతోజజ్ఞే విడ్వరాహ
 స్తతఃపరమ్ || ౫౮ || జజ్ఞేథసారమేయోసా పశ్చాద్ద్యాయసతాంగతః । అ
 థచణ్డాలతాంప్రాప్య శూద్రయోనిమగా త్తతః || ౫౯ || గతవాన్వైశ్యతాం
 పశ్చాత్త్రియ స్తదన స్తరమ్ । ప్రబలైర్పాధ్యమానోసా బ్రాహ్మణోవై
 తదాఽభవత్ || ౬౦ || ఉపనీతస్సపిత్రాతు వర్షేగర్భాష్టమేద్విజః । వర్త
 మానఃపితృగ్రేహే స్వాచారాభ్యాసతత్పరః || ౬౧ || గచ్ఛన్-దాచిగ్గ
 హనేగృహీతోబ్రహ్మరక్షసా । రుదన్భ్రమన్ఫలస్తూఢః ప్రలపన్ప్రహస
 న్నసా || ౬౨ || శశ్వద్ధాహేతిచవదన్ వై దికంకర్తసోఽత్యజత్ । దృష్ట్వాసు
 తంతథాభూతం పితాదుఃఖేనపీడితః || ౬౩ || సుతమాదాయచస్నేహ
 దగ స్త్యంశరణంయయా । సువర్ణముఖరీతీరే తపస్య స్తంశివాగ్రతః || ౬౪ ||
 భక్త్యామునింప్రణమ్యాసా పితాతస్యసుతస్యవై తస్మై నివేదయామాసస్వ
 * అగస్త్యోక్త్యాదుగ్-త్యపనోదనార్థంసుమతేర్వేజ్జటాదిగమనమ్. *
 పుత్రస్యవిచేష్టితమ్ || ౬౫ || అబ్రవీచ్ఛతదావిప్రః కుమ్భజంమునిపుగ్గవ
 మ్ । ఏవమేతనయోబ్రహ్మ స్థగృహీతోబ్రహ్మరక్షసా || ౬౬ || సుఖంసలభ
 తేబ్రహ్మ న్రక్షతంకరుణాదృశా । నాస్తిమేతనయోఽప్యన్యః పితౄణామృ

౨౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసుందరపురాణాంతర్గతే (అ-౯)

ణము క్తయే ॥ ౬౭ ॥ తస్యపీడావినాశార్థ ముపాయంబ్రూహికుమ్భజా
 త్వత్ప్రమత్త్రిషులోకేషు తపశ్శీలోనవిద్యతే ॥ ౬౮ ॥ త్వోవినాఽస్య
 పరిత్రాతానమేపుత్రస్యవిద్యతే । పుత్రేదయాంకురుగురోదయాశీలాహి
 సాధవః ॥ ౬౯ ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏవముక్తస్తదాతేనకుమ్భజోధ్యానమా
 స్థితః । ధ్యాత్వాతునుచిరంకాల మబ్రవీద్భాగ్యంతుతః ॥ ౭౦ ॥ అగ
 స్త్యః॥ పూర్వజన్మనితేపుత్రో బ్రాహ్మణోఽయంమహామతే । సుమతిర్నా
 మవిప్రోఽయం మతినశూద్రాయవైదదా ॥ ౭౧ ॥ కర్తాణివైదికాన్యేష
 సర్వాణ్యపదిదేశవై । అతోఽయంసరకాన్భుక్త్వా కల్పకోటిసహస్రక
 మ్ ॥ ౭౨ ॥ జాతోభువితదస్తేషు స్థావరాదిషుయోనిషు । ఇదానీంబ్రా
 హ్మణోజాతః కర్తృశేషేణతేసుతః ॥ ౭౩ ॥ యమేనప్రేషితేనాత్ర గృహీ
 తోబ్రహ్మరక్షసా । క్రూరేణపాతకేనాద్య పూర్వజన్మకృతేనవై ॥ ౭౪ ॥
 ఉపాయంతేప్రవత్స్యామి బ్రహ్మరక్షోవినాశనే । శ్వణువ్యశ్రద్ధయా యుక్త
 స్సమాధాయచమానసమ్ ॥ ౭౫ ॥ సువర్ణముఖరీతిశే ఋషిసంఘనిషేవితే ।
 వర్తతేదైవతైస్సేవ్యః పావనోవేంకటాచలః ॥ ౭౬ ॥ తస్యోపరిమహా
 తీర్థం నామ్నాపాపవినాశనమ్ । అస్తిపుణ్యంప్రసిద్ధంచ మహాపాతకనా
 శనమ్ ॥ ౭౭ ॥ భూతప్రేతవిశాచానాం వేతాశబ్రహ్మరక్షసామ్ । మహా
 తాంచైవరోగాణాం తీర్థంతన్నాశకంస్తృతమ్ ॥ ౭౮ ॥ సుతమాదాయ
 గచ్ఛత్వం తత్తీర్థగిరిమధ్యగమ్ । ప్రయతస్నాన్నిపయసుతం తీర్థేపాపవినా
 శనే ॥ ౭౯ ॥ స్నానేనత్రిదినంతత్ర బ్రహ్మరక్షోవినశ్యతి । నైవోపాయా
 స్తరంతస్య వినాశేవిద్యతేభువి ॥ ౮౦ ॥ తస్మాచ్ఛ్రీఘ్రంప్రయాహిత్యం
 వేంకటాహ్వయపర్వతమ్ । తత్రపాపవినాశాఖ్య తీర్థేన్నాపయతేసుత
 మ్ ॥ ౮౧ ॥ మావిలమ్బంకురుష్వాత్ర త్వరయాయాహివైద్విజ । ఇత్యు
 క్తస్సద్విజోఽగస్త్యంప్రణమ్యభువిదణ్డవత్ ॥ ౮౨ ॥ అనుజ్ఞాతశ్చతేనా
 సా ప్రయయావేంకటాచలమ్ । సుతేనసాకంవిప్రోఽసా గత్వాపాపవి
 నాశనమ్ ॥ ౮౩ ॥ సజ్జ-ల్పపూర్వంసంస్నాప్య దినత్రయమపాసుతమ్ ।
 సస్నాస్వయంచవిప్రేన్ద్రః పితాపాపవినాశనే ॥ ౮౪ ॥ సమాగతఃపపా
 తోయంకృత్వాచాప్యహ్నికక్రమమ్ । అథతస్యనుతస్తత్ర విముక్తోబ్రహ్మ

రక్షసా || ౧౫ || సమజాయతనీగోగ స్పృష్టస్సుందరరూపధృత్ । సర్వస
 మృత్యుమృద్ధోఽసా భుక్త్వాభోగాననేకశః || ౧౬ || దేహస్తేప్రయయా
 ముక్తిం స్నానాత్పాపవినాశనే । పితాపితరన్నానేనదేహస్తేముక్తి
 * వై దికకర్తానుష్ఠాతుద్వధమతేర్దుగతిప్రాప్త్యపనోదనప్రకారా. *
 మాప్రవాణ || ౧౭ || తేనోపదిష్టోఽయంశూద్రస్య భుక్త్వానరకాన్కా
 మాత్ । అనేకాసుజనిత్వాచ కుఞ్చితాస్వపియోనిషు । ౧౮ || గృధ్ర
 జన్మాఽభవత్పశ్చాద్దేజ్జటాహ్వయపర్వతే । సకదాచిజ్జలంపాతుం తీ
 ర్థేనాపవినాశనే || ౧౯ || సమాగతఃపపాతోయంసిషిచేచాత్తనస్తనుమ్ ।
 తదైవదివ్యదేహస్సన్నర్వాభరణభూషితః || ౨౦ || దివ్యంవిమానమారు
 హ్యప్రయయావమరాలయమ్ || శ్రీసూతః || ఏవంప్రభావమేతద్వైతీర్థం
 పాపవినాశనమ్ || ౨౧ || పాపానాంనాశనాద్విప్రాః పాపనాశాభిధం
 హితత్ || ౨౨ || ఇత్థంరహస్యంకథితంమునీంద్రా స్తద్వైభవంపా
 పవినాశనస్య । యత్రాభిషేకాత్సహసావిముక్తో ద్విజశ్చశూద్రశ్చవి
 స్వకృత్యై || ౨౩ || ... .. *

ఇతిస్కందపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే పాపవినాశనతీర్థ
 మహిమానువర్ణనంనామనవమోధ్యాయః.

→→→ పాపవినాశనతీర్థమాహాత్మ్యవర్ణనమ్. ←←←

శ్రీసూతః || పునశ్చాహంప్రవక్ష్యామిపాపనాశనవైభవమ్ । భగ
 వద్భక్తిభావేన శృణుధ్వంసుసమాహితాః || ౧ || ఇతిహాసంప్రవక్ష్యామి
 సర్వపాపవినాశనమ్ । యచ్ఛ్రుత్వాసర్వపాపేభ్యో ముచ్యతేనాత్రసం

→→→ భద్రమత్యఖ్యదరిద్రద్విజవృత్తాస్తః ←←←

శయః || ౨ || ఆసీత్పురాద్విజవరోవేదవేదాన్తపారగః । దరిద్రోవృత్తి
 హీనశ్చ నామ్నాభద్రమతిర్ద్విజాః || ౩ || శ్రుతానిసర్వశాస్త్రాణి తేనవి
 ప్రేణధీమతా । శ్రుతానిచపురాణానిధర్మశాస్త్రాణిసర్వశః || ౪ || అభ
 వంస్తస్యపట్నత్సృక్పతాసిద్ధూర్యశోవతీ । కామినీమాలినీచైవశోభాచై
 వప్రకీర్తితాః || ౫ || తాసుపత్నీఘతస్యాసీత్పుత్రాణాంచశతద్వయమ్ । తేన
 ర్వేతస్యపుత్రాద్యాః కుంభయాపరిపీడితాః || ౬ || అకించనోభద్రమతిఃకు

ధారానాత్మజాన్వియోః । పశ్యన్వియోఃకుధారాశ్చ విలలాపాకులే
 ద్వియోః ॥ ౭ ॥ ధిజ్జన్తభాగ్యరహితంధిజ్జన్తధనవర్జితమ్ । ధిజ్జన్తకీర్తిరహి
 తంధిజ్జన్తాతిభ్యవర్జితమ్ ॥ ౮ ॥ ధిజ్జన్తాచారరహితంజన్తధిజ్జానవర్జితమ్ ।
 ధిజ్జన్తయత్నరహితంధిజ్జన్తసుఖవర్జితమ్ ॥ ౯ ॥ ధిజ్జన్తబద్ధరహితంధిజ్జ
 న్తభ్యాతివర్జితమ్ । నరస్యబహ్వపత్యస్య ధిజ్జన్తైశ్వర్యవర్జితమ్ ॥ ౧౦ ॥ అ
 హోగుణాస్సమ్యతాచ విద్యత్తాజన్తసత్కులే । దారిద్యాగ్ముభిమ
 గ్నస్యసర్వమేతన్నశోభతే ॥ ౧౧ ॥ వివాఃపుత్రాశ్చపౌత్రాశ్చ బాన్ధ
 వాభ్రాతరస్తథా । శిష్యాశ్చసర్వేమనుజాఃత్యజన్తైశ్వర్యవర్జితమ్ ॥ ౧౨ ॥
 ఇతినిశ్చిత్యమతిమాన్ధిరోభద్రమతిర్ద్విజాః । చడ్డాలోవాద్విజోవాపిభాగ్య
 వానేవపూజ్యతే ॥ ౧౩ ॥ దరిద్రఃపురుషోలోకే శవవల్లోకనిద్రితః ।
 అహోసమ్పత్సమాయుక్తో నిష్ఠురోవాప్యనిష్ఠురః ॥ ౧౪ ॥ గుణహీ
 నోపిగుణవాన్మూర్ఖోవాపిసప్రజ్ఞితః । నిష్ఠురోవాగుణీవాపి ధర్మహీనోఽ
 భవానరః ॥ ౧౫ ॥ ఐశ్వర్యగుణయుక్తశ్చే త్పూజ్యఏవనసంశయః । అ
 హోదరిద్రతాదుఃఖం తత్రాప్యశాతిదుఃఖదా ॥ ౧౬ ॥ ఆశాభిభూతాః
 పురుషాదుఃఖమశ్నువలేక్షణాత్ ॥ ౧౭ ॥ ఆశాయాదాసాయేదాసాస్తే
 సర్వలోకస్య ॥ ఆశాదాసీయేషాం లేషాందాసాయలేలోకః ॥ ౧౮ ॥
 సర్వశాస్త్రార్థవేత్తాపి దరిద్రోభాతిమూర్ఖవత్ ॥ ౧౯ ॥ ఆకించన్యమహా
 గ్రాహగ్రస్తానానాస్తిమోచకః । అహోదుఃఖమహోదుఃఖ మ
 హోదుఃఖందరిద్రతా ॥ ౨౦ ॥ తత్రాపిపుత్రదారాణాం బాహుశ్య
 మతిదుఃఖదమ్ । ఏవముక్త్యాభద్రమతి స్సర్వశాస్త్రార్థపారగః ॥ ౨౧ ॥ అ
 త్యైశ్వర్యప్రదంధర్మం మనసాచిస్తయంస్తదా । తూష్ణీంస్థితోభద్రమ
 తిర్త్వాక్షేశసమన్వితః ॥ ౨౨ ॥ తదానీంతాసుభార్యాసుకామినీపతిదేవ
 యోభద్రమతిమ్ప్రీతికామినీకృతవేంకటాద్రిగమనప్రోత్సాహనమ్ ॥ ౨౩ ॥
 తా భార్యాసాధుగుడైర్యుక్తారంపతింప్రత్యభాషత ॥ ౨౪ ॥ కామినీ భ
 గవస్సర్వధర్మజ్ఞ సర్వశాస్త్రార్థపారగ । మమనాథమహాభాగవాక్యంశృ
 ణుమహామతే ॥ ౨౫ ॥ సువర్ణముఖరీతీరే ఋషిసంఘనిషేవితే । వర్తతే
 దైవతైస్సేవ్యః పావనోవేంకటాచలః ॥ ౨౬ ॥ తస్మివేంకటశైలేద్దేవే
 సురాసురనమస్కృతే । వర్తతేపావనంతీర్థంపాసినాందాహకంశుభమ్ ॥

తత్రగత్వామహాభాగ పాపనాశేమహామతే । కురుస్నానంప్రయత్నే
 న భార్యాపుత్రసమన్వితః ॥ ౨౬ ॥ తస్యతీర్థస్యమాహాత్మ్యం నారదే
 నశ్రుతంమయా । బాలభావేమమపితురన్తికేచోక్తవాన్తునిః ॥ ౨౭ ॥
 వేఙ్కటాద్రామహాపుణ్యే సర్వపాతకనాశినే । సర్వదుఃఖప్రశమనే స
 ర్వసమ్మత్ప్రదాయకే ॥ ౨౮ ॥ పాపనాశేమహాతీర్థే స్నాత్వాసఙ్కల్ప
 పూర్వకమ్ । అత్యైశ్వర్యప్రదంధర్మం మనసాచింతయంస్తదా ॥ ౨౯ ॥
 భూమిదానంశినిశ్చిత్వ సర్వదానోత్తమోత్తమమ్ । ప్రాపకంపరలోక
 స్యసర్వకామఫలప్రదమ్ ॥ ౩౦ ॥ దానానాముత్తమందానం భూదానం
 పరికీర్తితమ్ । తద్గత్వాసమవాప్నోతి యద్యదిష్టతమంనరః ॥ ౩౧ ॥ ఇత్యే
 వంనారదేనోక్తం శ్రుత్వామేజనకోద్విజః । సమ్ప్రహృష్టమనాభూత్వా
 శేషాద్రింప్రాప్తవాంస్తదా ॥ ౩౨ ॥ తత్రగత్వామహాభాగ సుర్వసమ్మ
 త్ప్రదాయకమ్ । భూదానంవిప్రవర్యాయశ్రోత్రియాయప్రదత్తవాః ॥ ౩౩ ॥
 తతోమేజనకోద్విద్వ సుర్వభాగ్యసమన్వితః । ఇహలోకేసుఖంప్రాప్య చా
 న్నేవిష్టుపదంయయా ॥ ౩౪ ॥ త్వంచగత్వామహాభాగ వేఙ్కటాద్రింస
 గోత్తమమ్ । కురుదానంప్రయత్నేనభూదానంసర్వకామదమ్ ॥ ౩౫ ॥

→→→ కామినీకథితభూదానప్రశంసా. ←←←

భూమిదానస్యమాహాత్మ్యం శృణుష్వసుసమాహితః । నకోపిగదితుంశ
 ణ్లోలోకేఽస్మిన్మృగవన్స్పృభో ॥ ౩౬ ॥ భూమిదానాత్పరందానం నభూతం
 నభవిష్యతి । పరంనిర్వాణమాప్నోతి భూమిదోనాత్రసంశయః ॥ ౩౭ ॥
 స్వల్పమపిమహేందత్వా శ్రోత్రియాయాహితాగ్నయే । బ్రహ్మలోకమ
 వాప్నోతిపునరావృత్తివర్జితమ్ ॥ ౩౮ ॥ భూమిదస్సర్వదఃప్రాక్తోభూమిదో
 మోక్షభాగ్యవేత్ । భూమిదానంపుషాద్రాచసర్వపాపప్రణాశనమ్ ॥ ౩౯ ॥
 మహాపాతకయుక్తోవా యుక్తోవాసర్వపాతకైః । దశహస్తాంమహేంద
 త్వా సర్వపాపైఃప్రముచ్యతే ॥ ౪౦ ॥ సత్పత్రేభూమిదాతాయ సుర్వ
 దానఫలంభవేత్ । భూమిదస్యసమోనాన్యస్త్రిషులోకేషువిద్యతే ॥ ౪౧ ॥
 ద్విజస్యవృత్తిహీనస్య యఃప్రదద్యాన్తహీంశుభామ్ । తస్యపుణ్యఫలం
 వక్తుం శేషోన్మార్హకదాచన ॥ ౪౨ ॥ విప్రస్యవృత్తిహీనస్యసదాచారస్య
 కస్యచిత్ । యోల్పామపిమహేందద్యాత్సవిష్టుర్నాత్రసంశయః ॥ ౪౩ ॥

ఇత్యుగోధూమకేదార పూగవృక్షాదిసంయుతా । పృథ్వీప్రదీప్యతే
యేన సవిష్ణుర్నాత్రసంశయః ॥ ౪౪ ॥ వృత్తిహీనస్యవిప్రస్యదరిద్రస్యకు
టుమ్మినః । స్వల్పమపిమహేందత్వా విష్ణుసాయజ్యమశ్నుతే ॥ ౪౫ ॥
సక్తస్యదేవపూజాసు విప్రస్యటవికామహీ । దత్తాధవతిగజ్జాయాంత్ర
రాతన్నానజంఘలమ్ ॥ ౪౬ ॥ విప్రస్యవృత్తిహీనస్యసదాచారరతస్యచ
ద్రోణికాంపుథివీందత్వా యత్ఫలంలభతేశ్వణు ॥ ౪౭ ॥ గజ్జాతీరే
శ్వమేధానాంశతానివిధివన్నరః । కృత్వాయత్ఫలమాప్నోతి తదాప్నోతి
మహత్ఫలమ్ ॥ ౪౮ ॥ దదాతిఖారికాంభూమిందరిద్రాయద్విజాతయే ।
తస్యపుణ్యంప్రవక్ష్యామి మన్నాథభగవన్ప్రభో ॥ ౪౯ ॥ అశ్వమేధసహ
స్రాణి వాజపేయశతానిచ । విధాయజాహ్నావీతీరే యత్ఫలంతల్లభేత
సః ॥ ౫౦ ॥ భూమిదానంమహాదాన మతిదానంప్రకీర్తితమ్ । సర్వపాపప్ర
శమన మవవర్గఫలప్రదమ్ ॥ ౫౧ ॥ యచ్ఛ్రుత్వాశ్రద్ధయాయుక్తో భూమి
దానఫలంలభేత్ । భార్యాయావచనంశ్రుత్వాత్వితిహాససమన్వితమ్ ॥ ౫౨ ॥
సన్తుష్టోఽనుసిద్ధ్యాత్వా శేషాచలనివాసినమ్ । గన్తుంప్రచక్రమేబుద్ధిం
సాధ్యభద్రమతయేభూప్రదానాత్సుఘోషస్యసగ్గతిప్రాప్తిః ॥ ౫౩ ॥
క్రీడాచలమనుత్తమమ్ ॥ ౫౩ ॥ తతోభద్రమతిస్సామ్యసర్వధర్మపరా
యణః । సుశాలినామనగరీంకశత్రసహితోయయా ॥ ౫౪ ॥ సుఘో
షంనామవిప్రేంద్రం సర్వైశ్వర్యసమన్వితమ్ । గత్వాయాచితవాన్భూ
మిం పశ్చహస్తాయతాంద్విజాః ॥ ౫౫ ॥ సుఘోషాధర్మనిరతస్తంనిరీ
క్ష్యకుటుమ్బినమ్ । మనసాప్రీతిమాపన్నస్సమభ్యర్చ్యైవమబ్రవీత్ ॥ ౫౬ ॥
కృతార్థోహంభద్రమతే సఫలంమమజన్తచ । మత్కులంచానఘంజాత
మనుగ్రాహ్యోస్మి తేయతః ॥ ౫౭ ॥ ఇత్యుక్త్వాతంసమభ్యర్చ్య సుఘో
షాధర్మతత్పరః । పశ్చహస్తప్రమాణాంతాందదౌతస్తేమహామతిః ॥ ౫౮ ॥
పృథివీవైష్ణవీపుణ్యాపృథివీష్ణుపాలితా । పృథివ్యాస్తుప్రదానేనప్రీయతాం
మేజనార్దనః ॥ ౫౯ ॥ మన్తేనానేనవిప్రేంద్రా సుఘోషస్తంద్విజేశ్వ
రమ్ । విష్ణుబుద్ధ్యాసమభ్యర్చ్యతావతీంపృథివీందదౌ ॥ ౬౦ ॥ సోపిభద్రమ
తిర్విప్రా ధీమాంస్తాయాచితాంభువమ్ । దత్తవాన్పరిభక్తాయ శ్రోత్రి
యాయకుటుమ్బినే ॥ ౬౧ ॥ సుఘోషాభూమిదానేనకోటివంశసమన్వి

విభద్రమతేపాపనాశనతీరేభూప్రదానార్థం వేజ్జటాద్రిగమనమ్. ౧౯౯
 తఃప్రపేదేవిష్ణుభవనంయత్రగత్వానశోచతి॥ ౧౯౦॥ విభద్రమతిశ్చ
 పిపుత్రదారసమన్వితః । గతోవేజ్జటశ్చైలేన్ద్రసింసురాసురసమస్కృతమ్॥
 ౧౯౩॥ గన్ధర్వయక్షసిద్ధాదిసేవితంమేరుపుత్రకమ్ । వైకుణ్ఠాదాగతందివ్యం
 క్రీడాచలమనుత్తమమ్ ॥ ౧౯౪ ॥ తత్రస్వామిసరస్తోయేనిర్మలేపావనేశుభే
 దారపుత్రాదిసంయుక్తస్సాన్నిత్యాసజ్జల్పపూర్వకమ్ ॥ ౧౯౫ ॥ తత్ప
 శ్చిమతతేశ్వేతసూకరంవసుధాధరమ్ । నత్వాతత్రవిధానేనశ్రీనివా
 సాలయంగతః ॥ ౧౯౬ ॥ తత్రబ్రహ్మదిదేవైశ్చ సేవితంవేజ్జటేశ్వరమ్ ।
 దృష్టవాన్సహపుత్రాద్వైర్విష్ణుభక్తోమహామతిః ॥ ౧౯౭ ॥ భక్త్యాప్రణమ్య
 తందేవం శ్రీనివాసంకృపానిధిమ్ । పుత్రదారాదిసంయుక్తః పాపనాశన
 మాయయా ॥ ౧౯౮ ॥ తత్రస్నాత్వావిధానేనకృతకర్తాదిసత్త్రియః ।
 కస్తేచిద్విష్ణుభక్తాయశ్రోత్రియాయమహామతిః॥ ౧౯౯॥ విష్ణుబుద్ధ్యాసప్రద

* భూదానప్రభావేనప్రాదుర్భూతంభగవత్తమ్ప్రతిభద్రమతిస్తుతిః. *
 దౌభూదానంమోక్షదంశుభమ్ । తదాప్రాదురభూద్దేవశ్శబ్దచక్రగదాధ
 రః॥ ౨౦॥ వినతానన్దనారూఢో వనమాలావిభూషితః । పాపనాశస్యతీరేతు
 భూదానస్యప్రభావతః ॥ ౨౧॥ తదాభద్రమతిస్సామ్యస్తోతుంసముప
 చక్రమే ॥ ౨౧౪ ॥ నమోనమస్తేఽఖిలకారణాయనమోనమస్తేఽఖిలపా
 లకాయ ॥ నమోనమస్తేఽమరనాయకాయ నమోనమోదైత్యవిమర్ద
 నాయ ॥ ౨౧౫ ॥ నమోనమోభక్తజనప్రియాయనమోనమఃపాపవిదార
 ణాయ ॥ నమోనమోదుర్జననాశకాయనమోఽస్తుతస్తేజగదీశ్వరాయ ॥
 ౨౩౪॥ నమోనమఃకారణవామనాయనారాయణాయామితవిక్రమాయ ॥
 శ్రీశార్ఙ్గచక్రాసిగదాధరాయనమోఽస్తుతస్తేపురుషోత్తమాయ॥ ౨౪॥ న
 మఃపయోరాశినివాసకాయనమోఽస్తులక్ష్మీపతయేఽవ్యయాయ॥నమో
 స్తుసూర్యాద్యమితప్రభాయ నమోనమఃపుణ్యగతాగతాయ ॥ ౨౫౪॥ న
 మోనమోఽగ్రేన్ద్రియలీచనాయ నమోఽస్తుతేయజ్ఞఫలప్రదాయ ॥ న
 మోఽస్తుయజ్ఞాజ్ఞానిరాజితాయనమోఽస్తుతేనజ్జనవల్లభాయ ॥ ౨౬౪॥ న
 మోనమఃకారణకారణాయ నమోఽస్తుశబ్దాదివివర్జితాయ ॥ నమోఽ

38 శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసృష్టపురాణాంతర్గతే (అ-౧౧)

స్తుతే భీష్మనుఖప్రదాయనమోనమోభక్తమనోరమాయ || 22౪ || నమో
నమస్తే భలకారణాయ నమోస్తుతేమందరధారకాయ || నమోస్తుతే
యజ్ఞవరాహనామ్నే నమోహిరణ్యాఖ్యవిదారకాయ || 2౨౪ || నమో
స్తుతేవామనరూపభాజేనమోస్తుతేక్షత్రకులాంతకాయ || నమోస్తుతేరా
వణమర్దనాయనమోస్తుతేనందనుతాగ్రజాయ || 2౯౪ || నమస్తేకమలాకా
ంతసమస్తేనుఖదాయినే || ౨౦ || శ్రితార్తినాశినేతుభ్యంభూయోభూయో
నమోనమః । విప్రేణసంస్తుతోదేవోభగవాన్భక్తవత్సలః || ౨౧ || వా
త్సత్యేనాబ్రవీద్వాక్యం శ్రీనివాసోదయానిధిః । తాతతుష్టోస్తిభద్రస్తేస్తా
తేణమహతాద్విజ || ౨౨ || సర్వభోగసమాయుక్తః పుత్రపౌత్రాదిభి
ర్యుతః । ఇహలోకేసుఖంప్రాప్యదేహస్తేముక్తిమాఘ్నహి || ౨౩ || ఇత్యు
క్త్వాభగవాన్విష్ణుస్తతేవాన్తరధీయతః । ఏవంపశుకధితంవిప్రాఃపాపనాశ
నవైభవమ్ || ౨౪ || తత్తీరేభూప్రదానస్యమాహాత్మ్యంచాపివర్ణితమ్ || ౨౫ ||

ఇతిసృష్టపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేపాపవిनाశనతీర్థ
భూదానఫలానువర్ణనం నామదశమోధ్యాయః.

→→→ రామానుజాఖ్యద్విజవృత్తాంతః. ←←←

శ్రీసూతః || భోభోతపోధనాస్సర్వే నైమిశారణ్యవాసినః । ఆకా
శగజ్ఞాతీర్థస్యమాహాత్మ్యంప్రవదామ్యహమ్ || ౧ || ఆకాశగజ్ఞానికటేస
ర్వశాస్త్రీర్థపారగః । రామానుజఇతిఖ్యాతో విష్ణుభక్తోజితేంద్రియః ||
౨ || తపశ్చకారధర్మాత్తానైఖానసమతేస్థితః । గ్రీష్మేషశ్చగ్నిమధ్య
స్థోవిష్ణుధ్యానపరాయణః || ౩ || జపన్నష్టాక్షరంమస్త్రాంత్రాయస్థాల
దిజనార్దనమ్ । వర్షాస్వాకాశగోనిత్యంహేమస్తేషుజలేశయః || ౪ || సర్వ
భూతహితోదాంతస్సస్మిన్సర్వద్వంద్వవివర్జితః । వర్షాణికతిచిత్సేయం జీర్ణ
పద్మాశనోఽభవత్ || ౫ || కఞ్చిత్రాంలంజలాహారో వాయుభక్షఃకియ

→ ఆకాశగజ్ఞాతీరే రామానుజతపస్తుష్టభగవదావిర్భావః. ←
త్సమాః । అథతత్తపసాతుష్టోభగవాన్భక్తవత్సలః || ౬ || ప్రత్యక్షతా
మగాత్తస్యశక్తచక్రగదాధరః । వికచామ్బుజపత్రాక్షః సూర్యతోటిసమ
ప్రభః || ౭ || వినతానందనారూఢశ్చత్రచామరశోభితః । హరకేయూర
మకుటకటకాదివిభూషితః || ౮ || విష్వక్సేనసనన్దాదికింకరైఃపరివారి

తః । వీణావేణుమృదంగాదివాదకైర్నారదాదిభిః ॥ ౯ ॥ ఉపగీయమా
నవిభవఃపీతామృరవిరాజితః । లక్ష్మీవిరాజితోరసో- నీలమేఘనిభచ్చ
విః ॥ ౧౦ ॥ ససకాదిమహాయోగినీవితఃపార్శ్వయోర్ద్వయోః । మస్త
స్తి తేనసకలంమోహయన్భవనత్రయమ్ ॥ ౧౧ ॥ స్వభాసాభాసయన్
త్సర్వా దిశోదశవిరాజయన్ । సుభక్తసులభోదేవో వేఙ్కటేశోదయా
నిధిః ॥ ౧౨ ॥ పురస్సన్నిదధేతస్యరామానుజమహామునే । ఆవిర్భూతం
తదాదృష్ట్వాశ్రీనివాసంకృపానిధిమ్ ॥ ౧౩ ॥ పీతామృరధరం దేవంతు
ష్టింప్రాపమహామునిః । భక్త్యాపరమయాయుక్తస్తుప్తావజగదీశ్వరమ్ ॥

➤➤➤ రామానుజాఖ్యవిప్రకృతభగవత్స్తుతిః. ➤➤➤

౧౪ ॥ రామానుజః ॥ నమోదేవాదిదేవాయ శఙ్ఖచక్రగదాభృతే । న
మోనిత్యాయశుద్ధాయ వేఙ్కటేశాయ తేనమః ॥ ౧౫ ॥ నమోభక్తా
ర్తిహస్త్రేతే హవ్యకవ్యస్వరూపిణే । నమస్త్రిమూర్తయేతుభ్యం సృష్టి
స్థిత్యస్తకారిణే ॥ ౧౬ ॥ నమఃపరేశాయనమోతిభూమ్ననమోస్తులక్ష్మీ
పతయేవిధాత్రే । నమోస్తుసూర్యేస్తువిలోచనాయనమోవిరిచ్ఛాద్యభి
వన్దితాయ ॥ ౧౭ ॥ యోనామజాత్యాదివికల్పహీనస్సమస్తదోషైరపి
వర్జితోయః । సమస్తసంసారభయాపహరిణే తస్యై నమోదైత్యవినాశ
కాయ ॥ ౧౮ ॥ వేదాస్తవేద్యాయరమేశ్వరాయవృషాద్రివాసాయవి
ధాతృపిత్రే । నమోనమస్సర్వజనార్తిహరిణే నారాయణాయామితవి
క్రమాయ ॥ ౧౯ ॥ సమస్తుభ్యంభగవతేవాసుదేవాయ శార్ణిణే । భూ
యోభూయోనమస్తుభ్యం వేఙ్కటాద్రినివాసినే ॥ ౨౦ ॥ ఇతిస్తుత్వా

వేఙ్కటేశంశ్రీనివాసంజగద్గురుమ్ । రామానుజోమునిస్తూష్ణీమాస్తవిప్ర
వరోత్తమః ॥ ౨౧ ॥ శ్రుత్వాస్తుతింశ్రుతిసుఖాంహరిస్తస్యమహాత్మనః ।
అవాపపరమంతోషం వేఙ్కటాచలనాయకః ॥ ౨౨ ॥ అథాలిఙ్గమునిం
శౌరిశ్చతుర్భిర్బాహుభిస్తదా । బభాషేప్రీతినంయుక్తో వరంవైప్రీయతా
మితి ॥ ౨౩ ॥ తుష్టాస్తితపసాతేఽద్యస్తోత్రేణాపిమహామునే । నమసా-
➤➤➤ రామానుజాఖ్యవిప్రకృతభగవత్స్పర్ధనా. ➤➤➤

రేణచక్రీతోవరదోహంతవాగతః ॥ ౨౪ ॥ రామానుజః ॥ నారాయణ
రమానాథశ్రీనివాసజగత్తయ । జనార్దనజగద్ధామన్గోవిందనరకాస్తక ॥

3౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసుందపురాణా స్తవతే (౮-౧౧)

త్వద్దర్శనాత్కృతార్థోస్తి వేంకటాద్రిశిరోమణే । త్వాంసమస్యన్తి
ధర్మిష్ఠాయత స్త్వంధర్మపాలకః ॥ ౨౬ ॥ యంనవే త్తిభవోబ్రహ్మయంన
వే త్తిత్రయీతథా । త్వాంవేద్మిపరమాత్మానంకిమస్మాదధికంవరమ్ ॥ ౨౭ ॥
యోగినోయంసపశ్యన్తియంసపశ్యన్తికర్తాః । పశ్యామిపరమాత్మానం
కిమస్మాదధికంవరమ్ ॥ ౨౮ ॥ ఏతేనచకృతార్థోస్తి వేంకటేశజగత్పతేయ
న్నామస్తృతిమాత్రేణమహాపాతకినోపిచ ॥ ౨౯ ॥ ముక్తింప్రయాన్తి
మనుజాస్తంపశ్యామిజనార్దనమ్ । త్వత్పాదపద్మయుగళేనిశ్చలాభక్తిర

➤➤➤ భగవద్వర్ణితాకాశగజ్జాతీగ్ధస్నానకాలనిర్ణయః. ➤➤➤

స్తుమే ॥ 3౦ ॥ భగవాన్ ॥ మయిభక్తిర్ద్విధాతేస్తురామానుజమహామతే
శృణుచాప్యపరంవాక్యముచ్యతేతేమయాద్విజ ॥ 3౧ ॥ మేషసజ్జగ్రము
ణేభానోశ్చిత్రానక్షత్రసంయుతే । పౌర్ణమాస్యాంచగజ్జాయాం స్నానం
కుర్వన్తియేజనాః ॥ 3౨ ॥ తేయాన్తిపరమంధామ పునరావృత్తివర్జిత
మ్ । వియద్గజ్జాసమీపేత్వం నసరామానుజద్విజ ॥ 3౩ ॥ ఏతత్స్వార్థభద్రే
హస్తే మత్స్వరూపమవాప్యసి । బహునాకిమహోక్తేన వియద్గజ్జాజలే
శుభే ॥ 3౪ ॥ స్నాన్తియేవైజనాస్సర్వేతేవై భాగవతోత్తమాః । భవన్తి
మునిశార్దులనాత్రకార్యావిచారణా ॥ 3౫ ॥ రామానుజః ॥ కింలక్షణా
భాగవతాజ్ఞాయస్తేకేనకర్తౄణా । ఏతదిచ్ఛామ్యహంశ్రోతుం కాతూహ

➤➤➤ భగవద్వర్ణితభాగవతలక్షణాని. ➤➤➤

లపరోయతః ॥ 3౬ ॥ శ్రీవేంకటేశః ॥ లక్షణంభాగవతానాం శృణు
వ్యమునిసత్తమ । వస్తుం తేహంప్రభావంతు శక్యతేనాబ్ధికోటిభిః ॥ 3౭ ॥
యేహితాస్సర్వజస్తూనాం గతాసూయావిమత్సరాః । జ్ఞానినోనిస్ప్ర
హశ్శాన్తాస్తేవై భాగవతోత్తమాః ॥ 3౮ ॥ కర్తౄణామనసావాచాపర
పీడానకుర్వతే । అపరిగ్రహశీలాశ్చ తేవై భాగవతోత్తమాః ॥ 3౯ ॥ స
త్కథాశ్రవణేయేహం వర్తతేసాత్వికామతిః । మత్పాదాబ్జనుభక్తాయే
తేవై భాగవతోత్తమాః ॥ ౪౦ ॥ మాతాపిత్రోశ్చశుశ్రూషాంకుర్వతేయే
నరోత్తమాః । యేతుదేవార్చనరతాః యేతుతత్సాధకానరాః ॥ ౪౧ ॥ పూ
జాంధృష్ట్యేనుమోదస్తే తేవై భాగవతోత్తమాః । వర్ణనాంచయతీనాం
చపరిచర్యాపరాశ్చయే ॥ ౪౨ ॥ పరనిష్ఠామకుర్వాణాస్తేవై భాగవతో

త్రమాః । సర్వేషాంహితవాక్యానియేవదన్తినో త్రమాః ॥ ౪౩ ॥ యే
 గుణగ్రాహిణోలోకేతేవై భాగవతో త్రమాః । అత్తవత్సర్వభూతానియేవ
 శ్యన్తినో త్రమాః ॥ ౪౪ ॥ తుల్యాశ్చత్రుషుమిత్రేషుతేవై భాగవతా
 స్త్వన్తీతాః । ధర్మశాస్త్రప్రవక్తారసృత్యవాక్యరతాశ్చయే ॥ ౪౫ ॥ తేషాం
 శుశ్రూషవోయేచతేవై భాగవతో త్రమాః । వ్యాకుర్వన్తిపురాణానితాని
 శృణ్వన్తియేతథా ॥ ౪౬ ॥ తద్వక్తరిచభక్తాయేతేవై భాగవతో త్రమాః ।
 యేగోబ్రాహ్మణశుశ్రూషాంకుర్వన్తిసతతంసరాః ॥ ౪౭ ॥ తీర్థయాత్రా
 పరాయేచతేవై భాగవతో త్రమాః । అన్యేషాముదయందృష్ట్వాయేఽభిన
 స్త్వన్తిమానవాః ॥ ౪౮ ॥ హరినామపరాయేచతేవై భాగవతో త్రమాః । ఆ
 రామరోపణరతాస్తటాకపరిరక్షకాః ॥ ౪౯ ॥ కాసారకూపకర్తార
 స్తేవై భాగవతో త్రమాః । యేవైతటాకకర్తారోదేవసద్దానికుర్వతే ॥ ౫౦ ॥
 గాయత్రీనిరతాయేచతేవై భాగవతో త్రమాః । యేభిన్నన్తినామానిహ
 రేశ్శ్చత్వాఽతిహర్షితాః ॥ ౫౧ ॥ రోమాభిచ్ఛతశరీరాశ్చ తేవై భాగవ
 తో త్రమాః । తులసీకాననందృష్ట్వాయేనమస్కుర్వతేసరాః ॥ ౫౨ ॥ త
 త్కాష్ఠాఙ్గితకర్ణాయేతేవై భాగవతో త్రమాః । తులసీగంధమాఘ్ర
 యసంతోషంకుర్వతేతుయే ॥ ౫౩ ॥ తస్మాల్లమృద్ధరాయేచతేవై భాగవ
 తో త్రమాః । స్వాశ్రమాచారనిరతాస్తథైవాతిథిపూజకాః ॥ ౫౪ ॥ యే
 చపేదార్థవక్తారస్తేవై భాగవతో త్రమాః । విదితానిచశాస్త్రాణిపరార్థం
 ప్రవదన్తియే ॥ ౫౫ ॥ సర్వత్రగుణభాజోయేతేవై భాగవతో త్రమాః ।
 పానీయదాననిరతా హ్యన్నదానరతాశ్చయే ॥ ౫౬ ॥ ఏకాదశీవ్రతప
 రాస్తేవై భాగవతో త్రమాః । గోదాననిరతాయేచన్యాదానరతాశ్చయే ॥
 ౫౭ ॥ మదగ్ధంకర్మకర్తారస్తేవై భాగవతో త్రమాః । మన్తానసాశ్చమద్భ
 క్తామద్భక్తజనలోలుపాః ॥ ౫౮ ॥ మన్నామస్కరణసక్తాస్తేవై భాగవ
 తో త్రమాః । బహునాత్రకిముక్తేనసజ్జేపాత్రేబ్రవీమ్యహమ్ ॥ ౫౯ ॥
 సద్గుణాయత్రవర్తంతేతేవై భాగవతో త్రమాః । ఏతేభాగవతావిప్రాఃకే
 చిదత్రప్రవీర్తితాః ॥ ౬౦ ॥ మమాపిగదితుంశక్యానాబ్ధికోటిరతైరపి ।
 రామానుజమహాభాగమద్భక్తానాంచలక్షణమ్ ॥ ౬౧ ॥ మయిభక్తేత్వ
 యిప్రీత్యాహ్యుక్తంకిలమహామతే ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏవంవశధితంవిప్రా

30 శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-శ్రీసంస్థపురాణా స్తవతే (ఆ-౧)

కౌనకాద్యామహాజనః || ౬౨ || వృషాద్రాచవియగ్గౌతీర్థమహా
త్మము తమమ్ || ౬౨౪ || ... .. *

ఇతి సంస్థపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే ఆకాశగణ్గామా
హత్మ్యరామానుజవ్రతచర్యాకథనం నామైకాదశోధ్యాయః.

→→→ దానార్హ సత్పాత్రనిర్ణయః. ←←←.

ఋషయః || భగవత్సూతసర్వజ్ఞ వేదవేదా స్తకోవిద | దానానికస్య దే
యానిదానకాలశ్చక్రీదృశః || ౧ || కేనచప్రతిగృహ్ణీయాత్సర్వంనోవక్తుమ
ర్హసి || శ్రీసూతః || మహాపుణ్యప్రదేక్షేత్రేవేంకటాశ్వేద్విజ్ఞోత్తమాః || ౨ ||
సర్వేషామేవవర్ణానాం బ్రాహ్మణః పరమోగురుః | తస్యదానానిదేయా
నిసతారయతిపణ్ణితః || 3 || బ్రాహ్మణః ప్రతిగృహ్ణీయాత్సర్వత్రావర్ణవర్జితః | షడ్జన్మపుత్రహీనస్యడమ్భాచారరతస్యచ || ౪ || వేదవిద్వేషిణశ్చైవ
ద్విజవిద్వేషిణస్తథా | స్వకర్త్యాగినశ్చాపిదత్తంభవతినిష్ఫలమ్ || ౫ ||
పరదారరతస్యాపిపరద్రవ్యరతస్యచ | గాయకస్యాపివిప్రస్యదత్తంభవ
తినిష్ఫలమ్ || ౬ || అసూయావిష్టమనసఃకృతఘ్నస్యచమాయినః | జ్ఞాన
శూన్యస్యవిప్రస్యదత్తంభవతినిష్ఫలమ్ || ౭ || నిత్యంయాష్టాపరస్యాపి
హింసకస్యాబలస్యచ | నామవిక్రయిణశ్చైవవేదవిక్రయిణస్తథా || ౮ ||
స్త్రోతివిక్రయిణశ్చైవధర్మవిక్రయిణస్తథా | పరోపతాపశీలస్యదత్తంభవ
తినిష్ఫలమ్ || ౯ || యేకేచిత్సాపనిరతానిన్దితాసుకృతైస్తథా | నతేభ్యః
ప్రతిగృహ్ణీయాన్నదేయంవాపికించన || ౧౦ || సత్కర్మనిరతాయైవశ్రో
త్రియాయాహితాగ్నయే | వృత్తిహీనాయవైదేయందరిద్రాయకుటు
మ్బినే || ౧౧ || దేవపూజాసుసక్తాయపురాణపఠనాయచ | దేయంప్ర
యత్నతోవిప్రదరిద్రస్యవిశేషతః || ౧౨ || బహునాకిమిహోక్తేనశృ
ణుధ్వంద్విజసత్తమాః | సర్వేషాంబ్రాహ్మణానాంచప్రదాతుంశక్యతే
సదా || ౧౩ || వధ్భ్యాభర్త్రేప్రదత్తంచేద్రాసభోజాయతేనరః | నాస్తి
కంభిన్నమర్యాదంపుత్రహీనంజడంఖలమ్ || ౧౪ || స్త్రీయనంకితవంచై
వకదాచిన్నాభివాదయేత్ | పాషణ్డంపతితంవ్రాత్యం వేదవిక్రయ
ణంతథా || ౧౫ || శృతఘ్నంపాపనిరతంకదాచిన్నాభివాదయేత్ |

తథాస్మాన్సంప్రకుర్వంతంసమిత్పవ్వకరంతథా ॥ ౧౬ ॥ ఉదపాత్రధరం
 చైవభుజ్జస్తంనాభివాదయేత్ ॥ వివాదశీలినంచణ్డంవమస్తంజనమధ్యగ
 మ్ ॥ ౧౭ ॥ భిక్షున్నధారిణంచైవశయానంనాభివాదయేత్ ॥ వన్ధ్యాం
 చపుష్పిణీంజారాంసూతికాంగర్భపాతినీమ్ ॥ ౧౮ ॥ కృతఘ్నీంచతథా
 చణ్డీంకదాచిన్నాభివాదయేత్ ॥ సభాయాంయజ్ఞశాలాయాంచేవతా
 యతనేవ్యపి ॥ ౧౯ ॥ ప్రత్యేకంతునమసా-రోహన్తిపుణ్యంపురాతనమ్ ॥
 శ్రాద్ధప్రతేనియుక్తంచదేవతాభ్యర్చకంతథా ॥ ౨౦ ॥ యజ్ఞంచతర్హణం
 చైవకుర్వంతంనాభివాదయేత్ ॥ కుర్వతేవందనంయస్తునకుర్యాత్పతివంద
 నమ్ ॥ ౨౧ ॥ నాభివాద్యస్సవిజ్ఞేయోయథాశూద్రస్తథైవచ ॥ తస్మాత్స
 ర్వేషుకాలేషుబుద్ధిమూన్బాహ్మణోత్తమః ॥ ౨౨ ॥ వన్ధ్యాపతింద్విజంక్రూ

అకాశగజ్జామాహత్త్యమ్.

రంకదాచిన్నాభివాదయేత్ ॥ శ్రీసూతః ॥ అత్రేతహింసంవక్ష్యామిపుణ్య
 శీలస్యధీమతః ॥ ౨౩ ॥ సనత్కుమారమునయేనారదేనప్రభాషితమ్తద్వ
 య్మైమిమునిశ్రేష్ఠాశ్శృణుధ్వంసుసమాహితాః ॥ ౨౪ ॥ పురాగోదావరీతీ
 రేనర్హదర్శపరాయణః ॥ పుణ్యశీలోద్విజవరస్సత్యవాదీజతేంద్రియః ॥
 ౨౫ ॥ దయావాస్పర్శభూతేషుదేవాగ్నిద్విజపూజకః ॥ కర్మణాజన్తశు
 ద్ధశ్చమూతాపితృహితేరతః ॥ ౨౬ ॥ గురుభక్తిస్సదాక్షిణ్యోబ్రహ్మణ్యసా
 ధుసమృతః ॥ ఏతాదృశగుణైర్యుక్తఃపుణ్యశీలస్యధీమతః ॥ ౨౭ ॥ గృహం

పుణ్యశీలస్యవన్ధ్యాపతినిమస్త్రీణేనగర్హభముఖత్వప్రాప్తిః.

సంప్రాప్తవాన్విప్రోవేదవేదాజ్గపారగః ॥ ప్రార్థితః పుణ్యశీలేనపితృ
 శ్రాద్ధేఽతివేగతః ॥ ౨౮ ॥ తంవిప్రంశ్రోత్రియంశాస్త్రంపితృశ్రాద్ధేని
 యోజ్యవై ॥ శ్రాద్ధంచకారధర్మాత్ప్రత్యాబ్ధికమనుత్తమమ్ ॥ ౨౯ ॥ త
 తఃకాలాస్త్రతేనస్యపుణ్యశీలస్యచాననే ॥ వైరూప్యంప్రాప్తమత్యుగ్రం
 రాసభస్యముఖస్యవా ॥ ౩౦ ॥ తతఃఖిన్నమానాభూత్వాపుణ్యశీలోఽతి
 ధార్మికః ॥ నిశ్శస్యబహుధాఖిన్నఃప్రపేదేఽగస్త్యయోగినః ॥ ౩౧ ॥ సువ
 ర్ణముఖరీతిరేఋషిసంఘానిపేవితే ॥ ఆశ్రమంపరమందివ్యంసర్వకామఫల
 ప్రదమ్ ॥ ౩౨ ॥ తతాశ్రమేమహర్నిభిసేవ్యమానమహర్నిశమ్ ॥ దృ
 ష్ట్వాఽగస్త్యంమహత్త్వానంసర్వలోకహితైషిణమ్ ॥ ౩౩ ॥ క్రణామమక

లో తస్మి గార్దభాస్యోఽతిదుఃఖతః । పుణ్యశీలః । తపోనిధేనమస్తుభ్యమగ
స్త్యమునిసేవితః ॥ ౩౪ ॥ కుత్తితాస్యం మహాపాపం రక్షరక్షదయానిధే ।
కేన దోషేణ మేచాత్రముఖస్యాసీద్విరూపతా ॥ ౩౫ ॥ మయిప్రీత్యామ

→→→ వన్ధ్యాపతే శ్చాద్ధనిమస్త్రాణానర్వత్వప్రశంసా. ←←←

హాభాగవదస్వమునిన త్తమః ॥ అగస్త్యః । విప్రవర్యమహాభాగపుణ్యశీలమ
హమతే ॥ ౩౬ ॥ ఆననస్యవిరూపం వైశ్యం నాన్యమనాద్విజ । కశ్చిద్వి
ప్రంగుణనిధిం వేదవేదాగ్లపారగమ్ ॥ ౩౭ ॥ శ్రీత్రియంపుత్రరహితం
శ్రాద్ధేత్వం వినియుక్తవా । తేన దోషేణ మహతాముఖేతవవిరూపతా ॥

౩౮ ॥ యేలోకే హవ్యకవ్యాదావన్ధ్యాయాసాన్స్విమిసం ద్విజమ్ । నియోజ
యంతి తేయాన్తిముఖే గార్దభరూపతామ్ ॥ ౩౯ ॥ శుభకర్మణివావిప్రపై
త్యుకేవాపికర్మణి వన్ధ్యాపతిం మహాపాపం కదాచిన్స నిమస్త్రయేత్ ॥ ౪౦ ॥

వన్ధ్యాపతిం మహాకూరం వృషటిపతిమేవ వా । శ్రేయస్కామీతునిపేన్ద్ర
శ్రాద్ధేతున నిమస్త్రయేత్ ॥ ౪౧ ॥ వేదశాస్త్రాదియ్యుక్తికులీనకర్మణోపి
వా । వన్ధ్యాభర్తాద్విజశ్రేష్ఠశ్రాద్ధేత్యాజ్యుకథచ్ఛనః ॥ ౪౨ ॥ జ్యోతిష్టోమాది

యజ్ఞేషున తేషుచ తపస్సుచ । సమర్థోపిద్విజశ్రేష్ఠశ్రాద్ధేవన్ధ్యాపతిం త్యజే
త్ ॥ ౪౩ ॥ అలభేతుద్విజేపాతేతస్తుమాత్రోపజీవిసమ్ । పుత్రవస్తంసదా
చారం శ్రాద్ధార్థంతునిమస్త్రయేత్ ॥ ౪౪ ॥ తదభావేద్విజశ్రేష్ఠపుత్రం

వాఽనుజమేవ వా । ఆత్మానం వానియజ్ఞేత్రశ్రాద్ధేవన్ధ్యాపతిం త్యజేత్ ॥ ౪౫ ॥
పుణ్యశీలమహాభాగచోద్ధృత్యభుజముచ్యతే । సర్వదాపుత్రహీనంతుశ్రా
ద్ధార్థంసనియోజయేత్ ॥ ౪౬ ॥ వన్ధ్యాపతిం ద్విజం యస్తు శ్రాద్ధకర్తానియో

జ్యుతితప్రాచ్ఛాద్ధమాసురంజ్ఞేయంకర్తాచనరకంప్రజేత్ ॥ ౪౭ ॥ బహునాత్రకి

→→→ ఆకాశగణ్గాన్నానేన పుణ్యశీలస్వముఖవికృతినివృత్తిః. ←←←

ముక్తేన తద్దోషవినివృత్తయే । ఉపాయంతే ప్రవక్ష్యామి స్వర్ణముఖ్యాస్తటే
శుభే ॥ ౪౮ ॥ వర్తతే దేవసజ్జశ్చ సేవితోవేంకటాచలః । మేరుపుత్రోమహా

పుణ్యస్సర్వకామఫలప్రదః ॥ ౪౯ ॥ తస్మిన్వేంకటశైలే నేన్ద్రీసురాసురనమ
స్కృతే । వియగ్గణ్ఠినామ్నావై తీర్థమస్తి మహాత్రయమ్ ॥ ౫౦ ॥ సర్వ
పాపప్రశమనమాయురారోగ్యవర్ధనమ్ । త్వంగత్వావేంకటంశైలంసన్స్

మిపుష్కరిణీజతే ॥ ౫౧ ॥ స్నాత్వాసంకల్పపూర్వంతుగణ్ఠితీర్థమనస్త్ర

రమ్ । గత్వాతత్రవిభానేన స్నానంకుదుమహమతే ॥౫౨॥ స్నానమా
త్రాతతస్సద్యో ముఖస్యాస్యమహమతే । వైరూప్యంతత్తణాదేవ నశ్య
త్యేవనసంశయః ॥౫౩॥ ఏవముక్తఃపుణ్యశీలోవ్యగస్త్యేనమహత్తనా ।
తంప్రణమ్యమహత్త్వానంవేజ్జటాద్రింతతోయయా ॥౫౪॥ తత్రగత్వా
మహాభాగ స్సాన్వమిపుష్కరిణీజలే । స్నాత్వానియమపూర్వంతు వియద్గ
క్లాసమీవగః ॥౫౫॥ తత్రస్నానేనధర్మాత్తాకామవక్త్రోప్రమంముఖమ్ ।
ప్రాప్తవాన్పుణ్యశీలస్తు అహోతీర్థస్యవైభవమ్ ॥౫౬॥ శ్రీసూతః ॥
ఏవంవశకథితంవిప్రా నారదేనప్రభాషితమ్ । సనత్కుమారమునయే శౌ
నకాద్యామహాజనః ॥౫౭॥

ఇతిస్కన్ధపురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-అకాశగంగామా
హాత్మ్యవర్ణనంనామ ద్వాదశోధ్యాయః.

చక్రతీర్థమహాత్మ్యమ్

శ్రీసూతః॥ అథాహంసంప్రవక్ష్యామిద్విజ్ఞేనాస్సత్యవాదినః । చ
క్రతీర్థస్యమహాత్మ్యంసర్వపాప్రణాశనమ్॥౧॥ యేశ్వణ్యన్తిమహాపుణ్యం
చక్రతీర్థస్యవైభవమ్ । తేయాన్తివిష్ణుభవనంపునరావృత్తివర్జితమ్ ॥౨॥
అన్నదానేచవిముఖా జలదానేతదైవచ । గోదానవిముఖాయేచ శుద్ధా
స్తేత్రనిమజ్జనాత్ ॥౩॥ తస్మాత్పుణ్యతమంతీర్థంచక్రతీర్థమనుత్తమమ్ ।

పద్మనాభాఖ్యద్విజకృతతపఃప్రకారః

శ్రీసూతః॥ పురాశ్రీవత్సగోత్రీయః పద్మనాభోజితేన్ద్రియః ॥౪॥ చక్ర
పుష్కరిణీతీరే సోతప్యతమహత్తపః । దయాయుక్తోనిరాహర స్సత్యవా
గ్విజితేన్ద్రియః ॥౫॥ ఆత్మవత్సర్వభూతానిపశ్యన్విషయనిస్సృహః । స
ర్వభూతహితోదాన్త సుర్వద్వన్ద్వవివర్జితః ॥౬॥ వర్షాణికతిచిత్రోన్యం
జీర్ణప్రాణేశనోభవత్ । కశ్చిత్కాలంజలాహారో వాయుభక్షఃకియ
త్సమాః ॥౭॥ ఏవంద్వాదశవషాణి పద్మనాభోమహామునిః । అతప్య

చక్రతీర్థేపద్మనాభాఖ్యద్విజకృతతపస్తప్తభగవదావిభావః
తతపోఘోరందేవైరపినుదుష్కరమ్ ॥౮॥ ఆథతత్తపసాతుష్టోభగవా
నకమలాపతిః । ప్రత్యక్షతామగాత్తస్యశబ్దచక్రగదాధరః ॥౯॥ వికచా

౪౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్యై-శ్రీనాథపురాణాద్వితీ (౨-౧౩)

మృజపత్రాక్ష నూర్మకోటిసమప్రభః । ఉన్మిల్వచతుషీతత్రదృష్టవాన్మృ
జ-తేశ్వరమ్ ॥ ౧౦ ॥ శబ్దచక్రధరంశాస్త్రం శ్రీనివాసంకృపానిధిమ్ ।

→ పద్మనాభాఖ్యద్విజకృతశ్రీనివాసస్తుతిః. ←

దృష్ట్వాదేవంమహాత్మానం స్తోత్రంసముపచక్రమే ॥ ౧౧ ॥ నమోదేవా
దిదేవాయ వేంకటేశాయశార్థిణే । నారాయణాద్రివాసాయ శ్రీనివా

సాయతేనమః ॥ ౧౨ ॥ నమఃకల్పవనాశాయవాసుదేవాయవిష్ణవే । శే

షాచలనివాసాయశ్రీనివాసాయతేనమః ॥ ౧౩ ॥ నమస్త్రైలోక్యనాథాయ

విశ్వరూపాయసాక్షిణే । శివబ్రహ్మదివన్ద్యాయశ్రీనివాసాయతేనమః ॥ ౧౪ ॥

నమఃకమలనేత్రాయ క్షీరాబ్ధిశయనాయతే । దుష్టరాక్షససంహరే

శ్రీనివాసాయతేనమః ॥ ౧౫ ॥ భక్తప్రియాయదేవాయ దేవానాం

పతయేనమః । ప్రణతార్తివినాశాయ శ్రీనివాసాయతేనమః ॥ ౧౬ ॥

యోగినాంపతయేనిత్యం వేదవేద్యాయవిష్ణవే । భక్తానాంపాపసంహ

రేశ్రీనివాసాయతేనమః ॥ ౧౭ ॥ ఏవంస్తుతోమహాభాగ శ్రీనివాసో

జగన్మయః । పద్మనాభాఖ్యఋషిణా చక్రతీర్థనివాసినా ॥ ౧౮ ॥ సన్తో

→ పద్మనాభస్యచక్రతీర్థే నిరస్తరవాసాయభగవన్నియమనం. ←

షంపరమంప్రాప్యవేంకటేశోదయానిధిః । పద్మనాభంద్విజవరంశాస్త్రం

ధర్మపరాయణమ్ ॥ ౧౯ ॥ సుధాధారోపమంవాక్యమబ్రవీత్పురుషోత్త

మః ॥ శ్రీనివాసః ॥ ద్విజవర్యమహాభాగమత్పాదకమలార్చక ॥ ౨౦ ॥ చ

క్రతీర్థస్యతీరేత్వమాకల్పంపూజయన్వసః । ఇత్యుక్త్వాభగవాన్విష్ణుస్తతై

వాస్తరధీయత ॥ ౨౧ ॥ అస్తద్ధానంగతేదేవే శ్రీనివాసేజగద్గురౌ । చ

క్రతీర్థస్యతీరేతు వాసంచక్రేమహామతిః ॥ ౨౨ ॥ తతఃకాలాస్తరేకశ్చ

ద్రాక్షుసోభీమదర్శనః । మునింతంపద్మనాభాఖ్యం నారాయణపరాయ

ణమ్ ॥ ౨౩ ॥ ఆయయాభక్షితుంక్రూరఃకుభయాపరిపీడితః । బ్రాహ్మ

ణంతరసాసోయం రాక్షసోజగ్రహేతదా ॥ ౨౪ ॥ గృహీతస్తరసాతే

నవిప్రోవేదాజ్గపారగః । ప్రచుశ్రోశదయామౌఘి మాపన్నానాంపరా

యణమ్ ॥ ౨౫ ॥ నారాయణంచక్రపాణింరక్షరక్షేతివై ముహుః । వే

ంకటేశోదయాసిన్ధో శరణాగతపాలక ॥ ౨౬ ॥ త్రాహిమాంపురుషవ్యా

ఘురక్షోవశముపాగతమ్ । లక్ష్మీకాన్తహరేవిష్ణవై కురుగరుదధన్జ ॥ ౨౭ ॥

మాంరక్షరాక్షసాక్రాంతం గ్రాహాక్రాంతంగజంయథా । దామోదర
జగన్నాథ హిరణ్యాసురమర్దన ॥ ౨౮ ॥ ప్రహ్లాదమివమాంరక్ష రాక్ష
* పద్మనాభహననోద్భుక్తాసురవధాయభగవత్కృతచక్రప్రేషణమ్ *
సేనాతీపీడితమ్ । ఇత్యేవంస్తువత స్తస్యపద్మనాభస్యహేద్విజాః ॥ ౨౯ ॥
స్వభక్తస్యభయంజ్ఞాత్వాచక్రపాణిర్దయానిధిః । స్వచక్రంప్రేషయామా
స భక్తరక్షణకారణాత్ ॥ ౩౦ ॥ ప్రేరితంవిష్ణుచక్రంత ద్విష్ణునాప్రభవి
ష్ణునా । అజగామాభవేగేన చక్రపుష్కరిణీతటమ్ ॥ ౩౧ ॥ అనంతాదిత్య
సంజ్ఞా-శ మనంతాగ్ని సమప్రభమ్ । మహాజ్వాలంమహానాదం మహాసు
రవిమర్దినమ్ ॥ ౩౨ ॥ దృష్ట్వాసుదర్శనంవిష్ణో రాక్షసోఽథప్రదుద్రువే ।

➤➤➤ భగవత్ప్రేషితచక్రకృతాసురవధః ➤➤➤

ద్రవమాణస్యతస్యాశు రాక్షసస్యసుదర్శనమ్ ॥ ౩౩ ॥ శిరశ్చక్రస్థసహసా
జ్వాలామాలాదురాసదమ్ । తతోవిప్రవరోద్భుష్టా రాక్షసంపతితం
భువి ॥ ౩౪ ॥ ముదాపరమయాయుక్తస్తుష్టావచసుదర్శనమ్ ॥ పద్మనాభః ॥
విష్ణుచక్రసమస్తేస్తు విశ్వరక్షణదీప్తిత ॥ ౩౫ ॥ నారాయణకరామృజ
భూషణాయనమోస్తుతేయ ధ్ధేష్వసురసంహారకుశలాయమహారవ ॥ ౩౬ ॥
సుదర్శనసమస్తుభ్యం భక్తానామాత్రినాశన । రక్షమాంభయసంవి
గ్నం సర్వస్మాదపికల్మషాత్ ॥ ౩౭ ॥ స్వామితృపుదర్శనవిభో చక్రతీ
ర్థేనదాభవాత్ । సన్నిధేహిహితాయత్వంజగతోముక్తికాక్షిణః ॥ ౩౮ ॥
బ్రాహ్మణేనైవముక్తంతద్విష్ణుచక్రంమునీశ్వరాః । తంప్రాహపద్మనాభా
ఖ్యంప్రీతాయన్నివసాహృదాత్ ॥ ౩౯ ॥ సుదర్శనః ॥ పద్మనాభమహాపు

➤➤➤ ద్విజప్రార్థనయాచక్రకృతవరదానాదిః ➤➤➤

ణ్యంచక్రతీర్థమనుత్తమమ్ । అస్మిన్వసామిసతతం లోకానాంహితకామ్య
యా ॥ ౪౦ ॥ త్వత్ప్రీడాంపరిచిన్త్యాహం రాక్షసేనదురాత్తనా । ప్రేరి
తోవిష్ణునావిప్ర త్వరయాసముపాగతః ॥ ౪౧ ॥ త్వత్ప్రీడకోపినిహతో మ
యాఽయంరాక్షసాధమః । మోచిత స్త్వంభయాదస్మాత్త్వంహిభక్తో
హరేన్నదా ॥ ౪౨ ॥ చక్రతీర్థేమహాపుణ్యే సర్వపాపహరేద్విజ । సతతం
లోకరక్షార్థం సన్నిధానంకరోమితే ॥ ౪౩ ॥ అస్మిన్తత్సన్నిధానాత్తే
తథాన్యేషామపిద్విజ । ఇతఃపరంనపీడాస్యాద్భూతరాక్షససమ్భవా ॥ ౪౪ ॥

౪౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసుందరురాణాస్తవతే (౨-౧౪)

అస్మిన్మత్సన్నిధానాత్సన్యో చృక్రతీర్థమితీద్రథా । స్నానంయేత్రప్రకుర్వ
 న్నిచక్రతీర్థేవిముక్తిదే ॥ ౪౫ ॥ తేహంపుత్రాశ్చపౌత్రాశ్చవంశజాస్స
 ర్వావహి ॥ విధూతపాపాయాస్యన్తితద్విష్ణోఃపరమంపదమ్ ॥ ౪౬ ॥ ఇత్యు
 క్తావిష్ణుచక్రంత త్వద్దనాభస్యపశ్యతః ॥ అన్యేహమపివిప్రాణాం పశ్య
 తాంసహసాద్విజ్ఞాః ॥ ౪౭ ॥ చక్రపుష్కరిణీంతాంతు ప్రావిశత్పాప
 నాశినీమ్ ॥ శ్రీసూతః ॥ చక్రతీర్థస్యమాహాత్మ్యం విప్రేంద్రాఃపాపనాశ
 నమ్ ॥ ౪౮ ॥ యుష్మాకంకథితంసర్వంశౌనకాద్యామహాజనః ॥ చక్రతీర్థ
 సమంతీర్థం నభూతంనభవిష్యతి ॥ ౪౯ ॥ అత్రస్నాత్వానరావిప్రా మో
 క్షభాజ్ఞానసంశయః ॥ కీర్తయేదిమమధ్యాయం శృణుయాద్వాసమాహి
 తః ॥ ౫౦ ॥ చక్రతీర్థాభిషేకస్య ప్రాప్నోతిఫలముత్తమమ్ ॥ ౫౦౪ ॥

శ్రీసుందరురాణేశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యేచక్రతీర్థమహి
 మానువర్ణనంనామ త్రయోదశోధ్యాయః.

శ్రీసుందరాఖ్యగర్భర్యస్య రాక్షసత్వప్రాప్తినివృత్తిహేతుబోధాంతః ॥

ఋషయః ॥ భగవద్రాక్షసఃకోసా సూతపౌరాణికోత్తమ ॥ వి
 ష్ణుభక్తంమహాత్మానం యోబ్రాహ్మణమబాధత ॥ ౧ ॥ శ్రీసూతః ॥ వక్ష్యే
 మిరాక్షసంకూరంతంవిప్రాశ్శృణుతాదరాత్ ॥ యథాచరాక్షసోజ్ఞా
 తోమునీనాంశాపవైభవాత్ ॥ ౨ ॥ పురాణవైకుంఠసదృశే శ్రీరత్నవిష్ణుమన్ది
 రే ॥ వసిష్ఠాత్రిముఖాస్సర్వే విష్ణుభక్తామహాజనః ॥ ౩ ॥ శ్రీరత్ననాథందే
 వేశం భక్తానామభయప్రదమ్ ॥ ఉపాసాశ్చక్రిరేముక్త్యై శ్రీరత్నపురవాసి
 నః ॥ ౪ ॥ కదాచిత్తత్రగర్భర్వోవీరబాహుసుతోబలీ ॥ సుందరోనామవిప్రే
 ద్వావిటగోష్ఠీపరాయణః ॥ ౫ ॥ లలనాశతసంయుక్తో వివస్త్రుస్సలిలాశ
 యే ॥ చిత్రీడనవివస్తాభిసాసకంయువతిభిర్దుదా ॥ ౬ ॥ కవేరజాయా
 స్తీర్థేతు పసిష్ఠామునిభిస్సహ ॥ మాధ్వనినంకర్తుమనాయయాశ్రీరత్నమన్ది
 రాత్ ॥ ౭ ॥ తాన్యపీనవలోక్యాభ రామాస్తాభయకాతరాః ॥ వాసాంస్యా
 చ్చాదయామాసు స్సుందరోనకుసాహసీ ॥ ౮ ॥ తతోవసిష్ఠఃకుశితశ్శశా
 షెనంగతత్రుత్తమ్ ॥ వసిష్ఠః ॥ యస్తాత్సుందరగర్భర్యదృష్ట్యాస్తాంజ్జయార్హ

యా ॥ ౯ ॥ వాసోనాచ్ఛాదితంశీఘ్రం యాహిరాక్షసతాంతరః । ఏవము
క్షేపసిష్ఠేన రామాఃప్రాజ్ఞలయస్తదా ॥౧౦॥ ప్రణిపత్యవసిష్ఠంతం భక్తి
ప్రేణచేతసా । మునిమణ్డలమధ్యేతు వసిష్ఠమిదమబ్రువత్ ॥ ౧౧ ॥ రా
మాః ॥ భగవన్సర్వధర్మజ్ఞ చతురానననస్తనదయాసిన్ధోఽవలోక్యాస్తాన్న
కోపంకర్తుమర్హసి ॥ ౧౨ ॥ పతిరేవహినారీణాం భూషణంపరముచ్యతే ।
పతిహినాతుయానారీశతపుత్రాపిసామునే ॥ ౧౩ ॥ విధవేత్యుచ్యతేలో
కేతాసాంజన్మనిరర్థకమ్ । తత్ప్రసాదంకురుమునేపత్యావస్తాకమాదరా
త్ ॥ ౧౪ ॥ ఏకోపరాధఃక్షస్తవ్యోమునిభిస్తత్త్వదర్శిభిః । క్షమాంకురుద
యాసిన్ధోయుష్మచ్ఛిష్యేత్రసుందరే ॥ ౧౫ ॥ శ్రీసూతః ॥ వసిష్ఠఃప్రా
ర్థితస్త్యేవం సుందరస్యాజ్ఞసాజనైః । ప్రోవాచవచనంభూయః ప్రసన్నస్స

సుందరాఖ్యస్యవసిష్ఠోక్తరాక్షసత్వనివృత్త్యపాయః.

ద్విజోత్తమః ॥ ౧౬ ॥ వసిష్ఠః ॥ నమేస్యాద్వచనంమిథ్యా కదాచిదపిను
భ్రువః । ఉపాయంపఃప్రపత్యౌమి శృణుధ్వంశ్రద్ధయాసహ ॥ ౧౭ ॥
ఊడశాబ్దావధిశ్చాపోభర్తురైభవితాద్రువమ్ । ఊడశాబ్దావధౌచైవను
స్తరోరాక్షసాకృతిః ॥ ౧౮ ॥ యదృచ్ఛయావేబిటూదిం సర్వపాపహ
రంశుభమ్ । గత్వాఽసాచక్రతీర్థంతద్గమిష్యతిసురాజ్ఞనాః ॥ ౧౯ ॥ ఆస్తేత
త్రమహాయోగీ పద్మనాభోమునీశ్వరః । భూర్థంతంమునిసోయం రాక్ష
సాభిగమిష్యతి ॥ ౨౦ ॥ తతోబ్రాహ్మణరత్నార్థం ప్రేరితంచక్రము త్రమమ్ ।
విష్టునాఽన్యశిరఃకాయాద్ధరిష్యతిననంశయః ॥ ౨౧ ॥ తతస్సర్వరూప
మాసాద్య శాపాన్తుక్తస్ససుందరః । పతిర్వస్త్రిదివంభూయోగంతానాస్య
త్రనంశయః ॥ ౨౨ ॥ తతస్త్రిదివమాసాద్య సుందరోఽయంపత్నివః । రమ
యిష్యతిసుందర్యో యుష్టాన్సుందరవేషభృత్ ॥ ౨౩ ॥ శ్రీసూతః ॥ ఇత్యుక్త్వా
తువసిష్ఠస్తాన్సుందరస్యవరాజ్ఞనాః । స్వాశ్రమంప్రయయాత్పూర్ణం శ్రీరక్తే
శ్వరభక్తిమా ॥ ౨౪ ॥ అథరామాస్తమాలిజ్య సుందరంపతిమాత్మనః । రు
రుదుశ్శృకసస్తప్తాదుఃఖనాగరమధ్యగాః ॥ ౨౫ ॥ పశ్యమానాసుతాస్వే
వం సుందరోరాక్షసాభవత్ । మహాదంష్ట్రోమహాకాయోరక్తశ్శత్రుశి
రోరుహః ॥ ౨౬ ॥ తందృష్ట్వాభయనంవిగ్నా జగ్త్తరామాస్త్రివిప్లవమ్ ।
తతోరాక్షసవేషాఽయం సుందరోభైరవాకృతిః ॥ ౨౭ ॥ భక్షయన్ప్రణి

౪౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య - శ్రీసూర్యపురాణ స్తోత్రే (అ-౧౪)

సస్పర్శా న్దేశాద్దేశంవనాద్వనమ్ । భ్రమన్న నిలవేగోఽయం వేంకటా
ద్రింసగో త్తమమ్ ॥౨౮॥ ప్రవిశ్యాసామహాపావీ చక్రతీర్థం తతో యయా
ఏవంక్షోదశేవమాణి భ్రమతోఽస్యయయ స్తదా ॥ ౨౯ ॥ తతస్తుషోడ
శాబ్దా న్తే రాక్షసోఽయం మునీశ్వరాః । భక్షితుం పద్మనాభంతం చక్రతీర్థ
నివాసిసమ్ ॥ ౩౦ ॥ ఉపాద్రవద్వాయువేగ సుచాస్తాపీజ్జనార్దనమ్
యోగినాచస్తుతో విష్ణు స్తదాచక్రమచోదయత్ ॥ ౩౧ ॥ రక్షితుం పద్మ
నాభంతం రాక్షసేనప్రవీడితమ్ । అథాగత్యహారేశ్చక్రం రాక్షసస్యశి

శ్చ సుందరాఖ్యస్య రాక్షసత్వవిముక్తిపూర్వకస్వస్వరూపప్రాప్తిః ॥౩౨॥

రోఽహరత్ ॥ ౩౨ ॥ తతో యం రాక్షసం దేహం త్యక్త్వా దివ్యకళేబరః ।
విమానవరమారుహ్య సుందరః పుష్పవషీతః ॥ ౩౩ ॥ ప్రాజ్ఞాల్లిః ప్రణతో
భూత్వా వవన్దేతత్సుదర్శనమ్ ॥ తుష్టావత్రుతిరమ్యాభి ర్వాగ్భిరగ్యాభిరా
దరాత్ ॥ ౩౪ ॥ సుందరః ॥ సుదర్శననమస్తేస్తు విష్ణుహస్తైశ్చ భూషణాః । నమ
స్తే సురసంహరే సహస్రాదిత్యతేజసే ॥ ౩౫ ॥ కృపావేశేన భవత స్త్య
క్త్వా హం రాక్షసీంతనుమ్ । స్వంరూపమభజం విష్ణో శ్చక్రా యుధనమో
స్తుతే ॥ ౩౬ ॥ అనుజానీహి మాం గతుం త్రిదివం విష్ణువల్లభ । భార్యామే
వరిశోచన్తి విరహాతురచేతసః ॥ ౩౭ ॥ త్వన్తనసోఽభవిష్యామి యావ
జ్జీవం యథాహ్యహమ్ । తథారూపం కురుష్వత్వం త్వయి చక్రనమోస్తు
తే ॥ ౩౮ ॥ ఏవంస్తుతం విష్ణుచక్రం సుందరేణ సభక్తికమ్ । అనుజగ్రాహ
సహసా తథా స్త్రితిమునీశ్వరాః ॥ ౩౯ ॥ చక్రాయుధాభ్యనుజ్ఞాత సుందరో
బ్రాహ్మణో త్తమమ్ । ప్రణమ్య తేనానుజ్ఞాతో గన్ధర్వస్త్రిదివం యయా
రం ॥ సుందరేతుగతే స్వర్గం పద్మనాభో మునీశ్వరాః । తచ్చక్రం ప్రార్థయా
మాస విష్ణ్వాయుధనమోస్తుతే ॥ ౪౦ ॥ చక్రాయుధనమామి త్వాం మహా
సురవిమర్దన । సన్నిధానం కురుష్వత్వం చక్రతీర్థేఽమలేశుభే ॥ ౪౧ ॥ త్వత్స
న్నిధానాత్సర్వేషాం స్నాతానాం పాపినామహా । పాపనాశం కురుష్వ
త్వం మోక్షంచ కురు శాశ్వతమ్ ॥ ౪౨ ॥ చక్రతీర్థమిఖ్యాతిం లోకేఽస్య
పరికల్పయ । త్వత్సన్నిధానాదత్ర త్య మునీనాం భయనాశనమ్ ॥ ౪౩ ॥
ఇతి పరం భవత్పార్య చక్రాయుధనమోస్తుతే । భూతప్రేతపిశాచేభ్యో
భయం మూఢవతుప్రభో ॥ ౪౪ ॥ ఇతి సంప్రార్థితం చక్రం పద్మనాభేన యో

గినా । తదైవా స్వీతినమ్భావ్యతస్తిం స్తీర్థేఠోహితమ్ ॥ ౪౬ ॥ శ్రీసూ
తః ॥ ఏవంవఃకథితోవిప్రా రాక్షసస్యాద్భవోమయా । మాహాత్మ్యంచ
క్రత్తిర్థస్య కథితంచమలాపహమ్ ॥ ౪౭ ॥ యచ్చుత్వాసర్వపాపేభ్యోము
చ్యతేమానవోభువి ॥ ౪౮ ॥ ... .. *

ఇతి సుంద్రపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే చక్రత్తిర్థ
మహిమానువర్ణనంనామ చతుర్దశోధ్యాయః.

జాబాలితీర్థమాహాత్మ్యకథనమ్.

శ్రీసూతః ॥ భోభోతపోధనాస్సర్వే నైమిశారణ్యవాసినః । వేంకటా
ద్రామహాపుణ్యే సర్వపాతకనాశినే ॥ ౧ ॥ తతోజాబాలితీర్థస్య మాహా
త్మ్యంపర్ణయామ్యహమ్ । దురాచారాభిధోయత్ర స్నాత్వాముక్తోభవ
ద్దివాః ॥ ౨ ॥ మునయః ॥ దురాచారాభిధఃకోసా సూతతత్త్వాత్కోవిదః కిచ్చ
పాపంకృతం తేన దురాచారేణవైమునే ॥ ౩ ॥ కథంవాపాతకాన్తుక్త స్తీ
ర్థేస్తికాస్నానవైభవాత్ । ఏతచ్చుత్సూషమాణానాం విస్తరాద్వదనో

కావేరీతీరవాసిదురాచారాఖ్యద్విజోదస్తః.

మునే ॥ ౪ ॥ శ్రీసూతః ॥ మునయశ్శూక్రియతాంతస్య దురాచారస్యపాత
కమ్ । జాబాలితీర్థస్నానేన యథాముక్తశ్చపాతకాత్ ॥ ౫ ॥ దురాచా
రాభిధోవిప్రః కావేరీతీరమాశ్రితః । కశ్చిదాస్తద్విజఃపాపీ క్రూరకర్మరత
స్సుదా ॥ ౬ ॥ బ్రహ్మహ్నేశ్చసురాపైశ్చ స్తేయిభిర్గురుతల్పకైః । సదాసం
సర్గదుష్టోసా తైస్సాకంస్యవసద్విజాః ॥ ౭ ॥ మహాపాతకసంసర్గదోషే
ణాస్యద్విజస్యవై । బ్రాహ్మణ్యంసకలంసప్తం నిశ్శేషేణద్విజోత్తమాః ॥ ౮ ॥
మహాపాతకిభిస్సార్ధం దినమేకంతుయోద్విజః । నివసేత్సాదరంతస్య తత్త్వ
ణాద్వైద్విజస్తనః ॥ ౯ ॥ బ్రాహ్మణ్యస్యతుచైకాంశో నశ్యత్వేవసంశయః ।
ద్విదిసంసేవనాత్స్పర్శా ద్దర్శనాచ్చయనాత్తథా ॥ ౧౦ ॥ భోజనాత్స
హపక్తైశ్చ మహాపాతకిభిర్ద్విజాః । ద్వితీయభాగోనశ్యేత్ బ్రాహ్మణ్యస్య
నసంశయః ॥ ౧౧ ॥ ద్రితినాచ్చతృతీయాంశో నశ్యత్వేవసంశయః ।
చతుర్దినాచ్చతుర్థాంశో విలయంయాతిహి ధ్రువమ్ ॥ ౧౨ ॥ అతఃపరం
తుతైస్సాకం శయనాసనభోజనైః । తత్తుల్యపాతకీభూయాస్తహా

పాతకనష్టవాక్ ॥ ౧౩ ॥ తేనబ్రాహ్మణ్యహీనోయం దురాచారాభి
 ధోద్విజః । గ్రస్తాఽభవద్భీషణేన వ్యాళేనేవబలీయసా ॥ ౧౪ ॥ అ
 సౌచరవశ స్తేన వేతాళేనాతిపీడితః । చేశాద్దేశంభ్రమన్విప్రో వనాచ్చై
 వవనా స్తరమ్ ॥ ౧౫ ॥ పూర్వపుణ్యవిపాకేన దైవయోగేనసద్విజః । వే
 జ్కుటాద్రింమహాపుణ్యం సర్వపాతకనాశనమ్ ॥ ౧౬ ॥ అనుద్రుతఃపిశా
 చజాబాలిశీర్థస్సానాద్దురాచారవేతాళయోమహాపాతకనివృత్తిః॥
 చేన వేతాళేనద్విజోయయా । న్యమజ్జయత్సవేతాళో మహాపాతకనా
 శనే ॥ ౧౭ ॥ జాబాలిశీర్థేవిప్రేంద్రామహాపాతకసగ్గీనమ్ । ఉదతిష్ఠత్త
 ణాదేవ వేతాళేనవిమోచితః ॥ ౧౮ ॥ ఉత్థితోసాద్విజోవిప్రా స్తస్మాత్తీ
 ర్థాత్తుపావనాత్ । స్వస్థావ్యచింతయతోయం స్వర్ణముఖ్యాసమీపతః॥
 ౧౯ ॥ కథంమయాగతమహా కావేరీతీరవాసినా । ఇతిచింతాకు
 లసంసయం జాబాలిశీర్థవాసినమ్ ॥ ౨౦ ॥ జాబాలినంమహాత్మానం యో
 గీంద్రవరము త్రమమ్ । సమాగమ్యప్రణమ్యాసా దురాచారోభ్యభాషత॥
 ౨౧॥నజానేభగవన్విప్రపర్వతోఽయంవదాధునా॥కావేరీతీరనిలయోదు
 రాచారోభిధోహ్యహమ్ ॥ ౨౨ ॥ కృపయాబ్రూహిమేబ్రహ్మ స్తయా
 త్రకథమాగతమ్ । ఇతిపుష్టోముని స్తేన దురాచారేణసువ్రతః॥౨౩॥ధ్యా
 యంతా జాబాలివర్ణితపార్వణశ్రాద్ధాకరణదోషప్రశంసా॥
 త్వాముహూర్తమవద ద్దురాచారంకృపానిధిః ॥ జాబాలిః ॥ మహాపా
 తకీసంసర్గాద్దురాచారస్య తేపురా ॥ ౨౪ ॥ బ్రాహ్మణ్యంనష్టమభవ ద్వేతా
 శస్త్యాంతతోఽగ్రహీత్ । తేనావిష్టస్తవమాయాతో వివళోత్రవిమూఢ
 ధీః ॥ ౨౫ ॥ న్యమజ్జయత్త్వాంవేతాళ స్తీర్థేస్సీన్నతిపావనే । అత్రమజ్జ
 సమాత్రేణ విముక్తఃపాతకాదభవాక్ ॥ ౨౬ ॥ జాబాలిశీర్థేయేస్సానం
 పుణ్యేకుర్వన్తిమానవాః॥తేహంసశ్యన్తివై సత్యంబుచ్చపాతకసచ్చయా॥
 ౨౭ ॥ మత్యర్తసాధనేపుణ్య తీర్థేస్త్రిస్సానమాత్రతః । మహాపాతకీ
 సంసర్గ దోష స్తేవిలయంగతః ॥ ౨౮ ॥ త్యామగ్రహీద్యోవేతాళః పురా
 యంబ్రాహ్మణోఽభవత్ । మృతేఽహనిపితృశ్రాద్ధం నాకరోత్పార్వణే
 నవై ॥ ౨౯ ॥ తేనస్యపితృభిశ్చప్రో వేతాళత్వమగాదయమ్ । సాపిజా
 బాలిశీర్థస్య జలేస్సానప్రభావతః ॥ ౩౦ ॥ వేతాళత్వంవిహయైవ విష్ణు

లోకమవాప్తవాన్ । నకుర్యాద్యోనరశ్చాన్ధం మాతాపిత్రోర్న్యతే
హని ॥ ౩౧ ॥ వేతాశత్వమవాప్యశు పశ్చన్నరకమశ్నుతే ॥ శ్రీసూ
తః ॥ దురాచారోమహాపాపీ తీర్థస్థిన్సానమాత్రతః ॥ ౩౨ ॥ ప్రా
ప్తవాన్విష్ణులోకంవై పునరావృత్తివర్జితమ్ । ఏవంవశధితంపుణ్యం దు
రాచారవిమోక్షణమ్ ॥ ౩౩ ॥ తస్మాత్పుణ్యతమంతీర్థం సర్వపాపహరంశు
భమ్ । యత్రహిస్సానమాత్రేణ దురాచారోవిమోచితః ॥ ౩౪ ॥ యాని
నిష్కృతిహీనాని పాపాన్యపివినాశయేత్ । శూద్రేణాపూజితంలింగం వి
ష్ణుం వాయోనమేద్విజః ॥ ౩౫ ॥ ప్రాయశ్చిత్తంనతస్యాక్తం స్తృతిభిఃప
రమర్షిభిః । నశ్చేత్తస్యాపితత్పాపం తీర్థజాబాలిసంజ్ఞకే ॥ ౩౬ ॥ విప్రని
న్దాకృతాంచైవ ప్రాయశ్చిత్తంనవిద్యతే । విశ్వాసఘాతుకానాంచ కృత
ఘ్నానాంననిష్కృతిః ॥ ౩౭ ॥ భాతృభార్యారతానాంచ ప్రాయశ్చి
త్తంనవిద్యతే । తేహంజాబాలితీర్థవై స్సానాచ్యుద్ధిర్భవిష్యతి ॥ ౩౮ ॥ ఏవం
వశధితంవిప్రా జాబాలే స్తీర్థవైభవమ్ । యచ్ఛ్రీత్యాసర్వపాపేభ్యో
ముచ్యతేమానవోభువి ॥ ౩౯ ॥ ... .. *

ఇతి సు-స్థపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే జాబాలితీర్థ
మహిమానువర్ణనంనామ పంచదశోధ్యాయః.

తుమ్బురు ఘోణతీర్థమాహాత్మ్యమ్.

శ్రీసూతః ॥ అత్రాహంసమృప్రత్యౌమి శౌనకాద్యామహాజ
సః । ఘోణతీర్థస్యమాహాత్మ్యం సర్వపాతకనాశనమ్ ॥ ౧ ॥ తత్రస్నా
నంజనానాంతు జన్తాన్తరతపఃఫలమ్ । ఉత్తరాఫల్గునీయుక్త శుక్లపక్షీయ
పర్వణి ॥ ౨ ॥ తుమ్భో స్తీర్థంమీనసంస్థే రవౌత్తిథానిసర్వశః । అపరాశ్ణే
సమాయాన్తి గజ్జాదీనిజగత్ప్రయే ॥ ౩ ॥ ఋషయః ॥ భగవన్సూతసర్వ
జ్ఞ సర్వశాస్త్రార్థపారగః । గజ్జాద్యాసురితస్పర్వా ఘోణతీర్థేఽతిపావనేరః ।
కిమర్థంస్నాన్తివై తత్ర మీనసంస్థేప్రభాకరే ॥ శ్రీసూతః ॥ పావినోమ
నుజాసుర్వే హ్యస్మానుస్నాన్తియత్నతః ॥ ౪ ॥ విసృజ్యపాపజాలానికృ
తాథాయాన్తివై జనాః । అస్మాకంపాపజాలంత త్కథంనశ్యతిసర్వతః ॥ ౫ ॥ ఏ
వమాలోచ్యతీర్థానిగజ్జాదీనిప్రయత్నతః । సంస్క్రృత్యబ్రహ్మపుత్రస్యనారద

౫౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసంప్రదపురాణాంతర్గతే (అ-౧౬)

స్యమహాత్మనః ॥ ౭ ॥ వాక్యం మనోహరందివ్యం సర్వపాపనిమూదనమ్ । గ
త్వా శ్రీవేంకటం శైలం బ్రహ్మహత్యాదిశోధకమ్ ॥ ౮ ॥ తత్రన్నాత్వా తీ
ర్థవశ్యే స్వామిపుష్కరిణీజలే । అనంతరంతతో విప్రా ఘోరతీర్థేతి పాప
నే ॥ ౯ ॥ ఉత్తరాఫల్గునీయై క్త శుక్లపక్షీయపర్వణి । స్నాన్తి తీర్థాని సర్వా
ణి మనసంస్థే ప్రభాకరే ॥ ౧౦ ॥ తస్య తీర్థస్య మహాత్మ్యం కోవేత్తి భువన

ఘోరతీర్థస్నానాకర్తృణాం మహాదోషవర్జనమ్. త్రయే । తస్మాత్పుణ్యతమంతీర్థం ఘోరతీర్థంద్విజోత్తమాః ॥ ౧౧ ॥ ఆరా
మోచ్ఛేదకం కూరం కన్యాతురగవిక్రయమ్ । ఘోరస్నానపరిత్యక్తం త
మాహుర్బ్రహ్మఘాతుకమ్ ॥ ౧౨ ॥ దేవద్రవ్యాపహరారం తథాదత్తాప
హరకమ్ । ఘోరస్నానపరిత్యక్తం తమాహుర్బ్రహ్మఘాతుకమ్ ॥ ౧౩ ॥
తటాకసేతుభేత్తారం పరశ్రీసంగలోలుపమ్ । ఘోరస్నానపరిత్యక్తం
తమాహుస్త్వేయినంబుధాః ॥ ౧౪ ॥ దదామీతి ద్విజాయోక్త్యాపశ్చ
ద్యోనాస్తికోదధమః । ఘోరస్నానపరిత్యక్తం సురాపంతం విదుర్బుధాః ॥
౧౫ ॥ గురువిప్రజనద్వేష్య మాత్మస్తుతిపరాయణమ్ । ఘోరస్నానపరిత్యక్తం
తమాహుస్త్వేయినంబుధాః ॥ ౧౬ ॥ అసంస్కృతాన్నభోక్తారం పి
తృశేషాన్నభోజనమ్ । ఘోరస్నానపరిత్యక్తం తమాహుస్త్వేయినంబు
ధాః ॥ ౧౭ ॥ పితృశేషాన్నదాతారం మాతాపితృవిరోధినమ్ । ఘోరస్నాన
పరిత్యక్తం తమాహుస్త్వేయినంబుధాః ॥ ౧౮ ॥ పరశ్రీసంగనిరతం భ్రా
తృభార్యారతిప్రియమ్ । ఘోరస్నానపరిత్యక్తం తమాహుర్గురుతల్పగ
మ్ ॥ ౧౯ ॥ చణ్డాలభాషిణం విప్రం సదైవాదర్శపాణికమ్ । ఘోరస్నాన
పరిత్యక్తం తత్సంసర్గంతుపశ్చమమ్ ॥ ౨౦ ॥ రజస్వలాశ్వచణ్డాలధ్వనిం
శ్రుత్వాన్నభోజనమ్ । ఘోరస్నానపరిత్యక్తం తత్సంసర్గంతుపశ్చమమ్
మ్ ॥ ౨౧ ॥ పురాణోద్వాహమాజ్ఞ్యాదిధర్మకాంక్షిభ్యుకారకమ్ । ఘో
రస్నానపరిత్యక్తం తమాహుఃపశుఘాతుకమ్ ॥ ౨౨ ॥ శరణాగతహంతారం
సర్వతీర్థపరాఙ్ముఖమ్ । ఘోరస్నానపరిత్యక్తం తమాహుర్భూతహం
బుధాః ॥ ౨౩ ॥ పితృయజ్ఞపరిత్యాగం త్యక్తభార్యంకులాధమమ్ । ఘో
రస్నానపరిత్యక్తం తమాహుర్గోవిఘాతుకమ్ ॥ ౨౪ ॥ మహాపాపసమా
నాని షుద్ధపాపానియానిచ । ఘోరస్నానపరిత్యక్త మాశ్రయన్తి ద్విజో

→→→ ఘోషాన్ననస్యసర్వపాపాపనోదనత్వవర్ణనమ్. ←←←

త్తమః || ౨౫ || మహాపాపరతంవిప్రా శ్వేపచంవాకులాధమమ్ |
 కూరంకులాస్తకంకష్ట మదత్తంకర్తవర్జితమ్ || ౨౬ || పశుఘ్నంచపర
 ద్రోహ మాశ్రితంపిశునంతథా | అసత్యభాషిణండమ్భం పరపాకరతం
 తథా || ౨౭ || మిత్రద్రోహంకృతఘ్నంచ భూణహంచాతిపాతకమ్ | ప
 రదారరతంపాపం పరాణామర్థసూచకమ్ || ౨౮ || అనృతంకృషిక్ర్తా
 ణం స్వామిద్రోహంచవచ్ఛికమ్ | సలోభంపితృహంతారం సర్వదేవపరా
 జ్ఞుః || ౨౯ || ఆత్మప్రళంసాంకుర్వాణం ధర్మవిఘ్నకరంశతమ్ | అ
 పాత్రవ్యయకర్తారం సానుకూల్యవిభేదకమ్ || ౩౦ || సుపల్లవఫలోపేత
 వృక్షవిచ్ఛేదకారకమ్ | విశ్వాసఘాతుకంచైవ వీరహత్యాపరాయణమ్ ||
 ౩౧ || అసగ్నికమపుత్రంచవిషకర్తప్రయోగినమ్ | గురుద్వేషకరంపాపం
 దమ్భత్యోర్విరసావహమ్ || ౩౨ || గ్రామాధిపత్యంకుర్వాణం తథానే
 వాలయస్యచ | భృతకాధ్యాపకంవిప్రం కూరకర్తపరాయణమ్ || ౩౩ ||
 ప్రకటికృతపాపిష్ఠం గుహ్యఘాతుపరాయణమ్ | అజ్ఞానాదఘ్నకర్తారం జ్ఞా
 నదుష్కర్తకారకమ్ || ౩౪ || ఏతాన్సర్వాంశ్చవిప్రేంద్రాః ఘోణతీర్థంమ
 నోహరమ్ | పునాతిన్ననపానాద్యై రహోతీర్థస్యవై భవమ్ || ౩౫ ||

→→→ తుమ్బుర్వాఖ్యగన్ధర్వచరిత్రమ్. ←←←

శ్రీసూతః || అత్రేతిహాసంపశ్యామి పురాణంపాపనాశనమ్ | సర్వపా
 పప్రశమన మపవర్గఫలప్రదమ్ || ౩౬ || పురాగాగ్ధ్యోమహాతేజా సుర్వవి
 ద్యావిశారదః | సర్వజ్ఞోనీతిమాన్విప్రః ప్రాహచేత్థంజితేంద్రియః || ౩౭ ||
 దేవలంచమహాత్మానం నమస్కృత్యప్రసన్నః | కథయస్వమహాభాగ మ
 యికారుణికోభవ || ౩౮ || ఘోణతీర్థస్యమాహాత్మ్యం సర్వపాపహరం
 శుభమ్ || దేవలః || తుమ్బురుర్నామగన్ధర్వో భార్యాంశ్చప్తాపతివ్రతా
 మ్ || ౩౯ || అత్రన్నాత్వాసమభ్యర్చ్య వేంకటేశందయానిధిమ్ | ప్రా
 ప్తవాన్విష్ణులోకంవై పునరావృత్తివర్జితమ్ || ౪౦ || గార్గ్యః || కిమర్థం
 దేవలః || భార్యారూపవతీంస్త్రియమ్ | తుమ్బురుర్నామగన్ధర్వ
 సుర్వవిద్యావిశారదః || ౪౧ || శప్తవానేనదోషేణ భార్యాంసర్వగు
 ణాన్వితామ్ | తద్వదస్వమహాభాగ శ్రోతుంకాతూహలంహిమే || ౪౨ ||

→ స్వభార్యామైతుమ్బురూపదిష్టమాఘస్నానవిధిప్రకారః. →
 దేవలః ॥ తుమ్బురుర్నామగర్భరోవభార్యాంప్రీత్యాహ్వానాచహ ॥ మాఘ
 త్రయేమయాసాకం స్నానంకురుమలాపహమ్ ॥ ౪౩ ॥ మాఘమాస్సుదితే
 సూర్యే సర్వకల్పవనాశనే ॥ తీరేస్సన్విష్టుపూజాం గోమయాలేపనంకు
 రు ॥ ౪౪ ॥ రజనల్లాదిభిశ్శుభ్రపద్మస్వస్తికధాతుభిః ॥ శుశ్రూషాంకు
 రుమేవిష్టోర్నాసేస్సన్మజ్జశప్రదే ॥ ౪౫ ॥ మాఘేస్సన్వాధనస్యాస్యకురుత్వం
 దీపవర్తికామ్ ॥ సధూపంసావకంభక్త్యా సమర్పయహరేఃపురా ॥ ౪౬ ॥
 కురుపాకంశుచిర్భూత్వామాధవాయమహత్తేన ॥ ప్రదక్షిణనమస్కా
 రైర్భక్త్యామాఘేమయాసహ ॥ ౪౭ ॥ కురువ్యదేవదేవస్య సపర్యాంవిష్టు
 వేన్వహమ్ ॥ పురాణశ్రవణంవిష్టేః కురునిత్యమతన్ద్రితా ॥ ౪౮ ॥ నిత్యం
 స్నాత్వాప్రయత్నేన పిపసాదోదకంహరేః ॥ కృష్ణవిష్టోముకుదేతి నారా
 యణజనార్దన ॥ ౪౯ ॥ అచ్యుతానస్తవిశ్వాత్మన్నితీర్తయసస్తరమ్ ॥
 క్రోధమాత్సర్యలోభాదీంస్త్యక్త్వాత్వంవ్రతమాచర ॥ ౫౦ ॥ తేనతేజా

→ భార్యామృతితుమ్బురుదత్తశాపతద్విముక్తిప్రకారా. →
 యతేముక్తిర్విష్టులోకశ్చశాశ్వతః ॥ ఇత్థంసాధర్మగదితంశ్రుత్వాగర్భ
 ర్వవల్లభా ॥ ౫౧ ॥ భర్తారమబ్రవీతోపాదసహ్యాదుర్గతిప్రదమ్ ॥ మా
 ఘేచోద్భూతశీతేతుప్రాతర్రన్దోదితేరవా ॥ ౫౨ ॥ కథంనిమజ్జయేదస్సన్వా
 ఘేశీతార్తిదేనఘయత్వయోక్తానికర్తాణి సశక్యానిమయాసకృత్ ॥
 ౫౩ ॥ సకరోమిపతేస్నానంప్రాతఃకాలేత్వయాసహ ॥ మృతేశీతాతిపాతే
 ననచమేరక్షకోభవా ॥ ౫౪ ॥ ఇత్యేవముదింశ్రుత్వా పతిర్గర్భర్వవల్ల
 భః ॥ సశాన్తోపిశతాపాథభార్యాఞ్చప్రియవాదినీమ్ ॥ ౫౫ ॥ పుత్రంచ
 ధర్మవిముఖం భార్యాంచాప్రియభాషిణీమ్ ॥ అబ్రహ్మణ్యంచరాజానం
 సద్యశ్చాపేనదణ్డయేత్ ॥ ౫౬ ॥ విచారితార్థోగర్భర్వశ్శశాపేత్థంసతీం
 తదా ॥ వేంకటాచలమహాపుణ్యే సర్వపాతకనాశనే ॥ ౫౭ ॥ ఘోర
 తీర్థసమీపేచపిష్టలద్రుమకోటరే ॥ తత్రామ్బురహితేమూఢే మణ్డూకా
 భవకేవలమ్ ॥ ౫౮ ॥ ఇత్యేవంధర్మవాక్యంతచ్చుత్వాగర్భర్వవల్ల
 భా ॥ పతిత్వాపాదయోస్తస్య తుమ్బురుంప్రార్థయత్సతి ॥ ౫౯ ॥ విశా
 పమవదత్సచ్చద్భర్తావైతుమ్బురుస్తదా ॥ అగస్త్యోవై మహాభాగస్తపస్వీ

విజితేంద్రియః ॥ ౬౦ ॥ ఘోణతీర్థవరేన్నాత్వా పార్థమాస్యాంమహా
తిథా । శిష్యేభ్యోవై యదాత్సన్నశ్వత్థద్రుమసన్నిధౌ ॥ ౬౧ ॥ ఘోణ
తీర్థస్యమాహాత్మ్యంవక్తివైబ్రహ్మణోత్తమః । తదాపిప్పలవృక్షస్యకోట
రేత్వంసమాహితా ॥ ౬౨ ॥ శ్రుత్వావై ఘోణతీర్థస్య మాహాత్మ్యంమో
క్షదాయకమ్ । విఘ్నాయసర్వపాపాని మయాసాకంఠమివ్యసి ॥ ౬౩ ॥
ఇత్యుక్త్వావిరరామాథ ధర్మపత్నీపతివ్రతా । భర్తృశాపాన్తహాఘో
రాన్తన్జ్ఞాకతనుమాశ్రితా ॥ ౬౪ ॥ శేషాద్రిశిఖరేత్స్నిఘోణతీర్థస్య
దక్షిణే । శనైశ్శనైర్గతానారీపిప్పలద్రుమమకోటరమ్ ॥ ౬౫ ॥ అబ్దాయు
తంగతంతస్యా అశ్వత్థద్రుమకోటరే । తతఃకాలాన్తరేఽగస్త్యో వేఙ్క
టాద్రింమనోహరమ్ ॥ ౬౬ ॥ గత్వాశ్రీస్వామితీర్థేచ స్నాత్వానియ
మపూర్వకమ్ । వరాహస్వామినందేవం నత్వాతీర్థస్థదక్షిణే ॥ ౬౭ ॥
వేఙ్కటేశాలయంగత్వా శ్రీనివాసంకృపానిధిమ్ । వేదవేద్యంవిశాలా
క్షం దేవదేవంసనాతనమ్ ॥ ౬౮ ॥ నత్వాఽగస్త్యమహాభాగో ఘోణ
తీర్థంతతోయయాతత్రస్నాత్వాతీర్థవర్యేస్వశిష్యైర్వ్యోగినాంవరః ॥ ౬౯ ॥
పిప్పలద్రుమఛాయాయాం శిష్యేభ్యోభక్తిపూర్వకమ్ । ఘోణతీర్థస్య
మాహాత్మ్యం బ్రహ్మహత్యావినాశకమ్ ॥ ౭౦ ॥ సర్వమజ్జశదంపుణ్యం
సర్వసమ్మత్ప్రదాయకమ్ । ఉక్తవాన్వ్యోగినాంశ్రేష్ఠో హ్యగస్త్యభగ
* ఘోణతీర్థే-అగస్త్యదర్శనేనతుమ్బురుపత్న్యావర్ణాభూత్వనివృత్తిః *
వాన్మషిః ॥ ౭౧ ॥ తదాశ్రుత్వాతువన్వాభూః పాదయోస్తస్యయోగి
నః । పతిత్వాజ్ఞానదీపేనవిదిత్వావై భవంమునేః ॥ ౭౨ ॥ పూర్వరూ
పంసమాసాద్య నారీరూపంమనోహరమ్ । అగస్త్యయోగినాంశ్రేష్ఠ
రక్షరక్షదయానిధే ॥ ౭౩ ॥ మాంరక్షదయయాబ్రహ్మ నృతివాక్యవిరోధి
సీమ్ । ఇత్యుక్త్వాతంవిశాలాక్షీ విరరామతతఃపరమ్ ॥ ౭౪ ॥ అగస్త్యః ॥
కాత్వంసుశ్రోణిభద్రం తేభకజన్మప్రదాయకమ్ । పాపంపూర్వభవేచాసీ
త్తద్వదస్యచమాచిరమ్ ॥ ౭౫ ॥ నారీ । తుమ్బురుర్నామగన్ధర్వ సృష్ట
విద్యావిశారదః । తస్యభార్యాస్త్యహంవిప్రహ్యగస్త్యమునిసేవితః ॥ ౭౬ ॥
భర్తామేసర్వధర్మజ్ఞోతుమ్బురుర్దునిసత్తమః । సర్వధర్మాన్తనోజ్ఞాత్వంకు
రునిత్యంమయాసహ ॥ ౭౭ ॥ పతివాక్యంతదాశ్రుత్వా పరలోకోపకార

౫౪ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - శ్రీసూర్యరాణాస్త్యతే (అ-౧౬)

కమ్ । అసవ్యంవాక్యమత్యుగ్రందుర్గతిప్రదమేవహి ॥౭౮॥ మయాచో

అగ స్త్యకథితపతివ్రతాధర్మాః

క్తంహిదుర్బుద్ధ్యాహేతాతమునిస త్తమః॥అగ స్త్యః॥ కుశాగ్రబుద్ధిస్తేభర్తా
శశాపత్వాంరుషాన్వితః॥౭౯॥ ఏవంశాపహిక ర్తవ్యపతివాక్యవిరోధినీమ్
పతివాక్యమనాదృత్య స్వేచ్ఛయావ ర్తతేతుయా ॥౮౦॥ సానారీనిరయే
ఘోరేపతత్యాచన్ద్రితారకమ్॥నస్వత స్త్రింతునారీణాంనోల్లభ్యంప
తిభాషణమ్॥౮౧॥ పాతివ్రత్యేనపుణ్యేనపతిశుశ్రూషణేనచ॥స్త్రీయోవిష్ణు
పదంయాన్తినచాన్యైరపిమన్వతైః॥౮౨॥ పతిరాత్మాపతిష్టమఃపతిర్భ్ర
హ్మపతిశ్శివః॥పతిర్గురుఃపతి స్తీర్థమితిస్త్రీణాంవిదుర్బుధాః॥౮౩॥ పతివాక్య
మపాకృత్యయానారీసుకృతైఃపరైః । సదైవయుజ్యతేసాపిన్వ వశుద్ధాభవే
త్యక్యత్ ॥౮౪॥ పతిహీనాతుయానారీగురుభిర్ధర్మ వి త్తమైః॥సాకృతాజ్ఞావి
దధ్యాత్మవ్రతంధర్మ ఫలప్రదమ్॥౮౫॥పతిసాప్రేరితానై వపతిబుద్ధిపరాయ
ణా । పతిపాదాబ్జతీర్థేన యాన్నాతాసాహరిప్రియా ॥౮౬॥ సాన్నా
తాసర్వతీర్థేషుగజ్గదిమనసంశయః । తస్మాత్త్వత్కృతదోషస్తుత్సామా
యాతీతితత్ఫలమ్ ॥౮౭॥ భుజ్జన్త్యాస్తేత్రశృణ్వన్త్యా ఘోణతీర్థస్యవైభ
వమ్ । ముక్తిరాసీచ్ఛుభాజ్గంతన్నారీరూపంపునర్యథా ॥౮౮॥ తస్మాద్ఘో
ణస్యతీర్థస్య తుమ్బుతీర్థమితివావై । లోకేప్రసిద్ధిరభవ దహాణతీర్థస్యవై
ఘోణతీర్థస్మాత్కాణాంనానావిధఫలప్రాప్తికథనమ్॥౮౯॥
భవమ్ ॥౯౦॥ శ్రీసూతః । ఘోణతీర్థమహాపుణ్యే సర్వసాపవినాశనే ।
స్నాన్తియేపౌర్ణమాస్యాంవై శౌనకాద్యామహాజనః ॥౯౧॥ తేహం
క్రతుఫలంపుణ్యతీర్థాయుతఫలంభవేత్ । కపిలాగోసహస్రంతుయోదదా
తిదినేదినే ॥౯౨॥ తత్ఫలంసమవాప్నోతిస్నానాత్తుమ్బురుతీర్థకే । రత్న
కోటిసహస్రాణి యోదదాతిదినేదినే ॥౯౩॥ మత్తేభానాంసహస్రాణి
తద్దైవాశ్వాయుతాన్యపి । తత్ఫలంసమవాప్నోతి ఘోణతీర్థావగాహ
నాత్ ॥౯౪॥ కన్యాకోటిప్రదానేనయత్ఫలంఋషిభిస్త్వృతమ్ । తత్ఫలం
సమవాప్నోతి ఘోణతీర్థాచ్చసావనాత్ ॥౯౫॥ హేమామృతసహస్రం
యః కురుక్షేత్రప్రయచ్ఛతి । తత్ఫలంసమవాప్నోతి ఘోణతీర్థస్యవైభ
వాత్ ॥౯౬॥ గుర్వర్థేబాహ్మణాథే వాస్యామ్యర్థేయ స్త్యకే త్తనుమ్ ।

తత్ఫలంసమవాప్నోతి ఘోణతీర్థస్యవైభవాత్ ||౯౬|| ఆపన్నార్తిహరా
 ణాంచ తీర్థసేవాపరాత్తనామ్ | సత్యవ్రతానాంయత్పుణ్యం ఘోణతీర్థా
 చ్చతద్భవేత్ ||౯౭|| యత్ఫలంశ్రాద్ధకర్తృణాంపితృణామింద్రుసగ్గయే |
 తత్ఫలంసమవాప్నోతి ఘోణతీర్థాద్ధిపావనాత్ ||౯౮|| గజ్జాయాంనర్త
 దాయాంచ సరయాచంద్రభాగయోః | సర్వేషుపుణ్యతీర్థేషు యస్మాన్
 సంకురుతేనరః ||౯౯|| తత్ఫలంసమవాప్నోతి ఘోణతీర్థాద్ధిపావనాత్ |
 తస్మాత్పుణ్యతమంతీర్థం ఘోణతీర్థంవిదుర్బుధాః ||౧౦౦|| యఇదంశృణు
 తేఽధ్యాయం సర్వపాపనిబర్హణమ్ | వాజపేయఘలంతస్య విష్ణులోకశ్చ
 శాశ్వతః ||౧౦౧|| ... .. *

ఇతిస్కందపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే తుమ్మరు
 తీరమాహాత్మ్యవర్ణనం నామషోడశోధ్యాయః.

శ్రీవేంకటాచలస్య సర్వపుణ్యతీర్థాధారత్వవర్ణనమ్. ❧❧❧

ముషయః|| వేంకటాచ్రామహాపుణ్యే సర్వపాతకనాశనే | సన్తి
 వైకతితీర్థాని సూతపౌరాణికోత్తమ ||౧|| తేహంసంఖ్యంచమేబ్రూహి
 కతిముఖ్యానితత్రవై | తత్రాత్యత్యంతముఖ్యానివదమేమునిసత్తమ ||౨||
 సద్ధర్మరతిదాన్యత్రకతిముఖ్యానితానిచ | కానిచజ్ఞానదాన్యత్రభక్తివైరా
 గ్యదానిచ || ౩ || ముక్తిప్రదానికాన్యత్రతానిమేవదనువ్రత | శ్రీసూతః||
 షట్షష్టికోటితీర్థాని పుణ్యాన్యత్రనగోత్తమే || ౪ || అష్టోత్తరసహస్రా
 ణి తేషుముఖ్యానినువ్రత | సద్ధర్మరతిదాన్యత్ర సన్తిచాష్టోత్తరంశతమ్ ||౫||
 సహస్రేభ్యశ్చముఖ్యాని పృథక్తేభ్యశ్చ తానిచ | భక్తివైరాగ్యదాన్యత్ర

స్వామిపుష్కరిణ్యాదిషట్తీర్థస్సానకాలనిర్ణయః ❧❧❧

షష్టిరష్టోత్తరేశతే ||౬|| ముక్తిదాన్యత్రవచ్చైవవేంకటాచలమూర్ధని |
 స్వామిపుష్కరిణీచైవవియగ్గజాతతఃపరమ్ || ౭ || పశ్చాత్పాపవినాశంచ
 పాణ్డ్యతీర్థమతఃపరమ్ | కుమారధారికాతీర్థంతుమ్భాస్తీర్థమతఃపరమ్ ||౮||
 కుమ్భమూసేపౌర్ణమాస్యాం మఘాయోగోయదాభవేత్ | కుమారధారి
 కాంయాన్తి సర్వతీర్థానిహేద్విజాః || ౯ || తత్రయస్మాన్తివిప్రేంద్రా
 రాజసూయఘలంభేత్ | ముక్తిశ్చభవితాతత్రనాత్రకార్యవిచారణా||

అన్నదానవిధిస్తత్ర సార్థందక్షిణయాద్విజాః । ఉత్తరాశ్చలనీయుక్త
శుక్లపక్షీయపర్వణి ॥ ౧౧ ॥ తుమ్మిస్తీర్థంమీనసంస్థే రవౌతీర్థానిసర్వశః ।
అపరాష్టేనమాయాన్తి తత్రస్నాతోనజాయతే ॥ ౧౨ ॥ వివాహం
మాజ్ఞేబద్ధంచ కారయేద్ద్రవ్యదానతః । మేవనఙ్కమణేభానాచిత్రా
నక్షత్రసంయుతే ॥ ౧౩ ॥ పౌర్ణమాస్యాంసమాయాన్తివియక్తకౌతభైవ
చ । తత్రస్నాత్వానరస్పద్యశ్శతక్రతుఫలంబభేత్ ॥ ౧౪ ॥ సువర్ణంతత్రదా
తవ్యం కన్యాదానంవిశేషతః । వృషభస్థేరవౌప్రాద్వాదశ్యాంహారివా
సరే ॥ ౧౫ ॥ శుక్లేవాప్యభక్యస్థేవా భౌమేనాపిసమన్వితే । పాణ్డవతీర్థం
సమాయాన్తిగజ్జాదీనిజగత్ప్రయే ॥ ౧౬ ॥ తత్రస్నాత్వాచగ్గాందత్వా
ముచ్యతేప్రతిబద్ధకాత్ । ఆశ్వయుష్కుక్లపక్షేచనప్తమ్యాంభానువాసరే ॥
ఉత్తరాషాఢయుక్తాయాం తథాపాపవిनाశనమ్ ॥ ౧౭ ॥ ఉత్తరాభాద్ర
యుక్తాయాం ద్వాదశ్యాంవాసమాగమః ॥ ౧౮ ॥ సాలగ్రామశిలాంద
త్వాస్నాత్వాచవిధిపూర్వకమ్ । ముచ్యతేసర్వపాపైశ్చ జన్మకోటిశతో
ద్భవైః ॥ ౧౯ ॥ ధనుర్కాసేసితేపక్షేద్వాదశ్యామరుణోదయే । ఆయాన్తిస
ర్వతీర్థానిస్వామిపుష్కరిణీజలే ॥ ౨౦ ॥ తత్రస్నాత్వానరస్పద్యోముక్తిమేతి
సంశయః । యస్యజన్మసహస్రేషుపుణ్యమేవార్జితంపురా ॥ ౨౧ ॥ తస్యస్నా
నంభవేద్విప్రానాన్యస్యత్వకృతాత్మనః । విభవానుగుణందానంకార్యంత
త్రయథావిధి ॥ ౨౨ ॥ సాలగ్రామశిలాదానంగౌదద్యాచ్చవిశేషతః । యే

పురాణశ్రవణస్యవిశేషతః ప్రాశస్త్యవర్ణనమ్

శృణ్వంతికథాంవిష్టోస్సదాభువనపావనీమ్ ॥ ౨౩ ॥ తేవైమమమమ్యలోకే
స్తిన్ద్రిష్టుభక్తాభవన్తిహి । యద్యశక్తస్సదాశ్రోతుం కథాంభువనపావ
నీమ్ ॥ ౨౪ ॥ ముహూర్తంవారదర్థంవాక్షణంవావిష్టునతఃకథామ్ । య
శ్చృణోతిసరోభక్త్యా దుగ్ధతిర్నాస్తితస్యహి ॥ ౨౫ ॥ యత్ఫలంసర్వయ
జ్ఞేషు సర్వదానేషుయత్ఫలమ్ । సకృత్పురాణశ్రవణాత్తత్ఫలంవిద్ధతేన
రః ॥ ౨౬ ॥ కతాయుగేవిశేషేషుపురాణశ్రవణాద్యతేనాస్తిధర్మఃపరాపుం
సాం నాస్తిముక్తిప్రదంపరమ్ ॥ ౨౭ ॥ పురాణశ్రవణంవిష్టోర్నామసఙ్గీ
ర్తనంపరమ్ । ఉభేవివమనుష్యాణాంపుణ్యద్రుమమహాఫలే ॥ ౨౮ ॥ పిబ
న్నేవామృతంయత్నా దేకస్సృజఙరామరః । విష్టోఃకథామృతంకుర్యా

పురాణవక్తుస్సర్వపూజనీయత్వవర్ణనమ్.

త్కులమేవాజరామరమ్ || ౨౯ || బాలోయువాథవృద్ధోవా దరిద్రోదు
 ర్భగోపివా | పురాణజ్ఞస్సదావద్యస్సపూజ్యస్సుకృతాత్మభిః || ౩౦ || నీచ
 బుద్ధింనకురీవ త పురాణజ్ఞేకదాచన | యస్యవక్త్రోద్గతావాణీ కామధేను
 శ్వరీరిణామ్ || ౩౧ || భవకోటిసహస్రేషు భూత్వాభూత్వావనీదతా
 మ్ | యోదదాత్యపునర్వృత్తిం కోన్యస్తస్మాత్పరోగురుః || ౩౨ || వ్యా
 సాసనసమారూఢో యదాపౌరాణికోద్విజః | జనమాప్తేప్రసజ్గమ్య న
 మను-ర్యాన్నకస్యచిత్ || ౩౩ || నదుర్జనసమాకీర్ణేనకూద్రశ్వాపదావృ
 తే | చేశేనద్యూతసదనే వదేత్పుణ్యకథాంసుధీః || ౩౪ || సుగ్రామేను
 జనాకీర్ణే సుక్షేతేదేవతాలయే | పుణ్యేవాఽథనదీతీరే వదేత్పుణ్యకథాం
 సుధీః || ౩౫ || శ్రద్ధాభక్తిసమాయుక్తా నాన్యకార్యేషులాలసాః | వాగ్య
 తాశ్శుచయోవ్యగ్రా శ్శ్రీతారఃపుణ్యభాగినః || ౩౬ || అభక్త్యాయేక
 థాంపుణ్యాం శృణ్వంతిమనుజాధమాః | తేహంపుణ్యఫలంనాస్తిదుఃఖం
 జన్తన్తిజన్తన్తి || ౩౭ || పురాణంయేచసంపూజ్య తామ్బూలాద్యైరుపా
 యనైః | శృణ్వంతిచకథాంభక్త్యా నదరిద్రానపాపినః || ౩౮ || కథా
 యాంకథ్యమానాయాం యేగచ్ఛన్త్యన్యతోనరాః | భోగాన్తరేప్రణశ్య
 ంతి తేహందారాశ్చసమ్మదః || ౩౯ || సోష్ఠీషమస్తకాయేచకథాంశృణ్వ
 ంతిపావనీమ్ | తేబలాకాఃప్రజాయన్తే పాపినోమనుజాధమాః || ౪౦ ||
 తామ్బూలంభక్షయన్తోయేకథాంశృణ్వంతిపావనీమ్ | శ్వవిష్టాంభక్షయ
 న్త్యేతే సరకేచపతన్తిహి || ౪౧ || యేచతుర్జాసనారూఢాః కథాంశృణ్వ
 న్తిడామ్భికాః | అక్షయూన్నరకాన్ముక్త్యా తేభవన్త్యేవవాయసాః || ౪౨ ||
 యేచవీరాసనారూఢా యేచసింహాసనస్థితాః | శృణ్వన్తిసత్కథాం
 తేవై భవన్త్యర్జునపాదపాః || ౪౩ || అసమ్ప్రీమాన్శృణ్వన్తో విషవృక్షా
 భవన్తిహి | తథాశయానాశ్శృణ్వన్తో భవన్త్యజగరాహితే || ౪౪ || య
 శ్శృణోతికథాంవక్తుస్సమానాసనసంస్థితః | గురుతల్పసమంపాపం సం
 ప్రాప్యనరకంప్రవేశేత్ || ౪౫ || యేనిన్దన్తిపురాణజ్ఞం సత్కథాంపాపహా
 రిణీమ్ | తేవై జన్త శతంమర్త్యా శ్శునకాశ్చభవన్తిహి || ౪౬ || కథాయాం
 కీర్త్యమానాయాం యేవదన్తిరుదుత్తరమ్ | తేగర్గభాఃప్రజాయన్తేకృక

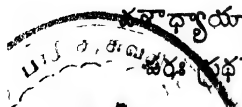
౫౦ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-శ్రీసుందపురాణాంతర్గతే (౮-౧౭)

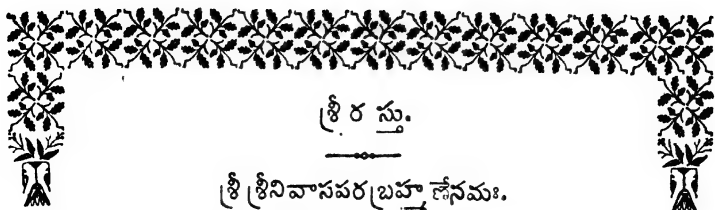
లాసాస్తతఃపరమ్ ॥ ౪౭ ॥ కదాచిదపియేషుణ్యాం నశ్యన్వన్తికథాంన
రాః । తేభుక్త్వానరకాన్హోరాభవన్తివనసూకరాః ॥ ౪౮ ॥ కథాయాం
కీర్త్యమానాయాం విఘ్నంకుర్వన్తియేనరాః । కోట్యబ్దంనరకాన్భుక్త్వా
భవన్తిగ్రామసూకరాః ॥ ౪౯ ॥ యేకథామనుమోదన్తేకీర్త్యమానాం
నరోత్తమాః । అశృణ్వన్తోఽపి తేయాన్తి శాశ్వతంపరమంపదమ్ ॥ ౫౦ ॥
యేశ్రావయన్తిమనుజాః పుణ్యాంపౌరాణికీంకథామ్ । కల్పకోటిశతం
సాగ్రం తిష్ఠన్తిబ్రహ్మణఃపదే ॥ ౫౧ ॥ ఆసనార్థంప్రయచ్ఛన్తి పురాణజ్ఞస్య
యేనరాః । కమ్బుళాజినవాసాంసి తథామచ్చకమేవవా ॥ ౫౨ ॥ స్వర్గ
లోకంసమాసాద్య భుక్త్వాభోగాన్యథేఘ్రితాః । స్థిత్యాబ్రహ్మదిలోకే
షుపదంయాన్తినిరామయమ్ ॥ ౫౩ ॥ పురాణస్యప్రయచ్ఛన్తి యేచసూ
త్రంసవంపరమ్ । భోగినోజ్ఞానసంపన్నాస్తేభవన్తిభవేభవే ॥ ౫౪ ॥ యే
మహాపాతకైర్భుక్త్వా హ్యుపపాతకినశ్చయే । పురాణశ్రవణాదేవ తేయాన్తి
పరమంపదమ్ ॥ ౫౫ ॥ వేంకటాదేస్తుమాహాత్మ్యం శుత్వా తేఋష
యస్తతః । వ్యాసప్రసాదసంపన్నం సూతంపౌరాణికోత్తమమ్ ॥ ౫౬ ॥
పూజయిత్వా ధాన్యాదుం ప్రహర్ష మతులంగతాః ॥ ౫౬౪ ॥ ... *

ఇతి శ్రీసుందపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే సర్వతీర్థ
మహిమోపసంహారపూర్వక పురాణశ్రవణప్రక్రియా
ద్యనువర్ణనంనామ సప్తదశోధ్యాయః.

ఇత్థం సుందపురాణే ప్రథమప్రభృతిన ప్తదశపర్వంత సప్త

కథాధ్యాయాత్తకశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
ప్రథమోభాగస్సమాప్తిమగమత్.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

అథస్మద్దపురాణాన్తర్గత కటాహతీర్థమాహాత్మ్యప్రతిపాదక
శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య పరద్వితీయభాగప్రారమ్భః.

కటాహతీర్థమాహాత్మ్యమ్.

ఋషయః॥ సూతసర్వాధిపత్యజ్ఞవేదవేదాంతపారగ । శ్రీవేంకటాచలేతీర్థంకటాహాఖ్యంసుపావనం ॥ ౧ ॥ క్రూరతేతస్యమాహాత్మ్యం ఘువ్యతేచజగత్ప్రయే । అస్మాకమేతద్బుధ్విహిత్యం కృపయావ్యాసశాసిత ॥ ౨ ॥ పురావై నారదశ్రీమదాబ్రహ్మపుత్రోమహానృపిః । దిప్త్యావై నైమిశారణ్యంసంప్రాప్తోద్విజనతమః ॥ ౩ ॥ తదానీంబ్రహ్మపుత్రంత మర్ఘ్యపాద్యాదిభిశ్శుభైః । పూజయిత్వాయథాన్యాయం పవిత్రేచకుశాననే ॥ ౪ ॥ సన్నివేశ్యమహాభక్త్యా వినయానతకన్ధరాః । ప్రణమ్య ప్రార్థయామాసు రిమేసర్వేమహర్షయః ॥ ౫ ॥ త్వంవినానారదశ్రీమన్నస్మాకంభవనత్రయే । ధర్మోపదేశకఃకశ్చిన్నాస్మిన్ సమిమహర్షిషు ॥ ౬ ॥ వేంకటాచ్రామహాపుణ్యే సర్వదేవనిషేవితే । వైకుంఠాదాగతేదివ్యే సిద్ధగంధర్వసేవితే ॥ ౭ ॥ కటాహతీర్థమాహాత్మ్యం వర్ణయాద్యవనాకసాం ॥ శ్రీనారదః । శృణుద్ధమ్మషయసుర్వే శౌనకాద్యామహాజనః ॥ ౮ ॥ కటాహతీర్థమాహాత్మ్యంకోవేత్తిభువనత్రయే । మహాదేవోవిజానాతితస్యతీర్థస్యవై భవం ॥ ౯ ॥ యానికానిచపుణ్యానిబ్రహ్మాండంతర్గతానివై । తానిగంగాదితీర్థానిస్వపాపహర్షయే ॥ ౧౦ ॥ కటాహతీర్థసేవాం చకుర్వంతిద్విజనతమః । బ్రాహ్మణాఃక్షత్రియావైశ్యాశూద్రాశ్చేత రజాతయః ॥ ౧౧ ॥ స్మృశంతితజ్జలమితిసపిబేద్యోవిమూఢభీః । సహించం దాలతాంప్రాప్య కుంభీపాకేపతివ్యతి ॥ ౧౨ ॥ బ్రహ్మచారీగృహస్థావావానప్రస్థాయతీర్థరః । సేవయాతస్యతీర్థస్య ప్రాప్నోతిపరమంపదం ॥ ౧౩ ॥ శ్రుతిస్తోతిపురాణేషు తస్యతీర్థప్రశంసనం । బహుధావర్ణ్యతేపంచ మహాపాతకనాశనం ॥ ౧౪ ॥ అత్యద్భుతతరంవిప్రా సుర్వలోకైకపా

వనం । బ్రహ్మహత్యాఽయతంచాపి సురాపానాయతంతభాః ॥ ౧౫ ॥ ఆ
 యతంగురుదారాణాం గమనంపాపకారణం । స్త్రీయాయతంగువర్జా
 నాం తత్సంసర్గాశ్చకోటిశః ॥ ౧౬ ॥ శీఘ్రంవిలయమాయాంతి తస్యతీర్థ
 స్యసేవయా । యానినిష్కృతిహీనాని పాపానివివిధానిచ ॥ ౧౭ ॥ తాని
 సర్వాణిసశ్యంతి తీర్థస్యాస్యనిషేవణాత్ । ఇదంతీర్థంమహాపుణ్యం భగవ
 త్పాదనిస్సృతం ॥ ౧౮ ॥ కుష్మాదిరోగయుక్తోయః ప్రత్యహంచపి బేదిదం ।
 కటాహతీర్థమహిమాశ్రద్ధాభూనాంమహానరకప్రాప్తికథనమ్ ॥ ౧౯ ॥
 సోపిరోగవిహీనస్సన్విష్టులోకంచగచ్ఛతి ॥ ౨౦ ॥ భగవాన్కళంకరోదే
 వో రహస్యానుభవేపురా ॥ పార్వత్యైకభయామాస తస్యతీర్థస్యవై భ
 వం ॥ ౨౧ ॥ ఉక్తేష్వేతేషుసందేహానకర్తవ్యఃకదాచన । అర్థవాదోఽ
 యమితిచనవక్తవ్యంకదాచన ॥ ౨౨ ॥ యేఽర్థవాదమిమంబ్రూయుస్తే
 షాంవైనాస్తికాత్మనాం । జిహ్వగ్రేవరశుంతప్తం ప్రక్షిపంతిచకింకరాః ॥
 ౨౩ ॥ తస్మాత్కటాహతీర్థంతు సేవనీయంప్రయత్నతః । సర్వదుఃఖప్రశ
 మనమపవర్గఫలప్రదం ॥ ౨౪ ॥ యత్రపీత్వానరోభక్త్యా సర్వాన్కామా
 నవాప్నుయాత్ । ఏవముక్త్యామహాభాగః కాశీంతైలోక్యపావనమ్ ॥
 ౨౫ ॥ సంప్రాప్తోనారదశ్రీమాన్ సూతపారాణికోత్తమ । సంక్షేపతశ్చ
 భగవాన్నైమిశేహ్యుక్తవాఖిలు ॥ ౨౬ ॥ ఇదానీంశ్రోతుమిచ్ఛామఃక
 టాహస్యచవై భవంసువిస్తరేణచాస్మాకంవదసూతదయారసాత్ ॥ ౨౭ ॥

కటాహతీర్థపానక్రమః ॥

శ్రీసూతః ॥ భోభోతపోధనాస్సర్వే వై మిశారణ్యవాసినః । కటాహతీర్థమా
 హత్త్యం శృణుద్ధవంద్విజనత్రమాః ॥ ౨౮ ॥ కటాహతీర్థంభోవిప్రాస్సర్వ
 లోకేషువిశ్రుతం । సర్వసంపత్కరంశుద్ధం సర్వపాపప్రణాశనం ॥ ౨౯ ॥
 దుస్సప్తనాశనం పేతస్తహపాతకనాశనం । మహావిఘ్నప్రశమనంమ
 హాశాంతికరంనృణాం ॥ ౩౦ ॥ స్మృతిమాత్రేణయత్సంసారం సర్వపాపని
 షూదనం । మంత్రేణాష్టాక్షరేణైవ పిబేత్తీర్థంమనోహరం ॥ ౩౧ ॥ అథ
 వాకేశవాద్యైశ్చ నామభిర్వాపిబేజ్జలం । యద్వానామశ్రయేణాపి పిబే
 త్తీర్థంశుభప్రదం ॥ ౩౨ ॥ ఆహోస్విద్వేంకటేశస్య మంత్రేణాష్టాక్షరేణ
 వై పిబేత్కటాహతీర్థంతద్భుక్తిముక్తిప్రదాయకం ॥ ౩౩ ॥ వినామంత్రేణ

యోఽవిప్రస్సంపిదే తీర్థమత్రమం । పాపమనాశయప్రీతం జన్మాంత
రకృతంతుహత్ ॥ ౩౩ ॥ ఇత్యుక్త్వాసపిదేన్నీత్యం మాక్షమాన్యైకసాధ
నం । స్వామిపుష్కరిణీస్నానం వరాహశ్రీశదర్శనం ॥ ౩౪ ॥ కటాహ
తీర్థంపానంచత్రయంత్రై లోక్యదుర్లభం । బహునాకిమిహా క్షేనబ్రహ్మ

→→→ కేశవాఖ్యద్విజవృత్తాంతః ౬౧ ←←←

హత్యాదినాశకం ॥ ౩౫ ॥ పురాకశ్చిద్విజోమోహ తేజశవాఖ్యోబహు
శ్రుతః । హత్యాఖడ్గేనదుర్బద్ధ్యా బ్రహ్మహత్యామవాప్తవాః ॥ ౩౬ ॥
సోపితస్తిన్నహాతీర్థే పీత్వాజలమనుత్తమం । కేశవాఖ్యోమహాపాపీ విము
క్తోబ్రహ్మహత్యయా ॥ ౩౭ ॥ ఋషయః । కస్యపుత్రః కేశవాఖ్యః కథంపా
ప్తోధయంకరీం । బ్రహ్మహత్యామతిక్రూరామస్తాకంవక్తుమర్హసి ॥ ౩౮ ॥
శ్రీసూతః ॥ తుంగభద్రాతరేరమ్యే గంధర్వైరుపసేవితే । అగ్రహారోమ
హానాసీ ద్వేదాఢ్యఞ్జినామతః ॥ ౩౯ ॥ తస్మి న్వేదపురేరమ్యే బ్రాహ్మణా
వేదపారగాః । శబ్దశాస్త్రపరాస్పర్శ్యే జ్యోతిశ్శాస్త్రప్రవర్తకాః ॥ ౪౦ ॥

→ గణికాలమ్మటస్య కేశవద్విజవృత్తాంతః ౬౨ ←

మీమాంసతకశాస్త్రజ్ఞా స్పర్శ్యవేదాంతవాదినః । ధర్మశాస్త్రేషునిర
తాలన్న దానపరాస్పదా ॥ ౪౧ ॥ పుత్రవంతశ్చ తేనర్శ్యే హ్యగ్రహారేమహా
జనాః । వేదాఢ్యేహ్యగ్రహారేవై పద్మనాభఞ్జితశ్రుతః ॥ ౪౨ ॥ తస్యపుత్రః
కేశవాఖ్య స్సర్వకర్తృబహిష్కృతః । మాతరంపితరంత్యక్త్వా భార్యామ
పిపతివ్రతాం ॥ ౪౩ ॥ సర్వదాగణికానక్తో వేశ్యాగారంవివేశహా ।
దినద్వయేచతాంవేశ్యా మనుభూయద్విజస్తతః ॥ ౪౪ ॥ నిష్క-ద్వయం
ప్రదాతవ్యంహస్తేదత్వాయథాసుఖం । వేశ్యయాచతయాత్యక్తస్తత్సం
యోగైకతత్పరః ॥ ౪౫ ॥ ఇతస్తతశ్చోరయిత్వా బహుద్రవ్యాణిసస్త
తం । దత్వాతయాచిరంరేమే తద్గృహేబుభుజేచసః ॥ ౪౬ ॥ ఏకేన
చషకేణాసాతయాసహసురాంపపా । సకదాచిత్కిరాతైస్తుద్రవ్యంహ
ర్తురయయాద్విజః ॥ ౪౭ ॥ విప్రస్యకస్యచిద్దేహే సోపితైరాతవేషధృత్ ।
కేశవోవిప్రబంధురైస్సాహసీఖడ్గహస్తవాః ॥ ౪౮ ॥ తద్గృహస్వామి
నంవిప్రం హత్యాఖడ్గేనసాహసాత్ ॥ ౪౯ ॥ సమాదాయబహుద్రవ్యం
వేశ్యాగారంవివేశహా । తంయాంతమనుయాతిస్తబ్రహ్మహత్యాభయం

౬౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - (శీసాస్తవ)రాణాస్తవ తే (అ-౧)

కరీ || ౫౦ || నీలవస్తుధరాభీమా భృశర క్షణిరోరుహః | గర్జంతీసాట్టహా
నంసాకంపయంతీచరోదనీ || ౫౧ || అనుద్రుత స్తయావిప్రో బభ్రామజ
గతీతలే || ఏవంభ్రమాధరాంసర్వాం విప్రబంధుద్గురాత్సవా || ౫౨ ||
స్వగ్రామంప్రయయాభీత్యాశ౯సకాద్యామహాజనః | అనుద్రుత స్తయా
భీతః ప్రయయాస్వనికేతనం || ౫౩ || బ్రహ్మహత్యాప్యనుద్రుత్య తేన
సాకంగృహంయయా | జనకంరక్షరక్షేతి కేశవశ్శరణంయయా || ౫౪ ||
మాభై పీరితినప్రోచ్యపితారక్షీతుముద్యతః | క్రూరై నంబ్రహ్మహత్యాసా

→ స్వసుతరక్షణోద్యుక్తంపద్మనాభమ్మృతిబ్రహ్మహత్యాక్తిః || ౬౦ ||
జనకంప్రత్యభావత || ౫౫ || బ్రహ్మహత్యా | మైనంత్యంప్రతిగృహ్ణీష్వాప్స
ద్మనాభద్విజ్ఞో త్తమ|అయంసురాపీ స్తేయాచ|బ్రహ్మహాచారిసాతకి || ౫౬ ||
మాతృద్రోహీపితృద్రోహీ భార్యాత్యాగీచదుష్టధీః | గణికాన క్తచిత్త
శ్చ హ్యేనంముంచదురాత్మకం || ౫౭ || గృహ్ణాసిచేత్సుతంవిప్రమహాపాతకి
నంపుధా | త్వద్భార్యామస్యభార్యాంచత్వాంచపుత్రమిమంద్విజ || ౫౮ ||
భక్షయిష్యామివంశంచ తస్మాన్ముంచదురాత్మకం | ఇమంల్యజసిచేత్సు
త్రం యుష్మాన్ముంచామిసాంప్రతం || ౫౯ || నైకస్యాథేకులంహంతుమర్హ
సిత్వంమహామతే | ఇత్యుక్తస్సతయాత్రపద్మనాభో౭|బ్రవీచ్ఛతాం || ౬౦ ||
పద్మనాభః || బాధతేమాంసుతస్నేహః కథంపుత్రంపరిత్యజే | బ్రహ్మ
హత్యాతదాకర్ణ్యపద్మనాభంతమబ్రవీత్ || ౬౧ || బ్రహ్మహత్యా | పుత్రో
యంపతితోభూతే వర్ణాశ్రమబహిష్కృతః | పుత్రేస్త్రిన్నాకురుస్నేహం
నిందితంతస్యదర్శనం || ౬౨ || ఇత్యుక్త్యాబ్రహ్మహత్యాసా పద్మనాభస్య
పశ్యతః || హస్తేనప్రజహారాస్యసుతంకేశవనామకం || ౬౩ || రురోదతా
తతాతేతిజనకం ప్రబ్రువన్సుహుః | రురుద్దుర్జనకోమాతా భార్యాతస్య
→ పద్మనాభమ్మృతిభరద్వాజకథితకేశవహత్యావిముక్త్యసాధుః || ౬౪ ||
దురాత్మనః || ౬౪ || తస్త్రిన్గాలేమహాభాగో భరద్వాజోమహామునిః |
దిప్త్యాసమాయయా యోగీ శ౯సకాద్యామహాజనః || ౬౫ || పద్మనా
భోభతందృష్ట్యా భరద్వాజంమహామునిం | స్తుత్వాప్రణమ్యశరణంయ
యాచేపుత్రకారణాత్ || ౬౬ || భరద్వాజమహాభాగ సాక్షాద్విష్ణ్వం
శశోభవాత్ | త్వద్దర్శనమపుణ్యానాం భవితానకదాచన || ౬౭ || | బ్ర

హ్మహాచనురాపీచ స్తేయాచాభూత్పుత్రోమమ । పుత్రంప్రహర్తుమూ
 యాతాబ్రహ్మహత్యాభయంకరీ ॥ ౬౮ ॥ భూయాద్యథామేపుత్రోయం
 మహాపాతకమోచితః॥ ఘోరేయంబ్రహ్మహత్యాచయథాశీఘ్రంలయం
 వ్రజేత్ ॥ ౬౯ ॥ తముపాయంవదస్వాద్య మమపుత్రేదయాంకురు । ఏ
 కఏవహిపుత్రోమే నాన్యోస్తితనయోమునే ॥ ౭౦ ॥ సుతేమృతేతు
 వంశోమే సముచ్చిద్యేతమూలతః । తతఃపితృభ్యఃపిండానాం చాతా
 పినభవేద్ధృవం ॥ ౭౧ ॥ తతఃకృపాంకురువ్యత్వమస్తాసుభగవన్ననే । ఇ
 త్యుక్తస్సభరద్వాజ సౌతౌన్నారాయణాంశకః ॥ ౭౨ ॥ ధ్యాత్వాతు
 సుచిరంకాలం పద్మనాభంవచోబ్రవీత్ ॥ భరద్వాజః॥ పద్మనాభకృతం
 పాపమతిక్రూరంసుతేనతే ॥ ౭౩ ॥ నాస్యపాపస్యశాంతిస్సస్య త్వస్మిన్
 శ్చిత్తాయుతైరపి । తథాపితేసుతస్యాహమస్యపాపస్యశాంతయే ॥ ౭౪ ॥
 స్రాయశ్చిత్తంవదిష్యామి పద్మనాభశృణుద్విజ ॥ గంగాయాదక్షిణే
 భాగే ద్విశతీయోజనేద్విజ ॥ ౭౫ ॥ పూర్వాంభోధేఃపశ్చిమేతు పంచ
 భిర్యోజనైమితే । సువర్ణముఖరీతీరేవోత్తరేక్రోశమాత్రకే ॥ ౭౬ ॥
 వేంకటాద్రిరితిఖ్యాతస్సర్వలోకనమస్కృతః॥ మేరుపుత్రోమహాపుణ్యస్స
 ర్వదేవాభివందితః ॥ ౭౭ ॥ నైఋత్యలోకాదానీతో విష్ణుఃక్షీడాచలోమ
 హాః । గరుత్మతావేగవతాస్త్వర్ణముఖ్యాస్తటేశుభే ॥ ౭౮ ॥ వర్తతేదే
 వసంఘైశ్చ ఋషిసంఘైశ్చపూజితః । తస్మిన్వేంకటేశేలందే సాతౌన్నా
 రాయణస్త్వయం ॥ ౭౯ ॥ లక్ష్మీదేవ్యాచభూదేవ్యానీళాదేవ్యాసమాపు
 తః । వర్తతేవేంకటేశస్ససాతౌన్నోక్షప్రదాయకః ॥ ౮౦ ॥ తస్యవేంకటనా
 భస్యహ్యలయస్యతథోత్తరే । కటాహతీర్థంవిప్రేంద్ర వర్తతేమంగళప్ర
 దం ॥ ౮౧ ॥ బ్రహ్మహత్యాదిపాపఘ్నంవాంఛితార్థప్రదాయకంసుతేనసా
 కంవిప్రేంద్రపిబతీర్థంమనోహరమ్ ॥ ౮౨ ॥ భరద్వాజస్యవాక్యంతచ్చు
 త్వావై వేదనమ్మితంశిరసాతంప్రణమ్యాభయయావేజ్జటపర్వతం ॥ ౮౩ ॥

భరద్వాజోక్త్యాకటాహతీర్థపానేన కేశవస్యబ్రహ్మహత్యావిముక్తిః
 తంగత్వావేజ్జటంశైలం స్వామిపుష్కరిణీజలే । సుతేనసాకంవిప్రే
 ంద్రస్సస్మానియమపూర్వకం ॥ ౮౪ ॥ వరాహస్వామినంసత్వా క్షీని
 వాసాలయంగతః । శ్రదక్షిణంతతఃకృత్వావిమానంసంప్రణమ్యచ ॥ ౮౫ ॥

పద్మనాభోభవుత్రేణ కేశవేనదురాత్మనా । పపాకటాహతీర్థంత ద్భృ
హ్మహత్యాదినాశకం ॥ ౮౬ ॥ తదానింబ్రహ్మహత్యానా శీఘ్రమేవ
లయంగతా । అనంతరంతతోగత్యా వేంకటేశంకృపానిధిం ॥ ౮౭ ॥
పుత్రేణసహవిప్రేంద్రః పద్మనాభోదదర్శనమ్ । తదాప్రాదురభూద్దేవో
వేంకటేశోదయోనిధిః ॥ ౮౮ ॥ కటాహతీర్థపాననతోషితోవాక్యమబ్ర
హ్మహత్యావిముక్తసుతసహితపద్మనాభమ్ప్రతిభగవదుక్తిః
పీత్ ॥ శ్రీభగవాన్, పద్మనాభమహాబుద్ధేవేదవేదాంతపారగ ॥ ౮౯ ॥
భరద్వాజస్యవాక్యేన ప్రాప్యవేంకటపర్వతం । కటాహతీర్థంత్వంపీత్యా
కృతార్థోసినసంశయః ॥ ౯౦ ॥ తవపుత్రఃకేశవాభ్యో విముక్తోబ్రహ్మహ
త్యయాతస్తాత్కటాహతీర్థంతుసేవనీయంప్రయత్నతః ॥ ౯౧ ॥ తస్మిన్స్త్రీ
ర్థేమభాగ వీత్వాజలమనుత్రమమ్ । పావినోపి కృతార్థాస్సృజ్య సుత్యంస
త్యంసనసంశయః ॥ ౯౨ ॥ మామకంలోకమాగత్యమభిభవమహమతే । ఇ
త్యుక్త్వావేంకటేశోసా వస్తద్ధానంగతస్తతః ॥ ౯౩ ॥ శ్రీసూతః॥ తస్మా
త్తపోధనాస్సర్వే శౌనకాద్యమహాజనః । కటాహతీర్థమాహత్మ్యమి
తిహాసనమన్వితం ॥ ౯౪ ॥ యథాశ్రుతంమయాసమ్యక్తథోక్తంభవతాం
ద్విజాః ॥ ౯౫ ॥ ... .. *

ఇతిసుందపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే సూతశౌనకసంవాదే.

కటాహతీర్థప్రశంసానామసప్తత్రింశోఽధ్యాయః.

ఇత్థంసుందపురాణే ప్రథమప్రభృతిన పదశపర్యస్త న పదశాధ్యా
యాత్మకసప్తత్రింశాధ్యాయాత్మకాశ్రీవేంకటాచలమా
హత్మ్యపరారాభాగౌ సమాప్తిమగమతామ్.

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః కమలాకాముకఃపుమాన్ ।

అభజ్జురవిభూతిర్నస్తరజ్జయతుమజ్జళమ్॥

సుందపురాణా న్తర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

పరసముదితాధ్యాయసంఖ్య. ౧౦.

శ్రీ రస్తు.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ యై శ్రీ పద్మావత్యై నమః.

శ్రీమతేవిష్ణుకేనాయనమః.

అథ సాక్షాత్ పురాణాంతర్గత

సువర్ణముఖరీమాహత్యప్రాసాదమ్.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణ నిధయేనిధయేఽర్థినామ్ |

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమద్భజమ్ ||

అర్జునతీర్థయాత్రాశ్రమః.

పావనేనైమిశారణ్యే శౌనకాద్యామహర్షయః । చక్రిరేలోకర
క్షార్థం సత్రంద్వాదశవార్షికం ॥ ౧ ॥ తానభ్యగచ్ఛత్కథకోవ్యాసశి
ష్యామహామతిః । మునిరుగ్రశ్రవానామ రోమహర్షణసంభవః ॥ ౨ ॥ స
మ్యగభ్యర్చితస్తేషాం సూతఃపౌరాణికోత్తమః । కథయామాసతద్దివ్యం
పురాణంసాక్షాత్సనామకం ॥ ౩ ॥ సృష్టిసంహారవంశానాం వంశానుచరి
తస్యచ । కథామన్వంతరాణాంచవిస్తరంసన్యవేదయత్ ॥ ౪ ॥ తథా
తీర్థప్రభావాంస్తు శ్రుత్వాతేమునిపుంగవాః । ఊచిరేవచనంసూతం కథా
శ్రవణకాంక్షయా ॥ ౫ ॥ ఋషయః ॥ తీర్థానామిహసర్వేషాం ప్రభావః
కథితస్త్యయా । నదీనాంపర్వతానాంచ క్షేత్రాణాంసరసామపి ॥ ౬ ॥ నిదే
శాత్పద్మగర్భస్య సువర్ణముఖరీనదీ । సీతాభువమగస్త్యేనవ్యాఖ్యాతాభ
వతాఽనఘ ॥ ౭ ॥ తదుత్పత్తిప్రభావంచ తీర్థాఘాంస్తత్సమాశ్రయాత్ ।
శ్రోతుంసంప్రీతిరుత్పన్నా తన్నోవక్తుంత్యమర్హసి ॥ ౮ ॥ ప్రణమ్యశమ్భుం
నందీశం షడాస్యంవ్యాసమేవచ । మునిభిఃప్రార్థితస్సూతస్తదావక్తుం
ప్రచక్రమే ॥ ౯ ॥ శ్రీసూతః ॥ సాధువృష్టంమహాభాగా భవద్భిర్మంగళావ
హం । ఆఖ్యానమేతదామ్నాయ శ్రవణోద్భూతసిద్ధిదం ॥ ౧౦ ॥ శృణు

తావహితాదివ్యాం కథాంకల్పమనాశినీం । భరద్వాజేనకథితాం పాథా
యకథయామివః ॥ ౧౧ ॥ అవాప్యద్రుపదాత్ప్రజ్ఞా యాజ్ఞసేనీంపుథా
నుతాః । ధృతరాష్ట్రనిదేశేన జగ్తుఃకరిపురంశుభం ॥ ౧౨ ॥ భీష్మణచాం
బికేయేన తత్రసమ్మానితాస్తదా । దుర్యోధనాదిభిసానిధ్యం న్యవసాపంచ
వత్సరాన్ ॥ ౧౩ ॥ తతోనుశిష్టోభీష్మాద్వై ధృతరాష్ట్రమహాయశాః ।
సర్వేషాంకులవృద్ధానాం వాసుదేవస్యచాగ్రతః ॥ ౧౪ ॥ ప్రదదౌపాం
డుపుత్రేభ్యస్తత్యేవాహృష్టమానసః । సార్ధరాజ్యంపురవరంఖాండవప్ర
స్థసంజ్ఞకం ॥ ౧౫ ॥ ఆమంత్యృపాండుతనయా ధృతరాష్ట్రాదికాకాకు
రూన్ ॥ జగ్తుస్తత్థాండవప్రస్థంపురంశృష్టసమన్వితాః ॥ ౧౬ ॥ ఇన్ద్రప్ర
స్థాహ్వయేతత్ర రచితేవిశ్వకర్మణా । వసన్తపురేఽశిషత్పుథ్యం సానుజో
ధర్మనందనః ॥ ౧౭ ॥ గతేకృష్ణేనిజపురం నారదస్యానుశాసనాత్ । ప్రతి

అర్జునతీర్థయాత్రోపాద్ధౌతః

జ్ఞాంచక్రిరేపాథా ధర్మజ్ఞాద్రాపదీంప్రతి ॥ ౧౮ ॥ యథాక్రమేణసాకృ
ష్టావర్షమేకైకమాదరాత్ । ఏకైకస్యగృహేతిష్ఠే త్ప్రతినిర్ణయపూర్వ
కం ॥ ౧౯ ॥ యఃపశ్యేత్తాంపరగృహే స్థితాంపాంచాలనందినీం । తేనైక
హాయనమితం విధేయంతీర్థసేవనం ॥ ౨౦ ॥ ఏవంకృతప్రతిజ్ఞాస్తే పాండు
భూపాలనందనాః । వ్యాపారైర్లోకసామాన్యైర్నిన్యుకాలమతంద్రితాః ॥
౨౧ ॥ అథజానపదోవిప్రో రాజగేహంగణేస్థితః । చుక్రోశబహుధాధే
నుహృతామేతస్కరైరితి ॥ ౨౨ ॥ సమాశ్వాస్యచతంవిప్రం ప్రవివేశథ
నంజయః । ఆయుధానిసమానేతుం త్వరయాశస్త్రమందిరం ॥ ౨౩ ॥ త
త్రాపశ్యత్సమాసీనౌ పాంచాలీధర్మనందనౌ । జానన్నపిప్రతిజ్ఞాంసథసుర్జ
గ్రాహసేషుధి ॥ ౨౪ ॥ సగత్వాతస్కరానాజౌ నిహత్యన్యపనందనః । నివ
త్యధేనుంతాంతస్త్వే దదౌవిప్రాయసాదరం ॥ ౨౫ ॥ అథవిజ్ఞాపయా
మాస ఫల్గునోధర్మనందనం । తీర్థయాత్రామయాకార్యా సమయోల్లం
ఘనాదితి ॥ ౨౬ ॥ అనుజస్యవచస్సృత్యాసర్వధర్మవిదాంవరః । ఉవాచవచ
నంధీరస్సాదరంధర్మనందనః ॥ ౨౭ ॥ యుధిష్ఠిరః ॥ గవార్థంబ్రాహ్మణార్థంచ
యద్వదేదన్యతంవచః । యదాచరేదసత్కర్మ తత్సత్త్వం తత్సమంజసమ్ ॥
బ్రాహ్మణార్థంగవార్థంచత్వయాకర్తేదృశంకృతం । తదసద్భావమూహ్న

తి కథంకథయసువ్రత ॥ ౨౯ ॥ ప్రజాపాలననిత్యస్య చోరోపేక్షణశ్చ
 ధైః । నూనం ఫలంభవేద్రాజ్ఞో బ్రహ్మహత్యాశ్వమేధజం ॥ ౩౦ ॥ అసా
 ధ్యానైరిణోజ్ఞాత్వాప్యవనీశోనభద్రభాక్ । స్వదేశోపప్లవకరాస్తసా
 రాయద్యశిష్యాతాః ॥ ౩౧ ॥ అస్తాకంభూభుజాంలోకజాలస్యచహితం
 హియత్ । త్వయేదృశంకృతంకర్తనాస్తీదోషోహ్యతస్తవ ॥ ౩౨ ॥ శ్రీ
 సూతః ॥ ధర్మపుత్రస్యవచనమాకర్ణ్యరచితాజ్జలిః । పునర్విజ్ఞాపయామా
 స ధర్మనిత్యోధనంజయః ॥ ౩౩ ॥ అర్జునః ॥ మైవంభూపాలవాదీస్త్యం
 స్యాత్ప్రతిజ్ఞాశిలజ్ఞనం । జానతాధర్మసర్వస్వముల్లసద్ధర్మమూర్తినా ॥
 ౩౪ ॥ కృత్యాకృత్యవిదాదక్షేణాత్త్వాప్రాకస్యమీరితా । నోల్లంఘనీయా
 సతతం ప్రతిజ్ఞాపురుషేణహి ॥ ౩౫ ॥ అశక్తానాంగతిస్సేయం యద్భంధు
 గురువాక్యతః । ధర్మంత్యజంతిసమయం త్యక్త్వాప్రాకస్యసమీరితం ॥ ౩౬ ॥
 కృపయాతీర్థగమనాదార్యోయదినివర్తయేత్ । హతప్రతిజ్ఞంమాంలో
 కాజల్పతఃకోనివారయేత్ ॥ ౩౭ ॥ మమాపి తీర్థయాత్రాయాం కాతు
 కోత్తరశంకునః । కర్తవ్యంచస్తృతంరాజానారదాదిష్టశాసనం ॥ ౩౮ ॥
 తత్ప్రసీదమహారాజమతీర్థగమనోద్యమే । సమ్మానసీయఃప్రభుభిస్సమ
 యోహ్యనుజీవినాం ॥ ౩౯ ॥ తథేతిభ్రాతృభిస్సార్ధం కృతానుమతిరర్జునః ।
 అగ్రజంతోషయామాస ప్రణామప్రశ్రయాదిభిః ॥ ౪౦ ॥ యథాహాంభీ
 మసేనాదీః భ్రాతృనామంత్యప్రాండవః । కృతస్వస్త్వయనోభవైస్త్రి
 నిర్యమాధరణీనురైః ॥ ౪౧ ॥ పౌరాణికాశ్వేతిషికాభిషజోధరణీను
 రాః । అనుజగ్నుభృత్యగణాశ్శిల్పినన్మాతమాగధాః ॥ ౪౨ ॥ యుధిష్ఠిరా
 జ్జయాతస్య భోగత్యాగక్షమంధనం । గృహీత్వానుయయుస్సిద్ధా
 ల్లిఅర్జునస్యగక్లాదితీర్థావగాహనపూర్వకసువర్ణముఖర్యాగమనమ్ ॥ ౪౩ ॥
 పుభ్యాఃకోశాధికారిణః ॥ ౪౪ ॥ సరాజపుత్రఃప్రథమం ప్రాప్యభాగీరథీం
 నదీం । గంగాద్వారంప్రయాగంచ సిషేవేకాశికామపి ॥ ౪౫ ॥ పశ్యం
 స్తీర్థానిజాహ్నువ్యాస్తతీరోపాంతవర్తనా । ఆససాదసముత్తుంగకల్లో
 లందక్షిణోదధిం ॥ ౪౬ ॥ మహానదీంమహాపుణ్యాంప్రసిద్ధంపురుషోత్తమం ।
 సింహచలంచనంవీక్ష్యప్రాప్తవాకృతకృత్యతాం ॥ ౪౭ ॥ తతోదదర్శ
 కాంతేయః పుణ్యాంగోదావరీనదీం । సమస్తదురితవ్రాతశాతనోత్తి

ర్ణగారవాం । ౪౭ ॥ కృతాభిషేక స్తత్రోయై ద్విధివత్పాండునందనః । ప్ర
మోదంవివిధైర్దానై రకరోద్భూనువర్ణతైః ॥ ౪౮ ॥ నదీంమలాపహ
ఖ్యంచ దృష్ట్వామోదంయయాశుభాం । తతస్సమానసాదాసా శృష్ట
వేణీంసరిద్వరాం ॥ ౪౯ ॥ శివస్యనియతావాసం చతుర్ద్వారసమన్వితం
నానాతీర్థగణాకీర్ణం శ్రీవర్వతమవైక్షత ॥ ౫౦ ॥ నదీంపినాకీనీంతీర్త్వా గ
త్వాదేవషిఃసేవితం । నారాయణప్రియావాస మపశ్యద్దేవంకటాచలం ॥
౫౧ ॥ శృంగేఽస్యభూభృతస్తుంకే స్థితంలోకై కనాయకం । అపూజయ
ద్ధరింభక్త్యా ప్రసిద్ధంశుభసిద్ధయే ॥ ౫౨ ॥ అపరుహ్యవేంకటమహా ద్రిశ్యం
గత స్సదదర్శసిద్ధమునిసంఘసేవితాం । కలశోద్భవేనమునినాసమాహృ
తాం తటిసీంసువర్ణముఖరీసమాహ్వాయాం ॥ ౫౩ ॥ .....*

ఇతి సాగ్రస్తపురాణే తీర్థఖండే సువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యే అర్జున
తీర్థయాత్రాగమనంనామ ప్రథమోధ్యాయః.

➤➤➤ సువర్ణముఖరీవర్ణనమ్. ❄❄❄

తథాసర్వాణీతీర్థాని సమాలోక్యగతస్యచ । ముదంప్రగుణయా
చక్రే సాపార్థస్యమహాపగా ॥ ౧ ॥ యస్యాస్తటనికుంజేషు మోదంతేవ
నితాసఖాః । సిద్ధాస్తుంసేవితావాతై శ్శీకరాసారశీతలైః ॥ ౨ ॥ యాస
ముద్యతహస్తేవ గంగామాకాశవాహినీం । ఆలింగితుంసముత్తుంగైః క
ల్లోలైరభ్రసంగిభిః ॥ ౩ ॥ ధూమైరాహుతిసంభూతై స్తరుశాఖోపలంబి
భిః । వల్కలైశ్చవిరాజంతే యత్రటాశ్రమభూమయః ॥ ౪ ॥ మునీంద్రై
స్సురవరైశ్చస్థాపితానిసమంతతః । యత్రటద్వితయేభాంతి దివ్యలింగాని
సూలినః ॥ ౫ ॥ యదీయసై కతావాస నిశ్రాంతామానసంసరః । నస్త్వ
రంతినిజావాసం మరాళావిహగోత్తమాః ॥ ౬ ॥ శమితావగ్రహతంత్రైః
కుల్యాముఖవినిర్గతైః । పుష్టాతితోయైస్సుస్యాని లోకరక్షాక్షమాణియా ॥
౭ ॥ చక్రవాకకుచాచంచ ద్వీచీవలిభూషితా । ఆపర్తనాభివిలసంతై
కతశ్రోణిమణ్డలా ॥ ౮ ॥ ప్రపుల్లపద్మవద నాచలస్త్రినయుగేక్షణా । విలస
త్తేనపసనా హంసయానమనోహరా ॥ ౯ ॥ జలపక్షిరవాలాపా నయ
నానందకారిణీ । అపూర్వకామినీరూపా యావిభాత్యంబుధిప్రియా ॥ ౧౦ ॥

రోధస్యంతరవాహిన్యానద్యాఃప్రాచ్యాంధనంజయః । దదర్శతైలముత్తుం
గంకాశహస్తీసమాహ్వయం ॥ ౧౧ ॥ ఉదగ్రశిఖరాభోగోల్లిఖితాకాశ
మండలం । సప్తపాతాళమూలాధోరూఢమూలోపలాశ్చితం ॥ ౧౨ ॥

అర్జునస్యస్వర్ణముఖరీతీరస్థకాశహస్తీశ్వరాదిసేవాప్రాప్తిః ॥
న్నాత్వాతస్యాంమహానద్యాం తస్మిన్తైలేనురార్చితం । అపశ్యదర్జునో
దేవంకాశహస్తీశనామకం ॥ ౧౩ ॥ సంపూజ్యచమహాదేవం నగేంద్రత
నయాసఖం । మనసాధక్తియుక్తేన కృతార్థత్వముపేయివాన్ ॥ ౧౪ ॥
తతోమహాగిరాతస్త్రిన్నద్భుతైకనికేతనే । చచారాభూతపూర్వాణాంవి
శేషాణాందిదృశ్మయా ॥ ౧౫ ॥ సిద్ధానాలోకయామాస వసతోగిరిసా
నుషు । గాయతోదేవదేవస్య చరిత్రాణ్యబలాసఖాన్ ॥ ౧౬ ॥ అపురో
లలనాజుష్టాన్ పుష్పాసవమదాకులాన్ । నికుంజేషుసమాసీనాన్ గంధ
ర్వానైశ్చ తాదరాత్ ॥ ౧౭ ॥ వివిక్తేషుప్రదేశేషుశివధ్యానపరాయణాన్ ।
అపశ్యద్వ్యోగినోదివ్యానాదరానందశాలినః ॥ ౧౮ ॥ ప్రశాంతాన్యాశ్రమ
పదాన్యవైశ్చ తనమంతతః । బలినీవారవిలసద్ద్వారభూమినిపాద్దవః ॥
౧౯ ॥ నిరాహారాన్ వాయుభుజః పర్ణదానాతపాశనాన్ । శాంతానా
లోకయామాస మునీన్నియమితేంద్రియాన్ ॥ ౨౦ ॥ ముదంవితేనిరేత
స్యనేత్రయోఃకమలాకరాః పుల్లసౌగంధికామోదసంవాసితదిగంతరాః ॥
౨౧ ॥ మృగయాసంభృతధియాచరతోఽధిజ్యకార్కుకాన్ । దదర్శాన్వేషి

అర్జునస్యసువర్ణముఖరీతీరస్థభరద్వాజాశ్రమగమనమ్. ॥
తమృగాన్కీరాతాన్వనితాసఖాన్ ॥ ౨౨ ॥ తతోదక్షిణదిగ్భాగేచరన్న
ద్రేర్జునోహరే । పుణ్యమాశ్రమమద్రాక్షీద్భరద్వాజస్యకౌరవః ॥ ౨౩ ॥
కదళీనారికేళామ్రకోలచంపకచందనైః । తక్కిలాశోకహింతాశ తాశ
కేతకిదాడిమైః ॥ ౨౪ ॥ జంబూకదంబకతకఖదిరాజుఃసపాటలైః ।
నాగపున్నాగసరళదేవదారుకరంజకైః ॥ ౨౫ ॥ లవంగలుంగలవలీ
ప్రియంగుతిలకైరపి । విభీతశ్రీఘలాశ్వత్థమధూకప్లక్షకేనరైః ॥ ౨౬ ॥
పూగజంబీరనారంగనిమ్బామలకకాశికైః । అన్యైశ్చఫలపుష్పాఞ్చైశ్చ
భితంధరణీరుపైః ॥ ౨౭ ॥ వాసంతీకుండజాత్యాదిలతాభిఃపరివేష్టితం ।
అపూర్వసారభాకృష్టభ్రమరాభిస్సమంతతః ॥ ౨౮ ॥ చక్రవాకబకక్రౌ

చ హంసకారండవాశ్రయైః । సాగంధికోత్పలాంభోజ కై రవేషువిరాజితైః ॥ ౨౯ ॥ సరోభిరమృతస్యంది మధురస్సారవారిభిః । సమాపాదితలక్ష్మీకరకాతుకైకనికేతనం ॥ ౩౦ ॥ సింహదంతావళవ్యాఘ్రు తరతురుదురంకుభిః । మృగై రన్యైస్సనూకీర్ణమన్యోన్యహితకారిభిః ॥ ౩౧ ॥ జితచైత్రరథోద్వానమధరికృతనందనం । అతివాఙ్మనసోదారంపరమానందకారణం ॥ ౩౨ ॥ శివాగమానాందివ్యానా మర్థజాతమనుత్తమం । ప్రకాశయన్తిశాబానాంయత్రమంజుగిరశ్శృకాః ॥ ౩౩ ॥ యస్మిన్కపలుతాశనోదారధూమశ్యామలితంనభః । అకాలజలదభ్రాంతిమాతస్సోతిశిఖండినాం ॥ ౩౪ ॥ యస్మిన్కవిహారశ్రాంతానాంసింహానాంస్వేచ్ఛయాగతాః । నిర్వాపయంతిగాత్రాణి కరిణఃకరశీకరైః ॥ ౩౫ ॥ తదాశ్రమపదంపశ్యన్ విస్తయాక్రాంతమానసః । ప్రభావంపాండుతనయఃప్రశశంసతపస్వినాం ॥ ౩౬ ॥ నివార్యతత్రతత్రైవ సకలాననుజీవినః । మిత్రైర్విప్రవరైస్సా

➤➤➤ అర్జునకృతభరద్వాజసేవాశ్రమః. ➤➤➤

ర్థంప్రవివేశతమాశ్రమమ్ ॥ ౩౭ ॥ అగ్రేదదర్శకాంతేయస్సురత్పావకతేజసం । భరద్వాజంమునివరైరనేకైఃపరివారితం ॥ ౩౮ ॥ భస్మానులిప్తసర్వాంగం మృగచర్తోత్తరీయకం । నవవారిదసంవీతం కైలాసమివభాస్వరం ॥ ౩౯ ॥ జటాభిర్లంబమానాభి భాస్వంతంస్వర్ణకాంతిభిః । స్థిరవిద్యుల్లతాకీర్ణమివశారదసీరదం ॥ ౪౦ ॥ శ్రుతిస్తృతిపురాణార్థరేకీభూయసమాగతైః । అంగీకృతమివాకారందివ్యజ్ఞానశుభాస్పదం ॥ ౪౧ ॥ ధృతితాంతిదయాతుష్టిశాంతిభిర్నిత్యసేవితం । ప్రియాభిరివరక్తాభి రఖండబ్రహ్మవర్చసం ॥ ౪౨ ॥ ఉపగమ్యశనైఃపార్థస్తత్పాదాంబుజయోఃపురః । చక్రేప్రణామంసాష్టాంగంసమాల్లింగితభూతలం ॥ ౪౩ ॥ తమాగతం

➤➤➤ అర్జునప్రృతిభరద్వాజకృతాతిథ్యప్రకారః. ➤➤➤

పృథాపుత్రముత్థాప్యమునిపుంగవః । ఆశీర్భిరేధయాంచక్రేప్రహర్షోత్ఫుల్లమానసః ॥ ౪౪ ॥ సంపూజ్యచయథాన్యాయ్యం తమర్హ్యదైత్యఃప్రియాతిథిం । వినిర్దిష్టాసనాసీనం తమపుచ్ఛదనామయం ॥ ౪౫ ॥ సమ్మానసమవాప్యాస్తాన్తు నేపాండవమధ్యమః । ప్రియైర్వాకైర్మునిపతేరకరోస్తనసాముదం ॥ ౪౬ ॥ సన్తారాథభరద్వాజ స్వర్ధేనుంకామదోహినీం ।

సవితేనేతిమహతీం భక్త్యభోజ్యాదికల్పనామ్ ॥ ౪౭ ॥ భుక్త్వాపా
థస్సానుచరస్తముపాస్యతపోనిధిం । దినశేషంకథాలాపకాతుకేనాత్య
వాహయత్ ॥ ౪౮ ॥ తతస్సాయంత్రసంసంధ్యాముపాస్యహుతపావకః ।
విప్రైరిమాత్రైస్సహితో యయాతస్యకుటీగృహమ్ ॥ ౪౯ ॥ తత్రాసీనో
మునిపతే రాశీర్భిరభినందితః । ఆనంస్యమానోముముదేతన్నదీశీతళాని
తైః ॥ ౫౦ ॥ సంప్రాపితాకేనభువంప్రభూతాకస్తాన్తహీధాదధికప్రభా
వా । ఇతిప్రభావంపరిపుచ్ఛ్యన్ద్యాశ్శ్రీతుం మునీంద్రాన్తత్పరస్యజ్ఞే ॥

ఇతిసాగ్రందపురాణేసువణముఖరీమాహత్మ్యేసువర్ణ

ముఖరీమాహత్మ్యభరద్వాజాశ్రమవర్ణనం

నా మ ద్వి తీ యో ధ్యా యః.

సువర్ణముఖరీప్రభావశుశ్రూషయా భరద్వాజప్రవృత్తర్జునప్రశ్నః ॥ ౪౯ ॥

శ్రీసూతః ॥ కృతసాయంత్రనిధింహుతాశనసమద్యుతిం । సుఖా
సీనంమునిపతింప్రణమ్యభరతర్షభః ॥ ౧ ॥ తదీయశీతళామోదసుధాపూ
రానుమోదితః । గంధీరంప్రశ్రయోపేతమిదంవచనమబ్రవీత్ ॥ ౨ ॥ అర్జు
నః ॥ మునిపుంగవలోకేస్త్విధన్యవోహమేవహి । పుత్రావిశేషంభవ
తా యదేవంసమ్యగాదృతః ॥ ౩ ॥ భవదాదరసంజాతకాతుకంమమ
మానసం । భవద్వాక్యామృతందివ్యంపాతుంతర్వరయతీవమాం ॥ ౪ ॥ కస్తా
చైచ్చలాదియంజాతాకేనాసీతామహానదీ । కింపుణ్యంస్నానదానాద్యైః
కృతైస్తత్రోపలభ్యతే ॥ ౫ ॥ అస్యాప్రభావంప్రభవం ప్రహ్లాదస్యమమన
స్తునే । వక్తుమర్హసికార్యోహి భక్తానుగ్రహవతే ॥ ౬ ॥ అర్జునస్యవచ
శ్శ్రుత్వాభరద్వాజోద్విజోత్తమః । తదాననంసమాలోక్య వాక్యంవా
క్యవిదబ్రవీత్ ॥ ౭ ॥ భరద్వాజః ॥ త్వమర్జునమహాబాహూ కారవాన్య
యపావన । విశేషాన్తమమాన్యోసి ధర్మపుత్రానుజోయతః ॥ ౮ ॥ అనే
కేభూమిపాదృష్టానతేత్వమివఫల్గున । శీలార్జవదయాదార్యధైర్యగాంభీ
ర్యశాలినః ॥ ౯ ॥ కులంవిద్యాధనంచైవ బలినాంమదకారణం । భవాదృ
శానాంభవ్యానాం తానిప్రశ్రయకారణం ॥ ౧౦ ॥ ప్రాజ్ఞేషురాజ్యభో
గేషువిద్యమానేషుకారవ । ఋతేభవంత్యోవాన్యోనోపైతివికృతేర్వ

శం || ౧౧ || పరవానస్తి కాంతేయ గుణైర్లోకోత్తరైః సవ । కిమస్తికథ
నీయంతే కాతుకోపేతమానసః || ౧౨ || శృణురాజకాకథాందివ్యాం మ
యామునిముఖామృతాం । యాంశ్రుత్వాపాతకాతంకాన్తుచ్యంతేసర్వ

➡➡➡ భరద్వాజకథితశజ్జరవివాహప్రక్రియా. ⚡⚡⚡

జంతవః || ౧౩ || పూర్వందాక్షాయణీదేవీ జనకేనావమానితా । త్య
క్త్వాతనుంతాంనీహరగిరేరభవదాత్మజా || ౧౪ || సప్తర్షిభిరుపాగమ్య
ప్రార్థితోధరణీధరః । మృత్యుంజయాయస్వాంపుత్రీంవివాహేదాతుము
ద్యతః || ౧౫ || వృషభాంకోజగత్స్వామీవివోధుంసర్వమంగళాం । ప్రాప్తో
హిమవదావాసమోషధీప్రస్థనామకం || ౧౬ || తచ్ఛాసనాత్సమాజగ్మస్తాన్
వరాణిచరాణిచ । భూతానిభూతనాశస్యకల్యాణమభినందితుం || ౧౭ ||
తద్భూరిభారసంభగ్నా భూమిరుత్తరసంశ్రయా । నిమ్నతామాయయా
తావద్యావత్పాతశమాస్థితా || ౧౮ || నిర్భారలాఘవాదస్తాద్భృశందక్షి
ణగామినీఊర్ధ్వంప్రవేదేతద్దృష్ట్యాసర్వేషామభవద్భయం || ౧౯ || జ్ఞాత్వా
తాంవికృతింభూమే దృష్ట్వాగస్త్యంమహేశ్వరః । ఇతవిహిమహాప్రా
జ్ఞేత్యుక్త్వావచనమబ్రవీత్ || ౨౦ || ఆగతేషుసమస్తేషుభూతేష్వత్రవసుం
ధరా । తద్భూరేణసమాక్రాంతాప్రాప్తావికృతిమాగతా || ౨౧ || తద్భు
వస్సాన్మృకరణే త్వమర్హసిమహామతే । ఋతేత్వామత్రహితృతః పరే
నైతతః-థంభవేత్ || ౨౨ || మత్రేజస్సంభవోహితృంలోకసంరక్షణోద్య
తః । తస్మాన్మద్వచనాద్వత్సభువమేతాంసమీకురు || ౨౩ || మత్పాణిగ్రహణా
లోకకాతుకాయత్రబుద్ధిషు । ఆగతేషుసమస్తేషుస్థాతవ్యంభవతాపిచ ||
౨౪ || తస్వంహితిష్ఠసిచేదత్రనకశ్చిద్వికృతింభువః । అపనేతుంహిశక్నోతిత
ద్గంతవ్యంత్యయానఘ || ౨౫ || ఇమాంగిరిసుతాపాణిగ్రహకల్యాణభాసు
రాంమూర్తింప్రదర్శయిష్యామియత్రతిష్ఠసితత్రతే || ౨౬ || ఇత్యుక్త్వాతం

* భూసామ్యకరణాయాగస్త్యస్యహిమాద్రేర్దక్షిణదిగాగమనమ్. *

పరిష్కృత్యవిసర్జయమహేశ్వరః । తథేతితంప్రణమ్యాసాయయామ్యాం
దిశంమునిః || ౨౭ || వింధ్యాద్రింసమతిక్రమ్యదక్షిణామాగతేదిశం । అగస్త్యే
మునిశార్దూలేమహిసామ్యముపాయయా || ౨౮ || భువోపనీయవికృతిం
స్థితంకలశజంమునిం । తుష్టపుర్హషతరథా సురగంధర్వకిన్నరాః ||

సదదశోతతోగత్వా కంచిచ్చైలంసమున్నతం । వితతైర్ధకరణింపా
దై ధృత్వాసంస్థితమగ్రతః ॥ 30 ॥ మహాషధీనాంరత్నావా మశే
షాణాంస్వయంభువా । అఖండతేజోదీప్తానాం వినిర్మితమివాకరం॥3౧॥
సమున్నతైర్యశ్శిఖరై ర్నిపతద్యోమభూతలే । ఉదారధారాసంపన్నై
ర్దధాతీవనిరంతరం॥3౨॥ శనై రాదుహ్యతంతైల మగస్త్యమునిఘంకవః ।
నివాసాయమతించక్రేరమ్యేతచ్చిఖరస్థలే ॥ 33 ॥ తస్యమృతో
పమేయస్య పద్మోత్పలకులశ్రియః । నానాద్రుమపరీతస్య కాసారస్యోత్త
రేతతే ॥ 3౪ ॥ మనోహరేమహీభాగే విధాయాశ్రమమాతతం । ఆరా
ధ్యపితృదేవర్షీ విధివద్వాస్తుదేవతాం॥3౫॥ ఉవాససుచిరంతత్రముని
సంఘసమన్వితః । దేవతాస్థిగంధర్వా పురోజుష్టమహీధరే ॥ 3౬ ॥ త
పస్సమావేళితచిత్తవృత్తై తపోవనేతివృత్తికుంభజాతే । ప్రశస్తసాభాగ్యస
మన్వితోద్దిరగస్త్యశైలాహ్వయమాససాద ॥ 3౭ ॥ .....*

ఇతి సాక్షాద్దపురాణే తీర్థఖండే సువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యే అర్జున
భరద్వాజసంవాదే శఙ్కరవివాహగస్త్య దక్షిణదిగ్గమన
కథనంనామ తృతీయోధ్యాయః.

~*~ నద్యుత్పాదనాయాగస్త్యమృత్యదృశ్యోక్తిః. ~*~

భరద్వాజః ॥ సకదాచిన్తు నివరః కృతపౌర్వాహ్నికక్రియః । వివేశ
దేవతాగారం సమారాధయితుంశివం ॥౧॥ అదృశ్యరూపావాగ్దేవీతత్రా
శ్రావిమహాత్మనా । తేనాద్భుతోపపన్నేన వ్యక్తవర్ణసముజ్జ్వలా ॥ ౨ ॥
ఆకాశవాణ్యువాయై న మగస్త్యంజపతాంవరం । నదీహీనోహ్వయం దేశః
ప్రసిద్ధోఽపిసోభతే ॥ 3 ॥ జ్ఞానవిజ్ఞానవిముఖ స్సాకారఇవభూసురః ।
దీక్షేవదక్షిణాహీనా జ్యోత్స్నాహీనేవశర్వరీ ॥ ౪ ॥ నవిభాతినదీహీనా పృ
థివీభూసురోత్తమ । ప్రవర్తయనదీంకాఞ్చిల్లోకానాంహితకామ్యయా॥
ప్రగాఢదురితోద్భూత భీతిమోచనశాలినీమ్ । హితమేతత్సురాఘానా
మేతస్తు నివరాధీతం॥౫॥ భద్రమేతన్న సమ్యాణామేతదాచరసువ్రత । దేవా
నామృషీవర్యాణాం భూజనానాంహితాపహమ్ ॥ ౬ ॥ పాపపఙ్కప్రశమ
నీంప్రవర్తయమహానదీమ్ ॥ శ్రీభరద్వాజః । తదాకర్ణ్యవచోవిప్రః శూణం

చింతాపరాయణః ॥ ౮ ॥ సమాభ్యుదేవతాపూజాం అహిర్వ్యాకాముపావిశ
త్ ॥ ఆనాయయామాసతదా తదాశ్రమగతాస్తునీ ॥ ౯ ॥ తేహామకథయ
చ్ఛాసా దివ్యవాణీరితంవచః ॥ తదద్భుతముతత్రుత్య మునయోహృష్టమా
శ్చ సువర్ణముఖర్యత్పదనాయాగ స్త్యమ్ప్రతిమహర్నిచార్థనా ॥ ౧౦ ॥
నసాః ॥ ౧౦ ॥ అభివన్ద్యమునిశ్రేష్ఠం మైత్రావరుణిమబ్రువహ ॥ మున
యః ॥ ఆశ్చర్యాణాంమహాశ్చర్యం మద్ధిగౌనాఞ్చమద్ధిగమ్ ॥ ౧౧ ॥ తవైవ
శోభ తేదివ్యం త్వచ్చరిత్రంకృపానిధే ॥ తవహుజ్జ్వలమాత్రేణ భ్రష్టాదే
వాధిరాజ్యతః ॥ ౧౨ ॥ సహుషఃకీటతాంప్రాప తతశ్చిత్రంసవిద్యతే ॥ సమా
వృతధరాచక్రః కల్లోలాతాడితామ్బర ॥ ౧౩ ॥ క్షిప్రతోవిద్యతేచిత్రంయ
దభిశ్చుళకీకృతః ॥ సూర్యమార్గనిరోధార్థం ప్రవృత్తోవింధ్యభూధరః ॥ ౧౪ ॥
త్వయాప్రశాంతింకమితః క్షిప్రతోవిద్యతేపరమ్ ॥ తవాద్భుతానికర్తాణి
కస్తస్మితుంప్రభవేద్భువి ॥ ౧౫ ॥ మస్తహాభాగ్యయోగాత్త్వం ప్రాప్తోసీహశ
రీరిణామ్ ॥ వయంకృతార్థాస్సంజ్ఞాతాస్తైలోక్తేయస్తహమునే ॥ ౧౬ ॥
నివసామోత్రభవతా సనాథాహ్యశ్రమస్థలే ॥ వర్ణ్యోహియామ్యతోదూ
రేవిషయోయంద్విజోత్తమ ॥ ౧౭ ॥ సమస్తవస్తుపూర్ణోపి నదీహీనోనరా
జతే ॥ కిమలభ్యనదీస్నానే నామునాహతజస్తనా ॥ ౧౮ ॥ అనదీకేజనపదే
వాసాదజననంవరమ్ ॥ పరిపాకస్తుభాగ్యానా మస్తాకంసముపస్థితః ॥
౧౯ ॥ యదాదిష్టోసివిబుధైః ప్రవర్తయమహానదీమ్ ॥ ప్రవర్తితాయాం
దేశేస్తి స్తహానద్యాంతవానఘ ॥ ౨౦ ॥ కదానుఖలుయాస్యామః కృతస్నా
నాఃకృతార్థతామ్ ॥ కింవితరేణబహునా ప్రయత్నఃక్రియతాంధ్రువ
మ్ ॥ ౨౧ ॥ సమానేతుంజగద్వంద్యాం శరణ్యాంసరిదుత్తమామ్ ॥ శ్రీభ
రద్వాజః ॥ సతేహంవచనంహృద్యం మానయిత్వామహాద్విజః ॥ ౨౨ ॥
సమానేహ్యమిసరిత మితిచక్రేవినిశ్చయమ్ ॥ మునీశ్వరైరనుజ్ఞాతస్తానభ్య
శ్చ సువర్ణముఖర్యావిర్భావాయాగ స్త్యకృతతపఃప్రకారః ॥ ౨౩ ॥
ర్చ్యమరానపి ॥ ౨౩ ॥ విశేషపూజాంవిధివ ద్విధాయపురవిద్విషః ॥ అంగీకృ
త్యవ్రతంగాఢం బహుశక్లేశదుస్సహమ్ ॥ ౨౪ ॥ అనన్యసులభంయత్నా త్స
చకారమహత్తపః ॥ ధూరేషుఘర్తదివసే ష్వంతరస్థాహవిద్యుజామ్ ॥ ౨౫ ॥
చతుర్థాంసవిత్సన్యస్తదృష్టిర్నోపయయాక్లమమ్ ॥ వార్షికేషుదినేషా

గ్ర వాయుసంపాతదుస్సవైః । ౨౬ । అసారైస్తాద్యమానోపి నోద్వేగ
మగమద్భుది । హేమంతసమయేతిష్ఠా కణ్ఠదఘ్నేషువారిషు । ౨౭ ॥ జ
పభ్యానపరోభూత్వా నకించిద్వికృతింయయా । తతస్సమీహితార్థస్యవిలం
బమవలోక్యసః । ౨౮ ॥ పునర్లాఢతరాంనిష్ఠాం ప్రపేదేలోకభీషణీ
మ్ । నిగృహ్యమానసీంవృత్తిం నిరాహారోజితేంద్రియః ॥ ౨౯ ॥ అవిజ్ఞాత
బహిర్వృత్తిస్తథాపామాణవత్తదా । ఏవంతపస్యతస్తస్య సర్వాం గేషు
హుతాశసః । ౩౦ ॥ అభంలిహోజ్వలజ్జ్వలిర్నిశ్చక్రామభయంకరః ।
తతోద్భూతశిఖాజాలై రావృతాస్సర్వతోదిశః ॥ ౩౧ ॥ సముదగ్రభయోద్వి
గ్నా జనాఘాఃపరిచుక్రుశుః । తదాతథావిధం ఘోరంజగత్సంక్షోభమాగత
మ్ ॥ ౩౨ ॥ దేవావిజ్ఞాపయామాసు ర్నమస్కృత్యాబ్జజన్త నేతానాశ్వా

➤➤➤ అగస్త్యశ్రమమ్ప్రతిచతుర్ముఖాగమనమ్. ➤➤➤

స్యతతోబ్రహ్మసిద్ధగంధర్వసేవితః ॥ ౩౩ ॥ ప్రాదురానీతుః-భభువః పురోభా
గేతపస్యతః । తమాగతంసమాలోక్య బ్రహ్మణంపరమంద్విజః ॥ ౩౪ ॥ ప్రణ
మ్యవివిధైస్తౌతైస్తాషయామాసతన్తనాః । తతస్తంవినయానమ్రమగ
స్త్యంవీక్ష్యపద్మభూః ॥ ౩౫ ॥ ప్రసాదసుముఖోభూత్వా పూతాంగిరము
పాదదే ॥ బ్రహ్మ । పరితుష్టాస్తి తపసా దుశ్చరేతవానఘు ॥ ౩౬ ॥ వృణీష్వయ
ద్యదిష్టం తే తత్తద్దాస్యామిసువ్రత ॥ అగస్త్యః ॥ తవప్రసాదాత్సకలముప
పన్నంమమప్రభో ॥ ౩౭ ॥ సంప్రయచ్ఛసిచేతా-మం యాచేనిశ్శంకయాధి
యా । నదీహీనమిమం దేశం దృష్ట్వాభిద్యతిమేమనః ॥ ౩౮ ॥ అర్థావబో
ధరహితం శ్రుతిపాఠమివాధికమ్ । ఉర్వీంసావయితుందత్తం రక్షితుంచ
మహానదీమ్ । ప్రసాదంకురు దేవేశ మమేష్టమిదమేవహి ॥ ౩౯ ॥ శ్రీభర
➤➤➤ అగస్త్యప్రార్థనయాగజ్ఞామ్ప్రతిచతుర్ముఖచోదనా. ➤➤➤
ద్వాజః ॥ అగస్త్యస్యవత్స్యత్వా భూయాదేవమతిబ్రువః । సస్మారమ
ససాబ్రహ్మ సురవర్తాశ్రయాంనదీమ్ ॥ ౪౦ ॥ అఘోపేత్యవియద్గజ్జా పురస్తాత్ప
రమేష్ఠిసః । అతిష్ఠన్మకుటస్యస్తప్రశస్తాశ్చలిభాసురా ॥ ౪౧ ॥ స్వశాసనా
త్సమాయాతాం వినయానతమస్తకామ్ । తాంసర్వజగతాంధాత్రీమిదం
వచసమబ్రవీత్ ॥ ౪౨ ॥ బ్రహ్మ । గణేమయానుశాస్యాసి కాశ్యేలోకో
పకారకే । తవాపిలోకరక్షాయాం మమేవనియతాస్థితిః ॥ ౪౩ ॥ దేశేనదీ

విహీనేత్ర ప్రవర్తయితుమాపగామ్ । హితార్థంపర్వలోకానాం కుంభజ
 న్నాసమీహతే । ౪౪ । తస్మాత్స్వమవతీర్యోర్వంస్వాంతేనైతేనభూజనాత్ ।
 పునీహిగచ్ఛవసుధామేతద్దక్షిణతవర్తనా । ౪౫ । భూలోకేనంప్రవృత్తేతు
 ప్రవాహేసిద్ధికాక్షిణః । సేవిష్యంతేనురవరా మునివర్యాశ్చసంతతమ్ ।
 ౪౬ ॥ నదీషూత్రమతాంయూహిత్రాహిత్యత్సంశ్రయాజనాత్ । కురుప్రి
 యమగస్త్యస్యగచ్ఛభద్రదేయభానుఖమ్ ॥ ౪౭ ॥ శ్రీభరద్వాజః । ఇత్యు
 క్త్వాస్తత్తదభేదబ్రహ్మతయానద్యాచతేనచ । ప్రణామపూజనస్తాత్తైర్విశే
 శైః ॥ ౪౮ ॥ అగస్త్యసమీపేస్వాంతేనగంగాకృతనద్యుత్పత్త్యభ్యుపగమః ॥ ౪౯ ॥
 పైరభినందితః ॥ ౫౦ ॥ అథగజ్జామునిపతేః పురస్తాత్స్వంతంసంభవామ్ ।
 దివ్యతేజోమయీంమూర్తిం దర్శయిత్వావచోబ్రవీత్ ॥ ౫౧ ॥ గంగామ
 దీయాంశోయమవసీం సంప్రాప్యమునివల్లభ । పూరయిష్యతితేభీష్టంన
 దీరూపంసమాశ్రితః ॥ ౫౨ ॥ భరద్వాజః । ఇత్యుక్త్వాసిద్ధవాహిన్యాం గతా
 యాంతత్ప్రియుక్తయా । గంతవ్యంవర్తనాకేనేత్యుక్తోమునిరువాచతా
 మ్ ॥ ౫౩ ॥ అగస్త్యః । గచ్ఛన్పురస్తాత్కల్యాణిత్యదీయగమనోచితమ్ ।
 అహంప్రదర్శయిష్యామి మార్గంత్వంమామనువ్రజ ॥ ౫౪ ॥ ఇత్యుక్తాము
 నినాతేన సంప్రహృష్టాతవానఘ । యదిష్టంతత్కరిష్యేహమితిప్రోవా
 చసాశుభా ॥ ౫౫ ॥ అథమునిరవతార్యతాంనరేంద్రా దృతతటిసీతనుమభ్ర
 సంగిశ్శృంగాత్ । ముదితతరమనాయకాపురస్తాత్తదభిమతాం పదవీం
 ప్రదర్శయన్ ॥ ౫౬ ॥ .....

ఇతి సా-స్థపురాణే తీర్థఖణ్డే శ్రీసువర్ణముఖరీమాహాత్మ్య సువర్ణ
 ముఖర్యావిర్భావ కథనంనామ చతుర్థోధ్యాయః.

➡➡➡ సువర్ణముఖరీమృత్రిశిత్రాదిస్తుతిః. ➡➡➡

భరద్వాజః । తదాదివ్యవిమానస్థాశ్చక్రముఖ్యాదివౌశసః । అ
 గస్త్యమనుయాంతీంతామనుజగుర్నహాపగామ్ । ౧ ॥ నవావతారాంతాం
 దివ్యాంసర్వేచమునిపుజనాః । కృతాక్షలిపుటాస్తాత్తైర్గిరసుయాతాసి
 షేవిరే । ౨ ॥ సిద్ధచారణగంధర్వాస్సంభూతాశ్చసహస్రశః । తాంసదీం
 తంమునీంద్రంచ ప్రశశంసుశ్శుభైస్తనైః । ౩ ॥ సుధోపమానమమలంది

ప్ర్యులభ్యమిదంబలమ్ । ఇత్యేతుక్యరసాయతా ననందుర్ధరణీజనాః ॥ ౪ ॥
తదానిదేకాద్దేవస్య పద్మయోనేస్సమీరణః । శృణ్వతాంసర్వదేవానా

~> వాయుకథితసువర్ణముఖరీనామనిష్పత్తిః. <~

మిదంచనమబ్రవీత్ ॥ ౫ ॥ వాయుః । సువర్ణమివలోకానాం భాగ
ధేయాదియంనదీ । నీతాభువమగ స్త్యేనముఖరీకృతదిజ్ఞుఖా ॥ ౬ ॥ తస్మా
ద్యాస్యతివిఖ్యాతిం సర్వలోకాభినందితామ్ । సువర్ణముఖరీనామ్నాథా
మ్నాకై వల్యసంపదః ॥ ౭ ॥ ఏషాసువర్ణముఖరీ సరిత్సుసకలాస్వపి ।

~> అగస్త్యకృతస్వాసీతసువర్ణముఖరీమహిమానువర్ణనమ్. <~

విశిష్టాసేవనీయాచ బ్రహ్మణోవచనంత్యదం ॥ ౮ ॥ భరద్వాజః ॥ శ్రుత్వే
త్థంపవనేనోక్తం వచనంకుంభసంభవః । తుతోషవిస్తయాక్రాంతస్వాం
తఃపులకితాంగకః॥౯॥ ఏవమేషాదివ్యనదీస్నానపానాదికల్పనైః । సాఖ్యావ
హమనుష్యాణాం ప్రతిష్ఠామగమద్భువి॥౧౦॥ ఆజ్ఞయాపద్మగర్భస్యతటిన్యా
కాశవాహినీ । సువర్ణముఖరీనామ్నాపునాత్వాత్తైకసంశ్రయా ॥౧౧॥ బ

హూన్గిరింద్రాన్వనమండలంచదేశాననేకాత్సరిదుత్తమేయం । క్రమా
దతిక్రమ్యనిషేవ్యమాణామహానదీభిర్గిరిసంభవాభిః ॥ ౧౨ ॥ రోగాహ
తానామధికాతురాణామనామయైకప్రతిపాదకాని । అంతర్బహిస్సంభృ
తభూరితాపనివారణానిప్రియకారణాని ॥౧౩॥ విహరలోలద్విరదప్రకాం
డశుండామహాఘాతరయోత్థితేన । పుష్పపహారంపుష్తోత్కరేణహ
ర్షాద్దదాతీవదివాకరస్య ॥ ౧౪ ॥ సాగంధికాంభోరుహకైరవాణాం సార
భ్యసంవాసితదిజ్ఞుఖానాం । ద్విరేఫభాగైకనికేతనానామధారభూ
తాన్యతినిర్మలాని ॥ ౧౫ ॥ లీలావగాహోత్సుకనాకనారీసీమంతసిం
ఘారరజోరుణాని । తత్కేశపాశచ్యుతపారిజాతప్రసూనగంధైరధివా
సితాని ॥ ౧౬ ॥ సాబిభ్రతీసంభృతమంగళాని స్వాదూన్యపంకాన్యతి
నిర్మలాని । సుధోషమానానిసురేంద్రసూనోపయాంసిపాపప్రవిఘాతు
కాని ॥ ౧౭ ॥ అగస్త్యశైలాత్సమవాప్తజన్తానీతాభువంకుంభసముద్భ
వేన । ప్రళస్తీర్థాఘవిరాజమానాసమాయయాదక్షిణవారిరాశిం ॥౧౮॥
శీకరాక్షతవిన్యాసైరత్నదీపార్వణైరపి । ప్రత్యుద్యయస్తామంభోధే
ర్వీచయోభిముఖాగతాః ॥ ౧౯ ॥ తరంగహస్తైరాలింగ్యసంభావ్యై

నాంసమాగతాంచకారసరితాంనాథఃప్రియమాఘాషభాషణైః ॥ ౨౦ ॥
ప్రాప్తాయామనుకూలాయాం తదాతస్యామపాంనిధేః । ప్రహృష్టే
నతరంగేః జీవనంవవృధేతరాం ॥ ౨౧ ॥ ఇత్థంసంసృజ్యసరిత మగ
స్త్యస్తాముదస్వతా । స్తుత్వామయానమామంత్ర్యకృతకృత్యోద్య
చ్ఛయా ॥ ౨౨ ॥ అర్జునః॥ త్వయైషకథితోబ్రహ్మ మహానద్యాస్సము
ద్భవః । అస్యాప్రభావంభగవన్నిదానీంశ్రోతుముత్సహే ॥ ౨౩ ॥ భర

భరద్వాజవర్జితసువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యమ్.

ద్వాజః॥ అంహానిబర్హణంసర్వశ్రేయసామేకకారణం । శృణుమాహ
త్మ్యమస్యాస్తేకథయిష్యామిపాండవ ॥ ౨౪ ॥ పాశ్చాత్యజన్తసంప్రా
ప్యజ్ఞానినాంకర్తృణఃక్షయే । సువర్ణముఖరీస్నానంసిద్ధ్యేద్భవ్నాత్సకార
ణం ॥ ౨౫ ॥ ఏతాంసువర్ణముఖరీంయోజనానాంశత్రైరపి । స్మృత్వామ
నువ్యపాపేభ్యో ముచ్యతేనాత్రసంశయః ॥ ౨౬ ॥ నిక్షిప్తమస్థిజం
తూనాం సువర్ణముఖరీజలే । సోపానతాంసమాయాతి బ్రహ్మలోకాధి
రోహణే ॥ ౨౭ ॥ స్తరస్తస్త్వర్ణముఖరీంయత్రకుత్రాపిమానవాః । తో
యాస్తరేషుస్నాత్వాపి లభంతేఫలముత్తమం ॥ ౨౮ ॥ తావదేవాభిభూ
యంతేనరాఃపాతకకోటిభిః । సువర్ణముఖరీస్నానం యావత్తల్లభ్యతేశు
భం ॥ ౨౯ ॥ దివ్యాంతరిక్షభౌమానితీర్థానినిజశుద్ధయే । స్తరంత్యహరహః
ప్రాత స్సువర్ణముఖరీంసదీం ॥ ౩౦ ॥ అగస్త్యాచలసంభూతా దక్షిణోదధి
గామినీ । పాపానిస్త్వర్ణముఖరీ స్తరణాదేవనాశయేత్ ॥ ౩౧ ॥ సువర్ణ
ముఖరీస్నానలోలుపేనాంతరాత్తనా । వాఙ్మన్తమర్త్యతామేవ దే
వాశ్శక్రపురోగమాః ॥ ౩౨ ॥ సువర్ణముఖరీతోయ పుష్టసస్యాన్నభోజనః॥
నలిప్యంతేమహాపాపైరుర్భౌజనశతోద్భవైః ॥ ౩౩ ॥ అపివిష్కంభితం
పీతం సువర్ణముఖరీజలం । నాశయేద్ద్రుతుల్యాని హ్యశుపాపానిదేహీ
నాం ॥ ౩౪ ॥ ప్రాప్త్యాపిమానుషంజన్త సువర్ణముఖరీజలే । యేవాస్నా
నంశకుర్వంతి తేహంజన్త నిరర్థకం ॥ ౩౫ ॥ సువర్ణముఖరీస్నానంయదేకంవి
ధినాకృతం । జాహ్నువీస్నానకోటినాం సమంభవతిపర్యను ॥ ౩౬ ॥ గో
విందణవదేవేషు నక్షత్రేష్వీవచంద్రమాః । నరేష్వీవమహీపాలో భూ
రుహేష్వీవకల్పకః ॥ ౩౭ ॥ మహాభూతేష్వీవవియన్తాయేవాఖిలశక్తి

మ । గాయత్రీవచనమంత్రేషు వజ్రం దేవాయుధేష్వివ । ౩౮ । త త్వే
ష్వివాత్తనస్తత్త్వం రుద్రాధ్యాయోజ్యష్వివ । అనంతఇవనాగేషు
హిమాచలఇవాదిషు । ౩౯ । పోత్రితేత్రమివతేత్రేష్వింద్రియేష్వి
వమానసం । నదీష్వపిచసర్వాసు సువర్ణముఖరీవరా ॥ ౪౦ ॥ నిత్యంస్త
రేన్నమసుకార్యా తీర్తయేన్ననసార్చయేత్ । శుద్ధితేమశివాపేక్షీసువ
ర్ణముఖరీంశుభాం ॥ ౪౧ ॥ అగస్త్యాచలసంభూతాం దక్షిణోదధిగామి
నీం । సమస్తసాపహంత్రీంత్యాంసువర్ణముఖరీంశ్రయే ॥ ౪౨ ॥ మహాసా
తకవిప్లుప్టం గాత్రంమమతవోదకైః । తౌశయామిజగద్ధాత్రి శ్రేయసా
యోజయిష్యమాం ॥ ౪౩ ॥ ఇతిసూక్తద్వయంసమ్య గుచ్ఛార్చనియతో
నరః । సువర్ణముఖరీతోయేన్నాత్వా శుద్ధఃప్రమోదతే ॥ ౪౪ ॥ బ్రహ్మ
ణానిర్మితాపూర్వమగస్త్యేనసమాప్నోతా । స్వయంమందాక్షిమూర్తా
సువర్ణముఖరీవరా ॥ ౪౫ ॥ ఏవంప్రభావాదివ్యేయం కీర్తనీయాశుభా
ర్థిభిః । మనసాధక్తియుక్తేన స్నాతవ్యాశుభకాంతీభిః ॥ ౪౬ ॥ సోమ
సూర్యోపరాగేషు స్నానదానాదికంకృతం । స్వాదమేయఫలంపార్థ సువ
ర్ణముఖరీతే ॥ ౪౭ ॥ సంక్రాంతావయనేపుణ్యవ్యతిపాతేభవానరే । సు
వర్ణముఖరీస్నానంకులకోటింసముద్ధరేత్ ॥ ౪౮ ॥ జన్మతేజన్మదివసేను
వర్ణముఖరీజలే । స్నాత్వావిధివదాహ్నోతితేమారోగ్యసుఖశ్రయః ॥ ౪౯ ॥
దుస్స్వప్నవిఘ్నజంభూతగ్రహదుష్ఠానజంతభా । సువర్ణముఖరీతోయే
స్నాత్వాతరతికిల్బిషం ॥ ౫౦ ॥ సువర్ణముఖరీతేగోపాదప్రమితాంభు
వందత్యానర్వమహీదానాద్యత్ఫలంతదవాప్నుయాత్ ॥ ౫౧ ॥ ధేనుంసవ
స్త్రాలంకారాంసువర్ణముఖరీతే । దత్వావిప్రాయవిధివద్యాతిబ్రహ్మస
నాతనం ॥ ౫౨ ॥ పుణ్యకాలేషుదానానివిధేయాన్యశిలాన్యపిఞ్జహముత్రఫ
లప్రాప్త్యై సువర్ణముఖరీతే ॥ ౫౩ ॥ జపోహోపస్తపోదానం పితృకర్త
సురార్చనం । కృతంధవేచ్ఛతగుణంసువర్ణముఖరీతే ॥ ౫౪ ॥ అన్యతేకథ
యిష్యామివిధేయంవ్రతముత్రమం । సువర్ణముఖరీతేప్రతివర్షంసుఖాధి
భిః ॥ ౫౫ ॥ మేఘకాలేరవికరైస్తిరోధానముపాగతః । యదోదేతిముని
శ్శ్రీమాణామిత్రావరుణనందనః ॥ ౫౬ ॥ తస్మిన్దివేయేనియతాస్నాన
మస్యాంప్రకుర్వతే । తైరాకల్పంసురావాసేస్తీయతేకురునందన ॥ ౫౭ ॥

తదాగస్త్యస్యయద్రూపంసువర్ణేనవినిర్మితం | విధినాదదతేపార్థతేయాం
తిబ్రహ్మశాశ్వతమ్ || ౫౪ || అర్జునః || విధినాకేనకర్తవ్యంప్రతమేతన్నహా
మునే | తన్నమాచక్ష్యసకలంజిజ్ఞాసోస్తుమహామనః || ౫౫ || భరద్వాజః ||

అగస్త్యప్రతిమాదానవిధిః

అగస్త్యస్యాదయదినం జ్ఞాత్వానియతమానసః | స్వశక్త్యాకారయేద్రూ
పంతస్యహేమ్నామహామునేః || ౬౦ || సువర్ణభాస్వరచ్ఛాయంజటాబం
ధమనోహరం | దధానంకరపద్మాభ్యామక్షమాలాంకమండలుం || ౬౧ ||
వసానంమృదులంవల్కలంమృగచర్మోత్తరీయకం | సామ్యంభస్మాంకరుచిరం
రుద్రాక్షకృతభూషణం || ౬౨ || ఏవంవిధాయతద్రూపం స్నాత్వానియ
తమానసః | ఆచార్యంగంధపుష్పద్వైరలంకృత్యయథావిధి || ౬౩ || శా
లేయతండులూనాంతా మాధకస్యాపరిస్థితాం | వస్తుద్వయసమాయు
క్తాంప్రతిమాంప్రతిపూజయేత్ || ౬౪ || వింధ్యసంస్తంభనోవార్ధిచుశ్కీ
కృతివేశలః | బ్రహ్మదిసర్వదేవానాం తేజసానుప్రకాశితః || ౬౫ || అ
గస్త్యఃకుంభసంభూతో దేవాసురనమస్కృతః | ప్రీతిమాప్నోతుమహ
తీందానేనానేనమేప్రభుః || ౬౬ || ఇమంమంత్రంసముచ్చార్య ధారాపూ
ర్వంసదక్షిణం | దత్వావిముక్తఃపాపేభ్యోయాతిబ్రహ్మసనాతనం || ౬౭ ||
జన్మాంతరకృతైర్నూనమిహజన్మకృతైరపి | మహాపాపాపపాపాఘ్నేముః
చ్యతేనాత్రసంశయః || ౬౮ || బ్రహ్మద్యాసుకలాదేవా సునకాద్యామహ
ర్షయః | చరాచరాణిభూతానిప్రీతింయాంతినసంశయః || ౬౯ || కృత్వాప్ర
తమిదంపుణ్యమగస్త్యస్యచసన్ననేః || ప్రీత్యర్థంభోజయేద్విప్రా యథా
శక్తిసదక్షిణం || ౭౦ || తస్మిన్కార్యణిచాశక్తోయథాశక్తిమహీనురాః |
స్వర్ణధాన్యాదిదానేన తోషయేద్భక్తిసంయుతః || ౭౧ || తిథింసవితథీకు
ర్యాత్తాయత్నేనసచమారేత్ | యత్కించిదపిచావశ్యంకర్తనిర్తలపూ
రుషః || ౭౨ || మహామునేరగస్త్యస్యపరిపక్వంతపఃఫలం | నదీనువర్ణముఖరీ
కీర్తనీయానురాగురైః || ౭౩ || ఏవం తేకథితస్సమ్యక్ జ్ఞానద్యాసము
ద్భవః | ప్రభావశ్చృతదాచక్ష్యయద్భూయశ్శ్రీతుమిచ్ఛసి || ౭౪ || *

ఇతిసాక్షాత్సపురాణేర్థఖండేసువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యేసువర్ణముఖరీ
ప్రభావప్రశంసా నామపంచమాధ్యాయః.

అగస్త్యతీర్థాగస్త్యేశ్వరప్రభావః.

అర్జునఉవాచ || శ్రోత్రాంజలిభ్యాంపీత్యాపిభవద్వాక్యామృతంముహూః | మనోనోపైతిమేత్పప్తిం భూయశ్శ్రవణకాంక్షయా || ౧ || క్రియాసమభిహారోమే త్వద్వాక్యాకర్ణనైషిణః | మనఃఖేదాయమాభూతేకరుణాభరితాత్మనః || ౨ || ఇదాసీంశ్రోతుమిచ్ఛామి నద్వామస్యాంమహామునే | కుత్రకుత్రసమద్ధాని తీర్థాన్యఘనిబర్హణే || ౩ || కాః కాఃపుణ్యతరంగిణ్య సుంగతాలనయామునే | కుత్రన్నానేనకృతాఘానోపయాంతియమాద్భయం || ౪ || హరాచ్యుతాదిదేవానాంపుణ్యాన్యాయతనానిచ | యానియానిచపుణ్యాని తిష్ఠంత్యస్యాస్తటద్వయే || ౫ || తేషుక్షేత్రేషుమనుజై ర్యత్ఫలంసమవాప్యతే | విహితైర్విధివత్సన్నినదానాదిశుభకర్తృభిః || ౬ || సోపాఖ్యానమిదంసర్వం వేదితుంవేదవిత్తమ | సంజాతామహాతీప్రీతి విస్తార్యాచక్షుమేక్రమాత్ || ౭ || భరద్వాజః || యత్పుష్టంభవతాపార్థ క్రమాద్విస్తార్యకథ్యతే | ఆరభ్యాగస్త్యతీర్థేంద్రాదస్యాస్తీర్థాఘవైభవం || ౮ || అఖండజ్ఞానరూపేణ సర్వలోకహితైషిణా | సురాసురాణాంసంభావ్యేనాగస్త్యేనమహాత్మనా || ౯ || వసుధామవతీర్ణాయాం ప్రథమంతర్ధరాధరాత్ | స్నాత్వాత్రయత్రమహానద్యాం సంప్రాప్నోతికృతార్థతాం || ౧౦ || అగస్త్యతీర్థమిత్యుక్తం పావనం తజ్జగత్ప్రయే | తత్రన్నానేనశుద్ధిస్యాన్తహాపాతకీనామపి || ౧౧ || అనేకజన్తాచరిత మహాపాతకసంహతిం | నిరస్యదివిమోదంతే తత్రన్నానరతాజనాః || ౧౨ || యేతత్రతీర్థేయతినః కృతస్నానాయతేంద్రియాః | గోభూతిలహిరణ్యాది మహాదానానికుర్వతే || ౧౩ || తేప్రాప్నువంతిసంపూర్ణం గంగాద్వారేసమాహితైః | విహితానాంశతగుణం దానానాంఫలమర్జున || ౧౪ || అత్రాస్తీభగవానీశః ఖ్యాతోగస్త్యేశసంజ్ఞయా | స్థాపితోగస్త్యమునినాలోకానందవిధాయినా || ౧౫ || స్నాత్వాత్రస్యాం మహానద్యాం తల్లిగంపూజయంతియేదశానామశ్వమేధానాం ఫలంసం

సువర్ణముఖరీస్నానకాలనిర్ణయః.

ప్రాప్నువంతి తే || ౧౬ || ధనూరాశింపరిత్యజ్య యదామకరమంశుమాన్ | విశేత్తదయనంపుణ్యము తరంపరిక్రితం || ౧౭ || తస్మిన్దినేయేనియ

తా నద్యాంస్నా త్వాసమాహితాః । పశ్యంతిపార్వతీనాథ మగ స్త్యేశంసు
రార్జితం ॥ ౧౮ ॥ అగ్నిష్టామసహస్రస్య వాజపేయశతస్యచ । ఫలంసం
ప్రాప్యమోదంతే దివిదేవగణార్జితాః ॥ ౧౯ ॥ మృగసంక్రమవేళాయాం
పురుషైర్తంగశార్థభిః । అవశ్యమేవకర్తవ్య మగ స్త్యేశస్యదర్శనం॥౨౦॥

➤➤➤ దేవర్షి పితృతీర్థమాహాత్మ్యమ్. ➤➤➤

ఐశాన్యాంతస్యతీర్థస్య దేశేక్రోశమితేర్జున । అ స్తీర్థత్రయంఖ్యాతం దే
వర్షి పితృనామభిః ॥ ౨౧ ॥ దేవర్షి పితర స్తత్ర మునినా తేనపూజితాః । ప్ర
దదుహృష్టమనసః సర్వాత్మమభివాఞ్చితాః ॥ ౨౨ ॥ తదా దేవర్షి పి
తృభి రిదంతీర్థత్రయంక్రమాత్ । అస్తన్నా మభిరీడ్యంస్యా దిత్వ్య క్తంతస్య
సన్నిధౌ ॥ ౨౩ ॥ తస్మిన్ స్తీర్థత్రయేయేతు స్నా త్వావిహితతర్పణాః । ఋ
ణత్రయవినిర్ముక్తా స్తేయాంతిదివమక్షయాం ॥ ౨౪ ॥ తతఃప్రాగు త్రర్క్షో

➤➤➤ వేణీసువర్ణముఖరీసజ్జమవర్ణనమ్. ➤➤➤

ణ్యా యోజనద్వయసీమని । ప్రాప్తాసువర్ణముఖరీం వేణీనామమహానదీ॥
౨౫ ॥ సముదగ్రరయాఘాత నిపాతితతటద్రుమా । కుల్యానిర్గతవాఃపూ
ర సమాప్లావితకాననా ॥ ౨౬ ॥ ఉత్తుంగపుళినోత్సంగ ఫలతోకకులా
కులా । అంబుజామోదలోలాభి మాలాలీలారవాఞ్చితాః ॥ ౨౭ ॥ అతి
క్రమ్యసముత్తుంగా ననేకాధరణీధరాః । ప్రభూతతోయరుచిరా
సువర్ణముఖరీంగతా ॥ ౨౮ ॥ నదీద్వయవృత్తిక రేకృతస్నా నాయథావిధి
దశానామశ్వమేధానా మఖండంప్రాపు యుఃఫలం ॥ ౨౯ ॥ సంగతావేణ
యాపుణ్యా సువర్ణముఖరీనదీ । గిరిదుర్గమనూర్గేణ యయాపు త్రరవాహి
నీ ॥ ౩౦ ॥ మధ్యగేనమహీధ్రాణాం మార్గేణవిష మేణసా । గత్వావిరేజేతటి
నీ యోజనానాంచతుష్టయం ॥ ౩౧ ॥ పూర్వత స్తస్యచేశస్య విషయేసా
ర్థయోజనే । ఉదక్కులేమహానద్యాః ప్రాగ్వాహిన్యామనోహరే॥౩౨॥
అగ స్త్యేశ్వరనామా స్తేఖ్యాతంలింగంపురద్విషఃస్తరణం దేవమర్త్యానాం
సమస్తాఘనివారణం ॥ ౩౩ ॥ తత్రస్నా త్వామహానద్యాం యేనరానియ
తేంద్రియాః । పశ్యంతిపార్వతీనాథ మగ స్త్యేనప్రతిష్ఠితం ॥ ౩౪ ॥ అనే
కైఃపూర్వజననై రార్జితంచాపసంచయం । తేనిరస్యసురావాసే మోదం
తేకాలమక్షయం ॥ ౩౫ ॥ తతస్సద్విజ్ఞుభీభూత్వా సువర్ణముఖరీయ

యా । యోజనార్థమితం దేశం తీర్థసజ్జ సమన్వితా ॥ 3౬ ॥ తస్మిన్ దేశే

➤➤➤ సువర్ణముఖర్యావ్యాఘ్రపదాహ్వయనదీసజ్జమః. ➤➤➤

తుహింతాల తాళసాలమనోరమే । గతాసువర్ణముఖరీం నదీవ్యాఘ్రపదా
హ్వయా ॥ 32 ॥ దుర్వారభూరిదురిత వినివారణపేశలా । నీరంధ్రతీర
వానీర వనమండలమండితా ॥ 3౩ ॥ సిద్ధగంధర్వలలనా లీలాగాహనశా
లినీ । తపస్వికన్యానిక్షేప్త బలిపుష్పవిరాజితా ॥ 3౪ ॥ హంసకారండవక్రం
చ కులకోలాహలాకులా । ప్రాక్ప్రవాహసమాగత్య శైలాంతరగతా
ధ్వనా ॥ ౪౦ ॥ సంగమేసరితో స్తత్ర కృతస్నానానరోత్తమాః । సమగ్ర
మశ్వమేధానాం దశానాం ప్రాప్నయః ఫలం ॥ ౪౧ ॥ తత్రవ్యాఘ్రపదా

➤➤➤ శజ్జతీర్థవర్ణనమ్. ➤➤➤

ఖ్యాతా స్తతేలోకమలాపహే । అనఘంసర్వపాపఘ్నం శంఖతీర్థం వి
రాజతే ॥ ౪౨ ॥ బ్రహ్మర్షినియతావాసం సురగంధర్వసేవితం । దర్శన
స్నానపానాద్యై రమితానందదాయకం ॥ ౪3 ॥ తత్రాస్తేభగవానశ
శృంఖేశోనామ ఫల్గున । శంఖనామ్నా మునీంద్రేణ లింగరూపం ప్రతిష్ఠితం ॥
౪౪ ॥ యేతత్రతీర్థేసుస్నాతాః పశ్యంతి పృథువాహనం । దశాశ్వమేధజంపు
ణ్యం లభ్యేత్తయాంతి సురాలయం ॥ ౪5 ॥ యుక్తాతయావ్యాఘ్రపదాభి
ధానయాగత్వా తతో యోజనసమ్మితాం భువం యయా మునీంద్రైః పృ
షభాచలాంతికం సంసేవ్యమానా శుభనిర్మలా దకా ॥ ౪౬ ॥ ... *

ఇతి స్కాందపురాణే తీర్థక్షంజే సువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యే

సువర్ణముఖర్యాగమనవర్ణనం నామ షష్ఠోఽధ్యాయః.

➤➤➤ సువర్ణముఖర్యాగల్యానదీసజ్జమః. ➤➤➤

భరద్వాజః । సువర్ణముఖరీంతత్ర సంగతామజ్గళప్రదా । కల్యాణా
మనదీపుణ్యా కాళిన్దీజామ్నా వీమివ ॥ ౧ ॥ పృషభాచలసమ్భూతా తీర్థరా
జివిరాజితా । నదీనాముత్తమా కల్యాకలుషేఘవినాశినీ ॥ ౨ ॥ నానాత
రులతావ్రాత విభూషితతలద్వయా । మునీనజ్జ సుఖావాసా పుణ్యాశ్రమ
సముత్కృతా ॥ 3 ॥ ద్విజదత్తార్ఘ్యవిలసత్కుశాక్షతలనత్తటా । అపురః
కుచకస్తూరీ పజ్జితా శనపజ్జితా ॥ ౪ ॥ దంతావళకటచ్యోతన్తదామ్బుసు

రభీకృతా । విప్రభూపాలవితత మఖయూపశ తావృతా । ౫ ॥ అనావిల
జలాపూర తోషితాశేషమానవా । ఏకై వాలంపరాక ర్తుం మహానద్యో
స్తుపాతకమ్ ॥ ౬ ॥ తయోస్సజ్జతయోస్తోతుం మహిమానంక ఈశతే
యత్రబ్రహ్మశిలానామ సరిన్త ధ్యేచవ ర్తతే ॥ ౭ ॥ అగ స్త్యతపసాపశ్చాద్గ
యాసాన్నిధ్యమేతిచ । నదీద్వయజలేతత్ర స్నా తాఃపుణ్యేకురూద్వహ ॥౮॥
మఖానాంపౌణ్డరీకాణాం శతస్య ఫలమాఘ్న యః । బ్రహ్మహత్యాదిపాపా
ని సమాయాన్తిపరిక్షయమ్ ॥ ౯ ॥ తత్రాభిషేకపూతానాం నదీద్వితయ
సజ్జమే । సజ్జతాభవనాశిన్యా కృష్ణవేణీవపావనీ ॥ ౧౦ ॥ రాజతేస్వణ-

➡➡➡ సువర్ణముఖరీతీరస్థితశ్రీవేంకటాచలవర్ణనమ్. ⚡⚡⚡

ముఖరీ కల్యయాసజ్జతాతదా । అభోదీచ్ఛాం మహానద్యా యోజనార్ధేవి
రాజతే ॥ ౧౧ ॥ యోజనోత్పేధసహితో విఖ్యాతోవేంకటాచలః । సర్వే
షామేవతీర్థానా మాశ్రయోఽయంసగోత్రమః ॥ ౧౨ ॥ అజ్ఞానాన స్తవృ
షభ సీలకేసరిపోత్రిణః । ఏతాన్యపపదాన్యద్రే సుస్వర్నా రాయణవేంక
టా ॥ ౧౩ ॥ వరాహావపుషాపూర్వం స్వీకృతత్వాన్త ధుద్విషా । వరాహ
క్షేత్రమిత్యాఽర్యైః కీర్తితోఽయం మహీధరః ॥ ౧౪ ॥ సువర్ణముఖరీతీరే
విఖ్యాతేవేంకటాచలే నివసత్యచ్యుతోనిత్య మబ్ధీన్ద్ర తనయాన్వితః ॥ ౧౫ ॥
తస్మిన్నిరాశ్రియాసార్థం వస స్తం వేంకటాధిపమ్ । సేవ స్తేసిద్ధగధర్వముని
మానవదానవాః ॥ ౧౬ ॥ తస్మిన్విన్యస్తచిత్తానాం భక్తానాం పురుషోత్తమే
వాఙ్మితాన్యాశుసిద్ధ్యన్తి నశ్యంతివిపదోర్జున ॥ ౧౭ ॥ యేస్సరన్తిజగన్నా
థం వేంకటాద్రినివాసినమ్ । నిరస్తదోషాస్తేయాన్తి శాశ్వతంపదమవ్య
యమ్ ॥ ౧౮ ॥ అర్జునః । వేంకటాద్రామహాపుణ్యే సురాసురనమస్కృ
తః । కథంప్రాదురభూద్దేవో భగవాన్కమలాపతిః ॥ ౧౯ ॥ కన్యవాకృ
తినస్తత్ర ప్రసన్నోనిజమద్భుతమ్ । రూపంప్రకాశయాచ్ఛక్రే భుక్తిము
క్తిఫలప్రదమ్ ॥ ౨౦ ॥ విష్ణోద్దేవాదిదేవస్య మహిమానం మహామునే । శ్రో
తుమిచ్ఛామితత్త్వేన తస్మేకథయవిస్తరాత్ ॥ ౨౧ ॥ భరద్వాజః । శృణు

➡➡➡ శ్రీవేంకటాచలవాసిభగవద్వైభవవర్ణనమ్. ⚡⚡⚡

వేంకటనాథస్య మహిమానంసమాహితః । విస్తరేణసమఖ్యాతుం బ్రహ్మ
ణాపినశకృతే ॥ ౨౨ ॥ ధన్యోసిదేవదేవస్య మాహాత్మ్యం మధువిద్విష ॥

యద్భక్తియుక్తాభూతాతశ్రోతుంమతిరరిస్తమ ॥ ౩౨ ॥ కృతపుణ్యస్త్వ
హంపార్థ సర్వభూతపతేర్హరేః । పవిత్రాణిచరిత్రాణి స్తోవ్యనేయన్త
యాధునా ॥ ౨౮ ॥ పురాభాగీరథీరే జనకాయమహాత్మనే । క్రతుదీప్తా
ప్రసక్తాయవిశుద్ధజ్ఞానశాలినే ॥ ౨౯ ॥ వామదేవేనకథితాం కథాంపా
పప్రణాశినీమ్ । కథయిష్యామి తేపార్థవిష్ణుకీర్తనపావనీమ్ ॥ ౩౦ ॥ సర్వే
షామేవభూతానా మాద్యోనారాయణఃప్రభుః । జగన్తయోజగత్క
ర్తా చిత్స్వరూపానిరజ్జనః ॥ ౩౧ ॥ సహస్రశీర్షోభగవాన్సహస్రాక్షస్స
హస్రపాత్ । యస్యభాసాజగదిదంవిభాతినచరాచరమ్ ॥ ౩౨ ॥ తస్మాత్ప్
రతరంతేజస్తస్మాత్ప్రతరంతపః । తస్మాత్ప్రతరంతజ్ఞానంయోగస్తస్మాత్ప్ర
నచ ॥ ౩౩ ॥ విద్యాతస్మాదపిపరానాస్తిపార్థనరర్షభ । సర్వేష్వపిచభూ
తేషు సదాసన్నిహితఃప్రభుః ॥ ౩౪ ॥ సర్వాణ్యపిచభూతాని తస్మిన్నేవా
సతేనుఖమ్ । సవయజ్ఞోయజ్వాచ సాధనంస్రుక్స్రువాదికం ॥ ౩౫ ॥
ఘలంఘలప్రదాతాచ తత్సంప్రాప్యగతిస్తథా । వహ్న్నప్రణీతేపశునా
ప్రోక్షీతేనప్రజుహ్వతి ॥ ౩౬ ॥ యేతముద్దిశ్యతేయాన్తిగతింతత్ప్రతిపా
దితామ్ । కర్తృబన్ధంపశుంకృత్వాజ్ఞానాగ్నౌసంప్రవర్తితే ॥ ౩౭ ॥ యేజ
హ్వతేతముద్దిశ్యతేతత్సాయుజ్యభాగినః । హరిస్సదాశివోబ్రహ్మమహే
ష్ఠఃపరమస్వరాట్ ॥ ౩౮ ॥ సర్వేశ్వరస్యతస్యైతే పర్యాయాఃపరిక్షీ
ర్తితాః । సమాహితోనుసంధత్తే యథిదంపరమాత్మనః ॥ ౩౯ ॥ నారా
యణస్యమాహాత్మ్యం సనయాతిపునర్భవమ్ । చిదానన్దమయస్సాక్షీ ని
ర్గుణోనిరుపాధికః ॥ ౪౦ ॥ నిత్యోపిభజతేతాంతా మవస్థాంసయవృచ్ఛ
యా । పవిత్రాణాంపవిత్రంయో హ్యగతీనాంపరాగతిః ॥ ౪౧ ॥ దైవ
తందేవతానాంచ శ్రేయసాంశ్రేయఉత్తమమ్ । బోధ్యానాంబోధ్య
వోసాధ్యేయానాంధ్యేయఉత్తమః ॥ ౪౨ ॥ వినయానాంసమధికోవి
నయోనయసంయుతః । తేజసాంజనకం తేజఃప్రకృష్టంతపసాంతపః ॥ ౪౩ ॥
ఆధారస్సర్వభూతానా మనాద్యంతోజనార్దనః । తస్యేదంభావవిజ్ఞానే
మూఢాబ్రహ్మదయోపిచ ॥ ౪౪ ॥ అజోగృష్ణోతిజనసంసర్వాత్పాపం
తివిద్విషమః । స్వతంత్రోపిస్వభక్తానాం పరతంత్రఃప్రవర్తతే ॥ ౪౫ ॥
ససాక్షీకర్తౄణాందేవస్సర్వజ్ఞోగరుడధ్వజః । తస్యస్వరూపంమునయో

మృగయ నేనమాహితాః ॥ ౪౨ ॥ సంకర్షణోవాసుదేవః ప్రద్యుమ్న
శ్చతథాపునః । అనిరుద్ధతిఖ్యాతంతన్నూర్తీనాంచతుష్టయమ్ ॥ ౪౩ ॥
కీర్తితఃప్రణవపశ్చాద్ధృదయంతస్యభాస్వరమ్ । భగవాన్వాసుదేవశ్చ
మంత్రోయంతత్ప్రకాశకః ॥ ౪౪ ॥ మస్త్రరాజమిమంనిత్యంప్రజపేద్యస్స
మాహితః । సవిష్ణోఃకరుణాయోగాత్పిదీనాంభాజనంభవేత్ ॥ ౪౫ ॥ ఆప

➤➤➤ భగవత్కృతభూతసృష్ట్యాదివర్ణనమ్. ➤➤➤

న్నివారకస్సమృత్ప్రీషకోభుక్తిముక్తిదః । యథాససర్జభూతానికల్ప
దావేషమాధవః ॥ ౪౬ ॥ తత్సర్వంకథయిష్యామి సమాహితమనాశ్శృ
ణు । తస్యచింతయతస్సర్గం తేజోరూపాస్తరంహరే ॥ ౪౭ ॥ విరిశ్చిత్తి
విఖ్యాతం రాజసంగుణమాశ్రితమ్ । తస్య దేవస్యవదనా చ్ఛక్రోదేవస్సపా
వకః ॥ ౪౮ ॥ జక్షేయశ్చత్రిలోకేశః పాకకర్తణియఃప్రభుః । మనస
శ్చాభవచ్చంద్రః కరుణానిత్యశీతశాత్ ॥ ౪౯ ॥ అపాంసర్వాషధీనాంచవి
ప్రాణాంరక్షకస్సదా । నేత్రాభ్యాముదభూతుస్సర్వ స్తస్యవిశ్వప్రకాశ
కః ॥ ౫౦ ॥ శీతోష్ణవర్షకృత్కాలకారణం తేజసాంనిధిః । ప్రాణేభ్యో
స్యజగత్ప్రాణ సుమీరస్సమజాయత ॥ ౫౧ ॥ ధర్తాగ్రహర్షస్వర్గజ్జావి
మానానాంమహాబలః । నాభిదేశాత్సముత్పన్న మస్తరిక్షంమహాత్మనః ॥
౫౨ ॥ తస్యాసీచ్ఛిరసోవ్యోమ భూతసమ్భవకారణమ్ । పాదామ్బుజా
భ్యాముదభూద్భూమిర్భూతగణాశ్రయా ॥ ౫౩ ॥ వినిస్సృతాదిశస్సర్వా
శ్శ్రీత్రాభ్యాంపరమాత్మనః । భూర్భువాద్వాస్తథాలోకాస్తస్మిరణాత్త
స్యజన్మరే ॥ ౫౪ ॥ రసాతలాదిలోకాశ్చ యక్షరక్షోగణాశ్రయాః । ము
ఖబాహుపాదేభ్యో జనయామాససక్రమాత్ ॥ ౫౫ ॥ బ్రాహ్మణా
స్తత్రియాన్వైశ్యాకౌశూద్రాదీంశ్చకురూద్వహా । ఛన్దాంసియజ్ఞాస్తు
రగాగావోమేషావికాదయః ॥ ౫౬ ॥ అతర్కప్రథవాస్తస్మాదుత్పత్తిం
ప్రతిపేదిరే । సంకల్పాద్దేవదేవస్య తస్యస్థావరజగ్గయమ్ ॥ ౫౭ ॥ భూత
జాతమభూతాలో భూతోభావిభవంస్తథా । పిబత్యమ్ముసముద్రాణాం
బడబాసలరూపధృత్ ॥ ౫౮ ॥ కల్పాస్తకాలేతత్సర్వంవిపృజత్యాత్మనిష్ఠి
తమ్ । సశ్చారయతిభూతానాం వృత్తింసూర్యేన్దురూపధృత్ ॥ ౫౯ ॥
తమోనిరసనాచ్చపికాలధర్మప్రవర్తనాత్ । జగత్కల్పవిరమేన్యస్యస్వా

దరాస్తరే || ౬౦ || లీలాబాలాకృతిశ్చేతేపటపత్రేమహమ్బుధా । అథ
 చోదగ్రభోగీస్తగ్రభోగతల్పేనుభోచితే || ౬౧ || యోగనిద్రామవాహ్నితి
 సద్వితీయోబ్జవాసయా । నాభికాసారసంభూతా జ్వనయామాసపజ్జ-
 జాత్ || ౬౨ || సర్వేషాంజగతాంనాథోవిధాతారంచతుర్ముఖమ్ । లీలా
 హ్యేషాముకుందస్యస్వేచ్ఛాయోగప్రవర్తినః || ౬౩ || విజ్ఞాయతేనకేనా
 పియాభార్యేనసశశ్వరః । యదాధర్మస్యహనిస్సన్యదధర్మోవర్ధతేయ
 దా || ౬౪ || యదావామహతీంపీడాంభజనేదేవతాగణాః । యదా
 వలేపదుర్వారాయాన్తివృద్ధింసురద్రుహః || ౬౫ || భూమేర్భూమిజనా
 నాంచయదోదేతిమహద్భయమ్ । యదావానిజభక్తానాంసాధూనా
 మనివారితా || ౬౬ || దురంతాతంకజనసేవిపత్నముపపద్యతే । తదాతద
 నురూపాణిరూపాణ్యాస్థాయకౌతుకాత్ || ౬౭ || అధర్మమవధూయా
 శుకురుతేజగతోహితం || ౬౮ || సృజతివిధిసమాఖ్యోరాజసేనాత్మనా
 సౌవహతిహరిసమాఖ్యస్సత్త్వనిష్ఠఃప్రపంచమ్ । హరితిహరిసమాఖ్యస్తా
 మసీమేత్యప్రప్తింమధుమధనమహిన్నామస్తివేత్తానకోపి || ౬౯ || యజ్ఞా
 జ్ఞైకృతసకలాజ్ఞసద్ధిబద్ధంవారాహంవపురధిగమ్యలోకనాథః || ౭౦ || లైలేస్తిన్న
 భజదసాయథానివాసంతద్వక్ష్యేశ్యణవిబుధాధినాథసూనో || ౭౧ ||

ఇతిస్కాన్దేపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకటా
 చలమహాత్మ్యేదికధనం నామసప్తమోధ్యాయః.

సరాహభగవత్కృతధరణ్యధరణక్రమః.

భరద్వాజః || పురానిశాత్రయేధాతుఃప్రబుద్ధోమధుసూదనః || పు
 నఃప్రవృత్తింభూతానామన్వియేషధియాభృశమ్ || ౧ || వినావసుమతీ
 మన్యేభూతౌఘధరణక్షమాః । నభవస్తీతిహృదయేతర్కస్తస్యాజనిధ్రు
 వః || ౨ || అపశ్యత్ప్రకీర్ణానేనమహింసాతాళగోచరామ్ । అతిమాత్ర
 భయోద్విగ్నాంపరీతాంమహతాఽమ్బునా || ౩ || ప్రతిపేదేతదారూ
 పంభూసముద్ధరణోచితమ్ । ఉపాకర్తోష్ఠమసలజివ్యాంప్రణవఘోష
 ణమ్ || ౪ || చతురాన్నాయచరణంప్రాయశ్చిత్తఖురాశ్చితమ్ । ప్రా

గ్వంశశాకాయంవిలసద్దర్శరోమావళీయతమ్ ॥౧॥ ప్రవర్ణ్యావర్తసమృన్నం
 దక్షిణాగ్న్యదరాన్వితమ్ । స్రుక్తుణ్డమఖిలైస్సతైః స్సంవిభక్తాజ్జనంధి
 కమ్ ॥౨॥ దివ్యసూక్తసటాజాలంపరబ్రహ్మశిరస్తథా । హవ్యకవ్యరయో
 పేతంవిశుద్ధపశుజానుకమ్ ॥ ౩ ॥ ఉక్తాత్యక్తాదికచ్ఛన్దోమార్గమంత్రబ
 లాన్వితమ్ । సర్వయజ్ఞమయందివ్యంవారాహంరూపమాస్థితః ॥ ౪ ॥ అ
 న్వేష్టుంధరణీమభ్యేర్వివేశసలిలాస్తరమ్ । దంష్ట్రాబాలశశాంకోత్థలస
 త్కాంతిచయ్యైరాత్ ॥ ౫ ॥ కల్పాస్తసమయస్థితం తమ్నిసమపసార
 యన్ ॥ అభిభూతామ్బుభృద్ధోషైర్గుహుర్బ్రహ్మణ్డకస్తరాన్ ॥ ౬ ॥ నినా
 దముఖరానుభవన్తాఢైర్ధురుఘురుస్వనైః । ఖురప్రఖురవిన్యాసైర్దర్శరీకృ
 తవిగ్రహమ్ ॥ ౭ ॥ ఇతస్తతోవిలుతయన్నరగాణామధీశ్వరమ్ । తీవ్రై
 ర్నిశ్వాసపవనైరాపతాశంసరిత్సతేః ॥ ౮ ॥ ప్రాపయన్నతలస్పర్శమ
 స్తరందర్శనీయతామ్ । అతిదీర్ఘేణపోత్రేణమగ్నోన్తగ్నేనవారిధేః ॥ ౯ ॥
 సజ్జోభితానిపాథాంసి కుర్వన్నస్తర్యయాతదా । సప్తపాతాశమూలా
 ధస్థితాంతోయేభయాకులామ్ ॥ ౧౦ ॥ వేపమానాంసమాలాక్య
 ధరణీంపౌష్టమానసః । తామారోఘ్యస్వదంష్ట్రాగ్రమున్మమజ్జసరిత్ప
 తేః ॥ ౧౧ ॥ సంస్తాయమానోమునిభిర్జనలోకనివాసిభిః । తస్మిన్నుద్వహతి
 ప్రేష్టూదేవేపసుమతీంక్షణమ్ ॥ ౧౨ ॥ ప్రతిసీరాబభూవామ్భోవారిధేర్
 జ్జలోచితా । తదుద్ధరణవేళాయాంవరాహవపుషోర్జున ॥ ౧౩ ॥ గచ్ఛీర
 ఘామైరమ్భోధిః ప్రాపమజ్గళతూర్యతామ్ । ఉద్వృత్తవీచివిక్షిప్తశీక
 రాసారసంగతః ॥ ౧౪ ॥ భేజేముక్తాఫలచయో మజ్గళాక్షతవిభ్రమమ్ ।
 ఉదూఢాతేనదేవేన సాబభాసలిలాప్లుతా ॥ ౧౫ ॥ గాఢరాగసముత్ప
 న్నస్వేదక్లిన్నతనూరివ । ఇత్థముద్భృత్యభగవాన్స్తహింపాతాశమూల
 తః ॥ ౧౬ ॥ సుదృఢంస్థాపయామాసమధ్యేమ్బునిధిపాథసామ్ । తేనోద్భృ
 తాయాంమేదిన్యాం పూణాంతద్భూనభోంతరే ॥ ౧౭ ॥ జలీతతలృ
 తమర్యాదావ్యవచ్ఛిన్నమభూత్తదా । సంస్థాప్యపుథివీమిత్యంతదుర్వ్యా
 ధారసిద్ధయే ॥ ౧౮ ॥ దిగ్గజానహిరాజంచకమతంచన్యవేశయత్ । తేహ
 మపిచసర్వేహమాధారత్వేనసాదరమ్ ॥ ౧౯ ॥ అవ్యక్తరూపేంస్త్వాం
 శక్తిం యయోజచదయానిధిః । తతోధరాంసముద్భృత్యస్థితంకిటితనుం

హరిమ్ ॥ ౨౪ ॥ తుష్టుపుసునకాద్యాస్తం జనలోకనివాసినః । తదావరా
హవపుష మారాధ్యపురుషోత్తమమ్ ॥ ౨౫ ॥ తదాజ్ఞయాజగద్భ్రహ్మయ
థాపూర్వమకల్పయత్ ॥ అర్జునః ॥ కల్పస్తసలిలేమగ్నా కథంతివృథా
రియమ్ ॥ ౨౬ ॥ సప్తపాతాళలోకాధః కిమాధారామహామునే । క
ల్పకాలకియానేష స్యాత్తద్వృత్తిశ్చకీదృశీ ॥ ౨౭ ॥ ఏతద్విస్తార్యసక
కల్పవృత్తాస్తకథనపూర్వకశ్వేతవరాహవతారకథనమ్ ॥ ౨౮
లం మమబ్రహ్మన్తు నేవద ॥ ధరద్వాజః ॥ వినాశికానాంషష్ట్యాన్యాన్మాడి
కై కాదినంభవేత్ ॥ ౨౯ ॥ తత్తష్ట్యాదివసాస్త్రింశన్తాసఃషడ్వద్యాయత్తకః ।
మాసాద్యావృతురిత్సుక్తస్టైష్ట్యిర్వత్సరోభవేత్ ॥ ౩౦ ॥ అయనద్విత
యాకార శ్వేతవహ్నిస్థనంశ్రయః । దేవాసురాణామన్యోన్య మహో
రాత్రంవిపర్యయాత్ ॥ ౩౧ ॥ ఉత్తరందక్షిణంభానో రయనేతేయథాక్ర
మమ్ । మానుషాద్దైఖిఖ్యో మఖ్యాసావకసాగరైః ॥ ౩౨ ॥ మహాయు
గంభవేత్పార్థ కృతాద్యాకారసంయుతమ్ । సప్తత్యాసై కయాకాలోయు
గానామస్తరంమనోః ॥ ౩౩ ॥ అస్తి ఛేచ్ఛితవరాహాఞ్శ్యే కల్పేజాతాన్త
నూశృణు । స్వాయమ్భువస్సౌర్మృగమస్తతస్సాన్విరోచిహమనుః ॥
౩౪ ॥ ఉత్తమస్తామసాఖ్యశ్చరైవతశ్చాక్షుషాహ్వయః । ఏతేగతాః
ప్రాజ్ఞనవష్టశ్చైస్త్రిసురతాపసాః ॥ ౩౫ ॥ వైవస్వతోవర్తతేద్య సప్త
మోమనురర్జున । ఆదిత్యవసురుద్రాద్యాస్తతా లేదేవతాగణాః ॥ ౩౬ ॥
ఇష్ట్యాశ్వమేధశతకం తేజస్వీప్రాపశక్రతామ్ । విశ్వామిత్రోహమతి
శ్చజమదగ్నిశ్చకాశ్యపః ॥ ౩౭ ॥ వసిష్ఠోగౌతమశ్చైవ తేవై సప్తషయో
ర్జున । ఇత్యౌకుప్రముఖాశ్శూరామనుషుత్రామహాబలాః ॥ ౩౮ ॥ అవ
సింహాలయామాసుర్నిత్యంధర్మపరాయణాః । సూర్యదక్షబ్రహ్మధర్మరు
ద్రాణాంపంచనూనవః ॥ ౩౯ ॥ సావర్ణికాచ్యభౌత్యాద్యా భవిష్యన్తను
సప్తకమ్ । చతుర్దశవిధాతుస్తే భవన్తిమనోహని ॥ ౪౦ ॥ తత్కల్పసం
జ్ఞంతస్యాస్తేనిశాన్యాత్తత్సమంశృణు । దినావసానసమయే బ్రహ్మణఃపా
ణ్ణునన్దన ॥ ౪౧ ॥ జాయతేవగ్రహోఘోరః పృథివ్యాంశతవాషేకః ।
తస్మిన్నవగ్రహేపుథ్వాన్యం నీరసాయాంధనజ్జయ ॥ ౪౨ ॥ చతుర్విధాని
భూతాని సమాయాన్తిపరిక్షయమ్ । తదాతప్తసిరాకారైరుపేతోఘర్త

దీధితి: || ౪౨ || మయూఖైరగ్నిసదృశై ర్వమద్భిఃపావశఃశ్చటాః | వినష్ట
 గ్రామనగర కైలవృక్షాదికాననా || ౪౩ || కూర్తృవృష్టావమోర్వస్యా తప్తా
 యపిణ్డనన్నిభా | తతోవిభాతుర్గాతేభ్యఃపుముత్సన్వా మహాఘనాః ||
 ౪౪ || ఆచ్ఛాదయన్తోగగనం గర్జితధ్వనబద్ధరాః | నితపీతాదుగత్యా
 మాశ్చిత్రవర్ణాశ్చభీమాః || ౪౫ || కైలేభశాభవృక్షాది నానాయావసమ
 న్వితాః | తేకతాబ్జమితంకాలం మహావృష్టింవిసత్వతే || ౪౬ || తేనాంభసా
 శమంయాతి సూర్యోద్భాతోమహానలః | భూయశ్చనవవమాణి వ
 షఃస్త్యగ్రంమహాఘనాః || ౪౭ || తదమ్భసానముద్వేలా వికృతింయా
 న్నివార్థయఃకల్పాంతామ్బుదనిర్ముక్తం లోకాన్వ్యాప్తో తిరజ్జలమ్ || ౪౮ ||
 భూర్భువస్సర్వహర్లోకా నావృణోతితమోమహత్ | తదానిమగ్నాన
 లిలేమహీపాతాశములగా || ౪౯ || అనష్టాకథమప్యస్తే బ్రహ్మశక్త్యవ
 లమ్బితా | అథనిశ్వాససమ్భూతో మారుతోబ్రహ్మణోజాన || ౫౦ ||
 ఉతాసరయతితాత్పర్యా కల్పాన్తోత్థాన్తహాఘనాః | ఏవంప్ర
 వృద్ధఃపవన శ్శతసంవత్సరాత్తేకమ్ || ౫౧ || కాలంనిరస్తరంవాతి
 దుర్నివారరయోత్థితః | తముగ్రమనిలంహిత్యా హరేర్నాభినరోరు
 హే || ౫౨ || యోగనిద్రామవాప్తోతి తస్మిన్నాథసిపద్మభూః | యోగ
 నిద్రానుషక్తస్య యాతితస్యజగద్విభోః || ౫౩ || తావతీశరవ్రోపార్థది
 సంయావత్ప్రమాణకమ్నిశాయాంసమతీతాయా ముత్థితోవేగవాన్పు
 నః || ౫౪ || సృజత్యఖిలజన్మాన్వై పూర్వవచ్ఛాననాద్ధరే | కల్పేకల్పే
 సముచితై రూపైఃపాతిజగద్ధరిః || ౫౫ || అస్మిన్కల్పేశ్వేతవర్ణాం ప్రా
 త్తవాన్యజ్ఞపోత్రితాం | వరాహావపుషాదేవో విహరన్నవసితలే || ౫౬ ||
 స్వపూర్వనియతావాసం ప్రపేదేవేజుటాచలమ్ | స్వామిపుష్కరిణీతీ
 రే చరంశ్చిరమథోక్షజః || ౫౭ || భక్త్యాపరమయాయుక్త మవశ్యజ్జలజా
 సనమ్ | సంపూజ్యప్రార్థయామాస బ్రహ్మతంభూతభావనమ్ || ౫౮ ||
 పురాతనీనిజాంస్వామి స్ఫుజదివ్యాంతమామితిగృహీత్వానునయంతస్య
 త్యక్త్వాతాంమాకరాకృతిమ్ || ౫౯ || అనన్యభజనీయాంస్వాం ప్రాపవి
 శ్వాత్మికాంతనుమ్ | తథాస్థితంగిరాతత్ర కృత్యావృత్తానామూర్జితమ్ ||
 ౬౦ || ద్రష్టుంనశేకుస్పర్శేపి కాలేనబహునాపిచ | అర్జునః | దర్శనస్తర

నాదీనాం హరిరిథమగోచరః । ౬౧ ॥ కథంప్రత్యక్షతాంప్రాప మాను
 సాణాంమహామునే । భాగ్యభూతోభజగతాం యఃకోవాఽరాధ్యతంవిభు
 మ్ ॥ ౬౨ ॥ వీవంప్రకాశయామాసకథామేతాంనివేదయ ॥ ౬౩ ॥ హరికథా
 ప్రమాంధురితాపహంకథయతాంసకలాగమవిద్యవాక్ । సుకృతినాంస
 నుసంప్రతిధుర్యతా మునివరేణ్యమమాద్యసమాగతా । ౬౩౪ । ... *

ఇతి సా-స్తపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే వరాహవతార
 కీర్తననామాష్టమోధ్యాయః.

శక్తిభిధానసృపవృత్తాంతః.

భరద్వాజః ॥ శృణుపార్థప్రవక్ష్యామి కథామాశ్చర్యకారిణీమ్ ।
 యథాసాధగవాసస్తి శ్చైలేప్రాప్తఃప్రకాశతామ్ ॥ ౧ ॥ శ్రుతాభిధా
 నోన్మపతిరస్తి హేహయవంశజః । యఃప్రజాస్సన్విభవచిరంశశాసధరణీప్ర
 జాః ॥ ౨ ॥ తస్యపుత్రోగుణనిధి శ్శృంభామమహీపతిః । పాలయామా
 సవనుధాం సర్వశాస్త్రువిశారదః ॥ ౩ ॥ తస్యవిష్ణోజగన్నాథే పుణ్డరీకా
 యతేక్షణే । బభావనిశ్చలాభక్తిః పరిత్యక్తస్యసంశ్రయా ॥ ౪ ॥ దే
 వదేవంజగన్నాథ మనస్తంపురుషోత్తమమ్ । ప్రగాఢనిశ్చయోనిత్యం ధ్యా
 యన్నద్భుతవైభవమ్ ॥ ౫ ॥ చక్రేవ్రతానిపుణ్యాని దానానివివిధానిచ ।
 వేదవేద్యస్యనియతం ప్రీత్యర్థంమధువిద్విషః ॥ ౬ ॥ తముద్దిశ్యైవవిదధేవా
 జమేధాదికానక్రమాత్ ॥ యథోక్తదక్షిణాయోగాత్ప్రీణితాశేషభూ
 నురః ॥ ౭ ॥ ఇష్టాపూర్తాత్తకంచక్రే కర్తవ్యతమతన్దిగ్రతః । విన్యస్తహృ
 దయోనిత్యం కేశశేభక్తవత్సలే ॥ ౮ ॥ స్మరత్యజస్రంగోవిద్ధం జపత్యచ్యు
 తమవ్యయమ్ । పూజయత్యజ్జనయనం సంకీర్తయతిశాన్తిణమ్ ॥ ౯ ॥ శృ
 ñోతినతతంరాజా సంసారార్ణవతారిణీః । పౌరాణికైఃస్సమాఖ్యాతాః ప
 విత్రావైష్ణవీకథాః ॥ ౧౦ ॥ బ్రాహ్మణానర్చితస్త్వాయం హరిప్రీత్యర్థమేవ
 చ । ఇత్థంసర్వాత్తనాయుక్తోప్యశ్రాంతంపుధిపీపతిః ॥ ౧౧ ॥ నాపశ్యచ్ఛా
 శ్వైశ్చశ్రవ్యం స్వతస్త్రింపురుషోత్తమమ్ । అప్రాప్యదర్శనంవిష్ణోస్స
 ర్వయజ్ఞమయాత్మనః ॥ ౧౨ ॥ సశోకాక్రాంతహృదయః పరాంచింతాము

చింతాకులంశఙ్ఖనృపమ్మృత్యుశ్యరూపభగవదుక్తిః॥౧౧౬౬॥
 పాగమత్ ॥ శంఖః ॥ పరస్పమాన్తేర్జ్జననై రతీతైర్దుష్కృతంబహు ॥ ౧౩ ॥
 కృతంమయాయదప్రాప్తం హృషీకేశస్యదర్శనమ్ । ఉపార్జితానాంతవ
 సామనేకైఃపూర్వజన్తభిః ॥ ౧౪ ॥ అఖణ్డంహిఘలంవిష్ణోర్దర్శనంమధుఘా
 తినః । కథన్నయాయాద్భగవాన్విషయంమమనేత్రయోః ॥ ౧౫ ॥ కదా
 వాలభ్యతేశ్రేయస్తద్వాక్యాకర్ణనాత్కమ్ । హాధిజ్ఞాంవిహితాగసం-
 క్రియాసాఫల్యవర్జితమ్ ॥ ౧౬ ॥ నారాయణకృపాదూరం సంసారక్లేశగోచ
 రమ్ ॥ భరద్వాజః ॥ ఇతిచింతాకులేతస్మిన్ రాజ్ఞిజీవితనిష్ప్రహే ॥ ౧౭ ॥
 అదృశ్యమూర్తిస్సర్వేషాం శృణ్వతామాహాకేశవః ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ మాశో
 కస్యవశంయాయా శృణువత్క్యామితేహితమ్ ॥ ౧౮ ॥ మదేశశరణం
 సాధుం త్వంత్యక్యామికథంనృప । అయంవేజ్జటనామాద్రిప్రీషులో
 కేషువిశ్రుతః ॥ ౧౯ ॥ వైకుణ్ఠాదపిమేరాజన్నావాసోతిప్రియావహః ।
 తంగత్వాభూధరవరం తవభక్త్యాతపస్యతః ॥ ౨౦ ॥ గతేసహస్రేవర్షాణాం
 యాస్యామ్యులోకనియతామ్ । భవానివోద్యతోగస్త్య మమదర్శనమజ్ఞా
 సా ॥ ౨౧ ॥ క్వవాసందృశ్యతేవిష్ణు రేవమాహచతుర్ముఖమ్ । వృషభాద్రా
 హర్ద్రస్థం లభ్యతేనియతాత్తభిః ॥ ౨౨ ॥ గచ్ఛత్రతేతిమునయే కథయా
 మాసపద్మభూః । అమౌజనమ్భవేనేత్ర మాదిప్యకుమ్భసమ్భవః ॥ ౨౩ ॥
 అజ్ఞానాద్రామదావాసే తపస్తప్తంసమేష్యతి । తస్మిన్తహీధరేపుణ్యేకృ
 తవాసోభవానపి ॥ ౨౪ ॥ ఆరాధ్యమాంతపోనిష్ఠో మమదర్శనమాప్సుసిభ
 భగవదుక్త్యాశఙ్ఖనృపస్యశ్రీవేజ్జటాచలాగమనమ్ ॥
 రద్వాజః ॥ ఇత్యాజ్ఞప్తోభగవతా శఙ్ఖోదానవవైరిణా ॥ ౨౫ ॥ జగామప్రీతిమ
 తులాం ధన్యోస్తీతిస్వచేతసి । విన్యస్యతనయంవజ్రం ప్రజాపాలనకర్తరి ॥
 ౨౬ ॥ గోవిందదర్శనాపేక్షీ నారాయణగిరియయా । అస్యశృంగేనముత్తు
 క్లేస్వామిపుష్కరిణీంశుభామ్ ॥ ౨౭ ॥ దివ్యైఃపయోభిరాపూర్ణా మప
 శ్యదమృతోపమైః । అనేకసిద్ధగన్ధర్వ దేవర్షిగణసేవితాం ॥ ౨౮ ॥ భవ
 తామప్రశంసనీం సర్వతీర్థసమాశ్రయామ్ । జలకాకబకకౌశ్చ హంసకా
 రణ్ణపాకులామ్ ॥ ౨౯ ॥ కుముదోత్పలరాజవసాగన్ధికమనోహరామ్ । తాం
 దృష్ట్వాపద్మినీందివ్యాం తత్తీరేవిహితోటజః ॥ ౩౦ ॥ తోషితస్సన్ననసా

నాదైన్యనిర్వికల్పమనోగతిః । సర్వకర్మాణివిన్యస్యజగదీశేజనార్దనే ॥ ౩౧ ॥

→ భగవద్దర్శనార్థమగస్త్యస్యశ్రీవేంకటాచలగమనమ్. ←

జపధ్యానపరోనిత్యంతపస్తేపేసుదారుణమ్ । తస్మిన్నేవమునిఃకాలేశాస
నాత్పరమేష్ఠినః ॥ ౩౨ ॥ అగస్త్యోస్యాససాదాద్యం శైలంమునిశతావృ
తః । ప్రతీచీందిశమారభ్యకృతయత్నఃప్రదక్షిణే ॥ ౩౩ ॥ పశ్యంస్తీర్థానిపు
ణ్యానిబభ్రామసుచిరంగిరౌ । తత్రతత్రదదర్శాసాహరిదర్శనలాలసాః ॥
౩౪ ॥ విరించిగుహశక్రేశవిష్వక్సేనాదికాన్కృమాత్ । సనకాద్యాం
శ్చయోగీంద్రాన్నారదప్రముఖాన్సృషీత్ ॥ ౩౫ ॥ సింధగస్థర్వదైతేయ
యక్షరాక్షసపన్నగాః । తైస్సైస్సమ్మాన్యమానోసాప్రశ్రయప్రియభాష
ణైః ॥ ౩౬ ॥ పశ్యన్నాశ్చర్యభూతాని సర్వాణిచిచారహ । స్నాత్వా
తీర్థేషుసర్వేషు స్నాన్తథారాదికేషుచ ॥ ౩౭ ॥ తత్రతత్రార్చయామా
సగోవిన్దంజగతాంపతిమ్ । ఏవంభ్రాన్త్వాగతేర్ద్దానాం సహస్రేమునిస
త్తమః ॥ ౩౮ ॥ అపశ్యన్ముగ్ధరీకాక్షంచిన్తాశోకపరోభవత్ । తస్మిన్నా-

→ అగస్త్యమృతిగురువస్వాద్యుక్తిః. ←

లేసమాజగ్న్యర్థిషణోశనసాపునః ॥ ౩౯ ॥ రాజోపరిచరోనామ వసుశ్చ
తమృషీశ్వరమ్ । అస్మాకంసఫలంజాతంజీవితంమునిసత్తమ్ ॥ ౪౦ ॥ దృష్టో
భవాన్యదస్తాభిర్నారాయణాభవాపరః । బ్రహ్మణాలోకనాథేనయదా
దిష్టావయంమునే ॥ ౪౧ ॥ అచ్యుతాలోకనపరాస్తదిదంకథ్యతేతవ ।
అస్తిదక్షిణదిగ్భాగేవేంకటానామభూధరః ॥ ౪౨ ॥ శ్వేతద్వీపాదపి
హరేరావాసోయమదీప్తిరః । తస్మిన్నిరావగస్త్యస్యశజ్జస్యచమహీపతేః ॥
౪౩ ॥ దర్శయిష్యతిగోవిన్దోనిజరూపంజగద్గురుః । తదానీంసర్వదేవా
నామృషీణాంయక్షరక్షసామ్ ॥ ౪౪ ॥ అస్మాకంచేవచేవస్యదర్శనంసమృ
విష్యతి । అచిరేణైవతద్భావితతస్మస్త్యక్తకల్పః ॥ ౪౫ ॥ అన్వేష్యంగ
చ్ఛతాగస్త్యంతస్మిన్నారాయణాచలే । ఇత్యాజ్ఞప్తావయంధ్రాతాసమా
గమ్యాత్రభాగ్యతః ॥ ౪౬ ॥ దృష్టవన్తోమహాభాగభవస్తంభూరితేజసమ్ ।
భవతాసహితాగత్వాస్వామిపుష్కరిణీతలే ॥ ౪౭ ॥ తమప్యాలోక
యిష్యామశ్శబ్దంభాగవతోత్తమమ్ । భరద్వాజః ॥ గీష్పతిప్రముఖైరిత

అగస్త్యాదికృతశ్రీవేంకటాచలస్థరమ్యవస్తుదర్శనమ్.
 మాదిప్తఃకుమ్భనమ్భవః । ౪౮ । శోకజాలంపరిత్యజ్య యయాత్రై సుహి
 తోద్రుతమ్ । సదదర్శమహావృత్తాః ఫలపుష్పభరానతాః । ౪౯ । ప్రయా
 ణశాఖానికర ఛాయాఛాదితది క్తటాః । సింహదంతావళవ్యాఘ్రు వరా
 హామహిషాదికాః । ౫౦ ॥ మృగానాలోకయామాసపథానంచాస్తరా
 స్తరా । తైస్తదానీందదృశిరే సానవోష్యమ్బుభృద్భృతః । ౫౧ ॥ సువర్ణ
 రాప్యతామ్రాది శోభితాస్తత్రతత్రతు । ఉచ్చలచ్ఛీకరాసారనిర్వాపి
 తదివోకసః । ౫౨ ॥ వేగోద్ధృతశిలాదృష్టాశ్చతశోగిరినిర్వరాః । తేమా
 మాపాదయామాస ప్రమోదంమందమారుతః । ౫౩ ॥ కమలామోదసం
 వాహీవిచరన్గిరిసానుషు । శుకానాంకోకిలానాఞ్చ తదాశుశ్రువిరేగిరః । ౫౪ ॥
 తత్రతత్రసమాసీనా న్విస్తీర్ణాసుదృవత్సుతే । సిద్ధానపశ్యన్కృష్ణ
 స్యగాయతోగుణవైభవమ్ । ౫౫ ॥ అగస్త్యప్రముఖాస్త్ర్యే పరికమ్య
 మునీశ్వరాః । స్వామిపుష్కరిణీందివ్యాందదృశుర్విమలోదకామ్ । ౫౬ ॥
 తత్తీరేవిహితావాసమపశ్యన్చభూపతిమ్ । వాఙ్మనఃకాయజంకర్తృనన్ని
 వేశ్యస్థితంహరా । ౫౭ ॥ సతానాలోక్యసహసా మునీంద్రాః సంతతప్ర
 తాః । యథోక్తమకరోత్సుఖాం ప్రణామస్తుతిపూర్వికామ్ । ౫౮ ॥ ఆసీ
 నాస్తత్రతేనర్వే సంభావ్యాన్యోన్యముత్సుకాః । గోవిందకీర్తనపరాః
 కృతార్థత్వంప్రపేదిరే । ౫౯ ॥ ... *

ఇతిసా-స్తపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మేభగవత్పు
 స్థర్షనేపుయాశ్రీవేంకటాచలమృతిశఙ్ఖాగస్త్యాదిన
 మాగమకథనంనామ నవమోధ్యాయః.

అగస్త్యశఙ్ఖాదితపస్తుష్టభగవదావిర్భావఘట్టః.

భరద్వాజః । తేమాంహరాజగన్నాథే సమావేశితచేతసామ్ । ది
 నత్రయంగతంతత్రపూజాస్తోత్రపరాత్మనాం । ౧ ॥ తృతీయేదివసేప్రాప్తే
 తేనర్వేనిద్రితానిశి । అస్తేచతుర్థయామస్యదదృశుస్సృన్నముత్తమమ్ ।
 ౨ ॥ శఙ్ఖచక్రగదాపాణిం ప్రసన్నంపురుషోత్తమమ్ । వరదానాయసం
 ప్రాప్తమపశ్యత్సేరలోచనమ్ । ౩ ॥ ఉత్థాయముదితార్తాన్యోగృహ

ద్విర్గత్యసావనే । స్వామిపుష్కరిణీతోయే సస్సుర్విధివదాదరాత్ ॥
 ౪ । విధాయవిధివతః-ర్త్వసర్వేదినముఖోచితమ్ । గృహస్సృత్యాయు
 ర్దేవమారాధయితుమచ్యుతమ్॥ సద్యశ్శ్రీయస్కరంమాన్తే నిమిత్తం
 పక్షిసూచితమ్ । దృష్టాప్రసాదం దేవస్య కరణం మేనిరేతదా ॥ ౬ ॥ త
 తస్మిలోకకర్తారం పూజయిత్వాజనార్దనమ్ । తుష్టపుర్వివిధైస్తాపైతైః
 పవిత్రైర్వేదవర్ణితైః ॥ ౭ ॥ స్త్రోతావసానేకాస్తేయమునీన్ద్రీకుమ్భసమ్భ
 వః । జజాపశబ్దసహితోమస్త్రీమష్టాక్షరంహరేః ॥ ౮ ॥ ఇత్థం తేహంజగ
 త్స్వామి న్యచ్యుతేర్పితచేతసామ్ । అగ్రభాగేప్రాదురభూదేకం తేజోమ
 హద్భుతమ్ ॥ ౯ ॥ అనేకకోటిసజ్జ్ఞానా మాదిత్యేన్దుహవిర్భుజామ్ । ఏకీ
 భూయామ్భరతలే జ్యోతిర్జాలమివస్థితమ్ ॥ ౧౦ ॥ తత్రేజోపీత్యతేనర్వే
 నితాన్తాశ్చర్యగోచరాః । దధ్యుర్నారాయణందివ్యం పరమానందవిగ్రహ
 మ్ ॥ ౧౧ ॥ వాక్తానసపథాతీతంవిశ్రుతైశ్వర్యభాసురమ్ । సహస్రనేత్రం
 సాహస్రబాహుపాదైస్సమన్వితమ్ ॥ ౧౨ ॥ తప్తకార్తస్వరనిభస్ఫురతా-
 న్తిమనోహరమ్ । దంష్ట్రాకరాళందుర్దర్శనవమస్తందహనచ్ఛటాః ॥ ౧౩ ॥
 కౌస్తుభేనవిరాజస్తందధానమురసిశ్రియమ్ । అచిచిన్త్యమనాద్యంతమత్య
 స్తథయదాయుక్తమ్ ॥ ౧౪ ॥ ప్రకాశయన్తంబ్రహ్మాంధంసర్వమాత్మనిసర్వ
 గమ్ । అగస్త్యశబ్దప్రముఖాస్తేనర్వేహృష్టచేతసః ॥ ౧౫ ॥ తమాలాక్యజ
 గన్నాథం భూయోభూయోవవన్దిరే । భ్రమన్తిలోకరత్నార్థమాయుధా
 నితదాహరేః ॥ ౧౬ ॥ నిజతేజోబలోపేతాన్యాజగ్తుస్తంనిషేవితమ్ । చ
 క్రమర్కప్రభందివ్యాగదాఖిన్ద్రశ్చనన్దకః ॥ ౧౭ ॥ పుష్కరికంచోగ్రరవఃపా
 ఞ్చజన్యశ్శశిప్రభః । తదాబ్రహ్మాంధమఖిలంపూరయామాసనిర్భరః ॥ ౧౮ ॥ పా
 ఞ్చజన్యస్యనిదస్సర్వాసురభయజ్జరః । పాఞ్చజన్యస్వనిశ్రుత్వా ని
 తాన్తాశ్చర్యభీషణమ్ ॥ ౧౯ ॥ ఆయుర్దేవతాస్సర్వా స్సంస్వంవా
 హనమాస్థితాః । బ్రహ్మరుద్రశ్శతమఖస్సనకాద్యాశ్చయోగినః ॥ ౨౦ ॥
 వసిష్ఠముఖ్యామునయోగధర్మోరగకిన్నరాః । విష్వక్సేనోగరుత్మాంశ్చవి
 స్టుభృత్యాజయాదయః ॥ ౨౧ ॥ సరూపాశ్చైవయేనిత్యాశ్శ్వేతదీప్తిపనివా
 సిన్ః । నుమనోద్రుమసమ్భూతాసుమనోవృష్టిరద్భుతా ॥ ౨౨ ॥ పపాత
 మేదురామోదమోదితాశేషమానసా । నన్మతుర్దివ్యసుదృశోజగుకిన్నర

పుష్పవాః ॥ ౨౩ ॥ తుష్టుపుర్వర్వతరళాసురగన్ధర్వచారణాః । దృష్ట్వాతే
పుష్కరీకాక్షం ప్రసన్నంభ క్తవత్సలమ్ ॥ ౨౪ ॥ ప్రణమ్యతోషయామా
సు సాష్టాంగంవివిధై స్తనైః ॥ బ్రహ్మాదయః ॥ జయవిష్ణోకృపాసిన్ధో జ
యతామరసేక్షణ ॥ ౨౫ ॥ జయలోకై కవరదజయభక్తార్తిభజ్జన । అనన్త
మక్షరంశాన్తమవాజ్ఞనసగోచరమ్ ॥ ౨౬ ॥ కోవాభవన్తంజానాతిచిదా
నన్దమయాత్మకమ్ । అణోరణుతరంస్థూలా త్ఫులంసర్వాన్తస్థితమ్ ॥
౨౭ ॥ త్వాయామనన్తిపురుషం ప్రకృతేఃపరమచ్యుతమ్ । వేదాన్తసార
రూపంత్వాంసర్వాన్తర్బాహ్యవర్తినమ్ ॥ ౨౮ ॥ కోహివర్ణయితుంశక్తో
మాయాయత్తేషుదేహిషు । భవదీయమిదంరూపందృష్ట్వాతిభయదాయ
కమ్ ॥ ౨౯ ॥ భయోద్విగ్నావయంసర్వేశాన్తంరూపంభజన్వహ ॥ భర
ద్వాజః ॥ ఇతిస్తుతోవిరిఞ్చద్యైః ప్రసన్నోగరుడధ్వజః ॥ ౩౦ ॥ మేఘ

❧ బ్రహ్మాదిప్రార్థనయాభగవద్గృహీతసామ్యరూపప్రకారః. ❧

ఘోషప్రతిమయావాచాసాదరమబ్రవీత్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ భయావహా
మిహుంమూర్తిముత్సృజ్యాహంప్రియావహమ్ ॥ ౩౧ ॥ శాన్తంరూపం
భజిష్యామిహంపశ్యేతనిరాకులః । ఇత్యుక్త్వాంతర్హితోభూత్వా తస్మి
న్నేవక్షణాన్తరే ॥ ౩౨ ॥ విమానేరత్నఖచితే బభూవసుఖదర్శనః । చ
న్ద్రబిమ్బాననశ్చాన్తసీలోత్పలదళద్యుతిః ॥ ౩౩ ॥ సువర్ణావణావననో
రత్నభూషణభూషితః । శఙ్ఖచక్రగదాపద్మలసత్కరచతుష్టయః ॥ ౩౪ ॥
తమాలోక్యరమాకాన్తంభూయోభూయోవవన్దిరే । సతోషయిత్వాబ్ర
హ్మాదీనభీష్టప్రతిపాదనైః ॥ ౩౫ ॥ అవోచద్వినయానమ్రమగస్త్యంముని
పుష్పవమ్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ త్వంమునీన్ద్రవ్రతైర్హోరైశ్చీదైర్దాన్తప్రతిసంప్రతి॥

౩౬ ॥ పరిక్లిష్టోసిదాస్యామివరాన్స్తేభీప్సితాన్వద ॥ భరద్వాజః ॥ నిశమ్య
వాక్యంశ్రీభర్తుః ప్రణమ్యచపునఃపునః ॥ ౩౭ ॥ సరోమాఞ్చితసర్వాజ్ఞఃకు

❧ అగస్త్యప్రార్థనయాస్వర్ణనద్యాభగవద్దత్తసర్వాధికత్వప్రాప్తిః. ❧

మృజన్తావచోబ్రవీత్ ॥ అగస్త్యః ॥ యద్గుతంయత్తపస్తప్తంయదధీతం
శ్రుతంమయా ॥ ౩౮ ॥ తత్సర్వంసఫలంజాతమాదృతోస్త్రియతస్త్వయా ।
ఏషోహమేవధర్మత్వాత్త్రిషులోకేష్వపిప్రభో ॥ ౩౯ ॥ త్వంవిచిన్వంత

మధునా మామన్విష్యాగతోసియత్ । త్వత్ప్రసాదాత్పురై వాహం ప్రా
 ప్తాభిలమనోరథః ॥ ౪౦ ॥ సపశ్యామివిచిన్త్యాపి ప్రాప్యసంప్రతిమాధవ!
 తథాపిచాషలాజేత త్వవవిజ్ఞాప్యతేప్రభో ॥ ౪౧ ॥ త్వత్పాదామ్బుజయో
 ర్భక్తి మేవంకురునిరస్తరామ్ । అవధారయచైతత్త్వం సురప్రార్థనయా
 మయా ॥ ౪౨ ॥ నదీసువణముఖరీ స్నాతాఘాఘునివాశినీ । సాభవచ్చై
 లకటక సమాసన్నా సమాగతా ॥ ౪౩ ॥ తాంకృతార్థయలోకేశ త్వదను
 గ్రహవృత్తిభిః సువణముఖరీతోయే స్నాత్వా యేవేజ్జ కుస్థితమ్ ॥ ౪౪ ॥
 పశ్యన్తిభుక్తిముక్త్యోస్తు భూయాసుర్భాజనానితే । అల్పాయుషానరా
 మూఢా జ్ఞానయోగపరిచ్యుతాః ॥ ౪౫ ॥ సశక్నువన్తిత్వాంద్రస్తుం వ్రతా
 ధ్యయనకర్తృభిః । సదాస్మిన్నాస్థితశ్చైతే సర్వేషాంచజగద్గురో ॥ ౪౬ ॥
 ప్రసాదసుముఖోదేవ కాక్షీ తార్థప్రదోభవ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ యత్పార్థి
 తంత్యయావిప్రత త్తథైవభవిష్యతి ॥ ౪౭ ॥ నూనమప్రతిమాలోకే మయి
 భక్తికృతాత్వయా । జాహ్నావీవనదీసేయం సువణముఖరీమునే ॥ ౪౮ ॥
 స్యాదాశాస్యాసురాణాంచ వాఙ్మతశ్రీవిధాయినీ । స్వామిపుష్కరిణీచే
 యం నదీమూర్త్యాసమన్వితా ॥ ౪౯ ॥ సంక్రమిష్యతి తాం దివ్యాం నదీంతీర్థా
 ఘనంశ్రయా । వైకుంఠానామ్నై శైలేస్త్విన్నద్యప్రభృతినర్వదా ॥ ౫౦ ॥ కృత
 వాసోభవిష్యామి మునేప్రార్థనయాతవ । సువర్ణముఖరీస్నాన త్కౌళితా
 ఘాఘుకర్దమాః ॥ ౫౧ ॥ అస్మిన్నైవకుంఠశైలేమాం యేపశ్యన్తిసమాహితాః ।
 భువిపుత్రాదినమ్పన్నా స్సర్వైశ్చోర్యసమన్వితాః ॥ ౫౨ ॥ మృతాశ్రీవి
 ష్టపేభోగా నాకల్పమనుభూయచ । పునరావృత్తిరహితం కేవలానందభా
 సురమ్ ॥ ౫౩ ॥ మత్పదంసమవాప్స్యన్తి నాత్రకార్యావిచారణా । మాం
 ద్రస్తుమాగతాత్సర్వా ప్రతీత్యాభీప్సితైశ్చుభైః ॥ ౫౪ ॥ యోజయిష్యా
 మిసతతంత్యద్వచోగౌరవాన్తునే । పుత్రార్థినాంబహున్నుత్రాధనా
 నిచధనార్థినామ్ ॥ ౫౫ ॥ తథైవారోగ్యకామానాం రోగశాంతింగరీయసీ
 మ్ । తీవ్రావర్తరిభూతానాం తథైవపన్నివారణమ్ ॥ ౫౬ ॥ దాస్యా
 మ్యభీష్టితాస్థోగా స్తల్లభానపిసర్వదా । యేయానామానపేక్ష్యేహ

ప్రేమ నేమాంసమాగతాః ॥ ౫౭ ॥ అవాత్సవ నితేనర్వ తాంస్తానా-
మాన్న సంశయః ॥ స్థితావాయత్రకుత్రాపిమాంస్తర నైనరో త్రమా॥

→→ శబ్దస్యపవరప్రదానపూర్వకభగవద స్తద్ధానమ్. ←←

౫౮ ॥ తేనర్వేవాశ్చితాంసిద్ధిం లభ నేమత్ప్రసాదతః ॥ భరద్వాజః॥
ఇత్యుక్త్వాతంముని దేవ శ్శబ్దమాలాకృతభూపతిమ్ ॥ ౫౯ ॥ శృణ్వతాం
బ్రహ్మముఖ్యానా మిదంవచనమబ్రవీత్ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ ప్రీతోస్తి శ
బ్దభక్త్యాతే వృణీష్వాభీప్సితంవరమ్ ॥ ౬౦ ॥ దదామివరదోహంతే క్రశి
ష్టస్యతపస్యతః ॥ శంఖః ॥ నయాచేన్యస్తహాబాహో త్వత్పదామ్బు
జసేవనాత్ ॥ ౬౧ ॥ యాంప్రాప్నువ నిత్వద్భక్తా స్తాయాచేగతిము
త్తమాం ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ యత్ప్రార్థితంత్యయాశబ్దత త్తథైవభవిష్యతి॥
౬౨॥ మత్సేవాయోగభవ్యానా మలభ్యంకిమువిద్యతే॥ ఆకల్పమిన్ద్రలోక
స్థో హ్యప్సరోగణసంయుతః ॥ ౬౩ ॥ భుక్త్వాబహువిధానోభగాం స్తతో
మల్లోక్యమేష్యసి ॥ ఏవందదౌవరానిష్టా ఇచ్ఛంఖాయపృథివీభృతే॥ ౬౪॥ నా
రాయణోజగద్యోని ర్భజతాంకల్పభూరుహః ॥ తతోబ్రహ్మదికాత్పర్వా
న్విసృజ్యకమలేక్షణః ॥ ౬౫ ॥ సంస్తూయమానస్తైర్భక్త్యా తతైవైవాస్త
→→ భరద్వాజకథితశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యనిగమనమ్. ←←
ర్దధేప్రభుః ॥ భరద్వాజః ॥ వేంకటాద్రేఃప్రభావోయ మాఖ్యాతోభవతే
ర్జున ॥ ౬౬ ॥ నరాపాపైఃప్రముచ్యంతే శ్రుత్యేమాంపావసంకథామ్॥
వారాహంరూపముత్సృజ్య బ్రహ్మణాభ్యర్థితోహరిః॥ ౬౭॥ ముమోదాత్రా
ద్భుతాకారో మాయయామోహయన్జగత్ ॥ పశ్చాదగస్త్యశక్త్యాభ్యాం
ప్రార్థితస్సృఖదర్శనమ్ ॥ ౬౮॥ దదానితాస్తసుభగం శాస్తంభోగాత్తకం
వపుః ॥ నారాయణంవేంకటాద్రిం స్వామిపుష్కరిణీంతథా ॥ ౬౯ ॥ ఇ
మామాఖ్యాంచసంస్తృత్య ముచ్యంతేపాతకైర్జనాః ॥ వేంకటాద్రినమం
స్థానం బ్రహ్మణేనాస్తికీచ్ఛన ॥ ౭౦ ॥ వేంకటేశనమోదేవో నభూతోనభ
విష్యతి ॥ వేంకటాద్రినమంస్థానం నభూతంనభవిష్యతి ॥ ౭౧ ॥ స్వామి
సరస్వమంతీర్థం నకుత్రాపిచవిద్యతే ॥ ప్రాతరుత్థాయయేనిత్యం వేంక

ఊశంస్తర నివై ॥౨౨॥ తేహంకరస్థమోక్షశ్రీర్నాత్రకార్యావిచారణా |
 స్వామిపుష్కరిణీర్థే స్నాత్వాసర్వాత్కంహరిమ్ ॥ ౨౩ ॥ యేవాపశ్య
 నినియతా వరాహచలవాసి నమ్ | తేఽశ్వమేధసహస్రస్య వాజపేయశత
 స్యచ ॥ ౨౪ ॥ ప్రాపువ నిళలంపూణం నాత్రకార్యావిచారణా | వేఙ్క
 టాచలమాహాత్మ్యం యేశ్యన్వ నిసరోత్తమాః ॥ ౨౫ ॥ తేహంభుక్తిశ్చము
 క్తిశ్చ ఇహలోకేపరత్రచ | వేఙ్కటాచలమాహాత్మ్యం సక్తి పృకధితంతవ ॥
 ౨౬ ॥ అతఃపరంమహానద్యాః ప్రభావకధ్యతేస్తున ॥ ౨౬౪ ॥ ..... *

ఇతిస్కాన్తపురాణేతీర్థఖణ్డేసువర్ణముఖరీమాహాత్మ్యేశ్రీవేఙ్క
 టాచలప్రశంసాయాగమ స్త్యశంఖాదితపస్తుప్తశ్రీవేఙ్క
 టేశావిర్భావాదికథనంనామ దశమోధ్యాయః.

ఇత్యంస్కాన్తపురాణేతీర్థఖణ్డాంతర్గతప్రథమప్రభృతివస్తవర్యన్త
 షడధ్యాయాత్క కసువణముఖరీనూహాత్మ్యపరస్పృష్ట
 మప్రభృతిదశవర్యన్తదశాధ్యాయాత్క శ్రీ
 వేఙ్కటాచలమాహాత్మ్యపరశ్చప్రథమో
 భాగస్సమాప్తిమగమత్.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

అథ స్కాన్దపురాణాన్తర్గత శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య
పరద్వితీయభాగప్రారంభః.

పుత్రార్థమజ్ఞానాకృతతపఃప్రకారః.

శ్రీనూతః || పుత్రహీనాంజనాపూర్వం దుఃఖతాతపస్థితా | తాం
దృష్ట్వామునిశార్దూలో మతంగోవిష్ణుతత్పరః || ౧ || అంజనాఖ్యామువా
చేద మనల్పతపస్థితాం || మతంగః || సముత్తిష్ఠాజ్ఞనేదేవికిమర్థంతపసి
స్థితా || ౨ || వదదేవిమహాభాగే కార్యంతవవరాసనే || అంజనా || మతం
గమునిశార్దూల వచనం మేశ్వణుష్వహ || ౩ || పితామేకేనరీనామ రాక్ష
సశ్శివతత్పరః | శైవంధూరంతపశ్చక్రే పుత్రార్థంతునుదుష్కరం || ౪ || పా
ర్వతీనహితశ్శంభు ర్వృషభోపరిసంస్థితః | ప్రాదురాసీత్తదాశంభుర్ద
దాతస్తైవరంశుభం || ౫ || రుద్రః || శ్వణురాజస్త్రివత్సౌమి విధినానిర్మితం
తపః | అస్తిష్ఠన్మనఃపుత్రత్వం తథావ్యన్యద్దదామితే || ౬ || విశ్రుతాసర్వలో
కేషు పుత్రితపథవివృతి | తస్యాఃపుత్రోమహాబుద్ధిస్తవప్రీతింకరివ్యతి ||
ఇతితస్తైవరందత్వా తతైవ్రాంతర్దధేహరః | మాంలభ్యామత్పితావిప్రకృ
తకృత్యోబభూవహ || ౭ || తతఃకాలాంతరేవిప్ర కేసర్యాభ్యోమహాకపిః |
యయాచేమాందదస్వేతి పితరం మేతతఃపితా || ౮ || తస్తైమాందత్తవాం
శ్చైవ పారిబర్హందదౌచసః | గవాంలక్షనహస్రాణి గజలక్షంమహాత్మ
నః || ౧౦ || వాజినామర్బుదంచైవ రథానామర్బుదంతథా | వస్తురత్నా
న్యనేకాని దాసదాసీసహస్రకం || ౧౧ || అంతఃపురచరానారీన్మృత్యు
తలిశారదాః | దదౌవాసస్సహస్రంచ మయాసాకంమహామతే || ౧౨ ||
పత్యామేరమమాణాయా భూయాన్కా-లోగతోమునే | అపుత్రాదుః
ఖతావిప్రవ్రతానివివిధానిచ || ౧౩ || కృతానిచమయాతత్రకిష్కింధా
యాంమహాపురి | మాఘేమాసిచవిప్రేంద్ర వై శాభేకార్తికేతథా || ౧౪ ||

స్నానదానప్రతాదీనిచాతుర్వస్యవ్రతంతథా । నమస్కారంతథావిప్రప్ర
 దక్షిణమనుత్తమం ॥ ౧౫ ॥ సాలగ్రామంతథాన్నంచదీపదానంతథైవచ
 గోదానంతిలదానంచవస్త్రదానంమహామునే ॥ ౧౬ ॥ భూదానంవారి
 దానంచగంధపుష్పాదికమునే । యానియానిచముఖ్యానివైష్ణవానిప్ర
 తానిచ ॥ ౧౭ ॥ మయాకృతానిసర్వాణిసత్పుత్రఫలకాంక్షయా । శ్రవణాది
 ఘయతోక్తంప్రతంవిపైర్గ్రహాత్కభిః ॥ ౧౮ ॥ మయాకృతంచవిప్రే
 ద్రతుష్ట్యర్థంమధువిద్విషః । యానియానిచముఖ్యానిఫలానివివిధానిచ
 ౧౯ ॥ మయాదత్తానిసర్వాణిసత్పుత్రఫలకాంక్షయా । మయాకృతాన్య
 సంఖ్యానిప్రతానివివిధానిచ ॥ ౨౦ ॥ పుత్రంతథాప్యలభ్యహిందుఃఖతా
 తపసిస్థితా । భవిష్యతికథంవిప్రపుత్రస్త్రైలోక్యవిశ్రుతః ॥ ౨౧ ॥ యయా
 చేహంమునిశ్రేష్ఠప్రణతాచతవాగ్రతః । వదస్వమునిశార్దులదీనాహం
 తపసిస్థితా ॥ ౨౨ ॥ శ్రీసూతః ॥ ఏవంవదంతీంతాంప్రాహమతంగోము
 నినత్తమః । శృణుమద్వచనం దేవిపుత్రపౌత్రప్రదాయకం ॥ ౨౩ ॥ ఇతోద
 ఖిణదిగ్భాగేదశయోజనదూరతః । ఘనాచలఇతిఖ్యాతోన్మసింహస్యనివా
 సభూః ॥ ౨౪ ॥ తస్యాపరిమహాభాగేబ్రహ్మతీర్థంమనోహరం । తస్యాపిపూ
 ర్వదిగ్భాగేదశయోజనమూత్రతః ॥ ౨౫ ॥ సువర్ణముఖరినామనదీనాంప్ర
 వరానదీ । తస్యాఏవోత్తరేభాగేవృషభాచలనామతః ॥ ౨౬ ॥ తస్యా
 క్రేసరసీనామ్నాస్వామిపుష్కరిణీశుభా । గత్వాదృష్ట్యాశుభంతోయం
 మనశ్శుద్ధింగమిష్యసి ॥ ౨౭ ॥ తత్రస్నాత్వావిధానేనవరాహంతంప్రణ
 మ్యచ । వేంకటేశంసమస్కృత్యతతోగచ్ఛవరాననే ॥ ౨౮ ॥ ఉత్తరే
 స్వామితిర్థస్యసింహశార్దులసంయుతే । చూతపున్నాగపనసైర్వకుళామ
 లక్ష్మైశ్శుభైః ॥ ౨౯ ॥ చందనాగరునింబైశ్చ తాళహింతాలకింశుకైః । కపి
 త్థాశ్వత్థబిల్వైశ్చ ఇంగుదైశ్చవరాననే ॥ ౩౦ ॥ ఏతాదృశైర్మహాపు
 ణైశ్చపుష్పైశ్చవివిధైశ్శుభైః । వియద్గంగేతివిఖ్యాతంతీర్థమేకంవిరాజ
 తే ॥ ౩౧ ॥ తస్మిన్స్తీర్థేఽంజనేదేవిసంకల్పవిధిపూర్వకం । స్నాత్వా
 పీత్యాశుభంతీర్థంతీర్థస్యాభిముఖిస్థితా ॥ ౩౨ ॥ వాయుముద్దిశ్యహే
 దేవితపఃకురువరాననే । దేవైశ్చరాక్షసైర్విపైర్మనుజైర్దునినత్తమైః ॥
 ౩౩ ॥ మృగైఃపక్షిభిరన్తైశ్చవైశ్చవివిధైశ్శుభైః । అవధ్యోభవితాపు

త్రస్తపసాతేనసంశయః ॥ 3౪ ॥ శ్రీసూతః॥ ఇతిప్రాక్రాంజనాదేవితంప్రణ
మ్యపునఃపునః । భర్తాగ్రీవాకంయయావాశువేంకటాచలసంజ్ఞకం ॥ 3౫ ॥
కాపిలంతీర్థమాసాద్యన్నాత్వానిర్మలమానసా । వేంకటాద్రింసమూహ
హ్యస్వామిపుష్కరిణీంయయా ॥ 3౬ ॥ స్నాత్వావరాహమానమ్యవేజ్ఞ-
తేశకృతానతిః । మతంగస్యఋషేర్వాక్యంస్తరంతీచముహూర్తుహుః ॥
37 ॥ వియద్గంగాంయయావాశుచాఙ్గానామంజభాషిణీ । స్నాత్వాపీత్వా
శుభంతోయంతీరేతస్యతదుస్తుభి ॥ 3౮ ॥ ప్రాణవాయుంసముద్దిశ్యతపశ్చ
క్రేయితవ్రతా । ఫలాహారంజలాహారంనిరాహారంతతఃపరం ॥ 3౯ ॥ సహ
స్రాబ్ధంతపశ్చక్రేన్యస్తనాసాగ్రదృష్టికా । వయస్యావిపులానామశుక్రూ
షామకరోచ్ఛభా ॥ ౪౦ ॥ వర్షాణాంచసహస్రాంతేవాయుర్దేవోమహా
మతిః । ప్రాదురాసీత్తదాతస్యైభాషమాణోమహామతిః ॥ ౪౧ ॥ మే
షసంక్రమణంభానాసంప్రాప్తేమునిసత్తమాః । పూర్ణిమాభ్యేతిథౌపుణ్యచి
త్తానక్షత్రసంయుతే ॥ ౪౨ ॥ తవేషితమహందాస్యేవరంవరయసువ్రతే ।
ఇతితద్వచనంశ్రుత్వాతతఃప్రాహంజనాసతీ ॥ ౪3 ॥ పుత్రందేహిమ
హాభాగవాదోదేవమహామతేతస్యాస్తద్వచనంశ్రుత్వామాతరిశ్వాబ్ర
వీత్తతః ॥ ౪౪ ॥ పుత్రస్తేహంభవిష్యామి ఖ్యాతించాస్యేశుభాననే ।
ఇతితస్యైవరందత్వాతతైర్వాస్తమహాబలః ॥ ౪౫ ॥ తదాబ్రహ్మదయో
దేవాఇంద్రాద్యాలోకపాలకాః । వసిష్ఠాద్యామహాత్మానస్సనకాద్యా
శ్చయోగినః ॥ ౪౬ ॥ వ్యాసాదయశ్చవిప్రేంద్రాల్క్ష్యసాకంజగత్ప
తిః । మునిపత్నీదేవపత్నీఋషిపత్నీస్తథైవచ ॥ ౪7 ॥ స్వంస్వంవా
హనమూరుహ్యదారభృత్యసుతాదిభిః । ఆగతాస్తేమహాత్మానోద్రష్టుం
తాంతపసిద్ధితాం ॥ ౪౮ ॥ ఆశ్చర్యమాశ్చర్యమితిబ్రువాణాబ్రహ్మదయో
దేవగణాశ్చసర్వే । ఆలోకయంతోదివిదూరతస్తేస్థితాస్సదాబ్రహ్మమ
హేశముఖ్యాః ॥ ౪౯ ॥ ... .. *

ఇతిసాగ్రద్ధపురాణేవేంకటాచలమాహాత్మ్య-లక్షణాంతః

కరణప్రకారాదివణనంనామ ప్రథమోఽధ్యాయః.

వ్యాసప్రకాశగణాన్ననకాలనిర్ణయః.

శ్రీసూతః । అంజనాపివరంలభ్యా భర్తాసాకంముమోదహః ।
 బ్రహ్మదీనాగతా దృష్ట్యా విస్తయావిష్టమానసా ॥ ౧ ॥ పత్యాసాకం
 తతస్త్వస్థాచాక్ష నామంజభాషిణీ । బ్రహ్మదిభిరనుజ్ఞాతోవ్యాసో వేదవి
 దాంవరః ॥ ౨ ॥ అంజనాంతామువాచేదంమేఘుగంభీరయాగిరా । వ్యా
 సః ॥ అంజనేశ్వణమద్వాక్యంసర్వలోకోపకారకం ॥ ౩ ॥ మతంగస్య
 ఋషేర్వాక్యంశ్రుత్వానిర్మలచేతసా । యస్మాత్తువేంకటంగత్వాతపఃకృ
 త్వాసుదుష్కరం ॥ ౪ ॥ ప్రసూయతేత్వయాపుత్ర శ్శూరస్త్రిలోక్యవిక్ర
 మః । ఇదంతీర్థోత్తరంతస్త్వాత్ప్రత్యక్షదివసేతవ ॥ ౫ ॥ గంగాదీనిచతీర్థాని
 సనూయాంతిజగత్ప్రయేవేజ్జటాదేస్సమంతీర్థం బ్రహ్మాండేనాస్తికిం
 చన ॥ ౬ ॥ తత్రాప్యత్యంతముఖ్యానైస్త్వామిపుష్కరిణీశుభా । తతోధి
 కమిదంతీర్థంప్రత్యక్షదివసేతవ ॥ ౭ ॥ స్నానార్థంయేసమూయాంతిచి
 త్రాఋక్షసమన్వితే । మేఘంపూషణిసంప్రాప్తేపూర్ణిమాభ్యేశుభేదినే ॥
 ౮ ॥ శృణుతేషాంఘలం దేవివత్సామితవసువ్రతే । గంగాదినర్వతీర్థేషుద్వా
 దశాబ్దంవరాననే ॥ ౯ ॥ యత్ఫలంవిద్యతేదేవి తత్ఫలంభవతిధ్నువం ।
 దానానికుర్వతాంపుంసాంతేషాంశృణుఘలోన్నతిం ॥ ౧౦ ॥ స్థానేతూ
 క్తంఘలం దేవివిద్ధితేషాంవరాననే ॥ అంజనా ॥ కార్యాణియానిదానాని
 వేజ్జటాద్రానగోత్తమే ॥ ౧౧ ॥ తానిసర్వాణివిప్రేంద్రవదవేదవిదాం
 వ్యాసప్రకాశశ్రీవేజ్జటాచలకరణీయదానప్రశంసా.

వర ॥ వ్యాసః । అన్నదానంవస్తుదానంద్వయమేతత్ప్రశస్యతే ॥ ౨౦ ॥
 పితృశ్శ్యాధంవిశేషేణవేజ్జటాద్రానగోత్తమే । సువర్ణంయేప్రయచ్ఛం
 తిప్రీతయేమధుఘాతినః ॥ ౧౩ ॥ స్వర్గలోకంసమాసాద్యమోదం తేముని
 సత్తమాః । సాలగ్రామశిలాదానంయఃకరోతినగోత్తమే ॥ ౧౪ ॥ అంగ
 భంగమవాప్నోతి స్వానుభూతించవిందతి । యోదదాతిద్విజేంద్రాయ
 గోదానంచకుటంబినే ॥ ౧౫ ॥ రోమసంఖ్యాప్రమాణేనవిష్ణులోకేవిరా
 జతేభూమిందదాతియోదేవిబ్రాహ్మణాయకుటంబినే ॥ ౧౬ ॥ తస్యపుణ్య
 ఫలంవక్తుంకశ్యక్తోదివివాభువికన్యాందదాతియోదేవి శ్రోత్రియాయద్వి
 జాతయే ॥ ౧౭ ॥ విష్ణులోకంసమాసాద్యమోదతేపితృభిస్సహ । ప్రపాం

కుర్వంతియేదేవి శీతభోదకనంయుతాం ॥ ౧౮ ॥ తేహంపుణ్యఫలంవ
క్తుంశేషేణాపినశక్యతే తిలందదాతివిప్రాయశ్రోత్రియాయకుటుంబినే ॥
౧౯ ॥ సర్వపాపవినిర్ముక్తోవిష్ణులోకంసగచ్ఛతి । ధాన్యదానంప్రశంసంతి
విప్రవేదవిదాంవరాః ॥ ౨౦ ॥ బహుపుత్రాభవిష్యంతిధాన్యదానంప్ర
కుర్వతాం । గంధచంపకపుష్పాదీఃఫలత్రవ్యజనచామరాః ॥ ౨౧ ॥ తాం
బూలంఘనసారాదీఃయోదదాతిద్విజాతయే । భుక్త్వాభోగంచిరంకా
లంస్వర్గలోకంతతోవ్రజేత్ ॥ ౨౨ ॥ దివ్యవర్షసహస్రంచభుక్త్వాభో
గాననేకశః । సార్వభౌమస్తతోభూత్వాతత్రభుక్త్వాచిరంమహీర ॥ ౨౩ ॥
తతోవిప్రత్వమాసాద్యవేదవేదాంగపారగః । తతోముక్తింసమాయాతి
వ్రసాదాచ్ఛక్రపాణినః ॥ ౨౪ ॥ ఇత్యేతత్కథితంచేవేంకటాచలమై
భవం । యఏతచ్ఛృణోయ్యాన్నిత్యంయశ్చాపిపరికీర్తయేత్ ॥ ౨౫ ॥ సర్వ
పాపవినిర్ముక్తోవిష్ణులోకంసగచ్ఛతి । ఇత్యేతత్కథితంపూర్వం వ్యాసేనై
వమహాత్మనా ॥ ౨౬ ॥ శృణోయాద్వాపరేద్వాపికృతకృత్యోభవిష్యతి ।
తస్మైవవంశజాస్సర్వేముక్తింయాంతినసంశయః ॥ ౨౭ ॥.....*

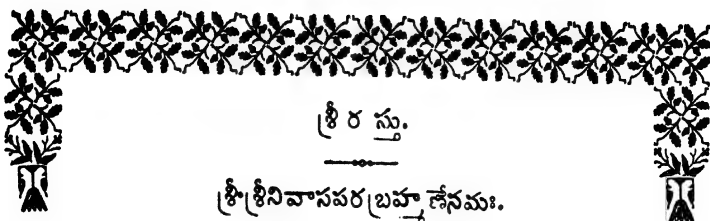
ఇతిసాక్షాందపురాణేశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్య ఆకాశగణ్గాన్నా
నకాలనిర్ణయాదికథనంనామ ద్వితీయోధ్యాయః.

ఇత్థంసాక్షాత్సపురాణేప్రథమప్రభృతీదశమపర్యస్తదశాధ్యాయా
త్తకసువర్ణముఖరీశ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యపరప్రథ
మభాగప్రథమద్వితీయాధ్యాయాత్తకశ్రీవేంకటాచల
మాహాత్మ్యపరద్వితీయభాగాసమాప్తిమగమతామ్.

శ్రీవేంకటాద్రినిలయఃకమలాకాముకఃపుమాః ।

అభిజ్ఞురవిభూతిర్నస్తరజ్జయతుమజ్గళమ్ ॥...**

సాక్షాత్సపురాణాస్తర్గతసముదితాధ్యాయసంఖ్యే ॥౧-౨॥

శ్రీ రస్తు.

శ్రీశ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ యై శ్రీ పద్మావత్యై నమః.

శ్రీమతేవిష్ణ్వేనాయనమః.

అథ ఆదిత్య పురాణాంతర్గత

శ్రీ వేంకటాచలమాహాత్మ్యప్రారమ్భః.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్థినామ్॥

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమజ్గళమ్...॥

శౌనకాదీన్ప్రతిసూతప్రోక్తశ్రీశ్రీనివాసవైభవమ్.

శ్రీశౌనకాదయఃఉచుః॥ శ్రీవేంకటేశమాహాత్మ్యం శ్రీనివాసప్రసాదతః । శ్రీప్రదంసర్వదాసూతదయయాప్రోక్తవానసి ॥ ౧ ॥ ఇతఃపరం శ్రీనివాసశ్శ్రీపతిస్సర్వశోహితః । కథంప్రీతోభవేత్సద్వ్యోమ్యభీష్టానిప్రవర్షయ ॥ ౨ ॥ తద్వదస్వకృపాపూణవేంకటేశకథామృతం । భగవదానర్వతత్త్వజ్ఞదయాపాత్రంవయంతవ ॥ ౩ ॥ శ్రీసూతః ॥ శృణు ధ్వంమునయోదివ్యంసావధానతయాత్విదమ్ । యథాపృష్టంతథైవాహం వక్ష్యామివచనంశుభమ్ ॥ ౪ ॥ వేంకటాద్రిసమంస్థానంబ్రహ్మాండేనాస్తి కించన । వేంకటేశసమోదేవోనభూతోనభవిష్యతి ॥ ౫ ॥ అద్భుతంచాస్యచరితంవణితుంకేనశక్యతే । తథాపితారకంసర్వపాపఘ్నంపుణ్యవధానమ్ ॥ ౬ ॥ సువిచిత్రమపూర్వార్వార్థం దేవమ్యోదిభిరాదృతం । లోకోత్తరంమహాశ్చర్యంవక్ష్యేహంసర్వసిద్ధిదమ్ ॥ ౭ ॥ శేషాచలేయన్తాహర్త్యమన్యతేత్రేనతత్కచిత్ । తద్గతశ్రీనివాసస్యమహిమానాన్యగశ్చభః ॥ ౮ ॥ వేదేషుచపురాణేషువేంకటేశకథామృతమ్ । వణితంచేతిహాసేషుభారతాద్యాగమేషుచ ॥ ౯ ॥ మనోహరంతుసంశ్చాన్యమిహాముత్రేష్టదాయకమ్ । జ్ఞానప్రదంవిశేషేణమహైశ్వర్యస్యకారణమ్ ॥ ౧౦ ॥

వైరాగ్యభక్తిసత్త్వాదిప్రదేంద్రియవశప్రదే । వేంకటాచాశుచిక్షేత్రే
 శుచిదోషానవిద్యతే ॥ ౧౧ ॥ తస్మాద్వేంకటనాథస్య నైవేద్యంగ్రాహ్య
 ముత్తమమ్ । తేనక్షేమఃప్రజానాంహివిపరీతేవిభర్యయః ॥ ౧౨ ॥ కర్తా
 పిస్తుష్టిస్థితిసంయమాదేధాకారజస్సుత్వతమాంస్యనమాః । అనా
 ద్యనంతోవచసానిరుక్తస్సదాశ్రయోదేవవరోవరేణ్యః ॥ ౧౩ ॥ నిత్యం
 బ్రహ్మశివశ్చైషగరుడేంద్రాదయోవరాః । పూజయంతిమహాభక్త్యావేం
 కటేశంత్రియాసహ ॥ ౧౪ ॥ చరాచరగురుదేవస్సర్వసాక్షిమహేశ్వ
 రః । జప్యస్తవ్యోచనీయశ్చస్త్రోఽధ్యయోఽఖలైరపి ॥ ౧౫ ॥ తస్మా
 న్నద్రతప్రాణోభక్త్యాతన్నామసంస్తరేత్ । గోదానాన్యశ్వమేధాద్యాః
 కన్యాదానాన్యసంఖ్యయా ॥ ౧౬ ॥ అసంఖ్యమేరుసౌవణాదానాన్యన్యా
 న్యనేకశః । తన్నామస్త్రుత్యతుల్యానిమాహాత్మ్యంకిముతాద్భుతమ్ ॥ ౧౭ ॥
 ఇతిశేషేణకథితంకపిలాయమహాత్మనే । కపిలాఖ్యమహాయోగిసకాశా
 త్తుమయాశ్రుతమ్ ॥ ౧౮ ॥ తదుక్తంభవతామద్యసద్యఃప్రీతికరంహరేః ।
 అతోవోమంగళార్థంచశృణుద్ధ్వంయన్తయోచ్యతే ॥ ౧౯ ॥ శ్రీవేంక
 టేశయాత్రార్థంగచ్ఛద్ధ్వంసుదృఢవ్రతాః । విష్ణుసందర్శనంకృత్వా
 భక్తిమంతోజితేంద్రియాః ॥ ౨౦ ॥ స్తోత్రంకురుద్ధ్వంబహుధాభగవద్గు
 ణవర్ణనైః । స్వగుణోత్తమవిజ్ఞానాద్యథాప్రీతినిజేహరేః ॥ ౨౧ ॥
 నతాదృశీప్రీతిరస్తిహ్యజ్ఞానాదన్యథామతే । భక్త్యాస్తోత్రేణసంతుష్టస్స
 ర్వేష్టానిప్రవవ్రతే ॥ ౨౨ ॥ భక్తిస్తోత్రవిహినేషుదయావాన్నభవేత్త
 థా । అత్రవఃకథయామీష్టమితిహాసంపురాతనమ్ ॥ ౨౩ ॥ యస్యస్తర
 ణమాత్రేణభక్తివిష్ణుపదాంబుజే । వాయుశిష్యోదేవశర్వావిష్ణుభక్తో
 జితేంద్రియః ॥ ౨౪ ॥ తపస్వీబహునిష్ఠావాసర్వదావిష్ణుచింతనేమమ
 తాహంకారవజ్ఞోవిషయేషువిరాగవాః ॥ ౨౫ ॥ షట్పుత్రువిజయీ
 శాంతష్టత్తరంగసుభంగకృత్ । కుటుంబేనమనఃకారీదారిద్ర్యాత్ప్రీడి
 తోపిచ ॥ ౨౬ ॥ భార్యయాప్రాథితోనిత్యందారిద్ర్యాపగమేచ్ఛయా ।
 భోనాథహేపతేస్వామిప్రసీదకరుణాకర ॥ ౨౭ ॥ తుభయాదుఃఖ
 తాబాలాస్తవపుత్రాశ్చకేవలం । నశక్తాహమరణ్యం కదంమూలా
 జనాదిషు ॥ ౨౮ ॥ రక్షకోమమనాన్యోస్తి శిశూనాంపాలనేపిచ ।

కృపాంకురుష్యశిశుషుమద్విజ్ఞాపనమాశ్శృణు || ౨౯ || కులస్వామీప్తదేవో
 నోజగద్రక్షణదీక్షితః | శరణాగతసంత్రాణశ్రీనివాసస్సతాంగతిః || 30 ||
 పాలకోహిబహునానాచభక్తానాంభక్తవత్సలః | తల్లక్ష్మీపతిపాదాబ్జం
 గత్వాతత్ప్రార్థనాంకురు || 3౧ || తేనప్రీతోభవేత్సద్భక్తస్తతోస్తజ్జీవనం
 భవేత్ | ప్రసీదత్వందయాసింధోదయాంకురుదయాంకురు || 3౨ || ఇతి
 దైన్యేనమహాతాప్రార్థితోహనిశంతయా | నస్వీచకారతద్వాక్యంత
 పోవిష్ణుభయాత్తదా || 33 || దిష్ట్యాచాదృష్టపాకేనతద్గురువాఽయురా
 గమత్ | పతివ్రతాయాంశిశుషుప్రసన్నఃకరుణానిధిః || 3౪ || తపోవసా
 నేసంప్రాప్తంస్వగురుంజగతాంగురుం | దృష్ట్వాముదాదేవశర్కాసహ
 సోత్థాయచాదరాత్ || 3౫ || సాష్టాంగంతంప్రణమ్యౌభవద్ధాంజలిపుటోభ
 వత్ | తతోవాయుఃప్రహశిష్యంమధురంవచనంహితమ్ || 3౬ || శ్రీమ
 ద్వేంకటనాథస్యయాత్రార్థేంగచ్ఛమాచిరం | తేనేహముత్రతేఽభీష్టసి
 ధిభిఃపతినాస్యథా || 3౭ || లక్ష్మీపతేదయాసింధోబ్రహ్మదివరదాయ
 నః | యాత్రాయాంమాస్తుసందేహశ్శృంగచ్ఛనుభక్తిమా || 3౮ || ఇతి
 దేవేనానిలేనగురుణాస్వస్యచోదితః | ముహుర్ముహుర్భౌధిలోభవిష్టు
 యాత్రామహాదరః || 3౯ || గురూక్రమభంజగ్రాహగురువాక్యేనదార
 తః | గురూపదేశోబలవాగ్గురోరాజ్ఞాంనలంఘయేత్ || ౪౦ || ఇత్యభి
 మనుసంధాయప్రతీతేషపర్వతం | తత్రశ్రీవేంకటేశస్యసందేశేనమ
 హాదరః || ౪౧ || ఆనందజ్ఞానదంవిష్టుమానందమయనామకం | ఆనందే
 నదదళాయమానందనిలయాలయే || ౪౨ || విహరంతంశ్రీధరాఖ్యం
 నానాలీలావిలాసినం | భక్తదశేనమాత్రేణప్రసాదాన్మందహాసినమ్ ||

శ్రీశ్రీనివాసముద్దిశ్యదేవశర్కాఖ్యవిప్రకృతస్తుతిః.

౪౩ || శ్రీవేంకటేశంతంనత్యాభక్త్యాచక్రేఽథసంస్తుతిం | దేవశర్కా | ద
 యానిధేదయానిధేదయానిధేదయానిధే || ౪౪ || నమోనమోనమోనమో
 నమోనమోనమోనమో || శ్రీపద్మనాభపద్మేశ్వపద్మజేశేంద్రవందిత || ౪౫ ||
 పద్మమూలిపద్మనేత్రపద్మాభయదరాభిభృత్ | పద్మపాదేపద్మపాదసర్వ

హృత్పద్మ సంస్థితః॥౪౬॥త్వత్పాదపద్మ యగళం ప్రణమామ్యతీసుందరం॥త్వ
త్పాదపద్మ మాహాత్మ్య మప్యనంతత్రివిక్రమం ॥ ౪౭ ॥ యతః నిష్ఠాంగు
ళినఖమణ్యగ్రగుణసంయుతాః ॥ అనంతాత్మవిశేషాంశ్చపశ్యంతీశ్రీ
ర్నిరంతరం ॥ ౪౮ ॥ స్తోత్రకామాక్షణాదీతా హాహాదాశ్చర్యసాగరే
గహనేగాహమానా భూదనంతశుభ్రత్యగోచరే ॥ ౪౯ ॥ త్వయోపది
ష్టోయఃపుత్రవాత్సల్యాచ్చతురాననః ॥ త్వన్మణానాంచగణనాదానంద
మతులంభజాః ॥ ౫౦ ॥ నాద్యాపివిరరామాసాగణనాద్దేవరాడపి ॥ స
హస్రీవదనశ్శేషోఽశేషవేదాధాకోవిదః ॥ ౫౧ ॥ నాహంజానేఞ్చిబూ
తేయన్నఖాగ్ర్యాగ్రవైభవం ॥ అనంతవేదాభాషంతేహ్యన్యోన్యంప్రవి
చార్యచ ॥ ౫౨ ॥ ఏకైకస్మిన్నధికారేనియుక్తా ఏకైకశోభన్తా పూర్వా
శ్చవిష్ణోః ॥ సర్వేదేవాస్సాస్విధికారేనియుక్తా స్సత్యాదిలోకేషుయథా
క్రమేణ ॥ ౫౩ ॥ భుంజంతఞ్చప్రానిమహదరేణభజంతీశేషచలగంఠమేశమ్ ॥
వయంత్యనంతాహరిణానియుక్తా వేదాస్తోత్రుంస్వస్యగుణానుభావమ్ ॥
౫౪॥గుణాస్త్యనంతాఃపరమాత్మనోయత్పదోనఖాగ్రస్థగుణైకదేశమ్॥స్తు
తౌమిళిత్వావయమత్రశక్తావేదాస్త్యనంతాజనితాస్తదర్థమ్॥ ౫౫॥ఏవం
సునిశ్చిత్యగుణైకదేశ మాహాత్మ్యమేతేత్వవిజానంతఏవ ॥ ఉపక్రాంతా
స్తోత్రుమథోగుణైకదేశోప్యనంతాత్మతయాభివృద్ధః ॥ ౫౬ ॥ తంవీక్ష్య
తేన్యోన్యమథోచురేకంగుణంవదామోవిస్మజామశేషాః ॥ ఆరేభిరే
పూర్వవదేవతేపిగుణా అనంతాలభవచ్చసోపి ॥ ౫౭ ॥ గుణైస్సుపూ
ణాత్మభదైరనంతైః ॥ ప్రత్యేకశఃకిరణానివపూష్ణః ॥ విదితుదితూర్ధ్వ
మధశ్చవేదాదృష్ట్యాగుణావ్యాప్తతానిత్యవోచకాః ॥ ౫౮ ॥ ద్రష్టుంశ్రో
తుంకీర్తితుంవాపిబోధ్యమశక్యంనఃకిముతస్తోత్రమేతాః ॥ అస్మానతీతా
న్వయమల్పసారాకింవణయామోఽలమలంప్రశంసయా ॥ ౫౯ ॥ ఇ
త్త్యుక్తవంతస్సుమనోసుసారాద్గుణానేతావణయామాసురంజః ॥ త
థాపి తేపాదనఖాగ్రగోమగుణేష్వనంతేషువిభాజితస్య ॥ ౬౦ ॥ గుణైకదేశ
స్యగుణైకదేశకఃప్రవర్ణితోఽశాబహవోనవణితాః ॥ ఏవంరమోఽజా
హిపవేదముఖ్యశ్చక్తానానాదేశనేత్వద్గుణానాం ॥ ౬౧ ॥ యత్సమస్త

గుణాన్విష్టో వణానేశక్తివజ్రతాః । అనంతవేదాస్తద్భూమౌ గుణాస్తే
త్వమితాద్భుతాః ॥ ౬౨ ॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ఇతి శ్రీమదాదిత్యపురాణే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే దేవశర్మ
కృత శ్రీనివాససాదనఖాగ్రాది మహిమవణానంనామ

ప్రథమోధ్యాయః.

→→→ శ్రీశ్రీనివాసమజ్గళవిగ్రహసాష్టర్యాదివర్ణనమ్. ←←←

దేవశర్మ ॥ ఇతోప్యథత్వత్పాదాబ్జ గతసౌందర్యమద్భుతం ।
స్వామిం స్వయాప్రేరితశ్చేద్యథామత్వమవాదయే ॥ ౧ ॥ వక్షస్థాపిర
మాదేవీ తవపాదాంబుజేస్థితం । సౌందర్యమద్భుతందృష్ట్వా సుందరీమో
హితాఽభవత్ ॥ ౨ ॥ విస్తృతాద్రష్టుకామాఽథ స్వస్యనేత్రద్వయేనచై ।
అశక్యందశనమ్ త్వాత్రిరూపాచాభవత్తదా ॥ ౩ ॥ దక్షిణేశ్రీరూపిణీ
చవామేభూరూపిణీస్థితా । నీళారూపాచతత్రైవిత్రిరూపానేత్రపట-
తః ॥ ౪ ॥ పశ్యంత్యనన్యమనసా సౌందర్యాఖ్యరసాయనమ్ । పిబంత్యప్య
న్యహంనాపి నివృత్తాత్మష్టయాధునా ॥ ౫ ॥ శ్రీసుందరశ్రీనివాస నాభిస్థ
శ్చతురాననః । తవపాదాంబుజేరమ్యసౌందర్యేలగ్నమానసః ॥ ౬ ॥
అష్టనేత్ర్యాదివారాత్రం పశ్యత్సౌందర్యమద్భుతమ్ । నాలంనేత్రా
ష్టకమితి బహురూపీతదాభవత్ ॥ ౭ ॥ కంఠేచకౌస్తుభంనాభావై
కుంఠాదిత్రిధామసు । సత్యలోకేచమేర్వాచా సర్వత్రచతురాననః ॥
౮ ॥ తతఃపాదాబ్జసౌందర్యరసంచామృతధిక్రమం । ప్రీత్యాపాతుమ
హోరాత్ర మాసాద్యనుభవోగినః ॥ ౯ ॥ తృప్తాశాంతాధునానాపి
పాదసౌందర్యమీదృశం । శయ్యాసనాలపత్రాది రూపీత్వత్పదనేవకః ॥
౧౦ ॥ శేషోబహుసహస్రాక్ష స్సదాస్తప్థోవ్యచింతయత్ । అస్తత్స్విమ్యం
ప్రీతసౌందర్యం విచిత్రసుమనోహరం ॥ ౧౧ ॥ అదృష్టశ్రుతపూర్వంచ
మహాగాఢంవిలక్షణం । సులక్షణంచసందృశ్యం జగన్తోహసమోహకం ॥
౧౨ ॥ బహునిమమనేత్రాణి సమీపేనర్వదాహరే । వాసశ్చేతప్రసా
దేన త్వేవంభాగ్యమభూత్తమ ॥ ౧౩ ॥ ఇతిసంభ్రమసంయుక్తస్సు

ర్వదాఽతిప్రియోహరః । నతైర్భవసునవానైర్భవత్పరిపదాం
 బుజే ॥ ౧౪ ॥ అసమంచిత్రసౌందర్యం దృష్ట్యేదృష్ట్యేపునఃపునః॥
 మహానందాంబుధౌమగ్న ఏవంమేనేళణీతదా ॥ ౧౫ ॥ పసామ్యహంస
 దైవాత్ర పాదమూలేచమత్పతేః । వైకుంఠంవానగచ్ఛామి త్యక్త్వావిష్ణు
 పదాంబుజం ॥ ౧౬ ॥ యస్త్యానందోభవేన్నిత్యం పాదసౌందర్యదశ-
 నాత్ ॥ వైకుంఠఃకుదృశానందః కైవల్యేపినవిద్యతే ॥ ౧౭ ॥ పాతా
 శమాత్రంగంతవ్యం పాదమూలంయతోహరః । నస్థాస్యామిక్షణమపి
 యత్యేందర్యామృతంవినా ॥ ౧౮ ॥ ఇతినిశ్చిత్యనాగేంద్రః పాదసౌంద
 ర్యమోహితః । యత్రయత్రేందిరేశస్య పాదమూలంప్రవర్తతే ॥ ౧౯ ॥
 తత్రతత్రసదాపాద సౌందర్యామృతపాయభూత్ ॥ అథాచింతయదే
 వంహి శంకరోలోకశంకరః ॥ ౨౦ ॥ శేషస్యకిమహోభాగ్యం శేషా
 గేశప్రసాదజం । బహునేత్రాణితత్పాద సౌందర్యామృతసేవనం ॥ ౨౧ ॥
 ఏతద్ద్యయందులభంమే త్రినేత్రత్వాదహోబత । భావిజన్మనిశే
 షత్వప్రాప్త్యర్థంవామహత్తపః ॥ ౨౨ ॥ కరోమీత్యతీవైరాగ్యాచ్ఛం
 భుఃకైలాసగోభవత్ ॥ శ్రీవేంకటేశేందీరేశజిష్ణుస్తవముఖాంబుజాత్ ॥
 ౨౩ ॥ జాతస్సహస్రనయనోఽప్యేవంతవపదాంబుజే । అదృశ్యాశ్చర్య
 సౌందర్యం సంపశ్యన్నప్యహనిఃశం ॥ ౨౪ ॥ ఇత్యచింతయదత్యంతం పా
 దసౌందర్యమోహితః । అమృతస్యపురాపానే మేనాభూదీదృశంసుఖం॥
 ౨౫ ॥ సౌందర్యమతిసామీప్యదోమాత్సమృజ్నదృశ్యతే । ఇతోఽప్యతిశ
 యానందః కించిద్వ్యవహితేభవేత్ ॥ ౨౬ ॥ అతస్సర్వగోష్ఠాఽనిమేషో
 యావన్నేత్రైర్గ్రహనిఃశం । వీక్షేయావదలంబుద్ధితతోమత్థానమావ్ర
 తే ॥ ౨౭ ॥ ఇతిస్వర్గగతస్యాపి యావన్నేత్రైర్గ్రహియఃపతే । త్వత్తేజఃపుం
 జపాదాబ్జసౌందర్యామృతపాయినః ॥ ౨౮ ॥ తృప్తాశాంతాధునానాపి
 తస్మాత్సర్వకేస్థిరస్థితిః । శ్రీశతేపాదసౌందర్యం లేఖనామృతామపి॥
 ౨౯ ॥ యద్యేవందులభమభూదితరేమాంతుకాకథా । విష్ణుతేపాదరే
 ఖానాం మాహాత్మ్యం లోకపావనం ॥ ౩౦ ॥ విజ్ఞాపనంకరిష్యామి త్వపరా
 ధంక్షమస్వమే । పాదమాహాత్మ్యశ్రోతృణాం భక్తానాంభక్తవత్సల॥
 ౩౧ ॥ మహాఽజ్ఞానతమోభిత్వా కృత్యాజ్ఞానప్రకాశనం । త్వన్తాగదశః

నాథాయ చక్రరేఖాంపదేధరః || 3౨ || పాదమాహత్యమంత్రా
 గాం సాంగవేదచతుష్టయం | ఇతిహాసపురాణాని మంత్రోపనిషదాత్మ
 కాః || 33 || సర్వవిద్యాదదానీతిదరరేఖాంపదేధరః | పాదమాహ
 త్యధ్యాత్మాణా ముపద్రవకర్తాఖలాః || 3౪ || దైత్యరక్షఃపిశాచా
 దీక్షా కూశ్మాండబ్రహ్మరాక్షసాః | సంచూణాయామీతిహరే గదా
 ఖాంపదేధరః || 3౫ || పాదమాహత్యవక్త్రాణాముత్తమేమందిరేస
 దా | పద్మయాభార్యయాసాకం పద్మజేసనుతేనచ || 3౬ || కుటుంబీప
 ద్మనాభోహం వసామీత్యేవసూచయన్ | పద్మరేఖాంపాదపద్మే పద్మేశ
 త్వంధరన్నసి || 3౭ || విరజామానససరోధనుష్కటిర్హాగహా | గం
 గాదిసర్వతీర్థాని త్వత్పాదాబ్జేవసంతిహి || 3౮ || సహస్రప్రపూర్వా
 ణిజాయంతేతేషునిత్యతః | ఇతినూచయితుంపాదేపద్మరేఖాంధరన్నసి ||
 3౯ || పద్మాహృత్పద్మసంస్థాపి పాదపద్మస్యమూలగా | పశ్యంతీతేనప
 ద్మాభ్యాం తత్సందర్శయతాకికం || ౪౦ || ధ్యాయంతీచస్వహృత్పద్మే త
 న్మాహత్యంత్రుతీరితం | భజంతీకరపద్మాభ్యామంకేచనకరీసదా ||
 ౪౧ || ఇతినూచయితుంపాదే పద్మరేఖాంధరన్నసి | పాదపంకజమాహ
 త్యం లిఖత్యైవస్వహస్తతః || ౪౨ || దాతృణాంవైష్ణవాగ్యేభ్యోమ
 హాఘాఘవిభేదనం | కరోమీతిజ్ఞాపనాయ వజ్రరేఖాంపదేధరః || ౪౩ ||
 మాహత్యస్యాచకానాంతుగజానామాదిసంజ్ఞితాః | అదమ్యా
 దమయానీతి హ్యంకుశాఖ్యాంపదేధరః || ౪౪ || శ్రుత్వాదరేణసంతు
 ష్టాభక్తాధ్వజవదుచ్చితాః | కరోమీతిజ్ఞాపనాయ ధ్వజరేఖాంపదే
 ధరః || ౪౫ || అబగ్న్యనిలఖాహంకృత్సహతత్వగుణత్రయైః | క్రమాద్ద
 శగుణైరండమావృతంపరమాద్భుతం || ౪౬ || యన్నఖాగ్రాద్వినిర్భిన్నం త
 త్పాదంకోనువర్ణయేత్ | శేషోమహత్తపస్తప్త్యాత్వమారాధ్యజగత్పతిం ||
 ౪౭ || త్వత్ప్రసాదాన్తహద్యాగ్యం యతఃపసుదుర్లభం | శయ్యానసంపాదు
 కేతదాతపత్రమభూత్తవ || ౪౮ || తత్పుఖంతురమాదృష్ట్యా మేనేశేషైకభా
 జనం | అహమేవానుభోక్త్యామి మత్పతేరంగసంగజం || ౪౯ || ఆతపత్రేణ
 యత్ప్రప్తంపాదుకాభ్యాంచయత్పుఖంసర్వభాగ్యంమమైవస్యాదితివ
 యస్మిన్తాపిసా || ౫౦ || వైకుంఠాదిషులోకేషు చతుర్దశసువైతథా |

బ్రహ్మాండాంతభాగి శ్చాపి సర్వమృతమలేష్యపి ॥ ౫౧ ॥ మధ్యత్వ
 ద్వేయదాయత్ర వర్తతేతత్రతత్రహి । క్రీడావనమభూన్మంద వాయుగం
 ధాదిరంజితమ్ ॥ ౫౨ ॥ మల్లి కాకేతకీజాతీ చంపకైఃకుసుమాన్వితైః । ఖ
 జూరపనసద్రాక్షా కదళీనారికేళకైః ॥ ౫౩ ॥ బదరీమాతులుంగైశ్చ
 కపిత్థైశ్చూతదాడిమైః । జంబూజంబీరక్రముకప్రముఖైఃఫలనాయకైః॥
 ౫౪ ॥ పారిజాతైఃకల్పవృక్షై నిత్యంతుఫలసాంద్రకైః । శ్రీచన్దనేక్షు
 మందారై స్సంకులంమధుకాదిభిః ॥ ౫౫ ॥ తస్మిన్సరస్వచ్ఛనీరంస్వణా
 సోపానమండితం । నవరత్నాభకమలై స్సువణాభకుశేశయైః ॥ ౫౬ ॥
 పీతవనైరుత్పలైశ్చ రక్తనీలోత్పలాన్వితం । మత్స్యకచ్ఛపహంసా
 ధ్యం మత్తపట్పదనాదితం ॥ ౫౭ ॥ తత్రరత్నమయంక్రీడా మండపంచాభవ
 ద్రమా । దివ్యంరత్నమయంతేజః పుంజపీఠమభూన్మదా ॥ ౫౮ ॥ తత్రత్వా
 మచయంత్యంబా షోడశాద్యుపచారకైః । పాయసాన్నవ్యంజనాదిపం
 చభక్ష్యామృతానిచ ॥ ౫౯ ॥ సూతనానిపవిత్రాణి నానారుచిఫలానిచ
 ఆద్రాకాదీనిమూలాని స్వాదూనిస్వణాపాత్రకే ॥ ౬౦ ॥ నిత్యతృప్తా
 యాపయంతీ పూర్ణాకామాయచాదరాత్ । నిరంకసర్వసారాయ స
 ర్వసారాత్త్రి కాస్వయం ॥ ౬౧ ॥ అథాత్మానంకల్పయంతీ షోలామంచంమ
 నోహరం । సువణాశ్శృంఖలాలంబం సువిశాలంసులక్షణం ॥ ౬౨ ॥ ప్రవాళ
 పాదసంయుక్తం సువజ్రఫలకై ర్యుతం । ఓతంప్రోతంస్వర్ణపటై ర్కాణి
 క్యస్తబకై వృతం ॥ ౬౩ ॥ జాంబూనదవితానాధ్యం ముక్తాస్తబకరంజి
 తం । భూరూపాభూత్వయంశయా శ్రీరూపాసోపబహాణం ॥ ౬౪ ॥
 నీలాభూత్వాదనేవాఘం తాంబూలంభోగసాధనం । సువణాదండ
 వ్యజనం విద్యుదాభసుచామరే ॥ ౬౫ ॥ వైడూర్యస్తబకచ్ఛత్రం పాదుకే
 రత్నపీఠకే । సర్వరాజోపచారాఘా రాజచిహ్నానియానిచ ॥ ౬౬ ॥ స
 ర్వాణ్యభూద్రమాదేవీ దేవాయానంతతేజసే । భోగ్యవస్తుస్వరూపే
 ణ తపసేవాభిలాషిణీ ॥ ౬౭ ॥ మహానందామ్బుధౌమగ్నా రమతేసారమా
 త్వయా । రమసేరమయైవత్వం వైకుంఠాదిషుధామసు ॥ ౬౮ ॥ ప్రత్యే
 కావరణై స్స్వస్వమూర్తిభిర్యోహృపూర్వకైః । త్రిదశైర్దశశిక్ష్పాలై
 స్సేవితఃపరమాసనే ॥ ౬౯ ॥ శ్రీనివాసరమానాథ త్వన్నాభ్యజ్ఞేచతుర్భుఖమ్ ।

గీరీశమంతఃకరణే హ్యంగేష్వింద్రాదిదేవతాః ॥ ౨౦ ॥ ఋష్యాదీం
శ్చయథావత్త్వం సర్వజీవాంశ్చతుర్విధాః । సృష్ట్యాతేష్వంతరావిశ్వ
బహిష్ఠిత్యాసిపాలకః ॥ ౨౧ ॥ అత్యంతభిన్నాస్తేసర్వే పృథగ్జీవాజడా
త్తత్కాః । పారతంత్ర్యాదిదోషోజ్ఞస్సాన్వితంత్ర్యాదిగుణోజ్జితః ॥ ౨౨ ॥
నిరపేక్షోనిత్యతృప్తః పూర్ణాకామ స్త్వమాద్రహ్మత్ । సత్యకృతృత్య
సంకల్పోమాబ్రహ్మేశేంద్రవందితః ॥ ౨౩ ॥ సర్వేషాంప్రేరక స్త్వంహి
ముక్తాముక్తనియామకః । అఘట్యఘటనేశక్తో హ్యగణ్యగుణమండితః ॥
౨౪ ॥ అచింత్యాశ్చర్యచర్య స్త్వంబ్రహ్మాండాస్తబఃహిస్థితః । అణోరణీ
యామహతోమహీయాసర్వగస్సమః ॥ ౨౫ ॥ సర్వాధారసర్వ
సాక్షీ సర్వాపేక్ష్యోఽతిమందరః । సర్వోత్తమశ్చసర్వజ్ఞ సుర్వస్వా
మీచసర్వదః ॥ ౨౬ ॥ సర్వశక్తోఽజ్ఞేయచర్యో వ్యక్తోఽవ్యక్తస్సూత
నః । శేషోఽశేషశ్చనిలిప్తో బ్రహ్మణ్యశ్శాశ్వతశ్శుభః ॥ ౨౭ ॥ చతు
ర్వక్షేప్తస్సదాహీనః చతుర్థార్థప్రదశ్శేకః । చతుఃపుమర్థదాతాచ
చతుర్థోక్షప్రదశ్శ్రుతః ॥ ౨౮ ॥ అథోక్షజోఽప్రాకృత స్త్వమనంతమహి
మాతవ మూలరూపీహ్యనంత స్త్వమవతారాస్తథాశ్రుతాః ॥ ౨౯ ॥ నామ
ధేయాన్యనంతాని జ్ఞానానందాదయోగుణాః । అనంతవేదవేద్యస్తైరవే
ద్యోఽనంతసౌఖ్యదః ॥ ౩౦ ॥ అహోభాగ్య మహోభాగ్యం రమేశ
త్వత్పదాంబుజే । నివిష్టమనసాంసౌఖ్యమిహాముత్రాభివర్ధతే ॥ ౩౧ ॥
తవప్రసాదలేశస్యలేశలేశాతిలేశతః । లవమాత్రంయైస్సులభంతైరలభం
నకించన ॥ ౩౨ ॥ చరిత్రాణ్యతిచిత్రాణిమహంతిచబహున్యసి । తవ
నానావతారేషుదశయస్యనువర్తనాం ॥ ౩౩ ॥ కీటాపిత్వద్దయాలేశా
త్సామ్రాజ్యమనుభుక్తవాః । త్వత్పాదపద్మసంపకలేశలేశాతిలేశతః ॥
౩౪ ॥ దృష్పద్దివ్యాంగనాభూద్ధి చేతనానాంతుకింబ్రువే । అతవవాప్తునే
సూతోబలేశ్చద్వారపోహ్యభూః ॥ ౩౫ ॥ ఇంద్రేత్వందయయాత్యంతంబ
లింయాచితవానసి । గజేంద్రరక్షణేదూతాద్వారపాన్వాప్యనాదిశః ॥
౩౬ ॥ అన్యథావస్త్వయంశీఘ్రం యుద్రన్త్రాన్తుముక్షయా । వైకుంఠం
వాపరిత్యక్ష్యేనభక్తాం స్త్యక్తుముత్సహే ॥ ౩౭ ॥ మేఽతిప్రియాహిమద్భక్తా

ఇతిసంకల్పవాససి । కామధేనుఃకల్పవృక్ష శ్చింతామణిరితిత్రయమ్ ॥ ౮౮ ॥
 వేంకటేశత్యమేవాసి శేషాగేసర్వదానతః । దదాతికామానన్నాదీన్
 మణిధేనుశ్చపాదపః ॥ ౮౯ ॥ సచాపవగ్గంస్వగ్గంవా తేషాం
 శక్తిశ్చతాదృశీ । యదిత్వంసుప్రసన్నోసి సర్వాథాన్సుప్రదాస్యసి ॥
 ౯౦ ॥ జాత్యన్ధానాంచచక్షూంషి దాసిత్వన్మర్రిదశేనమ్ । బధిరాణాం
 చశ్రోత్రాణి త్వత్కథాశ్రవణంతథా ॥ ౯౧ ॥ ఏడమూకంచవాచాలం
 కరోమ్యధ్యయనాన్వితమ్ । మద్దబ్ధింప్రాజ్ఞతమం సాంఖ్యయోగసమా
 ధిగమ్ ॥ ౯౨ ॥ అకరంచకరాదత్వా కరోషితవపూజకమ్ । అపదంచ
 పదాదత్వాత్వత్తీర్థత్వేత్రగామినం ॥ ౯౩ ॥ యద్యద్దుఃఖంభవేద్భక్తేత
 త్తత్సద్వోహరిష్యసి । కుబ్జత్వంకుష్ఠితాంనానారోగానప్యాభిచారికాన్ ॥
 ౯౪ ॥ హత్యాదాస్యంగదార్థ్యంచ సాస్తర్యంచదయోదధే । శ్రీనివాసబ
 హూక్త్యాకిం భక్తసర్వార్థినాశనే ॥ ౯౫ ॥ సర్వాథేషూరణేచాపి త్వ
 త్సమోఽర్జునకుత్రచిత్ । ప్రసన్నోనీలమేఘ స్త్వంశ్రీభూవిద్యుత్సమన్వితః ॥
 ౯౬ ॥ హృద్వ్యోమగమ్రోతాపఘ్నాభక్తసర్వేష్టవషణః । అభీష్టాప్త
 మవారాశౌనిమగ్నోన్నజనంనిజమ్ ॥ ౯౭ ॥ అనన్దాప్తమసుద్వీపేసంస్థాప
 యసిచాదరాత్ । సర్వసౌఖ్యందదాస్యత్ర స్వర్ముక్తానందవృద్ధిదః ॥ ౯౮ ॥

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ఇతిశ్రీమదాదిత్యపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

భగవద్గుణకథానువర్ణనంనామ

ద్వితీయోధ్యాయః

→→→ దేవశర్మకృతశ్రీశ్రీనివాసస్తుతిః. ←←←

దేవశర్మ॥ అనంతవేదసంపేద్య లక్ష్మీనాథాస్తకారణః జ్ఞానానం
 నైశ్వర్యపూర్ణనమస్తేకరుణాకర ॥ ౧ ॥ నక్షత్రాణిచగణ్యస్తే పాంసవశ్చ
 క్షణాదయః । త్వద్వీర్యాణిసగణ్యస్తేబ్రహ్మణారమయాపివా ॥ ౨ ॥ తథా
 పృహంభ క్తదాసదాసదాసోయథామతి । స్తామిత్వాంవేజ్జు-టాధీశ
 త్వద్భక్తః ప్రేరిత స్త్వయా ॥ ౩ ॥ శ్రీవేంకటేశమతస్త్వమిన్ జ్ఞానానస్త
 దయానిధే । భక్తవత్సలభోవిశ్వకుటుంబిన్నధునాఽవమామ్ ॥ ౪ ॥ సత్యే
 శంసత్యసజ్జల్పం సత్యంసత్యవ్రతంహరిమ్ । సత్యచర్యంసత్యయోనిం
 సత్యశీర్షమహంభజే ॥ ౫ ॥ శ్రవణాత్సర్వపాపఘ్నం మననాత్పుణ్యవర్ధ
 నమ్ । స్వధ్యానాత్పిద్ధిదంబిష్టుం ప్రేక్షణాన్తోక్షదంభజే ॥ ౬ ॥ శ్రీవేంకటే
 శంలక్ష్మీశ మనిష్టఘ్నమభీష్టదమ్ । చతుర్ముఖాఖ్యతనయం శ్రీనివాసంభ
 జేఽనిశమ్ ॥ ౭ ॥ యదపాంగలవేనైవ బ్రహ్మద్యాస్త్వపదంయయుః । మ
 హారాజాధిరాజంత్యాం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౮ ॥ అనంతవేదసంపే
 ద్యంనిర్దోషంగుణసాగరమ్ । అతీంద్రియంనిత్యముక్తం శ్రీనివాసంభజేఽ
 నిశమ్ ॥ ౯ ॥ స్మరణాత్సర్వదోషఘ్నం శ్రవణాదిష్టవర్షణమ్ । దర్శనాన్తు
 క్తిదంబీరం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౦ ॥ అశేషశయనంశేషశయనం
 శేషశాయినమ్ । శేషాద్రీశమశేషఞ్చ శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౧ ॥
 భక్తానుగ్రాహకంబిష్టుం సుశాస్త్రంగరుడధ్వజమ్ । ప్రసన్నవక్త్రీనయ
 నంశ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౨ ॥ భక్తభక్తిసుపాశేనబద్ధసత్పాదపజ్జు
 జమ్ । సనకాదిధ్యానగమ్యం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౩ ॥ గజ్జాదితీర్థ
 జనకపాదపద్మసుతారకమ్ । శంభుచక్రాభయకరం శ్రీనివాసంభజేఽనిశ
 మ్ ॥ ౧౪ ॥ సువర్ణముఖతీర్థంసువర్ణేడ్యంసువర్ణదమ్ । సువర్ణాభంసువర్ణా
 జ్జం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౫ ॥ శ్రీవత్సవక్షసంశ్రీశం శ్రీలోలంశ్రీ
 కరగ్రహమ్ । శ్రీమంత్రంశ్రీనిధింశ్రీడ్యంశ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౬ ॥ వై
 కుణ్ఠవాసంవైకుణ్ఠత్యాగంవైకుణ్ఠసోదరమ్ । వైకుణ్ఠదంబికుణ్ఠాజం శ్రీని
 వాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౭ ॥ వేదోద్ధారంమత్స్యరూపంస్వచ్ఛాకారంయ
 దృచ్ఛయా । సత్యవ్రతోద్ధరంసత్యం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౧౮ ॥ మహా
 గాధజలాధారంకచ్ఛపంమస్తరోద్ధరమ్ । సుస్తరాజ్ఞంచగోవిందం శ్రీనివాసం

భజేఽనిశమ్ ॥ ౧౯ ॥ వరంశ్వేతవరాహాఖ్యం సంహృత్యధరణీహరమ్ ।
 స్వదంష్ట్రాభ్యాంధరోద్ధారంశ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౦ ॥ ప్రహ్లాదాహ్లాద
 కంలక్ష్మీనృసింహంభక్తవత్సలమ్ దైత్యమత్రేభదమనంశ్రీనివాసంభజేఽ
 నిశమ్ ॥ ౨౧ ॥ వామనంవామనంపూర్ణకామంభామనమాణవమ్ । మాయి
 నంబలినమ్నాహం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౨ ॥ ఇన్ద్వాననంకున్దనస్తంకు
 రాజఘ్నంకుఠారిణమ్ । సుకుమారంభృగుఘ్నపేశ్వీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥
 ౨౩ ॥ శ్రీరామందశదిగ్వాప్తందశేన్ద్రియనియామకమ్ । దశాస్యఘ్నందా
 శరథింశ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౪ ॥ గోవర్ధనోద్ధరంబాలంవాసుదేవంయ
 దూత్తమ్ । దేవకీతనయంకృష్ణంశ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౫ ॥ నందనంద
 నమానందమిన్ద్రసింహంనిరంజనమ్ । శ్రీయశోదాయశోదచ్చశ్రీనివాసంభజేఽ
 నిశమ్ ॥ ౨౬ ॥ గోబృన్దావనగంబృన్దావనగంగోకులాధిపమ్ । ఉరుగా
 యంజగన్తోహం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౭ ॥ పారిజాతహరంపాపహ
 రంగోపీమనోహరమ్ । గోపీవస్త్రహరంగోపం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥
 ౨౮ ॥ కంసాస్తకంశంసనీయం సంశాన్తింసంస్మృతిచ్చిదమ్ । సంశ
 యచ్ఛేదినంవిద్ధం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౨౯ ॥ కృష్ణాపతింకృష్ణ
 గురుంకృష్ణామిత్రమభీష్టదమ్ । కృష్ణాత్మకంకృష్ణసఖం శ్రీనివాసంభజేఽని
 శమ్ ॥ ౩౦ ॥ కృష్ణాహిమర్దనంకృష్ణంకృష్ణాపవనలీలకమ్ । కృష్ణాతాతం
 మహాత్కృష్ణం శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౩౧ ॥ బుద్ధంసుభోధందు
 ర్బోధంబోధాత్కానంబుధప్రియమ్ । విబుధేశంబుధైర్బోధ్యం శ్రీనివాసం
 భజేఽనిశమ్ ॥ ౩౨ ॥ కల్కినంతురగాయాధంకలికల్పనాశనమ్ । కల్యా
 ãదంకలిఘ్నంచ శ్రీనివాసంభజేఽనిశమ్ ॥ ౩౩ ॥ హరింహంసంకృష్ణం
 నరహరిమనంతంఘరిపుం హృషీకేశంయజ్ఞంకపిలమృషభంవాజివదన
 మ్ । నరంవ్యాసంనారాయణమనఘమాత్మానమమృతంభజేఽదత్తాత్రే
 యంపురుషమధధన్వంతరిమపి ॥ ౩౪ ॥ అనస్తరూపస్వమనస్తచర్యమన
 స్తవేదైరనవర్ణనీయమ్ । అనస్తనామానమనస్తదేవమనస్తకల్యాణగు
 ణాభిరామమ్ ॥ ౩౫ ॥ అనస్తశక్త్యంశమనస్తవిక్రమంహ్యనస్తదేహీచ
 శయానమీశ్వరమ్ । అనస్తసౌభాగ్యమనస్తనేత్రమనస్తపాదాదిమన
 స్తసౌఖ్యమ్ ॥ ౩౬ ॥ అనురాచతాఘహరచక్రధరం దురితాచతాఘహ

రవజ్రధరమ్ । కరుణాచలాఘభరచిత్తవరం కనకాచలాఘభరపద్మకరమ్ ॥ ౩౨ ॥ భువనేషువేజుః-తేశ్వర బహుపురుషార్థప్రదాననిపుణ స్త్వం । నోచేద్వ్యక్తతయాత్వంబహూన్న తాద్రిన్థలేకుతోవససి ॥ ౩౩ ॥ గుణాఘైరపారంస్ఫురద్రత్నహారంస్తరద్దోషహారంస్వభక్తేష్టపూరమ్ । భజేవేజుః-తేశంఘణీశాద్రివాసంసదామన్దహాసంశ్రియాసద్విలాసమ్ ॥ ౩౪ ॥ వేజుః-తేశ చరణౌతవవద్దేసర్వతీర్థశరణౌశరణౌమే । మావిధాతృశివవీశఘణీశేంద్రాగ్రసోమహుతభుక్తుఖవన్ద్యా ॥ ౪౦ ॥ శ్రీనివాసచరణౌతవవద్దేలోకపావనసుకుఙ్కు-మవన్ద్యా । శ్రీప్రదాకిలసురర్షిన్రూపాణాంశ్రీఋగాదినిగమాగమవేద్యా ॥ ౪౧ ॥ భజేభజకసౌఖ్యకృన్నిజ కటాక్షసమ్ప్రేక్షణమ్ పరాత్పరతరందరందధతమబ్జచక్రేగదామ్ । చతుర్భుజమధోక్షజంకమలజేశపూర్వార్చితం వరోద్ధతఖలాఽబహూఽర్ఘుడితినంహర స్తం రిపూర్ణ ॥ ౪౨ ॥ అజ్ఞానసాగరసముత్తరణేప్రశస్తంసుజ్ఞానసేతురచనేనిపుణంబుధేద్యమ్ । లక్ష్మీపతింసురవరార్చితవేజుః-తేశం దారిద్ర్యపూర్వదురితౌఘనిశాచరఘ్నమ్ ॥ ౪౩ ॥ లక్ష్మీనాథంకమలనయనంహరకేయూరభూషం సర్వవ్యాప్తంబహుగుణభరందోషదూరందయాభిమ్ । స్వానాంతాపత్రయహరమజంనిర్విశేషంవిశేషం లోకాతీతంపురుషమతులంభావయామీష్టదేవమ్ ॥ ౪౪ ॥ శ్రీమద్వేజుః-టనాథపాదజనితాగంగాజగత్పావనీ యస్యాపాజ్ఞనిరీక్షణంవిధిభవేంద్రాగ్రాదిసర్వేష్టదమ్ । యన్నామస్తరణంమహాఘహరణంస్వర్గ్యంచమోక్షప్రదం యత్పాదామ్బుజయుగ్మసేవనరతోబ్రహ్మాదిభిఃపూజ్యతే ॥ ౪౫ ॥ దృష్ట్యాద్యత్యస్తదూరంనిగమనిచయవేద్యాత్మమాహత్యపూర్ణమ్ సర్వేషామాదిమిత్రంరవిశశినయనంపూర్ణకారుణ్యదేహమ్ । నిర్వాణంనిష్ప్రపఞ్చంనిరవధికనమామ్నాయసఙ్ఖేరసఙ్ఖేర్గీర్వాణ్యాదైర్వరజస్రంస్తుతినతినియమైకాస్తభక్తేశ్చపూజ్యమ్ ॥ ౪౬ ॥ కింకరశజుః-రబహుకరుణాతవబహుచరితంసమస్తభువనేషు । జ్ఞాపయసిభక్తిమద్భ్యుఘణిపతిశుకపైలనారదప్రముఖైః ॥ ౪౭ ॥ వేజుః-తేశమసుస్సత్యయలస్తే తస్యభూరిసుభగందశదిక్షు । ఐహికంత్రిదివసౌఖ్యమతుల్యం మోక్షమాశులభతేగుణసామ్యమ్ ॥ ౪౮ ॥

శ్రీనిధింత్విహజహాత్రిమదాన్తో యోఽస్యదుఃఖమసమందశదిక్షుః | ఐహికం
భవతిరారవకుమ్భిపాచపావకతమిసమముత్ర || ౪౯ || విపద్నమ్మంశు
భదోద్ధారంభీక్తానాంవశవర్తినమ్ | లోకపూజ్యంరమానాథంభజేహం
ప్రతిజన్తసు || ౫౦ || భక్తైఃపూనుగ్రహార్థాయత్యక్తావై కుణ్ఠిముత్తమమ్ |
ధరణ్యామవతీర్ణోసివరేణ్యోవరదోఽర్చితః || ౫౧ || అప్యల్పమాత్రంపర
వస్తులోకేనైవాపహార్యంకిలసత్యసన్ధ | జనైరనేకైర్భవజన్తయతై
రాయాససాధ్యంబహుపాపసంచయమ్ || ౫౨ || హరస్యశేషంస్తృతి
మాత్రతస్త్యంవాణీమనోదృష్టిపథాన్యగోచరః | విలక్షణస్థావరజఙ్గమౌ
త్తకంపీక్ష్యేబహుపాయవిశారదంత్యామ్ || ౫౩ || తవరూపాణ్యనంతా
నిచరితాణితితైవచ | స్మరతాంభక్తిపూర్వంతుమహావిభవదానిచ || ౫౪ ||
ఇహాముత్రాఽతుల్యసౌఖ్యప్రదానిమహతామపి | అల్పానాంకిమువక్త
వ్యంస్వరూపోద్ధారకాణిచ || ౫౫ || ప్రపద్యేపుణ్డరీకాక్షమీశంభక్తానుక
మ్పినమ్ | లోకోత్తరంలోకనాథంపరాత్పరతరంవిభుమ్ || ౫౬ || పుణ్యా
త్త్వద్దయయాలబ్ధంవిశేషాదకుతోభయమ్ | భగవన్తంవిశ్వవస్త్వంభూత
భవ్యభవత్ప్రభుమ్ || ౫౭ || యతోభూతానిజాయంతేయేనసర్వమిదంత
తమ్ | యేనజాతానిజీవంతియంప్రాప్యంతిమహాలయే || ౫౮ || దీపవిద్యు
త్తారకాగ్నిచంద్రసూర్యాదిదీప్తిమూః | యోయోగైర్యోగయోగైర్వ
శ్చాదృశ్యోదృశ్యోఽశుతశ్శ్చుతః || ౫౯ || ... *
...

ఇతిశ్రీమదాదిత్యపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే

భగవద్గుణనామమహిమానువర్ణనంనామ

తృతీయోధ్యాయః.

భగవతశ్శ్రీవైశ్వరూప్యాదివర్ణనమ్.

దేవశర్తా ॥ శ్రీవేంకటేశమత్స్వమిక్షాప్రణతార్తిప్రణాశన ।
జ్ఞానానందయాపూర్ణ మద్విజ్ఞాపనమాశ్రయ ॥ ౧ ॥ యన్ముఖంబ్ర
హ్మజనకం యద్బాహుశ్చత్రకారణే । యదూరుభ్యాంవైశ్యకులం పా
దాభ్యాంసేవకోఽభవత్ ॥ ౨ ॥ శిరసాద్యౌరభూద్యస్య సహస్రాంశుశ్చ
నేత్రజః ముఖాత్పురందరోగ్నిశ్చ ద్దేవాశ్శ్రీతతోఽభవత్ ॥ ౩ ॥ శీతాం
శుర్నససాజాతః ప్రాణాద్వాయురజాయత । అస్తరిక్షంనాభితోఽభూత్స
ద్యాభ్యాంభూమిరజాయత ॥ ౪ ॥ యతోమలాక్షైరభవత్ భువనానిచతు
ర్దశ । కోమలేనాభికమలే బ్రహ్మణ్డంబ్రహ్మణాశ్రితమ్ ॥ ౫ ॥ శ్రియఃపతే
కోపిజయేన్నమాయాంయయాజనోముహ్యతివేదనాఽర్థమ్ । తంనిర్జితా
త్మానమనంతమాయినంమాయాఽపహంత్యాంశరణంప్రపద్యే ॥ ౬ ॥ న
మోఽతర్కాయతర్కాయసగుణాయగుణాయచ । నమోనన్తాయా
న్తకాయవేద్యావేద్యస్వరూపిణే ॥ ౭ ॥ సిద్ధిప్రద స్త్వంకిలదేవవర్యత్వత్ప్రే
రితోహంతవపాదమాప్తః । త్వత్పాదభక్తోబహిరన్తరాత్మనః కిమస్తివి
జ్ఞాప్యమశేషసాక్షిణః ॥ ౮ ॥ సుఖంసృపాలాసురదేవముఖ్యాబ్రహ్మద
యస్తేపదపద్మసంశ్రితాః । త్వత్కింజురాస్తేపృథగ్విభావితాఃకురుష్వ
శంభోమునిదేవమిత్రీ ॥ ౯ ॥ ఉత్పత్త్యధ్వన్యశరణఉరుక్లేశదుర్గాంతకోగ్ర
వ్యాలోత్కృప్తేవిషయమృగత్వస్థాత్తగేహోరుభారః । ద్వద్వత్స్వ
భేఖిలమృగభయేశోకదావేఽజ్ఞసార్థ ప్రాప్తఃపాదాశరణదకదాయామి
తేఽకామవశ్యః ॥ ౧౦ ॥ భవాభితారంకటివర్జితాస్తంస్వర్ణామృరం
త్మకిరీటకుణ్డలమ్ । ప్రలమ్బిసూతోత్తనమూల్యభూషితంసమావృహం
వేంకటశైలనాయకమ్ ॥ ౧౧ ॥ జామ్బూనదైరాభరణైఃప్రదీప్తంవక్ష
స్థులేదక్షకుచోర్ధ్వభాగే శ్రీవత్సలత్క్యశ్చిత్తదివ్యరూపం శ్రీవేంకటాధీశ
మహంప్రపద్యే ॥ ౧౨ ॥ సంస్థితంసువిమానాంతర్విరించాద్యైశ్చసేవిత
మ్ । చామరవ్యజనచ్ఛత్రైశ్శిరదిన్దుముఖంభజే ॥ ౧౩ ॥ భక్తానుకంప్సిగ
రుడధ్వజస్తత్కుంధంత్యమారుహ్యాకిరీటకుణ్డలీ । పీతామృరశ్చారుసుమ
న్దహసశ్రీకాన్తుభశ్చక్రవరాభయాఙ్కితః ॥ ౧౪ ॥ సజయోవిజయశ్చై

౧౬ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - ఆదిత్యపురాణా నర్తకే. (౨-౪

వద్యశ్యోఽదృశ్యశ్రుతోఽశ్రుతః । సభాషణోఽభాషణశ్చవాచ్యోఽవా
 చ్యోవృషోఽవృషః ॥ ౧౫ ॥ త్వత్పాదపద్మయుగళంశ్రేయతన క్తమాన
 సాః । విసృజ్యోభయతస్సజ్జంబహ్నద్భాసముపాసతే ॥ ౧౬ ॥ మాహా
 త్మ్యంకేనసద్వృత్త్యంరమాయారమణమస్యతేయతిఃశ్చిద్ద్రౌప్యమిచ్ఛామి
 మాయినోఽమాయినశ్శుభమ్ ॥ ౧౭ ॥ సర్వప్రాణివృదావాసం వాసుదే
 వంజగద్ధితమీశరణ్యాగ్ర్యం దేవదేవం ప్రధానపురుషంభజే ॥ ౧౮ ॥ నమోఽ
 వ్యక్తాయసూక్తాయ పరాత్పరతరాయచ । జగత్కారణకర్త్రేచసాక్షి
 ణేఽవ్యయమూర్తయే ॥ ౧౯ ॥ నమస్తేవాసుదేవాయనమస్సజ్జంబహ
 ణాయచ । ప్రద్యుమ్నాయానిరుద్ధాయ యోగిహృత్పద్మవాసినే ॥ ౨౦ ॥ ప
 శ్చభూతవిసృష్టాయపశ్చమాత్రాత్మకాయచ ॥ జ్ఞానకర్త్రేంద్రియేశాయ
 హృషీకేశాయతేనమః ॥ ౨౧ ॥ విష్ణవేవైష్ణవేశాయ జిష్ణవేజయదాయి
 నే । ఇష్టప్రదాయచేష్టాయకృష్ణాయోత్కృష్టకర్త్రణే ॥ ౨౨ ॥ క్షరాక్ష
 రోత్తనూయాథ స్వక్షరేశాక్షరాయచ । కుక్షిస్థపక్షిసంస్థాయ క్షయా
 క్షయకరాయతే ॥ ౨౩ ॥ నమోభవాయభావాయ ధీరాయపరమేష్ఠినే
 వీరాయవీరవపుషఃపుషయేపరమాత్మనే ॥ ౨౪ ॥ నమోనారాయణాభి
 ఖ్యోఽసాధారణధరాయచ । నమస్సమర్పణాయర్హాయధరణీధరరూపిణే ॥
 ౨౫ ॥ అర్చ్యార్చ్యయాచ్యుతాయాపివస్త్యవస్త్యప్రదాయచ । హిరణ్యగ
 ర్భగర్భాయనమశ్శివశివాయచ ॥ ౨౬ ॥ కందాయశివివిష్టాయసచ్చిదానంద
 రూపిణే । కర్తృజ్ఞాననిరూపాయశ్రుతిస్త్రోత్యాలయాయతే ॥ ౨౭ ॥ య
 మాయనియమాయాథదానవ్రతకరాయచ । తపస్వినేచతప్తాయతా
 పత్రయహరాయచ ॥ ౨౮ ॥ యజ్ఞాయవిశ్వాయసుమజ్జళాయ సుతీర్థపా
 దాయసుతారకాయ । ప్రసన్నలోకానుగుణాయశంఖవేశుద్ధాయశశ్వ
 ద్గుణవర్ష్టినమః ॥ ౨౯ ॥ కర్తృణేఽకర్తృలిప్తాయజ్ఞానాయజ్ఞానదాయినే
 నిత్యముక్తాయహరయేనిత్యముక్తిప్రదాయినే ॥ ౩౦ ॥ శుద్ధంవపుఃపరమ
 యోగమతుల్యసాఖ్యంభూమింద్యులోకముతతత్త్వమతింసుభక్తిమ్ । వై
 రాగ్యమన్యసుగుణాన్భజతాందదానం శ్రీశందయోదధిమహంశరణంప్ర
 పద్యే ॥ ౩౧ ॥ సులభందులభంవందే భగవంతంసనాతనమ్ । నదస
 తేత్రగంవిష్ణుం మూర్తామూర్తంశుభాశుభమ్ ॥ ౩౨ ॥ గోవిందంగో

గణాతీతం కల్పషమ్నుమకల్పషమ్ । ప్రతికల్పేనల్పకల్పతరుం సర్వా
 ర్థకల్పకమ్ ॥ ౩౩ ॥ దుష్టభావఃప్రమత్తోవానామాద్యుచ్చారణోపియః ।
 బ్రహ్మహత్యాదిపాపానిదహత్యేవచనాన్యథా ॥ ౩౪ ॥ అజ్ఞానాదభవా
 డన్యుత్పన్నాశ్లోకస్యనామతే । యోవదేత్తానిసశ్యంతితులరాశిర్యథాన
 నలాత్ ॥ ౩౫ ॥ త్సుధితోదుఃఖితశ్చాంతస్తస్మాన్మయదిసంస్తరేత్ ।
 తస్యదుఃఖానిసర్వాణిసశ్యంతిక్షణమాత్రతః ॥ ౩౬ ॥ సర్వాణ్యశుభజా
 తానిదురితాన్యపియానిచ । తానిసర్వాణిలభతే మత్తస్త్వాంవ్యస్తరే
 ద్యది ॥ ౩౭ ॥ నతీర్థయాత్రానచదానయజ్ఞావ్రతంతపోనార్చనమన్య
 దైవతమ్ । యచ్ఛ్రీనివాసస్యచనామకీర్తనంతదేవసర్వార్థసువృష్టికార
 ణమ్ ॥ ౩౮ ॥ యాత్రాయజ్ఞావ్రతాధర్మదానాన్యన్యాన్యసంజ్ఞయా । తవ
 నామస్త్రేతేర్భక్త్యా కథాంనార్హంతిషోడశీమ్ ॥ ౩౯ ॥ అహోభాగ్య
 మహోభాగ్యంవిష్ణునామానువర్తినామ్ । తేషాందూరోయామ్యలో
 కస్సర్గోమోక్షశ్చయత్పదమ్ ॥ ౪౦ ॥ మాహాత్మ్యంవిష్ణునామ్నోహి
 వర్ణితంకేనశక్యతే । అజామిలోమృత్యుపాశాత్ ముక్తోవై కుణ్ఠగోయ
 తః ॥ ౪౧ ॥ అయమేవమహాధర్మోనరాణాంతారకస్తృతః । విష్ణేనదా
 భక్తియోగస్తన్నామగ్రహణాదిభిః ॥ ౪౨ ॥ నైకోఽజామిశవపాప
 జలధింసస్తిర్ణవాన్నామతః ప్రహ్లాదోపిగజేంద్రపూర్వహవోదుఃఖామ్బు
 ధేస్తారితాః । యన్నామస్తరణామృతామ్బుధినిమగ్నోద్యాపిగారీపతిర్య
 ద్ధ్యానేనిరతాఃప్రజాపతిముఖాః ప్రాప్తామహావైభవమ్ ॥ ౪౩ ॥ యన్నా
 మవైసర్వజగద్దురంతదుష్కర్తభారాంశ్చబహున్నినత్తి । ససర్వశక్తిస
 హివిశ్వరూపఃప్రసీదమామనిరుక్తాత్తశక్తే ॥ ౪౪ ॥ అనుగ్రహార్థంభజతాంప
 దాబ్జమనామరూపస్త్యగుణోహ్యజన్తా । నామానిరూపాణిగుణాన్మి
 యాశ్చజన్తానిగృహ్ణాసినమఃప్రసీద ॥ ౪౫ ॥ జన్తాదిభిర్జనేమోహానుగ్రహ
 వధికారతః । కరోషిసామృతంభూయోఽనుగ్రహస్తుభవేన్తయి ॥ ౪౬ ॥
 త్వదపాజలవోభూయాదిహాముతేప్రవర్షణః । అన్యథానాస్తిసందేహ
 ఇతిచిత్తేనునిశ్చితమ్ ॥ ౪౭ ॥ ఓంసమోవేజుఃతేశాయపురుషాయమహా
 త్తనే । మహానుభవాయమహామాయినేమేయకర్తణే ॥ ౪౮ ॥ స్థలే
 ఘదుర్గేషుజలేషుభేషుగర్భేష్వరణ్యేషుచక్రేతవేషు । నామైవభావ్యం

౧౮ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే - ఆదిత్యపురాణా స్తవతే. (అ-౪)

ఖలుసర్వలక్షణంమాయావినోవిశ్వకుటుంబినస్తే || ౪౯ || మహావిపత్సు
త్వన్నామస్తరణేతద్వివాశసమ్ | బహుసంపత్సుత్వన్నామ విస్తృతౌత
ద్వివాశసమ్ || ౫౦ || తస్మాత్త్వన్నామసత్తోహం సర్వదాత్వదనుగ్రహ
త్ | త్వత్ప్రేరిత స్వదీయత్వాన్మత్పుణ్యంత్వద్దయాబలమ్ || ౫౧ || నకదా
చిద్భయమ్ప్రేదిష్యనామరతోయతః | తథాపితేకృపాలేశలేశలేశోస్తు
మయ్యహో || ౫౨ || శ్రీశచిత్రంచరిత్రం తే నజానేబహుదుష్కృతీ |
సర్వజ్ఞంసర్వదాకింతాన్వంపదామిక్యపయామవమామ్ || ౫౩ || నామ్నా
మహాఘాఘహాని ర్తనఃకాయకాతతశ్శుచీ | తద్బ్రహ్మప్రీయసేవిష్ణోతత
స్సతకర్మసజ్గ్రహః || ౫౪ || కర్తృణాజ్ఞానసిద్ధిశ్చ తేనప్రీతిస్తవాద్భుతా |
అపరోక్షమగర్భశ్చ ముక్తిరానందవర్ధనమ్ || ౫౫ || గోదానకన్యాదా
నాని పృథివీణుసంజ్ఞయా | దుర్భితేజాహ్నావీతీరే ప్రత్యహంకోటి
భోజనమ్ || ౫౬ || త్వన్నామస్తరణాత్తుల్యం నామమాహాత్మ్యమీదృ
శమ్ | తస్మాన్నామస్తృతిస్సిద్ధాసులభాపురుషార్థదా || ౫౭ || లో
కోత్తర స్త్వయంమార్గఃప్రజానామకుతోభయః | యత్రభక్తివశాస్సర్వే
నామస్తృతిపరాయణాః || ౫౮ || యేనైకదావిష్ణుపదాబ్జయుగ్మే సమర్పి
తంచిత్రమనన్యబుద్ధ్యా | యమోపితద్దూతగణాస్సపాశాః పశ్యంత్యఘా
ఘాత్రయమప్యహోనతమ్ || ౫౯ || ... .. *

ఇతిశ్రీవదాదిత్యపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే భగవద్గుణ
నామమహిమాను వర్ణనంనామ చతుర్థోధ్యాయః.

❧ దేవశర్కాణమృతిస్తుతిప్రసన్నశ్రీనివాస కృతవరప్రదానాదిః. ❧
దేవశర్కా || సర్వలోకజననీకమలాయాదేశకాలవితతారమణీతే |
సాతిమృద్వతసికాకుసుమాభోత్సజ్గగాచత వహృత్కమలస్థా || ౧ || బ్ర
హ్మశంకరపదార్పణదత్తౌ సర్వలోకశుభదాద్రీవచిత్రా | యతకటా
క్షులవమాత్మపదస్థాఃపార్థయన్త్యజశివేన్ద్రముఖాహి || ౨ || భారతీప్రము
ఖసుందరయోషిజ్జాలజైత్రబహుసుందరరూపామ్ | ఆలిలిగ్నీషసియాంక
రపద్మైర్నందహాసవదనాంసరస స్తవమ్ || ౩ || నిత్యముక్తాదోషదూరాత్వ
దూనాఽధికసద్గుణా | త్వత్పాదపూజనేనిత్యంబద్ధకంకణభూషితా ||

౪ || అభీష్టదానేభక్తానాంకల్పవృక్షాయితారమా । చింతామణిఃకామ
 ధేనుఃకరుణాసాగరాయితా ॥ ౫ ॥ లక్ష్మీఃపురస్తాత్పశ్చాచ్ఛుద్ధక్షిణోత్త
 రతశ్చయా । ఊర్ధ్వాధరాదిభాగస్థాజగత్సృజతిపాతిహి ॥ ౬ ॥ గుణైస్త
 తాప్రసవితృవరణీయగుణోర్జితా । ప్రకాశమతిమూర్తిశ్చధ్యేయాబుద్ధి
 ప్రచోదికా ॥ ౭ ॥ దురన్నాద్దుర్గహాత్పశ్చపాతకాదుపపాతకాత్ । స్వ
 గాయకతాగ్రణదక్షాగాయత్రీత్యుదితారమా ॥ ౮ ॥ సవితృద్వ్యోతకత్వా
 చ్చభక్తేష్టపసవేరతా । చరాచరప్రసవితాసావిత్రీకమలాస్సృతా ॥
 ౯ ॥ వాగీశత్వాద్వచోదానాత్కిర్తితాచసరస్వతీ । కాన్తిరత్యుదిదా
 నాచ్ఛభారతీత్యుదినామికా ॥ ౧౦ ॥ గుణపూర్ణత్వయోగేనబ్రహ్మబ్రహ్మ
 వశేస్థితా । బ్రహ్మణాస్తర్చహిర్వాస్తాస్థూలాసూక్ష్మాచమధ్యమా ॥ ౧౧ ॥
 కర్మణాంగుణరూపాణాంసర్వేషాంచనియామికా । యద్దయాపాజ్గలే
 శేనతైవహిక్వీసృర్వసంపదః ॥ ౧౨ ॥ స్వర్విరక్తీశసద్భక్తిజ్ఞప్తిముక్తీర్వ
 జన్తిహి । లోకాతీతాలోకపూజ్యాతవాత్యస్తప్రియామతా ॥ ౧౩ ॥
 సర్వశక్తాసర్వసుఖాసర్వలక్షణసంయుతా । అనేకగుణసంపూర్ణాపూర్ణ
 కామాచసర్వదా ॥ ౧౪ ॥ అప్రమేయాప్రమేయాపిసమస్తపురుషార్థదా ।
 సుమహేశ్వర్యసాభాగ్యాతభాపిత్యాఽనువర్తిని ॥ ౧౫ ॥ స్తరతిథ్యాయతి
 స్తాతిసమత్యర్చతిపశ్యతి । తపతిత్వాంజవతిచనేవతేత్వాంప్రతీక్షతే ॥ ౧౬ ॥
 నిత్యానపాయినీసమ్రాసంప్రార్థయతిసర్వదా । కిముతాన్మేఽల్పజీవా
 శ్చమాదృశావృత్తివర్జితాః ॥ ౧౭ ॥ దరిద్రాబంధురహితా అనాథాజీవ
 నార్థినః । తేహంత్రత్సార్థనాకాక్షానాశ్చర్యంభవనత్రయే ॥ ౧౮ ॥
 శ్రీవేంకటేశమత్స్వమిశ్శానానస్తవయానిధే । శరణాగతసంత్రాణకా
 రణాభీష్టవర్షణ ॥ ౧౯ ॥ శ్రీశతేరూపకర్తాణిబ్రహ్మరుద్రాహిపాదిభిః । అగ
 న్యానిహ్యవేద్యానిహ్యచింత్యాన్యద్భుతానిచ ॥ ౨౦ ॥ ఏవంపూర్ణేత్వస్తహి
 మ్నినాహంశక్తోస్తివర్ణనే । కశ్చాహంకాచమేశక్తిఃకిమితిస్తామిమన్దధీః ॥
 ౨౧ ॥ అలసోహమహంకారీచాక్షోమూర్ఖశ్శతఃఖిలః । జ్ఞానభక్త్యాదిహీనశ్చ
 కామక్రోధాదిపూరితః ॥ ౨౨ ॥ మనోజయవిహీనశ్చ సదావిషయలం
 పటః ॥ పాంసూనాంవృష్టినిందూనాంమద్దోషాణాంమితిర్నహి ॥ ౨౩ ॥
 గుణైస్త్యయియథాపూర్ణా దోషాఃపూర్ణాస్తథామయి । అలసత్వాద

హంకారాదజ్ఞానాల్లోభతోమయా॥౨౪॥ ఉంభాత్పరమాదాద్దాక్షిణ్యా
త్సభావాత్సంగతఃకృతాః । అసంఖ్యానపరాధాన్తేగణయిత్వాక్షమ
స్వమామ్ ॥ ౨౫ ॥ పితామాతాగురుర్భాతాసఖాబంధుస్తవమేవమ్ ।
విద్యాసత్కర్తృవిత్రంచపురః పృష్ఠేచపార్శ్వయోః ॥ ౨౬ ॥ మూర్ధ్ని
హృత్కమలేమేస్తర్బహిర్జన్తనిజన్తని । కులస్వామీప్తదేవోనోవృతఃపి
తృపితామహైః ॥ ౨౭ ॥ సర్వంతృమేవలక్ష్మీశనజానేత్వాంవినాపరమ్ ।
దుస్త్సృతింహరదూరాన్తేవిస్త్సృతిం తేవిలోపయ॥౨౮॥ త్వత్సృతింసం
ప్రదేహ్యథాత్వత్సమోనాస్తిమేషియః । త్వస్త్నాస్త్యధతప్రాణస్త్య
త్పదామ్బుజసంశ్రితః ॥ ౨౯ ॥ తవభక్తోస్తిదాసోస్తి శిష్యఃపుత్రోస్తికే
వలమ్ । భృత్యస్తవమేవవిశ్వస్యస్మరామిత్వామహర్నిశమ్ ॥ ౩౦ ॥ శ్రీహ
రిర్కమహృత్పద్మకర్ణికాస్థాతిసుందరః । పద్మాసనసమాసీనఃస్థగ్నిలసమద్యు
తిః ॥ ౩౧ ॥ కజ్జకోమలపాదాధఃకుంజుమాధికవర్ణవాః । వజ్రాంకుశ
ధ్వజాబ్జాంకపాదాబ్జనఖరత్నవాః ॥ ౩౨ ॥ క్వణన్నాపురసన్నాదవ
లయాధ్యపదామ్బుజః । అతసీపుష్పసజ్జాశతేజఃపుంజోరురజ్జితః ॥ ౩౩ ॥
నితమ్బపీతవసనస్సర్వైర్ల కాంచ్యంచితోఽచ్యుతః । విరిఞ్చాధారసాహక
గమ్భిరాబ్జాభనాభికః ॥ ౩౪ ॥ బ్రహ్మాండగూహకమృదుశ్లక్ష్యరేఖాత్రయో
దరః । ధర్మస్తనోఽధర్మపుష్కలశ్లక్ష్యనూత్నతనూరుహః ॥ ౩౫ ॥ శ్రీవత్సం
కఃకాస్తుభాఙ్గోవై జయస్తీహృదంమ్బుజః । ఉన్నతాంసాజానులంబబా
హ్వభీతివరప్రదః ॥ ౩౬ ॥ కుంకుమాభేకరతలేశజ్ఞచక్రసులక్షణః । కింకిణీ
కంకణలసద్వలయాజ్గదభూషితః ॥ ౩౭ ॥ కమ్బుగ్రీవస్సుబిమ్బావృతఃకుండ
కుట్టలదంతవాః । ఆదర్యవద్దృశ్యసూక్ష్మగణ్డయుగ్మసుమణ్డితః ॥ ౩౮ ॥ సు
నాసోఽనిమిషస్సుభ్రుగ్వికరుణాపూర్ణలోచనః । శరత్స్వాదేంద్రవదనోన
తనీలసుకున్తలః ॥ ౩౯ ॥ అతుల్యతలకోపేతోరత్నకుండలమణ్డితః । స్ఫుర
ద్రత్నకిరీటశ్చ సర్వలక్షణసంయుతః ॥ ౪౦ ॥ జగద్విలక్షణశ్శ్రీమామ
ద్భింబోనిత్యచిత్తుఖః । సూర్యకోటిప్రతీకాశశ్చంద్రకోటిసుశీతలః ॥ ౪౧ ॥
అనంతవేదైర్బ్రహ్మదైర్ రవేద్యోఽప్రాకృతోహరిః । శ్రీధరాభ్యాంస
మాగ్నిష్టోబ్రహ్మరుద్రేద్ద్రసివితః ॥ ౪౨ ॥ పూర్ణానందజ్ఞానదయామూర్తిః

పరమమజ్గళః । మజ్గళాంగోమజ్గళాంగోభ క్తమజ్గళదాయకః ॥ ౪౩ ॥
 కరుణామృతపూర్ణాభ్యాంమాంనేత్రాభ్యాంసమీక్షతే । కాచింతామ
 ఇహాముత్ర సర్వారిష్టంహరత్యసా ॥ ౪౪ ॥ తత్పదామ్బుజవిశ్వాసేస
 ర్వాభీష్టందదాతిహి । ఇతిస్తరన్నహోరాత్రం తంత్యాహంశరణంగతః॥
 ౪౫ ॥ భోస్వామిస్సర్వకామస్త్యం సంపూర్ణైశ్చర్యవాసవి । స్వప్ర
 యోజనహీనోపి మాయయాబహురూపవా ॥ ౪౬ ॥ లోకోపకర
 ణాయైవ త్వితరాసాధ్యకృత్యవా ॥ బహ్వద్రీనుద్ధరన్తేతు మనా
 యాసాదకల్పయః ॥ ౪౭ ॥ క్షణేనోత్పాదితంచాపి స్థూలబ్రహ్మాణ్డ
 మద్భుతమ్ । వహసిత్వముపాయేన బహుసూక్ష్మమృదూదరే ॥ ౪౮ ॥
 ఏవంమహాభారవహస్యవిశ్వ కుటుమ్బినఃకరుణాపూర్ణసింధోః । మ
 మత్వదీయస్యసుసూక్ష్మ తేశ లవాల్పకస్యాద్ధరణంకియతే ॥ ౪౯ ॥ శ్రీ
 వేంకటేశమత్స్వామిన్ జ్ఞానానందదయానిధే । దుఃఖసాగరమగ్నం
 మాం స్వీయంనోద్ధర సేకుతః ॥ ౫౦ ॥ శ్రీనివాసకృపాపూర్ణ భ క్తపో
 షణ్డీక్షిత । సంసారారణ్యపతితం దయయానేక్ష సేకుతః ॥ ౫౧ ॥
 భ క్తబంధోదయాసిన్ధోత్వత్పదాభ్యేనమామృహమ్ । సూక్తాసూ క్తమి
 దంసర్వమపరాధంక్షమస్వమే ॥ ౫౨ ॥ వరంవరంచవరయేభ క్తింత్వ
 త్పాదయోస్త్సృతిమ్ । సదానామార్థవిజ్ఞానం దేహిహాముత్రసాఖ్యద
 మ్ ॥ ౫౩ ॥ శ్రీస్వామితీర్థదుగ్ధాభౌ శ్వేతదీప్తపేనుమణ్డపే । శ్రీభూభ్యాంవి
 హరన్విష్ణో ము క్తింభ క్తాయదేహిమే॥ ౫౪ ॥ శ్రీసూతః॥ ఇతిస్తుత్వావేంకట
 టేశంరమేశం తూష్టిభూతోదేవశర్మాసుభ క్తః । భ క్తేభ్యోభీష్టార్థవర్ష
 ప్రబుద్ధం సాష్టాంగంతంప్రణామ తేన్విష్ట దేవమ్ ॥ ౫౫ ॥ అథస్తోత్రేణసం
 తుష్ట శ్రీనివాసస్సతాజ్గతిః । మేఘగమ్భిరయావాచా వరదానమథాబ్ర
 వీత్ ॥ ౫౬ ॥ శ్రీభగవాన్ ॥ ప్రీతోహం తేద్విజ్రతేష్ట మదుపాసనకర్తృణా
 యన్తమౌశ్వర్యసంసిద్ధికారణంస్తోత్రము త్తమమ్ ॥ ౫౭ ॥ కృతవాససిత
 స్సాత్త్వంభైషీర్మాత్రపరత్రచ । మద్భ క్తవాయుశిష్యస్య గురుపాదావల
 మ్బినః ॥ ౫౮ ॥ విపన్నాశస్సమ్మదాప్తిర్భూయా తేమదనుగ్రహాత్ । మ
 మభ క్తస్యతేగేహే స్వర్ణవృష్టిరీదేదినే ॥ ౫౯ ॥ అయతాయుశ్చ తేద

౨౨ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే-ఆదిత్యపురాణా స్తవతే (౨-౫)

త్తం పుత్రపౌత్రాస్తథాయుషః । శతపూరుషపర్యంతం భుక్త్వాభోగా
ననేకశః ॥ ౬౦ ॥ తతోమత్పదమాహ్నోషీత్యుక్త్వాద్వైద్యశ్రోబభూవహ ।
శ్రీసూతః ॥ భోశౌనకాద్యామునయో నిస్సంగాశ్చతపస్వినః ॥ ౬౧ ॥
భక్తవశ్యోవేంకటేశః ప్రసన్నోభవతిధ్రువమ్ ॥ ౬౨ ॥ యూయంగ
త్వావేంకటేశంరమేశం నత్వాస్తుత్వావేదవేద్యంసుభక్త్యాభక్తేభ్యో
భీష్టార్థవర్షప్రబుద్ధం సంప్రీణేద్ధ్యవం తేనవోభీష్టసిద్ధిః ॥ ౬౩ ॥ శ్రీవేంకటేశ
శస్యకథామృతంత్యిదం మాహాత్మ్యసారంసుతపస్విమృగ్యం । శ్రీవే
ంకటేశస్యమహాప్రియప్రియం లోకోత్తరందేవఋషిప్రియంచ ॥ ౬౪ ॥
సమస్తపాపాఘవినాశకారణం సమస్తపుణ్యోఘసమృద్ధికారణమ్ । శ్రీ
వేంకటేశస్యపదారవిందం సద్భక్తివృద్ధావసమానకారణమ్ ॥ ౬౫ ॥
వక్తుశ్శ్రీతుఃపాఠకస్య పారాయణపరస్యచ । పరార్పరోవేంకటేశః ప్ర
సన్నోభవతిక్షణాత్ ॥ ౬౬ ॥ స్తోత్రేణానేనసంతుప్తో వేంకటేశోరమా
పతిః । యాన్యాన్కామాన్కామయంతే తాంస్తాన్తుక్తిందదాతిచ ॥ ౬౭ ॥

ఇతి శ్రీమదాదిత్యపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే
శ్రీవేంకటేశస్యసకలాభీష్టప్రదాన మహిమాను
వర్ణనంనామపంచమోధ్యాయః.

ఇథమాదిత్యపురాణే ప్రథమప్రభృతిపంచమపర్యస్తపంచాధ్యాయాత్మకశ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యపరోభాగ
సమూప్తిమగమత్.

ఆదిత్యపురాణ శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్య సముదితాధ్యాయసంఖ్య - ౫

శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యం
సమూర్ణమ్.

{ శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్థినామ్ ।
{ శ్రీవేంకటనివాసాయశ్రీనివాసాయమగ్గళమ్ ॥ }
{ శ్రీవేంకటాద్రినిలయఃకమలాకాముకఃపుమామ్ ।
{ అభక్తురవిభూతిర్న సరజ్జయతుమగ్గళమ్ ॥ }

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రియై శ్రీపద్మావత్యైనమః.

శ్రీమతే విష్వక్సేనాయనమః.

అథ శ్రీవారాహపురాణాంతర్గత

శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తరశతనామప్రారమ్భః.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేర్ధినామ్ |

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమంగళమ్ ||

శ్రీవేంకటాచలాధీశం శ్రియాధ్యాసితవక్షసమ్ |

శ్రితచేతనమందారం శ్రీనివాసమహంభజే ||

శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తరశతనామాని.

మునయః || సూతసర్వార్థతత్త్వజ్ఞ సర్వవేదాంతపారగ | యేన
చారాధితస్సద్య శ్రీమద్వేంకటనాయకః || ౧ || భవత్యభీష్టసర్వార్థప్రద
స్తద్భూమిహినోమునే | ఇతిపుష్టస్తదాసూతో ధ్యాత్వాస్వాత్మనితత్త్వణా
త్ || ౨ || ఉవాచమునిశార్దులాన్ శ్రూయతామితివై మునిః || శ్రీసూతః ||
అస్తికింశ్చిన్నహర్షోఽప్యం భగవత్ప్రీతికారకమ్ || ౩ || పురాశేషేణకథితం
కపిలాయమహాత్మనేనామ్నామష్టశతంపుణ్యం పవిత్రంపాపనాశనమ్ || ౪ ||
ఆదాయ హేమపద్మాని స్వర్గదీపమ్భవానిచ | బ్రహ్మతుపూర్వమభ్యర్చ్య
శ్రీమద్వేంకటనాయకమ్ || ౫ || అష్టోత్తరశతైర్దివ్యైర్నామభిర్నునివూజ
ితైః | స్వాభీష్టంలభ్యవాన్ బ్రహ్మ సర్వలోకపితామహః || ౬ || భవద్భిరపి

పద్మైశ్చ సమర్చ్యనైశ్చనామభిః । తేషాం శేషనగాధీశమానసోల్లాసకా
రిణామ్ ॥ ౭ ॥ నామ్నా మప్తశతంవత్క్యే వేంకటాద్రినివాసినః । ఆయు
రారోగ్యదంపుంసాం ధనధాన్యసుఖప్రదమ్ ॥ ౮ ॥ జ్ఞానప్రదంవిశేషేణ
మహదైశ్వర్యకారకమ్ । అర్చయేన్నామభిర్ద్రివైర్వేంకటేశపదాజ్ఞీ-
తైః ॥ ౯ ॥ నామ్నా మప్తశతస్సాస్య ఋషిర్భక్తిప్రకీర్తితః । ఛందోఽను
ష్టుప్తథాదేవో వేంకటేశఉదాహృతః ॥ ౧౦ ॥ నీలగోక్షీరసమ్భూ
తో బీజమిత్సుచ్యతేబుధైః । శ్రీనివాసస్తథాశక్తిర్హృదయంవేంకటాధి
పః ॥ ౧౧ ॥ వినియోగస్తథాఽభీష్టసిద్ధ్యర్థేచనిగద్యతే*ఓంనమోవేంకటేశ
శాయ శేషాద్రినిలయాయచ ॥ ౧౨ ॥ వృషదృగ్గోచరాయాథ విష్ణువేసత
తంసమః । సదజ్ఞనగిరీశాయ వృషాద్రిపతయేసమః ॥ ౧౩ ॥ మేరుపుత్ర
గిరీశాయ సరస్వామితటిజుషే । కుమారాకల్పసేవ్యాయ వజ్రదృగ్విష
యాయచ ॥ ౧౪ ॥ సువర్చలాసుతన్యస్త సైనాపత్యభరాయచ । రా
మాయపద్మనాభాయ సదావాయుస్తుతాయచ ॥ ౧౫ ॥ త్యక్తవై కుణ్డలో
కాయ గిరికుజ్జవిహరిణే । హరిచంద్రనగోత్రేస్తస్వామినేసతతంసమః ॥ ౧౬ ॥
శంఖరాజన్యనేత్రాబ్జవిషయాయనమోనమః । వసూపరిచరత్రాత్రే కృష్ణా
యసతతంసమః ॥ ౧౭ ॥ అభీకన్యాపరిష్వక్తవత్ససేవేంకటాయచ ।
సనకాదిమహాయోగి పూజితాయనమోనమః ॥ ౧౮ ॥ దేవజిత్స్వ
ముఖానస్తదైత్యసంఘప్రణాశినే । శ్వేతద్వీపవసన్తుక్తపూజితాఘ్నియ
గాయచ ॥ ౧౯ ॥ శేషపర్వతరూపత్యప్రకాశనపరాయచ । సాను
స్థాపితతాక్ష్యాయ తాక్ష్యచలనివాసినే ॥ ౨౦ ॥ మాయాగూఢవిమా
నాయ గరుసంస్థవాసినే । అనన్తశిరసేనిత్యమనన్తాతాయ తేనమః ॥ ౨౧ ॥
అనన్తచరణాయాథ శ్రీశైలనిలయాయచ । దామోదరాయ తేనిత్యంనీల
మేఘనిభాయచ ॥ ౨౨ ॥ బ్రహ్మాదిదేవదుర్దర్శ విశ్వరూపాయ తేనమః । వైకు
ణ్ఠాగతసద్దేమ విమానాన్తర్గతాయచ ॥ ౨౩ ॥ అగస్త్యభ్యర్థితాశేషజన
దృగ్గోచరాయచ । వాసుదేవాయహరయే తీర్థపంచకవాసినే ॥ ౨౪ ॥

వామదేవప్రియాయాథ జనకేష్టప్రదాయచ । మార్కండేయమహాతీర్థ
జాతపుణ్యప్రదాయచ ॥ ౨౫ ॥ *వాక్పతిబ్రహ్మదాత్రేచ చంద్రలావణ్యదా
యినే । నారాయణనగేశాయ బ్రహ్మకృష్ణోష్ఠానవాచ ॥ ౨౬ ॥ శఙ్ఖ
చక్రవరానమ్ర లసత్కరతలాయచ । ద్రవస్త్రిగమదాన క్తవిగ్రహాయన
మోనమః ॥ ౨౭ ॥ కేశవాయనమోనిత్యం నిత్యయావనమూర్తయే । అ
ర్థితార్థప్రదాత్రేచ విశ్వతీర్థాఘహరిణే ॥ ౨౮ ॥ తీర్థస్వామిసరస్వాత
జనాభీష్టప్రదాయినే । కుమారధారికావాస స్కందాభీష్టప్రదాయచ ॥ ౨౯ ॥
జానుదఘ్నసముద్భూత పోతిణేకూర్తమూర్తయే । కిన్నరద్వద్వ్యశాపా
స్తప్రదాత్రేవిభవేనమః ॥ ౩౦ ॥ వైఘానసమునిశ్రేష్ఠపూజితాయన
మోనమః । సింహచలనివాసాయ శ్రీమన్నారాయణాయచ ॥ ౩౧ ॥ సద్భ
క్తనీలకణ్ఠార్చ్యనృసింహాయనమోనమః । కుముదాక్షగణశ్రేష్ఠపై నాపత్య
ప్రదాయచ ॥ ౩౨ ॥ దుర్జేధఃప్రాణహర్రేచ శ్రీధరాయనమోనమః ।
క్షత్రియాన్తకరామాయ మత్స్యరూపాయ తేనమః ॥ ౩౩ ॥ పాణ్డవా
రిప్రహర్రేచ శ్రీకరాయనమోనమః । ఉపత్యకాప్రదేశస్థశశ్కరధాత
మూర్తయే ॥ ౩౪ ॥ రుక్మాబ్జసరసీకూలలక్ష్మీకృతతపస్వినే । లసల్లక్ష్మీక
రామోజదత్తకల్హారకనజే ॥ ౩౫ ॥ సాలగ్రామనివాసాయ శుకదృ
గ్గోచరాయచ । నారాయణార్థితాశేష జనదృగ్విషయాయచ ॥ ౩౬ ॥
మృగయారసికాయాథ వృషభాసురహరిణే । అజ్ఞానాగోత్రపతయేవృషభా
చలవాసినే ॥ ౩౭ ॥ అజ్ఞానాసుతదాత్రేచ ధీమాధవీయాఘహరిణే ।
ప్రియఙ్గుప్రియభక్షాయ శ్వేతకోలవరాయచ ॥ ౩౮ ॥ నీలధేనుపయోధా
రా సేకదేహోద్భవాయచ । శశ్కరప్రియమిత్రాయచోళపుత్రప్రియా
యచ ॥ ౩౯ ॥ సుధర్మిణీసుచైతన్యప్రదాత్రేమధుఘాతినే । కృష్ణాఖ్య
విప్రవేదాన్తదేశికత్వప్రదాయచ ॥ ౪౦ ॥ వరాహచలనాథాయ బలభద్రా
యతేనమః । త్రివిక్రమాయమహాతే హృషీకేశాయతేనమః ॥ ౪౧ ॥

అచ్యుతాయనమోనిత్యం సీలాద్రినిలయా యచ । నమఃక్షీరాభినాథాయ
 వై కుఞ్జాలవాసినే ॥౪౨॥ ముకుందాయనమోనిత్య మనంతాయనమోనమః ।
 విరిఞ్చభ్యర్థితానీతసామ్యరూపాయ తేనమః ॥ ౪౩ ॥ సువర్ణముఖరీ
 స్నాత మనుజాభీష్టదాయినే । హలాయుధజగత్తీర్థ సమస్తఫలదాయినే ॥
 గోవిందాయనమోనిత్యం శ్రీనివాసాయ తేనమః । అష్టోత్తరశతనామ్నాం
 చతుర్థ్యానమసాన్వితమ్ ॥ ౪౪ ॥ యః పఠేచ్ఛుణయాన్నిత్యం శ్రద్ధాభ
 క్తిసమన్వితః । తస్య శ్రీవేంకటేశస్తు ప్రసన్నోభవతి ధ్రువమ్ ॥ ౪౫ ॥
 అర్చనాయాం విశేషేణ గ్రాహ్యమష్టోత్తరం శతమ్ । వేంకటేశాభిధేయై
 ర్యో వేంకటాద్రినివాసినమ్ ॥ ౪౬ ॥ అర్చయేన్నామభిస్తస్య ఫలం ము
 క్తిర్న సంశయః । గోపనీయమిదం స్తోత్రం సర్వేషాం సప్రకాశయేత్ ॥ ౪౭ ॥
 శ్రద్ధాభక్తియుజామేవ దాపయేన్నామసజ్జహమ్ । ఇతి శేషేణ కథితం
 కపిలాయమహత్తనే ॥ ౪౮ ॥ కపిలాఖ్యమహాయోగి సకాశాత్తుమయా
 శ్రుతమ్ । తదుక్తం భవతామద్య సద్యః ప్రీతికరం హరేః ॥ ౪౯ ॥ ... *

ఇతి శ్రీవారాహపురాణే శ్రీవేంకటాచలమహాత్మ్యే శ్రీవేంకట
 టేశాష్టోత్తరశతనామ కథనం నామైక షష్ఠితమోధ్యాయః.

శ్రీరస్తు.

అథ శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తరశతనామావళిపారమ్భః.

* ఓం వేంకటేశాయనమః	౧	గిరికుంజవిహారిణీ శ్రీవేంకటేశాయనమః	
శేషాద్రినిలయాయ శ్రీవేంకటేశాయ		హరిచందనగోత్రేష్వస్వామినే శ్రీవేంకటేశాయనమః	౧౨
నమః ౨			
వృషదృగ్గోచరాయ శ్రీవేంకటేశాయ		శృంఖలాబజ్రనృతాబ్జవిషయాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౧౩
నమః ౩			
విష్ణువేంకటేశాయనమః	౪	వసూపరిచరత్రాత్రే శ్రీవేంకటేశాయ	
సదృశ్య గిరిశాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౫	నమః ౧౪	
వృషాద్రిపతయే శ్రీవేంకటేశాయనమః		కృష్ణాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౨౦
మేరుపుత్రగిరిశాయ శ్రీవేంకటేశాయ		* ఓం అభిక్రమ్యపరిష్కృతవక్షసే శ్రీవేంకటేశాయనమః	౨౧
నమః ౬			
సరస్వాతితుటిజుషే శ్రీవేంకటేశాయనమః	౭	వేంకటాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	
యనమః ౮		సనకాదిమహాయోగి పూజితాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౨౩
కుమారకల్పనేన్ద్రాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౯		
వజ్రిద్రవ్యపయాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౧౦	దేవజితృముఖాన వైతత్త్యసంక్లృతాశి	
* ఓం సువర్చలాసుతస్య ప్రసాదాత్		నే శ్రీవేంకటేశాయనమః	౨౪
భరణాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౧౧	శ్వేతదీప్తిపవనస్తృత పూజితాఙ్గియ	
రామాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౧౨	గాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౨౫
పద్మనాభాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః		శేషపర్వతరూపత్వ ప్రకాశనపరాయ	
సదానాథాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౧౩	శ్రీవేంకటేశాయనమః	౨౬
యనమః ౧౪		సానుస్థాపితతార్కాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౨౭
త్యక్తవైకుంఠలోకాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	౧౫	తార్కాయపరివాసినే శ్రీవేంకటేశాయనమః	౨౮

మాయాగూఢవిమానాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౨౯	జనకేష్టప్రదాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౪౪
గరుడసన్నధవాసినే శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౩౦	మార్కండేయమహాతీర్థజాతపుణ్యప్రదాయశ్రీవేంకటేశాయనమః ౪౫
* ఓం అనంతరసే శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౩౧	+ వాక్పతిబ్రహ్మదాత్రే శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౪౬
అనంతాక్షయ శ్రీవేంకటేశాయనమః	చంద్రలావణ్యదాయినే శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౪౭
అనంతచరణాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౩౩	నారాయణనగేశాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౪౮
శ్రీశైలనిలయాయశ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౩౪	బ్రహ్మకృష్ణోత్పన్నవాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౪౯
దామోదరాయశ్రీవేంకటేశాయనమః	శంభుచక్రవర్తనామ్రలసత్కరతలాయశ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౫౦
నీలమేఘనిభాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౩౬	* ఓం ద్రవస్త్రోగమదాసక్రవిగ్రహాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః... ౫౧
బ్రహ్మవిదేవమర్దర్మవిశ్వరూపాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౩౭	కేశవాయశ్రీవేంకటేశాయనమః ౫౨
వైకుంఠాగతసద్ధేమ విమానాస్తర్గతాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః... ౩౮	నిత్యయావనమూర్తయే శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౫౩
అగస్త్యభృగృతాశేషజనదృగ్దోచరాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః... ౩౯	అధికారధప్రదాతే శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౫౪
వాసుదేవాయశ్రీవేంకటేశాయనమః	విశ్వతీర్థాఘహరిణే శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౫౫
* ఓం హరయే శ్రీవేంకటేశాయనమః	
తీర్థవచ్చకవాసినే శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౪౦	
వాసుదేవప్రియాయశ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౪౩	+ వాక్పతిబ్రహ్మధీదాత్రే.

తీర్థస్వామి సరస్వత జనాభీష్టప్రదా
యశ్రీవేంకటేశాయనమః ౫౬
కుమారధారికావాసస్కందాభీష్టప్రదా
యశ్రీవేంకటేశాయనమః ౫౭
జానుదఘ్న సముద్భూతపోతిజేశ్రీవేంకట
ేశాయనమః ... ౫౮
కూర్మమూర్తయే శ్రీవేంకటేశాయన
మః ... ౫౯
కిన్నరద్వద్వేశాపాత్రప్రదాత్రేశ్రీవేంకట
ేశాయనమః ... ౬౦
* ఓం విభవేశ్రీవేంకటేశాయనమః()
వైభావసమునిశ్రేష్ఠపూజితాయ శ్రీవే
ంకటేశాయనమః ... ౬౧
సింహాచలనివాసాయ శ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౬౩
శ్రీమన్నారాయణాయ శ్రీవేంకటేశా
యనమః ... ౬౪
సద్భక్తసీలకణ్ఠార్చ్యసృసింహాయ శ్రీవే
ంకటేశాయనమః ... ౬౫
కుముదాక్షగణ శ్రేష్ఠనైవాపత్య ప్రదా
యశ్రీవేంకటేశాయనమః ౬౬
దుర్వేధః(పాణహరే) శ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౬౭
శ్రీధరాయశ్రీవేంకటేశాయనమః ౬౮
క్షత్రియాస్తకరామాయశ్రీవేంకటేశా
యనమః ... ౬౯

మత్స్యరూపాయశ్రీవేంకటేశాయనమః
* ఓం పాణ్డవారిప్రహరే శ్రీవేంకటేశా
యనమః ... ౭౦
శ్రీకరాయశ్రీవేంకటేశాయనమః ౭౧
ఉపత్యక్తాప్రదేశస్థశ్రీరధ్యాత మా
ర్తయే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౭౩
రుక్మాబ్జసరసీకుల లక్ష్మీకృతతపస్వినే
శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౭౪
లసల్లక్ష్మీకరామ్భాబదత్తకల్పారకస్రజే
శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౭౫
సాలగ్రామనివాసాయ శ్రీవేంకటేశా
యనమః ... ౭౬
శుకదృగ్గోచరాయ శ్రీవేంకటేశాయన
మః ... ౭౭
నారాయణార్థితాశేషజనదృష్టికయా
యశ్రీవేంకటేశాయనమః ౭౮
మృగయారసీకాయశ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౭౯
వృషభాసురహరిణే శ్రీవేంకటేశాయన
మః ... ౮౦
* ఓం అష్టనాగోత్రపతయే శ్రీవేంకటేశా
యనమః ... ౮౧
వృషభాచలవాసినే శ్రీవేంకటేశాయన
మః ... ౮౨
అష్టనాగుతదాత్రే శ్రీవేంకటేశాయ
నమః ... ౮౩

† మాధవీయాఘహరిణే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౮౪
 ప్రియఙ్గుప్రియభద్రాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ౮౫
 శ్వేతకోలవరాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ౮౬
 నీలధేనుపయోధారానేకదేహూర్ధ్వవాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ౮౭
 శంకరప్రియమిత్రాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ౮౮
 చోళపుత్రప్రియాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ౮౯
 సుధర్మిణీసుచైతన్యప్రదాత్రే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౯౦
 * ఓం మధుఘాతినే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౯౧
 కృష్ణాఖ్యవిప్రవేదాన్తదేశికత్వప్రదాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ౯౨
 వరాహచలనాథాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ౯౩
 విలభద్రాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః

† మధుమాసవిహరిణే.

శ్రీవేంకటేశాష్టోత్తరశతనామావళిసమ్పూర్ణా.

త్రివిక్రమాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః
 మహాతే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౯౬
 వృషీకేశాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః
 అమృతాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ( )
 నీలాద్రినిలయాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ౯౭
 ఊరాబ్ధినాథాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ౧౦౦
 * ఓం వైకుంఠాచలవాసినే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౧౦౧
 ముకుందాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ( )
 అనంతాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ( )
 విరిజ్ఞాభ్యర్థితానీత సౌమ్యరూపాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ... ౧౦౪
 సువర్ణముఖరీస్సౌతమసుజాభిష్టదాయ నే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౧౦౫
 హలాయుధజగత్తీర్థసమస్తఫలదాయ నే శ్రీవేంకటేశాయనమః ౧౦౬
 గోవిందాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః ( )
 శ్రీనివాసాయ శ్రీవేంకటేశాయనమః

శ్రీ రస్తు.

అథ శ్రీవారాహపురాణద్వితీయభాగాన్తత

శ్రీ లక్ష్మీస్తుతి ప్రారంభః.

దేవాదికృతశ్రీలక్ష్మీస్తుతిః.

శ్రీశుకః॥ పురాదూర్వాససశ్యాపాదవతీర్థాసురాలయాత్ । పద్మా
పద్మాక్షదయితా విష్ణునాసహితానృప ॥ ౧ ॥ సరఃకాశ్చనపద్మాధ్యమి
దంప్రాప్యమహేశ్వరీ । తపశ్చకారవర్షాణాం దివ్యానామయతంరమా ॥
తతోదేవావిచిన్వంతశ్చియంవిష్ణుసమన్వితామ్ । పురస్తరేణసంయుక్తా
రాజన్నస్తింత్యరోవరే ॥ ౩ ॥ స్థితాంసువర్ణకమలే పుణ్డరీకాక్షసంయు
తామ్ । దృష్ట్వాప్రీతినమాయుక్తాఃప్రణమ్యామ్బుజధారణీమ్ ॥ ౪ ॥ కృ
తాంజలిపుటాస్సేంద్రాస్తుప్తపురోకమాతరమ్ ॥ దేవాః॥ నమశ్చియైలో
కధాత్ర్యైబ్రహ్మమాతేనమోనమః ॥ ౫ ॥ నమస్తేపద్మనేత్రాయైపద్మ
ముఖ్యైనమోనమః । ప్రసన్నముఖపద్మాయైపద్మకాన్త్యైనమోనమః ॥ ౬ ॥
నమోబిల్వవనస్థాయై విష్ణుపత్నైనమోనమః । విచిత్రక్షౌమధారిణ్యై
పృథుశ్రోణ్యైనమోనమః ॥ ౭ ॥ పక్వబిల్వఫలాపీన తుజ్గస్తన్త్యైనమోన
మః । సురక్తపద్మప్రతాభకరపాదతలేశుభే ॥ ౮ ॥ సురత్నాజ్ఞదేయూ
రకాశ్చీనూపురశోభితే । యక్షకర్దమసంలిప్త సర్వాణ్ణేకటకోజ్జ్వలీ ॥ ౯ ॥
మాణ్డళ్యాభరణైశ్చిత్రైర్ముక్తాహరైర్విభూషితే । తాటంకైరవతంపై
శ్చశోభమానముఖామ్బుజే ॥ ౧౦ ॥ పద్మహస్తేనమస్తుభ్యంప్రసీదహరివ
ల్లభే । ఋగ్యజుస్సామరూపాయైవిద్యాయైతేనమోనమః ॥ ౧౧ ॥ ప్రసీ
దాస్తాన్మృపాదృష్టిపాతైరాలోకయాద్ధిజే । దృష్టాత్వయాయేతేబ్ర
హ్మరుద్రేన్ద్రత్వంసమాఘ్నయః ॥ ౧౨ ॥ శ్రీశుకః॥ ఇతిస్తుతాతదాదే
వైర్విష్ణువక్షస్థులాలయా । విష్ణునాసహసన్దృశ్యారమాప్రీతావదత్సు
రా ॥ ౧౩ ॥ శ్రీః॥ సురారీతృహసాహత్యాస్వపదానిగమిష్యథ ।
యేస్థానహీనాస్సృష్టానా ద్భృంశితాయేనరాభువి ॥ ౧౪ ॥ తేమామ
నేనస్త్రోతేణస్తుత్వాస్థానమవాఘ్నయః । అఖండైర్బిల్వపత్నైర్క్రామర్చ
యన్తిసరాభువి ॥ ౧౫ ॥ స్తోత్రేణానేనయేదేవానరాయుష్కల్యణేనవై ।

ధర్మార్థకామమోక్షాణామాకరాస్తేభవన్తిహి || ౧౬ || ఇదంపద్మసరో
దేవాయేకేచనసరాభువి | ప్రాప్యన్నానంకరివ్యన్తిమాన్స్తత్వావిష్టువల్ల
భామ్ || ౧౭ || తేషిశ్రియందీర్ఘమాయుర్విద్యాంపుత్రాత్మపువర్చసః | ల
భ్యాభోగాంశ్చభుక్త్వాన్తే నరామోక్షమవాప్నుయః || ౧౮ || ఇతిద
త్వావరందేవీ దేవేనసహవిష్టునా | ఆరుహ్యగరుడేశానంవై కుర్మస్థానమా
యయా || ౧౯ || ... .. *

ఇతిశ్రీవారాహపురాణే భూగోళోపాఖ్యానే ధరణీవరాహసం
వాదే శ్రీవేంకటాచలమాహాత్మ్యే దేవాదికృతశ్రీ
లక్ష్మీస్తుతికథనంనామనవమోఽధ్యాయః.

అథ శ్రీలక్ష్మీనామావళిప్రారమ్భః.

*ఓంశ్రియైనమః.	...	౧	ఓం సురత్నాగ్ధదేయూరకాశ్చే
ఓంలోకధాత్ర్యైనమః.	౨		నూపురశోభితాయైనమః. ౧౪
ఓంబ్రహ్మమాత్రేనమః.	౩		ఓం యక్షకర్దమనంలిప్త సర్వాజ్ఞా
ఓంపద్మనేత్రాయైనమః.	౪		యైనమః. ... ౧౫
ఓంపద్మముఖైన్యైనమః.	౫		ఓంకటకోజ్జ్వలాయైనమః. ౧౬
ఓంప్రసన్నముఖపద్మాదాయైనమః.	౬		ఓంమాజ్జళ్యాభరణైశ్చిత్రైర్ముక్తా
ఓంపద్మశాన్త్యైన్యైనమః.	...	౭	హరైర్విభూషితాయైనమః. *
ఓంబిల్వవనస్థాయైనమః.	౮		ఓం తాటకైరవంతంపైశ్చ శో
ఓంవిష్ణుపత్నైన్యైనమః.	౯		భమానముఖామ్బుజాయైన
ఓంవిచిత్రక్షౌమధారిణ్యైన్యైనమః.	*		మః. ... ౧౮
ఓంపుష్పశ్రోణ్యైన్యైనమః.	౧౦		ఓంపద్మహస్తాయైనమః. ౧౯
ఓంపక్ష్యబిల్వ ఫలావీనతుజ్గస్తనైన్య			ఓంహరివల్లభాయైనమః. ౨౦
నమః.	...	౧౧	ఓం ఋగ్యజుస్సామరూపాయై
ఓం సురక్తపద్మపత్రాభకరపాదత			నమః. ... ౨౧
లాయైనమః.	...	౧౨	ఓంవిద్యాదాయైనమః. ౨౨

ఇతిశ్రీలక్ష్మీనామావళిస్సమాప్తా.

శ్రీ ర మ్మ.

శ్రీ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ యై శ్రీ ప ద్మా వ త్యై న మః.

అ థ శ్రీ బ్రహ్మణ్డ పు రాణా న్త ర్గ త

శ్రీ వేంకటేశసహస్రనామ ప్రారమ్భః.

శ్రీ వేంకటేశసహస్రనామాని.

వసిష్ఠః ॥ భగవత్కైశ్చవిధినా నామభిర్వేంకటేశ్వరం । పూజ
యామాసతం దేవం బ్రహ్మతుకమలైశ్శుభైః ॥ ౧ ॥ పృచ్ఛామితానినా
మానిగుణయోగపరాణికిం । ముఖ్యవృత్తీనికింబ్రూహిలక్షకాణ్యథవాహ
రేః ॥ నారదఉవాచ ॥ ౨ ॥ నామాన్యనంతానిహరే గుణయోగానికాని
చిత్ । ముఖ్యవృత్తీనిచాన్యానిలక్షకాణ్యపరాణిచ ॥ ౩ ॥ పరమాధైర్యస్వ
శబ్దైరేకోజ్ఞేయఃపరఃపుమాన్ ॥ ఆదిమధ్యాంతరహిత స్వవ్యక్తోనంత
రూపభృత్ ॥ ౪ ॥ చంద్రార్కవహ్నివాయ్వాద్యా గ్రహక్షాణినభోది
శః । అన్వయవ్యతిరేకాభ్యాం సంతినోసంతియన్త తేః ॥ ౫ ॥ తస్య దేవస్య
నామ్నాంహి పారంగంతుంహికఃక్షమః । తథాపిచాభిధానాని వేంకట
ేశస్యకానిచిత్ ॥ ౬ ॥ బ్రహ్మగీతానిపుణ్యానితానివత్సామిసువ్రత । య
దుచ్ఛారణమాత్రేణ విముక్తాఃపరంవ్రజేత్ ॥ ౭ ॥ వేంకటేశస్యనా
మ్నాంహిసహస్రస్యఋషిర్విధిః । ఛందోమట్టుప్రథాదేవశ్శ్రీవత్సాంకోర
మాపతిః ॥ ౮ ॥ బీజభూతస్తథోంకారోహ్రీంక్షీంశక్తిశ్చకీలకం । ఓన్న
మోవేంకటేశాయే త్యాదిర్కంత్రోత్రకథ్యతే ॥ ౯ ॥ బ్రహ్మాండగర్భః
కవచమస్త్రంచక్రగదాధరః । వినియోగోఽభీష్టసిద్ధాప్నోదయంసామగా
యనః ॥ భాస్వచ్ఛందమస్తాయదీయనయనేభార్యాయదీయారమాయ
స్తాద్విశ్వసృడవ్యభూద్యమికులంయద్ధ్యానయన్తంసదా । నాథోయో
జగతాంనగేంద్రదుహితుర్నాథోఽపియద్భక్తిమాంస్తాతోయోమదనస్య
యోదురితహతంవేంకటేశంభజే ॥ ఊర్ధ్వోహస్తాయదీయా సుర
రిపుదశనేభిర్జతాశంఖచక్రే సేవ్యాపంఘ్రస్యకీయావభిదధదధరోదక్షి
ణోయస్యపాణిః । తావన్తాత్రంభవాద్ధిం గమయతిభజతామూగుగో

వామపాణి శ్రీవత్సాంకశ్చలక్ష్మీర్యదురసిలసత స్తంభజేవేంకటేశం ॥
 ఇతిధ్యాయేవేంకటేశం శ్రీవత్సాంకంరమాపతిం । వేంకటేశోవిరూ
 పాక్షిఇత్యారభ్యజపేత్-గ్రమాత్ ॥౧౦॥ ... *

వేంకటేశోవిరూపాక్షో విశ్వేశోవిశ్వభావనః । విశ్వసృష్టిశ్చ
 సంహర్తావిశ్వప్రాణోవిరాడ్యపుః ॥౧౧॥ శేషాద్రినిలయోఽశేషభక్తదుః
 ఖప్రణాశనః । * శేషస్తుత్యశ్శేషశాయీవిశేషజ్ఞోవిభుస్సద్విభూః ॥౧౨॥ విష్ణు
 రిమృశ్చవర్ధిష్ఠురుత్సహిష్ఠుస్సహిష్ఠుకః । * భ్రాజిష్ఠుశ్చగ్రసిష్ఠుశ్చవర్తిష్ఠుశ్చ
 భరిష్ఠుకః ॥౧౩॥ కాలయంతాకాలగోప్తాకాలఃకాలాంతకోఽఖిలః । కాల
 గమ్యః*కాలకణ్ఠవద్వ్యఃకాలకలేశ్వరః ॥౧౪॥ శమ్భుస్సయమూర్భరమ్భో
 జనాభిస్తస్మిన్పితవారిధిః । అమ్భోధినన్దినీజాని శ్శోణామ్భోజపదప్రభః ॥
 కమ్భుగ్రీవశ్శమ్భురారిరూపః * శమ్భురజేక్షణః । బిమ్బాధరోబిమ్బరూపీ
 ప్రతిబిమ్బక్రియాతిగః ॥౧౬॥ గుణవాన్గుణగమ్యశ్చగుణాతీతోగుణప్రియః ।
 దుర్గుణధ్వంసకృత్సర్వసుగుణో * గుణభాసకః ॥౧౭॥ పరేశఃపరమా
 త్మాచ పరంజ్యోతిఃపరాగతిః । పరంపదంవియద్వాసాః పారమ్య్యశుభ
 ప్రదః ॥౧౮॥ బ్రహ్మాణ్డగర్భోబ్రహ్మాణ్యో * బ్రహ్మసృష్ట్యిహ్వాభోధి
 తః । బ్రహ్మస్తుత్వోబ్రహ్మవాదీ బ్రహ్మచర్యపరాయణః ॥౧౯॥ సత్య
 వ్రతార్థనస్తుప్త సుత్యయాపీఠుపాజ్ఞవాః । సోమకప్రాణహరీచా నీతా
 మ్నాయో*ఽభినశ్చరః ॥౨౦॥ దేవాసురవరస్తుత్యః పతన్తస్దధార
 కః । ధన్వన్తరికచ్ఛపాజ్ఞః పయోనిధివిమన్థకః ॥౨౧॥ అమరామృ
 తసన్ధాతా ధృతసమ్తాహినీవపుః । హరమోహకమాయావీ రక్షస్స
 న్దోహభజ్జనః ॥౨౨॥ * హిరణ్యాక్షవిదారీచయజ్ఞోయజ్ఞవిభావనః ।
 యజ్ఞియోర్వసముద్ధర్తా లీలాక్రోడఃప్రతాపవాః ॥౨౩॥ దణ్డకాసు
 రవిధ్వంసీ వక్రదంష్ట్రగ్రీక్షమాధరః । గన్ధర్వశాపహరణః * పుణ్యగన్ధోవి
 చక్షణః ॥౨౪॥ కరాళవక్త్రస్సనీమూర్ఖ-నేత్రష్వడ్గుణవైభవః । శ్వే
 తఘోణీఘూర్ణితధూః ఘుర్ఘురధ్వనివిభ్రమః ॥౨౫॥ ద్రాఘీయాన్లీల
 కేశీచ *౧౦౦* జాగ్రదమ్బుజలోచనః । ఘృణావాఘృణిసమ్తాహా
 మహాకాలాగ్నిదీధితిః ॥౨౬॥ జ్వాలాకరాళవదనో మహాల్కా-కులవీ
 ట్తణః । సహనిర్భిణ్ణమేఘాఘో దంష్ట్రాగ్రిగ్వ్యస్తపద్మకః ॥౨౭॥

ఉచ్చాసాకృష్టభూతేశో నిశ్వాసత్యక్తవిశ్వసృట్ । * అస్తర్భ్రమజ్జగ
 ద్గర్భోఽనంతోబ్రహ్మకపాలహృత్ ॥ ౨౮ ॥ ఉగ్రోవీరమహావిష్ణుర్జ్వలన
 సుర్వతోముఖః । నృసింహోభీషణో*భద్రోమృత్యుమృత్యుస్సనాతనః॥
 సభాస్తమ్భాద్భవోభీమశ్శిరోమాలీమహేశ్వరః । ద్వాదశాదిత్యచూడా
 లః కల్పధూమసటాచ్ఛవిః ॥ ౩౦ ॥ హిరణ్యకోరస్థులభిన్నః*సింహము
 ఖోఽనఘః । ప్రహ్లాదవరదోధీమా*భక్తసంఘప్రతిష్ఠితః ॥ ౩౧ ॥ బ్ర
 హ్మరుద్రాదిసంసేవ్య సిద్ధసాధ్యప్రపూజితః । లక్ష్మీనృసింహోదేవే
 శో జ్వాలాజిహ్వస్త్రమాళికః ॥ ౩౨ ॥ *ఖడ్గిణీమహేష్వాసీ కపాలీ
 ముసలీహలీ । వాశీశూలీమహాబాహుర్జ్వరఘ్నా*రోగలుప్తకః ॥ ౩౩ ॥
 మాజ్ఞేయుక్చాత్రకోదణ్డికృష్ణాజినధరోవటుః । అధీతవేదోవేదాంతో
 ధారకోబ్రహ్మనైష్ఠికః ॥ ౩౪ ॥ అహీనశయనపీతః *ఆదితేయోఽనఘాహ
 రిః । సంవిప్త్రియసానువేద్యో బలివేత్తప్రతిష్ఠితః ॥ ౩౫ ॥ బలితూలిత
 పాదాబ్జో విధ్యావళివిమానితః । త్రిపాదభూమిస్తీకర్తా విశ్వరూపప్రద
 శః ॥ ౩౬ ॥ *ధృతత్రివిక్రమసాన్ఘి నఖభిన్నాణ్డఖర్షరః । పజ్జా
 తవాహినీధారాపవిత్రతజగత్త్రయః ॥ ౩౭ ॥ విధిసమ్తానితఃపుణ్యోదై
 త్యయోద్ధాజయోర్జితః । సురరాజ్యప్రదశ్శుక్రమదహృత్సుగతీశ్వరః॥ ౩౮ ॥
 *జామదగ్న్యఃకుఠారీచకార్తవీర్యవిదారణః । రేణుకాయాశ్శిరోహారీదు
 ప్తక్షత్రీయమర్దనః ॥ ౩౯ ॥ వర్చస్వీదానశీలశ్చ ధనుష్కా*బ్రహ్మవిత్తమః ।
 అత్యుదగ్రః*సమగ్రశ్చ న్యగ్రోధోదుష్టనిగ్రహః ॥ ౪౦ ॥ రవివంశసము
 ద్భూతో రాఘవోభరతాగ్రజః । కాసల్యాతనయోరామో విశ్వమిత్ర
 ప్రియజ్గ-రః॥ ౪౧ ॥ తాటకారిః*౨౦౦*సుబాహుఘ్నాబలాతిబలమస్త్ర
 వా ॥ అహల్యాశాపవిచ్ఛేదీ ప్రవిష్టజనకాలయః ॥ ౪౨ ॥ స్వయంవరసభా
 సంస్థః శుశానాపప్రభజ్జనః । జానకీపరిణేతాచ జనకాధీశసంస్తుతః ॥ ౪౩ ॥
 జమదగ్నితనూజాతయోద్ధాఽయోధ్యాధిపాగ్రణీః । *శివువాక్యప్రతీ
 పాలస్త్యక్తరాజ్యస్సలక్షణః ॥ ౪౪ ॥ సనీతశ్చిత్రకూటస్థో భరతాహి
 తరాజ్యకః । కాకదర్పప్రహర్తాచ దణ్డకారణ్యవాసకః ॥ ౪౫ ॥ పశ్చివ
 ద్యౌంవిహారీచ స్వధమఃపరిపోషకః । *విరాధహఽగస్తముఖ్యమునిస
 మ్తానితఃపుమా ॥ ౪౬ ॥ ఇన్ద్రచాపధరఃఖడ్గధరశ్చక్షుయసాయకః ।

ఖరాస్తకోదూషణారి (స్త్రి)శిరసః-రిపుర్వృషః ॥ ౪౭ ॥ *తతశ్శూపణ
ఖానాసా చ్ఛేత్తావలకలధారకః । జటావాన్పణశాలాస్థో మారీచబల
మర్దకః ॥ ౪౮ ॥ పక్షిరాట్రుతసంవాదో రవితేజామహాబలః । శబర్యా
సీతఫలభుగ్గునూమత్పరితోషితః ॥ ౪౯ ॥ *సుగ్రీవాధయదోదైత్యకాయ
క్షేపణభాసురః । సప్తసాలసముచ్ఛేత్తా వాలిహృతకపిసంవృతః ॥ ౫౦ ॥
వాయుసూనుకృతా సేవస్త్యక్తపమ్పఃకుశాననః । ఉదన్వత్తీరగశ్శూరో
*విభీషణవరప్రదః ॥ ౫౧ ॥ సేతుకృద్దైత్యహాప్రాప్తలజ్జో-లలజ్జా-రవాణ
స్వయం । అతికాయశిరశ్చేత్తా కుమ్భకర్ణవిభేదనః ॥ ౫౨ ॥ దశకణ్ఠశిరోధ్వం
సీజామృవత్ప్రముఖావృతః । జానకీశః*సురాధ్యక్షః సాకేతేశఃపురాతనః ॥
పుణ్యశ్లోలోవేదవేద్యస్సాన్విమితీర్థనివాసకః । లక్ష్మీనరఃకేళిలోలోలక్ష్మీ
శోలోకరక్షకః ॥ ౫౩ ॥ దేవకీగర్భసమ్భూతో*యశోదేక్షణలాలితః । వ
సుదేవకృతస్తోత్రో నన్దగోపమనోహరః ॥ ౫౪ ॥ చతుర్భుజఃకోమలాజ్ఞో
గదావాన్నీలకున్తలః । పూతనాప్రాణసంహర్తా తృణావర్తవిनाశనః ॥ ౫౫ ॥
గర్గారోపితనామూర్జో*వాసుదేవోహ్యధోక్షజః । గోపికాస్తన్యపా
యీచ బలభద్రానుజోఽచ్యుతః ॥ ౫౬ ॥ వైయాఘ్రనఖభూషశ్చవత్సజిద్వ
త్సవర్ధనః । క్షీరసారాశనరతో దధిభాణ్ణప్రమర్దనః ॥ ౫౭ ॥ *నవసీతాప
హర్తాచ నీలసీరదభాసురః । ఆభీరదృష్టచార్జన్యో నీలపద్మనిభాననః ॥ ౫౮ ॥
మాతృదశేతవిశ్వాస్య ఉలూఖలనిబన్ధనః । నశకూబరశాపాన్తో గోధూళి
చ్ఛురితాజ్లకః ॥ ౫౯ ॥ గోసంజ్ఞరక్షకశ్శ్రీశో*3౦౦*బృద్ధారణ్యనివాసకః । వ
త్సాస్తకోబకద్వేషీదైత్యామ్బుదమహానిలః ॥ ౬౦ ॥ మహాజగరచణ్డాగ్నిశ్శ
కటప్రాణకణ్ఠకః । ఇన్ద్రసేవ్యఃపుణ్యగాత్రః ఖరజిచ్ఛుద్ధదీధితిః ॥ ౬౧ ॥ *తాళప
కృఫలాశీచకాళీయఫణిదర్పహానాగపత్నీస్తుతిప్రీతః । ప్రలమ్బాసురఖణ్డనః ॥
దావాగ్నిజలసంహారి ఫలాహారిగదాగ్రజః । గోపాఙ్గానాచేలచోరః పాథో
లీలావిశారదః ॥ ౬౨ ॥ వంశగానప్రవీణశ్చ*గోపీహస్తామ్బుజార్చితః । ము
నిపత్న్యాహృతాహారో మునిశ్రేష్ఠోమునిప్రియః ॥ ౬౩ ॥ గోవర్ధనాద్రి
సన్ధర్తా సబక్రీద్దనతమోపహః । సదుద్యానవిలాసీచ రాసక్రీడాపరా
యణః ॥ ౬౪ ॥ వరుణాభ్యర్చితోగోపీప్రార్థితః*పురుషోత్తమః । అక్రూ
రస్తుతినంప్రీతః కుబ్జాయావనదాయకః ॥ ౬౫ ॥ ముష్టికోరఃప్రహారిచ

చాణూరోదరదారణః | మల్లయుద్ధాగ్రగణ్యశ్చపితృబంధనమోచకః || ౬౮ ||
 మత్తమాతజ్జపఞ్చస్యః కంసగ్రీవానికృత్తనః | ఉగ్రసేనప్రతిష్ఠాతా *ర
 త్నసింహాసనస్థితః || ౬౯ || కాలనేమిఖలద్వేషీ ముచుకున్దవరప్రదః |
 సాల్వసేవితదుర్ధర్షరాజస్తయనివారణః || ౭౦ || రుక్తగర్వాపహరీచరు
 క్తిణీనయనోత్సవః | ప్రద్యుమ్నజనకః కామీ ప్రద్యుమ్నాద్వారకాధిపః ||
 *మణ్యాహర్తామహామాయోజాంబవత్కృతసంగరః | జాబూనదాంబర
 ధరోగమ్యోజాంబవతీవిభుః || ౭౧ || కాళిందీప్రథితారామకేళిర్గుం
 జావతంసకః | మందారసుమనోభాస్వాత్ శచీశాఖీష్టదాయకః || ౭౨ ||
 *సత్రాజిన్తానసోల్లాసీ సత్యాజానిశ్శుభావహః | శతధన్వహరిస్సిద్ధః
 పాండవప్రియకోత్సవః || ౭౩ || భద్రప్రియస్సుభద్రాయా భ్రాతా
 నాగ్నజితీవిభుః | కిరీటకుండలధరః *కల్పపల్లవలాలితః || ౭౪ || భై
 ష్మీప్రణయభాషావాక్ మిత్రవిందాధిపోఽభయః | స్వమూర్తికేళిసంప్రీ
 తోలక్ష్మణోదారమానసః || ౭౫ || ప్రాజ్ఞోతిపాధిపద్వంసీ తత్రైనిన్యా
 న్తకరోఽమృతః | భూమిస్తుతో*భూరిభోగో భూషణాంబరసంయుతః || ౭౬ ||
 బహురామాకృతాహ్లాదోగంధమాల్యానులేపనః | నారదాదృష్టచరితో
 దేవేశోవిశ్వరాడ్గురుః || ౭౭ || బాణబాహువిదారశ్చ తాపజ్వరవినాశ
 కః | *ఉషోద్ధర్షయితాఽవ్యక్తశ్శివవాక్తుష్టమానసః || ౭౮ || మహేశజ్వ
 రసంస్తుత్యశ్శీతజ్వరభయాంతకః | నృగరాజోద్ధారకశ్చ పౌండ్రకాదివధో
 ద్యతః || ౭౯ || వివిధారిచ్ఛలోద్విగ్నబ్రాహ్మణేషుదయాపరః |
 జరాసన్ధబలద్వేషీ కేశిదైత్యభయజ్కరః *రం॥ || ౮౦ || చక్రీచైద్యా
 న్తకస్సభ్యో రాజబంధవిమోచకః | రాజసూయహవిభోక్తా స్సిద్ధాజ్ఞ
 శ్శుభలక్షణః || ౮౧ || ధానాభక్షణసంప్రీతః కుచేలాభీష్టదాయ
 కః | సత్త్వాదిగుణగంభీరో *ద్రాపదీమానరక్షకః || ౮౨ || భీష్మధ్యేయా
 భక్తవశ్యో భీమపూజ్యోదయానిధిః | దంతవక్రశిరశ్చేతాకృష్ణః కృష్ణాసఖ
 స్సర్వరాట్ || ౮౩ || వైజయంతీప్రమోదీచ *బహిః బహావిభూషణః | పా
 థకౌరవసంధానకారీదుశ్శాసనాంతకః || ౮౪ || బుద్ధోవిశుద్ధస్సర్వ
 జ్ఞః క్రతుహింసావినిందకః | త్రిపురస్త్రిమానభంగస్సర్వశాస్త్రవిశారదః ||
 నిర్వికారో*నిర్మమశ్చ నిరాభాసోనిరానుయః | జగన్తోహకధర్మీ చ దిగ్వి

స్తోదికృత్ శివః ॥ ౮౭ ॥ కలీః క్షేచ్ఛప్రహర్తాచ దుష్టనిగ్రహకార
కః । ధర్మప్రతిష్ఠాకారీచ *చాతుర్వర్ణ్యవిభాగకృత్ ॥ ౮౮ ॥ యుగాంత
కోయుగాక్రాంతో యుగకృద్యుగభాసకః । కామారిః కామకారీచ నిష్కా
మః కామితాథేదః ॥ ౮౯ ॥ భగోవరేణ్యంసవితుః *శాక్షీవై కుంతమం
దిరః । హయగ్రీవః కైటభః రిద్ధాహిహిహిగజరక్షకః ॥ ౯౦ ॥ సర్వసం
శయవిచ్ఛేదా సర్వభక్తసముత్సుకః । కపర్దీ కామహరీచ *కళాకాష్ఠాస్త్ర
తిర్థతిః ॥ ౯౧ ॥ అనాదిరప్రమేయశాజాః ప్రధానస్సన్నిరూపకః । నిర్లే
పోనిస్సప్తహో*౭సజ్జో నిర్భయోనీతిపారగః ॥ ౯౨ ॥ నిష్ప్రేక్ష్య
నిష్క్రియశ్శాంతో నిష్ప్రపంచోనిధిర్నయః । కమ్య*కమీవికమీ
చకమేఘ్నుకర్మభావనః ॥ ౯౩ ॥ కర్తాంగకర్తవిన్యాసోమహాకమీ
మహావ్రతీ । కర్తృభుక్కర్తృఫలదః *కర్తేశకర్మనిగ్రహః ॥ ౯౪ ॥ నరోనారా
యణోదాంతః కపిలః కామదశ్శుచిః । తప్తావప్త*గ్గిం*౭క్షమాలావాన్ల
న్తానేతాలయోగతిః ॥ ౯౫ ॥ శిష్టోద్రష్టారిపుద్వేష్టా రోష్టావేష్టా*మ
హానటః । రోద్ధాబోద్ధామహాయోద్ధా శ్రద్ధావాక్సత్యధీశ్శుభః ॥ ౯౬ ॥
మంత్రీమంత్రోమేంత్రగమ్యో *మంత్రకృత్పరమంత్రహృత్ । మంత్రభృ
న్తంత్రఫలదోమంత్రేశోమంత్రవిగ్రహః ॥ ౯౭ ॥ మంత్రాంగోమంత్ర
విన్యాసోమహామంత్రోమహాక్రమః । *స్థిరధీః స్థిరవిజ్ఞానః స్థిరప్రజ్ఞః స్థిరాస
నః ॥ ౯౮ ॥ స్థిరయోగః స్థిరాధారః స్థిరమాగః *స్థిరాగమః । నిశ్చేయసో
నిరీహో*౭గ్నిర్నిరవద్యోనిరంజనః ॥ ౯౯ ॥ నిర్వైరోనిరహంకారోనిర్దం
భోనిరసూయకః । అనంతో౭నంతబాహూరురనంతాంఘ్రి*రనంతదృక్ ॥
అనంతవక్త్రోనంతాంగో నంతరూపోహ్యనంతకృత్ । ఊర్ధ్వరేతాఊర్ధ్వ
లింగోవహ్యధ్వ*మూఢోధ్వ*శాఖకః ॥ ౧౦౦ ॥ ఊర్ధ్వ*ఊర్ధ్వ
ధ్వరక్షీచవహ్యధ్వ*జ్వాలోనిరాకులః । బీజంబీజప్రదోనిత్యోనిదానంని
ష్కృతిః కృతీ ॥ ౧౦౧ ॥ మహా*నణియాన్లరిమా ముషుమాచిత్రమాలికః ।
నభస్సుజ్జుభసోజ్యోతి నభస్వాన్నిర్మభానభః ॥ ౧౦౨ ॥ అభు*వి*భుః
ప్రభుశ్శంభు మహియా*భూభు*వాకృతిః । మహానందోమహాశూ
రోమహారాశిమహాహోత్సవః ॥ ౧౦౩ ॥ మహాక్రోధో*మహాజ్వా
లోమహాశాంతోమహాగుణః । సత్యవ్రతస్సత్యపర స్సత్యసంధస్సతాం

గతిః ॥౧౦౫॥ సత్యేశ సుత్యసంకల్ప సుత్యచారిత్రలక్షణః ॥౧౦౬॥ *అంతశ్చ
 రోహ్యంతరాత్క పరమాత్కచిదాత్మకః ॥ ౧౦౭ ॥ రోచనోరోచమాన
 శ్చ సాక్షీశౌరిజనాదనః । ముకుందో *నందనిష్పంద స్వర్ణబిందుఃపు
 రందరః ॥ ౧౦౮ ॥ అరిందమస్సుమందశ్చ కుందమందారహాసవా ॥ స్యం
 దనారూఢచండంగో హ్యనందీనందనందనః ॥ ౧౦౯ ॥ అననూయానంద
 నో*౭త్రి నేత్రానందస్సునందవా ॥ శంఖవాపకంకజకరః కుంకుమాం
 కోజయాంకుశః ॥ ౧౧౦ ॥ అంభోజమకరందాఢ్యో నిష్పంకో౭గరుపంకిలః ।
 ఇంద్ర*చంద్రరథశ్చంద్రో౭ తిచంద్రశ్చంద్రభాసకః ॥ ౧౧౧ ॥ ఉపేంద్రఇం
 ద్రరాజశ్చ వాగింద్రశ్చంద్రలోచనః । ప్రత్యక్షరాక్ *పరంధామ పరమార్థః
 పరాత్పరః ॥ ౧౧౨ ॥ అపారవాక్పరగామీ పారావారఃపరావరః । స
 హస్వానర్థదాతాచ సహనః*సాహసీజయీ ॥ ౧౧౩ ॥ తేజస్వీవాయువిశి
 ష్ఠ తపస్వీతాపసోత్తమః । ఐశ్వర్యోద్భూతికృద్భూతి రైశ్వర్యాంగకలా
 పవా ॥ ౧౧౪ ॥ అంభోధిశాయీ *భగవాన్ సర్వజ్ఞస్సమపారగః ।
 మహాయోగీమహాధీరో మహాభోగీమహాప్రభుః ॥ ౧౧౫ ॥ మహావీరో
 మహాతుష్టి ర్మహాపుష్టిః*మహాగుణః । మహాదేవోమహాబాహు మహా
 ధర్మోమహేశ్వరః ॥ ౧౧౬ ॥ సమీపగోదూరగామీ స్వర్గమాగ్ననిర్గళః ।
 సగోనగధరోనాగో నాగేశోనాగపాలకః ॥ ౧౧౭ ॥ హిరణ్మయస్వర్ణరే
 తా హిరణ్యార్చిహిరణ్యదః । గుణగణ్యశ్శరణ్యశ్చ పుణ్యకీర్తిః*పురాణ
 గః ॥ ౧౧౮ ॥ జన్యభృజ్జన్యసన్నద్ధో దివ్యపంచాయుధోవశీదాజన్యభంగః
 పజన్య స్సౌజన్యనిలయో౭లయః ॥ ౧౧౯ ॥ జలంధరాంతకో*౭ం*భస్త
 దైత్యనాశీమహామనాః । శ్రేష్ఠశ్చ*విష్టోద్రాఘిష్టో గరిష్టోగరుడధ్వజః ॥
 జ్యేష్ఠోద్రఢిష్ఠోవర్షిష్ఠో *ద్రాఘీయాప్రణవఃఘణీ । సంప్రదాయకరస్సన్వి
 మీ సురేశోమాధవోమధుః ॥ ౧౨౦ ॥ నినిమేషోవిధిః*వేధా బలవాజీవ
 నంబలీ । స్తతా*శ్రోతావికతాచ ధ్యాతానేతాసమో*౭సమః ॥
 హోతాపోతామహావక్తా రంతామంతాఖలాంతకః । దాతాగ్రాహ
 యితామాతా *నియంతానంతవై భవః ॥ ౧౨౧ ॥ గోప్తాగోపయితాహంతా
 ధర్మజాగరితాధవః । కర్తాక్షేత్రకరఃక్షేత్ర ప్రదః*క్షేత్రజ్ఞుఃకర్తృవీత్ ॥
 క్షేత్రీక్షేత్రహరఃక్షేత్ర ప్రియఃక్షేమకరోమరుత్ । భక్తిప్రదోముక్తిదా

యా శక్తిదో*యుక్తిదాయకః॥౧౨౮॥ శక్తియుక్తాశక్తిప్రగ్విసూక్తిరా
 మ్నాయసూక్తిగః । ధనంజయోధనాధ్యక్షోధనికోధనదాధిపః॥౧౨౯॥
 మహాధనో*మహామానీ దుర్యోధనవిమానితః । రత్నాకరోరత్నరోచీ
 రత్నగభాఃశ్రయశ్శుచిః ॥౧౩౦॥ రత్నసానునిధిమాళిరత్నభారత్నకం
 కణః । అంతలక్ష్యో*స్తరభ్యా సీచాంతధ్యేయోజితాసనః ॥ ౧౩౧॥
 అంతరంగోదయావాంశ్చ హ్యంతర్తయోమహర్ణవః । సరసస్సిద్ధరసి
 కస్సిద్ధిః*సాధ్యస్పదాగతిః ॥ ౧౩౨ ॥ ఆయుఃప్రదోమహాయుష్మానచి
 ష్మానోవధీపతిః । అష్టశ్రీరష్టభాగోష్టకకుబ్జ్యాప్తయశోవ్రతీ*౮౦॥
 *అష్టపదస్సువర్ణాభోవ్యష్టమూర్తిః*స్త్రిమూర్తిమాణా । అస్వప్న
 స్వప్నగస్వప్నస్సునవస్వప్నఫలదాయకః ॥ ౧౩౩ ॥ దుస్వప్నధ్వంసకో
 ధ్వస్తదునిమిత్తః*శివంకరః । సువణవణాస్సంభావ్యోవర్ణితోవర్ణన
 మ్ముఖః ॥ ౧౩౪ ॥ సువర్ణముఖరీతీరశివధ్యౌతపదాంబుజః । దాతౌయ
 నీవచస్తుప్తో దూర్వాసాదృష్టిగోచరః ॥ ౧౩౫ ॥ అంబరీషవ్రతప్రీ
 తోమహాకృత్తివిధంజనః । *మహాభిచారకధ్వంసీకాలసవభయాంత
 కః ॥ ౧౩౬ ॥ సుదర్శనఃకాలమేఘశ్యామశ్శ్రీమంత్రభావితః । హేమాం
 బుజసరస్సన్మయా శ్రీమనోభావితాకృతిః ॥ ౧౩౭ ॥ శ్రీప్రదత్తాంబుజ
 ప్రగ్విశ్రీకేళిశ్శ్రీనిధిః*ధవః । శ్రీప్రదోవామనోలక్ష్మీనాయకశ్చచతు
 భుజః ॥ ౧౩౮ ॥ సంతృప్తస్తర్పితస్తీర్థస్సాత్మసాఖ్యప్రదశకః ।
 అగస్త్యమృతసంహృష్టోదశితావ్యక్తభావనః ॥ ౧౩౯ ॥ *కపిలాచిఃక
 పిలవాణాసున్నాతాఘవిపాటనః । వృషాకపిఃకపిస్వామిమనోంతస్థిస్త
 విగ్రహః ॥ ౧౪౦ ॥ వహ్నిప్రియోధానంభావ్యోజనలోకవిధాయకః ।
 వహ్నిప్రభోవహ్నితేజాః*శుభాభీష్టప్రదోయమీ ॥ ౧౪౧ ॥ వారుణశ్శే
 త్రనిలయోవరుణోవారణాచితః । వాయుస్థానకృతావాసోవాయుగో
 వాయుసంభృతః॥౧౪౨॥యమాంతకోఽభిజననో*యమలోకనివారణః ।
 యమినామగ్రగణ్యశ్చ సంయమీయమభావితః ॥ ౧౪౩ ॥ ఇంద్రోద్ధానస
 మీవస్థ ఇంద్రదృగ్విషయఃప్రభుః । యక్షరాట్సురసీవాసోహ్యక్షయ్యనిధికో
 శకృత్ ॥ ౧౪౪ ॥ న్యామిత్తిర్థకృతావాసః*న్వామిధ్యేయోహ్యధోక్షజః ।
 వరాహద్యష్టతీర్థాభిసేవితాంఘ్రిసరోరుహః ॥ ౧౪౫ ॥ పాండుతీర్థా

భిషిక్తాంగో యుధిష్ఠిరవరప్రదః । భీమాన్తఃకరణారూఢ శ్చేత్సతవాహ
 నసఖ్యవాః ॥ ౧౮౩ ॥ నకులాభయదోమాదీనహదేవాభివందితః ।
 కృష్ణాశపథసంధాతా *కుంతీస్తుతిరతోదమీ ॥ ౧౮౪ ॥ నారదాదిమునిస్తు
 త్యో నిత్యకర్తృపరాయః । దశి=తావ్యక్తరూపశ్చ వీణానాదప్రమోది
 తః ॥ ౧౮౫ ॥ షటోక్తితీర్థచర్యావాః దేవతీర్థకృతాశ్రమః । బిల్వా
 మలజలస్నాయీ సరస్వత్యంబుసేవితః ॥ ౧౮౬ ॥ *తుంబురూదకసంస్ప
 శ్చ=జనచిత్తతమోపహాః మత్స్యవామనకూర్మాదితీర్థరాజః పురాణభృ
 త్ ॥ ౧౮౭ ॥ చక్రధ్యేయపదాంభోజ శ్శృంఖలపూజితపాదుకః । రామతీర్థవి
 హారీచ బలభద్రప్రతిష్ఠితః ॥ ౧౮౮ ॥ జామదగ్న్యసరస్తీర్థజలసేచనతపి
 తః । పాపాపహారికీలాల సుస్నాతాఘవినాశనః ॥ ౧౮౯ ॥ సభోగంగాభిషి
 క్తశ్చ *౯౦౦ *నాగతీర్థాభిషేకవాః । కుమారధారాతీర్థస్థో వటువేష
 స్సుమేఖులః ॥ ౧౯౦ ॥ వృద్ధస్యసుకుమారత్వప్రదస్సందర్శవాన్సుఖీ । ప్రియం
 వదోమహాకుక్షి రిత్వాకుకులనందనః ॥ ౧౯౧ ॥ *నీలగోక్షీరధారాభూర్వ
 రాహోచలనాయకః । భరద్వాజప్రతిష్ఠావాః బృహస్పతివిభావితః ॥ ౧౯౨ ॥
 అంజనాకృతపూజావా నాజ్ఞానేయకరార్పితః । అంజనాద్రినివాసశ్చ ముం
 జకేశః పురందరః ॥ ౧౯౩ ॥ కిన్నరద్వయసంబంధి బంధమోక్షప్రదాయకః ।
 *వైఖానసమఖారంభో వృషశ్లేయోవృషాచలః ॥ ౧౯౪ ॥ వృషకాయ
 ప్రభేత్తాచక్రీడనాచారసంభ్రమః । సావచ=లేయవిన్యస్తరాజ్యోనారా
 యణప్రియః ॥ ౧౯౫ ॥ దుర్మేధోభంజకః ప్రాజ్ఞో బ్రహ్మాత్సవమ
 హోత్సుకః । *భద్రాసురశిరశ్చేత్తా భద్రక్షేత్రీసుభద్రవాః ॥ ౧౯౬ ॥
 మృగయాఽక్షీణసన్నాహ శృంకరాజన్యతుష్టిదః । స్థాణుస్థోవైనతే
 యాంగభావితోహ్యశరీరవాః ॥ ౧౯౭ ॥ భోగీంద్రభోగసంస్థానో బ్ర
 హ్మాదిగణసేవితః । *సహస్రారః చ్చటాభాస్వద్విమానాంతస్థినితోగుణీ ॥
 విష్వక్సేనకృతస్తోత్ర సునందనపరీవృతః । జాహ్నువ్యాదినదీసేవ్యస్సురేశా
 ద్యభివందితః ॥ ౧౯౮ ॥ సురాంగనానృత్యపరో గంధర్వోద్ధాయనప్రియః ।
 రాకేందుసంకాశనఖః కోమలాంఘ్రినరోరుహః ॥ ౧౯౯ ॥ *కచ్ఛపప్రపదః
 కుండగుల్ఫకన్యచ్చకూర్పరః । మేదురస్వర్ణవస్త్రాభ్యుకటిదేశస్థమే
 ఖులః ॥ ౨౦౦ ॥ ప్రోలసచ్ఛురికాభాస్వత్కటిదేశశ్శుభంకరః । అనంత

పద్మజస్థాననాభిక్తా కీకమాలికః ॥౧౬౨॥ మందారచాంపేయమాలీర
త్నాభరణసంభృతః । * లంబయజ్ఞోపవీతీచ చంద్రశ్రీఖండలేపవాణ్ ॥
వరదోఽభయదశ్చక్రీశంఖకాస్తుభద్రీప్తిమాణ్ । శ్రీవత్సాంకితవక్షస్కల
క్షీసంశ్రితహృత్తటః ॥ ౧౬౩ ॥ నీలోత్పలనిభాకారః * శోణాంభోజస
మానసః । కోటిమన్తధలావణ్యశ్చంద్రికాస్థితపూరితః ॥ ౧౬౪ ॥ సు
ధాస్వచ్ఛోద్ధ్వఃపుండ్రశ్చ కస్తూరీతిలకాంచితః । పుండరీకేక్షణస్వచ్ఛో
మాభిశోభావిరాజితః ॥ ౧౬౫ ॥ పద్మస్థపద్మనాభశ్చ * సోమమండల
గోబుధః । వహ్నిమండలగస్పూర్వ సూరియమండలసంస్థితః ॥ ౧౬౬ ॥
శ్రీపతిర్భూమిజానిశ్చ విమలాద్యభినంపుతః । జగత్కుటుంబజనితారక్ష
కః * కామితప్రదః ॥ ౧౬౭ ॥ అవస్థాత్రయయంతాచ విశ్వలేజస్వరూప
వాణ్ । జ్ఞప్తిజ్ఞేయోజ్ఞానగమ్యోజ్ఞానాతీతస్ఫురాతిగః ॥ ౧౬౮ ॥ బ్ర
హ్మాండాంతర్బహిర్వ్యాప్తోవేంకటాద్రిగదాధరః ॥ * ౧౦౦౦ * *

→→→ శ్రీవేంకటాద్రిగదాధరోన్నమ ఇతి. ←←←

ఏవంశ్రీవేంకటేశ్వర కీర్తితంపరమాద్భుతం ॥ ౧౭౦ ॥ నామ్నాంసహ
స్రంసంశ్రావ్యంపవిత్రంపుణ్యవర్ధనమ్ । శ్రవణాత్పవదోషఘ్నంరోగ
ఘ్నంమృత్యునాశనం ॥ ౧౭౧ ॥ దారిద్ర్యభేదనంధమ్యంసర్వైశ్వర్యఫలప్ర
దం । కాలాహివిషవిచ్ఛేదిజ్వరాపస్తారభంజనం ॥ ౧౭౨ ॥ శత్రుక్షయకరం
రాజగ్రహపీడానివారణం । బ్రహ్మరాక్షసకూశ్మాండభేతాశభయభిజ్ఞ
నం ॥ ౧౭౩ ॥ విద్యాభిలాషీవిద్యావాన్ధనాథేధనవాన్భవేత్ । అనం
తకల్పజీవీస్యా దాయుష్కామోమహాయశాః ॥ ౧౭౪ ॥ పుత్రార్థిసుగు
ణాన్పుత్రాకలభేతాయుష్కతస్తతః । సంగ్రామేశత్రువిజయీ సభాయాం
ప్రతివాదిజిత్ ॥ ౧౭౫ ॥ దివైన్యామభిరేభిస్తు తులసీపూజనాత్సకృత్ ।
వైకుంఠవాసీభగవత్సదృశోవిష్ణుసన్నిధౌ ॥ ౧౭౬ ॥ కల్వారపూజనా
న్తాసాద్వివీధియథవయక్షరాట్ । నీలోత్పలార్చనాత్సర్వరాజపూజ్యస్స
దాభవేత్ ॥ ౧౭౭ ॥ హృత్సంస్థితైర్నామభిస్తు భూయాద్భృగ్విషయో
హరిః । వాఙ్మితాథేంతదాదత్వావైకుంఠంచప్రయచ్ఛతి ॥ ౧౭౮ ॥
త్రిసంధ్యంయోజపేన్నిత్యం సంపూజ్యవిధినావిభుం । త్రివారంపఞ్చవారం
వాప్రత్యహంక్రమశోయమీ ॥ ౧౭౯ ॥ మాసాదలక్ష్మీనాశస్సద్విద్యమా

సాత్యన్యైరేంద్రతా । త్రిమాసాన్తహదైశ్వర్యం తతస్సంభాషణంభ
వేత్ । మాసంపతన్నుగకర్తృపూర్తిచసమవాప్నుయాత్ ॥౧౮౦॥
మాగభ్రష్టశ్చసన్తాగః గతస్వస్వంస్వకీయకం । చాంచల్యచిత్తోఽ
చాంచల్యం మనసాన్విభ్యంచగచ్ఛతి ॥ ౧౮౧ ॥ ఆయురారోగ్యమైశ్వ
ర్యం జ్ఞానంమోక్షంచవిదంతి । సర్వానామానవాప్నోతి శాశ్వతంచప
దంతథా ॥ ౧౮౨ ॥ సత్యంసత్యంపునసత్యం సత్యంసత్యంనసంశయః॥

ఇతి శ్రీబ్రహ్మాండపురాణే వసిష్ఠనారదసంవాదే శ్రీవేంకటా
చలమాహాత్మ్యే శ్రీవేంకటేశ శ్రీసహస్రనామ
స్తోత్రాధ్యాయస్సమాప్తః.

శ్రియఃకాంతాయకల్యాణనిధయేనిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయమంగళమ్ ॥
శ్రీవేంకటాచలాధీశం శ్రియాధ్యాసితవక్షసమ్ ।
శ్రితచేతనమందారం శ్రీనివాసమహంభజే॥

శ్రీ వేద్య-తేజనమాననామావళిపాఠము.

* ఓం శ్రీ వేద్య-తేజాయనమః	౧	కాలాస్తకాయనమః ...	...
విరూపాక్షాయనమః ...	...	అభిలాంబాయనమః ...	...
విశ్వేశాయనమః ...	...	కాలగమ్యాయనమః ...	3౦
విశ్వభావనాయనమః ...	...	* ఓం కాలకణ్ఠవస్త్రాయనమః	...
విశ్వసృజేనమః ...	౫	కాలకలేశ్వరాయనమః...	...
విశ్వసంహరేనమః ...	...	శమ్భువేనమః...	...
విశ్వపాదాయనమః ...	...	స్వయమ్భువేనమః ...	...
విరాడ్యశ్రుపేనమః ...	...	అమ్భాజినాథయేనమః...	3౫
శేషాద్రినిలయాయనమః	...	స్తమ్భితవారిధయేనమః ...	...
అశేషభక్తకుంభప్రణాశనాయనమః.	...	అమ్భాధిపద్దినీజానయేనమః	...
* ఓం శేషస్తుత్యాయనమః	...	శోణామ్భాజిపదప్రభాయనమః	...
శేషకాయినేనమః ...	...	కమ్బుగ్రీవానమః ...	...
విశేషజ్ఞాయనమః ...	...	శమ్భురారిరూపాయనమః	౪౦
విభవేనమః ...	...	* ఓం శమ్భురజేక్షణాయనమః	...
స్వభువేనమః ...	౧౫	విహ్నుభరాయనమః ...	...
విష్ణువేనమః ...	...	విహ్నురూపితేనమః ...	...
జిష్ణువేనమః ...	...	ప్రతివిహ్నుక్రియాతిగాయనమః	...
వర్ధిష్ణువేనమః ...	...	గుణవతేనమః ...	౪౫
ఉత్పాద్యవేనమః ...	...	గుణగమ్యాయనమః ...	...
సహిష్ణుకాయనమః ...	౨౦	గుణాతితాయనమః ...	...
* ఓం భ్రాజిష్ణువేనమః	...	గుణప్రియాయనమః ...	...
గ్రహిష్ణువేనమః ...	...	దుర్గుణధ్వంసకృతేనమః...	...
వర్తిష్ణువేనమః ...	...	సర్వగుణకాయనమః ...	౫౦
భరిష్ణుకాయనమః ...	...	* ఓం గుణభాసకాయనమః	...
కాలయస్త్రేనమః ...	౨౫	పరేశాయనమః ...	...
కాలగోత్రేనమః ...	...	పరమాత్మనేనమః ...	...
కాలాయనమః ...	...	పరస్మైశ్యోతిషేనమః ...	...

పరామైశతయేనము: ...	౫౫	యజ్ఞాయనము: ...	...
పరస్మైకదాయనము: ...	...	యజ్ఞవిభావనాయనము: ...	...
వియద్యాససేనము: ...	...	యజ్ఞీయోద్వీసముద్ధరేనము: ...	...
పారమ్యుర్యకుభప్రదాయనము: ...	...	వీలాక్రోడాయనము: ...	౮౫
బ్రహ్మండగర్భాయనము: ...	...	ప్రతాపవతేనము: ...	...
బ్రహ్మజ్యాయనము: ...	౬౦	దణ్డకాసురవిధ్వంసినేనము: ...	...
* ఓం బ్రహ్మసృజేనము: ...	...	వక్రదంష్ట్రాయనము: ...	...
బ్రహ్మబోధితాయనము: ...	...	క్షమాధరాయనము: ...	...
బ్రహ్మస్తుత్యాయనము: ...	...	గర్భర్షణాపహరణాయనము: ...	౯౦
బ్రహ్మవాదినేనము: ...	...	* ఓం పుణ్యగర్భాయనము: ...	...
బ్రహ్మచర్యపరాయణాయనము: ...	౬౫	విచక్షణాయనము: ...	...
సత్యవ్రతార్థసమ్రప్తాయనము: ...	...	కారాళవక్త్రాయనము: ...	...
సత్యరూపిణేనము: ...	...	సోమార్కనేత్రాయనము: ...	...
ఝషాన్గవతేనము: ...	...	షడ్గుణవైభవాయనము: ...	౯౫
సోమకప్రాణహరిణేనము: ...	...	శ్వేతఘోషినేనము: ...	...
అనీతామ్నాయాయనము: ...	౭౦	ఘూర్ణితబ్రువేనము: ...	...
* ఓం అభిసంక్చారాయనము: ...	...	ఘుర్ధురధ్వనివిభిమానము: ...	...
దేవాసురవరస్తుత్యాయనము: ...	...	ద్రాఘీయసేనము: ...	...
పతన్తస్థరధారకాయనము: ...	...	నీలకేశినేనము: ...	౧౦౦
ధన్వన్తరయేనము: ...	...	* ఓం జాగ్రదమ్బుజిలోచనాయనము: ...	...
కచ్ఛపాక్షాయనము: ...	౭౫	ఘృణావతేనము: ...	...
పయోనిధివికున్ధకాయనము: ...	...	ఘృణిసమ్మోహాయనము: ...	...
అమరామృతసంస్థాత్రేనము: ...	...	మహాకాలాగ్నిదీధితయేనము: ...	...
ధృతసమ్మోహినివపుషేనము: ...	...	జ్వాలాకారాళవదనాయనము: ...	౧౦౫
హరమోహకమాయావినేనము: ...	...	మహాలామలమీక్షణాయనము: ...	...
రక్షస్సందోహభజ్జనాయనము: ...	౮౦	సతానిర్భిజ్జమేఘాఘాయనము: ...	...
* ఓం హిరణ్యవిదారిణేనము: ...	...		

దంష్ట్రాదుర్వాప్యప్రది క్షతాయనమః...	ప్రహ్లాదవరదాయనమః ...	...
ఉచ్చాసాకృష్టభూతేశాయనమః ...	ధీమతేనమః...	...
నిశ్వాసత్యక్తవిశ్వసృజేనమః ౧౧౦	భక్తసజ్జత్రతిష్ఠితాయనమః ౧౩౫	
*అస్తర్భృగుజ్జగద్గర్భాయనమః ...	బ్రహ్మరుద్రాదిసంసేవ్యాయనమః ...	
అనన్తాయనమః ...	సిద్ధసాధ్యప్రళూజితాయనమః ...	
బ్రహ్మకపాలవృతేనమః...	లక్ష్మీనృసింహాయనమః ...	
ఉగ్రాయనమః ...	దేవేశాయనమః ...	
వీరాయనమః ... ౧౧౫	బౌలాజిహ్వస్త్రమాళికాయనమః ()	
మహావిష్ణవేనమః ...	* ఓం భక్తినేనమః ...	
ద్విలనాయనమః ...	భేటినేనమః ...	
సర్వతోముఖాయనమః...	మహేష్వాసినేనమః ...	
నృసింహాయనమః ...	కపాలినేనమః ...	
భీషణాయనమః ... ౧౨౦	ముసులినేనమః ... ౧౪౫	
* ఓం భద్రాయనమః ...	మాలినేనమః...	
మృత్యుమృత్యవేనమః ...	పాశినేనమః...	
సనాతనాయనమః ...	శూలినేనమః...	
సభాస్త్రమౌద్భవాయనమః ...	మహాబాహువేనమః ...	
భీమాయనమః ... ౧౨౫	ద్విరఘ్నాయనమః ... ౧౫౦	
శిరోమాలినేనమః ...	* ఓం రోగబుద్ధికాయనమః ...	
మహేశ్వరాయనమః ...	మాణ్డీయజేనమః ...	
ద్వాదశాదిత్యచూడాలాయనమః ...	భాత్రకాయనమః ...	
కల్పధూమసటాచ్ఛవయేనమః ...	దణ్డినేనమః ...	
హిరణ్యకోరఫలభిన్నభాయనమః ()	కష్టజినధరాయనమః ... ౧౫౫	
* ఓం సింహముఖాయనమః ...	వటవేనమః ...	
అనఘాయనమః ...	అధీతవేదాయనమః ...	

నేదాస్తాధారకాయనము: ...	కార్యవిధానకాయనము: ...
బ్రహ్మనైష్ఠికాయనము: ...	రేణుకాయాశ్విరోహణనము: ...
అహింసాయనప్రీతాయనము: ౧౬౦	దుష్టక్షత్రియమర్దనాయనము: ౧౮౫
* ఓం ఆదితేయాయనము: ...	వర్చస్వినేనము: ...
అనఘాయనము: ...	దానశీలాయనము: ...
హరయేనము: ...	ధనుష్పతేనము: ...
సంవిద్రీయాయనము: ...	బ్రహ్మవిత్తమాయనము: ...
సామవేద్యాయనము: ... ౧౬౫	అత్యుదగ్రాయనము: ... ౧౯౦
బలివేత్తప్రతిష్ఠికాయనము: ...	* ఓం సమగ్రాయనము: ...
బలిత్యుతిపాదాబ్జాయనము: ...	నృగ్రోధాయనము: ...
విద్యావళిమనితాయనము: ...	దుష్టనిగ్రహాయనము: ...
ప్రిపాదభూమిస్థితశ్రీనము: ...	రవివంశసముద్భూతాయనము: ...
విశ్వరూపప్రదర్శకాయనము: ౧౭౦	రాఘవాయనము: ... ౧౯౫
* ఓం ధృతప్రివిక్రమాయనము: ...	ధరతాగ్రజాయనము: ...
స్వాష్ఠీనఖిన్నాబ్జఖర్పరాయనము: ...	కౌసల్యతనయాయనము: ...
వజ్రాతవాహినీధారావతిత్రితదగ్రత్రీ	రామాయనము: ...
యాయనము: ...	విశ్వమిత్రప్రియజ్ఞరాయనము: ...
విధిసమ్మనితాయనము: ...	తాటకారయేనము: ... ౨౦౦
పుణ్యాయనము: ... ౧౭౫	* ఓం గుణామృతాయనము: ...
దైత్యయోధ్యేనము: ...	బలాతిబలమస్త్రవతేనము: ...
జయోర్జితాయనము: ...	అహల్యకాపవిచ్ఛేదినేనము: ...
గురరాజ్యప్రదాయనము: ...	ప్రవిష్టజనకాలయాయనము: ...
శుక్రమదవృత్తేనము: ...	స్వయంవరసభాశంస్థాయనము: ౨౦౫
గుగళిశ్వరాయనము: ... ౧౮౦	కుశచాపప్రథజ్ఞానాయనము: ...
* ఓం జామదగ్నాయనము: ...	జానకిఽరిజేతేనము: ...
మహారిజేనము: ...	జనకాధీశసంస్తుతాయనము: ...

జమదగ్నితనూజాతయోధ్యేనమః	మారీచబలమర్దకాయనమః	౨౩౫
అయోధ్యాధిపాగ్రజైవనమః ౨౧౦	పక్షిరాట్కృతసంవాదాయనమః ...	
* ఓం పితృవాక్యప్రతిపాలాయనమః	రవితేజసేనమః ...	...
త్యక్తరాజ్యాయనమః ...	మహాబలాయనమః ...	...
సలక్షణాయనమః ...	శబర్యానీతఫలభుజేనమః ...	...
ససీతాయనమః ...	హనూమత్పరితోషితాయనమః ౨౪౦	
చిత్రకూటస్థాయనమః ... ౨౧౫	* ఓం సుగ్రీవాభయదాయనమః ...	
ధరతాహితరాజ్యకాయనమః ...	దైత్యకాయక్షేపణభాసురాయనమః	
కాకదర్పప్రహరేనమః ...	సప్తసాలసముచ్ఛేదేనమః ...	...
దణ్డకారణ్యవాసకాయనమః ...	వాల్మీకీనమః ...	...
పంచవటివిహరిణేనమః ...	కపిసంవృతాయనమః ... ౨౪౫	
స్వధర్మపరిపాకకాయనమః ౨౨౦	వాయుసూనుకృతానేవాయనమః ...	...
* ఓం విరాధేన్నమః ...	త్యక్తపమ్పాయనమః ...	...
అగస్త్యముఖ్యమునిసమ్మనితాయనమః	కుశాసనాయనమః ...	...
పుంసేనమః ...	ఉదన్వతీరగాయనమః ...	...
ఇంద్రచాపధరాయనమః ...	శూరాయనమః ... ౨౫౦	
ఖడ్గధరాయనమః ... ౨౨౫	* ఓం విభీషణవరప్రదాయనమః ...	...
అక్షయసాయకాయనమః ...	నేతుకృతేనమః ...	...
భరానకాయనమః ...	దైత్యఘ్నేనమః ...	...
దూషణారయేనమః ...	ప్రాప్తలజ్జాయనమః ...	...
త్రిశిరస్కరిపవేనమః ...	అలజ్జారవతేనమః ... ౨౫౫	
వృషాయనమః ... ౨౩౦	అతికాయశిరశ్చేదేనమః ...	...
* ఓం శూర్పణఖానాసాచ్ఛేదేనమః	కుక్షుకర్ణవిభేదనాయనమః ...	...
వల్కలధారకాయనమః ...	దశకణ్ఠశిరోధ్వంసినేనమః ...	...
జటావతేనమః ...	జొమ్మవత్సముఖావృతాయనమః...	...
చర్మశాలాస్థాయనమః ...	జానకీశాయనమః ... ౨౬౦	

* ఓం సురాధ్యక్షాయనమః	...	...	వత్సజితేనమః	...	...
సాకేతేశాయనమః	...	...	వత్సవర్ధనాయనమః	...	...
పురాతనాయనమః	...	...	క్షీరసారాశనరతాయనమః	...	...
పుణ్యస్థానాయనమః	...	...	దధిభాష్ట్రప్రమర్దనాయనమః	౨౯౦	...
వేదవేద్యాయనమః	...	౨౬౫	* ఓం నవనీతాపహరేనమః	...	...
స్వామితీర్థనివాసకాయనమః	...	...	నీలనీరదభాసురాయనమః	...	...
లక్ష్మీసరఃకేళిలాళాయనమః	...	...	ఆభిరదృష్టదార్ద్రనాయనమః	...	...
లక్ష్మీశాయనమః	...	...	నీలపద్మనిభాననాయనమః	...	...
లోకరక్షకాయనమః	...	...	మాతృదర్శితవిశ్వాస్థాయనమః	౨౯౫	...
దేవకిగర్భసమ్భూతాయనమః	౨౭౦	...	ఉలాఖలనిబద్ధనాయనమః	...	...
* ఓం యశోదేక్షణాలితాయనమః	...	...	నళిమాబరశాపానాయనమః	...	...
వసుదేవకృతస్తోత్రానమః	...	...	గోధూళిచుర్చితాంజికాయనమః	...	...
నందగోపమనోహరాయనమః	...	...	గోసజ్జరక్షకాయనమః	...	...
చతుర్భుజాయనమః	...	...	శ్రీశాయనమః	...	౩౦౦
కోమలాంజయనమః	...	౨౭౫	* ఓం బృహ్దారణ్యనివాసకాయనమః	...	...
గదావతేనమః	...	...	వత్సనైకాయనమః	...	...
నీలకుండలాయనమః	...	...	బకద్వేషితేనమః	...	...
పూతనాప్రాణసంహరేనమః	...	...	దైత్యాముఖదమహనిలాయనమః	...	...
తృణావరవిదానాయనమః	...	...	కుమాజగరచణ్డాగ్నయేనమః	౩౦౫	...
గర్భాంజితనామాంజయనమః	౨౮౦	...	శకటప్రాణకణ్ఠకాయనమః	...	...
* ఓం వాసుదేవాయనమః	...	...	ఇంద్రసేన్యానాయనమః	...	...
అఘోక్షజాయనమః	...	...	పుణ్యగ్రాతాయనమః	...	...
గోపికాస్తన్యపాయినేనమః	...	...	ఖరజితేనమః	...	...
బలభద్రానుజాయనమః	...	...	చణ్డదీధితయేనమః	...	౩౧౦
అచ్యుతాయనమః	...	౨౮౫	* ఓం శాశ్వతకృష్ణలాశినేనమః	...	...
వైయోమనఃఖిమామాయనమః	...	...	కాళియఘటిదర్పశేనమః	...	...

నాగవత్సీస్తుతిప్రీతాయనమః	...	కంసగ్రీవానికృష్టనాయనమః	...
ప్రలమ్బగురఖడ్గనాయనమః	...	ఉగ్రసేనప్రతిష్ఠాత్రేనమః	...
దావాగ్నిబలసంహారిణేనమః	3౧౫	* ఓం రత్నసింహాసనస్థితాయనమః...	...
ఫలాహారిణేనమః	...	కాలనేమిఖలద్యేషిణేనమః	...
గదాగ్రజాయనమః	...	ముచుకుష్టవరప్రదాయనమః	...
గోపాక్షనాచేలచోరాయనమః	...	సాల్వసేవిత దుర్ధర్షరాజస్త్వయనివార	
పాథోలీలావిశారదానమః	...	ణాయనమః	...
వంశగానప్రవీణాయనమః	3౨౦	రుక్మిగర్వాపహారిణేనమః	3౪౫
* ఓం గోపీహస్తామ్బుజార్చితాయనమః	...	రుక్మిణీనయనోత్సవాయనమః	...
మునిపత్న్యైకృతాహారాయనమః	...	ప్రద్యుమ్నజనకాయనమః	...
మునిశ్రేష్ఠాయనమః	...	కామినేనమః	...
మునిప్రియాయనమః	...	ప్రద్యుమ్నాయనమః	...
గోవర్ధనాద్రిసంధర్శనమః	3౨౫	ద్వారకాధిపాయనమః	3౫౦
సజ్గ్రీవనతమోహహాయనమః	...	* ఓం మణ్యాహర్షేనమః	...
సదుద్యానవిలాసినేనమః	...	మహామాయాయనమః	...
రాసక్రీడాపరాయణాయనమః	...	బొమ్మవత్స్రుతసజ్గరాయనమః	...
వరుణాభ్యర్చితాయనమః	...	బొమ్మనదాంబరధరాయనమః	...
గోపీప్రార్థితాయనమః	3౩౦	గమ్యాయనమః	3౫౫
* ఓం పురుషోత్తమాయనమః	...	బొమ్మవత్స్రుతవేనమః	...
అక్రూరస్తుతిస్మృతాయనమః	...	కాళిస్తోత్రాధితారామకేశయేనమః	...
కుంభాయావనదాయకాయనమః	...	గుఙ్గావతంసకాయనమః	...
ముష్టికోరంప్రహారిణేనమః	...	మందారసుమనోభాస్వతేనమః	...
చాణూరోదరదారణాయనమః	3౩౫	శచీశాభీమష్టదాయకాయనమః	3౬౦
మల్లయుద్ధాగ్రగణ్యాయనమః	...	* ఓం సత్రాజిన్తానసోల్లాసినేనమః	...
పితృబంధనమోచకాయనమః	...	సత్యాజ్ఞానయేనమః	...
మత్తమాతస్థపఞ్చస్థాయనమః	...	కుభావహాయనమః	...

శతధన్వహరాయనమః	...	తాపజ్వరవిశాశకాయనమః	౩౯౦
నీధాయనమః	౩౬౫	* ఓం ఉషోద్ధరయిత్రేనమః	...
పాణ్డవప్రియకోత్సవాయనమః	...	అవ్యక్తాయనమః	...
భద్రప్రియాయనమః	...	శివనామస్తప్తమానసాయనమః	...
సుధద్రావ్యాభ్రాత్రేనమః	...	కుహేశ్వరసంస్తుత్యాయనమః	...
నాగ్నజితీవిభవేనమః	...	శీతజ్వరభయానకాయనమః	౩౯౫
కిరీటుకుండలధరాయనమః	౩౭౦	సృగరాజోద్ధారకాయనమః	...
* ఓం కల్పవల్లవలాలితాయనమః	...	పాణ్డకాదినభోద్యతాయనమః	...
భైష్ట్యప్రణయభాషావత్రేనమః	...	వివిధారిచృలోద్విగ్నబ్రాహ్మణేషుద	
మిత్రవిందాధిపాయనమః	...	యాపరాయనమః	...
అభయాయనమః	...	జరాసన్ధబలద్వేషిణేనమః	...
స్వమూర్తికేశసమ్ప్రీతాయనమః	౦	కేశదైత్యభయజ్ఞరాయనమః	౪౦౦
లక్ష్మణోదారమానసాయనమః	...	* ఓం చక్రిణేనమః	...
ప్రాగ్జ్యోతిషాధిపధ్వంసినేనమః	...	చైద్యానకాయనమః	...
తలైస్యానకరాయనమః	...	సభ్యాయనమః	...
అమృతాయనమః	...	రాజబన్ధవిమోచకాయనమః	...
భూమిస్తుతాయనమః	౩౮౦	రాజసూయహవిరోధకేనమః	౪౦౫
* ఓం భూరిభోగాయనమః	...	స్నిగ్ధాంగాయనమః	...
భూషణామృతసంయుతాయనమః	...	శుభలక్షణాయనమః	...
విషురామాకృతాక్షుదాయనమః	...	ధానాభక్షణసమ్ప్రీతాయనమః	...
గన్ధమాల్యానులేపనాయనమః	...	కుచేలాభీష్టదాయకాయనమః	...
నారదాదృప్తచరితాయనమః	౩౮౫	సత్త్వాదిగుణగమ్భిరాయనమః	౪౧౦
దేవేశాయనమః	...	* ఓం ద్రావణిమానరక్షకాయనమః	...
విశ్వరాజేనమః	...	భీష్మధ్యేయాయనమః	...
గురవేనమః	...	భక్తవశ్యాయనమః	...
బాణబామువిదారాయనమః	...	భీమపూజ్యాయనమః	...

దయానిధమనమః	...	౪౧౫	* ఓం చాతుర్వర్ణ్యవిభాగకృతేనమః	...
దస్తవక్రశిరశ్చేత్రేనమః	...	...	యుగాస్తకాయనమః	...
కృష్ణాయనమః	...	...	యుగాక్రాంతాయనమః	...
కృష్ణానభాయనమః	...	...	యుగకృతేనమః	...
స్వరాజేనమః	...	...	యుగభాసకాయనమః	౪౪౫
వైజయంతీబ్రహ్మాదినేనమః	౪౨౦	...	కామరయేనమః	...
* ఓంబర్హిబర్హవిభూషణాయనమః	...	...	కామకారిణేనమః	...
పార్థకౌరవసన్ధానకారిణేనమః	...	...	నిష్కామాయనమః	...
దుశ్శాసనాస్తకాయనమః	...	...	కామితార్థదాయనమః	...
బుద్ధాయనమః	...	...	సవితరుర్వరేణ్యాయభర్గనేనమః	౪౫౦
విశుద్ధాయనమః	...	౪౨౫	* ఓం శార్ఙ్గేనమః	...
సర్వజ్ఞాయనమః	...	...	వైకుంఠబుద్ధిరాయనమః	...
కృతుహింసావినిష్ఠకాయనమః	...	...	హయగ్రీవాయనమః	...
త్రిపురస్త్రీమానభక్తాయనమః	...	...	కైటభారయేనమః	...
సర్వశాస్త్రవిశారదాయనమః	...	...	గ్రాహఘ్నాయనమః	౪౫౫
నిర్వికారాయనమః	౪౩౦	...	గజరక్షకాయనమః	...
* ఓం నిర్మలాయనమః	...	...	సర్వసంశయవిచ్ఛేదేనమః	...
నిరాభాసాయనమః	...	...	సర్వభక్తసముత్సృకాయనమః	...
నిరామయాయనమః	...	...	కపర్దినేనమః	...
జగత్సూహకధర్మిణేనమః	...	...	కామహరిణేనమః	౪౬౦
దిగ్విప్రాయనమః	...	౪౩౫	* ఓం కళాయై నమః	...
దిక్పతిశ్వరాయనమః	...	...	కాష్ఠాయై నమః	...
కత్కిణేనమః	...	...	స్త్రుతయేనమః	...
ష్టేచ్ఛప్రకారేనమః	...	...	ధృతయేనమః	...
దుష్టనిగ్రహకాళకాయనమః	...	...	అనాదయేనమః	౪౬౫
ధర్మప్రతిష్ఠాకారిణేనమః	౪౪౦	...	అప్రమేయాజనేనమః	...
			ప్రధానాయనమః	...

సన్నిరూపకాయనమః...	...	కపిలాయనమః	...	...
నిర్దేహాయనమః	...	కామదాయనమః	...	...
నిస్సృహాయనమః	౪౭౦	శుచయేనమః...	...	...
* ఓం అసంగాయనమః	...	తప్తేనమః...	...	...
నిర్భయాయనమః	...	జప్తేనమః...	...	౫౦౦
నీతిపారకాయనమః	...	* ఓం అక్షమాలావతేనమః	...	...
నిష్ప్రియాయనమః	...	గత్తేనమః	...	...
నిష్క్రియాయనమః	౪౭౫	నేత్రేనమః	...	...
శాంతాయనమః	...	లయాయనమః	...	...
నిష్ప్రపంచాయనమః	...	గతయేనమః...	...	౫౦౫
నిధయేనమః...	...	శిష్టాయనమః	...	...
నయాయనమః	...	ద్రష్టేనమః...	...	...
కర్మజేనమః...	౪౮౦	రిపుద్వేష్టేనమః	...	...
* ఓం అకర్మజేనమః	...	రోష్టేనమః...	...	...
వికర్మజేనమః	...	వేష్టేనమః...	...	౫౧౦
కర్మేష్వవేనమః	...	* ఓం మహానటాయనమః	...	...
కర్మభావనాయనమః	...	రోధేనమః	...	...
కర్మాశ్చాయనమః	౪౮౫	బోధేనమః	...	...
కర్మవిన్యాసాయనమః	...	మహాయోధేనమః	...	...
మహాకర్మజేనమః	...	త్రధావతేనమః	...	౫౧౫
మహావ్రతినేనమః	...	సత్యధియేనమః	...	...
కర్మభుజేనమః	...	శుభాయనమః	...	...
కర్మఫలదాయనమః	౪౯౦	మన్రిజేనమః	...	...
* ఓం కర్మేశాయనమః	...	మన్తాయనమః	...	...
కర్మనిగ్రహాయనమః	...	మన్తగమ్యాయనమః	...	౫౨౦
నరాయనమః	...	* ఓం మన్తకృతేనమః	...	...
నారాయణాయనమః	...	పరమన్త్రహృతేనమః	...	...
దాంతాయనమః	౪౯౫	మన్తకృతేనమః	...	...

కుప్రభలదాయనమః ...	...	అనస్తవక్రాయనమః ...	...
కుప్రేశాయనమః ...	౧౨౫	అనస్తాక్షాయనమః ...	...
కుప్రవిగ్రహాయనమః ...	...	అనస్తరూపాయనమః ...	...
కుప్రాంగాయనమః ...	...	అనస్తకృతేనమః ...	౧౫౫
కుప్రవిన్యాసాయనమః ...	...	ఊర్ధ్వరేతసేనమః ...	...
కుహమస్త్రాయనమః ...	...	ఊర్ధ్వలింగాయనమః ...	...
కుహక్రమాయనమః ...	౧౩౦	ఊర్ధ్వమూర్ధ్నేనమః ...	...
* ఓం స్థిరధియేనమః ...	...	ఊర్ధ్వశాఖకాయనమః ...	...
స్థిరవిజ్ఞానాయనమః ...	...	ఊర్ధ్వాయనమః ...	౧౬౦
స్థిరబ్రహ్మజ్ఞానాయనమః ...	...	* ఓం ఊర్ధ్వార్ధ్వరతీజేనమః ...	...
స్థిరాసనాయనమః ...	...	ఊర్ధ్వజ్యోతాయనమః ...	...
స్థిరయోగాయనమః ...	౧౩౫	నిరాకులాయనమః ...	...
స్థిరాధారాయనమః ...	...	బీజాయనమః ...	...
స్థిరమార్గాయనమః ...	...	బీజప్రదాయనమః ...	౧౬౫
స్థిరాగమాయనమః ...	...	నిత్యాయనమః ...	...
నిశ్చేయసాయనమః ...	...	నిదానాయనమః ...	...
నిరీహాయనమః ...	౧౪౦	నిష్క్రొతయేనమః ...	...
* ఓం అగ్నేయేనమః ...	...	కృతిసేనమః ...	...
నిరవద్యాయనమః ...	...	కుహతేనమః ...	౧౭౦
నిరజ్ఞానాయనమః ...	...	* ఓం అణీయసేనమః ...	...
నిర్వైరాయనమః ...	...	గరిష్ఠేనమః ...	...
నిరహంకారాయనమః ...	౧౪౫	సుషమామైనమః ...	...
నిర్దంభాయనమః ...	...	చిత్రమాలికాయనమః ...	...
నిరసూయకాయనమః ...	...	నభస్పృశేనమః ...	౧౭౫
అనస్తాయనమః ...	...	నభసోజ్యోతిషేనమః ...	...
అనస్తబాహురవేనమః ...	...	నభస్వతేనమః ...	...
అనస్తాంఘ్రయేనమః ...	౧౫౦	నిర్మలసేనమః ...	...
* ఓం అనస్తదృశేనమః ...	...	నభసేనమః ...	...

అభవేనమః...	...	౫౦౦	కౌరయేనమః	...	...
* ఓం విభవేనమః	...	...	జనార్దనాయనమః	...	...
ప్రభవేనమః...	...	...	ముకుందాయనమః	...	౬౦౦
శంభవేనమః	...	...	* ఓం నందనిష్పందాయనమః	...	...
మహీయనేనమః	...	...	స్వర్ణబిద్ధవేనమః	...	...
భూర్భువాకృతయేనమః	...	౫౦౫	శ్రురస్థరాయనమః	...	...
మహానన్దాయనమః	...	...	అరిష్టహాయనమః	...	...
మహాశూరాయనమః	...	...	సుమన్దాయనమః	...	౬౦౫
మహేశ్వరాశయేనమః	...	...	కున్దమన్దారహాసవతేనమః	...	...
మహేశ్వరాయనమః	...	...	స్యందనారూఢచందాంగాయనమః	...	...
మహాక్రోధాయనమః	...	౫౯౦	ఆనన్దినేనమః	...	...
* ఓం మహాబ్యోలాయనమః	...	...	నన్దనన్దనాయనమః	...	...
మహాశాన్తాయనమః	...	...	ఆననూయానన్దనాయనమః	...	౬౨౦
మహాగుణాయనమః	...	...	* ఓం అత్రినేత్రానన్దనాయనమః	...	...
సత్యవ్రతాయనమః	...	...	సునన్దవతేనమః	...	...
సత్యపరాయనమః	...	౫౯౫	శంభవతేనమః	...	...
సత్యసన్ధాయనమః	...	...	పంకజికరాయనమః	...	...
సతాంగతయేనమః	...	...	కుంకుమాంకాయనమః	...	౬౨౫
సత్యేశాయనమః	...	...	జయభుక్తేశాయనమః	...	...
సత్యసక్తాయనమః	...	...	అమ్భాజమకరన్దాభ్యాయనమః	...	...
సత్యచారిత్రలక్షణాయనమః	౬౦౦	...	నిష్పంకాయనమః	...	...
* ఓం అన్తశ్చరాయనమః	...	...	అగరుపంకిలాయనమః	...	...
అన్తరాత్మనేనమః	...	...	ఇన్ద్రాయనమః	...	౬౩౦
పరమాత్మనేనమః	...	...	* ఓం చన్ద్రరథాయనమః	...	...
చిదాత్మకాయనమః	...	...	చన్ద్రాయనమః	...	...
రోచనాయనమః	...	౬౦౫	అతిచన్ద్రాయనమః	...	...
రోచనానాయనమః	...	...	చన్ద్రభాసకాయనమః	...	...
సాక్షిదేవమః...	...	...	ఉపేన్ద్రాయనమః	...	౬౩౫

ఇంద్రాజాయనమః ...	...	సామపారగాయనమః ...	...
వాగ్దాయనమః ...	...	మహాయోగినేనమః ...	...
చంద్రాచనాయనమః ...	...	మహాధీరాయనమః ...	౬౬౫
ప్రతిచేనమః ...	...	మహాభోగినేనమః ...	...
పరాచేనమః ...	౬౮౦	మహాప్రభవేనమః ...	...
* ఓం పరస్మైధామ్యేనమః ...	...	మహావీరాయనమః ...	...
పరమార్థాయనమః ...	...	మహాతుష్టయేనమః ...	...
పరాత్పరాయనమః ...	...	మహాపుష్టయేనమః ...	౬౮౦
అపారవాచేనమః ...	...	* ఓం మహాగుణాయనమః ...	...
పారగామినేనమః ...	౬౮౫	మహాదేవానయనమః ...	...
పారావారాయనమః ...	...	మహాబాహువేనమః ...	...
పరావరాయనమః ...	...	మహాధర్మాయనమః ...	...
సహస్వతేనమః ...	...	మహేశ్వరాయనమః ...	౬౮౫
అర్థదాత్రేనమః ...	...	సమీపగాయనమః ...	...
సహనాయనమః ...	౬౯౦	దూరగామినేనమః ...	...
* ఓం సాహసినేనమః ...	...	స్వర్గమర్గనిరర్గళాయనమః ...	...
జయినేనమః ...	...	నగాయనమః ...	...
తేజస్వినేనమః ...	...	నగధరాయనమః ...	౬౯౦
వాయువిశిఖినేనమః ...	...	* ఓం నాగాయనమః ...	...
తపస్వినేనమః ...	౬౯౫	నాగేశాయనమః ...	...
తాపసోత్తమాయనమః ...	...	నాగపాలకాయనమః ...	...
విశ్వరూపాభితికృతేనమః ...	...	పిరత్తాయనమః ...	...
భూతయేనమః ...	...	స్వర్ణరేతసేనమః ...	౬౯౫
విశ్వరూపకలాపవతేనమః ...	...	పిరత్యార్చినేనమః ...	...
అమృతాభిషేకాయనమః ...	౬౯౦	పిరత్యార్చయనమః ...	...
* ఓం భగవతేనమః ...	...	గుణగణాయనమః ...	...
సర్వజ్ఞాయనమః ...	...	శరణాయనమః ...	...

పుణ్యకీర్తయనమః ...	౬౯౦	మధవేనమః ...	...
* ఓం పురాణగాయనమః ...	...	నిర్జిమేషాయనమః ...	...
జన్యభృతేనమః ...	...	విధయేనమః ...	౨౨౦
జన్యసన్నద్ధాయనమః ...	...	* ఓం వేధసేనమః ...	...
దివ్యపర్వాయనమః ...	...	బలవత్తేనమః ...	...
వశినేనమః ...	౬౯౫	జీవనాయనమః ...	...
దౌర్జన్యభంగాయనమః ...	...	బలినేనమః ...	...
పర్జన్యాయనమః ...	...	స్వర్తేనమః ...	౨౨౫
సౌజన్యనిలయాయనమః ...	...	శ్రోత్రేనమః ...	...
అలయాయనమః ...	...	వికర్తేనమః ...	...
జలంధరాస్తకాయనమః ...	౨౦౦	ధ్యాత్రేనమః ...	...
* ఓం భస్మతైత్తినాశినేనమః ...	...	నేత్రేనమః ...	...
మహామనసేనమః ...	...	సమాయనమః ...	౨౩౦
శ్రేష్ఠాయనమః ...	...	* ఓం అసమాయనమః ...	...
శ్రవిష్ఠాయనమః ...	...	హృత్తేనమః ...	...
ద్రాఘిష్ఠాయనమః ...	౨౦౫	పోత్రేనమః ...	...
* ఓం గరిష్ఠాయనమః ...	...	మహావక్త్రేనమః ...	...
గరుడభృజాయనమః ...	...	రస్త్రేనమః ...	౨౩౫
జ్యేష్ఠాయనమః ...	...	మస్త్రేనమః ...	...
ద్రఢిష్ఠాయనమః ...	...	భిలాస్తకాయనమః ...	...
వర్షిష్ఠాయనమః ...	౨౧౦	దాత్రేనమః ...	...
* ఓం ద్రాఘియసేనమః ...	...	గ్రాహయిత్రేనమః ...	...
ప్రణవాయనమః ...	...	మాత్రేనమః ...	౨౪౦
ఘణినేనమః ...	...	* ఓం నియస్త్రేనమః ...	...
సక్ష్మదాయకరాయనమః ...	...	అనస్తవైభవాయనమః ...	...
స్వామినేనమః ...	౨౧౫	గోష్ఠేనమః ...	...
సురేశాయనమః ...	...	గోపయిత్రేనమః ...	...
మాధవాయనమః ...	...	హస్త్రేనమః ...	౨౪౫

ధర్మజాగరిత్రేనమః	...	...	రత్నరోచిషేనమః	...	...
ధవాయనమః...	...	...	రత్నగర్భాశ్రయాయనమః	...	౭౭౫
కర్తృనమః	...	...	శుచయేనమః	...	...
క్షేత్రకరాయనమః	...	...	రత్నసానునిధయేనమః	...	...
క్షేత్రప్రదాయనమః	...	౭౫౦	మాళిరత్నభాసేనమః	...	...
* ఓం క్షేత్రజ్ఞాయనమః	...	...	రత్నకంకణాయనమః	...	...
అత్నవిదేనమః	...	...	అస్తర్లఘ్నాయనమః	...	౭౮౦
క్షేత్రిణేనమః	...	...	* ఓం అస్తరభ్యాసినేనమః	...	...
క్షేత్రహరాయనమః	...	...	అస్తర్థ్యాయనమః	...	...
క్షేత్రప్రియాయనమః	...	౭౫౫	జితాసనాయనమః	...	...
క్షేమకరాయనమః	...	...	అస్తరజ్ఞాయనమః	...	...
దురుతేనమః...	...	...	దయావతేనమః	...	౭౮౫
భక్తిప్రదాయనమః	...	...	అస్తర్మాయనమః	...	...
ముక్తిదాయినేనమః	...	...	మహర్ణవాయనమః	...	...
శక్తిదాయనమః	...	౭౬౦	సరసాయనమః	...	...
* ఓం యుక్తిదాయకాయనమః	...	...	సిద్ధరసికాయనమః	...	...
శక్తయజేనమః	...	...	సిద్ధయేనమః	...	౭౯౦
మాత్రికస్వప్నేనమః	...	...	* ఓం సాధ్యాయనమః	...	...
గూర్తయేనమః	...	...	సదాగతయేనమః	...	...
అమ్నాయగూర్తిగాయనమః	౭౬౫	...	అయ్యుప్రదాయనమః	...	...
ధనంజయాయనమః	...	...	మహాయుష్మతేనమః	...	...
ధనాభ్యుదయనమః	...	...	అర్చిష్మతేనమః	...	౭౯౫
ధనికాయనమః	...	...	ఓషధీవతయేనమః	...	...
ధనదాధిపాయనమః	...	...	అష్టశ్రయేనమః	...	...
మహాధనాయనమః	...	౭౭౦	అష్టభాగాయనమః	...	...
* ఓం మహామనినేనమః	...	...	అష్టకటద్వ్యస్తయశేనమః	...	...
దుర్యోధనవిమానితాయనమః	...	...	వ్రతినేనమః	...	౮౦౦
రత్నాకరాయనమః	...	...	* ఓం అష్టాపదాయనమః	...	...

సువర్ణాభాయనమః	...	...	శ్రీవదత్తామ్బుజిస్రగ్వీణేనమః	...
అష్టమూర్తయేనమః	...	...	శ్రీకేశయేనమః	...
త్రిమూర్తిమతేనమః	...	...	శ్రీనిధయేనమః	౮౩౦
అస్వప్నాయనమః	...	౮౦౫	* ఓం భవాయనమః	...
స్వప్నగాయనమః	...	...	శ్రీవదాయనమః	...
స్వప్నాయనమః	...	...	వామనాయనమః	...
సుస్వప్నఫలదాయకాయనమః	...	...	లక్ష్మీనాయకాయనమః	...
దుస్వప్నభవంశకాయనమః	...	...	చతుర్భుజాయనమః	౮౩౫
ధ్వస్తదుర్నిమిత్తాయనమః	౮౧౦		సంతృప్తాయనమః	...
* ఓం శివంకరాయనమః	...	...	తర్పితాయనమః	...
సువర్ణవర్ణాయనమః	...	...	తీర్థస్నాతృసౌఖ్యప్రదర్శకాయనమః	...
సహస్రవాయనమః	...	...	అగస్త్యస్తుతిసంహృష్టాయనమః	...
వర్ణితాయనమః	...	...	దర్శితావ్యక్తభావనాయనమః	౮౪౦
వర్ణసమ్మూహాయనమః	...	౮౧౫	* ఓం కపిలార్చిషేనమః	...
సువర్ణముఖరీతిరశివధ్యాతవదామ్బుజాయనమః	...	...	కపిలవతేనమః	...
దాక్షిణ్యదీపచస్తుష్టాయనమః	...	...	సుస్నాతాఘవిపాటనాయనమః	...
దూర్వాసోద్యుష్టిగోచరాయనమః	...	...	వృషాకపయేనమః	...
అమృతీషవ్రతప్రీతాయనమః	...	...	కపిస్వామిమసౌస్తస్థితవిగ్రహాయనమః	...
మహాకృత్తివిభజ్జనాయనమః	౮౨౦		వహ్నిప్రియాయనమః	...
* ఓం మహాభిచారకర్షణసేనమః	...	...	అర్థసంభావ్యాయనమః	...
కాలసర్పభయాన్తకాయనమః	...	...	జనలొకవిధాయకాయనమః	...
సుదర్శనాయనమః	...	...	వహ్నిప్రభాయనమః	...
కాలమేఘశ్యామలాయనమః	...	...	వహ్నితేజసేనమః	౮౫౦
శ్రీమన్ద్రావితాయనమః	౮౨౫		* ఓం శుభాభిష్టప్రదాయనమః	...
హేమామ్బుజసరస్నాయనమః	...	...	యమిసేనమః	...
శ్రీమనాభావితాకృతయేనమః	...	...	వారుణక్షేత్రనిలయాయనమః	...
			వరుణాయనమః	...

వారణాశితాయనమః ... ౮౫౫	* ఓం కు న్నిస్తుతిరతాయనమః ...
వాయుస్థానకృతావాసాయనమః ...	దమినేనమః ...
వాయుగాయనమః ...	నారదాదిమునిస్తుత్యాయనమః ...
వాయుసమృద్ధితాయనమః ...	నిత్యకర్తృపరాయణాయనమః ...
యమాంతకాయనమః ...	దర్శితావ్యక్తరూపాయనమః ౮౫౬
అభిజననాయనమః ... ౮౬౦	వీణానాదప్రమాదితాయనమః ...
* ఓం యమలోకనివారణాయనమః	షట్కోటిచక్రచర్యావతేనమః ...
యమినామగ్రగణ్యాయనమః ...	దేవతీర్థకృతాశ్రమాయనమః ...
సంయమినేనమః ...	చిల్వామలజలస్నాయినేనమః ...
యమభావితాయనమః ...	సరస్వత్యమ్బునైవితాయనమః ౮౬౦
ఇంద్రోద్యానసమిపస్థాయనమః ౮౬౫	* ఓం కుమ్భరూదకసంస్పర్శజనచిత్ర
ఇంద్రోద్భవపయాయనమః ...	తమోవహాయనమః ...
ప్రభవేనమః ...	మత్స్యవామన కూర్మాదితీర్థరాజాయన
యక్షరాట్సరసీవాసాయనమః ...	మః ...
అక్షయ్యనిధికోశకృతేనమః ...	పురాణభృతేనమః ...
స్వామితీర్థకృతావాసాయనమః ౮౭౦	చక్రధ్యంపదామ్బుజాయనమః ...
* ఓం స్వామిధ్యేయాయనమః ...	శక్తిపూజితపామకాయనమః ౮౭౫
అభీక్షజాయనమః ...	రామతీర్థవిహారికేనమః ...
వరాహద్యష్టతీర్థాభినేవితాంఘ్రిసరోరు	బలభద్రప్రతిష్ఠితాయనమః ...
హాయనమః ...	జామదగ్న్యసరస్తీర్థజల సేచనత్పితా
పాణ్డూతీర్థాభిషిక్తాంగాయనమః ...	యనమః ...
యుధిష్ఠిరవరప్రదాయనమః ౮౭౫	పాపావహారికలాలగుస్నాతాఘవినాశ
భీమాస్తంకరణారూఢాయనమః ...	నాయనమః ...
శ్వేతవాహనసఖ్యవతేనమః ...	నభోగంగాభిషిక్తాయనమః ౮౮౦
నకులాభయదాయనమః ...	* ఓం నాగతీర్థాభిషేకవతేనమః ...
మాద్రీసహదేవాభివందితాయనమః ...	కుమారధారాతీర్థస్థాయనమః ...
కృష్ణశేషభసన్ధాతేనమః... ౮౮౦	వటువేషాయనమః ...

సుమేఖలాయనమః	బ్రహ్మాత్మవమ హేమాత్మకాయనమః*
వృద్ధస్యకుమారత్వప్రదాయనమః ౯౦౫	* ఓం భద్రాసురశిరశ్చేత్రేనమః...
సౌందర్యవతేనమః	భద్రతేత్రిణేనమః ... ..
సుభినేనమః	సుభద్రవతేనమః ... ..
ప్రియంబదాయనమః	మృగయాఽఽఽఽసన్నాహాయనమః
మహాకుక్షయేనమః	శంఖరాజస్యతుష్టిదాయనమః ౯౩౫
ఇత్వోకుకులనస్తనాయనమః ౯౧౦	స్థాణుస్థాయనమః ... ..
* ఓం నీలగోషీరధారాభువేనమః	వై నతేయాఙ్గాభావితాయనమః ... ..
వరాహాచలనాయకాయనమః	అశరీరవతేనమః ... ..
భరద్వాజప్రతిష్ఠావతేనమః	భోగీంద్రభోగసంస్థానాయనమః ... ..
బృహస్పతివిభావితాయనమః	బ్రహ్మదిగణసేవితాయనమః ౯౪౦
అఙ్గానాకృతపూజావతేనమః ౯౧౫	* ఓం సహస్రార్కచూడాభాస్వద్విమా
అఙ్గానేయకరార్చితాయనమః	నాన్తస్థితాయనమః ... ..
అఙ్గానాద్రినివాసాయనమః	గుణినేనమః ... ..
ముఙ్గాకేయనమః	విష్వక్సేనకృతస్తోత్రాయనమః ... ..
పురస్తరాయనమః	సనస్తనపరివృతాయనమః ... ..
కిన్నరద్వంద్వసంబంధిబంధమాక్షప్రదా	బౌద్ధవ్యాధినదీనేవ్యాయనమః ౯౪౫
యకాయనమః ౯౨౦	సురేశాద్యభివృద్ధితాయనమః ... ..
* ఓం వైభానసమధారమృతాయనమః	సురాఙ్గానానృత్యపరాయనమః ... ..
వృషభేయాయనమః	గర్భరోద్ధాయనప్రియాయనమః ... ..
వృషాచలాయనమః	రాకేష్ఠసజ్జాశనభాయనమః ... ..
వృషకాయప్రభేత్రేనమః	కోమలాంఘ్రిసరోరుహాయనమః ౯౫౦
త్రీటనాచారసమ్మృతాయనమః ౯౨౫	* ఓం కచ్చపప్రపదాయనమః ... ..
సౌవర్చలేయవిన్యస్తరాజ్యాయనమః	కున్దగుల్ఫకాయనమః ... ..
నారాయణప్రియాయనమః	స్వచ్ఛకూర్మరాయనమః ... ..
దుర్భేధోభంజకాయనమః	మేదుర స్వర్ణవస్త్రాభ్య కటిదేశస్థమేఖ
ప్రాజ్ఞాయనమః	లాయనమః ... ..

ప్రొల్లసచ్చురికాభాస్వత్కటి దేశాయ	స్వచ్ఛాయనమః	...	...
నమః ౯౫౫	మాళిశోభావిరాజితాయనమః	...	...
శుభంకరాయనమః	...	...	...
అనన్తపద్మజస్థాననాథయేనమః	పద్మనాథాయనమః	...	౯౫౬
మాత్రికమాలికాయనమః	* ఓం సోమకుణ్డలగాయనమః	...	...
మద్వారచామ్యేయమాలినేనమః	బుధాయనమః	...	...
రత్నాభరణసమృద్ధితాయనమః ౯౫౭	వక్త్రీమండలగాయనమః	...	...
* ఓం లక్ష్మ్యుజ్జ్వోపవీతినేనమః	సూర్యాయనమః	...	...
చంద్రశ్రీఖణ్డలేపవతేనమః	సూర్యకుణ్డలసంస్థితాయనమః ౯౫౮	...	...
వరదాయనమః	శ్రీపతయేనమః	...	...
అభయదాయనమః	భూమిజానయేనమః	...	...
చక్రదేవనమః ౯౫౯	విమలాద్యభిసంపృతాయనమః	...	...
శక్తిదేవనమః	జగత్కుటుంబజనిత్రేనమః	...	...
కామధర్మప్రియతేనమః	రక్షకాయనమః	...	౯౬౦
శ్రీవత్సాగ్నితపక్షస్కాయనమః	* ఓం కామితప్రదాయనమః	...	...
లక్ష్మీసంతతిహృత్పతాయనమః	అవస్థాత్రయయన్త్రేనమః	...	...
నీలాత్పలనిభాకారాయనమః ౯౬౦	విశ్వతేజస్వరూపవతేనమః	...	...
* ఓం శోణామ్భాజిసమాననాయనమః	జ్ఞప్తయేనమః	...	...
కోటికున్దభవావత్యాయనమః	జ్ఞప్తయాయనమః	...	౯౬౧
చంద్రికాన్వితపూరితాయనమః	జ్ఞానగమ్యాయనమః	...	...
సుధాస్వచ్ఛోర్ధ్వపుష్టాయనమః	జ్ఞానాతీతాయనమః	...	...
కన్దురితిలకాశ్చితాయనమః ౯౬౨	గురూతిగాయనమః	...	...
పుష్కరీకేక్షణాయనమః	బ్రహ్మజ్ఞానరహితాయనమః	...	...
	వేంకటాద్రిగదాధరాయనమః ౧౦౦౦	...	...

ఇతి శ్రీబ్రహ్మజ్ఞానపురాణాంతర్గత శ్రీవేంకటేశ
సహస్రనామావళి స్సమాప్తా.

→ ఓం తత్ సత్ . ←

